

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

HISTORICKÝ ARCHIV
ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.
ČÍSLO 22.

FORMULÁŘ

BISKUPA TOBIÁŠE Z BECHYNĚ.

(1279—1296.)

VYDAL

PH. DR. JAN BEDŘICH NOVÁK,
KONCIPISTA ZEMSKÉHO ARCHIVU KRÁL. ČESKÉHO.

V PRAZE
NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.
1903.

Publikace

od I. třídy České Akademie posud vydané:

V Rozpravách:

Ročník I.

Číslo 1. Dr. František Laurin. Pokrevenství a švakrovství jakožto překážky manželství rozlučující . . . . Cena K 1·50
» 2. Ferdinand Tadra. Kanceláře a písaři v zemích českých za králů Jana, Karla IV. a Václava IV. z rodu Lucemburského . . . . . » 4·60
» 3. Frant. Dvorský. Albrecht z Valdštejna až na konec r. 1621. . » 3·40
» 4. JUDr. Karel Kadlec. Provozovací právo k dílům dramatickým a hudebním. . . . . » 1·80

Ročník II.

Číslo 1. František Mareš. České sklo . . . . » 4·50
» 2. Josef Konstantin Jireček. Poselství republiky dubrovnické k císařovně Kateřině II. V l. 1771 - 1775. . . . . » 2·—
» 3. Dr. František Laurin. Nařízení papežské kongregace »Auctis admodum«, ze dne 4. listopadu 1892 . . . . » —·40

Ročník III.

Číslo 1. Josef Kalousek. O staročeském právě dědickém a královském právě odúmrtném na statcích svobodných v Čechách i v Moravě. . » —·90
» 2. Dr. Čeněk Zíbrt. Seznam pověr a zvyklostí pohanských z VIII. věku. . . . . » 2·80
» 3. Josef Smolík. Pražské groše a jejich díly . . . . » 2·60
» 4. Ferdinand Menčík. Volba Papeže Innocence X. . . . . . . » 1·—
» 5. František Čáda. Noetická záhada u Herbarta a Stuarta Milla. » 2·80

Ročník IV.

Číslo 1. Frh. von Helfert. Gregor XVI. und Pius IX. Ausgang und Aufgang ihrer Regierung October 1845—November 1846 . . . . . . » 3·20
» 2. Dr. Frant. Storch. Vyručení obviněného z vazby vyšetřovací. . » 2·20
» 3. Dr. Josef Pekař. Dějiny Valdštejnského spiknutí . . . . . . » 7·80
» 4. František Krejčí. Element psychologický . . . . » 1·30

Ročník V.

Číslo 1. O. Hostinský. Jan Blahoslav a Jan Josquin . . . . » 5·20
» 2. Josef Smolík. Denary údělných knížat na Moravě . . . . . . » 1·60
» 3. Cyrill Horáček. Počátky českého hnutí dělnického . . . . . » 2·20

Ročník VI.

Číslo 1. Dr. Karel V. Adámek. Příspěvky k dějinám selského lidu z okolí Hlinska v XVIII. věku . . . . » 1·40
» 2. Dr. Frant. Krejčí. Zákon associační. (Pokus psychologický.) . . » 2·—
» 3. Josef Smolík. Nález denárů v Chrášťanech u Českého Brodu . » 1·—

Ročník VII.

Číslo 1. Dr. Lubor Niederle. Starověké zprávy o zeměpisu východní Evropy se zřetelem na země slovanské. . . . . » 2·—
» 2. Josef Smolík. Denary Boleslava I., Boleslava II., Boleslava III. a Vladivoje . . . . » 2·—

Ročník VIII.

Číslo 1. Alfons Žák. Listy Oldřicha, probošta Steinfeldského, do Čech a na Moravu zaslané. . . . . » —·80
» 2. Frant. Mareš. Prokopa písaře Novoměstského česká »Ars dictandi«. . . . . » —·80

Ročník IX.

Číslo 1. Dr. Miloslav Stieber. K vývoji správy. Vliv českých živlů na správu v Dolních a Horních Rakousích a její význam pro rakouský exekuční proces. » 3·60
» 2. Gustav Friedrich. O zakládací listině kapituly Litoměřické. . . » 1·—

Ročník X.

Číslo 1. Dr. August Miřička. O formách trestné viny a jich úpravě zákonné. » 2·70
» 2. František Čáda. Hynovo duševloví . . . . » 2·30
» 3. Dr. Karel Kadlec. Verbőczyovo Tripartitum . . . . » 5·30

Ročník XI.

Číslo 1. Dr. Jan Heller. Svépomocný prodej zboží dle práva obchodního na základě práva obecného . . . . » 2·20

Pokračování viz na třetí straně obálky.

HISTORICKÝ ARCHIV

VYDÁVÁ

I. TŘÍDA ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA

PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ V PRAZE.

PÉČÍ

HISTORICKÉ KOMMISSÍ PŘI NÍ ZŘÍZENÉ.

ČÍSLO 22.

FORMULÁŘ BISKUPA TOBIÁŠE Z BECHYNĚ.

V PRAZE.
NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.
1903.

FORMULÁŘ

BISKUPA TOBIÁŠE Z BECHYNĚ.

(1279—1296.)

VYDAL

PH. DR. JAN BEDŘICH NOVÁK,

KONCIPISTA ZEMSKÉHO ARCHIVU KRÁL. ČESKÉHO.

V PRAZE.

NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

1903.

TISKEM ALOISA WIESNERA V PRAZE,
KNIHTISKAŘE ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

ÚVOD.

Formulář biskupa Pražského Tobiáše z Bechyně jako celek je novum; znám byl dosud jen začátek a nepatrné zlomky. Prvních 23 čísel bylo připojeno k sbírce protonotáře Jindřicha Italika v rukopise kapituly Pražské K 33 a vydáno od Jos. Emlera na konci druhého dílu Regesta Bohemiae. Ve své směrodatné práci ‚Die Kanzlei Přemysl Ottokars II und Wenzels II' st. 55 pronáší Emler o těchto 23 kusech správnou domněnku, že jsou asi zlomkem většího formuláře pocházejícího z kanceláře biskupa Tobiáše. Též Konst. Höfler měl již určité vědomí o existenci takové sbírky. V rukopisné práci své, o níž se zmiňuje Ant. Frind v ‚Kirchengeschichte Böhmens' II st. 59—60, nazývá tuto část kapitulního rukopisu ‚Codex epistolaris Tobiae'.[1]) Jiné listy této sbírky nalezl Ferd. Tadra v rukopise královské knihovny v Mnichově č. 22.303 a vydal ve ‚Věstníku král. čes. spol. nauk 1889' st. 82—117 jako součástku formuláře Jindřicha Vlacha, s nímž jsou v rukopise mnichovském sloučeny v jeden celek. Konečně byly některé listy Tobiášovy vydány z tak zvané ‚Cancellaria' biskupa Jana z Dražic podle rukopisu kapitoly Pražské J 40^{b} a rukopisu wilherinského od Františka Palackého v díle ‚Ueber Formelbücher' I—II, ovšem většinou pod nesprávným jménem biskupa Jana, jež autor ‚cancellarie' Janovy klade v čelo jednotlivých listin a následkem toho pod chybným datem.

Teprvé nálezem a spracováním rukopisu inšpruckého objevil se formulář biskupa Tobiáše v své plné a pravé podobě, a zmatek, jejž zavinila fingovaná jména sbírky Janovy, mohl býti odstraněn. Rukopis inšprucký obsahuje až na nepatrnou výjimkou tří kusů, o něž má zlomek mnichovský více, všechny z jmenovaných formulářů dosavad známé listy a listiny Tobiášovy a poskytuje mimo to přes 200 nových kusů z jeho doby. Myslím, že není

[1]) Že Höfler tím nemyslí nic jiného než zlomek formuláře rukopisu kapitulního K 33, dokazují nejlépe ukázky, které z Höflerova ‚listáře Tobiášova' podává Frind na st. 60 jmenovaného díla.

třeba šířiti se o tom, jaký význam má tato číslice pro 13 století, z jehož bohatých listinných pramenů se zachovaly na naše časy jen nepatrné zbytky.

Jak mnoho listin se nám z té doby ztratilo, osvětlují právě formuláře. Podám malý příklad. Z let 1287 – 1290 vykazují Emlerova Regesta 7 listin biskupa Tobiáše zachovaných v originále neb authentickém opise. Ve sbírce naší, která až na malé výjimky je založena na materiálu kanceláře biskupské z těchto čtyř let, máme listin a listů vydaných od téhož biskupa přes 200. Tento číselný poměr nám ukazuje nejlépe, z jak nepatrných trosek jsou rekonstruovány naše vědomosti o dějinách druhé poloviny 13 století. Z toho je ovšem také patrno, že formulářům 13 věku je třeba věnovati ještě mnoho péče, vždyť právě v nich máme nejúplnější obrazy veřejných i soukromých poměrů doby.

Sbírka Tobiášova podává mnohý nový doklad k politické historii let plných převratů na začátku vlády Václava II a poskytuje nám první celkový obraz církevní správy v Čechách nejen se všemi světlými stránkami pevné a důsledné organisace, ale i se stíny různých nedostatků a neřestí, proti nimž již počala místy vznikat oposice, která později se stupňujíc propukla v mocné protihierarchické hnutí konce XIV a počátku XV století. Též pro dějiny právní a hospodářské chová sbírka tato mnohé dosud neznámé doklady.

Diplomatiky bude zajímat tím, že je to první, z biskupské kanceláře v Praze pocházející formulář, v němž se mnohdy dají nalézti stopy po poměrech v této kanceláři, která poskytuje bohatý material pro diplomatiku biskupských listin a jest základem podobných sbírek pozdějších.

I. RUKOPISY A JICH VZÁJEMNÝ POMĚR.

1. Rukopis inšprucký.

Formulář biskupa Tobiáše, spojený s jinými podobnými sbírkami v jeden pergamenový kodex formátu malého folia (12 × 15), jest majetkem c. k. universitní knihovny v Inšpruku a uložen je pod č. 714 v c. k. místodržitelském archivu v témž městě. Rukopis ten objeven byl r. 1899 Fr. Wilhelmem, který, věda, že se zabývám českými formuláři 13 století, laskavě mi jej dal k volnému použití. Kodex je v novější papírové vazbě a má na hřbetě zlacený nápis ‚Notulä rethoricales‘. Zda teprve tato vazba, při níž nešetrným způsobem s okrajem též něco textu seříznuto, různorodé sbírky těchto ‚notulí‘ spojila, aneb zda již v starší době byly pohromadě, nedá se zjistiti. Původně bylo to pět samostatných celků, jak již různé druhy pergamenu ukazují, první od fol. 1—78, druhý fol. 79—102, třetí fol. 103—118, čtvrtý fol. 119—197, pátý fol. 198—234 Číslování listů 1—234 jest novější, asi stejného věku s vazbou.

Sbírka Tobiášova obsažena je na prvních 49 listech sestávajících ze 6 pergamenových složek. Složky jsou označovány na posledním listu dole římskou číslicí, která byla často při vazbě seříznuta. Sbírka tato psána je dvojí rukou, jednu lze rozeznat od začátku do fol. 15' čís. 107 incl., nazveme ji ruka A; písmo její je drobnější a hustší. Druhou rukou B tahu kulatějšího a volnějšího psáno je pokračování až do fol. 49. Miniem vyzdobena je celá sbírka od písaře B, jak iniciálky tak nadpisy jednotlivých kusů. V prvé části napsán byl dřív text a pak teprve do vynechaných mezer rukou B doplněny nadpisy, při čemž často při nedostatku prostoru psáno kolmo dolů na okraji. Při opravách a doplňcích vyskytují se v prvé části obě ruce, v druhé jen ruka B, ač se při nestejnoměrnosti tahu často zdá, jakoby marginalie pocházely od někoho jiného. Obojí písmo pochází ze začátku XIV století. Psáno je in extenso, linkováno inkoustem, text na obou okrajích ohraničen kolmými inkoustovými liniemi. Na listu 49 končí naše sbírka.

Na následujících pěti stránkách střídá se až do fol. 51 rychle za sebou trojí nová ruka. Hned za posledním řádkem sbírky Tobiášovy zaznamenává ruka C nepatrný zlomek nějakého psaní, v kterém se mluví o stavu sv. země a kde někdo je žádán, aby se tam vypravil. Ruka D podává na fol. 49'—50 bez názvu a bližšího udání stručný výtah theoretické předmluvy saské sbírky ‚Summa prosarum dictaminis', a to odstavce VI a VII, jež nesou dle vydání Rockingerova název ‚De differentia litterarum' a ‚De privilegiis universis'.[1] Táž ruka podává na fol. 50' několik úryvků z Galiena pod titulem: ‚Galienus dicit' a je přerušena v polovině stránky třetí rukou E zapisující tam jakýsi lékařský recept. Na fol. 51 pokračuje opět ruka D a hned nahoře na okraji zapisuje letopočet: ‚Anno domini millesimo CCCIX^{0}' a připisuje pod něj slova: ‚Postquam autem surrexero'. Datum toto samo o sobě stojící a poznámka při něm jest mimovolný projev písařský, udávající nám rok, kdy tato část kodexu byla napsána. Pro předcházející obsah kodexu jest letopočet ten terminem ad quem. Všechno až po tento list bylo do r. 1309 do rukopisu inšpruckého opsáno.

Nyní následuje bezvýznamný list, v němž jakýsi H. jakémusi Ch. řečenému ‚Sagmaister' dovoluje zřídit si pilu u hradu ‚Nontany'. Pokračování a dokončení této stránky tvoří dva kusy podobné obsahem, jimiž mistr Rapota probošt Týnský (Magister Rappt. Thinensis praepositus, iudex a domino Jo. Pragensi episcopo delegatus) cituje před biskupa Jana v prvém případě ševce Hermanna řečeného Sper. na den po sv. Matěji, ve druhém pekaře Jindřicha řečeného H. na den po sv. Martinu. Obojí má datum ‚Prage XV Kal. Octobr.'

Počínaje fol. 51 má rukopis schema dvousloupcové, sloupce jsou opět kolmými liniemi ohraničeny. Listy 51'—66 obsahují formulář Domi-

[1]) Rockinger, Quellen und Erörterungen IX, I st. 214—219.

nika Dominici z Viseu[1]) pod názvem: ‚Incipit summa dictaminis, secundum quod notarii episcoporum debent notarie officium exercere'. Psána je opět rukou B a shoduje se celkem až na některé odchylky v textu s vydáním Rockingerovým; končí se na fol. 66 slovy: ‚Explicit summa maior et minor secundum stilum curie'. Nyní zase přerušuje písaře ruka D, která vpisuje 7 veršovaných řádků bezvýznamného obsahu.

Na to pokračuje ruka B ve své práci a začíná ještě na fol. 66 ku konci prvního sloupce novou sbírku. Jest to dosud neznámý zlomek Jindřicha Italika obsahující 46 kusů a jdoucí až do konce fol. 78. Má nadpis: ‚Incipit summa Nycolai compilata per magistrum Henricum Ytalicum'.[2])

Listem 79 začíná jiný, hladší, lépe calcinovaný pergamen a nová ruka F, již možno sledovat až po fol. 102. Písmo toto náleží také XIV století. Úprava je opět dvousloupcová, podobná předešlé. Obsahem těchto listů počínajících slovy: ‚Assit principio sancta Maria meo' jest jakýsi formulář, který jen tím vede nás pravděpodobně na stopu svého původu, že na několika místech vykazuje jména ‚Brunswic', a ‚Otto Hildesheimensis episcopus', ač jiná téměř všude vynechává. Jeden list této sbírky týká se též krále českého (Přemysla Otokara II?), zapsán je na fol. 102 a zní:

‚Rogavit nos rex Bohemie, ut sibi quadringentos armatos adversus Vngariam[3]) *ad defendendum sue provincie terminos in auxilium mitteremus. Et quia ipsius causam in omnibus, quibus possumus, tenemur et volumus promovere, et suam necessitatem nostram esse putamus, sibi predictos armigeros in auxilium destinamus, vestre fidelitati ipsos committimus transmittendos'.*

Od listu 103—118 jest opět pergamen hrubší a temnější. Již první a poslední stránka svým otřelým a pošpiněným zevnějškem nasvědčuje tomu, že tato část kodexu byla kdysi samostatným celkem. Psána je in extenso rukou G pocházející ze XIV století. Na první prázdné stránce je nápis ‚Rethoricale E 1'. Srovnav listy této sbírky s Rockingrem, shledal jsem, že je to formulář Ludolfa Hildesheimského, jemuž schází začátek i konec. Počíná odstavcem, jenž u Rockingera[4]) má název ‚De multitudine personarum' a to právě těmi slovy, jimiž Rockinger počíná st. 361 prvého dílu, a končí pojednáním ‚De indulgenciis'. S vydáním Rockingerovým se mnohdy neshoduje.

Od fol. 119—197 s jemnějším a bělejším pergamenem začíná opět nový obsah, jsou to různé latinské modlitby psané trojí rukou fol. 119 až 125 rukou H, list 126 je prázdný, fol. 127—141 rukou J, list 142 je opět prázdný a fol. 143—197 rukou K, vesměs ze století XIV.

---

[1]) Rockinger, QE IX, II st 525. Rukopis tento nebyl znám Rockingerovi, který při vydání čtyř jiných použil.

[2]) O tomto zlomku bude šíře pojednáno na místě jiném.

[3]) ‚Vngarie' rk.

[4]) Rockinger, QE IX, I st 360.

Poslední část kodexu tvoří listy 198—234. Zde je pergamen opět tužší a temnější; psáno je ve dvou sloupcích, a to až do fol. 229 rukou K. Obsah listů těchto jest jakýsi mravoučný traktát; počíná slovy: ‚Sciencia moralis de expulsione vicii et adepcione virtutis hic incipit'. Na fol. 230, psaném in extenso, přerušuje písaře K v pokračování téže látky ruka L, avšak přestává již ve dvou třetinách stránky, aby ponechala dokončení této morálky i celého kodexu ruce M. Ani tato písma nevykročují ještě ze XIV století.

2. Rukopis mnichovský.

Kodex 22303 královské knihovny v Mnichově formátu $17^1/_2 \times 24^1/_2$ obsahuje v dřevěných, novou žlutohnědou koží potažených deskách celou sbírku různých rukopisů. Popsán je Ferd. Tadrou ve ‚Věstníku král. čes. spol. nauk 1889' st. 82 a násl., mohu se tudíž omeziti na nejnutnější a přidati některé doplňky. Rukopis ten obsahuje 222 pergamenových listů číslovaných stejnou rukou, dle formy číslic ze století XV. Tedy nejpozději v této době dostaly se různorodé části kodexu toho dohromady. Od fol. 192 do konce je staré, následkem zetlení pravého horního rohu vydrolené číslování nahrazeno moderními, doleji psanými číslicemi.

Prvých pět dvanáctilistových složek označeno je římskými číslicemi na posledních stránkách dole. Následující složky nejsou číslovány, až zas ku konci kodexu od fol. 132—219 jsou osmilistové složky označeny číslicemi I—XI.

Písmo prvé části rukopisu od fol. 1—131 pochází od několika písařů a má vesměs ráz XIV století. Písmo druhé, starší části od fol. 132 do konce je minuskula XII stol.

Na fol. 1—69 píše ruka A dva traktáty, na fol. 1—16 ‚Auctoritates in summam viciorum et virtutum' a odtud do fol. 69 ‚Summa viciorum'.

Na fol. 70—79 opsána je rukou B ‚Summa dictaminum' Ludolfa Hildesheimského. Se sbírkou touto začíná jiný jemnější pergamen. Na listech 79 a 80 je prvý zlomek českého (t. j. obsahem českého) formuláře obsahující 17 kusů psaných rukou C as v prvé polovině XIV století. Některé z těchto kusů pocházejí od Jindřicha Italika, v jiných jsou zahlazeny skoro všechny individuelní stopy, dva jsou pozdější, a sice z let 1312 a 1314. Po tomto přerušení pokračuje na fol. 81 opět ruka B a vepisuje až do fol. 105 ‚Summu' Guidona Faby.

Na fol. 105' jsou tři fingované listy pocházející od Jindřicha z Isernie, totiž hrozba uherského krále králi českému s odpovědí a list sultána babylonského papeži. Prvé dva zapisuje nová ruka,[1]) D, list sultánův psán je rukou C jako prvý zlomek českých formulářů.

---

[1]) F. Tadra v pojednání svrchu uvedeném na st. 83 považuje ruku těchto listů za totožnou s rukou prvního českého zlomku, tedy C. Písmo obojí je si ovšem po-

Až dosud měl kodex, vyjma prvních 16 listů, schema dvousloupcové, sloupce oddělené kolmými inkoustovými vlasovými čarami, linkované inkoustem, iniciálky a nadpisy psané miniem. Ve sbírce Ludolfa Hildesheimského a Guidona Faby střídají se iniciálky červené s modrými. List 106 je vyříznut a od fol. 107—130 psáno je in extenso, linkováno jako dříve inkoustem, ale bez barevných nadpisů a iniciálek. Pergamen tuhý střídá se po složkách s jemnějším, od fol. 132 do konce je pergamen nejtvrdší.

Na fol. 107—114 jest novou rukou E, která svým rázem silně upomíná na písmo listinné a patří nejpozději začátku XIV stol., vepsán třetí český zlomek tohoto kodexu, a sice 21 kusů ze sbírky protonotáře Jindřicha Italika. Zlomek tento obsahuje samostatnou osmilistovou složku, která jak písmem, tak tuhým pergamenem se liší od svého sousedství a teprve později k ostatním sbírkám byla přivázána. Hned na to od fol. 115 až 130 následuje čtvrtý a největší zlomek český. Jest to kompilace sbírky protonotáře Jindřicha Italika a biskupa Tobiáše z Bechyně obsahující celkem 88 kusů; listy Tobiášovy obsahují čísla 49—88. Psán je novou rukou F, pocházející z prvé poloviny XIV stol.

Na listu 131 naposledy se objevuje ruka prvého českého zlomku, C a vepisuje opět ve dvou sloupcích nejdříve několik bezcenných dopisů v záležitostech manželských a na fol. 131′ pod názvem ‚De victoria belli‘ tři listy vztahující se k boji mezi Rudolfem a Přemyslem Otokarem II. První je rozkaz jakémusi poddanému, aby přitáhl na pomoc proti (českému?) králi. V druhém král Rudolf ve formě chvalozpěvu ohlašuje svoje vítězství nad králem českým. Třetí je odpověď na toto oznámení; boj obou králů se srovnává zde s bojem Davida s Goliášem. Oba tyto listy mají povahu slohových cvičení, jsou však svým obsahem velmi zajímavy.

Od fol. 132 do konce je nejstarší část kodexu, a to traktát Hugona a Sancto Victore ‚De sacramentis dei christiane fidei‘ z 12 století.[1])

3. Rukopis kapituly Pražské K 33.

Rukopis pod značkou K 33 v knihovně kapituly Pražské uložený popsal Jos. Emler v pojednání svém ‚Die Kanzlei Přemysl Ottokars II und Wenzels II‘ na st. 55. Jest to pergamenový kodex formátu malého oktavu v dřevěných, tmavočervenou koží potažených deskách a obsahuje 116 listů. Na konci byla s ostatním rukopisem jen volně spojena osmilistová složka, na které bylo psáno 25 listů[2]) biskupa Tobiáše. Ve svých Regestech

---

dobno, jistě jedna škola, avšak celkový způsob, jakým ruka C špičatí dole dříky všech písmen, vedl mne k rozlišení od ruky D, která ponechává dříky všude stejnoměrně tlusté a dole je poněkud zahýbá na pravo.

[1]) V popisu Tadrově na st. 82 stojí nedopatřením neb snad chybou tisku: ‚ze 13 století‘; k písmu se určení toto vztahovat nemůže, jest to zřejmá minuskula 12 století. Hugo a Sancto Victore také nepatří století třináctému (1097—1141).

[2]) V ‚Kanzlei‘ udává Emler číslo 25, v regestech otiskl jich jen 23.

označuje je Emler foliem 117—124. Nyní tato složka v kodexu schází, snad byla někam založena a později se zase objeví. Zlomek tento tvoří jen začátek sbírky Tobiášovy, poslední jeho kus přestává dle popisu Emlerova uprostřed textu.

Hlavním obsahem tohoto kodexu je formulář protonotáře Jindřicha Italika; zaujímá listy 1—107 a psán je vesměs jednou rukou pocházející ze století XIV. Emler určuje stáří písma tohoto na první čtvrt aneb dokonce na prvé desítiletí XIV století. Některé znaky však ukazují, že písmo to náleží již pokročilejšímu XIV věku. Libovolné zacházení se zkratkami jako drā = differentia, a⁰ = alio a pod., užívání kursivního r vzniklého ze spřežky or, kladení zkratky pro ‚et' za libovolnou jinou koncovku a jiné podobné mínění toto potvrzují.

Rukopis je linkován inkoustem, nadpisy jednotlivých kusů psány miniem, výjimečně modře. Iniciálky jsou většinou červené a modré, někdy také žluté a zelené. Rukou textu jsou provedeny četné pozdější opravy. Prvé tři strany, obsahující nedostatečný rejstřík a předmluvu, psány jsou ve dvou sloupcích, ostatně celý kodex in extenso.

Na konci kodexu (fol. 107—116) je špatný opis jedné části baumgartenberského formuláře [1]) a to ‚Pars principalis tertia', k němuž je na začátku a na konci ještě několik kusů připojeno. První z nich na fol. 107 až 107′ má datum: ‚MCCCV, tercio Idus Mai indiccionis decime', předposlední ‚MCCC⁰, XII Kalendas Decembres'. I tato část pochází od téže ruky jako sbírka Jindřicha Italika. O poslední německé listině kodexu tvrdí Emler, že je psána jinou rukou, avšak zdá se, že jen proto, že text je německý od ostatního latinského poněkud se odchyluje. Jakou rukou byla psána složka, obsahující zlomek formuláře Tobiášova, nyní ztracená, Emler neurčuje.

4. Rukopis kapituly Pražské J 40ᵇ a rukopis wilherinský.

Rukopis pod značkou J 40ᵇ v knihovně kapituly Pražské uložený je papírový kodex formátu 20 × 30 v původních dřevěných, hnědou koží potažených, silně otřelých deskách se starým nápisem na hřbetě ‚Formularius Joannis Przimda'. Popsal jej Fr. Palacký ve svém díle ‚Ueber Formelbücher' II st. 5—7. Obsahuje 370 rukou XV století číslovaných papírových listů, na začátku je jeden papírový a jeden pergamenový list bez číslování. Psán je veskrz písmem XV století.

Na fol. 1 je miniem nadepsáno: ‚Incipit formularius Johannis dicti Przymda filii Nicolai aurige seu vectoris, publici notarii de Tusta, in quo continentur diverse cancellarie'. Jméno ‚Johannis dicti Przymda filii Nicolai' je psáno na rasuře. Nadpis tento ukazuje, že tu jde o snůšku různých sbírek.

---

[1]) Rockinger, QE IX, II st. 759 a násl.

Není mou úlohou na tomto místě podati rozbor této pozdní kompilace, otázce této a vůbec činnosti nadepsaného notáře domažlického bude nutno věnovati samostatné obšírnější pojednání. Stačí odkázati k popisu kodexu, jak nám jej Palacký v jmenovaném díle podává; zevrubné popsání celého obsahu bude úkolem vydavatele důležité sbírky Přimdovy.

Zde jde jen o tu část kodexu, která obsahuje sbírku od Palackého nazvanou ‚Cancellaria Johannis de Dražic', která začíná na fol. 221' po krátkém traktátu o jednání při soudě (fol. 217—221) a jde až do fol. 281, kde zakončena je slovy: ‚Explicit summa optima'. S těmito slovy souvisí nadpis udávající obsah následující části kodexu: ‚Alter liber inchoatur statuta et innovaciones quedam contra apostatas ordinis s. Benedicti'. Jsou to listiny týkající se většinou řádu Benediktinů, jdou až po fol. 291 a obsahují také několik kusů biskupa Jana.

Od fol. 291 až do konce je sbírka listin nejrůznějšího obsahu, jsou tu četné listiny biskupa Jana, listiny papežské, císařské, královské, arcibiskupské i soukromé. Mezi nimi jsou mnohé důležité kusy, připomínám jen listinu krále Jana z r. 1310 ‚Concessio libertatum' a mnohé cenné listiny a listy Václava IV.

Sbírka zvaná ‚Cancellaria Johannis de Dražic' obsahuje jen na začátku od fol. 221'—226' listiny biskupa Jana, počtem 29 kusů, od fol. 226'—281 jest to, jak níže ukáži, formulář biskupa Tobiáše pod fingovanými jmény.

Celá tato část kodexu psána je jednou rukou, ačkoliv tato jeví tak neustálenou formu, že se místy zdá, jakoby písmo pocházelo od jiného písaře. Na fol. 244, 249 a 251 je patrno, jak písař mění svůj rukopis, jak přechází od jedné formy písma k druhé. Častěji jsou dolejší okraje vyplněny zápisy týkajícími se Domažlic, pocházejícími patrně od notáře téhož města Jana Přimdy. Ruka těchto zápisů se na první pohled odlišuje od ostatního textu, avšak po důkladném srovnání písma je viděti, že obojí psáno je od téhož písaře, zápisy dolejší jen písmem drobnějším a zběžnějším. Rukou Přimdovou psána je tedy sbírka Janova i Tobiášova jako vůbec většina celého kodexu. Charakteristickými tahy jeho ruky jsou nahoře otevřená bříška u písmena ‚p' a zkratky pro ‚con' a pak pravidelně se opakující rozmanitost tvarů u mnoha písmen.

Iniciálky psány jsou většinou miniem, někde malovány zelenou barvou. Nadpisy jednotlivých kusů jsou později touž rukou doplňovány miniem. Často však na to písař zapomněl, takže místo pro nadpis je nevyplněno, a tento jest jen na okraji předepsán černým inkoustem. Celá sbírka Janova i Tobiášova psána je in extenso a bez linek.

K téže redakci jako tento rukopis patří jiný opis ‚cancellarie Janovy zachovaný v rukopise zvaném ‚Formularius diversorum dictaminum,' který chová se v knihovně kláštera Wilheringu v Hor. Rakousích. Popsán je Palackým ve ‚Formelbücher' I st. 247—253, kdež také důležitější kusy vydány. Na těchto lze pozorovat, že i v tomto rukopisu listy Tobiášovy jsou pod *týmiž fingovanými* jmény biskupa Jana jako v rukopisu kapitulním,

který dle tvrzení Palackého [1]) má obyčejně správnější text než rukopis wilherinský. Pro náš účel edice sbírky Tobiášovy stačí, upozorníme-li ve variantech na fikce ‚cancellarie Janovy' ze správnějšího rukopisu kapitulního; uváděti *tytéž fikce* z druhého horšího rukopisu, byla by zbytečná práce. Proto až na nepatrné výjimky neuvádím variantů rukopisu wilherinského, jelikož by se tím edice jenom přetížila.

5. Vzájemný poměr rukopisů.

První otázky, které žádají zodpovědění, jsou, jaký je vzájemný poměr, jaká příbuznost jednotlivých právě popsaných rukopisů, je mezi nimi původní předloha vzniklá v kanceláři biskupské, závisí rukopisy dochované jeden na druhém?

K posledním otázkám jest odpověď záporná. Rukopisy nejsou mezi sebou v poměru odvislosti, pocházejí všechny buď přímo neb nepřímo z jedné předlohy, která je však neznáma, nazveme ji X. Při srovnání textů je vidět, že rukopisy inšprucký a mnichovský mají lepší a úplnější čtení než rukopis kapitulní K 33, všechny tyto tři rukopisy pak vykazují správnější text než rukopisy ‚cancellarie Janovy' kapitulní J 40 a wilherinský.

Několik příkladů stačí, aby tvrzení o poměru textů bylo doloženo. Tak hned v č. 1. naší sbírky mají správné datování rukopisy inšprucký a mnichovský, bez data jsou kapitulní K 33 i ‚cancellarie Janova', tato má jakožto vydavatele listu nesprávně ‚E. d. g. episcopus Pragensis', kdežto ostatní mají ‚Thobias' atd. Při datování a vlastních jménech platí totéž o č. 5., v rukopise inšpruckém a mnichovském je správně datum opsáno, v druhých schází, ‚cancellarie Janova' má opět fikci ve jméně vydavatele. Tato fikce se vleče celou touto sbírkou, jejíž text je vůbec velmi porušen, mnoho slov i vět při opisování buď zkomoleno neb docela vynecháno. Z jejích dvou rukopisů je kapitulní J 40 ještě správnější než wilherinský, jak již výše podotknuto. Přes všechny nesprávnosti a nedostatky ‚cancellarie Janovy' mohlo býti rukopisu kapitulního J 40 přece někdy při vydání s prospěchem užito, někdy bylo možno pomocí jeho doplnit a opravit text druhých rukopisů [2]), z čehož vidíme, že ‚cancellarie Janova' je od ostatních rukopisů úplně neodvislá. V jakém poměru stojí k původní předloze, vyložím doleji.

Z ostatních tří rukopisů nebyl ani jeden předlohou druhému. Nejúplnější je rukopis inšprucký, který obsahuje 271 kusů, kdežto druhé dva jsou jen zlomky, mnichovský se 40 a kapitulní K 33 s 23 kusy. O samostatnosti rukopisu inšpruckého vzhledem k těmto posledním mluví již tato čísla, jde tedy jen o to doložit, že rukopis tento nebyl předlohou oběma jmenovaným zlomkům. O rukopisu mnichovském lze tuto domněnku snadně

[1]) Formelbücher II st. 7.
[2]) Srov. ku př. v č. 1 větu ‚Cum itaque . . .' a v č. 17 poslední větu.

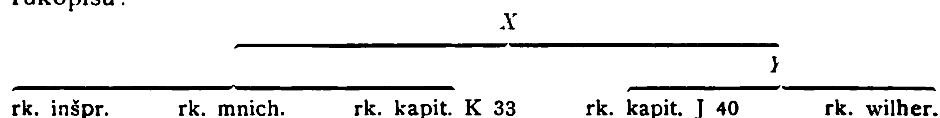
popříti, protože má jednak o tři kusy více, které v rukopise inšpruckém vůbec nejsou, a pak nad něj v textu někdy vyniká úplnějším vypsáním jmen.[1]) Co se týče zlomku rukopisu kapitulního K 33, mohlo by se zdáti, že byl opsán z rukopisu inšpruckého, s jehož začátkem se úplně kryje. Srovnání však textu nám ukazuje, že ani zde tomu tak není. Ačkoli rukopis inšprucký je celkem úplnější a správnější, nalezneme přece na některých místech rukopisu kapitulního K 33 lepší čtení, které pochází jistě z jiné předlohy. Uvedu některé příklady:

v č. 15. rk. inšp.: ‚*adicientes . . . penam LX m. . . . quam nobis tribuerunt.*
rk. kapit.: K 33: ‚*adicientes . . . penam XL m . . . quam nobis* ***partes*** *tribuerunt*'.
v č. 18. rk. inšp.: ‚***cum*** *devocionis*'.
rk. kapit. K 33: ‚***causa*** *devocionis*',
v č. 21. rk. inšp.: ‚*potestis et* ***credideris.***',
rk. kapit. K 33: ‚*potestis et* ***creditis***'.

Zbývá ještě otázka, nejsou-li oba jmenované zlomky, mnichovský a kapitulní K 33 navzájem odvislé. Na tu dávají nejlépe odpověď přiložené tabulky, které ukazují, že oba zlomky obsahují vedle společné také rozdílnou látku.

Jsou tedy rukopisy inšprucký, mnichovský a kapitulní K 33 od sebe neodvislé a pocházejí buď přímo nebo nepřímo z původní předlohy *X*. Že by mezi touto originální předlohou a všemi těmito třemi rukopisy prostředkoval ještě nějaký jiný opis, nedá se dokázati. Rukopisy ‚Cancellarie Janovy' nepocházejí však přímo z předlohy *X*, mezi nimi a touto leží, jak doleji ukáži, ještě jiný neznámý rukopis *Y*, vzniklý v kanceláři biskupa Jana z Dražic. Také mezi sebou nejsou v poměru odvislosti, jak ukazuje srovnání textu.[2])

Na základě těchto výwodů možno sestrojit následující rodokmen rukopisů:

Nyní jde o to, v kterém rukopisu se zachovalo původní aneb aspoň původnímu blízké seřazení materiálu. Níže položené tabulky ukazují, že rukopis inšprucký má pořad čísel originálu nejbližší, a z toho důvodu pořad jeho položen za základ jak tabulkám tak vydání. Hned na začátku vidíme, že prvních 22 čísel se celkem shoduje v rukopise inšpruckém a kapitulním K 33. Také dvě skupiny mnichovského rukopisu odpovídají tomuto seřazení v inšpruckém, a sice č. 82—87 mnichovského rovnají se číslům 11—15 inšpruckého a dále č. 73—76 = 17—20.

[1]) Srov. ku př. č. 27, 28, 29, 96 a j.
[2]) Srov. varianty u č. 30.

Kdežto rukopis kapitulní K 33 téměř úplně a rukopis mnichovský částečně se zde shodují s inšpruckým, má rukopis kapitulní J 40 pořádek úplně změněný.[1]) V dalších partiích nalézáme však i v rukopise kapitulním J 40 celé skupiny, kde se jeho seřazení látky kryje s rukopisem inšpruckým, tak čísla 75—78 kapitulního J 40 s čísly 27—30 inšpruckého, čísla 92—107 prvého s čísly 62—78 druhého atd., jak vidno dle tabulek. Kde se tyto dva rukopisy shodují, tam máme před sebou zcela určitě pořádek původní předlohy. Kde se rozcházejí, tam se přidržíme rukopisu inšpruckého, protože jsme viděli na začátku, kde nám podává srovnávací materiál také rukopis mnichovský a kapitulní K 33, že rukopis inšprucký si zachoval pořádek původní — shoda tří rukopisů navzájem neodvislých jistě není nahodilá — kdežto rukopis kapitulní J 40 seřazení kusů zcela změnil.

Jistoty ovšem nemáme, že písař inšpruckého rukopisu také místy některých kusů nepřestavěl, celkem však na základě těchto vývodů a srovnání v tabulkách můžeme tvrditi, že dost věrně se přidržel své předlohy a že nám podává nejlépe zachovaný obraz originální ztracené sbírky i co do seskupení látky i co do úplnosti sbírky. Z ostatních rukopisů máme jen tři kusy a to č. 59, 79 a 80 rukopisu mnichovského, které v inšpruckém scházejí.[2])

Tabulky, které nyní následují, rozděleny jsou na 5 sloupců, v prvém jsou čísla listů a listiny rukopisu inšpruckého od 1—271 v arithmetické řadě, v druhém čísla rukopisu mnichovského s těmito se shodující. Tato jdou od č. 49—88, poněvadž zlomek ten jest již v rukopise a ve vydání Tadrově číslován ve spojení se zlomkem Jindřicha Italika, který tvoří prvých 48 čísel. V třetím sloupci jsou udána folia rukopisu kapitulního J 40 a do závorky dána čísla řadová jednotlivých kusů, poněvadž tyto v rukopise číslovány nejsou. Ve čtvrtém sloupci jsou jen folia rukopisu kapitulního K 33, poněvadž čísla tohoto nyní ztraceného zlomku v Regestech Emlerových udána nejsou. V posledním sloupci jest udáno, které kusy byly již vydány a označeno číslo neb strana edice.

6. Srovnávací tabulky.

In	Mn	Kap. J	Kap. K	Tištěno
1	69	(1) f. 226'	f. 117	Emler, RB. II č. 2541.
2		(28) f. 232	f. 117	Emler, RB. II č. 2535.
3		(29) f. 232'	f. 117	Emler, RB. II č. 2532.

[1]) Rukopis wilherinský při otázce této možno vůbec pominouti, protože stačí popis Palackého (Formelbücher I. st. 249—251), aby se zjistilo, že má nejen pořádek také docela jiný, nýbrž i cizími listy tak promísený, že při této otázce vysvětlení podati nemůže.

[2]) Tyto jsou otištěny na konci celé sbírky.

In	Mn	Kap. J	Kap. K	Tištěno
4		(25) f. 232	f. 117	Emler, RB. II č. 2533.
5	70	(5) f. 227	f. 117	Emler, RB. II č. 2530.
6	71	(21) f. 231'	f. 118	Emler, RB. II č. 2529.
7	68	(6) f. 228	f. 118	Emler, RB. II č. 2538.
8	77	(13) f. 229	f. 118	Emler, RB. II č. 2543.
9	78	(7) f. 228	f. 118	Emler, RB. II č. 2548.
10	81	(134) f. 256	f. 118, 119? [1]	Emler, RB. II č. 2720.
11	82 a 83	(62) f. 239	f. 119	Emler, RB. II č. 2524.
12	84	(63) f. 239'	f. 119	Emler, RB. II č. 2523.
13	85	(51) f. 237		Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 1
14	86	(90) f. 245	f. 120? [1]	Emler, RB. II č. 2723.
15	87	(218) f. 274	f. 120	Emler, RB. II č. 2525. Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 8
16		(219) f. 275		
17	73	(2) f. 227	f. 121	Emler, RB. II č. 2534.
18	74		f. 121	Emler, RB. II č. 2542. Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 8
19	75	(14) f. 229	f. 121	Emler, RB. II č. 2539.
20	76	(15) f. 229'	f. 122	Emler, RB. II č. 2540.
21	88	(154) f. 259	f. 122	Palacký, Formelbücher II st. 16 Emler, RB. II. č. 2522.
22		(155) f. 259'	f. 123	Palacký, Formelbücher II st. 16 Emler, RB. II č. 2521.
23				
24			f. 124	Emler, RB. II č. 2546.
25			f. 124	Emler, RB. II č. 2547.
26		(30 a 31) f. 232	f. 124	Emler, RB. II č. 2537.
27	62	(75) f. 241'		Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 1
28	63	(76) f. 241'		Palacký, Formelbücher II st. 17. Emler, RB. II č. 1993. 3. Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 1
29	64	(77) f. 242		Palacký, Formelbücher II st. 17. Emler, RB. II č. 1304. 1. Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 1
30	61	(78) f. 242		Palacký, Formelbücher I st. 324. Emler, RB. II č. 1992. 1.
31		(238) f. 279		
32		(239) f. 279		
33		(217) f. 273		
34		(54) f. 237'		
35		(55) f. 237'		
36		(3) f. 227		
37		(4) f. 227'		
38		(32) f. 233		
39		(216) f. 273		Palacký, Formelbücher II st. 21
40		(215) f. 273		
41		(127) f. 255		

[1]) Zde jsou otazníky položeny proto, poněvadž tyto kusy jsou v Regestech otištěny i bez udání folia, ale dle pořádku v rukopise inšpruckém a mnichovském tato folia pohřešované složky patří.

In	Mn	Kap. J	Kap. K	Tištěno
42		(230) f. 277′		
43		(123) f. 254		
44		(66) f. 240′		
45		(214) f. 273		
46		(213) f. 272		
47	60	(161) f. 261		Palacký, Formelbücher II st. 14. Emler, RB. II. č. 2297.
48		(122) f. 254		
49		(124) f. 254′		
50		(121) f. 253′		
51		(125) f. 254′		
52		(126) f. 254′		
53		(120) f. 253′		
54		(231) f. 277′—278		
55		(119) f. 253		
56		(64) f. 239′		
57		(156) f. 260		
58	65	(157) f. 260		Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 114.
59		(132 a 133) f 255′—256		
60		(65) f. 240		
61		(65) f. 240		
62		(92) f. 246		
63		(93) f. 246′		Palacký, Formelbücher II st. 166.
64		(94) f. 247		
65		(95) f. 247′		
66		(96) f. 247′		
67		(97) f 248		
68		(98) f. 248		
69		(99) f. 248′		
70		(100) f. 248′		
71		(101) f. 248′		
72		(102) f. 249		
73		(103) f. 249		
74		(104) f. 249′		
75		(105) f 249′		
76		(106) f. 250		
77		(108) f 250′		
78		(107) f. 250		
79		(184) f. 265		
80		(69) f. 240′		
81		(70) f 240′		
82		(71) f. 241		
83		(73) f. 241		
84		(138) f. 256′		
85		(109) f 250′		
86		(139) f. 256′		
87		(140) f. 257		
88		(158) f. 260′		
89		(110) f. 251		
90		(111) f. 251′		
,		(112) f. 251′		

In	Mn	Kap. J	Kap. K	Tištěno
92		(128) f. 255		
93		(113) f. 252		
94		(159) f. 260′		
95		(185 a 202) f. 265 a 269′		
96	55	(228) f. 276—277		Tadra, Včst. sp. nauk 1889 st. 107.
97	55*	(229) f. 277′		
98	56	(137) f. 256′		
99	57	(135) f. 256		Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 110.
100	58			Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 111.
101		(26) f. 232		
102		(61) f. 239		
103		(160) f. 260′		
104		(220) f. 275		
105		(33) f. 233		
106		(22) f. 231′		
107		(221) f. 275		
108		(129) f. 255		
109				
110		(250) f. 281		
111		(249) f. 281		
112		(248) f. 281		
113		(246) f. 280′		Emler, RB. II č. 2608.
114		(247) f. 280′		
115		(115) f. 279		
116				
117		(87) f. 244′		
118		(89) f. 245		
119		(88) f. 245		
120		(114) f. 252		
121		(115) f. 252′		
122		(117) f. 253		
123		(167) f. 262		
124		(168) f. 262		
125		(169) f. 262′		
126		(143) f. 257′		
127		(170) f. 262′		
128		(232) f. 278		
129		(233) f. 278		
130		(67) f. 240′		
131		(68) f. 240′		
132		(60) f. 239		Emler, RB. II č. 1432 z kodexu sv. Tomášského.
133		(144) f. 257′		
134		(145) f. 257′		
135		(74) f. 241		
136		(16) f. 230		
137		(146) f. 257′		
138		(52) f. 237′		
139				
140		(56) f. 238		
141		(50) f. 237		

In	Mn	Kap. J	Kap. K	Tištěno
142		(57) f. 238		
143		(58) f. 238′		
144		(34) f. 233		Palacký, Formelbücher I st. 337.
145		(35) f. 233′		Palacký, Formelbücher I st. 338.
146		(36) f. 234		Palacký, Formelbücher I st. 338.
147		(37) f. 234		Emler, RB. II č. 1386 z orig. archivu křižov. v Praze.
148		(38) f. 234′		Palacký, Formelbücher I st. 338.
149		(212) f. 271′		Emler, RB. II č. 1491 z orig. archivu kap. Pražské.
150		(8) f. 228		
151		(147) f. 258		
152		(141) f. 257		
153		(148) f. 258		
154		(142) f. 257′		
155		(130) f. 255′		
156		(211) f. 271′		Palacký, Formelbücher II st. 210.
157		(210) f. 271		
158		(131) f. 255′		
159		(116) f. 252′		
160		(222) f. 275		Palacký, Formelbücher II st. 14. Emler, RB. II č. 1442.
161		(223) f. 275′		Palacký, Formelbücher II st. 15. Emler, RB II č. 1443.
162		(224) f. 275′		
163		(225) f. 275′		
164		(209) f. 271		
165		(208) f. 270′		
166		(165) f. 261′		
167		(9) f. 228′		
168		(245) f. 280′		
169		(166) f. 261′		
170		(10) f. 228′		
171		(149) f. 258		
172		(150) f. 258′		
173		(151) f. 258′		
174		(91) f. 245′		
175		(152) f. 259		
176				
177		(153) f. 259		
178		(17) f. 230		
179		(18) f. 230		
180		(174) f. 263		
181		(175) f. 263′		
182		(176) f. 263′		
183		(177) f. 264		
184				
185				Pangerl, Fontes rer. Aust. II, XXIII st. 39. Emler, RB. II č. 1495 z orig.
186		(118) f. 253		

In	Mn	Kap. J	Kap. K	Tištěno
187		(79) f. 242′		Palacký, Formelbücher I st. 32 Emler RB. II č. 1992. 2.
188		(80) f. 243		Palacký, Formelbücher I st. 32 Emler, RB. II č. 1992 3.
189		(81) f. 243		
190		(82) f. 243′		Palacký, Formelbücher II st. 18 Emler, RB. II č. 1993. 4.
191		(83) f. 243′		
192		(84) f. 243′		Palacký, Formelbücher II st 1 Emler, RB. II č. 1991.
193		(85) f. 244		Palacký, Formelbücher II st. 17 Emler, RB. II č. 1993. 2.
194		(186) f. 265		
195		(206) f. 270		
196				
197				
198		(162) f. 261		
199		(40) f. 235		
200		(136) f. 256		
201				Dolliner, Cod ep. Prim. Ott. II Emler, RB. II č. 1045.
202				
203		(244) f. 280		
204		(163) f. 261		
205		(59) f. 238′		
206				
207		(44) f. 235′		
208		(45) f. 235′		
209		(46) f. 236		
210		(47) f. 236		
211		(48) f. 236′		
212		(49) f. 236′		
213		(226) f. 275′		
214		(41 a 42) f. 235′		
215		(171) f. 262′		
216		(178) f. 264		
217		(53) f. 237′		
218				
219		(43) f. 235′		
220		(27) f. 232		
221		(182) f. 264′		
222		(172) f. 263		
223		(179) f. 264′		
224		(180) f. 264′		
225		(181) f. 264′		
226		(183) f. 264′		
227				
228		(11) f. 228′		
229		(72) f. 241		
230				

In	Mn	Kap. J	Kap. K	Tištěno
231		(206) f. 270		Palacký, Formelbücher II st. 211. Čelakovský, Privil. II st. 140.
232		(205) f. 270		
233		(204) f. 269′		
234		(12) f. 229		
235		(86) f. 244′		
236		(235) f. 278′		
237		(173) f. 263		
238		(234) f. 278′		
239	66	(242) f. 279′		Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 114.
240				
241		(243) f. 280		
242		(164) f. 261′		
243		(203) f. 269′		
244	72	(19) f. 230		
245				
246	67	(241) f. 279′		Palacký, Formelbücher II st. 19. Emler, RB. II č. 1993 5. Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 115.
247		(227) f. 276		
248	49			Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 101.
249	50			
250	51			Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 102.
251	52			Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 104.
252	53			Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 105.
253	54	(240) f. 279′		Tadra, Věst. sp. nauk 1889 st. 106.
254		(24) f. 232		
255		(201) f. 269		
256		(200) f. 269		
257		(199) f. 268′		
258		(198) f. 268′		
259		(197) f. 268′		
260		(196) f. 268		
261		(195) f. 268		
262		(194) f. 267′		
263		(193) f. 267′		
264		(192) f. 267		Palacký, Formelbücher II st. 209. Čelakovský, Privil. II st. 138.
265		(187) f. 265		
266		(188) f. 265′		Palacký, Formelbücher II st. 208.
267		(189) f. 266		
268		(190) f. 266′		
269		(191) f. 266′		
270		(20) f. 230′		
271		(23) f. 231′		

7. Poměr formuláře Tobiášova k formuláři biskupa Jana z Dražic.

Formulář obsahující fol. 221—281 rukopisu kapitulního J 40 (tak zv. rukopisu Přimdova) znám byl dosud pod jménem ‚Cancellaria Johannis de Dražic'[1]) a listiny i listy v něm zachované připisovány biskupovi Janovi IV z Dražic (1301—1343).[2]) Skutečně stojí až na nepatrné výjimky jméno biskupa Jana v čele jednotlivých kusů jakožto jméno vydavatele. Poněvadž pak prvých 29 čísel na fol. 221′—226 opravdu pochází z kanceláře Janovy, nebylo důvodu, pochybovati o následujících listinách a listech témuž biskupovi připsaných.

Při probírání sbírky Tobiášovy přišel jsem na shodu některých kusů s listy ze sbírky Jana z Dražic, uveřejněné Palackým v díle ‚Ueber Formelbücher' a po něm Emlerem v Regesta Boh. II. To mne vedlo k domněnce, že asi více listů Tobiášových přešlo do této sbírky a proto jsem celou ‚cancellarii biskupa Jana' za tím účelem probral a srovnal s formulářem biskupa Tobiáše. Výsledek té práce byl překvapující; shledal jsem, že 250 kusů z ‚cancellarie Janovy' jest obsaženo v sbírce Tobiášově v rukopise inšpruckém, jak vidno z předcházejících tabulek, a že jen 29 čísel patří biskupovi Janovi.

Pracoval tedy sestavovatel formuláře v kanceláři Janově tím způsobem, že když mu vlastní látka došla, opisoval listy a listiny ze starší sbírky, která v kanceláři biskupské vznikla za biskupa Tobiáše, a jméno ‚Thobias' jednoduše proměňoval v jméno ‚Johannes'. Takovým způsobem vznikl rukopis dnes ztracený, který jsem nazval Y a který byl přímou nebo nepřímou předlohou pozdější kompilace Přimdovy. Že rukopis tento byl psán za biskupa Jana a ne později, dokazuje právě tato manie písařova proměňovat jméno vydavatele z Tobiáše ve jméno ‚Johannes', které mu denní kancelářský návyk diktoval.

Tvrzení, jak sestavovatel sbírky Janovy svou předlohu měnil, doložím několika příklady, aby nemohlo vzniknouti mínění, že snad na ‚cancellarii' Janově byla za účelem nám neznámým provedena záměna jmen a že výsledek této práce je naše sbírka, kde vlastně jméno Tobiášovo je fingováno. Mimo to by se mohlo také tvrditi, že v ‚cancellarii' Janově máme skutečně od biskupa Jana vydané listy a listiny, při kterých jen starších kancelářských předloh bylo použito. Že ani tato druhá domněnka, která je pravděpodobnější než prvá, není správná, ukazují následující příklady.

Tak list pod č. 160 z r. 1288 květ. 6, kterým královna Guta oznamuje biskupovi Tobiášovi šťastné narození syna, vyskytuje se ve sbírce biskupa Jana z Dražic ve změněném rouše, tam totiž královna Guta totéž

[1]) Palacký, Formelbücher II st. 7.
[2]) Na př. Emler, RB. II č. 1991—1993.

sděluje s biskupem Janem. Zde ovšem bije záměna jmen do očí.[1]) Královna Guta byla v době biskupování Janova již dávno mrtva

Ještě poučnější je, srovnáme-li se sbírkou Jana z Dražic dopis pod č. 192, jímž Tobiáš blahopřeje králi Václavovi k úspěchům v Polsku, děkuje za jmenování bratra Miloty purkrabím v Olomouci a stěžuje si, že druhý bratr jeho Čeněk z Kamenice byl zajat Vítkem, bratrem Záviše z Falkenštejna, a odveden do Budějovic. Není pochyby, že list ten vztahuje se k válce biskupa Tobiáše se stranou Závišovou r. 1289,[2]) avšak cestou do ‚cancellarie' Janovy stala se s ním taková změna, že jej Palacký a po něm Emler položili do r. 1303.[3]) V první polovici se oba listy celkem kryjí až na to, že v sbírce Janově je vynecháno jméno Opava, kde král Václav měl sjezd s knížaty polskými. Tam, kde v našem listu děkuje Tobiáš za jmenování bratra Miloty purkrabím v Olomouci, jest jméno Milota proměněno v Martin a místo Olomouce položeno neurčité ‚talis'. Avšak jasně je viděti, srovnáme-li zakončení obou listů, jak násilně se svou předlohou nakládal sestavovatel sbírky Janovy. Proto kladu tato místa doslovně vedle sebe.

Sbírka Tobiášova:	Sbírka Janova:
Ad hoc, licet inviti, dolorem gaudiis cumulando, dominacioni vestre intimamus, quod ***Chonko*** *frater noster* ***dictus de Kamnicz****, miles vester fidelis, per* ***hominum Witkonis fratris Zauissii*** *frandulenter deceptus insidias, captus per ipsos, ad eundem* ***Witkonem in Budiuogouich*** *est deductus et ibidem graviter detinetur.*	*Ad hoc, licet inviti, dolorem gaudii cumulando, dominacioni vestre intimamus, quod* ***C.*** *frater noster* ***dilectus de*** *.., miles vester fidelis, per* ***hominem C. fratris*** *fraudulenter deceptus insidiis, captus per ipsos, ad eundem* ***M.*** *est deductus, et ibidem adhuc graviter detinetur.*

Jak vidno, dosazována jsou v listě druhém libovolná písmena za vlastní jména prvého a text vůbec silně porušen.

Podobné změny pozorujeme na listech týkajících se prokurace papežského legáta Jana biskupa Tusculského z let 1287 a 1288. Tak čísla naší sbírky 21 a 63 proměněna jsou ve sbírce Jana z Dražic tak, jakoby list pod č. 21 psán byl od biskupa Tomáše a list pod č. 63 od biskupa Jana. Zde opět jsou nad vši pochybnost jména druhé sbírky nesprávna.

Na mnoha místech usvědčuje se autor ‚cancellarie' Janovy sám z úmyslného proměňování jména Tobiáš ve jméno Jan. To vidíme v tako-

---

[1]) Také již u Palackého (Formelbücher II sl. 14) za jménem biskupa Jana ‚sic' a u Emlera (RB. II č. 1442) jméno Jan opraveno v Tobiáš.

[2]) Srov. pozn. u č. 192.

[3]) Palacký, Formelbücher II st. 15, Emler, RB. II. č. 1991.

vých případech, kde biskup Tobiáš mluví v listině o svém předchůdci Janovi (Jan III z Dražic 1258—1278). Tak v č. 207 potvrzuje Tobiáš ustanovení svého nejbližšího předchůdce (*,proximi predecessoris nostri'*) biskupa Jana, jímž udělena byla fara jakémusi C. Ve formuláři Janově je jakožto vydavatel této listiny ‚Johannes', jehož nejbližší předchůdce ovšem nebyl Jan nýbrž Řehoř. Podobně obnovuje biskup Tobiáš listinu svého předchůdce Jana (*,proximum predecessorem nostrum'*) v č. 212, kdežto v ‚cancellarii' Janově je opět jméno ‚Thobias' změněno v nemožné ‚Johannes'. Takových příkladů je ve formuláři Janově více.

V č. 216 biskup Tobiáš doporučuje biskupovi Vratislavskému jakéhosi kněze. List začíná slovy: *‚Reverendo in Christo patri domino episcopo Wratislauiensi Th(obias) d. g. Pragensis episcopus salutem'*, což autor sbírky Janovy změnil následujícím chybným způsobem: *‚Jo. episcopo eadem gracia Pragensi episcopo (sic) salutem'*. V č. 69 prohlašuje probošt Oldřich a děkan Řehoř, že nejmenované osoby byly exkomunikovány od biskupa Tobiáše. Jméno Tobiášovo v ‚cancellarii' Janově opět změněno v Jan, písař však při tom zapomněl také proměnit jméno proboštovo a děkanovo, která jsou možna jen pro dobu Tobiášovu, a tím se opět sám usvědčuje z fikce.

Tyto příklady nám dávají dostatečně vniknouti do způsobu práce sestavovatele sbírky Janovy. Poučno je taky pozorovat, jak písař tento kolísal v udávání jména vydavatele, když mu došla vlastní látka z kanceláře Janovy a když počal opisovat sbírku Tobiášovu. V prvním kuse, který z této sbírky převzal, položil písmeno ‚E.' místo ‚Th.', v druhém a třetím[1]) jméno ‚Thomas' místo ‚Thobias', v třech následujících již ‚Johannes' v sedmém kuse vynechal jméno vůbec, v osmém má zase ‚Thomas', pak vystřídal ve jméně vydavatele písmena O, A, G, Jo., B, A, H, O, O, E, F, T, K, načež se vrátil k jménu ‚Johannes' a skoro výhradně při něm zůstal až do konce sbírky.

Avšak nejen v jménech vydavatele nýbrž i v ostatních dopouštěl se autor sbírky Janovy libovolných změn. To jsme viděli již výše, kde jsou oba texty dopisu č. 192 vedle sebe položeny. Totéž nám ukazuje ku př. listina pod č. 147, jejíž originál se též zachoval v archivu křižovníků v Praze, a kde vidíme, jak místo jména ‚Chunegundis' má sbírka Janova písmeno ‚M' a místo ‚Elyzabeth' jméno ‚Katherina'. V listině pod č. 11 položil písař ‚cancellarie' Janovy jednou písmeno ‚P', jednou ‚No' a jednou nechal správně ‚Jo'.

Nemůžeme tedy nikde spoléhat ani na ostatní v textu uvedená jména ve sbírce Janově. Jen v takových případech, kde písař tak mechanicky opisoval, že si ani toho nebyl vědom, že píše vlastní jméno, možno počítat na správný údaj a možno s prospěchem doplnit text ostatních rukopisů. Ovšem při takovém doplňování je třeba velké opatrnosti.

---

[1]) T. j. č. 17 a 36 sbírky Tobiášovy, srov. tabulky.

Tato, nyní dostatečně doložená, přeměna sbírky Tobiášovy v ‚cancellarii Janovu' stala se osudnou pro celou řadu politicky důležitých listů, pocházejících z let 1288 a 1289, které následkem fingovaných jmen sbírky Janovy položeny byly do r. 1303 a 1304. Jsou to čísla 28, 29, 30, 187, 188, 190, 192, 193 a 246[1]) naší sbírky obsahující stížnosti biskupa Tobiáše králi Václavovi, jimiž líčí vpády nepřátel a pustošení svých měst a statků a dovolává se královské pomoci.

Pro léta 1288 a 1289 jsou velmi cenným historickým materiálem, protože prameny o těchto bouřích v Čechách jsou velmi chudé. Ovšem položeny do let 1303 a 1304 vytvořují nám zcela zvrácený obraz o politické situaci, přesunujíce události z doby Tobiášovy do doby Janovy.

Právě na těchto listech je viděti, že není možno vysvětlovat shodu mezi oběma sbírkami tím, že listů formuláře Tobiášova bylo použito jako předloh v kanceláři Janově, a že ve sbírce Jana z Dražic máme také skutečně od biskupa Jana vydané listy a listiny. V těchto dopisech jde o podrobné líčení jednotlivýeh episod válečných s velmi složitým pozadím a stačí si přečísti jen jeden z nich, aby se vidělo, že se může vztahovat jen k jednomu určitému případu.

II. ROZBOR LÁTKY A CHRONOLOGICKÉ POZNÁMKY.

1. Původ sbírky a její předlohy.

Na otázku, odkud pochází látka sbírky zde vydané, odpovídají číslice. Listy a listiny vydané od biskupa Tobiáše obsahují přes 80 procent sbírky. Ze zbytku pak velká část jsou listy a listiny adresované biskupovi Tobiášovi. Není tudíž pochyby, že práce tato vznikla v kanceláři biskupské, kde měl sestavovatel všechen materiál po ruce. Jméno ani stav svůj autor nikde neudává, byl to však pravděpodobně písař nebo notář kanceláře biskupovy, poněvadž by asi sotva někdo jiný měl přístup k listinám a aktům biskupským a mohl si z nich podle libosti sestavovat formulář.

Nyní nastává otázka, jaký druh kancelářského materiálu to byl, jehož autor používal jako předloh pro svůj formulář. Zde máme čtyři možnosti: 1. mohl užívat listin a listů v originále; 2. konceptů, které zůstaly v kanceláři; 3. register, ovšem měla-li jaká kancelář; 4. opisů, a to buď jednotlivých neb již v jiných sbírkách obsažených.

Zde především se obrátíme o vysvětlení k takovým kusům, na nichž se zachovaly nějaké kancelářské poznámky, které nepatří přímo k textu. Tak listinou pod č. 36 uděluje biskup Tobiáš odpustky všem, kdož se

---

[1]) RB. II č. 1991—1993. Čísla 29, 30 a 246 také Tadra (Věstník st. 89) klade do prvních let krále Václava, ale o tom, že jsou v Emlerových Regestech již vydána a chybně biskupovi Janovi připsána, se nezmiňuje.

zúčastní slavnostního přenesení ostatků svatých, darovaných králem Václavem patronovi nejmenovaného kostela. Listina slibuje i těm odpustky, kdož ve výroční den tohoto přenesení kostel ten navštíví. Při tom je poznámka, která nepatří do textu listiny: *‚Si sit maior gracia, tunc dicatur specialiter cuiuslibet sanctorum predictorum nomine XL dies.'* Poznámka tato může míti svůj původ jenom z konceptu. Notář ještě nevěděl, zda bude poskytnuta menší neb větší milost,[1]) což asi záviselo na obnosu, který měl příjemce listiny zaplatit, a proto upozorňuje ingrossátora, aby v případě druhém vyjmenoval specielně všechny světce, jichž ostatky byly přeneseny, a jichž jménem se udílejí odpustky. Není možno, že by poznámka tato pocházela teprve od sestavovatele formuláře, poněvadž předně se při opisování tak mnoho nemyslelo a za druhé slova: *‚sanctorum **predictorum** nomine'* by nebyla vysvětlitelna, neboť jména těch svatých, která v konceptu v první větě textu jistě byla, ve formuláři jsou vynechána.

V jiné listině podobného obsahu, totiž v č. 19, kde biskup Tobiáš potvrzuje udělení odpustků několika biskupů těm, kdož navštíví kapli královskou na hradě Pražském, stojí ku konci poznámka: *‚Datum ad idem, nisi permutacio est.'* Hned na to následuje pod č. 20 tatáž listina s formálními změnami v textu. Tyto okolnosti se dají vysvětliti jen tím, že notář si při koncipování nebyl jist, nebude-li v textu ještě něco proměněno, a že na to upozornil v té poznámce písaře, aby listinu ještě definitivně nedatoval. Tato proměna v textu skutečně se stala, jak vidno z č. 20. Nedá se tedy tato poznámka vysvětlit odjinud než z konceptu.

Při jiné listině, a to při vyjednávání o mír mezi stranami r. 1284, čteme na začátku průvodního listu, který pod č. 97 dává král a jeho strana (stoupenci Záviše z Falkenštejna) pánům z Bechyně a z Klinberka, tato slova: *‚Tunc sic dicatur ex parte regis et baronum dominis de Bechin et de Clinberch.'* Před tímto průvodním listem je listina č. 96, kterou se uzavírá příměří mezi oběma stranami. Vydavatelem této listiny je strana pánů z Bechyně, za kterou stojí také biskup Tobiáš. Vydavatelem listiny č. 97 má býti strana královská. Poznámka: *‚Tunc sic dicatur ex parte regis et baronum'* pochází asi z konceptu, který byl zhotoven v biskupské kanceláři a v kterém byl podán straně protivné návrh klausule, jíž se zaručovala osobní bezpečnost jednotlivým osobám strany Bechyňských.

Těžko by se dala tato poznámka vysvětliti redakční prací sestavovatele formuláře. V tom případě bychom musili předpokládati, že opisoval obě listiny do své sbírky a při druhé se odvolal na text prvé a jen část, v které se obě listiny různily, uvedl slovy: *‚Tunc sic dicatur...* Avšak takovým způsobem se autor v celé sbírce nikde neodvolává k dřívějšímu stejnému textu, nýbrž všude slovy: *‚ut supra in . . .'* nebo *‚ut supra,'* ale to jen tam, kde se texty vskutku úplně kryjí, zejména, kde

[1]) Jest lhostejno, myslí-li se zde slovem ‚gracia' *milost*, či jde-li jen o slavnostnější neb jednodušší *privilegium*.

jde o nějakou známou formuli. V tomto případě však, třeba se jednalo o jednu věc, totiž o příměří, nemůžeme myslet na úplnou identitu obou textů, vždyť druhé listině jest vydavatelem král v čele své strany, a následkem toho již musely nastat změny. Kdyby sestavovatel sbírky byl měl před sebou listinu z kanceláře královské pro stranu Bechyňských došlou, byl by ji opsal celou, aneb aspoň začátek a text tam, kde se různí, a na shodných místech by odkázal slovy ‚ut supra' k prvé listině. Zde však vidíme, že měl před sebou opět jen koncept v kanceláři biskupské zhotovený.

Při jiných podobných poznámkách nedá se dokázat, zda pocházejí z konceptu neb od autora sbírky, a proto mohou být při této otázce pominuty. Nalezáme však ještě jiné doklady svědčící pro koncepty jakožto předlohy formuláře.

Vyskytují-li se ve sbírce formulářů takové dopisy, které dle obsahu tomu nasvědčují, že bezprostředně po vyhotovení byly z kanceláře odeslány, nemohly se do sbírky naší dostat odjinud než z konceptů, které v kanceláři zůstaly. (Na registra při pouhých listech, jimiž se něco sděluje, zde myslet nemůžeme.) A takové dopisy v záležitostech, kde bylo na spěch, se ve formuláři Tobiášově skutečně nalezají. Ku př. zákazy církevně pochovat zesnulého, klatbou stíženého pustošitele církevních statků, jako máme pod č. 23, byly jistě co nejrychleji vypraveny, a tu nebylo možno čekat, až si je notář neb písař do své sbírky opíše. To platí také o mnohých stížnostech, jež posílá biskup rychle za králem, kde posel stíhá posla, jako při č. 187 a 188. Podobně se to má s listy č. 94 a 242, v kterých volá biskup své důvěrníky, aby *co nejrychleji* k němu do Prahy přijeli.

Při č. 149 dá se zase jiným způsobem dokázati, že předlohou zde byl koncept a ne vyhotovená listina. Zde se totiž zachoval originál v archivu kapituly Pražské. Srovnáme-li text formuláře s textem originálu, pozorujeme nápadné rozdíly. Především jest v originální listině položen větší důraz na účastenství probošta Oldřicha a děkana Řehoře, kdežto ve formuláři jsou jen odbyti frasí: ‚*de comuni consensu et unanimi voluntate.*' Dále je topografické určení ve formuláři mnohem přesnější než v originále, kdežto zde je vesnice Polehrady určena jen slovy: ‚*sita prope Hradek*', čteme ve formuláři: ‚*villam Poludrat . . . sitam prope et inter Zahorzie, Pouoci, Leua, Brazdim, villas provincie, que Moziryeche vulgariter appelatur, non longe de Costelecz atque Hradecz.*' Je otázka, odkud má autor formuláře toto přesnější místní určení? Jistě to není jeho fantasie, neboť odpovídá skutečné poloze místa.

Zde opět nám vše vysvětlí jen koncept. Patrně zde jde o dvoj koncipování, podobné, jako jsme již nahoře viděli při č. 19 a 20. Prvý koncept byl zamítnut, nebyli s ním asi srozuměni probošt a děkan, a listina koncipována znova a s těmito změnami teprve vydána. Zamítnutý koncept zůstal však v kanceláři a dostal se mezi ostatními do formuláře.

Podobnou ukázku dvojího koncipování máme při č. 44 a 130. Biskup posílá k papežskému penitenciáři jakéhosi Martina za příčinou pokání. Obsah je v obou stejný, ale formou je list č. 130 mnohem uctivější, což ukazuje již položení adresy a salutace. Patrně byl prvý koncept č. 44 notáři vrácen pro svůj nepatřičný tón a list koncipován znova. Koncepty oba zůstaly v kanceláři a přešly do sbírky. Jiný příklad dvojího koncipování máme při č. 60 a 61 a při č. 192 a 230.

Na těchto zde uvedených příkladech vidíme, že při sestavování naší sbírky bylo užíváno konceptů jako předloh. Tím ovšem není řečeno, že všechna její látka pochází z tohoto pramene. Naopak máme důkazy, že také originální listy sloužily sestavovateli formuláře jako předlohy.

Jsou to takové kusy, které byly brány z materiálu do kanceláře došlého. Tak na př. č. 25, kde farář se omlouvá biskupovi z účastenství svého na jakési vesnické bitce, může pocházet jen z originálního dopisu farářova. O konceptu neb registrech nemůže býti řeči. Podobně listy č. 31, kde Jan probošt v Sadské žádá biskupa o odepření církevního pohřbu jakémusi pustošiteli kapitulních statků, č. 115, kde se probošt Oldřich omlouvá biskupovi, že mu zaslal nějakou mylnou zprávu, č. 184, kde kapitula Olomoucká si stěžuje biskupovi na výpad bratra jeho Miloty z Kojetína, dále č. 168, 199, 206, 241, 243 mohou pocházet jen z originálních listů do kanceláře došlých.

Při listinách, jichž příjemce je biskup Tobiáš, nemáme té jistoty jako při dopisech. Zde autor sbírky také ovšem mohl používat originálů, není však vyloučeno, že při některých byl mu předlohou koncept, a to při takových, které byly vyhotoveny od příjemce samého, které tedy byly koncipovány v kanceláři biskupské.

Takovou listinou je ku př. č. 232, kde purkmistr a rada města Pelhřimova zavazují se město osadit a opevnit do 4 let. Srovnáme-li listinu tuto s privilegiem, které Pelhřimovským dává biskup Tobiáš v téže záležitosti pod č. 231, pozorujeme takovou shodu ve stilisaci, že ihned vidíme, jak obě listiny vznikly. Celá smlouva pro obě strany byla sepsána v biskupské kanceláři a Pelhřimovští, kteří ani vlastní pečeti neměli, dali si pak k své listině jen přivěsiti pečeť města Prahy.

V tomto a podobných jiných případech, mohl být předlohou formuláře právě tak koncept jako vyhotovená listina.

Materiál z kanceláře vypravený i do kanceláře došlý byl tedy pramenem této sbírky. My však se tam setkáváme s takovými kusy, jimž biskup Tobiáš není ani vydavatelem ani příjemcem. Jakým způsobem ty se dostaly mezi akta biskupské kanceláře?

Listin a listů takových jest u porovnání k ostatní látce malý zlomek. Jedny z nich dostaly se do kanceláře asi tím způsobem, že si je strana dala od biskupského notáře vyhotovit a koncept že zůstal mezi ostatním kancelářským materiálem a s tím přešel do sbírky. To se mohlo státi ku př. u č. 260 a 261, v kterých jsou obsaženy dvě smlouvy mezi kon-

ventem kláštera sv. Jiří a Tobiášem z Kamenice o doživotní nájem vsí, nebo u č. 269, kde arcijáhen boleslavský pronajímá tři lány v Žerčicích měšťanu pražskému a j.

Podobným způsobem dá se vysvětliti, že také některé listy nižších orgánů církevních dostaly se do této sbírky jako na př. č. 66, kde arcijáhen nařizuje děkanovi, aby co nejrychleji zaplatil obnos naň připadající na prokuraci papežského legáta. Jest pravdě podobno, že z kanceláře biskupské při upomínání o peníze vyhotoven byl arcijáhnovi, aby se řízení urychlilo, již také jeho vlastní rozkaz k děkanům. Srovnáme-li stilisaci listu tohoto s jinými podobného obsahu, jsme v této domněnce utvrzeni. Není to snad náhodou, že právě na tomto mandátu je dole poznámka: ‚*Addicio si placet*' s doplněním výhrůžné formule týkajícím se nesnadné absoluce církevní klatby. Slova ‚*si placet*' se snad obracejí k arcijáhnovi; ovšem jistoty zde není, mohou také pocházet teprve od autora formuláře.

Podobně bychom si mohli vysvětliti vznik listu č. 240, kde jakýsi opat žádá šlechtice, aby zakázal správci svému pronásledovati jeho poddané. Zde zase pozorujeme, že je dána na vybranou dvojí arenga. Na konci prvé stojí poznámka ‚*vel sic*' a list začíná znova. Opat asi žaloval biskupovi na bezpráví mu učiněné a vyžádal si poučení, jakým způsobem má zakročiti proti svému utiskovateli. Za tím účelem byl mu asi tento list koncipován v biskupské kanceláři:

Druhá skupina takového materiálu, který nemá biskupa ani za vydavatele ani za příjemce, jsou takové listy a listiny, které se nepřímo přece vztahují k biskupovi a které asi proto zůstaly v kanceláři.

Jistě nikoho nepřekvapí, že průvodní list č. 99, daný od (Záviše z Falkenštejna) bratru biskupa Tobiáše, nalézá se mezi dokumenty biskupskými. Také snadno se dá vysvětliti ,že pod č. 181 obsahuje naše sbírka přímluvný list krále Rudolfa za synovce biskupova Tobiáše z Benešova. Nalézáme-li pod č. 111 a 112 akta týkající se uzavření příměří mezi Rakušany a Čechy z r. 1288, vidíme i zde nepřímý vztah k biskupovi, vždyť on byl hlavní oporou strany rakouské a pánové z Bechyně měli na vyjednávání s Albrechtem r. 1288 přímé účastenství.[1])

Rovněž není nápadné, jsou-li ve sbírce naší pod č. 147 a 148 listiny obsahující privilegia krále Václava II. křižovníkům sv. Františka, neboť v číslech předcházejících potvrzuje biskup Tobiáš křižovníkům královské listiny. Za účelem potvrzení byly tyto do kanceláře biskupské poslány a tam opsány. Do sbírky naší se mohly dostati buď z originálů, které v kanceláři as delší dobu ležely, neb z opisů při této příležitosti pořízených.

---

[1]) Srov. listinu z r. 1288 květ. 20, Redlich, Wiener Briefssammlung st. 253 a Mitth. d. IÖG IV Ergbd. st. 154, 155.

Třetí skupina tohoto cizího materialu v naší sbírce nedá se žádným svrchu uvedeným způsobem vysvětlit a pochází částečně z jiných formulářů. O číslech 109, 113, 116, 160—163, 201, 250 a 251 můžeme s jistotou tvrdit, že byly převzaty jednak z listáře Jindřicha z Isernie jednak ze sbírky některého jeho žáka.

Zbývá ještě osm kusů, které nás nechávají v úplné nejistotě, jak se dostaly do naší sbírky. Jsou to čísla 47, 110, 239, 247, 248, 249, 252 a 253. Buď pocházejí z nějakých jiných formulářů, aneb jsou opsány z listin a listů, které samy neb v opisech neznámým způsobem zabloudily do kanceláře biskupské.

Shrneme-li výsledky těchto úvah, přicházíme k následujícím závěrům:

1. O těch kusech, v kterých je biskup Tobiáš vydavatelem listiny neb listu, dá se v mnohých případech dokázati, že jim byly předlohou koncepty. Dle analogie může se s velkou pravděpodobností totéž usoudit o většině materiálu od biskupa Tobiáše vydaného, kde přímých dokladů pro koncept není. Ovšem vyloučeno není, že tu a tam byl předlohou opis neb vyhotovená listina, zůstala-li déle v kanceláři.

2 Z těch kusů, v kterých je biskup Tobiáš příjemcem, byla jedna část a to dopisy opsány dle originalů do kanceláře došlých, kdežto při listinách nemůžeme rozhodnouti, byl-li předlohou originál neb koncept, v tom případě, kde tušíme, že listina je vyhotovena od příjemce samého.

3. Z materiálu, kde není biskup Tobiáš ani vydavatelem ani příjemcem, při první skupině se rozhodneme pro koncept jakožto předlohu formuláře, při druhé pravděpodobně pro vyhotovenou listinu a někdy snad také pro opis. Při třetí skupině jsou předlohou jednak formuláře jiné, jednak je nám předloha úplně neznáma.

Na začátku jsem uvedl ještě jednu možnou předlohu naší sbírky a to registra.[1]) Zde by šlo hlavně o listiny, jichž vydavatelem je biskup Tobiáš. Sbírka sama nedává nám však na tuto otázku nikde odpovědi. Stopy po registrech se v ní nikde nevyskytují. Není nemožno, že sbírky konceptů uspořádaných dle obsahu a chronologie — a k tomu, jak níže dovozuji, sbírka naše ukazuje — sloužily v kanceláři před zavedením řádných register k témuž účelu, za kterým později tato byla založena. Domněnku, že register ještě nebylo, sesiluje ta dost nápadná okolnost, že v této sbírce, založené na materiálu nahromaděném v kanceláři biskupské, existence řádných register nikde se neprojevuje.

2. Věrohodnost textu.

Při otázce věrohodnosti formulářů nestačí jen poukázati k předlohám, jichž sestavovatel používal; tu jde hlavně o to, zda textu předloh svých neměnil, lze-li spoléhati zejména na vlastní jména, neb na začáteční

[1]) O počátku register v Čechách v kanceláři královské a jich poměru k sbírce Jindřicha Italika srov. Čelakovský, O domácích a cizích registrech st. 28—31.

písmena místo nich dosazená a na data. Z jiných sbírek máme zkušenosti, že se jmény a daty se zachází často docela libovolně, poněvadž právě na nich ve formulářích, jakožto takových, nejméně záleží.

V této otázce nám podají nejlepší objasnění takové kusy, kde se zachoval také originál aneb opis jeho jinde. V naší sbírce je jich velmi málo, ale přece stačí, abychom si učinili pojem o tom, jakým způsobem autor sbírky se svou předlouhou zacházel.

Srovnáme-li ku př. č. 185 s originálem, [1]) pozorujeme, že jména dostala se do formuláře beze změny a že také text až na nepatrné odchylky se shoduje. Datum ovšem, jako obyčejně, ve formuláři vynecháno. Totéž platí o č. 132 a 147 u porovnání s originálním textem. Ve vlastních jménech si nedovolil sestavovatel sbírky opět žádných libovolností. Ovšem některá jsou vynechána, ale kde jména celá neb aspoň začáteční písmena se vyskytují, tam odpovídají úplně originálu.

Odchylky formuláře při č. 149 od originálu jsem již výše vysvětlil dvojím koncipováním. I zde zacházeno s vlastními jmény s největší přesností. Čteme-li tam místo jména ‚Bohuslaus' začáteční písmeno ‚R', není to úmyslná změna, je to jen chyba písařská; ‚B' s ‚R' zaměněno je ve sbírce naší několikrát.

Tyto příklady nám podaly bezpečné ukázky, jak šetrně autor naší sbírky zacházel se svou předlohou. Můžeme se však ještě jiným způsobem přesvědčit o autentičnosti jmen vlastních a věcných údajů ve formulářích.

Kde autor takové sbírky si počíná se jmény neb začátečními písmeny jmen libovolně, tam se to obyčejně snadno pozná, poněvadž často již na konci listiny zapomíná, jaká písmena dosadil na začátku na místě jména téže osoby neb místa. To jsem ukázal výše ve sbírce nazvané ‚cancellarií Janovou', totéž platí ku př. o sbírce Zdenka z Třebíče.

Kdyby autor sbírky Tobiášovy dosazoval za vlastní jména libovolná písmena neb jména jiná, nedalo by se vysvětliti, že tam, kde několik listin neb listů jedná o těchže osobách a místech, můžeme pozorovat úplnou shodu v začátečních písmenech a jménech. Stačí jen srovnati onu skupinu listů a listin, které se týkají placení prokurace papežského legáta Jana a vyjednávání o exkomunikaci v téže záležitosti (č. 21, 22, 59—77).

Co se týče dat, kterých je bohužel ve sbírce naší pořídku, usnadňuje nám kritiku ta okolnost, že se užívá vedle letopočtu po Kr. také indikce a let panování. Kdyby při datování si počínal autor sbírky libovolně, neshodoval by se jeden údaj chronologický s druhým.

Můžeme tudíž věcné údaje sbírky považovati za autentické. Výjimky ovšem nalézáme také, ale ty se dají téměř všude redukovati na písařské chyby, kde ku př., jak již výše poznamenáno, místo ‚B' stojí ‚R' neb ‚H' místo ‚T' ‚P', kde při římských číslicích přehlédnut počet jednotek a pod.; a i těch je v sbírce naší poměrně málo. Úmyslných změn však v ní není.

[1]) Srov. varianty při č. 185.

Máme tedy ve sbírce biskupa Tobiáše historický pramen první třídy, založený až na nepatrné výjimky na úředním materiálu kanceláře biskupské a z tohoto věrohodným způsobem přejatý. Kde v jednotlivostech jsou pochybnosti, upozorňuji na ně ve vydání.

3. Seřazení látky a doba sestavení sbírky.

Nyní ještě zbývají dvě otázky, předně, s jakého hlediska je látka ve sbírce naší seřazena, nedá-li se z jejího seskupení těžiti pro chronologické určení, a za druhé, kdy sbírka tato byla sestavena.

Pozorujeme-li pořádek, v jakém nám podává jednotlivá čísla rukopis inšprucký (a o tom jsem výše ukázal, že je nejen nejúplnější ale i seskupením látky původní ztracené sbírce nejbližší), vidíme, že se zachovaly celé skupiny listů a listin pohromadě, které se vztahují k témuž předmětu z téže doby.

Tak nalézáme pohromadě pod č. 27—30 čtyři dopisy, jimiž si biskup Tobiáš stěžuje na vpády nepřátel r. 1288 a 1289. Druhou skupinu máme pod č. 49—52. Zde jsou pohromadě čtyři kusy týkající se sporu křižovníků u sv. Františka v Praze s biskupem o stavbu jezu. Pořádek jejich je přesně chronologický, nejprvé rozkaz děkanovi, aby prohlásil klatbu, pak exkomunikace a konečně dvě listiny křižovníků, jimiž upouštějí od stavby jezu nyní i na časy budoucí.

Jiný souvislý celek tvoří listy a listiny týkající se zaplacení prokurace papežského legáta Jana, jenž dal nad biskupem vyhlásiti klatbu, a vyjednávání o snětí klatby. Tato řada jdoucí od č. 56—77 (vyjma č. 58) obsahuje 21 kusů, a není to náhodou, že prvé čtyři patří do r. 1287 a ostatní do r. 1288. z těch pak zase prvých 11 do začátku téhož roku. Tedy i tu celkem zachován chronologický pořádek.

Jinou malou skupinu tvoří č. 80—82; č. 80 je rozkaz faráři v Kouřimi, aby přebýval na své faře, v č. 81 se mu vyměřuje lhůta k přestěhování na 2 měsíce a v č. 83 se tato o další 3 měsíce prodlužuje. Chronologicky jdou přesně za sebou.

Dále máme pod č. 117—122 šest listů týkajících se pustošení Příbrami a zákazu pohřbíti tělo pustošitele církevních statků. Hned na to následují tři listy, též k jedné věci se vztahující; jsou to listy biskupa Tobiáše k faráři a městské radě v Mostě o nepřátelském jejím vystoupení proti darům a odkazům věnovaným duchovenstvu.

Dále pozorujeme souvislou skupinu při č. 139—141, kde se jedná o dovolení klášteru Kladrubskému ozazovati faru v Touškově, pak při č. 186—191 vztahujících se k válce mezi biskupem Tobiášem a stranou Záviše z Falkenštejna r. 1289.

Často pozorujeme, že pohromadě je přípis a odpověď týkající se jedné záležitosti.

Toto uspořádání není však ve sbírce provedeno důsledně. Někdy nalézáme daleko od sebe listy, které k sobě věcně náležejí, a ani skupiny, o nichž jsme jednali, nejsou úplné, mnohdy nalezneme rozptýleně ve sbírce kusy k nim patřící. V seřazení látky formuláře nelze vůbec pozorovat nějaké pevné a vědomé redakční práce.

Často bývá ve formulářích zvykem, že se látka přesně roztřídí dle rozličných druhů listin, tak že jsou pohromadě ku př. listiny týkající se udílení beneficií, pohromadě průvodní listy, exkomunikace, udílení odpustků atd. To však v naší sbírce až na malé výjimky provedeno není, zde nalézáme všechny druhy listin mezi sebou promíseny. Autor formuláře přejímal materiál asi tak, jak jej v kanceláři nalezl, a tím způsobem se dá vysvětliti, že ve sbírce máme tolik skupin listin a listů jednajících vždy o určité záležitosti.

Je přirozeno, že si v kanceláři ponechávali pohromadě akta a listiny vztahující se k jednomu předmětu, aby byli pro další eventuelní jednání v téže věci orientováni. Ovšem nesmíme si představovati, že by pořádek tento byl proveden důsledně; sem tam nějaká listina neb nějaký koncept neb složka, na níž bylo několik konceptů napsáno, dostaly se do jiného oddělení neb do jiného svazku, někdy zase větší časový rozdíl zavinil nedůslednost v rovnání materiálu, vždyť takové případy i v našich kancelářích, vedených s byrokratickou úzkostlivostí, nejsou zjevem nemožným.

Tím méně důslednosti můžeme požadovat od autora naší sbírky, tomu asi mnoho na tom nezáleželo, vynechal-li jednou z některého svazečku nějaký kus a pak jej později na jiném místě zas připsal. Celkem však můžeme ve skupinách v jeho sbírce se vyskytujících viděti trosky pořádku, jaký byl v biskupské kanceláři.

Toto poznání není jen zajímavé diplomaticky, z něho se dá často těžiti pro chronologické určení některých listin a listů, které samy o sobě posuzovány, by nás v otázce chronologie vždy nechávaly bez odpovědi.

Celkem se dá ve sbírce pozorovati, že v první části až do č. 60 převládá rok 1287, pak až k č. 81 na malé výjimky rok 1288. Ještě před ukončením prvé stovky se vyskytuje několikrát rok 1289, s nímž se nejprvé potkáváme u č. 29.

Zdá se, že tato partie tvořila základ sbírky a že, když jí byl jaksi zběžně materiál v kanceláři, který byl právě po ruce, vyčerpán, obrátil se sestavovatel i k látce starší, neboť číslem 96 přeskakuje najednou do r. 1284 a nevyhýbá se ani cizím neúředním listům, pocházejícím ze sbírky Jindřicha z Isernie. Celkem se zdá, jakoby v té části, která sahá asi k č. 184, paběrkoval znova v kanceláři, neboť v ní nalézáme střídavě listiny a listy z let 1284, 1287, 1288 a 1289, avšak také se zde již vyskytuje dvakrát rok 1290 a to při č. 149 a 185. Ovšem zde při pohledu na srovnávací tabulky rukopisu inšpruckého a kapitulního J 40^b pozorujeme, že ani č. 149 ani 185 nejsou pravděpodobně na svém původním místě a že je asi písař rukopisu inšpruckého přestavil. Tomu nasvědčuje ta okolnost,

že od č. 186—238 převládá nápadně rok 1289 a že při č. 201, které obsahuje stížný list Přemysla Otokara II nad zradou Jindřicha Bavorského, přejatý ze sbírky Jindřicha z Isernie, jest beze všeho věcného důvodu připsán jako datum rok 1289.

Jest velmi pravděpodobno, že autor tímto datem nám udává pevný chronologický bod určující dobu vzniku sbírky. Nejpřirozenější výklad při tomto datu je ten, že autor připsal zde letopočet, v kterém se právě nalézal; zde neuspokojuje vysvětlení, že by snad byl sveden ostatní látkou z r. 1289, kterou měl před rukama a jíž používal jako předloh, vždyť on asi při čtyřiceti předcházejících kusech datum vůbec vynechal.

Že při opisování této skupiny byl právě v proudu roku 1289, tomu nasvědčuje celý dosavadní chronologický postup látky vyjma č. 149 a 185, jichž položení se dá bez všech násilností vysvětlit přestavením.

Materiál pocházející většinou z tohoto roku, totiž 1289, náleží číslům 186—238. Zde zase, jak se zdá, došla sestavovateli sbírky látka kancelářská, které v této partii používal, a on se obrací zase k starším kusům, zase začíná paběrkovat a tak pozorujeme od č. 243 do konce různé listiny a listy z rozličných let od r. 1268—1291, pocházející od rozmanitých vydavatelů.

Tato skupina činí již tímto dojem pouhého doplňku sbírky, při kterém nenalézáme dokladů, kdy byl ostatní sbírce přivtělen. Některé kusy této části patří již pozdější době, tak č. 260 a 261 nebyla napsána před r. 1291 a možná ještě později.

Hlavní část sbírky až po č. 238 byla tedy pravděpodobně sestavována během roku 1289, začátek byl učiněn snad již dříve, snad již r. 1287, z něhož pocházejí skoro všechny až do č. 26, a konec, od č. 239 počínaje, pochází z pozdějších let vlády Tobiášovy.

Toto zjištění má pro chronologické určení jednotlivých listin a listů velikou cenu. Když uvážíme, že až do č. 238 jen dvě pravděpodobně přestavené listiny mají datum 1290, můžeme, počítáme-li i s možným pozdějším změněním pořádku některých čísel s velkou pravděpodobností takovým listům a listinám, které stojí ve sbírce před č. 238, a jež nebylo možno jiným způsobem chronologicky určiti, položiti rok 1290 za poslední možný termín.

Kde v edici z těchto důvodů a ne z vnitřních listy a listiny tímto rokem jsou chronologicky omezeny, tam stojí za datem otazník. Jinde jsou důvody chronologického určení vždy uváděny v poznámkách.

4. Chronologie listů z války 1288—1289.

Při jedné skupině listů a to při těch, které jsou politicky nejdůležitější, které se týkají války strany Závišovy proti biskupovi Tobiášovi, nebylo možno jednotlivě v poznámkách prováděti důvody chronologického

zařazení, poněvadž se listy ty navzájem určují a doplňují, a bylo tudíž nutno věnovati skupině této souvislé pojednání.

Při kritice těchto listů činí obtíže u některých nejistota, patří-li do let 1283—1284 neb do r. 1289, poněvadž v obou případech stála strana Záviše z Falkenštejna proti biskupovi Tobiášovi. Nutno tudíž začíti s určováním takových listů, při nichž lze bezpečně dokázati, že pocházejí z domácí války v Čechách po pádu Závišově, a s těmito hledati souvislost ostatních.

Tak možno celou skupinu listů od č. 186—193 určitě vřadit do r. 1289. Psaní biskupa Tobiáše pod č. 192 uvádí nás ve prostřed situace válečné tohoto roku. [1]) Král Václav je zaměstnán ve Slezsku úmluvami s polskými knížaty, zatím co biskup Tobiáš v Čechách čelí odboji Vítkovců povstavších za příčinou osvobození zajatého Záviše z Falkenšteina. Čeněk z Kamenice, bratr biskupův, padne do zálohy lidí Vítka bratra Závišova a je odveden do zajetí do Budějovic, biskup naříká nad tímto úspěchem nepřátel a prosí krále o pomoc.

Srovnáme-li psaní toto s listy předcházejícími, pozorujeme souvislost celé skupiny pocházející z doby, kdy Václav v Praze není přítomen a biskup Tobiáš, od nepřátel napadán, se k němu obrací písemně o pomoc.

Tak v č. 187 žaluje na Zbislava z Třebouně a jeho plen v Příbrami a okolí ve čtvrtek svatodušního týdne. V č. 188 naříká na téhož Zbislava z Třebouně, že sotva týden uplynul od plenu příbramského a že již zas zpustošil a zloupil společně se Švihovcem ve středu po sv. Trojici vsi biskupovy Dušníky a Chrášťany. [2]) O dřívějším násilí že poslal králi zprávu po svém poslu, který snad ještě ku králi ani nedorazil. Byl tedy král dle slov těchto značně vzdálen domova, což se hodí velmi dobře na jeho pobyt na Moravě a ve Slezsku r. 1289; v tom roce datuje Václav 23. dubna v Hradci, [3]) 15. srpna je v Opavě dle listu naší sbírky č. 192, 23. srpna datuje v Olomouci [4]) a 10. září ve Velehradě. [5])

Listem č. 190 obrací se biskup k protonotáři Janovi; praví, že nemůže déle snášeti neustálých útoků pana H(roznaty z Husic) a že je nucen králi si stěžovat; prosí protonotáře, aby vlivem svým u krále zabránil vydání nějakých listů k úředníkům pražským, které by byly proti obeslání H(roznaty) k zemskému soudu. Jan probošt v Sadské doprovázel krále jakožto protonotář pro záležitosti moravské [6]) na cestách jeho r. 1289 na Moravě; vyhotovuje listinu danou králem Václavem na Velehradě 10. září. [5])

---

[1]) Srov. poznámku u č. 192, kde najdou se bližší důvody, proč list ten položen do r. 1289.

[2]) Že tyto dopisy nemohou pocházet z války r. 1283—1284, dokazuje jméno Zbislava z Třebouně, který tehdá stál na straně Tobiáše z Bechyně proti Závišovi z Falkenštejna, jak patrno z listiny 1284 květ. 24 (Emler, RB II. č. 1316).

[3]) Emler, RB II. č. 1473.

[4]) RB II. č. 1478.

[5]) RB II. č. 1479.

[6]) Srov. Emler, Die Kanzlei Přemysl Ottokars II u. Wenzels II. st. 63.

Okolnosti ty, že biskup se obrací k protonotáři pro záležitosti moravské, že tento r. 1289 skutečně s králem na Moravě byl, že v dopise se zmiňuje o jiné stížnosti na své nepřátele králi zaslané a pak sousedství, v jakém se nám kus ten zachoval, svědčí i v tomto případě pro rok 1289.

Obsahově souvisí list tento s následujícím č. 191, kde biskup žádá krále o rozkazy k úředníkům pražským, aby učinili právu zadost v záležitosti soudu jeho se Zbislavem z Třebouně, který, jak biskup králi již oznámil, statky biskupské u Prahy a jinde nepřestává pustošit. Toto oznámení může se vztahovat jen na listy stížné pod č. 187 a 188. Situace, k jaké ukazuje tento list, že totiž Zbislav ještě stále pustoší statky biskupské a že se biskup opět písemně obrací ku králi, ukazuje zase k r. 1289, a to k době po 8. červnu, kdy vypleněny byly Dušníky a Chrášťany, nač se vztahují slova stížnosti této: ‚*qui* (totiž Zbislav), *sicut regali precellencie vestre intimavimus conquerendo, episcopatus nostri* ***bona apud Pragam*** *et alias predari hostiliter et invadere ausu sacrilego* ***non desistit.***‘

O následujícím dopise č. 192 ukazuji již na začátku, že patří do r. 1289. K téže skupině patří č. 193, kde biskup Tobiáš si stěžuje králi na B(udivoje) syna (Hroznaty z Husic), který z Hradiště pustoší statky biskupské, na zetě jeho Ondřeje (z Říčan), který vyplenil Liblice, a na lidi Zdislava ze Šternberka, kteří pustoší, kde se jim zlíbí. V listě tom praví biskup, že si nedávno stěžoval dopisem, když král byl v Hradci (‚*cum essetis in Grecz*‘), na tyto násilnosti. Hradec tento jest nejspíše totožný s Hradcem u Opavy, kde král byl skutečně v srpnu 1289, jak ukazuje list pod č. 192.

S touto žalobou úzce souvisí list pod č. 189, jímž biskup žaluje na syny H(roznaty z Husic), kteří přepadli poddané jeho jedoucí z Benešova do Prahy na trh a mnohé zjímavše do Hradiště odvlekli.

Oba tyto dopisy navzájem se opírají; Hradiště, které v obou je východiskem výpadů, ukazuje, že v č. 193 uvedený ‚B.‘ je Budivoj, syn Hroznaty z Husic, právě jako ‚Jen.‘ listu 189 jest syn téhož Hroznaty Jenec. Hroznata z Husic a tři jeho synové Jenec, Arnošt a Budivoj byli po pádu Záviše z Falkenštejna hlavními odpůrci biskupa Tobiáše. [1])

Z téže příčiny se domnívám, že nařízení biskupovo děkanovi chýnovskému pod č. 186, aby přiměl bratry R. a J. k vydání vsí biskupských ‚Plan‘ a Lžína, se vztahuje k týmž bratřím Jenci a Budivojovi (R. v rukopise místo B.), synům Hroznaty z Husic, a že i toto nařízení spadá do války domácí po pádu Závišově. Domněnku tu potvrzují listy po tomto hned následující, obsahující vesměs stížnosti z oné doby.

Listem tím počíná tato skupina dopisů z r. 1289, které úzce navzájem souvisí a k těmže věcem se vztahují, a končí průvodním listem pod č. 194,

---

[1]) Srov. Šusta, Záviš z Falkenštejna ČČH. I. st. 389 a 391.

kterým pověřuje biskup Tobiáš svého příbuzného ,Z.' jakožto svého důvěrného posla ku králi Václavovi.

I tento list musíme položit do r. 1289, srovnáme-li jej s č. 235, kde se mluví o tomto poslu Z., po kterém poslal biskup své žaloby ku králi. Sousedství, v jakém se průvodní list č. 194 nalézá, nás v tom utvrzuje.

Tato skupina listů tvoří pro kritiku ostatních ve sbírce roztroušených listů podobného obsahu pevný základ, o nějž lze mnohdy opřít i kusy velmi vrátké povahy.

Tak list č. 89, v kterém biskup nařizuje arcijáhnu bechyňskému, aby prohlásil interdikt nad kostely pana ,H. z . .', který zpustošil biskupské město Chýnov a z kostelů svých dělá tvrze, jest pravděpodobně v souvislosti s listem č. 186, dle kterého měl děkan chýnovský vystoupiti církevní censurou proti synům Hroznaty z Husic. Útok na Chýnov byla asi odpověď na zakročení církevního hodnostáře. Že se zde jedná o Hroznatu z Husic a jeho akci z r. 1289, ukazuje též topografie. Statky Hroznatovy nebyly daleko od Chýnova, střediskem jeho válečných operací bylo Hradiště u Vlašimě.

Obsahem souvisí list tento s následujícím č. 90, kde biskup nařizuje nejmenovanému děkanovi, patrně též chýnovskému jako v č. 186, aby prohlásil interdikt nad panem ,B.', který nechce učiniti zadost škodám, jež způsobil pustošením biskupských statků. Tento ,B' není pravděpodobně nikdo jiný než Budivoj, syn Hroznatův, týž, o němž jedná také list č. 186.

V jiném listu a to v č. 30 žaluje biskup králi Václavovi na Konráda a (Jindřicha) z (Altenburku), že mu vyplenili Liblice a jiné dvě vsi u Českého Brodu a toto město vypálili po odchodu králově z Prahy. Srovnáním s listem č. 193, pocházejícím z r. 1289, kde si biskup také stěžuje na pustošení u Liblic, a vzhledem k sousednímu listu č. 29, jenž také obsahuje stížnost na plenění nepřátel r. 1289, můžeme i tento dopis položiti do téhož roku.

List č. 29 obsahuje žalobu na vyplenění Příbramě a okolí jako č. 187, zde je obviněn nám z č. 188 známý Dětřich Švihovec a opět lidé Zdislava ze Šternberka; útok byl podniknut z Orlíka, kamž také plen i zajatí dopraveni. Není pochyby. že akce Zbislava z Třebouně souvisí s tímto výpadem z Orlíka a že jde o systematické útoky proti Příbrami a okolí zde o velkonocích, tam o letnicích roku 1289.

V č. 28 žaluje biskup na Hynka ml. z Lichtenburka, Dětřicha Švihovce a soudruhy jeho z Orlíka, kteří statky biskupské pustoší. Marně prý se namáhal purkrabí pražský H(roznata) a podkomoří královský Th(eodericus) a někteří váženější měšťané pražští u přítomnosti Hynka (st. z Lichtenburka), aby přiměli syna jeho Hynka k smíru s biskupem.

Jména Švihovce a hradu Orlíka ukazují souvislost s listem č. 29; Jména úředníků H. a Th. nejsou však již možna v roce 1289, kdy ani

Hroznata není již purkrabím pražským, ani Dětřich podkomořím [1]). Podkomoří tohoto jména vyskytuje se v době té jen jednou a to v listině královské z 1288 27. ledna. [2]) Vnitřní souvislost nepřátelských útoků, podnikaných lidmi Švihovcovými z Orlíka, o nichž list tento mluví, s výpadem z Orlíka proti Příbrami o Velkonocích r. 1289, jejž líčí list č. 29, jest nepochybna. Nutno tedy události tyto, pokud možno, blízko sebe položiti. Jména úředníků nedovolují posunouti list ten přes r. 1288. Nutno tedy rokem tímto datovati tuto stížnost, čímž ovšem vznik bouří proti biskupovi přesunuje se z r. 1289 o rok zpět.

Ještě bližší chronologické určení nám v případě tomto poskytuje listina pod č. 246. Jest to svědectví rychtáře a měšťanů pražských, že při prostředkování míru mezi biskupem Tobiášem a Hynkem ml. z Lichtenburka, který s Dětřichem Švihovcem statky biskupské pustošil, Hynek ml., ač mu i otec jeho Hynek domlouval, nesmířen, ještě s většími hrozbami Prahu opustil. Tento pokus smíru stal se dle znění listiny ‚feria quarta post octavam Epyfanie', tedy pro rok 1288 14. ledna. List č. 28 se odvolává k tomuto marnému pokusu, byl však jistě brzy po zmařeném vyjednávání králi zaslán. Pocházejí tedy oba listy č. 28 i č. 246 ze začátku roku 1288.

Podobně mluví i žaloba pod č. 27, a také tu nelze daleko od obou předcházejících položiti. Máme tedy v č. 27—30 druhou menší skupinu listů obsahujících stížnosti biskupovy z domácí války 1288 a 1289.

V listech č. 117 a 118 nejdřív prosbami a pak klatbou naléhá biskup na ‚přítele svého' (Zdislava ze Šternberka?) [3]), aby dal náhradu ze škody jež lidé jeho způsobili při pustošení (Příbramě) a okolí, v listě č. 119 žádá dominikány, aby jej k tomu přiměli. Obsah těchto psaní odpovídá úplně tomu, co v listech výše uvedených jsme četli o Zdislavovi ze Šternberka, který, ač ‚přítel biskupův', t. j. stoupenec strany královské — stalť se Zdislav po pádu Závišově purkrabím pražským [4]) — přece dovoluje svým lidem plenit jeho statky. Obsah listů těchto souhlasí s vpádem do Příbramska nám známým z listu č. 29, tak že i tyto dopisy musíme položiti do r. 1289.

Listina z r. 1290 srp. 21 mluví o Zdislavovi z Šternberka již jak o zesnulém [5]) a není to náhoda, že právě listy po třech dopisech, o nichž jsme právě jednali, následující, totiž č. 120—122, obsahují zákazy biskupa Tobiáše církevně pohřbít zesnulého šlechtice, exkomunikovaného pro pustošení církevních statků.

---

[1]) Srov. jména svědků v listině z 10. ledna 1289, Emler, RB II. č. 1466.
[2]) RB II. č. 1430.
[3]) Srov. poznámku u č. 117 a 118.
[4]) Srov. Šusta l. c. str. 388.
[5]) Emler, RB II. č. 1510.

Jest velmi pravděpodobno, že tyto zákazy se týkají smrti Zdislava ze Šternberka, spadající asi již do r. 1289 [1]), což podporuje ta okolnost, že v č. 117—122 máme opět skupinu listů, které již asi v kanceláři byly pohromadě, a že v listech 120 a 121 se jedná také o dominikány, aby zemřelému odepřeli pohřeb, jako v č. 119, kde jsou žádáni, aby přiměli svého pána k náhradě škod biskupovi způsobených.

List č. 238, kde biskup Tobiáš očekává návrat králův a těší se, že se ho král ujme proti jeho nepřátelům, patří též do doby, kdy Václav byl na Moravě a ve Slezsku, jako list nám již známý pod č. 192, kde biskup blahopřeje králi k úspěchům v Polsku. V obou listech je situace stejná, biskup naříká králi nepřítomnému na své protivníky a těší se z jeho úspěchů. Zdá se, že na první král připověděl svůj brzký návrat, a tímto druhým se biskup těší na jeho příchod do Prahy. Také poznámka v listu tomto, že biskup dle rozkazu králova navštěvuje děti jeho, klade list ten do r. 1289, a to za 6. říjen, kdy se narodila královská dvojčata Václav a Anežka.

Žaloba biskupova pod č. 235 na Vítka, bratra Záviše z Falkenštejna, a syny Hroznaty z Husic, že vyplenili Pelhřimov a Týn nad Vltavou s okolím, doplňuje nám jen obrazy o jich činnosti z r. 1289 známé nám z listů 189, 192 a 193.

Zbývá ještě průvodní list pod č. 200, jímž biskup Tobiáš ručí Vítkovi z Hluboké a bratřím jeho, Hroznatovi z Husic a synům jeho za bezpečnost na cestě do Prahy ke králi a zpět s platností až k oktávu tří králů. Tento glejt pochází nejspíše z konce roku 1289, kdy král se vrátil do Prahy [2]) a zahájil asi vyjednávání se stranou odbojnou. Není pravděpodobno, že by zde šlo o cestu k soudu do Prahy r. 1290, poněvadž vzdavší se Vítkovci [3]) po popravě Závišově by byli asi jako zajatci odvedeni do Prahy a ne posláni s průvodními listy. Též postavení listu tohoto ve sbírce mluví pro rok 1289. [4])

* * *

Podobným způsobem jako při této souvislé a složité látce pohromadě, provedeno je při jiných listech a listinách jednotlivě chronologické určení. Všude vedle historických dokladů pomáhá diplomatika, všude ohled na seskupení látky jdoucí zpět až do kanceláře biskupské sesiluje často nedostatečné historické vývody.

[1]) Naposledy se vyskytuje jméno purkrabí pražského Zdislava ze Šternberka v listině ze 6. února 1289 (RB II. č. 1467), v pozdějších královských listinách r. 1289 ho již nenalézáme a r. 1290 21. srpna se mluví o něm již jako o mrtvém.

[2]) R. 1289 21. prosince datuje Václav v Praze. Emler, RB II č. 1488.

[3]) Srov. Šusta l. c. st. 391.

[4]) Srov. úvod st. XXXIV.

Z toho vysvítá, že v edici bylo nutno zachovati původní pořádek. Měniti při formulářích sestavení látky znamená uváděti všechno ve zmatek. Proto byl v edici zachován pořad čísel originální ztracené sbírce nejbližší, jak jej totiž nalézáme v rukopise inšpruckém.

Aby však bylo usnadněno historikům používání této sbírky, přidávám ku konci chronologický seznam stručných regest.

Edici za základ je položen rukopis inšprucký. Kde za příčinou zřejmé chyby učiněna od rukopisu tohoto odchylka, vždy na to upozorňuje poznámka pod čarou. Kde na místech nečitelných text rekonstruován, tam užito hranatých závorek [. . .], jak při edicích všeobecně zavedeno. Kde však na místě vynechaného jména neb slova text doplněn odjinud, buď z jiných rukopisů, neb kombinací na základě srovnání s jiným historickým materiálem — a to právě je v naší sbírce skoro pravidlem — užito bylo závorek kulatých (. . .) asi takovým způsobem, jak to učinil O. Redlich ve své výtečné edici ‚Eine Wiener Briefsammlung'. Ostrými závorkami <. . .> označeny jsou ony části textu, které jsou buď kancelářskými aneb redakčními poznámkami a které k původnímu znění listiny neb listu nepatří.

Kde text rukopisu byl zkomolen tak, že jednoduchou emendací nebylo možno ho rekonstruovat, užito bylo obvyklého ‚sic'. Na chyby, které se pravidelně opakují, a jichž třeba hledati v notářově nedostatečné znalosti latiny, neupozorňuji v edici. Jsou to hlavně špatné vazby s coniunctivem, kladení coniunctivu imperfecti místo praesentis, přeskakování s jedné osoby do druhé neb z jednoho čísla do druhého při náměstkách a mnohé často barbarské nepravidelnosti a poklesky slovosledu. Také na to upozorňuji hned nyní a ne při jednotlivých kusech, že latinské nadpisy, které autor sbírky kladl nad jednotlivé listy, velmi často jsou chybné a neodpovídají obsahu listu.

Varianty druhých rukopisů uvádím při vlastních jménech a číslech všechny, třeba mnohdy šlo o očividnou fikci jako u rukopisu kapitulního J 40,[1]) při textu však jsou označeny jen takové varianty, které nejsou pouhými písařskými chybami. Místy bylo třeba učinit výjimky, aby byl poskytnut materiál srovnávací při otázce příbuznosti jednotlivých rukopisů. V edici rukopisy jsou označeny jen značkami a to:

rukopis inšprucký značkou		In
rukopis mnichovský	»	Mn
rukopis kapitulní K 33	»	Kap. K
rukopis kapitulní J 40^b	»	Kap. J
rukopis wilherinský	»	Wilh.

Odevzdávaje tuto knihu veřejnosti, vzdávám nejvřelejší díky všem, kdož mi v práci byli nápomocni radou a podporou. Především děkuji

[1]) Varianty rukopisu wilherinského, obsahující tytéž fikce jako rukopis kapitulní J 40, jsou až na malé výjimky, pominuty.

svému příteli a kollegovi panu dru. Fr. Wilhemovi, koncipistovi archivu c. k. ministerstva vnitra, který v místodržitelském archivě v Inšpruku nalezl rukopis č. 714 a věda, že se zabývám českými formuláři 13. století, mě na obsah jeho upozornil a s nevšední kollegiálností mi rukopis dal k volnému použití. Dále děkuji za zapůjčení neb sprostředkování rukopisů slavným správám c. k. místodržitelského archivu v Inšpruku, královské knihovny v Mnichově, kapitulní knihovny v Praze, c. k. universitní knihovny v Praze, archivu král. hlavního města Prahy a archivu zemského království Českého.

Slavné I. třídě České Akademie vzdávám nejhlubší díky za přijetí této práce k uveřejnění. Za mnohou dobrou radu a laskavou podporu děkuji p. t. pánům panu prof. dru. Jar. Čelakovskému, panu prof. dru. Jos. Kalouskovi, panu dru. Vojt. Nováčkovi a panu šk. radovi dru. Zikm. Wintrovi. Referentovi této publikace p. t. panu kustodovi Ferd. Tadrovi vzdávám povinné díky za pečlivé a zevrubné přehlédnutí celé práce, které mne vyvarovalo nejednoho omylu a zejména mnohými dobrými emendacemi velmi obtížného textu edici bylo nemálo na prospěch. Konečně děkuji svým přátelům a kollegům panu dru. Gust. Friedrichovi, který se mnou laskavě konferoval těžko čitelná místa rukopisu inšpruckého, a panu dru Kam. Kroftovi, který laskavou revisí druhé korrektury mne ještě na mnohý nedostatek textu upozornil.

1.

Tobiáš biskup Pražský žádá věřící o podporu na opravu kostelů p. Marie, sv. Krištofa a sv. Jakuba v Týně nad Vltavou, které byly v době válek zpustošeny, a slibuje odpustky.

V Praze, 1287 březen 23.

Thobias[a] dei gracia Pragensis episcopus etc. universis Christi etc. Quoniam, ut ait apostolus, omnes stabimus ante tribunal Christi, recepturi prout in corpore gessimus, sive bonum fuerit, sive malum, oportet nos diem messionis extreme operibus misericordie prevenire ac eternorum intuitu ea seminare in terris, que reddente domino cum multiplicato fructu recolligere valeamus in celis, firmam spem fiduciamque tenentes, quoniam qui parce seminat, parce et metet, et qui seminat in benediccionibus, de benediccionibus et metet vitam in posterum sempiternam. Cum itaque sancte Marie, sancti Christofori et sancti Iacobi apostoli ecclesie in Thin[b] [1]) guerrarum temporibus per viros maleficos (sint)[c] devastate, nec ad hoc[d] eis proprie suppetant facultates, (ut)[c] in edificiis suis, libris, calicibus et alio ornatu ecclesiastico, (quo)[c] indigeant, (valeant)[c] reformari, universitatem vestram rogamus, monemus et ortamur attente, in remissionem vestrorum vobis peccaminum iniungentes, quatenus ad reformacionem predictam de bonis a deo vobis collatis vestras pias elemosinas et grata caritatis subsidia taliter erogare curetis, cum super hoc fueritis (requisiti),[e] ut per hec et alia bona, que domino inspirante feceritis, ad eterne possitis felicitatis gaudia pervenire. Nos enim de omnipotentis dei misericordia et sanctorum eius meritis et intercessionibus confidentes, omnibus vobis vere penitentibus et confessis, qui ad predictam reformacionem manum porrexeritis adiutricem,

---

a) ‚E‘ Kap. J. — b) Schází v Kap. J. — c) Doplněno dle Kap. J. — d) ‚adhuc‘ Kap. J. – e) Doplněno dle Mn. a Kap. J.

C dies criminalium (et) annum peccatorum venialium[a] iniuncte penitencie auctoritate qua fungimur misericorditer relaxamus, peccata oblita, vota fracta, si ad ea redieritis, offensas patrum et matrum sine inieccione manuum violenta et iuramenta, que fiunt animi levitate, in dei misericordia nichilominus condonantes, presentibus post annum minime valituris, quas mitti per questuarios prohibemus, eas, si secus actum fuerit, carere viribus decernentes. Datum[b] Prage anno domini etc. X Kalendas Aprilis, pontificatus nostri anno IX, indiccionis XV.

Fol. 1 č. 1, též v rk. kapituly pražské K 33 fol. 117 (Emler RB. II 2541), v rk. téže kapituly J 40[b] fol. 226' a v mnichovském rk. fol. 127' č. 69.

[1]) Že zde jde o Týn n. Vl. a ne o Horšův Týn, jak nesprávně u Emlera v RB. II. st. 1430, dokazují kostely sv. Jakuba a Krištofa nalézající se v prvém městě.

2.

Biskup Tobiáš ustanovuje H. klerika na přímluvu krále Václava farářem v Kozlanech.

(1283 květen — 1290?).

Littera confirmacionis ecclesie.

Th(obias)[c] dei gracia Pragensis episcopus universis presentes litteras inspecturis salutem in domino. Noveritis nos illustris domini nostri W(enceslai) regis Boemie et marchionis Mor(avie) recepisse litteras eius insignitas anulo in hec verba: ‚Reverendo etc.' Cupientes igitur preces ipsius domini nostri regis, cum sint pie, racionabiles et honeste, effectui debito mancipare, H.[d] clericum supradictum in prefata ecclesia de Cozlan[e] [1]) rectorem instituimus legittimum et plebanum, confirmantes eam sibi cum omnibus suis pertinenciis et animarum curam et regimen, prout ad nostrum spectat officium, committentes. In cuius rei etc. Datum anno domini etc.

Fol. 1 č. 2, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 117 a v rk. Zdenka z Třebíče č. 182 (Emler RB. II. 2535) a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 232. První chronologickou hranici dává návrat Václava do Čech; o omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) Kozlany v okr. Kralovickém.

---

a) ‚et tot venialium' Kap. K. — b) Datum schází v obou Kap. — c) ‚Johannes' Kap. J. — d) ‚M' Kap. J. — e) ‚Gentz' Zd. z Tř. ‚. . .' Kap. J.

3.

Biskup Tobiáš svěřuje na přímluvu Alberta faráře na Bezdězi nejmenovanému jeho vikáři duchovní správu v Krupé.

(1279 — 1290?).

Littera presentacionis et confirmacionis ad ecclesiam.[a]

Thobias[b] dei gracia notum esse etc., quod nos ad presentacionem et devotam precum instanciam honesti viri Alberti plebani de Bezdez[c] discreto viro . .[d] vicario suo in ecclesia de Crupa[e],[1]) filia ecclesie Bezdezensis,[f] curam et regimen commisimus animarum, perpetuantes sibi vicariam eandem et auctoritate qua fungimur confirmantes. In cuius rei etc. Datum etc. pontificatus, indiccionis.

Fol. 1 č. 3, též v rk. kapituly Pražské K 33 f. 117 (Emler RB. II č. 2532) a v rk. téže kapituly J 40[b] fol. 232'. O omezení chronologickém rokem 1290 srov. úvod II 3. Krupá byla vyňata z právomoci fary na Bezdězi 1292 pros. 29. (Emler RB. II č. 1634, kdež omylem datum 1293).

[1]) Dolní Krupá u Bělé.

4.

Biskup Tobiáš potvrzuje, že vysvětil na přímluvu královského kaplana Alberta, faráře na Bezdězi, klerika Jakuba na podjáhenství.

V Praze, 1286 září 20.

Littera testimonialis pro [ordinibus suscipiendis].[g]

Noverint universi presentes litteras inspecturi, quod nos Th(obias)[h] dei gracia Pragensis episcopus ad peticionem et presentacionem honesti viri Alberti plebani de Bezdez[i], capellani incliti domini nostri domini W(enceslai) regis Boemie et marchionis Morauie, Iacobum[j] clericum nostre diocesis, exhibitorem presencium, in competenti litteratura et moribus honestis commendatum, tempore quatuor temporum mensis Septembris, quo cantatur ‚venite', in ecclesia[k] nostra Pragensi ad ordinem subdyaconatus promovimus sancti spiritus gracia invocata. In cuius rei testimonium istud scriptum fieri fecimus et sigilli nostri munimine roborari. Actum et datum Prage anno domini MCCLXXXVI, XII Kalendas Octobris, indiccionis XIIIIe, pontificatus nostri anno octavo.[l]

Fol. 1 č. 4, též v rk. kapituly Pražské K 33 f. 117 (Emler RB. II č. 2533) a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 232.

a) ‚Litt. pres. et. ecclesiam et confirm.' In, správně v Kap. J. — b) ‚Iohannes' Kap. J. — c) Schází v obou Kap. — d) ‚P' Kap. J. — e) Schází v obou Kap. — f) ‚talis' Kap. J. — g) Doplněno dle Kap. J, v In. vazbou seříznuto. — h) ‚Jo' Kap. J. — i) Schází v obou Kap. — j) ‚P' Kap. J. — k) ‚ecclesiam nostram Pragensem' In., správně v obou Kap. — l) Oba Kap. bez datování.

5.

Biskup Tobiáš žádá věřící o příspěvky na stavbu kostela P. Marie v Razicích a slibuje odpustky.

V Praze, 1287 duben 30.

Littera indulgenciarum pro elemosina.

Thobias[a] dei gracia Pragensis episcopus universis Christi fidelibus per Pragensem civitatem et diocesim constitutis salutem in domino sempiternam. Cum nostri officii sit debitum universos Christi fideles piis monitis et sacris exortacionibus ad pietatis opera spirituali premio invitare, universitatem vestram rogamus, monemus et ortamur attente, in remissionem vestrorum vobis peccaminum iniungentes, quatenus ad opus ecclesie in Rasic[b] [1]), que in honorem[c] beate Marie virginis gloriose fundari debet[d] et construi opere sumptuoso, vestras pias elemosinas et grata caritatis subsidia inspirante domino errogare curetis, bona terrestria pro celestibus felici commercio commutantes ad vite eterne gaudia promerenda. Nos enim de omnipotentis dei misericordia et sanctorum eius meritis et intercessionibus confidentes, omnibus vobis vere penitentibus et confessis, qui ad predicte ecclesie opus manum porrexeritis adiutricem, XL dies iniuncte penitencie misericorditer relaxamus, presentibus ad consumacionem operis valituris. Datum[e] Prage II Kalendas Mai, indiccionis XV.

Fol. 1 č. 5, též v rk. kapituly Pražské K 33 f. 117 (Emler RB II č. 2530), v mnichovském rk. fol. 127' č. 70 a v rk. kapituly pražské J 40[b] fol. 227.

[1]) Razice v okr. Bílinském, kdež je deskový dvorec arciděkanství Bílinského.

6.

(Biskup Tobiáš) nařizuje duchovenstvu, aby podporovalo prokurátory, kteří mají vybírat příspěvky na stavbu nejmenovaného kostela.

V Praze, 1287 červenec 23.

Addicio.

Decanis, insuper plebanis et eorum vicariis nobis subiectis in virtute obediencie et sub pena excommunicacionis mandamus firmiter et districte, quatenus negocium huius littere pium et favorabile in suis ecclesiis et alias, ubicumque expedire videbitur, promoveant fideliter toto posse, nuncios et procuratores ipsius benigne recipientes et caritatis officio pertractantes, nichil de hiis elemosinis, que collate fuerint, motu proprio recepturi, preter id solum, quod eis per eosdem nuncios et procuratores liberaliter fuerit assignatum, alioquin prefatam excommunicacionis penam

---

a) ‚Iohannes' Kap. J. — b) ‚Basic' In., ‚Bazich' Mn., schází v obou Kap. — c) ‚honore' In., ‚honorem' Mn. — d) ‚debent' In., ‚debet' oba Kap. — e) Datování schází v obou Kap.

se noverint incursuros. Si vero decani, plebani et viceplebani predicti mandatum nostrum huiusmodi liberaliter fuerint prosecuti, primo et principaliter indulgencie superius nominate effecti participes, nos in suis et suorum agendis habebunt non inmerito prompciores. Datum[a] Prage anno domini etc., X Kalendas Augusti, pontificatus nostri anno nono, indiccionis quintedecime.

Fol. 1' č. 6, též v rk. kapituly Pražské K 33 f. 118 (Emler RB. II č. 2529), v mnichovském rk. fol. 127' č. 71 a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 231' Že vydavatelem tohoto mandátu jest biskup Tobiáš, dokazuje nejen sousedství, ve kterém se nalézá, ale i ‚Datum Prage . . . pontificatus nostri anno . . .' Nejspíše vztahuje se tento rozkaz k předešlému listu, čemuž nasvědčuje již nadpis ‚addicio'.

7.

Biskup Tobiáš žádá věřící o příspěvky na znovuzřízení ohněm poškozeného kostela sv. Petra v Načeradci a slibuje odpustky.

V Praze, 1287 květen 20.

Littera indulgenciarum.

Th(obias)[b] dei gracia Pragensis episcopus universis Christi fidelibus per Pragensem civitatem et dyocesim constitutis salutem in domino sempiternam. Cum ecclesia parrochialis sancti Petri principis apostolorum in Nacerach[d] [1]) (tectis, campanis),[e] libris, calicibus et alio quoque ornatu ecclesiastico ac rebus aliis sit a casu fortuito per ignis incendium totaliter[f] destituta, universitatem vestram rogamus et ortamur attente, in remissionem vobis vestrorum peccaminum iniungentes, quatenus ad reformacionem et instauracionem omnium predictorum in ecclesia superius nominata de bonis a deo vobis collatis vestras pias elemosinas et alia curetis inspirante domino exhibere subsidia caritatis. Nos enim de omnipotentis dei misericordia confidentes omnibus (vobis)[g] vere penitentibus et confessis, qui ad predicta[h] manum porrexeritis adiutricem, XL dies criminalium et annum peccatorum venialium iniuncte penitencie misericorditer relaxamus, presentibus post annum minime valituris[i], quas mitti per questuarios prohibemus, eas, si secus actum fuerit, carere viribus decernentes. (Datum Prage anno domini etc., XIII Kalendas Junii, pontificatus nostri anno IX⁰, indiccione XV.[a])[j]

Fol. 1 č 7, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 118 (Emler RB. II č. 2538), v mnichovském rk. fol. 127 č. 68 a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 228.

[1]) Načeradec u Vlašimi.

a) ‚Datum — quintedecime' schází v Kap. K i Kap. J. — b) ‚Johannes' Kap. J. — c) ‚Petri et Pauli' Kap. J. — d) ‚Nachorach' Mn., schází v Kap. J. — e) ‚certis' In., ‚textis campanis' Mn., ‚tectis, campanis' Kap. J. — f) ‚taliter' In, Mn., Kap. K, ‚totaliter' Kap. J. — g) Doplněno dle Mn. — h) ‚predictam ecclesiam' Kap. J. — i) ‚duraturis' In. a Kap. J, ‚valituris' Mn. — j) Doplněno dle Mn.

8.

Biskup Tobiáš potvrzuje odpustky Giselberta arcibiskupa Brémského, Dětřicha biskupa Olomouckého, Jindřicha Řezenského, Bernarda Pasovského, Emicha Frisinského, Jindřicha Merseburského a Brunona Naumburského, dané kostelu ve Vysoké.

V Praze, (1286 — 1290?).

Confirmacio indulgenciarum.

Th(obias)[a] dei gracia Pragensis episcopus universis Christi fidelibus per Pragensem civitatem et dyocesim constitutis salutem in domino sempiternam. Devocionem vestram quasi per premia salubriter ad merita invitare volentes, ut per hoc salutis animarum vestrarum propensius[b] augeatur effectus ad vite eterne gaudia promerenda, indulgencias venerabilium in Christo patrum domini (Giselberti) Bremensis[c] archiepiscopi, domini Theodrici Olomucensis[d], domini Henrici[e] Ratisponensis, domini Bernhardi[f] Pataviensis, domini (Emichonis)[g] Frisingensis, Heinrici Merseburgensis[h] et domini Brunnonis Neuburgensis dei gracia archiepiscopi et episcoporum, vobis et ecclesie in Wyssoka [1]) per ipsos favorabiliter collatas in quolibet articulo sive membro, prout in eorundem patrum litteris super hoc confectis plenius continetur, ratas et gratas habentes ac eas auctoritate qua fungimur confirmantes, huiusmodi remissionis gracie XL dies auctoritatis nostre ex causa predicta duximus coniungendos. In[i] cuius rei testimonium istud scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum Prage etc.

Fol. 1' č. 8, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 118 (Emler RB. II 2543), v mnichovském rk. fol. 128' č. 77 a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 229. Listině této dává první chronologickou mez nastoupení Brunona biskupa Naumburského 1286, o omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) Toho jména místa jsou v Čechách v kraji žateckém, chrudimském, čáslavském, kouřimském a berounském, kostely mají z nich jen Vysoká u Kutné Hory a Horní Ročov, dříve Vysoká zvaný, u Loun.

---

a) ‚Thobias' Mn., ‚Th.' In. i ‚Kap. K, ‚B' Kap. J, následující všechna jména scházejí v Kap. J. — b) ‚perpensius' In. ‚propensius' Kap. K i Mn. — c) ‚. . Brenensis' In., ‚. . Brunnensis' Kap. K, ‚Giselberti Bremensis' Mn. — d) ‚Merburiensis' Kap. K. — e) ‚H' Kap. K. — f) ‚Werhardi' In. — g) ‚. . ' In. i Kap. K. ‚Cinchonis' Mn. — h) ‚Merburgensis' In , ‚Her' Kap. K, ‚Merburgensis — Neuburgensis' schází v Kap. K. — i) ‚In cuius — Prage etc.' schází v Kap. K.

9.

Nejmenovaný udílí odpustky věřícím, kteří přispějí k opravě kteréhosi kostela.

(1279 — 1290?).

Littera indulgencie.

Universis Christi fidelibus, ad quos presens scriptum pervenerit, in verbo salutari salutem. Cum eternorum intuitu ea seminare debeamus in terris, que reddente domino cum fructu multiplici iuxta dictum apostoli recolligere valeamus in celis, universitatem vestram rogamus et ortamur attente, in remissionem vestrorum vobis peccaminum iniungentes, quatenus ad opus ecclesie talis dyocesis et alia, in quibus ecclesia ipsa defectum patitur et indiget reformari, de bonis a deo vobis collatis per vestras pias elemosinas et alia caritatis subsidia manum porrexeritis adiutricem (sic), XL dies de iniuncta vobis penitencia misericorditer relaxamus.

Fol. 1' č. 9, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 118 (Emler RB. II 2548), v mnichovském rk. fol. 128' č. 78. a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 228. Nejspíše jest to jedna z listin, jimiž na žádost biskupa Tobiáše, některý z cizích biskupů udílí odpustky. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3. Text této listiny je ku konci porušen sražením dvou vět. Za slovem ‚subsidia' schází výrok závislý na ‚quatenus' asi ‚erogetis' neb pod. Následující periodě schází začátek.

10.

Biskup Tobiáš zabezpečuje na žádost Václava II. jménem královým i svým vévodovi Mikuláši Opavskému svobodnou cestu do Prahy ku králi i návrat.

V Praze, 1287 leden 1 — duben 1.

Episcopus dat securitatem cuidam ex parte regis.

Nos Thobias[a] dei gracia Pragensis episcopus notum esse volumus universis presentes litteras inspecturis, quod nos ad instanciam domini nostri Wencezlay incliti Boemie regis et marchionis Morauie domino Nicolao[b] fratri[c] suo cum omni commitiva sua accedendi ad iamdictum dominum regem in Pragam, standi ibidem et ab eo libere redeundi pro nobis et nostris et precipue pro eodem rege Boemie et suis fidelibus universis, qui ei obediunt, securitatem plenariam exhibemus, bona fide tenore presencium promittentes, quod a prefato domino rege et suis et a nobis ac nostris, prout in ipsius domini nostri regis super eadem securitate ad presens concessis litteris plenius continetur, predicto domino duci Nicolao[b] et eis omnibus, qui in eius committiva venerint ad predictum regem Boemie, stando cum ipso et ab eo recedendo in personis et rebus nullum

a) ‚To' Kap. J. — b) ‚N' Kap. J. — c) ‚fratre' In. i Mn. ‚fratri' v obou Kap.

dispendium inferetur, presentibus post octavam beati Georgii minime valituris. Datum[a] Prage anno domini MCCLXXXVII⁰, Kalendis[b] . . .

Fol. 2, č. 10, též v rk. kapituly Pražské K 33 (Emler RB. II. č. 2720), v rk. téže kapituly J 40[b] fol. 256 a v mnichovském rk. fol. 129 č. 81. List tento jest ve spojení se smlouvou uzavřenou mezi Václavem II a nevlastním bratrem jeho Mikulášem, obsaženou ve formuláři protonáře Jindřicha (Emler RB. II č. 1393, Voigt č. LXIV). Vydán byl o Kalendách měsíce ledna, února, března neb dubna, poněvadž platnost jeho vyprší oktávou sv. Jiří.

11.

Biskup Tobiáš ustanovuje Martina kanovníka Pražského, Bartoloměje z Anagni a Tomáše de Ponte Curvo za své prokurátory u kurie, aby dosáhli zrušení klatby, kterou nad ním prohlásil papežský legát Jan biskup Tusculský pro nedoplacení prokurace.

V Praze, 1287 květen 31.

Procurator[ium].

Nos Thobias[c] dei gracia Pragensis episcopus notum facimus universis presentes litteras inspecturis, quod nos discretos viros dominum Martinum[d] hostiarium capellanie domini pape, nostrum Pragensem canonicum, ac Bartholomeum[e] de Anania et Thomam[f] de Ponte Curuo, exhibitores[g] presencium, in curia Romana tenore presencium (procuratores) constituimus speciales omnes et que[m]libet eorum, ita quod non sit melior condicio occupantis, ad impetrandum et obtinendum a summo pontifice aut a reverendo in Christo patre ac domino Johanne[h] Tusculano episcopo, apostolice sedis legato, vel ab alio seu aliis quibuscunque, a quibus fuerit postulandum, relaxacionem et absolucionem sentenciarum suspensionis ab ingressu ecclesie et a pontificalibus et excommunicacionis in nos latarum per predictum patrem dominum Johannem[i] Thusculanum episcopum, apostolice sedis legatum, et quas incidimus pro eo tantum, quod obstante impedimento canonico dicto[j] patri de medietate residua procuracionis nobis per ipsum imposite per nos non extitit satisfactum, et ad exhibendum in animam nostram cuiuslibet generis iuramentum et ad probandum vel[k] offerendum se probacioni, si opus fuerit, super spoliacione pecunie sibi misse per nos,

---

a) Bez datování oba Kap. — b) ,II Kalendas' Mn. — c) ,Jo' Kap. J. — d) ,M' Kap. J. — e) ,B. d. Tho. de Ponte' Kap. J, ,Bar' Kap. K. — f) ,T' In. 11[a], ,Tho' Kap. K, ,Thomam' In. 11 a Mn. — g) Místo ,exhibitores — obtinendum' má In. 11 ,procuratores nostros ad impetendum in Romana curia tenore presencium procuratores nostros constituimus speciales ad impetendum' (sic), totéž Mn. 82 s jiným zakončením a sice ,ad inpetrandum et obtinendum', Mn. 83 má ,tenore presencium procuratores nostros constituimus speciales omnes -- obtinendum', Kap. K má ,procuratores nostros in Romana curia constituimus speciales ad inpetendum' — h) ,Jo' In. 11[a] a Kap. K, ,Johanne' In. 11 a Mn., ,No. tali episcopo' Kap. J. — i) ,Jo episcopum' Kap. J. — j) ,P. dilecto p.' Kap. J. — k) ,vel ad' In. 11 a Kap. K.

et ad faciendum universa et singula, sine quibus absolucio non poterit obtineri, et que nos ipsi faceremus, si presentes essemus, quantum[a] ad hoc eis administracionem generalem et liberalem tribuentes et promittentes, nos implere et firmum et ratum habere, quicquid per ipsos et eorum quemlibet ordinatum et procuratum fuerit in predictis et in quolibet predictorum. Actum[b] et datum Prage anno domini MCCLXXXVIIo[c] II Kalendas Junii.

Fol. 2, č. 11, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 119 (Emler RB. II č. 2524), v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 239 a v rk. mnichovském fol. 129—129' č. 82 a 83, též v rk. inšpruckém jest tento kus opsán dvakrát za sebou s nepatrnými změnami. Poněvadž druhý opis č. 11[a] jest správnější a datován, byl položen za základ a z ostatních uvedeny varianty. Datum MCCLXXXVIII jest zřejmá chyba písařská místo MCCLXXXVII, protože srovnáním tohoto kusu s č. 56 a 59, které jsou správně datovány, vidíme, že i tato listina padá do r. 1287.

12.

Biskup Tobiáš ustanovuje mistra Tomáše de Ponte Curvo za svého generálního prokurátora při kurii.

V Praze, (1287 květen—červen).

Procuratorium.

Nos Thobias[d] dei gracia Pragensis episcopus universis presentes litteras inspecturis salutem in domino sempiternam. Universitati vestre facimus tenore presencium manifestum, quod nos de consensu capituli nostri Pragensis discretum virum, magistrum Tho(mam)[e] de Ponte Curuo nostrum in curia Romana procuratorem constituimus generalem ad inpetrandum ab apostolica sede litteras iusticiam vel graciam continentes et ad contradicendum litteris contra nos in quolibet inpetrandis, ad eligendum judices et recusandum suspecciones et ad concordandum de eisdem et conveniendum de loco et ad appellandum et appellacionem prosequendum et ad opponendum terminum[f] et defectus et excepciones quoslibet proponendum et probandum et ad cuncta alia et singula faciendum, que huiusmodi negocii natura requirit et que in hiis de consuetudine Romane curie fuerint facienda (ratum et gratum habituri, quidquid per eundem nostrum nuncium in Romana curia actum et ordinatum fuerit in premissis omnibus et singulis premissorum)[g]. In[h] cuius rei testimonium presentes conscribi

a) ‚quantum ad hoc', schází v In. 11[a], doplněno dle In. 11, Mn. a Kap. K. — b) ‚Actum etc.' In. 11 a Mn. 82, též v Kap. J schází datování. — c) ‚MCCLXXXVIII' In. 11[a] a Mn. 83. — d) ‚Nos — episcopus' schází v Kap. K. ‚Nos Jo.' Kap. J. — e) ‚Tho.' In., ‚Thomam' Mn., ‚Tho de..' Kap. J. — f) ‚crimina' Mn. — g) Doplněno dle Mn. — h) ‚In cuius — Prage' schází v Kap. K.

et eas tam nostro quam capituli nostri Pragensis sigilli[s] fecimus roborari. Actum et datum Prage.

Fol. 2 č. 12, též v rk. kapituly Pražské K 33 f. 119 (Emler RB. II. č. 2523), v mnichovském rk. fol. 129' č. 84 a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 239'. Pravdě podobně pochází listina tato z téhož data jako č. 11, s určitostí to však tvrditi nelze, rozdíl několika dní není vyloučen.

13.

Biskup Tobiáš dovoluje knězi H., faráři v Neustupově a kaplanu proboštu Vyšehradského P(etra), dlíti rok mimo faru.

V Praze, (1279—1288).

Episcopus dat plebano licenciam per annum alias a sua ecclesia (absentandi)[a].

Nos Th(obias)[b] dei gracia Pragensis episcopus notum esse volumus universis presentes litteras inspecturis, quod nos honesto viro H. presbitero, rectori ecclesie in Nostupow[c] [1]) nostre diocesis, venerabilis viri domini P(etri)[d] prepositi Wysegradensis ecclesie capellano, exhibitori presencium, cui presbiteratus et omnes alios inferiores ordines tam sacros quam minores, servatis intersticiis temporum, per manus imposicionem rite contulimus in Pragensi ecclesia nostra spiritus sancti gracia invocata, ut ipse in predicta ecclesia sua per unius anni spacium per vicarium ydoneum deservire valeat, se ab ipsa ex quadam causa, racionabiliter atque vere[e] coram nobis proposita et probata, in iam dicta dyocesi nostra et extra eam, ubicunque ei expedire videbitur, absentando, auctoritate qua fungimur sibi favorabiliter indulgemus, de bone accionis sue meritis et conversacione sua honesta perhibentes ei bona fide testimonium per presentes, proviso, quod premissa de Nostupow[e] ecclesia[f] medio tempore debitis non fraudetur obsequiis et animarum cura ibidem nullatenus negligatur. Datum Prage.

Fol. 2' č. 13, též v mnichovském rk. fol. 129' č. 85, (Tadra, Věstník spol. nauk 1889, st. 117 č. XXXIII) a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 237. Chronologické meze dány jsou rokem, kdy biskup Tobiáš nastoupil a rokem, do něhož Petr byl proboštem Vyšehradským. Tedy 1279—1288.

[1]) Neustupov v okr. Votickém.

---

a) Doplněno dle Kap. J. — b) ‚Jo' Kap J. — c) Schází v Kap. J. — d) ‚P' In. i Kap. J, ‚Petri' Mn. — e) ‚vera' In. i Mn., schází v Kap. J. — f) ‚premissam . . . ecclesiam In., ‚premissa . . . ecclesia' Mn.

14.

Biskup Tobiáš žádá poustevníky sv. Augustina na provinciální kapitule u Mohuče, aby do svých modliteb pojali krále, královnu a církev českou.

(1287 brzy po 4 červenci).

Episcopus commendat regem et reginam, se et suos subditos in oraciones fratrum.

Venerabilibus viris sincere in Christo dilectis fratri priori provinciali et universis fratribus Heremitarum ordinis sancti Augustini aput Maguncіam in suo provinciali capitulo constitutis Th(obias)[a] dei gracia Pragensis episcopus salutem et sinceram in domino caritatem. De vestre honestatis providencia gerentes[b] confidenciam specialem, venerande paternitatis vestre collegio precordialem dominum nostrum dominum W(enceslaum) inclitum regem Boemie et marchionem Moravie ac serenissimam dominam nostram, dominam G(utam)[c] excellentissimam reginam Boemie et marchionissam Moravie, coniugem eius in regnum[d] et coniugalem cohabitacionem ipsius favente divina gracia feliciter iam traductam, nosque et ecclesiam nostram cum clero et populo nobis credito, uberrimo ac sincero recommandantes affectu, petimus humiliter et devote, quatenus eosdem regem et reginam, nos et ecclesiam nostram cum prefatis subditis nostris in sanctissimarum vestrarum oracionum suffragia clementer suscipere dignemini, sicut de vestra confidimus plenius pietate, scientes, quod hoc aput vos et totum venerabilem ac sanctissimum ordinem vestrum, quantum possumus, affectuosissime curabimus promereri. Datum etc.

Fol. 2' č. 14, též v rukopise kapituly Pražské K 33 (Emler RB. II č. 2723), v rukopise téže kapituly J 40[b] fol. 2*5' a v rukopise mnichovském fol. 129 č. 86. Slova tohoto listu »coniugem eius, in regnum et coniugalem cohabitationem ipsius favente divina gracia feliciter iam traductam« prozrazují ještě dojem radosti nad nedávným příchodem královny Guty do Čech. Proto položení listu brzy po 4 červenci 1287.

---

a) ‚Jo‘ Kap. J. — b) ‚generantes‘ In. — c) ‚Gutam‘ Kap. J. — d) ‚in regiam coniugalem‘ Kap. K.

15.

Pražský probošt Oldřich a probošt v Sadské Jan vynášejí rozsudek jakožto rozhodčí ve sporu biskupa Tobiáše s arcijáhnem Bílinským Havlem, vedoucím svou při před opatem kláštera Škotského ve Vídni, jejž ustanovila kurie, aby provedl restituci statků arcijáhnovi Havlovi odňatých.

V Praze, 1287 květen 24.

Instrumentum pacis ordinande.

Nos miseracione divina Vl(ricus)[a] Pragensis et magister Jo(hannes)[b] Saccensis ecclesiarum prepositi, arbitri sive arbitratores seu amicabiles compositores electi et assumpti ab honorabilibus viris, videlicet magistro G(allo)[c] archidyacono Belinensi ex una parte ac Ra(potone)[d] doctore decretorum, Pragensis et Wyssegradensis ecclesiarum canonico, procuratore reverendi in Christo patris et domini nostri domini Th(obie)[e] dei gracia Pragensis episcopi, nomine et vice ac pro parte eiusdem[f] domini nostri ex altera super lite et causa componenda et sopienda, quam idem magister G(allus)[g] dicto domino nostro Pragensi movebat coram venerabili viro domino abbate Scotorum de Wyenna[h], iudice a sede[i] apostolica delegato, super facienda sibi restitucione quorundam bonorum, decime ac census, pertinencium, ut dicebat, ad archidyaconatum suum Belinensem et ecclesiam suam sancti Adalberti in Hra(dek)[j] [1]) et ad prebendam sancti Egidii Pragensis, sibi[k] ablatorum, ut asserebat, per predictum dominum nostrum. Cognita autem intencione utriusque partis, inquisitis (cause) meritis[l] et veritate prout melius potuimus indagata, consideratis[m] etiam circumstanciis quibuslibet et personarum ac negocii qualitate inspecta, deliberacione prehabita diligenti et comunicato[n] consilio sapientum, cupientes litem huiusmodi extinguere et controversie finem imponere ac predictum magistrum G(allum) in graciam prefacti pontificis et statum suum in melius reformare, auctoritate[o] nobis concessa in hiis scriptis diffinitive pronunciamus, statuimus et laudamus, ut ante omnia idem dominus noster eidem magistro G(allo) graciam et favorem suum restituat sitque sibi graciosus dominus et idem magister G(allus) eidem domino nostro ac suo, sicut decet, sit devotus de cetero et subditus[p]. Et licet sciamus indubitanter eundem dominum nostrum debere facere a se ipso, tamen ex superhabundanti

a) ,Vl' In., ,Vlricus' Mn. — b) ,mag. Jo' In., ,Johannes' Mn, ,mag. G. decanus et Jo' Kap. J. — c) ,G' In., ,Gallo' Mn., ,S. archid. ex una' Kap. J. — d) ,Ra' In., ,Rapotone' Mn. — e) ,Jo' Kap. J — f) ,eius' In., ,eiusdem' Mn. — g) ,G' In., ,Gallus' Mn., i v následujících případech má In. jen G., kdežto Mn. celé jméno, ,S' Kap. J zde i doleji. — h) Schází v Kap. J. — i) ,sedete' In., ,sede' ostatní rk. — j) ,Hra' In., ,Hradek' Mn, ,s. Al. in' Kap. J. — k) ,super' In., Mn. i Kap. J, ,sibi' Kap. K. — l) ,cause et meritis' Mn. — m) ,consideras' In., ,consideratis' Mn. — n) ,canonico' In., ,comunicato' Mn. i Kap. J. — o) ,aut caritate' In., ,auctoritate' Mn. i Kap K. — p) ,subiectus' Mn. i oba Kap.

addicimus, ut idem dominus noster prohibeat et disponat omnino, ut nullus amicorum suorum eidem magistro G(allo) propter discordiam litis iam finite gravis esse debeat aut noxius vel molestus. Post hec autem statuimus, ut idem dominus noster provideat[a] et ordinet cum effectu, ut idem magister G(allus) decimam census de villa episcopali Wtelma[b 2]) ad archidyaconatum suum spectantem Belinensem de cetero libere possideat ab ipso domino episcopo aut ab alio quocunque possessore, qui ab eodem domino episcopo villam tenebit eandem. Insuper disponat et ordinet idem dominus noster, ut idem magister G(allus) curiam[c] dictam in (Somezich)[d 3]) spectantem ad ecclesiam suam sancti Adalberti[e] in Hra(dek)[f] rehabeat et retineat sine impedimento suorum pacifice et quiete. Ad hec volumus, ut idem magister G(allus) eiusdem domini nostri gracia disponente reducatur in possessionem iuris recipiendi dimidietatem episcopalium decimarum de archidiaconatu (Horsowiensi)[g], pertinencium, ut asserit idem magister G(allus), ad prefatam ecclesiam sancti Adalberti in H(radek)[h], questione proprietatis super hiis episcopalibus[i] decimis dicto domino nostro libere reservata. Preterea statuimus, ut idem dominus noster eundem magistrum G(allum) in omnibus beneficiis suis ecclesiasticis et in prebenda sancti Egidii Pragensis foveat et sine ordine iuris nichil faciat aut a suis paciatur fieri contra ipsum. Finaliter adicimus, ut idem dominus noster in signum restitute gracie et favoris decem marchas argenti puri eidem magistro G(allo) superaddere teneatur infra XIIII dierum spacium, computandorum a requisicione eiusdem magistri G(alli), persolvendas Prage ad manus eiusdem magistri G(alli) vel cui ipse commiserit per litteras, quas miserit sub suo sigillo et predicti domini abbatis Scotorum de Wy(enna)[j], ut huiusmodi auxilio idem magister G(allus) se de Wienna facilius valeat expedire, assignaturus domino nostro episcopo vel nobis tempore solucionis pecunie litteras sedis apostolice, quas obtinuit super questione predicta. Hec igitur omnia et singula statuimus et arbitramur rata et firma et semper persistere inconvulsa, adicientes in hiis scriptis penam LX marcarum argenti (puri)[k], quam apponimus et apponere possumus ex potestate plenaria, quam nobis (partes)[l] tribuerunt, obligantes se firmiter (ad)[m] penam quamlibet per nos in promulgacione nostri arbitrii apponendam pro violacione omnium et quorumlibet statuendorum et nunc statutorum per[n] nos[o] omnino, sicut[p] (in) instrumento supradicto exinde confecto nobisque[q] a partibus tradito et

a) ‚previdealt' In., ‚provideat' Mn i Kap. K. — b) ‚Wterima' In., ‚Wtelma' Mn., ‚W' Kap. J. — c) ‚curiam — ut idem mag.' schází v Kap K. — d) Doplněno dle Mn. — e) ‚Al.' Kap. J. — f) ‚Hra' In., ‚Hradek' Mn., ‚. . .' Kap. J. — g) Doplněno dle Mn. — h) ‚H' In., ‚Hradek' Mn., schází v Kap. J. — i) ‚specialibus' In., ‚episcopalibus' Mn. — j) ‚Wy' In., ‚Wyenna' oba Kap. i Mn. — k) Doplněno dle Mn. — l) Doplněno dle Mn. a obou Kap. — m) Doplněno dle Kap. K. — n) Odtud až do konce schází v Kap. K. — o) ‚nos staturos' In., ‚nos subituros' Mn. — p) ‚se' In., ‚sicut' Mn. — q) ‚vobis' In., ‚nobisque' Mn.

transmisso sub protestacione et sigillo cum patentibus litteris venerabilis[a] viri predicti domini abbatis de Wi(enna)[b], iudicis delegati, plenius et expressius continetur. Volumus itaque et statuimus sub pena predicta, ut dominus noster predicta omnia et singula integraliter adimpleat ac idem magister[c] hiis contentus existat omnino, nullam super predictis moturus de cetero questionem. Alioquin pro violacione omnium predictorum et quorumlibet ex articulis notatis pena commitatur predicta et commissa, quociens contraventum fuerit aut factum, solvatur et nichilominus arbitrium in sua permaneat firmitate. In cuius rei testimonium nos Vl(ricus)[d] Pragensis prepositus presentes litteras nostro ac nos magister Jo(hannes) (prepositus)[e] Saccensis, quia sigillo proprio caruimus, sigillo domini decani Pragensis magistri G(regorii)[f], que sigilla aput nos auctentica[g] reputantur, fecimus sigillari. Actum Prage anno domini MCCLXXXVII[h], nono Kalendas Junii[i], id est in vigilia Pentecostes presentibus hiis etc.

Fol. 2' č. 15, též v rukopise kapituly Pražské K 33 f. 120 (Emler RB II č. 2525), v rk. téže kapituly J 40[b] fol. 274 a v mnichovském rk. fol. 130 č 87 (zkráceně Tadra, Věstník kr. čes. spol. nauk 1889 st. 87). Datování ‚Nono Kal. Julii, in vigilia Pentecostes' je nemožné, patrně chyba písařská místo Junii, také rok 1288 mnichovského rk. jest nesprávný, kdežto rok 1287 má vigilii letnic 24 května, devátý to den před Kalendami měsíce června.

[1]) Nebylo možno určiti, o který Hrádek v Čechách se zde jedná. — [2]) Vtelno vesnice biskupská v archidiakonátu Bilínském. — [3]) Buďto Semošice (Semeschitz) patřivší k Horšovu Týnu, neb Semčice u Dobrovic. Pravdě podobněji však Semošice, o něž biskup, jemuž patřil Horšův Týn, snadno se mohl dostat do sporu.

16.

Oldřich probošt Pražský a Jan probošt v Sadské přijímají úřad rozhodčích ve sporu biskupa Tobiáše s arcijáhnem Bilinským Havlem.

(1287 květen).

Ad idem.

Notum sit omnibus universis presentes litteras inspecturis, quod nos W(lricus)[j] miseracione divina Pragensis et magister Jo(hannes) Saccensis ecclesiarum prepositi litteras reverendi viri domini abbatis Scotorum in Wi(enna)[k] recepimus sub hac forma etc. Nos igitur cupientes odiosam litium discordiam[l] amputare, compacientes etiam laboribus et expensis, labores huiusmodi ad sopiendum lites predictarum personarum recepimus spontanea voluntate.

Fol. 3, č. 16, též v rk. kapituly Pražské J 40' fol. 275. Vztahuje se k předcházejícímu.

a) ‚wien' In. — b) ‚Wi' In, ‚Wienna' Mn. — c) ‚magister g.' Mn. — d) ‚Vl' In., ‚Wlricus' Mn. — e) Doplněno dle Mn. — f) ‚G' In, ‚Gregorii' Mn. — g) ‚auctencia' In., ‚autentica' Mn. i Kap. J. — h) ‚MCCLXXXVIII°' Mn. — i) ‚Julii' nesprávně v In. i Mn. Datování schází v Kap. J. — j) ‚Vl' Kap. J. — k) ‚Wiena' Kap. J. — l) ‚litem et discordiam' Kap. J.

17.

Biskup Tobiáš uděluje odpustky těm, kteří putují ku chrámu p. Marie v Košicích, vsi to pana Magna z Mlekovic.

(*1287*)?

Littera indulgencie.

Th(obias)[a] dei gracia Pragensis episcopus universis Christi fidelibus per Pragensem civitatem et dyocesim constitutis salutem in domino sempiternam. Loca sanctorum omnium sunt pia et promta devocione a Christi fidelibus veneranda, ut dum dei honoramus amicos, ipsi nos amabiles deo reddant, quod, que peccata nostra prepediunt,[b] aput ipsum eorum mereamur[c] intercessionibus obtinere. Cupientes igitur, ut ecclesia sancte Marie virginis pie in Cosich[d 1]) villa nobilis viri Magni de (Mlekouicz)[e 2]) militis, congruis honoribus frequentetur, omnibus (vobis)[f] vere penitentibus et confessis, qui ad eandem ecclesiam sancte Marie virginis gloriose in anniversario die dedicacionis ipsius et in festivitatibus iamdicte gloriose virginis et omnium sanctorum nec non in nativitate domini, resurreccione (et ascensione, in adventu spiritus sancti paracliti)[g] causa devocionis accesseritis[h] annuatim, XL dies iniuncte penitencie misericorditer relaxamus.

Fol. 3 č. 17, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 121 (Emler RB. II č. 2534), v mnichovském rk. fol. 128 č. 73. a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 227. Všechna datovaná předcházející a 3 následující udělení odpustků pocházejí z r. 1287. Jest tedy velmi pravdě podobno, že i tato listina patří mezi hojné církevní milosti tohoto roku.

1) Košice u Kutné Hory dle kostela p. Marie. — 2) Mlekovice u Kouřimi.

18.

Arnold biskup Bamberský udílí odpustky všem, kteří putují ke chrámům panny Marie, sv. Jakuba a sv. Krištofa v Týně nad Vltavou 1) *aneb tyto chrámy podporují almužnou.*

(*1287*).

Littera indulgencie.

Arnoldus dei gracia Bambergensis episcopus universis Christi fidelibus (per) Pragensem civitatem et dyocesim constitutis salutem in domino sempiternam. Devocionis vestre zelum quasi quibusdam illeccionis muneribus, indulgenciis[i] videlicet et remissionibus ad eterne retribucionis premium obtinendum propensius excitari volentes,[j] omnibus vobis vere penitentibus et confessis, qui ad ecclesias sancte Marie virginis gloriose,

a) ‚Thomas' Kap. J. — b) ‚impediunt' Kap. J. — c) ‚merearum' In., ‚mereamur' ostatní rk. — d) Schází v Kap. J. — e) ‚Mlokouicz' Mn., ‚. . .' In., ‚magistri Petri de ta lo.' Kap. J. — f) Doplněno dle Kap. J. — g) Doplněno dle Kap J., etc. In. — h) ‚accenseritis' In., ‚accesseritis' Kap. J. — i) ‚in indulgenciis' In. — j) ‚Devocionis — volentes' schází v Kap. K.

sancti Ja(cobi) apostoli et sancti Christofori martiris, sitas in Thin opido forensi episcopatus Pragensis, in anniversariis diebus dedicacionum ecclesiarum ipsarum et singulorum altarium, que continentur, et in festivitatibus predicte Marie virginis, sancti Ja(cobi apostoli)[a] et sancti Christofori[b] (s. Tyrsi, s. Stanislai, s. Nicolai, s. Procopii necnon s. crucis, s. Michaelis archangeli et s. Blasii martiris ac s. Margarete, Katerine, undecim millium virginum ac s. Elisabeth) causa[c] devocionis accesseritis annuatim, aut de bonis a deo vobis collatis in subsidium earundem ecclesiarum, que multipliciter Christi fidelium[d] elemosinis indigent confoveri, manum porrexeritis adiutricem, XL dies criminalium et annum peccatorum venialium iniuncte penitencie, dummodo hoc venerabilis frater noster dominus Th(obias) dei gracia Pragensis episcopus, loci dyocesanus, ratum habere[e] voluerit[f], misericorditer relaxamus, presentibus in perpetuum duraturis. Datum etc.

Fol. 3 č. 18, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 121 (Emler RB. II. č. 2542) a v mnichovském rk. fol. 128 č. 74 (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 86). Srovnáme-li kus tento s čís. 1, vidíme, že jde o touž věc. Zde připojuje biskup Arnold své odpustky k odpustkům biskupa Tobiáše. Patrně pochází listina tato z r. 1287.

[1]) Sr. pozn. 1. v č. 1.

19.

Biskup Tobiáš potvrzuje odpustky Romana biskupa Crojského, Egidia Turtibulánského, Tomáše Acerrského, Valdebruna Avlonského a Leotheria Verulánského, dané všem, kteří kapli královskou na hradě Pražském za určitých podmínek navštíví.

(1287).

Littera indulgencie.

Th(obias)[g] dei gracia Pragensis episcopus universis Christi fidelibus per Pragensem civitatem et dyocesim constitutis salutem in domino sempiternam. Devocionem vestram etc. quasi per merita salubriter ad premia invitare volentes, ut salutis animarum vestrarum propensius augeatur effectus ad vite eterne gaudia promerenda, venerabilium in Christo patrum fratris Romani Crohensis,[h] [1]) Egidii Turtibulanensis,[i] [2]) Thome Accerarum, (Waltebruni Avlonensis)[j] et Leotherii Verulani dominorum episcoporum indulgencias, quas quilibet ipsorum omnibus vobis vere penitentibus et confessis, qui ad capellam regiam in castro Pragensi sitam in festis subscriptis, scilicet in nativitate domini, in resurreccione et ascensione, in adventu spiritus sancti, in dedicacione predicte capelle et singulorum alta-

a) ‚s. Ja.' In., ‚Jac. ap.' Mn. i Kap. K. — b) ‚et aliorum sanctorum' In., jména svatých doplněna z Mn. — c) ‚cum' In., ‚causa' Kap. K. — d) ‚fideli' ve všech rk. — e) ‚hinc' In., ‚habere' Mn. — f) ‚voluerint' In., ‚voluerit' Mn. — g) ‚A' Kap. J. — h) ‚Erothensis' In., ‚Erohensis' Mn., ‚Romani, Egidii, Thome' etc. Kap. J. — i) ‚Turtibergensis' In., ‚Turtiburensis' Mn., ‚Turbergensis' Kap. K. — j) Doplněno dle Mn., kde ‚Auelinensis'.

rium ibidem, in singulis festis beate Marie virginis ac beati Petri apostoli, (omnium sanctorum, beati Wencezllai martiris, beati Francisci martiris, beate Ka(terine) virginis, beati Ni(colai) episcopi)[a] atque per octavas festorum omnium predictorum causa devocionis accesseritis annuatim, vel qui cum[b] reverencia conveneritis ad capellam memoratam, quando dilectus in deo filius Adolphus[c], capellanus regis Boemie seu rector eiusdem capelle, missam sollempnem ibidem celebraverit, aut[d] predicaverit verbum dei, per XL[e] dies iniuncte penitencie misericorditer dinoscitur contulisse, prout in eorum litteris super hoc confectis, non viciatis, nec cancellatis, nec in aliqua parte sui abolitis, cum veris ipsorum sigillis, quas nos vidimus et legimus, plenius continetur, habentes gratas et ratas ac eas auctoritate qua fungimur confirmantes, XL[f] dies auctoritatis nostre huius remissionis gracie de iniuncta vobis penitencia liberaliter coniungendo[g] vobis eciam vere penitentibus et contritis, convenientibus ad capellam predictam, sicut superius est expressum, in omnipotentis dei misericordia relaxamus. In cuius rei testimonium istud scriptum fieri fecimus et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum <ad idem, nisi[h] permutacio est.>

Fol. 3 č. 19, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 121 (Emler RB. II 2539), v mnichovském rk. f. 128 č. 75 a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 229. Slova, kterými listina končí ‚Datum ad idem, nisi permutacio est' jsou patrně poznámka notářova a nasvědčují, že kus tento opsán byl dle konceptu. Pro ustanovení terminu a quo je důležitý rok zvolení Tomáše biskupa Acerrského totiž 1286 a nastoupení Valdebruna biskupa Avlonského (v Epiru) v témž roce; též Aegidius biskup Turtibulánský a Roman Crojský se v tom roce vyskytují poprvé. Srovnáme-li s listinou touto udělení odpustků kostelu Olomouckému dané v Římě 1286 dub. 26 (Boczek V, 283), nalezneme tam vyjma Tomáše jména všech zde uvedených biskupů. Můžeme tedy téměř s jistotou tvrdit, že listina, která byla předlohou tomuto potvrzení Tobiášovu, pochází z téže doby, kdy biskupové tito byli v Římě shromážděni. Ovšem potvrzení Tobiášovo mohlo se poněkud opozdit a pochází pravděpodobně teprvé z r. 1287 jako č. předcházející a jako č. 1, 5 a 7 týkající se vesměs udělení odpustků.

1) Croen (Croja) biskupství v Epiru. — 2) Sufr. biskupství provincie Beneventum.

20.

Biskup Tobiáš vyzývá věřící k návštěvě kaple královské na hradě Pražském a potvrzuje odpustky týchž biskupů dané za týchž okolností jako v listině předcházející.

(1287).

Littera indulgencie.

Th(obias)[i] dei gracia etc. Vite perhennis gloria, qua mira benignitas conditoris omnium beatam coronat aciem civium supernorum, a redemptis

a) ‚Petri ap. cum beati sanctorum vener. martyrum atque' atd. In. Správný text doplněn z Mn. a Kap. J. — b) ‚quicunque' In., ‚quacunque' Mn. — c) ‚N' Kap. J. — d) ‚nec autem predicaverimus' In., ‚ne aut predicaverimus' Mn., ‚nec non predicaverit' Kap. K., ‚aut predicaverit' Kap. J. — e) ‚VL' Mn. — f) ‚quod LX dies' In., ‚XL dies' Mn. i Kap. J. — g) ‚convertendo' In., ‚concedendo' Kap. J. — h) Schází v Mn. — i) ‚H' Kap. J.

precio sanguinis fusi de precioso corpore redemptoris meritorum debet acquiri virtute, inter que illud pregrande fore dinoscitur, quod ubique et maxime in sanctorum ecclesiis maiestas altissimi collaudetur. Rogamus itaque universitatem vestram et hortamur attente ac in remissionem vestrorum vobis iniungimus peccatorum, quatenus ad capellam regiam, sitam in castro Pragensi, imploraturi[a] a domino vestrorum delictorum veniam in humilitate spiritus accedatis. Nos enim de omnipotentis dei misericordia et sanctorum eius meritis et intercessionibus confidentes, ut devocionem vestram quasi (per)[b] premia salubriter ad merita invitemus ad salutis animarum vestrarum profectum[c] procurandum propensius et augendum, ad vite eterne gaudia promerenda, venerabilium in Christo patrum fratris Romani Crohensis,[d] Egidii (Turtibulanensis, Tome Acerrarum, Waldebruni Awellonensis et Leotherii)[e] Werulani[f] dominorum episcoporum indulgencias, quas ipsi per singulas[g] singulariter quadragenas omnibus vobis vere penitentibus et confessis, qui ad capellam eandem in festis subscriptis, videlicet in nativitate domini, resurreccione et ascensione, in adventu spiritus sancti paracliti, in dedicacione ipsius capelle et singulorum altarium ibidem, in singulis festivitatibus beate Marie virginis gloriose ac beati Petri apostoli et in festo omnium sanctorum (beati Wencezlai martiris, beati Francisci confessoris, beate Katherine virginis, beati Nicolai episcopi),[h] atque per octavas festorum omnium predictorum, causa devocionis accesseritis annuatim, vel qui cum reverencia conveneritis ad capellam memoratam, quando dilectus in Christo filius Adolphus, capellanus regis Boemie seu rector eiusdem capelle, missam sollempnem celebraverit, aut[i] predicaverit verbum dei, contulisse noscuntur, prout in eorum litteris super hoc confectis plenius continetur, ratas et gratas habentes ac eas auctoritate qua fungimur confirmantes, XL dies auctoritatis nostre in hoc casu huiusmodi remissionis gracie de iniuncta vobis penitencia misericorditer duximus coniungendos testimonio huius[j] scripti. Datum etc.

Fol. 3 č. 20, v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 122 (Emler RB. II č. 2540), v mnichovském rk. fol. 128' č. 76. a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 229'. Listina tato liší se pozměněním textu od čísla předcházejícího. Patrně nastala v kanceláři ona ‚permutacio', o které se mluví ku konci předešlého kusu. O chronologickém určení srov. pozn. u č. předcházejícího.

a) ‚imploratori' In. i Mn., ‚impetrando' Kap. K. — b) Doplněno dle Mn. a Kap. J. — c) ‚perfectum' In., ‚profectum' Mn. — d) ‚Erehensis' In., ‚Erchensis' Kap. K, ‚talis' zde i násl. Kap. J. — e) Doplněno dle Mn., kde ‚Turtiburensis'. — f) ‚venerabilium' Kap. K. — g) ‚singulos' In. i Mn., ‚singulas' Kap. K. — h) Doplněno dle Mn. a Kap. J. — i) ‚au' In., ‚aut' Mn. — j) ‚huiusmodí' In., ‚huius' Mn.

21.

Biskup (Tobiáš) nařizuje mistru R(apotovi), oloupenému o peníze, které nesl papežskému legatovi (Janovi biskupu Tusculskému), aby jej vyhledal, je-li dosud v Německu, a peníze, dobude-li jich zpět, odevzdal, aneb si určitý obnos od měšťanů řezenských vypůjčil. Odejel-li již legát do Říma, má peníze uložit v Řezně. Posílá k němu svého prokurátora J(ana), aby mu R(apoto) dal informaci, jak si má počínat v Německu, aby dosáhl uloupených peněz a jak má jednat v Římě stran sproštění klatby.

(1287 květen 31).

Episcopus nuncio speciali.

Nos (Thobias)[a] dei gracia Pragensis episcopus honorabili viro magistro R(apotoni)[b] capellano suo, eiusdem ecclesie canonico, doctori decretorum, salutem et omne bonum. Licet pro tam gravi eventu, qui vobis, immo nobis accidit in presenti, plurimum conturbemur et plus offensionem persone vestre quam amissionem rerum quam talibus (sic) ponderemus, quia tamen superest, ut quid sit faciendum intendere debeamus, visum est nobis et nostro consilio, et hoc petimus et mandamus, ut, si breviter pecuniam recuperare potestis et creditis[c] eam posse secure deferre ad legatum, hoc ipsum facere maturetis, si tamen adhuc legatum vos posse creditis in partibus Alamanie reperire. Et sciatis, quod obtinuimus ab amicis nostris, civibus quibusdam de Praga, qui litteras dirigunt ad quosdam cives de Ra(tispona),[d] ut ab eis, si placet, pro expensis, equis vel subplecione pecunie, si ad plenum eam non recuperaveritis, ad summam pecunie, qua indigebitis, mutuum contrahetis. Si vero scitis[e] legatum ad curiam Romanam recessisse, nec ad curiam Romanam laborare potestis, vel pecuniam huiusmodi non speratis vos ad eum posse secure deferre, eandem in Ratispona,[f] ubi conveniens fuerit, nostro et ecclesie nostre nomine sub vestro et aliis sigillis autenticis deponatis. Aut si nichil de pecunia perdita et aliis poteritis rehabere, accipientes mutuum sub usuris, quantum indigueritis pro expensis aut pro equis, ut conpetenter redire possitis, ad nos redire curetis. Ceterum nuncium et procuratorem nostrum Jo(hannem)[g] exhibitorem presencium, sicut potuimus, plenius informatum dirigimus cum litteris tam ad curiam legati, si est in Almania, quam ad Romanam, si ad eam de Almania est regressus, et specialiter ad dominum palatinum et ad Ratisponensem episcopum et ad regem Romanorum pro recuperacione,[h] si potest fieri, amissorum. Unde si vos ad nos redire oportet, eundem nuncium,[i] seu ad curiam legati mittendus sit seu Roma-

a) ‚Tnomas' Kap. J., ‚Th' Mn. — b) ‚Ra' Kap. J, ‚Rapotoni' Mn. — c) ‚credideris' In., ‚creditis' ostatní. — d) ‚Ra' In., ‚Ratispona' ostatní. – e) ‚vel que scitis' In., ‚scitis' oba Kap. — f) ‚Ratisponae' Kap. J. — g) ‚Johannem' Mn., ‚Joh.' Kap. J. — h) ‚per recuperacionem' In. i Mn., ‚pro rec.' oba Kap. — i) ‚cum littera vestra tocius formam negocii continente quamtocius remittatis' těmito slovy v Mn. zakončen list nedopsaný. Slova ta jsou psána jinou rukou a na rasuře.

nam, quantum vobis videtur,[a] amplius, si necesse fuerit, informetis, qualiter sit facturus. In litteris meis tam domino pape quam legato quam ceteris personis, sicut videre poteritis in superscripcionibus[b] earundem, plene narramus negocium et petimus, ut nobis provideatur, ut absolucionis beneficium consequamur, et procuratores super hoc in Romana curia constituimus speciales, que procuratoria perlegatis. Obtineatis tamen omnino testimoniales litteras patentes a domino Ratisponensi episcopo et a civibus de . . ac ab aliis personis autenticis, ut protestentur domino legato et aliis, quod vobis pecunia taliter est ablata, et eas per prefatum nuncium, quocunque eum direxeritis, transmittatis, in ceteris omnibus quod expedire videbitur facientes. Petimus igitur, si fieri potest, ut acquisita pecunia sub usura ad curiam predicti legati personaliter accedatis, si in Alamania ipsum creditis reperire, negocium spoliacionis huiusmodi predicto domino legato plenius narraturus et impetraturus[c] nobis beneficium absolucionis omnium trium sentenciarum sicut scitis ab eodem, alioquin eundem nuncium eciam cum litteris nostris (non alias)[d] quam ad suum cancellarium expeditum celeriter transmitatis.

Fol. 3 č. 21, též v rk. kapituly Pražské K 33 f. 122 (Emler RB. II 2522), v rk. téže kapituly J 40[b] fol. 259 (Palacký Formelbücher II st. 167) a v mnichovském fol. 130' č. 88. Při srovnání dopisu tohoto s čís. 11. a č. 56. vidíme, že nutno také dopis tento datovat 1287 květ. 31.

22.

Biskub Tobiáš oznamuje papežskému legátovi Janovi biskupu Tusculskému, že mistr R(apoto), k němu s penězi poslaný, v Řezenské diecési byl oloupen P(aulstorfem), poddaným falckrabí Rýnského, a žádá za odvolání klatby.

(1287 v létě).

Dominus episcopus legato mittit litteras signi(ficans ei esse pecuniam receptam).[e]

Reverendo in Christo patri et domino, domino Jo(hanni)[f] miseracione divina Tusculano[g] episcopo, apostolice sedis legato, Th(obias)[h] dei gracia Pragensis episcopus reverenciam debitam et devotam. Dum[i] plena humilitate vestris mandatis studeremus modis omnibus obedire et procuracionis vobis debite partem residuam sub usuris quesitam — novit dominus — sub conductu domini palatini Reni, ducis Bavarie, difficulter obtento, non sine gravi lesione nostra ante festum ascensionis dominice, sicut a vobis

a) ‚videbitur' v obou Kap. — b) ‚superspicionibus' In. a Kap. K, ‚suprascripcionibus' Kap. J. — c) ‚narraturi et impetraturi, Kap. K. — d) Doplněno dle obou Kap. — e) V In. od slova ‚significans' kolmo dolů psáno a vazbou seříznuto v délce 3 cm., doplněno dle nadpisu v Kap. J. — f) ‚domino Jo.' schází v obou Kap. — g) ‚Castellano' Kap. J. — h) ‚Johannes' Kap. J. — i) ‚cum' v obou Kap.

finalem receperamus terminum ad solvendum, per nostrum nuncium et procuratorem, magistrum R(apotonem)[a] doctorem decretorum, vestre reverencie mitteremus, ecce quidam subditus palatini[b] predicti, qui dicitur P(aulstorpher)[c] filius[d] senior, predictum magistrum R(apotonem),[e] nuncium nostrum, deprehensum ante fores civitatis . .[f] Ratisponensis dyocesis,[g] dum exiret[h] ad viam versus vestram curiam properando, spoliatum (pecunia)[i] procuracionis vestre, equis, expensis ac rebus aliis necnon familia vulnerata ipsius, secum deduxit et[j] ad intercessionem domini Ra(tisponensis)[k] episcopi ipsum dimisit[l] retentis omnibus spoliis supradictis. Cum igitur talis gravis eventus infortunio impediti, quod notorium est omnino[m] in Ra(tisponensi)[n] dyocesi, quia ad vos debita vobis procuracio non pervenit, sentenciam vestram[o] servamus humiliter, nulla nostra culpa aut negligencia faciente, paternitatis vestre clemenciam magne devocionis studiis exhoramus, quatenus pio patris officio nobiscum agentes misericorditer, sentenciam vestram,[p] toto regno Bohemie dampnosam, quam (propter)[q] bonum obediencie, sicut cernitis, sustinemus, de facto revocare dignemini et pecuniam ipsam auctoritate vestra et auxilio (vestro)[r] et eciam regis Romanorum[s] et palatini predicti ac per dominum R(atisponensem) dyocesanum et aliis remediis oportunis velitis requirere, nobis nichilominus pro ea laborantibus toto posse. Datum Prage etc.

Fol. 4 č. 22, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 123 (Emler RB. II 2521) a v rk. téže kapituly J 40[b] fol. 259' (Palacký Formelbücher II st. 166). Při srovnání s čís. 11, 22, 56 a 59 vidíme, že list tento spadá do léta r. 1287.

23.

Zlomek listu,, jímž (král Václav) projevuje radost nad příchodem (královny Guty) do Čech.

(1287 brzy po 4 červenci).

Quante iocunditatis solacium[t] quanteque leticie karissime coniugis nostre primordium adventus in Boemiam perfuderit intrinseca cordis tui, petimus confidenter, ut in Nicolao preter vestitum tibi per nos donatum,

a) ‚Rapotam' v obou Kap. — b) ‚domini palatini' v obou Kap. — c) ‚Paulstorpher' v obou Kap. — d) ‚filius' schází v obou Kap. — e) ‚Rapotam' Kap. J. — f) ‚A.' Kap. J. — g) ‚dyocesi' In. — h) ‚exire' In. — i) Schází v In., správně v obou Kap. — j) ‚et non' In. — k) ‚Ra.' In., ‚Ratisponensis' v obou Kap. — l) ‚diuisit' In. — m) ‚omnibus' Kap. K. — n) ‚Ra' In., ‚Ratisponensi' v obou Kap. — o) ‚nostram' In. — p) ‚nostram' In. — q) ‚propter' schází v In., správně v obou Kap. — r) Schází v In., správně v obou Kap. — s) ‚Romanorum — oportunis' schází v Kap. J. — t) ‚solacio' In.

quem sibi statim visis presentibus volumus assignari, exhibitore presencium tua liberalitate demonstres.[a]

Fol. 4 č. 23. Tento list v rukopise je připojen ku konci čís. 22., ač jest to zlomek samostatného dopisu. Sloh upomíná poněkud na Jindřicha z Isernie. Srov. s č. 162 a 163. Snad jest to jen slohové cvičení.

24.

Biskup Tobiáš ustanovuje nejmenovaného farářem.

(1279—1290?).

Th(obias) dei gracia Pragensis episcopus omnibus presentes litteras inspecturis salutem in domino. Cum a nobis petitur, quod iustum est, tam vigor iuris quam ordo postulat racionis, ut id ad exaudicionis graciam favorabiliter admittamus. Eapropter universitati vestre tenore presencium volumus esse notum, quod nos ad peticionem et presentacionem nobilis viri H. de . . presbyterum, exhibitorem presencium, rectorem instituimus legitimum et plebanum,[b] ipsam sibi cum omnibus pertinenciis auctoritate qua fungimur confirmantes et animarum ei curam et regimen ibidem, prout ad nostrum spectat officium, committentes. In[c] cuius rei testimonium presens scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum anno domini etc.

Fol. 4 č. 24, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 124 (Emler RB. II č. 2546). O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

25.

Jakýsi farář Alexander píše biskupovi o zákeřném přepadení přítele svého na vesnici před krčmou, o svém účastenství na boji a o zabití jednoho z protivníků. Žádá o podporu na cestu, jsa povolán k biskupovi.

(1279—1290?).

Littera exponit casum quendam malum.

Sancte pater domine episcope. Ego Alexander rector ecclesie de . .[d] intimo vestre sanctitati casum quendam, de quo cor meum turbatur. Accidit, dum perfecto negocio die forensi domum redirem, quod[e] amicus quidam de villa, ubi ecclesia mea sita est, in eadem villa exiens de taberna ad potandum me secum[f] invitabat. Cum quo cum ante foras voluissem

a) ‚demonstrens' In. — b) Zde vynecháno asi ‚in ecclesia de . .'. — c) ‚In cuius — etc.' schází v Kap. K. — d) Doplněno dle Kap. K. — e) Doplněno dle Kap. K. — f) ‚socium' In., ‚secum' Kap. K.

illius taberne consedere, statim quidam inimicus fratris mei in fratrem meum evaginato gladio irruebat; cum quo cum[a] frater meus pugnaret[b] et mutuo se vulnerabant, adverse parti fratris mei alter de alia domo evaginato gladio in subsidium a tergo veniebat et tum fratrem meum ignorantem occidisset, sed ego accessi ad eum et ablato ei gladio non cum acuta parte, nisi ut fugeret, procul tactum in faciem modice[c] vulneravi. Qui dum me instante fugisset, frater meus me ignorante nec vidente primo suo adversario a se repulso istum, quem ego pepuleram, investigavit et occidit; super quo pium vestrum et sanum consilium requiro. Et[d] pro eodem casu omnibus meis rebus totaliter sum[e] privatus; unde[f] cum[g] per vos ad curiam invitar, peto vestras literas ad socios vicinos, ut me ad viam adiuvent, quia totaliter sum depauperatus.

Fol. 4' č. 25, též v rk. kapituly Pražské K 33 ol. 124 (Emler RB. II 2547). O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

26.

Biskup Tobiáš dává na žádost Ja(kuba), Hen. a Her., purkrabí v Hrad(išti), knězi Petrovi duchovní správu fary v Hrad(išti) a filiálních kostelů v Ullersdorfu a Šanově, jež uprázdněny resignací faráře H. a jichž temporalie od jmenovaných purkrabí z rozkazu bratra jich Otty knězi Petrovi již odevzdány byly.

V Praze, 1287 červen 19.

Nobiles quidam mittunt ad episcopum plebanum rogantes, ut sibi spiritualia conferret.

Th(obias)[h] dei gracia Pragensis episcopus omnibus presentes litteras inspecturis salutem in domino sempiternam. Noveritis, quod nos nobilium virorum Ja(cobi)[i], Hen. et Her.[j] purgraviorum de . . litteras recepimus in hec verba: Reverendo patri ac domino suo, domino Th(obie) Pragensi episcopo Ja. et Hen. et Her. purgravii dicti de (Hradist)[k] cum reverencia debita servicium debitum et fidele. Vestre reverencie tenore presencium cupimus esso notum, quod dominus H., quondam capellanus noster et quondam plebanus in Grad(ist)[l] [1]) civitate nostra iamdicta,[m] parrochiam presentibus viris fidedignis non conpulsus in manus nostras voluntarie resignavit, asserens hactenus predicte parrochie ex debilitate corporis et sensuum non posse se preesse. Cuius parrochie temporalia et duarum

---

a) ‚cum' doplněno v In. na okraji, ‚autem' Kap. K. — b) ‚dum pugnabat' Kap. K. — c) ‚modicum' Kap. K. — d) ‚Et cum' Kap. K. — e) ‚suum' In. — f) ‚unde' schází v Kap. K. — g) ‚et' In., ‚et' Kap. K. — h) ‚Johannes' Kap. J. — i) ‚Ja' In., ‚Jacobi, Kap J. — j) Schází v Kap. J. — k) ‚. .' oba rk. — l) ‚Gra' Kap. K, schází v Kap. J. — m) ‚iamdictam' In. i Kap. K.

filiarum adiacencium, videlicet Wlrici ville[a 2]) et Sonow [3]) cum decimis et censibus omnique fructu et utilitate de iussu et consensu fratris nostri Ottonis domino Petro sacerdoti, exhibitori presencium, contulimus propter deum ipsumque presentibus vestre reverencie presentantes ac rogantes pro ipso et cum ipso humiliter et devote, quatenus ipsi ob remuneracionem divinam spiritualia conferatis. Datum[b] in Gra(dist) XII Kal. Magii. ⟨Confirmacio.⟩ Cupientes igitur predictorum nobilium virorum precamina optato effectui[c] mancipare, maxime cum prefatus H. de Grad(ist) ecclesiam supradictam post resignacionem premissam factam modo prehabito in manus ipsorum nobilium per eumdem, in manus etiam nostras tempore presentationis litterarum, de quarum tenore preferimus, resignaverit libera et spontanea voluntate, prefatum P. sacerdotem, exhibitorem presencium, in predicta ecclesia de G(radist) et filiabus eius pretactis de Wl(rici) villa et Sonow rectorem, admissa primitus resignacione predicta, legittimum instituimus et plebanum, conferentes ei, prout petitum est, dona spiritualia in eadem ipsamque sibi cum eiusdem filiabus, suis decimis, censibus omnique fructu et utilitate ac universis ipsius pertinenciis auctoritate qua fungimur confirmantes et animarum[d] ei curam ibidem et regimen, prout ad eius spectat officium, commitentes. In cuius rei testimonium istud scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Actum[e] et datum Prage anno domini etc., XIII Kalendas Julii, pontificatus nostri anno IX, indiccione XV.

Fol. 4' č. 26, též v rk. kapituly Pražské K 33 fol. 124 (Emler RB. II 2537) a v rk. téže kapituly J 40[b] fol. 232.

[1]) Hradiště u Teplic. — [2]) Ullersdorf u Teplic. — [3]) Šanov u Teplic.

27.

Biskup Tobiáš žaluje opětně Václavovi II. na H(ynka) ml. z Lichtenburka, který statky biskupské nepřátelskými vpády pustoší, a prosí o pomoc, jíž se marně domáhal u podkomoří královského, u purkrabí Pražského a obce Pražské.

(*1288*).

Episcopus conqueritur regi de quodam barone, qui bona episcopatus devastat.

Precordiali et inclito domino suo W(enceslao) dei gracia regi Boemie et marchioni Moravie Th(obias)[f] Pragensis episcopus[g] cum sincere fide et devocionis constancia promptam ad ipsius beneplacita voluntatem. Compulsi diversis gravaminibus, que nobis et episcopatui nostro per H(ine

a) ‚talis et talis' Kap. J. — b) Bez data oba Kap. — c) ‚effectu' In., ‚effect Kap. J. — d) Pokračování schází v Kap. K. — e) Též Kap. J bez datování. — f) ‚ Kap. J. — g) ‚episcopus suus, Jo. capellanus humilis et devotus' Kap. J.

conem) iuniorem de (Luchtenburch)[a] continue irrogantur, sicut prioribus litteris nostris magnificencie vestre querulati fuimus non absque gravi cordis nostri suspirio, sic presentibus querulamur de iamdicto H(incone), qui dei timore postposito et vestro mandato ducto penitus in contemtum bona episcopatus nostri invadere non cessat diversis spoliis et rapinis; que dum cum[b] subcamerario regni vestri[c] tum purgravio castri vestri Pragensis ac etiam universis civibus vestris civitatis Pragensis denotassemus, nullum ipsorum adiuvante presidio in iamdictis gravaminibus ab ipso obtinere valentes relevamen, magnitudinis vestre precellenciam devotis precibus exoramus, quatenus compacientes lesionibus nostris et episcopatus nostri dicto H(inconi) per vestras litteras dare dignemini in mandatis, quod ea, que in nostrum et predicte Pragensis ecclesie, matris vestre, preiudicium perperam attemptare presumpsit, retractare non differat modo debito et honesto, ab invasionibus huiusmodi ulterius abstinendo, ut sic nos cum sepedictis bonis episcopatus nostri per vestrorum inhibicionem mandatorum a malis prehabitis erepti in pacis tranquilitate veluti cessante naufragio respiremus, super quo voluntatis vestre beneplacitum nobis ad speciale solacium dignemini vestris litteris intimare.

Fol. 4' č. 27, též v mnichovském rukopisu fol. 126 č. 62 (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 112 č. XXV) a v rukopisu kapituly Pražské J 40[b] fol. 241'. Při srovnání s č. 246 je patrno, že H. ml. z Lichtenburka, o němž dopis mluví, jest Hynek. O chronologii tohoto listu srov. úvod II. 4.

28.

Biskup (Tobiáš) dovolává se pomoci (Václava II.) proti Hynkovi (ml. z Lichtenburka) purkrabí na Tetíně, který s Dětřichem Švihovcem a Orlickými statky biskupské pustoší, a s nímž mír marně prostředkovali H(roznata) purkrabí Pražský, Th(eodericus) podkomoří královský a starší města Prahy za přítomnosti otce jeho Hynka.

(1288 brzy po 14 lednu).

De eodem littera querimonialis.

Ad tronum celsitudinis vestre, predilecte[d] domine, conquerentes deferimus cum lamento, quod cum nobiles viri H(roznata) purcravius castri Pragensis et Th(eodericus)[e] subcamerarius vester ac potiores[f] cives de Praga, receptis dominationis vestre litteris et mandatis, inter nos et Hin(conem) burcravium de (Tethin)[g] interposuissent partes suas, generoso

a) ‚. . ‘ In., ‚de Luchtenburch‘ Mn., ‚iun de L.‘ schází v Kap. J. — b) ‚tam‘ Mn. i In., ‚cum‘ Kap. J. — c) ‚nostri‘ In., ‚vestri‘ Mn. i Kap. J. — d) ‚predicte‘ In., ‚predilecte‘ Mn. — e) ‚Thob.‘ Kap. J. — f) ‚potenciores‘ Kap. J. — g) ‚. . ‘ In., ‚Tethin‘ Mn., ‚Hinconem purg. de . .‘ Kap. J.

viro domino H(incone) patre suo presente et nobis Prage in nostra episcopali curia constitutis, consulentes ei et ad hoc eum monitis suis rationabilibus inducentes, quod ipse ab invasione violenta bonorum episcopatus nostri et ecclesie Pragensis totaliter desistendo super spoliis et rapinis multiplicibus, nobis et nostris hominibus irrogatis, congruenter satisfaceret et nostram graciam inveniret, idem vero purcravius de (Thetin)[a] eorum consiliis et monitis vilipensis pertinaciter discessit ab eis, contra nos et nostros et ecclesie Pragensi iniuriam et offensam peiora prioribus comminando. Detricus insuper Suihouec[b] et complices eius de (Orlik),[c] de quibus eciam prius celsitudini vestre fuimus querulati, in bonis nostris episcopalibus spolia non cessant committere et rapinas. Et quia vos et nullum alium post deum in temporalibus nostrum et ecclesie nostre recognoscimus dominum et tutorem, eapropter magestatis vestre precellenciam omni[d] precum instancia qua possumus exoramus, quatenus sic super hiis et aliis nostris et ecclesie nostre, matris vestre, iniuriis et offensis disponere et ordinare dignemini, sicut de vestra confidimus plenius pietate,[e] et quod dextre vestre potentia perversorum malicia comprimatur, pro quibus graciarum vobis referemus uberrimas acciones.

Fol. 5 č. 28, též v mnichovském rk. fol. 126 č. 63 (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 112 č. XXVI) a v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 241', (Palacký Formelbücher II st. 17., Emler RB. II č. 1993 3.) Srovnáním tohoto psaní s č. 246 lze určit jména Hynka ml. z Lichtenburka i jeho otce. Rozluštění chybného jména v mnichovském rukopisu ‚Horlik' v ‚de Orlik' potvrzuje též č. 29. O chronologii listu tohoto srov. úvod II 4 a pak čís. 29, 187 a 188.

29.

(Biskup Tobiáš) stěžuje si (Václavovi II.), že (Dětřich) Švihovec a maršálek Zdislava ze Šternberka s posádkou, již Zdislav vložil na Orlík, zpustošili Příbram a 13 vesnic k ní patřících, mnoho lidí pobili a jiné zajaté na Orlík odvlekli. Biskup prosí o pomoc.

(1289 brzy po 10 dubnu).

Ad idem.

Quocienscunque in bonis et possessionibus episcopatus nostri, que specialiter in vestri regalis dominii (tutela)[f] debent consistere et consistunt, in personis et rebus sine culpa nostra precipue et nostrorum dampna patimur, iniurias[g] et offensas, ad vos tamquam ad Pragensis ecclesie, matris vestre sanctissime, ac nostrum patronum tenemur recurrere, tutorem et dominum specialem pro defensione qualibet et tutela. Et ideo ad vestre magestatis noticiam deducimus cum lamento, quod in octava[h] resurreccionis

a) ‚..' In. i Kap. J., ‚Thetin' Mn. — b) ‚..' Kap. J. — c) ‚.. In. i Kap. J. ‚complices eiusdem Horlik' Mn. chybně místo ‚de Orlik'. — d) Místo ‚omni-possumus' má Mn. ‚quantum possumus'. — e) ‚bonitate' Mn. — f) ‚..' In, ‚tutela' Mn. i Kap J. — g) ‚iniurias — matris' schází v Mn. — h) Schází v Mn.

dominice proxime preterita nobis[a] Prage consistentibus secunda, tercia et quarta feria (Detricus Swihoucius)[b] cum suis et marsalchus Zdezlai de (Sternberch)[c] cum hominibus[d] eius, qui per eum in Orlik[e] ad nostrum et nostrorum dispendium manifestum, iniuriam et gravamen missi fuerant, Pribram[f] forense opidum nostrum et XIII villas ad ipsum spectantes in personis et rebus totaliter vastaverunt, ita quod spoliis multiplicibus et rapinis, que ibi exercuerunt hostiliter infra quatuor dierum spacium, non contenti[g], quam plures ex hominibus nostris, quos invenerunt ibidem, occiderunt et alios vulneratos in (Orlik)[h] crudeliter deducentes, penis diversis afficiunt captivatos in vestre iurisdiccionis, in[i] vestri honoris regii evidens preiudicium et contemptum. Quare dominacionis vestre clemenciam cum plena fiducia humiliter deposcimus et obnixe, quatenus divine remuneracionis (intuitu)[j] et orationum interventu nostrarum sic nobis et matri vestre beatissime super hoc providere dignemini, sicut vestram regalem condecet magestatem, quod vobis cedat ad gloriam et honorem, nosque cum iam dicta ecclesia, matre vestra sanctissima, et hominibus eius, specialiter tuicioni vestre divina dispensacione commissis, in pace subsistere valeamus ad vestrum premium, quod a deo vobis[k] per hoc proveniet sempiternum.

Fol. 5 č. 29, též v mnichovském rk. fol. 126' č. 64, (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 113 č. XXVII) a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 242 (Palacký, Formelbücher II st. 17, Emler RB. II č. 1304 1) Při srovnání této žaloby s č. 28 a 246 vidíme, že zde jde o Dětřicha Švihovce a ne o Petra, jak v In. rk. nesprávně stojí. Nepochybně jméno Detricus čteno písařem nesprávně jako Petrus. O chronologickém určení listu tohoto srov. úvod II 4 a pak čís. 187 a 188. Velkonoce připadají r. 1289 na 10 duben. List tento psán je brzy po velkonocích; o týdnu velkonočním se zde mluví jako o právě uplynulém.

30.

Biskup Tobiáš žaluje V(áclavovi II.), že Kon(rád) a (Jindřich) z Altenburka, kteří mu uloupili mnoho koní v Kyjích, zpustošili Liblice a jiné 2 vsi a město jeho Čes. Brod vypálili; žádá o pomoc.

(1289)

De eodem querimonia ex parte domini episcopi ad regem.

Excellentissimo et precordiali domino suo, domino W(enceslao) dei gracia regi Boemie et marchioni Moravie Th(obias)[l] Pragensis episcopus

a) ‚vobis' In. i Mn., ‚nobis' Kap. J — b) ‚Petrus' nesprávně v In., ‚Swihoucius, Mn., ‚H' Kap. J. — c) ‚. . ' In., ‚Sternberch' Mn., ‚et de . .' Kap. J. — d) ‚omnibus' In., ‚hominibus' Mn. — e) Schází v Kap. J. — f) ‚Brodam' Kap. J. — g) ‚contempti' In — h) ‚. . ' In. i Kap. J., ‚Orlik' Mn. — i) ‚et' Mn. i Kap. J. — j) Doplněno dle Kap J. — k) ‚vobis per hoc vobis' In., ‚per hoc vobis' Mn. — l) ‚ſo' Kap. J.

se totum cum sincere fidei et devocionis constancia paratum ad ipsius beneplacita et mandata. Ad vestre regalis magnificencie innatam vobis clemenciam, de qua post deum principaliter confidenciam gerimus pleniorem, in nostris et ecclesie Pragensis, sanctissime matris vestre, necessitatibus tamquam ad specialem et predilectum ac precordialem nobis patronum et dominum recurrentes, quem[a] ad modum spolia et rapinas in Kig[b 1]) curia nostra et villis aliis episcopatus nostri eidem curie adiacentibus per Con(radum)[c] (et Henricum) de Altenburch passi sumus, hostiliter perpetrata, dominacioni vestre personaliter Prage[d] in exitu vestro intimavimus, sic et nunc magestatis vestre regie pietati cumulata mala peiora prioribus, nobis et nostris hominibus per eosdem[e] viros maleficos irrogata, deferimus cum dolore. Nam idem viri malivoli, spolio, per quod nos et nostros in prefata curia nostra de Kig[d] equis quam pluribus,[f] quos ibidem foveri et procurari laucius ad vestra feceramus obsequia, privaverunt et rapinis aliis multiplicibus non contenti,[g] post exitum vestrum de Praga Lublicensem[h 2]) curiam nostram et alias duas villas cum Brod forensi opido nostro totaliter spoliarunt, ipsum Brod per ignis incendium consumentes. Et quia spolia huiusmodi, rapine et precipue equorum ablacio predictorum nos et nostros contra voluntatem nostram reddunt ad vestra obsequia minus habiles et ab eisdem nos removent propter nostram insufficienciam et retardant, dominacionis vestre clemencie supplicamus humiliter et devote, quatenus in hoc nobis et vobis pio, sicut de vobis confidimus, compacientes affectu, nobis et prefate sancte Pragensi ecclesie, matri[i] vestre, et augmento honoris vestri et vestre potencie amplitudini taliter providere dignemini, quod nos exinde consolacionem aliquam cum nostris fidelibus, quos ad vestra tenemus et tenere affectamus obsequia, habeamus, vestreque id illustri excellencie cedet ad perpetuam gloriam et honorem.

Fol. 5 č. 30, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 242 a v rk. wilherinském st. 63, (Palacký Formelbücher I st. 324, Emler RB. II č. 1992 1) a v mnichovském rk. fol. 126 č. 61. Pravděpodobně spadá i tato žaloba do doby bouří r. 1289 jako předcházející, srov. též čís. 193 a úvod II 4. Dle znění listu vidíme, že nejde jen o jednoho nepřítele (eosdem viros, idem viri); místo, kde se vyskytuje jméno Con. de Altenburch, bylo již v první předloze velmi porušeno, jak patrno z nesnází jak písaře inšpruckého tak mnichovského a kapitulního rukopisu. Nejspíše tam byla jména dvou pánů z Altenburka a sice Konráda a Jindřicha. Nezkrácené čtení rukopisu kapitulního, které je přetrženo a které je asi originálu nejbližší a sice ,cond' a ,dcm' vede nás k tomuto úsudku. Jméno prvé ,Conradum' dá se palaeograficky snadno vysvětlit, druhé dá se odůvodnit tím, že původní text byl velmi porušený a že zkratka jména ,Henricum' asi ,henr' byla písařem luštěna jako ,dcm' tím že ,h' za ,d', ,e' za ,c'

---

a) ,quemquem' In., ,quem' Kap. J. — b) ,tali' Kap. J. — c) ,conducticium vestrum dictum de . .' In., totéž ,de Alburk' Mn., ,conductum dictum de Altenburch' Kap. J., tamtéž dříve napsáno a přetrženo ,cond. tn. dcm'; ,con. dictum de Altenburch' Wilh. — d) Schází v Kap. J. — e) ,eos domini' In., ,eosdem' Kap. J. — f) ,plurimis' Kap. J. — g) ,contempti' In. a Mn., ,contenti' Kap. J. — h) ,Lubecensem' Kap. J., ,Cubitum' Wilh. i) ,matris' všechny 3 rk.

a ,nr' za ,m' považováno bylo. Vysvětlení toto podporuje též ta okolnost, že Jindřich z Altenburka skutečně vystupuje jako stoupenec strany Vítkovců, srov. Emler RB. II č. 1363, kde se vyskytuje jako svědek v darovací listině Jindřicha z Rosenberka klášteru Vyšebrodskému.

[1]) Kyje za Karlínem. — [2]) Liblice u Č. Brodu.

31.

J(an) probošt v Sadské oznamuje biskupovi Tobiášovi, že jakýsi G., který zpustošil statky kostela v Sadské, umírá, i žádá, aby biskup odepřel církevní pohřeb, dokud by dědicové škod spáchaných nenahradili.

(1279—1290).

Prepositus, resciens vastatorem ecclesie infirmum, rogat episcopum, si decederet, ut non[a] sepeliretur.

Reverendo in Christo patri domino Th(obie)[b] venerabili episcopo Pragensi, domino suo karissimo magister J(ohannes) prepositus Saccensis servicium suum tam debitum quam fidele. Dominacioni vestre innotescimus per presentes, quod G. quondam iudex de . .[c] tam gravi infirmitate oppressus esse dicitur, quod de vita sua est penitus desperatum. Cum igitur dictus G. bona ecclesie nostre Saccensis funditus devastaverit per incendium et rapinas, dominacionem vestram rogamus attente, quatenus iusticie ac nostri servicii intuitu prefati G., si decesserit, velitis interdicere sepulturam, donec per heredes suos ecclesie Saccensi et nobis congrue satisfiat.

Fol. 5 č. 31, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 279. Rok 1290 tvoří pravděpodobný termín ad quem, poněvadž až do toho roku trvala v Čechách anarchie, za které bylo pustošení církevních statků pravidlem.

32.

Biskup Tobiáš odpovídá J(anovi) proboštovi v Sadské na předcházející stížnost, že G. mezitím zemřel a byl pochován; táže se, co by se nyní mělo podniknouti.

(1279—1290).

Episcopus respondit, quod fuit mortuus, antequam recepisset literas suas.

Thobias[d] dei gracia Pragensis episcopus honorabili viro Jo(hanni) magistro, preposito Saccensi, salutem cum sincere caritatis affectu. Significatis nobis per vestras litteras, quod G. quondam iudex de . .,[e] vastator

a) Připsáno později černým inkoustem. — b) ,Jo' Kap. J. — c) ,talis L' Kap. J. d) ,Jo' Kap. J. — e) ,L' Kap. J.

bonorum ecclesie Saccensis, sit gravi infirmitate opressus, de cuius vita penitus desperaretur, petentes, ut ipsius G., si decesserit, deberemus interdicere sepulturam. Et quia dictus G., antequam vestras litteras recepissemus, est mortuus et sepultus, vestra precamina non potuimus, prout vellemus, optato effectui mancipare, licet vobis et ecclesie Saccensi super dampnis et iniuriis irrogatis sincero compatiamur affectu, ea propria reputantes, unde, quid super hoc, cum res non sit integra, agi debeat racionabiliter atque iuste, nos curetis deliberacione prehabita informare, quia nos in hiis et aliis propter vestre sinceritatis merita exaudire tenemur, prout convenit, preces vestras.

Fol. 5' č. 32, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 279. O chronologickém určení srovnej pozn. u č. předcházejícího.

33.

Jakýsi H. dostává od biskupa Tobiáše k dočasnému držení tvrz u (Červené) Řečice a zavazuje se za to bránit biskupské statky v Želivsku proti nepřátelským vpádům.

(1279—1290).

Baro a domino episcopo recipiens municionem dat sibi literas cum iuramento, quod ad requisicionem ipsius ipsam restituet.

Nos H. dictus de . . istius scripti testimonio profitemur ac etiam (publice)[a] protestamur et universis presentes litteras[b] inspecturis volumus esse notum, quod nos sincere dilectionis constanciam,[c] qua nos cum venerabili in Christo patre domino Th(obia)[d] dei gracia Pragensi episcopo amplectimur mutuo et fovemus, cupientes in suo vigore debito perdurare, municionem eius et Pragensis ecclesie sue apud Recicz[e 1]) forense ipsius opidum, in bonis et possessionibus episcopatus sui sitam, ab eodem nobis domino episcopo in presencia capituli sui commendatam recepimus ac commissam, ipsam, homines et bona episcopatus sui iamdicti in partibus provincie Siloensis[f] et alias, quantum possumus et poterimus domino concedente, per nos et nostros ab invasionibus et opressionibus violentis, spoliis et rapinis ac iniuriis quibuslibet tamquam bona nostra naturalia toto posse pro viribus defensuri, stipendiis dumtaxat et reditibus illis[g] contenti, qui nobis sunt et nostris pro ipsius municionis custodia per eundem dominum episcopum deputati. Et istam municionem possidere et tenere debemus ad voluntatem eiusdem domini episcopi, patris et amici nostri karissimi, quamdiu ipse voluerit et decreverit et sibi videbitur expedire. Promisimus namque nostra manuali fide data ipsi domino episcopo et

a) Doplněno dle Kap. J. — b) ‚litteris' In., ‚litteras' Kap. J. — c) ‚constancia' v obou rk. — d) ‚Jo' Kap. J. — e) ‚Becicz' In., schází v Kap. J. — f) ‚sue' Kap. J. — g) ‚illi' In., ‚illis' Kap. J.

ecclesie sue premisse fidem servare in tantum, quod contra eius beneplacitum non debemus nec volumus predictam municionem nostre commendatam fidei et commissam per nos aut aliquem alium vel alios aliquatenus ullo umquam tempore retinere, sed ad ipsius requisicionem, quandocunque nobis facta fuerit per ipsum aut aliquem certum nuncium eius seu litteras, eam cum omnibus suis pertinenciis, nobis et nostris fidelibus, prout est prehabitum, assignatis, in manus ipsius domini (episcopi)[a] aut illius, cui ipse hoc duxerit committendum, sine aliqua ira aut difficultate[b] et more cuiuslibet obstaculo, prompto animo absque aliqua contradiccione resignabimus, ut debemus. Si vero idem dominus episcopus, quod absit, medio tempore viam universe carnis ingressus fuerit, in hoc casu, si tamdiu eandem municionem possederimus ab ipso, honorabilibus viris preposito, decano et capitulo supradicte Pragensis ecclesie, ad quam eadem spectat municio, quam primo eius obitus ad noticiam nostram pervenerit, municionem ipsam cum suis omnibus attinenciis suprascriptis resignabimus et resignari totaliter sine dilacione qualibet faciemus. Et hoc ipsum fieri debet, si permissione divina possidendo municionem illam nos debita carnis solvere debuerimus. Antequam eadem debita persolvamus et multo magis[c] post obitum nostrum municio ipsa ad predicti domini episcopi, si supervixerit, alias ad Pragensis ecclesie sepedicte debet redire possessionem et dominium absque aliquo pignore et expensa ibidem impensa protinus ipso facto, ita quod sive voluntarie sive ad requisicionem domini episcopi sepius nominati municionem resignabimus[d] et resignari faciemus eandem, sive in aliis duobus casibus iam predictis eadem resignacio facta fuerit, vel si municio illa post nostrum obitum ad pretacti domini et ecclesie antedicte possessionem et dominium ipso facto, sicut premisimus, fuerit devoluta, quelibet impense, si que per nos aut nostros ibidem facte fuerint nostris temporibus in melioracione et fortificacione municionis ipsius ac alias,[e] ipsi domino episcopo et Pragensi ecclesie non debent aliquatenus computari, quia transient et transire debent cum universitate ad ipsum dominum episcopum et ipsius ecclesiam sepedictam. Fruges etiam yemales et estivales curie episcopalis in . . quatuor araturarum, nobis pro iamdicte municionis custodia deputate, sicut de ipsis nos intromisimus, exceptis animalibus predictarum araturarum, quandocunque nos municionem ipsam desierimus[f] possidere, ad domini ipsius episcopi dominium et Pragensis ecclesie pertinebunt, sicut hec omnia et singula per interposicionem nostre manualis fidei, quam nos prestitisse fatemur, sunt munita et firmiter roborata coram testibus ydoneis, qui presentes aderant, quorum nomina hiis vocabulis continentur taliter et taliter ɔc. In cuius rei testimonium presens scriptum fieri ipsumque utroque sigillo nostro maiori et

a) Doplněno dle Kap. J. — b) ‚difficultatis' In., ‚difficultate' Kap. J. — c) ‚mais' In. — d) ‚resignemus' In., ‚resignabimus Kap. J. — e) ‚aliis' In. — f) ‚desierium, In., ‚desierimus' Kap. J.

minori munitum memorato domino episcopo et prefate ecclesie sue Pragensi liberaliter fecimus asignari. Datum ɔc.

Fol. 5' č. 33, též v rukopise kapituly Pražské J 40ᵇ fol. 273. Rokem 1290, kterým přestávají domácí války v Čechách a hlavně pustošení biskupských statků, dán je termín ad quem. Nejlépe by se hodila tato listina do let 1288 a 1289, kdy přívrženci Záviše z Falkenštejna válčili s biskupem Tobiášem.

[1]) Červená Řečice u Želiva.

34.

Biskup Tobiáš potvrzuje privilegium dané dominikánům od biskupa Jana r. 1275 února 28.

V Praze, 1279.

Renovacio privilegii confirmacionis ordinis fratrum predicatorum, (ita quod debent penitencias iniungere hominibus).[a]

Th(obias)[b] dei gracia Pragensis episcopus universis abbatibus, prepositis, decanis, archidiaconis, prioribus, decanis etiam, qui vices archidiaconorum gerunt, plebanis et eorum vicariis in nostra civitate et dyocesi constitutis salutem in domino. Notum sit vobis scripto presenti, vidisse nos et diligenter perspexisse exhibitas nobis per priorem provincialem Polonie[c] fratrum[d] ordinis predicatorum litteras felicis recordacionis domini Jo(hannis), predecessoris nostri, non viciatas, non in aliqua sui parte abolitas, in quibus continebatur de verbo ad verbum iste tenor.[e]

Volentes igitur in hac parte nostri predecessoris inherere vestigiis ob reverenciam ordinis fratrum predicatorum, quem ob zelum animarum et salutem divinitus credimus institutum, eadem et eodem ordine sancimus, que superius sunt pretacta. Unde et ipsas sentencias a predecessore nostro in pretactis articulis latas et innovamus et presencium auctoritate in omnibus confirmamus et sigilli nostri munimine hoc ipsum, quod hic firmum esse volumus, roboramus. Datum[f] Prage anno domini MCCLXX nono, pontificatus nostri anno primo.

Fol. 6 č. 34, též v rk. kapituly Pražské J 40ᵇ fol. 237.'

---

a) Doplněno dle Kap. J., v In. vazbou seříznuto. — b) ‚Johannes' Kap. J. — c) Schází v Kap. J. — d) ‚fratrem' In. — e) Inserovanou listinu viz pod násl. čís. — f) Bez datování Kap. J.

35.

Biskup Jan dovoluje dle usnesení koncilu lyonského dominikánům svobodně kázati, zpovídati, pokání ukládati a almužnu bráti. Rozkazuje všemu kněžstvu, aby je k úkonům těm připustili.

V Praze, 1275 únor 28.

Johannes dei gracia Pragensis episcopus universis abbatibus, prepositis, decanis, archidiaconis, prioribus, decanis etiam, qui vices archidiaconorum gerunt, plebanis et eorum vicariis in nostra civitate et dyocesi constitutis salutem in domino. Cum in Lugdunensi concilio proxime celebrato, cui personaliter interfuimus, divina clemencia mediante contra libertatem et vigorem privilegiorum, honestis et religiosis viris fratribus predicatoribus omnibus generaliter ac toti eorum ordini olim a sede apostolica concessorum, nichil actum fuerit, sed status eorum sit per dominum papam honorifice roboratus, universis vobis et singulis innotescere volumus per presentes, quod iam dicti fratres predicatores predicare, confessiones audire et poenitencias iniungere ac elemosinarum largicionem, de qua sustentantur, cum proprium non habeant, petere ac accipere libere possunt et debent, contradiccione temeraria non obstante et hoc tam ex vigore privilegiorum sedis apostolice quam de nostra licencia speciali. Unde vobis in virtute obediencie et sub pena excomunicacionis mandamus firmiter et districte, quatenus fratres ipsos in premissis omnibus actibus et valde christiano populo necessariis, per quos nostra et vestra honera evidenter et salubriter sublevantur, sine contradiccione qualibet in vestris ecclesiis et alibi favorabiliter admittatis, si premissam excomunicacionis penam cupitis evitare. Alioquin sciatis vos penam ipsam exigente iusticie debito incursuros. Datum[a] Prage II Kalendas Marcii, anno domini MCCLXXV, pontificatus vero nostri anno XVII.

Fol. 6 č. 35, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 237.' Listina tato jest inserována v předcházejícím potvrzení biskupa Tobiáše.

36.

Biskup Tobiáš uděluje 40denní odpustky všem, kdož se zúčastní slavnostního přenesení ostatků darovaných Václavem II. patronovi kostela P. v nejmenovaném místě a kdož za určitých podmínek kostel ten navštíví. Potvrzuje přidání odpustků Dětřicha biskupa Olomouckého.

V Praze, 1287 duben 13.

Littera indulgencie.

Th(obias)[b] dei gracia Pragensis episcopus universis Christi fidelibus per Pragensem civitatem et dyocesim constitutis salutem in domino sem-

a) Bez datování Kap. J. — b) ‚Thomas' Kap. J.

piternam. Veneracionem dei et sanctorum eius devocione nostra augeri pocius quam minui cupientes ad vite eterne gaudia promerenda, omnibus vobis vere poenitentibus et confessis, qui in illo die, in quo sanctorum reliquie in ecclesiam de . ., quas precordialis dominus noster, dominus Wencezlaus inclitus rex Boemie et marchio Moravie, nobili viro P.[a] patrono ecclesie iam predicte donavit liberaliter propter sua merita probitatis, cum debita reverencia afferentur, ad eandem ecclesiam conveneritis eisdem reliquiis occursuri et convenietis in quolibet anniversario die allacionis eiusdem, sicut decet, in perpetuum reverenter <si sit maior gracia, tunc[b] dicatur specialiter cuiuslibet sanctorum predictorum nomine XL dies> quadraginta dies iniuncte poenitencie misericorditer relaxamus. Ut autem reverencia huiusmodi ob perhennem salutem animarum profectum perpetuis temporibus obtineat robur suum, universis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris, qui ad prefatam ecclesiam in anniversario die dedicacionis ipsius et in festis principalibus specialiter divino cultui deputatis, nativitate domini nostri Jesu Christi, resurreccione, ascensione ipsius et in adventu spiritus sancti paracliti et in sollempnitatibus sancte Marie virginis gloriose quater in anno in festivis diebus predictorum sanctorum et sanctarum dei, de quorum reliquiis mencio facta est superius, causa devocionis accesserint[c] annuatim, similem XL dierum indulgenciam in dei misericordia relaxamus.

<Addicio et promissio episcoporum>[d] Hoc adiecto, quod in utroque casu remissionem XL dierum consimilem auctoritate venerabilis patris domini Th(e)o(derici) Olomucensis episcopi nobis concessam etiam favorabiliter concedimus et donamus. In cuius rei testimonium istud scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum Prage anno domini MCCLXXXVII, Idus Aprilis, pontificatus nostri anno IX, indiccionis XV.

Fol. 6 č. 36, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 227.

37.

Biskup Tobiáš uděluje odpustky všem, kdož navštíví kostel v nejmenovaném místě v den přenesení ostatků a v jistých svátcích a přidává odpustky Dětřicha biskupa Olomouckého.

V Praze, 1287 duben 8.

Datur indulgencia illis, qui ad suscipiendas reliquias convenerint.

Th(obias)[e] dei gracia etc. Veneracionem dei etc. Omnibus vobis vere poenitentibus et confessis, qui ad ecclesiam de . . in anniversario die dedicacionis ipsius et in festis principalibus divino cultui deputatis, nativitate

a) Schází v Kap. J. — b) ‚esse' In., ‚tunc' Kap. J. — c) ‚ascenserint' In. — d) V In. červeným inkoustem jako samostatný kus uvedeno. — e) ‚Johannes' Kap. J.

mini videlicet, resurreccione, ascensione et Pentecostem et in sollemtatibus sancte Marie virginis gloriose quater in anno, anunciacione, umpcione, nativitate et purificacione ac in festivis diebus sancti Michaelis omnium sanctorum[a] patronorum ecclesie supradicte necnon in festiviibus sanctorum et sanctarum dei, de quorum allacione in prefata ecclesia ıdere debet perpetuo devocio christiana, et in die allacionis ipsius et anniversario eius quolibet in perpetuum de anno in annum cum devoıne accesseritis, ut debetis, reverenter, XL dies nostra auctoritate et quam a venerabili in Christo patre domino T(heoderico) Olomucensi scopo veraciter obtinemus, etiam XL dies iniuncte poenitencie miseriditer relaxamus. Nomina autem predictorum sanctorum et sanctarum tali titulo continentur: sancte Marie virginis, sancti Petri[b] apostoli, ıcte Margarete virginis[c], de ligno insuper domini, Elefore filie ducis et ıcti Corbiniani. In cuius rei testimonium istud scriptum fieri et sigilli ıtri munimine fecimus roborari. Datum Prage anno domini MCCLXXXVII, Idus Aprilis, pontificatus nostri anno nono, indiccionis XV.

Fol. 6' č. 37, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 227.'

38.

kup Tobiáš žádá biskupa Olomouckého Dětřicha jménem svým a opata ivského, aby udělil jakýsi kostel akolytovi N. dle presentace probošta Kounického.

(1281—1290?).

Episcopus cum abbate rogant episcopum pro clerico, ut sibi ecclesiam confirmaret canonice.

Venerabili in Christo patri domino et amico suo karissimo, domino (eoderico) dei gracia Olomucensi[d] episcopo, Th(obias)[e] eadem gracia ıgensis[f] episcopus salutem et paratam ad ipsius beneplacita voluntatem. vestre reverende paternitatis clemencia et sincere dileccionis constancia, ı nos fovetis et nostros, specialissimam confidenciam obtinentes, dilecciem vestram ex affectu requirimus et rogamus, quatenus divine remuacionis intuitu nostreque ac honorabilis viri domini abbatis de[g] Syloa[h] ervencionis obtentu N.[i] acolitam, bone indolis iuvenem, quem honestus . . prepositus Cunicensis[f 1]) paternitati vestre ad ecclesiam de . . esentat humiliter et devote, in eadem instituere ipsamque sibi auctoate ordinaria dignemini confirmare scientes, quod hoc una cum domino

a) ‚archangeli, s. Johannis Baptiste et s. Petri et Pauli apostolorum' Kap. J. — ‚ut supra' Kap. J. — c) ‚virginum' In. — d) ‚Tho . . . Pragensi' Kap. J. — e) ‚Jo' ıp. J. — f) talis Kap. J. — g) ‚et' In., ‚de' Kap. J. — h) ‚ . . ' Kap. J. — i) ‚in' Kap. J.

abbate de Syloa[a] supradicto a vobis recipere volumus pro munere valde grato cum graciarum uberrima accione. Datum Prage[b] tali die.

Fol. 6' č. 38, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 233. Prvou chronologickou hranici udává nastoupení Dětřicha biskupa Olomoucského, o druhé srov. úvod II 3.

[1]) Probošt kláštera praemonst. v Dol. Kounicích na Moravě.

39.

Matouš z Kouřimi s matkou Ludou a bratry Konrádem a Jindřichem prodávají biskupovi Tobiášovi 2 lány v Nové vsi u Čes. Brodu, které měli právem německým.

V Kouřimi, 1287 říjen 8.

Laycus vendit domino episcopo duos laneos, quos habuit in bonis ipsius iure teutonico.

Noverint presentes universi litteras inspecturi, quod ego Matheus[c] de Curim filius Petri[d] bone memorie duos laneos agrorum, quos habui iure teutonico cum matre mea Luda[e], cum fratribus meis Conrado[f] et Henrico in Nova villa [1]) episcopali circa Brod episcopale, cum domibus et aliis suis pertinenciis omnibus reverendo in Christo patri domino Th(obie)[g] dei gracia Pragensi episcopo suo et Pragensis ecclesie sue nomine, vendidi meo et predicte matris mee ac fratrum meorum nomine pro VI marcis[h] boni et puri argenti, de quibus me fateor cum matre mea et fratribus meis prehabitis totaliter esse solutum, laneos ipsos cum predictis pertinenciis meo et matris mee ac ipsorum fratrum meorum nomine resignando eidem[i] domino episcopo libera et spontanea voluntate. In cuius rei testimonium istud scriptum communi sigillo predicti Curimensis opidi obtinui roborari, assignando ipsum eidem[i] domino episcopo et sue ecclesie supradicte. Datum[j] Curim anno domini MCCLXXXVII, VIII Ydus Octobris.

Fol 6' č. 39, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 273. (Palacký, Formelbücher II st. 210.)

[1]) Nová ves u Čes. Brodu.

a) ‚. . ' Kap. J. — b) ‚etc' Kap. J. — c) ‚N. de . .' Kap. J. — d) ‚C' Kap. J. — e) ‚K' Kap. J. — f) ‚H. et Zi' Kap. J. — g) ‚Jo' Kap. J. — h) ‚marcas' In. — i) ‚idem' In., ‚eidem' Kap. J. — j) Bez datování Kap. J.

40.

Křišťan kanovník Pražský a S. děkan u sv. Jiljí nařizují jménem biskupovým farářům W. a C., aby pohnali před jich soud jakéhosi faráře.

(1279—1290?).

Litera citatoria ex parte legatorum[a].

Magister Cristanus[b] canonicus Pragensis ecclesie et S.[c1]) decanus sancti Egidii, a venerabili in Christo patre domino Th(obia)[d] episcopo Pragensi iudices delegati, W. et C.[e] rectoribus ecclesiarum . . et . . salutem in domino. Mandamus vobis sub pena excomunicacionis firmiter precipientes et districte, quatenus ad N. de tali loco plebanum ⟨vel laycum⟩ personaliter accedentes, citatorie ipsum ad nostram presenciam evocetis, terminum peremptorium sibi, quamvis sit satis prolixus, feria secunda proxima post festum omnium sanctorum assignantes, ita ut in eodem coram nobis compareat Prage in curia domini episcopi, domino . .[f] capellano domini episcopi ad obiecta singula responsurus. Datum tali die.

Fol. 7 č. 40, též v rukopisu kapituly Pražské J 40[b] fol. 273. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

¹) Emler RB. II č. 1673 a 1679 uvádějí k r. 1295 děkana Swatancia u sv. Jiljí

41.

Biskup Tobiáš nařizuje arcijáhnovi Kouřimskému, aby sprostil klatby ony muže, kteří sbili člověka na půdě kláštera Sedleckého a tím porušili immunitu kláštera, až předloží potvrzení opatovo, že dali dostatečnou satisfakci.

(1279—1290?).

Hic episcopus mandat archidiacono, ut absolveret illo[s], qui portas monasterii frangentes[g] . . .

Th(obias)[h] dei gracia Pragensis episcopus honorabili viro . . archidiacono Curimensi[i] salutem in domino. Illis viris temerariis omnibus et singulis, qui pro eo, quod ipsi ausu sacrilego, emunitatem venerabilis monasterii Sedlicensis[j] cisterciensis ordinis nostre dyocesis perperam violantes, quendam hominem, qui ad eos confugerat, ipsorum privilegiis eidem ordini concessis a sede apostolica (se) deffensurus, infra septa eiusdem monasterii verberibus, vulneribus et multis aliis contumeliis afficientes et

a) Původně nadepsáno a přetrženo toto: Procurator cuiusdam canonici villam ipsius prebende locat cuidam pro quadam summa pecunie per 'quiennium tenendo. — b) ‚G' Kap. J. — c) ‚M' Kap. J. — d) ‚Joh.' Kap. J. — e) ‚Vl. et T.' Kap. J. — f) ‚H' Kap. J. — g) Pokračování v délce 2 *cm* na pokraji kolmo dolů psáno a vazbou seříznuto, ‚qui ad portas monasterii fugitivos homines vulneraverunt' Kap. J. — h) ‚Jo. d. g. Prag. ep' Kap. J. — i) ‚ta. lo.' Kap. J. — j) ‚tali lo' Kap J.

modo illicito pertractantes, ipso facto in canonem late sentencie inciderunt, quandocunque ad vos recursum[a] habuerint vice nostri cum litteris reverendi patris domini abbatis prefati monasterii suo et conventus sui nomine super satisfaccione pro illata sibi iniuria et monasterio suo congruenti, auctoritate nostra absolucionis beneficium in forma ecclesie impendatis, quandocunque et quocienscunque super hoc fueritis requisiti, proviso, quod nullum, nisi prius satisfecerit congruenter domino abbati et conventui supradictis et super hoc vobis eorum litteras presentaverit, absolvatis, si canonicam cupitis effugere ulcionem.

Fol. 7 č. 41, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol 255. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

42.

Bratr Her. v Jindřichově Hradci a farář N. rozkazují jménem arcijáhna M(artina) farářům E. a N., aby pohnali k soudu faráře A.

(? — 1290).

Litera citatoria a delegatis[b] iudicibus.

Frater Her. in Nova Domo et N. plebanus in . . , a domino M(artino)[d] archidiacono iudices delegati, dilectis sibi in Christo[d] magistro E.[e] plebano in . . et domino N. plebano in . . salutem in domino. Licet dominus A.[f] plebanus de . . , citatus ad nostram presenciam peremptorie, non curaverit comparere coram nobis nec per se nec (per)[d] ydoneum responsalem, et ob hoc contra[g] ipsum per excomunicacionis sentenciam potuissemus procedere iusticia exigente, tamen volentes ei graciam facere ampliorem ipsum adhuc curavimus[h] ad nostram presenciam evocare, mandantes vobis auctoritate qua fungimur, quatenus sepe dictum A.[f] citetis ex parte nostra, ut proxima[i] sexta feria ante festum . . in . . peremptorie compareat coram nobis per se vel ydoneum responsalem, C(atherine)[j] relicte domini . . de . . querimoniis responsurus, alioquin, quantum de iure poterimus, contra ipsum utique (sine dilacione)[k] procedemus.

Fol. 7 č. 42, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 277'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3. V tomto listě bylo možno doplnit začáteční písmeny ‚M' a ‚C' plně vypsanými jmény rukopisu kapitulního J 40[b], ač je písař jeho nespolehlivý, neb kdyby byl v tomto případě jména své předlohy libovolně zaměnil, as sotva by se kryly začáteční písmeny.

a) ‚recursurum' In. — b) ‚legatis' In., ‚delegatis' Kap. J. — c) ‚Her. in' schá v Kap. J. — d) ‚in Christo filiis' Kap. J. — e) ‚Ottoni' Kap. J. — f) ‚Al' Kap. J. — g) ‚quatenus' In., ‚contra' Kap. J. — h) ‚ad hoc curamus' In., ‚adhuc curavimus' Kap. J. — i) ‚proxime ante festum Eli' Kap. J. — j) ‚c' In., Katherine Kap. J. — k) Doplněno dle Kap. J.

43.

Biskup Tobiáš rozkazuje děkanovi Bechyňskemu B., aby dal do klatby faráře S., který se nedostavil do Prahy, aby se zodpovídal před biskupem neb děkany Sadským a u sv. Jiljí ze zpronevěry měšťanům pražským S., O. a B. a jiných věcí.

(1279—1290?).

Episcopus a iudicibus delegatis instructus mandat decano, ut excomunicaret ill[um], qui noluit coram iudicibus stare.

Th(obias)[a] dei gracia Pragensis episcopus dilecto in Christo filio B. decano provincie Bechinensis[b] salutem in domino. Cum iam dudum S.[c] plebanum de . . ad nostram evocari fecerimus[d] presenciam, octavam purificacionis virginis gloriose pro termino sibi peremptorio assignantes et mandantes eidem, ut in ipsa octava Prage coram nobis, si tunc presentes essemus ibidem, alias coram honestis viris et providis P.[e] Saccensis et S.[f] [1]) sancti Egidii ecclesiarum decanis, capellanis nostris, fideliter suam exhibens presenciam, discretis viris S.[g], O. et B. civibus Pragensibus[h] super quadam[i] pecunie summa fide mentita et rebus aliis ad obiecta, prout racio iuris postulat, responderet, et quia ipse spiritu rebellionis assumpto in prefato termino nec coram nobis nec coram capellanis nostris predictis comparuit, ut deberet, prout hoc idem capellani nostri sunt coram nobis vive vocis oraculo protestati, nos, licet prefatum S.[j] sicut quemlibet subditum nostrum propensius diligamus, predictis tamen civibus ex officii nostri debito non valentes in suo iure deesse, excomunicacionis sentenciam, quam sepedicti capellani nostri et a nobis iudices delegati contra ipsum S.[c] propter ipsius contumaciam auctoritate nostra sibi tradita exigente iusticia promulgarunt, ratam et gratam habentes ac eam ex certa sciencia confirmantes, discrecioni tue mandamus in virtute obediencie et sub pena suspensionis ab ingressu ecclesie firmiter et districte, quatenus eundem S.[c] tamdiu eidem excomunicacionis sentencie in omnibus decanatus tui ecclesiis et precipue in Thin[k] [2]) et Malsicz[3]) et aliis eisdem locis ecclesiis adiacentibus denuncietis et denunciari faciatis subiacere, pulsatis campanis et candelis extinctis singulis diebus dominicis et festivis, donec sufficienti caucione prestita, de iuri parendo coram predictis delegatis nostris iudicibus ab ipsis in forma ecclesie obtineat se absolvi. Quicunque autem in hoc casu denunciacionem predictam ad mandatum tuum non fecerit, eum ad id per similem excomunicacionis sentenciam compellere non obmittas. Datum Pra[ge].

Fol. 7 č. 43, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 254. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) Srov. pozn. u č. 40. — [2]) Týn n. Vltavou. — [3]) Malšice u Bechyně.

a) ‚Jo.' Kap. J. — b) ‚talis' Kap. J. — c) ‚M' Kap. J. — d) ‚feceramus' In., ‚fecerimus' Kap. J. — e) ‚B' Kap. J. — f) ‚R' Kap. J. — g) ‚B. et C.' Kap. J. — h) ‚Pragensis' In. — i) ‚quandam pec. summam' In. — j) ‚M. M.' Kap. J. — k) ‚tali loco ac aliis' Kap. J.

44.

Biskup Tobiáš posílá k papežskému penitenciáři B(entevengovi biskupu Albánskému) Martina laika, který manželku svou zabil, za příčinou pokání.

(1279—1290).

Episcopus mittit laycum Romam ad penitenciarium.

Th(obias)[a] dei gracia Pragensis episcopus honorabili viro fratri B(entevenge) penitenciario domini pape, amico suo dilecto, sinceram in domino caritatem. Martinum[b] laycum nostre dyocesis, latorem presencium, qui humani generis inimico instigante uxorem suam legittimam interemit, ad[c] sedis apostolice misericordiam transmittentes, petimus confidenter, quatenus audita confessione ipsius in casu premisso et aliis circa eum officii vestri debitum taliter exercere dignemini, quod sibi proficiat ad salutem. Datum etc.

Fol. 7' č. 44, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 240'. List tento podruhé koncipován a poněkud pozměněn pod č. 130., kde B. blíže určen jako biskup Albánský. Bentevenga je biskupem Albánským až do 1290 břez. 12., datum to dává listu termin ad quem.

45.

Prokurátor kanovníka Pražského Diviše pronajímá na 5 let komorníkovi biskupovu kterýsi dvůr.

V Praze, 1285 (po 15 červnu).

Procurator legittimus villam prebende domini sui per quinqennium[d] locat.

In nomine domini amen. Noverint universi presentes litteras inspecturi quod ego . .[e] perpetuus vicarius ecclesie Pragensis (et procurator)[f] legittimus prebende magistri Dyonisii[g] de . ., eiusdem Pragensis ecclesie canonici, curiam prefate prebende sitam in . . cum hominibus hospitibus ad eam spectantibus ac universis aliis pertinenciis suis locavi procuratoria auctoritate, quam habeo, meo et prefati magistri D(yonisii) nomine, honesto viro N.[b] camerario domini episcopi, exhibitori presencium, per quinque annorum spacium currencium a festo beati Witi proxime preterito pro marca et dimidia auri boni de rivulis in omnem eventum exceptis tribus casibus fortuitis, qui previderi et vitari non possunt, generali guerra videlicet tocius regni Boemie, grandine atque igne, si evenerint sine culpa sua et suorum. Predictam autem marcam et dimidiam, si necesse fuerit, per

a) ‚Jo.' Kap. J. — b) ‚B.' Kap. J. — c) ‚a' In. — d) ‚quiennium' In. — e) ‚Martinus' Kap. J. — f) Doplněno dle Kap. J. — g) ‚G' decani de tali loco' Kap. J.

partes quolibet anno solvet, videlicet quinque lotos[a] auri quolibet anno in festivitate sancti Witi[b]. Si vero necessitas non fuerit, tunc elapsis tribus annis continuis solvere tenebitur dictus M.[c] in manus meas III fertones auri predicti et alios III fertones dabit elapso totaliter quinquennio supradicto. Super quibus omnibus et singulis fideliter adimplendis mihi et prefato magistro se et sua per stipulacionem legittimam obligavit hoc adiecto, quod si dampnum aliquod rerum suarum aut frugum dispendium passus fuerit per aliquem casum fortuitum supradictum, ad estimacionem nunciorum Pragensis capituli pro rata dampni, quod acciderit, prefati census solucio minuetur. In cuius rei testimonium istud scriptum sigillo supradicte Pragensis ecclesie obtinui roborari, quod sepe dicto M.[c] ad cautelam presencium et futurorum memoriam liberaliter assignavi. Datum[d] Prage anno domini MCCLXXXV etc.

Fol. 7' č. 45, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 273.

46.

Kanovník Dominik zastavuje měšťanu pražskému Horoldovi na tři léta jedno popluží a 3 dvory ve 30 hřivnách stříbra.

1280 červenec 9.

Canonicus locat villam prebende sue civi cuidam per triennium tenendam et [si] ipsam infra idem spacium non exsolvet, tunc debet sibi per arbitros estimari et vendi imperpetu[um] ad tenendum.[e]

(In) nomine domini amen. Anno eiusdem MCCLXXX, VII Idus Julii, indiccionis VIIIe[f]. Pateat universis et singulis tenorem presencium audituris[g], quod ego Dominicus[h] . . ecclesie canonicus, occasione presentis guerre debitorum sarcina honeratus, quandam hereditatis mee partem site in villa . .[i], ad unum videlicet aratrum terre aratorie et tres curias cum agris sibi adiunctis, Horoldo[j] civi Pragensi a festo Pentecostes proxime nunc venturo per triennium ab ipso eodem festo continuo numerandum in XXX[ta] [k] marcis albi(s) argenti, de quibus me iam teneo plene pagatum, sibi infra idem triennium tenendas in dicta pecunia et colligendum exinde medio tempore pro se usumfructum omnem tytulo pignoris ymo pocius ypothece nomine obligavi, sub eo tamen condicionis pacto, quod sibi memorata bona nulli alteri persone sine meo consensu liceat ulterius (pro)

a) ‚lotum‘ Kap. J. — b) ‚Wen.‘ Kap. J. — c) ‚B‘ Kap. J. — d) Datum schází v Kap. J. — e) ‚ad tenendam‘ In. — f) ‚M° etc.‘ Kap. J. — g) ‚anguituris‘ In., ‚aguituris‘ Kap. J. — h) ‚G‘ Kap. J. — i) ‚Dolyn‘ Kap. J. — j) ‚H‘ Kap. J. — k) ‚X‘ Kap. J.

pignore[a] obligare, et si me infra idem triennium non contigerit ipsa bona ab eodem exsolvere, extunc idem Horoldus[b] addita ea mihi pecunie quantitate, quam arbitri utrinque electi ex taxacione condigna addere fuerint arbitrati, eorumdem bonorum erit verus dominus, iusque proprietatis ac dominii in eum et suos perpetuo transibit heredes. Protestor quoque, me sibi teneri ad mediam partem dampnorum, si que[c] ipsum in percepcione census de prefatis curiis primo tantum anno habere continget, eo sibi nichilominus dampno, quod reliquis duobus annis generali guerra in terra durante in dictis bonis quocunque casu pertulerit, competenti. Si vero in tota terra pax generaliter servanda cum effectu proclamata extiterit, extunc ipsi H(oroldo) ad dampna, que in eisdem bonis, non tamen ex culpa sua vel colonorum ibidem, dictum H(oroldum) proferre contigerit, refundenda seu defalcanda in summa pecunie mihi commodate me ex stipulacione fore spondeo obligatum, de caucione eviccionis[d] nichilominus non ad me sed ad Lu.[e] civem Pragensem, karissimum . . avunculum[f] nostrum, eviccionem[g] prescriptorum bonorum nomine meo in se de consensu eiusdem H(oroldi) per dictum dumtaxat triennium et non ultra (sumentem?)[h], indubitato habituro respectu. Porro super edificiis, que ipsum prenominatum H(oroldum) in bonis pretaxatis de novo ponere propriis sumptibus contigerit infra idem triennium, id in pacto inter me et ipsum sub ea condicione recognosco deductum, quod illa edificia, que de roboribus et tabulis inibi posuerit, si ea mihi ad taxacionem proborum virorum vendere noluerit, libere quo voluerit modo[i] deducat, aliis nempe omnibus per eum edificatis de muro[j] mihi cedendis,[k] in fundo relictis. Et ut is contractus inter nos utrimque in presencia testium ad hoc specialiter rogatorum legittime celebratus ac etiam registratus in actis reipublice in sui persistat roboris firmitate, presens instrumentum exinde rite confectum sepedicto H(oroldo) de certa sciencia mea dedi meo et domini W(elislai) terre notarii, Pragensis et Wissegradensis canonici, necnon memorati P.[l] sigillorum munimine roboratum testibus presentibus inferius annotatis tali et tali. Datum etc.

Fol. 7' č. 46, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 272.

a) ‚pignori' In. ‚pro pign.' Kap. J. — b) ‚Henricus' Kap. J. později doplněno z ‚[illegible] — c) ‚qua' In., ‚que' Kap. J. — d) ‚empcionis' Kap. J. — e) ‚B' Kap. J. — f) Dopln[illegible] dle Kap. J., v In. poznámka na okraji vazbou seříznuta. — g) ‚evitacionem' Kap. J. — h) V In. ‚sibi', což nedá smyslu. — i) ‚in' In, ‚modo' Kap. J. — j) ‚novo' In. — k) ‚cedenda' v obou rk. — l) ‚L' Kap. J.

47.

Přemysl Otokar II. žádá (Boleslava) knížete Krakovského, aby dal poslům tatarským a jeho bezpečný průvod ku knížeti Ruskému Lvovi.

(1269 konec roku — 1276 listopad 22).

Rex rogat principem, ut conduceret[a] nuncios Tartarorum.

Excellentissimo principi domino[b] (Boleslao) illustri duci (Cracowie), affini suo carissimo, O(ttacarus)[c] dei gracia rex Boemie, dux Austrie, Stirie Karinthie, marchio Moravie, dominus[d] Karniole, Marchie, Egre ac Portus Naonis, salutem et sinceram ad quelibet beneplacita voluntatem. Sinceritatem vestram, de qua plenissimam obtinemus confidentiam, duximus presentibus amicabiliter requirendam, quatenus nunciis Tartarorum et nostris contemplacione persone regie velitis in securo conductu usque ad dominum Leonem[e] ducem Ruscie[f] providere, quia in fidem et animam nostram sub consciencia nostra pura assumimus, sicut et alias litteratorie et verbaliter per nuncios dedimus vobis scire, quod eosdem nuncios non vocavimus nec cum ipsis aliqua tractavimus vel ordinavimus in dispendium et gravamen populi christiani, eo quod nos, tamquam precipui zelatores et defensores religionis et fidei christiane, ad augmentum et ampliacionem[g] eiusdem intendimus ad ea, que quietem et commodum professorum fidei nostre inducunt, sollicitudinis nostre curas accuracius dirigendo. Et sic eisdem fiducialius et securius provideri petimus etiam in conductu securo, cuius presidio et precepto[h] usque ad illustrem ducem predictum personarum et rerum suarum omnimoda securitate gaudeant et utantur, in quo nobis gratam exhiberi[i] reputabimus voluntatem, quam vicissitudine debita dileccioni vestre loco et tempore utique rependemus. Datum etc.

Fol. 8 č. 47, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 261 (Palacký Formelbücher II st. 14, Emler RB. II č. 2297) a v mnichovském rk. fol. 125' č. 60. Chronologické meze udává královský titul s vyjmenováním všech zemí, užívaný od konce r. 1269 do míru u Vídně 1276.

---

a) ‚condiceret' In. – b) ‚d. ill. duei . .' In., ‚dom. . . ill. duci Cracowie' Mn., ‚d. C. principi Racoviae' Kap. J. — c) ‚W. d. g. rex Boh. et marchio Mor.' Kap. J. — d) ‚dcs' In., ‚dominus' Mn. — e) ‚C' Kap. J. — f) ‚Russie' Mn., ‚Rusie' Kap. J. — g) ‚amplicacionem' In., ‚ampliacionem' Mn. a Kap. J. — h) ‚preceptu' In. a Mn., ‚precepto' Kap. J. — i) ‚exhibere' In. a Kap. J., ‚exhiberi' Mn.

48.

W. kanovník Pražský a S. děkan u sv. Jiljí rozkazují jménem biskupovým všem farářům v Praze, aby prohlásili klatbu nad krejčím B., který odepřel placení desátku.

(1279—1290?).

Iudices delegati mandant plebanis Pragensibus, ut excomunicarent illum, qui citatus coram eis noluit comparere.

Magister W.[a] canonicus Pragensis ecclesie et S.[b] decanus sancti Egidii [1]), iudices a venerabili in Christo patre nostro et domino Th(obia)[c] dei gracia Pragensi episcopo delegati, universis plebanis in Pragensi civitate constitutis salutem in domino. Cum B. nomine sartor civitatis Pragensis, qui pro eo, quod decimis retentis violenter ecclesie de . . citatus aliquociens pro ipsis decimis ad nostram presenciam contumaciter coram nobis comparere non curavit, propter hoc per nos auctoritate nobis (data)[d] predicti patris nostri sit excomunicacionis vinculo innodatus, quam excomunicacionem, licet racionabiliter ac iuste contra ipsum tulerimus, duxit penitus in contemptum. Quare cum tanta temeritas, qua contra emunitatem ecclesiastice[e] libertatis attemptatur, non debeat in aliquo[f] sustineri, discrecioni vestre mandamus auctoritate prefati domini nostri nobis in hoc casu concessa firmiter et expresse, quatenus predictum B. denuncietis et denunciari faciatis prefate excomunicacionis, quam nos contra ipsum tulimus, sentencie subiacere tam diu, quousque predictis decimis ecclesie prefate cum integritate restitutis satisfaciat congruenter et a nobis obtineat in forma ecclesie se absolvi. Datum etc.

Fol. 8 č. 48, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 254 s nadpisem patřícím k č 1 fol. 254 verso, kde je zase nadpis tohoto listu. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) Srv. pozn. 1. u č. 40.

49.

Oldřich probošt, Řehoř děkan a kapitula Pražská nařizují S. děkanovi u sv. Jiljí, aby prohlásil klatbu nad křižovníky špitálu sv. Františka, protože staví jez na Vltavě od hořejší strany mostu na škodu biskupových mlýnů pod ‚Ostrovem‘.

(1283—1290?).

Capitulum Pragensis ecclesie mandat decano, ut stelliferos, si nollere(n)t cessare a construccione obstaculi, monitos[g] prius, excomunicare faceret.

Ulricus miseracione divina prepositus, magister G(regorius) decanus et capitulum Pragensis ecclesie honorabili viro domino S. [1]) decano[h] sancti

a) ‚G‘ Kap. J. — b) ‚G‘ Kap. J. — c) ‚Jo.‘ Kap. J. — d) Doplněno dle Kap. J. — e) ‚contra ipsum modo lib.‘ Kap. J. — f) ‚debet aliquatenus‘ Kap. J. — g) ‚monicione premissa‘ Kap. J. — h) ‚C. decano‘ Kap. J.

Egidii salutem in domino. Cum religiosi viri fratres N.[a] magister, Conradus prior et Jo(hannes) claviger, seniores hospitalis sancti Francisci in capite pontis Pragensis, in preiudicium manifestum et gravamen molendinorum episcopatus Pragensis, positorum sub insula Ostrow,[b] et aliorum, que situari possunt sub curia episcopali, sicut ab antiquo situata fuerunt, construant et construi faciant obstaculum seu clausuram ex superiori parte pontis et fluminis Wiltave[c], nos iniuriam nostre ecclesie, sicut nec debemus, dissimulare nolentes, ac volentes ex officio nostro procedere, cum con[struccio][d] huiusmodi se exhibeat conspectui hominum et nulla possit tergiversacione celari, vobis auctoritate a domino nostro Th(obia)[e] dei gracia venerabili patre Pragensi episcopo ad nos hac vice devoluta, qua fungimur in hac parte, mandamus, quatenus in predictos N. magistrum, C(onradum)[f] priorem, Jo(hannem) clavigerum, canonica monicione premissa, si a construccione non destiterint et non destruxerint, quod illicite construxerunt, excomunicacionis sentenciam proferatis et denuncietis ac denunciari per plebanos civitatis Pragensis sollempniter more solito faciatis eosdem excomunicacionis sentencie subiacere, facientes eos nichilominus ab omnibus arcius evitari, donec satisfaciant et a nobis in forma ecclesie fuerint absoluti. Datum Prage etc.

Fol. 8 č. 49, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 254' s nadpisem patřícím k č. 1 na fol. 254, kde je zase nadpis tohoto listu. Přední chronologickou hranici zde udává nastoupení probošta Pražského Oldřicha. Roku 1283 května 28 se vyskytuje naposled probošt Bohumír (Emler RB. II č. 1293), roku 1285 čce. 29 (RB. II č. 1353) poprvé probošt Oldřich. O druhé chronologické hranici srov. úvod II 3.

[1]) Srov. pozn. 1. u č. 40.

50.

S. děkan u sv. Jilji prohlašuje jménem Oldřicha probošta, Řehoře děkana a vší kapituly Pražské klatbu nad křižovníky špitálu sv. Františka, protože nechtějí upustiti od stavby jezu na Vltavě od hořejší strany mostu na škodu biskupových mlýnů pod ‚Ostrovem'.

(1283—1290?).

Hic exsequntur a iudicibus mandata plebanis, ut excomunicarent stelliferos, qui obstaculum contra dominum episcopum fecerunt.

In nomine domini amen. Ego S.[g] (decanus) sancti Egidii,[1]) exsequutor deputatus a venerabilibus viris dominis Wl(rico) preposito, magistro G(regorio) decano et capitulo Pragensibus ad monendum et compellendum per sentenciam excomunicacionis religiosos viros fratres[h] N. magistrum, C(onradum)

a) ‚R. magister, C. prior et Joh. claviger' Kap. J. — b) ‚tali' Kap. J. — c) ‚talis' Kap. J. — d) ‚factum' Kap. J. — e) ‚Joh.' Kap. J. — f) ‚C., Jo. priorem, P. clavigerum' Kap. J. — g) ‚G. decanus' Kap. J. — h) ‚fratres R. priorem, No. clavigerum senioris hosp.' Kap. J.

priorem et Jo(hannem) clavigerum, seniores hospitalis sancti Francisci stelliferorum in capite pontis Pragensis, ex eo, quod iidem fratres in gravamen et preiudicium manifestum ecclesie et molendinorum episcopatus Pragensis, positorum sub insula Ostrow[a], et eorum, que possunt situari sub curia episcopali, sicut fuerunt antiquitus situata, construunt et construi faciunt obstaculum seu clausuram in flumine Wiltava[a] ex superiori latere pontis Pragensis, quia[b] iidem fratres N.[c], C(onradus) et Jo(hannes) per me[d] sub testimonio competenti ammoniti trina vice, ut desisterent a predicto gravamine et construccione obstaculi, destruendo etiam quod illicite construxerunt, desistere renuunt et contempnunt nec volunt destruere, quod construxerunt iniuste, ideo in predictos N.[e], C(onradum) et Jo(hannem) diligenti tractatu et deliberacione prehabitis, de consilio sapientum[f], auctoritate capituli et archidiaconi Pragensis mihi commissa, invocato dei nomine in hiis scriptis excomunicacionis sentenciam profero et promulgo, paratus dictis fratribus exemplum huius sentencie excomunicacionis facere, quando per eos fuero requisitus. Lata est hec sentencia in tali loco coram hiis testibus viris ydoneis honestis, quorum[g] nomina subsecuntur.

Fol. 8 č. 50, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 253'. Pokud jde o datování, srv. pozn. při č. 49 a úvod II 3.

[1]) Srov. pozn. 1 u č. 40.

51.

Mistr N., převor Konrad a celá kolej křižovníků špitálu sv. Františka u mostu slibují biskupovi, že upustí od stavby jezu na Vltavě.

(1283—1290?).

Fratres stelliferi de ponte Pragensi obligant se domino episcopo, quod clausuram non construerent preiudicem molendinis ipsius domini episcopi.

Nos frater N. magister, frater (Conradus)[h] [1]) prior totumque collegium hospitalis sancti Francisci a pede pontis Pragensis ordinis stellatorum perspicaciter attendentes, quod ex aliena rei detencione non solum fame, verum etiam salutis proprie dispendium quivis[i] incurrit, istius scripti testimonio profitemur ac publice protestamur ad futurorum hoc et presencium noticiam tenore presencium deducentes, quod nos minus sano circumventi consilio in flumine Wiltaua[j] in superiori parte pontis Pragensis a pila tali et tanta pontis eiusdem usque ad insulam illam, que in viciniori loco consistit supra pontem predictum, ‚Arena' vulgariter appellata(m), molendinorum

a) ‚tali' Kap. J. — b) ‚quod' Kap. J. — c) ‚R. et C. et Jo' Kap. J. — d) ‚per me' doplněno později v In. nad linkou jinou rukou. — e) ‚fratres R. C. et Jo' Kap. J. — f) ‚sapienti' In. — g) ‚eorum' In. — h) ‚L.' In., ‚C' Kap. J. — i) ‚quis' In., ‚quos' Kap. J. — j) ‚Multavia' Kap. J.

nostrorum obstaculum in preiudicium molendinorum domini episcopi et domini prepositi Pragensis temere protendi et construi feceramus, unde ab hiis nos, que deum offendunt et homines, salubriter abstinere et avertere cupientes, non vi, non dolo inducti, sed libera nostra et spontanea voluntate promittimus fide data, quod deinceps nullatenus attemptabimus nec attemptari aliquatenus faciemus, quod obstaculum et pro nobis et molendinis nostris aliquod fiat in preiudicium domini episcopi et domini (Vlrici)[a] prepositi Pragensis supradictorum molendinorum per nos et nostros quoslibet successores. In cuius rei etc.

Fol. 8' č. 51, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 254'. O datování srv. pozn. při č. 49.

[1]) Že zde jen chybou písařovou ‚C' zaměněno v ‚L' a že zde jde o převora Konráda dokazuje souvislost tohoto kusu s předcházejícím a pak slova této listiny, quod nos...., obstaculum... feceramus'. Tito ‚nos' jsou však jen ‚N. magister, Conradus prior a Johannes claviger' čísla 49 a 50.

52.

Křižovníci špitálu sv. Františka se zavazují, že upustí od stavby jezu na Vltavě.

(1283—1290?).

Ad idem fratres se iidem obligant.

Nos frater . .[b] etc. perspicaciter ⟨ut supra cetera[c], post dicatur:⟩ nostro et omnium successorum nostrorum nomine in hiis scriptis promittimus et publice protestamur, quod obstaculum molendinorum nostrorum ultra superiorem partem pontis Pragensis nullatenus extendemus nec extendi ullo umquam tempore faciemus, quoniam hoc domini episcopi et domini prepositi Pragensis molendinis grave videretur affere dispendium, preiudicium et iacturam, et propter hoc nos ab hiis, que in alienum vergere possunt preiudicium, precipue in hoc casu in perpetuum volumus abstinere. In cuius rei etc.

Fol. 8' č. 52, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 254'. O datování srov. pozn. při č. 49.

a) Doplněno dle Kap. J. — b) ‚N.' Kap. J. — c) Srv. začátek předcházejícího čísla; ‚attendentes ut supra post dic'. Kap. J.

53.

Biskup Tobiáš nařizuje nejmenovaným děkanům, aby prohlásili klatbu nad těmi, kteří oloupili jakéhosi jáhna.

(1279—1290?).

Dominus episcopus mandat decanis, ut excomunicarent illos, qui clericum spoliarunt.

Th(obias)[a] etc. dilectis in Christo filiis . . et . .[b] decanis de . . loco salutem in domino. Discrecioni vestre mandamus in virtute obediencie et sub pena suspensionis ab ingressu ecclesie firmiter et expresse, quatenus omnes illos et singulos, qui . .[c] dyaconum, nuncium et notarium nobilis viri domini . .[d] de . . apud civitatem talem equis, vestimentis, pecunie summa tali et rebus aliis spoliare ausu sacrilego presumpserunt, manus in eum inicientes timore dei postposito[e] temere violentas, tam diu in omnius decanatuum vestrorum ecclesiis denuncietis et denunciari[f] excomunicacionis sentencie faciatis (subiacere)[g], pulsatis campanis et candelis extinctis, singulis diebus dominicis et festivis, ut ab universis Christi fidelibus arcius evitentur, donec ipsi leso[h] satisfaccione premissa congruente cum nostris litteris sedem apostolicam adeant et ibidem in forma ecclesie obtineant se absolvi, super absolucione sua vobis testimoniales litteras reportantes. Si vero aliquis plebanus mandatum vestrum, ymo pocius nostrum, exsequi non curaverit in hac parte, eum[i] simili excomunicacionis sentencia procellere nullatenus postponatis, alioquin contra vos crescente contumacia et penam crescere faciemus. Datum etc., pontificatus nostri etc.

Fol. 8' č. 53, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 253'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

54.

Mistři C. a W. kanovníci Pražští nařizují z rozkazu biskupova nejmenovaným vikářům, aby pohnali arcijáhna R. k zodpovídání se kaplanovi biskupskému a královskému Ho., jemuž ukřivdil v záležitostech peněžních a j

(1279—1290?).

Executores[k] seu iudices delegati commissionem ab episcopo executuntur demonstrantes subdelegatis commissionem episcopi.

Magister C.[l] et magister Wm Pragensis ecclesie canonici, a venerab[ili] in Christo patre nostro et domino Th(obia) dei gracia Pragensi episco[po]

a) ‚Jo d. g. Prag. ep.' Kap. J. — b) ‚p. et b.' Kap. J. — c) ‚Petrum' Kap. J. — d) ‚M. de ta. lo.' Kap. J. — e) ‚preposito' In., ‚postposito' Kap. J. — f) ‚denunciare' In., ‚denunciari' Kap. J. — g) Doplněno dle Kap. J. — h) ‚ipsi lesi' In., ‚ipso leso' Kap. J. — i) ‚cum' In., ‚eum' Kap. J. — k) ‚Excusatores' In., ‚executores' Kap. J. — l) ‚Petrus' Kap. J. — m) ‚G' Kap. J.

iudices delegati, discretis et honestis viris . . et . .[a] eiusdem Pragensis ecclesie vicariis salutem cum sincero affectu. Noveritis nos prefati domini nostri, venerabilis domini Th(obie)[b] Pragensis episcopi mandatum et litteras recepisse cum reverencia debita in hec verba:

Th(obias)[c] dei gracia Pragensis episcopus honorabilibus viris C.[d] et W. magistris, eiusdem ecclesie canonicis, salutem et sinceram in domino caritatem. Sua nobis honestus vir dominus Ho.[e] canonicus . .[f] ecclesie, noster[g] et domini nostri regis capellanus dilectus, conquestione monstravit, quod magister R[h]. archidiaconus talis super quadam pecunie summa et rebus aliis iniuriatur eidem. Ideoque providencie vestre mandamus, quatenus partibus convocatis audiatis causam ipsam et eam fine debito decidatis, facientes, quod decreveritis, per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem, qui nominati fuerint, si se gracia, odio vel timore subtraxerint, censura simili cogatis veritati testimonium perhibere. Quod si non ambo hiis exsequendis potueritis interesse, alter vestrum ea nichilominus exsequatur. Datum die tali et anno. Pontificatus nostri etc.

Volentes[i] igitur nos prefati patris et domini nostri mandatum iuxta tenorem iam predictum cum ea qua decet reverencia et obediencia devota effectui debito mancipare, discrecioni vestre mandamus auctoritate in hoc casu nobis commissa, quatenus ad prefatum magistrum R.[j] archidiaconum . . personaliter accedentes, visis presentibus, indilate ad nostram eum presenciam citetis, talem diem pro termino peremptorio sibi et locum in Pragensi curia predicti domini episcopi assignantes, ut ipse in loco et termino iam predictis coram nobis compareat, honesto viro H.[k] supradicto capellano domini episcopi et regis, prout racio iuris postulat,[l] ad obiecta singula super suis iniuriis responsurus, scituri, quod si negligentes exstiteritis in exsequendo mandato nostro presenti, quod nos iusticia exigente super hoc taliter providere oportebitur, quod inobediencia vestra remanere non poterit impunita. Datum tali die, pontificatus nostri (sic) tali anno.

Fol. 8'—9 č. 54, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 277'—278. V obou rukopisech listina tato rozdělena na 3 díly se zvláštními nápisy. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

---

a) ‚N' Kap. J. — b) ‚Jo' Kap. J. — c) Před ‚Th(obias)' v In. zvláštní nadpis miniem ‚Dominus episcopus committit iudicibus causam, ut citarent partes'. ‚Jo' Kap. J. — d) ‚P. et G.' Kap. J. — e) ‚C' Kap. J. — f) ‚Wissegradensis' Kap. J. — g) ‚nostri' In., ‚noster' Kap. J. — h) ‚Vl. Kap. J. — i) Před ‚volentes' v In. zvláštní nadpis miniem ‚Execucio delegatorum'. — j) Schází v Kap. J. — k) ‚C' Kap. J. — l) ‚postulet' In. ‚expostulat' Kap. J.

55.

Biskup rozkazuje děkanům, aby prohlásili klatbu nad laikem P. pro násilí spáchané na faráři N.

(? —1290?).

Episcopus mandat decanis, ut excomunicarent [offensores plebanorum][a].

Conquestus est nobis N.[b] presbyter de . .[c] plebanus, quod P.[d] laycus, filius talis de . ., cum suis complicibus manus in eum iniciens timore dei postposito temere violentas, ipsum dira vulnerum affectione graviter vulneravit. Ideoque discrecioni vestre mandamus, quatenus partibus convocatis, si vobis constiterit ita esse, tamdiu prefatum excomunicatum, ubicunque vobis expedire videbitur, denuncietis et denunciari publice faciatis[e] excomunicacionis, quam ipso facto incurrit, sentencie subiacere.

Fol. 9 č. 55. též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 253. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

56.

Biskup Tobiáš dává svému prokurátorovi Janovi plnou moc k jednání s papežským legátem Janem biskupem Tusculským o sňětí klatby, v niž upadl pro nedoplacení prokurace legátovi.

V Praze, 1287 květen 31.

Procuratorium ad Romanam curiam.

Nos Th(obias)[f] dei gracia Pragensis episcopus notum facimus universis presentes litteras inspecturis, quod nos Jo(hannem) nuncium nostrum, exhibitorem presencium, nostrum procuratorem constituimus specialem ad petendum et obtinendum a venerabili in Christo patre domino Jo(hanne) miseracione divina (Tusculano)[g] episcopo, apostolice sedis legato, relaxacionem et absolucionem sentenciarum suspensionis ab ingressu ecclesie et a pontificalibus et excomunicacionis in nos latarum, quas incidimus de facto pro eo, quod dicto patri de medietate procuracionis nobis per eum imposite, canonico impedimento obstante, per nos non extitit satisfactum, et ad iurandum in animam nostram et ad offerendum se probacioni super amissione pecunie sibi misse et ad faciendum omnia alia et singula in eodem negocio oportuna, sine quibus absolucionis beneficium non poterit obtineri, et que nos ipsi facere possemus, si presentes essemus; ratum,

---

a) Doplněno dle Kap. J, v In. vazbou seříznuto. — b) ‚nobilis' Kap. J. — c) ‚ta. lo.' Kap. J. — d) ‚M.' Kap. J. — e) ‚Denuncietur et denunciari publice faciatur' In., první 3 slova po straně doplněna jinou rukou, ‚denunciatis et den. pub. faciatis' Kap. J. f) ‚Jo' Kap. J. — g) ‚. . ' In, ‚tali' Kap. J.

gratum et firmum habituri, quidquid per eundem nuncium et procuratorem nostrum, in hoc casu generalem et liberam administracionem habentem, actum, ordinatum et procuratum fuerit in premissis omnibus et singulis premissorum. In cuius rei testimonium istud scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Actum[a] et datum Prage anno domini MCCLXXXVII, II Kalendas Iunii. Presentibus honorabilibus viris domino Wl(rico) preposito et magistris H., P. doctore decretorum, nostris canonicis Pragensibus.

Fol. 9 č. 56, též v rk. kapituly Pražské J 40ᵇ fol. 239'. Při srovnání tohoto kusu s čís. 21 vidíme, že prokurátor Jan této listiny jest doručitelem listu biskupova k Rapotovi v čís. 21.

57.

Biskup Tobiáš vypůjčuje si od nejmenovaného pražského žida 120 hřiven stříbra, aby mohl splatit peníze vypůjčené na cestu ku koncilu ve Würzburku a zastavuje mu stříbrný kalich.

V Praze, 1287 květen 23.

Episcopus Iudeo dat litteras cum sigillo ecclesie in pignus, recipiendo ab eo pecuniam.

In nomine domini (amen)[b]. Nos Tho(bias)[c] dei gracia Pragensis episcopus notum esse volumus universis presentes litteras inspecturis, quod nos anno domini MCCLXXXVII[d], X Kalendas Iunii pro persolvendis debitis, que[e] contraximus apud cives Pragenses, recipientes ab eis ad credenciam sub certis terminis per annos varias[f] expensas et alias res, quibus indiguimus pro nobis et familia nostra, ad domini legati concilium in (Herbi)polim[g] profecturi, pecuniam aliter habere necessariam non valentes, per . . camerarium nostrum et . .[h] notarium (nostre)[i] eiusdem camere, fideles nostros, Prage a . .[j] Iudeo centum[k] XX marcas boni et puri argenti ad credenciam mutuo recepimus sub usuris, obligantes sibi quendam calicem ecclesie nostre ponderantem XL marcas argenti et eidem tenore presencium promittentes, quod cum centum viginti marcis argenti predictis et usuris super eas acrescentibus calicem ipsum apud eum aut heredes suos et coniugem quantocius poterimus redimemus, solventes sibi aut heredibus eius et coniugi et solvi ex integro facientes earumdem C et XX[ti] marcarum pecuniam et super quamlibet marcam argenti quintinum in septimana qualibet, quamdiu obligacio ista duraverit, huic solucioni usurarum nomine adiungentes. In cuius rei testimonium presens scriptum fieri feci-

a) Datování schází v Kap. J. — b) Doplněno dle Kap. J. — c) ‚Jo' Kap. J. — d) ‚M° etc. pro solvendis' Kap. J. — e) ‚que que' In. — f) ‚varium' In., ‚varias' opr. z ‚varium' Kap. J. — g) ‚. . polim' In., ‚Merbipolensem' Kap. J. — h) ‚Albertum' Kap. J. i) Doplněno dle Kap. J. — j) ‚Mulyneñ' Kap. J. — k) ‚CXXIIII' Kap. J.

mus et sigillorum tam capituli[a] nostri quam nostro speciali munimine roborari. Datum[b] Prage anno et die predictis, pontificatus nostri anno nono, indiccionis XV[e].

Fol. 9 č. 57, též rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 260.

58.

Biskup Tobiáš stěžuje si králi Václavovi II. na Beneše z Kostomlat, který zpustošil klášter na Zderaze.

(1286)?

Episcopus testatur regi, quod nuncii sui viderunt fracta hostia kamerarum monasterii in Zderaz per Benesium[c].

Excellentissimo domino suo <ut supra [1]) in medio quaterno quere>[d] Th(obias)[e] Pragensis episcopus <simili modo salutacio>. Scire dignetur magestatis vestre precellencia, quod cum proxime post recessum vestrum de Praga ad requisicionem et instanciam necessario importunam honesti viri prepositi . . in (Zderaz)[f] nostros nuncios misissemus post excussionem et invasionem violentam ibidem commissam, sicut eodem preposito et fratribus eius didicimus referentibus coram nobis, per nobilem virum (Benesium)[g] dictum de (Costomlath)[h] et suos complices ad vestrum exercitum procedentes, memorati nuncii nostri ad nos reversi retulerunt nobis, se vidisse aliquot fratres eiusdem (Zderazensis)[i] monasterii et alios homines vulneratos et excussa hostia camerarum eciam illarum, que in ecclesia continentur. Unde cum hoc factum sit temerarium valde, sacrilegum et profanum in regione christiana, deum et homines scandalizans, petimus humiliter et devote, quatenus super hoc monasterio elemosine vestre condolentes et pio compacientes affectu sicut iustus, pius et misericors dominus taliter providere dignemini, quod vobis cedet in futuro ad eterne vite premium et in presenti ad perpetuam gloriam et honorem.

Fol. 9' č. 58, též v mnichovském rk. fol. 126' č. 65 (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 114 č. XXVIII) a v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 260. List tento možno pravděpodobně položiti do r. 1286, kdy král Václav se vypravil se Závišem z Falkenštejna s vojskem na Moravu a Beneš z Kostomlat se svým oddělením jako purkrabí na Kameni byl povinen přiraziti k vojsku královu. Listina z r. 1285 říj. 23 uvádí tohoto Beneše mezi přáteli Závišovými (RB. II č. 1358). Po pádu Závišově vidíme také na Kameni jiného purkrabí (RB. II č. 1467), patrně i Beneš z Kostomlat upadl v nemilost a není pravdě podobno, že bychom ho zas brzy viděli ve službách královských. Mimo to je těžko myslit, že tento násilný skutek by se mohl státi v pozdějších letech (1290—1296), kdy v zemi byl úplný pořádek.

[1]) Touto poznámkou se odkazuje k čís. 30. na fol. 5, tedy v polovici kvaternu kde též ‚Excellentissimo . . . W. dei gracia regi Boemie . . .‘ atd.

a) ‚capellani R. nostri‘ Kap. J. — b) Datování schází v Kap. J. — c) ‚Per Benessium mon. in Zd. ep. test. . . . .‘ atd. v In., správný slovosled Kap. J. — d) ‚ut supra in priori loco‘ Mn. — e) ‚Jo. d. g. Prag. ep.‘ Kap. J. — f) ‚ . . in . . ‘ In., ‚Zderazensis in Zderaz‘ Mn. — g) ‚ . . ‘ In., ‚Benesium, Mn., ‚B.‘ Kap. J. — h) ‚ . . ‘ In., ‚Costomlath‘ Mn., ‚ta. lo.‘ Kap. J. — i) ‚ . . ‘ In., ‚Zderazensis‘ Mn., ‚C‘ Kap. J.

59.

Jo(rdan) opat Strahovský snímá jménem legáta papežského Jana s biskupa Pražského klatbu, v niž upadl pro nezaplacení prokurace.

1287 říjen 12.

Abbas significat universis, habere mandatum a legato, ut absolvat episcopum a sentenciis.

Nos Jo(rdanus)[a] dei gracia abbas monasterii Montis Syon Pragensis dyocesis notum esse volumus presentes universis literas inspecturis, quod nos reverendi in Christo patris nostri et domini Jo(hannis) Tusculani[b] episcopi, apostolice sedis legati, recepimus[c] literas in hec verba: Jo(hannes) miseracione divina (Tusculanus)[b] episcopus, apostolice sedis legatus, discreto viro (Jordano)[a] abbati monasterii Montis Syon Pragensis dyocesis salutem in domino. Cum venerabilis pater Pragensis episcopus ob defectum solucionis quantitatis pecunie, quam occasione procuracionum nostrarum primi anni nostre legacionis sibi et clero eius exempto et non exempto duximus imponendam, suspensionis ab ingressu ecclesie et pontificalibus et excomunicacionis sit sentenciarum vinculis innodatus, nobisque predictam quantitatem pecunie pro se et clero suo nomine procuracionum ipsarum duxerit persolvendam, discrecioni tue qua fungimur auctoritate committimus et mandamus, quatenus episcopum prefatum ad requisicionem ipsius a sentenciis predictis absolvas et in locis, in quibus expedire videris, denuncies et denunciari facias auctoritate nostra publice absolutum. Datum etc.[d] Venerabilem in Christo patrem dominum Th(obiam)[e] Pragensem episcopum supradictum a suspensionis ab ingressu ecclesie et a pontificalibus ac excomunicacionis sentenciis, quas ipse modo incurrerat antedicto, auctoritate a predicto domino legato nobis concessa absolvimus in forma ecclesie anno domini MCCLXXXVII[f] in dominica mensis (Octo)bris,[g] qua cantatur ‚Omnia que fecisti', eum hora tercia ipsius dominice in Pragensi ecclesia taliter absolutum in persona propria, prelatis, canonicis et aliis multis presentibus, publice nunciantes, prout a prefato domino legato per ipsius literas suprascriptas recepimus in mandatis. Decens namque est et consentaneum rationi, ut mandato superioris cuiuslibet obediatur fideliter precipue in negociis tam utilibus et honestis. In cuius rei testimonium presens scriptum fieri et nostro ac ecclesie nostre sigillis fecimus roborari. Datum[h] in . . anno et die predictis.[i]

Fol. 9' č. 59, též v rukopise kapituly Pražské J 40' fol. 255'—256. V datum v listině se nacházejícím je chyba, neděle ‚Omnia que fecisti' připadá na 12 říjen

---

a) ‚N' Kap. J. — b) ‚talis' Kap. J. — c) ‚receptis' In. — d) Nyní následuje v In. zvláštní nadpis miniem ‚Hic iam absolvit episcopum dando literas in testimonium'. — e) ‚Jo.' Kap J. — f) ‚M° etc.' Kap. J. — g) ‚Septembris' v obou rk — h) Datum atd. až do konce schází v Kap. J. — i) Nyní jest připojen v In. text čísla 60, který k listině této nepatří.

a v textu stojí ‚in dominica mensis Septembris'. Nejspíše bylo v původní ztracené sbírce jméno měsíce ‚Octobris' napsáno římskou číslicí a koncovkou -bris, jednotky číslice ‚VIII' as nějak splynuly a zavdaly příčinu špatnému čtení ‚Septembris' místo ‚Octobris'.

60.

Biskup (Tobiáš) odvolává se z rozkazu legáta papežského a arcibiskupa Mohučského o placení prokurace k stolici papežské.

(1288 začátek března).

(Nos Thobias dei gracia Pragensis episcopus scire volumus . . ., quod nos literas reverendi in Christo patris et domini nostri Henrici sancte Maguntine ecclesie archiepiscopi secunda feria proxima post dominicam, qua cantatur ‚Oculi)[a] mei', recepimus, in quibus mandatum reverendi in Christo patris et domini Jo(hannis) dei gracia (Tusculani)[b] episcopi, apostolice sedis legati, sibi et nobis traditum, evidencius continetur. Unde cum predictus dominus noster . . auctoritate predicti legati nobis et clero nostro dicti legati procuracionis nomine CLX[c] marcas puri argenti Colonye[nsis] ponderis diligenti taxacione prehabita imposuerit et easdem infra duorum mensium spacium a suarum literarum recepcione per nostrum nuncium nostro et cleri nostri periculo dicti legati camere vel priori et penitenciariis[d] fratrum predicatorum in civitate . . (mandaverit assignari) sub pena excomunicacionis, quam supradictus dominus . .[e] tam legati quam sua auctoritate in nos protulit in scriptis, si predicta non curaremus effectui mancipare. Licet autem predicti domini legati ac domini nostri . . mandatis obedire velimus totis viribus, prout decet, tamen quia propter casus fortuitos, qui tot sunt, qui ab humano iudicio previderi non possunt[f], (et prout eciam in causa simili priori vice nobis et nostris nunciis dinoscitur accidisse, assignacionem predicte pecunie in loco et termino supradictis preter culpam nostram contigerit retardari et per consequens predictis sentenciis excomunicacionis nos obligari)[g], volentes igitur huic periculo vel morbo celeri remedio obviare, ex superhabuntanti necnon ad cautelam in hiis scriptis ad sedem apostolicam appellamus, subicientes nos, ecclesiam Pragensem ac statum nostrum proteccioni eiusdem sedis apostolice speciali. (In cuius rei testimonium.)[h]

Fol. 9' č. 60, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 240. Tento list jest v inšpr. rukopise sloučen s č. 59, ač k němu nepatří. Po slovech ‚Datum . . . pre-

---

a) Doplněno dle začátku č. 61. — b) ‚talis' Kap. J. — c) ‚LXC' In., ‚C' Kap. J. — d) ‚de penitariis' In — e) ‚talis C' Kap J. — f) V In. za slovem ‚possunt' tato přetržená slova: ‚provident ut supra usque assignacionem'. — g) Doplněno dle Kap. J, v In. věta ‚prout etiam — termino suprascriptis preter nos ligari' na konci listu a přeškrtaná. — h) Doplněno dle Kap. J, kde nyní následuje nadpis miniem ‚Episcopus appellat contra legatum (ad) curiam Romanam' a po něm list pod č. 61 od slova ‚Licet alias' až do konce.

dictis' listu č. 59 je znaménko odkazovací k doplnění na okraji, okraj však vazbou seříznut. Dle slova ‚mei', kterým je tento zlomek připojen k č. 59, poznal jsem, že jde o týž začátek listiny, jaký má č. 61. K slovu ‚mei' se vztahuje slovo ‚Oculi'. Následující text potvrzuje tuto domněnku. Také celý obsah tohoto listu nás odkazuje k č. 61. Zde jest jen jinak stilisován. Jest to opět pěkný příklad dvojího koncipování v kanceláři. V tomto případě jde, jak viděti již z mnohých doplňků, o velmi porušený opis konceptu, který as byl zamítnut a který ve zlepšeném znění, jak je podává č. 61, byl pojat do čistopisu. O chronologickém určení srov. pozn. u č. 61.

61.

Biskup Tobiáš odvolává se z rozkazu legata papežského a arcibiskupa Mohučského Jindřicha o placení prokurace k stolici papežské.

(1288 začátek března.).

Episcopus notificat mandatum legati sedis apostolice se recepisse.

Nos Th(obias)[a] dei gracia Pragensis episcopus scire volumus universos presentes literas inspecturos, quod nos literas reverendi in Christo patris et domini nostri H(enrici) sancte Maguntine[b] ecclesie archiepiscopi secunda feria proxima post dominicam, qua cantarur ‚Oculi mei'[c], r[ecepimus].[d] Licet alias predicti domini legati quondam ac domini nostri . . mandatis obedire debeamus totis viribus, prout decet, quia tamen predictus legatus per egressum extra provinciam sibi decretam ad Romanam curiam officium legacionis in totum deposuerit et per consequens nec a nobis nec ab aliis procuracionem petere potuit, que tamen racione visitacionis debetur iuxta canonicas sancciones, sibi et domino nostro . . in procuracione exsolvenda de iure obedire non debuimus nec debemus, ex tali eorum mandato nobis contra ius facto nos sencientes quam plurimum agravatos, quare et ne sentenciis ipsorum de facto pocius quam de iure constringamur, ab eodem domino legato quondam necnon a domino nostro . . in hiis scriptis ad sedem apostolicam appellamus et hec nos vel eorum aliquid offerimus suo loco et tempore probaturos; apostolos petimus et instanter petimus subicientes (nos, ecclesiam Pragensem ac statum nostrum proteccioni sedis apostolice speciali).[e]

Fol. 9' č. 61, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 240. Že protest tento nutno položit do r. 1288, ukazují slova ‚quia tamen predictus legatus per egressum extra provinciam . . . officium legacionis in totum deposuerit' a datum, kdy biskup dostal od arcibiskupa Mohučského rozkaz platit novou prokuraci, totiž ‚feria proxima post dominicam, qua cantatur Oculi mei', tedy 1 března. Do r. 1287 položit tuto listinu

a) ‚Jo' Kap. J. — b) Schází. v Kap. J — c) Nad slovem ‚mei' znaménko odkazující na okraj, kdež tato slova jinou rukou: ‚Episcopus appellat contra legatum ad Romanam curiam. Rubrica ante ‚Licet alias predicti'. — d) Za slovem ‚recepimus' má Kap. J ‚in quibus mandatum . . . .' atd. celý text čísla 60. — e) Doplněno dle zakončení čísla 60, v In. stojí ‚etc. usque ‚In cuius'.

nelze, poněvadž v březnu toho roku byl legát ještě v provincii (srv. Redlich R. J. VI č. 2064, 2073a) a nemohlo by se tudíž mluvit o odchodu jeho do Říma a o skončení legace. Souvislost s následujícími kusy ukazuje, že protest tento není možným po r. 1288. Rychlá odpověď biskupova arcibiskupovi pod č. 62 nasvědčuje tomu, že i tato listina byla odeslána brzy po obdržení rozkazu arcibiskupa Mohučského, tedy ještě na začátku března.

62.

Biskup Tobiáš odpovídá Jindřichovi arcibiskupovi Mohučskému k rozkazu jeho o placení prokurace legátovi. Statky církevní že trpí domácí válkou, klerus že je v tísni již následkem placení prokurace minulého roku.

(*1288 březen 1–6*).

Episcopus rescribit archiepiscopo, quod vult solvere contribucionem a cle[ro] leg[ato].

Reverendo in Christo patri suo et domino, domino Henrico dei gracia sancte Maguntinensis sedis archiepiscopo, sacri imperii per Germaniam archicancellario, Th(obias)[a] Pragensis episcopus omnimode subieccionis reverenciam et honorem. Scire dignetur vestra paternitas veneranda, quod nos literas vestras super dandis procuracionibus domino legato sedis apostolice proxima die lune post dominicam ‚Oculi mei' proxime preteritam[b] recepimus Prage in domo nostra episcopali hora sexta cum ea qua decuit reverencia et honore, honesto et religioso viro fratre . . de . .[c] ordinis sancti Johannis Jerosolimitani eas nobis personaliter tunc temporis presentante, unde quamvis valde durum et intollerabile mandatum recepimus, ad cuius execucionem nos, prelati et clerus Pragensis civitatis et dyocesis non sufficimus sine magno nostro et ipsorum dispendio et iactura propter intestina guerrarum excidia,[d] que in regno Boemie de die in diem magis ac magis pullulant et augentur ad ecclesiasticorum bonorum residuum et evidens detrimentum, obedire tamen hac vice vobis et domino legato propter vestram reverenciam nos oportet ecclesie nostre ultimis et residuis pignoribus obligatis. Illa namque pignora ipsius ecclesie, que pro anni preteriti procuracionibus eiusdem legati obligari[e] oportuit ad usuras, adhuc ibidem remanent obligata, quia redimi non possunt propter nimiam nostram, prelatorum et cleri nostri inopiam manifestam; et propter hoc, si placeret dominacionis vestre[f] benivolencie, apud nos [et nostros congrue dici posset: ‚inanis est accio,[g] quam excludit[h] inopia debitoris'. Providere igitur dignemini, piissime pater et domine, divine remuneracionis[i] intuitu, quod vestre circum-

a) Jo' Kap J. — b) ‚preterita' In. i Kap. J. — c) ‚talis' Kap. J. — d) ‚exordia' Kap. J. — e) ‚nos obligare Kap. J. — f) ‚vestri' In. — g) ‚exaccio' Kap. J. — h) ‚exaudit, Kap. J. — i) ‚remerancionis' In., ‚remuneracionis' Kap. J.

spectionis providencia mediante nostro et nostrorum gravamina non pullulent[a] sed pocius comprimantur, ad vite eterne premium consequendum. Datum etc.

Fol. 10 č. 62, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 246. Biskup Tobiáš píše v této odpovědi, že obdržel list od arcibiskupa ‚proxima die lune post dominicam ‚Oculi mei' proxime preteritam', odpovídá tedy ještě před nedělí mezi 1—6 březnem. Že nutno list položit do r. 1288 srov. pozn. u čís. předcházejícího.

63.

Biskup Tobiáš nařizuje nejmenovanému opatovi, aby zaplatil určitý obnos na prokuraci druhého roku papežského legáta Jana biskupa Tusculského.

(*1288 březen*).

Episcopus mandat abbati, ut pro contribucione tot marcas mitt[at] in ta[li] term[ino].

Tho(bias)[b] dei gracia etc. honorabili viro domino[c] abbati talis loci salutem etc. Scire debetis, quod nos in cameram reverendi in Christo patris domini Jo(hannis)[d] Tusculani episcopi, apostolice sedis legati, CLX[e] marcas boni et puri argenti, collectas ab universis prelatis nostris et clero, exemptis et non exemptis, cystercyensibus dumtaxat exceptis, procuracionum suarum nomine istius anni secundi sue legacionis, ipsius domini legati et venerabilis patris nostri domini domini H(enrici) Maguntine sedis archiepiscopi sentenciis coartati, infra duorum mensium spacium a dominica ‚Oculi mei' proxime preterita comuni periculo cogimur destinare. Quare ad faciendam contribucionem predictarum CLX[f] marcarum pecunie supradicte per taxatores ad hoc deputatos vobis infra octavam dominice Re[surreccionis] proxime venturam vobis tot . .[f] marcae sunt imposite ad solvendum. Et ideo honestatis vestre providencie auctoritate nobis a predicto domino legato concessa mandamus firmiter et districte, quatenus easdem tot . . marcas, sicut ordinatum est, in bono et puro argento infra octavam dominice Re[surreccionis] superius nominatam, quam vobis pro primo, secundo et tercio termino peremptorio assignamus, honesto viro domino . .[g] sacriste Pragensi in eadem Pragensi ecclesia finaliter et integraliter sine dilacione et diminucione qualibet assignetis et assignari fideliter faciatis, alioquin excomunicacionis sentenciam per dominum legatum . . et dominum (Maguntinum)[h] predictos ac eorum auctoritate per nos in scriptis prolatam et publicatam in Pragensi ecclesia nostra vos extunc prout exnunc noveritis incurrisse, et nichilominus dictam pecuniam cum usuris acrescentibus vos, antequam absolvamini,[i] solvere oportebit. Datum etc.

---

a) ‚pullulant' In., ‚pullulent' Kap. J. — b) ‚Jo Kap. J. — c) ‚domino P.' abbati de..' Kap. J. — d) ‚P' Kap. J. — e) ‚C' Kap. J. — f) 'XL' Kap. J. — g) ‚Got.' Kap. J. h) . . In., Maguntinum' Kap. J. — i) ‚absolvemini' Kap. J.

Fol. 10 č. 63, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 246 (Palacký Formelbücher II st. 166) Slova ‚anni secundi sue legacionis' a srovnání s čís. 61 a 62 ukazují, že jde o rok 1288. Prvý rok legace trval od 31 května 1286 (Srov. Redlich R. J. VI, I č. 2023) do 30 května 1287, druhý od 31 května 1287 do 30 května 1288. ‚Octava resurrectionis' t. j. břez. 28—dub. 3 jest určena jako lhůta, do které kontribuce musí být zaplacena. Biskup obdržel rozkaz platit na novou prokuraci papežského legáta 1 března 1288. (Srv. čís. 61.) Spadají tudíž jeho nařízení v této záležitosti do března 1288.

64.

Biskup Tobiáš nařizuje nejmenovanému arcijáhnovi, aby dal do klatby každého děkana a faráře, který by se vzpíral placení kontribuce na prokuraci papežského legáta Jana biskupa Tusculského.

(*1288 březen*).

Episcopus mandat archidyacono, ut pleban[os] et dec[a]nos [ex]comunica[ret], qui nolunt contribucionem solvere in termino eis dato.

Th(obias)[a] dei gracia etc. honorabili viro domino . .[b] archidiacono tali salutem etc. Cum pena suos actores tenere debeat et nota inobediencie ydolatrie sceleri comparetur, nam peccatum Ariolandi[c] est repugnare et scelus ydolatrie nolle aquiescere, discrecioni vestre mandamus in virtute obediencie et sub pena canonica firmiter et expresse, quatenus quemlibet decanum et plebanum archidiaconatus vestri, qui contribucionem preteritam et presentem ex causa procuracionum domini legati sedis apostolice, prout eis per priores literas nostras exprimendum duximus ac etiam iniungendum, non solverit per vos in termino sibi dato, tamdiu in omnibus archidiaconatus vestri ecclesiis, prout vobis expedire videbitur, denuncietis et denunciari faciatis excomunicacionum, quas reverendi in Christo patres nostri dominus Jo(hannes) (Tusculanus)[d] episcopus, apostolice sedis legatus, et dominus H(enricus) archiepiscopus (Maguntinensis)[e] in hoc casu contra eos et quoslibet alios inobedientes racionabiliter protulerunt, sentenciis subiacere, pulsatis campanis et candelis extinctis, singulis diebus dominicis et festivis, ut ab universis Christi fidelibus arcius evitentur, donec ipsi facta solucione integraliter, que debetur, cum usuris, que acreverunt hactenus et accrescunt, per predictos dominos legatum et archiepiscopum obtineant se absolvi, contradictores quoslibet et rebelles, qui denunciacionem huiusmodi non fecerint fideliter sicut debent, simili excomunicacionis sentencia percellendo.

Fol. 10 č. 64, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 247 Slova tohoto mandátu ‚contribucionem preteritam et presentem' ukazují, že se nejedná o placení prokurace legáta Jana z r. 1287, nýbrž 1288. Srv. pozn. u čís. 63.

---

a) ‚Johannes' Kap. J. — b) ‚P.' Kap J. — c) ‚areolandi' In. — d) ‚P.' In., ‚Tusculanus' Kap. J. — e) ‚archiepiscopo . .' In., ‚archiepiscopus Maguntinensis' Kap. J.

65.

Biskup Tobiáš nařizuje duchovenstvu v nejmenovaném archidiakonátu, aby pod trestem klatby zaplatilo obnosy na ně rozvržené kontribuce pro legáta papežského (Jana biskupa Tusculského) na prokuraci druhého roku.

(1288 březen).

Episcopus mandat plebanis sub excomunicacione, ut obedirent archidiacono.[a]

Th(obias)[b] dei gracia etc. dilectis in Christo filiis, universis decanis, plebanis et viceplebanis in tali archidyaconatu constitutis salutem in domino. Universis vobis et singulis in virtute obediencie et sub pena suspensionis ab ingressu ecclesie mandamus firmiter et districte, quatenus contribucionis partem, quam cuilibet vestrum honorabilis vir dominus . .[c] archidyaconus vester inposuerit racionabiliter et inponi fecerit, taxacione congrua precedente, ad dandas procuraciones domino legato sedis apostolice in hoc anno secundo sue legacionis, quam eidem infra duorum mensium spacium de tota nostra civitate et dyocesi cogimur destinare, cum summa pecunie prioris taxacionis et usuris earum fideliter et integraliter in bono et puro argento sine diminucione et dilacione qualibet exsolvatis in termino, qui unicuique vestrum super hoc fuerit assignatus, alioquin per reverendos in Christo patres dominum legatum predictum et dominum archiepiscopum (Maguntinum)[d] ac nos prolatas excomunicacionis sentencias et in Pragensi ecclesia publicatas quilibet vestrum, qui mandatum huiusmodi in totum non fecerit aut pro aliqua sui parte in termino sibi dato, extunc prout exnunc se noverit incurisse; nec aliquis ab eisdem absolventur sentenciis per alium quam per nos et dominos supradictos. Consulatis igitur vobismet ipsis, quod iamdictas excomunicacionum sentencias evitetis, nam sortem et usuras ipsos, qui in eas inciderint, antequam absolvantur et plene satisfaciant pro commissis, solvere oportebit. Datum Prage.

Fol. 10' č 65, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 247'. Slova ‚in hoc anno secundo sue legacionis' poukazují k r. 1288 Srov. pozn. u čís. 63.

66.

Arcijáhen nařizuje děkanovi, aby zaplatil obnos naň připadající na prokuraci druhého roku papežského legáta (Jana biskupa Tusculského).

(1288 březen).

Archidyaconus mandat decano suo, ut contribucionem eis impositam quantocius possint assignent in termino tali.

P. divina miseracione archidyaconus . . honesto viro . .[e] decano suo in . . salutem in domino. Noscat discrecio tua, quod ad dandas procura-

a) in posicione contribucionis' Kap. J. — b) ‚Jo' Kap. J. — c) ‚Petrus' Kap. J. — d) „ . ' oba rk. — e) ‚C. suo de . . ' Kap. J.

ciones domino legato sedis apostolice in hoc anno secundo sue legacionis tanta nobis et archidyaconatui nostro summa pecunie est imposita ad solvendum, quod te et subditos tuos tot . . marcarum contingit solucio[a], prout per taxatores communiter est taxatum. Unde discrecioni tue mandamus firmiter et expresse, quatenus easdem tot marcas in bono et puro argento a tuis subditis quantocius exquisitas nobis aut sacriste Pragensi cum summa pecunie prioris taxacionis et usuris ipsius integraliter et finaliter infra octavam Re[surreccionis] dominice assignare nullatenus differas vel postponas, alioquin per reverendos in Christo patres, dominum legatum predictum, dominum archiepiscopum (Maguntinum)[b] et dominum nostrum episcopum prolatas et in Pragensi ecclesia publicatas excomunicacionis sentencias tam tu quam (qui)libet alius inobediens in hoc casu extunc prout exnunc ipso facto se noverit incurisse et nichilominus, qui contribucionem presentem sibi impositam non solverit, sicut debet, aut preteritam etiam non persolvit in termino peremptorio supradicto, antequam absolvatur, cogetur solvere cum usuris. A quibus sentenciis, qui in eas inciderit, nullus per alium absolvi poterit, quam per predictos patres dominum legatum et dominum (Maguntinum)[c] suprascriptos. Consulcius est igitur cuilibet solvendo id quod debet prefatas excomunicacionum sentencias evitare, ⟨Addicio, si placet⟩ quia ab eis per alium quam per illos qui eas tulerunt nullus penitus absolvetur. Datum etc.

Fol. 10', č. 66, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 247'. O datování srov. pozn. u čís. 63.

67.

Biskup Tobiáš nařizuje abatyši, aby zaplatila obnos na ni připadající na prokuraci druhého roku papežského legáta (Jana biskupa Tusculského).

(1288 březen).

Episcopus mandat abbatisse, ut contribucionem assignaret in . . termino.

Th(obias)[d] dei gracia etc. honeste et religiose domine . . abbatisse in . . salutem etc. Honestati vestre mandamus firmiter et districte, quatenus ad dandas procuraciones domino legato sedis apostolice in hoc secundo anno sue legacionis, prout ab eo accepimus districtius in mandatis, . . marcas[e] boni et puri argenti infra octavam dominice Re[surreccionis] proxime venturam honesto viro domino . . sacriste Pragensi assignetis et assignari sine diminucione et dilacione qualibet faciatis, alioquin[f] ⟨Require antea, ubi incipit ‚Scire debetis' usque ad finem; post ea datum etc.⟩ . . .

Fol. 10 č. 67, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 248. O datování srov. pozn. u čís. 63

---

a) ‚marcas cont. solvere' Kap. J. — b) ‚. . ' In. Maguntinum' Kap. J. — c) ‚. . ' In., ‚Maguntinum' Kap. J. — d) ‚Johannes' Kap. J. — e) ‚tot marcas' Kap. J. — f) ‚alioquin . . . . excomunicacionis sentencias . . . . vos noveritis incurisse' doplň dle předcházející; ‚Scire debetis' se vztahuje k následujícímu listu.

68.

Biskup Tobiáš nařizuje duchovenstvu nejmenovaného dekanátu, aby platili bez odporu na prokuraci papežského legáta (Jana biskupa Tusculského).

(1288 březen).

Episcopus mandat plebanis, ut decano suo obedirent in imposicione contribucionis.

Th(obias)[a] dei gracia etc. universis plebanis et viceplebanis decanatus talis . . salutem in domino. Scire debetis, quod nos honesto viro domino P. decano vestro damus firmiter in preceptis, ut ipse quemlibet vestrum ad solvendam contribucionem per ipsum sibi impositam ex causa procuracionum legati sedis apostolice per interdicti et excomunicacionis et suspensionis sentencias compellere non obmittat, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Obediatis eidem igitur decano vestro in omnibus et precipue in hoc facto humiliter, ut debetis, quia, quicquid ipse contra inobedientes fecerit et rebelles, hoc ratum[b] habere volumus atque gratum. Nichil enim obediencia prodesse videretur humilibus, si contemptus[c] contumacibus non obesset. Datum etc.

Fol. 11 č. 68, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 248. Srovnáním s předcházejícími kusy vidíme, že i tento rozkaz patří do r. 1288. Srov. pozn. při č. 63 a při č. 74.

69.

Oldřich probošt, Řehoř děkan a celá kapitula Pražská prohlašují, že biskup Tobiáš vyhlásil klatbu nad nejmenovanými osobami.

1288 březen 7.

Prepositus, decanus et capitulum protestantur esse excomunicacionem[d] publicatam per episcopum.

Nos Wl(ricus) prepositus, magister G(regorius) decanus totumque Pragensis ecclesie capitulum presentis scripti testimonio protestamur et universis volumus esse notum, quod reverendus in Christo pater noster et dominus Th(obias)[e] dei gracia Pragensis episcopus anno domini MCCLXXXVIII[f] in dominica, qua cantatur ‚Letare', subscriptas excomunicacionum sentencias hora tercia in capitulo nostro nobis et aliis canonicis nostris presentibus publicari fecit sollempniter per magistrum R(apotam)[g] nuncium ad hoc specialiter deputatum et suas patentes litteras suo episcopali sigillo munitas, quarum tenor de verbo ad verbum talis est.

Fol. 11 č. 69, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 248'. Klatba tato týká se pravděpodobně neplacení na prokuraci legáta Jana. Srov. kusy sousední. Datum tohoto listu potvrzuje též chronologické určení ostatních listů v této záležitosti.

a) ‚Johannes' Kap. J. — b) ‚ratum' doplněno v In. na okraji jinou rukou. — c) ‚si inobedientibus contumacia' Kap. J. — d) ‚apelacionem' In. i Kap. J. — e) ‚Jo' Kap. J. — f) ‚MCCC' etc.' Kap. J. — g) ‚R' In., ‚Rapotam' Kap. J.

70.

Biskup (Tobiáš) hrozí klatbou každému duchovnímu, který by nezaplatil obnos naň připadající na prokuraci legáta J(ana biskupa Tusculského).

(1288 březen).

Episcopus scribit ordinibus, capitulis,[a] archidiaconis, decanis et plebanis, quod[b], quicunque non solvet contribucionem in . . termino, quod ille iucurret legati prolatam[c] excomunicacionis sentenciam.

Nos[d] dei gracia Pragensis episcopus tenore presencium publicamus et ad noticiam pervenire volumus singulorum, quod quilibet abbas, abbatissa, prepositus, archidiaconus, decanus, prior, preceptor, commendator, magister et rector ecclesie cuiuscunque Pragensis civitatis et dyocesis, (cisterciensibus)[e] dumtaxat exceptis, qui contribucionem sibi impositam finaliter et integraliter in bono et puro argento infra tale tempus, uno edicto pro tribus edictis sibi pro termino peremptorio assignatum, honesto viro . .[f] non assignaverit, sicut in mandatis recepit, extunc excomunicacionis sentenciam per reverendos in Christo patres nostros et dominos, dominum videlicet Jo(hannem) apostolice sedis legatum et dominum H(enricum) Maguntine sedis archiepiscopum, in hoc casu contra quoslibet inobedientes prolatam ac etiam eam, quam nos auctoritate ipsorum dominorum proferimus in hiis scriptis, incurret protinus ipso facto. Cuilibet namque prelatorum ipsorum mandavimus per nostras literas speciales, ut sibi iniuncta in hoc negocio non differat adinplere infra tempus supradictum, alioquin vos extunc excomunicacionis canonice sentencia[g] noveritis involutos. Datum etc.

Fol. 11 č. 70, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 248'. O datování srov pozn. u čís. 63.

71.

Biskup Tobiáš hrozí nejmenovanému, již exkomunikovanému opatovi interdiktem, nezaplatí-li obnos mu uložený na prokuraci papežského legáta (Jana biskupa Tusculského).

(1288 krátce před 21 březnem).

Episcopus scribit abbati, ut contribucionem sibi impositam transmitteret, alioquin ecclesias ipsius ponet sub interdicto.

Th(obias)[h] dei gracia Pragensis etc. honorabili viro domino[i] . . abbati de . . sinceram in domino caritatem. Cum sit indecens nimium et dampno-

a) ,caputulis' In. — b) ,quod quod' In. — c) ,per litteras' Kap. J. — d) ,Nos Jo' Kap. J. — e) ,. . ' In. ,cister.' Kap. J. — f) ,P.' Kap. J. — g) ,excomunicacionis sentencias cacionum' In. ,excomunicacionis canonica sentencia noverit' Kap. J. — h) ,Johannes' Kap. J. — i) ,G. de tali abbati loco' Kap. J.

sum, quod pro vestre contribucionis parte, olim ex causa procuracionum domini legati sedis apostolice vobis inposita ad solvendum, pignora Pragensis ecclesie nostre sub usuris apud Judeos Pragenses diucius remaneant obligata, quoniam possunt ipsa hiis malis temporibus casu[a] fortuito ex facili deperire, honestatis vestre providenciam adhuc (h)ac vice monemus attencius et hortamur, quatenus contribucionem ipsam cum usuris, que super eam accreverunt hactenus et accrescunt, in bono et puro argento finaliter infra dominicam palmarum proxime venturam honesto viro . .[b] sacriste Pragensi[c] assignari integraliter sine diminucione qualibet faciatis, alioquin excomunicacionis sentenciam, quam contra vos auctoritate domini legati predicti protulimus, agravantes, ecclesias parochiales, in quibus ius patronatus habetis, subiciemus et subici faciemus ecclesiastico interdicto, universos vestros et monasterii vestri homines usque ad satisfactionem condignam licet inviti a sepultura et divino officio ex causa prehabita removendo. Omnes namque et singuli prelati alii exempti et non exempti Pragensis civitatis et dyocesis, vobis dumtaxat exceptis, fecerunt in hoc casu tempore congruo vel debito quod debuerant,[d] et propter hoc sentenciam contra vos latam non (im)merito cogimur agravare. Datum etc.

Fol. 11 č. 71, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 248'. O datování srv. pozn. u čís. 63, neděle květná připadá r. 1288 na 21 březen.

72.

Biskup Tobiáš nařizuje děkanům, aby prohlásili interdikt nad kostely nejmenovaných opatů, kteří dosud, ač do klatby dáni, nezaplatili na prokuraci papežského legáta.

(1288).

Episcopus mandat decano, ut post duas septimanas abbatis . . ecclesias poneret sub interdicto propter non solutam[e] contribucionem.

Th(obias)[f] dei gracia etc. dilecto in Christo filio . .[g] decano . . et universis aliis decanis archidiaconatus . . salutem in domino. Quia honesti viri domini de . . de . . et de . . abbates contribuciones sibi impositas ex causa procuracionum domini legati sedis apostolice solvere hactenus nimis longo tempore non curaverunt, excomunicacionis sentenciam contra se prolatam indurato animo minus provide contempnentes, eapropter discrecioni vestre sub pena excomunicacionis damus firmiter in preceptis, quatenus post lapsum spacii quindecim dierum a recepcione presencium ecclesias, in quibus abbates ipsi ius obtinent patronatus, ecclesiastico interdicto subicere nullatenus differatis, universos ipsorum homines et eorum familias

a) ,a casu' In. — b) ,G.' Kap. J. — c) ,Pragensis ecclesie' Kap. J. — d) ,debeant' In. — e) ,solvendam' In. — f) ,Johannes' Kap. J. — g) ,B.' Kap. J.

in omnibus decanatuum vestrorum ecclesiis a divino officio et sepultura ecclesiastica removendo tamdiu, donec a nobis aliud receperitis[a] in mandatis. Datum etc.

Fol 11 č. 72, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 249. Srovnáním s kusy předcházejícími a následujícími vidíme, že i toto nařízení spadá do r. 1288.

73.

Biskup Tobiáš hrozí nejmenovanému arcijáhnovi veřejným ohlášením klatby na synodě a interdiktem pro nezaplacení 5 hřiven stříbra.

(1288 prosinec).

Episcopus scribit archidyacono, ut pecuniam contribucionis sibi mitteret, alioquin ipsum in synodo vult excomunicare nominatim.

Th(obias)[b] dei gracia etc. dilecto in Christo filio . .[c] archidyacono . . salutem etc. Cum pro illa pecunie summa, V videlicet marcarum boni et puri argenti, que per vos in vigilia beati Andree proxime preterita cum usuris acrescentibus de archidyaconatu vestro solvi debuerant, pignora nostre Pragensis ecclesie hactenus nimis diu remaneant obligata, nos id propter casus fortuiti periculum, qui previdendo previderi non potest, et propter hoc etiam, quia capitulum nostre Pragensis ecclesie pignora predicta a nobis non[d] cessat repetere, sicut debet, dissimulare diucius non valentes, discrecioni vestre districte precipiendo mandamus, quatenus predictas V marcas cum usuris, que super eas acreverunt et acrescunt a festo beati . .[e] proxime preterito, infra festum beati Witi[f] nunc instans finaliter et peremptorie . .[g] sacriste Pragensi assignare integraliter in bono et puro argento nullatenus differatis, alioquin in proxima synodo nostra, quam volente deo celebrare intendimus, vos nominatim et publice excomunicacionis, quam incurritis, denunciabimus et denunciari faciemus sentencie subiacere et nichilominus ecclesiam tuam extunc prout exnunc ecclesiastico supponemus[h] interdicto. Datum etc.

Fol. 11' č. 73, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 249. Vnitřní souvislost tohoto listu s č. 74, zejména ona místa, kde se jedná o výplatu zástav od židů, kladou tyto 2 kusy chronologicky blíže sebe. Patrně i zde jde o zaplacení prokurace papežského legáta. Stupňování církevních trestů též zde ukazuje na delší již očekávání nařízené kontribuce. ‚Vigilia b. Andree proxime preterita' (t. j. 29 listopadu) posunuje datum až ku konci roku.

---

a) ‚recepitis' In. — b) ‚Johannes' Kap. J. — c) ‚B.' Kap. J. — d) ‚nam' In., ‚non' Kap. J. — e) ‚Petri' Kap. J. — f) ‚Andree' Kap. J. — g) ‚G.' Kap. J. — h) ‚supponimus' In.

74.

Biskup Tobiáš nařizuje děkanovi, aby u poddaných nejmenovaného opata, který dosud nezaplatil na prokuraci papežského legáta, zastavil výkon veškerých bohoslužebných obřadů, zamezil církevní pohřby a nad kostely náležejícími opatovi prohlásil interdikt.

(1288).

Episcopus mandat decano, ut universos homines abbacie .. removeret a divino officio, propterea quod abbas contribucionem non solvit.

Th(obias)[a] dei gracia etc. dilecto in Christo filio ..[b] decano .. salutem. Cum propter honorabilis viri domini abbatis de .. pertinaciam manifestam in eo, quod ipse procuracionum domini legati sedis apostolice contribucionem iam dudum sibi impositam non persolvens, licet super solucione ipsius idem abbas per nos et nuncios ac literas nostras fuerit pluries requisitus, pignora Pragensis ecclesie nostre apud Judeos Pragenses obligata permittit diucius permanere, excomunicacionis in se latam auctoritate domini legati predicti sentenciam contempnendo, nos id, ne pignora ipsa contingat aliquo casu fortuito deperire, tollerare diucius non valentes, discrecioni tue mandamus in virtute obediencie et sub pena suspensionis ab ingressu ecclesie firmiter et expresse, quatenus universos et singulos iamdicti .. monasterii homines et eorum familias in omnibus decanatus tui ecclesiis tamdiu a divino officio et sepultura ecclesiastica removeas et facias removeri, ecclesias parochiales, in quibus dominus abbas predictus ius obtinet patronatus, ecclesiastico subiciens interdicto, contradictores, si qui fuerint, per censuram ecclesiasticam compescendo, donec a nobis aliud receperis in mandatis, alioquin suspensionis penam incurres et graviorem non effugies ulcionem. Datum etc.

Fol. 11' č. 74, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 249'. Slova ‚quod ipse procuracionum d. legati .... contribucionem' ukazují, že se jedná o obojí prokuraci totiž r. 1287 a 1288, že tedy tento list pochází z r. 1288. Srv. též s předcházejícími.

75.

Biskup Tobiáš hrozí nejmenovanému opatovi veřejným prohlášením klatby a interdiktem, nezaplatí-li uloženou kontribuci.

(1288 před 25 červencem).

Episcopus scribit abbati, quod, si in tali termino contribucionem non solvet, extunc omnes ecclesias vult monasterii ponere sub interdicto.

Th(obias)[c] dei gracia etc. honorabili viro domino ..[d] abbati de .. salutem etc. Miramur de vestre[e] circumspeccionis providencia, cum sitis vir

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚Jo' Kap. J. — c) ‚Jo' Kap. J. — d) ‚Pau[o] abbati de Aula Regia' nesprávně Kap. J., klášter Zbraslavský založen 1292! — e) ‚vestra' In., ‚vestre' Kap. J.

literatus, religiosus et prudens, quod vos vestra consciencia non remordet in eo, quod iuste contra vos excomunicacionis prolatam [sentenc]iam vilipenditis minus provide in proprie salutis dispendium et scandalum aliorum, contribucionem vobis impositam non solventes, et licet prius vobis scripserimus, quod hoc dissimulare non possumus nec audemus, vos tamen, hanc[a] pertransientes sentenciam ante(dictam), pro vestre libito voluntatis communioni nostre et aliorum fidelium vos ingeritis, nobis preces vestras litteratorie destinantes. Quare scire debetis, quod, licet vos et honorem vestrum specialiter diligamus, verumtamen pertinaciam vestram, ne trahatur ab aliis in exemplum, quamdiu absolucionis beneficium non habueritis, tolerare nec vobis comunicare possumus quoquo modo, ne trahamus maculam ex temeritatibus alienis; quinymo, sicut prius vobis intimavimus, si[b] infra octavam beati Jacobi[c] venturam, prefata contribucione complete soluta absolucionis (beneficium)[d] a predicta excomunicacionis sentencia non obtinueritis, ut debetis, extunc in Pragensibus et monasterii vestri ecclesiis et alias, ubicunque expedire videbitur, denunciabimus et denunciari faciemus vos eidem[e] excomunicacionis sentencie[f] subiacere ecclesiasque ad vestrum monasterium spectantes licet inviti subiciemus ecclesiastico interdicto. Datum etc.

Fol. 11' č. 75, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 249'. Srovnáním s předcházejícím a s čís. 76 vysvítá, že i zde se jedná o zaplacení prokurace legáta Jana r. 1288.

76.

Biskup Tobiáš nařizuje podpřevorovi, aby sňal klatbu s opata, v níž upadl pro nezaplacení kontribuce na prokuraci papežského legáta Jana.

(*1288*).

Episcopus mandat priori, ut abbatem suum vice sua absolveret ab excomunicacione, quam non solvendo contribucionem incurrerat.

Th(obias)[g] dei gracia etc. honesto et religioso viro fratri . .[h] subpriori . . monasterii salutem in domino. Honestatis vestre providencie committimus per presentes, quatenus honorabilem virum dominum H[i]. abbatem vestrum[j] ab excomunicacionis sentencia, quam incurrisse dinoscitur non solvendo partem contribucionis, que eidem imposita fuerat ad dandas procuraciones venerabili in Christo patri domino (Johanni Tusculano)[k] episcopo, apostolice sedis legato, in hoc anno secundo sue legacionis in termino sibi dato, autoritate nobis ab eodem domino legato concessa ac

---

a) ‚hoc' v obou rk. — b) ‚scilicet' In. — c) ‚Petri nunc' Kap. J. — d) Doplněno dle Kap. J. — e) ‚idem' In. ‚eidem' Kap. J. — f) ‚sentenciam sentencie' In. — g) ‚Jo' Kap. J. — h) ‚W.' Kap. J. — i) ‚R' Kap. J. — j) ‚tuum' In., ‚vestrum' Kap. J. — k) ‚. . ' In., ‚B.' Kap. J.

ea qua fungimur absolvere non differas in forma ecclesie, quandocunque super hoc fueris requisitus. Datum etc.

Fol. 12 č. 76, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 250. Slova ,anno secundo sue legacionis' poukazují k r. 1288. Srov. předcházející čísla.

77.

Biskup Tobiáš žádá nejmenovaného pána, aby dal mistru R(apotovi) bezpečný průvod do Rakous.

(1287—1288).

Episcopus rogat nobilem, ut nuncio suo daret ducatum sui causa.

Th(obias)[a] dei gracia etc. nobili viro . . amico suo speciali de . . promtam (ad omnia voluntatem).[b] Nobilitatem vestram, de qua plene confidimus,[c] ex affectu requirimus et rogamus, quatenus magistro R(apotoni)[d] capellano nostro, exhibitori presencium, in securo conductu versus partes[e] Austrie nostri causa providere dignemini, prout ipse generositatem vestram ex parte nostri requisiverit viva voce, scientes, quod hoc apud vos cum graciarum accionibus curabimus promereri. Datum etc.

Fol. 12 č. 77, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 250'. Také tento list souvisí pravděpodobně s celou skupinou předcházejících a vztahuje se k poslání mistra Rapoty do Říma, o němž mluví list č. 176. I stilisace této žádosti upomíná na č. 176. Tudíž i tento list nutno položit do let 1287—1288.

78.

Biskup Tobiáš nařizuje děkanům, aby jménem arcijáhna Ja. vybírali ročně od farářů poplatek na kathedraticum a prokuraci při visitacích, jak se dělo za arcijáhna Z.

(1279—1290?).

Episcopus mandat decanis, ut a quolibet plebano singulis annis reciperent pro iuribus archidyaconatus sui per dimidium fertonem argenti.

Th(obias)[f] dei gracia etc. dilectis in Christo filiis . . et . . decanis . . archidyaconatus[g] salutem etc. Comperto veraciter, quod plebani omnes et singuli archidyaconatus . .[h] vobis subiecti Z.[i] bone memorie quondam archidyacono suo, dum viveret, racione katedratici [1]) et procuracionum, que ex causa visitacionis debentur, per medium fertonem argenti solverint pro anno quolibet in terminis sibi datis, et quia honorabilis vir magister

a) ,Jo' Kap. J. — b) Doplněno dle Kap. J., kde místo ,omnia' chybně ,enis'. — c) ,confidi' In., ,confidimus' Kap. J. — d) ,R.' In., ,Rapotoni' Kap. J. — e) ,talem locum auxilium ferre nostri causa dign.' Kap. J. — f) ,Jo' Kap. J. — g) ,archidiaconis' In. — h) ,Curimensis' Kap. J. — i) ,Sipote' Kap. J.

Jo. nunc . .[a] archidyaconus eorumdem alterius condicionis non existat nec existere debeat, quam predecessor suus extiterit supradictus, discrecioni vestre mandamus in virtute obediencie et sub pena canonica firmiter et expresse, quatenus quilibet vestrum cuilibet plebano et viceplebano sibi subiecto precipiat firmiter et districte, ut ipse $^1/_2$ fertonem boni et puri argenti in proximo festo conversionis sancti Pauli, omni excusacione, occasione et dilacione remotis, vobis predicti magistri Ja. archidyaconi vestri nomine fideliter et integraliter non differat exhibere, alioquin ipsorum quemlibet, qui vobis non obediverit in hac parte, extunc denuncietis et denunciari faciatis in omnibus decanatuum vestrorum ecclesiis, pulsatis campanis et candelis extinctis, singulis diebus dominicis et festivis excomunicacionis, quam nos exnunc contra inobedientem quemlibet in hoc casu in hiis scriptis proferimus, usque ad satisfaccionem condignam sentencie subiacere. Quod si non feceritis, vos ipsi similem excomunicacionis sentenciam incurretis.[b] Datum etc.

Fol. 12 č. 78, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 250. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) ‚Kathedraticum' je poplatek, který všichni faráři a beneficiáti diecese ročně platí biskupovi ke kostelu kathedrálnímu na znamení své odvislosti.

79.

Arcijáhen oznamuje děkanovi visitaci a poroučí, aby jej všichni kněží dekanátu ve svých příbytcích očekávali.

(?—1290?).

Archidyaconus mandat decano, ut ipsum in domo sua prestolaretur.

N. archidyaconus talis dilecto in Christo filio . .[c] decano . . salutem etc. Cum iuxta sacrorum canonum statuta[d] nostrum archidiaconale officium hoc exposcit, ut unius cuiusque nostri subditi domum, sicut expedit, personaliter visitantes, procuremus, prout poterimus, ipsorum comodum et honorem, et qui eorum[e] vitam ducunt enormiter dissolutam, sicut nobis visum fuerit, corrigamus, ad statum salutiferum revocantes, ideoque discrecioni tue mandamus in virtute obediencie firmiter et expresse, quatenus universis et singulis rectoribus ecclesiarum decanatus tui dare debeas nostro nomine firmiter in preceptis, ut nos tali tempore in ipsorum domibus taliter prestolentur, quod domus et statum ipsorum invenire valeamus scopis honestatis et devocionis, ut expedit, expurgatas. Datum etc.

Fol. 12 č. 79, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 265. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

a) ‚Curimensis' Kap. J. — b) ‚incuratis' In. ‚incuretis' Kap. J. — c) ‚C.' Kap. J. — d) ‚statutum' In., ‚statuta' Kap. J. — e) ‚eorum qui' In., ‚qui eorum' Kap. J.

80.

Biskup Tobiáš nařizuje Jo. faráři v Kouřimi, aby přebýval na své faře a sám zastával bohoslužbu.

(1288) listopad 22.

Episcopus mandat plebano, ut resideret circa ecclesiam suam dando sibi terminum.

Th(obias)[a] dei gracia etc. dilecto in Christo filio Jo.[b] rectori et plebano ecclesie Curimensis[c] salutem in domino. Cum quilibet plebanus et rector parochialis ecclesie cuiuscunque apud ipsam residere et in ea, prout ipsius cura requirit, iuxta statuta sacrorum canonum personaliter debeat deservire,[d] nos id, quod tu in prefata parochiali ecclesia de . ., in qua iamdudum a longo tempore plebanatus officium assumpsisti, deservire non curas personaliter in proprie salutis dispendium et eorum utriusque sexus fidelium, qui tuo regimini sunt commissi, dissimulare ex officii nostri debito aliquatenus non valentes,[e] discrecionem tuam monemus presentibus et hortamur, dantes tibi firmiter in preceptis, quatenus infra mensis unius spacium a recepcione presencium apud prefatam ecclesiam Curimensem resideas et in ea, prout ipsius cura et tuum exigit officium, personaliter deservias, ut teneris, alioquin contra te licet inviti, quantum de iure fuerit, faciemus. Datum X Kalendas Decembris.

Fol. 12 č. 80, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 240'. V následujícím kuse se prolonguje faráři Kouřimskému lhůta tato o 2 měsíce, v čís. 82 o další 3, toto druhé prodloužení má datum 1289 dub. 1. Nutno tedy položit tento rozkaz do r. 1288.

81.

Biskup Tobiáš prodlužuje faráři Kouřimskému lhůtu k přestěhování se na faru o 2 měsíce.

(1288 prosinec—1289 leden).

Similiter eidem plebano episcopus mandat.

Th(obias)[f] dei gracia etc. dilecto in Christo filio Ja. etc.[g] Meminimus discrecioni tue unius mensis spacium per te in ecclesia Curimensi[h] ad personalem residenciam faciendam (assignasse), et quia hoc adimplere non valuisti, tibi hac vice, tecum mitius agere cupientes, damus firmiter in preceptis, ut id, quod infra unum mensem adimplere non poteras, infra duos alios menses fideliter exequaris, facturus in prefata ecclesia residenciam personalem, alioquin extunc, quod iustum fuerit, faciemus.

Fol. 12' č. 81, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 240'. Srovnáme-li tento list s předcházejícím a následujícím, vidíme, že pochází z rozhraní r. 1288 a 1289.

a) ‚Jo. d. g. Prag. ep.' Kap. J. — b) ‚H' Kap. J. — c) ‚. . ' Kap. J. — d) ‚residere' In. — e) ‚valemus' In., ‚valentes' Kap. J. — f) ‚Jo' Kap. J. — g) ‚ut supra' Kap. J. — h) ‚tua' Kap. J. — i) Doplněno dle Kap. J.

82.

Biskup (Tobiáš) prodlužuje faráři Kouřimskému lhůtu k přestěhování se na faru o další 3 měsíce.

1289 duben 1.

De eodem.

Licet infra trium mensium spacium iam elapsum in parochiali ecclesia Curimensi[a] residenciam[b] parochialem non feceris, prout a nobis receperas in mandatis, adhuc tamen ad tuam devotam instanciam tecum favorabiliter agere et iusticiam canonicam observare volentes, iterum hac vice aliorum trium mensium spacium tibi a data presencium autoritate qua fungimur assignamus ad predictam residenciam faciendam, alioquin extunc contra te, prout iustum et canonicum fuerit, procedemus. Anno domini MCCLXXXIX. Kalendis Aprilis, indiccionis secunde.[c]

Fol. 12 č. 82, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 241.

83.

Biskup Tobiáš odpovídá měšťanům v (Mostě?) na jich žádost za jiného faráře, aby předložili dříve své stížnosti na dosavadního duchovního správce.

(1279—1290?).

Episcopus scribit civibus, ut, si quid contra plebanum habeant, proponant.[d]

Th(obias)[e] dei gracia Pragensis episcopus dilectis in Christo filiis universis civibus in (Ponte?)[f] salutem etc. Cum quilibet presumatur esse bonus exigente iusticia, donec probetur contrarium, nec aliquis sit, nisi convictus aut confessus in iure fuerit, pro excessu aliquo puniendus, sicut hoc manifeste tradunt tam legum quam canonum instituta, preces vestras, quas nobis pridie de mutando ple[bano] parochialis ecclesie vestre litteratorie porrexistis, licet vos omnes et singulos tamquam spirituales et dilectos in Christo filios nostros spiritualis[g] karitatis prosequamur affectu, contra deum et iusticiam non possumus exaudire. Quare, si aliquid contra predictum ple[banum] vestrum cupitis proponere et probare, iusticie vobis, quandocunque super hoc requisiti fuerimus, exhibebimus complementum. Datum etc.

Fol. 12' č 83, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 241. Zdá se, že v tomto případě jméno ‚Ponte' rukopisu kapitulního J 40 je správné. Ve sbírce naší je více istů týkajících se právě Mostu a jeho opposičního smýšlení. Srov. č. 123—125 a 127. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

a) Schází v Kap. J. — b) ‚ad residenciam' In., ‚residenciam' Kap. J. — c) Bez datování v Kap. J. — d) Celý nadpis v In na rasuře. — e) ‚Johannes' Kap. J. — f) ‚in tali loco' In., ‚in Ponte' Kap. J. — g) ‚speciali' Kap. J.

84.

Biskup Tobiáš nařizuje faráři, aby nejmenovanému šlechtici dodal list a přiměl jej k zadostučinění faráři N., jemuž těžce ublížil.

(1279—1290?)

Episcopus mandat plebano, ut litteram suam cuidam presentaret et induceret eum ad hoc, quod pleb[ano] suo satisfaceret pro illatis.

Th(obias)[a] dei gracia etc. dilecto in Christo filio . .[a] plebano in . salutem etc. Precipimus tibi sub pena suspensionis ab ingressu ecclesie firmiter et expresse, quatenus litteram nostram, que debetur nobili viro domino H. de tali loco, eidem, nunc degenti in . ., aut alias, ubicunque fuerit, visis presentibus personaliter representes ac eum ex parte nostri moneas et inducas, ut nos taliter in hiis, que in littera predicta continentur, exaudiat et faciat, sicut eius[b] condecet honestatem, quia iniuriam et atrocem violenciam N. plebano de . . per ipsum et suos homines irrogatam non possumus nec debemus propter nostrum officium diucius tolerare. Datum etc.

Fol. 12' č. 84, též v rukopisu kapituly Pražské J 40[b] fol. 256'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

85.

Arcijáhen M(iroslav) nařizuje děkanům, aby ve všech kostelích prohlásili klatbu nad jakýmsi šlechticem, který neoprávněně odňal faráři jeho faru.

(1279—1290?).

Archidyaconus mandat decanis et plebanis, ut baronem excomunicarent, qui ipsum eiecit de ecclesia.

M(iroslaus)[c] divina providencia archidyaconus . . de . . dilectis in Christo filiis . .[d] et . . decanis suis salutem etc.[e] Cum B. dictus de . . per dominum nostrum venerabilem dominum Th(obiam),[f] dei gracia Pragensem episcopum, ac nos sit monitus racionabiliter aliquociens et inductus, ut H. presbytero et plebano legittimo de eodem . . ecclesiam, de qua ipsum eiecit sine iudicio debito violenter, cum universis ablatis restitueret et congrue satisfaceret, prout debet, spiritu rebellionis assumpto in detrimentum honoris et anime et ecclesie ipsius ac in dispendium[g] ecclesiastice libertatis et in eiusdem

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚eis' In., ‚eius' Kap. J. — c) ‚M.' In., ‚Miroslaus' Kap. J. — d) ‚P. et C.' Kap. J. — e) V Kap. J přichází nyní arenga: ‚Cum offensio clericalis jako v pozn. g. — f) ‚Jo' kap. J. — g) ‚et ecclesie ipsius ac in dispendium' doplněno v In. na okraji. V textu chybou písařovou nyní vloženo toto: ‚cum offensio unius presbyteri qualiscunque sit iniuria totius ordinis clericalis — cum inter opera caritatis

presbyteri et totius etiam cleri preiudicium non modicum et gravamen, prefati domini nostri Pragensis episcopi piis mandatis et monitis racionabilibus et honestis atque etiam nostris penitus vilipensis, iamdicto H. plebano ecclesiam suam cum ablatis non curaverit restaurare, nos eidem plebano et cuilibet subdito nostro in suo iure deesse non valentes nec debentes[a] tantam temeritatem sacrilegam et profanam sub dissimulacione aliqua pertransire, discrecioni vestre mandamus in virtute obediencie et sub pena excomunicacionis, quam vos in hiis scriptis incurrere volumus, si non feceritis quod mandamus, quatenus prefatum B. de . . destructorem et invasorem publicum tocius ecclesiastice libertatis in omnibus ecclesiis decanatuum[b] vestrorum denuncietis et denunciari faciatis (excomunicacionis), quam ipso facto incurrit, sentencie subiacere, pulsatis campanis et candellis extinctis singulis diebus dominicis et festivis, ut ab universis Christi fidelibus arcius evitetur, ipsum B., si medio tempore mortuus fuerit vel aliquis de familia et de hominibus suis, nullatenus tradentes ecclesiastice sepulture ac etiam omnia iura ecclesiastica sibi et sue familie et suis hominibus denegantes preter solummodo ultimas penitencias moriencium et baptismata parvulorum tamdiu, donec ecclesia sua cum ablatis universis restituta[c] pro illata sibi iniuria satisfaciat congruenter et a nobis aliud receperitis in mandatis. Datum etc.

Fol. 12' č. 85, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 250'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

86.

Biskup Tobiáš nařizuje Jo. děkanovi (v Mýtě), aby vystoupil proti nezřízenému životu kněžstva, aby zakázal kněžím nosit zbraně a aby exkomunikoval neposlušné vikáře.

(1279—1290).

Episcopus mandat decano, ut clericos detineret, qui cum gladiis et cultellis incedunt.

Th(obias)[d] dei gracia etc. dilecto in Christo filio Jo. decano de (Muta)[e] salutem etc. Cum inter caritatis opera sit profectus salutis animarum errantes quoslibet ad statum salutiferum revocare,[f] ad corrigendos excessus et maliciam perversorum tanto diligencius debemus assurgere

---

non sit minimum, errantes quoslibet ab erroris semita revocare — cum inter opera caritatis sit profectus salutis animarum errantes quoslibet ad statum salutiferum revocare et ipsius ac in dispendium.' To jsou tři arengy, které v předloze snad byly na okraji, o třetí se to dá dokázat, srovnáme-li začátek následujícího listu, a které písař zároveň s doplňkem, který sem patří a také na okraji se v předloze nacházel, bez myšlení opsal. V Kap. J. tato část schází.

a) ‚debemus' In. — b) ‚decanatum' In., ‚decanatuum' Kap. J. — c) ‚ecclesiam suam c. a. u. restitutis' Jn. — d) ‚Jo' Kap. J. — e) ‚. . ' In., ‚tali loco' Kap. J. — f) ‚Cum inter — revocare v In. na okraji jinou rukou.

et officii nostri debitum exercere, quanto eorum excessus desereremus dampnabilius incorrectos. Mandamus igitur providencie tue in virtute obediencie firmiter et expresse, quatenus insollentem et inordinatam vitam et conversacionem illicitam plebanorum et clericorum quorumlibet decanatus tui, qui armati cum fixuralibus gladiis et cultellis contra canonicas sancciones presumunt incedere et vitam alias ducunt enormiter dissolutam cum suis focariis indecenter, reducere ad statum debitum et salubrem racione previa non obmittas, eos a quibuslibet actibus illicitis revocando et ad id ipsos iuxta statuta canonica per censuram ecclesiasticam compellendo, contra quoslibet incorrigibiles et in sua pertinaci malicia perdurantes invocato, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Alioquin, cum facientis culpam habere debeat is, qui id, quod potest corrigere, negligit emendare, tu ipse penam canonicam, si mandatum nostrum non feceris, te noveris incursurum, et hoc ipsum facere non obmittas contra[a] vicarios[b] Mutensis[c] ecclesie, qui tibi non obediunt, sicut debent, excomunicando eos auctoritate nostra et excomunicacionis in toto decanatu tuo denuncians et denunciari faciens sentencie subiacere, ut pro meritis dignam recipiant ulcionem. Datum etc.

Fol. 13 č. 86, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 256'. Že tento list jest adresován děkanovi v Mýtě, dokazuje souvislost jeho s čís. 87 a slova ‚vicarios Mutensis ecclesie, qui tibi non obediunt, sicut debent'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

87.

Biskup Tobiáš odpovídá na stížnosti purkmistra a měšťanů mýtských, že nařídil děkanovi, aby potrestal kněžstvo vedoucí nezřízený život.

(1279—1290?).

Episcopus respondet iudici et civibus, quod decano mandavit clericos indisciplinatos captivare.[d]

Th(obias)[e] dei gracia etc. dilectis in Christo filiis . .[f] iudici et universitati civium in (Muta) salutem etc. Super inordinata conversacione plebanorum et clericorum quorumlibet, qui apud vos armati incedunt cum fixuralibus gladiis et cultellis, quorum usus laycis inhibetur, contra canonicas sancciones, sicut ex tenore litterarum vestrarum percepimus, taliter ex officii nostri debito duximus providendum, tam salutem eorum quam commodum procurantes. Honesto namque viro et provido Jo. decano Mutensi[g] per nostras litteras firmiter dedimus in preceptis, ut ipse plebanos et clericos supradictos, cuiuscunque status et condicionis existant, qui insollentem et temerariam vitam ducunt, iuxta statuta sacrorum canonum

---

a) ‚circa' In., ‚contra' Kap. J. — b) ‚vicarium' In., ‚vicarios Kap. J. — c) ‚talis' Kap. J. — d) Po straně na okraji v In. jinou rukou připsáno ‚ad tergum excessus'. — e) ‚Jo' Kap. J. — f) ‚P.' Kap. J. — g) ‚tali' Kap. J.

taliter corripiat et castiget, quod alii eorum exemplo ab hiis et aliis excessibus illicitis arceantur, contra incorrigibiles et in sua pertinaci insollencia perdurantes invocato sibi, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Datum etc.[a]

Fol. 13 č. 87, též v rukopise kapituly Pražské J 40^{b} fol. 257. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

88.

Biskup Tobiáš odpovídá záporně opatovi, žádajícímu, aby svátosti umírajících a křest byl odepřen těm, kteří zpustošili statky klášterní.

(1279—1290).

Episcopus scribit abbati, quod ultimas penitencias moriencium tenetur contradicere pro lesione bonorum monasterii (sic).

Th(obias)[b] dei gracia honorabili viro domino abbati . .[c] salutem etc. Licet ad convincendam maliciam perversorum divina officia, que cultum dominicum adaugent et ecclesiasticam sepulturam in ecclesiis ipsorum et alias, ubicunque expedire videtur, quandoque interdicere nos contingat, propter hoc, ut, quos timor dei a malo non revocat, ecclesiastice saltem cohibeat severitas ulcionis, salutem tamen animarum in aliis ecclesiasticis sacramentis inpedire aliquatenus non debemus, unde in eo, quod baptismata parvulorum et ultimas penitencias moriencium in ecclesiis eorum, qui bona monasterii vestri spoliis et rapinis invadere temere presumpserunt, interdiceremus et interdici faceremus, peticionem vestram, cum non sit racioni consona, sed pocius inducens evidens periculum animarum, contra sacrorum canonum statuta admittere nullatenus volumus nec debemus. Datum etc.

Fol. 13 č. 88, též v rukopise kapituly Pražské J 40^{b} fol. 260'. Roku 1290 tvoří pravděpodobný termín ad quem, poněvadž až do toho roku trvala v Čechách anarchie, za které bylo pustošení církevních statků pravidlem. Též 4 hned následující čísla pocházejí z této doby a jsou podobného obsahu.

---

a) Nyní následuje v In. tato arenga: ‚Cum inter opera caritatis elemosina sit virtus, que operit multitudinem peccatorum, divinam offensam mitigat, dat graciam in presenti et addit gloriam in futuro et universitatem vestram etc.' — b) ‚Jo' Kap. J. — c) ‚cenobii talis' Kap. J.

89.

Biskup Tobiáš nařizuje M., arcijáhnovi Bechyňskému, aby prohlásil interdikt nad kostely pana H(roznaty) z (Husic), který zpustošil biskupské město Chýnov a z kostelův svých dělá tvrze proti usnesení synody.

(1289).

Episcopus mandat archidyacono, ut poneret interdictum in ecclesiis, in quibus municiones construuntur.

Th(obias)[a] dei gracia etc. honorabili viro M.[b] archidyacono Bechinensi etc. Cum nobilis vir dominus H(roznata) de (Husic) violenciis multiplicibus, quas prius in bonis episcopatus nostri per se et suos presumpsit admittere, non contentus, nunc[c] de novo Chinow opidum nostrum cum villis adiacentibus timore dei postposito, ausu sacrilego invadens, vastaverit hostiliter et temere per spolia et rapinas, homines ibidem quam plurimos duriter vulnerando, nos tante temeritatis seviciam sacrilegam et profanam dissimulare aliquatenus absque salutis et honoris (dispendio)[d] non valentes, discrecioni vestre mandamus in virtute obediencie et sub pena excomunicacionis firmiter et expresse, quatenus, cum etiam nobilis idem quam plures ecclesias, in quibus ipse ius patronatus obtinet, incastellare presumpserit contra sinodalem constitutionem nostram et alias canonicas sancciones, tamdiu quamlibet ecclesiam in bonis ipsius sitam subicietis et subici faciatis per decanos vestros ecclesiastico interdicto, ita quod ibidem preter baptismata parvulorum et moriencium penitencias nulla exerceantur ecclesiastica sacramenta, nec aliquorum mortuorum corpora tumulentur, universis ipsius hominibus et eorum familiis etiam in aliis ecclesiis omnibus et singulis, in vestro archidyaconatu . . constitutis, remotis totaliter a divino officio et prefata ecclesiastica sepultura, donec aliud a nobis receperitis in mandatis. contradictores ad id quoslibet et rebelles per censuram ecclesiasticam taliter compellendo, quod vestre obediencie meritum favoris nostri benivolencia[e] propensius attolamus, alioquin prefatam excomunicacionis penam vos ipso facto noveritis incursuros.

Fol. 13 č. 89, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 251. O chronologickém určení a dosazení jména Hroznatova srov. úvod II 4.

---

a) ‚Jo' Prag. episcopus' Kap. J. — b) ‚C. archidiacono . .' Kap. J. — c) ‚nec' In. — d) V In. schází, ‚commodo' Kap. J. — e) ‚benivolenciam' In., ‚benivolencia' Kap. J.

90.

Biskup Tobiáš nařizuje děkanovi (Chýnovskému), aby nad kostely a lidmi pana B(udivoje), který nechce zadost učinit škodám na statcích biskupských spáchaným, prohlásil interdikt.

(1289).

Episcopus mandat decano, ut vastatorem bonorum suorum in toto decanatu suo cum universis hominibus amoveret a divino officio.

Th(obias) dei gracia etc. dilecto in Christo filio . . decano salutem etc. Cum nobilis vir B(udivoj) dictus de . .[a] super diversis spoliis et rapinis ac aliis gravaminibus et offensis, que hominibus episcopatus nostri temere ausu sacrilego irrogare presumpsit, nobis et eisdem pauperibus nostris pluries monitus satisfacere non curavit, nos id tolerare diucius non valentes, discrecioni tue mandamus in virtute obediencie et sub pena excomunicacionis firmiter et expresse, quatenus eundem B(udivoj) et familiam ac universos ipsius homines et familias eorumdem tamdiu in omnibus decanatus tui ecclesiis a divino officio et sepultura ecclesiastica removeas et facias removeri, ecclesias, in quibus ipse ius obtinet patronatus, ecclesiastico subiciens interdicto, ita ut ibidem excepta penitencia moriencium et baptismate parvulorum nulla exerceantur ecclesiastica sacramenta, donec aliud a nobis receperis in mandatis. Quicunque autem mandatis tuis, ymo nostris pocius obedire noluerit in hac parte, illum ad id per excomunicacionis sentenciam compellere non obmittas. Datum.

Fol. 13' č. 90, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 251'. O chronologickém určení a dosazení jmen srov. úvod II 4.

91.

Biskup Tobiáš nařizuje všem farářům, aby každému pustošiteli církevních statků, zemřel-li by bez zadostučinění církvi, odepřeli církevní pohřeb. O totéž žádá dominikány a minority.

(1279—1290).

Episcopus mandat decano[b] et plebanis, ut non sepelirent,[c] si morientur aliqui medio tempore invasores bonorum ecclesiasticorum.

Th(obias)[d] dei gracia etc. dilectis in Christo filiis universis plebanis et viceplebanis, ad quos presens scriptum pervenerit, salutem in domino — Cum iuxta sacrorum canonum statuta excomunicatis omnibus, qui nulla tergiversacione possu(n)t aliquatenus expiari, inhibita sit et inhiberi[e] debeat

a) ‚dominus B. de . .' Kap. J. — b) ‚decanis' Kap. J. — c) ‚sepeliant devastatores bonorum suorum, si aliqui morientur medio tempore' Kap. J. — d) ‚Johannes' Kap. J. — e) ‚inhibere' In., ‚inhiberi' Kap. J.

exigente iusticia ecclesiastica sepultura, universitatis vestre discrecioni mandamus in virtute obediencie et sub pena excomunicacionis firmiter et expresse, quatenus nullus vestrum quemlibet invasorem bonorum ecclesiasticorum manifestum, precipue tamen illos viros maleficos, qui bona monasterii de . . offensisse dignoscuntur, si eos perseverantes in tante temeritatis pertinacia absque qualibet satisfaccione exhibita pro commissis, permittente dei omnipotencia,[a] iusto ex merito ipsorum mors occupaverit, a nobis[b] absolucione non obtenta, in vestris ecclesiis ad sepulturam ecclesiasticam recipere aliquatenus non presumat, alioquin quilibet vestrum, qui mandatum nostrum in hac parte non fecerit fideliter, sicut debet, extunc iamdictam excomunicacionis sentenciam se noverit incursurum. Rogamus[c] insuper fratres predicatores et minores, ad quos pervenerit presens scriptum, ut ipsi nostrarum precum intuitu[d] predictos viros maleficos, quos decedere medio tempore si contingerit, nulla lesis exhibita satisfaccione pro commissis, apud ecclesias (suas)[e] non tradant nec tradi permittant ecclesiastice sepulture, quod apud eos omnimode volumus promereri. Datum etc.

Fol. 13' č. 91, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 251'. Rok 1290 tvoří pravděpodobný termin ad quem, poněvadž až do toho roku trvala v Čechách anarchie, za které bylo pustošení církevních statků pravidlem.

92.

Biskup Tobiáš nařizuje děkanovi, aby povolil církevní pohřeb panu H. z . . který církevní statky za živa pustošil a za něhož dědicové škody nahradili.

(1279—1290).

Episcopus mandat decano, ut iam permitteret quendam mortuum vastatorem sepelire, quia filii sui satisfecerunt sibi pro lesis,[f] et absolvet ab excomunicacione loco sui.

Th(obias)[g] dei gracia etc. dilecto in Christo filio decano[h] . . salutem Cum heredes nobilis viri H. dicti de . ., nunc viam universe carnis ingressi, cuius corpus tradi inhibuimus ecclesiastice sepulture propter spolia et rapinas, salutis proprie immemor contra (deum et iusticiam)[i] in bonis nostris et ecclesie nostre quas exercuit incessanter, nobis et predicte ecclesie nostre pro commissis satisfaccionem congruam impenderunt, mandamus discrecioni tue, quatenus loco nostri eiusdem corpus vastatoris

---

a) ‚divina potencia‘ Kap. J. — b) ‚et a nobis‘ In. — c) Před slovem ‚Rogamus‘ nadepsal sestavovatel sbírky zvláštní titul, ač část ta jest jen zakončením tohoto titulu a sice ‚Pro eodem episcopus rogat fratres cuiuslibet ordinis‘. V Kap. J na témž místě nadpis ‚Episcopus rogat fratres predicatores pro eodem‘. — d) ‚interventu‘ Kap. J. — e) Doplněno dle Kap. J. — f) ‚illesis‘ Kap. J. — g) ‚Jo‘ Kap. J. — h) ‚C. decano in ta lo. salutem in domino‘ Kap. J. — i) Doplněno dle Kap. J.

absolvens in forma ecclesie ab excomunicacione, quam incurrerat ipso facto, tradas ac tradi permittas ecclesiastice sepulture, nostra priori inhibicione non obstante vel quiescente. Datum etc.

Fol. 13' č. 92, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 255. Srov. poznámku u čís. 91.

93.

Biskup Tobiáš nařizuje děkanovi P., aby prohlásil interdikt nad kostely nejmenovaného pustošitele církevních statků a i v jiných kostelích jemu a lidem jeho zamezil přístup k bohoslužbám.

(1279—1290).

Episcopus mandat decano ut nobilem talem[a] a divino officio cum hominibus suis removeret, qui bona episcopalia spoliavit.

Th(obias)[b] dei gracia etc. dilecto in Christo filio P.[c] decano et plebano in . . salutem etc. Cum talis de tali[d] loco in bonis nostris episcopalibus per se et suos multiplicibus et diversis invasionibus ausu sacrilego nobis et nostris multa mala irrogaverit et pro eisdem nullam umquam nobis satisfaccionem impendere curaverit, licet super hoc per nos pluries sit [mon]itus ac etiam requisitus, nos temeritatem tantam ac offensam nostram non modicam et nostrorum dissimulare diucius non valentes discrecioni tue mandamus in virtute obediencie firmiter et expresse, quatenus eiusdem talis[e] . . in tali loco et in tali ecclesias subicere ecclesiastico non differas interdicto, non permittens ibidem divina officia peragi ab aliquo sacerdote, universos et singulos homines ipsius cum eorum familiis omnibus decanatus tui ecclesiis a divino officio et sepultura ecclesiastica totaliter removendo, excepta dumtaxat ultima penitencia morientium et baptismate parvulorum tamdiu, donec a nobis aliud receperis in mandatis; alioquin, si mandatis nostris non parueris in hac parte fideliter, sicut debes, extunc sentenciam excomunicacionis te noveris incursurum. Datum etc.

Fol. 13' č. 93, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 252. Srov. poznámku u čís. 91.

a) ,eundem talem' In., nobiles ta.' Kap. J. — b) ,Jo' Kap. J. — c) ,N' Kap. J. — d) ,Cum P. in nostris bonis' Kap. J. — e) ,eundem talem' In., ,eiusdem P. de . . et in tali loco ecclesias' Kap. J.

94.

Biskup Tobiáš povolává k sobě nejmenovaného mistra na poradu

(1279—1290?).

Episcopus rogat magistrum, ut ad ipsum veniret pro quodam negocio.

Th(obias)[a] dei gracia etc. honorabili viro magistro . .[b] salutem etc. Pro quibusdam nostris et ecclesie nostre utiliter expediendis negociis vestra personali presencia indigentes petimus confidenter, quatenus visis presentibus ad nos quantocius poteritis accedatis, in hoc nobis grate familiaritatis obsequium exhibentes. Datum etc.

Fol. 14 č. 94, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 260'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

95.

Biskup Tobiáš posílá služebníka N. s jakousi žádostí k opatovi.

(1279—1290?).

Episcopus mittens nuncium suum rogat, ut sibi fides adhibeatur.

Th(obias)[c] dei gracia etc. honorabili viro domino . .[d] abbati in . . salutem etc. Petimus confidenter, quatenus exhibitori[e] a nobis[f] N. presencium, servienti nostro, in hiis, (que vobis)[g] ex parte nostra[h] protulerit,[i] fidem credulam adhibentes, effectui ea debito, sicut de vobis confidimus, dignemini mancipare. Datum etc.

Fol. 14 č. 95, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] a to dvakrát, jednou na fol. 265 a po druhé na fol. 269'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

96.

Příměří mezi králem V(áclavem), (Závišem z Falkenštejna), O(jiřem z Lomnice), Jindřichem z Rožmberka) a jich přáteli s jedné a T(obiášem z Bechyně), T(obiášem ze Zvíkova) a jich přáteli s druhé strany.

(1284 duben).

Contractus treugarum ad diem et locum subnotatum.

Noverint universi presentes litteras inspecturi, quod dominus noster excellentissimus, dominus W(enceslaus) dei gracia inclitus rex Boemie et

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚N.' Kap. J. — c) ‚Jo' Kap. J. — d) ‚H' Kap. J. — e) ‚C. exhibitori presencium' Kap J f. 269. — f) ‚a nobis' v In. doplněno na okraji jinou rukou. — g) Doplněno dle Kap. J. — h) ‚nostri' Kap. J. — i) ‚petiverit' In., ‚protulerit' Kap. J.

marchio Moravie, nobis . . et . . et . . de Bechin et . . et . . et . . (de Clinberch)[a] ac nostris universis fratribus, consanguineis, coadiutoribus et amicis et nostris et ipsorum hominibus bonis et fidelibus universis treugas per suam magnificenciam, per nobilem virum dominum (Zavissium)[b] dictum de (Valkenstein),[c] nuncium suum ad nos specialiter destinatum, ex parte sua et ipsius domini (Zavissii)[b] et fratrum eius quorumlibet, consanguineorum suorum et amicorum[d] et eorumdem fidelium — sicut idem (Zavissius)[e] ex parte sua et suorum fratrum, [con]sanguineorum, amicorum et fidelium universorum ipsorum nobis suas litteras exhibuit patentes treugas ad easdem roborandas — et omnium baronum suorum ac civium quorumlibet et eorum fidelium in terra Boemie commorancium a dominica,[f] qua cantatur ‚Misericordia domini', usque ad octavam sancte trinitatis proxime affuturam dedit et contulit graciose ac easdem nobis suis litteris patentibus et prefato nuncio confirmavit, id a nobis etiam exposcendo, licet nobis de iure dare tenetur et debeat in mandatis, ut (quam) bonis ipsius domini nostri regis tam etiam baronibus suis[g], clientibus quibuslibet, villanis et civibus universis in tota terra Boemie manentibus treugas ad eundem diem et terminum ex parte nostri omnium et fidelium nostrorum deberemus liberaliter elargiri. Nos vero, cum sui simus fideles et semper fuerimus ab antiquo et esse debemus et volumus in futurum, mandatis ipsius domini nostri regis volentes puro animo obedire et per hoc ipsius excellencie toto mentis conamine desiderantes fervencius complacere, treugas ex parte nostra, omnium amicorum, consanguineorum et coadiutorum nostrorum ac nostrorum[h] et eorundem fidelium damus et exhibemus fideliter universis baronibus, principaliter . .[i] et . . de . . et . . de . . et . . de . . et villanis ac civibus quibuslibet per totam terram Boemie ubique commorantibus et ad hoc bonis regalibus universis et easdem treugas per nos (et a nobis)[j] exhibitas fideliter firmiterque puro corde, mente non ficta, fraudacione qualibet procul mota, tenore presentis pagine diligentissime confirmamus in evidens testimonium veritatis, dantes eisdem et exhibentes ex parte nostra, amicorum, consanguineorum et coadiutorum nostrorum ac nostrorum omnium et eorum fidelium securum transitum per totam terram Boemie, quocunque eis ire placuerit vel stare ubicunque vel quandocunque usque ad predictarum expiracionem treugarum, et eos super fidem nostram puram recipientes, assecuramus et robur securitatis firmum stabile et plenarium exhibemus, fideliter promittentes, quod ipsis a nobis vel nostris coadiutoribus, consanguineis et amicis ac nostris et ipsorum fidelibus tam in personis quam rebus eorum nullum vituperium dispendium irrogabitur sive fiet, sed in omnibus et per omnia sint immunes a nobis et nostris amicis, consanguineis

a) ‚et . .' In. a Kap. J, ‚et . . de Clinberch' Mn. — b) ‚P' In., ‚C' Kap. J, ‚Z' Mn. — c) ‚ . . ' ve všech rk. — d) ‚fratribus eius quibuslibet, consanquineis suis et amicis' In. i Mn. — e) ‚P' In., ‚ . . ' Kap. J. — f) ‚ad dominicam' In. — g) ‚sive' Kap. J. — h) ‚ac nostrorum' doplněno v In. na okraji jinou rukou. — i) ‚C. G. de . . villanis' Kap. J. — j) Doplněno dle Mn. a Kap. J.

coadiutoribus et nostris ac ipsorum[a] fidelibus, ut est dictum. Attamen si acciderit, quod absit, quodsi per nos aut nostros consanguineos, coadiutores vel amicos vel per nostros et eorum fideles aliquis ex nobilioribus baronibus terre Boemie fuerit captivatus, extunc nos Th(obias) de (Bechin)[b] et Th(obias) de (Clinberch)[c] principaliter pro nobis et ex parte nostri et pro omnibus amicis nostris prescriptis superius et ex parte ipsorum promittimus puro corde et intencione non ficta ac sine omni fraude, quod, si eundem captum non poterimus salvis rebus ipsius, castris et honoribus quibuslibet liberare infra quatuordecim dierum spacium pariter et persona, receptis dominorum H(ogeri) de (Lomnicz)[d] et H(einrici) de (Rosenberch)[e] monicione et intimacione pro eodem, statim volumus et debemus, quod unus ex nobis loco unius captivi, vel si duo fuerint ipsorum, loco duorum nos ambo pro obligacione castrum Pribinicz[f] domini H(enrici)[1]) et ipsius potestatem intrabimus indilate et ibidem tam diu fideliter stare volumus, quousque predictus captus vel captivi[g], per nos et nostros amicos prenominatos superius ac nostros et eorum fideles tantummodo captivati salvis rebus ipsorum, honoribus, castris vel personis fuerint integraliter ac sine diminucione qualibet liberati. Si vero evenerit, quod deus avertat, quodsi per nos, ut dictum est superius, aut nostros consanguineos, quoadiutores et amicos ac nostros et eorum subditos aliquis ex militibus, clientibus vel civibus predicti domini nostri regis vel baronis cuiuscunque fuerit captivatus, extunc nos prefati omnes et singuli tam de Bechin quam de (Clinberch)[h] volentes pure promittimus et omnino fieri volumus promittentes, quod, si eundem captum, semper tamen prius ex parte predictorum dominorum H(ogeri) de (Lomnicz)[i] et H(enrici) de (Rosenberch)[j] recepta commonicione[k] pro eodem, infra XIIII dierum spacium non poterimus cum illesis rebus ipsius et persona de captivitate liberare, extunc statim unum ex nostris militibus loco militis captivi vel unum ex clientibus loco etiam clientis unius, vel si duo fuerint, vel plures, ipsorum loco totidem ita ydoneos et consimiles in nobilitate captivorum in Pribinicz[l] ad dominum H(enricum) transmittemus absque ulla penitus tarditate volentes, quod ibidem tam diu maneat, quousque per nos prefatus captus vel captivi salvis rebus ipsorum ac personis pristine restituantur libertati. Item si evenerit,[m] quod non credimus, quodsi per nos et prenominatos superius vel nostros ac ipsorum fideles bona domini nostri regis vel cuiuscunque baronis ac civium quorumlibet fuerint spoliata, et ipsum spolium ita plenum et integrum, cuius(cunque) esset,[n] recepta amonicione iamdictorum domino[rum] H(ogeri)

a) ‚nostrorum' Mn. — b) ‚..' In. i Kap. J, ‚Bechin' Mn. — c) ‚..' In., ‚Clinberch, Mn., ‚C. de .. Kap. J. — d) ‚..' In. i Kap. J, ‚Lomnicz' Mn. — e) ‚..' In., ‚Rosmberch, Mn., ‚C. de ..' Kap. J. — f) Schází v Kap. J. — g) ‚captī' In., ‚captivi' Mn. i Kap. J. — h) ‚..' In. a Kap J, ‚Clinberch' Mn. — i) ‚..' In i Kap. J, ‚Lomnicz' Mn. — j) ‚..' In., ‚Rosenberch' Mn., ‚C. de ..' Kap. J. — k) ‚communicione' In., ‚commonicione' Kap. J. — l) ‚Pribinich' Mn., ‚..' Kap. J. — m) ‚venerit In., ‚evenerit' Mn. i Kap. J. — n) ‚etiam' Mn.

de (Lomnicz)[a] et H(enrici) de (Rosenberch)[b] spolio pro eodem, non possemus in XIIII[c] dierum spacio restaurare, extunc unum ex nostris clientibus vel duos ydoneos in Pribynycz[d] ad sepedictum H(enricum) transmittemus, quod ibidem tam diu maneant, ut est dictum, quousque predicta ablata, cuiuscunque fuerint, sibi integraliter restaurentur. Nos vero omnes et singuli suprascripti tam de (Bechin)[e] quam de (Clinberch)[f] fatemur, hanc ordinacionem esse per nos statutam et fideliter roboratam, promittentes pro nobis et ex parte nostri et ipsius Tho(bie) de Bechin[g] et Th(obie) de (Clinberch),[h] quod iidem[i] Th(obias) de (Bechin)[j] et Th(obias) de (Clinberch)[k], si ipsos vel unum ex eis in (Pribinicz)[l] loco alicuius capti vel captivorum intrare pro obligacione contingerit, id fideliter (et)[m] firmiter adimplere continuo non obmittent, idem pro nostris militibus vel clientibus, si nos ipsos loco aliquorum captivorum mittere in Pribynycz[n] debuerimus vel continget, promittimus puro corde, quod hoc caritative[o] et sine fraude perducere ad effectum volumus absque mora, salva excepcione tamen ista, quod, loco unius captivi unus Th(obias) de (Bechin)[p] vel[q] Th(obias) de (Clinberch)[r] vel ambo loco duorum captivorum predictum castrum Pribynycz[s] pro obligacione si intrabunt vel eos intrare contingerít aut nostros aliquos milites vel clientes, dum captivi, pro quibus ipsum castrum Pribynycz intraverint,[t] salvis rebus ipsorum ac personis per nos fuerint liberati, in castro iamdicto Pribynycz[s] pro alia qualicunque incusacione nisi ea de causa, pro qua ipsum predictum castrum intrassent, et non pro alia ibidem teneantur, sed quod statim salvis rebus ipsorum, castris, honoribus ac personis sub ducatu prefatorum dominorum H(ogeri) de (Lomnicz)[u] et (Henrici) de (Rosmberch)[v] ad propria liberaliter conducantur. Insuper fatemur super nos, quod, si predictus Th(obias) de (Bechin)[x] et Th(obias) de (Clinberch)[y] loco alicuius baronis captivi per nos tantummodo vel ambo duorum loco castrum Pribynycz[s] pro obligacione capti vel captivorum, super hoc per[z] dominos H(ogerum) de (Lomnicz)[u] et H(enricum)[aa] de (Rosemberch)[v] commoniti, non intrarent, aut nos nostros milites vel clientes loco captivorum, per nos aut nostros detentorum, in Pribynycz[s] in obligacionem non curaremus mittere, per predictos[bb] dominos H(ogerum) de (Lomnicz)[u] et H(enricum) de (Rosmberch) monicione nobis facta, aut si per nos aut nostros consanguineos, coadiutores et amicos tantummodo, quorum nomina superius sunt [insc]ripta

a) ‚..' In. i Mn., ‚H. et C. de ..' Kap. J. — b) ‚..' In. i Mn. – c) ‚x' Kap. J. — d) ‚Pribinich' Mn., ‚..' Kap. J. — e) ‚..' In i Kap. J, ‚Bechin' Mn. — f) ‚..' In. — g) ‚..' Kap. J. — q) ‚..' In., ‚Clinberch' Mn., ‚H. de .. si ipsos' atd. Kap. J. — r) ‚ibidem In., ‚idem' Mn. — j) ‚..' In., ‚Bechin' Mn. — k) ‚..' In., ‚Clinberch' Mn. — l) ‚vel in .. In., ‚in Pribinicz' Mn., ‚tali loco' Kap. J. — m) Doplněno dle Mn. i Kap. J. — n) ‚..' Kap J o) ‚caritate' In., caritative' Mn. i Kap. J. — p) ‚..' In. i Kap. J, ‚Bechin' Mn. — q) ‚et In., ‚vel' Mn. — r) ‚..' In., ‚Climberch, Mn. — s) Schází v Kap. J. — t) ‚intranssent' In — u) ‚..' In., ‚Lomnicz' Mn. — v) ‚..' In. ‚Rosmberch' Mn. — x) ‚..' In. i Kap. J ‚Bechin' Mn. — y) ‚..', ‚Climberch' Mn. — z) Až k slovům ‚aut nostros detentorum vynecháno v Kap. J. — aa) ‚H. et G.' Kap. J. — bb) ‚per predictorum dominorum' .. ‚monicione facta' oba rk.

prefate treuge infringerentur vel in aliquo violate rationabiliter probarentur, extunc volumus periuri, infames et exleges imperpetuum reputari. In cuius rei testimonium etc. Datum ɔc anno etc.

Fol. 14 č. 96, též v mnichovském rk. fol. 124 č. 55 (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 107 č. XXI) a v rukopise kapituly Pražské J 40ᵇ fol. 276—277. Srovnáme-li listinu tuto s mírem uzavřeným 24 máje 1284 mezi stranami v Čechách (Emler RB. II č. 1316), vidíme, že i toto příměří pochází z téhož roku a že i zde vystupují tytéž osoby. Srv. též Emler RB. II č. 1311, 1312 a 1317.

¹) Srov. Emler R. B. II. č. 1293.

97.

Král (Václav, Záviš z Falkenštejna) a jeho strana dávají až do vypršení příměří straně (Tobiáše z Bechyně) průvodní list k svobodným cestám po celé zemi.

(1284 duben).

Ad Idem.

⟨Tunc sic dicatur ex parte regis et baronum dominis de (Bechin)[a] et de (Clinberch)[b]⟩ Eosque recepimus super fidem nostram regiam, dantes eis pro nobis et ex parte nostri, omnium baronum nostrorum ac ipsorum fidelium et civium quorumlibet nostrorum in tota terra nostra Boemie commorancium securum transitum civitates quaslibet intrandi et manendi ac in eis standi pro ipsorum libito voluntatis et de ipsis[c] libere recedendi, quod ipsis a nobis aut nostris terrigenis et civibus universis ac nostris et ipsorum fidelibus nullum periculum in rebus aut personis penitus inferretur, sed quod usque ad expiracionem predictarum treugarum a nobis et nostris baronibus cunctis et civibus ac nostris et ipsorum fidelibus nullam[d] sollicitudinem habentes de rebus ipsorum vel personis, custodiam aut cautelam, per omnia sint liberi et immunes omni cavillacione procul mota etc.

Fol. 17' č. 97, též v mnichovském rk. fol. 125 č. 55ᵃ a v rukopise kapituly Pražské J 40ᵇ fol. 277'. Tento kus se nám jeví jako zakončení druhé listiny v této záležitosti, kterou vydal král a jeho strana a kde obdržitelem listiny jsou přátelé Tobiáše z Bechyně. Proto nadpis ‚Ad idem' a poznámka ‚Tunc sic dicatur ex parte regis et baronum dominis de . .'

a) ‚. .' In. i Kap. J, ‚Bechin' Mn. — b) ‚. .' In. i Kap. J, ‚Clinberch' Mn. — c) ‚ipsius' In., ‚ipsis' Mn. i Kap. J. — d) ‚nostram' Mn.

98.

Th. z . . zajišťuje nejmenovanému faráři po dobu sporu jeho s kaplanem královským Heřmanem bezpečnost před služebníkem svým Ot. bratrem kaplanovým a jiným služebnictvem svým.

(1279—1290?).

Hic[a] quidam ex parte servorum suorum dat securitatem ad se veniendi.

Nos Th.[b] dictus de . . notum fa[cimus] universis, quibus presentes exhibite fuerint, quod nos bona nostra fide et omni malo ingenio quiescente assecuramus dominum . . plebanum de . . , ita tamen, quod, quamdiu inter ipsum dominum[c] et H(ermannum) domini nostri W(enceslai) incliti regis Boemie capellanum causa controversie super inieccione manuum vertitur violenta, nec eadem inter ipsos fuerit iuris sentencia coram eorum delegato iudice terminata (sic), promittentes, quod dicto domino . .[c] per Ot.[d] servientem nostrum, predicti H(ermanni)[e] fratrem, et per alios nostros servitores in persona ipsius durante dissensionis inter eos termino nullum periculum iminebit. Si vero dicte controversie causa inter predictos . .[c] et H(ermannum)[e] terminata fuerit iuris forma, extunc ad ea, que inter se ulterius habuerint accionis, ad assecurandum[f] ipsum dominum . .[c] tenore presencium nos nullatenus obligamus, nisi ad hoc eiusdem domini . .[b] peticionibus inclinemur. Datum etc.

Fol. 15 č. 98, též v mnichovském rk. fol. 125 č. 56 a v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 256'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) O královském kaplanu Heřmanovi srov. Loserth, Das St. Pauler Formular č. 79, 87 a 100.

99.

(Záviš z Falkenštejna) dává jménem krále Václava bratru biskupa Tobiáše průvodní list na cestu ke dvoru a k jednání s králem.

(1284 duben).

Nobilis quidam ex parte sua et suorum nobilem quendam assecurat veniendi ad regem.

Noverint universi presentes litteras inspecturi, quod nos (Zavissius)[g] dictus de (Falksteyn)[h] baro regni[i] Boemie nobilem virum . .[j] fratrem domini episcopi pro domino nostro W(enceslao) inclito rege Boemie et marchione Moravie et ex parte ipsius ac omnium fidelium eius, pro nobis

a) ‚Nobilis' Kap. J. — b) ‚. .' Mn., ‚H' Kap. J. — c) ‚P' Kap. J. — d) ‚Oth.' Mn., schází v kap. J. — e) ‚H' In. a Kap. J, ‚Her' Mn. — f) ‚securandum' In., ‚assecurandum' Mn. i Kap. J. — g) ‚P' In., ‚Zavissius' Mn., ‚H' Kap. J. — h) ‚. .' In., ‚Falksteyn' Mn. — i) ‚boro regis' In., ‚baro regni' Mn. — j) ‚G' Kap. J.

et ex parte nostri ac aliis omnibus fratribus nostris, consanguineis et amicis et nostris ac ipsorum fidelibus (cunctis et pro .. tali et ex parte ipsius ac universis fratribus suis consanguineis et amicis et universis ipsorum fidelibus)[a] assecuramus et robur securitatis firmum, stabile et plenarium exhibemus, tenore presencium fideliter promittentes, quod ipse .. cum omnibus eum commitantibus a data presencium usque ad talem diem ad predictum dominum nostrum et suum, dominum regem Boemie et marchionem Moravie, quandocunque sibi videbitur expedire, secure accedere valeat, stare cum eo et ab ipso ad propria remeare salvis rebus et personis ipsius ac eorum omnium, qui in sua fuerint commitiva. In cuius rei testimonium .. Datum etc.

Fol. 15 č. 99, též v mnichovském rk. fol. 125 č. 57. (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 110 č. XXII) a v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 256. Zde opět jako v č 96 rukopis inšprucký má místo správného Z. (Zavissius), P. Tudíž předloha zde i tam zavinila stejnou písařskou chybu. Listina tato souvisí se smlouvami pod čís. 96 a 97 a jest patrně jedním aktem jednání o mír r. 1284 v dubnu.

100.

Biskup Tobiáš dává nejmenovanému pánovi průvodní list na cestu a k jednání s králem Václavem.

(1284 duben).

Episcopus nobilem assecurat ad regem veniendi.

Nos Th(obias) dei gracia Pragensis episcopus notum esse volumus universis presentes litteras inspecturis, quod nos ad requisicionem precordialis domini nostri domini W(enceslai) illustris Boemie regis et marchionis Moravie nobilem virum .. de tali loco assecuramus, ut ipse secure venire[b] valeat ad eum, stare cum eo et ad propria remeare salvis rebus suis et omnium suorum commitum pariter ac personis, eidem nobili, prout per predictum dominum nostrum regem requisiti sumus, tenore presencium promittentes, quod ipse in veniendo ad eum, stando cum eo et ad propria remeando cum sua commitiva in rebus et personis nullum per eum periculum aut dispendium pacietur. In cuius rei testimonium etc. Datum etc.

Fol. 15 č. 100, též v mnichovském rk. fol. 125' č. 58 (Tadra, Věstník spol nauk 1889 st. 111 č. XXIII.) Srovnáním s předcházejícím vysvítá, že i tuto listinu dlužno považovat za článek v řetěze vyjednávání o příměří v dubnu 1284. Tam strana Závišova zde strana Bechyňských zajišťují vyjednavatelům bezpečný průvod ku králi.

a) Doplněno dle Mn. a Kap. J. — b) ‚veniret‘ In., ‚venire‘ Mn.

101.

Biskup Tobiáš dosvědčuje, že vysvětil klerika N. na podjáhenství.

(1279—1290?).

Formata.[a]

Nos Th(obias)[b] Pragensis episcopus etc. notum facimus etc., quod nos divini nominis cultum augeri pocius quam minui cupientes, N.[c] clerico, exhibitori presencium, ad presentacionem nobilis[d] viri talis ordinem subdyaconatus per manus imposicionem contulimus in Pragensi ecclesia nostra tali tempore, spiritus sancti gracia invocata. In cuius rei etc. Datum etc., pontificatus etc.

Fol. 15 č. 101, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 232. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

102.

Biskup Tobiáš dovoluje knězi P. vykonávat úřad kněžský, ač proti ustanovení nabyl svěcení v jiné diecesi.

(1279—1290?).

Episcopus presbytero, qui in alia dyocesi ordines recepit, indulget in sua dyocesi celebrare.

Nos Th(obias)[e] etc. notum esse etc., quod nos exemplo dei omnipotentis, qui omnipotenciam suam parcendo maxime et miserando manifestat, lenti esse ad penam et faciles ad veniam affectantes, ut P.[f] presbyter nostre diocesis, exhibitor presencium, rector ecclesie in . ., illo non obstante delicto, quod ipse presbyteratus ordinem et alios tam minores quam maiores ordines universos a venerabili in Christo patre N. episcopo ⟨vel archiepiscopo⟩ recepit et presumpsit recipere contra sacrorum canonum instituta, in nostra civitate et dyocesi eorumdem ordinum ministerium libere exsequi valeat, auctoritate sibi qua fungimur indulgemus, eum[g] super hoc misericorditer dispensantes testimonio huius scripti. Datum anno domini etc.

Fol. 115 č. 102, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 239. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

---

a) V In. dvakrát, napřed černým pak červeným inkoustem. — b) ‚Jo' Kap. J. — c) ‚M' Kap. J. — d) ‚nobili' In., ‚nobilis' Kap. J. — e) ‚Jo' Kap. J. — f) Schází v Kap. J. — g) ‚cum eo' In.

103.

Biskup Tobiáš zapovídá měšťanům nejmenovaného města bez dovolení jich faráře zpovídat se minoritům.

(1279—1290?).

Episcopus civibus remandat, ut plebano suo et non fratribus confiteantur[a].

Th(obias)[b] dei gracia etc. dilectis in Christo filiis iudici et universis civibus in[c] . . salutem etc. Sincera universitatis vestre providencia nobis literatorie significare curavit, quod tanta ac talis dissensio est inter plebanum vestrum et fratres minores de . . , quod multi homines ex eadem dissensione in erroris laqueum trahi possunt ac etiam ex hoc corda multorum bonorum hominum sepius perturbantur. Cuius dissensionis causam hanc evidenter perpendimus in vestris litteris contineri, videlicet quod fratres minores asserunt, quod populus non teneatur petere licenciam a plebano, quandocunque eis voluerit confiteri, plebano contrarium asserente, quod plebs sibi commissa, pro qua ipse tenetur in extremo examine reddere racionem, ab eo debet petere licenciam alias confitendi, cum ipse debeat congnoscere vultum pecoris sui et unius cuiusque conscienciam regere, quod sibi proficiat ad salutem, et hoc ut congnoscere possit, cui digne debeat conferre sanctissimum eucaristie sacramentum. Finem igitur litibus imponere et discordie materiam amputare volentes, sic vobis de prelatorum nostrorum iuris peritorum consilio, prout petistis, duximus rescribendum, quod vos omnes et singuli tam mares quam femine plebano vestro predicto debetis de nostro consilio et mandato precipue in hiis omnibus et singulis, que ad salutem vestrarum pertinent animarum, humiliter et fideliter obedire. Unde scire debetis, quod quilibet vestrum non potest nec debet eo pretermisso alteri confiteri, nisi ab eo petita licencia, prout sanctorum patrum statuta et iura canonica hoc decernunt. Datum etc.

Fol. 15, č. 103, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 260'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

104.

Biskup Tobiáš ustanovuje děkana N. výběrčím desátků a nařizuje farářům, aby ho poslouchali.

(1287 září 24 — 1288 září 23.)

Commissio decimarum.

Th(obias)[d] dei gracia Pragensis episcopus dilectis in Christo filiis universis plebanis provincie talis salutem in domino. Cum nos honestum

---

a) ‚confitentur' In , ‚confiteantur' Kap. J. — b) ‚Jo' Kap. J. — c) ‚talis loci' Kap. J. — d) ‚Johannes' Kap. J.

virum N. plebanum de . ., decanum vestrum, nostrum decimatorem in anno presenti prime indiccionis constituerimus pleno iure, discrecioni vestre mandamus in virtute obediencie, quatenus eidem decimatori nostro, decano tali, in hiis, que ad fidelem et solicitam exquisicionem decimarum[a] nostrarum[b] episcopalium pertinent, debitam reverenciam inpendentes, tamquam nobis obediatis reverenter, fideliter et attente vel devote, scituri, quod nos interdicti, suspensionis et excomunicacionis sentencias, quas ipse rite tul[er]it in rebelles, ratas et gratas habentes, faciemus[c] eas auctore deo[d] usque ad satisfaccionem condignam inviolabiliter observari. Datum etc., pontificatus, indiccionis.

Fol. 15' č. 104, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 275. Indikce první v době panování Tobiášova připadá na r. 1288, poněvadž však střídání indikce v době té se děje 24 září (srov. Emler, Rukověť chronologie st XVI), nutno za první hranici časovou této listiny vzíti již 24 září r. 1287.

105.

Biskup Tobiáš ustanovuje na žádost krále Václava, královny Guty a věřících nejmenované obce kněze P. farářem při tamním kostele.

(1287—1290?).

Episcopus quendam ad peticionem regis et parochianorum ad ecclesiam confirmat.

Th(obias)[e] dei gracia etc. notum esse volumus, quod nos per nobilem virum dominum dominum P. de . . loco, nuncium ad nos specialiter destinatum ex parte precordialis domini nostri, domini W(enceslai) incliti regis Boemie et marchionis Moravie, et excellentissime domine G(ute)[f] regine Boemie et marchionisse Moravie, attencius requisiti, ad peticionem et presentacionem universorum heredum et incolarum ville et omnium aliorum parochialium ecclesie de . . ipso tali loco in eadem ecclesia de . ., in qua heredes et parochiales predicti ius obtinent patronatus, sicut hoc predictorum domini regis et domine regine nomine prefato nuncio didicimus referente, P. presbyterum, exhibitorem presencium, rectorem instituimus legittimum et plebanum, eam sibi cum omnibus suis pertinenciis auctoritate qua fungimur confirmantes et animarum curam ei ibidem, prout ad nostrum spectat officium, committentes. In cuius rei testimonium etc. (Datum)[g] anno domini etc., pontificatus, indiccionis.

Fol. 15' č. 105, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 233. První chronologickou hranici dává příjezd královny Guty do Čech 1287 červc. 4, o druhé srov. úvod II 3.

a) ‚decanorum' In., ‚decimarum' Kap. J. — b) ‚nostrorum' In., ‚nostrarum' Kap. J. — c) ‚quas — faciemus' doplněno v In. nahoře na okraji jinou rukou; ‚faciemus' dvakrát. — d) ‚auctoritate, qua fungimur' Kap. J. — e) ‚Jo' Kap. J. — f) ‚G' In., ‚Gute' Kap. J. — g) Doplněno dle Kap. J.

106.

Biskup Tobiáš nařizuje všemu duchovenstvu, aby bratřím nejmenovaného kláštera byli nápomocni při vybírání almužny.

(1279—1290?).

Episcopus mandat decanis et plebanis, ut petitores promoverent.

Th(obias)[a] dei gracia etc. dilectis in Christo filiis decanis, plebanis (et viceplebanis)[b] et eorum vicariis omnibus nostre civitatis et dyocesis, ad quos presens scriptum pervenerit, salutem et paternam in domino caritatem. Negocium petitorum talis monasterii, pro quo vobis et aliis Christi fidelibus nostras indulgenciales litteras destinamus, salutis animarum profectum promovens evidenter, paterno vobis recommendantes affectu, discrecioni vestre in virtute sancte obediencie et sub pena excomunicacionis mandamus firmiter et expresse, quatenus nuncios et procuratores ipsius negocii, fratres monasterii supradicti, exhibitores presencium, benigne recipientes et caritatis eos affectu[c] pertractantes, prefatum[d] negocium sibi creditum in vestris ecclesiis et alibi, ubicunque expedire videbitur, promoveatis fideliter toto posse, nichil de hiis elemosinis, que collate fuerint, recepturi preter id solum, quod vobis sine extorsione aliqua liberaliter fuerit asignatum, alioquin prefatam excomunicacionis penam ipso facto vos noveritis incursuros. Datum etc.

Fol. 15' č. 106, též v rk kapituly Pražské J 40[b] fol. 231'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

107.

Biskup Tobiáš ustanovuje faráře N. výběrčím desátků a nařizuje věřícím, aby ho poslouchali.

(1287 říjen 23 — 1288 únor 20).

Commissio decimalis.

Th(obias)[e] dei gracia Pragensis episcopus dilectis in Christo filiis universis decanis, plebanis et viceplebanis in tota . . provincia constitutis salutem in domino. Cum apud vos honestum et religiosum virum fratrem N. plebanum de . . in hoc anno prime indiccionis decimatorem nostrum constituerimus pleno iure, discrecioni vestre mandamus in virtute obediencie firmiter et expresse, quatenus eidem decimatori nostro in omnibus et precipue in hiis, que ad diligentem et sollicitam exquisicionem ac fidelem et integram solucionem episcopalium decimarum nostrarum pertinent, obediatis fideliter tamquam nobis, sibi et nunciis eius propter nostram et ecclesie Pragensis matris vestre reverenciam et amorem honorificenciam

---

a) ‚TT' Kap. J. — b) Doplněno dle Kap. J. — c) ‚effecto' In. — d) ‚et prefatum' In. — e) ‚Jo' Kap. J.

debitam impendentes, alioquin interdicti, suspensionis et excomunicacionis sentencias, quas ipse autoritate nostra, quam ei contulimus et conferimus in hiis scriptis, rite tulerit in rebelles, ratas et gratas habentes, faciemus auctore deo usque ad satisfaccionem condignam inviolabiliter observari. Datum etc. X Kalendas tales, pontificatus nostri anno nono etc.

Fol. 15' č. 107, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 275. Rok devátý biskupování Tobiášova vyprší 22 únorem 1288. Indikce se střídá v Čechách v době Václava II. dnem 24 září (Emler, Rukověť chronologie st. XVI.). Indikce první počne tedy tímto dnem r. 1287. Nutno tedy položit tento ‚X Kalendas' vydaný list jen mezi 23 říjen 1287 a 20 únor 1288.

108.

Biskup snímá klatbu s pustošitele církevních statků, který však musí nahradit učiněné škody.

(1279—1290?).

Episcopus absolvit excomunicatum lesorem ecclesie inpensa satisfaccione.

Gravi pene meruit subiacere, qui proprie salutis immemor non curavit sancte matri ecclesie deservire sed tamquam iniquus[a] raptor ipsam impudenter luporum morsibus attemptavit; et quamvis talibus pena condigna[b] debeatur, moti tamen sacro eloquio scripture, que ait ‚in quacunque hora peccator ingemuerit, salvus erit', te ab excomunicacionis sentencia absolutum, qua[c] involutus fueras per suggestionem dyabolice pravitatis et humane carnis, que nimium fragilis est nature, ad gremium sancte matris ecclesie recipimus[d] sub hac forma, ut per te et tuos complices ecclesie iam multocies nominate et ministris ipsius pro omni lesione (et)[e] gravamine satisfiat, qui ad honorem et cultum dei ymnis et laudibus die noctuque invigilant cum graciarum laudabili accione.

Fol 15' č. 108, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 255. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

109.

Kdosi prosí bratra o podporu.

Quidam rogat fratrem, ut ipsum sublevaret de paupertate aliquibus donis.

In necessitatis articulo — — — super terram.

Fol. 16 č. 109. Tento dopis, asi slohové cvičení nejspíše pocházející od Jindřicha z Isernie neb z jeho školy, dostal se z nějaké jiné kompilace do naší sbírky.

---

a) ‚initus' In., ‚iniquus' Kap. J. — b) ‚continua' In., ‚condigna' Kap. J. — c) ‚quam, In., ‚qua' Kap J. — d) ‚reciperimus' In., ‚recipimus' Kap. J. — e) Doplněno dle Kap. J.

110.

Přítel příteli oznamuje, že služebník jeho přišel k němu a přiznal se ke krádeži, již spáchal na svém pánu.

(?—1290?).

Amicus amico significat, quod servus ipsius, qui sibi cum rebus recesserat, ipsas sibi restituit.

Pura confessio ac debita delinquentis et in nullo ficta vel apparens suorum veniam obtineat delictorum, quamvis gravamina et stupore ammirabili plena ac errore inaudibili videantur, ita tamen[a] si eam satisfaccio consequatur sufficiens et condigna. Vernaculus vester ad nos humiliter clam devenit dolens cum lacrimis super modum, qui quorumdam[b] pravorum et iniquorum[c] sociorum inductus consilio et seductus[d] fugam iniverat cum rebus vestris, quas abstulerat, sue fidei deputatis; et quia nihil deminuit ob honorem et reverenciam nominis vestri de rebus, quas secum asportaverat, ut se ipsum asserit et fatetur, rogo pro ipso et cum ipso, quod eum amore nostri et nostrorum sub hac forma et tali pacto vestre gracie pristine reformetis, ut omni excusacione et occasione postposita et remota universa ablata restituat ex integro, que vos per eundem dicitis amisisse, quoniam non dimittitur peccatum, nisi[e] ablatum prius restituatur, prout sancciones piorum patrum et canones atestantur.

Fol. 16 č. 110, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 281. Dle zakončení vidíme, že jest vydavatelem listu tohoto nějaký duchovní. O chronologickém omezení rokem 1290 srov úvod II 3

111.

(Štěpán z Meisova) maršálek Rakouský žádá pány H. a N., aby mu ustanovili den k uzavření příměří s nejmenovaným s nimi spřáteleným rušitelem míru. Projevuje potěšení, že oni neměli účastenství na škodách učiněných v Rakousích.

(1288).

Amicus amicis rescribens congaudet de incusacione dampnorum, de qua se expurgarunt.[f]

Nobilibus viris et amicis sibi dilectis H. et N.[g] dictis de . . (Stephanus)[h] marsalcus Austrie, dictus de (Meissow), sincere dileccionis et amicicie famulatum cum plenitudine omnis boni. Super innocencia vestra de dampnis terre nostre illatis, de quibus vos contra nos vestris literis expurgastis, vobis intime congaudemus, volentes vos etiam erga dominum

---

a) ‚Ita tamen' doplněno na okraji. — b) ‚qui corumdam' In. — c) ‚inicorum' In. ‚iniquorum' Kap. J. — d) ‚consilio et seductus' v In. doplněno na okraji. — e) ‚si non rest. abl. prout sancc.' In., ‚nisi abl. prius rest., prout' Kap. J. — f) ‚Dux monet quosdam nobiles de terra aliena' Kap. J. — g) ‚M' Kap. J. — h) ‚M. marsc. Aust. dic. de . .' In., ‚N. m. de Austria dom. de . .' Kap. J.

nostrum illustrem ducem Austrie et cmnes nobiles Austrie a tali suspicione diligencius excusare atque omnem honorem vestrum et commodum omni tempore efficacius procurare. Ad hoc sciatis, quod ea, que fecimus amico vestro de .., coacti fecimus et inviti, cum idem nos nimium offenderit nec adhuc[a] nos desinat molestare. Unde eo ipso, quod nos lesit, videtur sibi ipsi contradixisse ac etiam a lesis sibi fore penitus contradictum. Nichilominus tamen, quamvis nullas habeamus treugas ad presens cum eodem, diem vobiscum super eo habere volumus, quecunque nobis a vobis prefixa fuerit et statuta, qua die nobis prefixa a vobis in Wicharcz[b] veniemus et vos in Cunsek[c] ex opposito veniatis super hiis et aliis arduis negociis nobiscum amicicius tractaturi. Insuper rogamus vos, utrum amicus vester de .. interim nobiscum treugas habere velit nec ne, ut id experiamini erga ipsum, et quidquid facere velit in hoc, id nos scire etiam breviter faciatis, ut secundum hoc nos regere valeamus.

Fol. 16 č. 111, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 281. Psaní toto a následující nejlépe se hodí do r. 1288, kdy hranice českorakouské byly jevištěm sporů mezi Václavem a Albrechtem (Srov. Redlich, Zur Gesch. der oesterr. Frage unter König Rudolf, Mitth. d. IÖG. IV Ergbd. 154, 155). Listina z r. 1288 květ. 20 (tamtéž st. 161 až 164), kterou Albrecht uzavírá příměří s Václavem, vysvětluje nám blíže toto zakročení maršálka rakouského, on byl dle znění listiny této mezi jinými povinen vyšetři škody a urovnat spor, kdyby příměří bylo porušeno. Jména míst, kde se měly strany protivné dohodnout, totiž Wicharcz a Cunsek, jsou překroucena. Zde jde o Kumžak v Čechách a Vejkartice v Dolních Rakousích. I jméno Cunsek dá se dobře vysvětlit překroucením ze jména ‚Cungsek' = Königseck (Kumžák). Zajímavo též je, že tyto listy se dostaly do kanceláře Tobiáše z Bechyně. Že strana Bechyňských byla interesována ve sporu Václava s Albrechtem, ukazuje již svrchu označená listina z 20 máje 1288.

112.

(Albrecht) vévoda Rakouský žádá pány N. a B., aby neznepokojovali jeho zemi.

(1288).

Dux monet quosdam nobiles de terra alia, ut terras suas non gravarent.

(Albertus)[d] dei gracia dux Austrie dilectis sibi N. et B.[e] dictis de .. sincere dileccionis affectum. Quod nuper de non invadendis[f] terris nostris hostiliter sinceritatem vestram monere voluimus, hoc defectus fiducie non efficit, sed fama talia murmurabat. Speramus enim, (quod) numquam malum nostrum, qui vobis favimus et partes vestras fovere disposuimus, concordare debeat aut aspiraverit vestre propositum honestatis. Eapropter

a) ‚ad hoc' In., ‚adhuc' Kap. J. — b) ‚..' Kap. J. — c) ‚tale locum' Kap. J. — d) ‚H' chybně v In., patrně četl písař špatně písmenu A; ‚Thos' d. g. dux Austrie Stirie, dominus Carniole ac Portus Naonis' Kap. J. — e) ‚Th.' Kap. J. — f) ‚invadentis' In., ‚invadendis' Kap. J.

vestram sinceritatem, de qua plenam obtinemus confidenciam, presentibus duximus[a] ammonendam, quatenus fidei et devocionis vestre affectum, quem erga nos et nostros semper gessistis et geritis, perducere[b] velitis ad effectum, nos neque nostros in nullis penitus molestantes, ut ex hoc erga patrem nostrum precordialissimum, inclitum et magnificum principem dominum R(udolphum)[c] Romanorum regem, vestrum promotorem, vobis grates multiplices referentes, vos nostre dextre largiflue muneribus premiemus.

Fol. 16 č. 112, též v rk. kapituly Pražské J 40° fol. 281. Srov. poznámku u č. 111·

113.

Jindřich z Isernie žádá kancléře českého o přijetí do služby.

(cca. 1271).

Notarius cancellario regis mittit litteras, ut ipsum susciperet sibi ad serviendum.

Nisi celebris vestre fame sollempnitas — — — nec secludat Apulum regis cancellarius Bohemorum.

Fol. 16' č. 113, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 280' a v rk. dvor. knih. ve Vídni olim philos. č. 383 (Emler RB. II č. 2608).

114.

Vdova žaluje (biskupovi) na pana N., který ve svém domě pod hradem Pražským v okršku sv. Vojtěcha učinil násilí její dceři.

(?—1290?).

Vidua quedam conqueritur advocato de quodam violatore filie sue.

Honestati vestre quedam vidua, oblatrix presentis pittacii,[d] insinuat querulose, quod dominus N.[e] filiam suam per quasdam lenas, quas[f] ad decipiendum[g] eam asoldaverat, in domum suam sitam sub castro Pragensi in contrata sancti Alberti[h] deceptorie procuravit, que cum inscia doli latentis ipsius N.[e] domicilium introisset, idem N.,[e] sequestratis ab ipsa puella clandestino suis lenis, ipsam violenter oppressit et virginitatis margarita[i] auro prestanciore et cunctis opibus preponderante per nephas spoliavit. Unde cum idem N.[e] forum vestre iurisdiccionis sorciatur indubio ipso facto,

a) ‚duxibus' In., ‚duximus' Kap. J. — b) ‚producere' In., ‚perducere' Kap. J. — c) Schází v Kap. J. — d) ‚picacii' v obou rk. — e) ‚C' Kap. J. — f) ‚quams' In., ‚quas' Kap. J. — g) ‚tecupidum' In., ‚decipiendum' Kap. J. — h) ‚Al' Kap. J. — i) ‚maritata' In., ‚margarita' Kap. J.

petit a vobis, pater et domine domine,[a] vidua prenotata, quippe cum ex officio vestro sitis omnium azilum vestrum implorancium debitor[b] in Christo, ut sibi et sue filie de predicto violatore et, ut salva vestra dicam gracia, stupratore velitis condignam reddere racionem illius obtentu, qui ab ecclesia vult defendi viduam et pupillum.

Fol. 16' č. 114, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 280'. Tato stížnost byla adresována nějakému duchovnímu hodnostáři, čemuž nasvědčují slova ‚pater et domine' ‚debitor in Christo' ‚qui ab ecclesia vult defendi viduam'. Poněvadž se uchovala v biskupské kanceláři, odkudž se dostala do sbírky formulářů, jest pravdě podobno, že svědčila přímo biskupovi; mínění to potvrzují slova listu ‚forum vestre iurisdiccionis sorciatur'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

115.

(Oldřich) probošt Pražský omlouvá se biskupovi (Tobiášovi), že dřívější jeho zpráva ode dvora královského, kde vše, co se děje, je nejisté, zakládala se na mylné pověsti.

(1284—1287).

Prepositus excusat se episopo quod rumores sibi ignorat nunciare.

Reverendo in Christo patri, domino suo karissimo, domino (Thobie)[c] venerabili episcopo Pragensi (Ulricus Pragensis)[d] prepositus promptam ac debitam ad quevis ipsius servicia voluntatem. Nova, que consilium domini regis de certo vera esse credebat, dominacioni vestre per priores meas literas intimavi, sed quia sinistro omine ea, que vobis significaveram, non fuerunt deducta operis in effectum, quasi verecundus de[e] incertis rumoribus vobis non presumpsi scripta mea dirigere subsequenter, timens in dictis meis iterum incertitudinem reperiri, peto humiliter et devote, quatenus me erga vestram paternitatem habere dignemini excusatum, presertim cum ea, que geruntur circa curiam regiam, prochdolor, plerumque soleant in dubiis fluctuare, verumtamen ut videar facere, quod in me est, licet finis secundus interdum non correspondeat fini primo, ea, que ista vice geruntur etc.

Fol. 16' č. 115, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 279. Slova »Presertim cum ea, que geruntur circa curiam regiam, prochdolor, plerumque soleant in dubiis fluctuare« a okolnost, že biskup si dává podávat zprávy ode dvora královského, jehož se sám straní neb k němu snad nemá přístupu, ukazují, že list tento pochází z doby, kdy mezi biskupem a dvorem, ovládaným Závišem z Falkenštejna, nepřítelem strany biskupovy, bylo napjetí, tedy od 1284 až do příchodu královny Guty.

---

a) ‚dominice' In., schází v Kap. J. — b) ‚debitores' In, ‚debitor' Kap. J. — c) ‚. .' In., ‚Jo' Kap. J. — d) ‚. . talis' In., ‚Vl' Kap. J. — e) ‚operibus rumoribus' In., ‚operibus' schází v Kap. J.

116.

Bratr bratra napomíná k lásce bratrské.

Frater fratri scribit, ut ipsum magis diligeret sicut frater.

Cum frigescente karitatis — — — compelle flagranter me validioribus brachiis amplexando.

Fol. 16' č. 116. List tento je slohové cvičení pocházející od Jindřicha z Isernie neb z jeho školy a neobsahuje než prázdné frase. Do sbírky naší se dostal as z nějaké jiné kompilace.

117.

Biskup Tobiáš hrozí klatbou a interdiktem (Zdislavovi z Šternberka?), jehož lidé (Příbram a okolí?) zpustošili, a kořist (na Orlík?) odvlékli, nezastaví-li tyto násilnosti a nenahradí-li škody.

(1289).

Episcopus improperat baroni, quare per homines suos permittit bona sua spoliari et ut redderet ablata.

Thobias[a] dei gracia etc. nobili viro (Zdeslao?)[b] dicto de (Sternberk?), amico suo speciali, promtam etc. Miramur et cogimur non merito ammirari, quod vos scientes, quod bona episcopatus nostri per vestros homines prius multiter lesa fuerunt, nunc (Přibram?)[c] opidum nostrum et villas ad ipsum spectantes per vestros et vestrorum amicorum homines, quos in (Orlik?)[d] municione vestra locastis, spoliari et quamplures ibidem vulnerari homines permisistis, de prioribus spoliis nostris et nostrorum nobis nulla satisfaccione inpensa. Et quia spolia et rapine huiusmodi facte[e] in (Přibram?)[f] et villis predictis sine nostro demerito ad[g] prefatum (Orlik?)[f] opidum vestrum sunt deducta, nos de cetero talia tolerare et dissimulare aliquatenus non valentes, nobilitatem vestram monemus attencius et hortamur, ut universa ablata predicta nobis et nostris hominibus restitui faciatis, de illata iniuria nobis et Pragensi ecclesie nostre satisfaccionem debitam impendendo, et quod homines vestros et alios, qui in vestro consistunt obsequio, a nostris et nostrorum de cetero coherceatis gravaminibus et offensis, scientes, quod, si factum hoc non fuerit, locum illum, de quo spolia facta sunt in bonis episcopalibus et alia gravamina irrogata et ad quem supradicta spolia sunt deducta, cogemur ecclesiastico subicere interdicto et tam facientes quam consencientes excomunicacionis sentencia innodare ac eosdem denunciare usque ad satisfaccionem condignam prefate excomunicacionis sentencie subiacere, prout iusticia[h] et vestra ac vestrorum[i] temeritas exigit et requirit. Datum etc.

---

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚. . dicto de . . In., ‚C dicto de . .' Kap. J. — c) ‚nec . . opidum' In., ‚nunc opidum' Kap. J. — d) ‚tali' oba rk. — e) ‚que facte' In. — f) ‚. .' oba rk. — g) ‚et ad' In. — h) ‚iusticiam' In. — i) ‚vestrarum' In.

Fol. 17 č. 117, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] rol. 244'. Že list tento pravděpodobně se týká přepadení Příbrami lidmi Zdislavem ze Šternberka vloženými na Orlík, ukazuje srovnání s čís. 29 a souvislost s listy následujícími. Ve stížnosti biskupově pod čís. 29 vidíme v okolnostech takovou shodu, že přicházíme k pravděpodobnému závěru o totožnosti předmětu zde i tam. V čís. 29 žaluje biskup králi, že lidé od Zdislava ze Šternberka vloženi na Orlík ‚qui per eum in Orlik ... missi fuerant' ještě se Švihovcem a jeho lidmi zpustošili Příbram ‚forense opidum nostrum et XIII villas ad ipsum spectantes' . . . ‚ita quod spoliis multiplicibus et rapinis . . . non contenti quamplures ex hominibus nostris . . . occiderunt et alios vulneratos in (Orlik) crudeliter deducentes, penis diversis afficiunt'. V tomto listě žaluje biskup, že lidé ‚quos in tali municione vestra locastis' ještě s jinými lidmi přátel adresátových zpustošili biskupovo město a vsi k němu patřící ‚.. opidum nostrum et villas ad ipsum spectantes, per vestros et vestrorum amicorum homines . . . spoliari et quamplures ibidem vulnerari homines permisistis' dále si stěžuje, že ‚spolia et rapine huiusmodi... ad prefatum .. opidum vestrum sunt deducta'. Tedy úplná shoda ne ve formě, ale ve věci. Srv. též č. 118 a 119 a pozn. tamtéž. O datování srv. úvod II 4.

118.

Biskup Tobiáš žádá (Zdislava z Šternberka?) o dostiučinění škodám způsobeným posádkou jeho (z Orlíka?) při pustošení (Příbrami?) a okolí.

(1289).

Episcopus rogat baronem, ut episcopalia bona ablata per homines suos restituantur.

Th(obias)[a] dei gracia etc.[b] Nobilitati vestre de vestris hominibus, qui per vos locati sunt in (Orlik?),[c] conquerimur cum dolore, quod ipsi cum aliis complicibus suis, episcopatus nostri bona ausu sacrilego invadentes, (Přibram?)[d] forense opidum nostrum et villas ad ipsum spectantes spoliare equis, pecoribus et rebus aliis, que ibidem fuerant, temere presumpserunt, quamplures ibidem homines vulnerando. Quare nobilitatem vestram attencius requirimus et rogamus, quatenus providere dignemini sine more dispendio, sicut de vobis confidimus, quod nobis et nostris universa reddantur ablata, et (de) illata[e] nobis et ecclesie nostre iniuria congrue satisfiat, quodque per ipsos homines vestros et alios eorum complices talia gravamina in bonis episcopalibus de cetero nullatenus inferantur.

Fol. 17' č. 118, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 245. I v tomto listu pozorujeme podobnou shodu okolností se stížností pod čís. 29 jako v listu předcházejícím. Srov. pozn. pod čís. 117. V čís. 117 hrozí biskup již klatbou a interdiktem, zde obrací se k Zdislavovi z Šternberka prosebně a stěžuje si na lidi jeho ‚per vos locati in ..', že přepadli ‚cum aliis complicibus suis .. tale forense opidum nostrum et villas ad ipsum spectantes .... quamplures ibidem homines vulnerando'. O datování srov. úvod II 4.

---

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚nobili viro ut supra' Kap. J. — c) ‚.. loco' In. — d) ‚.. tale' In., ‚tale wen. tale for. op.' Kap. J. — e) ‚dilata' In.

119.

Biskup Tobiáš žádá dominikány, aby přiměli (Zdislava z Šternberka?) a (Dětřicha Švihovce?) k náhradě škody způsobené vpádem (z Orlíka?) (do Příbrami?) a okolí.

(1289).

Episcopus rogat predicatores, ut inducant baronem, ut bona episcopalia restituat.

Th(obias)[a] dei gratia etc. honestis et religiosis viris . .[b] priori, fratribus universis ordinis predicatorum in . ., amicis suis specialibus, salutem et sinceram in domino caritatem. Honestati et dileccioni vestre, que nostram non latent providenciam, cum gravi cordis nostri amaritudine intimamus, qualiter per illos viros maleficos, quos nobilis vir dominus (Zdeslaus?)[c] de (Sternberk?), patronus vester et noster amicus, in (Orlik?)[d] municione sua locavit, sit (Přibram?)[e] forense opidum nostrum cum villis ad ipsum spectantibus spoliatum, et quomodo sint ibidem quamplures homines vulnerati. Unde cum sciamus veraciter ab experto, quod nobis in hoc casu condolere et conpati debeatis, honestatis vestre providenciam fiducialiter exoramus, quatenus prefatum virum nobilem (Zdeslaum de Sternberk?)[f] et (Detricum Svihovcium?)[g] vestris piis et salubribus monitis, sicut de vobis confidimus, inducatis, quod ipsi[h] nobis et nostris hominibus ablata restitui faciant universa, super iniuriis et dampnis illatis satisfaccionem congruam impendendo et a talibus iniuriis et offensis se et suos ac eos, qui in eorum consistunt obsequio, de cetero cohercendo, alioquin propter honoris et salutis nostre dispendium nostras et ecclesie nostre iniurias[i] manifestas dissimulare aliquatenus non valentes, locum illum, ad quem spolia sunt deducta, cogemur ecclesiastico subicere interdicto et tam facientes quam consencientes ⟨ut supra in proximo⟩ (excomunicacionis sentencia innodare . . .)[j]. Datum etc.

Fol. 17' č. 119, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 245. Srovnáním s textem předcházejícího listu a listu č. 117 a se stížností pod čís. 29 uvedenou vysvítá pravděpodobná souvislost. Všude se jedná o to, že lidé vložení jakýmsi pánem do jakéhosi hradu zpustošili ještě s jinými spojeni biskupovo město a vesnice k němu náležející, mnoho lidí zabili a zranili a kořist odvlekli do hradu, odkudž učiněn výpad. To vše se hodí na loupežné přepadení Příbrami a vesnic k ní patřících lidmi Zdislavem z Šternberka vloženými na Orlík ve spojení s Dětřichem Švihovcem. Srov. též úvod II 4, kde také o chronologickém určení tohoto listu.

---

a) ‚Jo‘ Kap. J. — b) ‚R‘ Kap. J. — c) ‚. . de . . loco‘ oba rk. — d) ‚tali‘ oba rk. — e) ‚tale‘ oba rk. — f) ‚talem‘ In., ‚B‘ Kap. J. — g) ‚talem‘ In. — h) ‚ipsi‘ In., ipse‘ Kap. J. — i) ‚iniuriis In., iniurias‘ Kap. J. — j) Doplněno z čís. 117.

120.

Biskup Tobiáš zakazuje všemu duchovenstvu církevně pohřbít zesnulék šlechtice (Zdislava z Šternberka?), exkomunikovaného pro násilí páchan na osobách a statcích církevních, a žádá dominikány a minority takté o odepření pohřbu.

(1289).

Episcopus mandat abbatibus, prepositis, archidiaconis, prioribus, decanis et universis plebanis, ut non reciperent ad sepulturam . . corpus excommunicati.

Th(obias)[a] dei gracia etc. universis abbatibus, abbatissis, prepositi archidiaconis, prioribus, decanis ac universis aliis ecclesiarum rectoribu Pragensis civitatis et dyocesis salutem etc. Cum nobilis vir (Zdeslaus?) de (Sternberk?) nunc viam universe carnis ingressus propter graves su temeritatis excessus, quos in personas ecclesiasticas per iniecciones manuum temere violentam et ecclesias, bona[c] earum effringendo et host liter invadendo, per se et suos ausu sacrilego[d] exercuissse dignoscitur pe rei evidenciam, que nulla potest tergiversacione celari, excomunicacioni sentenciam multipliciter incurrerit ipso facto, sicut hoc est publicum e omnibus manifestum, universis vobis et singulis in virtute obediencie e sub pena excomunicacionis, quam exnunc in hiis scriptis contra in obedientes quoslibet proferimus et rebelles, mandamus firmiter et ex presse, quatenus nullus vestrum eiusdem excommunicati corpus absqu nostra licencia et mandato tradat aut tradi permittat aput suam ecclesian sepulture ecclesiastice, nec eidem sepulture clericus aliquis audeat interess religiosus[e] aut etiam secularis, si prefatam excomunicacionis penam[f] i se latam voluerit evitare. Fratres autem predicatores et minores et alio exemptos quoslibet attencius rogamus et requirimus in hiis scriptis, ut e ipsi corpus excomunicati predicti ad sepulturam ecclesiasticam aput sua ecclesias non recipiant nec recipi permittant absque nostra licencia specia contra canonicas sancciones, ut pena unius aliis similia presumentibu transeat in exemplum. Datum etc.

Fol. 17' č. 120, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 252. O položení jmén Zdislava z Šternberka do tohoto listu a o datování srov. úvod II 4 a listy 117—12.

---

a) ,Jo. d. g. Prag. ep.' Kap. J. — b) ,. . de . . loco' In., ,C. de . .' Kap. J. — c) ,ac bona' oba rk. — d) ,sacrilegio' In., ,sacrilego' Kap. J. — e) ,religiosis' In. ,religiosus' Kap. J. — f) ,sentenciam seu penam' Kap. J.

Biskup Tobiáš žádá dominikány, aby nepřijímali při svém kostele tělo zesnulého exkomunikovaného pustošitele církevních statků (Zdislava z Šternberka?).

(1289).

Ad idem episcopus predicatores rogat.

Th(obias)[a] etc. honestis et religiosis viris . .[b] priori et fratribus predicatoribus in . . sincere sibi in Christo dilectis[c] salutem etc Cum nobilis[d] . . ⟨usque ad illum locum precedentem post narracionem ‚universis vobis'[e]. Tunc dicatur:⟩ Honestatis vestre providenciam fiducialiter requirimus et rogamus, quatenus eiusdem excomunicati corpus apud ecclesiam vestram non tradatis nec tradi permittatis ecclesiastice sepulture contra canonicas sancciones, ut pena[f] etc. ⟨et postea dicatur:⟩ et nos suo loco et tempore in vestris et vestrorum agendis per hoc exsistamus non immerito prompciores. Datum etc.

Fol. 18. č. 121, též v rukopisu kapituly Pražské J 40[b] fol. 252'. O položení jména Zdislava ze Šternberka do tohoto listu a o datování srov. úvod II 4 a listy 117—122.

122.

Biskup Tobiáš zapovídá pod trestem klatby církevně pohřbít tělo exkomunikovaného šlechtice (Zdislava z Šternberka?).

(1289).

Episcopus mandat decanis, ut non permitterent corpus excomunicati lesoris bonorum episcopatus apud ecclesias sepelire ipsorum decanatuum.

Tho(bias)[g] dei gracia etc. dilectis in Christo filiis universis decanis, qui vices archidyaconorum gerunt, ad quos pervenerit presens scriptum, salutem etc. Literas prohibicionis[h] nostre, per quas nobilis viri corpus (Zdeslai?)[i] de (Sternberk?) nunc viam universe carnis ingressi tradi ecclesiastice sepulture inhibemus, visis presentibus indilate effectui[j] curetis debito mancipare, alioquin excomunicacionis[k] sentenciam, quam nos in hiis scriptis proferimus, quilibet vestrum, qui mandatum nostrum non fecerit in hac parte, sicut debet, extunc prout exnunc se noverit incurisse.

Fol. 18 č. 122, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 253. O položení jména Zdislava ze Šternberka do tohoto listu a o datování srov. úvod II 4 a listy 117—121.

a) ‚Jo.' Kap. J. — b) ‚C' Kap. J. — c) ‚dilectis' doplněno v In. na okraji. — d) ‚nobilis vir' Kap. J. — e) Doplň. dle začátku předcházejícího listu. — f) Doplň dle zakončení předcházejícího listu. — g) ‚Jo' Kap. J. — h) ‚perhibicionis' In., ‚prohibicionis' Kap. J. — i) ‚. . de . . loco' In., ‚G. de . . ' Kap. J. — j) ‚effectum' In., ‚effectui' Kap. J. — k) ‚excusacionis' In., ‚excomunicacionis' Kap. J.

123.

Biskup Tobiáš nařizuje faráři v Mostě, aby stihal církevní censurou ty, kteří zadrželi odkazy věnované minoritům v Mostě.

(1279—1290?).

Episcopus mandat plebano, ut parochianos compelleret ad exsolvenda fratribus minoribus in testamento legata.

Th(obias)[a] etc. dilecto in Christo filio . . plebano in Ponte salutem etc. Cum testamentorum[b] exsecucio quorumlibet precipue in hiis, que ad pios usus religiosis personis et locis legantur, ad iurisdiccionis nostre spectet officium, propter salutis et animarum profectum ecclesiastica iusticia exigente discrecioni tue mandamus in virtute obediencie et sub pena excomunicacionis firmiter et expresse, quatenus omnes illos et singulos, qui legata et in quocunque testamento relicta pietatis intuitu honestis et religiosis viris gardiano et fratribus minoribus de Ponte temere detinere presumunt, ut ea gardiano et fratribus ipsis sine dilacione et diminucione qualibet assignare non differant, per censuram ecclesiasticam compellere non obmittas, sicut cupis[c] penam excomunicacionis prehabitam evitare. Datum etc.

Fol. 18 č. 123, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 262. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

124.

Biskup Tobiáš nařizuje purkmistrovi a všem měšťanům v Mostě, aby pod trestem interdiktu do 8 dnů odvolali ustanovení, jímž zakázali věřícím dávat oféry na počátku mše.

(1279—1290?).

Episcopus mandat parochialibus, ut oblaciones in missarum principio facerent, ut antea fuerat eis consuetum.

Tho(bias)[d] etc. dilectis in Christo filiis . .[e] iudici et universis civibus in Ponte salutem etc. Honestus et religiosus vir frater[f] . ., plebanus vester de Ponte, sua humili nobis insinuacione monstravit, et hoc alias et ex relacione veridica nobis constat, quod vos minus sano ducti consilio oblaciones in missarum principiis fieri prohibetis per quoddam statutum vestrum, si statutum dici debeat, quod inter vos temere editum est de novo, in quo condempnacio certe pene sequitur illos, qui eius existerent in aliquo transgressores. Cum igitur statutum hoc et iamdicta prohibicio vestra devocionem non sinat augeri fidelium et profectum[g] salutis evidenter

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚testamenta quelibet precipue hec' Kap. J. — c) ‚si cupis' Kap. J. — d) ‚Jo' Kap. J. — e) ‚C' Kap. J. — f) ‚N. plebanus' Kap. J. — g) ‚perfectum In.' profectum' Kap. J.

impediat animarum contra consuetudinem ecclesiasticam laudabilem et honestam, ad cuius observanciam fideles Christi cogi possunt et debent racionabiliter atque iuste, discrecionem vestram monemus et hortamur attente, in remissionem vestrorum vobis peccaminum districcius iniungentes, quatenus predictum statutum vetrum et prohibicionem superius nominatam, cum contra iusticiam et libertatem ecclesiasticam nulla honesta racione iuventur infra VIII dierum spacium a recepcione presenćium per vos ipsos revocetis et revocari taliter faciatis, quod predicte oblaciones non impediantur fieri in missarum principiis, sed pocius permittantur, nec aliqua ecclesiasticorum iurium defalcacio toleretur iuxta salubrem consuetudinem iam predictam, alioquin vestrum tante temeritatis excessum sacrilegum et profanum propter salutis et honoris nostri dispendium dissimulare diucius non valentes, extunc vobis et universis vestris hominibus ac familiis divinum interdicemus officium et universa preter baptisma parvulorum et penitencias moriencium ecclesiastica sacramenta, ita quod nec mortuorum corpora in cimiteriis ecclesiasticis tumulentur. Hoc enim solum bene agitur, per quod vita hominum corrigatur. Datum etc.

Fol 18 č. 124, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 262. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

125.

Biskup Tobiáš vytýká purkmistrovi a měšťanům v Mostě nesprávný jich zákaz dávání ofěr při mši, jak je zvykem i v jiných kostelích diecése.

(1279—1290?).

Episcopus eidem scribit iudici et universis parochialibus, ut oblaciones facerent, sicut antea consueverant in principiis missarum et post evangelium.

Th(obias)[a] etc. dilectis in Christo filiis iudici, (iuratis)[b] et universis civibus in Ponte salutem etc. Super eo, quod vos, sicut in vestris ad nos missis literis continetur, ritum civitatis Pragensis et aliarum civitatum regni Boemie observantes, plebano vestro in suis iuribus etiam amplius cupitis deservire, discrecionis vestre providenciam, quantum[c] de iure possumus, commendantes, hoc in vobis approbari non possumus nec debemus, quod universitas vestra edere possit statuta aliqua contra libertatem ecclesiasticam et parrochialis ecclesie vestre laudabilem et longissimis observatam temporibus consuetudinem racionabilem et honestam. Illud namque, quod in principiis missarum fieri prima consuevit oblacio et secunda post evangelium, cum offertorium decantatur,[d] non solum in vestra parochiali

a) ‚Jo' Kap. J. — b) Doplněno dle Kap. J. — c) ‚quam' In., ‚quantum' Kap. J. — d) ‚decanitur' Kap. J.

ecclesia sed in nonnullis[a] aliis dyocesis nostre ecclesiis fieri est consuetum ad profectum salutis eterne, unde hanc[b] racionabilem consuetudinem in dei cultum editam et servatam nullus debet nec valet racionabiliter impedire, maxime sine domini episcopi loci dyocesani licencia et assensu. Datum etc.

Fol. 18' č. 125, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 262.' O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

126.

Biskup Tobiáš žádá nejmenovaného šlechtice, aby vrátil faráři kostel, který mu odňal.

(1279—1290?).

Episcopus monet et rogat quemdam nobilem, ut ecclesiam cuidam presbitero restitueret cum ablatis.

Th(obias)[c] etc. nobili viro domino . .[d] dicto de . . amico suo speciali salutem in domino. Monuimus vos et rogavimus amicabiliter per priores literas nostras et nunc etiam nobilitatem vestram rogamus presentibus et hortamur, in remissionem vestrorum vobis peccaminum iniungentes, quatenus . .[e] plebano de . . ecclesiam cum omnibus ablatis aliis restitui faciatis, scientes, quod per hoc nos obligabitis specialiter ad condigne vicissitudinis repensivam. Alioquin, si preces nostras et salubria monita etiam hac vice contempseritis, pro vestre facientes aliter libito voluntatis, predicto plebano non valentes[f] in suo iure deesse, contra vos exigente officii nostri debito, licet inviti, per censuram ecclesiasticam procedere nullatenus differemus. Datum etc.

Fol. 18' č. 126, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 257'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

127.

Biskup Tobiáš nařizuje faráři v Mostě, aby církevní censurou stihal věřící, kteří zadrželi odkazy svých předků minoritům.

(1279—1290?)

Episcopus mandat plebano, ut parochiales compelleret, quod testamenta facta fratribus minoribus exsolverent.

Th(obias)[g] etc. N.[h] plebano[i] salutem cum sincera in domino caritate. Sua nobis dilecti in Christo fratres minores in Ponte[j] commorantes querimonia detulerunt, quod quidam in eadem civitate tam viri quam

a) omnibus' Kap. J. — b) ,hoc ad' In, ,hanc' Kap. J. — c) ,Jo' Kap. J. — d) ,C· de tali loco' Kap. J. — e) ,B' Kap. J. — f) ,valentis' In., ,valentes' Kap. J. — g) ,Jo' Kap. J. — h) ,C' Kap. J. — i) ,pleb. in tali loco' Kap. J. — j) ,. .' Kap. J.

femine timore dei postposito testamenta suorum predecessorum legata publice dictis fratribus reddere denegant in suarum dispendium animarum. Nos igitur volentes fratrum ipsorum in huiusmodi commodo providere, ut (etiam)[a] ex hoc anime non negligantur testatorum,[b] discrecioni tue precipiendo districcius mandamus, quatenus, si ita est, universos et singulos, quos tales inveneris, monicione debita prehabita per artacionem ab ingressu ecclesie ipsos cogas dicta testamenta ex integro solvere, ut tenentur, quod, si aliqui ipsorum contumaces extiterint, extunc ipsos, donec satisfaciant, tamquam excomunicatos ab omnibus facias arcius evitari. Et[c] hoc idem facias, si opus fuerit, in . . loco et in aliis locis, ubi sepedictis fratribus a fidelibus legata denegantur. Datum etc.

Fol. 18' č. 127, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 262'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

128.

Biskup Tobiáš oznamuje faráři v Ústí, že k žádosti jeho ustanovil soudcem v jeho při opata Postoloprtského, radí mu však, aby při svou vedl v Praze, kde je dostatek zkušených právníků.

(1279—1290?).

Episcopus dat plebano auditores in causa sua.

Th(obias)[d] etc. dilecto in Christo filio . .[e] plebano in Wsk[f] [1]) salutem etc. Devocionis tue propter tue sinceritatis merita precibus inclinati honorabilem virum dominum . .[g] abbatem Porte Apostolorum discrecioni tue, ut petisti, dedimus auditorem, licet hoc negocium tuum[h] bona fide esse utile non credamus, quia abbas ipse, qui causam examinare debet, assessores iuris peritos, quibus indiget, preter Pragam habere non potest, nec credimus, quod propter illud negocium abbas ipse Pragam adire velit, vel alius iuris peritus extra Pragam ad suum monasterium aut ad locum alium declinare. Unde videtur nobis utilius et melius, quod negocium tuum tractetur Prage, ubi potest haberi iuris copia peritorum, et ubi etiam procuratorem ydoneum habere poteris loco tui ad causam tuam et iusticiam defendendam, et hoc tuo arbitrio duximus committendum. Datum etc.

Fol. 19 č. 128, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 278. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) Ústí n. Labem.

---

a) Doplněno dle Kap. J. — b) ‚eorum' Kap. J. — c) ‚Ex' In., ‚Et' Kap. J. — d) ‚Jo.' Kap. J. — e) ‚R' Kap. J. — f) Schází v Kap. J. — g) ‚C' Kap. J. — h) ‚tuo' v obou rk.

129.

Biskup Tobiáš opětně radí faráři (v Ústí), aby při svou jen v tom místě vedl, kde lze míti dost zkušených právníků.

(1279—1290?).

Episcopus scribit plebano, ut Prage sibi eligeret auditores.

Thobias[a] dei gracia etc. dilecto in Christo filio etc.[b] Sicut per priores literas nostras sic et nunc discrecioni tue consulimus[c] bona fide, ut in loco illo accepto a nobis iudice, qui tuo proposito videbitur expedire, iniuriam tue irrogatam innocencie prosequaris, in quo haberi potest iuris copia peritorum. Nos enim honestatis tue sicut etiam cuiuslibet nostri devoti filii iniurie[d] condolentes, causam tuam, cuicunque petiveris, committemus et faciemus in hoc casu amore tui, quidquid cum deo et honore nostro fuerit faciendum. Datum etc.

Fol. 19 č. 129, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 278. Souvisí s listem předcházejícím. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

130.

Biskup Tobiáš posílá k papežskému penitenciáři B(entevengovi) biskupovi Albánskému za příčinou pokání Martina laika, který zabil svou manželku.

(1279—1290).

Episcopus mittit ad penitenciarium pape laycum pro absolucione.

Reverendo in Christo patri et domino, domino B(entevenge) dei gracia Albanensi[e] episcopo, sanctissime sedis apostolice penitenciario principali, Th(obias)[f] Pragensis episcopus omnimode subieccionis reverenciam et honorem. Martinum[g] laycum nostre dyocesis, latorem presencium, qui humani generis inimico instigante uxorem suam legittimam interemit, ad sedis apostolice misericordiam transmittentes, petimus confidenter, quatenus alicui viro ydoneo committere dignemini, ut ipse in casu premisso et aliis, que sibi per confessionem Martini[h] predicti fuerint patefacta, comissum sibi negocium taliter exequatur, quod eidem M[artino][i] proficiat ad salutem. Datum etc.

Fol. 19 č. 130, též v rukopise kapitulním J 40[b] fol. 240. List tento zde již podruhé. Poprvé s adressou a zakončením poněkud jiným pod čís. 44. Srov. úvod II 1. O datování srov. pozn. u č. 44.

---

a) ‚Jo.' Kap. J. — b) ‚C. plebano In.' Kap. J. — c) ‚consolumus' In., ‚consulimus, Kap. J. — d) ‚in iure' In., ‚nimie' Kap. J. — e) ‚tali' Kap. J. — f) ‚Jo.' Kap. J. — g) ‚si' Kap. J. — h) ‚N' Kap. J. — i) ‚idem N.' Kap. J.

131.

Biskup Tobiáš odpovídá faráři v Teplé, že, kdo manželku svou zabil, musí za příčinou rozhřešení do Říma.

(1279—1290).

Super eiusdem negocio.[a]

Th(obias)[b] dei gracia etc. dilecto in Christo filio . .[c] plebano Teplensi[1]) salutem etc. De consilio iuris peritorum in eo casu, quem nobis per tuas literas intimasti, sic discrecioni tue duximus rescribendum. Debet namque ille, qui uxorem suam occidit, ad Romanam curiam quam cito poterit cum nostris litteris proficisci ad absolucionis super eodem crimine beneficium obtinendum. Unde sic super statu salutis sue disponas, quod medio tempore talem agat penitenciam pro commissis, quod sibi proficiat ad salutem. Datum etc.

Fol. 19 č. 131, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 240'. Srov. číslo předcházející, s nímž list tento souvisí a o datování srov. pozn. u čís. 44.

[1]) Která Teplá zde míněna, nelze určiti.

132.

Biskup Tobiáš potvrzuje k žádosti krále Václava založení kláštera poustevníků sv. Augustina v Domažlicích, jimž král daroval místo, kde se usadili.

V Praze, (1288 leden 28).

Episcopus confirmat donacionem regis factam fratribus heremitarum, ut construerent monasterium.

Thobias[d] etc. universis presentes litteras inspecturis salutem in domino.[e] Pie postulacio[f] voluntatis effectu[g] debet prosequente compleri, ut et devocionis sinceritas laudabiliter enitescat et utilitas postulata vires indubitanter assumat. Eapropter universitati vestre tenore presencium volumus esse notum, quod nos ad preces et devotam instanciam precordialis domini nostri, domini W(enceslai) illustris Bohemie regis et marchionis Moravie, donacionem eius legittimam et perfectam[h] de consensu nostro libero et expresso factam[i], quam ipse honestis et religiosis viris fratribus (heremitis) ordinis (s. Augustini)[j], exhibitoribus presencium, fecisse dignoscitur, conferendo eis et ipsorum successoribus universis ac[k] eorum

---

a) ‚negocii' In. — b) ‚Jo.' Kap. J. — c) ‚C' Kap. J. — d) ‚Tobias dei gracia Prag episcopus' cod. Th., ‚Jo.' Kap. J. — e) ‚sempiternam' cod. Th. — f) ‚postulato' cod. Th. — g) ‚effectui' cod. Th. — h) ‚perfectam editam' cod. Th. — i) ‚factam' schází v cod. Th. — j) ‚fratribus ordinis . .' In. ‚f. o. talis' Kap. J., ‚Heremitis ord. s. Aug.' cod. Th. — k) ‚hac' In., ‚ac' cod. Th.

ordini supradicto locum illum, in quo ipsi se collocaverunt[a] et collocant[b] infra muros Tust[c] opidi forensis eiusdem domini nostri regis, pietatis intuitu ac pro suorum progenitorum et suo necnon excellentissime domine G(ute) coniugis sue,. regine[d] Boemie et marchionisse Moravie, remedio peccatorum, ut ibidem ad honorem omnipotentis dei et sanctorum eius religiosa domus et ecclesia construatur, auctoritate qua fungimur salvo iure parochialis ecclesie opidi supradicti ex certa sciencia confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostre confirmacionis paginam infringere aut ei ausu temerario contraire. Si quis autem contrarium attemptare presumpserit, indignacionem omnipotentis dei et sanctorum[e] eius patronorum nostre Pragensis ecclesie ipso facto se noverit incursurum. In cuius rei[f] etc. Actum et datum Prage etc.

Fol. 19 č. 132, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 239. Originální text zachoval se v kodexu sv. Tomášském f. 2 (Emler RB. II č. 1432, opisy českého diplomatáře).

133.

Biskup Tobiáš dává bratru řádu dominikánů jako zástupci svému plnou moc slyšení zpovědi a udělení rozhřešení nejmenovaným osobám.

(1279–1290?).

Dominus episcopus cuidam fratri predicatorum ordinis committit loco sui penitencias iniungere.

Thobias[g] dei gracia etc. honesto et religioso .. viro[h] .. fratri ordinis predicatorum in Praga domus sancti Clementis salutem et sinceram in domino caritatem. De circumspeccionis vestre providencia gerentes confidenciam pleniorem, tenore vobis presencium committimus et mandamus, quatenus audita confessione .. et .. in penitenciis iniungendis et in absolucionis eis beneficio in forma ecclesie inpendendo, circa eos vice nostri taliter vos geratis, quod eis proficiat ad salutem, rigorem, quantum cum deo poteritis, misericordia temperando. Datum etc.

Fol. 19' č. 133, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 257'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

---

a) ‚locaverunt' cod. Th. — b) ‚collocant ad divini nominis cultum et salutis animarum profectum infra muros ....' cod. Th. — c) ‚talis' Kap. J. — d) ‚inclitae reginae' cod. Th. — e) ‚sanctorum Viti, Wenceslai atque Adalberti martirum patronorum ....' cod. Th. — f) ‚testimonium istud scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Actum et datum Pragae anno domini MCCLXXXVIII a nativitate ipsius computando, V Kal. Februarii, pontificatus nostri anno IX, indictionis primae' cod. Th. — g) ‚Jo' Kap. J. — h) ‚N' Kap. J.

134.

Biskup Tobiáš dává knězi, který se dopustil vraždy a v Římě odpuštění dosáhl, list, jímž žádá věřící, aby jej svou podporou chránili před žebrotou.

(1279—1290?).

Dominus episcopus populum rogat pro quodam presbitero, qui alium presbiterum interfecit, ut ei manus adiutrices porrigerent.

Thobias[a] dei gracia etc. universis presentes litteras inspecturis salutem in domino. Noveritis, quod H. presbiter, exhibitor presencium, qui per nos ad Romanam curiam propter homicidii reatum, quem ipse suadente humani generis inimico perpetravit, cum litteris nostris missus fuerat pro absolucione obtinenda, prout in litteris penitenciarii domini pape ad nos per ipsum reportatis vidimus contineri, absolucionis est beneficium assecutus, et nos ipsi, sicut decuit, penitenciam iniunximus salutarem. Ne autem presbiter ipse cogatur in cleri obproprium mendicare, rogamus universitatem vestram et hortamur in domino, in remissionem vobis vestrorum nichilominus peccaminum iniungentes, ut sibi amore dei[b] manus misericordie porrigatis, ipsum sicut condecet pertractantes. Datum etc.

Fol. 19' č. 134, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 257'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

135.

Biskup Tobiáš ustanovuje střídníka N. zástupcem faráře Bohuše v Lounech.

(1279—1290?).

Dominus episcopus recommendat civibus vicarium, mandans, ut ei obedirent.

Th(obias)[c] dei gracia etc. dilectis in Christo filiis, iudici[d] et civibus de Luna ac aliis Christi fidelibus universis ad ecclesiam parochialem de Luna[e] iure parochiali spectantibus salutem in omnium salvatore. Profectum salutis animarum vestrarum, prout ad nostrum spectat officium, efficaciter promovere volentes, honestum virum N.[f] presbiterum, exhibitorem presencium, vicarium Bohussii,[g] qui in prefata ecclesia de Luna[h] est rector canonice institutus, paterno vobis recommendamus affectu, hoc vobis tenore presencium intimantes, quod nos eidem vicario, viro provido et discreto, in iamdicta ecclesia, quamdiu vicarius fuerit ibidem, vestrarum curam et regimen pleno iure committimus animarum, ut vos eidem omnes

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚nostri' Kap. J. — c) ‚Johannes' Kap. J. — d) ‚C. iudici et universis civibus de . .' Kap. J. — e) Schází v Kap. J. — f) ‚Jo.' Kap J. — g) ‚Rohusii In., ‚T' Kap. J. — h) ‚. .' Kap. J.

et singuli in hiis, que ad eius spectant officium, tamquam vestro pa spirituali et plebano legittimo obediatis fideliter, ut debetis, scientes veracit quod hoc vobis proficiet[a] ad eterne vite premium[b] obtinendum. Datum e

Fol. 19' č. 135, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 241. O chronologick omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

136.

Biskup Tobiáš potvrzuje odpustky nejmenovaných biskupů a arcibisku dané navštěvovatelům jakéhosi kláštera.

(1279—1290?).

Dominus episcopus confirmat indulgencias aliorum episcoporum datas monasterio cuidam.

Universis Christi fidelibus, ad quos presens scriptum pervenerit, n Th(obias)[c] dei gracia Pragensis episcopus salutem et sinceram in domi caritatem. Noveritis nos vidisse litteras venerabilium dominorum videlic talis et talis[d] de tali loco episcoporum et archiepiscoporum, qui Chri fidelibus causa devocionis venientibus ad tale monasterium in tali lo quilibet[e] singulis singulas dierum quadragenas de iniunctis eis penitenc misericorditer in domino relaxaverunt[f]. Nos autem cultum dei amplia quam minui cupientes, predictam indulgenciam confirmamus nostrar presencium testimonio litterarum et superaddimus XL dies vere confes et contritis in festivitatibus supradictis. In cuius rei etc. Datum (Prage)[g] e

Fol. 19' č. 136, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 230. O chronologick omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

137.

Biskup Tobiáš nařizuje arcijáhnovi, aby vyřídil stížnost Fridrilma, jeh manželku, dceru zlatníka Otty z Brodu, chtějí dát jinému.

(1279—1290?).

Dominus episcopus mandat archidiacono, ut non permitteret, uxorem cuiusdam, pro qua conqueritur alter, sine probacione veridica tradi in uxorem.

Tho(bias)[h] dei gracia Pragensis episcopus dilecto in Christo filio . archidiacono de tali loco salutem etc. Circa inhibicionem, quam Fridrilm iuvennis fieri postulat non iniuste de Genissa[j] filia Ottonis[k] aurifabri

a) ‚proficiat' In., ‚proficiet' Kap. J. — b) ‚bravium' In, ‚premium' Kap. J. — c) ‚Jo' Kap. J. — d) ‚M. et B'. Kap. J. — e) ‚quibus' In., ‚quilibet' Kap. J. — f) ‚relaxantur' In., ‚relaxaverunt' Kap. J. — g) Doplněno dle Kap. J. — h) ‚Jo'. Kap. J. — i) ‚C'. Kap. J. — j) ‚Martha' Kap. J. — k) Schází v Kap. J.

Brod,[a 1]) sponsa et uxore sua legittima, cum qua se proponit matrimonium, contractum legittime inter se et ipsam, carnali copula consumatum[b] (sic), ut ipsa G(enissa)[c] in eius preiudicium contra deum et iusticiam alteri non tradatur, archidiaconalis officii tui debitum sine more dispendio exequi non obmittas, contradictores quoslibet et rebelles excomunicacionis sentencia[d] percellendo. Datum etc.

Fol. 20 č. 137, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 257'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) O který Brod zde jde, nelze určiti.

138.

Biskup Tobiáš dovoluje knězi Jo. navštívit hrob sv. Jakuba v (Compostelle) a dává mu vysvědčení zachovalosti.

(1279—1290?).

Dominus episcopus dat litteras testimoniales cuidam plebano visitandi sepulchrum sancti Jacobi et licenciam.

Nos Th(obias)[e] dei gracia etc. notum (esse volumus)[f] etc., quod nos honesto viro domino Jo. presbitero, plebano de . . nostre dyocesis, exhibitori presencium, beati Jacobi apostoli sepulchrum et limina visitandi licenciam canonico modo dedimus, de honestate morum et bone[g] accionis sue meritis officio huius scripti testimonium perhibentes. Datum etc.

Fol. 20 č. 138, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 237'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

139.

Biskup Tobiáš ohlašuje, že k osobní žádosti opata (Racka) dovolil klášteru (Kladrubskému) osazovati faru (v Touškově) bratry téhož kláštera.

(V Praze, 1288 březen 12).

Dominus episcopus indulget abbati et monasterio aput ecclesiam ipsorum parochialem unum ad tempus ex fratribus ipsorum locare.

Thobias dei gracia Pragensis episcopus omnibus presentes litteras inspecturis salutem in domino sempiternam. Que nostris pie geruntur temporibus, firma debent et illibata consistere, et ne in recidive dissolucionis scrupulum (r)elabantur, litterarum ea convenit testimonio roborari. Noveritis igitur, quod, cum honestus vir et providus (Raczko)[h] abbas de (Cladrub)[h]

---

a) ‚. . ' Kap. J. — b) ‚confirmatum' Kap. J. — c) ‚M' Kap. J. — d) ‚sententie' In., ‚sententia' Kap. J. — e) ‚Jo' Kap. J. — f) Doplněno dle Kap. J. — g) ‚bene' In., ‚bone' Kap. J. — h) ‚. .' In.

indigenciam nobis sui monasterii non modicam in persona propria humiliter et veraciter declarasset, nos tam sibi quam monasterio suo et ipsius monasterii conventui paterno in hac parte compacientes affectu, ut ipsi ecclesiam de (Tuscow)[a] forensi opido suo, in qua ipsi plenum ius obtinent patronatus, quamdiu predicta eorum indigencia duraverit, per aliquem ex fratribus suis ad hoc ydoneum in spiritualibus et temporalibus valeant procurare ac etiam gubernare, proventus ipsius ecclesie omnes ad utilitatem propriam convertentes, sustentacione dumtaxat illius fratris et monachi, qui eandem ecclesiam medio tempore de mandato ipsorum rexerit, congrua reservata, auctoritate sibi qua fungimur ex certa sciencia liberaliter ac misericorditer indulgemus. In cuius etc. Datum etc. (Prage a. d. MCCLXXXVIII° IV Idus Mart., pontif. a. X, indict. I.)

Fol. 20 č. 139. Srovnáním s čís. následujícím vidíme, že jest toto druhá listina v téže záležitosti a téhož data, kterouž biskup se obrací k veřejnosti, kdežto v privilegiu pod čís 140 mluví k opatovi a konventu. Dle následujícího čísla a listiny u Emlera (RB II č 1438) doplněna jména a datum.

140.

Biskup Tobiáš dovoluje opatovi (Rackovi) a konventu kláštera Kladrubského, aby svými spolubratry osazovali faru v Touškově a brali z ní užitek po dobu nouze.

V Praze (1288 březen 12).

Ad idem episcopus episcopi predecessoris sui confirmacionem[a] ratificat.

Tho(bias)[b] etc. honorabilibus viris domino (Raczkoni)[c] abbati totique conventui monasterii Cladrubensis[d] salutem etc. Honestatis vestre precibus inclinati, ut hiis inpacatis temporibus propter indigencias et defectus multiplices, quos habetis, ecclesiam parochialem in Tuscow[e] forensi opido vestro, in qua ius patronatus plenarie ad vos spectat, quamdiu predicte vestre indigencie duraverint et defectus, per aliquem ex fratribus vestris ad hoc ydoneum in spiritualibus et temporalibus procurare possitis ac etiam gubernare, proventus ipsius ecclesie vestre ad utilitatem vestram omnes singulos convertentes, ipsius fratris et monachi, qui eandem ecclesiam de mandato vestro medio tempore rexerit, sustentacione congrua reservata, ad instar[f] Johannis bone memorie predecessoris nostri auctoritate vobis qua fungimur ex certa sciencia liberaliter ac misericorditer indulgemus salvis nostris et archidiaconorum nostrorum iuribus ac eo, quod plebanus legittimus sive rector de (Tuscow)[g] ecclesie supradicte, si quis nunc ibidem consistit,

a) ‚confirmacione' In. — b) ‚Johannes' Kap. J. — c) ‚B' Kap. J. — d) ‚c' Kap. J. — e) ‚. .' Kap. J. — f) ‚de instar' In., ‚ad instar' Kap. J. — g) ‚. .' In. i Kap. J.

in corporali possessione ipsius, quamdiu vixerit, nullam[a] prorsus violenciam paciatur. In cuius rei etc. Datum etc. (Prage a. d. MCCLXXXVIII°, IV Idus Mart., pontif. a. X, indict. I).

Fol. 20 č. 140, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 238. Listina tato je otištěna ve výtahu z kodexu dipl. kladrubského u Emlera (RB. II č. 1438), odtud doplněno datum.

141.

Biskup Tobiáš dovoluje Rackovi, opatu a klášteru Kladrubskému, zřídit při kostele v (Touškově) obydlí s libovolným počtem mnichů.

(V Praze, 1288 březen 12).

Episcopus indulget abbati, ut ecclesiam per monachum deservire valeat.[b]

Thobias[c] dei gracia etc. honorabili viro domino R(aczkoni)[d] abbati monasterii Cladrubensis salutem etc. Incumbit nobis ex debito pontificalis officii, ut iusta petencium desideriis audienciam cum efficacia prebeamus, presertim cum eorum vota effectum iusticie et salutis animarum producunt augmentum ad felicitatis perpetue gaudia promerenda. Hinc est, quod honestatis[e] vestre precibus inclinati, ut tam vos quam successores vestri omnes et singuli, quos abbaciam Cladrubensem[f] gubernare contigerit, apud ecclesiam parochialem de (Tuscow)[g] vestram et monasterii vestri cellam monasticam ad honorem dei et profectum ac meritum salutis eterne racionabiliter instaurare et regere pleno iure ac perpetuis temporibus in eternum in sui status vigore debito fovere et conservare possitis, monachos de monasterio vestro, quoscunque et quantoscunque volueritis et ad hoc aptos inveneritis, prout vobis secundum deum expedire videbitur, ibidem ad divinum obsequium collocantes, ita quod monachi illi vel alii viri[h] ydonei, qui ad hoc deputati fuerint, parrochiam ecclesie supradicte in divino procurabunt officio et aliis ecclesiasticis sacramentis, ad instar Johannis bone memorie predecessoris nostri ex certa nobis sciencia auctoritate qua fungimur indulgemus, sepedictam de (Tuscow)[i] ecclesiam parochialem celle[j] illi, que apud eam instaurabitur, cum omnibus suis pertinenciis connectentes et coniunccionem hanc presentis scripti patrocinio roborantes. Salvis ⟨ut supra[k] in proximo, usque:⟩ In cuius rei etc. Datum etc.

Fol. 20' čís. 141, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 237. Celý text a zvláště zakončení této listiny ukazuje, že zde jde jako v předešlé o Touškov. Tam dovolil biskup obsadit faru kladrubským mnichem, zde zřídit při faře filiální klášter. Nepochybně pochází i tato listina jako obě předcházející z téhož data.

a) ‚nullamque' In., ‚nullam' Kap. J. — b) ‚valeam' In. — c) ‚Johannes' Kap. J. — d) ‚R' Kap. J. — e) ‚honestati' In., ‚honestatis' Kap. J. — f) Schází v Kap. J. — g) ‚. .' oba rk. — h) ‚veri' In. — i) ‚. . loco' In., ‚tali loco' Kap. J. — j) ‚que celle' In. — k) Doplň z předcházejícího: ‚salvis nostris et archidiaconorum nostrorum iuribus' atd. až do konce.

142.

Biskup Tobiáš dovoluje klášteru cisterciackému v Mnichově Hradišti usadit při faře v Jablonném své mnichy a jimi faru spravovat s tou podmínkou, že tam budou míti s sebou světského kněze.

(1279—1290?).

Episcopus indulget, quod monasterium per monachum deserviat ecclesiam, ita tamen, quod semper monachus secum habeat presbyterum secularem.

Tho(bias)[a] dei gracia etc. universis Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in domino sempiternam. Attendentes, ymo pro certo tenentes, quod per viros religioni deditos et divino cultui diligenter intentos ac in supernorum contemplacione sagaciter elevatos populus christianus ad celestis vite desideria per verba pariter et exempla efficaciter provocari debeat et accendi, sicut per Moysen pristine legis latorem clarius edocemur, cui per dominum precipitur, ut in dei tabernaculo faciendo ad instar superni aspiciat exemplaris, ad universitatis vestre noticiam duximus deducendum, quod honestis et religiosis viris abbati et conventui ecclesie Gradicensis[b] nostre dyocesis ordinis cisterciensis de certa nostrorum fratrum sciencia et assensu concedimus, indulgemus et eis plenam auctoritatem perpetuo damus, ut parochialem ecclesiam in Gablona[c] [1]) per fratres domus sue et ordinis libere administrarent, plebem eiusdem parochie docendo verbo pariter et exemplo, confessiones[d] audiendo, absolvendo pariter et ligando et omnia sacramenta in eadem ecclesia ritu ecclesiastico conferendo, hoc tamen ad nostre iurisdiccionis conservacionem excipientes, quod fratres illi, quibus ministerium huiusmodi commissum fuerit, secularem presbyterum ydoneum secum habeant, qui nobis et loci archidyacono in nostris et ipsius iuribus respondeat,[e] ad infirmos prefate parochie in decenti habitu deferendo sanctissimum eucaristie sacramentum. In cuius (rei testimonium)[f] etc. Datum etc.

Fol. 20' č. 142,. též v rk. kapituly Pražské J 40' fol. 238. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) Jablonná při pomezí žitavském.

a) ‚Johannes' Kap. J. — b) ‚de . .' Kap. J. — c) ‚. .' Kap. J. — d) ‚confessionis, In., ‚confessiones' Kap. J. — e) ‚respondeant' In., ‚respondeat' Kap. J. — f) Doplněno dle Kap. J.

143.

Opat kláštera cisterciackého v Mnichově Hradišti zavazuje se biskupovi Tobiášovi, že při faře v Jablonné, již biskup dovolil spravovati mnichy hradištskými, bude vždy také světský kněz.

(1279—1290).

Fratres, ordinantes et statuentes plebanum de ipsorum ordine apud ecclesiam parochialem, omnia iura sibi et archidyacono explere (promittunt).[a]

Nos frater H. abbas Gradicensis[b] ordinis cisterciensis Pragensis diocesis totusque conventus ibidem notum facimus universis presentem paginam inspecturis, quod, cum reverendus in Christo pater noster dominus Th(obias[c] Pragensis episcopus nobis et nostre ecclesie de speciali gracia indulserit, quod nostram parochialem ecclesiam in Gablona[d] [1]) iure parochiali per fratres domus nostre et ordinis administrare libere valeamus, et ne ex dono nobis collato[e] eidem domino episcopo seu suis successoribus et eorum archidyaconis aliquid in parochialibus iuribus occasione nostre exempcionis preiudicium generetur, presentibus protestamur et ad hoc nos scripti presentis serie obligamus, quod cum eisdem fratribus nostris, quos ibidem instituerimus, semper ydoneum secularem presbyterum habebimus, qui de omnibus iuribus ad ipsum reverendum patrem nostrum et archidyaconum loci spectantibus legittime tenebitur respondere. In cuius rei testimonium et evidenciam certam presentem paginam nostri sigilli caractere communimus. Datum etc.

Fol 21 č. 143, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 238'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) Jablonná při pomezí žitavském.

144.

Biskup Tobiáš potvrzuje darovací listinu krále Václava II, kterou obnovuje privilegium Václava I a opět uděluje špitálu křižovníků sv. Františka u mostu v Praze kostely v Řevnicích a Václavicích.

(1287—1290?).

Episcopus confirmat ecclesias datas hospitali per regem et reginam.

In nomine domini amen. Nos Tho(bias)[f] dei gracia etc. omnibus imperpetuum. Cum a nobis petitur, quod iustum est, tam vigor iuris quam ordo postulat racionis, ut id ad exaudicionis graciam favorabiliter admittamus. Pie namque et iuste postulacio voluntatis effectu debet prosequente

a) Schází v In., ‚permittent‘ Kap. J. — b) ‚talis‘ Kap. J. — c) Thoas‘ Kap. J. — d) ‚..‘ Kap. J. — e) ‚collata‘ In., ‚collato‘ Kap. J. — f) ‚Jo.‘ Kap. J.

compleri, ut et devocionis sinceritas laudabiliter enitescat et utilitas postulata vires indubitanter[a] assumat. Eapropter notum esse volumus universis tam presentibus quam futuris, quod nos ad preces et devotam instanciam precordialis domini nostri, domini W(enceslai) incliti regis Bohemie et marchionis Moravie, donacionem legittimam et perfectam, quam ipse honestis et religiosis viris priori, magistro et fratribus hospitalis sancti Francisci in pede pontis Pragensis cruciferis ordinis stellatorum pietatis intuitu de assensu nostro fecisse dignoscitur ex causa saluberrima et honesta, de Rewnicz[b] matricem ecclesiam et de Wodislawicz[b] [1]) ac Hodonicz[c] (!) ecclesias, eiusdem de Rewnicz[c] ecclesie filias, et ius patronatus ipsarum cum pascuis, pratis, agris, aquis, piscacionibus et omnibus iuribus et rebus aliis quibuscunque tam mobilibus quam immobilibus ad easdem ecclesias pertinentibus, pro suorum et felicis recordacionis (domini)[d] W(enceslai) avi sui, quondam regis Bohemie, peccatorum remedio conferendo et donacionem, quam in hoc casu idem avus suus hospitali fecit predicto suo proprio privilegio, innovando, ratihabicionem[e] quoque excellentissime domine G(ute)[c] regine Bohemie et marchionisse Moravie, coniugis predicti domini regis, per eam in hac donacione specialiter adhibitam de bona ipsius pia libera et spontanea voluntate, honorabilium virorum domini Wl(rici) prepositi, magistri G(regorii)[f] decani totiusque Pragensis ecclesie nostre capituli comuni et unanimi accedente super hoc connivencia et assensu, auctoritate qua fungimur ex certa sciencia confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus, ita ut prefate ecclesie omnes et singule cum omnibus suis pertinenciis ad usus infirmorum et pauperum hospitali prehabito deputate, prout in privilegio regio super hoc confecto plenius continetur, ad priorem, magistrum et fratres predictos ac eorum hospitale iamdictum, salvo iure obediencie et aliis nostris et archidiaconorum nostrorum iuribus, que rectores ecclesiarum ipsarum nobis et ipsis exhibere tenentur, ac episcopalium decimarum nostrarum prestacione plenaria de quolibet fumo per VI denarios, perpetuis debent[g] temporibus pertinere, prefatis rectoribus ecclesiarum earumdem, qui pro tempore fuerint, sustentacione congrua reservata. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostre confirmacionis paginam infringere aut ei ausu temerario contraire. Si quis autem contrarium attemptare presumpserit, indignacionem omnipotentis dei et beatorum Witi, Wenceslay, Adalberti martyrum ac aliorum sanctorum omnium se noverit incursurum et transeat cum Datan et Abyron et cum Iuda traditore domini ac cum eis, qui dixerunt domino deo: ‚recede a nobis, sentenciam tuarum nolumus viarum'. In cuius etc. Datum etc.

Fol. 21 č. 144, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 233 a v rk. wilherinském st. 69 (Palacký Formelbücher I st. 337). Listině této, při jejímž vydání jest zúčastněna

a) ‚addubitanter' In., ‚indubitanter' Kap. J. — b) ‚. .' Kap. J. — c) Schází v Kap. J. — d) Doplněno dle Kap. J. — e) ‚ratificacionem' Kap. J. — f) ‚C' Kap. J. — g) ‚debet' oba rk.

také královna Guta, dává první chronologickou hranici příchod její do Čech 4 července 1287. O druhé chronologické mezi srov. úvod II 3. Darování krále Václava II, které se zde potvrzuje, zachovalo se též v této sbírce pod č. 148. Tam dává král kostel v Řevnicích a filiální jeho kostely ve Václavicích a Živhošti, zde v Řevnicích, Václavicích a Hodonicích. Jméno Hodonice se dostalo do této listiny nějakým omylem, v okolí Řevnic nevyskytá se toto místo. Též darovací listina královny Kunhuty ze 14 října 1271 (RB II č. 2696) vykazuje jména Řevnic a filiálních kostelů Václavic (Wladizlawicz) a Živhoště (Sywohotz). Srov též darování Václava I témuž řádu potvrzené listinou biskupa Mikuláše 13 února 1257 (RB. II č. 140).

¹) Vladislavice nyní Václavice v Berounsku.

145.

Biskup Tobiáš potvrzuje darování krále Václava, jímž dává špitálu křižovníků sv. Františka u mostu v Praze kostel v Kynšperku v Loketsku s právem podacím a s příslušenstvím.

(1286 brzy po 20 červnu).

Episcopus ecclesiam confirmat hospitali datam per regem cum iure patronatus.

In nomine domini amen. Nos Th(obias)[a] dei gracia Pragensis episcopus omnibus in perpetuum. Incumbit nobis ex debito pontificalis officii, ut iusta petencium desideriis audienciam cum efficacia prebeamus, presertim cum eorum vota et puritas adiuvat et iuris explorati[b] veritas non relinquit. Eapropter notum esse volumus universis tenorem presencium inspecturis, quod nos ad preces et devotam instanciam precordialis domini nostri, domini W(enceslai) incliti regis Bohemie et marchionis Moravie, donacionem legittimam et perfectam, quam ipse honestis et religiosis viris priori et magistro ac fratribus hospitalis sancti Francisci in pede pontis Pragensis cruciferis ordinis stellatorum pietatis intuitu de assensu nostro fecisse dignoscitur ex causa saluberrima et honesta, ecclesiam de Gunsperch[c] ¹) civitate sua sita in provincia Cubitensi[d] et ius patronatus eiusdem cum omnibus suis pertinenciis divine remuneracionis intuitu et pro suorum peccatorum remedio[e] conferendo, ratam et gratam habentes, accedente ad hoc honorabilium virorum domini Wl(rici) prepositi, magistri G(regorii) decani totiusque Pragensis ecclesie nostre capituli communi connivencia et assensu, auctoritate qua fungimur ex certa sciencia confirmamus et presentis[f] scripti patrocinio communimus. Nulli ergo ⟨ut supra[g] usque: In cuius rei etc.⟩ Datum etc.

Fol. 21', č. 145, též v rukopise kapituly Pražské J 40ᵇ fol. 233' a v rk. wilherinském st. 69-71 (Palacký Formelbücher I st. 338). Darovací listina krále Václava pochází z 20 června 1286. (Srv. čís. 147.) Nepochybně následovalo brzy potom toto potvrzení biskupovo.

¹) Kynšperk u Falknova.

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚explorari' oba rk — c) ‚..' Kap. J. — d) ‚tali' Kap. J. — e) ‚redremedio' In., ‚remedio Kap. J. — f) ‚presens' In. — g) Doplň z předcházející listiny.

146..

Biskup Tobiáš potvrzuje všechna darování krále Václava a jiných špitálu křižovníků sv. Františka u mostu v Praze.

(1279–1290?).

Episcopus confirmat ecclesias et ius patronatus earum hospitali datas per regem.

Tho(bias)[a] dei gracia Pragensis episcopus..[b] magistro priori et fratribus hospitalis sancti Francisci Pragensis etc. Dignum et congruum estimamus, equitas quoque racionis exposcit, quod piis votis et honestis petencium desideriis favore benivolo concurentes, prebeamus etiam nostre liberalitatis[c] assensum. Hinc est, quod ius patronatus et ipsas ecclesias, quas clare memorie[d] W(enceslaus) rex Boemie aliique nobiles seu fideles Pragensis dyocesis vobis et vestro hospitali ad usum et sustentacionem infirmorum eiusdem hospitalis cum omnibus redditibus et aliis pertinenciis contulerunt, vobis tenore presencium, salvo iure obediencie, quam tenentur rectores ipsarum ecclesiarum parrochialium nobis nostrisque archidiaconis exhibere in spiritualibus necnon etiam in temporalibus, imperpetuum confirmamus. Ecclesie autem iste sunt tales et tales[e] in tali loco et in tali. Hanc igitur donacionem[f], quam predictus rex aliique nobiles seu fideles ad usum infirmorum vestri hospitalis ac fratrum inibi serviencium pia devocione ordinarunt, ratam et firmam habentes, predictas ecclesias et capellas cum suis redditibus libera voluntate divine retribucionis intuitu, salvis decimis episcopalibus videlicet VI denariis, qui de quolibet fumo tam vestrorum[g] quam aliorum hominum, qui ad easdem parochias pertinere noscuntur, et per totum regnum colliguntur, tam in spiritualibus quam in temporalibus perpetuis temporibus vobis vestrisque fratribus confirmamus. In cuius rei augmentum presentem paginam conscribi fecimus et sigilli nostri munimine roborari. Datum etc.

Fol. 21' č. 146, též v rk. kapituly Pražské fol. 23[4] a v rk. wilherinském st. 69—71 (Palacký Formelbücher I st. 338). O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

147.

Král Václav II. uděluje špitálu křižovníků sv. Františka u mostu v Praze k žádosti sestry své Kunhuty a tety Alžběty právo patronátní v Kynšperku.

(V Praze, 1286 červen 20).

Rex hospitali dat ius patronatus ecc esie in perpetuum.

W(enceslaus) dei gracia rex Bohemie et marchio Moravie omnibus imperpetuum. Licet honestate suadente illorum, qui nobis nature uniti

a) ‚Johannes' Kap. J. — b) ‚H' Kap. J. — c) ‚libertatis' oba rk. — d) ‚memoratus' In. — e) ‚celes et celes' In., správně Kap. J. — f) ‚predonacionem' In., ‚donacionem' Kap. J. — g) ‚nostrorum' In., ‚vestrorum' Kap. J.

sunt vinculis, iusta precamina grate suscipere et adimplere favorabiliter teneamur, illa tamen prompciori animo de benignitate solita favorabilius exaudimus, in quibus et petencium desiderio satisfacimus et opus prosequimur pietatis. Eapropter noverint universi et singuli tenorem presencium inspecturi, quod nos cupientes honorabilium dominarum (Chunegundis)[a] germane sororis et (Elyzabeth)[b] matertere nostrarum dilectarum, in monasterio sancti Francisci Prage domino famulancium, peticioni annuere et illi precipue toto mentis placere affectu, qui pro inpensis in persona sua pauperibus, debilibus et infirmis caritatis operibus eterna premia pollicetur[c], ius patronatus ecclesie et in ecclesia civitatis nostre (Chunegesperch)[d], site in provincia Cubitensi[e], cum omnibus redditibus et aliis iuribus ad ipsam de iure pertinentibus, pio et religioso loco, hospitali videlicet eiusdem sancti Francisci in pede pontis Pragensis, in quo pauperibus, debilibus et infirmis multa pietatis[f] opera exhibentur, de nostre liberalitatis[g] clemencia concedimus liberaliter et donamus, idem ius patronatus in hospitale predictum et in eiusdem hospitalis magistrum et fratres cruciferos cum stella ipsorumque successores exnunc tenore presencium ex certa nostra sciencia et liberali gracia transferentes. In cuius donacionis nostre testimonium et robur perpetuo duraturum presentes super hoc fieri et sigillis nostris iussimus communiri. Datum (Prage) per manus (mag. Welizlay prothonotarii regni nostri Pragensis, Olomucensis et Wissegradensis ecclesiarum canonici a. d. MCCLXXXVI°, XII Kal. Jul., indiccione XIV.)[h]

Fol. 22 č. 147, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 234. Originál této listiny se zachoval v archivu křižovníků v Praze (Emler RB. II č. 1386). Odtud doplněno datum a jména.

148.

Král Václav II. potvrzuje darování děda svého a znova uděluje špitálu křižovníků sv. Františka u mostu v Praze kostely v Řevnicích, Václavicích a Živhošti s právem patronátním a vším příslušenstvím.

(1287—1290?).

Rex confert hospitali III ecclesias iure perpetuo possidendas.

W(enceslaus) dei gracia rex Boemie et marchio Moravie omnibus imperpetuum. Opere precium fore dignoscimus tam ad extollendum gloriam[i] nominis quam partes iusticie fideliter adimplendum, ut anime quondam genitoris nostri domini (Ottacari)[j] incliti regis Boemie felicis memorie, per quem dei previa voluntate vite presentis exordia sumpsimus et terrarum ac principatuum, quorum dicioni presumus, heres et dominus

---

a) ‚..‘ In., ‚M‘ Kap. J. — b) ‚..‘ In., ‚Katherine‘ Kap. J. — c) ‚pollicentur‘ In., ‚pollicetur‘ Kap. J. — d) ‚..‘ In., schází v Kap. J. — e) ‚tali‘ Kap. J. — f) ‚pietas‘ In., ‚pietatis‘ Kap. J i orig. — g) ‚libertatis‘ In., ‚liberalitatis‘ Kap. J i orig. — h) Doplněno dle orig. — i) ‚ingloriam‘ In. i Kap. J. — j) ‚W‘ In., ‚O‘ Kap. J.

instituimur, provideamus liberaliter et ei[a], peccatorum forsitan gravate ponderibus, quibus fragilis mortalium condicio pollui consuevit, relevacionis[b] pio[c] suffragio succuramus. Per presens igitur privilegium noscat tam presens etas quam successura posteritas futurorum, quod nos pro remedio anime genitoris nostri prefati ratam habemus atque confirmamus donacionem seu concessionem ecclesie in Rewnicz matricis[d] et duarum ipsius ecclesie filiarum, unius site in villa Wadislawicz[e 1]) et alterius in villa Ziuohostch[e 2]) et rerum ac iurium ad easdem pertinencium, quam dominus olim rex W(enceslaus) avus noster fecit hospitali cruciferorum stelliferorum sancti Francisci ad pedem pontis Prage, et insuper de novo damus atque concedimus eidem hospitali et omnibus fratribus ibidem existentibus tam presentibus quam futuris prefatas ecclesias cum pascuis, pratis, agris, aquis, piscacionibus et omnibus iuribus ad easdem ecclesias racionabiliter spectantibus et ius patronatus, quod habemus in ecclesiis antedictis, transferentes exnunc ex certa nostra sciencia et gracia speciali omne jus et omnem potestatem, quod vel quam habuimus et habere potuimus in prefatis ecclesiis et rebus ac iuribus[f] quibuslibet pertinentibus[g] ad easdem in dictum hospitale et dictos fratres tam presentarios quam futuros, volentes, quod ipsi efficiantur dictarum ecclesiarum et iurium ad ipsas pertinencium veri domini et patroni, sicut nos fuimus vel esse potuimus qualibet racione, necnon et quod ipsi possideant et teneant ipsas ecclesias cum universis et singulis bonis et iuribus ad ipsas spectantibus et ius patronatus in ipsis obtineant licite, libere ac secure, contradiccione qualibet in posterum quiescente, quia, cum pro remedio anime quondam domini patris nostri prefatas ecclesias cum universis et singulis bonis et iuribus ad ipsas pertinentibus dicto hospitali et fratribus, quicunque ibidem pro tempore fuerint, duxerimus concedendas, nolumus penitus, quod ab aliquo dictum hospitale seu fratres in eodem commorantes super dictis ecclesiis atque bonis et iuribus earumdem inquietentur vel aliquatenus molestentur, sed uti eis libere ac secure perpetuo permittantur. In quarum ratificacionis, confirmacionis et donacionis atque concessionis nostrarum testimonium et robur perpetuo duraturum presens privilegium fieri et sigillis nostris iussimus communiri. Datum per manus notarii (regni Boemie)[h] etc.

Fol. 22 č. 148, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 234' a v rk. wilherinském st. 69—71 (Palacký Formelbücher I st. 338). O datování srv. pozn. u čís. 144, kde biskup Tobiáš potvrzuje toto darování. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) Václavice v Berounsku. — [2]) Živhošť tamtéž.

---

a) ‚eis' In., ‚ei' Kap. J. — b) ‚revelavimus' In., ‚relevamus' Kap. J., ‚relevacionis' Wil. — c) ‚pii' In. a Kap. J., ‚pio' Wil. — d) ‚maritis' In., ‚Rewnicz matricis' schází v Kap. J. — e) ‚tali villa' Kap J. — f) ‚iuribus' dvakrát v In. — g) ‚pertinenciis' Kap. J. — h) Doplněno dle Kap. J.

149.

Biskup Tobiáš připojuje k pražskému děkanství ves Polerady dle odkazu Bohuslava z Hory a nařizuje, aby děkan každoročně pořádal v den úmrti téhož Bohuslava dle jeho přání slavnostní hostinu za jeho duši.

(V Praze, 1290 únor 12).

Episcopus de consensu capituli addit decanatui villam, ut quolibet anno in anniversario die nobilis R. prandium fratribus et pauperibus daret.

Que[a] decorem cuiuslibet domus dei et precipue sancte[b] Pragensis ecclesie nostre[c] respiciunt commodum et honorem, tanto efficacius providere volumus[d], quanto magis ea ad salutem pertinent animarum. Noverit igitur universitas vestra, quod nos[e] de comuni consensu et unanimi voluntate honorabilium virorum domini Wl(rici) prepositi, magistri G(regorii) decani ac totius eiusdem[f] Pragensis nostre ecclesie capituli villam Poludrat[k 1]), quam nobilis vir (Bohuslaus)[g] bone memorie quondam dictus de Hora,[k] sitam[h] prope et inter Zahorzie,[k] Pouoci,[k 2]) Leua,[k] Brazdim[k] villas provincie, que Moziryeche[k 3]) vulgariter appelatur, non longe de Costelecz[4]) atque Hradecz[5]) iamdicte Pragensis ecclesie, ad nostram instanciam in testamento suo reliquit cum omnibus suis pertinenciis et iuribus pietatis intuitu et donavit decanatui[i] ipsius Pragensis ecclesie, ut maioribus redditibus habundaret, et magister G(regorius) ad presens in eadem ecclesia decanus et quilibet successor suus, qui pro tempore fuerit, eo honestius et utilius eidem possit[l] ecclesie deservire, auctoritate a predictis preposito, decano et capitulo nobis concessa ac ea qua fungimur imperpetuum[m] annectentes et ipsius decanatus prioribus redditibus tenore presencium taliter unientes, quod videlicet predictus magister G(regorius) decanus[n] et quilibet successor eius, qui post ipsum fuerit, aniversarium diem memorati B(ohuslai)[o] dando solempne[p] prandium dominis et pauperibus[r] pro anima eius cum candelis et offer[torio] iuxta

---

a) ‚Thobias, dei gracia Pragensis episcopus universis praes. litt. insp. salutem in domino sempiternam. Que . . . . . .' orig. — b) ‚sancte' schází v orig. i v Kap. J. — c) ‚matris et domine nostre' orig. — d) ‚volentes' In. i orig., ‚voluimus' Kap. J. — e) ‚quod domini Wlricus prepositus, magister Gregorius decanus totumque Prag. ecclesie nostre capitulum ordinacionem et disposicionem nec non collacionem ville Polurad quam . . . . . .' orig. — f) ‚eiusdem eiusdem' In. — g) ‚R' In., ‚Bohuslaus' orig., schází v Kap. J. — h) ‚Hora site prope Hradek' orig., ostatní až po ‚Hradecz' schází v orig — i) ‚donavit, per ipsum d. Wlricum prepositum et Iohannem scolasticum ex parte capituli ad hoc nuncios specialiter deputatos nostre voluntatis arbitrio commiserunt integraliter et ex toto. Nos autem condicionem decanatus ipsius Pragensis ecclesie volentes facere meliorem, ut maioribus redditibus habundaret magister Gregorius . . . . . .' orig. — k) Schází v Kap. J. — l) ‚valeat' orig. — m) ‚supradictam villam ipsi decanatui in perpetuum taliter duximus uniendum, quod videlicet . . . . . orig. — n) ‚nunc decanus' orig. — o) ‚R' In., ‚Bohuslai' orig. — p) ‚solempne' schází v orig. — r) ‚dominis vicariis, pauperibus et servitoribus ecclesie' orig.

consuetudinem[a] ecclesie annis singulis eternaliter peragere teneatur, universos predicte ville redditus et proventus[b] ad alios usus proprios liberaliter convertendo. Ut autem hec nostra racionabilis ordinacio et salubris[c] facta modo legittimo atque iusto perpetuis temporibus inconvulse robur obtineat perpetue firmitatis, quodque prefatus aniversarius dies nobilis supradicti,[d] prout expressum est superius, in predicta Pragensi ecclesia quolibet anno in posterum, sicut decet,[e] efficaciter peragatur, contra magistrum G(regorium)[f] decanum nunc presentem in iamdicta Pragensi ecclesia et quemlibet successorem eius, si predicta cum effectu non curaverint adimplere, excomunicacionis sentenciam exnunc prout extunc proferimus in hiis scriptis.[g] In cuius etc.

Fol. 22' č. 149. Tato listina se změnami, jež ukazují na dvojí koncipování, zachovala se v orig. archivu kapitulního v Praze. (Emler RB. II č. 1491 z opisu musea čes.) S rukopisem inšpruckým celkem souhlasí text rukopisu kapituly Pražské J 40[b] fol. 271.

[1]) Polerady u Brandýsa. — [2]) Popovice u Brandýsa. — [3]) T. j. Meziříčí, patrně krajina mezi dolním tokem Vltavy a Labem. — [4]) Kostelec n. L — [5]) V orig. Hrádek, t. j. Hrádek Čelakov.

150.

Biskup Tobiáš udílí odpustky těm, kdož by almužnou přispěli slepému jáhnovi.

(1279—1290?).

Dominus episcopus dat illis X dies criminalium et XX venialium, qui dabunt elemosinam suam dyacono, qui lumen oculorum suorum per hostium insidias perdidit.

Thobias[h] dei gracia Pragensis episcopus universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis salutem in domino sempiternam. Pauperum preces et miserabilium personarum libenter pro dei reverencia[i], cuius promoti sumus gracia, cuius munere sustentamur, favorabiliter exaudimus. Igitur ad supplicaciones humiles latoris presencium, . . dyaconi, qui lumen oculorum per hostium insidias perdidit sine causa, universitatem vestram monemus, hortamur et rogamus attente, quatenus eidem . . dyacono velitis divine pietatis intuitu piis elemosinis, cum ad vos venerit, de bonis vobis a deo collatis liberaliter providere. Nos enim omnibus Christi fidelibus,

a) ‚antiquam consuetudinem' orig. — b) ‚proventus, qui supererunt' orig. — c) ‚ordinacio racionabilis facta . . . .' orig. — d) ‚in exemplar aliorum fidelium, prout. . . .' orig. — e) ‚debet' orig. — f) ‚G' In., ‚Gregorium' orig. — g) ‚quam se, si predicta non adimpleverint, ipso facto noverint incurisse. In cuius rei testimonium presens scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum Prage et actum anno domini M° CC° LXXX°, II Idus Februarii, pontificatus vero nostri anno undecimo, indiccionis tercie' orig. — h) ‚Thomas' Kap. J. Slova: ‚Tnobias' ‚episcopus' ‚Christi' ‚presentes' ‚salutem' ‚sempiternam' a ‚miserabilium personarum' psána jsou v In. červeným inkoustem. — i) ‚reverenciam' oba rk.

qui eidem dyacono de facultatibus suis caritative subvenerint[a], dummodo vere contriti fuerint et confessi, de omnipotentis dei misericordia et beatorum Petri et Pauli apostolorum auctoritate necnon et beati Wencezlay martyris meritis, patroni nostri, confisi, x dies criminalium et xx venialium peccatorum in domino misericorditer relaxamus. Datum etc.

Fol. 23 č. 150, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 228. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

151.

Biskup Tobiáš nařizuje arcijáhnovi, aby oznámil duchovenstvu svého archidiakonátu, že synoda, která měla býti konána po sv. Vítě, pro nepokoje v zemi je odložena.

(1279—1290).

Episcopus mandat archydyacono, ut nunciaret abbatibus, decanis et plebanis, quod non venirent ad synodum ista vice.

Th(obias)[b] dei gracia etc. honorabili viro domino . . archidyacono salutem etc. Cum propter nondum pacatum statum regni Boemie et alia dispendia, que incumbunt hiis temporibus inpacatis, synodum nostram post festum proximum sancti Viti celebrare more sollito non valeamus,[c] providencie vestre mandamus, quatenus abbatibus, prioribus, prepositis, decanis, plebanis et aliis ecclesiarum rectoribus intimetis archidyaconatus vestri, quod ipsi hac vice Pragam[d] ad nostram[e] synodum non accedant, ne aliqua in viis pericula paciantur, exceptis dumtaxat decimatoribus nostris,[f] qui si in festo prehabito sancti Viti decimas nostras Prage non solverint in nostram cameram, sicut debent, penam debitam pacientur. Unde hoc ipsum ex habun(dan)ti ipsis specialiter intimetis. Datum etc.

Fol. 23 č. 151. též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 258. Slova ‚propter nondum pacatum statum regni Boemie‘ kladou rozkaz tento ještě do doby nepokojů v Čechách, které trvaly od nastoupení Tobiášova až do r. 1290.

---

a) ‚caritatem subvenerit‘ In. — b) ‚Gregorius d. g. Prag. ep‘ Kap. J. — c) ‚valentes‘ In., ‚valeamus‘ Kap. J. — d) ‚Pradam‘ In., ‚Pragam‘ Kap. J. — e) Původně ‚meam‘, pak nad řádkem a po kraji opraveno v ‚nostram‘. — f) Podobně ‚meis‘ opraveno v ‚nostris‘.

152.

Biskup Tobiáš dovoluje řádu rytířskému sv. Lazara Jerusalémského konat sbírky, ač po dobu vybírání příspěvků na novostavbu choru v kostele Pražském jiné sbírky zakázal.

(1287—1289).

Episcopus mandat clero [a] totius dyocesis, ut petitores reciperent milicie templi, non obstante inibicione sua prius facta.

Tho(bias)[b] dei gracia etc. universis abbatibus, prepositis, archidyaconis, prioribus, decanis etiam, qui archidiaconorum vices gerunt, plebanis et viceplebanis ac aliis ecclesiarum rectoribus[c] per Pragensem civitatem et dyocesim constitutis, ad quos pervenerit presens scriptum, salutem in domino. Scire debetis, quod nos, non obstante prohibicione nostra, per quam tantummodo negocium pettitorum Pragensis ecclesie nostre super re[e]dificando ambitu suo admitti fecimus in vestris ecclesiis, omnibus aliis negociis consimilibus petitoriis prohibitis et remotis, sicut hoc in quibusdam aliis literis nostris plenius continetur, honestos viros procuratores ordinis milicie sancti Lazari Ierosolimitani tamdiu et eorum nuncios, exhibitores presencium, in promovendo suo negocio admittatis, donec aliud ex parte nostri vobis datum fuerit in preceptis. Datum etc.

Fol. 23 č. 152, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 257. Listina tato a privilegium pod č. 271 udělené řádu Johannitů v téže věci doplňují jinou listinu, kterou nalezl J. Loserth (Das St. Pauler Formular st. 46—47), a v níž se udělují odpustky všem, kdož přispějí na stavbu choru v kostele Pražském. Též biskup Dětřich Olomoucký, Theoctist Adrianopolský, Jan z Mocessu a Philip Salernský přidávají po 40 dnech. Loserth klade správně listinu tuto do let 1287—1289, asi proto, že jen v těchto letech vyskytují se biskupové Theoctist a Jan v listinách pro země české. (Srov. v Loserthově edici st. 47 pozn. 1.) Exempce udělené rytířům sv. Lazara a Johannitům zachované v naší sbírce jsou v chronologické souvislosti s listinou Loserthem nalezenou. Za rok 1289, kdy nastala vřava domácí války v Čechách, těžko by se daly listiny tyto posunout.

153.

Biskup Tobiáš dává Jo. komendatorovi řádu sv. Jana Jerusalémského v Kladsku právo snímat klatbu s chudých, nemocných a starých, a jiných osob, které za příčinou absoluce se neposílají ke kurii.

(1279—1290?).

Dominus episcopus commendatori dat auctoritatem in provincia . . personas loco sui pro excessibus commissis absolvere.

Tho(bias)[d] dei gracia etc. viro provido et honesto fratri Io. commendatori in Kladczk[e] ordinis sancti Iohannis Ierosolimitani salutem in

a) ‚decanis, ut petitores promoveant s. Lazari' Kap. J, — b) ‚Jo.' Kap. J. — c) ‚rect. universis' Kap. J. — d) ‚Jo.' Kap. J. — e) ‚Kladekh In., ,. . ' Kap. J.

domino. Circa salutis animarum profectum pontificalis ministerii nostri officium, quantum[a] cum deo possumus, exerceri per nos et alios viros ydoneos cupientes, ut vos infirmos, pauperes atque senes et alias personas huiusmodi Gladcensis[b] provincie, que pro absolucionis beneficio obtinendo in casu quocunque ad sedem non sunt apostolicam transmittende, ab excommunicacionis sentencia, quam iidem ipso facto incurrerint aut hactenus incurrerunt, in forma ecclesie vice nostri, lesis[c] satisfaccione premissa, absolvere valeatis, salutares eis pro commissis penitencias iniungendo, auctoritate vobis qua fungimur tenore presencium indulgemus. Mandata namque celestia efficacius gerimus, si nostra cum aliis viris ad hoc aptis honera parciamur. Datum etc.

Fol. 23' č. 153, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 258. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

154.

Biskup Tobiáš ustanovuje ve při mezi farářem Her. a klerikem N. ještě jednoho soudce.

(1279—1290?).

Episcopus delegato iudici dat socium in causa.

Tho(bias)[d] dei etc. honorabili viro domino .. preposito salutem et sinceram etc. Honesto viro Her.[e] plebano de .., exhibitori presencium, non valentes in suo iure deesse ex officii nostri debito, in causa, quam contra ipsum N. clericus super ecclesia de .. movet et movere intendit in nostra presencia, ex delegacione nostra vobis commissa, ad eiusdem plebani devotam instanciam virum[f] providum, dominum Z.[g] plebanum ecclesie sancti Galli in .. vobis adiungimus socium et collegam, ut cum eo audiatis causam prehabitam iuxta priorum nostrarum ad vos directarum continenciam litterarum. Datum etc.

Fol 23' č. 154, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 257'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

---

a) ‚quem‘ In., ‚quantum‘ Kap. J. — b) ‚talis‘ Kap. J. — c) ‚lesi‘ In., ‚lesis‘ Kap. J. — d) ‚Jo.‘ Kap. J. — e) ‚H. preposito de‘ Kap. J. — f) ‚virium‘ In., ‚virum‘ Kap. J. — g) ‚C‘ Kap. J.

155.

Biskup Tobiáš dává právo (Bernardovi) biskupovi Pasovskému, aby sňal klatbu se služebníků svých, kterou nad nimi prohlásil biskup Tobiáš, protože jsouce ve službě vévody Rakouského dopustili se plenu a násilností u Počátek.

(1285—1290?).

Episcopus episcopo dat licenciam absolvendi suos dyocesanos, qui extra propriam dyocesim suos dyocesanos spoliis et incendiis devastarunt.

Reverendo in Christo patri, domino W(ernhardo) dei gracia Patawiensi episcopo Th(obias)[a] eadem gracia Pragensis episcopus salutem et sinceram in domino caritatem. Votis paternitatis vestre, quantum cum deo possumus, annuere cupientes, ut circa familiares vestros, qui apud Pochatek,[b1]) in domini ducis Austrie obsequio constituti, in nostra dyocesi[c] excessus (fecerunt), propter quos excomunicacionis incurrerunt sentenciam, absolucionis ministerium in forma ecclesie exercere possitis, tenore vobis presencium liberam tradimus facultatem. Datum etc.

Fol. 23' č. 155, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 255'. List tento nemůže se vztahovati k biskupovi Pasovskému Wichardovi, který panoval do r. 1282 listopad 22, poněvadž slova ‚ducis Austrie' nejsou možna, dokud Albrecht neobdržel Rakous v léno, a to se stalo před vánocemi 1282, nutno tedy písmenu W. doplnit jakožto Wernhardus, t. j. Bernhardus, který byl biskupem 1285—1313. Rok 1285 jest tedy první chronologickou hranicí; o druhé srov. úvod II 3.

¹) Počátky v okr. hejtmanství Pelhřimovském.

156.

Biskup Tobiáš dává měšťanům v (Čes.) Brodě 20 lánů a stanoví poplatky jich; Brodští se zavazují přestěhovat svá obydlí a celé město, kdyby si toho biskup přál.

(1279—1290?).

Episcopus locat civitatem suam sub condicionibus quibusdam.

In nomine domini amen. Nos Th(obias)[d] dei gracia Pragensis episcopus omnibus in perpetuum. Ne rerum gestarum memoria deperiret, inventum est scripture testimonium, per quam contractus legittimi ad cautelam presencium et futurorum memoriam, ut convenit, perhennentur. Noverit igitur tam presens etas quam successiva posteritas futurorum, quod nos xx[e] laneos agrorum spectancium ad Brod[f] forense opidum nostrum civibus eiusdem loci perpetuo sub annuo censu locavimus in hunc modum, videlicet quod de quolibet laneo cives ipsi annis singulis nobis

a) ‚Jo.' Kap. J. — b) ‚. .' Kap. J. — c) ‚nostram diocesim' In. — d) ‚Jo.' Kap. J. — e) ‚x' Kap. J. — f) ‚. .' Kap. J.

et successori nostro, cuilibet Pragensi episcopo, solvent duas marcas boni et usualis argenti Pragensis ponderis et monete in festivitate sanctissimi martyris Wencezlay, et de qualibet thaberna, quotquot fuerint tunc, dabitur nobis porcus valens fertonem argenti, si argentum pro hoc non duxerimus acceptandum, XII (etiam)[a] maccellariorum loca carnes vendencium ibidem consistere debent[b] ad minus et de quolibet loco annuatim dabitur Pragam in curiam nostram pondus sepi, quod lapis vulgariter appelatur. Item XV subsides terram habentes solvent annuatim per fertonem argenti et alii subsides, quotquot[c] fuerint, non habentes terras dabunt in festo predicto per lotum argenti qualitatis et quantitatis superius nominate, aut quilibet eorum messis tempore metet xx[d] capecia annuatim. Quandocunque aut(em) laneos in loco eodem (de terris in posterum acquisitis aut de hiis),[e] quas habemus in alio loco quocunque, voluerimus augmentare, cives[f] predicti recipient augmentum eorum et recipere tenebuntur ex convencione istius contractus sub censu superius iam predicto. Ad hec cives ipsi pro se et successoribus suis quibuslibet promiserunt, quod, quandocunque nobis placuerit et videbitur expedire, habitaciones suas ad alium locum transferent et civitatem predictam Brod in eodem loco iuxta disposicionem et ordinacionem meam, prout melius poterint, collocabunt et locare sub prefatis condicionibus efficaciter tenebuntur,[g] super hoc et premissis omnibus et singulis premissorum attendendis[h] fideliter et inplendis nobis et Pragensi ecclesie nostre se et sua et successorum suorum quorumlibet suo et ipsorum successorum suorum nomine per stipulacionem legittimam obligantes. Datum etc.

Fol. 23' č. 156, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 271' (Palacký Formelbücher II st. 210). O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

157.

Biskup Tobiáš prodává nejmenovanému půl vsi Vítovic.

(1279—1290?).

Episcopus notificat, quod vendidit mediam partem ville cuidam ex assensu capituli hereditarie.

In nomine domini amen. Nos Th(obias)[i] dei gracia notum esse volumus universis presentes litteras inspecturis, quod nos de communi honorabilium virorum domini Wl(rici) prepositi, magistri G(regorii) decani ac tocius eiusdem ecclesie nostre capituli connivencia[j] et assensu, condicionem ipsius ecclesie nostre, nostram et successorum nostrorum omnium

a) Doplněno dle Kap. J. — b) ‚debet' In., ‚debent' Kap. J. — c) ‚quocunque' In., ‚quotquot' Kap. J. — d) ‚x' Kap. J. — e) Doplněno dle Kap. J. v In. vazbou seříznuto. — f) ‚civis' In., ‚cives' Kap. J. — g) ‚tenebunt' In., ‚tenebuntur' Kap. J. — h) ‚attendentes' In. — i) ‚Jo.' Kap. J. — j) ‚conveniencia' In., ‚connivencia' Kap. J.

160.

Královna Guta oznamuje biskupovi Tobiášovi šťastné narození syna.

(1288 květen 6).

Regina mittit episcopo literas significando se filium peperisse, pro nuncio partus[a] suum capellanum destinando.

Reverendo in Christo patri domino Th(obie)[b] venerabili Prage episcopo G(uta) dei gracia regina Boemie[c] et marchionissa Moravie para et sinceram in Christo ad ipsius beneplacita voluntatem. Certo coniect experimento[d] didicimus, et id[e] ipsum indicia in nobis efferunt[f] mentis nos quod vestre honoracionis paternitas nostris[g] felicibus et iocundis event debeat de cordis[h] intimo congaudere, nostra quevis felicia vestris singulari successibus computando. Ecce enim gracia divina[i] favente in die ascensi domini aurore nuncio sidera propulsante filium genuimus salvis na viribus et illesis. Idcirco nova recentis partus vestre paternitati per nost dilectum capellanum . .[j] voluimus nunciare, spei gerentes[k] fiduciam, q vestra reverencia[l] in eodem devoto nostro faciet clarere indiciis manife quante iocunditatis aplausu nobis congaudeat vestra sinceritas in nostre n prolis origine vel augmento.[m] Datum etc.

Fol. 24' č. 160, též v rukopise kapituly pražské J 40[b] fol. 275 (Palacký For bücher II st. 14, Emler RB. II č. 1442). Chronologicky je určen list tento naroz Přemysla Otakara, syna královny Guty. Že zde jde o prvorozence, tomu nasvědčuje l následující odpověď biskupova. List tento a následující tři až po č. 163 pocházejí z péra školy Jindřicha z Isernie. Stačí jen srovnat listy tyto s listem ze sbírky Jindřichovy v Boh. II č. 760 uveřejněným, kde se mluví o narození Václava II, a kde také č »in aurora diei dominici suo felici partu edidit« jako zde podobně »aur nuncio . . .« a jako v č 162 »recenti partu nuper nos edidisse«. Též jiné ot a frase v těchto listech se vyskytující, jako »iocunditatis aplausu«, »laudum preco »exultacionis tripudio«, jakož i sloh ukazují k Jindřichovi z Isernie. Pak ovšem můžeme listy tyto považovat za authentické, nýbrž jen za slohová cvičení podle c vého rázu listů obsažených ve sbírce Jindřicha z Isernie. (Srv. můj článek »Tak z Codex epistolaris Primislai Ottocari II« v Čes. čas. hist. ročn. IX č. 1.)

---

a) ‚panis' v obou rk. — b) ‚Jo' Kap. J. — c) ‚Boemie etc.' Kap. J. d) ‚certe coniecture experimenta' In., správně Kap. J. — e) ‚ad' In., ‚id' Kap. J f) ‚asserunt Kap. J. — g) ‚meis' In., ‚nostris' Kap. J — h) ‚corde Kap. J — i) Kap. J. - j) ‚N' Kap. J. — k) ‚generantes' In., ‚gerentes Kap. J. — l) ‚vestram reve ciam' In., správně v Kap. J. — m) ‚aligmento' In., správně Kap. J.

161.

Biskup Tobiáš blahopřeje královně (Gutě) k šťastnému narození prvorozeného syna.

(1288 květen).

Episcopus congaudens regraciatur regine, quod cum tali misit nuncium intimacione.

Ex serie literarum vestre[a] precellencie duo mire digna laudum preconio suscepimus cum ingenti exultacionis tripudio cordis nostri, unum videlicet, quod primogeniti filii vestri karissimi nativitas prelucidam margaritam vestri precellentis nominis mirifice adornavit, et aliud, quod favente divina clemencia deposito gravedinis onere salvis et illesis nature viribus in persona vestra votiva perfruimini sospitate. Que cum tam decentis[b] tamque laudabilis universalis solacii nobis universaliter singulis et singulariter universis salutare bravium attulerint, altissimum in solio majestatis sedentem, qui nos superne virtutis sue gracia visitans, ad felicis status nostri reformacionem, sicut hoc non ambigimus, id efecit, devote ac sincere laudisonis vocibus collaudamus, celsitudinis vestre clemencie pro eo, quod nos nuncio vestro et literis in hiis consolari dignata estis, assurgentes non immerito ad graciarum plenas et uberes acciones. Datum etc.

Fol. 24 č. 161, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 275' (Palacký Formelbücher II st. 15, Emler RB. II č. 1443). Srov. pozn. u č. 160.

162.

Královna (Guta) oznamuje nejmenovanému šlechtici neb knížeti šťastné narození syna.

(1288 květen).

Ad id(em) regina pro nuncio partus[c] mittit ad baronem vel principem.

Quoniam nostra pro constanti gerit serenitas, vos nobis in nostrorum[d] eventu (prosperorum)[e] successuum congaudere, idcirco recenti partu nuper nos edidisse filium vobis ad gaudium duximus nunciandum, indubitate spei gerentes fiduciam, quod magnificencia vestra in eodem nuncio manifestis faciet[f] clarere indiciis, quante nobis iocunditatis congratuletur tripudio in nostre nove prolis origine vel augmento.

Fol. 25 č. 162, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 275'. Srovnáním s čís. 160 a 161 vidíme, že i zde jde o touž věc. Srov. pozn. u č. 160.

---

a) ‚vestrarum' In., ‚vestre' Kap. J. — b) ‚dicentis' In., ‚decentis' Kap. J. — c) ‚panis' In. — d) ‚nostrarum' In., ‚nostrorum' Mn. — e) Doplněno dle Mn. — f) ‚faciat' In., ‚faciet' Mn.

163.

Královna (Guta) oznamuje jakémusi poddanému šťastné narození syna.

(1288 květen).

Ad idem ad subditum.

Assumpte nobis de nove prolis ortu leticie devocionem tuam facere participem cupientes, ad te mittendum (talem)[a] duximus, nos nuper peperisse filium, relaturum, credentes[b] ambiguitate qualibet procul mota, quod nostro nuncio evidenter et honorifice tua declarabit devocio, quantum nobis congaudeat in recentis filii nativitate.[c] Datum etc.

Fol. 25 č. 163, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 275'. Srov. pozn. u č. 160.

164.

Biskup Tobiáš dává svým poddaným v Oujezdě u Biliny $3^1/_2$ lánu právem německým.

1289 říjen 1.

Episcopus locat villam iure teutonico cum condicionibus.

In nomine domini amen. Nos Th(obias)[d] dei gracia Pragensis episcopus notum esse volumus universis presentes literas inspecturis, quod nos anno domini MCCLXXXIX°, Kalendas Octobris[e] hominibus nostris de loco sito ante Belynam[f] civitatem, qui vulgariter Wgezd[f] appelatur, III laneos et $^1/_2$ de terris episcopatus nostri ibidem consistentibus sub annuo censu iure teutonico locavimus in hunc modum, quod videlicet homines ipsi nobis et successoribus nostris de iamdictis III laneis et $^1/_2$ III marcas et $^1/_2$ in bono et puro argento cum X aucis pinguibus et LX[g] pullis bonis annuatim tenebuntur solvere, et persolvent medium eorum in festo sancti Georgii[h] et aliud medium in festivitate sancti Galli, hoc adiecto specialiter et expresse, quod ad tria iudicia comunia, que ter in anno fieri consueverunt, villicum nostrum et successorum nostrorum, qui pro tempore fuerit, aut alios nuncios nostros, quos[i] ad eos duxerimus destinandos[j] debito modo recipient[k] et in expensis congruis communiter procurabunt. Quandocunque autem aliquis ex ipsis hominibus de aliquo vicino suo conqueri debuerit, coram predicto villico nostro et nostrorum successorum et non coram alio prosequetur, advocando eum ad locum predictum, ut ibidem coram ipso querimonia proposita terminetur, ac in expensis debitis procurando. Adicimus insuper, quod, si quis (de) hominibus iam predictis in locis aliis ab aliquibus dominis vel supanis terras[l] vel terrarum laneos aut laneum sive

a) Doplněno dle Mn. — b) ‚reddentes' In., ‚credentes' Kap. J. — c) ‚novitate' In., ‚nativitate' Kap. J. — d) ‚Jo' Kap. J. — e) ‚anno d. M' etc. Kap. J. — f) ‚..' Kap. J. — g) ‚L' Kap. J. — h) ‚Georii In., ‚Georgii' Kap. J. — i) ‚quas' In., ‚quos' Kap. J. — j) ‚destinandas' In., ‚destinandos' Kap. J. — k) ‚recipiant' In. — l) ‚terris' In.

quamcunque partem lanei sub annuo censu recipere voluerit, quod hoc sibi facere non liceat, nisi prius loco sui alium hominem in bonis nostris ydoneum locaverit et eidem vendiderit bona ipsa, ut idem nobis et successoribus nostris in predic:is iuribus nostris respondeat et eadem integraliter adimpleat, sicut debet.

Fol. 25 č. 164, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 271.

165.

Biskup Tobiáš potvrzuje smlouvu, již opat Jar. měšťanu pražskému Al. pronajímá na 10 let vinici u Prahy.

(*1279—1290?*).

Episcopus contractum hereditatis factum inter abbatem et civem protestatur, suis literis ipsum roborando.

In nomine domini amen. Nos Th(obias)[a] dei gracia Pragensis episcopus notum esse volumus universis presentes literas inspecturis, quod inter viros providos et honestos, dominum videlicet Jar.[b] venerabilem abbatem de .. et Al.[c] civem Pragensem locacionis contractus in nostra presencia celebratus exstitit in hunc modum, quod[d] dominus abbas iamdictus vineam monasterii sui sitam in .. villa apud Pragam cum curia ibidem existente et vinitoribus eius ac universis terris, ortis, pratis et aliis pertinenciis suis omnibus predicto Al.[c] locavit sub annuo censu per X annorum spacium possidendam, ita videlicet, quod in quolibet anno infra tempus ipsius decennii idem Al.[c] solvet et solvere tenebitur duas marcas boni et puri argenti Pragensis ponderis in omni eventu domino abbati prefato aut nuncio ipsius eius nomine cum literis destinato et cuilibet successori suo, nisi[e] eum, quod absit, medio tempore de hac vita migrare contigerit, et hoc in festo sancti Galli.[f] Nec licebit eidem domino abbati aut alicui alteri suo et ipsius nomine, etiam si eius successor exstiterit, dictum Al. infra eosdem X annos, quamdiu ipse predictum censum in termino constituto fideliter et infallibiliter sine aliqua diminucione persolverit, a possessione dictorum locatorum sibi bonorum aut eorum aliquo aliquatenus removere. Post lapsum vero ipsorum decem annorum, vel si ante eundem, ut non optamus, nec hoc deo volente accidet, dictus Al. viam universe carnis ingressus fuerit, aut si solucionem prefatam census pretacti in termino sibi dato integraliter non solverit, sicut debet, vinea supradicta cum curiis et aliis scilicet pertinenciis predictis universis et melioracionibus, que ibidem facte fuerint, quibuslibet ad possessionem et dominium abbatis predicti et monasterii eius ipso facto protinus revertentur; non enim iuxta modum convencionis in locacione

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚Ja' Kap. J. — c) ‚A' Kap. J. — d) ‚quo' In. — e) ‚si' oba rk. — f) Zde vynechal písař asi: ‚unam marcam et alteram in festo s. Georgii' neb podobně.

premissa ab utraque parte habitum, si dictus Al. infra predictos X annos bona sibi locata possidere desierit, et etiam post lapsum X annorum ipsorum coniux eiusdem Al. aut aliquis alius possidere debet vineam et bona eadem loco sui, nisi super hiis de novo[a] aliquid ordinatum fuerit inter partes, sicut hec omnia et singula predictus abbas suo et conventus ac monasterii sui nomine et Al. prefatus pro parte sui attendere promiserunt fideliter et servare, super hoc se et suos[b] per stipulacionem legittimam obligando et nostre se iurisdiccioni ecclesiastice voluntarie submittendo. Solucio nunc superius nominata census predicti probari debet, quandocunque et quocienscunque facta fuerit, per literas patentes domini abbatis eiusdem sigilli munimine roboratas, aliter facta solucio habebitur pro non facta. In cuius rei testimonium[c] presentes literas pro prefato domino abbate et monasterio suo, nostro (et) civitatis Pragensis, pro prefato[d] autem Al. nostro etiam et ipsius et domini (abbatis)[e] ac conventus sui sigillorum (munimine)[f] fecimus roborari. Actum et datum.

Fol. 25' č. 165, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol 270'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

166.

Biskup Tobiáš nařizuje Her. děkanovi v Klatovech, aby na jeho místě založil špitál pro nemocné a chudé v Klatovech, na jehož zřízení daroval veškeré jmění své Konrád z Pomuku se svou manželkou.

(1288 před 8 říjnem).

Episcopus mandat decano, ut hospitale pro infirmis fundaret loco sui sine preiudicio ecclesie alterius.

Tho(bias)[g] dei gracia honesto et dilecto in Christo filio Her.[h] decano et plebano in Glatovia[i] salutem in domino. Sincere karitatis opera et quoslibet pie intencionis affectus, que multitudinem operiunt peccatorum, propter eterne vite premium feliciter obtinendum augeri pocius[j] quam minui cupientes, discrecioni tue mandamus in virtute obediencie, quatenus ad requisicionem nuncii, exhibitoris presencium, honestorum et religiosorum virorum prioris[k], magistri et fratrum hospitalis sancti Francisci de capite pontis Pragensis ordinis stellatorum nec non ad preces et devotam instanciam viri providi Con(radi)[l] dicti de Pomuk civis Glatoviensis[m] ac

a) ,nova' In., ,novo' Kap. J. — b) ,suas' In. — c) ,testimonio' In, ,testimonium' Kap. J. — d) ,prefatus' In., ,prefato' Kap. J. — e) Doplněno dle Kap. J. — f) ,sigilli' In., ,sigillorum munimine' Kap. J. — g) ,Jo. Kap. J. — h) ,H' Kap. J. — i) ,tali . . ' Kap. J. — j) V In. pod touto poslední řádkou textu drobněji touž rukou připsány 2 řádky: ,Notabile. Tanto enim graviora sunt peccata, quanto diucius infelicem animam detinent obligatam, quia bonarum mencium est ibi culpam agnoscere, ubi culpa minime reperitur, qua propter etc.' — k) ,H. prioris' Kap. J. — l) ,C. de . . ' Kap. J. — m) ,talis' Kap. J.

ipsius[a] devotissime coniugis in ecclesia iamdicta Glatoviensi[b] hospitale ad usus infirmorum et pauperum sine preiudicio parochialis ecclesie loci eiusdem vice nostri fundare[c] non differas, quandocunque super hoc fueris requisitus, fidelibus Christi, qui ad eandem fundacionem[d] causa devocionis accesserint, C dies de iniuncta sibi penitencia misericorditer relaxando Con(radus)[e] namque et coniux eius predicti omnia bona sua mobilia et immobilia hospitali, quod fundabitur, ad usus infirmorum et pauperum, sicut nobis veraciter innotuit, contulerunt, habitum prefati ordinis suscepturi. Datum etc.

Fol. 25' č. 166, též v rk. kapituly Pražské J 40 fol. 261'. Srv. Emler RB. II č. 2726, kde listina krále Václava v této záležitosti z r. 1288 říj. 8.

167.

Biskup Tobiáš dává 40denní odpustky těm, kdož přispějí k vystavění špitálu v Ústí (n. L.).

(1279—1290?).

Episcopus dat indulgenciam, qui darent elemosinas suas ad construendum hospitale[f] et pauperibus in ipso egrotantibus.

Th(obias) dei gracia etc.[g] universis Christi etc. devocionem vestram etc. Omnibus vobis vere penitentibus et confessis, qui ad opus hospitalis, quod apud Wsk[h] [1]) construitur, et infirmorum ac pauperum sustentacionem, confluencium ad ipsum, manum porrexeritis adiutricem, XL dies iniuncte penitencie misericorditer relaxamus, ratas et gratas (insuper)[i] habentes indulgencias venerabilium in Christo patrum archiepiscoporum et episcoporum quorumlibet in hoc casu collatas et in posterum conferendas. Indulgemus insuper, ut in hospitali iamdicto super altare viaticum celebretur, synodalis prohibicionis[j] constitucione aliquatenus non obstante, presentibus post biennium minime valituris, quas mitti per[k] etc. si[l] secus etc. Datum etc.

Fol. 26 č. 167, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 228'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) Ústí n. L., kde byl špitál křižovníků s červenou hvězdou, srv. RB III č. 1409 a č. 1588.

---

a) ‚ipsius C.' Kap. J. — b) Schází v Kap. J — c) ‚ponendo primarium lapidem fundare' Kap. J. — d) ‚seu elemosinas suas ad id opus dederint vel in humilitate spiritus causa devocionis accesserint, C et XL dies' Kap. J. — e) ‚C' Kap. J. — f) ‚hospitalibus et pauperibus' In., ‚hospitale et pauperibus Kap. J. — g) ‚Veneracionem dei etc. ut supra' Kap. J. — h) Schází v Kap. J. — i) Doplněno dle Kap. J. — j) ‚perhibicionis' In., ‚prohibicionis' Kap. J. — k) Doplň dle č. 1. — l) ‚se' In.

168.

(Bavor ze Strakonic) žádá biskupa Tobiáše o příslušné nařízení děkanovi Bechyňskému, aby mohl založit v (Bavorově) kostel p. Marie.

(1279—1290?).

Baro rogat episcopum, ut committeret V.[a] decano loci, ut ecclesiam fundaret in bonis ipsius.

Venerabili in Christo patri et domino Th(obie)[b] dei gracia Pragensi episcopo (Bavor)[c] dictus de (Strakonicz) servicii sui continuum incrementum. Intendentes pro honore beate Marie virginis gloriose ecclesiam construere in nostra civitate (Bavarow), ad vestram paternitatem confugimus deposcentes, quatenus decano provincie Bechinensis[d] iniungere dignemini per vestras literas et mandare, ut ad fundacionem ipsius ecclesie se debeat adaptare, quam non in preiudicium alterius ecclesie edificare intendimus, sed pro honore sancte matris ecclesie ac beate virginis prius dicte, ut desiderium mentis nostre, quod diu optavimus, vestro annuente presidio possimus perducere ad effectum.

Fol. 26 č. 168, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 280' Jména doplněna z druhého textu téhož listu pod č. 241. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3

169.

Biskup Tobiáš dává děkanovi Bechyňskému plnomocenství k založení kostela p. Marie v (Bavorově), městě pana (Bavora ze Strakonic.)

(1279—1290?).

Episcopus mandat decano, ut fundaret ecclesiam ad requisicionem patroni illius loci.

Th(obias)[e] dei gracia etc. dilecto in Christo filio . .[f] decano Bechynensi salutem in domino. Sincere caritatis etc.[g] discrecioni tue mandamus, quatenus ecclesiam in civitate (Bavarov) nobilis viri dicti (Bavor) de (Strakonicz) in honore sancte Marie virginis gloriose, dummodo non in preiudicium vicine cuiuslibet alterius ecclesie construatur, vice nostri fundare debeas,[h] dum super hoc per predictum nobilem aut nuncium suum fueris requisitus, fidelibus Christi, qui ad eandem fundacionem causa devocionis[i] accesserint,[j] CXX[k] dies auctoritate nostra de iniuncta penitencia relaxando. Datum etc.

Fol. 26 č. 169, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 261'. Srovnáme-li listinu tuto s listem předcházejícím, vidíme, že zde jde o touž záležitost. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

a) Schází v Kap J. — b) ,Jo' Kap. J. — c) ,H' In., ,B' Kap. J. — d) ,talis' Kap. J. — e) ,Jo. Kap. J. — f) ,B' Kap. J. — g) ,ut supra' Kap. J. — h) ,debeas' ponendo lapidem primarium' Kap. J. — i) ,devocionis vel in humilitate' Kap. J. — j) ,accesserint seu elemosinas suas ad idem opus largiri curaverint' Kap. J. — k) ,CXL' Kap. J.

170.

Biskup Tobiáš dává odpustky těm, kdož přispějí almužnou málomocným.

(1279—1290?).

Episcopus dat indulgenciam illis, qui darent elemosinas suas leprosis.

Tho(bias)[a] dei gracia etc. universis Christi fidelibus etc. Devocionem vestram etc. Omnibus vobis vere penitentibus et confessis, qui ad sustentacionem leprosorum apud . .[b] residencium de bonis a deo vobis collatis manum porrexeritis adiutricem, XL dies iniuncte penitencie misericorditer relaxamus presentibus etc.[c]

Fol. 26 č. 170, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 228'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

171.

Biskup Tobiáš zakazuje farářům provozovat symonii s olejem a křižmem a bránit věřícím v návštěvě kláštera v Pomuku a v pohřbívání u kostela P. Marie téhož kláštera.

(1279—1290?).

Episcopus mandat universis plebanis, ut pro sacris liquoribus[d] aliquid non recipiant.

Th(obias)[e] dei gracia etc. dilectis in Christo etc. Pervenit ad nos, quod vos liquores[f] sacros, crisma et oleum modo symoniaco venditis, nulli unccionem sacram contra statuta sacrorum canonum exhibentes, nisi vobis prius peccunia aut res alie in precium fuerint assignate, quodque parochianis vestris tam occulte quam publice prohibetis, ut nullus apud monasterium Pomucen[se][g] aut ecclesiam sancte Marie gloriose virginis in monte (supra)[h] iamdictum monasterium situatam[i] sepulturam eligere valeat non illectus, nec loca ipsa sanctissima causa devocionis precipue in diebus sollempnibus et festivis sine vestra licencia possit aliquatenus visitare, et quod etiam ab eisdem parochianis vestris contra consuetudinem patrie prediales decimas exigitis minus iuste, sepulturam eis ecclesiasticam et alia sacramenta perperam denegantes. Quare cum hoc sit temerarium et iniustum et saluti animarum vestrarum contrarium manifeste, nos id ex hac causa racionabili, cum omnium subditorum nostrorum ex officii nostri debito debeamus providere saluti, sine fame et anime nostre periculo dissimulare aliquatenus non valentes, discrecionem vestram monemus et ortamur attente in virtute

---

a) ‚A' Kap J. — b) ‚nos' Kap. J. — c) ‚post etc. Datum' Kap. J. — d) ‚litoribus' In., ‚liquoribus' Kap. J. — e) ‚Jo' Kap. J. — f) ‚litores' In., ‚liquores' Kap. J. — g) Schází v Kap. J. — h) Doplněno dle Kap. J. — i) ‚situatum' In., situatam' Kap. J.

obediencie,[a] mandantes firmiter et districte, quatenus a premissis temeritatibus omnibus et singulis vos omnino abstinere curetis, sicut vestrum commodum diligitis et honorem, alioquin scire debetis, quod nos honorabili viro, domino Johanni abbati Pomucensis[b] monasterii supradicti auctoritatem concessimus et plenariam potestatem vos ad id racione previa per censuram ecclesiasticam compellendi et ad nostram, clavibus ecclesiarum vestrarum receptis, presenciam transmittendi, digna pro meritis recepturos. Datum etc.

Fol 26' č. 171, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 258. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

172.

Biskup Tobiáš žádá biskupa (Olomouckého), aby děkanovi, do jehož právomoci patří Kojetín, nařídil založit tam kapli a při ni hřbitov, poněvadž dosavadní kostel a hřbitov musily být proměněny ve tvrz.

(1279–1288).

Episcopus rogat episcopum, ut decano loci committeret, qui oratorium fundaret et cimiterium, in quo sepelirentur corpora mortuorum.

Thobias[c] dei gracia etc. Cum in cimiterio ecclesie de Cogetin[d] propter incastellacionem ipsius et municionem, que ibidem consistit,[e] qua locus ipse adhuc carere non potest propter tempora[f] impacata, mortuorum corpora commode tumulari non possunt, nec eidem cimiterio et ipsius ecclesie iam predicte valet debita reverencia exhiberi propter tumultum hominum ibidem degencium et alia diversa incommoda, que (ibidem)[g] incumbunt in hoc temporis mali statu, paternitatis vestre clemenciam ex affectu requirimus et rogamus, quatenus decano provincie, ad quam Cogetin[h] spectat prehabitum, aut alteri, cui[i] paternitati vestre placuerit, committere dignemini, ut ipse in eodem Cogetin[h] in loco congruo preter ecclesiam supradictam fundet oratorium et disponat,[j] quod idem[k] oratorium[l] cimiterium habeat, in quo ardue[l] necessitatis tempore mortuorum valeant corpora sepeliri, scientes, quod in hoc affectum benivolencie vestre, si apud vos, prout speramus, fuerimus exauditi, condignis graciarum accionibus prosequemur, facturi in casu simili et maiori, quod paternitati vestre debeat complacere. Datum etc.

Fol. 26' č. 172, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 258'. Slova ‚propter tempora impacata' vztahují se k nepokojům v Čechách a na Moravě, které trvaly až

---

a) ‚sancte obed.' Kap J. — b) ‚talis loci' Kap. J. — c) ‚Jo' Kap. J. — d) ‚. .' Kap. J. — e) ‚concessit' In., ‚consistit' Kap. J. — f) ‚corpora' In., ‚tempora' Kap. J. — g) Doplněno dle Kap. J. — h) ‚Rudnicz' Kap. J. — i) ‚civi' In., ‚cui' Kap. J. — j) ‚disponet' In. — k) ‚id' In., ‚idem' Kap. J. — l) ‚quod id oratorium — ardue' doplněno v In. na dolním okraji drobnějším písmem.

do r. 1290. Srovnáním se stížností kapituly Olomoucké pod č. 184 naší sbírky pozorujeme, že žádost tato biskupa Tobiáše je staršího data. Tam totiž si stěžuje kapitula Olomoucká na nepřátelský výpad Miloty bratra biskupova z Kojetína. Tobiášovi se v žalobě té činí výčitka, jako by byl nepřímým původcem škod způsobených. Jináče se aspoň nedají vyložit slova »qui occasionem dampni dat, dampnum dedisse videretur.« Není pravdě podobno, že by se byl Tobiáš v žádosti své, která má usnadnit pohodlnější proměnění kostela a hřbitova v Kojetíně v tvrz, nebyl omlouval ze škod a výpadu bratrem podniknutého, který by se byl stal již dříve. Situace jest tedy tato: Dříve žádá biskup kapitulu Olomouckou o založení nové kaple a hřbitova, aby mohl pohodlněji užívat dosavadního kostela s hřbitovem jakožto tvrze, později teprv učiní Milota bratr biskupův, jemuž biskup Kojetín zastavil, výpad proti okolním statkům biskupství Olomouckého. List č. 140 padá nejpozději do zač. r. 1289 (v létě t. r. je Milota již jmenován purkrabím), možno tedy žádost tuto položiti nejpozději do r. 1288, pravděpodobněji pochází však již z dřívějších let panování Tobiášova. Listy hned následující pocházejí z r. 1287.

173.

Biskup (Tobiáš) odpovídá k žádosti krále Václava, že, jsa stižen klatbou papežského legáta, nesmí práva svá biskupská přenésti na jakéhosi biskupa z řádu Dominikánů, aby vysvětil na Křivoklátě oltář.

(1287 duben).

Episcopus rescribit regi, quod stando in interdicto non potest dare auctoritatem suam alteri episcopo.

Excellentissimo et magnifico etc.[a] Preces, quas nobis vestra precellencia suis litteris destinavit, prout tenemur et debemus, recipimus pro mandatis. Sed pro eo, prout petivit a nobis vestri regalis culminis celsitudo, ut venerabili viro cuidam episcopo de ordine fratrum predicatorum vobiscum nunc manenti nostram pontificalem auctoritatem daremus et indulgeremus, quod altare unum in Purglino[b] castro vestro vice nostri dedicaret, scire dignetur vestra excellencia, quod hac vice nec nos ipsi per nos possumus aliqua iura nostra pontificalia in nostra dyocesi exercere, nec alicui episcopo alteri in nostra dyocesi dare possumus auctoritate nostra nec indulgere valemus ad prefata iura pontificalia vice nostri exercenda, propterea quod ab octava resurreccionis dominice proxime preterite sumus ligati sentenciis domini legati propter pecuniam, quam sibi solvere debuimus, que nostro nuncio, sicut hoc vestre magnificencie intimavimus, in ducatu Austrie per spolium est recepta. Quare a vestra illustri dominacione affectuose petimus excusari pro eo, quod preces vestras in hac parte, prout vellemus[c], non possumus ducere in effectum ligati sentenciis (domini)[d] legati supradicti.

Fol. 26' č. 173, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 258'. List tento psán byl brzy po prohlášení klatby nad biskupem, tedy brzy po velkonocích. Že to bylo r. 1287, o tom srv. čís. 59 a pak čís. 11, 21, 56.

a) ‚ut supra' Kap. J. — b) ‚tali loco vel castro' Kap. J — c) ‚valemus' In., ‚vellemus' Kap. J. — d) Doplněno dle Kap. J.

174.

Biskup Tobiáš žádá provinciální kapitulu minoritů v Sandeči, aby modlitbou svojí přispěli k odvrácení protivenství od krále Václava, královny Guty a diecese Pražské.

(1287 červenec 4—1290).

Episcopus mittit literas fratribus minoribus ad ipsorum capitulum provinciale commendando regem et reginam, se, clerum et populum sibi commissum in orationes ipsorum.

. Th(obias)[a] dei gracia etc. honestis et religiosis viris fratri W.[b] vicario et diffinitoribus ac universis fratribus minoribus apud Sandecz[c] [1]) in provinciali capitulo constitutis salutem et sinceram in domino caritatem. Confisi quam plurimum de vestre et totius ordinis vestri pie benignitatis insigniis, que in toto orbe terrarum, ubicunque christiana viget religio, iugiter et salubriter elucescunt, honestatis vestre clemenciam omni precum instancia qua possumus humiliter exoramus, quatenus considerato statu Pragensis civitatis et dyocesis, qui adhuc prochdolor in se ipso vacillat non modicum et contraria recipit incrementa, pro illustri et precordiali domino nostro W(enceslao) rege Bohemie et marchione Moravie, speciali amico ordinis vestri, ac generosa et precellenti domina nostra G(uta) ipsius coniuge et ipsorum fidelibus universis nec non pro bono statu terrarum, que in eorum consistunt dominio, pro nobis quoque, si fas est dicere, et ecclesia nostra et prefate dyocesis clero et populo ac pro habenda pace ipsorum et commodo, ut adversitates ab eis et nobis deus omnipotens removere dignetur, prospera et tranquilla tempora misericorditer concedendo, oracionum vestrarum suffragia clementer, sicut de vobis confidimus, dignemini adhibere, recommendacionem super hiis more salubri et solito in presenti sanctissime vestre congregacionis capitulo facientes, ut nos vobis et toti ordini vestro una cum domino nostro rege et regina predictis et universis eorum fidelibus ac prefato clero et populo universo nobis credito[d] per hec vestre clementis et sincere caritatis salubria beneficia in vestris et vestrorum necessitatibus simus propensius et specialius obligati. Datum etc.

Fol. 27 č. 174, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 245'. Královna Guta se zde již nazývá ‚domina nostra', psán tedy list tento jistě až po jejím příchodu do Čech (4 července 1287). Těmi ‚adversitates' se zde myslí asi nebezpečí od Záviše z Falkenštejna a jeho strany hrozící stejně biskupovi jako dvoru. Tím by dána byla také druhá chronologická mez, a to r. 1290, kterým toto nebezpečí pominulo. Podobný list viz pod č. 14.

[1]) Sandeč (Sącz) v Haliči.

---

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚th' Kap. J. — c) ‚. .' Kap. J. — d) ‚tradito' Kap. J.

175.

Biskup Tobiáš ospravedlňuje se arcibiskupovi Mohučskému Jindřichovi, že věřicím své diecese nezakázal navštěvovat klášter v Grünhainu tím, že je vyzval, aby ve svátky patronů českých raději navštěvovali kostel Pražský.

(1286 květen — 1288 březen).

Episcopus rescribit archiepiscopo suo domino,[a] quod non contradixerit dyocesanis suis, quod non deberent visitare domum sancti Nycolay in Grunthaym.[b]

Reverendo in Christo patri suo et domino H(enrico) dei gracia sancte Maguntine sedis archiepiscopo, sacri imperii per Germaniam archicancellario, Th(obias)[c] Pragensis episcopus omnimode subieccionis reverenciam et honorem. Reverende paternitatis vestre votis in eo, quod monasterium de Grunhaym[b] [1]) et abbatem ac conventum eius tamquam pius pater et dominus propensius diligitis et fovetis, totum posse nostrum coaptare propter vestram et sancte Maguntine ecclesie reverenciam, matris nostre et domine, cupientes, profectum eiusdem monasterii non impedivimus nec volumus aliquatenus impedire, sed potius sibi prodesse volumus, ut debemus, licet, predecessorum nostrorum vestigiis inherentes, exhortacionem publicam more solito fecerimus et officii nostri debito faciamus, ut festivitatibus patronorum Pragensis ecclesie nostre pocius ecclesiam ipsam quam aliam in reverencia habentes debita fideles Christi congruis debeant honoribus frequentare. Unde si forte dominacioni vestre in hoc casu aliud est relatum, petimus confidenter, ut relatui huiusmodi fidem credulam vestra paternitas non adhibeat, quia non omni spiritui[d] est credendum.[e]

Fol. 27 č 175, též v rk. kapituly Pražské Kap. J 40[b] fol. 259 Chronologické meze dávají listu tomuto léta panování Jindřicha arcibiskupa Mohučského 1286 květen 15 — 1288 březen 17.

[1]) Grünhain v Sasku.

176.

Biskup Tobiáš doporučuje kardinálovi Latinovi, biskupovi v Ostii a Veletrech, mistra Rapotu jakožto svého splnomocněného zástupce.

(1287—1288).

Litera credencie ad cardinalem ex parte episcopi.

Reverendo in Christo patri suo et domino fratri Latino dei gracia Hostiensi et Welletrensi episcopo cardinali Th(obias) Pragensis episcopus omnimode subieccionis reverenciam tam debitam quam devotam. Honestum

a) ‚ddo' In. — b) Schází v. Kap. J. — c) ‚Jo.' Kap. J. — d) ‚spui' In. — e) ‚credere' In., ‚credendum' Kap. J.

virum magistrum R(apotonem), nuncium et capellanum nostrum, exhibitorem presencium, ad vestre paternitatis clemenciam transmittentes, petimus confidenter, quatenus dictis eius in hiis, que ipse ex parte nostri in vestra proposuerit presencia viva voce, fidem credulam adhibere dignemini, preces nostras, quas per ipsum dominacioni vestre porrigimus, taliter exaudicionis gracie[a] admittentes, quod vobis regraciari non immerito valeamus. Datum etc.

Fol. 27' č. 176. ‚Magister R. nuncius et capellanus noster' není nikdo jiný než Rapota (srov. č. 21, 22 a 77). Poslání toto hodí se dobře do r. 1287 neb 1288, kdy biskup Tobiáš se obrací přímo ke kurii v záležitosti prokurace legáta Jana biskupa Tusculského. (Srov. též č. 61.)

177.

Biskup Tobiáš dává Janovi opatovi v Pomuku plnou moc zpovídat, udílet odpustky a v určitých případech snímat klatbu s exkomunikovaných.

(1279 — 1290?).

Episcopus abbati dat auctoritatem, quando solus celebrat missam, dare XL dies indulgencie, quandocunque celebrat.[b]

Th(obias)[c] dei gracia Pragensis episcopus universis Christi fidelibus nostre civitatis et dyocesis salutem in domino sempiternam. Honorabilis viri domini Johannis abbatis de Pomuk[d] nostre dyocesis peticionis instanciam affectu benivolo prosequentes, cuius personam dignis graciarum favoribus prosequi curam(us), cum ex peticionibus nobis porrectis ab eodem divini numinis cultus non diminui debeat sed augeri, auctoritate presencium sibi concedimus potestatem apud Christi fideles nostre dyocesis audiendi confessiones et penitencias iniungendi, nec non excommunicatos in casibus a iure concessis, senes, valitudinarios et debiles, tam mares quam feminas, qui ad nos recursum habere non potuerunt, secundum formam canonicam absolvendi. Ac etiam eidem[e] auctoritate qua fungimur indulgemus, quatenus in sollempnitatibus seu dedicacione sui monasterii, aut (etiam)[f] quocienscunque in predicacione (verbi)[f] divini salutis[g] pabulo refecerit populum christianum (ad predicacionem suam in humilitate spiritus concurrentem),[f] omnibus vere penitentibus et confessis XL dierum indulgenciam condonandi (habeat potestatem), aut si alium loco sui ordinaverit predicantem, extunc XX[ti] dies auctoritate eadem valeat indulgere. Datum etc.

Fol. 27' č. 177, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 259. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

---

a) ‚graciam' In. — b) ‚[et] absolvere homines in quibusdam ca[sibus]' Kap. J. — c) ‚Jo.' Kap. J. — d) ‚. .' Kap. J. — e) ‚eadem' Kap. J. — f) Doplněno dle Kap. J — g) ‚salis' In., ‚salutis' Kap. J.

178.

Biskup Tobiáš udílí a potvrzuje odpustky navštěvovatelům chrámu p. Marie řádu Johannitů u mostu v Praze.

(1279 — 1290?).

Episcopus ratificat indulgencias aliorum episcoporum.

Th(obias)[a] dei gracia etc. universis Christi etc. Sancta dei genitrix, gloriosissima et perpetua virgo Maria, tanto devocius ac frequencius est a Christi fidelibus veneranda, quanto efficacius apud deum omnipotentem, iamdictum filium eius, fideles Christi indigent ipsius meritis et precibus feliciter adiuvari. Cupientes igitur, ut ecclesia beate virginis eiusdem hospitalis suo nomini deputati ad pedem pontis Prage ordinis sancti Iohannis Ierosolimitani congruis honoribus frequentetur, omnibus vobis vere penitentibus et confessis, qui ad eandem ecclesiam in anniversario die dedicacionis ipsius et in diebus sollempnibus et festivis eiusdem virginis gloriose quater in anno, anunciacione videlicet etc., singulisque diebus sabbati, quando ibidem ad honorem dei et ipsius beatissime matris divina celebrantur sollempnia, causa devocionis accesseritis annuatim, XL dies iniuncte penitencie misericorditer relaxamus, ratam et gratam habentes venerabilium in Christo patrum, videlicet . . de . . et . . de . . dominorum archiepiscoporum et episcoporum indulgenciam, a singulis singulas quadragenas, collatam etiam in hoc casu, prout in ipsorum literis videmus contineri. In cuius etc.

Fol. 27' č. 178, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 230. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

179.

Biskup Tobiáš potvrzuje odpustky nejmenovaných arcibiskupů a biskupů a přidává 40 dní.

(1279 — 1290?).

Similiter episcopus ratificat indulgencias episcoporum aliorum.

Tho(bias)[b] dei etc. universis Christi fidelibus. Salutem animarum vestrarum augeri pocius quam minui cupientes, indulgencias venerabilium in Christo patrum . . de . .[c] dominorum archiepiscoporum et episcoporum collatas fidelibus Christi in articulis illis licitis et honestis, prout in eorum literis super hoc confectis plenius continetur, ratas et gratas habentes, auctoritate qua fungimur confirmamus, XL dies nostre indulgencie huiusmodi remissionis gracie nichilominus coniungentes. In cuius. Datum etc.

Fol. 28 č. 179, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 230. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

---

a) ‚O‘ Kap. J. — b) ‚O‘ Kap. J. — c) ‚C. D. V. de‘ Kap. J.

180.

Biskup Tobiáš žádá opata a konvent nejmenovaného kláštera, aby světského kněze Dětřicha přijali do řádu.

(1279 — 1290?).

Episcopus rogat abbatem et conventum eius, ut presbyterum ad preces suas reciperent in ordinem suum.

Tho(bias)[a] dei gracia Pragensis episcopus honorabilibus etc. Theodricus[b] presbyter, exhibitor presencium, ad melioris vite frugem desiderans convolare ad eterne vite premium obtinendum, in vestro cupit monasterio, quamdiu vixerit, sub regularis observancia discipline omnipotenti deo iugiter famulari. Quare honestatis vestre clemenciam cum plena fiducia affectuose requirimus et rogamus, quatenus presbyterum ipsum, qui de honestate morum et literarum sciencia commendandus habetur, divine remuneracionis et nostrarum precum intuitu in vestrum recipere dignemini monachum et confratrem, scientes, quod hec a vobis recipere volumus pro munere valde grato, per[c] quod vobis non immerito obligati erimus ad condigne vicissitudinis repensivam. Datum etc.

Fol. 28 č. 180, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 263. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

181.

Král Rudolf doporučuje rytířům Německým, Templářům a Johannitům Tobiáše z Benešova, rytíře krále Václava.

(1288 — 1290?)

Romanorum rex recommendando militem rogat magistrum hospitalis domus theutonice, ut sibi bonus esset in suis agendis.

R(udolphus) dei gracia Romanorum rex semper Augustus religioso, honorabili et devoto viro fratri . . , summo magistro hospitalis sancte Marie domus Teutonice, cum affectu sincero favorem, religioso, honorabili etc., summo (magistro)[d] domus milicie templi, cum affectu etc., honorabili etc., summo magistro et custodi pauperum hospitalis sancti Iohannis Ierosolimitani, favorem cum affectu benivolo et sincero. Zelus domus domini nostri cordis inherens penetralibus vehementer tanto fervencius in amorem et promocionem servorum ipsius regales accendit affectus, quanto eos[e] pro religione orthodoxe fidei res consideramus exponere ardencius et personas.[f] Et ecce Tho(bias)[g] de Benesow,[h] vir strenuus, miles generi nostri karissimi, domini W(enceslai) incliti regis Boemie, laudabili et salubri

a) ‚Jo.' Kap. J. — b) ‚Petrus' Kap. J. — c) ‚pro' In., ‚per' Kap. J. — d) Doplněno dle Kap. J. — e) ‚eas' In., ‚eos' Kap. J. — f) ‚personis' In., ‚personas' Kap. J. — g) ‚H. de . .' Kap. J. — h) ‚Benesew' In.

regrinacionis assumpto proposito, altissimi se devote exponit serviciis, litaturus eidem in partibus transmarinis pro suorum remedio peccatorum. ıpropter de tue confisi sincerius exhuberancia caritatis, honestati tue giarum precum offerimus libamina confidenter, quatenus ipsum amoris stri affectu pio prosequi et benigno favore, consilio et auxilio promovere dirigere in eisdem serviciis et agendis ipsius amicabiliter tue circumeccio[f] providencie non recuset. Datum etc.

Fol. 28 č. 181, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 263'. List tento a nádující pochází pravděpodobně teprve z doby po pádu Záviše z Falkenštejna a jeho ›tihabsburské politiky. Biskup Tobiáš, hlavní opora rakouské politiky, uplatňuje zase ij vliv u dvora a nezůstává jistě bez odměny krále Rudolfa. Přímluvu tuto ve ›spěch biskupova synovce lze pokládat za takový průkaz milosti za nepopíelné zásluhy biskupovy o rod Habsburský. O chronologickém omezení rokem 1290 ›v. úvod II 3.

182.

Biskup Tobiáš doporučuje velmistrovi Templářů synovce svého Tobiáše z Benešova.

(1288—1290?).

Episcopus rogat similiter pro milite magistrum milicie templi.

Religioso, honorabili et devoto viro fratri . .[b], summo domus milicie mpli magistro, Th(obias)[c] dei gracia Pragensis episcopus salutem et sin:ram in domino caritatem. Quos amor divinus ad bonorum operum exercium provocat et inducit, tanto sunt hii in suo salubri proposito sincere .ritatis benivolencia uberius confovendi, quanto magis per id maiestatis vine mitigatur offensa ad ipsius misericordem pro commissis veniam ›nsequendam. Inde est, quod, cum nobilis vir dominus Thobias[d] dictus : Benesow[d], fratruelis noster et consanguineus dilectus, miles strenuus renissimi domini nostri Wencezlay illustris regis Boemie et marchionis oravie, exhibitor presencium, salubre peregrinacionis propositum assumerit et devotum, altissim(i) se pie ac humiliter exponens obsequiis in par›us transmarinis ad strennuitatem milicie proprie pro ipsius nomine et orum remedio peccatorum, quanto melius et utilius poterit, exercendam, ›nestatis vestre benivolenciam fiducialiter omni precum instancia qua ›ssumus exoramus, quatenus eidem militi in suis et suorum agendis tam[e] .icibus atque piis per vos et vestros divine remuneracionis et nostrarum ecum intuitu taliter adesse dignemini et prodesse auxi(li)o, consilio et vore, quod ipse apud vos preces nostras sibi senciat profuisse. Nosque ›bis proinde cum graciarum accionibus et toti ordini vestro ac fratribus

---

a) ‚circumspecte' In., ‚circumspeccio' Kap. J. — b) ‚G' Kap. J. — c) ‚Jo' Kap. J.) Schází v Kap. J. — e) ‚tam se' In.

eiusdem ordinis precipue in nostra dyocesi universis specialis obligacionis astringemur[a] affectu ad condigne vicissitudinis repensivam. Datum etc.

Fol. 28 č. 182, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 263'. Srovnáním s předcházejícím je viděti, že zde jde o touž záležitost. Srov. pozn. u č. 181.

183.

Biskup (Tobiáš) žádá mistra špitálu Johannitů u mostu, aby služebník jeho Eliáš byl přijat do řádu spolubratří jich v Akkonu a pak zpět poslán do Prahy.

(1279—1290?).

Episcopus rogat magistrum hospitalis, ut famulum honestum reciperet in ordinem et ipsum Pragam dimitteret ad ordinem.

Religioso honorabili etc. Elias lator presencium, vir providus et honestus, civis Pragensis, pro suorum peccatorum remedio intendit visitare sepulchrum dominicum et ad frugem melioris vite cupit salubriter convolare ordinis vestri sanctissimi religiosum habitum assumendo. Et quia nos ipsius, precipue cum dilectus noster familiaris extiterit,[b] salutem, quantum cum deo possumus, procurare volumus et debemus, honestatis vestre benivolenciam exoramus humiliter et devote, quatenus eundem E(liam) in vestrorum fratrum consorcium in domo ac (conventu) Acconensi[c] in partibus transmarinis divine remuneracionis et nostrarum precum intuitu recipi facientes, ad domum eiusdem hospitalis sancte Marie ordinis vestri ad pedem pontis Prage in regno Boemie remittere dignemini favorabiliter et benigne, ut ibidem ipse, quamdiu vixerit, sub habitu et regula ipsius ordinis omnipotenti deo, prout desiderat, valeat famulari ad vite eterne gaudia promerenda. Nosque id apud vos et vestros teneamur condigna vicissitudine non inmerito promereri. Datum etc.

Fol. 28' č. 183, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol 264. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

184.

Kapitula Olomoucká stěžuje si biskupovi Tobiášovi, že bratr jeho Miloda učinil z Kojetína vpád do okolních vesnic patřících k biskupství Olomouckému a že půl jedné vsi zatopeno bylo strženim hráze u rybníka v Kojetině.

(1282—1289).

Prepositus et capitulum conqueruntur domino episcopo de fratre ipsius, qui bona ipsorum ledit.

Reverendo in Christo patri et domino suo karissimo, domino Th(obie) venerande ecclesie Pragensis episcopo, Cy(rus) prepositus . . , archi-

a) ‚astringamur' In., ‚astringemur' Kap. J. — b) ‚existerit' In., ‚extiterit' Kap. J. — c) ‚domo ac Acconensi' In., ‚domo ac conventu in part' Kap. J.

dyaconus totumque Olomucensis ecclesie capitulum devotas oraciones, obsequium, reverenciam et honorem continuos debitos et paratos. Quanto ampliorem circa proximorum incommoda sanctitatem paternitatis vestre congnovimus uberius gerere compassionem,[a] tanto confidencius ad vestre sinum recurrimus pietatis, lamentosam vobis et de vobis querimoniam deponentes ex eo, quod dominus Milota de . . , frater vester, a quo pocius proteccionis sperabamus presidium, de bonis ecclesie vestre sibi obligatis in Cogetyn nobis et ecclesie nostre in villis obedienciarum nostrarum, adiacentibus bonis vestris, incursu publico dampnum ad minus trecentarum marcarum hostiliter irrogavit et castra metatus in eis, easdem cum suis complicibus posuit fere penitus desolatas. Et quia, qui occasionem dampni dat, dampnum dedisse videretur, suplices et cernui devote, humiliter et instanter coram vestre genibus generose prosternimur pietatis, iugiter exorantes, quatenus nobis et ecclesie nostre innocenter afflictis misericorditer compati et cum fratre vestro predicto de preteritis restauracionem[b] gravaminibus atque dampnis et super futuris salubris remedii presidium graciosa vestre pietatis reverencia et reverenda dignetur gracia graciosius ordinare. Ad tantam siquidem egestatem devenimus, quod eadem dampna, licet vobis gratis[simi] fui[sse]mus[c] . . . . ., non sinimus[d] nec valemus sub dissimulacione aliquatenus pertransire. Ceterum elevacio aggeris piscine vestre in Cogetyn dimidiam nobis villam submersit et de manubiis ruriculas eiecit violenter, quod etiam supplicamus de magnificencie habundancia retractari, alias in eo compellemur iuris suffragia inplorare. Datum etc.

Fol. 28' č. 184. Chronologické meze dává tomuto listu jednak povýšení Cyrovo na proboštství (roku 1281 červc. 15 je ještě arcijáhnem, Emler RB. II č. 1243, r. 1282 červc. 29 se vyskytuje poprvé jako probošt, tamtéž č. 1279), jednak ustanovení Miloty purkrabím v Olomouci, což se stalo v létě r. 1289. Srov. č. 192 sbírky Tobiášovy. Dle tohoto listu purkrabím ještě není Srov. též č. 172.

185.

Biskup Tobiáš potvrzuje datování, jímž Jindřich z Rožmberka a Vojtěch ze Stropnic klášteru ve Vyšším Brodě dávají patronátní právo kostelů v Rožmberku a Stropnicích.

(1290 březen 20).

Dominus episcopus confirmat ecclesias in Rosmberk et in Stropnicz Ottoni abbati et conventui ac monasterio ipsorum in Alto Vado ordinis cisterciensis datas per dominum Henricum dictum de Rosenberk et per dominum Albertum dictum de Stropnicz.[e]

In nomine domini amen. Nos Th(obias) dei gracia Pragensis episcopus omnibus in perpetuum. Cum a nobis petitur, quod iustum est, tam

a) ‚regere compassivam' In. — b) ‚restaurum' In. — c) Pokračování této věty nahoře na okraji vazbou v délce 3½ cm. seříznuto. — d) ‚sinimur' In. — e) Nadpis schází v orig.

vigor iuris quam ordo postulat racionis, ut id ad exaudicionis graciam favorabiliter admittamus. Pie namque et iuste postulacio voluntatis effectu debet prosequente compleri, ut et devocionis sinceritas laudabiliter enitescat et utilitas postulata vires indubitanter assumat. Eapropter notum esse volumus universis tam presentibus quam futuris, quod nos ad preces et devotam instanciam nobilium virorum domini Henrici dicti de Rosenberk[a] et domini Alberti dicti de Stropnicz donacionem legittimam et[b] perfectam iuris patronatus ecclesiarum in Rosmberk et in Stropnicz,[c] in quibus ipsi ius plenum obtinebant patronatus, per eosdem nobiles rite et racionabiliter (factam)[d] honorabilibus viris domino Ottoni abbati et conventui ac monasterio ipsorum in Alto Vado ordinis cisterciensis nostre dyocesis pietatis intuitu et pro suorum remedio peccatorum ex[e] causa saluberrima et honesta auctoritate qua fungimur ex certa sciencia confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus, ita ut prefatarum ecclesiarum ius patronatus cum omnibus suis pertinenciis ad predictos dominum abbatem et conventum ac monasterium ipsorum iam predictum[f] in perpetuum inviolabiliter debeat pertinere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc confirmacionis[g] paginam infringere aut ei ausu temerario contraire. Si quis autem contrarium attemptare presumpserit, indignacionem omnipotentis dei et beatorum Witi, Wencezlay atque Adalberti martirum ac aliorum sanctorum omnium se noverit incursurum. In cuius etc[h].

Tato listina zachovala se též v originale. Pangerl, Urkundenbuch v. Hohenfurt Fontes rer. Aust., II, XXIII str. 39; Emler RB. II č. 1495.

186.

Biskup Tobiáš nařizuje děkanovi Chýnovskému, aby církevní censurou přinutil bratry (Budivoje?) a (Jence?) k vydání vsí biskupských ‚Plan‘ a Lšina.

(1289).

Episcopus mandat decano, ut ecclesias vastatoris episcopatus Pragensis subponeret ecclesiastico interdicto.

Th(obias)[i] dei gracia etc. dilecto in Christo filio M. decano Chinocensi [1]) salutem etc. Cum (Budivoj?)[j] [2]) et J(enco?)[k] fratres dicti de Plan[l] [3]) et Lsin[m] [4]) villas episcopatus nostri iam dudum temere detineant occupatas, et nos id propter fame et salutis nostre dispendium dissimular

a) ‚Rosmberch‘ orig. — b) ‚et‘ schází v orig. — c) ‚Stropnicz, per eosdem nobiles rite et racionabiliter in quibus ipsi ius plenum obtinebant patronatus, honorabilibus‘ In., správný slovosled v orig. — d) Doplněno podle orig. -- e) ‚quod ex‘ In. ‚ex‘ orig. — f) ‚iam predictum et successores eorundem‘ orig. — g) ‚nostre confirmacionis‘ orig. — h) ‚rei testimonium istud scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum Prage, anno domini M° CC° LXXXX, XIII° Kalendas Aprilis pontificatus vero nostri anno duodecimo, indiccionis tercie‘ orig. — i) ‚Jo‘ Kap. J. — j) ‚R.‘ In — k) ‚C.‘ Kap. J. — l) Schází v Kap. J., ‚et Plan‘ In. — m) Schází v Kap. J

diucius nullatenus debeamus, discrecioni tue mandamus in virtute obediencie et sub pena suspensionis ab ingressu ecclesie firmiter et expresse, quatenus prefatos viros temerarios, qui sacrilegi sunt censendi, assumptis duobus aut tribus sociis, moneas attencius verbo nostro, ut ipsi infra XIIII dierum spacium a predictarum villarum nostrarum occupacione et invasione sacrilega per se et alios totaliter desistentes, nobis et hominibus nostris super dampnis et iniuria irrogata condigne satisfaciant, sicut decet,[a] alioquin, si id infra eundem terminum ex toto non curaverint adimplere, extunc eorum ecclesias, si quas habent, ecclesiastico non differas subponere interdicto, ipsos et eorum homines ac familias eorumdem in omnibus decanatus tui ecclesiis, ubicunque expedire videbitur, a divino officio et sepultura ecclesiastica removendo. Quodsi nec sic prefati viri malefici a sua pertinacia curaverint resilire, nominatim eos tamdiu in omnibus decanatus tui ecclesiis sollempniter et publice denuncies et denunciari facias (excomunicacionis)[b] sentencie subiacere, pulsatis campanis et candellis extinctis, singulis diebus dominicis et festivis, ut ab universis (Christi fidelibus evitentur)[c] tam diu, donec a nobis aliud receperis in mandatis, plebanum quemlibet et viceplebanum, qui mandatis tuis, ymo nostris pocius non obediverit in hac parte, excomunicacionis[d] sentencia percellendo. Datum etc.

Fol. 29' č. 186, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 253. Při srovnání s následujícími 7 listy, které vesměs spolu souvisí, jest pravděpodobno, že i zde se jedná o boj synů Hroznaty z Husic proti biskupovi. Srov. úvod II 4.

[1]) Děkanát Chýnovský. — [2]) V In chybně R. místo B., patrně zde jde o Budivoje a Jence syny Hroznaty z Husic. — [3]) Snad Planá mezi Soběslaví a Táborem neb Blánice u Vožice, která patřila k biskupství. — [4]) Lžín u Soběslavi.

187.

Biskup (Tobiáš) žaluje králi (Václavovi) na Zbislava z Třebouně, který se dopustil plenu v Příbrami a v okolních vesnicích.

(1289 červen 2—7).

Episcopus conqueritur regi de malefactoribus, qui bona sua spoliarunt.[e]

Incessanter spoliati in bonis Pragensis ecclesie, matris vestre, hostiliter et gravati, maiestatis vestre precellencie de hiis, qui nos et iamdictam offendunt ecclesiam, crebro crebrius fuimus querulati et nunc[f] etiam hoc ad vestram regalem magnificenciam, ad quam post deum primo et principaliter in omnibus nostris adversitatibus tamquam ad patronum et defensorem nostrum ac predicte Pragensis ecclesie recursum habere debemus, deferre cogimur conquerentes, quod Zbislaus dictus de Threbun[g] nunc de

a) ‚debent' Kap. J. — b) Doplněno podle Kap. J. — c) ‚etc' In. — d) ‚simili exc. sen.' Kap. J. — e) Kap. J má nadpis ‚De eodem'. — f) ‚tunc' In., ‚nunc' Kap. J. — g) ‚C. dictus de . .' Kap. J.

novo feria V infra festivitatem Pentecostes, prioribus malis que nobis[a] intulit non contentus, Przibram[b] opidum nostrum cum villis adiacentibus animalibus tam magnis quam parvis et rebus aliis, que ibidem (fuerunt) presumpsit ausu sacrilego[c] spoliare, spolia hec ad sua castra, prout sibi placuit, deducendo. Quare dominacioni vestre more solito humiliter supplicamus, quatenus pio[d] nobis in hoc compacientes affectu, providere[e] dignemini, quod nobis et nostris universa restituantur ablata et quod de cetero nostra et nostrorum gravamina conquiescant, eos, qui atroces temeritates huiusmodi exercere presumunt, tamquam dominus, sicut vestram dominacionem condecet, corrigendo, ut ab oppressionibus et offensis, que patimur, aliquantulum respirare (possimus)[f] ad vestrum obsequium, gloriam et honorem.

Fol. 29' č. 187, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 242' a v rk. wilherinském str. 63 s nesprávnými změnami a vynecháním jmen (Palacký Formelbücher I st. 324, Emler RB. II č. 1992, 2). Zbislav z Třebouně stojí roku 1284 na straně Tobiáše z Bechyně, jak patrno z listiny z 24 května t. r. (Emler RB. II č. 1316), kdežto zde jej vidíme vystupovat nepřátelsky proti biskupovi. Srovnáme-li stížnost tuto s čís. 191, kde se jedná o odsouzení Zbislava z Třebouně, a s čís. 188, 189, 190 vidíme, že se všechny tyto kusy vztahují k nepřátelství mezi stranou Závišovou a biskupem roku 1289. Mínění to potvrzuje také pořadí, v jakém se listy tyto nacházejí; jistě již v kanceláři biskupské v první předloze byly pohromadě. Srov. též úvod II 4. Datum 2—7 června je určeno listem následujícím, kde se praví, že posel s listem o tomto plenu ještě snad ku králi nedošel a Zbislav se dopustil nového ve středu po sv. Trojici t. j. 8 června. Plenění Příbrami se stalo ve čtvrtek svatodušního týdne, tedy 2 června. Tudíž hranice časové jsou 2—7 června, 8 června byl již posel na cestě.

188.

Biskup (Tobiáš) žaluje opětně králi (Václavovi), že Zbislav z Třebouně s Švihovcem vyplenili vsi jeho Dušníky a Chrášťany.

(1289 brzy po 8 červnu).

Episcopus conqueritur de malefactoribus similiter.[g]

Cum Zbislaus dictus de Trebun[h] Przibram[i] opidum nostrum cum villis adiacentibus feria V ante festum sancte trinitatis animalibus tam magnis quam parvis et rebus aliis, que ibidem fuerunt, hostiliter et temere spoliasset, spolia ipsa ad castra sua deducendo, malis prioribus, que nobis et nostris multipliciter intullerat, non contentus, nosque super hoc maiestatis[j] vestre clemencie cum querela nostras literas misissemus, nuncio nostro, sicut credimus, nondum ad vestram presenciam veniente, Zbis[laus][k]

a) ‚vobis' In., ‚nobis' Kap. J. — b) Schází v Kap. J. — c) ‚temerario ac sacrilego' Kap. J. — d) ‚pro' In., ‚pio' Kap. J. — e) ‚dominacioni vestre — providere' doplněno v In. na okraji dole drobnějším písmem. — f) Doplněno dle Kap. J. — g) Kap. J má nadpis ‚Ad idem'. — h) ‚B. dominus de . .' Kap. J. — i) ‚. . . opidum' Kap. J. — j) ‚magnitudinis' Kap. J. — k) ‚B.' Kap. J.

ipse feria quarta[a] post iamdictam dominicam sancte trinitatis, septimo die videlicet spolii prius facti, cum Zwihowcone[b] et aliis suis perversis complicibus et iniquis irruens hostiliter ausu sacrilego super Disnik [1]), Cristan[c] [2]) et alias villas episcopatus nostri sitas apud Pragam, greges, annonam, vestes, equos, iumenta, vaccas et quidquid ibidem invenire potuit sicut[d] prius ad castra sua abduxit temere et deduxit. Quare maiestatis vestre precellenciam sicut per priores litteras nostras sic et nunc humiliter deprecamur, quatenus propter deum et sancte Pragensis ecclesie, matris vestre, reverenciam et amorem ac nostrarum precum intuitu providere dignemini, quod nobis et nostris restituantur ablata, et de cetero tales nobis et nostris violencie nullatenus inferantur, ut, sicut prius scripsimus, ab oppressionibus et offensis aliquantulum respirare possimus ad vestrum obsequium, gloriam pariter et honorem.

Fol. 29' č. 188, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 243 a v rk. wilherinském st. 65 s nesprávnou změnou neb vynecháním jmen (Palacký Formelbücher I st. 325, Emler RB. II č. 1992, 3). O datování srov. poznámku u předcházejícího listu a úvod. List tento psán byl bezprostředně po tomto vyplenění biskupských vsí, tedy brzy po 8 červnu, poněvadž biskup praví, že prvý posel snad ještě ku králi nedorazil.

[1]) Dušníky mezi Prahou a Berounem. — [2]) Chrášťany tamtéž.

189.

Biskup (Tobiáš) stěžuje si králi (Václavovi), že Jenec a bratří jeho, synové Hroznaty (z Husic), přepadli poddané jeho jdoucí z Benešova na trh do Prahy, mnohé zranili a do Hradiště do zajetí odvlekli.

(1289).

Ad idem episcopus conqueritur regi (de hiis), qui suos homines captivaverunt et vulneraverunt.

Dominacioni vestre cum gemitu conquerimur et dolore, quod Jen(czo)[e] et fratres sui, filii H(roznate), cum suis complicibus sceleratis, non contenti[f] malis prioribus, affectantes nos et quoslibet alios fideles vestros debilitare et ad vestra obsequia reddere minus aptos, VI feria et sabbato in septimana proxime preterita quosdam servientes nostros ad nos procedentes in Pragam, cives etiam quamplures et alios homines nostros de Bensow[g] et circuitu ipsius Pragam ad forum et de foro peragrantes equis et aliis rebus quampluribus, quas habuerant, hostiliter spoliarunt, nonullos ex ipsis vulnerantes, in Gradiscz[g] [1]) suum ad captivitatem crudeliter deducentes, eis, qui deduci non poterant, debilitati ex inflictis sibi vulneribus, semivivis in via pro mortuis derelictis. Quare cum in hiis et aliis ad vos

a) ‚V[ta]' Kap. J. — b) Schází v Kap. J. — c) ‚super h et alias' Kap. J. — d) ‚secum ad castra' Kap. J. — e) ‚Jo. et fratres sui B. cum suis complicibus' Kap. J. — f) ‚contempti' In. — g) ‚. .' Kap. J.

post deum principaliter volumus et debemus habere recursum, maiestatis vestre benivolenciam exoramus humiliter et devote, quatenus attendentes perspicaciter, quod nostra et aliorum vestrorum fidelium debilitas evidencius dominii vestri atque regni, si fas est dicere, debilitatem inducit, super hiis oppressionibus nostris cottidianis et nostrorum hominum, ymo vestris, nobis, sicut de vestre magnificencie innata benignitate confidimus, taliter providere dignemini, quod vestre precellencie eminenti cedere valeat ad gloriam et honorem, nosque, ut deo teste vellemus, reddamur ad vestra servicia apciores. Datum etc.

Fol. 30 č. 189, též v rukopise kapituly Pražské Kap. J 40[b] fol. 243. Srovnáním s listinou z r. 1291 červ. 17 (Emler RB. II č. 2734) vidíme, že Jen. a bratří jeho, synové pana H., majitelé Hradiště, jsou totožní se syny Hroznaty z Husic Jenčem, Arnoštem a Budivojem, kteří r. 1289—90 v době zajetí Záviše z Falkenštejna pustoší hlavně statky biskupské. Jméno Budivojovo potvrzuje také písmeno ‚B' ve variantu rukopisu kapitulního J 40. Hradiště musilo být právě listinou z r. 1291 vydáno mezi jiným náhradou biskupovi Tobiášovi. Hned vedle Hradiště uvádí listina tato jména Kozojed a Malovid. Kozojedy u Rataj a Malovidy u Vlašimi, blízské sousedství s jedné strany Benešova, s druhé Štěpánova (srov. č. 193) ukazuje, že zde jde o Hradiště u Vlašimi. Srov. též úvod II 4.

[1]) Hradiště u Vlašimi.

190.

Biskup Tobiáš žádá protonotáře Jana, aby zabránil vydání listů královských k úředníkům zemským, které by byly v jeho neprospěch při soudu s H(roznatou z Husic?).

(1289).

Episcopus rogat prothonotarium regis, ut querimonias suas exponeret regi de malefactoribus episcopatus sui.

Th(obias)[a] dei (gracia) etc. honorabili viro magistro Io(hanni)[1]), prothonotario domini regis etc. Indesinencia mala, que patimur a (Hroznata)[b] de (Husicz), tollerare modo aliquo non valentes, cogimur etiam[c] hac vice domino nostro regi literas destinare. Quare sinceritatem vestram more sollito deprecamur, quatenus nobis et Pragensi ecclesie, matri vestre, gratum obsequium exhibentes, sua et nostra negocia, que etiam vos contingunt, apud iamdictum dominum regem taliter promovere dignemini, sicut de vestra confidimus plenius bonitate, precipue in hoc, si fieri potest, quod beneficiariis Pragensibus, per quos prefatum H(roznatam) ad terre iudicium fecimus evocari pro obtinendo apud eos iusticie complemento, in contrarium nulle regales litere destinentur. Datum etc.

Fol. 30 č. 190, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 243' (Palacký Formelbücher II st. 18, Emler RB. II č. 1993, 4). Že H. v tomto listu jmenovaný není nikdo

a) ‚Iohannes' Kap. J. — b) ‚N. de . .' Kap. J. — c) ‚in' Kap. J.

jiný než Hroznata z Husic, ukazuje pravděpodobně listina o výroku soudním ve sporu jeho s Tobiášem z r. 1291 (Emler RB. II č. 2734). O chronologii listu tohoto srov. úvod II 4.

[1]) Jan probošt v Sadské, protonotář pro záležitosti moravské (Emler Kanzlei st. 46).

191.

Biskup (Tobiáš) žádá krále (Václava) o příslušné rozkazy k úředníkům zemským za příčinou pohnání k soudu Zbislava z Třebouně, který statky biskupské pustoší.

(1289 v létě).

Episcopus conqueritur domino regi de lesoribus episcopatus sui.

Fatigati multipliciter et afflicti per Sbiz[laum][a] dictum de Trebon, qui, sicut regali precellencie vestre intimavimus conquerendo, episcopatus nostri bona apud Pragam et alias predari hostiliter et invadere ausu sacrilego non desistit, confisi de vestre maiestatis clemencia, quam unicuiqe agravato sine culpa sua exhibere dignemini misericorditer et benigne, predicta mala, que patimur a prefato Sbiz[lao][b], tolerare diucius non valentes, ad terre eum iudicium fecimus evocari. Quare celsitudinis vestre benivolenciam omni precum instancia qua possumus exhoramus, quatenus nobis et Pragensi ecclesie ac ipsius episcopatui vestro[c] pio, sicut de vobis confidimus, compacientes affectu, beneficiariis Pragensibus vestris dare dignemini apertis litteris in mandatis, ut ipsi contra predictum Sbiz(laum)[d] nostra et nostrorum audita querela nobis et iamdicte[e] Pragensi ecclesie ac nostris et ipsius hominibus gravatis multipliciter et attritis exhibeant iusticie complementum, non obstante, quodsi que ex parte vestri per oblivionem aut excusacionem[f] aliquam vestre eis in contrarium litere fuerint destinate, quia nonnulli iusticiam et iudicium subterfugere cupientes, licet vestris obsequiis non instant,[g] literas, per quas iudicium et iusticia differantur, nonnumquam consueverunt veritate tacita impetrare in iuris preiudicium alieni. Datum etc.

Fol. 30' č. 191, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 243'. O chronologickém určení listu tohoto a souvislosti s předcházejícím srov. úvod II 4.

---

a) ‚C. dominum de . .' Kap J. — b) Schází v Kap. J. — c) ‚atque vestro' In. — d) ‚C.' Kap. J. — e) ‚in indicte' In., ‚iamdicte' Kap. J. — f) ‚occupacionem' Kap. J. — g) ‚obsequiis insistant' Kap. J.

192.

p (Tobiáš) blahopřeje králi (Václavovi) k úspěchům v Polsku, děkuje mu menování bratra svého Miloty purkrabím v Olomouci a stěžuje si, že ý bratr jeho Čeněk z Kamenice byl zajat Vítkem, bratrem Záviše z Falkenštejna, a odveden do Budějovic.

(1289 po 15 srpnu).

Episcopus congaudendo de sanitate regis et prosperitate conqueritur sibi de captivitate fratris sui.

Ex intimis precordiorum nostrorum affectibus pura fide iocundamur quam plurimum et gaudemus ex eo, quod divine dispensacionis gracia non solum maiestatis vestre precellenciam dignatur sanam et incolumem conservare, verum etiam successus vestros per viam prosperam dirigendo, tam duces Polonie quam alios principes, cum quibus colloquium habuistis in Oppavia[a] in festo assumpcionis virginis gloriose, ad vestra efficaciter dignatur[b] inclinare beneplacita et mandata, dominacionis vestre precellencie, quia nos vestris visitare dignamini literis, ea, que honoris vestri pariunt incrementa, ad augendam gaudiorum nostrorum materiam tamquam pius noster, naturalis et benivolus dominus intimando, graciarum quascunque possumus referentes[c] illares et uberes acciones. Regraciamur[d] insuper regalis celsitudinis vestre clemencie humiliter et devote, quod regie maiestatis affectum, quem ad nos et nostros amicos et consanguineos geritis, multipliciter augmentantes, Milotony[e] fratri nostro burcraviatus Olomucensis[f] castri beneficium contulistis, alia sibi bona plurima favorabiliter inpendendo.[g] Ad hoc licet inviti dolorem gaudiis cumulando, dominacioni vestre intimamus, quod Chonko[h] frater noster dictus de Kamnicz,[i] miles vester fidelis, per hominum Witkonis[k] fratris Zawissii fraudulenter deceptus insidias, captus per ipsos, ad eundem Witkonem[l] in Budiuogouich est deductus et ibidem graviter detinetur. Quare pie dominacioni vestre devotissime supplicamus, quatenus super hoc taliter providere dignemini, quod vobis cedat ad gloriam et honorem, ut captivus[m] d captivitate, qua sine culpa sua premitur, valeat liberari. Datum etc.

Fol. 30' č. 192, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 243' (Palacký Form bücher II st. 15, Emler RB. II č. 1991). List tento možno položiti jen do roku 1 jistě pochází z doby domácí války se stranou Závišovou; 1290 v srpnu je V obležen na Hluboké (24 srpna Záviš sťat), kdežto dle tohoto listu nalézá se v Bu vicích a vystupuje výbojně, tedy rok 1290 jest nemožný, roku 1291 v létě jest stranou Závišovou dávno zúčtováno (Šusta ČČH. I st. 338—392), zbývá tudíž je 1289. Král Václav toho roku 23 srpna datuje v Olomouci (Emler RB. II č patrně na cestě z Opavy, listina tam vydaná týká se slezských záležitostí.

a) Schází v Kap. J. — b) ‚dignata est' Kap. J. — c) ‚conferimus' Ka d) ‚regraciarum' In. — e) ‚Martino' Kap. J. — f) ‚talis' Kap. J. — g) ‚impe Kap. J. — h) ‚C.' Kap J. — i) ‚. . .' Kap. J. — k) ‚C. fratris fraudulenter' K M' est deductus' Kap. J. — m) ‚captivis' In.

193.

Biskup Tobiáš stěžuje si králi Václavovi, že Budivoj syn purkrabí Pražského (Hroznaty z Husic) z Hradiště pustoší statky biskupské, že zeť téhož purkrabí Ondřej z Říčan vyplenil Liblice a že též lidé Zdislava ze Šternberka se dopouštějí na statcích biskupských násilností.

(1289).

Litera querimonialis ad regem ex parte episcopi pro lesionibus episcopatus sui.

Excellentissimo et precordialiter dilectissimo domino suo, domino W(enceslao) dei gracia regi Boemie et marchioni Moravie Th(obias)[a] Pragensis episcopus cum sincera[b] fidei et devocionis constancia promptam ad ipsius beneplacita voluntatem. Super atrocibus nostris et ecclesie nostre Pragensis iniuriis multiplicibus et pressuris maiestati vestre defferentes, querelas lamentabiliter cogimur cumulare. Nuperrime namque conquesti vobis sumus per nostras literas, cum essetis in Grecz,[c] [1]) quod B(udivoj) filius purgravii vestri Pragensis cum hominibus suis, qui coll(oc)ati sunt in Gradist[d] [2]) municione ipsorum, episcopatus nostri villas meliores, quas apud Stepanow[e] [3]) habuimus, vastaverunt totaliter per spolia et rapinas; et nunc etiam dominacioni vestre conquerimur, quod extunc idem B(udivoj)[f] cum hominibus prefati purgravii,[g] patris sui, in bonis nostris episcopalibus peiora mala prioribus facere non desistunt. Querulamur insuper precellencie vestre tamquam nostro et Pragensis ecclesie advocato ac domino speciali, quod An(dreas)[h] de Rychan,[h] [4]) gener eiusdem purgravii, apud Lublicz[i] [5]) de nostris et hominum nostrorum araturis in campis quam plurimos equos cum gregibus abduxit et abstulit violenter, que omnino reddere contradicit, se facturum peiora et magis atrocia comminando, sicut et homines Zde[slai][k] de Sternberk[l] in bonis nostris episcopalibus, ubi volunt, mala faciunt incessanter. Quare, cum post deum in hiis et aliis nostris et prefate Pragensis ecclesie nostre, spiritualis matris vestre, manifestis iniuriis et offensis ad nullum alium preter vos refugium habeamus, supplicamus serenitatis vestre clemencie humiliter et devote, quatenus propter deum et iamdicte ecclesie reverenciam et amorem providere et mandare dignemini, quod restitutis ablatis in bonis nostris episcopalibus de cetero rapine et spolia conquiescant et malefici debitam recipiant ulcionem. Datum etc.

Fol. 31 č. 193, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 244. (Palacký Formelbücher II st. 17, Emler RB. II č. 1993, 2). I zde jako v č. 189 jedná se o boj Hroznaty z Husic s biskupem po pádu Záviše z Falkenštejna. Srov. pozn. při čís. 189 a úvod II 4.

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚sincere' Kap. J. — c) ‚in . . quod C. filius Quassate cum hom. suis' Kap. J. — d) ‚ . . ' Kap. J. — e) ‚Stepawo' In., ‚castrum' Kap. J. — f) ‚C.' Kap. J. — g) ‚Quassate prefati' Kap. J. — h) ‚An. de Bychan' In., ‚Andreas gener eiusdem Quasate' Kap. J. — i) ‚Lubnicz' In., schází v Kap. J. — k) ‚ . . et . . ' Kap. J. — l) ‚Sterberb' In.

[1]) Nejspíše Hradec u Opavy. Dle čís. 192 byl král Václav 1289 v srpnu v Opavě — [2]) Hradiště u Vlašimi. — [3]) Štěpánov u Vlašimi. — [4]) ‚de Bychan' v rk. místo ‚de Rychan' (Říčan); ‚R' za ‚B' často zaměněno v tomto rk., i ‚ch' se v něm. vyskytuje na místě ‚č'. —. [5]) Liblice u Čes. Brodu, které patřily k biskupství.

194.

Biskup Tobiáš pověřuje příbuzného svého Z. jakožto svého důvěrného posla ku králi (Václavovi).

(1289).

Litera credencie ad regem ex parte episcopi.

Precordiali et magnifico domino suo domino (Wenceslao)[a] dei gracia illustri Boemie regi et marchioni Moravie Th(obias)[b] Pragensis episcopus cum sincera devocionis et fidei (constancia)[c] promptam apud ipsius beneplacita voluntatem. Z.[d] nepotem nostrum, servientem vestrum devotissimum et fidelem, ad vestre magnificencie precellenciam fiducialiter transmittentes, petimus confidenter, quatenus dictis eius, que ipse ex parte nostri in vestre regie maiestatis presencia proposuerit oraculo vive vocis, fidem credulam dignemini adhibere. Datum etc.

Fol. 31 č. 194, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 265. O chronologii srov. úvod II 4.

195.

Biskup Tobiáš pověřuje Jaroslava opata Vilémovského jakožto svého plnomocného posla k patriarchovi Cařihradskému.

(1279—1290?).

Litera credencie ad patriarcham ex parte episcopi.

Venerabili in Christo patri domino . .[e] dei gracia patriarche Constantinopolitano Th(obias)[f] eadem gracia Pragensis episcopus salutem et sinceram in domino caritatem. De vestre paternitatis clemencia plenam in domino confidenciam obtinentes, petimus confidenter, quatenus honorabili viro domino Jar(oslao)[g] venerabili abbati de Wilamow[h] ordinis sancti Benedicti nostre dyocesis, exhibitori presencium, (fratri)[i] et consanguineo nostro carissimo, in hiis, que ipse in vestre paternitatis presencia proposuerit oraculo vive vocis, fidem credulam dignemini adhibere. Datum etc.

Fol. 31 č. 195, též v rk kapituly Pražské J 40[b] fol. 270. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

---

a) ‚. . ' In., ‚Wen.' Kap. J. — b) ‚Jo' Kap. J. — c) Doplněno dle Kap. J. — d) ‚Petrum' Kap. J. — e) ‚G' Kap. J. — f) ‚Jo' Kap. J. — g) ‚Jo.' Kap. J. — h) ‚. . ' Kap. J — i) Doplněno dle Kap. J.

196.

Biskup Tobiáš nařizuje arcijáhnům, aby vyšetřili jakési místo u Prahy, kde prý se dějí zázraky, aby zakázali lidem tam putovat, je-li to jen klam, a aby nedopouštěli poškozovat práv biskupských.

(1279 — 1290?).

Episcopus mandat archidyaconis, ut accedentes ad locum viderent, utrum ibi sepulchrum sit alicuius sancti, aut est decepcio, quam destruerent.

Th(obias) dei gracia etc. honorabilibus viris etc. In quodam loco inter . . et . . villas, non longe ab Praga flumine (!), eo, quod ibidem terra dicitur tumescere et alia signa apparere dinoscuntur, que ibidem alicuius sancti ossa sive reliquias indicare videntur, confluit non modica populi multitudo, et quia nonnunqam in hoc casu et similibus populus multipliciter est deceptus per illusionum insidias varias[a] et diversas humani generis inimici, eapropter providencie vestre mandamus in virtute obediencie, quatenus assumptis vobiscum honestis viris domino preposito de . . et magistro . ., qui de mandato nostro vos associare debent, ad locum predictum[b] proxima die dominica post festum beati Egidii personaliter accedentes, utrum ea, que ibidem geruntur, ex deo procedant aut ex illusione dyabolica, que continue conatur decipere animas christianas, inquiratis factis et verbis diligencius veritatem. Et si hoc, quod ibidem fieri dicitur, ex virtute procedat divina, nobis id, quantocius poteritis, intimetis, ut de hoc officio nostro quod conveniens fuerit faciamus. alioquin locum ipsum per vos et alios, qua(ntu)m poteritis, anulletis auctoritate nostra, inhibentes tam laycis quam clericis quibuscunque religiosis et etiam secularibus, ut ad locum eundem pro veneracione alicuius sancti sine nostra speciali licencia de cetero accedere non presumant. Nos enim contra omnes et singulos, qui contra inhibicionem vestram iamdictam, ymo nostram pocius locum ipsum presumpserint[c] visitare, excomunicacionis in hiis scriptis sentenciam proferimus, quam per vos principaliter volumus publicari iusticia exigente. Mandamus insuper, quod eis, qui offertorium[d] in denariis et aliis rebus, quod ibidem fieri dicitur, presumunt recipere in nostrum preiudicium et contemptum,[e] iniungatis firmiter verbo nostro, ut ipsi offertorium[d] illud totum ex integro in denariis, cera, caseis et rebus aliis quibuscunque viro provido magistro Iar. predicto nostro nomine non differant assignare. Quod si non fecerint infra VIII dierum spacium, extunc ipsi etiam excomunicacionis percellantur sentencia et denuncientur sollempniter nominatim et publice eidem excomunicacionis usque ad satisfaccionem condignam sentencie subiacere. Datum etc.

Fol. 31 č. 196. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

a) ‚verias' In. — b) ‚qui de mandato — predictum' doplněno v In. drobnějším písmem nahoře na okraji. — c) ‚presumpserit' In. — d) ‚officium' In. — e) ‚conceptum' In.

197.

Biskup Tobiáš volá k zodpovídání komendátora Kladského, který absolucemi exkomunikovaných a udílením odpustků zasahá do právomoci biskupské.

(1279 — 1290?).

Episcopus resciens commendatorem pontificale officium exercere in penitenciis iniungendis et aliis, citat ipsum ad suam presenciam.

Th(obias) dei gracia etc. religioso viro fratri Io. plebano et commendatori in Kladczk salutem in domino. Pervenit ad nos, quod tu minus sano ductus consilio ad ea plebanatus tui extendis officium, absolvendo excomunicatos, introducendo penitentes et eis penitencias iniungendo ac alias huiusmodi exercendo, que ad nostrum pontificale ministerium pertinere specialiter dignoscuntur iuxta sacrorum canonum instituta. Quare, cum hoc non debeamus nec possumus aliquatenus tollerare, cum sit temerarium et indignum, discrecioni tue mandamus in virtute obediencie et sub pena excomunicacionis firmiter et districte, quatenus infra octavam epiphanie domini proxime venturam a prefate temeritatis excessu, coram nobis comparens, si potes, racionabiliter te excuses, alioquin extunc prefatam excomunicacionis penam ipso facto te noveris incurrisse. Datum etc.

Fol. 31' č. 197. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

198.

Biskup Tobiáš nařizuje farářům, aby vyzvali výběrči desátků pod trestem klatby do 14 dní odvést do biskupské komory vybrané desátky.

(1279 — 1290?).

Episcopus mandat plebanis, ut monerent decimatores[a] pro decimis[b] sub termino et postmodum ipsos[c] denunciarent, si non persolverent.

Th(obias)[d] dei etc. dilectis in Christo plebanis . .[e] de . . et . . de . . salutem etc. Discrecioni vestre mandamus in virtute obediencie et sub pena excomunicacionis firmiter et expresse, quatenus talem decanum et tales decimatores nostros moneatis indilate verbo nostro, quod ipsi decimas nostras, quas nondum solverunt, infra quatuordecim dierum spacium Prage in cameram nostram cum usuris accrescentibus non differant assignare, alioquin extunc vos eos sollempniter et publice in omnibus decanatuum eorumdem ecclesiis denuncietis et denunciari faciatis excomunicacionis, quam extunc contra eos proferimus in hiis scriptis, sentencie subiacere

a) ‚decimatorem' In., ‚decanum' Kap. J. — b) ‚dictis' In., ‚decimis' Kap. J. — c) ‚ipsum' In. — d) ‚Jo.' Kap. J. — e) ‚C. de . . sal. in domino' Kap. J. — f) ‚. . plebanis sal.' In.

pulsatis campanis et candellis extinctis etc., donec ipsi a nobis in forma ecclesie fuerint absoluti, et vos a nobis aliud receperitis in mandatis. Datum etc.

Fol. 31' č. 198, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 261. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

199.

Král Václav presentuje biskupovi Tobiáši kněze H. na uprázdněnou faru.

(1279 — 1290?).

Rex presentat quendam presbiterum ad ecclesiam.

Venerabili[a] in Christo patri domino Th(obie)[b] Pragensi episcopo W(enceslaus) dei gracia rex Boemie et marchio Moravie sinceram ad eius beneplacita voluntatem. H. presbiterum, exhibitorem presencium, paternitati vestre ad ecclesiam in Corow[c 1]) vacantem vobis[d] duximus presentandum affectuose petentes, quatenus eum in eadem instituere dignemini misericorditer rectorem[e] et concessa seu commissa sibi animarum cura canonice confirmare. Datum (Prage)[f] etc.

Fol. 32 č. 199, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 235. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

¹) Buď nějaké zaniklé místo neb zkomolené jméno.

200.

Biskup Tobiáš zaručuje k žádosti královĕ Vítkovi z Hluboké a bratřím jeho, Hroznatovi z Husic a synům jeho bezpečný průvod ku králi do Prahy a zpět.

(1289 ku konci roku).

Episcopus pro domino rege et suis fidelibus dat baronibus quibusdam suas literas securitatis ad regem veniendi, standi cum ipso et recedendi.

Nos Th(obias)[g] dei gracia Pragensis episcopus notum esse volumus universis presentes[h] literas inspecturis, quod nos precordialis domini nostri domini W(enceslai) illustris Boemie regis et marchionis Moravie parere, sicut debemus, beneplacitis cupientes, nobilem virum Witkonem[i] dictum de Vroberk[j 1]) cum fratribus suis, Hroznatam[k 2]) cum filiis nec non amicis

---

a) Před ,venerabili' stojí v In. ,W. dei gracia etc.', což mimo ,W' protrženo. — b) ,Jo.' Kap. J. — c) ,..' Kap. J. — d) ,nobis' In., ,vobis' Kap. J. — e) ,ecclesia' In., ,rectorem' Kap. J. — f) Doplněno dle Kap. J. — g) ,Joh.' Kap. J. — h) ,presentibus' In., ,presentes' Kap. J. — i) ,dominum C. dictum de ..' Kap. J. — j) ,Woberk' In. — k) ,Hornatam' In., ,..' Kap. J.

et hominibus omnique comitiva ipsorum pro ipso domino nostro rege et pro omnibus suis fidelibus, qui pro ipso faciunt et dimittunt, assecurantes bona fide usque ad civitatem Pragensem, in curiam vero prefati domini nostri regis et civitatem Pragensem, ab eodem domino nostro rege et generaliter suis fidelibus universis reddentes securos, veniendi ad ipsum dominum nostrum regem moramque ibidem trahendi et redeundi[a] ad propria salvis personis et rebus sub eadem assecuracione nostra (a) data presenti(um) usque ad octavam Epifanie domini proximam duratura plenam et liberam concedimus facultatem. In cuius assecuracionis nostre testimonium istud scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum etc.

Fol. 32 č. 200, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 256. O chronologickém určení srov. úvod II 4.

[1]) Hluboká (Frauenberg, Vroberk). — [2]) Hroznata z Husic.

201.

Přemysl Otokar II stěžuje si markrabatům Míšenským na zradu Jindřicha vévody Bavorského, který odpadl k straně Rudolfově.

(1276).

Rex conqueritur de ducis infidelitate, compatris sui, aliis principibus.

Enormes excessus nobilis viri ducis Bavarie — — -- Datum Prage anno domini MCCLXXXIX°.

Fol. 32—33 č. 201. List tento pochází ze sbírky Jindřicha z Isernie a vydán je u Dollinera, Cod. epistolaris Primislai Ottocari II st. 44 a u Emlera RB. II č. 1045. Pro kritiku naší sbírky je důležito datum, které se k listu nehodí a nepochází z předlohy nýbrž od autora sbírky Tobiášovy. Srov. úvod II 3.

202.

Milenec vychvaluje krásu své milenky.

Laudatur dilecta a dilecto.

Flori florum et rose pre aliis floribus renitenti — — — Veni, veni et noli tardare.

Fol. 33 č. 202. Svým slohem i svým erotickým obsahem řadí se list tento, patrně stilistické cvičení, k jiným podobným ve sbírce Jindřicha z Isernie.

---

a) ‚ibi faciendi, trahendi et redeundi' Kap. J, ‚reddendi' In.

203.

Dětřich opat Waldsasský přijímá na žádost krále Václava duši Jaroslava ze Šternberka na modlitby.

(1287 prosinec — 1290?).

Abbas et conventus recipiunt militem interfectum et animam eius in ipsorum fraternitatem.

Noverint universi presentes literas inspecturi, quod nos Theo(dericus)[a] divina miseracione abbas monasterii Walesassensis[b] de communi conventus nostri conivencia et assensu, nobilis viri (The. de . . strennui militis excellentissimi)[c] domini nostri domini W(enceslai) incliti Boemie regis et marchionis Moravie devotissimarum precum instanciam optato effectui[d] pie et favorabiliter mancipantes pietatis intuitu, ut eo ipse facilius veniam delictorum[e] suorum valeat obtinere, Iarosium[f] bone memorie, quondam generosum virum et nobilem, dictum de Stermberk[g] et animam eius pietatis intuitu etc. statuimus, prout[h] etc., ipsum in con(fratrem etc.)[i] omnium oracionum et quorumlibet spiritualium beneficiorum, que in missis et quibuslibet horis aliis die noctuque aguntur et agentur in ecclesia monasterii nostri iam predicti, perpetuis temporibus statuimus participem et collegam, ipsum in confraternitatem nostram et predicti conventus nostri favorabiliter admittentes. In cuius rei etc.

Fol. 33' č. 203, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 280. Jaroslav ze Šternberka objevuje se naposled r. 1287 pros. 4 mezi živými v listině, jejíž německý překlad podává J. Tanner, Gesch. der Helden von . . . Sternberg, st. 133. Pozdní opis latinského textu této listiny, jež v Reg. Boh. schází, nalezl K. Krofta v archivu Šternberském v Častolovicích.

204.

Biskup (Tobiáš) zakazuje, aby důchody farní nebyly při osazování far zkracovány, a nařizuje, aby vikáři dostávali dostatečnou část požitků.

(1279—1290?).

Episcopus mandat rectoribus ecclesiarum, ut vic[ariis] (suis bonam porcionem debeant assignare, alioquin ipsos faciet spoliare)[i]. In nomine domini amen. Cum beneficia ecclesiastica sine diminucione confirmari debeant, quidam ecclesiarum patroni personis ydoneis pretermissis tales ad eas presentant, qui quantalibet porcione debeant esse contenti, reliquum[j] suis usib[us] totaliter applicando, unde ad huius mali perniciem exstirpandam statuimus, quod si tales clerici se porcione debita

a) ‚P' Kap. J. — b) ‚talis' Kap. J. — c) Doplněno dle Kap. J — d) ‚affectu' In. — e) ‚dilectorum' In., ‚delictorum' Kap. J. — f) ‚Jo' Kap. J. — g) Schází v Kap. J. — h) ‚per ti t'' In., ‚prout etc.' Kap. J. — i) V In. na okraji vazbou seříznuto a doplněno dle Kap. J. — j) ‚relicum' In, ‚reliquum' Kap. J.

spoliari videntes ad episcopum suum querelam non deferant, ipso iure sint suspensi et nichilominus eisdem ecclesiis per episcopum sp[o]-lientur, sin autem ad ipsum detulerint questionem, ipse patronum per censuram ecclesiasticam ab huiusmodi molestacione compescat, quod, si patronus ecclesie (in) pertinacia perstiterit, ad presentacionem talis ecclesie[a], cum proximo vacaverit, nullatenus admittatur. Et quia rectores ecclesiarum vicariis suis adeo relinquunt exiguam porcionem, quod exinde[b] congrue sustentari non possunt, generali concilio inhibente[c] statuimus, ut ipsis vicariis sufficiens et honesta porcio de porcionibus ecclesie assignetur, alioquin ipsos rectores suis ecclesiis decernimus spoliandos.

Fol. 34 č. 204, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 261. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

205.

Biskup Tobiáš nařizuje děkanům a farářům, by dovolili minoritům ze Žitavy zastávat bohoslužebné úkony.

(1279—1290?).

Episcopus mandat decanis et plebanis, ut permitterent fratres minores predicatores in suis ecclesiis confessiones audire et missas celebrare.

Th(obias)[d] dei etc. dilectis etc. decanis, plebanis et viceplebanis per Pragensem civitatem etc. Honestos et religiosos viros gardianum et fratres minores de Zitavia[e] pio vobis, sicut debemus, recommendantes affectu, discrecioni vestre mandamus in virtute obediencie et sub pena canonica firmiter et expresse, quatenus gardianum et fratres eosdem, cum ad vos et ecclesias vestras declinaverint, caritatis officio pertractetis, predicare, confessiones audire, missas legere et alia, que salutem animarum promovent, exercere libere more solito permittentes et vestras eis elemosinas misericorditer tribuentes, archidiaconi sive decani vestri prohibicione qualibet non obstante; obedire namque tenemini prelatis vestris tantum in licitis et honestis. Datum etc.

Fol. 34 č. 205, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 238'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

a) ‚pertinacia—ecclesie' doplněno v In. na okraji. — b) ‚extra' In. — c) ‚inhibentes' In. — d) ‚Johannes' Kap. J. — e) ‚..' Kap. J.

206.

Bentevenga biskup Albánský a papežský penitenciář posílá k biskupu (Tobiášovi) Slávu, který zabil komendátora Templářů a u kurie dosáhl absoluce, aby mu uložil pokání.

(1279—1290).

Penitenciarius domini pape mittit ad episcopum laycum sue dyocesis pro homicidio absolutum, ut sibi pro illo crimine penitenciam iniungeret.

Venerabili in Christo patri (Thobie)[a] dei gracia episcopo Pragensi frater Bentevenga miseracione divina episcopus Albanensis salutem et sinceram in domino caritatem. Slauam conversum ordinis templariorum, qui, ut asserit, non valens iniurias sibi illatas a magistro suo pacienti animo tollerare, abiecto habitu regulari iracundie furore accensus[b] commendatorem suum ausu sacrilego interfecit, ab excomunicacione, quam propter hoc incurrit, et ipsius homicidii reatu auctoritate domini pape, cuius penitenciarie curam gerimus, ad vos transmittimus absolutum, vos autem, confessione audita et culpa considerata diligenter ipsius, iniungatis ei penitenciam secundum sui ordinis instituta in suo monasterio peragendam et alia, que (et) prout secundum deum anime sue saluti videritis expedire. Datum Rome etc.

Fol. 34 čís. 206. Rok 1290 břez. 12, do kterého jest Bentevenga biskupem Albánským, dává listu tomuto časovou hranici.

207.

Biskup Tobiáš potvrzuje ustanovení předchůdce svého biskupa Jana, jímž v nejmenovaném městě dána fara jakémusi C.

(1279—1290?).

Episcopus renovando predecessoris sui confirmacionem, ipsam confirmat iterato.

Nos Th(obias)[c] etc. notum esse etc., quod nos ius plebanatus, quod acquisitum est honesto viro C. plebano de . . opido episcopatus nostri ex institucione et confirmacione Johannis bone memorie proximi[d] predecessoris nostri, in suo vigore debito inconvulse observari volentes, super institucione et confirmacione predictis literas prefati predecessoris nostri super hoc sibi datas favorabiliter ex certa nostra sciencia tenore presencium innovamus et vigorem volumus perpetuum obtinere, ita quod prefatus C. plebanus ecclesiam de . . superius nominatam cum omnibus suis perti-

a) ‚. .‘ In. — b) ‚accessus‘ In. — c) ‚Johannes‘ Kap. J. — d) ‚Christi‘ In., ‚proximi‘ Kap. J.

nenciis et iuribus quibuscunque sine inquietacione et diminucione qualibet, quamdiu vixerit, possideat pacifice et quiete. In cuius (rei testimonium)[a] etc. Datum etc.

Fol. 34' č. 207, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 235'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

208.

Biskup Tobiáš obnovuje listinu předchůdce svého biskupa Jana, jíž kdosi jmenován farářem a která uložena byla v klášteře minoritů v Chebu a při požáru kláštera a celého města zničena.

(1279–1290?).

Episcopus renovat literas confirmacionis, que .. plebano a predecessore suo date fuerant et combuste sunt sibi et hoc ad testimonium.

Nos Th(obias)[b] etc. notum esse volumus etc., quod cum honestus vir et providus .. plebanus de[c].., exhibitor presencium, per Iohannem bone memorie predecessorem nostrum in eadem ecclesia ad peticionem et presentacionem honorabilis viri domini Io. tunc abbatis de .. talis ordinis nostre dyocesis canonice institutus fuerit ac etiam confirmatus, et ipsius institucionis et confirmacionis litere, olim per iamdictum predecessorem nostrum super hoc sibi date, quadam die mensis Iulii proxime preteriti in ecclesia honestorum et religiosorum virorum gardiani et fratrum minorum de Egra[d], ubi racionabiliter conservate fuerant, tota domo[e] ipsa et iamdicta civitate Egrensi[f] a casu fortuito redactis in cinerem et favillam, per ignis incendium totaliter sint combuste, sicut hoc totum per ipsorum gardiani et fratrum patentes literas veraciter constat nobis, nos igitur ex officii nostri debito[g] providere volentes, qua(ntu)m cum deo possumus, quod ius, quod acquisitum est plebano iamdicto ex institucione et confirmacione superius nominatis in ecclesia de .. supra dicta, non valeat aliquatenus deperire, prefatas confirmatorias literas tenore presencium innovamus et per hoc ius prehibitum plebano premisso illesum auctoritate qua fungimur conservamus, has innovacionis et conservacionis nostre literas ad eternam huius rei memoriam facientes sigilli nostri munimine roborari.

Fol. 34' č. 208. Též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 235'. Požár Chebu, o kterém listina tato mluví, nemůže být totožný s požárem Chebu a kláštera minoritů r. 1270 dub. 16 (Gradl, Geschichte des Egerlandes Bd. I st. 101), poněvadž ještě 9 let schází do nastoupení Tobiášova, který zde mluví o ohni v právě minulém červenci. Že b[...] v počátečních písmenách ,Th.' mohl být omyl, jest v tomto případě vyloučeno, ješt[...] se mluví se vší určitostí o zesnulém předchůdci biskupově Janovi. Dlužno tedy za[...] mít, že město Cheb i klášter minoritů byly v době biskupování Tobiášova stiže[...] novou katastrofou. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

a) Doplněno dle Kap. J. — b) ,Io.' Kap. J. — c) ,P. de' Kap. J. — d) ,. .' Kap[...]. e) ,domus' oba rk. — f) Schází v Kap. J. — g) Poznámkou ,require inferius' končí Kap[...]

209.

Biskup Tobiáš opětně potvrzuje při jakémsi kostele dvou měšťanů pražských faráře, jenž potvrzovací listinu ztratil.

(1279—1290?).

Episcopus presbyterum prius confirmatum ad ecclesiam iterum ad peticionem patronorum et testimonium super hoc, quod ipse literas perdidit confirmacionis[a], iterum confirmat.

Nos Th(obias)[b] dei gracia etc., notum esse volumus universis etc., quod, licet nondum exciderit a nostra memoria, quod honestus vir . . rector ecclesie de . ., exhibitor presencium, ecclesiam ipsam cum omnibus suis pertinenciis iam dudum per nos modo canonico habeat confirmatam, rector in ea institutus legittimus et plebanus, prout in literis confirmacionis super hoc sibi datis, quas ipse a casu fortuito deperdidit, continebatur veraciter et expresse, verumtamen quia . . et . . cives Pragenses, nunc ipsi[c] duo veri patroni de . . ecclesie iam predicte, eundem . .[d] plebanum nunc de novo ad eandem ecclesiam personaliter presentare curarunt, nos eidem plebano, nc ius, quod ei ex confirmacione prehibita competebat, propter literas confirmacionis ipsius deperditas posset in aliquo vacillare, volentes, prout ad nostrum spectat officium, providere, ipsam sibi de . . ecclesiam cum universis suis pertinenciis ad cautelam habundantem, ut malicia hominum perversorum iuste et racionabiliter reprimatur, iterato duximus confirmandam, confirmacionem sibi prefatam, quam ipse a nobis prius receperat tenore presencium innovantes. In cuius etc. Datum etc.

Fol. 34' č. 209, též v rk. kapituly Pražské J 40^{b} fol. 236. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

210.

Biskup Tobiáš obnovuje nejmenovanému poškozenou listinu potvrzení za faráře.

(1279—1290?).

Episcopus videns ruptum sigillum litere confirmacionis, facit sibi innovari iterato.

Nos Th(obias)[e] etc. notum esse volumus universis etc., quod honestus vir . .[f] plebanus de . . nobis humiliter suplicare curavit, institucionis et confirmacionis sue literas in eadem ecclesia per nos sibi datas, quarum sigillum hiis guerrarum temporibus a casu fortuito quasi totaliter compressum et confractum fuerat, demonstrando, ut nos ei de solita paternitatis nostre clemencia providere super hoc misericorditer dignaremur. Nos

a) ‚confirmatoris' In. — b) ‚Iohannes' Kap. J. — c) ‚c̄m ipsi' In. — d) ‚C' Kap. J. — e) ‚Jo.' Kap. J. — f) ‚C' Kap. J.

vero iustis ipsius supplicacionibus inclinati predictam literam confirmatoriam ad iuris sui, quod in prefata ecclesia sibi competit, conservacionem perpetuam innovari et sigillum eius, quod confractum fuerat modo prehabito, prout potuimus, fecimus reformari, tenorem ipsius de verbo ad verbum qui talis est presentibus includendo: ‚Th(obias)[b] dei. notum esse, quod nos ad peticionem etc. In cuius (rei testimonium)[a] etc. Datum etc.' Ut autem hec nostra innovacio et reformacio perpetue valitudinis obtineat robur suum, presentes literas sibi fieri fecimus nostri sigilli munimine roboratas. In cuius etc. Datum etc.

Fol. 35 č. 210, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 236. Rokem 1290 končí za biskupování Tobiášova domácí války v Čechách, jest tedy rok tento terminem ad quem. Slova ‚guerrarum temporibus' vztahují se buď na bouře za Otty Braniborského v létech 1283—1284 aneb na válku se stranou Závišovou 1289.

211.

Biskup Tobiáš obnovuje nejmenovanému ztracenou listinu, kterou byl tento předchůdcem jeho Janem stvrzen za faráře.

(1279—1290).

Episcopus ad testimonium proborum virorum renovat literas plebano confirmacionis, quas ipse a casu fortuito deperdidit, a predecessore suo prius obtentas.

Nos Th(obias)[b] etc. notum esse etc., quod, cum honestus vir . . presbyter plebanus de . .[c] olim per Iohannem bone memorie predecessorem nostrum in eadem ecclesia canonice institutus fuerit ac etiam confirmatus <si placebit, dicatur: ac per eundem predecessorem nostrum tamquam per verum patronum ecclesie eiusdem ipsam fuerit ecclesiam assecutus> et iamdictas confirmacionis, institucionis et donacionis literas per ipsum predecessorem nostrum super hoc sibi datas, in loco securo depositas, proxime precedentis guerre temporibus sine culpa sua perdiderit cum aliis rebus suis, sicut hoc nobis ex honestorum virorum tam religiosorum quam etiam secularium constat testimonio fide digno, nos ex officii nostri etc. <Ante invenies in quarto dictamine>.[d]

Fol. 35 č. 211. Též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 236'. Slova ‚proxime precedentis guerre' vztahují se k některé válce před r. 1290 srov. též pozn. u č. 210.

---

a) Doplněno dle Kap. J. — b) ‚Io.' Kap. J. — c) ‚presbyter C.' Kap. J. — d) Doplň dle č. 208; Kap. J nemá poznámka ‚Ante invenies . . .' nýbrž pokračuje v textu dále až do konce.

212.

skup Tobiáš obnovuje listinu shořelou při požáru domu biskupského notáře tra, jíž předchůdce jeho Jan jmenuje faráře při kterémsi kostele na žádost opata Zlatokorunského.

(1279—1290?).

Episcopus ad testimonium notarii sui renovat confirmacionis literas plebano.

Th(obias)[a] dei gracia etc. universis presentem literam inspecturis lutem in domino sempiternam. Noveritis, quod cum nobis constet veraer ex parte Petri[b] notarii nostri et aliorum ydoneorum virorum relatu ridico et fideli, quod honestus vir . .[c] nunc plebanus ecclesie sancti Nylai[d] de . ., in ecclesia ipsa[e] . . olim ad peticionem et presentacionem norabilium virorum . . abbatis eo tempore de sancta Corona ac tocius nventus eiusdem monasterii, patronorum ipsius ecclesie in . . cisterciensis dinis nostre dyocesis, per venerabilem patrem Jo(hannem) bone memorie, oximum predecessorem nostrum, cum omnibus villis et iuribus ex anuo ad eandem ecclesiam pertinentibus fuerit canonice institutus ac etiam nfirmatus, sicut hoc nichilominus per patentes literas presentatorias dic·um abbatis et conventus eidem . .[f] collatas in hoc facto promocionis e clare patet, quas nos vidimus et legimus non cancellatas nec in aliqua parte suspectas cum vero sigillo domini . . abbatis superius nominati, od litere confirmatorie prefati predecessoris nostri dicto . .[c] collate cum mo et rebus notarii nostri supradicti in civitate Pragensi per ignis inndium a casu fortuito deperdite extiterunt et consumpte, nos eidem . .[g] ebano in hoc casu, ne ius suum, quod habet in prefata ecclesia de . . pertinenciis eius cunctis, propter huiusmodi casum fortuitum, qui previri non potuit, aliquatenus vacillare valeat aut per malivolenciam aliquam o umquam tempore inpediri, subvenire ex officii nostri debito cupientes, iusticia per iniuriam (minime)[h] deprimatur, prefatas confirmatorias literas odo pretacto deperditas, prout iustum est et racioni consonum, innontes, per tenorem eas istius litere auctoritate qua fungimur restauramus, quod ipsa innovacio ad plenum eundem vigorem obtineat, quem litere nfirmatorie, antequam deperdite fuissent per pretactum ignis incendium, tinebant. Ut igitur hec nostra innovacio ac[i] instauracio sic[j] perpetue bur obtineat firmitatis, (presentes)[h] literas prefato . .[g] plebano ex certa ostra sciencia concessimus ad perhennem huius rei memoriam, veritatis stimonium et ipsius . .[g] cautelam sigilli nostri munimine roboratas. atum etc.

Fol. 35 č. 212, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 236'. O chronologickém nezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

---

a) ‚Nos Io' Kap. J. — b) ‚P.' Kap. J. — c) ‚H.' Kap. J. — d) Schází v Kap. J. — ‚de ipso' In. — f) ‚C.' Kap. J. — g) ‚H' Kap. J. — h) Doplněno dle Kap. J. — ‚hac' In., ‚ac' Kap. J. — j) sic In.

213.

Biskup Tobiáš píše jakýmsi šlechticům, aby nezabraňovali svým poddaným platit církevní desátek.

(1279—1290?).

Episcopus scribit baroni, ut non interdiceret pauperibus solucionem decimarum, sine qua solucione nullus salvari potest.

Th(obias)[a] dei gracia etc. nobilibus viris etc. Scire debetis, quod sine solucione decimarum, que omnipotenti deo in signum universalis debentur dominii et sunt tributa egencium animarum, salutis eterne profectus haberi non potest, quia sine solucione decimarum nullus salvatur, prout ipsius dei et sanctorum patrum continent instituta. Quare nobilitatem vestram requirimus ex affectu, quatenus homines spectantes ad castrum, quod in vestra consistit custodia, ut nobis decimas nostras sine difficultate exhibeant sicut debent non prohibeatis, sicut de vobis confidimus, aliqua racione, ymo eos ad id pocius inducatis, scientes, quod nec castri Pragensis homines nec aliqui alii ab[b] huiusmodi salutifero honere sunt exempti, in aliis vero, ubi periculum non vertitur animarum, ad preces vestras faciemus prompto animo, quod fuerit faciendum ad vestrum commodum et honorem.

Fol. 35' č. 213, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 275'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

214.

Biskup Tobiáš potvrzuje k žádosti šlechtice Em. kněze Ja. za faráře.

(1279—1290?).

Litera confirmacionis ad ecclesiam ad presentacionem nobilis cuiusdam.

Nos Th(obias)[c] dei gracia etc. notum esse volumus universis presentes[d] literas inspecturis, quod nos ad peticionem et presentacionem nobilis viri Em.[e] dicti de . . ecclesiam de . . villa, in qua idem nobilis modo legittimo ius obtinet patronatus, Ja.[f] clerico de Praga, exhibitori presencium, auctoritate qua fungimur confirmanus et eandem confirmacionem nostram presentis scripti patrocinio communimus, quod eidem Ja.[g] in testimonium huius rei et evidenciam manifestam dari fecimus sigilli nostri munimine roboratum. Datum (Prage)[h] etc.

Fol. 35' č. 214, též v rk kapituly Pražské J 40[b] fol. 235' dvakrát za sebou. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

---

a) ‚Io.' Kap. J. — b) ‚ad' In., ‚ab' Kap. J. — c) ‚Jo' Kap. J. — d) ‚presentibus' In., ‚presentes' Kap. J. — e) ‚civis de' Kap. J, ‚C de . .' Kap. J opis druhý. — f) ‚J.' Kap. J. — g) ‚Jo'. Kap. J. — h) Doplněno dle Kap. J.

215.

Biskup Tobiáš žádá Pardusa probošta a celou kapitulu v Staré Boleslavi, aby prebendu smrtí faráře u sv. Havla v Praze uprázdněnou udělili kanovníkovi svému Wl.

(1279—1290?).

Episcopus rogat prepositum, decanum et totum capitulum, ut concanonico ipsorum prebendam vacantem porrigerent sui causa.

Th(obias)[a] dei etc. honorabilibus viris magistro P(ardo) preposito domino M(artino)[b] decano totique Boleslaviensis ecclesie capitulo salutem et sinceram in domino caritatem. Honestatis vestre providenciam, de qua confidenciam gerimus pleniorem, ex affectu requirimus et rogamus, quatenus Wl. clerico, confratri et concanonico vestro, qui diucius prebendale beneficium in vestra ecclesia prestolatur, nunc prebendam vacantem ecclesie vestre per mortem Zi.[c] bone memorie quondam plebani ecclesie sancti Gall.[d] Pragensis, super cuius obitu dolemus et vobis compatimur bona fide, ne ipse Wl. gerat nomen vacuum ulterius canonie, nostre intervencionis intuitu dignemini assignare, in corporalem eum possessionem ipsius prebende induci per vestrum nuncium, sicut de vobis confidimus, facientes, scituri, quod hoc apud vos specialiter grata vicissitudine curabimus conpensare. Datum etc.

Fol. 16 č. 215, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 262'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

216.

Biskup Tobiáš doporučuje biskupovi Vratislavskému kněze N. vracejícího se zpět pro přílišné nepokoje v Čechách.

(1279—1290).

Episcopus episcopo recommendat presbyterum ad ipsum iterum revertentem.

Reverendo in Christo patri domino episcopo[e] Wratislauiensi Th(obias) eadem gracia Pragensis episcopus salutem etc. Cum N. presbyter, lator presencium, ad sinum vestre paterne clemencie revertatur propter nostre Pragensis dyocesis tempora nimium inpacata, nos eum vobis sincero recommendantes affectu, cum (ipse)[f] vir bone opinionis[g] et honeste conversacionis existat, petimus confidenter, quatenus sic eundem N. ad vestram dyocesim revertentem benigne recipere, divine remuneracionis ac nostrarum

---

a) ‚Jo.' Kap. J. — b) ‚C' Kap. J. — c) Schází v Kap. J. — d) ‚ecclesie P. de . .' Kap. J. — e) ‚Jo. episcopo eadem gracia Pragensi episcopo sal.' Kap. J. — f) Doplněno dle Kap. J. — g) ‚operacionis' Kap. J.

precum intuitu caritatis officio pertractare dignemini, quod ipse apud vos preces nostras sibi senciat profuisse, nosque pie paternitati vestre per hoc specialiter obligemur in casu simili et maiori ad condigne vicissitudinis repensivam. Datum etc.

Fol. 36 č. 216, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 264. Rok 1290, do kterého trvaly bouře v Čechách, tvoří terminus ad quem. Srov. též pozn. u č. 210

217.

Biskup Tobiáš dovoluje faráři S., aby po dobu nepokojů se dal zastupovat na své faře vikářem.

(1279—1290).

Episcopus propter inimicorum insidias licenciat plebano vero per vicarium ecclesiam suam deservire.

Th(obias)[a] dei gracia etc. universis presentes literas inspecturis salutem in domino. Cum propter capitales inimicicias et metum, qui potest cadere in constantem, honestus vir S.[a] presbyter, plebanus ecclesie de . ., in eadem ecclesia personaliter, sicut vellet, non valeat deservire, universitati vestre tenore presencium volumus esse notum, quod nos ex causa iamdicta, racionabili atque iusta plebano iamdicto, ut in prefata ecclesia de . ., in qua iam dudum per nos canonice dignoscitur institutus, per vicarium deservire valeat durante hostilitatis periculo supradicto, auctoritate sibi qua fungimur indulgemus, proviso, quod premissa de . . ecclesia medio tempore debitis non fraudetur obsequiis et animarum cura ibidem nullatenus negligatur. In cuius etc. Datum etc.

Fol. 36. č. 217, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 237'. O chronologickém určení srov. pozn. u č. předcházejícího.

218.

Biskup Tobiáš dovoluje H. faráři kostela všech svatých v Litoměřicích dlít tři léta za příčinou studií mimo faru.

(1279—1290?).

Episcopus dat licenciam plebano absentandi per triennium ab ecclesia et standi in studio.

Th(obias) dei gracia etc. dilecto in Christo filio H. plebano ecclesie omnium sanctorum in Lutomericz salutem in domino. Devocionis tue precibus inclinati, ut tu infra trium annorum spacium libere ab ecclesia tua te absentare valeas, dedens[b] (te) literarum studio, ubicunque tibi videbitur expedire, auctoritate tibi qua fungimur favorabiliter indulgemus, in predicta

a) Schází v Kap. J. — b) ,dedimus' In.

ium sanctorum ecclesia per vicarium ydoneum serviendo, proviso, quod em ecclesia medio tempore debito non fraudetur officio et animarum a ibidem nullatenus negligatur. In cuius rei etc.

Fol. 36 č. 218. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

219.

Biskup Tobiáš ustanovuje faráře při nejmenovaném kostele.

(1279—1290?).

Episcopus dat et confirmat ecclesiam plebano in bonis episcopalibus.

Nos Th(obias)[a] etc. notum esse volumus etc., quod nos ecclesiam . villa episcopatus nostri, in qua plenum ius patronatus habemus, ho- :o viro . .[b] presbytero, exhibitori presencium, propter deum favorabiliter tulimus pleno iure, ipsam sibi cum omnibus suis pertinenciis auctoritate fungimur confirmantes et curam ei animarum ibidem, prout ad nostrum :tat officium, committentes. In cuius rei etc. Datum etc.

Fol. 36' č. 219, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 235'. O chronologickém zení rokem 1290 srov. úvod II 3.

220.

Biskup Tobiáš dosvědčuje, že nejmenovaný byl vysvěcen na kněžství.

(1279—1290?)

Forma super ordines presbytero data.

Nos Th(obias)[c] etc. notum esse volumus etc., quod nos divini nu- nis cultum augeri pocius quam minui cupientes, N[d] presbytero, exhibi- i presencium, ipsum presbyteratus ordinem et omnes inferiores ordines n sacros quam alios per manus inposicionem, servatis intersticiis tem- rum, in Pragensi ecclesia nostra rite contulimus spiritus sancti gracia 'ocata. In cuius etc. Datum.

Fol. 36' č. 220, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 232. O chronologickém ezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

a) ‚Jo. Kap. J. — b) ‚C' Kap. J. — c) ‚Jo' Kap. J. — d) ‚Ni' Kap. J.

221.

Biskup Tobiáš zakazuje jakémusi šlechtici stavět tvrz na místě patří bratřím kláštera křižovníků v Orlici.

(1279—1290?).

(Episcopus reprehendit nobilem, qui municionem sive castrum proponit construere loco monasterii.)[a]

Th(obias)[b] dei gracia etc. nobili viro domino ..[c] dicto de .. prompt etc. Exposuerunt nobis honesti et religiosi viri prior et fratres de dc sancte crucis ordinis beatorum martyrum humiliter et devote, quod minus sano ducti consilio in quodam loco spectante ad eorum mona: rium de Orlicz[d 1]) municionem sive[e] castrum edificatis et edificare intenc vel nitimini timore[f] dei postposito in eorum non modicum preiudic: et gravamen. Et quia invasores bonorum ecclesie sacrilegi sunt cense iusticia exigente, nobilitatis vestre providenciam rogamus attencius et I tamur, quatenus ab occupacione loci predicti et construccione castri ꞁ habiti sive municionis, ne divinam incurratis offensam, taliter sine ın dispendio desistatis omnino, quod exinde nobilitatem vestram dignis ꞁ simus in domino laudibus commendare. Alioquin scire debetis, quod propter salutis et honoris nostri dispendium, dissimulare aliquatenus ı valentes tante temeritatis excessum, contra vos et vestros, licet in per censuram ecclesiasticam procedemus officii nostri debito exige: Datum etc.

Fol. 36' č. 221, též v rukopise kapituly Pražské J 40° fol. 264'. O chronologicl omezení rokem 1290 srov. úvod II 3. Že rozřešení zkomoleného jména ‚Horlicz' v Orlicz' je správné, ukazuje obdobná písařská chyba v č. 28, kde místo správného Orlik' stojí ‚Horlik'.

¹) Orlice u Žamberka.

222.

Biskup Tobiáš nařizuje arcijáhnovi, aby přiměl ty, kdož zadrželi odk učiněné dominikánům u sv. Klimenta v Praze, k vydání jich.

(1279—1290?)

Episcopus mandat archidiacono, ut compelleret (ad solvendum)[g] illo qui fratribus predicatorum legaverunt in testamentis relicta.

Th(obias)[h] dei gracia etc. honorabili viro domino ..[i] archidiacon salutem etc. Discrecioni vestre mandamus in virtute obediencie et : pena excomunicacionis firmiter et expresse, quatenus omnes illos et

---

a) Nadpis ten je dle Kap. J., poněvadž v In. je nesprávně ‚Ep. commendat bilem, qui monasterium fundare proponit pro religiosis.' — b) ‚Jo.' Kap. J. — c) Kap. J. — d) ‚Horlicz' In., schází v Kap. J. — e) ‚sue' In. — f) ‚et more' In., ‚tim Kap. J. — g) Doplněno dle Kap. J. — h) ‚Jo' Kap. J. — i) ‚R. decano' Kap. J.

gulos tam mares quam feminas, cuiuscunque status et condicionis existant, ut ipsi vestes, equos, pecunie summam et res alias qualescunque, pietatis intuitu legatas, honestis et religiosis viris . .[a] priori et fratribus predicatoribus de domo Pragensi sancti Clementis integraliter assignent sicut debent, quas apud se hucusque detinuerunt minus iuste, per censuram ecclesiasticam compellatis. Datum etc.

Fol. 36' č. 222, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 263. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

223.

Biskup Tobiáš schvaluje úmysl jakéhosi šlechtice založit klášter.

(1279—1290?).

Episcopus commendat nobilem, qui fundare intendit domum religiosam.

Th(obias)[b] dei etc. nobili viro etc. Cum ex quibusdam caritatis operibus et specialiter ex hoc, quod[c] ad augendum divini numinis cultum et profectum salutis eterne religiosarum domorum sit fundacio et dotacio possibilis earundem, perpetui honoris et salutis certo cercius proveniat incrementum, nobilitatis vestre providenciam circumspectam in hoc, quod in . . possessione et hereditate vestra religiosam domum ordinis beatorum martyrum pro vestro et vestrorum predecessorum remedio peccatorum ad honorem dei et sanctorum eius locare intenditis et fundare, dignis in domino laudibus commendantes, graciarum vobis quascunque possumus referimus uberes acciones et petimus confidenter, quatenus pium et salubre propositum vestrum in hac parte effectui debito dignemini mancipare, scientes, quod nos et fratres predicti omnes et singuli cunctis nobilitatis vestre beneplacitis se quolibet tempore coaptabunt, oracionum suarum remedia pro vobis et vestris[d] iugiter exsolventes ad salutis profectum, animarum commodum et honorem. Datum etc.

Fol. 37 č. 223, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 264'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov úvod II 3.

224.

Biskup Tobiáš žádá opata, aby odpustil mnichovi a jej zpět přijal do řádu.

(1279 — 1290?).

Episcopus rogat abbatem, ut monachum suum iterato reciperet in consorcium conventus.

Th(obias)[e] dei etc. honorabili viro[f] etc. Petimus confidenter, quatenus fratrem . .[g] monachum vestre domus, exhibitorem presencium, in

a) ‚C' Kap. J. — b) ‚Jo.' Kap. J. — c) ‚qn' In. — d) ‚vestris amicis' Kap. J. — e) ‚Jo.' Kap. J. — f) ‚honorabilibus' In., ‚honorabili viro' Kap. J. — g) ‚G' Kap. J.

conventus vestri consorcium recipiatis nostri causa, salva vestri ordinis disciplina. Quilibet namque abbas, cuiuscunque[a] ordinis et professionis existat, apostatas[b] suos revocare tenetur iuxta[c] statuta concilii generalis, ita quod in hoc casu, sicut decet, rigor misericordia[d] temperetur; leniter namque castigatus reverenciam exhibet castiganti, asperitatis autem nimia increpacio nec correccionem recipit[e] nec salutem. Datum etc.

Fol. 37 č. 224, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 264'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

225.

Biskup Tobiáš dovoluje klášteru Benediktinů v (Ostrově?) volit si opata ze svého sboru.

(1289 na začátku roku?).

Episcopus condolendo de morte abbatis dat eis auctoritatem eligendi abbatem de gremio ecclesie ipsorum.

Th(obias)[f] dei etc. dilectis in Christo filiis C. priori et conventui... ordinis[g] sancti Benedicti salutem et paternam in domino caritatem. Super obitu cari nostri et vestri abbatis . .[h] bone memorie non tam[i] vobis quam nobis pio ex intimis precordiis nostris compacientes affectu, liberam, sicut petistis[j], eligendi in abbatem personam ydoneam de gremio ecclesie vestre, que vobis et vestro monasterio utiliter preesse valeat et prodesse, concedimus facultatem, tenore vobis presencium iniungentes, ut pro ipso et ipsius anima sic continue omnipotentis dei misericordiam exoretis, quod sibi proficiat ad salutem, eum, quem vivum dilexistis, etiam mortuum diligendo. Datum etc.

Fol. 37 č. 225, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 264'. V č. 229 jedná se o vysvěcení nově zvoleného opata Ostrovského. Pravděpodobně souvisí tato čísla nejen blízkou polohou ve sbírce, ale i obsahově. Pak bychom musili ovšem dovolení toto položit do začátku roku 1289 Srov. pozn. u č. 229.

226.

Biskup Tobiáš žádá nejmenovanou kapitulu, aby někomu udělila prebendu uprázdněnou smrtí kanovníka Jar.

(1279 — 1290?).

Episcopus condolendo de morte canonici rogat eos, ut nulli alteri prebendam suam darent quam illi, quem contingit.

Th(obias)[k] dei etc. honorabilibus viris domino C. preposito totique capitulo in . . salutem cum sincera in domino caritate. Super obitu magistri

---

a) ‚cultumque' In. — b) ‚apostas' In. — c) ‚iusta' In., ‚iuxta' Kap J. — d) ‚misericordie, In. — e) ‚exhibet' Kap. J. — f) ‚Jo.' Kap. J. — g) ‚in ordinis' In. — h) ‚C' Kap. J. — i) ‚tamquam nobis vobis' Kap. J. — j) ‚potestis' In., ‚petistis' Kap. J. — k) ‚Jo.' Kap. J.

Jar.[a] bone memorie canonici et confratris vestri ex intimis precordiis nostris sincero vobis condolentes et compacientes affectu, honestatis vestre providenciam ex affectu requirimus et rogamus, quatenus prebendam in ecclesia vestra per mortem ipsius vacantem ei, cui de iure debetur, iusticie et nostrarum precum intuitu conferatis, ut exinde circumspeccionis vestre sinceritas apud deum et homines valeat non immerito commendari. Datum etc.

Fol. 37 č. 226, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 264'. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

227.

Biskup Tobiáš povolává nově zvoleného opata kláštera v Teplé do Prahy k posvěcení.

(1279 — 1290?).

Episcopus electo premonstratensis ordinis mandat, ut veniret ad benediccionem recipiendam.

Th(obias) dei etc. honorabili viro domino L.[1]) electo Teplensis monasterii salutem et sinceram in domino caritatem. Super promocione vestra et honoris vestri amplitudine spiritualis iocunditatis gaudio quam plurimum ex intimis precordiis nostris illarati, preces vestras, prout petistis, racionabiles et honestas in die pasce proxime nunc venturo effectui[b] debito favorabiliter divina mediante clemencia volumus mancipare ad vestrum perpetuum commodum et honorem. Unde ad hoc vos, qua(ntu)m cum dei auxilio poteritis, preparetis, Pragam ad predictum terminum accedentes.[c] Datum etc.

Fol. 37' č. 227. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

[1]) Roku 1293 srp. 7 se vyskytuje opat Lypardus (Emler RB. II č. 1625).

228.

Biskup Tobiáš udílí odpustky všem, kdož dají almužnu pokřtěné židovce Ka.

(1279 — 1290?).

Episcopus dat illis indulgenciam, qui Iudee baptizate darent elemosinas.

Th(obias)[d] dei gracia etc. universis Christi fidelibus etc. De nove sobolis nova nativitate, quam regeneracio baptismatis fecundo partu adopcionis germinavit gracia, in domino plurimum exultantes, Ka.[e] exhibitorem presencium, a veteris legis vetustate spiritualis privilegio gracie

a) ‚Jo.' Kap. J. — b) ‚affectui' In. — c) ‚attendentes' In. — d) ‚G' Kap. J. — e) ‚M' Kap. J.

redeuntem ad Christi culturam, sancte crucis insignitam signaculo et dotibus baptismatis preditam, ad vestre devocionis remittimus caritatem, vos in domino hortantes studiosius et monentes, quatenus eidem K.,[a] que fervore christiane fidei cuncta que possidet non dubitavit relinquere, pias elemosinas et grata subportamenta dei intuitu debeatis inpendere caritatis, pro caducis stabilia, pro terrenis celestia et pro temporalibus recepturi cum fructu multiplici premia sempiterna, ut vestris adiuta subsidiis temporalibus eterna fervencius concupiscat. Nos enim omnibus vobis vere penitentibus et confessis, qui eidem (Ka)[a] manum porrexeritis adiutricem, XL dies iniuncte penitencie auctoritate qua fungimur misericorditer relaxamus, presentibus post tale tempus minime[b] valituris. Datum etc.

Fol. 37' č. 228, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 228. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

229.

Biskup Tobiáš povolává nově zvoleného opata kláštera Ostrovského do Prahy k posvěcení.

(1289 nedlouho před 10 dubnem).

Episcopus dat terminum abbati, ut veniret ad benedicendum.

Th(obias)[c] dei etc. honorabili viro domino H.[d] electo confirmato Insule monasterii sancti Iohannis Baptiste ordinis sancti Benedicti salutem cum sincere caritatis affectu. Devocionis vestre precibus inclinati benedictionis vobis munus[e] in crastino festi paschalis proxime nunc venturo, prout petistis, inpendere deo propicio volumus graciose. Unde ad (hoc) vos taliter disponatis cum[f] timore divino, quod vobis et vestro monasterio cedat ad commodum et honorem, Pragam ad eundem terminum, sicut expedit, accedentes.[g] Datum etc.

Fol. 37' č. 229, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 241. Opat Otto kláštera Ostrovského se vyskytuje naposled roku 1288 září 14 (RB. II č. 1460); byl již dříve opatem, než se stal Tobiáš biskupem. Nutno tedy toto posvěcení nového opata položit za uvedené datum. Listy po tomto čísle následující pocházejí z r. 1289. Dle celkového charakteru sbírky, která obsahuje vždy celé skupiny z jednoho roku a dle data, kdy naposled se vyskytuje opat Otto, můžeme téměř s jistotou usoudit, že i tento list patří do r. 1289. Pak jej ovšem musíme položit nedlouho před velkonoce »proxime nunc venturo«, tedy brzy před 10 duben.

a) ‚M‘ Kap. J. — b) ‚mineme, In., ‚minime‘ Kap. J. — c) ‚Jo.‘ Kap. J. — d) ‚E confirmato Insule‘ Kap. J. — e) ‚minus‘ In., ‚munus‘ Kap. J. — f) ‚ut cum‘ Kap. J — g) ‚accedatis‘ Kap. J.

230.

Biskup (Tobiáš) blahopřeje (králi Václavovi) k úspěchům, přeje mu šťastný návrat a děkuje za psaní.

(1289 po 15 srpnu).

Episcopus congaudendo de sanitate et prosperitate regis conqueritur de captivitate fratris sui.

Ex intimis[a] precordiorum nostrorum affectibus pura fide iocundamur quam plurimum et gaudemus ex eo, quod divine dispensacionis gracia non solum maiestatis vestre precellenciam dignatur sanam et incolumem[b] conservare, verum etiam successus vestros per viam prosperam dirigendo[c] ad vestra efficaciter dignatur beneplacita inclinare, in quibus tam salute quam[d] prosperitate excellencie vestre nostra et aliorum omnium fidelium in regno vestro commorancium salus, pax et prosperitas consistunt. Nos enim cum clero nostre dyocesis universo nocte dieque dei omnipotentis clemenciam exoramus, ut tenemur, ut vestre maiestatis magnificenciam[e] in votivo et pleno statu sanitatis ad nos et subditos vestros cum prosperitate[f] reducat. Et quia nos vestris visitare dignamini literis, ea, que honoris vestri pariunt incrementa, ad augendam gaudiorum nostrorum materiam tamquam pius noster naturalis et benivolus dominus intimando, graciarum proinde, quascunque possumus, referimus hylares et uberes acciones, scientes, quod nos vestris mandatis in hiis, que in literis recepimus vestre magnificencie nobis missis, et aliis omnibus toto tempore vite nostre volumus et desideramus fervencius complacere.

Fol. 37 č. 230. Srovnáním s listem č. 192 vidíme nápadnou shodu, jest to vlastně týž list poněkud jináče stilisovaný. Zde jsou vynechány některé věcné části listu č. 192 jako o knížatech polských a zejména o zajetí bratra biskupova, ač nadpis k tomu poukazuje. Máme zde patrně dvojí koncipování v kanceláři. Není myslitelno při všeobecné povaze této sbírky, že by její sestavovatel teprvé těchto změn se dopustil. Nalezl asi oba koncepty v kanceláři a oba do sbírky opsal.

231.

Biskup T(obiáš) uzavírá s Konrádem purkmistrem, Křišťanem a Jindřichem radními města Pelhřimova smlouvu o osazení města lidmi a obehnání hradbami a příkopem.

(1289).

Episcopus dat libertatem hominibus suum opidum muniendi.

Th(obias)[g] dei gracia Pragensis episcopus notum esse volumus universis presentes literas inspecturis, quod volentes condicionem nostram et Pragensis ecclesie nostre facere meliorem, attendentes etiam, quod pauperes

a) ‚nimio' In. — b) ‚incolomem' In. -- c) ‚derigendo' In. — d) ‚tam' In. — e) ‚munificencia' In. — f) ‚prospitate' In. — g) ‚Jo' Kap. J.

nostri a multis retroactis temporibus per insultus inimicorum hactenus[a] diversimode sunt opressi, futuris cupientes precavere periculis, civibus de Palgrimow[b] opido forensi episcopatus nostri a festo beati Georii proxime preterito per quatuor annorum spacium in hunc modum dedimus et concessimus libertatem, ita videlicet, quod Conradus[c] iudex, Cristanus, Henricus iurati ipsius civitatis promiserunt nobis eandem civitatem infra idem tempus bonis hominibus locare et ipsam plancis circumdare et fossato propriis sumptibus operarios eiusdem operis conducendo, verum etiam, quod nos eos in vectura blancorum et effossione fossati per pauperes eiusdem circuitus nostri velimus, in quantum poterimus, adiuvare, ab eisdem nullum censum[d] infra eosdem IIII^or annos exigendo, excepta collecta generali domini[e] nostri regis, quam nec ipsis nec aliis civibus seu pauperibus quibuslibet episcopatus nostri valemus nec possumus indulgere. Ad hoc iidem iudex, iurati cum civibus predicti opidi, quocunque tempore ad ipsos in Pilgrimow[f] venerimus semel in anno in predictis IIII^or annis, nos et nostram familiam in prandio, cena, pernoctacione et pabulo equorum procurabunt, sicut hoc facere promiserunt. In cuius rei testimonium istud scriptum fieri et sigilli nostri munimine roborari (fecimus). Datum etc.

Fol. 38 č. 231, též v rukopise kapituly Pražské J 40^b fol. 270. (Palacký Formelbücher II st. 211, Čelakovský Privil. II st. 140). Toto nové osazení a opevnění Pelhřimova jest v souvislosti s vypleněním a vypálením téhož města v bojích s Hroznatou z Husic a jeho syny r. 1289 (srov. č. sbírky 235). Slova listiny ‚pauperes nostri a multis retroactis temporibus per insultus inimicorum hactenus diversimode sunt opressi' ukazují, že vydána byla ještě před ukončením nepřátelství a že útisky tyto již trvají od mnoha let. To vše se hodí na válku r. 1289. List předcházející č. 230 pochází též z této války a brzy na to následuje stížnost na vypálení Pelhřimova pod č. 235, takže s velkou pravděpodobností možno i tuto listinu a následující s ní souvisící položit do r. 1289.

232.

Konrád purkmistr a rada města Pelhřimova zavazují se biskupovi Tobiášovi, že osadí město lidmi a obeženou hradbami a příkopem do 4 let.

(1289).

Iudex cum civibus promittunt tale opidum munire.

Nos Conradus[g] iudex, Cristanus, Hen[ricus], Fri., Hermannus, Petrus iurati de Pilgrimow opido forensi episcopatus Pragensis notum esse volumus universis tenorem presencium inspecturis, quod nos attendentes, quod (per) insultus inimicorum varios et diversos a multis temporibus sumus quam plurimum molestati, volentes futuris precavere periculis, domino nostro

a) ‚accensus' In., ‚hactenus' Kap. J. — b) ‚. .' Kap. J. — c) ‚C. iudex et R. C. iurati' Kap. J. — d) ‚census' In., ‚censum' Kap. J. — e) ‚domino' In., ‚domini' Kap. J. — f) ‚. .' Kap. J. — g) ‚C. iudex, A. B. C. iurati de tali opido' Kap. J. — h) Doplněno dle Kap. J.

domino Thobie[a] episcopo Pragensi promisimus bona et spontanea voluntate civitatem Pilgrimow,[b] in qua residemus, infra IIII[or] annorum spacium a festo beati Georgii proxime preterito bonis hominibus locare et eandem infra idem spacium plancis circumdare et fossato, operarios eiusdem operis propriis sumptibus conducendo; cuius operis racione perficiendi idem dominus noster, dominus Tho(bias)[a] Pragensis episcopus, ab eodem festo beati Georgii proxime preterito per IIII[or] annorum spacium prefatorum nobis contulit libertatem; ad quod opus supradictum prefate civitatis consumandum nos presentis scripti serie obligamus, sigillo proprio carentes, presens scriptum sigillo civitatis Pragensis obtinuimus sigillari, prefato domino nostro domino Tho(bie)[a] Pragensi episcopo in testimonium evidens promissionis et adimplecionis nostre assignantes. Datum etc.

Fol. 38 č. 232, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 270. O chronologickém určení srov. pozn. u č. předcházejícího.

233.

Biskup To(biáš) prodává Bohuslavovi purkrabí na Zvíkově statky biskupské ve vsi Slatině a ‚Na poli'.

(1284—1288).

Episcopus vendit bona episcopalia convertendo in meliora.

In nomine domini amen. Nos Tho(bias)[c] dei gracia Pragensis episcopus notum esse volumus universis presentes literas inspecturis, quod nos condicionem bonorum episcopatus nostri, que per diversa loca in minutas sparsa senciuntur[d] particulas, volentes facere meliorem, de consensu honorabilium virorum dominorum Wl(rici) prepositi, magistri G(regorii) decani totiusque capituli nostre Pragensis ecclesie, confratrum nostrorum dilectorum, quedam bona episcopatus nostri in villa Slatina[e 1]) ad tres araturas et in villa Na poli[e 2]) (!) de agris ad duas curias rusticanas pro centum[f] et septuaginta marcis argenti nobili viro domino Bohuslao[g] purgravio in Clinberk[e] dicto de . . vendidimus iure hereditario perpetuo possidenda, pro qua scilicet summa pecunie magis utilia bona nobis et ecclesie nostre de prudencium[h] consilio duximus comparanda. In cuius vendicionis nostre testimonium et robur perpetuo duraturum[i] presentes prefato domino Buhuslao[e] damus literas, sigillorum tam nostri[j] quam predicti nostri capituli munimine roboratas. Datum etc.

Fol. 38' č. 233, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 269'. Prvou chronologickou mez dává listu tomuto nastoupení probošta Oldřicha cca. 1284. Roku 1283

a) ‚Io' Kap. J. — b) Schází v Kap. J. — c) ‚Jo' Kap. J. — d) ‚senciantur' In. ‚fuerunt' Kap. J. — e) Schází v Kap. J. — f) ‚C. marcis' Kap. J. — g) ‚C' Kap. J. — h) ‚pundent' In., ‚prudencium' Kap. J. — i) ‚duranum' In., ‚duraturum' Kap. J. — j) ‚nostro' In.

květ. 28 se vyskytuje naposledy ‚Gotfridus prepositus Pragensis' (Emler RB. II č. 1293) roku 1285 červc. 29 poprvé ‚Ulricus' (Emler RB. II č. 1353). Terminem ad quem je rok 1289 leden 10, od které doby trvale je purkrabím na Zvíkově Bavor ze Strakonic. (Emler, RB. II č. 1466).

¹) O kterou Slatinu v Čechách zde jde, nebylo možno zjistiti. — ²) Zda je to zkomolenina písařská neb nějaká zaniklá obec toho jména, nelze určiti.

234.

Biskup T(obiáš) dává jakémusi kazateli právo udělovat 40denní odpustky.

(1279—1290?).

Hic episcopus dat auctoritatem alicui fratri dandi XL dies, ubicunque et quandocunque predicaverit.

Th(obias)[a] dei etc. Ut oblata munera ad audiendam salutiferam verbi dei doctrinam animos alliciant auditorum, ex eo, quod libenti animo confovemus gracie nostre munere graciosos, et ut[b] vos ipsi graciosiores haberi possitis, si vobis per nos benefaciendi auctoritas confirmatur, vobis, ut quocienscunque et ubicunque in nostra dyocesi predicaveritis, omnibus vere penitentibus et confessis, a vobis verbum dei salutiferum audientibus, XL dies de iniuncta sibi penitencia relaxare possitis, auctoritate qua fungimur concedimus facultatem, presentes vobis literas in huius rei testimonium concedentes.

Fol. 38' č. 234, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 229. O chronologickém omezení rokem 1290 srov. úvod II 3.

235.

Biskup T(obiáš) žaluje králi Václavovi, že Vítek bratr Záviše (z Falkenštejna) se syny Hroznaty z (Husic) vyplenili a spálili Pelhřimov, Týn n/Vltavou a 7 vsí, a že kořist a zajatce odvlekli do Budějovic.

(1289).

Episcopus conqueritur de lesoribus episcopatus sui et ecclesie sue[c].

Excellenti etc. Th(obias)[d] Pragensis episcopus etc. Super atrocibus nostris et ecclesie nostre Pragensis, spiritualis matris vestre, iniuriis[f] cotidianis multiplicibus et pressuris maiestati vestre deferentes[g], querelas lamentabiliter cogimur cumulare. Nuperrime namque excellencie vestre sumus conquesti per Z.[h] nepotem nostrum, quem ad vos transmisimus, quod Witko[h] frater Zauisyi[h] cum filiis Hroznate[h] et suis complicibus sceleratis non contentus[i] malis prioribus, que nobis in Pilgrimow[h] opido

a) ‚Jo. Kap. J. — b) ‚in' In., ‚ut' Kap. J. — c) ‚De eodem' Kap. J. — d) ‚Jo' Kap. J. — e) ‚aggravacionibus' Kap. J. — f) ‚et iniuriis' Kap. J. — g) ‚deferendas' In., ‚deferentes' Kap. J. — h) Schází v Kap. J. — i) ‚contemptus' In.

forensi episcopatus nostri exercuerunt per ignis incendium et rapinas, demum vero idem Wit[ko][a] cum suis complicibus cum spolio Pilgrimoviensi in Budiuogeuicz[a] redeundo Thin[a 1]) etiam forense opidum episcopatus nostri in provincia Behinensi[a] et septem villas, quas circa ipsum Thin[a] adhuc meliores habebamus, spoliavit et spoliis ablatis totaliter combussit, prefata spolia cum pauperibus ibidem captivatis quam pluribus secum in Budiuogouicz[a] deducendo. Quare vestre dominacioni devotissime supplicamus, quatenus super hoc nobis et prefate Pragensi ecclesie, spirituali matri[b] vestre, taliter providere dignemini, quod vobis cedat ad gloriam et honorem. Datum etc.

Fol. 38' č. 235, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 244'.

[1]) Týn nad Vltavou.

236.

Biskup T(obiáš) odpovídá královně Gutě k jejímu rozkazu, aby soud za příčinou neoprávněného vystavení kostela na statku jejího služebníka byl odložen do příchodu králova, že soud se může konati hned, poněvadž věc spadá pod právomoc biskupskou.

(1289).

Episcopus mandat regine, quod adventum regis nollet[c] prestolari in quadam causa discutienda, quod quidam ecclesiam construxit in alterius hereditate.

Excellenti et magnifice domine[d] regine Boemie etc. Th(obias)[e] Pragensis episcopus oraciones assiduas in domino humiles et devotas. Mandatum litterale precellencie vestre cum ea qua decuit reverencia recepimus et honore, per quod intelleximus, quod iudicium pro ecclesia . ., quam . . et . . dicti de tali loco in hereditate . . vestri servitoris ac in ipsius preiudicium construxerunt, usque ad adventum precordialis domini nostri, domini W(enceslai) illustris Boemie regis et marchionis Moravie, mariti vestri karissimi, in Bohemiam, quem sincero optamus affectu, protrahere deberemus; et cum in hoc casu spirituale iudicium sit, ad nostrum spectans examen et non ad iudicium domini regis, rogamus excellenciam vestram, ut illum, qui vos ad hoc induxit, nullatenus attendatis, quia predicto . . servitori vestro parati sumus, dum nos requisitos habuerit, ad querimoniam in casu spirituali huiusmodi exhibere iusticie complementum, Datum etc.

Fol. 39 č. 236, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 278'. Slova ‚ad adventum domini . . . regis . . . in Bohemiam, quem sincero optamus affectu' se hodí velmi dobře k situaci r. 1289, kdy Václav byl na Moravě a ve Slezsku a kdy jej

a) Schází v Kap. J. — b) ‚matris' In. — c) ‚vellet' In. — d) ‚domine C' Kap. J. — e) ‚Jo.' Kap. J.

biskup, v Čechách se všech stran od nepřátel stísněný, toužebně domů očekáv (Srov. úvod II 4.) List předcházející č. 235 jest žaloba na pustošení biskupských stat z r. 1289, druhý list následující č. 238 mluví již radostným tónem o návratu králc r. 1289. Možno tedy i tento dopis téměř s jistotou položit do r. 1289.

237.

Biskup Tobiáš zakazuje kterémusi krajskému soudci soudit jakéhosi opι a nutit k přísaze a vůbec někoho z kleru volat před svůj soud.

(1279—1296).

Episcopus mandat cuidam iudici, ut abbatem et alium clericum[a] ad iurandum non compelleret.

Th(obias)[b] dei dei gracia etc. honesto viro et discreto . .[c] iudici ta provincie salutem. Miramur de vestre discrecionis providencia, quod, cι ubique terrarum, ubicunque christiana viget religio, clerici tam religi quam seculares et maxime domini abbates et prelati quilibet a suis e scopis et non ab aliis iudicentur, exempti penitus a iudicio seculari, ι tamen honestum et religiosum virum, dominum . . abbatem de . . iudica contra libertatem ecclesiasticam temere presumpsistis et adhuc compelli ad iurandum. Quare cum hoc sit sacrilegum et iniustum, nos ex offi nostri debito propter salutis et honoris nostri dispendium id dissimula aliquatenus non valentes, discrecionem vestram monemus presentibus hortamur, auctoritate vobis pontificali qua fungimur firmiter iniungent quatenus dominum abbatem . . predictum ad iurandum in vestra presenc nullatenus compellatis et quemlibet alium prelatum seu clericum pres matis[d] de cetero iudicare, alioquin contra vos ac universos complices homines vestros, licet inviti, iure ecclesiastico procedemus. Datum etc.

Fol 39 č. 237, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 263.

238.

Biskup Tobiáš oznamuje králi (Václavovi), že se již uzdravil, děkuje mu, se ho chce ujmouti proti nepřátelům, píše, že s dětmi jeho, jež dle rozka královského navštěvuje, očekává příchod králův do Prahy.

(1289 po 6 říjnu).

Episcopus scribit regi, quod iuxta mandatum eius vult eum presto- lari iuxta pueros suos.

Super compassione infirmitatis nostre[e] ac eiusdem convalescen gratulacione excellencie vestre ad graciarum uberrimas acciones asurgent

a) ‚clerum' In. — b) ‚Jo.' Kap. J. — c) ‚C.' Kap. J. — d) ‚presumentes' In. e) ‚nunc' In., ‚nostre' Kap. J.

vobis tenore presencium intimamus, quod divina nobis assistente clemencia plena mentis et corporis perfruimur sospitate et licet de vestris prosperis successibus sine intermissione qualibet gaudeamus, tamen, cum vestris literis nostris auribus inculcantur, plus solito gratulamur. Quod autem dampna ac iniurias nobis illatas intercipere intenditis in proximo adventu vestro, maiestati vestre regie quam plurimum inclinamur[a] (intimantes), quod in Praga iuxta pueros vestros, eosdem fideliter visitando iuxta mandatum per vos nobis traditum, libenti animo volumus prestolari,[b] semper in hiis ac aliis vestris mandatis atque beneplacitis pro viribus complacentes. 〈Vel sic:〉 Si status vestri qualitas, prosperitatis sospitatisque vestri corporis valitudo votorum nostrorum desideriis se conformat, ex eo quam plurimum iocundamur.

Fol. 39 č. 238, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 278'. O chronologickém určení listu tohoto srov. úvod II 4.

239.

Jakýsi šlechtic slibuje nejmenovanému vévodovi, že k jeho rozkazu dá rozbořit hrad a doufá, že mu bude později zas dovoleno jej znovu vystavět.

(?—1296).

Baro ad peticionem ducis destruit civitatem.

Excellentissimo et magnifico domino suo . .[c] inclito duci de . . N. dictus . . devotum sue possibilitatis obsequium et fidele. Dominacionis vestre beneplacitis nos toto posse nostro coaptare volentes, H. purgravio et aliis nostris hominibus in tali loco iniunximus per nostras literas, ut ipsi ad mandatum vestrum iamdictam civitatem nostram . . destruant iuxta vestre beneplacita voluntatis. Scimus namque veraciter et sic de vestre precellencie benignitate confidimus, quod nisi vestra et terre vestre ardua necessitas exigeret, quam nobis serenitas vestra innotescere non dignatur ad presens ex causa racionabili et condigna, destruccionem predicte civitatis nostre fieri nullatenus optaretis, quoniam nos honoris vestri semper optamus augmentum, ad vestra semper beneplacita preparati. Civitatem autem ipsam destrui facimus ad mandatum precellencie vestre, confisi quam plurimum de promisso dominacionis vestre, quod in vestris ad nos directis literis continetur, quod videlicet post non magni temporis intervallum reedificari permittetis[d] et facietis eandem, sicut vestram condecet honestatem ad vestre celsitudinis gloriam et honorem. Ad hoc petimus humiliter et devote, quatenus H.[e] purgravio et aliis prefatis nostris hominibus clementer indulgere dignemini, vestre eos gracie et favoris vestri

---

a) ,inclinamus' In., ,intimamus' Kap. J. — b) ,postulari' In., ,prestolari' Kap. J. — c) ,W' Kap. J. — d) ,redificari sat permittatis' In., ,reedificari permittetis' Mn. — e) Schází v Kap. J.

clemencie misericorditer et plenarie reformantes, quod ipsi nobis non requisitis destruccionem civitatis nostre non presumpserunt facere supradictam, quia, et si hoc ipsi fecissent sine scitu nostro, vobis, sicut bona fide credimus, displiceret propter publice iusticiam honestatis.[a]

Fol. 39' č. 239, též v mnichovském rk. fol. 126' č. 66 (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 114 č. XXIX) a v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 279'. Tímto číslem začíná poslední skupina naší sbírky. Zde autor již jen v kanceláři paběrkoval srov. II 3. Častěji tu nalézáme kusy ze starší doby, proto je těžko určit první chronologickou mez. Rok smrti Tobiášovy 1296 omezuje všechen materiál i této části, neboť v celé sbírce není ani jednoho listu, o kterém by se dalo dokázat, že pochází z doby po roku 1296.

240.

Opat N. žádá šlechtice S, aby zakázal správci svému B. pronásledovat jeho poddané.

(?—1296).

Nobili viro et honesto domino S. dicto de . . N. abbas monasterii . . oraciones devotissimas cum obsequiosa ad beneplacita voluntate.

Cum ad id toto nostre mentis conamine hactenus laboremus, ut vestri beneplaciti desiderium pro viribus expleamus, speramus etiam, quod vestra nobilitas in aliquibus, que digna sunt exaudiri, annuat preci nostre. <Vel sic:> Quoniam vestre dominacionis benignitas nobis ac ecclesie nostre semper fuit actenus graciosa, ad vestram presumimus recurrere probitatem querulantes,[b] quod B. villicus vester pauperibus nostris gravis est nimium et infestus, nuper enim cuidam pauperi nostro de . . equum abduxit nulla prorsus iusticia mediante. Quare nobilitati vestre humiliter supplicamus, quatenus ipsum a persecucione pauperum nostrorum desistere iubeatis, quia sibi de pauperibus nostris libentissime iusticiam faciemus, dummodo coram nobis, si quid iuris habet, iudicialiter[c] prosequatur.

Fol. 39' č. 240. O chronologickém určení srov. pozn. u předcházejícího čísla.

a) ‚iusticie honestatem' Kap. J. - b) ‚querelantes' In. — c) ‚iusticialiter' In.

241.

Bavor ze Strakonic žádá biskupa Tobiáše o příslušné nařízení děkanovi Bechyňskému, aby mohl založit v Bavorově kostel panny Marie.

(1279—1290?).

Petit licenciam ab episcopo ecclesiam fundandi in nullius preiudicium ecclesie.

Venerabili in Christo patri et domino ac compatri suo Th(obie)[a] dei gracia Pragensi episcopo B(avor)[b] de Strakonicz servicii sui continuum incrementum. Intendentes pro honore[c] beate virginis Marie gloriose ecclesiam construere in nostra civitate Bavarow[d], ad vestram paternitatem confugimus deposcentes, quatenus decano provincie Bechinensis[e] iniungere velitis, ut ad fundacionem ipsius ecclesie, quam nec in preiudicium alterius ecclesie edificare intendimus, sed pro honore sancte matris ecclesie ac beate virginis priusdicte, se debeat adaptare, ut desiderium mentis nostre, quod diu compegimus[f] vel concepimus, vestro annuente presidio valeat adimpleri.

Fol. 39' č. 241, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 280. O chronologickém určení srov. poznámku u č. 168.

242.

Biskup Tobiáš žádá probošta Oldřicha, aby co nejdřív přišel do Prahy, poněvadž se vrátil od papežského legáta posel Jan.

(1287 začátek října).

Episcopus scribit preposito, ut statim (visis presentibus)[g] ad ipsum veniret.

Th(obias)[h] dei gracia Pragensis episcopus honorabili viro domino Wl(rico)[i] preposito eiusdem ecclesie salutem et sinceram in domino caritatem. Super negocio, quod Johannes[j] nuncius noster nobis a domino legato sedis apostolice reportavit, vestro et aliorum prelatorum consilio indigentes, petimus confidenter, quatenus ad nos Pragam visis presentibus, quantocius poteritis, accedatis, in hoc nobis gratum obsequium exhibentes.

Fol. 40 č. 242, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 261'. Pro chronologické určení tohoto dopisu jsou důležita 2 data. Roku 1287 květ. 31 dává biskup Tobiáš svému poslovi Janovi plnou moc k jednání s legátem Janem o snětí klatby (srov. č. 56). Jiným dopisem pod týmž datem oznamuje biskup Rapotovi o tomto poslání Janově

---

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚B. dictus de . .' Kap. J. — c) ‚quod honore' In., ‚pro honore' Kap. J. — d) Schází v Kap. J. — e) talis Kap. J. — f) ‚compepegimus' In., ‚compegimus' Kap. J — g) Doplněno dle Kap. J. — h) ‚Jo.' Kap. J. — i) ‚N' Kap. J. — j) ‚C' Kap. J.

k legátovi, po případě k stolici papežské, aby vymohl sproštění klatby (srov. (Roku 1287 říj. 12 snímá opat Strahovský jménem legáta Jana klatbu s biskupa T((srov. č. 59). Se snětím exkomunikace se jistě dlouho neotálelo, na spěch ul i tento list, a můžeme jej tedy položit brzy před datum proklamace Strahov opata, asi na začátek října.

243.

Král Václav píše biskupu Tobiášovi, že čeleď královny (Guty) nemá b ní odstraněna, jak dříve rozkázal, nýbrž má s ní přijít do Kadaně, k král bude očekávat.

(1287 červen — začátek července).

Rex episcopo scribit, ut mandatum ipsius faceret priori non obstante mandato.

Reverendo in Christo patri domino Th(obie)[a] venerabili epis Pragensi W(enceslaus) dei gracia rex Boemie et marchio Moravie sincero dileccionis affectu promptam[b] ad eius beneplacita volunt Petimus, ut de eo, quod mandavimus de familia domine regine con nostre, ut amoveretur ab ipsa, penitus taceatur et admittatur, ut e familia cum ipsa domina regina accedat ad nos et veniat in Cadar ubi nos etiam dante domino in adventu eiusdem domine nostre er personaliter constituti. Ibi namque id quod videbitur de ipsa far utrum videlicet habenda vel remmittenda fuerit, faciemus. Datum etc

Fol. 40 č. 243, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 269'. V listě tom jedná patrně o příchod královny Guty do Čech. Výborně charakterisováno je tu sání Václavovo r. 1287. Kdo asi radil králi, aby odstranil od přicházející krá její německé komonstvo a ji tím pokud možná isoloval od vlivu dvora Rudolfova nikdo jiný než Záviš z Falkenštejna. Srov. Redlich, Reg. Imp. č. 2089 a Šusta, Č st. 297. Královna přibyla do Prahy 4 července 1287, dle znění listu tohoto není v Kadani. Pochází tedy list tento z konce června neb začátku července.

244.

Dětřich, biskup Olomoucký, dává odpustky těm, kdož přispějí na znovuz chrámu sv. Jiří v nejmenovaném místě.

(1281 — 1296).

Littera indulgencie.

Th(eodericus)[d] dei gracia Olomucensis episcopus universis Cl fidelibus, ad quos presentes litere devenerint, salutem in domino se ternam. Cum nihil habeat viriditatis ramus boni operis, si non in r manserit caritatis, et ecclesia sancti Georgii . .[e] adeo est destructa ince

---

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚prompta .... voluntate' In., ‚promptam' Kap. J. — c) Kap. J. — d) ‚E. d. g. Prag. ep.' Kap. J. — e) ‚Iohannis' Kap. J.

spoliis et rapinis, quod de propriis non potest nec sufficit facultatibus reformari, dileccionem vestram monemus, rogamus et hortamur in domino, in remissionem vestrorum peccaminum iniungentes, quatenus de bonis a deo vobis collatis[a] ad reedificacionem et reformacionem predicte .. ecclesie et rerum inibi destructarum pias elemosinas et grata dignemini caritatis subsidia liberaliter erogare. Nos enim omnibus vobis vere penitentibus et confessis, qui ad opus et reformacionem prefate ecclesie manum porrigere curaverint adiutricem, de iniuncta eis penitencia XL dies in domino misericorditer relaxamus, accedente dumtaxat episcopi dyocesani consensu, presentibus post triennium minime valituris.

Fol. 40 č. 244, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 230 a v mnichovském rk. fol. 127' č. 72. První chronologickou hranici dává nastoupení Dětřicha biskupa Olomouckého, o druhé srov. pozn. u č. 239.

245.

Biskup Tobiáš žádá R. preceptora Templářů v Německu a »Slavii«, aby byl shovívavým k Slávovi, který za těžký zločin činí pokání.

(1279 — 1290).

Episcopus conversum mittit ad preceptorem pro absolucione.

Tho(bias) dei gracia etc. venerabili et religioso viro R. preceptori domorum milicie templi per Alamaniam et Slauiam salutem et sinceram ad sua beneplacita voluntatem. Cum inter opera caritatis non sit minimum errantes ab erroris revocare semita, Slaua lator presencium ad cor reversus tamquam vere penitens pro commisso reatu et facinore satis gravi, quod inimico humani generis prochdolor instigante peregit, regulari correccioni se subiciens humiliter et devote, cum proximi superioris sui literis est ad vestre clemencie misericordiam destinatus. Et quia nonnumquam lenitas correcionis mollitiva dignoscitur mencium perversarum, eapropter honestatis vestre providenciam fiducialiter requirimus et rogamus, quatenus circa correccionem[b] ipsius, quam credere potestis, rigorem misericordia[c] temperantes, peticionis nostre et divine remuneracionis intuitu sic circa eum officii vestri debitum exercere dignemini, quod sibi proficiat ad salutem et quod ipse preces nostras apud vos sibi senciat profuisse. Datum etc.

Fol. 40 č. 245. Srovnáním s č. 206 vidíme, že tu jde o touž záležitost, proto i zde chronologické omezení rokem 1290, časový rozdíl mezi oběma listy není veliký. Č. 206 psáno bylo v Římě a č. 245 asi hned po návratu Slávově do Prahy.

---

a) ‚a deo vobis bonis collatis' In. — b) ‚correpcionem' In. — c) ‚misericordie' In.

246.

Rychtář a měšťané pražští oznamují králi Václavovi II, že při prostředkování míru mezi biskupem Tobiášem a Hynkem ml. z Lichtenburka, který s Dětřichem Švihovcem statky biskupské pustošil, Hynek s vyhrožováním ještě horších násilností Prahu opustil.

(V Praze, 1288 brzy po 14 lednu).

Iudex cum civibus Pragensibus, qui ordinati fuerant, ut accederent ad H(inconem) et ipsum inducerent, quod cessaret a vastacione bonorum episcopatus, per(h)ibent testimonium, quod ipsum plus ledere promittit.[a]

Glorioso et precellentissimo domino suo domino W(enceslao) dei gracia regi Boemie et marchioni Moraviae iudex[b] et cives Pragenses[c] devoti et fideles ipsius omnimode subieccionis sue obsequium tam debitum quam paratum. Scire dignetur maiestatis vestre precellencia, quod nos super providenda pace in vestra[d] absencia venerabili in Christo patri et domino Th(obie)[e] Pragensi episcopo suique episcopatus hominibus specialiter a Hinkone iuniore[f] et Theoderico dicto Swihowcone[g] ac eorum complicibus, receptis dominacionis vestre literis et mandato quam plures feria quarta[h] post octavam Epyfanie[i] proximam accessimus ad Hinkonem iuniorem in hospicium eius in civitate suburbii castri Pragensis, coram generoso viro patre ipsius Hinkone de Luchtnburk[k] et cum eius auxilio ipsum, quantum potuimus, inducentes, ut ipse cessaret omnino ab invasione bonorum episcopalium et a molestacione prefati venerabilis patris domini Th(obie)[l] Pragensis episcopi, super iniuriis sibi illatis satisfaccionem sibi congruam impendendo. Qui inter alia dixit, se fecisse spolia et rapinas in bonis episcopalibus supradictis et quod contra eumdem dominum episcopum et homines eius multo graviora prioribus comittere non cessaret. Et hiis dictis de Praga recessit. Hec vestre magnificencie precellenti, prout vidimus et audivimus, intimamus,[m] ut super hoc memorato domino episcopo et Pragensi ecclesie, que sub vestra una nobiscum et cum eodem domino episcopo speciali proteccione consistit, taliter providere dignemini in hoc casu, sicut vestre regali magnificencie competit et honori.

Fol. 40 č. 246, též v mnichovském rukopise fol. 127 č. 67 (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 115 č. XXX) a v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol 279' s nesprávnými změnami jmen (Palacký Formelbücher II st. 19, Emler RB. II č. 1993, 5) O chronologickém určení tohoto osvědčení srov. úvod II 4.

---

a) Nadpis schází v Mn. — b) ‚richterius' Mn. — c) ‚civitatis Pragensis cives' Mn. — d) ‚vestri' In., ‚vestra' Kap. J. — e) ‚Jo.' Kap. J. — f) ‚Heyninione' Kap. J. — g) ‚Tho. dicto de . .' Kap. J. — h) ‚quinta' Mn. ‚V[a]' Kap J. — i) ‚ascensionis domini' Kap. J. — k) ‚. .' Kap. J. — l) ‚Jo.' Kap. J. — m) ‚exponentes vestram magnificenciam exoramus instancius et attente ut supramemorato ep.' Kap. J.

247.

Minorité Jan guardián u sv. Jakuba v Praze a Tomáš potvrzují proboštovi Vyšehradskému Petrovi, že marně jménem jeho žádali biskupa Jana o smír.

(1266—1278).

Instrumentum pacis et concordie.

In nomine domini amen. Nos Johannes[a] gardianus loci sancti Jacobi in Praga et Thomas fratres ordinis minorum presenti scripto in veri disposicione testimonii duximus declarandum, quod vir providus et discretus dominus P(etrus) Wissegradensis prepositus Pragensis archid[iaconus], reverendus et eggregius regni Boemie cancellarius, affectuosius nos rogavit, ut, cum inter venerabilem patrem (nostrum)[b] dominum Johannem[c] Pragensem episcopum et ipsum instigante fraudis actore dudum esset zizanie ac discordie lolium seminatum, ad decidendam cuiuslibet materiam scandali et omnis omnino causam litigii seu dissensionis cuiuslibet abolendam inter ipsum et dominum episcopum prelibatum, quod[d] estuantibus desideriis affectabat, salubre consilium prestaremus. Nos autem patentibus videntes indiciis, dictum dominum prepositum zelare[e] pacem et anhelis aspirare spiritibus ad concordie unionem, quod suppliciter et devote graciam atque pacem a dicto domino episcopo postularet, consilium eidem preposito exhibuimus, qui non lente, non segniter hoc attendens, duxit nos attencius deprecandos, quod nos pro parte sua mente pura et intencione non ficta cum omni devocione, omni spiritus humilitate et sinceritate cordis,[f] quam idem prepositus coram nobis evidentissime pretendebat, sibi graciam et pacem a domino episcopo precaremur. Considerantes igitur tam honestam quam[g] congruam peticionem ex humiliato spiritu, corde contrito et animo procedere discretivo,[h] quia nos semper operam piis erogamus operibus et diligenciam inpendimus efficacem tamquam illi, qui virtutem colimus, vicium profligamus, huic honeri humeros nostros submisimus et episcopum adivimus prelibatum, verba et voluntatem ipsius prepositi coram ipso episcopo exprimentes humiliter et devote, ut ipse videlicet graciam impartiri et pacem dicto preposito dignaretur, eundem dominum episcopum suppliciter exhorando, ut composicionis formam ostenderet et eius tenore concordia effectui debito mandaretur,[i] vel si placeret nostre forme stare, parati eramus sibi ostendere formam nostram. Qui dominus episcopus neutrum voluit acceptare, sicque pax non venit ad exitum, nec concordia fine[k] debito est posita. Ad cuius rei (evidenciam vel)[l] cautelam presens scriptum duximus confirmandum sigilli nostri munimine roboratum.

---

a) ‚G.' Kap. J. — b) Doplněno dle Kap. J. — c) ‚Jo' Kap. J. — d) ‚quidem' In., ‚quod' Kap. J. — e) ‚zelari' In., ‚zelare' Kap. J. — f) ‚ordinis' In., ‚cordis' Kap. J. — g) ‚tam' In., ‚quam' Kap. J. — h) ‚districtivo' In., ‚discretivo' Kap. J. — i) ‚mancipa-retur' Kap. J. — k) ‚sine' In. — l) Doplněno dle Kap. J.

Fol. 40' č. 247, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 276. Chronologické meze dává listu tomuto ustanovení mistra Petra proboštem Vyšehradským a kancléřem r. 1266 a smrt biskupa Jana III z Dražic 1278 říj. 21.

248.

Královna Kunhuta vrací řádu Johannitů panny Marie u mostu hrad Svádov.

(1278 na podzim).

Regina castrum cum hereditatibus restituit monasterio, quod eis rex in vita existens abstulerat.

Chunigundis[a] dei gracia regina Boemie etc., iuxta divine voluntatis arbitrium quondam illustris regis Boemie, mariti olim nostri karissimi, conubiali consorcio viduata,[b] illud mente provida nobis esse censemus agendum, quod ad superni iudicis laudem cultumque iusticie noverimus[c] pertinere, ut sic, dum deo placitura fecerimus, dum unicuique curaverimus reddere iura sua, salutiferi opem sufragii,[d] ad quod anhelis desudamus[e] spiritibus, predicti quondam nostri coniugis anime procuremus ac reddamus proinde filios nostros, quos ab eodem suscepimus, regi celesti et hominibus universis amabiles, nosque preconantis fame claritate fiamus celebres, ubi nostra serenitas maritalis dileccionis iudicari non poterit immemor, sed consortem nostrum, quasi vivum corde gerentes, fovere pocius reputabimur pectoris in conclavi. Huius igitur provide consideracionis instinctu, istaque[f] nec[g] irracionabiliter commoniti racione, castrum Suadov cum omnibus possessionibus, agris cultis et incultis, silvis, pascuis, pratis, aquis, piscacionibus[h] ceterisque iuribus et attinenciis suis, quod ad fratres hospita[lis] sancte Marie ad pedem pontis Pragensis pleno iure spectare novimus, de hoc sufficientibus documentis instructe, cum credamus firmiter id deo placidum, racioni consentaneum et in subvencionis remedialis opitulum anime quondam dicti mariti nostri[i] non ambigamus penitus affuturum, quamvis idem castrum prefatus quondam maritus noster in vita sua possederit, prenotatis tamen fratribus plene planeque restituimus de certa nostra sciencia, consilio baronum regni Boemie, iure atque gracia speciali[k], volentes, ut deinde dicti fratres ipsorumque successores, quicunque in prefato hospitali pro tempore fuerint, dictum castrum teneant, habeant et possideant cum omnibus possessionibus, iuribus et attinenciis suis, ut prescriptum est, pacifice et quiete, promittentes eis vera fide contra istam dicti castri restitucionem nunquam venire per nos vel interpositam personam de iure vel de facto, sed ratam et firmam semper habere atque diligentem dare operam, ut eadem restitucio firma et stabilis perseveret,

---

a) ‚[C]vnchundis' Mn. — b) ‚consortem viduate' In., ‚consorcio viduate' Mn. — c) ‚noveritis' In., ‚noverimus' Mn. — d) ‚auxilii' Mn. — e) ‚dusudamus' In., ‚desudamus. Mn. — f) ‚itaque' Mn. — g) ‚non' Mn. — h) ‚pascacionibus' In., ‚piscacionibus' Mn. — i) ‚nostre' In., ‚nostri' Mn. — k) ‚spirituali' In., ‚spitali' Mn.

on obstante, quod dictus quondam maritus noster idem castrum, ut dixi-ıus, possedit, vel aliqua alia racione vel causa, per quam dicta restitucio ossit aliquatenus irritari.

Fol. 41 č. 248, též v mnichovském rukopise fol. 122' č. 49 (Tadra, Věstník spol. auk 1889 st. 101 č. XVI). Listina tato souvisí obsahově s potvrzením privilegia, jímž ává Soběslav témuž řádu ves Svádov. Královna Kunhuta potvrdila toto privilegium 278 říj. 9 (RB. II č. 2800). Listina o vrácení hradu Svádova pochází nejspíše z téhož ata, aspoň daleko od 9 října r. 1278 datum její neleží.

249.

Začátek královské listiny, již se uzavírá jakýsi mír mezi poddanými.

(? - 1296).

Instrumentum compromissi ad firmandam pacem.

Non sine grandi consilio et deliberacione perpensa, postquam de orruptibilis nature gremio frequencia emergebant litigia, scripturarum re-ıedia caucionum prudens adinvenit antiquitas, ut pacis cultus vigeret in opulis, dum cautela premuniens iurgiorum precedit materiam, ad nocen-um proclivis detestabilis abrogatur calumpnia, et dum labilem redingra-ant[a] literarum monumenta memoriam, omnis omnino nequicie aditus pre-ludatur. Hac igitur racione commoniti, qui de regie dignitatis officio nollia salutifere[b] pacis ocia nostris libenter subditis procuramus, ne pro-estaciones vel confessiones,[c] que causa conservande pacis atque concordie oram nobis aguntur, ab ipsis vel per calumpnie nequiciam vel per cali-gose oblivionis segniciem rescindi seu aliquatenus inmutari contingat, sicque er consequens ab eisdem pax et concordia relegetur, presentis tenore agine manifestum fieri volumus tam presentibus quam futuris, quod etc. ⟨ponatur totus contractus, si[d] fuerit necesse⟩.

Fol. 41' č. 249, též v mnichovském rk. fol. 123 č. 50. O chronologickém určení rov. pozn. u č. 239.

250.

Měšťan pražský Engbert za souhlasu purkmistra a rady městské žádají Jindřicha z Isernie, aby založil městské kontraktní knihy na způsob královských register.

(1279—1280).

Engberdus civis Pragensis cum iuratis subsequentibus rogant magistrum Henricum Italicum, ut scriberet contractus.

Transcursis fervide iuventutis limitibus postquam in etatem virilitatis evasi, que durum vergens in senium, suadet hominibus cuncta iudicio

a) ‚redingravit' In. i Mn. — b) ‚facultifere' In., ‚salutifere' Mn. — c) ‚confexio-es' In. — d) ‚secundum' In., ‚si' Mn.

discrecionis discutere, leves mores exuere, induere graviores, provide(re)[a] futura, ordinare presencia, preterita recordari, ego Engberdus vidi perspicue ac diligenter adverti, quod civitas Pragensis multiplicium discordiarum tumultibus estuans, mole molestiarum quam plurium graviter attrita fatiscit, vidi, quin eciam et intellectu claro percepi, quod est res optima publice rei cura, et in ea civis quilibet suum tenetur animum studiosius exercere, ut non infructuosus imo pocius utilis appareat civitati. Unde cum sim civis, habitator et iuratus prefate civitatis Pragensis, revera et compellor ex debito et instinctu racionis inducor civitatis ipsius profectum, ne ociosus aut sterilis civis censear, curiosius procurare,[b] mentis itaque studiose scrutinio singula[c] perlustranti nihil occurit aliud, quod adeo nostram rem publicam fovere valeat ipsiusque cedere utilitatibus et honori, quam pacis alumpna concordia, qua mediatrice non solum nectuntur et gubernantur hec infima, quin eciam celestia perpetuo confederacionis glutino firmata servantur. Quare postpositis ceteris, que civitati fortasse minus videbantur accommoda, summo studio summaque diligencia conor et sum conatus eandem serena[d] letificare leticia[e] et concordi pacificique lenitate flammis, quibus inpellitur, procellarum spiritum tranquillare. Sed quoniam concordia suas operaciones suasque vires non nisi iusticie ministerio producere potest in actum et iusticia non nisi per potentes, qui possint et audeant pena transgressores opprimere debita, valet in suis singulis partibus exerceri, omnimodam non inducam civitati concordiam, cum deficiente possibilitatis peroptate valencia nequeam iusticiam partesque iusticie actualis ope ministerii execucioni totaliter mancipare, sed in tantum circa hoc operari sufficiat, in quantum se facultas ostendit opificis, satisque reputetur possibile peregisse. Sane vel antiquorum negligencia vel ignorancia pocius vel huius patrie plantacione novella segniter priscis a temporibus est obmissum, quod obligaciones sive contractus, quibus plerumque mutuis alternisque ligaminibus homines adinvicem vinciuntur,[f] in civitate Pragensi scripture vel memorie non mandantur,[g] sed, dum placet cuilibet sua simpliciter tractare negocia et laudat unusquisque causam superficialiter expedisse, alcioris dampni se multiplicitatibus inplicat et, solempnitatem cautelarum fugiens, reddit se vehemencius impeditum, fit ei persepius, ut,[h] testibus vel fati necessitatem pacientibus vel superstitibus fortassis adhuc et recusantibus testimonium perhibere, oblivionis excusacione(m) vel alterius cause cuiuslibet pretendendo, in probacionibus actores deficiant atque rei, sicque multociens iustus opprimitur, et iniquus, qui opprimendus fuerat, relevatur, reseraturque[i] via nocentibus, ut audeant uberius malignari, quia, dum falsitati obice[j] veritatis, autentico[k] testimonio, non obsistitur, calumpniator[l] falsum ut verum asserere non veretur, cum, ubi veri non speratur posse

a) ‚provide' In. i Mn. — b) ‚procuravi' In. i Mn. — c) ‚in singula' In., ‚singula' Mn. — d) ‚serene' In. — e) ‚leticie' In. i Mn. — f) ‚vincuntur' In., ‚vinciuntur' Mn. — g) ‚mandatur' In. i Mn. — h) ‚vel' oba rk. — i) ‚resereturque' In. i Mn. — j) ‚obicere' In., ‚obice' Mn. — k) ‚autentice' oba rk. — l) ‚calumpniatorum' In. i Mn.

clarere sinceritas, equipolleat mendax veridico, nec pauciores fautores inveniat is, qui nequiter iniustam causam foverit, quam qui iustam. Istius eciam cause occasione false proferuntur sentencie, rerum proprietas perditur et ingenuitas, quod est deterius, venenatur, cum filiis, quandoque non potentibus legittimas matrimonii probare nupcias, vel concubinatus illecebre vel adulterii scelerata commercia vel incestus detestanda sacrilegia opponantur, unde insultantibus iniuriis iura prosternuntur,[a] invalescente nequiciarum turbine naufragatur equitas, pacis relegatur tranquillitas, casusque formidabilis nec inmerito redditur civitatis. Ergo sequens mearum modestiam virium, qui non possum in omnibus, in hoc saltem, ut prefatus deffectus in civitate Pragensi defficiat, profectum rei publice procuravi et istos quaternos contractuum vel obligacionum regalium registrorum ad instar de certa consciencia, voluntate spontanea communique consensu proborum et discretorum virorum Wrovini iudicis, Hyltmari Wridingeris, (Cunradi Longi, Theodrici Welulini)[b] civium et iuratorum civitatis prefatę tociusque universitatis eiusdem, in hoc congessi volumine, quod in eis obligaciones, pacta conventa, sponsalia, nupcie, empciones, vendiciones, locaciones, conductiones et demum omnes contractus, quocunque nomine censeantur, qui vel que in predicta civitate fient, fideliter conscribantur et recte in futurorum memoriam et testimonium veritatis. Sic enim falsitatis expirabit duplicitas, et que nunc quasi mortua delitescit, inviolata rectitudo resurget, atque cause, que discordes nunc faciunt homines, exulabunt extra predicte civitatis limites, cogenturque servare concordiam, qui vellent per maliciam discordare. Ceterum ne de prefatorum civium et iuratorum consciencia, voluntate atque consensu suprascripte rei adhibitis atque prestitis in posterum dubietas oriatur, Henricum Italicum notarium quondam dicti domini regis rogaverunt unanimiter et instanter, ut prelibata quaternis in istis conscriberet et contractus vel obligaciones per differencias distin(g)ueret tytulorum. Que quidem omnia, sicut superius denotata sunt, ego supranominatus Henricus rogatus a prefatis civibus in ipsa civitate Pragensi propria manu scripsi et meo signo signavi ad veram et publicam noticiam posterorum.

Fol. 41' č. 250, též v rukopise mnichovském fol. 123 č. 51 (Tadra, Věstník kr. čes. spol. nauk 1889 st. 102—104 č. XVII, částečně Čelakovský, O domácích a cizích reg. st. 29). V pojednání uvedeném (st. 89) klade Tadra listinu tuto do začátku r. 1280, poněvadž následující listina z 1280 listopad 19 mluví již o zápisech do těchto kontraktních knih. Ovšem není vyloučeno, že knihy tyto byly založeny ještě o něco dříve, jistě však po pádu Přemysla Otokara II, čemuž nasvědčují slova vztahující se k bouřím v Praze po jeho smrti: ‚civitas Pragensis multiplicium discordiarum tumultibus estuans‘.

a) ‚prostrantur‘ In. — b) Doplněno dle Mn.

251.

Přiznání Oldřicha Babice, měštana pražského, že pozemek vedle svého domu má od opata Strahovského právem emfyteutickým s ročním poplatkem 16 denárů.

1280 listopad 19.

Civis recipit aream a monasterio tali condicione, quod quolibet anno solvet sibi duos solidos.

Anno domini MCCLXXX, in die beate Elizabeth, none indiccionis, cum quedam dubietas orta foret inter dominos (Siffridum)[a] [1]) venerabilem abbatem et conventum Strahoviensis monasterii ex parte una et Ulricum Babic[b] civem Pragensem ex parte altera super censu seu pensione vel redditu cuiusdam aree dicti monasterii site in civitate Pragensi in parrochia beati Egidii iuxta domum predicti Ulrici et iuxta curiam domini episcopi Olomucensis et iuxta domiculam Jacobi filii fibulatoris, idem Ulricus Babic[b] in presencia Engberti, Cunradi[c] apotecarii, (Vlrici Ploserii)[d] civium Pragensium et mei Henrici Italici notarii quondam domini O(ttacari)[e] illustris olim regis Bohemie bona grata et spontanea voluntate, non coactus, ad requisicionem et interrogacionem domini Theodrici custodis monasterii pretaxati, ab abbate et conventu prefatis ad hoc specialiter de dicto monasterio in civitate Pragensi destinati, confessus est et asseruit, se dictam aream tenere, habere ac possidere a prefato Strahoviensi[f] monasterio iure emphiteotico ad annuum censum sedecim denariorum Pragensium, qui eo tempore current, in assumpcione beate Marie virginis ab ipso Ulrico vel suis successoribus anno quolibet dicto monasterio solvendorum, unde ad cautelam dicti monasterii tam dictus Ulricus quam[g] dictus dominus Theodricus me rogaverunt, ut hanc confessionem seu assercionem in quaternis contractuum dicte civitatis deberem conscribere et ut deinceps super dicto censu nulla lis, contencio vel dubitacio oriretur, que omnia, sicut prescripta sunt, ego Henricus rogatus a prefatis Ulrico Babic[h] et domino Theodrico in[i] hiis quaternis et in civitate Pragensi ad cautelam dicti monasterii propria manu scripsi.

Fol. 42' č. 251, též v mnichovském rk. fol. 123' č. 52 (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 104 č. XVIII).

[1]) Začáteční písmena W., kterou mají oba rukopisy, je nemožna. R. 1280 by opatem Strahovským Siffrid (1267—1282). Na Strahově vůbec žádný opat W. v té době nebyl. Patrně je to zde libovolná záměna nebo písařská chyba.

a) ,W' oba rk. — b) ,Babicz' Mn. — c) ,Conradi' Mn. — d) Doplněno dle Mn. — e) ,W' In., ,O' Mn. — f) ,Stragowiensi' Mn. — g) ,tam' In., ,quam' Mn. — h) ,Babicz' Mn. — i) ,in — cautelam' schází v Mn.

252.

Narovnání měšťana pražského Sypoty s měšťany Lipardem a Jindřichem, jimž ručil za dluh Pertolda Vigoloes.

1280 listopad 26.

Instrumentum fideiussionis.

Anno domini MCCLXXX,[1]) VI kalendas Decembris, none indictionis. Quia Sypoto[a] civis Pragensis inficiatus fuerat, se fideiussisse[b] vel fideiussorem esse pro Pertoldo Vigoloes apud Lipardum[c] generum Rachebonis[d] et socium eius Henricum dictum Paternoster, civem Pragensem, in novem marcis argenti et dimidia, ipsis Lipardo[e] et Henrico multociens eundem Sypotonem requirentibus et habentibus commonitum super eodem, dictus Lipardus[c] tam pro parte sua quam[f] pro parte et nomine dicti socii eius ordinavit, procuravit et fecit dictum Sypotonem citari ad iudicium coram iudice civitatis Pragensis, ut audiret probaciones et testes, quibus idem Lipardus et socius eius parati erant probare et probare intendebant atque volebant, quod dictus Pertoldus obligaverat eis et posuerat loco pignoris pro novem marcis et dimidia argenti, in quibus idem Pertoldus tenebatur eisdem, quandam domum suam sitam in dicta civitate in parochia sancti Leonardi iuxta domum Wlastei et iuxta domum Nicolai Rudmanni et insuper statuerat eis fideiussorem pro eadem pecunia predictum Sypotonem, si in domo, que posita eis erat pignore[g] pro prefatis marcis, ut dictum est, obtinere non possent vel rehabere IX marcas et $^1/_2$ pretaxatas, ut supleret per Sipotonem[h] eis precium vel debitum, quod deficeret eis in domo sive in toto sive in parte; pretactus autem Sipoto,[i] postquam ad iudicium pervenerat, noluit, ut testes deponerent, sed plane Lipardi et socii eius predictorum gracie se commisit. Dicti vero Lipardus et socius eius agentes graciosius cum eodem, ad deposicionem testium non[j] processerunt, et tunc eodem[k] Lipardo et socio eius interrogantibus et requirentibus eundem Sipotonem super causa prefate fideiussionis in presencia Engberti et Alberti (Rechczerii)[l] iuratorum civitatis Pragensis, Pertholdi apothecarii et ceterorum multorum, dictus Sipoto confessus fuit, asseruit ac recognovit, se fideiussisse et fideiussorem esse pro prefato Pertholdo Wigaloes aput dictos Lipardum et socium eius pro[m] novem marcis et dimidia argenti, si forte dicti Lipardus et socius eius non possent easdem marcas obtinere in domo, quam sibi pro pignore dictus Pertoldus (posuerat); sed si dicti Lipardus et socius possent rehabere dictas IX marcas et $^1/_2$ de dicta domo vel a dicto Pertholdo, tunc dictus Sipoto habetur a fideiussionis ligamine absolutus. Quare dictus Sipoto coram prefatis testibus cum dictis

a) ‚Zypoto' Mn. — b) ‚fideiusse' In., ‚fideiussisse' Mn. — c) ‚Lipand.' In. i Mn. — d) ‚Rachebanis' Mn. — e) ‚Libando' In., ‚Lipando' Mn. — f) ‚tam' In. i Mn. — g) pignera' In. i Mn. — h) ‚Zipotonem' Mn. — i) ‚Zypoto' Mn. zde i v násl. — j) ‚non' schází v Mn. — k) ‚eidem' oba rk. — l) Doplněno dle Mn. — m) ‚in' Mn.

Lipardo et socio eius taliter convenit, quod dicti Lipardus et socius eius iuvabuntur, in quantum possunt, dictum Sipotonem, ut reacquirant dictas IX marcas et $^1/_2$ super domo vel super predicto Pertholdo, et tunc, si dicti Lipardus et socius eius rehabuerint dictas marcas a dicto Pertholdo vel de domo prefata, prenominatus Sipoto erit a fideiussione solutus et liber, sed si dicti Lipardus et socius eius dictam pecuniam non rehabebunt vel rehabere poterint a dicto Pertoldo et domo eius, tunc dictus Sipoto tamquam verus eorum fideiussor eisdem Lipardo et socio eius tenebitur solvere dictas IX marcas et $^1/_2$ argenti ex nunc usque ad festum beati Jacobi primitus affuturum.

Fol. 42' č. 252, též v mnichovském rk. fol. 123' č. 53 (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 105 č. XIX).

[1]) U Tadry nesprávně spojeno ‚anno d. MCCLXXXVI', s tím by se neshodovala indikce devátá hodící se k datu 1280 list. 26.

253.

Karel král Sicilský děkuje králi Českému Přemyslu Otokarovi za ochotu s ním uzavřít přátelství, jež mu navzájem slibuje.

(1268).

Excellenti et magnifico principi karissimo amico suo O(ttacaro)[a] dei gracia illustri regi Bohemie Karolus[b] dei gracia rex Sicilie, ducatus Apulie et principatus Capue, Andegauis provincie et (Fulcalquerii)[c] comes salutem et prosperitatis augmentum. Patentibus nobis (est notum indiciis)[d] et ipsa[e] operum evidencia[f] manifestum, quod inviolabilis magnitudinis vestre sinceritas antiquam redolens caritatem, qua invicem iungebamur, ad[g] ea se preparat, ad ea sua vota conformat, que votiva sint meis affectibus et que incrementa respiciant status nostri, super quibus celsitudini vestre ad graciarum acciones multiplices assurgentes et recognoscentes nos vobis pro tanta gratitudine totaliter obligatos, rogamus et petimus, quatenus nos ad vestra beneplacita dispositos et paratos in hiis, que grata cordi vestro resideant,[h] fiducialiter requiratis, in quibus procul dubio affectum nostrum exhibebimus pro viribus per effectum. Datum etc.

Fol. 43' č. 253, též v mnichovském rukopise fol. 124 č. 54 (Tadra, Věstník spol. nauk 1889 st. 106 č. XX) a též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 279'. Listem z r. 1268 dub. 3 projevuje papež Kliment IV králi Českému svoje potěšení nad úmyslem jeho uzavřít s králem Sicilským přátelství (RB. II č. 609). List tento krále Karla se obsahově úplně kryje s listem papežovým a datum jeho neleží asi daleko od data projevu Klimentova.

---

a) ‚W' Kap. J. — b) ‚Karulus' In., ‚Karolus' Mn. i Kap. J. — c) ‚Falch.' Mn., ‚Solch' In., ‚G' Kap. J. — d) Doplněno dle Mn. a Kap. J. — e) ‚ipsi' In., ‚ipsa' Mn. i Kap. J. — f) ‚et evidencia' In., bez ‚et' Mn. i Kap. J. — g) ‚et ad' In., bez ‚et' Mn. — h) ‚residerant' In., ‚residerent' Mn. a Kap. J.

254.

Biskup Tobiáš žádá biskupa Řezenského Jindřicha, aby ve své diecesi dovolil vybírat příspěvky na znovuvystavění kláštera (Magdalenitek) u sv. Havla v Praze.

(1288—1290).

Episcopus rogat alium episcopum, ut sororibus[a] ipsius dyocesis permittat, ut elemosinam petant in ipsius[b] diocesi.

Reverendo in Christo patri domino H(enrico) dei gracia Ratisponensi[c] episcopo Th(obias) eadem gracia Pragensis[d] episcopus salutem et sinceram in domino caritatem. Cum monasterium sancti Galli[e] sororum penitencium apud Pragam nostre dyocesis sit per vetustatem a casu fortuito omnimode dirutum ac etiam demolitum, quod nisi Christi fidelium elemosinis adiuvetur, non potest aliquatenus reformari, eisdem indulsimus, ut de nostra dyocesi pro restauracione eiusdem monasterii a Christi fidelibus elemosinas petere valeant, prout decet. Sed quia nostra dyocesis per guerras et alias multiplices oppressiones, que a multis retroactis temporibus hucusque viguerunt et adhuc proch dolor invalescunt, adeo est destructa, quod ad construccionem monasterii iamdicti sororibus prefatis elemosine pauperum sufficere nequeunt ullo modo, et cum officii nostri debito teneamur pauperum inopiis providere, quare paternitatem vestram, de qua plenam obtinemus confidentiam, duximus presentibus exorandam, (ut)[f] in vestra dyocesi sorores predictas divine remuneracionis intuitu et nostrarum precum interventu, exhibitrices presencium, admittere dignemini petere elemosinas pro restauracione monasterii iam predicti, scientes, quod hoc apud vestram paternitatem grata vicissitudine volumus promereri.

Fol. 43' č. 254, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 232. Slova této listiny vztahující se k válkám a bouřím ‚que a multis retroactis temporibus hucusque viguerunt et adhuc proch dolor invalescunt' ukazují již k pozdější době panování Tobiášova a to nejspíše k domácí válce 1288—1290. Rok 1290 je terminem ad quem; po něm byl již v Čechách mír. O klášteře tomto je jediná zmínka r. 1282 (Emler RB. II č. 1287) a také tam je označení ‚apud st. Gallum iuxta Pragam' jako zde ‚apud Pragam'. Tomek (Děj. města Prahy I druhé vyd. st. 232) to vykládá jakožto upomínku na zvláštní Nové město vedle vlastního města Pražského.

a) ‚sorores' In. — b) ‚propriis' In., ‚ipsius' Kap. J. — c) ‚tali' Kap. J. — d) ‚talis' Kap. J. — e) ‚C' Kap. J. — f) Doplněno dle Kap. J.

255.

Biskup Tobiáš uzavírá s Konrádem Eniklem měšťanem lounským smlo o osazení vsí biskupských Veltěže a Obory a stanoví povinnosti jeho a nov osadníků.

(1284 — 1296).

Episcopus locat bona episcopatus sub condicione quibusdam.

Nos Th(obias)[a] dei gracia Pragensis episcopus notum esse volur universis etc., quod nos condicionem nostram et episcopatus nostri vol tes facere meliorem, villas duas episcopatus nostri[b] dictas vulgariter Welcz in qua[d] sunt mensurati XXIIII[e] lanei, quilibet[f] eorum continens LX[g] iug strichonum, et Obora,[h 3]) que continet[i] XVII laneos similem mensur habentes, de honorabilium virorum domini Wl(rici) prepositi, magistri Gı gorii) decani, totiusque capituli eiusdem nostre Pragensis ecclesie cor vencia et assensu Conrado[k] dicto Enikel civi de Lwn locavimus i theutonico, quod purchret vulgariter appellatur, sub pactis seu condic nibus infrascriptis, hiis videlicet, ut idem Cunradus[l] unum laneum j iudicio, quamdiu nobis et episcopatui obtemperaverit, a solucione quali libere teneat[m] et quiete; si vero, quod absit, nobis ac pauperibus p dictarum villarum propter culpam suam aliquam, quod non credimus, aliquo displiceret,[n] extunc eidem vendendi laneum eundem alteri sub on solucionis concedimus liberam facultatem. De hiis[o] vero XL laneis p peres nostri in eisdem residentes annis singulis de quolibet laneo j unam marcam argenti puri pragensis ponderis census nomine nobis nostris successoribus videlicet in festo beati Georgii medietatem et ali in festo beati Galli exsolvere tenebuntur et per III strichones tritici,] siliginis et IIII avene, VI pullos, LX[q] ova, agnellum aut XII denari II caseos vel IIII denarios in nostra episcopali curia assignabunt, ł adiecto, quod, si propter nostram ingruentem necessitatem nostrorumq successorum subsidium a pauperibus episcopatus nostri nos recipere op teret, iidem pauperes nobis et nostris successoribus dare teneantur, sic ab aliis laneis pauperum episcopatus memorati duxerimus requirendu Adicimus insuper, ut tam Con[radus][r] iudex predictus quam alii paupe in laneis eisdem villarum predictarum et non alibi teneantur residenci facere personalem, et quod quilibet eorum non plus[s] quam duos lan tenere et excolere teneatur. Promisit[t] insuper iudex prefatus villarum ia dictarum laneos infra unius anni spacium numerandum a dominica quad

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚volentes — nostri' doplněno v In. dole na okraji. — c) ‚ Kap. J. — d) ‚in qua harum una' Kap. J. — e) ‚X' Kap. J. — f) ‚quflilibet' In., ‚q libet' Kap. J. g) ‚XV' Kap. J. — h) ‚Obera' In., ‚.. alia' Kap. J. — i) ‚contin In., ‚continet' Kap. J. — k) ‚G. dicto civi de ..' Kap. J. — l) ‚C' Kap. J. — m) ‚te In., ‚teneat' Kap. J. — n) ‚dispiceret' In. — o) ‚aliis vero X' Kap. J. — p) ‚et IIII ginis avene' Kap. J. — q) ‚VI. L' Kap. J. — r) Schází v Kap. J. — s) ‚plures' In., ‚p Kap. J. — t) ‚premisit' In., ‚promisit' Kap. J.

gesime, qua cantatur ‚Letare'[a], proxime preterita bonis hominibus collocare. Ad hoc statuimus, ut idem iudex de culpis ab eisdem pauperibus in causis criminalibus seu civilibus tercium[b] denarium recipiat, alios duos nostre camere assignando. Preterea volumus, ut idem iudex de nostris piscacionibus, venacionibus, insulis atque silvis villarum earundem se intromittere non debeat absque nostra et nostrorum successorum licencia speciali. In cuius rei etc. datum etc.

Fol. 43' č. 255, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 269. Prvé chronologické omezení dává rok nastoupení probošta Oldřicha. Poprvé vyskytuje se Oldřich r. 1285 července 29 (Emler RB. II č. 1353), probošt Gotfríd naposledy se objevuje v listinách 1283 květ. 28 (Emler RB. II č. 1293), tedy asi do r. 1284 neb na začátek r. 1285 možno položit nastoupení Oldřichovo.

[1]) Veltěž u Loun. — [2]) Obora u Loun.

256.

Biskup Tobiáš vysazuje nejmenovanou ves právem německým.

(1279—1296).

Episcopus locat villam suam iure teutonico.

Nos Th(obias)[c] etc. notum esse volumus etc., quod nos condicionem ⟨etc. ut supra⟩[d], pauperibus episcopatus nostri in villa dicta vulgariter .. XVI[e] laneos agrorum, unum quemque laneum continentem LX iugera strichonum, sub annuo censu iure theutonico locavimus in hunc modum videlicet, quod iidem pauperes nobis et successoribus nostris de quolibet laneo agrorum ipsorum per $^1/_2$ marcam argenti puri Pragensis ponderis cum agnello, aut pro ipso XII denarios, aucam pinguem[f], VI pullos[g] (cum) LX ovis[h] et duobus caseis aut IIII denarios annuatim tenebuntur solvere et persolvent, medietatem census in festo sancti Georgii et aliam in festo beati Galli nostre camere assignantes, hoc adiecto, quod, si propter nostram ingruentem necessitatem nostrorumque successorum subsidium a pauperibus episcopatus nostri nos recipere oporteret, iidem pauperes nobis et nostris successoribus dare teneantur, sicut ab aliis laneis pauperum episcopatus nostri memorati duxerimus requirendum. In cuius rei etc. Datum etc.

Fol. 44 č. 256, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 269.

---

a) ‚Oculi mei' Kap. J. — b) ‚IIII[m]' Kap. J. — c) ‚Joh.' Kap. J. — d) Doplň z předcházející listiny. — e) ‚X' Kap. J. — f) ‚auca inpiguata' In., ‚aucam pinguem' Kap. J. — g) ‚VI pullis' In., ‚et duos pullos' Kap. J. — h) ‚LX ovis' In., ‚cum L ovis' Kap. J.

257.

Biskup Tobiáš prodává panu Al. z . . statky biskupské ve dvou vsích.

(1284—1296).

Episcopus vendit bona pro aliis convertendo.

Nos Th(obias)[a] dei gracia etc. notum esse volumus etc., quod nc condicionem etc., in villis dictis vulgariter . . et . . bona episcopatus nost particularia, de quibus minimum[b] pro nobis ac episcopatu nostro fructu seu utilitatem facere poteramus, cum agris cultis et incultis, pratis, rubet et aliis ad ipsa pertinentibus de honorabilium virorum domini Wl(ric prepositi, magistri G(regorii) decani, tociusque nostre Pragensis ecclesi capituli connivencia et assensu nobili viro domino Al. dicto de . . suisqu heredibus vendidimus pro LX[c] marcis (puri)[d] argenti Pragensis ponder iure hereditario perpetuo possidenda, quas marcas pro aliis possessionibu magis utilibus et nostro episcopatui adiacentibus duximus convertenda Ne igitur de huiusmodi vendicione nostra posset in posterum aliqua dı bietas suboriri, in predicti domini Al.[e] et suorum heredum securitatem « cautelam presens scriptum fieri et sigillorum tam nostri[f] quam predic nostri capituli munimine, ut tenebamur, procuravimus roborari. Actum « datum etc. pontificatus ut supra.

Fol. 44' č. 257, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 268'. O chronologické omezení rokem 1284 srov. pozn. u č. 255.

258.

Biskup Tobiáš prodává Benešovi a Janovi v nejmenované vsi statky biskupsk

(1284—1296).

Ad idem.

Nos Th(obias)[g] etc. notum etc., quod nos condicionem etc., in vil dicta . . IIII curias, continentes LXXVI[h] jugera agrorum hereditariorum (cum) pratis, rubetis et allis ad ipsas pertinentibus de honorabilium vir rum ⟨etc. ut supra usque et assensu⟩[i] Benesio[j] et Johanni genero ipsi ac ipsorum heredibus, de quibus minimam propter distanciam ipsorum a aliis bonis episcopatus nostri utilitatem seu fructum habere poteramu pro XXIX[k] marcis (argenti puri)[l] pragensis ponderis vendidimus iure her ditario perpetuo possidendas, quas marcas pro aliis possessionibus mag utilibus et nostro episcopatui adiacentibus duximus convertendas. Ne igit de huiusmodi vendicione ⟨ut supra usque ad finem⟩.

Fol. 44' č. 258, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 268'. Doplníme-li stinu tuto podle předcházející, jak toho vyžadují poznámky ‚ut supra', musíme ji ta omezit rokem 1284, prvým to možným rokem vlády proboŝta Oldřicha.

a) ‚O.' Kap. J. — b) ‚nimium quod' In., ‚minimum pro' Kap. J. — c) ‚C' Kap. — d) Doplněno dle Kap. J. — e) ‚N' a nad tím ‚An' Kap. J. — f) ‚nostro' In. — g) ‚Jo.' Kap. J. — h) ‚L' Kap. J. — i) Dopln z předcházející listiny. — j) ‚B. J' genero' Kap. J. — k) ‚L' Kap. J. — l) Doplněno dle Kap. J.

259.

Biskup Tobiáš prodává v nejmenovaném městě 8 domů, mlýn a užitek z každého desátého trhu jakémusi šlechtici.

(1284—1296).

Ad idem.

Nos Th(obias)[a] etc. notum etc., quod nos condicionem etc., in loco forensi dicto vulgariter . . VIII[b] domus subsidum absque terris, molendinum solvens in censu XXXV[c] denarios annuatim et forum decimum, ad episcopatum nostrum ab antiquo pertinencia, de quibus minimam pro nobis ac episcopatu nostro utilitatem seu fructum habere aut facere poteramus propter distanciam ab aliis bonis episcopatus memorati, nobili viro domino . .[d] dicto de . . suisque heredibus de honorabilium virorum ⟨ut supra usque et assensu⟩[e] vendidimus iure hereditario perpetuo possidenda, quas marcas pro aliis etc. Ne igitur ⟨etc. usque ad finem prout supra⟩[e].

Fol. 44' č. 259, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 268'. O chronologickém omezení platí při této listině totéž, co o předcházející.

260.

Anna abatyše a konvent kláštera sv. Jiří v Praze pronajímají doživotně Tobiášovi z Kamenice podkomoří královskému a purkrabí Bechyňskému vsi Lidmovice, Podhoří a Lužice (?).

(1291—1296).

Abbatissa vendit bona monasterii sub condicione.

In nomine domini amen. Ne rerum gestarum memoria per lapsum temporis propter fragilitatem hominum deperiret, sapientum introduxit auctoritas et laudabilis consuetudo approbavit, ea que geruntur scripturarum testimonio perhennari. Noscat igitur tam presens etas quam successura posteritas futurorum, quod nos Anna abbatissa totusque conventus monasterii sancti Georgii castri Pragensis, volentes nostram et monasterii nostri condicionem facere meliorem, bona iamdicti monasterii nostri in villis dictis vulgariter Lybnovicz,[f] Podhorie et Lusin,[1]) sita in provincia Netolicensi,[f] de quibus propter ipsorum distanciam ac pravorum[g] vicinorum maliciam pro nobis et monasterio nostro a multis retroactis temporibus nulla penitus utilitas poterat provenire,[h] nobili viro domino Thobie[i] subcamerario regni Boemie, purcravio Bechinensi, dicto de Kamenicz, locavimus, quoad vixerit, possidenda de serenissimi domini nostri, domini

a) ‚Jo' Kap. J. — b) ‚septem' Kap. J. — c) ‚LX' Kap. J. — d) ‚C' Kap. J. — e) Doplň dle č. 257. — f) Jména schází v Kap. J. — g) ‚parvorum' In., ‚pravorum' Kap. J. — h) ‚promovere' In. — i) ‚C. dicto de . . locavimus' Kap J.

W(enceslai) dei gracia illustris regis Boemie, ducis Cracovie[a] et marchionis[b] Moravie ac reverendi in Christo patris domini Th(obie)[c] Pragensis episcopi connivencia et assensu, ita videlicet, quod idem dominus Th(obias) post trium annorum spacium a festo beati Georgii nunc preterito continue numerandum, quibus eidem libertatem concessimus, viginti marcas argenti puri Pragensis ponderis in festo beati Georgii nobis et nostro monasterio Prage annis singulis census nomine integraliter assignabit. Predicto vero domino Th(obia)[c] universe carnis debitum persolvente, iamdicta bona cum informacionibus araturarum, satorum ac aliarum rerum mobilium ac immobilium sine contradiccione heredum suorum seu aliorum quorumlibet ad nos et monasterium nostrum libere revertantur.[d] In cuius locacionis nostre testimonium atque robur presens scriptum fieri et sigillorum tam serenissimi domini nostri regis[e] quam reverendi in Christo patris, domini Th(obie)[c] Pragensis episcopi ac conventus nostri munimine procuravimus roborari. Actum et datum etc.

Fol. 44' č. 260, též v rk. kapituly Pražské Kap. J 40[b] fol. 268. Listinu tuto nelze položit před r. 1291, poněvadž teprvé od 10. dubna t. r. užívá Václav titulu ,dux Cracovie' (Emler RB. II č. 1539).

[1]) Lidmovice u Vodňan, Podhoří (dnes již neexistující) v Prachensku a Lužice(? u Netolic. Srv. Tomek, Děj. Prahy III, st. 444

261.

T(obiáš) z Kamenice podkomoří královský béře v doživotní nájem od Anny abatyše a konventu kláštera sv. Jiří v Praze vsi Lidmovice, (Podhoří a (Lužice?).

(1291 - 1296).

Ad idem.

In nomine domini amen. Ne rerum gestarum etc.[f], noscat etc.,[f] quod nos Th(obias)[g] subcamerarius regni etc. ab honorabilibus ac religiosis dominabus et sororibus Anna abatissa totoque[h] conventu monasterii sancti Georgii castri Pragensis bona in villis dictis vulgariter Libnovic[i] etc.[f] sita in provincia Netolicensi,[j] ad ipsorum monasterium pertinencia, de quibus propter[k] ipsorum distanciam ac pravorum[l] vicinorum maliciam pro ipsis ac monasterio ipsarum a multis retroactis temporibus nulla penitus utilitas poterat provenire, sub annuo censu recepimus, quoad vixerimus, possidenda de serenissimi regis etc.,[f] ita videlicet, quod post trium annorum spacium quibus (nobis)[m] libertatem predicte domine concesserunt, annis singulis in festo beati Georgii XX[n] marcas argenti puri Pragensis ponderis in ipsarum

a) ,ducis Crac.' schází v Kap. J. — b) ,et marchionisque' In. — c) ,Jo' Kap. J. — d) ,revertentur' Kap. J. — e) ,regis Bohemie' Kap. J. — f) Doplň dle předcházející listiny. — g) ,Jo. dictus de ta. lo.' Kap. J. — h) ,totuque' oba rk. — i) ,..' Kap. J. — j) Schází v Kap. J. — k) ,propter propter' In. — l) ,parvorum' In., ,pravorum' Kap. J. — m) Doplněno dle Kap. J. — n) ,X' Kap. J.

monasterio abbatisse, que pro tempore fuerit, census nomine integraliter persolvemus. Postquam vero de hoc mundo permissione[a] divina nos contingeret emigrare, predicta bona cum omnibus melioracionibus, araturis, satis ac (aliis)[b] rebus mobilibus et immobilibus, que ibidem informaverimus, pro nostro nostrorumque remedio peccatorum ad prefatum monasterium sine contradiccione[c] ac inpedimento heredum nostrorum seu alterius cuiuslibet libere revertantur.[d] Et hec omnia et singula sine fraude et dolo bona fide promittimus adimplere. In quorum[e] omnium testimonium ac predicti monasterii cautelam presens scriptum fieri et sigillorum tam serenissimi domini nostri regis quam reverendi in Christo patris domini Th(obie)[f] Pragensis episcopi ac nostri[g] munimine procuravimus roborari. Actum etc. ut supra.

Fol. 45 č. 261, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 268. O datování platí totéž, co o listině předcházející.

262.

Biskup Tobiáš prodává Bohuslavovi statky biskupské v nejmenované vsi u Labe.

(1284—1296).

Episcopus vendit bona, illa in meliora convertendo.

Nos Th(obias)[h] dei gracia etc. notum etc., quod nos condicionem etc., de honorabilium virorum domini Wl(rici) prepositi, magistri G(regorii) decani totiusque capituli eiusdem nostre Pragensis ecclesie connivencia et assensu in villa dicta . . XXXV[i] iugera culta circa Albeam et XC[j] de rubetis et montibus, que nobis et episcopatui nostro minus utilia existebant, nec in posterum propter ipsorum agrorum sterilitatem ac malorum vicinorum pravitatem et distanciam ab aliis bonis episcopalibus nos nec successores nostri fructum aliquem percipere valeremus, cum piscacionibus et aliis pertinenciis et iuribus universis honesto viro . .[k] dicto de . . et suis heredibus pro XVI[l] marcis argenti vendidimus iure hereditario[m] possidenda, quas pro alia hereditate episcopatui nostro magis utili duximus convertendas. Ne igitur de huiusmodi vendicione in posterum posset aliqua dubietas suboriri, presens scriptum fieri et sigillis tam nostro quam prefati nostri capituli fecimus comuniri ad predicti Buslay[n] suorumque heredum maiorem certitudinem et cautelam.

Fol. 45' č. 262, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 267'. O datování srov. pozn. u č. 255.

---

a) ‚promissione' In. — b) Doplněno dle Kap. J. — c) ‚condicione' In. — d) ‚revertentur' Kap. J. — e) ‚eorum' In., ‚quorum' Kap. J. — f) ‚Jo' Kap. J. — g) ‚nostro' In. — h) ‚Jo.' Kap. J. — i) ‚XL' Kap. J. — j) ‚X' Kap. J. — k) ‚R' Kap. J. — l) ‚X' Kap. J. — m) ‚theutonico et hereditario' Kap. J. — n) ‚B' Kap. J.

263.

Biskup Tobiáš vysazuje nejmenované město a vsi právem německým, stan. povinnosti poddaných.

(1284—1296).

Episcopus locat quoddam opidum et villas sub quadam condicione.

Nos. Th(obias)[a] etc. notum etc., quod nos [con]dicionem ⟨etc. supra⟩, locum forense dictum vulgariter . . et villas dictas . . et . ., quibus villis excepto loco forensi predicto . . XLV[b] lanei habentur, quibus quilibet continent LX[c] iugera strichonum, et de quolibet ma argenti puri Pragensis ponderis census nomine annuatim exsolvetur, honorabilium virorum domini Wl(rici) prepositi, magistri G(regorii) deca totiusque capituli nostre Pragensis ecclesie connivencia et assensu . . iudici ceterisque pauperibus in predictis locis residentibus locavimus iu theutonico, quod (purkrecht)[e] vulgariter appellatur, sub pactis seu cond tionibus infrascriptis, hiis videlicet, quod idem . .[f] unum laneum in . . alium in . . pro iudicio, quam(diu)[e] nobis et episcopatui obtemperave absque solucione qualibet libere teneat et quiete. Si vero, quod absit, no ac pauperibus locorum iamdictorum propter culpam suam aliquam, qu non credimus, in aliquo displiceret, extunc eidem vendendi laneos eosd aliis sub honere solucionis concedimus liberam facultatem. De aliis ve XLIIII[g] laneis pauperes nostri in eisdem residentes annis singulis quolibet laneo per 1 marcam argenti puri Pragensis ponderis census nomi nobis et nostris successoribus, videlicet in festo beati Georgii medietate et aliam medietatem in festo Galli a festo beati Georgii nunc preteri de . . elapso dimidio altero anno et de villis predictis duobus annis elaps et per III strichones siliginis et III avene, sex pullos,[h] LX ova, agnellu aut XII denarios, II caseos aut IIII denarios exsolvere tenebuntur, h adiecto, quod, si propter nostram ingruentem necessitatem nostrorumq successorum subsidium a pauperibus episcopatus nostri nos recipere opc teret, iidem pauperes nobis et nostris successoribus dare teneantur, sic ab aliis laneis pauperum episcopatus memorati duxerimus requirendu Adicimus insuper, ut tam . .[i] iudex quam alii pauperes in laneis locoru predictorum et non alibi teneantur residenciam facere personalem, et quo quilibet eorum non plus[j] quam duos laneos tenere et excollere teneatu Statuimus deinde, [ut] idem[k] iudex de culpis ab eisdem pauperibus causis criminalibus seu civilibus tercium denarium recipiat, alios duos nost camere assignando. In cuius rei etc. Pontificatus nostri etc.

a) ‚Joh.' Kap. J. — b) ‚X' Kap. J. — c) ‚XL' Kap. J. — d) ‚B' Kap J. — e) D plněno dle Kap. J. — f) ‚et iidem . .' In., ‚quod idem R' Kap. J. — g) ‚XL' Kap. J. h) ‚sex pullos — exsolvere' schází v Kap. J. — i) ‚R' Kap. J. — j) ‚plures' In., ‚pl Kap. J. — k) ‚iidem' In., ‚idem' Kap. J.

Fol. 45' č. 263, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 267'. Doplníme-li listinu tuto podle předcházející, jak toho vyžaduje poznámka ‚ut supra', musíme ji také omezit r. 1284, prvým to možným rokem vlády probošta Oldřicha.

264.

Biskup Tobiáš vysazuje nejmenované místo právem německým.

(1284?—1296).

Episcopus locat episcopalia ad idem bona convertendo[a] condiciona[liter].

Nos Th(obias)[b] dei gracia Pragensis episcopus notum etc., quod nos condicionem etc., locum forense dictum vulgariter . ., in quo quadraginta et unus[c] laneus habentur, quilibet continens LX iugera strichonum . .[d], iudici, exhibitori presencium, iure theutonico locavimus, quod (purkrecht)[e] vulgariter appellatur, sub pactis et condicionibus infrascriptis, hiis videlicet, quod idem iudex[d] ad iudicium duos laneos, stubam balnearem, unum maccelium carnium et aliud panis ac molendinum, si fieri potest in ripa rivuli ibidem, per se et suos heredes absque aliqua solucione census libere possidebunt, ac[f] eosdem laneos cum prefatis balneo ac ceteris, si aliquo infortunio vel eventu nobis et episcopatui nostro, quod non credimus, displiceret, sibi eodem iure ac libertate vendendi nobis aut successoribus nostris ad taxacionem iuratorum eiusdem loci, si nobis et nostris successoribus placuerit, si non, extunc, cui sibi placuerit, bono homini, qui episcopatui congruus habebitur, habeat licenciam.[g] De aliis vero triginta novem[h] laneis, ex quibus duo lanei inter quadraginta duos subsides dividi debent[i] per duo iugera pro quolibet, de quolibet fertonem argenti et item[j] de thaberna qualibet, quotquot[k] ibidem habebuntur, fertonem[l] argenti aut porcum pro fertone persolvent census nomine annuatim. De triginta duobus[m] etiam laneis de quolibet marcam argenti puri, medietatem eius in festo beati Georgii et aliam in festo beati Galli, cum decem strichonibus puri tritici post elapsum duorum annorum spacium a festo beati Georgii proxime nunc venturo, quibus libertatem habere volumus, nostre camere assignabunt et triticum propria vectura et sumptibus (propriis)[n] Pragam ad curiam episcopalem nostram adducere tenebuntur. Promisit insuper iudex predictus infra duorum annorum spacium a festo beati Georgii proxime nunc venturo predictum locum forense . . bonis colonis et hominibus forensibus collocare. Si vero, quod absit, infra spacium predictorum duorum annorum ipsum premori contingeret, extunc fratres sui . .

a) V In. přetrženo. — b) ‚Jo.' Kap. J. — c) ‚XLII' Kap. J. — d) ‚C.' Kap. J. — e) Doplněno dle Kap. J. — f) ‚ad' In., ‚ac' Kap. J. — g) ‚liberam' In., ‚vendendi habebit licenciam' Kap. J. — h) ‚XL' Kap. J. — i) ‚debet' In., ‚debent' Kap. J. — j) ‚idem' In. — k) ‚qucquot' In. — l) ‚ferto' In. — m) ‚X' Kap. J. — n) Doplněno dle Kap. J.

aut . . vel heredes sui predicta adimplebunt integraliter et ex toto, cum quibus in eodem loco forensi et non alibi preterquam in bonis hereditarii ac propriis tenebuntur residenciam facere personalem; hoc adiecto, quod si propter nostram ingruentem necessitatem nostrorumque successorum subsidium a pauperibus episcopatus nostri nos recipere oporteret,[a] iidem pauperes nobis et nostris successoribus dare teneantur, sicut ab aliis lanei pauperum episcopatus memorati duxerimus requirendum. Statuimus insuper ut idem iudex de culpis tercium denarium pro se recipiat, alios duos nostri camere assignando, exceptis dumtaxat tribus culpis criminalibus, quas iuxta terre consuetudinem nostro iudicio ac camere reservamus. In cuius re testimonium presens scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum etc. Pontificatus etc.

Fol. 46 č. 264, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 267. (Palacký Formelbücher II st. 209, Čelakovský Privil. II st. 138). Obě listiny předcházející a listin č. 255, 257—259 týkající se také prodeje a osazení biskupských vsí a statků ukazu k jednotnému plánu hospodářských reform a nepocházejí z doby před r. 1284. Toté chronologické omezení platí pravděpodobně i pro tuto listinu.

265.

Biskup Tobiáš dává nejmenovaným bratrům část dědictví svého v jakéms místě s tou podmínkou, že den výroční úmrtí strýce jeho probošta Tobiáše a až on zemře, den jeho úmrtí oslaví mší, almužnou a hoštěním kněží a chudých.

(*1279—1296*).

Episcopus confert quedam bona, ut elemosina in anniversario cuiusdam tribuatur.

Tho(bias)[b] dei gracia Pragensis episcopus universis presentes literas inspecturis salutem in domino. Licet in officiis caritatis[c] omnibus generaliter teneamur esse obnoxii, precipue tamen illis, qui totum suum[d] tempus in nostris et nostrorum serviciis impenderunt. Noscat igitur tam presens etas quam successura posteritas futurorum, quod nos . . et . .[e] fratribus dilectis fidelibus nostris, filiis . . dicti de . ., qui nobis et nostris progenitoribus cum tota ipsorum progenie cunctis vite sue temporibus fideliter servierunt, serviunt ad presens et servient in futurum, volentes ipsorum serviciis grata vicissitudine dignis premiorum retribucionibus respondere partem patrimonii nostri, quam in loco forensi vulgariter dicto . . habuimus (cum) foro tercie ferie, cum iure patronatus ecclesie ibidem site, tabernis agris cultis et incultis,[f] pratis, pascuis, silvis, rubetis, aquis, aquarum decursibus, piscacionibus, molendinis ac aliis iuribus et pertinenciis universis a heredibus eorumdem dedimus, donavimus ac tradidimus liberaliter iu

a) ‚oportet' In., ‚oporteret' Kap. J. — b) Jo' Kap. J. — c) ‚carito caritatis' I ‚caritatis' Kap. J. — d) ‚sue' In., suum' Kap. J. — e) H. et B' Kap. J. — f) ‚inscult In., ‚incultis' Kap. J.

hereditario perpetuo possidendam, hoc adiecto, quod iidem .. et ..[a] ac eorum heredes de bonis predictis, quamdiu nos vixerimus, in die aniversario felicis recordacionis domini Th(obie)[1]) quondam patrui nostri, Pragensis prepositi, memoriam eiusdem patrui nostri ac aliorum omnium progenitorum nostrorum in missis, refeccionibus sacerdotum et pauperum ac aliis elemosinarum largicionibus annis singulis peragere tenebuntur. Postquam vero de hac luce migraverimus, extunc predicta omnia in nostro anniversario per ipsos fideliter peragantur. Testes autem, qui circuicioni secundum approbatam terre consuetudinem de speciali voluntate et mandato nostro per .. dictum[b] de .. militem et purcravium nostrum in Benessew[c] facte[d] interfuerunt, sunt hii: dominus Al.[e] cum filio suo[f] et .. et .. et .. et alii quam plures fidedigni. In quorum omnium testimonium atque robur presens scriptum fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum etc. Pontificatus etc.

Fol. 46 č. 265, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 265.

[1]) Tobiáš z Benešova, probošt Pražský 1241—1260. (Tomek, Děj. m. Prahy I st. 613.)

266.

Biskup Tobiáš uzavírá s rychtářem Přemyslem smlouvu o vysazení města Příbrami a vsí Brodu, Žežic, Lazu, Oseče a Konětop právem německým a o osazení 26 lánů novými osadníky.

(1290—1291).

Episcopus locat episcopalia.

Nos Th(obias)[g] etc. notum esse volumus universis (presentem paginam inspecturis)[h], quod nos condicionem etc., locum forense dictum Pribram[i], in quo XXVIII[j] lanei habentur censuales et X lanei, qui per mensuram accreverunt, et in villa Brod[k 1]) III½ lanei, in Zezicz[l] III½[m] lanei, item[n] in Laz IIII lanei et quartale, in Ossecz IIII et[o] in Conotop III quartalia, quorum numerus laneorum ad LIIII[p] laneos se extendit, quilibet eorum continens LX iugera strichonum, Premissloni[q] iudici nostro ibidem iure teutonico locavimus, quod purchret vulgariter appellatur, sub pactis et condicionibus infrascriptis, ita videlicet, quod idem iudex duas marcas auri, unam in festo beati Georgii[r] proximo et aliam in festo beati Galli pro emcione iuris teutunici, quod podaczye[s] nuncupatur, nostre camere tenebitur[t]

a) ‚H. et B.' Kap. J. — b) ‚dominum B. dictum de . .' Kap. J. — c) Schází v Kap. J. — d) ‚factam' In. — e) ‚N.' Kap. J. — f) ‚dicto de . . et alii quam plurimi p. d. et B. de . ., qui circuicionem ipsam fecit, item filius G. predicti de . . et alii quamplures fide digni' Kap. J. — g) ‚Jo.' Kap. J. — h) Doplněno dle Kap. J. — i) ‚de . .' Kap. J. — j) ‚XL sint lanei, quorum decem habentur censuales' Kap. J. — k) ‚tali quatuor' Kap. J. — l) ‚. .' Kap. J. — m) ‚quatuor' Kap. J. — n) ‚item — quartalia' schází v Kap. J. — o) ‚hac' In. — p) ‚XCVI' Kap. J. — q) ‚Centum' Kap. J. — r) ‚s. Jacobi' Kap. J. — s) ‚purkrecht' Kap. J. — t) ‚tenebuntur' In., ‚tenebitur' Kap. J.

assignare, de laneo vero quolibet nobis et successoribus nostris de dictis[a] XXVIII laneis ad presens censualibus, elapsis vero tribus annis a festo beati Georgii[b] proxime nunc venturo, quibus libertatem habere volumus $^1/_2$ [c] marcam argenti, medietatem eius in festo beati Georgii et aliam in festo beati Galli census nomine assignabunt; preterea de qualibet thaberna quotquot ibidem habebuntur, fertonem argenti aut porcum valens fertonem quod in nostra opcione consistit, in festo beati Galli assignabit[d]; hoc adiecto, quod domus quelibet, que in circulo fori sita fuerit, seu habeat tabernam seu non, annis singulis fertonem argenti aut porcum pro fertone reddet similiter et exsolvet. Volumus etiam, ut iudex idem pro iudicio quamdiu nobis et episcopatui obtemperaverit, II laneos absque solucione qualibet libere teneat et quiete. Si vero, quod absit, nobis ac pauperibus locorum iamdictorum propter culpam suam aliquam, quod non credimus in aliquo displiceret[e] aut nollet in eisdem personaliter residere, extunc eidem vendendi laneos eosdem aliis sub honere census concedimus liberam facultatem. Adicimus insuper, quod de XII maccellis[f] carnium, excepto tredecimo[g] iudicis, quod[h] libere possidebit, pro quolibet lapis sepi colat nostre camere in festo beati Galli debeat presentari. Promisit etiam iudex antedictus manuali super hoc prestito iuramento, quod[i] XXVI laneos superius nominatos locabit bonis hominibus infra spacium trium annorum predictorum; quod si forsan, quod non credimus, adimplere non curaret extunc nobis VI marcas auri nomine pene sine contradiccione qualibet assignabit, pro quibus idem iudex in duabus marcis auri et[j] Gregorius in marca auri cives Pribramenses se tamquam fideiussores cum bonis mobilibus et immobilibus presentibus obligarunt. In cuius rei etc. Pontificatus etc.

Fol. 47 č. 266, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 265' (Palacký, Formelbücher II st. 208). Toto osazení Příbrami a okolních vesnic novými osadníky jest asi následek války r. 1289 (srov. č. 29 a 187), kdy Příbram s okolím nepřátelskými vpády mnoho obyvatelstva ztratila. Jest pravděpodobno, že tato reforma se stala brzy potom, když nastaly opět klidné poměry, tedy snad 1290 neb 1291.

[1]) Brod a následující vsi všechny v okolí Příbrami.

---

a) ,ductibus' In., ,ductis' Kap. J. — b) ,Johannis' Kap. J. — c) ,mediam' Kap. J. — d) ,assignabitur' Kap. J. — e) ,dispiceret' In. — f) ,laneis maccelis' In., ,laneis' schází v Kap. J. — g) ,creditivo' In., ,XIII°' Kap. J. — h) ,quem' In. — i) ,quod quod' In., ,quod XXXVIII' Kap. J. — j) ,Pe. in marca. Petrus et alii cives tamquam' Kap. J.

267.

Kapitula Pražská dává biskupovi Tobiášovi plnou moc odlehlé a osamocené statky biskupské prodat neb vyměnit.

(1279—1283).

Assensus totius capituli datus episcopo.

In nomine domini amen. Nos Gotfridus prepositus Pragensis, magister G(regorius) decanus[a] totumque Pragensis ecclesie capitulum notum esse volumus universis (presentem) literam[b] inspecturis, quod cum reverendus in Christo pater noster et dominus Th(obias)[c] dei gracia Pragensis episcopus, debita animadversione considerans, sollicite ac provide perpendiss[et], quod possessiones et bona episcopatus sui et ecclesie Pragensis particularem situm habentia in diversis provinciis regni Boemie temporibus guerrarum precipue deffendi non possunt sine nimium immoderatis expensis et gravi expensarum et rerum dispendio, ut de ipsis utilitas posset[d] haberi debita, immo frequenter et quasi continue propter invasionem violentam et avariciam vicinorum ac eorum ab aliis bonis episcopalibus nimiam distanciam nullus usus debitus convenienter extrahi potest ab ipsis, condicionem ecclesie Pragensis, suam et episcopatus sui intendens pro suis viribus facere meliorem, nostrum super hoc requisivit assensum, ut ipse de prefatis possessionibus et bonis predictis per vendicionis, empcionis, permutacionis et locacionis contractus necessario racionabiliter et utiliter faciendos cum quibuscunque personis disponeret, faceret ac etiam ordinaret, quod ecclesie Pragensi et episcopatui ac suo cuilibet successori bona fide crederet profuturum. Nos vero perspicaciter attendentes, quod idem pater noster et dominus in talibus ordinandis negociis esset sufficienter providus ac etiam circumspectus, de nostra communi et unanimi voluntate, ut ipse de eisdem et quibuslibet aliis episcopatus sui possessionibus atque bonis vendendo, emendo, locando, permutando et alio quovis modo uniendo ea et congregando in unum, meliora prospiciens, ordinet, faciat et disponat, quidquid sibi iuxta discrecionem et industriam a deo sibi concessam expedire videbitur, assensum communem dedimus unanimem, liberum et expressum, ratum gratum et firmum perpetuis temporibus habituri, quidquid per ipsum et alium aut alios loco sui factum et ordinatum fuerit in[e] premissis omnibus et singulis premissorum. In cuius rei (testimonium et maioris roboris firmitatem)[f] etc. Datum etc.

Fol. 47 č. 267, též v rukopise kapituly Pražské J 40 fol. 266. Chronologické meze dává tomuto listu doba, po kterou byl Bohumír proboštem Pražským (1279–1283) R. 1283 květ. 28 se vyskytuje probošt Bohumír naposledy (Emler RB. II č. 1293).

a) ‚Nos prepositus G., magister C. decanus' Kap. J. — b) ‚literas' In., ‚pres. literam' Kap. J. — c) ‚Jo.' Kap. J. — d) ‚potest' In. — e) ‚et' In., ‚in' Kap. J. — f) Doplněno dle Kap. J.

268.

Biskup Tobiáš ustanovuje v nejmenovaném místě rychtáře a stanoví jeho povinnosti.

(1279—1296).

Episcopus locat episcopalia sub condicionibus quibusdam.

Nos Th(obias)[a] dei etc. notum etc., quod nos condicionem etc., locum forense dictum vulgariter . ., in quo XLIII[b] lanei habentur, quilibet continens LX[c] iugera strichonum, videlicet triginta tres[d] lanei de terra plana et aratili et X lanei, qui de rubis extirpari debent, . .[e] iudici, exhibitori presencium, iure theutonico, quod purkrecht vulgariter appellatur, (locamus)[f] sub pactis et condicionibus infrascriptis, hiis videlicet, quod idem . .[e] iudex ad iudicium II laneos, stubam balnealem, unum maccellum carnium et aliud panis ac molendinum, si fieri potest in ripa rivuli ibidem, per se (et)[f] suos heredes absque aliqua solucione census libere possidebit ac eosdem laneos cum prefatis balneo ac ceteris, si aliquo infortunio vel eventu nobis et episcopatui nostro, quod non credimus, displiceret[g], sibi eodem iure ac libertate vendendi nobis aut successoribus nostris ad taxacionem iuratorum eiusdem loci, si nobis (aut)[f] successoribus (nostris)[f] emere placuerit, etc.[h] Si non, extunc <etc, ut superius>.[i]

Fol. 47' č. 268, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 266'.

269.

Arcijáhen Mladoboleslavský pronajímá po dobu svého života 3 lány v Žerčicích měštanu pražskému Bet.

(? — 1296).

Archidiaconus locat bona sua sub quibusdam condicionibus.

Noverint universi presentes literas inspecturi, quod nos[j] divina miseracione archidiaconus Boleslaviensis,[k] condicionem nostram et archidiaconatus Boleslauensis volentes facere meliorem, hereditatem ad predictum archidiaconatum nostrum spectantem in villa vulgariter dicta Zercicz,[k] [1]) que se ad III laneos, quorum (qui)libet LXXII[l] iugera strichonum continet, extendit,[m] de assensu et speciali licencia reverendi in Christo patris nostri et domini domini Th(obie)[n] dei gracia Pragensis episcopi honesto viro Bet.[o] civi Pragensi ad tempora vite nostre sub annuo censu locavimus in

a) ,Jo.' Kap. J. — b) ,XX' Kap. J. — c) ,XL' Kap. J. — d) ,XL' Kap. J. — e) ,B.' Kap. J. — f) Doplněno dle Kap. J. — g) ,dispiceret' In. — h) Od ,etc.' až do konce v In. jinou rukou později připsáno. Dopl̃ň: ,concedimus liberam facultatem' jako v č. 263. — i) Doplň: ,cui sibi placuerit bono homini, qui episcopatui congruus habebitur' jako v č. 264. — j) ,nos N' Kap. J. — k) Schází v Kap. J. — l) ,XL' Kap. J. — m) ,continent et extendunt' In., ,continet et se extendit' Kap. J. — n) ,Jo' Kap. J. — o) ,B' Kap. J.

hunc modum videlicet, quod idem Bet.[b] aut sui heredes de predictis III laneis IIII marcas et fertonem argenti puri Pragensis ponderis, medietatem eius in festo beati Georgii et aliam medietatem in festo beati Galli, exceptis III casibus fortuitis, qui previderi non possunt, scilicet[a] igne, grandine et terre discordia generali, nobis solvat census nomine annuatim. Preterea quecunque edificia idem Bet.[b] in eadem hereditate construxerit aut edificaverit ipse aut sui heredes, iuxta estimacionem proborum virorum vendendi eadem habeat liberam facultatem. Adicimus insuper, quod nos de iamdictis III laneis censum duorum annorum a festo beati Galli proxime futuro a predicto Bet.[b] recepimus sub hoc pacto, quod, (si)[c] nos infra eosdem II annos divina vocacione ab hoc seculo migrare contingeret, extunc omnes fructus et proventus prebende nostre[d] Saccensis[d] ecclesie,[d] qui habentur et haberi potuerint sub anno gracie, racione debiti eiusdem census a sepedicto Bet.[b] iam recepti sibi et suis heredibus obligamus. In cuius rei testimonium presens[e] scriptum fieri et sigillorum tam predicti domini nostri episcopi quam[f] nostri[g] munimine procuravimus roborari. Datum etc. Pontificatus etc.

Fol. 48 č. 269, též v rukopise kapituly Pražské J 40[b] fol. 266'. O chronologickém určení srovn. pozn. u č. 239.

[1]) Žerčice u Ml. Boleslavi.

270.

Biskup Tobiáš dovoluje k rozkazu kurie a arcibiskupa Mohučského poslům špitálu sv. Antonína vybírat almužnu, snímá s míst, kam přijdou, interdikt a klatbu, uděluje odpustky všem, kdož jim dají příspěvky.

1281.

Littera pro nunciis hospitalis sancti Anthonii, qualiter episcopus precipit plebanis, ut benigne suscipiantur circa ecclesias suas.

Th(obias)[h] dei gracia Pragensis episcopus dilectis in Christo abbatibus, prepositis, archidiaconis, plebanis, viceplebanis ceterisque ecclesiarum rectoribus et capellarum tam regularibus quam secularibus, exemptis et non exemptis, per nostram civitatem et dyocesim Pragensem constitutis, salutem in domino sempiternam. Cum salus animarum et remissio peccatorum in elemosinarum largicione et indulgenciarum largitate plerumque consistat et, ut testatur auctoritas, elemosinarum largicio[i] et indulgenciarum largitas non solum peccatorum solvit sarcinas, sed tocius doloris radices exstirpat, et inter cetera karitatis opera in hoc peregrinacionis nostre stadio[j] ad eterne karitatis sabbatim[k] sit profutura[l], hinc est, quod nos

a) ‚sclilicet' In., ‚scilicet' Kap. J. — b) ‚B' Kap. J. — c) Doplněno dle Kap. J. — d) Schází v Kap. J. — e) ‚presens' a pokračování schází v Kap. J. — f) ‚quamquam' In. — g) ‚nostro' In. — h) ‚F' Kap. J. — i) ‚largio' In, ‚largicio' Kap. J. — j) ‚studio' In. — k) ‚sabbatissimi . i. sanctissimi' In., ‚sabbatim sanctissimi' Kap. J. — l) ‚profitura' In, ‚proficua' Kap. J.

preces et mandatum sedis apostolice ac domini nostri Maguntini[a] recepimus speciales, ut negocium et nuncios sancti Anthonii per nostram dyocesim pro fidelium elemosinis colligendis admitteremus (et) promoveremus. Nos attendentes preces et mandatum sedis apostolice ac domini nostri Maguntini[b] predicti, de bonorum consilio virorum predictos nuncios duximus admittendos et hos[c] per nos et amicos nostros fideliter promovendos. Quare vobis singulis ac universis in virtute sancte obediencie et sub pena excomunicacionis et suspensionis officii vestri auctoritate apostolica atque nostra firmiter et districte precipimus et mandamus, quatenus predictum negocium per terminum, quem vobis magister Wl.[d] procurator dicti negocii, exhibitor presencium, proposuerit et assignaverit, promovendum, omnibus aliis negociis et peticionibus, cuiuscunque[e] condicionis et auctoritatis existant, isto durante negocio cessantibus et postpositis, seu literas nostras habeant vel habuerint, quas[f] penitus etiam totaliter revocamus et deponimus per presentes, dominicis diebus et festivis in predicacionibus et in visitacionibus infirmorum, in confessionibus audiendis[g] et aliis modis, quam[h] melius poteritis, iuxta vestram bonam conscienciam vestris subditis exponatis et exponi per alios, quando necesse fuerit, procuretis. Si quas etiam ecclesias vel capellas auctoritate nostra vel archidiaconorum vel decanorum[i] nostrorum aut aliorum nostre iurisdiccionis habueritis[j] interdictas seu clausas, excomunicatis[k] et nominatim interdictis exclusis,[l] diebus dominicis et festivis durante negocio vos ipsi sacerdotes divina officia sollempniter celebretis et negocium predictum populo vestro fideliter exponatis. Indulgencias predicti hospitalis, secundum quod in literis apostolicis et aliorum prelatorum videbitis contineri, in nostra dyocesi confirmamus et etiam esse concedimus valituras. Nos enim de omnipotentis dei misericordia ac ea, quam nobis indulsit dominus, potestate, omnibus, qui elemosinas suas ad dictum negocium seu hospitale dederint vel manum porrexerint adiutricem, XL dies criminalium et annum venialium misericorditer indulgemus, preterea peccata oblita, vota fracta, offensas patrum et matrum sine manuum inieccione violenta, etiam de usuris et rapinis et aliis rebus male acquisitis, si nesciatur, cui[m] sint redende et ad dictum negocium vel hospitale (tradite fuerint), eos[n] misericorditer reddimus absolutos[o]. Insuper carenas iniunctas vel iniungendas de oppressione puerorum aut de incendariis ocultis aut sortilegiis[r] aut homicidia in secreto contracta, si de consilio plebani loci et procuratoris dicti negocii redimere voluerint, eos in nomine domini reddimus absolutos.

a) ‚Magutini‘ In, ‚Maguntini‘ Kap. J. — b) ‚Magutini‘ In., ‚Maguntini‘ Kap. J. — c) ‚nos‘ In., ‚hos‘ Kap. J. — d) ‚Wilhelmus‘ Kap. J. — e) ‚quibuscunque‘ In., ‚cuiuscunque‘ Kap. J. — f) ‚quia‘ In. — g) ‚audiendibus‘ In., ‚audiendis‘ Kap. J. — h) ‚quibus‘ In. — i) ‚subdecanorum‘ In., ‚diaconorum‘ Kap. J. — j) ‚habentis‘ In., ‚habueritis‘ Kap. J. — k) ‚excomunicacionis‘ In. — l) ‚exclusio‘ In., ‚exclusis‘ Kap. J. — m) ‚nesciantur ter‘ In., ‚nesciatur cuius‘ Kap. J. — n) ‚eas‘ In. — o) ‚absolutas In., — r) ‚sacrilegiis‘ Kap. J.

Insuper damus dicto procuratori auctoritatem nostram excomunicandi et suspensos denunciandi omnes rebelles, inobedientes et detentores elemosinarum tam clericos quam laycos, quousque condignam satisfaccionem fecerint et emendam, sentencias, quas obinde tulerit, ratas et gratas habentes, eas auctore domino faciemus inviolabiliter observari, neutras relaxaturi[a] sentencias, donec idem procurator eas duxerit revocandas. Item precipimus et mandamus sub pena predicta, ut quilibet vestrum prima die promocionis istius negocii unum virum vel duos fide dignos in sua ecclesia vel capella constituat, qui elemosinas durante negocio colligant et reservent usque ad diem reportacionis.[b] Et tunc ipsi sacerdotes ipsas elemosinas ad diem, locum et horam, quem vobis lator presencium assignaverit, cum testimonio collectorum predictorum[c] integraliter reportetis,[d] et quia elemosina est vita pauperum, et qui eam defraudabit, est vir sacrilegus,[e] ideo de predictis elemosinis nihil retine(a)tis omnino nec aliquid extorquere a predicto magistro vel suis nunciis presumatis, nisi quod ex bona voluntate vobis dederint[f] et libenter; et quicunque secus fecerint,[g] illos vel illum, seu clerici vel layci fuerint, tenore presencium excomunicacionis vinculis innodamus, vobis etiam sacerdotibus et clericis, qui istud negocium fideliter et diligenter promoverit, quidquid in horis canonicis et divinis officiis neglexerint, eis misericorditer indulgemus. Datum anno domini MCC,[h] pontificatus vero nostri anno III etc.

Fol. 48 č. 270, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 230′—231.

271.

Biskup Tobiáš vyjímá prokurátory Johannitů ze zákazu svého, že se smí vybírat almužna jen na stavbu choru v kostele Pražském.

(1287—1289).

Episcopus mandat decanis suis, ut petitores promoveant.

Th(obias)[i] dei gracia Pragensis episcopus universis abbatibus, prepositis, archidiaconis, prioribus, decanis et qui archidiaconorum vices gerunt, plebanis et viceplebanis ac aliis ecclesiarum rectoribus universis per Pragensem civitatem et dyocesim constitutis, ad quos pervenerit presens scriptum, salutem in domino. Scire debetis, quod nos, non obstante prohibicione[j] nostra, per quam tantummodo negocium petitorum Pragensis ecclesie nostre super reedificando[k] ambitu suo admitti fecimus in ecclesiis

a) ‚relaxatu‘ In., ‚relaxaturi‘ Kap. J. — b) ‚repartacionis‘ In., ‚reportacionis‘ Kap. J. — c) ‚collectarum personarum‘ In. — d) ‚repartetis‘ In., ‚reportetis‘ Kap. J. — e) ‚sagrinum‘ In., ‚sanguinum‘ Kap. J. — f) ‚dederit‘ In., ‚dederint‘ Kap. J. — g) ‚fecerit‘ In., ‚fecerint‘ Kap. J. — h) ‚MCCC, pontificatus vero nostri anno III etc.‘ Kap. J. — i) ‚K‘ Kap. J. — j) ‚perhibicione‘ In., ‚prohibicione‘ Kap. J. — k) ‚reedificiendo‘ In., ‚reedificando‘ Kap. J.

vestris, omnibus aliis negociis consimilibus petitoriis prohibitis et remotis, sicut hoc in quibusdam aliis literis continetur, honestos viros procuratores milicie sancti Iohannis Ierosolimitani tamdiu et eorum nuncios, exhibitores presencium, in promovendo suo negocio admittatis, donec aliud ex parte nostri vobis datum fuerit in preceptis.

Fol. 49 č. 271, též v rk. kapituly Pražské J 40[b] fol. 231'. Srov. poznámku u čís. 152, kde totéž privilegium se udílí řádu rytířů sv. Lazara Jerusalémského.

DOPLŇKY Z MNICHOVSKÉHO RUKOPISU.

272.

Biskup Tobiáš žádá vévodu (Jindřicha) Bavorského o průvodní list ke koncilu do Würzburku.

(1287 začátek roku).

Excellentissimo et magnifico principi domino (Henrico)[a] [1]) dei gracia inclito Bavarie duci Th(obias) Pragensis episcopus se ipsum cum perpetue felicitatis augmento. Ad reverendi in Christo patris nostri domini Johannis Tuschulani episcopi, apostolice sedis legati,[b] publice evocacionis mandatum apud Herbipolim in hac proxime ventura quadragesima ipsius debemus concilio, quod ibidem celebrabitur, interesse. Et quia ad locum ipsum nos aut nuncios nostros ydoneos per terrarum vestrarum dominia transitum facere opportebit, innatam vobis celsitudinis vestre benivolenciam, de qua plene confidimus, omni precum instancia, qua possumus, exoramus, quatenus nobis et predictis nunciis nostris, si eos loco nostri ad predictum concilium duxerimus destinandos, per tocius ducatus vestri dominium, ubicunque personaliter transitum fecerimus aut nostri nuncii supradicti, de securo conductu per fideles vestros et vestre magnificencie litteras patentes latori presencium graciose et favorabiliter assignandas taliter providere dignemini nostrarum precum intuitu, quod in eundo, redeundo et stando eciam, si opus fuerit, in prefato ducatu vestro in personis et rebus nostris et tocius comitive nostre felici vestra mediante tutela nullum dispendium paciamur, scientes, quod hoc vobis et vestris cedet perpetuo ad gloriam et honorem, nosque dominacioni vestre proinde specialiter servire tenebimur et placere.

Mn. rk. fol. 125 č. 59 (Tadra, Věstník kr. čes. spol. nauk 1889 st. 111 č. XXIV). Koncil ve Würzburku byl legátem Janem svolán na 9 břez. 1287 (Redlich, Regesta Imperii VI, I st. 449). Pochází tedy list tento asi ze začátku r. 1287.

[1]) Rukopis má nesprávně ‚W', roku 1287 je vévodou Dolnobavorským — a o toho zde jde — Jindřich.

---

a) ‚W' Mn. — b) ‚legato' Mn.

273.

Biskup Tobiáš potvrzuje udělení odpustků nejmenovaných biskupů, určené pro navštěvovatele kostela panny Marie v Kladrubech.

(1279—1296).

Thobias dei gracia etc. universis Christi (fidelibus) etc. Que mentes fidelium ad devocionis inducunt affectum et omnipotentis dei ac sanctorum eius pariunt reverenciam et honorem, tanto sunt diligencius et liberalius promovenda, quanto efficacius ad salutem proficiunt animarum. Eapropter, dilecti in domino filii, universitati vestre tenore[a] presencium volumus esse notum, quod nos indulgencias venerabilium in Christo patrum . . de . . et . . de . . dominorum episcoporum, devocionem vestram quasi per premia salubriter ad merita invitari volentes,[b] a quolibet eorum per XL dies collatas omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad ecclesiam sancte Marie virginis gloriose monasterii Cladrubensis in anniversario die dedicacionis ipsius et in festivitatibus eiusdem virginis gloriose quater in anno et in aliis festis talibus causa devocionis accesserint annuatim, prout in ipsorum litteris vidimus contineri, ratas et gratas habentes ac eas actoritate qua fungimur confirmantes, quadraginta dies auctoritatis nostre in hoc casu salutifero huiusmodi remissionis gracie favorabiliter annectentes, misericorditer relaxamus testimonio huius scripti. Datum anno etc.

Mn. rk. fol. 128' č. 79 (Tadra, Věstník kr. čes spol nauk 1889 st. 116 č. XXXI).

274.

Biskup Tobiáš potvrzuje odpustky nejmenovaných biskupů určené pro ty, kdož navštíví kostel sv. Petra v Bílině neb k jeho ozdobě přispějí, a pro ty, kdož se zúčastní mší sloužených královským kaplanem Adolfem.

(cca 1287?).

Th(obias) dei gracia etc. universis Christi fidelibus per Pragensem civitatem et diocesim constitutis salutem. Devocionem vestram quasi per premia salubriter ad merita invitari volentes, ut per hoc salutis animarum vestrarum propensius augeatur effectus ad vite eterne gaudia promerenda, venerabilium patrum in Christo . . et . . dominorum archiepiscoporum et episcoporum indulgencias, quas quilibet ipsorum omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad parrochialem ecclesiam sancti Petri apostoli in Belyn in festis subscriptis, videlicet in festivitatibus nativitatis domini, resurrectionis, ascensionis et pentecostes et in singulis festis beate Marie virginis gloriose ac beati Petri principis apostolorum

---

a) ‚tenorem' Mn. — b) ‚valentes' Mn.

atque per octavas predictorum festorum causa devocionis accesserint, vel ad ornamenta eiusdem ecclesie seu luminaria manus porrexerint adiutrices, aut in extremis laborantes quicquam facultatum suarum legaverint ad eandem, sive presbiterum de prefata ecclesia infirmum cum corpore Christi visitantem secuti fuerint pia mente, vel qui accesserint cum devocione et reverencia ad ecclesiam seu locum quemcunque, ubi dilectus in Christo Adolphus dictus de Belyn capellanus incliti regis Bohemie missam sollempnem celebraverit aut dixerit verbum dei, XL dies iniuncte penitencie misericorditer dignoscitur contulisse, hoc adiecto, quod .. et .. domini episcopi supradicti de gracia ipsorum speciali omnibus eis, qui altare sancti Wenceslai in eadem ecclesia de (Belyn) singulis diebus dominicis et in ipso die sancti Wenceslai martiris visitaverint cum ea, qua decet, reverencia et honore, uterque[a] eorum XL dierum indulgenciam contulit liberaliter prout in eorum litteris super hoc confectis non viciatis, non cancellatis nec in aliqua parte sui abolitis, cum veris ipsorum sigillis, quas nos vidimus et legimus, plenius continetur, ratas et gratas habentes ac eas auctoritate qua fungimur confirmantes, XL dies auctoritatis nostre vobis eciam omnibus vere penitentibus et confessis, qui in festivitatibus supradictis ad prefatam ecclesiam in (Belyn) causa devocionis accesseritis annuatim et ea sectantes feceritis, de quibus in litteris predictorum patrum superius est expressum, de omnipotentis dei misericordia et sanctorum eius meritis et intercessionibus confidentes, misericorditer duximus annectendas testimonio huius scripti. Datum anno etc.

Mn. rk. fol. 129 č. 80 (Tadra, Věstník kr. čes. spol. nauk 1889 st. 116 č. XXXII). Srovnáme-li listinu tuto s č. 19, pozorujeme, že tam jde také o královského kaplana Adolfa a odpustky udílené těm, kdož se zúčastní mší jím sloužených. Jest pravděpodobno, že obě ty listiny ani datem nejsou daleko od sebe.

---

a) ‚utrique' Mn.

REJSTŘÍK.

I.

CHRONOLOGICKÝ SEZNAM REGEST.

(1266—1278). Minorité Jan guardián u sv. Jakuba v Praze a Tomáš potvrzují proboštovi Vyšehradskému Petrovi, že marně jménem jeho žádali biskupa Jana o smír. (Č. 247).

(1268). Karel král Sicilský děkuje králi Českému Přemyslu Otokarovi za ochotu s ním uzavřít přátelství, jež mu navzájem slibuje. (Č. 253).

(1269 konec roku — 1276 listopad 22). Přemysl Otokar II. žádá (Boleslava) knížete Krakovského, aby dal poslům tatarským a jeho bezpečný průvod ku knížeti Ruskému Lvovi. (Č. 47).

(cca. 1271). Jindřich z Isernie žádá kancléře českého o přijetí do služby. (Č. 113).

1275 únor 28. Biskup Jan dovoluje dle usnesení koncilu lyonského dominikánům svobodně kázati, zpovídati, pokání ukládati a almužnu bráti. Rozkazuje všemu kněžstvu, aby je k úkonům těm připustili. (Č. 35).

(1276). Přemysl Otokar II. stěžuje si markrabatům Míšenským na zradu Jindřicha vévody Bavorského, který odpadl k straně Rudolfově. (Č. 201).

(1278 na podzim). Královna Kunhuta vrací řádu Johannitů panny Marie u mostu hrad Svádov. (Č. 248).

(1279). Biskup Tobiáš potvrzuje privilegium dané dominikánům od biskupa Jana r. 1275 února 28. (Č. 34).

(1279—1280). Měšťan pražský Engbert za souhlasu rychtáře a rady městské žádají Jindřicha z Isernie, aby založil městské kontraktní knihy na způsob královských register. (Č. 250).

(1279—1283). Kapitula Pražská dává biskupovi Tobiášovi plnou moc odlehlé a osamocené statky biskupské prodat neb vyměnit. (Č. 267).

(1279—1288). Biskup Tobiáš dovoluje knězi H., faráři v Neustupově a kaplanu probošta Vyšehradského P(etra), dlíti rok mimo faru. (Č. 13).

(1279—1288). Biskup Tobiáš žádá biskupa (Olomouckého), aby děkanovi, do jehož právomoci patří Kojetín, nařídil založit tam kapli a při ní hřbitov, poněvadž dosavadní kostel a hřbitov musily být proměněny ve tvrz. (Č. 172).

(1280 červenec 9). Kanovník Dominik zastavuje měšťanu pražskému Horoldovi na tři léta jedno popluží a 3 dvory ve 30 hřivnách stříbra. (Č. 46).

1280 listopad 19. Přiznání Oldřicha Babice, měšťana pražského, že pozemek vedle svého domu má od opata Strahovského právem emfyteutickým s ročním poplatkem 16 denárů. (Č. 251).

1280 listopad 26. Narovnání měšťana pražského Sypoty s měšťany Lipardem a Jindřichem, jimž ručil za dluh Pertolda Vigoloes. (Č. 252).

1281. Biskup Tobiáš dovoluje k rozkazu kurie a arcibiskupa Mohučského poslům špitálu sv. Antonína vybírat almužnu, snímá s míst, kam přijdou, interdikt a klatbu, uděluje odpustky všem, kdož jim dají příspěvky. (Č. 270).

(1281—1290?). Biskup Tobiáš žádá biskupa Olomouckého Dětřicha jménem svým a opata Želivského, aby udělil jakýsi kostel akolytovi N. dle presentace probošta Kounického. (Č. 38).

(1281—1296). Dětřich biskup Olomoucký dává odpustky těm, kdož přispějí na znovuzřízení chrámu sv. Jiří v nejmenovaném místě. (Č. 244).

(1282—1289). Kapitula Olomoucká stěžuje si biskupovi Tobiášovi, že bratr jeho Milota učinil z Kojetína vpád do okolních vesnic patřících k biskupství Olomouckému, a že půl jedné vsi zatopeno bylo stržením hráze u rybníka v Kojetíně. (Č. 184).

(1283 květen—1290?). Biskup Tobiáš ustanovuje H. klerika na přímluvu krále Václava farářem v Kozlanech. (Č. 2).

(1283—1290?). Oldřich probošt, Řehoř děkan a kapitula Pražská nařizují S. děkanovi u sv. Jiljí, aby prohlásil klatbu nad křižovníky špitálu sv. Františka, protože staví jez na Vltavě od hořejší strany mostu na škodu biskupových mlýnů pod ‚Ostrovem'. (Č. 49).

(1283—1290?). S. děkan u sv. Jiljí prohlašuje jménem Oldřicha probošta, Řehoře děkana a vší kapituly Pražské klatbu nad křižovníky špitálu sv. Františka, protože nechtějí upustiti od stavby jezu na Vltavě od hořejší strany mostu na škodu biskupových mlýnů pod ‚Ostrovem'. (Č. 50).

(1283—1290?). Mistr N., převor Konrad a celá kolej křižovníků špitálu sv. Františka u mostu slibují biskupovi, že upustí od stavby jezu na Vltavě. (Č. 51).

(1283—1290?). Křižovníci špitálu sv. Františka se zavazují, že upustí od stavby jezu na Vltavě. (Č. 52).

(1284 duben). Příměří mezi králem V(áclavem), (Závišem z Falkenštejna), O(jířem z Lomnice), J(indřichem z Rožmberka) a jich přáteli s jedné a T(obiášem z Bechyně), T(obiášem ze Zvíkova) a jich přáteli s druhé strany. (Č. 96).

(1284 duben). Král (Václav, Záviš z Falkenštejna) a jeho strana dávají až do vypršení příměří straně (Tobiáše z Bechyně) průvodní list k svobodným cestám po celé zemi. (Č. 97).

(1284 duben). (Záviš z Falkenštejna) dává jménem krále Václava bratru biskupa Tobiáše průvodní list na cestu ke dvoru a k jednání s králem. (Č. 99).

(1284 duben). Biskup Tobiáš dává nejmenovanému pánovi průvodní list na cestu a k jednání s králem Václavem. (Č. 100).

(1284—1287). (Oldřich) probošt Pražský omlouvá se biskupovi (Tobiášovi), že dřívější jeho zpráva ode dvora královského, kde vše, co se děje, je nejisté, zakládala se na mylné pověsti. (Č. 115).

(1284—1288). Biskup To(biáš) prodává Bohuslavovi purkrabí na Zvíkově statky biskupské ve vsi Slatině a ‚Na poli'. (Č. 233).

1285 (po 15 červnu). Prokurátor kanovníka Pražského Diviše pronajímá na 5 let komorníkovi biskupovu kterýsi dvůr. (Č. 45).

(1285 – 1290?). Biskup Tobiáš dává právo (Bernardovi) biskupovi Pasovskému, aby sňal klatbu se služebníků svých, kterou nad nimi prohlásil biskup Tobiáš, protože jsouce ve službě vévody Rakouského dopustili se plenu a násilností u Počátek. (Č. 155).

(1286 červen 20). Král Václav II. uděluje špitálu křižovníků sv. Františka u mostu v Praze k žádosti sestry své Kunhuty a tety Alžběty právo patronátní v Kynšperku. (Č. 147).

(1286 brzy po 20 červnu). Biskup Tobiáš potvrzuje darování krále Václava, jímž dává špitálu křižovníků sv. Františka u mostu v Praze kostel v Kynšperku v Loketsku s právem podacím a s příslušenstvím. (Č. 145).

1286 září 20. Biskup Tobiáš potvrzuje, že vysvětlil na přímluvu královského kaplana Alberta, faráře na Bezdězi, klerika Jakuba na podjáhenství. (Č. 4).

(1286)? Biskup Tobiáš stěžuje si králi Václavovi II. na Beneše z Kostomlat, který zpustošil klášter na Zderaze. (Č. 58).

(1286 květen — 1288 březen). Biskup Tobiáš ospravedlňuje se arcibiskupovi Mohučskému Jindřichovi, že věřícím své diecese nezakázal navštěvovat klášter v Grünhainu tím, že je vyzval, aby ve svátky patronů českých raději navštěvovali kostel Pražský. (Č. 175).

(1286—1290?). Biskup Tobiáš potvrzuje odpustky Giselberta arcibiskupa Brémského Dětřicha biskupa Olomouckého, Jindřicha Řezenského, Bernarda Pasovského, Emicha Frisinského, Jindřicha Merseburského a Brunona Naumburského, dané kostelu ve Vysoké. (Č. 8).

(1287 začátek roku). Biskup Tobiáš žádá vévodu (Jindřicha) Bavorského o průvodní list ke koncilu do Würzburku. (Č. 272).

1287 leden 1 — duben 1. Biskup Tobiáš zabezpečuje na žádost Václava II. jménem královým i svým vévodovi Mikuláši Opavskému svobodnou cestu do Prahy ku králi i návrat. (Č. 10).

1287 březen 23. Biskup Tobiáš žádá věřící o podporu na opravu kostelů p. Marie, sv. Krištofa a sv. Jakuba v Týně nad Vltavou, které byly v době válek zpustošeny, a slibuje odpustky. (Č. 1).

1287 duben 8. Biskup Tobiáš uděluje odpustky všem, kdož navštíví kostel v nejmenovaném místě v den přenesení ostatků a v jistých svátcích a přidává odpustky Dětřicha biskupa Olomouckého. (Č. 37).

1287 duben 13. Biskup Tobiáš uděluje 40denní odpustky všem, kdož se zúčastní slavnostního přenesení ostatků darovaných Václavem II. patronovi kostela P. v nejmenovaném místě a kdož za určitých podmínek kostel ten navštíví. Potvrzuje přidání odpustků Dětřicha biskupa Olomouckého. (Č. 36).

1287 duben 30. Biskup Tobiáš žádá věřící o příspěvky na stavbu kostela P. Marie v Razicích a slibuje odpustky. (Č. 5).

(1287 duben). Biskup (Tobiáš) odpovídá k žádosti krále Václava, že, jsa stižen klatbou papežského legáta, nesmí práva svá biskupská přenésti na jakéhosi biskupa z řádu Dominikánů, aby vysvětil na Křivoklátě oltář. (Č. 173).

1287 květen 20. Biskup Tobiáš žádá věřící o příspěvky na znovuzřízení ohněm poškozeného kostela sv. Petra v Načeradci a slibuje odpustky. (Č. 7).

1287 květen 23. Biskup Tobiáš vypůjčuje si od nejmenovaného pražského žida 120 hřiven stříbra, aby mohl splatit peníze vypůjčené na cestu ku koncilu ve Würzburku a zastavuje mu stříbrný kalich. (Č. 57).

1287 květen 24. Pražský probošt Oldřich a probošt v Sadské Jan vynášejí rozsudek jakožto rozhodčí ve sporu biskupa Tobiáše s arcijáhnem Bílinským

Havlem, vedoucím svou při před opatem kláštera Škotského ve Vídni, jejž ustanovila kurie, aby provedl restituci statků arcijáhnovi Havlovi odňatých. (Č. 15).

1287 květen 31. Biskup Tobiáš ustanovuje Martina kanovníka Pražského, Bartoloměje z Anagni a Tomáše de Ponte Curvo za své prokurátory u kurie, aby dosáhli zrušení klatby, kterou nad ním prohlásil papežský legát Jan biskup Tusculský pro nedoplacení prokurace. (Č. 11).

(1287 květen 31). Biskup (Tobiáš) nařizuje mistru R(apotovi), oloupenému o peníze, které nesl papežskému legatovi (Janovi biskupu Tusculskému), aby jej vyhledal, je-li dosud v Německu, a peníze, dobude-li jich zpět, odevzdal, aneb si určitý obnos od měšťanů řezenských vypůjčil. Odejel-li již legát do Říma, má peníze uložit v Řezně. Posílá k němu svého prokurátora J(ana), aby mu R(apoto) dal informaci, jak si má počínat v Německu, aby dosáhl uloupených peněz a jak má jednat v Římě stran sproštění klatby. (Č. 21).

1287 květen 31. Biskup Tobiáš dává svému prokurátorovi Janovi plnou moc k jednání s papežským legátem Janem biskupem Tusculským o snětí klatby, v niž upadl pro nedoplacení prokurace legátovi. (Č. 56).

(1287 květen). Oldřich probošt Pražský a Jan probošt v Sadské přijímají úřad rozhodčích ve sporu biskupa Tobiáše s arcijáhnem Bílinským Havlem. (Č. 16).

(1287 květen — červen). Biskup Tobiáš ustanovuje mistra Tomáše de Ponte Curvo za svého generálního prokurátora při kurii. (Č. 12).

1287 červen 19. Biskup Tobiáš dává na žádosť (Jakuba), Hen. a Her., purkrabí v Hrad(išti), knězi Petrovi duchovní správu fary v Hrad(išti) a filiálních kostelů v Ullersdorfu a Šanově, jež uprázdněny resignací faráře H. a jichž temporalie od jmenovaných purkrabí z rozkazu bratra jich Otty knězi Petrovi již odevzdány byly. (Č. 26).

(1287 červen — začátek července). Král Václav píše biskupu Tobiášovi, že čeleď královny (Guty) nemá být od ní odstraněna, jak dříve rozkázal, nýbrž má s ní přijít do Kadaně, kde ji král bude očekávat. (Č. 243).

(1287 brzy po 4 červenci). Biskup Tobiáš žádá poustevníky sv. Augustina na provinciální kapitule u Mohuče, aby do svých modliteb pojali krále, královnu a církev českou. (Č. 14).

(1287 brzy po 4 červenci). Zlomek listu, jímž (král Václav) projevuje radost nad příchodem (královny Guty) do Čech. (Č. 23).

1287 červenec 23. (Biskup Tobiáš) nařizuje duchovenstvu, aby podporovalo prokurátory, kteří mají vybírat příspěvky na stavbu nejmenovaného kostela. (Č. 6).

(1287 v létě). Biskup Tobiáš oznamuje papežskému legátovi Janovi biskupu Tusculskému, že mistr R(apoto), k němu s penězi poslaný, v Řezenské diecési byl oloupen P(aulstorfem), poddaným falckrabí Rýnského, a žádá za odvolání klatby. (Č. 22).

(1287 začátek října). Biskup Tobiáš žádá probošta Oldřicha, aby co nejdříve přišel do Prahy, poněvadž se vrátil od papežského legáta posel Jan. (Č. 242).

1287 říjen 8. Matouš z Kouřimi s matkou Ludou a bratry Konrádem a Jindřichem prodávají biskupovi Tobiášovi 2 lány v Nové vsi u Čes. Brodu, které měli právem německým. (Č. 39).

1287 říjen 12. Jo(rdan) opat Strahovský snímá jménem legáta papežského Jana s biskupa Pražského klatbu, v niž upadl pro nezaplacení prokurace. (Č. 59).

(1287). Arnold biskup Bamberský udílí odpustky všem, kteří putují ke chrámům panny Marie, sv. Jakuba a sv. Krištofa v Týně nad Vltavou aneb tyto chrámy podporují almužnou. (Č. 18).

(1287). Biskup Tobiáš potvrzuje odpustky Romana biskupa Crojského, Egidia Turtibulánského, Tomáše Acerrského, Valdebruna Avlonského a Leotheria Verulánského, dané všem, kteří kapli královskou na hradě Pražském za určitých podmínek navštíví. (Č. 19).

(1287). Biskup Tobiáš vyzývá věřící k návštěvě kaple královské na hradě Pražském a potvrzuje odpustky týchž biskupů dané za týchž okolností jako v listině předcházející. (Č. 20).

(1287)? Biskup Tobiáš uděluje odpustky těm, kteří putují ku chrámu p. Marie v Košicích, vsi to pana Magna z Mlekovic. (Č. 17).

(cca 1287?). Biskup Tobiáš potvrzuje odpustky nejmenovaných biskupů určené pro ty, kdož navštíví kostel sv. Petra v Bílině neb k jeho ozdobě přispějí, a pro ty, kdož se zúčastní mší sloužených královským kaplanem Adolfem. (Č. 274).

(1287 září 24 — 1288 září 23). Biskup Tobiáš ustanovuje děkana N. výběrčím desátků a nařizuje farářům, aby ho poslouchali. (Č. 104).

(1287 říjen 23 — 1288 únor 20). Biskup Tobiáš ustanovuje faráře N. výběrčím desátků a nařizuje věřícím, aby ho poslouchali. (Č. 107).

(1287—1288). Biskup Tobiáš žádá nejmenovaného pána, aby dal mistru R(apotovi) bezpečný průvod do Rakous. (Č. 77).

(1287—1288). Biskup Tobiáš doporučuje kardinálovi Latinovi, biskupovi v Ostii a Veletrech, mistra Rapotu jakožto svého splnomocněného zástupce. (Č. 176).

(1287—1289). Biskup Tobiáš dovoluje řádu rytířskému sv. Lazara Jerusalémského konat sbírky, ač po dobu vybírání příspěvků na novostavbu choru v kostele Pražském jiné sbírky zakázal. (Č. 162).

(1287—1289). Biskup Tobiáš vyjímá prokurátory Johannitů ze zákazu svého, že se smí vybírat almužna jen na stavbu choru v kostele Pražském. (Č. 271).

1287 červenec 4 — 1290). Biskup Tobiáš žádá provinciální kapitulu minoritů v Sandeči, aby modlitbou svojí přispěli k odvrácení protivenství od krále Václava, královny Guty a diecese Pražské. (Č. 174).

(1287 prosinec — 1290?). Dětřich opat Waldsasský přijímá na žádost krále Václava duši Jaroslava ze Šternberka na modlitby. (Č. 203).

(1287 -1290?). Biskup Tobiáš ustanovuje na žádost krále Václava, královny Guty a věřících nejmenované obce kněze P. farářem při tamním kostele. (Č. 105).

(1287—1290?). Král Václav II. potvrzuje darování děda svého a znova uděluje špitálu křižovníků sv. Františka u mostu v Praze kostely v Řevnicích, Václavicích a Živhošti s právem patronátním a vším příslušenstvím. (Č. 148).

(1287—1290?). Biskup Tobiáš potvrzuje darovací listinu krále Václava II., kterou obnovuje privilegium Václava I. a opět uděluje špitálu křižovníků sv. Františka u mostu v Praze kostely v Řevnicích a Václavicích. (Č. 144).

(1288 brzy po 14 lednu). Rychtář a měšťané pražští oznamují králi Václavovi II., že při prostředkování míru mezi biskupem Tobiášem a Hynkem ml. z Lichtenburka, který s Dětřichem Švihovcem statky biskupské pustošil, Hynek s vyhrožováním ještě horších násilností Prahu opustil. (Č. 246).

(1288 brzy po 14 lednu). Biskup (Tobiáš) dovolává se pomoci (Václava II.) proti Hynkovi (ml. z Lichtenburka) purkrabí na Tetíně, který s Dětřichem

Švihovcem a Orlickými statky biskupské pustoší, a s nímž mír marně prostředkovali H(roznata) purkrabí Pražský, Th(eodericus) podkomoří královský a starší města Prahy za přítomnosti otce jeho Hynka. (Č. 28).

(1288 leden 28). Biskup Tobiáš potvrzuje k žádosti krále Václava založení kláštera poustevníků sv. Augustina v Domažlicích, jimž král daroval místo, kde se usadili. (Č. 132).

(1288 březen 1—6). Biskup Tobiáš odpovídá Jindřichovi arcibiskupovi Mohučskému k rozkazu jeho o placení prokurace legátovi. Statky církevní že trpí domácí válkou, klerus že je v tísni již následkem placení prokurace minulého roku. (Č. 62).

1288 březen 7. Oldřich probošt, Řehoř děkan a celá kapitula Pražská prohlašují, že biskup Tobiáš vyhlásil klatbu nad nejmenovanými osobami. (Č. 69).

(1288 začátek března). Biskup (Tobiáš) odvolává se z rozkazu legáta papežského a arcibiskupa Mohučského o placení prokurace k stolici papežské. (Č. 60).

(1288 začátek března). Biskup Tobiáš odvolává se z rozkazu legáta papežského a arcibiskupa Mohučského Jindřicha o placení prokurace k stolici papežské. (Č. 61).

(1288 březen 12). Biskup Tobiáš ohlašuje, že k osobní žádosti opata (Racka) dovolil klášteru (Kladrubskému) osazovati faru (v Touškově) bratry téhož kláštera. (Č. 139).

(1288 březen 12). Biskup Tobiáš dovoluje opatovi (Rackovi) a konventu kláštera Kladrubského, aby svými spolubratry osazovali faru v Touškově a brali z ní užitek po dobu nouze. (Č. 140).

(1288 březen 12). Biskup Tobiáš dovoluje Rackovi, opatu a klášteru Kladrubskému, zříditi při kostele v (Touškově) obydlí s libovolným počtem mnichů. (Č. 141).

(1288 krátce před 21 březnem). Biskup Tobiáš hrozí nejmenovanému, již exkomunikovanému opatovi interdiktem, nezaplatí-li obnos mu uložený na prokuraci papežského legáta (Jana biskupa Tusculského). (Č. 71).

(1288 březen). Biskup Tobiáš nařizuje nejmenovanému opatovi, aby zaplatil určitý obnos na prokuraci druhého roku papežského legáta Jana biskupa Tusculského. (Č. 63).

(1288 březen). Biskup Tobiáš nařizuje nejmenovanému arcijáhnovi, aby dal do klatby každého děkana a faráře, který by se vzpíral placení kontribuce na prokuraci papežského legáta Jana biskupa Tusculského. (Č. 64).

(1288 březen). Biskup Tobiáš nařizuje duchovenstvu v nejmenovaném archidiakonátu, aby pod trestem klatby zaplatilo obnosy na ně rozvržené kontribuce pro legáta papežského (Jana biskupa Tusculského) na prokuraci druhého roku. (Č. 65).

(1288 březen). Arcijáhen nařizuje děkanovi, aby zaplatil obnos naň připadající na prokuraci druhého roku papežského legáta (Jana biskupa Tusculského). (Č. 66).

(1288 březen). Biskup Tobiáš nařizuje abatyši, aby zaplatila obnos na ni připadající na prokuraci druhého roku papežského legáta (Jana biskupa Tusculského). (Č. 67).

(1288 březen). Biskup Tobiáš nařizuje duchovenstvu nejmenovaného dekanátu, aby platilo bez odporu na prokuraci papežského legáta (Jana biskupa Tusculského). (Č. 68).

8 březen). Biskup (Tobiáš) hrozí klatbou každému duchovnímu, který by nezaplatil obnos naň připadající na prokuraci legáta J(ana biskupa Tusculského). (Č. 70).

8 květen 6). Královna Guta oznamuje biskupovi Tobiášovi šťastné narození syna. (Č. 160).

8 květen). Biskup Tobiáš blahopřeje královně (Gutě) k šťastnému narození prvorozeného syna. (Č. 161).

8 květen). Královna (Guta) oznamuje nejmenovanému šlechtici neb knížeti šťastné narození syna. (Č. 162).

8 květen). Královna (Guta) oznamuje jakémusi poddanému šťastné narození syna. (Č. 163).

8 před 25 červencem). Biskup Tobiáš hrozí nejmenovanému opatovi veřejným prohlášením klatby a interdiktem, nezaplatí-li uloženou kontribuci. (Č. 75).

8 před 8 říjnem). Biskup Tobiáš nařizuje Her. děkanovi v Klatovech, aby na jeho místě založil špitál pro nemocné a chudé v Klatovech, na jehož zřízení daroval veškeré jmění své Konrád z Pomuku se svou manželkou. (Č. 166).

8) listopad 22. Biskup Tobiáš nařizuje Jo. faráři v Kouřimi, aby přebýval na své faře a sám zastával bohoslužbu (Č. 80).

8 prosinec). Biskup Tobiáš hrozí nejmenovanému arcijáhnovi veřejným ohlášením klatby na synodě a interdiktem pro nezaplacení 5 hřiven stříbra. (Č. 73).

(1288). Biskup Tobiáš žaluje opětně Václavovi II. na H(ynka) ml. z Lichtenburka, který statky biskupské nepřátelskými vpády pustoší, a prosí o pomoc, jíž se marně domáhal u podkomoří královského, u purkrabí Pražského a obce Pražské. (Č. 27).

(1288). Biskup Tobiáš nařizuje děkanům, aby prohlásili interdikt nad kostely nejmenovaných opatů, kteří dosud, ač do klatby dáni, nezaplatili na prokuraci papežského legáta. (Č. 72).

(1288). Biskup Tobiáš nařizuje děkanovi, aby u poddaných nejmenovaného opata, který dosud nezaplatil na prokuraci papežského legáta, zastavil výkon veškerých bohoslužebných obřadů, zamezil církevní pohřby a nad kostely náležejícími opatovi prohlásil interdikt. (Č. 74).

(1288). Biskup Tobiáš nařizuje podpřevorovi, aby sňal klatbu z opata, v niž upadl pro nezaplacení kontribuce na prokuraci papežského legáta Jana. (Č. 76).

(1288). (Štěpán z Meisova) maršálek Rakouský žádá pány H. a N., aby mu ustanovili den k uzavření příměří s nejmenovaným s nimi spřáteleným rušitelem míru. Projevuje potěšení, že oni neměli účastenství na škodách učiněných v Rakousích. (Č. 111).

(1288). (Albrecht) vévoda Rakouský žádá pány N. a B., aby neznepokojovali jeho zemi. (Č. 112).

8 prosinec — 1289 leden). Biskup Tobiáš prodlužuje faráři Kouřimskému lhůtu k přestěhování se na faru o 2 měsíce. (Č. 81).

88 —1290). Biskup Tobiáš žádá biskupa Řezenského Jindřicha, aby ve své diecesi dovolil vybírat příspěvky na znovuvystavění kláštera (Magdalenitek) u sv. Havla v Praze. (Č. 254).

8—1290?). Král Rudolf doporučuje rytířům Německým, Templářům a Johannitům Tobiáše z Benešova, rytíře krále Václava. (Č. 181).

(1288—1290?). Biskup Tobiáš doporučuje velmistrovi Templářů synovce svého Tobiáše z Benešova. (Č. 182).

(1289 na začátku roku?). Biskup Tobiáš dovoluje klášteru Benediktinů v (Ostrově?) volit si opata ze svého sboru. (Č. 225).

1289 duben 1. Biskup (Tobiáš) prodlužuje faráři Kouřimskému lhůtu k přestěhování se na faru o další 3 měsíce. (Č. 82).

(1289 nedlouho před 10 dubnem). Biskup Tobiáš povolává nově zvoleného opata kláštera Ostrovského do Prahy k posvěcení. (Č. 229).

(1289 brzy po 10 dubnu). (Biskup Tobiáš) stěžuje si (Václavovi II.), že (Dětřich) Švihovec a maršálek Zdislava ze Šternberka s posádkou, již Zdislav vložil na Orlík, zpustošili Příbram a 13 vesnic k ní patřících, mnoho lidí pobili a jiné zajaté na Orlík odvlekli. Biskup prosí o pomoc. (Č. 29).

(1289 červen 2—7). Biskup (Tobiáš) žaluje králi (Václavovi) na Zbislava z Třebouně který se dopustil plenu v Příbrami a v okolních vesnicích. (Č. 187)

(1289 brzy po 8 červnu). Biskup (Tobiáš) žaluje opětně králi (Václavovi), že Zbislav z Třebouně se Švihovcem vyplenili vsi jeho Dušníky a Chrášťany (Č. 188).

(1289 po 15 srpnu). Biskup (Tobiáš) blahopřeje králi (Václavovi) k úspěchu v Polsku, děkuje mu za jmenování bratra svého Miloty purkrabím v Olomouci a stěžuje si, že druhý bratr jeho Čeněk z Kamenice byl zajat Vítkem, bratrem Záviše z Falkenštejna, a odveden do Budějovic. (Č. 192).

(1289 po 15 srpnu). Biskup (Tobiáš) blahopřeje (králi Václavovi) k úspěchům, přeje mu šťastný návrat a děkuje za psaní. (Č. 230).

(1289 v létě). Biskup (Tobiáš) žádá krále (Václava) o příslušné rozkazy k úředníkům zemským za příčinou pohnání k soudu Zbislava z Třebouně, který statky biskupské pustoší. (Č. 191).

1289 říjen 1. Biskup Tobiáš dává svým poddaným v Oujezdě u Bíliny 3½ lánu právem německým. (Č. 164).

(1289 po 6 říjnu). Biskup Tobiáš oznamuje králi (Václavovi), že se již uzdravil, děkuje mu, že se ho chce ujmouti proti nepřátelům, píše, že s dětmi jeho, jež dle rozkazu královského navštěvuje, očekává příchod králův do Prahy. (Č. 238).

(1289 ku konci roku). Biskup Tobiáš zaručuje k žádosti královĕ Vítkovi z Hluboké a bratřím jeho, Hroznatovi z Husic a synům jeho bezpečný průvod ku králi do Prahy a zpět. (Č. 200).

(1289). Biskup Tobiáš nařizuje M., arcijáhnovi Bechyňskému, aby prohlásil interdikt nad kostely pana H(roznaty) z (Husic), který zpustošil biskupské město Chýnov a z kostelův svých dělá tvrze proti usnesení synody (Č. 89).

(1289). Biskup Tobiáš nařizuje děkanovi (Chýnovskému), aby nad kostely a lidmi pana B(udivoje), který nechce zadost učinit škodám na statcích biskupských spáchaným, prohlásil interdikt. (Č. 90).

(1289). Biskup Tobiáš nařizuje děkanovi Chýnovskému, aby církevní censurou přiměl bratry (Budivoje?) a (Jence?) k vydání vsí biskupských ‚Plan' a Lžína. (Č. 186).

(1289) Biskup (Tobiáš) stěžuje si králi (Václavovi), že Jenec a bratří jeho, synové Hroznaty (z Husic), přepadli poddané jeho jdoucí z Benešova na trh do Prahy, mnohé zranili a do Hradiště do zajetí odvlekli. (Č. 189).

(1289). Biskup T(obiáš) žaluje králi Václavovi, že Vítek bratr Záviše (z Falkenštejna) se syny Hroznaty z (Husic) vyplenili a spálili Pelhřimov, Týn n./Vltavou a 7 vsí, a že kořist a zajatce odvlekli do Budějovic. (Č. 235).

(1289). Biskup Tobiáš stěžuje si králi Václavovi, že Budivoj syn purkrabí Pražského (Hroznaty z Husic) z Hradiště pustoší statky biskupské, že zeť téhož purkrabí Ondřej z Říčan vyplenil Liblice a že též lidé Zdislava ze Šternberka se dopouštějí na statcích biskupských násilností. (Č. 193).

(1289). Biskup Tobiáš žaluje V(áclavovi II.), že Kon(rád) a (Jindřich) z Altenburka, kteří mu uloupili mnoho koní v Kyjích, zpustošili Liblice a jiné 2 vsi a město jeho Čes. Brod vypálili; žádá o pomoc. (Č. 30).

(1289). Biskup Tobiáš žádá (Zdislava z Šternberka?) o dostiučinění škodám způsobeným posádkou jeho (z Orlíka?) při pustošení (Příbrami?) a okolí. (Č. 118).

(1289). Biskup Tobiáš hrozí klatbou a interdiktem (Zdislavovi z Šternberka?), jehož lidé (Příbram a okolí?) zpustošili, a kořist (na Orlík?) odvlékli, nezastaví-li tyto násilnosti a nenahradí-li škody. (Č. 117).

(1289). Biskup Tobiáš žádá dominikány, aby přiměli (Zdislava z Šternberka?) a (Dětřicha Švihovce?) k náhradě škody způsobené vpádem (z Orlíka?) (do Příbrami?) a okolí. (Č. 119).

(1289). Biskup Tobiáš zakazuje všemu duchovenstvu církevně pohřbít zesnulého šlechtice (Zdislava z Šternberka?), exkomunikovaného pro násilí páchané na osobách a statcích církevních, a žádá dominikány a minority taktéž o odepření pohřbu. (Č. 120).

(1289). Biskup Tobiáš žádá dominikány, aby nepřijímali při svém kostele tělo zesnulého exkomunikovaného pustošitele církevních statků (Zdislava z Šternberka?). (Č. 121).

(1289). Biskup Tobiáš zapovídá pod trestem klatby církevně pohřbít tělo exkomunikovaného šlechtice (Zdislava z Šternberka?). (Č. 122).

(1289). Biskup Tobiáš žádá protonotáře Jana, aby zabránil vydání listů královských k úředníkům zemským, které by byly v jeho neprospěch při soudu s H(roznatou z Husic?). (Č. 190).

(1289). Biskup Tobiáš pověřuje příbuzného svého Z. jakožto svého důvěrného posla ku králi (Václavovi). (Č. 194).

(1289). Biskup T(obiáš) uzavírá s Konrádem rychtářem, Křišťanem a Jindřichem radními města Pelhřimova smlouvu o osazení města lidmi a obehnání hradbami a příkopem. (Č. 231).

(1289). Konrád rychtář a rada města Pelhřimova zavazují se biskupovi Tobiášovi, že osadí město lidmi a obeženou hradbami a příkopem do 4 let. (Č. 232).

(1289). Biskup T(obiáš) odpovídá královně Gutě k jejímu rozkazu, aby soud za příčinou neoprávněného vystavění kostela na statku jejího služebníka byl odložen do příchodu králova, že soud se může konati hned, poněvadž věc spadá pod právomoc biskupskou. (Č. 236).

(1290 únor 12). Biskup Tobiáš připojuje k pražskému děkanství ves Polehrady dle odkazu Bohuslava z Hory a nařizuje, aby děkan každoročně pořádal v den úmrtí téhož Bohuslava dle jeho přání slavnostní hostinu za jeho duši (Č. 149).

(1290 březen 20). Biskup Tobiáš potvrzuje darování, jímž Jindřich z Rožmberka a Vojtěch ze Stropnic klášteru ve Vyšším Brodě dávají patronátní právo kostelů v Rožmberku a Stropnicích. (Č. 185).

(1290–1291). Biskup Tobiáš uzavírá s rychtářem Přemyslem smlouvu o vysazení města Příbrami a vsí Brodu, Žežic, Lazu, Oseče a Konětop právem německým a o osazení 26 lánů novými osadníky. (Č. 266).

(1291–1296). Anna abatyše a konvent klaštera sv. Jiří v Praze pronajímají doživotně Tobiášovi z Kamenice podkomoří královskému a purkrabí Bechyňskému vsi Lidmovice, Podhoří a Lužice (?). (Č. 260).

(1291–1296). T(obiáš) z Kamenice podkomoří královský béře v doživotní nájem od Anny abatyše a konventu kláštera sv. Jiří v Praze vsi Lidmovice, (Podhoří) a (Lužice?). (Č. 261).

Celá řada listin dala se omezit jen širší časovou hranicí. Mezi léta 1279–1290 patří čísla: 3, 9, 24, 25, 31, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 48, 53, 54, 78, 83—88, 91–95, 98, 101, 102, 103, 106, 108, 123–131, 133—138, 142, 143, 146, 150 151, 153, 154, 156–159, 165, 167—171, 177—180, 183, 195—199, 204—224, 226—228, 234, 241, 245.

Před rok 1290 s neurčitou první chronologickou hranicí patří čísla: 42, 55, 79, 110, 114.

Mezi léta 1279—1296 patří čísla: 237, 256, 265, 268, 273.

Mezi léta 1284—1296 patří čísla: 255, 257, 258, 259, 262, 263, 264.

Před rok 1296 s neurčitou první chronologickou hranicí patří čísla: 239, 240, 249, 269.

Bez chronologického omezení jsou čísla: 109, 116, 202.

II.

ABECEDNÍ UKAZATEL ZAČÁTKŮ LISTIN A LISTŮ.*)

Ad reverendi in Christo patris — — — servire tenebimur et placere. (Č. 272).
Ad tronum celsitudinis vestre — — — referemus uberrimas acciones. (Č. 28).
Ad vestre regalis magnificencie — — — gloriam et honorem. (Č. 30).
Arbitri sive arbitratores seu amicabiles compositores — — — in sua permaneat firmitate. (Č. 15).
Assumpte nobis de nove prolis ortu — — — filii nativitate. (Č. 163).
Attendentes, ymo pro certo tenentes — — — eucaristie sacramentum. (Č. 142).

Certo coniecture experimento didicimus — — — origine vel augmento. (Č. 160).
Circa inhibicionem, quam Fridrilmus iuvennis fieri postulat — — — sentencia percellendo. (Č. 137).
Circa salutis animarum profectum — — — honera parciamur. (Č. 153).
Comperto veraciter, quod plebani — — — sentenciam incurretis. (Č. 78).
Compulsi diversis gravaminibus — — — vestris litteris intimare. (Č. 27).
Confisi quam plurimum — — — specialius obligati. (Č. 174).
Conquestus est nobis N. presbyter — — — sentencie subiacere. (Č. 55).
Cum ad id toto nostre mentis conamine — — — iudicialiter prosequatur. (Č. 240).
Cum a nobis petitur, quod iustum est — — — prout ad nostrum spectat officium, committentes. (Č. 24).
Cum a nobis petitur, quod iustum est — — — sentenciam tuarum nolumus viarum. (Č. 144).
Cum a nobis petitur, quod iustum est — — — se noverit incursurum. (Č. 185).
Cum apud vos honestum et religiosum virum — — — inviolabiliter observari. (Č. 107).

*) Za hesla abecedního pořádku v tomto rejstříku byla při každé listině volena ona slova, která následují po protokollu listiny, tedy, kde je arenga, slova, jimiž začíná. Tam, kde intitulace, patřící do protokollu, souvisí přímo s vlastním textem listiny, vzata byla právě ona slova, která následují po zakončení titulu, tedy na př. při listině začínající slovy »Thobias dei gracia Pragensis episcopus notum esse volumus atd.« za heslo bylo voleno »notum esse.« Poněvadž velmi mnoho listin začíná podobně a často stejně, bylo nutno k rozeznání jich uvésti také několik slov z konce listiny. Eschatokoll ovšem pominut, jelikož velmi často má stejné znění. Volena byla všude ona slova, jimiž vlastní text končí před formulí korroborační, která obyčejně začíná slovy »In cuius rei«, a kde tato schází, před datováním. Nemá-li listina neb dopis žádné z těchto formulí na začátku a na konci, byla ovšem volena slova první a poslední.

— — —

III.

UKAZATEL JMEN OSOBNÍCH A MÍSTNÍCH.

IV.

UKAZATEL VĚCNÝ.

OPRAVY.

Na str. 38 v č. 42 v 2. řádce textu místo »Christo[d]« čti: »Christo«.
» » 38 v 2. řádce pod čarou místo »d) ‚in Christo filiis‘ Kap. J« čti: »d) Doplněno dle Kap. J«.
» » 100 v č. 124 v 1. řádce a na str. 101 v č. 125 v 1. řádce místo »purkmistrovi« čti: »rychtáři«.
» 112 v 2. řádce místo »Jablonném« čti: »Jablonné«.
» 175 v č. 231 v 1. řádce místo »purkmistrem« čti: »rychtářem«.
» 176 v č. 232 v 1. řádce místo »purkmistr« čti: »rychtář«.
» 189 v č. 250 v 1. řádce místo »purkmistra« čti: »rychtáře«.

Mimo Rozpravy vyšlo:

V. V. Tomek. Mappa staré Prahy k létům 1200, 1348 a 1419 . . . . . . K 10·—
Dr. Bohuslav Rieger. Zřízení krajské v Čechách. Část I. . . . . » 7·50
» » » » » » Části II. seš. 1. . . . . » 3·—
» » » » » » » » 2. . . . . » 4·20
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část I. (1373—1379.) Historický Archiv České Akademie č. 1. . . . . » 5·80
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část II. (1380 - 1387.) Historický Archiv České Akademie č. 2. . . . . » 6·40
František Dvorský. Listy paní Kateřiny z Žerotína rozené z Valdštejna. I. Dopisy z roku 1631 a 1633. Historický Archiv České Akademie č. 3. . . . . » 4·50
František Dvorský. Listy paní Kateřiny z Žerotína rozené z Valdštejna. II. Dopisy z roku 1634 a 1635. Historický Archiv České Akademie č. 7. . . . . » 5·—
Dr. František Kameníček. Prameny ke vpádům Bočkajovců na Moravu a k ratifikaci míru vídeňského od zemí koruny české r. 1605—1606. Historický Archiv České Akademie č. 4. . . . . » 4·—
Dr. Vojtěch J. Nováček. Listář k dějinám školství Kutnohorského. (1520 až 1623) Historický Archiv České Akademie č. 5. . . . . » 2·80
Ferdinand Tadra. Summa cancellariae (Cancellaria Caroli IV.). Formulář král. kanceláře české XIV století. Historický Archiv České Akademie č. 6. . . . . » 4·20
Zikmund Winter. Život církevní v Čechách. Svazek první . . . . . . » 2·60
» » » » » » druhý. . . . . . . » 2·80
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část III. (1392—1393., 1396—1398). Historický Archiv České Akademie č. 8. . . . » 7·—
Max. Dvořák. Dva denníky dra. Matiáše Borbonia z Borbenheimu. Historický Archiv České Akademie č. 9. . . . . » 3·60
Ferdinand Menčík. Paměti Jana Jiřího Harranta z Polžic a Bezdružic od r. 1624 do r. 1648. Historický Archiv České Akademie č. 10. . . » 3·—
Emil Ott. Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. . . . » 2·40
Zikmund Winter. Děje vysokých škol Pražských od secessí cizích národů po dobu bitvy bělohorské (1409—1622). . . . . » 2·—
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské Část IV. (1401 - 1404.) Historický Archiv České Akademie č. 11. . . . . » 4·40
Dr. Ladislav Klicman. Processus iudiciarius contra Jeronimum de Praga habitus Viennae a 1410 - 1412 Historický Archiv České Akademie č. 12. . . . . » — 90
Dr. Zdeněk V. Tobolka. Hilaria Litoměřického traktát k panu Janovi z Rozenberka. Hist. Archiv Č. Akademie č. 13. . . . . . . » — 90
Václav Schulz. Korrespondence hraběte Václava Jiřího Holického ze Šternberka. Historický Archiv České Akademie č. 14. . . . . . » 2·—
Emil Ott, Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. Díl II. . . . » 2·40
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část V. (1406—1407) Histor. Archiv České Akademie č. 15. . . . . » 6·54
Václav Schulz Listář kolleje Jesuitské u sv. Klimenta na Starém Městě pražském z let 1628—1632. — Histor Archivu číslo 16 . . . . . » 1·80
Čeněk Zibrt. Bibliografie české historie. Díl I. (I. Knihověda a část všeobecná. II. Pomocné vědy). . . . . » 7·40
Václav Schulz. Korrespondence Jesuitů provincie české z let 1584—1770. Histor. Archiv Č. Akademie č. 17. . . . . » 4·20
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část VI. (1407 - 1408). Historický Archiv Č Akademie č 18 . . . . » 5·30
Zikmund Winter. Život a učení na partikulárních školách v Čechách v XV. a XVI stol. » 6·—
Václav Novotný. Inquisitio domorum hospitalis S. Johannis Hierosolimitani per pragensem archidioecesim facta anno 1373 Historický Archiv Č. Akademie č 19 . . . . » 1·40
Václav Schulz. Příspěvky k dějinám moru v zemích českých z let 1531-1746. Histor Archiv Č. Akademie č. 20. . . . . » 4·20
Ferdinand Tadra Soudní akta konsistoře Pražské Část VII 1420 1424 a Dodatky. Historický Archiv Č Akademie č. 21. . . . . » 3·80
Emil Ott. Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. Díl III. . . » 3·—
Dr. Antonín Pavlíček. Chek ve vědě a v zákonodárství Cena . . . . . » 3·
Čeněk Zibrt. Bibliografie české historie. Díl II. (I. Prameny. II. Zpracování) » 14·50
Martin Kolář a August Sedláček. Heraldika českomoravská . . . . . » 5·—

TISKEM ALOISA WIESNERA V PRAZE,
KNIHTISKAŘE ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

HISTORICKÝ ARCHIV
ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.
ČÍSLO 23.

LISTY
KLÁŠTERA ZBRASLAVSKÉHO.

SEBRAL A K VYDÁNÍ UPRAVIL

FERD. TADRA,
KUSTOS C. K. VEŘ. A UNIVERSITNÍ KNIHOVNY, M. ČLEN ČESKÉ AKADEMIE
A KR. Č. SPOL. NAUK.

V PRAZE.
NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.
1903.

Publikace od I. třídy České Akademie posud vydané:

V Rozpravách:

ROČNÍK I.

Číslo 1. Dr. František Laurin. Pokrevenství a švakrovství jakožto překážky manželství rozlučující . . . . Cena K 1·50
» 2. Ferdinand Tadra. Kanceláře a písaři v zemích českých za králů Jana, Karla IV. a Václava IV. z rodu Lucemburského . . . . . » 4·60
» 3. Frant. Dvorský. Albrecht z Valdštejna až na konec r. 1621. . » 3·40
» 4. JUDr. Karel Kadlec. Provozovací právo k dílům dramatickým a hudebním. . . . . » 1·80

ROČNÍK II.

Číslo 1. František Mareš. České sklo. . . . . » 4·50
» 2. Josef Konstantin Jireček. Poselství republiky dubrovnické k císařovně Kateřině II. V l. 1771 1775. . . . . » 2·—
» 3. Dr. František Laurin. Nařízení papežské kongregace »Auctis admodum«, ze dne 4. listopadu 1892 . . . . »—·40

ROČNÍK III.

Číslo 1. Josef Kalousek. O staročeském právě dědickém a královském právě odúmrtném na statcích svobodných v Čechách i v Moravě. . »—·90
» 2. Dr. Čeněk Zíbrt. Seznam pověr a zvyklostí pohanských z VIII. věku. . . . . » 2·80
» 3. Josef Smolík. Pražské groše a jejich díly . . . . » 2·60
» 4. Ferdinand Menčík. Volba Papeže Innocence X. . . . . » 1·—
» 5. František Čáda. Noetická záhada u Herbarta a Stuarta Milla. . » 2·80

ROČNÍK IV.

Číslo 1. Frh. von Helfert. Gregor XVI. und Pius IX. Ausgang und Aufgang ihrer Regierung October 1845—November 1846 . . . . . . » 3·20
» 2. Dr. Frant. Storch. Vyručení obviněného z vazby vyšetřovací. . » 2·20
» 3. Dr. Josef Pekař. Dějiny Valdštejnského spiknutí . . . . . . » 7·80
» 4. František Krejči. Element psychologický . . . . » 1·30

ROČNÍK V.

Číslo 1. O. Hostinský. Jan Blahoslav a Jan Josquin . . . . » 5·20
» 2. Josef Smolík. Denary údělných knížat na Moravě . . . . » 1·60
» 3. Cyrill Horáček. Počátky českého hnutí dělnického . . . . . . » 2·20

ROČNÍK VI.

Číslo 1. Dr. Karel V. Adámek. Příspěvky k dějinám selského lidu z okolí Hlinska v XVIII. věku. » 1·40
» 2. Dr. Frant. Krejčí. Zákon associační. (Pokus psychologický.) . . » 2·—
» 3. Josef Smolík. Nález denárů v Chrášťanech u Českého Brodu. . » 1·—

ROČNÍK VII.

Číslo 1. Dr. Lubor Niederle. Starověké zprávy o zeměpisu východní Evropy se zřetelem na země slovanské. . . . . » 2·—
» 2. Josef Smolík. Denary Boleslava I., Boleslava II., Boleslava III. a Vladivoje . . . . » 2·—

ROČNÍK VIII.

Číslo 1. Alfons Žák. Listy Oldřicha, probošta Steinfeldského, do Čech a na Moravu zaslané. . . . . »—·80
» 2. Frant. Mareš. Prokopa písaře Novoměstského česká »Ars dictandi«. . . . . »—·80

ROČNÍK IX.

Číslo 1. Dr. Miloslav Stieber. K vývoji správy. Vliv českých živlů na správu v Dolních a Horních Rakousích a její význam pro rakouský exekuční proces. . . . . » 3·80
» 2. Gustav Friedrich. O zakládací listině kapituly Litoměřické. . . » 1·—

ROČNÍK X.

Číslo 1. Dr. August Miřička O formách trestné viny a jich úpravě zákonné. » 2·70
» 2. František Čada. Hynovo dušesloví . . . . » 2·30
» 3. Dr. Karel Kadlec. Verböczyovo Tripartitum . . . . » 5·30

ROČNÍK XI.

Číslo 1. Dr. Jan Heller. Svépomocný prodej zboží dle práva obchodního na základě práva obecného . . . . » 2·20
» 2. Dr. Karel Chytil. O junkerech Pražských. . . . . » 2·—

Pokračování viz na třetí straně obálky.

HISTORICKÝ ARCHIV

VYDÁVÁ

I. TŘÍDA ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA

PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ V PRAZE.

PÉČÍ

HISTORICKÉ KOMMISSÍ PŘI NÍ ZŘÍZENÉ.

ČÍSLO 23.

LISTY KLÁŠTERA ZBRASLAVSKÉHO.

V PRAZE.
NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.
1904.

LISTY

ÁŠTERA ZBRASLAVSKÉHO.

SEBRAL A K VYDÁNÍ UPRAVIL

FERD. TADRA,

KUSTOS C. K. VEŘ. A UNIVERSITNÍ KNIHOVNY, M. ČLEN Č. AKADEMIE
A Č. SPOL. NAUK.

V PRAZE.
NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.
1904.

TISKEM ALOISA WIESNERA V PRAZE,
KNIHTISKAŘE ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

ÚVOD.

Archiv někdy kláštera Zbraslavského a přítomná sbírka listů klášterních z let 1292—1785.

Jest to jedna ze smutných kapitol dějin minulosti země české. Klášter, ložený v místě rozkošném na blízku Prahy od posledních Přemyslovců tím vysloveným účelem, aby v něm byla hrobka královské rodiny české sepultura nostra et regum Bohemiae«, tak častěji čteme v listinách krávských), -- podobně asi jako slavný klášter sv. Diviše ve Francii — od kladatelů svých bohatě nadán, jehož budova a kostel s velikou okázalostí nádherou u přítomnosti královské rodiny a četných vynikajících osobstí stavu světského i duchovního z Čech i z říše německé u příležitosti ivné korunovace krále Václava II. r. 1297 byly založeny, vystavěný pak unificencí královskou a okrášlený i obohacený sbírkami knih a jiných ácností, tak že budil obdiv i cizinců, jehož opatové stáli v první řadě dců královských i v dějinách nejednou důležitou hráli úlohu, v němž utečně poslední členové král. rodiny Přemyslovců svůj odpočinek — šem ne na dlouho -- nalezli, v bouřích domácích zbořen a skoro zničen, zůstatky královské zneuctěny, mnichové vyhnáni, knihy a listy i jiné ácnosti rozptýleny, — po delší opuštěnosti znovu sice povstal z rumu a dle měrů doby a prostředků opět zveleben, avšak náhle zrušen a opětně oro zničen, tak že o mnohých vzácnostech v něm chovaných ani nejenší zprávy nemáme, jehož rukopisy, knihy a listiny z velké části buď raceny neb do všech koutů rozprášeny, tak že s velikou námahou a to n z části a z přepisů shledány býti mohou — toť obrázek minulosti avného druhdy kláštera Zbraslavského, jehož jméno — i kdyby nic jiného ám nezbylo než dílo jednoho z prvních opatů, známého kronikáře Petra

Žitavského, totiž jeho Kronika Zbraslavská, zajisté nepřestalo by žíti v paměti národa našeho.

Není úmyslem mým obšírněji vypisovati začátky a dějiny kláštera Zbraslavského, leč toliko pohlédnouti se po osudech sbírek klášterních, totiž knihovny a jmenovitě archivu klášterního, kteréžto obě sbírky měly asi stejný neb velmi podobný osud.

Knihovna založena hned při počátku kláštera a s ní zároveň i archiv. Král Václav II. dle zprávy Petra Žitavského hned při založení r. 1292 daroval 200 hřiven »pro libris comparandis«, za kteroužto sumu nakoupeny v Paříži knihy (»Peracto capitulo generali praedicti abbates Parisius venientes pro pecunia, quam rex eis dederat, multa librorum volumina emerunt«). Během 14. století, kdy kupování a přepisování knih v Čechách neobyčejně bylo rozšířeno, rozmnožen tento základ knihovny od osvícených opatů — jmenuji jen opata Otu, který počal psáti kroniku Zbraslavskou, a Petra Žitavského, hlavního spisovatele téže kroniky — měrou zajisté značnou, bezpochyby také kronikami staršími, českými i cizími.*)

Mimo jiné opatřena biblí šestidílná, zajisté skvostně psaná, o jejížto osudech a tudíž i o osudu jiných knih klášterních zachovala se nám zpráva nad jiné zajímavá, sepsaná v listině opata Zbraslavského Jana ze dne 18. srpna 1447. (Orig. v arch. Mus.) Dle této zprávy mnichové Zbraslavští r. 1419, kdy po smrti krále Václava IV. počali se již obávati osudu, který klášter po roce potkal, sebrali vzácné knihy a bezpochyby i jiné vzácné věci a odvezli je k uschování a opatrování na hrad Karlštein. Během válek husitských purkrabí Karlšteinský, Zdislav Tluksa z Buřenic, prodal knihy ty a s nimi i dotčenou bibli písaři ungelta v Praze Janovi, — snad témuž, jehož Tomek uvádí při r. 1428 — který pak posledním pořízením odkázal knihy své koleji mistrů a studentů řeč. Nazaret. Tito poznavše, že bible šestidílná patřívala klášteru Zbraslavskému, otázali se opata a konventu žádajíce je, aby sdělili bližší známky knihy té, aby s jistotou mohli seznati, že kniha ta skutečně klášteru náležela, a když se jim nepochybné jistoty dostalo, uznali, že kniha patřila klášteru Zbraslavskému a ku snažné žádosti opatově projevili ochotu, za přiměřenou náhradu peněžitou knihu tu klášteru vrátiti. Ustanovena cena 16 kop. gr. Pr. a za tuto sumu šestidílná bible vrácena — čili, jak opat v listě svém praví, »darována« — opět do kláštera Zbraslavského. K listině dotčené přitištěny jsou pečeti opata a konventu i rektorátu university Pražské za rektora mistra Maříka z Benešova.

*) Tak nalézáme ku př. zprávu o zaslání spisu »de statu terrae sanctae« opatovi Petrovi Žitavskému samým spisovatelem, Vilémem ryt. z Boldensele, který r. 1337 v klášteře Zbraslavském se zdržoval a s opatem Petrem i potom důvěrné styky udržoval (viz list 1337, 29. Sept. čís. 70.). O staré knihovně kláštera Zbrasl. viz článek »Die ursprüngliche Königsaaler Bibliothek« v Monatschrift der Ges. des Vaterländ. Museums II. 1828 str. 387.

S knihami odvezeny zajisté k uschování na Karlštein též důležitější listiny archivu klášterního. Že archiv již brzy po založení svém měl značný počet privilegií a obdarování, jest jisté; dosvědčují to zbytky, které se mi tuto podařilo sebrati, dosvědčuje to též zlomek jakéhos sebrání listin klášterních z druhé poloviny 14. věku. Jest to bohužel pouze jediný list pergamenový, který nalezen byl na deskách rukopisu knihovny kapitolní v Praze, a zachovaly se nám na něm přepisy dvou listin klášterních (z nichž jedna neúplná) a konec listiny třetí. Jedna z nich má nadpis »Abrenuncciacio Gablone per Petrum sub Petro abbate,« a k tomu přidáno »Capitulum centesimum quinquagesimum septimum« — jest to list tuto uvedený pod čís. 61. dd. 14. Octobris 1332 in Montibus Chut. Druhá má nadpis »de testamento d. Ulrici Clementerii sub d. Petro abbate« a při tom »Capitulum centesimum quinquagesimum octavum«, konec však i datum schází, náleží ale zajisté buď též do r. 1332 aneb do roku nejbližšího. Bylo vysloveno mínění,*) že jest to zbytek diplomatáře klášterního a že klášter Zbraslavský měl do r. 1332 již více než 158 listin. Rozdělení v kapitoly neukazuje k tomu, že by to byl diplomatář, spíše by se dalo souditi, že to byla jakási podrobná historie klášterní s přepisy listin, majetku klášterního se týkajících. I formát tohoto zbytku — malý quart — byl by u starého diplomatáře neobyčejný; písmo pak není ani na tomto jediném listě stejné, první strana psána písmem zběžným, druhá však jinou rukou písařskou — obojí písmo není současné s Petrem Žitavským, nýbrž zajisté až z druhé polovice 14. století. Nad to zdá se mi počet 158 listin do r. 1332 předce příliš velkým. Ať však to byl diplomatář neb kronika klášterní, jisto jest, že archiv Zbraslavský byl již v polovici 14. století dosti bohatým a choval důležitá privilegia a obdarování, která bylo nutno před zkázou chrániti. Zdali po válkách domácích všechny listiny byly klášteru vráceny, není známo, pochybujeme ale, že se tak stalo.

Jiná nehoda s listy potkala klášter r. 1459. Toho roku — neb snad již r. 1458 — svěřil opat Zbraslavský, neznámo z jakých příčin, truhlici s listy a klenoty některými k věrné ruce Jarošovi, porybnému v Praze, snad k opatrování v jakémsi nebezpečí. Z nařízení královského vydal týž Jaroš truhlici jemu svěřenou úředníkům královským; dozvěděv se pak, že opat a kněží Zbraslavští jeho proto obviňují a snad podezřívají, žádal městskou radu Pražskou o zastání, aby se mu v tom křivda neděla. U přítomnosti některých osob z rady i z obce uznali opat a kněží Zbraslavští, že Jarošovi stala se od nich křivda a slíbili, že nemá býti od nich nijak obviňován, což zapsáno v knihu městskou (viz list dd. 20. Januar. 1459).

Podobně r. 1517 domáhali se opat a konvent listin a privilegií klášterních, které byli před tím ve dvou truhlicích i s některými klenoty svěřili v opatrování a k věrné ruce administratoru arcibiskupství Pražského

*) Od vydavatele prof. Losertha v Mittheilungen d. V. f. Gesch. d. Deutschen XV. str. 156 a též v Sitzgsber. d. Wien. Akad. 98 str. 380.

Janu Žákovi. K snažné jich žádosti byly jim téhož roku obě truhlice navráceny (viz listy z r. 1517, dne 6. a 14. Martii).

Takovým spůsobem asi některé starší listiny do archivu klášterního více se nedostaly. Tak jmenovitě můžeme skoro jistě za to míti, že první fundační listina krále Václava II. z r. 1292 klášteru vrácena nebyla. Když r. 1763 opat Zbraslavský od krajského úřadu byl vyzván, aby předložil fundační listiny v opise, tu tehdejší opat Desiderius Andres listem daným dne 24. března 1763 předložil přepis druhé fundační listiny krále Václavovy z r. 1304, dodávaje k tomu, že z listiny té vysvítá »dass dieses Stift Königsaal von Wenceslao pio glorreichen Andenkens a. 1304 errichtet worden« — že byl klášter založen r. 1292, nedodává.*) Originál první fundační listiny bezpochyby více neexistuje, aspoň nelze nám o něm podati žádné zprávy.

Vzdor takovýmto ztrátám jednotlivých listin zůstával archiv kláštera Zbraslavského v hlavní části netknut. Když r. 1638 shotoven diplomatář archivu, tak zvané »Copiarium privilegiorum mon. Aulae Regiae«, o němž později obšírněji promluvím, přepsáno do něho celkem 200 listin čili privilegií. První fundační listina z r. 1292 mezi nimi není. Před zrušením kláštera Zbraslavského r. 1785 měl archiv klášterní zajisté více než 2000 kusů různých listin a dopisů, ovšem hlavně statků klášterních se týkajících, jakož viděti z katalogu archivního tuto otištěného.

Co se knih dotýče, nalézáme v inventáři, shotoveném r 1522 při odevzdání správy nově zvolenému opatu, zaznamenáno knih kostelních, tedy missálů, kancionálů a j. 23, knih ostatních, tedy zajisté vesměs neb z největší části rukopisů 195. Jak bohatá byla knihovna klášterní r. 1785, nemůžeme udati

Ještě blízko před zrušením jednalo se o potvrzení privilegií a obdarování klášteru Zbraslavskému v dobách dřívějších udělených, za kteréž opat a konvent císaře Josefa II. požádali. Dne 11. září 1783 podáno od spojené kanceláře dvorské dobrozdání, aby císař vydal potvrzení takové, ovšem s jistými výhradami, a při konceptu tohoto dobrozdání jest poznámka císařova: »Diese Privilegien will ich auf die eingerathene Art bestätigen. Joseph m. p.« Potvrzení to vydal císař Josef II. dne 29. prosince 1783. Psáno jest na 89 listech krásného pergamenu velkého čtverce, kaligraficky, každý arch (4 listy) jest kolkován známkou 2 zlat., jest tedy 22 archů a kolků a poslední 89tý list, kdež se nacházejí podpisy, též jest kolkován; svázáno jest vše v knihu s deskami pergamenovými, na šňůrách provlečených všemi listy i deskami přivěšena veliká pečeť císařská v dřevěné krabičce. Mimo kolky zaplatil klášter Zbraslavský taxu 430 zl., písaři bezpochyby zvlášť placeno. Výhrady, o nichž se v dobrozdání dvorské kanceláře

*) Také ve spise Vischově, Bibliotheca script. ord. Cisterc. str. 389 uveden při klášteře Zbraslavském rok 1304 co rok jeho založení. Spis ten tištěn r. 1656 a zprávy podávány do něho z klášterů samých, tak že souditi můžeme, že již tenkrát první zakladací listina scházela.

mluví, přijaty doslova do potvrzení a sice: »dass die darinn einkommende Berechtigung zu Erbschafts-Erwerbungen, zum Ankauf beweglicher und unbeweglicher Güter und die Befreiung von allen Mauten und Abgaben gänzlich für unwirksam und daraus hinweggelassen geachtet werden solle.« Vzdor tomuto potvrzení byl klášter Zbraslavský rozhodnutím cís. dd. 24. září r. 1785 zrušen, kteréžto rozhodnutí dne 2. prosince 1785 — brzy po smrti posledního opata Coelestina Stoye — bylo v klášteře od krajského hejtmana Berounského vyhlášeno. Knihovna a archiv měly se dostati Pražské universitní knihovně, avšak stalo se tak jen se skrovnými zbytky. Mnichové, kteří bezpochyby dříve o zrušení kláštera se dozvěděli, než bylo jim oznámeno, a majíce po úmrtí opata snad též více volnosti i znajíce bezpochyby případ při zrušení klášterů jesuitských, kdy výslovně bylo řečeno, že věci nalézající se v bytech mnichů mají považovány býti za jejich privátní majetek, rozebrali vzácnější knihy a rukopisy a snad i některé listiny originální s visutými pečeťmi k sobě do bytů, takže když komisse do kláštera přišla a soupis listin nalezených shotovila, shledává se počet jich nad míru neúplný. Bezpochyby že mnoho věcí takových bylo do blízkého hlavního města neb jinam prodáno. Nelzeť si věc jinak vysvětliti, neboť pokud se týká bibliotéky, nemůžeme o knihách bývalého kláštera Zbraslavského žádné zprávy podati; mezi rukopisy Klementinské knihovny není — pokud známo — ani jediného, který by byl označen co bývalý majetek kláštera Zbraslavského, několik prvotisků a snad i starší některé knihy nalézají se nyní v knihovně kláštera Strahovského.*)

Listiny klášterní byly od úředníka Klementinské knihovny Jos. Arn Karmaschka seznamenány s udáním roku a krátkého obsahu. Toto »Archivs-nventarium des aufgehobenen Cistercienserstiftes Königsaal« (nyní v archivu Klementinské knihovny vedle ostatních podobných klášterních inventářů) ykazuje celkem asi 150 listin originálních a jest vedle jmenovaného již ředníka podepsáno též od kustoda Karla Fischera co příjemce, kterýž tomu ještě připsal, že mimo uvedené listiny žádné jiné spisy z archivu ěkdy kláštera Zbraslavského do císařské knihovny se nedostaly. Z listin tomto inventáři sestavených a do knihovny Klementinské odvedených ozději větší část musila býti odevzdána do Vídně do státního archivu

*) Nepochybujeme o tom, že jak v archivu tak v knihovně chovány spisy a knihy, teré klášteru k uschování a v ochranu dány byly — jak se to vůbec v klášterních rchivech a knihovnách shledává. Takovou zmínku nalézáme na př. o staré knize ostela farního v Hrnčířích, kterýžto kostel, napřed farní, připojen byl ku správě aráři v Jirčanech. Ku konci století 17. držel faru tu mnich kláštera Zbraslavského ridrich Wünsch; klášter sv. Mikuláše na Starém městě Pražském, jemuž právo patroátní kostela v Hrnčířích náleželo, chtěl faru obnoviti a jednalo se o tom po delší obu, hlavně r. 1704 a 1705. V zápisech archivu kláštera sv. Mikuláše (nyní v Klenentinské knihovně 2 C 14) nalézáme zprávu: »Ecclesiam hanc (sc. Hrnčíře) nunc . Procopii olim s. Nicolai antiquam satis esse, siquidem in libro antiquo huius ecclesiae, ui in monasterio Aulae Regiae asservatur, annotatum reperitur, eam a. 1597 fuisse arochialem etc.«

a do administrace státních statků (Staatsgüteradministration) a sice odevzdáno z nich do státního archivu 72 kusů, do administrace státních statků 13 kusů; v knihovně Klementinské zbylo 60 kusů z nich, asi o 5 kusech nemohl jsem nalézti stopy. V c. k. tajném státním archivu ve Vídni nalézají se posud všecky tam odevzdané listiny počtem 72*), kam se dostaly listiny z administrace státních statků, nemohu udati, nalezl jsem ale přepisy všech, tak že listiny sestavené v dotčeném inventáři všecky tuto jsou otištěny.

Z listin v inventáři uvedených zůstalo v Klementinské knihovně — jak uvedeno — 60 kusů; v době pozdější dostalo se sem ještě něco jiných listin latinských, českých i německých, tak že nyní v knihovně Klementinské celkem 95 listin bývalého archivu kláštera Zbraslavského se nalézá, 80 z nich na pergameně, ostatní na papíře, mimo některé pozdější přepisy.

Ze zrušeného kláštera přímo bylo hned guberniu odevzdáno 27 svazků (fasciklů) různých listin nehodících se k uschování (?) — snad účtů, kvitancí a j. — ku zničení.

Počet originálních listin, které se tedy nyní nalézají v Klementinské knihovně Pražské a v c.k. státním archivu Vídeňském — celkem 167 kusů — nikterak se nesrovnává s počtem, který skutečně před zrušením kláštera v archivu jeho se nalézal. Když jsem počal sbírati listiny Zbraslavské, tvořily ovšem tyto originály základ sbírky; avšak aby někdejší archiv klášterní aspoň přibližně byl úplný, bylo potřebí ještě na jiných místech mimo jednotlivé listy i jiné pomůcky k tomu shledávati. Byl to především známý již formulář 14. století, nyní v klášteře Oseckém chovaný, kdež jedno oddělení obsahuje listiny Zbraslavské, starší to privilegia krále Václava II., Jana Lucemburského a Karla IV., o němž Palacký (ve svých Formelbücher str 240 a násl.) podal zprávu i výpisy. Mimo to měl jsem před rukami ještě následující, posud nepoužité sbírky listin Zbraslavských.

»Vidimus Privilegiorum et Majestalium mon. Aulae Regiae«, vidimovaný přepis privilegií Zbraslavských, shotovený r. 1626 dle originálů a od registrátora kanceláře král. úředně pověřený, nyní v archivu Musea království Českého se nacházející. Obsahuje přepisy 26 listin královských se všemi v nich inserovanými listy staršími, kteréž se tedy v přepisech několikrát opakují, a sice: Krále Václava II. obě fundační listiny z r. 1292 a 1304; královny Elišky list z r. 1330; krále Jana listy z r. 1311, 1325, 1331 (dva), 1341; Karla IV. listy z r. 1341, 1350 (dva), 1354, 1355 (tři), 1361 (čtyři); Václava IV. listy z r. 1385 (dva); Sigmunda listy z r. 1422 (dva); Ladislava list z r. 1454; Jiřího list z r. 1459; Vladislava list

*) V c. k. státním archivu Vídeňském chovají se klášterní listiny ve velice výhodném uspořádání k použití. Listiny jednotlivých klášterů uloženy jsou v pořádku chronologickém — každý klášter zvlášť — na deskách dřevěných a uschovány ve skříních a potřebí tedy jen udati klášter, aby badateli ihned listiny jeho byly předloženy. Pro listiny z klášterů českých pořízen zvláštní katalog, kdež dle jednotlivých klášterů a dle letopočtu s udáním obsahu zapsány jsou.

z r. 1471; Ferdinanda I. list z r. 1537. Ku konci přepisu jest následující úřední potvrzení: Ego Laurentius Ernestus Swatoss a Löwenfels, sac. Caes. Mtis. Cancellariae Bohemicae registrator, fidem facio, insertas eas copias XXXXVIII foliis comprehensas cum suis originalibus illaesis et a dd. quondam imperatoribus ac regibus benigne concessis auscultatas et collacionatas de verbo ad verbum concordare. In cuius rei fidem propria manu subscripsi et sigillo maiori meo corroboravi ad haec rogatus et requisitus. Actum Pragae XXVI. die m. Februarii a. MDCXXVI. Idem qui supra. (Pečeť přitištěna.) Každý jednotlivý přepis těchto skutečných privilegií klášt. mimo to zvlášť od téhož registratora podepsán.

Druhá pomůcka — co do počtu zachovaných přepisů listin mnohem obsáhlejší, ne sice zcela neznámá, avšak — pokud mi známo — posud nepoužitá, důležitá sbírka listin kláštera Zbraslavského, jest kopiář dříve zmíněný »Copiarium privilegiorum mon. Aulae Regiae« ve 2 dílech nestejně velkých, který se nyní chová v knihovně kláštera Oseckého. Nazývá se sice Cop. privilegiorum, ale mimo privilegia jsou v něm přepsány i mnohé jiné listy, skoro výhradně majetku kláštera se týkající. Přepisy ty shotoveny — jakž z poznámky na přední desce pergamenové (list z nějakého kancionálu) viděti — r. 1638 »per fratrem Martinum«. Tehdejší opat kláštera Zbraslavského byl zároveň též opatem kláštera Oseckého, i nalézalo se tenkráte také něco listů Oseckých v archivu Zbraslavském, a zmíněný br. Martin přepsal mezi listy Zbraslavské též asi 25 kusů listin Oseckých. Svazek první kopiáře, obsahující listiny ze století 13. a 14., má celkem 163 přepisů. které jsou napřed dle běžných čísel zregistrovány a dosti správně chronologicky spořádány, vždy s krátkým regestem a udáním strany, na které přepis počíná. Popsaných stran — ovšem jen asi z jedné třetiny popsaných — má tento svazek 530; z uvedených 163 čísel netýká se 26 čísel Zbraslavi, nýbrž z větší části Oseku, dalších asi 80 čísel zachovalo se v originálech buď v Klement. knihovně neb ve Vídni, něco též již uveřejněno v Regesta Boh. od Emlera, tak že více než 50 přepisů listin Zbraslavských tohoto dílu kopiáře Oseckého nikde jinde jsem nenalezl. Jsou to vesměs listiny století 14. (jedna z r. 1297).

Druhý díl kopiáře Oseckého, v němž přepsány jsou listiny z 15. až 17. stol. (do r. 1638), čítá pouze 64 čísel na 211 listech (několik zadních listů jest vytrháno); z předu jest registřík jako při prvním díle (první list reg. vytržen). Z uvedených 64 čísel netýkají se 3 Zbraslavi, asi 30 zachováno v originále, 30 listin z tohoto dílu jsem tedy jinde nenalezl.

Kopiář psán byl v klášteře Zbraslavském, kdež ještě později se nalézal, neboť pozdější rukou provedeny v textu různé opravy s výslovným podotknutím, že tak nachází se v originále. Písmo jest dosti zřetelné a přepisy až na některá jména místní a osobní v celku jsou správné. Přepisovatel udával ku konci každého přepisu — a sice zvláštními znameními — kolik pečetí při originálu nalezl, zda jsou celé či poškozené, aneb zda úplně

scházejí. Jest tedy v obou dílech kopiáře Oseckého zachováno asi 200 listin Zbraslavských, o nichž s určitostí můžeme říci, že se nalézaly r. 1638 v archivu klášterním a z těch asi 80 listin, které se jinde nezachovaly. Však ani to není počet úplný listin klášterních, jakož lze konstatovati z pomůcky třetí, pokud se týká archivu samého zajisté nejdůležitější. Jest to:

Katalog archivu Zbraslavského (Archivum mon. in Aula Reg. vulgo Zbraslav dicti prope Pragam ord. Cisterc.,), který se nyní chová v Klement. knihovně pod signat. II. C. 27. Psán byl tento katalog na základě staršího uspořádání listin asi v polovici 18. stol. (začato asi mezi lety 1730—40) a pokračováno pak se zapisováváním listin přibývajících až do konce trvání kláštera. Archiv neboli skříň archivní rozdělena byla v tolik přihrádek či oddělení, kolik písmen v abecedě, tak že každá listina vložena byla do té přihrádky označené písmenou, se kterou začínalo jméno místa či statku, o němž se v listině hlavně jednalo, tedy na př. všecka privilegia a milosti klášteru udělené pod písmenou *A* (Aula Regia), listiny týk. se k. p. Lahovic pod písmenou *L.*, některé i všeobecně k p. Indulgentiae pod *I.*, Obligationes pod *O.* atd., jednotlivé listy pak napřed aspoň částečně chronologicky, později dle toho, jak do archivu přicházely, označeny vedle písmeny běžným číslem a v tomto pořádku zapsány též v katalogu dle písmen a dle čísla. Orig. listy byly složeny a uschovány do obálek papírových, na nichž byl napsán obsah listiny a dotčená signatura, a uloženy do přihrádky určené a dle katalogu tam také lehce nalezeny. Někdy jest pod jedním číslem více listin, týkajících se téhož jednání, na př. »Litterae diversae in orig. ratione permutationis dominii Landsberg a. 1356.« Počet čísel pod jednotlivými písmenami zapsaných není tedy stejný, nejmenší u písmeny *O*, toliko 3, největší u písmeny *P* totiž 87, celkem 746 čísel.

Později — bezpochyby, když již skříň archivní byla naplněna, – zřízena skříň nová, zelená nazvaná, a v té uloženy a v katalogu zapsány nově přibylé listiny, však jen od písmeny *A* až do *I*, a nikoliv dle jmén statků, nýbrž beze všeho určitějšího pořádku, a též častěji tím spůsobem, že listy týkající se jedné záležitosti uvedeny pod jedním číslem, při většině pak schází udání roku. Soupis tento novější přivázán v katalogu napřed a začíná označením skříně: »In scrinio viridi« sub. lit. *A* co číslo 1. fasciculus »Scripta varia emptionem et exsolutionem boni Mokropecz concernentia«. V oddělení tomto jest 244 čísel pod písmeny *A—I*, celkem tedy v obou odděleních katalogu 990 čísel. Poněvadž mnohá jednotlivá čísla katalogu, označená co fascikl, obsahují někdy až 20 i více listů, bylo zajisté v archivu kláštera Zbraslavského před zrušením jeho r. 1785 shromážděno více než 2000 různých listin a dopisů. Katalog jest ku konci podepsán a sice jmény: P. Ambrosius administrator a P. Gotthardus Stoll p. t. prior et archivarius, na zadní straně téhož listu pak přitisknuta v červeném vosku malá pečeť klášterní.

Připomenouti dlužno, že Osecké listiny, o kterých jsem se zmínil dříve, že přepsány jsou v kopiáři Oseckém, v katalogu klášterního archivu zaznamenány nejsou, což mám za důkaz, že byly před tím již odevzdány do Oseka. Zbraslavské listiny, přepsané v kopiáři, jsou vesměs v katalogu uvedeny.

Kdyby bylo později se pokračovalo v zapisování jednotlivých listin do katalogu archivního tím spůsobem, jak bylo započato, kdyby totiž při každé listině byl udán obsah a datum, byl by se dal celý bývalý archiv klášterní, jak byl před zrušením, řádně chronologicky sestaviti; bohužel nebylo však dbáno původního spůsobu zapisování, listiny týkající se jednoho předmětu uváděny hromadně, často i bez udání roku, tak že není možno, značnou část listin zařaditi.

Vedle obou jmenovaných skříní archivních mluví se častěji ještě o skříni třetí »brunei coloris«, kdež se chovaly kvitance, účty a kontrakty. Při písmeně *Q* v katalogu jest poznámka: »Quiettantiae ob numerositatem et diversitatem hic ommittantur ac in alium locum specialiter per alphabetum consignandae reservantur.«

Veliká většina originálních listin někdy Zbraslavských, které se nyní chovají v c. k. státním archivu Vídeňském a v knihovně Klementinské, označena jest posud starou signaturou klášterní a dle této nalézají se skutečně uvedeny v katalogu, důkaz to, že lze se na udání katalogu bezpečně spoléhati.

Ještě o jedné větší sbírce listů klášterních jest se mi zde zmíniti. Jest to zápisní kniha opata Zbraslavského Jiřího Junkera (1654—1684), o kteréž podal první zprávu prof. Jan Nedoma v Č. Čas. Historickém 1901 str. 458. Opat Jiří Junker (z Horního Kunreuthu blíže Cheba)*) dal od písaře klášterního zapisovati ve zvláštní knihu listy různým osobám jménem jeho i jménem kláštera zaslané, i také odpovědi k těmto listům. Jest pravděpodobno, že opat Jiří Junker zavedl tato registra hned při počátku svého úřadování a že pokračoval až do konce života svého, tak že asi několik svazků (nejméně tři) takových knih zápisních za něho bylo napsáno; zachována jest — pokud nyní známo — jediná kniha, obsahující zápisy z let 1667—1680, která — jak viděti z poznámek pozdějších — v letech 1812—1815 byla majetkem kteréhos mistra tesařského na Zbraslavi a nyní jest majetkem prof. J. Nedomy v Karlíně Zápisní kniha ta, někdy svázaná, nyní bez desek, čítá asi 150 listů popsaných; listy, na nichž byly zápisy od ledna do prosince 1669, jsou vytrhány. Zápisy jsou psány v řeči české německé i latinské; po straně každého zápisu uveden krátký obsah v řeči latinské. Jsou to blahopřání ku svátkům vánočním, k novému roku i k jiným příležitostem, poslané od opata různým osobám (ku př. nejvyššímu purkrabí Bern. Martinicovi, arcibiskupům Kolovratovi a Matoušovi z Bilenberku, opatovi Strahovskému, strýci Jiřímu Ad. Junkerovi, purkmistru v Chebu

---

*) Rodina Junkerů již v 15. století v Chebu byla velmi rozšířena a vážena.

a jiným), dále různé kvitance, žádosti za propuštění z poddanství, též propouštěcí čili výhostní listy, odporučení osob k službám, žádosti a prosby za slevení kontribuce poddaným, rozepře sousedské (neoprávněné pasení dobytka, sekání dříví a pod.), jednání o desátky a jiné platy, které z vesnic klášteru měly býti odváděny, jednání o lidi poddané ve vsích smíšených, t. j. takových, kde vedle kláštera Zbraslavského byla ještě jiná vrchnost atd. Celkem má rukopis ten asi na 300 zápisů, méně důležitých, tak že jen malý počet z nich v plném znění neb u výtahu zde uveřejňujeme.*)

Konečně uvésti dlužno rukopis archivu kláštera Oseckého »Acta miscellanea mon. Sedlecensis et Aulae Regiae«, v němž přepsány jsou různé listiny obou klášterů se týkající, většinou ovšem z dob novějších (17. a 18. století) a méně důležité, z nichž jen málo kusů tuto uveřejněno.**)

Zbývá mi nyní ještě promluviti o přítomné sbírce listů kláštera Zbraslavského.

Prvním základem byly mi ovšem originální listiny knihovny Klementinské a státního archivu Vídeňského. K těm připojeny v první řadě přepisy nalézající se v tak zvaném »Vidimus privilegiorum« archivu musejního a v kopiáři i formuláři nyní kláštera Oseckého. Spolehlivou pomůckou byl mi při tom katalog archivu Zbraslavského. Další příspěvky k této sbírce poskytnul mi jmenovitě archiv kláštera Oseckého. Zde totiž zachovala se dosti značná část archivu Zbraslavského a to listin starších ze 14. století, hlavně však několik fasciklů listin pozdějších, znamenaných vesměs ještě starší signaturou archivu někdy Zbraslavského. Oba kláštery tyto řádu cistercienského stály ode dávna v úzkých stycích, jmenovitě pak od té doby, kdy přičiněním hlavně opata Zbraslavského zrušený již klášter Osecký opět obnoven a řádu cisterciensкému byl vrácen, a kdy oba kláštery od jediného opata byly spravovány. Po zrušení kláštera Zbraslavského bezpochyby některý mnich obrátil se do Oseka a tímto spůsobem snad i dotčené archivalie sem se dostaly. Dále nalezl jsem listiny Zbraslavské v archivech Musea království Českého, metropolitní kapitoly Pražské, c. k. místodržitelství v Praze, kláštera křížovníků u sv. Františka a jednotlivé i jinde, jakož při každé udáno jest.***) Konečný výsledek mohu nazvati neočekávaným, ba překvapujícím, neboť mohu po srovnání s katalogem archivu Zbraslavského konstatovati, že ze starších listin — až do konce 16. sto-

*) Za laskavé zapůjčení rukopisu vzdávám srdečný dík nynějšímu majiteli, panu prof. J. Nedomovi.

**) Nalézáme sice ještě zmínky o některých jiných pamětech kláštera Zbraslavského, na př. o knize zvané »Liber memorabilium sub regimine d. Thomae abbatis«. (Tomáš Budecius opat r. 1716—1738, zmínky o jeho knize pamětní viz v katalogu arch. při písmeně *R* 36. a v druhé části při písm. *E* 9.) a o »Liber annotationum« (Catalog. *D* 9.); zda-li a kde by se však tyto paměti byly zachovaly, nemůžeme říci.

***) V Klementinské knihovně mimo orig. listiny nalézají se jednotlivé přepisy rukopisech (t. svázaných fasciklech listin): 2 *A* 12, 2 *B* 18, 2 *C* 5, 2 *C* 7, 2 *C* 8, 2 *D* 48. 2 *E* 1,

letí — sotva cos důležitějšího, pokud tak zaznamenáno jest v témž katalogu a tudíž před zrušením v archivu klášterním se nalézalo, ve sbírce mé scházeti bude.

Ze starších listin státního archivu Vídeňského a knihovny Klementinské značná část již byla otištěna v Regesta Bohemiae, Codex dipl. Moraviae a Archivu Českém; ty jsem v této sbírce nedal znovu otisknouti, leč jen na svém místě při krátkém regestu jsem uvedl, kde otištěny jsou. Výmínku tvoří jen obě fundační listiny krále Václava II. z r. 1292 a 1304 a několik málo starších listin, dříve neúplně otištěných. Mimo listiny otištěné v Regesta Boh. obsahuje sbírka má více než 30 listin z let 1292—1346 a to dosti důležitých a zajímavých, které v Regestech nejsou. Celkem pak obsahuje sbírka má listin od začátku kláštera až do konce 14. století 243, století patnácté má 103, šestnácté 90, sedmnácté 148 a osmnácté 40, všech tedy 624 kusů.

*

Ku konci mám za svou milou povinnost, vzdáti srdečné díky všem, kdož mi při práci této radni a nápomocni byli; jmenovitě jest mi vysloviti nejvřelejší uznání a poděkování J. M. vys. důst. p. prelátu Dr. K. Sieglovi, opatovi kláštera Oseckého, i tamnímu archiváři d. p. Ambroži Tölgovi za všechnu laskavost a ochotu mně prokázanou, J. M. nynějšímu nejd. p. velmistru řádu Křížovníků s červenou hvězdou, p. Maratovi, dříve sekretáři a správci archivu, dále p. Václ. Kratochvílovi, koncipistu při c k. státním archivu Vídeňském, p. řediteli c. k. místodrž. archivu K. Köplovi, adjunktu metrop. archivu dp. Skopcovi, archiváři mus. p. V. Šulcovi, kteří mi při práci mé laskavou pomocí přispěli.

V Praze dne 25. listopadu 1903.

Ferd. Tadra.

Opatové kláštera Zbraslavského.

1. Konrád 1292—1312 (resignoval koncem září).
2. Otto 1312—1314 (březen).
3. Konrád (podruhé) 1314—1316 (resignoval opět).
4. Petr Žitavský 1316—1339.
5. Kristian z Lamberka 1339—1340 (pouze 9 měsíců).
6. Jan (I.) z Frankenšteinu 1340—1348 (resignoval).
7. Michael 1348—1354.
8. Jan (II.) 1354—1368.
9. Heřman 1368—1380
10. Jan (III.) 1380—1396.
11. Fridrich 1396—1415.
12. Jan (IV.) 1415— c. 1424.
13. Jan (V.) c. 1424 — ?
14. Jan (VI.) ? — c. 1470.
15. Prokop c. 1470-- c 1475.
16. Jakub (I.) 1475 — c. 1478.
17. Jan (VII.) c. 1478—1502.
18. Václav 1503— c. 1521 (resignoval).
19. Jan (VIII.) 1522—1535.
20. Jakub (II.) 1536—1550.
21. Jan (IX.) 1551—1552.
22. Antonín (I.) 1552—1564.
23. Wolfgang (I.) 1564—1572.
24. Ondřej Widmann (Widmon) 1572—1586.
25. Antonín (II.) Flamming 1586—1609 († 13. Decembr.).
26. Adam (I) Vrat 1610—1612.
27. Jiří Vrat 1612—1633 († 18. Decembr.).
28. Jan (X.) Greifenfels z Pilsenburku 1633—1650.
29. Jakub (III.) Martini 1650—1654.
30. Jiří (II.) Junker 1654—1684.
31. Jan (XI.) Hellmann 1684 († po 8 nedělích).
32. Wolfgang (II.) Lochner 1684—1716.
33. Tomáš Budecius 1716—1738.
34. Theodor ze Schönfeldu 1738—1743.
35. Adam (II.) Aysl (Eisl. z Berouna) 1743—1756.
36. Desiderius Andres (Duchoslav) 1757—1770.
37. Coelestin Stoy 1770—1785.

K seznamu tomuto — který se poněkud liší od seznamu Steinbachova (Dipl. nmlung I. 162) i Zapova (Pam. arch. I. 118), aniž by ovšem činil nároky na naprou spolehlivost — nutno přidati některé poznámky resp. dodatky. V literární historii :dověké nemalou úlohu hraje spis zvaný »Malogranatum«, který ve spůsobě hovoru mezi otcem a synem pojednává »I lib. de statu incipientium, II. lib. de :u proficientium a III. lib. de statu perfectorum«. Spis ten, sepsaný asi kolem ›vice 14. věku v klášteře Zbraslavském, byl ve středověku velice rozšířen a za›val se skoro ve všech sbírkách rukopisných střední Evropy v četných exemplářích ıamotné knihovně Klementinské jest 13 různých přepisů), byl také do jiných /ků přeložen a též záhy několikrát tiskem vydán (1476–1487). Podivno, že o spiso:li knihy tak rozšířené nemáme určité a současné zprávy; rukopisy, v nichž zamenáno jméno spisovatelovo, jsou buď původu pozdějšího aneb — jsou-li ze století — jest zaznamenání jména toho pozdější přípisek. Jméno spisovatele Malonatu neudává se však v rukopisech stejně. Nejčastěji uvádí se co spisovatel opat aslavský Havel (Gallus). Již spis Vischův »Bibliotheca scriptorum ord. Cisterc« ,aný r. 1656 praví na str. 117: Gallus abbas reg. coenobii Aulae Regiae iuxta Pragam ıemiae metropolim varia scripsit, ex quibus exstant »Sermones ad fratres« et ımen magnum, quod praenotavit author »Malogranatum etc.« Většina katalogů hoven středoevropských uvádí Malogranatum pode jmenem »Gallus abbas Aulae ;iae«, podobně Hain »Repert. bibliograph.« čís. 7449—51 o prvotiscích téhož ıu. V řadě opatů Zbraslavských ve 14. stol. opat Havel listinně se doložiti nedá. :ukopisech samých — pokud jsem nahlédnouti mohl — původním písem 14. stojméno to nikde psáno není, většina rukopisů vůbec spisovatele určitě nejmenuje, ›rž mluví pouze o opatovi Zbraslavském; tak na př. rukopis knihovny Klement. D 21 (Malogranatum psané před r. 1382) má poznamenáno rukou 15. století: »Nota ›d autor sive editor Malogranati fuit venerab. pater d. abbas Aule Regie, qui fuit :e devocionis vir, ita ut esse abbas resignavit ob devocionem ante mortem.« Poımka tato jest nejstarší mně známé označení spisovatele Malogranatu, opata Zbra/ského, který resignoval. Z prvních opatů Zbraslavských známi jsou dva, kteří ignovali, a sice první opat Konrád, na kterého však sotva lze pomýšleti, druhý Jan rankensteinu, který r. 1348 resignoval a potom ještě po delší řadu let v klášteře lel a zbožností svou byl proslulý (viz list dd. 1364, 6. Ianuar. tuto otištěný). Jméno ta Jana co spisovatele Malogranatu však nikde se neuvádí.

V tištěných exemplářích Malogranatu rovněž není jméno spisovatele uvedeno — na př. v tisku z r. 1487 se čte pouze . . . »explicit dialogus dictus Malogranatum pilatus a quodam ven. abbate monasterii Aule Regie in Bohemia ord. Cisterc.« — az to, že již v té době nebylo jméno jeho určitě známo.

Vedle jména opata Havla nalézáme však i jiná jména domnělých spisovatelů ogranatu. Tak již Balbin ve své Bohemia docta II. 160 nazývá spisovatelem Malonatu opata Zbraslavského Matouše (vydavatel Ungar připojil k tomu poznámku, se asi Balbin mýlil, aneb že snad spisovatel se nazýval Matthaeus Gallus). Totéž no zaznamenal Balbin vlastní rukou do Strahovského exempláře Malogranatu :éného r. 1487*): »Id nomen (sc. Mattheus) disserte profert ms. codex, qui est in no prof. S. J. Pragae, translatus ex coenobio in Segeberge prope Lubeciam.« Dle ho nebyl to však rukopis nýbrž tisk, který Balbin tuto myslil, neboť v knihovně mentinské nalézá se pod sign. 41 E 12 prvotisk Malogranatu z r. 1487 s poznanáním na titulním listu: »Liber domus b. Marie et s. Iohannis euangeliste in Segege ordinis canonicorum regularium» a právě v této knize nalézá se jméno opata

*) Viz článek dra I. Zahradníka »Prvotisky Strahovské« ve Věstníku Č. akademie 2. str. 634—35.

Matouše na dvou místech zaznamenáno, a sice na někdejší přední desce*) čte se: »Matheus abbas monasterii Aule Regie in Bohemia« písmem 15. stol. a na titulním listu hned za poznámkou první: »In isto libro continetur Dyalogus dictus Malogranatum Mathei abbatis Aule Regie.« Kniha tato tedy náležela kdysi klášteru v Segeberku, potom koleji jesuitské u sv. Mikuláše a udává opata Matouše co spisovatele Malogranatu. Jméno to nalézá se i v některých rukopisech – ovšem pozdějších. Tak uvádí Heinemann, MS. der Bibl. in Wolfenbüttel pod čís. 552 týž spis s poznámkou 15. století: »Incipit II. liber Malogranati per Rev. patrem ac d. Matheum abbatem domus Aule Regie ord. Cisterc. prope Pragam sacreque theologie professorem compilatus.«

Jako opata Havla tak ani opata Matouše nelze listinně doložiti, ačkoli zápis první na desce knihy 41 E 12 zdá se býti skutečně věrohodným. V prvních letech století patnáctého vynikal na Zbraslavi mnich Matouš, který byl profesorem theologie v Praze a odpůrcem Husovým (srovn. Hus, Opera vyd. z r. 1558 str. 265), sepsal též některé řeči k. p. »Sermo in cena domini mag. Mathei de Aula Regia baccal. formati a. 1410 habitus**)«, měl též řeč proti Husovi na koncilu Kostnickém (»Sermo fr. Mathei de Aula Regia ord. Cisterc. magistri in artibus ac s. theologiae professoris«, — Schellhorn, Amoenitates lit. IX. 213—221). Zdali byl tento Matouš opatem Zbraslavským, nelze doložiti, leč by byl býval zvolen za doby válek husitských od některé části mnichů, kteří klášter opustili.***) Avšak tento Matouš nemohl býti spisovatelem Malogranatu, které již ve 14. století bylo oblíbeno a rozšířeno, tak že na př. rukopis této knihy, nyní pod sign. 13 D 21 v knihovně Klement. se nalézající, již r. 1382 byl od pánů z Rožmberka pro klášter Třeboňský koupen a tam poslán.

Avšak nedosti na dvou jménech spisovatelů, ještě třetí jméno se vyskytuje. Katalog rukopisů kr. dvorní knihovny Mnichovské, kdež také několik rukopisů Malogranatu se nalézá, uvádí co spisovatele téhož spisu Petra opata Zbraslavského. Tak uvádí při čís. 3036 »Petri doctoris Pragensis et abbatis mon. Aulae Regiae Malogranatum«, při čís. 6984 »Liber qui intitulatur Malogranatum collectus a doctore Petro abbate mon. Aulae Regiae ord. Cisterc.« Jsou to ovšem rukopisy 15. století (druhý z r. 1469). Při čís. 15.184 jest poznamenáno, že Malogranatum připisuje se od některých opatu Havlovi, od jiných opatu Petrovi. V řadě opatů Zbraslavských jest jediný Petr a sice známý Petr Žitavský, spisovatel kroniky Zbraslavské, o němž známo, že mimo to i některé jiné náboženské knihy sepsal (Loserth, Sitzungsber. d. Wien. Akad. 98); i bylo by tudíž možné, že také Malogranatum od něho napsáno. Co do doby, dobře by se jméno jeho shodovalo, odporuje však udání, že to byl opat, který resignoval.

Ettlinger ve článku »Geschichte der Bibliothek von St. Peter« (Zeitschrift f. Gesch. des Oberrheins XV. 635) uvádí též jeden rukopis a sice slovy »Malogranatum Mixonls dicti Parcziphal de Wissegrado 1419 . . . per manum Valentini de Sedlczano.« Ač by mohl někdo dle tohoto znění považovati Mikše Parcifala za spisovatele, nebyl on nic více než majitelem té knihy. Mikeš či Mikulec řeč. Parcifal z Hrádku býval menším písařem desk zemských; r. 1400 obdržel od krále zpustlou věž jakousi na Vyšehradě, aby ji směl obývati, a psal se odtud »z Vyšehradu« (Mé Kanceláře a písaři str. 103).

*) Desky přední i zadní — tvořily pergamenové listy starého missalu cistercienského (dle sdělení P. Drevesa), který snad býval někdy majetkem kláštera Zbraslavského.

**) Řeč tuto viz v rukopise Klement. knihovny 5 F 13. Fol. 207.

***) Mám za to, že tento »Matouš« jest asi týž »Mistr Matěj sv. písma doktor«, který v listě dd 1418, 6. Nov. (tohoto vydání čís. 274.) uvádí se hned za opatem a před převorem, důkaz to, že v klášteře samém byl u veliké vážnosti.

Dle všeho, co tuto uvedeno, můžeme pokládati za jisté pouze to, že spisovatelem Malogranatu byl opat Zbraslavský asi v polovici 14. století, jehož jméno však již v 15. stol. nebylo určitě známo, tak že udávána jména opatů, která z listin klášterních doložiti nelze.

Nově vyskytují se v seznamu opatů tuto uvedeném dvě jména a sice opat Jakub (1475 — c. 1478), jmenovaný v listě dd. 1475, 20. Aprilis, a opat Jan (IX.), jmenovaný v orig. listě dd. 1551, 16. Dec.

V řadě opatů Zbraslavských, kterou uveřejnil Zap v Památkách I. str. 118, uvádí se k r. 1589 opat Jakub II. Originální listina dd. 16. Sept. 1586 však praví, že opat Ondřej Widmann resignoval ku přání císařovu ve prospěch Antonína Flaminga, kterýž od většiny konventu Zbraslavského »caeteris renuentibus« za opata byl přijat a v opatství uveden. Nespokojení mnichové bezpochyby zvolili sobě jiného opata a tím se asi vysvětluje, že vyskytují se opatové dva.

Volba opatů závislá byla v této době na vůli královské, která byla rozhodující, ač ovšem následkem toho v klášteřích nesváry povstávaly. O klášteře Zbraslavském otištěna tuto zpráva dd. 1610, 11. Februar., kde se praví: Na opatství Zbraslavské byl volen nějaký Antonius Vadio, ale J. M. Cís neráčil tomu místa dáti, nýbrž ráčil voliti na jeho místo Antonína Flaminga, . . . a tak opět ten musel zůstati, koho král chtěl jmíti a ne ten, který od konventu byl volen.« Zpráva tato nasvědčuje, že byli takovíto vzdoroopatové dva, brzy za sebou.

Podobně se asi věc měla kolem r. 1630, kdy se jmenuje opatem Jan Wenczelius, který ovšem r. 1630 již úřadu toho byl zbaven (Studien u. Mitth. a. d. Benediktiner-Orden XIII, 242). Dle rukopisné historie kláštera Oseckého, psané od P. Malach Welckera c. 1700, v archivu Oseckém chované, byl Jiří Vrat opatem kláštera Zbraslavského po 22 let, tedy až do r. 1633 a zároveň od r. 1627 opatem kláštera Oseckého, který hlavně jeho přičiněním opět řádu Cisterciensкému byl vrácen. Byl-li tedy dotčený Jan Wenczelius opatem, byl patrně také jen jakýmsi vzdoroopatem, v době 30leté války zvoleným.

1.

Založení kláštera Zbraslavského králem Václavem.

1292, 10. Augusti. Zbraslav.

Wenceslaus Dei gracia rex Bohemie, dux Cracovie et Sandomerie marchioque Moravie x. Concessa nobis celitus regie prefecture fastigia et commissa diversorum gubernacula populorum sic multiplicibus cotidie nos curis angariant et tamquam folium, quod a vento rapitur, sollicitudinibus variis circumducunt, ut impossibile quodammodo reputemus, in horum debita sic sufficienter, sic irreprehensibiliter administracione nos gerere, quin ex fragilitatis humane contagio committamus plerumque que displicent, et ommitamus frequenter que divinis novimus aspectibus placitura. Salutare verumtamen dedit nobis in his clemencia divina remedium, ut per beneficia Deo grata mereri possimus misericorditer apud eum et de peccatis preteritis veniam et custodiam de futuris. Eapropter tenore presencium noverint universi presentes et posteri, quod nos cupientes elemosinis delicta iuventutis nostre redimere ac ad celestis aule consorcium, ubi beatorum congaudent agmina, per temporalium cum eternis laudabile commercium feliciter aspirantes, in bonis nostris regalibus nuncupatis vulgariter Z b r a s l a w monasterium, cui nomen A u l a R e g i a imposuimus, ad laudem Dei et honorem beate Marie semper virginis nostreque ac progenitorum nostrorum memorie recolende animarum salutem Venerabili in Chr. patre d. Thobia episcopo Pragensi loci diocesano ad preces nostras iu fundacione dicti monasterii nobis presentibus lapidem ponente primarium duximus construendum. Quod profecto monasterium de consensu et voluntate predicti episcopi monasterio Sedlicensi ordinis Cisterciensis Prag. dioc. esse voluimus et volumus ac statuimus immediate subiectum. De quo quidem Sedlicensi monasterio frater Conradus in abbatem cum nonnullis aliis fratribus pro conventu prefati monasterii Aule Regie est assumptus, eius successoribus abbatibus de predicto Aule Regie monasterio vel aliunde iuxta instituta ipsius ordinis imposterum assumendis. Ut autem dicti abbas et conventus

prefati monasterii Aule Regie divinis possint cultibus eo vacare liberius, quo liberalius monasterium ipsum regie munificencie senserint liberalitate dotatum, infrascripta bona regalia in dotem et dotis nomine sepedicto monasterio Aule Regie conferimus, damus et concedimus de gracia speciali, volentes ut abbas et conventus ipsius monasterii, qui pro tempore fuerint, bona ipsa tanquam sua in perpetuum teneant et possideant libere pacifice et quiete. Que quidem bona propriis expressa vocabulis presentibus iussimus annotari, ne processu temporis ab hominum laberetur fortasse memoria, que solet plerumque de facili oblivionis incommodo caligantis obduci. Bona predicta sunt hec. Primo locus Zbraslaw, in quo ipsum monasterium fundatum est, item Zabowresk, Lypencz, Lipans, Csernessicz, item Czernessicz, Hrzeunicz civitas, Leth, Nezabudicz, Radotin, Chuchel maius et Chuchel minus, Lahouicz, Zabihlicz, Widim, item in Tsechouicz duo rustici, Zlapich, Przistawlicz, Buss et Elhota. Item circa Chocznam predicta villa forensis Chocznam, item Biztouicz, Mohlna, Chlum, Bork et Norsin. Item silva versus Mutam dicta Zrub, circa quam iacet villa Zlatin. Item in territorio Jehned Cozzorsin, Lutska, Salicz, Bowoz. Item villa Walczmanni, Elhota circa ecclesiam s. Georgii, Ztriczow, Zulisla et Vodirad. Item in territorio Vzci, quod in teutonico Wilhelmswerd vocatur, predicta villa forensis Wilhelmswerd, item villa Vlrici, villa Cuncendorph, Liwental, Ditrichsbach, villa Michaelis, villa Herterici, villa Sifridi, Cnappendorph, Ritow, item Ritou Bohemicalis et Gerhardsdorph. Item in territorio Tribouie civitas Tribouia, Ribna, Cunigeswelt, Heruici villa, Scors que est deserta, Wltskow, Zlupnicz, Swatozla et Schurowa cum hominibus, agris cultis et incultis, montibus, planis, pratis, pascuis, silvis, nemoribus, aquis, aquarum ductibus, molendinis, piscacionibus, venacionibus ceterisque iuribus, utilitatibus et pertinenciis earumdem. Ad amplioris quoque favoris nostri graciam antedictis abbati et conventui memorati monasterii Aule Regie de gracia speciali concedimus, ut in silvis nostris vicinioribus monasterio supradicto ligna pro igne ac domibus eorum ibidem edificandis necessaria libere sine alicuius contradiccione succidant. In cuius rei testimonium et cautelam presentes literas fieri et sigillorum nostrorum munimine iussimus communiri. Datum in Zbraslaw per manus magistri Petri prothonotarii nostri, Pragensis, Wratislaviensis et Wissegradensis ecclesiarum canonici, anno Dom. MCCXCII. quarto Idus Augusti indiccione quinta.*)

(Vidimus privilegiorum Aulae Regiae v archivu Musea král. Česk. Otištěno dle přepisu v archivu místodržit. v Reg. Boh. IV. str. 745—46.) — O originále této listiny nemohl jsem ničeho zjistiti, bezpochyby byl již dávno ztracen.

*) O počátcích kláštera Zbraslavského, uvedení mnichů do něho a jiné zprávy viz u Petra Žitavského: Chronicon Aulae Reg. Cap. Praefat. a Cap. IV. — Dle toho pak v Zapově článku »Zbraslav«. (Památky arch. díl I. str. 71 a násl.)

2.

Král Václav daruje klášteru Zbraslavskému vesnice Banín a Novou Bělou v Újezdu Polickém.

1293, 29. Decembris. Zbraslav.

Nos Wenceslaus dei gracia rex Boemie, dux Cracovie et Sandomerie marchioque Moravie, notum facimus universis tam presentibus quam futuris, quod nos promocionem et utilitatem monasterii Aule Regie ord. Cisterc., grate fundacionis nostre, ubilibet diligenter ex corde perpendentes ad Ioannis de Sarow, notarii nostri, resignacionem liberam villas Banin et Novam Belam ac silvam eisdem villis contiguam cum pertinenciis et proventibus omnibus earumdem de certa nostra sciencia predicto monasterio concedimus, tradimus et donamus, ab ipso monasterio imperpetuum jure proprietatis libere possidendas, ita videlicet, quod sicut predictus Ioannes racione dictarum villarum capellam construi procurare debuerat, abbas et conventus monasterii predicti altare in honore sanct. Nicolai confessoris et Katerine virginis fieri et duas missas de sanctis predictis in eodem altari pro nostra et animarum patris ac progenitorum nostrorum salute septimana qualibet celebrari procurent, hoc adiecto, quod volumus, ut redditus ville prefate Nove Bele in usus custodie monasterii predicti ad comparandam ceram pro luminibus eidem monasterio necessariis singulis annis perpetuis temporibus convertantur. De nostre quoque potestatis plenitudine dictas villas et homines earum quoslibet a potestate et vexacione burgraviorum, judicum et officialium quorumlibet tam provinciarum quam civitatum et villarum regni nostri et ab omni contribucione collectarum specialium civitatis et districtus Policensis perpetuo duximus eximendos taliter, ut nullus ipsos judicare pro causa quacunque vel aliquam ab ipsis collecte contribucionem exigere vel recipere debeat, nisi tantummodo abbas vel procurator monasterii prenotati. In cuius rei testimonium presentes conscribi et nostris sigillis jussimus communiri. Datum in Aula Regia per manus magistri Petri prothonotarii regni nostri a D. MCCXCIII. quarto Calendas Ianuarii VI. indict.

Velká pečeť král. jen málo poškozená.

Dle orig. c. k. státního archivu ve Vídni otištěno v Reg. Boh. II str. 700 až 701. — Přepis v rukop. knihovny Klement. 2 B 18. čís. 46. Při tom jest přepis následujícího listu královny Juty z r. 1291, kterýž v Dodatcích Reg. Boh. IV. str. 744 u výtahu nedostatečném jest uveden:

Nos Guttha d. gr. regina Boemie et marchionissa Moravie universis quibus presentes exhibite fuerint volumus esse notum, quod cum ex regalis tenore privilegii nostre presencie oblati, quod in nulla sui parte viciatum vidimus, plenius nobis constet, Ioannem de Sarow, domini et mariti nostri carissimi d. Wenceslai incl. regis Boemie etc. notarium, ad villam Banin et silvam eidem ville contiguam cum ipsarum proventibus omnibus ex colla-

cione regia plenum jus habere nec non easdem villam et silvam a vexacione et potestate judicum et officialium quorumlibet et a solucione collecte... exemptas et solutas esse perpetuo ex ipsius eciam continencia privilegii nobis cognitum sit de certo, Ioannem eundem ob eius grata, que prefato domino et marito nostro et nobis exhibere poterit, obsequia in possessione dictarum ville et silve ac proventuum ipsarum omnium et in exempcionibus ac libertatibus earundem quibuslibet conservare semper et confovere benigne volentes, presentis tenore privilegii statuimus, ordinamus et deinceps omnino volumus atque mandamus expresse, ut ville nostre Radmels (sic) homines universi, qui silva predicta prefati Ioannis usi pro ipsorum necessitatibus sunt hucusque, pro lignis tantum, que in ipsa silva diruta invenerint et ipsorum usibus ignium deputata, de laneis ipsorum singulis, quotquot in ipsa villa nostra fore constiterit, consuetam forestalem annonam eo semper tempore, quo ipsam homines ville Banin predicte dederint, prefato Ioanni dare et explere debeant annuatim occasionibus quibuslibet proculmotis. Et quod judices, officiales et jurati quilibet nostre dicioni subiecti homines prefate ville Banin judicio suo quocunque pro causa quacunque nec inquietare quoquomodo nec ab eisdem ullam prorsus collectam exigere seu recipere, nec eciam predictum Ioannem in juribus et proventibus predictarum ville Banin et silve impedire aliqua racione presumant, sed promoveant pocius, sicut nostram voluerint graciam conservare. Dictus quoque Ioannes aliarum villarum hominibus nostris, illis tantum, quibus ipsius Ioannis silva predicta est vicinior quam sint nostre silve, sine solucione alicuius anone bona voluntate favebit pro tempore, ut pro ignium suorum usibus lignis tantum in ipsa silva dirutis perfruantur. Quod quidem iam dictus Joannes non facit ex jure sed in quantum nostre vult gracie complacere. In quorum omnium testimonium et robur firmiter valiturum presentes conscribi et nostro sigillo iussimus communiri. Datum Brune per manus magistri Bohuslai prothonotarii nostri a. D. MCCXCI. octavo Idus Ianuarii indict. quarta.

3.

Král Václav dává proboštovi Vyšehradskému náhradu za statky od něho klášteru Zbraslavskému postoupené.

1294, 26. Ianuar. Poděbrady.

(Reg. Boh. II. str. 1230.)

4.

Arnold biskup Bamberský uděluje odpustky těm, kdož by v jistých dnech kostel p. Marie v klášteře Zbraslavském navštívili.

1294. 23. Aug. Egrae.

(Reg. Boh. II. str. 712.)

5.

Basilius Jerusal. arcibiskup, Fridrich Špýrský a Petr Kaminský biskup udělují odpustky těm, kdož by klášter Zbraslavský navštivili.

1296, Romae.

(Reg. Boh. II. str. 745.)

6.

Dva listy pap. Boniface VIII. opatům kláštera Sedleckého a Zbraslavského o udělení milosti papež. králi Václavovi.

1297, 31. Mart. Romae.

(Reg. Boh. II. str. 750, též u Balbína, Miscell. VI. 24—25.)

7.

Dva listy téhož datum, v prvním zříká se Albert ze Žeberka všeho práva na hrad a město Tachov, v druhém postavují se rukojmí v téže záležitosti; oba listy mají: Actum et datum in monasterio Aule Regie prope Pragam, a. 1297, IV. Kal. Maii.

1297, 28. April. Zbraslav.

(Přepisy z arch. Roudnického v diplomatáři českém.)

8.

Biskupové, při korunování krále Václava v Praze přítomní, udělují odpustky těm, kdož klášteru Zbraslavskému něco darují aneb v něm pobožnost vykonají.

1297, 4. Iunii. Praha.

Universis s. matris ecclesie filiis, ad quos presentes pervenerint, nos d. g. Gerhardus Maguntinensis et Burkardus Magdeburgensis archiepiscopi, Iohannes Cracoviensis, Theodericus Olomucensis, Henricus de Insula s. Marie, Petrus Basiliensis, Albertus Misnensis, Henricus Constanciensis, Chonradus Lubucensis, Theodorus Jauriensis, Henricus Merseburgensis episcopi salutem et sinceram in Domino charitatem. Sanctorum meritis inclita gaudia fideles Christi assequi minime dubitamus, qui eorum patrocinia per condigne devocionis obsequia promerentur. Eapropter nos ad assequenda predicta sanctorum gaudia causam dare fidelibus cupientes, ut monasterium de Aula Regia Prag. dioc. in Bohemia Cisterc. ord., quod ad honorem glor. virginis Marie sanctique Wenceslai martiris est fundatum, congruis honoribus frequentetur et a cunctis Christi fidelibus iugiter veneretur, nos de omnipotentis dei misericordia et b. Petri et Pauli apost. eius auctoritate confisi omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad predicti mona-

sterii sustentacionem quicquid de bonis sibi a deo collatis spiritu humilitatis et misericordie manu porrexerint adiutrici, aut in extremis laborantes quicquid de bonis suis eidem legaverint, nec non qui ad prefatum monasterium causa devocionis accesserint vel ibidem divinum officium seu verbum exhortacionis devota mente audierint, quilibet nostrum XL dies de iniunctis sibi penitenciis, dummodo diocesanus loci hanc nostram indulgenciam ratam habuerit, misericorditer in domino relaxamus. In cuius rei testimonium presens scriptum nostrorum sigillorum appensionibus duximus roborandum. Datum Prage a. D. MCC nonagesimo septimo pridie Nonas Iunii. *)

Pouze první pečeť, avšak porouchaná.

(Orig. c. k tajn. státn. archivu ve Vídni. Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 6—7. Regesta Boh. II. čís. 1754.)

9.

Purkart purkrabí Magdeburský žádá kaplana královského Heřmana za přímluvu u krále, aby nebyl stavěn v Chocni hrad, jelikož by to bylo na ujmu svobod kláštera Zbraslavského.

c. 1298.

Honesto et devoto viro compatri suo precord. fr. Hermanno, illustris regis Bohemie capellano**), Burchardus de Meydburch tocius amoris constanciam inconcussam. Relacione quorumdam didici referente, quod Ser. dominus meus in loco dicto Choczen, in quo quedam bona sub spe salutiferi remedii claustro in Aula Regia deputavit, castrum velit erigere et fundare, immo de ipsius remedii bonis partem competentem iamdicto castro attribuit et donavit fratribus de Aula Regia auferendo. Cumque ex tali talis castri edificacione per purchravios in eodem castro locandos bona memorati remedii timeam inquietacione continua aggravari, rogo igitur obnixius vestram Sinceritatem pariter et adhortor pro salute corporis et anime ipsius domini mei toto corde, quatenus ipsum dominum meum ab huiusmodi edificacione velitis retrahere mediante vestro consilio oportuno, intuentes, si idem castrum fuerit edificatum, quod eadem bona remedialia intrabunt quasi perpetuam servitutem et ita pretaxatum remedium esse

*) List tento zapsán jest v Katalogu arch. Zbrasl. při písmeně I pod čís. 1 a při tom poznamenáno rukou pozdější: »Hoc fasciculo invenio Indulgentias de a. 1294, 1296, 1418«, kterážto poznámka se vztahuje na listy 1294, 23. Aug., 1296, Romae, 1418, 9. Mart., kteréžto listy však pod zvláštními čísly v Katalogu uvedeny nenacházíme. — O slavnosti posvěcení základního kamene ku klášteru a kostelu viz Petra Žitavského Chronicon Aulae Regiae.

**) Heřman bratr řádu Německého byl zpovědníkem krále Václava II., r. 1303 stal se biskupem Chelmským (Culm v Prusku). Eubel, Hierarch. cathol. nazývá jej »Herm. de Prizna (?),« což těžko jest určiti. Kronika Zbraslavská obšírněji se o něm zmiňuje (viz vydání ve Fontes r. b. IV. str. 40, 41) a dokládá, že měl nemalý vliv na krále Václava.

poterit salubrius et divinum. Ponatur eciam, compater diligende, si nte domino meo prelibata bona ab omni gravamine tuerentur, tunc :n post mortem antedicti domini mei fortassis de castri habitatoribus ent inquietari iacturis pluribus et offendi.

(St. Pauler Formular, vyd. J. Loserth, str. 77. čís. 87, k tomu srovn. Úvod ì.)

10.

up Pražský Řehoř k žádosti krále Václava postupuje klášteru Zbraslavskému kostely sv. Havla nad Zbraslaví, v Radotíně a v Chuchli.

1298, 11. Aug. Praha.

(Reg. Boh. II str. 778)

11.

1299, VIII. Id. Martii.

v: inserovaný list 1319, 29. Augusti.

12.

na krále Václava . . .: »Actum et datum in monasterio Aule Regie ord. Cisterc. prope Pragam«.

Rovněž listina biskupa Míšeňského téhož datum.

1300, 19. April. Zbraslav.

(Reg. Boh. IV. str. 754 – 55.)

13.

ina opata Sedleckého psaná »presente d. Conrado coabbate nostro in Aula Regia«.

1302, 12. Mart. Sedlec.

(Reg. Boh. II. str. 822.)

14.

ina pap. Benedikta IX. opatům kl. Sedleckého a Zbraslavského i děka- Vyšehradskému, aby se prebenda Pražská, uprázdněná po kanovníkovi Divišì, dostala Lutoldovi, scholastikovi Hlohovskému.

1304, 19. Febr. Romae (Laterani).

(Reg. Boh. II. str. 864.)

15.

Druhá fundační listina krále Václava pro klášter Zbraslavský.

1304, 21. Maii. Brno.

Wenceslaus Dei gracia Bohemie et Polonie rex omnibus in perpetuum. Ex concesso nobis regnorum diversarum gencium in regalis preeminencie statu divina disposicione dominio tot curis totque cogitacionum solicitamur impulsibus, ut dum eorum gubernacioni nostra solerter vacat intencio nedum sufficimus sed plerumque deficimus contemplacioni celestium salutaribusque decenter inherere mandatis. Cuius rei sollicitudine sepe sepiusque nec indigne commoniti in hoc nostrum salubri resedit deliberacione consilium, ut qui mundanorum actuum curarumque mundialium occupacione impliciti ex nostris Deo placere actibus non valemus, virorum sibi placencium, quos vite perfeccio sancteque conversacionis splendor irradiat, intercessionum assiduarumque oracionum queramus suffragia eorumque nos precibus et meritis commendemus. Eapropter tenore presencium noverint universi, quod nos religiosorum virorum beatamque vitam in Cisterciensis ordinis observacione gerencium piarum oracionum intervencionumque apud Deum continuum habere participium cupientes, in bonis nostris regalibus in Bohemia vulgariter nunccupatis Zbraslaw monasterium fratrum ordinis Cisterc., cui nomen Aula Regia imposuimus, ad laudem Dei et honorem b. Marie semper virginis nostreque ac progenitorum nostrorum memorie recolende animarum salute pro congregacione fratrum dicti Cisterc. ordinis ibidem mansura perpetuo duximus construendum. Quod profecto monasterium de consensu Venerab. p. d. Thobie Pragensis episcopi, loci ipsius diocesani, monasterio Sedlicensi eiusdem Cisterc. ordinis dicte Prag. diocesis esse voluimus et volumus, disposuimus et disponimus immediate subiectum. De quo quidem Sedlicensi monasterio frater Cunradus in abbatem cum nonnullis aliis fratribus pro conventu prefati monasterii Aule Regie est assumptus, eius succesoribus abbatibus de predicto Aule Regie monasterio vel aliunde iuxta instituta ipsius ordinis in posterum assumendis. Ipsumque fr. Cunradum abbatem et conventum ipsius nos ipsi una cum predicto d. Thobia Prag. episcopo in eundum locum introduximus eisque loci ipsius possessionem tradidimus corporalem. Ne autem dicti abbas et fratres in congregacione sua temporalibus careant auxiliis, quin pocius ipsis adiuti spiritualibus semper proficiant incrementis atque divinis cultibus eo possint vacare liberius, quo liberalius monasterium ipsum regie munificencie senserint liberalitate dotatum, infrascripta bona nostra regalia in dotem et dotis nomine sepedicto monasterio Aule Regie contulimus et nunc conferimus, damus et dedimus de gracia speciali, volentes, ut abbas et conventus ipsius monasterii, qui nunc sunt et qui pro tempore fuerint, bona ipsa tanquam sua in perpetuum teneant ac possideant libere pacifice et quiete. Que quidem bona propriis expressa vocabulis, ne hec per nos de ipsis facta donacio processu temporis ab

hominum elabatur memoria, presentibus iussimus annotari. Bona autem ipsa sunt hec. Circa civitatem Pragensem Chuchel maius et Chuchel minus Lahouicz, Widin, Komorzan, Radotin, Czerneticz maius et Czerneticz minus, Lipans, Lipenicz, Zabirwrez, Zabilicz. Item in districtu Kemnicensi villa forensis Hrzebnicz, Lett, Noua villa, Slaps, Lhota, Buss, Przestablicz. Letssicz, Zczechowicz, Khram. Item circa Mutam Stradim, Czwanow. Item n districtu Policensi Banyns, Noua Bela. Item in districtu Wilhelmswerdensi ipsa civitas Wilhelmswerd, que et Vsci dicitur, Vlrichsdorf, Gerharthsdorf, Rytow, Bohemicalis Ritow, Breuis Tribouia, Longa Tribouia, Khnappendorf, Sifridsdorf, Hertrichsdorf, Jansdorf, Libntal, Dytrichspach, villa forensis que vocatur Tribowia Bohemicalis, Parnik, Ribnik, Zhors Skurow, Malyn, Khunigsfelt, Heruigsdorf, Michelsdorf. Item in districtu Landeschronensi ipsa civitas Landeschron, Sichlingsdorf, Zasow, Albrechtsdorf, Herbortsdorf, Hermansdorf, Hermansdorf (sic), Wiprechtsdorf, Czunkendorf, Reinprechtsdorf, Gablona villa forensis, Perchtoldsdorf, Ludmirsdorf, Wernhersdorf, Walthersdorf, Walthersdorf (sic), Petirsdorf, Rotenwasser, acobsdorf, Jansdorf, Rudolfsdorf, Tamichsdorf, Tirpings, Lukow, Witsdorf Woitsdorf) et Cigenfus, cum omnibus illis, que ab antiquo ad ipsum istrictum Landeschronensem pertinuerunt, cum hominibus, vineis, agris ultis et incultis, montibus, planis, silvis, pratis, pascuis, piscacionibus, aquis quarumque decursibus, cum omni jure et jurisdiccione, proventibus, utiliatibus et aliis pertinenciis universis, ita quod judices villarum et civitatum nonasterii predicti, qui per abbatem ibidem locati fuerint in civitatibus et villis ipsis, secundum quod eisdem civitatibus et villis per nos concessum et consuetum est hactenus, in causa qualibet iudicandi plenam et liberam habeant potestatem, jure et honore, que in aliis monasteriis et eorum bonis habemus, in monasterio ipso et bonis ad ipsum pertinentibus nobis et heredibus nostris imposterum semper salvis. Ad amplioris quoque favoris graciam antedictis abbati et conventui memorati monasterii Aule Regie de gracia speciali concessimus, ut in silvis nostris vicinioribus ipsi monasterio ligna pro igne et domibus eorum ibidem edificandis necessaria libere sine alicuius contradiccione succidant. Volentes insuper, ut monasterium ipsum in bonis de nostra sibi liberalitate collatis et que acquiret n posterum speciali gaudeat libertate, omnes homines in bonis ipsius monasterii residentes ab omnium officialium et beneficiariorum tocius regni nostri judicio et jurisdiccione eximimus et esse volumus ab eorum potestate perpetuo liberos et exemptos, ita quod abbas ipsius monasterii, qui nunc est et qui pro tempore fuerit, super exhibenda de hominibus ipsis justicia in causa qualibet requiratur. Et in quacunqe causa abbas ipse in exhibenda de hominibus ipsis justicia jure terre negligens fueri vel remissus, tunc in causa illa ad judicium et beneficiarios Pragenses per conquerentes pro exhibenda de hominibus predictis justicia habeatur recursus et ipsi beneficiarii extunc de hominibus ipsis tenebuntur et poterunt in causa ipsa conquerentibus justiciam facere jure terre. Et si tunc

aliquem hominum ipsorum in ipso Prag. judicio in aliqua pecunia vel re alia beneficiariis ipsis persolvenda contigerit condempnari, ipsa pecunia vel res non ipsis beneficiariis sed predicto monasterio tota cedat. Et si forsan aliquem vel aliquos de hominibus ad monasterium ipsum pertinentibus talem excessum perpetrare contigerit vel excessus, propter quem vel quos poenam subire debeant capitalem, condempnacione super his habita bona ipsius condempnati non ad nos neque ad aliquem officialem vel beneficiarium nostrum sed ad monasterium ipsum totaliter volumus pertinere. Item si in bonis ad monasterium ipsum pertinentibus talem contigerit perpetrari excessum, propter quem bona ipsa per villicum nostrum debeant spoliari, nolumus, ut bona ipsa eciam in tali casu debeant spoliari per ipsum sine nostra speciali licencia et mandato. Premissis autem libertatibus per nos monasterio supradicto concessis hanc eciam adiicimus libertatem, ut nulli telonearii vel telonea possidentes per totum nostrum dominium ab hominibus et curribus ipsius monasterii vinum bladum et alia pro eorum sustentacione victualia et res alias pro ipsorum fratrum conventu vel eorum edificiis deducentibus aliquid racione telonei in perpetuum exigant vel requirant. In cuius rei testimonium presentes literas fieri et sigillis majestatis nostre iussimus communiri. Datum Brune per manus venerab. Petri Basiliensis episcopi, Wissegrad. prepositi regnique Bohemie cancellarii, principis nostri dilecti, anno Dom. MCCCIV, XII. Kal. Iunii indicc. II. anno regnorum nostrorum Bohemie octavo, Polonie vero quarto.

Orig. c. k. státního archivu ve Vídni Velká pečeť král. dobře zachov. Přepisy ve Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. musea Českého; jiný vidimovaný přepis v archivu Oseckém; taktéž v rukopise Klement. knih. 2 B 18. čís. 44. Otištěno od Emlera v Reg. Boh. II. str. 266—68, též Phoenix incineratus etc. Přepisy též v pozdějších listech královských. Překlad do češtiny v článku Zapově o klášteře Zbrasl. v Památkách I. 77.

16.

Král Václav navracuje horu sv. Krupá (in quo stannum foditur), kterouž byl klášteru Zbraslavskému daroval, Zvěstovi z Trmic.

1305, 13. Iun. Praha.

(Reg. Boh. II. str. 882.)

17.

Pečeť opata Konrada Zbraslavského přitištěna.

1307, 18. Jan. Znoymo.

(Reg. II. str. 915, též IV. 776 [k r. 1311 17. Maii].)

18.

Vyměření hranic lesů kláštera Zbraslavského.

c. 1310.

Res geste plerumque ex labilitate temporis a memoriis hominum excidunt, si non fiunt vivaciter roborate apicibus scripturarum. Nos igitur Mladota de Swole, d. Divissii*) regni Boemie quondam dapiferi filius, Waltherus miles dictus de Cossors, nec non Conradus d. Conradi militis**) d. Guthe regine Boemie camerarii filius, tenore presencium constare volumus universis presentibus quam futuris, quod Ser. princeps d. Wenceslaus dive record. Boemie et Polonie rex fundacionis sue monasterio b. virginis in Aula Regia silvam versus Jegerdorf et Glyncz sitam ad usus ipsius monasterii aliis presentibus et audientibus jure hereditario et perpetuo possidendam liberaliter dedit contulit et donavit, nobisque qui tunc presentes fuimus auctoritate regia [mandavit], silvam circuire secundum terre consvetudinem et sub metis certis ipsam distingvere eamquoque cum omnibus suis pertinenciis . . . (sic) monasterio in Aula Regia asscribere et attribuere regis nomine deberemus. Nos itaque edicto obedientes regali silvam . . . (sic) cum terre nobilibus ac viris aliis fidedignis circuivimus eamque tunc distinximus certis metis pronuncciantes, ipsam debere . . . (sic) Aule Regie hereditarie pertinere cum suis pertinenciis et utilitatibus universis. Ne autem de hoc posteris aliquis error fiat, predicte silve terminos presentibus duximus describendos. Primo itaque silva predicta a rivulo, qui vocatur Bucownicze, incipit et ad lapidem, qui dicitur Writi kamen (sic) se extendit. Item eadem silva se extendit ad campos in Clincz pertinentes et ad campos de Sehuschowicz et abinde [ad] stratam publicam, abinde vero silva dicta extenditur ad viam aliam, que de strata publica ducit in Sehuschowicz et iterum redeundo (sic). Predicte igitur donacioni per d. nostrum regem . . . nec non circuicioni, distinccioni et ascripcioni, quas nos ipsi racionabiliter ex jussu d. regis fecimus, evidens testimonium perhibemus, unde in istorum omnium certitudinem ampliorem presenti pagine apposuimus nostrorum munimina sigillorum. Datum anno D. Milesimo trecentesimo (sic).***)

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 139.)

---

*) Diviš, Divissius, dapifer reg. Boh., jmenuje se v letech 1260—1272, viz Regesta Boh. II. registřík.

**) Týž Konrád z Újezda (snad Vysokého, u Budňan), jmenovaný v listě dd. 1324, 6. Novembr.

***) Přepis této listiny jest neúplný a nepřesný. Mezi přepisy kopiaře zařazen jest list tento po r. 1324, ač náleží do let dřívějších, bezpochyby brzy po smrti krále Václava II. — Srovn. listy 1317, 22. Augusti, 1324, 6. Nov. a 1356, 6. April.

aliquem hominum ipsorum in ipso Prag. judicio in aliqua pecunia vel re alia beneficiariis ipsis persolvenda contigerit condempnari, ipsa pecunia vel res non ipsis beneficiariis sed predicto monasterio tota cedat. Et si forsan aliquem vel aliquos de hominibus ad monasterium ipsum pertinentibus talem excessum perpetrare contigerit vel excessus, propter quem vel quos poenam subire debeant capitalem, condempnacione super his habita bona ipsius condempnati non ad nos neque ad aliquem officialem vel beneficiarium nostrum sed ad monasterium ipsum totaliter volumus pertinere. Item si in bonis ad monasterium ipsum pertinentibus talem contigerit perpetrari excessum, propter quem bona ipsa per villicum nostrum debeant spoliari, nolumus, ut bona ipsa eciam in tali casu debeant spoliari per ipsum sine nostra speciali licencia et mandato. Premissis autem libertatibus per nos monasterio supradicto concessis hanc eciam adiicimus libertatem, ut nulli telonearii vel telonea possidentes per totum nostrum dominium ab hominibus et curribus ipsius monasterii vinum bladum et alia pro eorum sustentacione victualia et res alias pro ipsorum fratrum conventu vel eorum edificiis deducentibus aliquid racione telonei in perpetuum exigant vel requirant. In cuius rei testimonium presentes literas fieri et sigillis majestatis nostre iussimus communiri. Datum Brune per manus venerab. Petri Basiliensis episcopi, Wissegrad. prepositi regnique Bohemie cancellarii, principis nostri dilecti, anno Dom. MCCCIV, XII. Kal. Iunii indicc. II. anno regnorum nostrorum Bohemie octavo, Polonie vero quarto.

Orig. c. k. státního archivu ve Vídni Velká pečeť král. dobře zachov. Přepisy ve Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. musea Českého; jiný vidimovaný přepis v archivu Oseckém; taktéž v rukopise Klement. knih. 2 B 18. čís. 44. Otištěno od Emlera v Reg. Boh. II. str. 266—68. též Phoenix incineratus etc. Přepisy též v pozdějších listech královských. Překlad do češtiny v článku Zapově o klášteře Zbrasl. v Památkách I. 77.

16.

Král Václav navracuje horu zv. Krupá (in quo stannum foditur), kterouž byl klášteru Zbraslavskému daroval, Zvěstovi z Trmic.

1305, 13. Iun. Praha.

(Reg. Boh. II. str. 882.)

17.

Pečeť opata Konrada Zbraslavského přitištěna.

1307, 18. Ian. Znoymo.

(Reg. II. str. 915, též IV. 776 [k r. 1311 17. Maii].)

18.

Vyměření hranic lesů kláštera Zbraslavského.

c. 1310.

Res geste plerumque ex labilitate temporis a memoriis hominum excidunt, si non fiunt vivaciter roborate apicibus scripturarum. Nos igitur Mladota de Swole, d. Divissii*) regni Boemie quondam dapiferi filius, Waltherus miles dictus de Cossors, nec non Conradus d. Conradi militis**) d. Guthe regine Boemie camerarii filius, tenore presencium constare volumus universis presentibus quam futuris, quod Ser. princeps d. Wenceslaus dive record. Boemie et Polonie rex fundacionis sue monasterio b. virginis in Aula Regia silvam versus Jegerdorf et Glyncz sitam ad usus ipsius monasterii aliis presentibus et audientibus jure hereditario et perpetuo possidendam liberaliter dedit contulit et donavit, nobisque qui tunc presentes fuimus auctoritate regia [mandavit], silvam circuire secundum terre consvetudinem et sub metis certis ipsam distingvere eamquoque cum omnibus suis pertinenciis ... (sic) monasterio in Aula Regia asscribere et attribuere regis nomine deberemus. Nos itaque edicto obedientes regali ilvam ... (sic) cum terre nobilibus ac viris aliis fidedignis circuivimus eamque tunc distinximus certis metis pronuncciantes, ipsam debere ... (sic) Aule Regie hereditarie pertinere cum suis pertinenciis et utilitatibus universis. Ne autem de hoc posteris aliquis error fiat, predicte silve terminos presentibus duximus describendos. Primo itaque silva predicta a rivulo, qui vocatur Bucownicze, incipit et ad lapidem, qui dicitur Writi kamen (sic) se extendit. Item eadem silva se extendit ad campos in Clincz pertinentes et ad campos de Sehuschowicz et abinde [ad] stratam publicam, abinde vero silva dicta extenditur ad viam aliam, que de strata publica ducit in Sehuschowicz et iterum redeundo (sic). Predicte igitur donacioni per d. nostrum regem ... nec non circuicioni, distinccioni et ascripcioni, quas nos ipsi racionabiliter ex jussu d. regis fecimus, evidens testimonium perhibemus, unde in istorum omnium certitudinem ampliorem presenti pagine apposuimus nostrorum munimina sigillorum. Datum anno D. Milesimo trecentesimo (sic).***)

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 139.)

---

*) Diviš, Divissius, dapifer reg. Boh., jmenuje se v letech 1260—1272, viz Regesta Boh. II. registřík.

**) Týž Konrád z Újezda (snad Vysokého, u Budňan), jmenovaný v listě dd. 1324, 6. Novembr.

***) Přepis této listiny jest neúplný a nepřesný. Mezi přepisy kopiaře zařazen jest list tento po r. 1324, ač náleží do let dřívějších, bezpochyby brzy po smrti krále Václava II. — Srovn. listy 1317, 22. Augusti, 1324, 6. Nov. a 1356, 6. April.

26.

Úrok vycházející ze vsi Bělé (Bele) na panství Lanšperském přikázán kustodovi kláštera Zbraslavského.

1314, 25. Oct.

Ea que per pietatis inchoata sunt intuitum, salubre et equum est posteris ad finem perducere preconceptum. Cum igitur Sereniss. princeps d. Wenceslaus rex Boemie et Polonie, primus fundator Aule Regie, dum adhuc viveret, disposuit, quod census ville nostre, que Bele dicitur, ad custodiam in Aula Regia pertineret, nos igitur frater Conradus dictus abbas Aule Regie predicti fundatoris nostri dilecti tam pium propositum cupientes benivole adimplere, ex seniorum domus nostre consensu et consilio ordinamus et statuimus et tenore presencium decernimus inviolabiliter observari, quod omnem censum, quem prepositus, qui pro tempore preposituram nostram in Landesperch rexerit, de predicta villa recepit, custodi Aule Regie pro emendacione sui officii debeat sine obstaculo sub determinatis temporibus assignare. In cuius rei testimonium sigillavimus presens scriptum, datum anno D. MCCCXIIII.⁰ octava Kal. Novembris, perpetuo duraturum.

(Orig. v arch. kláštera Oseckého, přepis v kopiáři Oseckém I. pag. 19.)

27.

Král Jan povoluje k žádosti své manželky, aby vedle stávajících masných krámů na Malé Straně z každé strany ještě jeden krám byl zřízen. Prage II. idus Maii MCCCXV.

1315, 14. Maii. Praha.

(Otištěno v Reg. Boh. III. str. 107, dle originalu někdy kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 78)

28.

Král Jan povoluje klášteru Zbraslavskému, aby ze statků svých obilí, víno a jiné věci do domu svého v Praze voziti, zde prodávati a věci pro potřebu kláštera opět ven voziti směli beze cla.

1316, 15. Aug. Praha.

Ioannes d. gr. Bohemie et Polonie rex x. omnibus im perpetuum. Regalis attollit culmen fastigii sanct. religiosis personis et locis ampliacio graciarum. Eapropter tenore presentis privilegii constare volumus universis, quod nos zelo pietatis, quem ad monasterium Aule Regie Cisterc. ord. et personas inibi famulantes altissimo gerimus, incitati volentesque gracias tam loco quam personis predictis per dive mem. d. Wenceslaum Bohemie et Polonie regem, socerum et predecessorem nostrum cariss., fundatorem

nasterii, factas et indultas ad hoc, ut persone ipse divinis cultibus ıt vacare liberius, quantum possimus ampliare tam personis quam ·io antedictis, ut res in blado, vino et aliis ipsi monasterio in ;ius monasterii provenientes in domo seu curia sua, quam habent e noscuntur libera in Maiori civitate nostra Prag., pro necessitate onasterii et personarum in eo pro Christo degencium aliis vendere .que civitate Prag. pro necessitate ipsius monasterii et personarum juibus indigent emere licite et ad ipsum monasterium per aquam m ducere sine cuiuslibet solucione theolonei perpetuo valeant, concedimus et favemus. In cuius rei testimonium et robur perliturum presentes literas fieri et sigillo Maiestatis nostre iussimus ri. Datum Prage XVII. Kalend. Septembris a. D. Milesimo treo (sic, má býti 1316 dle Regesta Bohem. III. str. 135 i dle přeotvrzení cís. Josefa II. z r. 1783).

limus privileg. Aulae Reg. v archivu Musea Česk. č. 11.)

29.

č. z Bezděze (kaplan?), dříve děkan kaple Všech svatých v Praze, odkazuje klášteru Zbraslavskému úrok ze Psář a j.

1317, 18. April.

› Albertus dictus de Besdes, decanus quondam capelle regie in ·ag., tenore presencium profiteor universis, quod ad honorem dei virginis Marie animeque mee nec non antecessorum et consanm meorum animarum ob salutem testamentariam ordinacionem piens et proponens, adhuc sanus corpore et mente bona voluntate i et monasterio b. virginis in Aula Regia de illis decem et septem ; gross. den. Prag. per me in Psahers census nomine comparatis sexagenas gr. nunc resigno, talibus videlicet condicionibus interod per d. abbatem Aule Regie annis singulis pro solacio conventus exag. gr. den. Prag. de censu in Psahers in festo b. Philippi et post. meis infra notatis testamentariis assignentur, qui denarii pro te conventus et solacio prout melius visum fuerit convertantur. ordino, quod in festo b. Michaelis per d. abbatem Aule Regie :amentariis sex sexagene gross. den. Prag. assignentur, ita sane ıbus sexagenis custodi Aule Regie assignandis oleum pro quatuor us, quarum due iugiter alie due noctis tempore debent ardere, gruentibus ipse custos comparet, et pro quatuor residuis similiter ›resentandis ematur cera, ex qua conficiantur magna luminaria ad em sacrosancte hostie accendenda. Residuas vero quatuor sexag. gr. rs dandas michi ad tempora vite mee reservo et post mortem cuicunque eas legavero deserviant tribus annis, sed deinceps ulam Regiam perpetuo pertinere. Similiter duodecim sexag. gross.

den. Prag., que michi de Cospitis et Pysnitis*) comparavi, post mortem meam ad monasterium Aule Regie omnimode pertinebunt. Predicte vero ordinacionis mee finalis executores et procuratores venerab. d. Chonradum abbatem quondam Aule Regie et fr. Theodricum eiusdem domini capellanum eligo et constituo, et quidquid per eos super hoc negocio ordinatum fuerit, promitto me inviolabiliter servaturum. Revoco quoque et irrito tenore presencium omnia privilegia et scripta sive promissa, que per me prius super censu in Psahers et Cospicz et Pysnicz quocunque modo facta fuerunt vel confecta. In cuius rei testimonium presentem paginam venerab. patrum d. Iohannis Waltsachsensis, Heydenrici Scedliczensis abbatum sigillis et meo proprio volui consignari. Datum a. D. MCCC septimo decimo quarto decimo Kalendas Maii.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 20—22. V inventáři shotoveném po zrušení kláštera uvedena listina ta s poznámkou: »Den 13. Sept. 1791 an die k. Staatsgüteradministration übergeben.«)

30.

Vyměření hranic mezi lesy královskými a lesem kláštera Zbraslavského.

1317, 22. Augusti.

Ego Albertus de Janova purgrabius in Waldek tenore presentis pagine notumfacio universis tam hominibus presentibus quam futuris, quia hac vice, quando nobilis vir d. Wilhelmus dictus Lepus regni Boemie camerarius multas silvas in Pilznensi provincia sub suo regimine ex parte ill. d. Johannis regis Bohemie haberet, accidit, quod propter ignoranciam metarum per aliquos novos silvarum custodes et forestarios in silva quadam inter Glincz et Sehuchowicz iacente monasterio Aule Regie aliqualis violencia facta fuit. Abbas vero et conventus eiusdem monasterii tantam violenciam non ferentes predictum d. Wilhelmum rogaverunt, ut ipsos in silva eorum, quam a fel. record. d. Wenceslai regis Boemie eorum fundatoris tempore semper quiete et pacifice possedissent, non per se impediret nec per suos permitteret impediri. Prefatus vero d. Wilhelmus nolens aliquam damnacionis materiam tam d. regi quam sibi attrahere, sed pocius volens unicuique quod suum est reddere et meram iusticiam exercere, cum ipse per se ad hoc vacare non posset, michi in animam meam fideliter recommissit, ut ad silvam, in qua fiebat violencia monasterio supradicto, accederem et ibi secundum iusticiam et proborum virorum testimonium judicarem et a silvis regalibus distingverem metas silve predicte, quod et feci, assumptis vero michi viris discretis, quos ad tale negocium utiles estimavi. Tunc inveni, quod silva predicta de jure pertinet ad monasterium supradictum. Ne autem de metis de cetero fiat dubium sive error, in presencia plurimorum distinxi taliter illas metas. Primo siquidem silva predicta

*) Bezpochyby osady Cholupice a Písnice v Jílovsku.

incipit a rivulo, qui Bukolonize (sic, Bukownicze) *) vocatur et ad lapidem, qui vocatur Wrtpy (?) kamen, **) se extendit. Item eadem silva se extendit ad campos in Glincz pertinentes et ad campos in Sehuchowicz et abinde ad stratam publicam regalem, abinde vero silva dicta extenditur ad viam aliam, que de strata publica ducit in Suchowicz (sic) iterum redeundo. Hec omnia fuerunt coram me et aliis honestis viris sufficienter demensurata et testimonio roborata, de quo et ego testimonium perhibeo veritati, et in huius evidenciam apposui sigillum meum ad literam hic presentem. Actum a. D. MCCC decimo septimo in octava assumpcionis Marie.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 46—48.)

31.

Královna Eliška daruje klášteru Zbraslavskému mlýn o 4 kolech na Labi bliže města Kostelce ležící, z něhož dosud 4 hřivny úroku královně vycházely, tak aby budoucně téhož úroku byl osvobozen.

1317, 8. Dec. Praha.

(Reg Boh. III. str. 163.)

32.

Na výpovědi rozhodčí ve při kláštera Oseckého dd. »Prage in domo hon. viri Guntheri de Monte civis Prag.« uvádějí se jako svědci opat Sedlecký, dále »fr. Cunradus quondam abbas Aule Regie« a jiní.

1318.

(Čelakovský, Cod. municip. II. 7)

33.

Královna Eliška daruje klášteru Zbraslavskému ves Klinec (Glincz).

1319, 3. Ianuar. Praha.

Elizabet dei gracia Boemie et Polonie regina . . . omnibus in perpetuum. Suadet innata nobis benignitas, ut deodicatarum personarum commodis ampliandis tanto solercius intendere debeamus, quo volumus ut eum, per quem principamur in terris, pro nobis intimius interpellent. Sane quia monasterii b. Virginis in Aula Regia fundacionem dive record. patris nostri d. Wencezlai illustris quondam regis Boemie singularis devocionis affectu prosequimur ipsamque dotare graciis amplioribus et attollere

*) Bukovnice potok, nyní Jilovišťský, srovn. čís. 18.

**) Srovn. listiny 1324, 6. Novembr. a 1356, 6. April, kdež psáno v přepisech »Writi kamen«; určení pravého jména jest obtížné; v listině 1357, 19. Maii jmenuje se »Rythi kamen«.

cupientes, villam nostram dictam Glincz inter Gablonam oppidum et villam dictam Zehusskowicz sitam cum omnibus suis juribus, utilitatibus, proventibus, agris, aurifodinis et aliis pertinenciis omni jure, quo nos eandem villam possedimus, dicto monasterio ob divini numinis remuneracionem ibidemque deo famulancium consolacionem damus, conferimus liberaliter et tradimus pure simpliciter et irrevocabiliter jure proprio habendam, tenendam, possidendam et ad ipsos perpetuis temporibus pertinendam, transferentes ad abbatem et conventum ipsius monasterii omnia jura nostra, que nobis et omnibus nobis inantea successuris in dicta villa quocunque modo competere videbantur aut possent de jure vel de facto competere in futurum. Mandamus itaque presencium inspectoribus universis, quatenus nullus hominum presumpcione temeraria audeat violare, quod pietatis intuitu matura deliberacione previa regalis effecit clemencia et donavit salubriter benignitas liberalis. In cuius donacionis memoriam sempiternam presentes fieri et sigilli nostri munimine fecimus roborari. Datum Prage III. Nonas Ianuarii a. D. MCCC decimo nono.

(Inserován v potvrzení krále Jana dd. 1319, 6. Ianuar. Dle orig. kláštera Strahovského uveřejnil Dr. I. Zahradník ve Sborníku hist. kroužku 1900. str. 163. – Přepis v kopiáři Oseckém.) Srovn. týž list dd. 1320, 14. Novembr.

34.

Král Jan potvrzuje list královny Elišky dd. 3. Ianuar. 1319, kterým klášteru Zbraslavskému darována vesnice Klinec (Glincz).

1319, 6. Ianuar. Praha.

Nos Iohannes d. gr. Bohemie et Polonie rex. x. ad universorum noticiam volumus pervenire, quod relig. vir . . . Petrus abbas mon. Aule Regie . . . coram nostre Maiestatis constitutus presencia petivit humiliter et devote, ut donacionem per inclitam d. Elizabeth . . . conthoralem nostram charissimam ipsius monasterio predicto de villa Glincz cum omnibus suis juribus, proventibus, utilitatibus et pertinenciis factam, inter Gablonam opidum et villam Zehusschowicz sitam, ex liberalitate regie dignaremur munificencie confirmare, ipsique nostrum prebere consensum pariter et assensum. Tenor vero literarum predictam continens donacionem talis est: Elizabeth etc. (viz listinu královny Elišky dd. 1319, 3 Ianuar v Praze.)

Cui quidem donacioni leto occurrentes affectu ipsius abbatis peticionibus annuentes, maturo prehabito consilio ipsam donacionem per nostram conthoralem charissimam reginam Elizabeth predictam sic factam ob specialem, quam ad dictos abbatem et monasterium habemus, affeccionem et Deo ibidem famulancium consolacionem ob divini numinis remuneracionem approbantes et gratam habentes ipsam authoritate regia ex certa nostra sciencia confirmamus. In cuius rei testimonium presentes literas fieri et sigillis Maiestatis nostre jussimus communiri. Datum Prage per

manus honorab. Iohannis Melnicensis ecclesie prepositi, Prag., Olomuc. et Wissegrad. ecclesiarum canonici, prothonotarii nostri dilecti, octavo Idus Ianuarii a. D. MCCC decimo nono regnorum vero nostrorum a. octavo.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 50—52. Dle orig nyní v klášteře Strahovském vydal Dr. I. Zahradník ve Sborníku hist. kroužku 1900 str. 162. Srovn. listinu královny Elišky dd. 1320, 14. Novembr. otištěnou v Reg. Boh. III. 267.)

35.

Král Jan potvrzuje list krále Václava z r. 1299 týkající se osvobození tří lánů u vsi Kbel blíže Kolína.

1319, 29. Augusti. Praha.

Iohannes d. gr. Boemie et Polonie rex x. omnibus imperpetuum. Annuimus libenter votis nostrorum fidelium et qui iuste postulant, liberaliter exaudimus. Eapropter ad universorum noticiam volumus pervenire, quod constitutus in presencia nostra dilectus nobis Syboto dictus Schepner civis Chutnensis nobis exhibuit quoddam privilegium fel. record. d. Wenceslai . . . soceri et predecessoris nostri carissimi, petens a nobis humiliter et devote, ut idem privilegium ratificare et confirmare de benignitate solita dignaremur Cuius privilegii tenor, quem per omnia presentibus inseri fecimus, talis erat: Nos Wenceslaus d. gr. rex Boemie x. notum esse volumus universis . . . quod nos vendicionem trium laneorum liberorum in villa nostra Kel circa Coloniam, quos laneos olim Ortlinus nunc judex in Colonia jure theutonico per eum emptos habuit et possedit, nosque dictos laneos ad peticionem dicti Ortlini a solucione census liberos imperpetuum fecimus et exemptos, factam per eundem Ortlinum Alberto de Kuthna filio quondam Dietwini et heredibus eius ad supplicacionem utriusque partis ratam et gratam habemus eique nostrum benigne prestamus assensum, volentes, ut iidem Albertus et heredes eius predictos laneos nullum pro eis nobis censum solventes hereditario jure perpetuo teneant et possideant libere et quiete. In cuius rei testimonium presentes literas fieri et sigillo Maiestatis nostre jussimus communiri. Datum Brunne per manus venerab. Petri Basiliensis episcopi, Wissegrad. prepositi et regni Boemie cancellarii, principis nostri dilecti a. D. MCC nonagesimo nono octavo Idus Marcii duodecime Indiccionis regni nostri anno secundo.*) Nos autem dicti Sybotonis supplicacionibus benigne inclinati, dictum privilegium ratificamus et ex certa sciencia confirmamus. Ad habundancioris quoque gracie nostre cumulum propter grata, que predictus Syboto nostre Celsitudini exhibuit, servicia predictos tres laneos in Kel in prenotato privilegio contentos a solucione steurarum, collectarum et generalis collecte,

---

*) Otištěn v Regesta Boh. II. čís. 2758. Inserován v potvrzení krále Václava dd. 1388, 10. Iunii. (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.)

que berna vulgariter nuncupatur, duximus liberandos harum nostrarum testimonio literarum. Datum Prage IV. Kal. Septembris a. D. MCCC decimo nono regnorum vero nostrorum anno nono.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl, inserováno v listě Václava IV. pag. 528. Přepis též v rukop. 2 B 18. čís. 113.)

36.

Král Jan vysazuje ves Lipany na úrok 1 kopy z lánu.

1319, 30. Decembr. Praha.

Nos Iohannes d. g. Boemie et Polonie rex x. scire volumus universos, quod nos volentes condicionem ville nostre Lippans facere meliorem, ut ipsius ville incole et inhabitatores continuis proficere valeant incrementis, villam ipsam et agros ipsi ville pertinentes Thitmaro (?) dicte ville villano exponimus et locamus. Sane dicta villa Lippans octo laneorum cum dimidio tam de planis et pratis quam campis continebit, de quorum quidem quolibet laneorum annis singulis una marka regalis quinquaginta sex grossos pro marca computando nobis et camere nostre census nomine solvi debet. Cuius quidem census medietas in festo b. Georgii et residua medietas in f. b. Galli nobis anni cuiuslibet et ad cameram nostram perpetuo persolvetur. In cuius rei testimonium presentes literas fieri et sigillo Majestatis nostre iussimus communiri. Date Prage per manus venerab. Ioannis Wissegrad. prepositi, regni Boemie cancellarii, principis nostri dilecti, secundo Kalend. Januarii a. D. MCCC decimo nono regnorum vero nostrorum anno nono.

(Copiar privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 53. Uvedena též — jakož i předcházející listiny z r. 1319 — v inventáři shotoveném po zrušení kláštera s poznámkou: »Den 13. Sept. 1791 an die k. Staatsgüter-Administration abgegeben.«)

37.

Mezi konservatory řádu sv. Jana Jerusalemského jmenuje se též opat Zbraslavský.

1320, 9. Octobr. Avinione.

(Reg. Boh. III. str. 262.)

38.

Královna Eliška daruje klášteru Zbraslavskému »villam dictam Glincz inter Jablonam oppidum et villam dictam Zehusscowicz sitam cum omnibus suis iuribus utilitatibus, proventibus, agris, aurifodinis et aliis pertinenciis.«)*

1320, 14. Nov. Mělník.

(Reg. Boh. III. str. 267. Orig. v c. k. státním archivu ve Vídni.)

39.

Papež Jan XXII. ustanovuje biskupa Pasovského a děkany Řezenského a Vyšehradského konservatory (ochranci) kláštera Zbraslavského.

1322, 1. Mart. Avinione.

(Reg. Boh. III. str. 310—11 čís. 762.)

40.

Opat kláštera Milévského nařizuje arcijáhnovi Pražskému, aby osadníky kostela p. Marie před Týnem v Praze aneb jich zástupce do kláštera Zbraslavského ten den po Narození p. Marie předvolal, aby se z obžaloby děkana Vyšehradského zodpovídali.

1322, 21. April. In Milewsk.

(Reg. Boh. III. str. 314.)

41.

Podkomoří královský rozhoduje rozepři mezi klášterem Zbraslavským a Křižovníky v Praze v příčině nového vedení vody přes pole lidí kláštera Zbraslavského u vsi Let ve prospěch téhož kláštera.

1322, 25. Iulii. (Praha.)

Nos Wolflinus subcamerarius regni Bohemie civis Prag. tenore presencium notum fieri volumus universis, quod pro quodam aque fluxu iuxta Leth villam fluente inter honorab. viros d. Petrum abbatem et conventum ipsius in Aula Regia ex parte una et Vlricum magistrum hospitalis fr. Cruciferorum cum stella in Praga ex parte altera lis et contencio maxima fuit orta. Asserebant enim d. abbas et ipsius conventus, quod ille aque fluctus

*) Listina tato datovaná »in Melnico XVIII. Kal. Decembris a D. MCCCXX.« Zepsána jest též v kopiaři Oseckém I. díl pag. 54—55, ačkoli hned před tím inserována jest v potvrzení krále Jana dd. 1319, 6. Ianuar. a zde má datum 1319, 3. Ianuarii. Zřetmě vydala královna Elişka dvě stejné listiny tohoto obdarování v letech 1319 a 1320; obě jsou uvedeny v katalogu archivu pod písm. K čís. 3 a 6. Srovn. »Doplňky k česk. diplomat.« od Dra I Zahradníka ve Sborníku hist. kroužku 1900 str. 164.

ex novo esset ductus super campos et agros suorum rusticorum iniuste per homines magistri hospitalis et per hoc fieret quotidie suis rusticis magnum dampnum. E contra magister hospitalis asserebat, quod sui homines iusti essent, eo quod illam aquam, que eis dampnum fecit in suis agris propriis, amovissent, si ex hoc alicui dampnum fieret, ipsis deberet non immerite imputari. Hec controversia cum ad ill. dominam Elizabetham reginam Bohemie, ad quam istius monasterii fundacio pertinet, pervenisset, nobis mandavit, ut ad locum illum, ubi vertebatur contencio, veniremus et utrique parti justiciam faceremus. Nos igitur assumptis nobis discretis viris pluribus, quos intelligere cognoscimus jus commune, venimus ad hunc locum, ubi auditis utriusque partis allegacionibus et visis causis de re, super qua contencio vertebatur, pronuncciavimus per sentenciam diffinitivam, quod abbas et conventus de Aula Regia iusti essent, et mandavimus statim obstrui aque fluxum, ita quod de cetero nunquam deberet fieri talis fluxus, et hoc in presencia d. regine fuimus publice contestati. Ad huius itaque evidenciam scribi et nostro sigillo sigillari jussimus istam cartam. Datum et actum a. D. MCCC vigesimo secundo in festo b. Iacobi apostoli.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 56—57.)

42.

Listina notářská, sepsaná veřejným notářem Jaroslavem Robertovým z Kamenice Pražské diecese k žádosti správce dvora (magister curiae) kláštera Zbraslavského a v přítomnosti Držislava, děkana Vyšehradského, obsahující bullu papeže Jana XXII. dd. 1323, 1. Mart.

1323, 12. Mart. Vyšehrad.

(Reg. Boh. III. čís. 849. Bulla pap. Jana XXII. otištěna v Reg. Boh. III. čís. 762. Orig. bully v c. k. státn. archivu ve Vídni.)

43.

Narovnání mezi kláštery Ostrovským a Zbraslavským o jakési úroky ze vsi Klínce ke kostelu sv. Kiliana a jiné sporné požitky.

1323, 28. Maii. Praha.

In nomine domini Amen. Nos Zdislaus d. prov. abbas, Waltherus prior, Dominicus prepositus totusque conventus in Ostrov s. Ioannis Bapt. ord. s. Benedicti Prag. dioc. ad universorum cupimus noticiam pervenire, quod inter nos et honorab. viros d. Petrum abbatem, Theodricum priorem, Cristannum cellerarium totumque conventum mon. Aule Regie Cisterc. ord. predicte dioc. aliquamdiu habita questione super quibusdam possessionibus, juribus, dampnis et iniuriis, videlicet decimis de villa Clincz ad ecclesiam

s. Kiliani pertinentibus, flumine quod vulgariter Buk*) nuncupatur, naulo in Bohsicz (sic ?),**) valle iuxta villam nostram Bratrzienow sita et fracturis molendinorum hincinde factorum, urgentibus tandem nos ex religionis debito, cum pacis et concordie zelatores esse debeamus, volentes materias litium equitatis lima amputare, eisdem abbati et conventui predictis matura deliberacione et concordi voluntate prehabitis pro decimis ipsorum, quas per collacionem Illustris d. Elizabeth regine Boemie de aurifodinis in bonis nostre abbacie habuerunt, decimas nostras, quas racione ecclesie s. Kiliani habemus et habere deberemus in Clincz, libere permutamus, volentes plebanum dicte ecclesie s. Kiliani et ecclesiam esse in percepcione et possessione omnium jurium parochialium in Clincz duntaxat exemptis decimis supradictis, et ob hoc tamen plebanus s. Kiliani ad officiandum in eodem Klincz minime sit astrictus, conferre vero tenebitur plebi ibidem ecclesiastica sacramenta. Si autem aliqui fratres in Clincz manentes ibidem officiaverint, offertorium, si quod esse contigerit, hoc licite suis poterunt usibus aplicare. Item si predicti abbas et conventus de villa Petrowicz et eius pertinenciis decimas de aurifodinis a d. regina nobis impetraverint, pro quibus bona fide laborare tenentur, extunc statim, cum easdem decimas fuerimus assecuti, decime quam omnia jura parochialia capelle in Clincz, in quibuscunque usibus et juribus consistant, per ipsos pro suo libitu disponantur. Item curiam nostram in Czechowicz maiori***) cum agris et suis omnibus usibus et aream nostram propugnaculo eorum contiguam in Czechowicz minori, pro flumine, quod vulgariter Buk dicitur, pro naulo in Bohsicz et valle iuxta Bratrzienow sita, prout ipsa vallis per viros est idoneos limitata, similiter libere pronuncciamus, ut et ipsi abbas et conventus curia et area predictis cum omnibus juribus ad ipsas pertinentibus fruantur temporibus perpetuis possidendo. Omnia quoque controversiarum injuriarum dampna hincinde vicissim illata irrevocabiliter conquiescant. Et si quid per homines ipsorum et nostros dampni, injurie aut displicencie deinceps emerserit, de plano sine strepitu quiescentibus calumniis terminentur per priores monasterii utriusque et secundum qualitatem delicti pena laicis, personis vero religiosis pena discipline regularis et condigna satisfaccio infligatur. Eciam si iidem priores terminare causam nequirent, ad d. abbates talis questio deducatur. Preterea si cause criminales, utpote homicidia, incendia et alia huiusmodi evenerint, per judices et procuratores utriusque monasterii assumptis ad hoc viris sapientibus et familiaribus talia judicentur. Et que pars huic composicioni amicabili, pacto, permutacioni et concordie contrairet aut aliqualiter violare in parte vel in toto presumeret, penam XXX marc. gravium parti observanti predicta solvere

*) Dle polohy u Bratřínova bezpochyby říčka Kocaba.

**) Srovn. listinu 1394, 20 Novembr.

***) Štěchovice, městečko na Vltavě, kdež měli majetek klášterové Strahovský, Ostrovský a Zbraslavský. Dle této zprávy rozděleno bylo ve Štěchovice Větší a Menší, což posud známo nebylo.

teneatur, ad quam penam solvendam nos d. abbas Brunoviensis, cui nos in hac parte submittimus, compellere poterit ecclesiasticam per censuram, eidem d. abbati pro nobis interpretacionem, declaracionem presentis instrumenti totaliter committentes. In cuius rei memoriam perpetuam presenti pagine nostrum, videlicet abbatis et conventus, nec non honor. viri magistri Vlrici scolastici Pragensis, administratoris Prag. episcopatus in spiritualibus sigilla sunt appensa. Et nos mag. Vlricus predictus predicta omnia, permutacionem, ordinacionem, pacta et concordiam rata et grata habentes nostri sigilli robore communimus. Datum et actum Prage a. D. MCCC vigesimo tercio quinto Kal. Iunii.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 73—76.)

44.

Král Jan vysazuje vesnice Velim a Kbely měšťanovi Kutnohorskému právem německým.

1323, 6. Septembr. Brno.

(Reg. Boh. III. str. 353. Orig. c. k. státn. archivu ve Vídni. Pečeť přitištěna, ale porouchána.)

45.

Vyměření hranic lesů královských a lesů kláštera Zbraslavského v Brdech.

1324, 6. Novembr.

In nomine domini Amen. Nos Vlricus dictus Lepus de Sbirow, rector provincie Pilznensis, constare volumus presentis litere inspectoribus universis, quod cum silvas regias Burdo dictas tam ex commissione gloriosi principis d. Joannis regis Boemie et Polonie x. quam obligacionis nomine sub nostro regimine teneremus, controversia et contencio de metis et terminis silvarum fuit orta inter forestarios seu silvanos earundem silvarum et forestarios seu silvanos silvarum abbatis et conventus monasterii b. Virginis in Aula Regia, quas silvas cum omni suo jure et pertinenciis dive record. d. Wenceslaus rex Boemie et Polonie x. eidem monasterio fundacionis sue dederat et contulerat liberaliter et devote, talisque disceptacio ad audienciam nostram venit. Volentes ergo materiam prescindere talis litis, ne aliqua nobis negligencia silvarum regalium posset ab aliquo imputari, ne eciam aliqua violencia in silvis dicti monasterii commissa in nostram animam redundaret, nobiles et honestos viros inferius annotatos ad nos duximus advocandos, quos intelleximus in prima dictarum silvarum donacione facta prefato monasterio ipsas silvas prenominati regis fundatoris nomine circuisse et metas inter utrasque silvas et terminos tribus vicibus distinxisse. Cum quibus ad silvas dictas personaliter venimus et sub iuramento sue fidei constrinximus eosdem, quod secundum eorum

ıscienciam et fidem deum et regem habendo pre oculis dictas metas novarent et iterum immo quarta vice circuirent, distinguerent et evi-:ncius assignarent. Qui statim nobis videntibus et pluribus viris nobilibus honestis et forestariis regis presentibus ad distinccionem dictarum me-rum procedere inceperunt et infrascriptas metas unanimi consensu ›suerunt. Sunt autem iste mete eodem tempore posite et distincte. Prima eta est via publica, que vocatur Schennorscha*) usque ad campos in :uzhowycz (sic). In hac meta situs est mons dictus Ossecz**) ad onasterium Aule Regie pertinens omni jure. Item secunda meta est iam dictis campis in Zkuzhowycz usque ad fluvium parvum, qui vo-tur Trzemesnycze, usque ad locum illum ubi idem fluvius fluit in Wol-viam. In hac meta iacet mons, qui vocatur Rozhoryzow (podruhé psáno: ›shorizow), qui eciam ad Aulam Regiam pertinet omni jure. Ibidem est um Glincz (podruhé: Clincz) oppidum, quod Illustr. d. Elizabeth regina ıemie et Polonie cum omnibus suis pertinenciis contulit monasterio :morato. Item tercia meta est ab illo loco, ubi est iam dictus concursus uarum, usque ad lapidem qui vocatur Writikamen (sic).***) In hac meta :et mons et vallis, qui vocantur Hecken (Necken?) ad Aulam Regiam :ctantes. Mete vero silvarum circa Rzebenicz (Rsewnicz) iste sunt. ima meta incipit a valle, que vocatur Chyna, ab eadem valle usque ad percilium seu summitatem montis, et hec summitas se extendit usque vallem, que vocatur Lyppowa, quicquid itaque a iam dicta summitate tota declivitate sive descensu inter predictos terminos est silvarum vel borum, ad oppidum pertinet iam predictum. Mete autem ville Neza-.dowicz†) iuxta Rzebnicz site sunt iste. Prima meta est a valle, que catur Lippowa, per viam, que ducit ad metas, quas ostenderunt silvani gis, super quam viam versus silvas regias sunt quedam planicies cam-ırum sive agrorum ad hanc villam pertinentes, a quibus metis per sil-nos regis ostensis usque ad summitatem montis, qui vocatur Chlumeck, ıi situs est super predictam villam, usque ad viam que ducit in Kytin, ›i signa evidencia sunt metarum. Dictas autem metas iussimus tam ›tabiles et evidentes cum signis fossarum et incisionum fieri, ne de cetero icui possit de ipsis aliqua dubietas suboriri. Huius autem circuicionis metarum distinccionis testes sunt nobiles viri et honesti d. Bohuslaus : Wsseradicz miles, Hogerius de Busnycz (Busnye?), Woyslaus de 'senor cum Heroldo et Climata filiis suis, Drahoslaus de Chizicz (sic), ziz de Bluk, Conradus quondam Conradi regine camerarii de Vyesd ıus, Procho de Dobrzicz (Dobrziess), Stephanus Przedota de Zkuzhowicz,

*) Všenorská, do Všenor vedoucí ze Žehuškovic, viz list dd. 1356, 6. April.

**) Srovnej článek »O poloze Kosmova vrchu a hradu Oseka i některých jiných ıiklých osad na Zbraslavsku«, který jsem uveřejnil na základě této a jiných listin rky tuto uveřejněné v Časop. Č. Mus. 1902.

***) Viz listinu 1317, 22. Aug. a pozn.

†) Osada zaniklá, viz listinu z r. 1340. Potok Nezabudický posud u Řevnic.

forestarii regis, cum pluribus aliis fide dignis. In quorum omnium evidenciam et evidens testimonium presentem literam ad memoriam sempiternam duximus sigillandam. Datum et actum a. D. MCCC vigesimo quarto feria tercia ante festum b. Martini.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 82—85, též 135—137. — Zaznamenáno též v inventáři shotoveném po zrušení kláštera s pozn. »an die k. Staatsgüteradmin. übergeben«).

46.

Král Jan nařizuje Oldřichovi Zajícovi ze Zbirova (hejtmanu kraje Plzeňského), aby klášter Zbraslavský chránil při vytčených hranicích jeho lesů a polí.

1325, 20. April. Praha.

Iohannes dei gr. Boemie x. rex etc. fideli suo Vlrico de Sbyrow graciam suam et omne bonum. Ad nostram audienciam hoc devenit, quod aliqui non attendentes graciam et favorem, quam et quem ad monasterium fundacionis nostre Aule Regie habemus, presumpserunt metas silvarum, agrorum et camporum pariter et aquarum ad idem monasterium spenctancium transgredi et eciam violare. Quare tibi committimus et mandamus volentes, quatenus devotos nostros dilectos Petrum abbatem et conventum dicti monasterii in juribus suis et in metis predictis auctoritate nostra fretus regia studeas defensare assumptis tibi nonnullis, quibus constare noveris tale factum, ratum habituri et gratum, quicquid in predictis distinccionibus, asscripcionibus metarum et terminorum ordinacionibus per te dispositum fuerit et metatum. Harum nostrarum testimonio literarum. Datum Prage XII. Kal. Maii a. D. MCCC vicesimo quinto.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 134.)

47.

Přivolení krále Jana, aby královna Eliška farní kostel v Rouchovanech a právo patronátní mohla darovati buď kostelu jinému neb klášteru některému.

1325, 21. April. Praha.

Nos Iohannes d. gr. Boemie et Polonie rex x. recognoscimus et ad universorum noticiam deducimus, quod benignissima d. Elizabeth regina Boemie, conthoralis nostra karissima, affectivis precibus nobis cum instancia supplicavit, ut causa ipsius et in remedium sue atque nostre animarum annueremus et consentiremus, ut ecclesiam in Ruchowan Olomuc. dioc. ad eius presentacionem pertinentem donare et conferre posset alicui ecclesie seculari vel monasterio cum jure patronatus et incorporacione ecclesie antedicte. Cuius precibus annuentes et favorabiliter inclinati racione dictarum causarum premissarum, in peticione predicta comprehensarum,

donacionem juris patronatus et incorporacionem eandem cuicunque ecclesie vel monasterio faciendam admittimus et de ipsis consentimus ob remedium anime nostre ac in remissionem nostrorum peccaminum donacionem et incorporacionem easdem maturo super his habito consilio et deliberacione provida approbamus harum testimonio literarum. Datum Prage undecimo Kal. Maii a. D. MCCC vicesimo quinto.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 25—26.)

48

Nařízení Hynka Berky z Dubé, purkrabí Pražsk. a správce země, aby mlýny na řece Vltavě u Komořan, bezprávně a ku škodě kláštera Zbraslavského i měst Pražských stavěné, byly strženy.

1325, 23. April. Praha.

Nos Hynco dictus Berca de Duba Prag. purgravius tenore presencium constare volumus universis, quod, cum in absencia incl. domini nostri Ioannis Boemie et Polonie regis x essemus ab ipso per regnum Boemie pro tutore et capitaneo constituti, coram nobis sepe querimonia mota fuerit, quod circa villas Hotcowicz et Komorzan in fluvio Wltavie quedam iniuste fierent molendina in preiudicium et gravamen monasterii Aule Regie et utriusque Prag. civitatis. Volentes autem, ut tenebamur, de tale causa cognoscere veritatem et ut pariter litigantibus melius justiciam facere valeremus, honestos et discr. viros Nicolaum dictum Pozenbach judicem, Meinhardum Wolframi, Henricum Theodrici, juratos et cives Maioris civitatis Prag, Wilricum officialem domini nostri regis, civem ibidem, misimus ad loca illa, in quibus fiebant molendina, de quibus questio movebatur, committentes eisdem sub fide, quatenus factum tale diligenter viderent et discuterent et nos de visis et cognitis plenius informarent. Qui assumptis sibi quibusdam aliis juratis et concivibus Pragensibus ac aliis viris pluribus fidedignis molendina supra predicta cum eorum circumstanciis viderunt, reversique ad nos unanimiter testabantur, quod illa dicta molendina iniuste fierent, eo quod si perficerentur nociva non solum navigantibus fierent sed eciam factura essent Pragensi civitati et specialiter monasterio Aule Regie magnum dampnum. Propter hoc sentenciatum extitit coram nobis et videbatur nobis eciam fore justum, quod statim frangi deberent molendina superius memorata. In cuius rei testimonium conscribi jussimus presens scriptum et nostri sigilli munimine roborari. Datum Prage a. D. MCCC vicesimo quinto in die b. Georgii martyris.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 80—81.)

49.

Královna Eliška nařizuje Oldřichovi Zajícovi ze Zbirova, aby hájil klášter Zbraslavský při jeho majetku a k tomu cíli meze a hranice jeho pozemků řádně dal vyměřiti.

1325, 24. April. Praha.

Elizabeth d. gr. Boemie et Polonie regina ac Lucemburg. comitissa fideli suo Vlrico dicto Lepori de Sbyrow, rectori provincie Pilznensis, salutem cum plenitudine omnis boni. Ad nostram audienciam hoc pervenit, quod aliqui non attendentes favoris graciam, quam ad monasterium fundacionis nostre in Aula Regia habemus, presumpserunt metas et terminos silvarum, agrorum, camporum, pratorum et aquarum ad idem monasterium spectancium trasgredi et eciam violare. Quare tibi committimus et mandamus omnino volentes, quatenus devotos nostros viros relig. patrem Petrum abbatem et conventum prefati monasterii in juribus suis et precipue in metis et terminis supradictis auctoritate nostra regali studeas defensare et ne de cetero error fieri valeat in terminis et in metis, volumus, ut per te in silvis, agris, campis et in aquis monasterii memorati mete et termini distinguantur assumptis tibi aliquibus, quos scire noveris tale facturos, gratum et ratum habiture, quidquid in predictis distinccionibus, adscriptionibus per te ordinatum fuerit et metatum. In cuius rei evidenciam hanc literam presentem tibi transmitti curavimus cum nostro annulo consignatam. Datum Prage a. D. MCCC vigesimo quinto octava Kalend. Maii.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 26—27.)

50.

Královna Eliška dává klášteru Zbraslavskému patronátní právo kostela v Rouchovanech Olomúc. diecése.

1325, 5. Maii. Pragae.

(Reg. Boh. III. str. 430. Otištěna též v Cod. Mor. VI. 224. K tomu viz listinu 1327, 11. Oct. Avinione, Reg. Boh. III. str. 537.)

51.

Král Jan zrušuje platnost veškerých listů buď královských neb jiných, které by odporovaly privilegiím kláštera Zbraslavského.

1325, 6. Maii. Praha.

Nos Ioannes x. tenore presencium ad universorum noticiam volumus pervenire, quod devotos Deo et nobis viros fr. Petrum abbatem et conventum monasterii b. virginis Marie in Aula Regia Cisterc. ord. Prag. dioc. cupientes in suis juribus, libertatibus et graciis a dive memorie nostris predecessoribus Bohemie regibus quam a nobis aut ab aliis quibuscunque

sonis insignibus et illustribus quocunque tempore ipsi dicto monasterio is et concessis favorabiliter et efficaciter conservare, omnia privilegia Ser. d. felicis record. d. Wenceslaum Bohemie et Polonie regem, soum et predecessorem nostrum, ante eiusdem coronacionem cum sigillo ona in effigie Maiestatis carente sigillata, quibuscunque locis ac personis a vel concessa et post eiusdem iam dicti regis coronacionem non conıata, per ipsum denuo et expressius approbata et sigillo Maiestatis cum onata regali effigie*) minime consignata, que privilegiis, juribus, libertaıs et graciis prefati monasterii Aule Regie per aliquos alios reges et ıcipes seu per predictum dominum socerum nostrum aut per hos sive alias illustres quascunque personas sepedicto monasterio datis et consis obsistere videntur aut in aliquo contradicunt, presentibus totaliter :amus et annullamus et nullius pronuncciamus esse valoris penitus et ›ris. Accedit ad hoc communiter sentencia previo consilio et consensu trorum nobilium et baronum. In cuius rei evidens testimonium presentem inam conscribi et sigilli nostri maioris impressione voluimus ad perpem memoriam communiri. Datum Prage II. Nonas Maii anno Dom. MCCC ›simo quinto, regnorum vero nostrorum anno quintodecimo.

(Vidimus privilegiorum mon. Aulae Regiae nyní v arch. Musea Č. č. 4.)

52.

Král Jan osvobozuje rychtáře Kutnohorského od placení úroků ze zboží ve vsi Velimi.

1327, 24. Martii. Praha.

g. c. k. státního archivu ve Vídni. Pečeť král. porouchána. Přepis v rukop. 2 B 18, čís. 75. — Otištěno v Reg. Boh. III. str. 508.)

53.

pense papežská Janovi, synu krále Václava. Mezi exekutory jmenován též opat Zbraslavský.

1327, 11. Oct. Avinione.

(Reg. Boh. III. str. 539.)

54.

:htář a přísežní Pražští dosvědčují, že Petr opat a konvent kláštera Zbraıského prodali dům svůj v Praze pekaři Mikulášovi za jistou sumu »pro a« klášteru zaplacenou a že týž Mikuláš a jeho nástupci 1½ kopy ročního platu z domu toho odváděti mají.

1328, 17. Maii. Praha.

(Pečeti scházejí při orig.; otištěno v Reg. Boh. III. str. 564.)

---

*) Není mi známo, že by si bylo povšimnuto tohoto rozdílu při pečeti král.

55.

Opat Petr Zbrasl. potvrzuje, že Mikuláš řeč. Ditrichspacher zjednal pro sebe a své dědice rychtu ve vsi Ditrspachu.

1328, 24. Iun. Zbraslav.

(Reg. Boh. III. str. 568.)

1328, VIII. Id. Aug. v: inserovaný list v listině 1363, 18. April.

56.

Mikuláš řeč. »de Neueshouen miles«, měšťan Kutnohorský, postupuje Petru opatovi a klášteru Zbraslavskému desátý díl svých užitků z hor Příbramských, jež má i kterých by později nabyl.

1330, 30. April. (In Mont. Chutnis.)

(Z orig. Klement. knih. Reg. Boh. III. str. 638. Též otištěno v Summa Gerhardi [vyd. F. Tadra] str. 31.)

57.

Královna Eliška odevzdává klášter v Praze původně dominikánkám určený pannám řádu cisterciensKého a vrchní dozor a správu jeho opatu Zbraslavskému.

1330, 11. Sept. Wissegrad.

(Pečeti scházejí při orig. Reg. Boh. III. str. 658 - 59.)

58.

Král Jan osvobozuje klášter Zbraslavský a jeho lidi ode všech dávek vyjímaje berni zemskou (generalni).

1331, 22. Aug. Domažlice.

Nos Iohannes x. Quoniam dignum est, eos, qui vestigiis domini innitentes non solum sua verum semet ipsos eciam voluntarie abnegantes clausuris sub observancia regulari claustralibus se includunt, specialibus attolli prerogativarum honoribus, ut graciosius virtutum proficiant incrementis ac tanto devocius, quanto remocius a rerum terrenarum curis fuerint elongati, pacis et quietis auctori valeant famulari. Hinc est quod nos attendentes quasdam molestias, quas devoti nostri sincere dilecti abbas et conventus monasterii Aule Regie ordinis Cisterc. dioc. Prag. a nobis ipsis et alias in se, hominibus et bonis suis hactenus pertulerunt, volentesque dictos abbatem et conventum ac monasterium tamquam fundacionem et sepulturam regiam specialius honorare, ut sub nostri regiminis umbraculo ab oppressionibus sive dampnis valeant eo levius quo per nos melius relevati fuerint respirare,

ipsos ac monasterii sui predicti homines et bona quelibet ab omni collectarum, taxacionum, talliarum, imposicionum et dacionum onere, sola duntaxat excepta collecta berne generalis, si quam regno nostro communiter imponi per nos contigerit, de munificencia regia ex certa nostra sciencia in recompensacionem dampnorum nec non pro remedio peccatorum nostrorum et salute anime clare mem. domine quondam Elizabeth Bohemie et Polonie regine ac Lucemburg. comitisse, conthoralis nostre charissime, liberamus et eximimus quin imo liberos fore volumus auctoritate presencium perpetuo et exemptos. Mandantes firmiter et districte eciam nostre gracie sub obtentu camerariis, subcamerariis, zudariis ac ceteris nostris officiatis per Bohemiam et Moraviam, qui nunc sunt aut erunt pro tempore, quatenus sepedictos abbatem et conventum monasterii supradicti in se, hominibus, bonis vel rebus eorum quibuscunque contra presentem libertacionis et exempcionis nostre graciam non debeant turbare, molestare, inquietare vel aliqualiter aggravare, indignacionem Dei et nostram gravissimam, si secus fecerint, incursuri. In cuius rei testimonium presentes literas fieri et sigillo nostro maiori iussimus communiri. Datum Thust a. D. MCCC tricesimo primo XI. Kalend. Septembris.

(Vidimus privilegiorum mon. Aulae Reg. v arch. Musea Č. čís. 6. Regesta Boh. III. čís. 1805 dle Palackého Formelb. p. 243)

59.

Petr opat Zbraslavský dává rychtu v Landškrouně jakožto dědičnou v držení Týčkovi řeč. Žamberskému, měšťanu v Landškrouně, i ustanovuje, které pozemky a dávky k rychtě té mají náležeti.

1332, 13. Iul. Zbraslav.

(Reg. Boh. III. str. 746—47.)

60.

Král Jan propůjčuje klášteru Zbraslavskému právo, aby statky volně kupovati a prodávati, odkazy a dary přijímati směli.

1332, 10. Sept. Praha.

Nos Ioannes x. omnibus in perpetuum. In fastigio regie prefecture divina disponente gracia constituti crebris adeo terrenarum occupacionum curis noster preoccupatur animus, quod ea que ad salutis eterne spectant antidotum nonnunquam negligimus facere minus mente celestibus inhiando. Ideoque delicta juventutis nostre et ignorancias salubri oracionum personarum devotarum abolere remedio cupientes, devotis et sinceris nobis dilectis Petro abbati et conventui fundacionis et sepulture regalis in Aula Regia Cisterc. ordinis Prag. dioc., quorum religiosa conversacio nostrum sic affectum ad se ferventer allicit et inducit, quod delectemur ipsis bene-

facere et uberiorem graciam hilariter et largiter opere demonstrare. Volentes itaque, quod dicta fundacio et sepultura regia proficiat amplo fructu, prefatis abbati et conventui ibidem, qui nunc sunt aut pro tempore fuerint, pro abolicione nostrorum criminum salutisque nostre pro augmento, nec non pro anima dive record. domine Elizabeth, nostrorum regnorum quondam regine, conthoralis nostre carissime, hanc damus et facimus graciam et tribuimus libertatem et licenciam specialem, videlicet quod ipsi in regno nostro ubique tam per Bohemiam quam Moraviam hereditates et possessiones pro ipsis a cuiuscunque condicionis hominibus possint emere, aut pro emendacione status sui eas vendere, aut hereditates pro hereditatibus commutare, prout eis videbitur expedire. Presertim graciam conferimus hanc eisdem, ut testamenta a quibuscunque vivis quam defunctis debeant recipere pro se et tenere, sive in rebus mobilibus vel immobilibus ista fiant. Extendentes prefatas gracias et licencias ad preterita presencia et futura, ita sane quod omnes hereditates et possessiones eorum a quibuscunque personis generaliter prius emptas vel inantea emendas, venditas vel vendendas, commutatas vel commutandas, datas vel dandas, legatas eis vel legandas abbati et conventui iam predictis presentibus appropriamus et appropriatas ex certa sciencia et regali nostra eis magnificencia confirmamus. Pro confirmacione autem omnium eorundem tantum robur habere illas volumus perpetue firmitatis nunc et semper, ac si quelibet hereditas vel possessio aut res quevis superius nominata mobilis vel immobilis propriis nominibus vel locorum circumstanciis descripta fuerit in presentibus et expressa. Vobis igitur universis nostris camerariis, subcamerariis, officiatis et beneficiariis, qui nunc aut pro tempore fueritis in Bohemia seu Moravia, damus firmiter in preceptis, quatenus contra gracias superius memoratas, quas dicto monasterio b. virginis in Aula Regia libenter et liberaliter contulimus, unquam audeatis aliquid in contrarium attentare, nec ipsos abbatem et conventum predictos in hiis, que premissa sunt, graciis aliqualiter impetere presumatis aut eciam impedire, sicut indignacionem Dei et nostram gravissimam volueritis evitare. In cuius rei testimonium presentes conscribi et Maiestatis nostre maiori sigillo iussimus communiri. Datum Prage quarto Idus Septembris a. D. MCCC tricesimo primo (sic! má býti »secundo«).

(Vidimus privilegiorum mon. Aulae Reg. v arch. Musea Č. čís. 7; inserováno též tamtéž v čís. 21. Reg. Boh. III. 755. dle Palackého Formelb 244.)

61.

Rychtář a konšelé Kutnohorští dosvědčují, že v rozepři mezi klášterem Zbraslavským a Pešlinem i manželkou jeho v příčině rychty v Jablonném stalo se smírné narovnání.

1332, 14. Oct. In Mont. Chutn.

(Uveřejnil Loserth v Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. Deutschen XV. str. 157. — Reg. Boh. III. str. 759.)

62.

Petr opat a celý konvent kláštera Zbraslavského oznamují, že měšťan Pražský Oldřich řeč. Klementer odkázal klášteru úrok 52 kop gr. Pr. a jak má peněz těch býti užito.

c. 1332.

(Loserth l. c. — Reg. Boh. III. str. 628. — Obě listiny poslední zachovaly se na listě pergamenovém, který přilepen byl na desce rukopisu kapitolního a jest zbytkem jakési kroniky neb diplomatáře (?) klášterního; viz Úvod).

63.

Notářem pověřené přepisy bul papežských o osvobození řádu Cistercienského dle originálů kláštera Cisterc., předložených opatem kláštera Zbraslavského.

1333, 20. Iulii. Praha.

Nos Hinco dei et apost. sedis gracia Olomuc. episcopus ad universorum tam presencium quam futurorum cupimus noticiam pervenire, quod honoratus vir d. Petrus abbas mon. Aule Regie x. personaliter ad nos accedens exponere nobis curavit, quasdam literas apostolicas veris plumbeis bullis papalibus more solito bullatas super libertatibus et exempcionibus ordini suo scilicet Cisterciensi specialiter ab ipsa sede apost. concessas sibi fore de Cistercio non absque timore et magna difficultate pro ipsius monasterii Aule Regie antedicti utilitate transmissas, quas literas apost. toto ordini Cisterc. graciose concessas ut originalia ipsum abbatem in Cistercium, ut asseruit, in brevi remittere necessario oportebat. Quare nobis cum instancia supplicavit, ut ipsis originalibus per nos visis, lectis et cum omni diligencia satis cribratis ad eorum transscripta per notarium publicum infrascriptum in publicam formam redacta nostrum sigillum cum decreti nostri interposicione, ut ipsis transscriptis, in publicam sic forman redactis, in judiciis et extra fides plena et credulitas efficax sicut et ipsis originalibus possit commode et ubilibet adhiberi, apponere et appendere ob perpetuam rei memoriam dignaremur. Litere autem bullate coram nobis exhibite et lecte de verbo ad verbum fuerunt continencie infra scripte. Prime bulle tenor sequitur in hec verba. Innocencius episcopus servus servorum dei x. abbati Cistercii eiusque coabbatibus x. . . Cum nuper duxerimus statuendum, ut exempti quantacunque gaudeant libertate nichilominus tamen racione delicti seu contractus aut rei, de qua contra ipsos agitur, rite possint coram locorum ordinariis conveniri et illi quoad hoc suam in ipsos jurisdiccionem, prout jus exigit, exercere, vos dubitantes, ne per constitucionem huiusmodi libertatibus et immunitatibus vobis et ordini vestro per privilegia et indulgencias ab apost. sede concessas preiudicari valeat, nobis humiliter supplicastis, ut providere super hoc indempnitati vestre paterna solicitudine curaremus. Quia vero eiusdem ordinis sacra religio sic vos apud nos dignos favore constituit, ut nobis votivum existat, vos ab omnibus, per que vobis possent provenire dispendia, immunes libenti animo reservare, authoritate vobis presencium

indulgemus, ut occasione constitucionis huiusmodi nullum eisdem libertatibus et immunitatibus imposterum prejudicium generetur. Nulli ergo x. Datum Lugduni quarto Nonas Martii pontific. nostri anno octavo. Item alterius bulle tenor sequitur per omnia in hec verba. Clemens episcopus servus servorum x. abbati Cistercii x. Eapropter .. omnes libertates et immunitates a predecessoribus nostris ... sive per privilegia sive alias indulgencias vobis, monasteriis et ordini Vestris concessas, nec non libertates et exempciones secularium exaccionum a regibus et principibus et aliis Christi fidelibus racionabiliter vobis ... indultas ... vobis confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo x. Datum Avinione quarto Nonas Septembris pontific. nostri anno quarto. Nos igitur attendentes racioni fore contrarium, si vota denegentur iusta petencium, quia dictas literas apostolicas coram nobis sic exhibitas in omni sui parte vidimus et invenimus esse veras, salvas, sanas et integras, signatas cum veris bullis plumbeis papalibus in filis sericeis pendentibus, non rasas, non abolitas nec in aliqua sui parte corruptas, sed totaliter omni suspicione carentes, quare dicti d. abbatis peticionibus ut iustis et iuri consonis non immerito annuentes ipsas literas transscribi mandavimus per Iaroslaum authoritate Imperiali infrascriptum notarium nostrique sigilli appensione communiri. Acta sunt hec presentibus honor. viro d. Dyrsislao preposito Pragens. ecclesie nec non dd. et magistris Simone notario, plebano de Trebecz ac Simone doctore medicine, plebano de Nalozehowecz (sic), et Petro dicto Kossik, familiaribus prefati episcopi, et aliis quam plurimis fidedignis testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis. Datum Prage in domo habitacionis nostre a. D. MCCC tricesimo tercio indic. prima die vicesima m. Iulii pontific. s. p. Iohannis pp. XX. anno XVII.

Et ego Iaroslaus Roberti de Kamenicz Prag. dioc. publicus authoritate Imperiali ac venerab. virorum dd. capituli Prag. ecclesie juratus notarius predictas literas veris bullis pap. in filis sericeis non viciatas, non cancellatas ... vidi, legi, in manu tenui rogatusque per prefatos ven. d. Hinconem Olomuc. ep. et relig. Petrum abbatem Aule Regie in hanc publicam formam redegi, meoque signo solito coram testibus suprascriptis rogatus consignavi.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 39—44.)

64.

Petr opat, Dětřich převor, Otto vrátný, Dětmar komorník, Albert kustos, Křištan kuchmistr, Konrád podpřevor i celý konvent kláštera Zbraslavského postupují vdově po Matěji řeč. »de Oberzis«, kteráž byla klášteru ves Jarpice darovala, ves Komořany na dobu života jejího k užívání; po smrti má býti v klášteře pochována a zádušní bohoslužby za ni konány.

1333. 21. Aug. (Pragae).

(Reg. Boh. III. str. 789—91.) — Při orig. c k. státního arch. Vídeňského 3 pečeti přivěšeny; uprostřed listiny velký kus vytržen.

65.

erlin od Kamene odkázal jednu kopu gr. úroku ze svého dvora před bránou sv. Benedikta klášteru Zbraslavskému.

1335, 29. Septemb.

išténo dle orig. klement. knih. v Reg. Boh. IV. čís. 212; přepis v kopiáři Oseckém I. díl pag 97.)

66.

posledním pořízení královny Elišky, vdovy po králích Václavovi II. a Rufovi I., čte se v příčině kláštera Zbraslavského ustanovení: »Ouch wolle und schaffen, daz man in das Closter zu Kunigessal geben sal hundert ıock in alle der wise als zu Tuschnowicz, daz man mit funfzig schocken ; Closter bessern und mit den andern funfzig schocken sal man kaufen ıf schock geldes, die man ewiclich nach ieglicher quatertemper zu serm dreizigesten, den man do ewiclich mit Vigilien und mit Selenssen begehn sal, ie funf vierdunge als zu Tuschnowicz under die Herren teile.«

1335 (c. 18. Oct.)

(Cod. Moraviae VII. pag. 67.)

67.

t Dětřicha opata Břevnovského Petru opatavi Zbrasl., že v rozepři mezi ma kláštery o řeku Vltavu, hranice a o právo chytání ryb do slupů nad zným a jiná práva svěřil rozhodnutí převorovi Břevnovskému Miroslavovi.

1335, 4. Dec. Břewnow.

(Dle orig. Klement. knih. Reg. Boh. IV. str. 92.)

68.

íl Jan ujímaje se hradu Lanšperka a okolních statků kláštera Zbraslavho slibuje klášteru plnou náhradu na statcích blíže položených a ustano-e k jednání v této záležitosti Petra z Rožmberka, Perchtolda probošta Vyšehradského a Hynka Berku z Dubé.

1336, 15. Iun. Praha.

)is v rukopise Klement. 2 B 18. čís. 92. — Otištěno (dle Sommersberga, Script. r. Sil.) v Reg. Boh. IV. str. 121—122.

69.

Farářі u sv. Ondřeje v Praze povoleno od opata Zbraslavského, aby sobě na hřbitově při kostele dům k obývání do smrti své vystavěl.

1336, 25. Augusti. Praha.

In Dei nomine Amen. Anno nativ. eiusdem MCCC tricesimo sexto indic. quarta octavo Kal. Septembris hora quasi completorii pontificatus sanctiss. in Chr. p. et d. Benedicti div. prov. pape XII. anno secundo honorab. vir d. Petrus abbas mon. Aule Regie ord. Cisterc. exhibuit quandam literam in mei nec non et testium subscriptorum presencia cum sigillo pendenti de cera alba, in quo sigillo erant due imagines, videlicet una Dei et alia s. Marie sedens in maiestate et in circumferencia erat sculptum Sigillum Thome archidiaconi Pragensis ecclesie, tenor vero litere erat per omnia talis. Nos magister Thomas archidiaconus Prag. d. pape capellanus tenore presencium protestamur, quod in causa et questione, que pro edificiis in cemiterio b. Andree in civitate Maiori in Praga factis inter venerab. viros d. Petrum abbatem et conventum ipsius in Aula Regia ex una et d. Milotam plebanum dicte ecclesie, ipsorum capellanum, ex parte altera vertebatur, in termino ipsis prefixo coram honorab. viro d. Gallo Gradicensi archidiacono, officiale curie episcopalis, dictus Milota presentibus d. reverend. Petro Wissegrad. decano, Henrico Melnicensi preposito ac pluribus aliis fidedignis ibidem in causa et questione premissis ad ipsorum stare intenderet voluntatem, prefatus vero d. abbas ad nos post hoc veniens propria in persona suppliciter nos rogavit, ut ipsum informari dignaremur, qualiter in causa predicta sic agere posset, ut graciam promissam dicto suo capellano ostenderet evidenter et ne forsitan in hoc negocio minus facere videretur. Nos igitur dicti d. abbatis precibus inclinati propter bonum pacis et concordie dictam graciam discrecione et racione previa taliter duximus moderandam. Inprimis ut offensam, quam dicto d. abbati et suis fratribus dictus Milota plebanus verbo et opere intulit, ipsi abbas et conventus indulgeant sibi totaliter propter deum. Item ut d. abbas et conventus in cemiterio edificare permittant ipsum suum habitaculum ex gracia sicut prius, quod hoc habeat ad tempora vite sue, non obstante quod nonnunquam ante tempora dicti Milote*) ibidem aliquis plebanorum habitaculum habuit sive domum, sed ipse primus est, qui ex gracia speciali dicti d. abbatis ibi habitaculum sibi fecit, nam de curia abbatis ad ecclesiam dictam transitus prius fuit, mortuo vero dicto Milota plebano dictus d. abbas tamquam patronus facere de dictis edificiis poterit, quod melius videbitur ex consilio tam sibi quam ecclesie expedire. In cuius rei testimonium . . . sigillum nostrum duximus appendendum. Datum Prage a. D. MCCCXXXVI. octavo Kal.

*) Srovn. Tomek, Děj. Prahy I, 388; II, 181.

:. *) Quam quidem literam prefatus d. abbas per me notarium sub-
)tum in formam publicam redigi et transscribi postulabat, quod et feci.
ı sunt hec Prage in curia predicti d. abbatis anno x. quibus supra
entibus discr. viris Paulo Climaconis, Macario, civibus de Praga,
ınne magistro dicte curie Aule Regie, Nicolao, fratribus dicti ordinis
erc., Laurencio, Petro, familiaribus dicti d. abbatis, testibus ad premissa
tis specialiter et rogatis.

Et ego Anthonius Iohannis de Hlawna Prag. dioc. publicus auct.
eriali notarius predictam literam una cum prefatis testibus vidi, legi
am de verbo ad verbum ... scripsi et in hanc formam publicam
gi signoque meo consueto signavi rogatus in testimonium premissorum.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 103—6. Jiný s pozdější v archivu Oseckém. Otištěna jest tato listina u Hammerschmida, Prodr. Prag. 216.)

70.

ovatel Vilém ryt. z Boldensele děkuje opatu Zbraslavskému za laskavé ·tí a pohostění na Zbraslavi a posílá mu své sepsání »o stavu svaté země«.

1337, 29. Septembr. Avignon.

Reverendissino patri ac domino suo d. Petro abbati Aule Regie
erc. ordinis Prag. dioc. Gwilhelmus de Waldenfels (sic) miles ... Accepti
eficii immemor esse nolens mente revolvo sedula beneficiorum opera,
michi anno preterito in domo vestra Aula Regia hylariter et benignis
:tibus plus quam duobus mensibus et mee familie ostendistis et vo-
e domino eisdem exhibitoribus, cum ad vos reversus fuero, gratuite
mni studio respondebo. Et nunc quidem quia aput dominum meum
lariandum Petragoricum **) tituli b. Petri ad vincula presbyterum cardi-
m in curia Avinione moram facere adhuc me oportet amplius quam
bam, eo quod dominus meus multum fuit de meo adventu de sua
ia jocundatus, et negocia mea omnia, de quibus aput vos existens
ram vobis, ad finem iam disposuit seu disponit et ordinat peroptatum.
finitis per Coloniam Agrippinam propter quedam negocia ibidem
ıinanda rediens ad vos in Aulam Regiam revertar volente domino
ıetue permansurus. Trahit me ad vos amor vester, allicit me dul-
ma habitacio domus vestre et precipue vestrorum filiorum devocio
il me retrahere potest nisi mors sola ... Verumtamen libellum meum,
n ad instanciam prefati domini mei cardinalis de statu terre sancte
pilavi, vobis, ut rogastis et ego ut promisi, per Franciscum Christiani

---

*) Český (starý) překlad této listiny nalezá se v archivu kláštera Oseckého.

**) Elias Talayrandus e comitibus Petragoricen. stal se kardinalem r. 1331. (Eubel rch. cath. str. 15.)

de Praga servitorem meum transmitto ... Avinione a. D. MCCCXXXVII. in die s. Michaelis.*)

(Z rukopisu kláštera v Lambachu uveřejnil P. Pius Schmieder v Anzeiger f. Kunde der deut. Vorzeit XIII. 1866. str. 22. Dle toho podal zprávu Zoubek v Památkách arch. IX. 598.)

71.

List mistra Petra, doktora mediciny a kanovníka Vyšehradského a Mělnického (jímž ustanovuje kaplana v Miličíně), jehož »Actum et datum in monasterio Aule Regie«.

1338, 5. Jan. Zbraslav.

(Reg. Boh. IV. str. 203.)

72.

Bavor ze Strakonic potvrzuje smlouvu mezi otcem jeho a králem Václavem učiněnou o zaměnění vesnic Radotína a Lahovic, kteréžto vsi klášteru Zbraslavskému dány byly.

1338, 10. Maii.

In nomine Domini Amen. Dignum et justum est ac consentaneum honestati, ut heredes quilibet pacta ac convenciones seu contractus progenitorum suorum inpermutabiliter ac inviolabiliter debeant conservare, in hiis precipue, que pro commoditate et profectu ecclesiarum vel monasteriorum qualicunque ordinacione duxerint facienda. Ideo nos Bawarus de Strakonicz notum facimus universis presentis etatis hominibus et future, quod convencionem seu commutacionem, quam progenitor noster fel. mem. d. Bawarus dictus de Strakonicz cum d. Wenceslao recol. record. quondam Boemie et Polonie rege fecit super bonis villarum Radotyn et Lahowycz et ipsarum pertinenciis quibuscunque, quas predictus d. rex contulit et donavit monasterio s. Marie in Aula Regia Cisterc. ord., firmam, ratam et stabilem observare volentes, de voluntate et consensu fratrum nostrorum Nicolai videlicet et Wilhelmi presentis scripti testimonio roboramus, promittentes de nostra ac predictorum fratrum nostrorum bona ac libera voluntate, quod nunquam ad prefatas villas ac ipsarum pertinencias nos

*) Spisovatel, o němž jest zde zpráva, znám jest pode jménem Wilhelmus de Boldensele a spis jeho zde zmíněný »de statu terrae sanctae« jest snad totožný se spisem téhož »Hodoeporicon ad terram sanctam« (Srovn. mé Kult. styky str. 7). Zajímavá jest zajisté zpráva o pobytu téhož cestovatele na Zbraslavi — bezpochyby na zpáteční cestě z Palaestiny — a o přátelském poměru k opatovi Zbraslavskému, známému to Petrovi Žitavskému, spisovateli Kroniky Zbraslavské. Brzké umrtí opata Petra (1338) bezpochyby přetrhalo také další styky téhož cestovatele s klášterem Zbraslavským.

ac successores nostri ullum respectum habere in perpetuum debeamus. In cuius rei testimonium et robur perpetue firmitatis presentes literas scribi et nostri sigilli munimine procuravimus roborari. Datum a. incarn. MCCCXXX octavo decima Maii.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 45—46.)

73.

Markrabí Karel zapůjčil klášteru Zbraslavskému 1000 kop gr. a přijal v zástavu kříž zlatý, klášteru od krále Václava darovaný, jakož i statek Lanšperský; slíbil pak klášteru ročně 200 kop vydávati, dokud statek ten držeti bude.

1338, 18. Augusti. Kolín n. L.

Nos Karolus d. regis Boemie primogenitus, marchio Moravie, ad universorum noticiam volumus tenore presencium devenire, quod licet ex regimine regnorum seu terrarum domino et genitori nostro carissimo ac per consequens nobis divinitus collato ad omnium personarum religiosarum commoda et utilitates procurandas ob divine retribucionis respectum vigilancius intendere teneamur, tamen erga promocionem et exaltacionem monasterii b. Marie virg. in Aula Regia Cist. ord., fundacionis nostre, eo quod in ipso progenitorum nostrorum d. mem. illustrium corpora in domino requiescunt, ex quadam prerogativa favoris et gracie singularis nos piam habere diligentem sollicitudinem non inmerito condelectat. Sane dictum monasterium ex variis infortuniis ad talem, quod cum dolore (sic), devenit inopiam, ut sibi de necessitate tandem conventus dispersio, ex qua cultus divinus ibidem possit minui et dampnum irrecuperabile ex voragine debitorum, quibus erat oppressum, immineret. Quod considerantes viri religiosi d. Petrus abbas et conventus monasterii prelibati, paterni et nostri devoti sincere dilecti, nobis in humilitatis constancia supplicarunt, ut tantis ipsorum periculis de innata nobis benignitate remedio dignaremur succurrere oportuno. Nos vero peticionibus predictorum abbatis et conventus racionabilibus annuere disponentes, dicte nostre fundacioni de nonnullorum paternorum et nostrorum consiliariorum fideli consilio pro nunc taliter duximus succurrendum, quod ipsis mille sexagenas gross. den. Prag. de propria nostra pecunia in solucionem debitorum et emendacionem defectuum liberaliter mutuamus. Pro qua quidem pecunia nobis crucem ipsorum auream per pie recordacionis Sereniss. d. Wenceslaum quondam Boemie et Polonie regem magnificum, avum nostrum carissimum, eis donatam et castrum eorum Landesperg cum omnibus suis civitatibus, opidis, villis et aliis suis bonis ac pertinenciis quibuscunque nomine veri pignoris a festo b. Galli proxime nunc venturo ad quinquennium continuum obligarunt, prout hoc in ipsorum d. abbatis et conventus literis super eo nobis datis poterit clarius apparere, tali tamen condicione appo-

sita et adiecta, quod ab unoquoque burggravio, quem in dicto castro Landesperg statuerimus, nostro et prefatorum abbatis et conventus nomine recipere tenebimur fidelitatis iuramentum, ut si, quod avertat altissimus, in persona nostra aliquid humanitus accideret, ipsis abbati et conventui contradiccione seu mora quibuslibet proculmotis dictum castrum Landesperg cum suis pertinenciis supradictis inmediate absque ipsorum requisicione et nulli alii et absque debitorum seu dampnorum, expensarum, edificiorum et aliarum quarumcunque causarum computacione resignetur, cruce tamen predicta in pignore pro dicta summa pecunie quo illam disposuerimus remanente. Stabit eciam in dictorum abbatis et conventus arbitrio, dictam crucem denuo redimendi. Promittentes insuper bona et sincera nostra fide ipsis abbati et conventui singulis annis, quamdiu dictum castrum et bona eius prefata tenebimus, census nomine et donacionis seu subvencionis ducentas sexagenas grossorum prefatorum in duobus anni terminis, sc. in festo b. Galli centum sexag. et in f. Georii similiter centum sexag. gr. prefatorum per certam personam solvendas certitudinaliter deputare. Ut autem in sepedicta nostra fundacione cultus divinus consuetus, ad quod nostra dirigitur affectio, inantea absque diminucione qualibet observetur, volumus, ut nulla fiat ibidem conventus dispersio seu aliqua imposterum contrahantur debita absque nostro favore et licencia speciali, ad hoc nos insuper sub premissa nostre fidei puritate obligantes, quod dictum castrum Landesperg cum bonis et omnibus suis pertinenciis prenotatis in nostra tantummodo retinebimus potestate, nec ipsum seu ipsa per obligacionem vel alium modum quemcunque alicui alteri persone ex causa quacunque aliqualiter committemus. In quorum omnium testimonium presentes literas fieri et sigillo nostro maiori fecimus munimine roborari. Datum Colonie super Albea a. D. MCCCXXXVIII. feria tercia post festum assumpcionis b. virginis glor. proxima.

(Formulář Osecký fol. 86. Srovn. Palacký, Formelbücher. str. 244, Regesta Boh. IV. str. 235.)

74.

Papež Benedikt XII. ustanovuje opata Zbraslavského, probošta Zderazského a scholastika Pražského rozhodčími v rozepři mezi opatem Břevnovským a abatyší kláštera sv. Jiří na hradě Pražském.

1338, 27. Oct. Avinione.

(Reg. Boh. IV. str. 239 - 40. Přepis též v rukop. 2 B 18. čís. 93.)

75.

Listina kl. Sedleckého psaná »presentibus fr. Petro abbate Aule Regie et Cristano celerario ibidem etc. . .«

1339, 13. Jan. Praha.

(Reg. Boh. IV. str. 246.)

76.

Král Jan postupuje klášteru Zbraslavskému v náhradu za vsi Baně a Bělou užitky ze zlatých dolů u Slap až do sumy 500 kop gr.

1339, 25. April. Nurenberg.

(Otištěno Reg. Boh. IV. str. 264. Při orig. pečeť král. rozlámána. — Přepis v rukop 2 B 18, čís. 94. — Potvrzení markrabí Karla dd. 1339, 29. April. v Reg. Boh. IV. str. 266. dle list. Klement. knih.)

77.

Papež Benedikt XII. nařizuje opatům kl. Opatovického a Zbraslavského i kanovníkovi Janu Paduánskému, aby v příčině odcizení jistých statků od kláštera Strahovského i o osobách, které to zavinily, pravdivou zprávu podali.

1339, 1. Oct. Avinione.

(Reg. Boh. IV. str. 286—87. — Jiné podobné nařízení pap. těmže osobám týkalo se odcizení statků kl Litomyšlského. — Reg. Boh. IV. str. 295.)

78.

Opat Zbraslavský doporučuje proboštovi v Lanšperku faráře v Libyni.

1339. (?)

Frater C. dictus abbas Aule Regie dilecto sibi in Christo fratri preposito in Landesperch salutem cum patrum amoris affectu. Dominum Bertoldum, plebanum in Lubina, exhibitorem presencium causa nostri, cum a vobis requisierit, studeatis fideliter promovere.

(Zápis archivu Třeboňského C. 1 fol. 97. Sdělil archivář p. Mareš. — Opat C. mohl by býti opat Konrad, který r. 1316 podruhé resignoval, spíše však opat Christian z Lamberka r. 1339. »Lubina« jest bezpochyby »Libyně«.)

79.

Heřman, biskup Varmijský, učinil nadání $7^1/_2$ kop gr. Pr. úroků pro kapli na Bezdězi. Právo presentační má náležeti klášteru Zbraslavskému.

1340, 14. Ianuar. S. l.

Dle orig. knihovny Klement. otištěno v Reg Boh. IV. str. 297. — Original listiny jest poškozen, počátek schází (což Emler poznamenal). Čte se tedy v Reg. »Quidam civis Prag. missam in ecclesia Bezdes fundat«. V katalogu archivu Zbrasl. pod písm. B. čís 4. jest následující regest téže listiny: »Hermannus Barmiensis episcopus nomine testamenti ordinat pro animabus sua, patris matris, aliorumque propinquorum et charorum suorum septem cum dimidia sexag. gross. Prag. censum annuum, quarum $5^1/_2$ dari debent capellano missam quotidie pro ipsis celebranti in paroch. ecclesia s. Michaelis in Bezdes etc. . .« Patrně byla tenkráte, když katalog byl psán, listina ještě úplná a byl tedy zakladatelem nadání Heřman biskup Varmijský

(Ermland v Prusku). Skutečně jmenuje se biskupem Varmijským od r. 1334 »Hermannus, custos ecclesiae Pragensis, capellanus S. P., decretorum doctor« (Eubel. Hierarch. cath.; Gams, Ser. episcop. Srovn. mé Kulturní styky Čech str. 105, kdež se nazývá »Hermannus de Bohemia«, kaplan a auditor pap., potom biskup Varmijský.) Též v inventáři listin kláštera Zbraslavského po zrušení jeho učiněném (nyní v archivu Klement. knihovny) zaznamenán list tento — však nesprávně k r. 1344 — takto: »Herman Bischof zu Barmien verschafft der Kirche in Bezdes 7½ Schock Pr. Gr. jährlichen Zinses etc.«

80.

Nařízení markrabí Karla opatu Zbraslavskému, aby desátky kostela v Rouchovanech neprodával aniž zastavoval.

1340, 16. Mart.

(Cod dipl. Morav. VII. čís. 264 — Podobné nařízení 1347, 23. Mart. viz tamtéž čís. 703.)

81.

Král Jan povoluje klášteru Zbraslavskému, aby na svých statcích vesnice, dvory, hospody stavěti a lidmi a řemeslníky osazovati mohl.

1340, 19. Mart. Paříž.

Iohannes d. gr. Bohemie rex x. notum facimus universis, ad quos presentes pervenerint, quod Nostre Cels. animus semper ad illa inclinatur maxime, per que divinus cultus non minui possit sed augeri ac personis ecclesiasticis ita nostris favoribus assistere, quod per nostra beneficia graciosa cultui divino incessanter assistatur. Eapropter honorab. viris devotis nostris sincere nobis dillectis . . . abbati et conventui monasterii Aule Regie prope Pragam fundati b. m. per socerum nostrum divum regem Boemie graciosius indulgemus, ut in locis campestribus, silvaticis, sive rubetis atque silvis, in bonis dicti monasterii constitutis, ubicunque eisdem melius videbitur expedire, villas, grangias sive curias, tavernas sive tabernarios ac alios mechanicos in eisdem possint locare et sic locata usui et utilitati ipsorum applicare pro motu sue voluntatis. Mandamus igitur universis et singulis subditis et fidelibus nostris in regno Boemie, quibuscunque nominibus nuncupentur, nostre gracie sub obtentu, quatenus abbatem et conventum predictos in extirpacione silvarum et locacione earundem, ut predicitur, nullum impedimentum sive molestias qualescunque inferatis, sed ipsis gratuitis vestris et promotivis subsidiis assistere nostri contemplacione debeatis, sicut nostram indignacionem et acrimonias nostras, si secus actum vel attemptatum fuerit per quemcunque aut quoscunque, vultis evitare. In cuius rei testimonium presentem literam fecimus nostre Majestatis sigillo sigillari. Datum Parisius a. D. MCCC quadragesimo dominica Oculi.

(Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. Pečeť utržena. Přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag 129—130. Srovn.: Reg. Boh. IV. 304—5.)

82.

Král Jan osvobozuje klášter Zbraslavský od placení jakýchkoli poplatků při volbě nového opata.

1340, 26. Mart. Paříž.

(Otištěno v Reg. Boh. IV. 305. Orig. c. k. státn. archivu ve Vídni. Pečeť král. dobře zachována.)

83.

Exekutory posledního pořízení krále Jana ustanoveni králem: Jan biskup Olomoucký, opatové Sedlecký a Zbraslavský, vévoda Saský Rudolf, Petr z Rožmberka atd. . . .

1340, 9. Sept.

(Cod. Moraviae VII. čís. 287.)

84.

Výpověď rozhodčí ve při mezi klášterem Zbraslavským a Křižovníky Pražskými i jejich lidmi v Řevnicích o meze a hranice polí a lesů i právo honby.

1340.

In nomine Domini Amen. Nos fratres Cristanus abbas, Theodricus prior, Iohannes supprior et Iohannes celerarius totusque conventus fratrum monasterii b. Virginis in Aula Regia Cisterc. ordinis, nos quoque fratres summus magister Vlricus, Petrus prior, Heinricus claviger totusque conventus fratrum ordinis Cruciferorum cum stella domus hospitalis s. Francisci in pede pontis Prag., ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam volumus pervenire, quod inter nos semper cupientes, sicut decet religiosos vivere amicabiliter, pacifice et fraterne, causam litis, que inter nos et nostra monasteria pro quibusdam metis silvarum et agrorum et communitatis pascuarum ac rebus aliis in oppido Hrsewnycz ac inter nostros homines diucius vertebatur, discretis viris Heroldo de Wshenor et Welislao de Trsyebang, cum ipsis bene constaret de hoc negocio, commisimus omnimode tamquam arbitris et amicabilibus compositoribus totaliter terminandam, qui assumptis sibi pluribus viris ydoneis et discretis, qui eciam hoc factum noverant ab antiquo, deum habentes pre oculis secundum suas consciencias causam et litem ipsis commissam diffiniverunt et terminaverunt totaliter in hunc modum. Primo quod a meta ville deserte Nezabudycz, que totaliter ad monasterium Aule Regie pertinet, usque ad villam Leth*) et metam eiusdem videlicet viam in valle, que transit ultra rivum a dextris sursum usque ad nemus regale dictum Byird, nullus hominum exstirpare debeat ligna, nisi sub mensura et cum scitu nostrorum

*) Srovn. list dd. 6. Nov. 1324.

celerariorum, qui vero hominum transgressus fuerit, tenebitur pro pena solvere nostris monasteriis unum fertonem gross. Prag., nichilominus tamen poterit quilibet rusticus in medio pro suorum agrorum emendacione rubeta parvula exstirpare. Ad hec si nobis et nostris officialibus placuerit, ut de novo aliquid exstirpetur, tunc tres partes exstirpacionis cuiuscunque mensure cedent monasterio Aule Regie et quarta hospitali. Hec vero exstirpacio fieri debet in locis vicinioribus agris hominum dominii utriusque. Insuper de minera qualicunque, si in locis communitatis inventa fuerint, tres partes cedent Aule Regie et quarta hospitali. Ceterum cum ad venandum aptum in locis communitatis evenerit aut fuerit, una pars nostrorum officialium aliam partem ammonere debet, ut tali die aut tempore eciam veniat ad venandum et sic pariter venantes, de venacione huiusmodi tres partes cadent Aule Reg. et due hospitali. Pars autem, que ammonita non venerit tempore prestituto, ferina careat illa vice. Tres autem homines Aula Regia et hospitale duos debent mittere ad venandum. Item homines dominii utriusque in Hrsewnycz residentes de lignis, que suis propriis equis et laboribus emendo vel resecando ducunt ad litus quod est utriusque dominii nostri aque Myze, et que per se ipsos deducunt inferius ad vendendum, nullum debent persolvere theloneum. Si vero secus factum fuerit, videlicet si ibidem circa aquam duntaxat ligna aut emerint vel vendiderint, tunc theloneum solvere sunt ligati. Preterea si de predicto litore alique utilitates aut obvenciones exnunc inposterum quocunque modo provenerint aut emerserint, illius tres partes cedent Aule Regie et quarta hospitali supradicto. Et quia predictam ordinacionem per prefatos viros inter nos factam racionabilem ac laudabilem arbitramur propter bonum pacis inter nos perpetuo permansure, ipsam per nos et universos posteros nostros tenemur et volumus ac promittimus perpetuis temporibus inviolabiliter observare. Si vero quod absit una pars dictam ordinacionem non servaret, alteri parti servanti quinquaginta sexag. gross. Prag. tenebitur pro transgressione huiusmodi assignare. In quorum omnium testimonium et robur perpetuo valiturum nostra et nostrorum conventuum sigilla presentibus sunt appensa. Actum et datum Prage a. D. MCCC quadragesimo (sic).

Ze dvou přivěšených pečetí první schází, z druhé pouze část střední (matka boží s děťátkem). — (Perg. original v arch. kláštera Křížovníků v Praze No. 16.)

Listina tato byla vydána ve dvou exemplářích, z nichž jeden s pečetěmi Křížovníků byl chován na Zbraslavi, druhý s pečetěmi opata a konventu Zbrasl. u Křížovníků. Na rubu našeho originalu čte se: »Privilegium ordinacionis inter fratres de Aula Regia et nos.« O exempláři Zbraslavském zprávy nemáme, není ani přepsán v kopiáři Oseckém. — O rozepřích mezi Křížovníky a klášterem Zbraslavským zmiňuje se obšírněji Pospíchal ve svých Pamětech, srovn. Památky arch. XIV. 86.

85.

Biskup Pražský Jan ustanovuje ku presentací opata Zbraslavského farář při kostele sv. Ondřeje na Starém městě Pražském.

1341, 11. April. Roudnice.

Nos Iohannes d. gr. Pragensis episcopus notum facimus universis ɔresentes literas inspecturis, quod nos ad presentacionem et peticionem ıonorati et relig. viri fr. Iohannis abbatis mon. Aule Regie ord. Cisterc. n ecclesia s. Andree in Maiori civitate Prag. vacante, in qua ipse d. abbas us obtinet patronatus, discr. virum Iohannem presbyterum exhibitorem ɔresencium rectorem legitimum instituimus et plebanum, ipsam sibi cum ɔmnibus juribus et pertinenciis suis auctoritate qua fungimur confirmantes et curam animarum ibidem prout ad nostrum spectat officium committentes. In cuius rei testimonium presentes literas fieri et sigillorum nostrorum munimine iussimus roborari. Datum in Rudnicz a. D. MCCC quadragesimo primo tercio Idus Aprilis pontificatus vero nostri anno quadragesimo.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 131. Otištěno u Hammerschmida, Prodromus glor. Prag. 217.)

86.

Privilegium krále Jana dané klášteru Zbraslavskému na statek Lanšperský i v příčině navrácení odcizených vsí Baní a Bělé.

1341, 21. Aug. Praha.

Nos Ioannes x. Ad universorum noticiam tenore presencium cupimus ›ervenire, quod ob Dei et glorisose matris eius Marie virg. reverenciam 't honorem nec non ob incliti principis d. Casimiri Polonie regis filii nostri arissimi mutue dileccionis, que inter nos vicissim viget, constanciam ad otivas ipsius d. Casimiri precum instancias, quas ex fonte intimo cordis ui cognovimus scaturire, devotis nobis abbati et conventui monasterii '. Virginis in Aula Regia hanc prerogativam gracie duximus faciendam, .uod universa bona ipsius monasterii principalia seu originalia videlicet astrum Lantsperch et civitatem Landeschron cum suis oppidis, villis, ıereditatibus, possessionibus, proprietatibus, agris, silvis, nemoribus, pratis, ›ascuis, fluviis, molendinis, piscacionibus, censibus, redditibus, fructibus, ›roventibus, obvencionibus, honore, dominio, jure patronatus ecclesiarum, ıominibus, servitoribus, juribus, libertatibus, utilitatibus et pertinenciis uni-'ersis, in quibuscunque rebus consistant et quocunque nomine censeantur, ıb omni nostra heredum ac successorum nostrorum Bohemie regum et Moravie marchionum infestacione vel inquietudine seu impeticione qualibet eneant, habeant, utifruantur et possideant semper libera et soluta pacifice :t quiete. Promittimus quoque in expressionem gracie uberioris, predictum monasterii abbatem et conventum ipsius cum bonis suis universis ob Dei

90.

Urbář kláštera Zbraslavského z r. 1342.

1342.

Registrum monasterii Aulae Regiae de omnibus proventibus anno MCCCXLII scriptum.

(Otištěno z rukopisu kapitolního od Emlera ve sbírce »Deset urbářů« str. 309—312.)

91.

Pronájem domu někdy kláštera Zbraslavského v Starém městě Pražském.

1343, 1. April.

(Viz inser. listinu v listě dd. 1380, 10. Nov.)

92.

Johlinus syn někdy Eberlinův od Kamene (de Lapide) postupuje klášteru Zbraslavskému 1 kopu gr. úroku ze sladovny Martina Kutnera (Merklini Chutneri) před branou sv. Benedikta dle posledního pořízení svého otce, tak aby za tohoto v klášteře služby boží zádušní konány byly.

1343, 21. Maii. (Pragae.)

(Dle orig. Klement. knih. Reg. Boh. IV. str. 502—3.)

93.

Smlouva mezi biskupem Olomouckým Janem a opatem Zbraslavským v příčině postoupení statků klášterních Lanšperka a j.

1343, 15. Iunii. Praha.

(Dle orig. Klement. knih. Reg. Boh IV. str. 508—10. Viz k tomu listinu markrabí Karla dd. 1343, 15. Aug. tamtéž str. 528.)

94.

List papeže Klimenta VI. biskupovi Pražskému Arnoštovi, v němž se praví, že tři mnichové kláštera Zbraslavského (Johannes Frulerii, Conradus de Praga et Bernardus de Monte) na opata Jana žalovali, že hrad Lanšperk s příslušenstvím klášteru Zbraslavskému náležející prodal, a když jemu to vytýkali, že je trestal, suspendoval, ba z kláštera vyhnal; nařizuje tudíž papež biskupovi, aby záležitost tu vyšetřil a je-li tomu tak, aby hrad klášteru byl vrácen a mnichové opět přijati.

1344, 25. Mart. Avignon.

(Mé výpisy z archivu Vatikánského. — Již r. 1343 uzavřena byla mezi biskupem Olomouckým a opatem Zbraslavským smlouva o postoupení Lanšperského panství [v Reg. Boh. IV. str. 508 listina dd. 15. Jun. 1343], kteráž však provedena nebyla.)

95.

?otvrzení některých starších listů, týkajících se vyměření hranic lesů Zbraslavských.

1344, 20. Februar.

Nos Henricus d. gr. prepositus ecclesie Pragensis, Hubardus de Altari ıarschalcus d. regis Boemie, Herbordus notarius camere d. regis eiusdem, Ienricus Thesauri custos ecclesie Glogoviensis et Frenczlinus Ruperti judex urie d. regis supradicti ad universorum noticiam tenore presencium cuimus pervenire, quia venerab. vir d. abbas et suus conventus monasterii ule Regie, magnifici principis d. Iohannis regis Boemie x. nec non preclar. . Elizabeth regine Boemie x. fundacionis, habent commissionis literas sorum sigillis pendentibus super distinccionibus et limitibus silvarum uarumdam sigillatas, quas vidimus non rasas, non abolitas, nec in aliqua arte viciatas, preterea vidimus eciam literas super distinccione et limiibus silvarum earundem nobilium virorum Ulrici Leporis de Sbyrow, Aladote de Swole, Waltheri de Cossors et Conradi, quarum literarum enores sequuntur ordine infrascripto. [Inserovány jsou následující listy:]

1. Iohannes rex x. (v: 1325, 20. April. Praha.)
2. Elizabeth regina x. (v: 1325, 24. April. Praha.)
3. In nomine x. Nos Vlricus dictus Lepus de Sbirow x. (v: 1324, 6. Novembr.)
4. Res geste x. (v: c. 1310.)
5. Johannes rex x. (v: 1340, 19. Mart. Paříž).

Petiverunt nos supradicti abbas et conventus, ut in testimonium visionis literarum supradictarum et eciam rescriptorum earundem sigilla nostra appenderemus. Nos itaque ipsorum peticioni amicabiliter annuentes igilla nostra presentibus rescriptis literarum antedictarum duximus appenlenda. Acta sunt hec feria sexta ante dominicam qua cantatur Invocavit . D. MCCC quadragesimo quarto.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 133-141.)

96.

Jan opat, Mikuláš převor, Konrád podpřevor, Jindřich kuchmistr, Dětmar komorník, Albert kustos, Bartoloměj pokladník, Frenclin druhý (pod)pokladník kláštera Zbraslavského dosvědčují, že část úroku vycházejícího z vesnice Libšic (totiž ročně 3 kopy gr.) obrácena býti má na zádušní bohoslužby v listě blíže označené.

1344, 30. Iun. In Aula Reg.

(Reg. Boh. IV. str. 574-76.)

97.

Opat a konvent kláštera Zbrasl. ustanovují nadání kaple sv. Michala na hradě Bezdězi.

1344, 6. Nov. Pragae.

(Dle orig. Klement. knihovny. Reg. Boh. IV. str. 590—93.)

98.

Johl Eberlinův od Kamene prodal klášteru Zbraslavskému úrok ½ kopy gr.

1345, 28. Februar.

Dom. Iohlinus civis Prag. vendit annuum censum ½ sexag. gr. ex duobus braxatoriis et duabus domunculis cum suis areis sitis prae muris civitatis ante portam s. Benedicti d. abbati et monasterio Aulae Reg. pro 5 sexag. gr. Prag. feria secunda post dom. Oculi a. 1345.

(Zápis v Katalogu arch. Zbrasl. I. 2. — Celá listina otištěna dle orig. Klementinské knihovny v Reg. Boh. IV. str. 611.)

99.

Vysazení části lesa kláštera Zbraslavského Jakubovi rychtaři ze Zlatník právem emfyteutickým k založení osady Leštnice.

1345, 8. Sept.

Nos Hodco de Hodcowicz judex, Andreas et Theodericus filii Blahutonis de Slatenik, Wandgo de Hiernschyrs (Hrnčíře), Quieton de Toschne, Hermannus filius judicis de Lechsnicz publice recognoscimus, quod nos fideiussores sumus et ad hoc nos presentibus obligamus, quod Iacobus judex, cui d. abbas et conventus monasterii Aule Regie partem silve Lechsnicz convertendam in triginta sex laneos fertiles locaverunt jure emphiteotico possidendam, solvet et dabit d. abbati et conventui predictis de singulis laneis tres sexagenas gross. Prag. den. nomine arre, que vulgariter anlait dicitur, in tribus terminis subscriptis, videlicet in festo Nativitatis Christi proxime affuturo et aliam partem terciam in eodem festo post annum, residuam vero terciam partem in f. s. Georgii tunc proxime secuturo, quod si dictus Iacobus pecuniam, quam in quolibet predictorum terminorum solvere debet, non persolverit, aut infra octo dies continuos post ipsum terminum hoc facere distulerit, tunc ipse d. abbas et conventus pecuniam ipsam in dampuum nostrum super omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda, recipere poterunt et debebunt aput Judeos vel eciam Christianos, quibus quidem d. abbati et conventui de principali debito et dampno exinde percepto infra unius mensis spacium continuum post terminum satis facere promittimus coniuncta manu et in solidum bona

le. Quod si non fecerimus, extunc obstagium in Maiori civitate Prag. omittimus et debemus prestare in hospicio probi et honesti hospitis, iodcunque abbas et conventus predicti nobis deputaverint, ibidem manri sicut juris et moris est servare obstagium nec abinde exituri, nisi d. bati et conventui prefatis de sorte et dampno fuerit satisfactum. Item si secundo aut in tercio termino de pecunia illius termini d. abbati et conitui non fuerit satisfactum, tunc pecunia prioris termini per nos data dita esse debet. Insuper ipse d. abbas et conventus pecuniam per nos is tunc non persolutam in dampnum nostrum super omnia bona nostra bilia et immobilia, prout prediximus, recipere poterunt et debebunt, bus de sorte et de dampno percepto satisfacere promittimus et debemus, obstagium prestare tenebimur sicut prius, abinde non exituri, donec abbati et conventui predictis satisfecerimus de sorte et de dampno exe percepto. Preterea promittimus et adhuc presentibus nos obligamus, od Iacobus judex predictam partem silve sibi locatam bonis et honestis abit hominibus predicto monasterio aptis ad extirpandum et in agros tiles convertendum, prout in talibus locacionibus secundum generalem sum terre fieri est consuetum, sicut promisit, et alia omnia et singula iet et adimplebit, prout in instrumento super hoc confecto sub sigillis abbatis et conventus predictorum se ad hoc faciendum submisit. Quod non faceret, extunc quicquid negligencie vel dampni per Iacobum preum aut homines, quos ipse Iacobus exnunc prout extunc ibidem locarit, contingeret, hoc nos reficere, meliorare, adimplere et persolvere protimus et debemus sub penis et condicionibus supradictis. Quod si non eremus, tunc obstagium in Maiori civitate Prag. prestare promittimus et bemus, prout prius est conscriptum, nec abinde recessuri, donec prectis d. abbati et conventui omnia et singula in predicto instrumento ntenta fuerint adimpleta et eciam persoluta. Insuper predictus Iacobus dex se fatetur nullo modo videlicet alterum dimidium laneum, quos habet Slatenik, et omnia cetera bona sua, ubicunque habuerit, aliter disponere, endere vel cambire, nisi de consensu prenominati d. abbatis tociusque onventus eiusdem cenobii, pro quibus Hodco de Hodcowicz, Andreas, heodricus, filii Blahutonis de Slatenik, Wandgo de Hyernschirz, Quiton de oschne, Hermannus filius judicis de Lechsnicz, si aliquod nephas in hoc ommissum fuerit vel aliter locaverit aut quomodolibet ordinaverit, omne iampnum, quodcunque visum fuerit ab eo procedere, seu omnem defectum predicto perceptum supplere debent totaliter et complete. Et quia preicti d. abbas et conventus pro communi bono dictorum judicis et hoiinum in instrumento locacionis unum articulum inseruerunt, qualiter ipsi l. abbas et conventus fatentur, se percepisse arram per tres sexagenas ross. Prag. de laneo quolibet mensurato in silva supradicta pro villa echsnicz nuncupata, qui quidem articulus nobis contra premissa in nullo lebet suffragari nec prejudicium aliquod sepefato d. abbati et conventui enerare. Promittit eciam nobis d. abbas et conventus, cum tempus con-

cessionis d. Catharine de Glincz ad aurum colligendum exspiratum fuerit, agros nostros et alia nostra bona libera a quovis nobis reddere et exoccupata. Testes huius negocii sunt discreti viri Borzita judex Maioris civitatis in Praga, Sedlinus de Pisca, Otto pannicida et d. Iohannes de Egra quondam Matthei filius, jurati eiusdem civitatis, qui sigilla sua ad peticionem nostram presentibus appenderunt. Datum a. D. MCCC quadragesimo quinto in die b. Marie Nativitatis virginis gloriose.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 152—156.)

100.

Král Jan a synové jeho, markrabí Karel a vévoda Jan, nařizují, aby klášter Zbraslavský nebyl obtěžován častými návštěvami i ubytováním.

1345, 15. Septembr. Praha.

Nos Iohannes d. gr. Boemie rex. x. Notum facimus tenore pres. universis, quod nos super defectum paupertatis et debitorum onere, quibus monasterium Aule Regie . . ad presens est oppressum, honorab. et relig. viris abbati et conventui eiusdem . . animum gerimus compassivum affectantes ex intimis, ut monasterium et persone predicte ab omnibus defectibus absolute melioracionis et profectus inantea recipiant incrementa, quod facilius tunc fieri credimus, si ab hospitalitatibus et expensis, quas nunc caritative nunc coacte cum nonnullis advenientibus hucusque consveverunt facere, abbas et conventus predicti de cetero fuerint supportati. Quocirca universis et singulis, ad quos presentes adveniunt, sub obtentu nostre gracie districcius inhibemus volentes omnino, quatenus a visitacione et expensis eiusdem monasterii seu nocturnis ibidem faciendis, vel in grangiis, curiis, villis, opidis, agris seu quibuscunque aliis eorum locis vel habitacionibus se debeant omnimode cohibere, presertim cum idem monasterium et fratres in ipso degentes pre ceteris omnibus monasteriis ac religionibus utpote nostram et progenitorum nostrorum fundacionem et sepulturam speciali favoris gracia volumus sicut et debemus prosequi et tueri. Volumus insuper et striccius mandamus omnibus supradictis, quod si expedicio per nos haberi contigerit, ne sepedictos fratres in prenotatis eorum locis vel hominibus similiter ut premittitur presumant aliqualiter molestare. Et si vos abbas et conventus predicti contra inhibicionem nostram huiusmodi alicui quicquam de victualibus donaveritis, extunc scire debetis, quod proinde vos tanquam transgressores mandati nostri graviter puniemus. Harum nostrarum testimonio literarum. Datum Prage in octava Nativitatis b. Marie virg. a. D. MCCC quadragesimo quinto.

Et nos Karolus primogenitus marchio Moravie, Iohannes dux Carinthie, prefati d. regis geniti, pretacti nostri genitoris mandatis per omnia consentientes et ipsis nostra mandata adhibentes volumus et precipimus strictius universis, omnia et singula premissa, prout indignacionem nostram

gravissimam evitare voluerint, inviolabiliter observare. Et ut in hiis omnibus nostra intencio efficacior animadverti valeat, sigilla nostra una cum supradicti genitoris nostri presentibus duximus appendenda.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 513—514.)

101.

V posledním pořízení měšťana Pražského, Jindřicha řeč. Suevus, čte se ustanovení, aby jedna kopa ročně dostávala se klášteru Zbraslavskému: »Altera autem predictarum sexagenarum impendatur prout melius ipsa die (sc. anniversarii dicti Henrici) pro pitancia fratrum conventus monasterii Aule Regie prope Pragam ad ipsorum fratrum refectorium tantummodo ministranda, ut ipsi fratres dictum meum anniversarium modo debito peragentes meam et supradictas animas devote tunc habeant suis oracionibus recommissas« x . .

c. 1345.

(Summa Gerhardi, vyd. F. Tadra v Arch. f. öst. Gesch. LXIII. 124.)

102.

Odkaz klášteru Zbraslavskému.

c. 1345.

V posledním pořízení Pražského měšťana Mikuláše a manželky jeho Kunhuty ustanoveny jsou za dědice všeho statku movitého i nemovitého děti jejich a sice »Karolus in Plass et Iohannes in Aula Regia monachi professi et Chungundis sanctimonialis monasterii in Osla (Oslavany) . . . eo tamen expresse specialiter inviolabiliter observando, quod de bonis nostris domo scilicet ac aliis post obitum nostrum relictis unam sexagenam gross. census annui in Plas et consimilis census quantitatis in Aulam Regiam, sive ego Chungundis predicta ibi sepulturam eligero sive non eligero, cedat utrobique nomine perpetui testamenti fratribus ad refectorium in die nostri anniversarii cum vigiliis et missis defunctorum in perpetuum, secundum quo ad hoc dicti pueri nostri disposuerint, peragendi, ita tamen, quod si census predicti quantitas in utroque predictorum locorum ad aliquem usum alium quam refectorii ut predicitur futuris umquam temporibus convertatur, id non videatur quacunque occasione exigente ex debito fieri sed pocius per rapinam, quo facto predictorum locorum uterque vel alter, qui vel annivers. nostrum diem modo prehabito non peregerit vel dictum censum in alium usum quam refectorii converterit, ipso censu in perpetuum sit privatus, qui census viciniori Cisterc. ordinis conventui sub intencione prehabita jure quolibet sit collatus. Et qui secus fecerit sciat in eo suam conscienciam graviter onerari, eo eciam observando inviolabiliter, quod ad

hospitale in pede pontis Prag. cedat de dictis bonis nostris una sexagena gross. Prag. annuatim, racione cuius debilibus et infirmis ipsius hospitalis singulis quindenis in perpetuum balneum spec. preter id quod alias fieri consuevit preparetur. In quo si per mensem continuum notabilis neglectus committatur, extunc eadem sexagena equaliter divisa per medium in Plas et per medium in Aulam Regiam utrobique ad refectorium sicut de sexagena nostra . . . premittitur persolvatur. Sique prenominatos nostros pueros vel aliquem ipsorum, qui premissa exequeretur, non contigerit post nostrum obitum superesse, extunc vener. et Plassensis et Aule Regie mon. abbates habeant et dignentur ea exequi, prout eis secundum deum videbitur expedire.«

(Summa Gerhardi, vyd. F. Tadra str. 132—33.)

103.

Vdova Kateřina a syn její W. jménem ostatních dětí prodali klášteru Zbraslavskému vesnici nejmenovanou za 400 kop gr. pražských, které v pěti letech měly býti zaplaceny.

c. 1345.

(Summa Gerhardi, vyd. F. Tadra 172.)

104.

Markrabí Karel zakazuje klášteru Zbraslavskému, zastavovati neb prodávati desátky kostela v Rouchovanech.

1347, 23. Martii. Paříž.

Karolus marchio Moravie. Noverint universi presencium copiam inspecturi, quod relig. viris abbati et conventui monasterii Aule Regie nostre fundacionis Prag. dioc. striccius tenore presencium precipimus et arcius inhibemus omnino volentes, ne de cetero decimas suas in Ruchwano et in aliis villis pertinentibus ad predictam ecclesiam in Ruchwan, a genitrice nostra fel. mem. ipsis pro testamento traditam, nulli nobilium locent, vendant vel qualitercunque exponant, alioquin indignacionem nostram se noverint graviter incursuros, quippe cum non debeamus permittere, quod bona predictis religiosis a progenitoribus nostris in remedium et salutem animarum ipsorum et nostram assignata aliqualiter distrahantur, quamdiu saltem remedium apponere poterimus oportunum. Datum Parisius a. D. MCCC quadragesimo septimo X. Kal. Aprilis.

(Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. Pečeť utržena. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I díl. pag. 156—157.)

105.

Výpověď rozhodčí ve při mezi klášterem Zbraslavským a farářem v Radotíně o požitky fary té.

1347, 30. Julii. Praha.

In Dei nomine Amen. Anno D. incarn. MCCC quadragesimo septimo indic. quintadecima die penultima m. Julii hora quasi sexta pontific. sanctiss. in Chr. p. et d. Clementis div. prov. pape VI. anno sexto in Minori civitate Prag. in consistorio curie archiep. Prag. in mei notarii publici infrascripti et testium presencia subscriptorum, comparentibus fr. Frenczlino monacho mon. Aule Regie ord. Cisterc. asserente et comprobante, se fore protectorem venerab. et relig. viri abbatis et conventus mon. Aule Regie antedicti, nomine ac loco abbatis et conventus predictorum, ac discreto viro Hermanno plebano de Radothin parte adversa personaliter coram venerab. ac relig. viro d. Prziedborio abbate mon. Brewnoviensis ord. s. Benedicti in dicta archiep. curia in consistorio ipso d. abbate Brewnov. pro tribunali sedente, d. abbas Brewnoviensis iam dictus quandam literam in carta papirea scriptam sigillo venerab. in Chr. p. et. d. Arnesti archiepiscopi x. de cera rubea rotundo sigillatam exhibuit et eam de verbo ad verbum legit coram partibus suprascriptis. Cuius quidem litere tenor per omnia erat talis: Arnestus archiepiscopus Pragensis. Domine abbas, volumus omnino et mandamus, quod visis juribus et munimentis Hermanni plebani de Radothin, presencium exhibitoris, amputatis dilacionibus inter ipsum et abbatem Aule Regie pronunccietis, facientes, quod super huiusmodi negocio ad nos de cetero non habeat recursum. Datum in Rudnicz die XXIV. m. Junii. Superscripcio vero ipsius litere erat talis: Honorato ac relig. viro d. abbati Brewnoviensi ord. s. Benedicti. Qua litera per prefatum d. abbatem Brewnov. sic perlecta suprascriptis partibus postulantibus ac petentibus, per dictum d. abbatem Brewnov. inter ipsas partes pronuncciari, d. abbas x. mox sedens pro tribunali pronuncciacionem quandam in scriptis legit et pronuncciavit in hec verba per omnia. In nomine x. Nos Prziedborius x. judex et amicabilis compositor in causa, quam d. abbas mon. Aule Regie cum suo conventu movent Hermanno plebano de Radothin, ad negocium infrascriptum per d. Arnestum archiep. Prag. specialiter deputatus . . . visis auditis et intellectis et examinatis partium juribus deliberacione prehabita diligenti quia invenimus. obvenciones utilitates et fructus ecclesie in Radothin communi estimacione estimari et valere duodecim sexag. gross. Prag. den. inclusis duabus sexagenis, quas abbas cum suo conventu berne in Radothin exsolvebant et solvebant, idcirco pro bono pacis et concordie vigore dicti mandati Christi nomine invocato ordinamus laudamus diffinimus dicimus atque precipimus, quod Hermannus plebanus ecclesie in Radothin et sua ecclesia predicta dare et solvere debent et eciam teneantur omni anno monasterio Aule Regie predicto duas sexag. gross. perpetuis temporibus nomine annue pensionis,

unam videlicet in festo b. Galli et aliam in f. b. Georgii, nunc in f. b. Galli proxime venturo inchoando. Item .. quod abbas et conventus predicti debent esse liberi et exempti ac monasterium ipsorum a solucione duarum sexag. ecclesie in Radothin, quas eidem prius exsolvebant. Item .. quod abbas et conventus .. dictarum duarum sexag. solucione contenti ipsum Hermannum et suam ecclesiam permittant pacifice ipsam ecclesiam possidere et debet habere quietam et pacificam possessionem in agris et in omnibus aliis ab antiquo ad dictam ecclesiam spectantibus, debet eciam habere piscacionem in flumine Myza cum sluppa sive obstaculo pro piscibus capiendis in flumine eodem, ac virgultuum salicium et aliorum lignorum, si qua ibi poterint inveniri, cum pascuis ibidem, nec non pratellum, quod adiunctum est eidem virgulto, prout mete distinquunt et demonstrant. Debet eciam habere rivulum et piscacionem in eodem sine omni impedimento, nec non et molendinum in curia dotis, et censum ab hominibus suis debet recipere et decimas prediales in Kosorz. Preterea mandamus observari et pronuncciamus, quod sepefati abbas et conventus cum hominibus ad ipsam ecclesiam et plebanum in Radothin spectantibus nichil disponere habeant, nec eos judicent, nec in aliquo molestent, nec eciam ad aliquod opus faciendum ipsos compellant, sed pleno jure directi dominii pertineant ad ecclesiam supradictam et plebanum. Item predicta omnia ordinamus . . . atque precipimus firmiter ac perpetuo per utramque partem . . inviolabiliter observare, reservamus eciam nobis potestatem, nostram ordinacionem declarandi, minuendi, mutandi, addendi, prout nobis videbitur expedire. Acta sunt hec anno etc. quibus supra presentibus discretis viris mag. Iohanne advocato consistorii curie archiep. supradicte, d. Iohanne sacrista ecclesie Wissegrad., Myroslao, Jaroslao, fratribus mon. Brewnoviensis, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis. In quorum omnium . . testimonium et robur perpetuo valiturum d. abbas Brewnov. huic publico instrumento sigillum suum duxit appendendum.

Et ego Buzko quondam Allexii de Trubka clericus Olomuc. dioc. auctoritate Imperiali publicus notarius supradicte pronuncciacioni . . . presens interfui eaque omnia et singula . . propria manu scripsi et in hanc publicam formam redegi signoque meo solito consignavi x.

Et ego Albertus quondam Wilhelmi de Woycow Prag. dioc. publicus autoritate Imperiali et dd. capituli s. ecclesie Prag. juratus notarius predictis omnibus cum sic agerentur una cum dictis testibus . . . presens interfui et huic publico instrumento per Buzkonem quondam Allexii de Trubka not. publ. conscripto me subscripsi signoque meo solito rogatus consignavi in testimonium premissorum.*)

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém, I. díl, pag. 157—161.)

---

*) K tomu srovn. vysvětlení a změnu této výpovědi v listě arcibiskupově dd. 1348, 8. Mart.

106.

ychtář v Jílovišti prodal jednu kopu úroku na své rychtě a hospodě tamtéž klášteru Zbraslavskému; rukojmí bratr jeho, rychtář v Hodkovicích.

1347, 27. Septembr.

Noverint universi presencium inspectores, quod ego Laurencius judex Gylowicz, dampna volens evadere graviora ipsiusque debiti summa ɜcessitate me cogente, relig. viris ac dominis d. Iohanni . . . abbati mon. Aula Regia ipsiusque conventui x. libere vendidi unam sexagenam census ıper iudicio et thaberna, quam ibidem in Gylowicz inhabito, et omnibus ›stris (sic) persolvendam in terminis et condicionibus infrascriptis. Cuius ːnsus medietatem ipsis dominis nostris singulis tenebor annis dando ılvere in festo b. Georgii proxime affuturo sine quolibet malo dolo, siduamque medietatem similiter dando solvere tenebor in f. b. Galli tunc 'ox. secuturo. Quem si dictorum aliquo terminorum . . solvere neglexero ıatuordecim diebus revolutis, extunc ipsis dominis in decem gross. nomine ːcunialis pene . . me submitto, quos . . debent exigere tamquam debitum pitale. Quod si iterum sequentibus XIV diebus ipsum censum non lvero pecunia cum eadem, extunc similiter X gr. ut premittitur . . debeo ındempnari qualibet . . prohibicione non obstante. Si autem animo perıtens adhuc indurato ipsum censum cum penis adiunctis . . solvere non ravero dominis nostris, extunc liberam eisdem confero possidendi et ıbendi potestatem ad placitum eorum prehabita quelibet bona mea ipsa mquam propria totaliter habituri. Ad horum omnium evidenciam et utelam firmiorem habendam ego Hodyko judex in Hotkowycz fraterna leccione compulsus, volens dominos prefatos reddere magis certos in lucione census memorati fratrem meum iam pretactum a maiori periculo gravamine preservando, si aliquid premissorum, de quo ipsi domini onere poterunt, per eundem Laurencium non fuerit observatum vel exetum, extunc omnibus premissis libere et volenter me submittens ipsis ›minis pretactis plenitudinem habendi et possidendi tabernam meam idem in Hodcowicz, quam inhabito, simili modo et jure ut est premissum ›no et concedo. Hoc tamen evidenter expresso, quod a data presencium ennio continue tunc elapso mea suppetente facultate dominis nostris pefatis consimilem liberum censui huic equipolentem sumptibus nostris laboribus in bonis eorum vel alibi, ubi magis videbitur eis expedire, nebor bona fide comparando providere censum itaque meum exsolvendo ɔeraliter ab eisdem. Nos igitur Laurencius et Hodyko fratres predicti gillis carentes propriis, ratum et gratum habere volentes empcionis et ːndicionis huius, ut predicitur, celebratum contractum, in signum et aioris roboris firmitatem honorab. virorum et dominorum d. Ioannis ›batis predicti, d. Bohussensis (sic) canonici Omnium sanctorum capelle 'ag., Sidelini de Piska nec non Henrici dicti Czigler, civium ac juratorum

Maioris Prag. civitatis, ad nostras preces presentibus sigilla sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCC quadragesimo septimo in vigilia b. Wenceslai martyris gloriosi.

(Copiar privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl, pag. 162—164.)

107.

Změna a vysvětlení výpovědi rozhodčí ve při kláštera Zbraslavského s farářem v Radotíně dd. 1347, 30. Julii.

1348, 8. Mart. Praha.

Nos Arnestus . . archiepiscopus Prag. x. omnibus et singulis presencium inspectoribus volumus esse notum, quia, cum inter . . . honorab. et relig. virum fr. Iohannem abbatem et conventum mon. Aule Regie ex una et discr. virum Hermannum plebanum in Radothin . . parte ex altera super obvencionibus, fructibus et ceteris redditibus eiusdem ecclesie in Radothin orta fuisset materia questionis, que quamvis coram diversis personis per nos ad peticionem earundem parcium computatis et per easdem partes ad hoc voluntarie et sponte electis aliquamdiu pependisset, predicte tamen persone in unum concordare et eidem questioni finem optatum et debitum imponere non valentes prelibatas partes ad nostram presenciam remiserunt. Quibus coram nobis constitutis ac justiciam fieri hincinde postulantibus nos cognicioni eiusdem cause seu questionis magnis et arduis nostre ecclesie negociis prepediti per nos intendere nequentes eandem causam . . honorab. Przedborio abbati Brewnoviensi . . duximus committendam . . ., qui infrascripti tenoris arbitrium . . promulgavit. Quo quidem arbitrio taliter promulgato . . predicte partes memoratum arbitrium . . . emologaverunt et expresse ratum habuerunt et approbaverunt. Ne autem processu temporis inter dictas partes et successores earum posset . . questio quomodolibet suboriri, idcirco ut dictum arbitrium . . perpetuum ac firmum robur obtineat, ipsum arbitrium . . . ne personalis sed realis pocius videatur . . . auctoritate ordinaria confirmamus et presentis scripti patrocinio roboramus, dantes super hoc et in testimonium premissorum ac robur perpetuo valiturum presentes literas nostras sigillorum nostrorum appensione munitas. Ut autem hec confirmacio ex certa sciencia nostra processisse et procedere videatur, duo instrumenta dictum arbitrium . . continencia et sigillo pendenti dicti abbatis Brewnov. sigillata presentibus ad maiorem certitudinem et evidenciam pleniorem duximus inserenda. Quorum quidem instrumentorum tenor sequitur in hec verba: In Dei nomine Amen. Anno d. incarn. MCCCXLVII etc. (inserována celá listina dd. 1347, 30. Iulii, Praha). In nomine Domini Amen. Anno nativitatis eiusdem MCCC quadragesimo octavo indic. I. die VIII. m. Martii hora quasi tercia potific. sanctiss. in Chr. p. et d. Clementis pp. VI. anno sexto in ambitu monasterii s. Clementis in Maiori civitate Prag. in mei notarii publici infrascripti testiumque presencia subscriptorum comparentibus discr. viris fr. Frenczlino monacho

mon. Aule Regie x. nomine ac pro parte d. abbatis et conventus mon. Aule Regie ex una ac Hermanno plebano in Radothin parte ex altera coram .. Przedborio abbate mon. Brewnov. in termino eisdem partibus per dictum d. abbatem .. assignato, d. abbas Brewnov. memoratus sedens pro tribunali quandam declaracionem sue pronuncciacionis et ordinacionis .. in carta papirea conscriptam legit de verbo ad verbum et eciam declaravit. Cuius quidem declaracionis tenor per omnia erat talis: In Dei nomine Amen. Cum nuper nobis Przedborio abbati x. pro parte abbatis et conventus mon. Aule Regie fuerit supplicatum, quia ordinacionem seu pronuncciacionem per nos .. factam in eo, quia privabamus ipsum abbatem et conventum ipsius ac monasterium Aule Regie predictum homines Hermanni plebani de Radothin ibidem in Radothin censuales potestate judicandi, declarare, cum in prejudicium ipsius monasterii vergeret, ac immutare deberemus. Item quia penam a diccione pronuncciacionem nostram et ordinacionem, in quantum tangebat solucionem duarum sexag., vallare deberemus (sic). Nos igitur informacionibus ipsius abbatis et conventus prehabitis et receptis, habito eciam consilio jurisperitorum et deliberacione nobiscum prehabita pro bono pacis et concordie clausulam illam in pronuncciacione nostra comprehensam, ne idem abbas cum suo conventu dictos homines habeat judicare, sustulimus et eciam revocamus in hiis scriptis, dantes et restituentes ipsis abbati et conventui Aule Regie eosdem homines ipsius plebani in Radothin censuales judicandi potestatem, sicut a retroactis temporibus habuerunt. Ita ne nostra ordinacio seu pronuncciacio sit seu eciam censeatur ludibrio, vallando adieccione pene declaramus et dicimus, quia si predictus Hermannus vel sui successores in festo s. Georgii nunc proxime venturo negligeret solvere unam sexag. gross. Prag. den., prout in nostra pronuncciacione continetur, quod extunc elapsis XIV diebus continuis a dicto festo computando penam unius fertonis incurrat ipso facto. Item si in eadem pertinacia perdurans dictam sexagenam cum fertone nomine pene infra reliquos XIV dies persolvere non curaret, quod tunc ipsis XIV diebus elapsis penam iterato unius fertonis gr. incurrat ipso facto et quod eedem pene possent recipi et exigi licite tamquam debitum principale. Et hoc idem in festo b. Galli per omnia fieri pronuncciamus et eciam declaramus postmodum perpetuis temporibus observandum. Quam pronuncciacionis declaracionem prefatus d. abbas mandavit michi notario redigi in publicam formam, mandans partibus eandem firmiter observari. Acta sunt hec anno x. quibus supra presentibus discr. viris magistro Iohanne Prag. consistorii advocato, Leobilio (sic, Leublino) notario d. regis, Henrico Swevus, Stephano plebano de Horka, fr. Luca, testibus ad premissa vocatis spec. et rogatis. In quorum omnium premissorum testimonium huic declaracioni per me notarium infrascriptum conscripte sigillum prefati d. abbatis Brewnov. est appensum. Et ego Buzko quondam Alexii de Trubka etc. .. (ut in lit. 1347, 30 Iul.).

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseekém I. díl pag. 164—172.)

108.

Karel IV. odvolává povolení své, které dal Johlinovi Eberhartovu, měšťanu Pražskému, k zřízení hospody na Jilovišti, jelikož by to bylo proti právům kláštera Zbraslavského.

1348, 28. Decembr. Drážďany.

Karolus x. Notum facimus universis, quia quamvis pridem Johlino Eberhardi civi Prag. fideli nostro ad suam et quorumdam nostrorum fidelium supplicacionis instanciam, quod ipse tabernam unam in bonis suis que in villa Gylowischcze habere dinoscitur, erigere et instaurare valeret, duxerimus indulgendum de Celsitudinis nostre gracia speciali, informati tamen affirmacione aliquorum fidelium nostrorum et sufficienter edocti, quia indultum huiusmodi gracie nostre, si in suo permaneret vigore, vergere posset notabiliter et redundare in devotorum nostrorum abbatis et conventus mon. Aule Regie ac ipsius monasterii iuris preiudicium, non modicum dispendium et iacturam. Unde abbatem, conventum et monasterium predictos volentes de innata nobis clemencia, prout regie Maiestati nostre convenit, in suis juribus confovere, indultum predictum et literas nostras, quas predictus Johlinus desuper obtinuisse dignoscitur, prout et in quantum quoad instauracionem taberne predicte juribus monasterii supradicti prejudicare noscuntur, revocamus, cassamus, irritamus et de plenitudine potestatis regie totaliter annullamus, decernentes eas exnunc inantea nullius obtinere penitus roboris firmitatem. Et idcirco universis capitaneis, camerariis, subcamerariis, officialibus, viceofficialibus et ceteris fidelibus nostris regni Bohemie, qui nunc sunt vel fuerint pro tempore, seriose precipiendo mandamus, quatenus abbatem, conventum et monasterium supradictos adversus presentis annullacionis, revocacionis et cassacionis nostre tenorem non molestent vel impediant aut permittant ab aliis quomodolibet molestari, quinimmo pocius conservent auctoritate nostra in omnibus suis juribus supradictis sub pena indignacionis nostre, quam qui secus attemptare presumpserit se cognoscat graviter incursurum. Presencium x. Datum Dresden V. Kal. Januarii a. D. MCCC quadragesimo octavo indic. prima regnorum nostrorum anno tercio.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém l. díl pag. 175—177.)

109.

Vdova po krčmáři v Lahovicích postoupila klášteru Zbraslavskému všecka stavení po manželu jejím pozůstalá za to, že jí ponecháno bylo užívání krčmy a louky klášterní.

1349, 6. Junii. (Praha.)

Nos Borsuta judex, Nicolaus Albus, Seidlinus Ottonis, jurati civitatis Prag., Seidlinus de Pyska et Petrus Harrer, cives civitatis predicte, re-

cognoscimus, quod honesta matrona Elizabeth relicta Conradi dive memorie de Lahowycz coram nobis recognovit, se recepisse curiam cum taberna in Lahowycz et pratum quoddam ultra Misam, quod idem maritus eius longo tempore a monasterio tenuerat pro serviciis suis, cum ipsorum omnibus pertinenciis possidenda, utifruenda libere pacifice et quiete ad tempora vite sue, de quibus beneficiis nolens esse ingrata omnia edificia derelicta per Conradum predictum, quondam maritum eius, in Lahowycz et Kossorz, que in eam jure dotalicii successerant, propter deum et pro remedio anime mariti sui prefati atque sua libere possidenda ac tenenda monasterio b. virginis in Aula Regia obtulit et donavit, ita quod nec filii eiusdem matrone Elizabeth predicte videlicet Iaroslaus et Alramus nec successores aut heredes eorum aliquod jus ad edificia predicta in vita nec in morte habere debeant repetendi jure canonico seu civili, nisi quantum permissum fuerit eis per abbatem et conventum vivente matre predicta de gracia speciali. Et hoc idem predicti Jaroslaus et Alramus recognoverunt coram nobis factum esse de ipsorum bona et libera voluntate. In cuius rei testimonium et munimen sigilla nostra presentibus duximus appendenda. Datum et actum in vigilia Trinitatis a. D. MCCC quadragesimo nono.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 180.)

110.

Karel IV. potvrzuje privilegia kláštera Zbraslavského a osvobozuje vesnice klášterní od placení berně zemské (generální).

1350, 12. Mart. Praha.

Carolus d. gr. Romanorum . . et Boemie rex. x. universis sac. Imperii fidelibus graciam regiam etc. Exhibita Majestatis reg. Celsitudini a religiosis abbate, priore et conventu mon. Aule Regie vulgariter dicti Zbraslav x. humilis et devota supplicacio continebat, quod certa privilegia certas libertates, donaciones, jura, immunitates, confirmaciones et gracias continencia, dudum ipsis ac dicto monasterio suo per clare memorie Wenceslaum et Joannem genitorem nostrum, quondam Bohemie reges predecessores nostros, donata tradita et concessa ratificare, approbare, innovare et confirmare de benignitate regia dignaremur, quorum privilegiorum primi videlicet tenor sequitur in hec verba: Wenceslaus etc. (v: 1304, 21. Maii. Brno). Item tenor privilegii confirmatorii eiusdem sequitur in hec verba: Ioannes etc. (v: 1311, 25. Augusti. Praha). Volentes itaque predictorum predecessorum nostrorum vestigiis inherere ac eciam oportune consideracionis oculo advertentes, quod dictum monasterium Aule Regie non immerito amplioribus graciis et favoribus promovere tenemur, tum quia primevum sue fundacionis exordium tam a nobis pariter quam a dictis nostris predecessoribus recepisse dinoscitur, tum quod nostra et quasi communis omnium regum Bohemie sepultura ibidem existit, ita quod ad hoc ex iustis causis astringimur, qualiter providere possimus, quod dicti abbas et conventus possint divino

cultui pro salutis nostre incremento vacare quietius ac liberius deservire, prefatis ipsorum supplicacionibus cum favore benevolo inclinati premissa privilegia cum omnibus et singulis suis punctis, clausulis et capitulis ratificamus, approbamus, innovamus ac regie Cels. auctoritate in forma petita cum debite ac omnimode firmitatis vigore ex certa sciencia confirmamus, adicientes eciam ex gracia speciali de novo, quod certe villule prope dictum monasterium constitute, videlicet Zabelicz, Zabrowez (sic), Lipanicz, Lipans, Czernecicz inferius et Czerneczicz superius, Radotin, Blahowicz, Chuchlaw maius et Chuchlaw minus ac pauperes robotarii facientes residenciam in villis eisdem ac nullum omnino censum solventes una cum taberna noviter [per] antedictum monasterium ex nostra speciali licencia et assensu super Multave flumen erecta debent exnunc inantea esse ab omni solucione regalis berne liberi in perpetuum et exempti. Predictum quoque monasterium et homines ipsius ab omnibus oppressionibus sive dampnis nec non ab omni collectarum, steurarum, taxacionum, talliorum, imposicionum, concessionum et dacionum onere, que per nos et nostros successores, Bohemie reges, monasteriis fuerint inantea quomodolibet imponende, libertamus exnunc perpetuo et eximimus, quinimmo liberos fore volumus authoritate presencium et exemptos. Debent quoque omnibus aliis privilegiis et libertatibus gaudere, que ceteris antedicti monasterii hominibus sive bonis ab olim de jure competere dinoscuntur. Et si quid de contingentibus seu premissa concernentibus pretermissum existeret, hoc presencium tenore supplemus regia potestate, inhibentes districte universis et singulis capitaneis, camerariis, subcamerariis, burggraviis, subburgraviis, justiciariis, poprabczonibus, zudariis, beneficiariis, teloneariis, officialibus et viceofficialibus regni Bohemie, qui pro tempore fuerint, fidelibus nostris, ne predictum monasterium et homines ipsius in perpetuum adversus presentis nostre approbacionis, ratificacionis, innovacionis seu confirmacionis nec non libertacionis indultum impedire seu molestare presumant nec sinere per quosvis alios impediri, mandantes expresse collectoribus generalis berne, qui inantea per nos seu successores nostros in Minori civitate Prag. et Veronensi provincia instituti fuerint, fidelibus nostris, quatenus de predictis villis et taberna per nos, ut prefertur, a berne dacione exemptis nullas penitus bernales seu delenciales pecunias exigere seu recipere, easque a libro seu registro bernali mox visis presentibus aboleri debeatis. Nulli ergo hominum liceat hanc nostre confirmacionis paginam infringere . . . sub gravis nostre, quam eos, qui contra premissa vel aliquod premissorum attentare presumpserint, incidere volumus, indignacionis incursu. Presencium sub nostre Maiestatis sigillo testimonio litterarum. Datum Prage a. D. MCCC quinquagesimo jubileo indic. tercia IV. Idus Martii regnorum nostrorum anno quarto.

(Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. — Pečeť utržena. — Přepis ve Vidimus privileg. Aulae Regiae v archivu Musea Česk. čís. 10. -- Formulář Osecký fol. 81. srovn Palacký, Formelbücher str. 243.)

111.

Karel IV. potvrzuje listy krále Jana dané klášteru Zbraslavskému a připojuje osvobození od berně královské.

1350, 13. Mart. Praha.

Carolus x. Exhibita Majestatis Reg. Celsitudini a relig. Michaele abbate, priore et conventu mon. Aule Regie vulgariter dicti Zbraslav x. humilis et devota supplicacio continebat, quod certa privilegia certas libertates, donaciones, jura x. continencia, dudum ipsis ac dicto monasterio suo per clare mem. Iohannem quondam Bohemie regem genitorem nostrum cariss. donata tradita et concessa, ratificare, approbare, innovare et confirmare . . dignaremur, quorum privilegiorum primi videlicet tenor sequitur in hec verba. Nos Ioannes x. Quoniam dignum est etc. (v: 1331, 22. Aug. Domažlice). — Item tenor privilegii secundi sequitur: Nos Ioannes x. In fastigio etc. (v: 1332, 10. Sept. Praha). — Item tercii privilegii sequitur: Ioannes d. gr. Bohemie rex x. Regalis attollit etc. (v: 1316, 15. Aug. Praha). Nos autem advertentes, quod quando dignitas potestatis regalis sollicita est, ecclesias, monasteria et personas ecclesiasticas in concessis sibi privilegiis et emunitatibus conservare, ut possint eo, in cuius cultum et sortem electi sunt, vacare quietius ac liberius deservire, bonorum successuum in presenti ac nichilominus in futuro salutis sibi felicia incrementa indubie procurare dinoscitur, predictorum abbatis et conventus iustis supplicacionibus inclinati predicta ipsorum privilegia omnia et singula, quos habent, libertates, jura, emunitates et gracias cum quibuslibet suis articulis, punctis, clausulis et capitulis, prout ipsis a predecessoribus nostris donata sunt tradita et concessa, ita eciam in petita forma cum debite ac omnimode firmitatis vigore auctoritate regie Celsitudinis ac tenore presencium innovamus, approbamus et ex certa sciencia confirmamus. Adjicientes eciam ex gracia speciali de novo, quod certe villule prope dictum monasterium constitute, videlicet Zabielicz etc . . (srovnává se v dalším s listinou dd. 1350, 12. Mart. Praha). Datum Prage a. D. MCCC quinquagesimo jubileo indic. tercia III. Idus Martii regnorum nostrorum anno quarto.

(Vidimus privileg. Aulae Reg v arch. Musea Česk. čís. 11.)

112.

Vyměření hranic mezi pozemky kláštera Zbraslavského a vsi Jägerdorfu.

1350, 17. Maii.

Nos Thobias de Bechin dictus de Kemnicz, Buslaus de Schereticz,*) Heroldus de Czenor et Blahutha de Swynars ad universorum noticiam tenore presencium cupimus pervenire, quod nos a. D. MCCC quinqua-

*) Formulář Osecký má »Sceretic«.

gesimo feria secunda in festo Penthecostes Serenissimi d. n. Karoli Boemie et Romanorum regis x. commissionis literas nobis omnibus firmiter directas recepimus omni qua decet sollicitudine, ex quibus secundum fidem et conscienciarum nostrarum puritatem deum et ipsum dominum nostrum regem illustrem prc oculis habentes, provido viro Wankone castri Pragensis subpurcravio ad hoc nobis assumpto de speciali mandato domini nostri regis antedicti, nos omnes predicti uniformiter mandatum regium sumus executi, ita videlicet quod nos singulos limites, metas seu terminos inter monasterium Aule Regie et villam Jegersdorf novamque plantulam in villula Lesnicz ipsius monasterii distructos (?) de novo diligenter conspeximus hinc et inde sepius circumeundo, ubi diversos limites seu terminos invenimus antiquitus congruis signalibus evidenter designatos cum omnibus suis juribus et pertinenciis spectantes ad monasterium Aule Regie supradictum ab ipsius monasterii fundacione primitiva, prout ipsos limites presentibus viris plurimis fidedignis cognita prius veritate nos in quarundam incisione arborum et aliis consimilibus certis signalibus, ut apparet, ibidem duximus designandos, cupientes ex hoc omnem litem seu litis materiam extinquere, que super huiusmodi limitibus et terminis imposterum possint suboriri. Eapropter nos omnes limites seu terminos predictos per ser. fundatores Boemie reges . . . clare memorie eidem monasterio liberaliter traditos et oblatos cum suis universis distinccionibus, pertinenciis et asscripcionibus a retroactis temporibus ipsi monasterio applicatis nos propriis manibus notabiliter designavimus, ut exprimitur in hiis scriptis. Primo nos a quodam flumine parvo, quod vocatur Trzemenicze (sic), ascendendo per viam antiquam de Gablona versus villam Iegersdorf antedictam ibidem quidam agri existunt quatuor mensuras fere continentes, quorum agrorum medietas ad ipsum monasterium Aule Regie et altera pars agrorum eorundem ad homines ipsius ville Iegersdorf estimacione congrua omni jure decrevimus equanimiter pertinere, quos quidem per modum pacis et concordie nos cuiusdam arboris designacione ac cumulis per nos evidenter ibidem factis eisdem duximus applicandos. Unde ab ipsa via antiqua, ut predicitur, quodammodo declinando per quosdam agros, ibidem per eosdem homines extirpatos minus juste de villa Iegerdorf memorata, ibidem ad quendam montem lapidosum declinando, ibi in eiusdem montis summitate est quedam meta per nos de novo designata, deinde ab ipsius montis longitudine eciam declinando ibidem in declivitate montis eiusdem quedam altera meta est inventa et per nos congruis signalibus designata taliter, quia de ipsius mete designacione usque ad viam, que vocatur Schermorscha (sic, Schenorscha, Všenorská), per campos directe transeundo per eandem viam in vallem, que vocatur Lippen aut Crysowidol, declinando, ibidem plures termini in ipsa via certis signalibus per nos noscuntur designati. Quos quidem limites, metas seu terminos cum agris et universis juribus, designacionibus, pertinenciis et asscripcionibus quibuscunque preexpressis nos auctoritate regia nobis tradita donata et

concessa pleniter in hac parte nos titulo veri dominii et omni jure monasterio Aule Regie supradicto donamus, asscribimus et perpetuo applicamus, nec non harum nostrarum testimonio literarum confirmamus, quibus nostrum omnium sigilla cum sigillo Wankonis subpurcravii prius dicti sunt appensa ad evidenciam et cautelam omnium premissorum. Datum et actum anno et die quibus supra.

Ze šesti přivěšených pečetí zbyly pouze druhá, třetí a šestá. — (Orig. v archivu kláštera Oseckého čís. 29. Přepisy: Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl, pag. 192—194 a též 195—197. Formulář Osecký fol. 86; srovn. Palacký, Formelbücher str. 244.)

113.

Karel IV. potvrzuje předcházející vyměření hranic pozemků kláštera Zbraslavského dd. 1350, 17. Maii.

1350, 15. Iunii. Praha.

Karolus d. gr. Romanorum rex x. notum facimus universis presentes literas inspecturis, quod relig. abbas et conventus monasterii Aule Regie x. porrexerunt nobis certam literam roboratam sigillis certorum fidelium nostrorum humiliter supplicantes, quatenus antedictam literam et contenta ipsius ratificare, approbare et confirmare auctoritate regia dignaremur. Cuius quidem litere continencia sive tenor sequitur in hec verba: Nos Thobias de Bechin etc . . (viz Vyměření hranic dd. 1350, 17. Maii.) Nos itaque attendentes, quod abbas et conventus dicti monasterii Aule Regie racione metarum, limitum ac terminorum huiusmodi in prefata litera expressorum plerisque vicibus sumptuosa et gravia sustinuerunt vexacionum incommoda minus iuste, quodque dictorum terminorum metarum et limitum designacio per fideles nostros dilectos in dicta expressos litera ex mandato nostro speciali et bona fide previa processisse et facta esse dignoscitur, predictorum abbatis et conventus supplicacionibus inclinati dictoque monasterio providere volentes, ne forte huiusmodi vexaciones uberius in futurum, quod absit, ex causa prefata sustineat, antedictam limitum, terminorum et metarum designacionem ratificamus, approbamus et tanquam provide et consulte factam in forma prescripta auctoritate regie Celsitudinis in perpetuum confirmamus. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCC quinquagesimo indic. tercia XVII. Kal. Iulii regnorum nostrorum anno quarto.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl, pag. 191—195.)

114.

Rozepře o faru sv. Ondřeje na Starém Městě Pražském.

1350, 27. Octobris.

Viz listinu dd. 1353, 27. Octobr.

115.

Karel IV. nařizuje vrácení vsí »Tyrpings et Czygenfus« klášteru Zbraslavskému.

1350, 12. Nov. Praha.

Karolus dei gracia Romanorum rex semper augustus et Boemie rex fidelibus nostris dilectis judicibus, juratis et communitatibus villarum in Tyrpings et Czygenfus graciam regiam et omne bonum. Constituti nuper in nostra presencia religiosi abbas et certi monachi monasterii Auleregie, devoti nostri dilecti, per certas fundacionis eiusdem monasterii sui literas nos luce clarius docuerunt, quod predicte ville Tyrpings et Czyegenfus, quas clare memorie Ill. Iohannes olim Boemie rex, genitor noster karissimus, a prefato monasterio dudum inprovide et de facto abstulit et fidelibus nostris dilectis Ottoni de Tannenueld et fratribus eius contra iusticiam tradidit, ad prefatum monasterium Auleregie dinoscuntur tytulo proprietatis legitime pertinere, petentes humiliter et devote, quod super hoc dicto monasterio providere de benignitate regia dignaremur. Nos itaque attendentes, quod dicti monasterii primeva fundacio nedum a progenitorum nostrorum Ill. regum Boemie pia devocione processit, verum eciam sepultura ipsorum ibidem fore dinoscitur, ita quod nos ipsum non inmerito promovere et prosequi graciose tenemur, sperantes eciam nobis opem ferri divinitus super lectum egritudinis et doloris nostri ex eo, urgentibus insuper consciencia et nonnullis promissionibus, quas in dicta nostra egritudine super eo fecisse dinoscimur, ac iusticia nichilominus persuadente prefatas villas Tyrpings et Czyegenfus cum omnibus iuribus et pertinenciis earundem prefato monasterio Auleregie pleno iure et debita integritate restituendas duximus et reddendas ex plenitudine regie potestatis. Quocirca universitati vestre districte precipiendo mandamus, quatinus memoratis abbati et conventui tamquam vestro directo dominio cum omnibus emolimentis obsequiis fructibus obvencionibus sive iuribus universis exnunc inantea imperpetuum deservire parere intendere seu respectum habere sub nostre obtentu gracie debeatis, scientes, quod dictis Ottoni de Tannenueld, eius fratribus ac procuratoribus seu quibuslibet aliis, qui se credunt vel dicunt in villis huiusmodi ius habere, libenter intendimus oportunam et congruam super eo facere responsivam, quam primum nostre presenciam Maiestatis accesserint et ostenderint iura sua. Datum Prage XII. die mensis Novembris regnorum nostrorum anno quinto.

Pečeť, která byla přitištěna, schází. Podpisu není. — (Orig. kláštera Zbrasl. nyní v Klement. knihovně čís. 231.)

116.

'arovnání mezi klášterem Zbraslavským a farářem v Radotíně o sporné platy.

1351, 20. Martii. Vyšehrad.

In nomine x. Anno nativ. eiusdem MCCC. quinquagesimo primo ind. V. die vigesima m. Martii hora quasi completorii pontific. sanctiss. in hr. p. et d. Clementis pp. VI anno nono in domo habitacionis honorab. .ri d. Ioannis dicti Padvani doctoris decret. in Wissegrado in mei notarii ublici testiumque presencia subscriptorum constituti personaliter fr. renczlinus monasterii Aule Regie . ., procurator relig. virorum d. Mihaelis abbatis totiusque conventus mon. Aule Regie nomine procuratorio ro se et eorum quolibet coniunctim vel divisim, et Hermannus rector arochialis ecclesie in Radothin, capellanus ipsorum, nomine suo et ecclesie ıe predicte, volentes litibus, causis, controversiis et questionibus, quas ıter se habuerunt, finem imponere preoptatum, ita insimul amicabiliter ɔnvenerunt, concordaverunt et ordinaverunt, quod prefatus Hermannus . abbati et conventui Aule Regie . . . mediam sexagenam cum quinto imidio grosso in festo b. Georgii proxime nunc venturo et in f. b. Galli nmediate sequenti mediam sexagenam cum censu eisdem abbati conventuique ipsius de jure debito et consueto occasione qualibet et dilacione ɔstergatis solvere tenebitur et pagare. Verum eciam prefatus Hermannus ısis d. abbati et conventui in certis redditibus racione pensionis duas :xag. Prag. monete pro annuo censu, prout de jure est consuetum, dare : pagare debet ac modis omnibus dare ac libere demonstrare. Item pretus Hermannus debet et tenetur omnes iniurias personales quam reales uomodolibet ipsis dominis illatas ad arbitrium ipsius d. abbatis et manatum revocare et retractare. Item sepedictus Hermannus de decimis in illa Cossors arbitrio et consciencie ipsius d. abbatis suorumque fratrum eniorum, quidquid ipsi fecerint disposuerint et ordinaverint infra hinc :t dominicam . . . Iudica, debet stare ac gratuite acceptare. Adiectum est :ciam, ne dictus Hermannus prefatos dominos vel eorum aliquem aut ıomines ipsorum occasione cuiuscunque rei ad judicium quodcunque evo:are presumat, nisi prius ad noticiam d. abbatis deducat ac de eisdem oram eodem d. abbate justiciam sibi fieri postulet et requirat. Si vero abbas aut ille cui ipse commiserit infra unum mensem prefato Hermanno non fecerit justiciam, extunc eidem Hermanno licebit ad judicium ɔi aptum eosdem evocare. Promisitque ipse Hermannus michi notario pulanti tanquam persone publice legitime recipienti nomine et vice sius d. abbatis et aliorum omnium, quorum interest aut interesse terit, omnia supradicta adimplere ac inviolabiliter observare sub penis ıpli et periurii, quibus se sponte ac libere submisit, si predicta vel aliıid ex premissis infringeret aut violaret, se dictas penas et earum quamɔet ipso facto incurrisse. Quam quidem concordiam et ordinacionem d.

Ioannes dictus Padvanus decanus ecclesie Wissegrad. tamquam conservator privilegiorum et jurium predictorum d. abbatis suorumque fratrum per predictas partes petitus ratificavit et approbavit sigilloque suo roborari mandavit ad cautelam firmiorem. Actum anno etc. quibus supra, presentibus discr. viris Marquardo sacristano, Cristanno, ministris ecclesie Wissegrad., Petro procuratore ipsius d. decani et Gotfrido notario publico, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Valentinus quondam Valentini de Meczezirz clericus Prag. dioc. publicus auctoritate imperiali notarius, dum omnia et singula supradicta agerentur una cum prefatis testibus presens interfui eaque omnia... propria manu scripsi et in hanc publicam formam redegi signoque etc.

Et ego Gotfridus natus quondam Hinrici (?) dictus Senelderis (sic) clericus Olomuc. dioc. publicus auct. imper. notarius supradictis omnibus et singulis dum sic agerentur una cum Valentino notario publico suprascripto collega meo presens interfui ac testibus supradictis hic me ad instanciam parcium subscripsi et in hanc publicam formam redegi signoque etc.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 201—204.)

117.

Farář Radotínský daroval klášteru Zbraslavskému úrok 2 kop gr. ze mlýna u Radotína a z lidí v Radotíně a Kosoři

1351, 5. April. Vyšehrad.

In nomine Domini amen. Anno nativitatis eiusdem MCCCLI. indiccione quarta die quinta m. Aprilis hora quasi nona pontificatus sanctiss. in Chr. patris et d. Clementis div. prov. pape sexti anno nono in Wyssegrado in domo habitacionis honorab. viri domini [Iohannis] dicti Paduani, decani ecclesie Wyssegrad., conservatoris privilegiorum et jurium fratrum monasterii Aulcreg. ordinis Cisterc. Prag. dioc. per sedem apostolicam deputati, constitutus personaliter discr. vir d. Hermannus plebanus ecclesie parochialis in Radotyn predicte dyocesis in mei notarii publici testiumque presencia subscriptorum recognovit publice et ad universorum noticiam per presens publicum instrumentum voluit devenire, quod ipse Hermannus sponte et libere duas sexagenas gross. den. Prag. monete dicto monasterio Auleregensi et fratribus ipsius in locis infrascriptis deputavit ac demonstravit pro censu annuo recipiendas per dominum . . (sic) abbatem suumque conventum monasterii supradicti in terminis, prout census solvi est consuetus, quem ipsemet Hermannus pro pensione fratribus et monasterio memoratis de iure solvebat. Primo in molendino dotis ipsius ecclesie in Radotyn L grossos et aput hominem suum et ecclesie sue nomine Cudele ibidem in Radotyn XXIV gross., aput vero Gallum et socium ipsius in villa Cossors XLVI gross. nomine annui

:nsus racione pensionis, prout superius est expressum, libere per dictos atres percipiendos demonstravit et assignavit, promittens dictos sub fidei ıritate nunquam in dicti census percepcione per se vel per alium impe-.re vel quocunque modo molestare. Item prefatus Hermannus recognovit ıblice et est confessus, quod in villa Cossors decimas prediales consuetas .m de hereditate monasterii supradicti quam rusticorum hereditatibus ad ictam villam Cosors pertinentibus debet nomine sue ecclesie percipere : habere sine qualibet alia difficultate. Adiecit eciam sepefatus Hermannus : publice promisit, dictis dd. abbati ceterisque fratribus ipsius monasterii :c non hominibus ipsorum racione dicte controversie sive litis, quas ıper decimis ipsi monasterio plerumque movit, de cetero nullam velit overe quomodolibet questionem, et hoc sponte ac voluntarie sub pena :riurii promisit inviolabiliter observare. Actum anno x. quibus supra, resentibus honorab. viris et dominis Iohanne dicto Paduano decano, yffrido custode, Marquardo sacristano, Cristano ministro ecclesie Wy-;egrad. testibus ad premissa vocatis et rogatis. Et ad maiorem evidenciam t robur firmitatis sigilla predictorum dd. Iohannis decani, Siffridi custodis t Marquardi sacristani ad peticionem predicti Hermanni huic instrumento unt appensa.

Et ego Valentinus quondam Iohannis de Meczezirz clericus Prag. dioc. publicus auctoritate Imperiali notarius, dum predicta agerentur, una cum prefatis testibus presens interfui et ideo ea omnia prout audi in hanc publicam formam redegi signoque meo solito una cum sigillis supradictorum consignavi rogatus in testimonium omnium premissorum.

Pečeti scházejí. — (Orig. kláštera Zbrasl, nyní v Klement. knihovně č. 233.)

118.

Prodej půl kopy úroku z domu na Novém městě Pražském ku kostelu sv. Ondřeje (při dvoře kláštera Zbraslavského).

1352, 6. Ianuarii.

(Inserována v listině dd. 1368, 2. Novembris; viz tam)

119.

el IV. nařizuje rychtáři a přísežným v Praze a v Berouně, aby ze statků kláštera Zbraslavského v městech těch žádné dávky nevybírali.

1352, 10. Novembr. Praha.

Karolus x. notum facimus universis, quod quia intencionis nostre mper fuit et est, quod relig. . . . abbatem et conventum monasterii Aule egie, presertim cum recol. mem. quondam regum Boemie, progenitorum

nostrorum et nostre fundacionis existant, nec non bona eorum mobilia et immobilia, census et redditus eorum, que et quos habent in presenti et lucrabuntur inposterum, velimus in statu, condicione et libertate debita conservare, quare universis et singulis judicibus et juratis civitatum in regno nostro Boemie et nominatim judicibus et juratis Maioris et Minoris civitatum Prag. et Veronen., fidelibus nostris presentibus et futuris, districte committimus et mandamus, quatenus de bonis, hereditatibus, redditibus seu quibuscunque censibus abbatis et conventus predictorum, quos nunc in vestris habent civitatibus et quos iusto titulo lucrabuntur imposterum, nullam penitus losungam, steuram, collectam aut quamvis aliam contribucionem recipere debeatis, nisi iuxta continenciam literarum civitatum vestrarum, secundum quas ipsa bona, census seu redditus ad eos donacione testamentaria devenerunt legitime et alias devenire poterunt in futurum. Aliud non attemptantes, sicut indignacionem regiam volueritis evitare. Presencium sub nostro sigillo testimonio literarum. Datum Prage a. D. MCCC quinquagesimo secundo IV. Idus Novembris regnorum nostrorum anno septimo.

(Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. — Pečeť utržena. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 207—8. — Huber, Reg. č. 1530.)

120.

Papež Innocenc VI. biskupovi Olomouckému nařizuje, aby statky kláštera Zbraslavského zastavené neb jinak odcizené klášteru opět zjednati hleděl.

1353, 14. Octobr. Avignon.

Innocencius episcopus servus servorum dei venerab. fratri episcopo Olomucensi salutem et apost. benedictionem. Ad audienciam nostram pervenit, quod tam dilecti filii abbas et conventus mon. Aule Regie x. quam predecessores eorum decimas, terras, domos, possessiones, vineas, prata, pascua, nemora, molendina, redditus, jura, jurisdicciones et quedam alia bona ipsius monasterii datis super hiis literis, confectis exinde publicis instrumentis, interpositis juramentis, factis renuncciacionibus et penis adiectis in gravem ipsius monasterii lesionem nonnullis clericis et laicis, aliquibus eorum ad vitam, quibusdam vero ad non modicum tempus et aliis perpetuo ad firmum vel sub censu annuo concesserunt, quorum aliqui super hiis literas confirmacionis in forma communi a sede apostolica impetrasse dicuntur. Quia vero nostra interest, super hoc de oportuno remedio providere, fraternitati tue per apost. scripta mandamus, quatenus ea, que de bonis ipsius monasterii per concessiones huiusmodi alienata inveneris illicite vel distracta, non obstantibus literis, instrumentis, juramentis, renuncciacionibus, penis et confirmacionibus supradictis, ad jus et proprietatem eiusdem monasterii legitime revocare procures, contradictores per censuram ecclesiasticam appellacione postposita compescendo. Testes autem qui

fuerint nominati si se gracia odio vel timore subtraxerint, censura simili appellacione cessante compellas veritati testimonium perhibere. Datum Avinione II. Idus Octobris pontificatus nostri anno primo.

(Orig. c. k. státního arch. ve Vídni. — Bulla pap. přivěšena. Podepsán: Io. de Fulgin. — Přepis v Copiar privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 238—239.)

121.

Fara u sv. Ondřeje v Boršově (na Starém městě) přiřknuta officiálem knězi Bernardovi, presentovanému od kláštera Zbraslavského.

1353, 27. Octobr. Praha.

In nomine domini Amen. Coram nobis Bartholomeo decano s. Egidii Prag., officiali curie archiep. Prag., Andreas presbyter de Praga presentatus ad ecclesiam s. Andree in Borssow per. discr. virum Petrum dictum Harrer civem Prag. contra d. Bernhardum plebanum ecclesie s. Andree predicte peticionem suam obtulit per omnia in hec verba: Coram vobis honorab. viro d. Bartholomeo officiali x. conquerendo proponit Andreas presbyter de Praga ad ecclesiam s Andree in Borssow presentatus contra discr. virum Bernhardum et dicit, quod licet discr. vir Petrus Harrerii civis Prag. verus et legitimus dicte ecclesie s. Andree patronus in possessione vel quasi jure presentandi existens dictum Andream ad prefatam ecclesiam confirmandum et instituendum. Rev. d. Arnesto archiepiscopo x. legitime presentaverit, tamen dictus Bernhardus ipsum, quominus dicta sua presentacio debitum sorciatur effectum, impedit indebite et molestat dictamque ecclesiam temere occupavit et occupat seque intrusit in eandem. Quare petit dictus Andreas, presentacionem de ipso ad dictam ecclesiam s. Andree canonicam fore decerni per vos ipsumque ad eandem confirmandum et instituendum pronuncciari, nec non prefatum Bernhardum ab ipsa amovendum fore declarari et amoveri sibique super huiusmodi ecclesia ac impeticione et molestacione perpetuum silencium inponi etc. Ad quam peticionem predictus d. Bernhardus respondit in scriptis per omnia in hec verba: Ego Bernhardus plebanus ecclesie s. Andree in Maiori civitate Prag. ad peticionem Andree, qui se gerit pro presentato per Petrum Harrer civem civitatis predicte, respondeo animo litem contestandi et nego narrata, ut narrantur in eadem, et petita dico fieri non debere hoc . . addiciendo, quod dictam ecclesiam virtute gracie a sede apost. michi facte ad collacionem . . abbatis mon. Aule Regie x. sum adeptus, qui sunt in possessione juris presentandi vel quasi rectorem ad ecclesiam predictam et hoc me incontinenti offero probaturum et ad id probandum literam confirmacionis Ioannis ultimi rectoris dicte ecclesie produco et graciam sedis apost. cum processu, petens dicto Andree super dictam ecclesiam perpetuum silencium imponi et me ab ipsius inpeticione absolvi ipsumque michi in expensis ob hoc factis condempnari, de faciendis protestans.

A quibus principalibus de calumpnia et de veritate dicenda juramenta recepimus datisque hincinde pro utraque parte peticionibus et ad eas factis responsionibus et attestacionibus per utramque partem productis similiter de veritate dicenda juramentis receptis eisque secreto et sigillatim examinatis . . ., super quibus attestacionibus et instrumentis hincinde per utramque partem productis aliquamdiu extitit altercatum, ac tandem in dicta causa . . conclusimus et ipsam habuimus pro conclusa, certam diem pro audienda diffinitiva sentencia eisdem . . prefigentes, quam ex certis causis ad diem hodiernam duximus prorogandam. Et pro nostra informacione instrumenta post conclusionem producta pro parte dicti Bernhardi ex nostro officio admisimus, recepto prius ab eodem juramento, quod predicta instrumenta non ex malicia sed ex simplicitate et juris ignorancia producere ante conclusionem omisit. Nos itaque eiusdem cause iniciis diligenter visis et intellectis et examinatis . . convocato consilio sapientum d. Bernhardo principali pro se et Przibislao procuratore et procuratorio nomine d. Andree predicti coram nobis comparentibus et sentenciam ferri petentibus, solum deum habentes pre oculis eiusque nomine invocato predictum d. Bernhardum ab impeticione dicti Andree absolvimus sentencialiter in hiis scriptis, condempnantes ipsum Andream et Przibislaum procuratorem ipsius prefatum pro eo in litis expensis, earum taxacione nobis imposterum reservata. Lata et lecta est hec sentencia in consistorio curie archiep. Prag. predicte a. D. MCCC quinquagesimo (sic) die XXVII. m. Octobris presentibus d. magistris Iohanne, Meynhardo, advocatis eiusdem consistorii, Francisco plebano b. Marie in Leta curia, Iohanne rectore scholarum ibidem, Ienussio, Petro et Alberto, notariis publicis, ac pluribus aliis fidedignis. Datum Prage sub sigillo officiolatus curie Prag. prelibate.*)

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 198—201. — Podruhé tamže pag. 213—215 přepsána tato listina v stejném znění, však datum jiné, totiž 1353 die ultima m. Aprilis. Srovn. Hammerschmid, Prodromus glor. Prag., kdež se uvádí též rok 1353. Starší přepis téže listiny v klášteře Oseckém má rovněž rok 1353.)

122.

Karel IV. rychtáři a přísežným Pražským doporučuje klášter Zbraslavský ku zvláštní ochraně.

1354, 17. Iunii. Řezno.

Carolus d gr. Romanorum et Bohemie rex etc. Iudici et juratis Pragensibus presentibus et qui pro tempore fuerint, fidelibus nostris dilectis, graciam regiam et omne bonum. Fidelitati vestre, de qua plurimum presumentes, relig. abbatem et conventum mon. Aule Regie, devotos nostros

*) Zprávy o různých farách kláštera Zbraslavského od r. 1354 počínaje, obsažené v Libri confirmationum sv. I.-IX., nejsou pojaty do listáře tohoto, což měl jsem za potřebné aspoň tuto podotknouti a tím na ně upozorniti.

dilectos, duximus attentius committendos, volentes et mandantes eidem fidelitati, quatenus omnia et singula predictorum nostrorum devotorum et sui monasterii negocia, pro quibus ad vestram accesserint presenciam et que iuste et racionabiliter ad vestram noticiam deduxerint, promocionis effectu prosequentes ac eos in eisdem negociis manuteneatis et favorabiliter defendatis eisque de omnibus et singulis vobis obedientibus et subiectis secundum continenciam suorum privilegiorum debitam iusticiam exhibendo, quando et quociens per eosdem vel ex parte eorundem super eo fueritis requisiti. Nullam in premissis sub obtentu favoris regii negligenciam commissuri. Datum Ratispone a. d. MCCC quinquagesimo quarto indic. VII. decima septima die m. Iunii regnorum nostrorum anno octavo.

Per d. Luthom. episcopum cancellarium.

(Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. čís 12.)

123.

Královna Anna nařizuje rychtáři a přísežným v Praze, aby špitál Mělnický, kterýž svěřen jest správě kláštera Zbraslavského, při jeho příjmech ze statku Hořínského chránili.

1354, 18. Octobr. Praha.

Nos Anna d. gr. Romanorum regina s. a. ac Boemie regina. De innata nostre Celsitudinis benignitate Ser. principis ac d. n. Karoli regis ill. nostri conthoralis precarissimi, nec non d. Elizabeth olim regine inclite genitricis ipsius clare mem. certum testamentum dudum accedente deliberato consilio certis quibusdam annonis ceterisque beneficiis seu elemosinis presertim pro debilium ac infirmorum pia consolacione, videlicet in hospitali nostre Melnicensis civitatis fundatum et dotatum, in omnibus ac singulis disposicionibus, ordinacionibus, donacionibus, provisionibus, concessionibus, nec non ipsius libertatibus, emmunitatibus, graciis ac indultis auctoritate regia manutenere, defendere et benignius confovere cupientes, pro certo non valentes nec volentes quomodolibet pertransire, quod predictum hospitale nostris temporibus aliquod detrimentum patiatur sed pocius pro nostre salutis augmento felicia recipiat incrementa, quemadmodum lucidius in literis regalibus atque reginalibus continetur et exprimitur. Super his omnibus traditis et confectis desiderantes et exinde firmiter sperantes, nobis nostroque d. regi conthorali memorato in fluctuantis huius vite cursu et variabili statu felicem fortunam et opem ab omnipotenti deo conferri salutarem, eapropter vobis fidelibus nostris dilectis . . judici . . consulibus nec non juratis nostre Pragensis civitatis sub nostre gracie obtentu seriosius precipiendo iniungimus et mandamus omnino volentes, quatenus de vestre legalitatis seu probate fidelitatis ac circumspeccionis industria quolibet tempore mox presentibus intellectis sine qualibet excusacione et occasione devotos nostros dilectos abbatem

et conventum monasterii Aule Regie fundacionis nostre secundum predictarum continenciam literarum in hiis omnibus, que prenarrantur, seu que ex debito ad ipsum hospitale dinoscuntur pertinere, auctoritate nostra vigore presencium vobis omnibus et cuilibet vestrum credita et concessa taliter defendendo et fovendo conservetis, ne fidelis Wenceslaus olim natus fidelis Frenczlini b. m. quondam nostri regni Boemie subcamerarii, ad presens bonorum possessor in Horsin, aut alii quicunque possessores bonorum eorundem de cetero sub alicuius occasionis, condicionis et excusacionis pretextu supradictas annonas et quascunque res alias ad prefatum hospitale spectantes exnunc prout extunc detinere, occupare et retrahere presumant quovismodo. Nichilominus eosdem bonorum predictorum possessores ad eorundem abbatis et prepositi hospitalis predicti vel nunciorum aut procuratorum eorum requisicionem tociens manu potenti seu pena civili compellatis, quociens idem Wenceslaus aut alii prius dicti dare et integraliter persolvere neglexerint ipsas annonas hospitali antedicto, quod cum omnibus appendiis et suis juribus monasterio Aule Regie prescripto est subiectum et commissum ad providendum ibidem debilibus et infirmis, sicut est predictum. Preterea ne inposterum per huiusmodi annonarum sinistram et frivolam occupacionem, retencionem, retardacionem seu quamvis aliam solucionis interrupcionem aliqua negligencia committatur in hiis omnibus, ut prefertur, de singulari favore seu ex prerogativa devocionis ac dileccionis gracia, quam ad abbatem et conventum mon. Aule Regie merito gerimus et habemus, ob hoc supradictas regales ac reginales literas, donaciones et gracias eisdem abbati et hospitali creditas et collatas cum universis condicionibus, juribus, clausulis . . et indultis omnibus . . . approbamus ratificamus nostrique sigilli appensione benignius confirmamus. Datum Prage in die s. Luce evang. a. D. MCCCLIV. regnorum nostrorum anno secundo.

(Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. Pečeť utržena. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 216—218.)

124.

Úrok 6 kop gr. ze vsi Pněvi prodán.

1355, 4. Martii (Kutná Hora).

Nos Petrus Schobro judex, Iohannes Pieskeri et Theodericus Resch, tunc temporis magistri juratorum, Iohannes Sitaweri, Iohannes de Septima(?) Frenczlinus Ebruschii et Henlinus Grellensmit ceterique jurati cives Montis Chuttne recognoscimus tenore pres. universis et testamur, quod discr. vir Peschlinus de Rosental noster concivis considerans se gravi debitorum onere oppressum fore . . . rite et racionabiliter vendidit super hereditatem et villam suam Pnyben*) sic dictam . . prope civitatem Coloniensem . .

*) Bezpochyby »Pněv« blíže Labe u Poděbrad.

situatam sex sexag. gross. den. Prag. annue pensionis perpetue deserviendas Enderlino examinatori eciam nostro concivi ementi et recipienti pro se suisque heredibus ac successoribus universis tenendas et habendas . . . pro sexaginta sexag. dictorum Prag. den., quas ab ipso Enderlino in parata pecunia sustulit et percepit. Cuius quidem census medietas etc . . (obyčejná ustanovení). Actum et datum in die translacionis s. Wenceslai a. d. MCCCLV.

Litera Aule Regie monasterii. (Zapsána v Catalogu pod písm. P. čís. 3.) Pečeti scházejí. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.)

125.

Karel IV. nařizuje Staroměstským, aby klášter Zbraslavský při jeho privilegiích chránili, jmenovitě aby z věcí klášterských žádných dávek nevybírali.

1355, 8. (či 13?) Martii. Pisa.

Karolus dei gracia Romanorum rex semper augustus et Boemie rex fidelibus nostris dilectis . . judici . . magistris civium et . . juratis Maioris civitatis nostre Pragensis presentibus et futuris graciam regiam et omne bonum. Desiderantes ex corde, ut illi specialiter a quibusvis molestiis omni quidem tempore specialiter autem in nostra preserventur absencia, quorum devotis oracionibus nostram et Imperii sacri exaltacionem aput altissimum promoveri confidimus et salutem, fidelitatem vestram attente requirimus vobisque firmiter iniungimus et mandamus omnino volentes, quatenus religiosos abbatem et conventum monasterii Aule regie fundacionis nostre, devotos nostros dilectos, in universis et singulis ipsorum libertatibus, juribus, indultis et graciis iuxta privilegiorum regalium, que exhibent, continenciam regie consideracionis intuitu conservare et a quibuscunque molestiis seu violenciis quorumlibet efficaciter defensare curetis, specialiter provisuri, ut circa curiam in civitate nostra Pragensi sitam ad predictum monasterium pertinentem ea libertate, quam Illustris Iohannes quondam rex Boemie, genitor noster dilectus clare recordacionis, eis concessit, quam et nos liberalitate regia concessimus et concedimus, gaudere libere permittantur, quodque in emendis et vendendis ad usum ipsius monasterii necessariis quibuscunque in civitatibus nostris Pragensibus videlicet Antiqua et Nova ad dandum seu solvendum pedagium, theloneum vel vngeltum quodcunque nullatenus compellantur, speciale in eo nostre Maiestati obsequium impensuri. Datum Pisis a. D. MCCCLV. indic. VIII. die XIII. m. Marcii regnorum nostrorum anno nono.

Pečeť přivěšená schází. — Na ohbu: Per dominum . . Cancellarium Nicolaus de Chremsir. — (Orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knihovně čís. 259. — Srovn. k tomu »Catalogus archivi Aulae Reg. lit. T. čís. 4.)

126.

Karel IV. nejvyššímu komorníku Ješkovi z Wartemberka a Herbordu z Janovic doporučuje klášter Zbraslavský.

1355, 13. Mart. Pisa.

Carolus x. Nobilibus Ieskoni de Wartemberg dicto de Wessel, supremo camerario, et Herbordo de Ianowicz supremo officiali nec non aliis officialibus presentibus et futuris regni nostri Bohemie, fidelibus nostris dilectis, graciam et omne bonum. Desiderantes ex corde etc. [shoduje se dále doslovně s listem předcházejícím].

(Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. čís. 13.)

127.

Klášter dominikánek na Malé Straně prodal ves Ostašovice klášteru Zbraslavskému za 60 kop gr.

1355, 2. Maii. Praha.

Nos Jutka priorissa cetereque sorores ac totus conventus monasterii b. Ioannis Bapt. in Ugyesd sub monte Petrino in Minori civitate Prag. sub cura et regimine fr. predicatorum constitute recognoscimus et ad universorum Christifidelium . . . noticiam cupimus pervenire, quod matura deliberacione diligentique consilio inter nos prehabitis ac Rev. p. fratris Nicolai provincialis fr. ord. predicatorum per Boemiam de consensu atque scitu nos villam nostram dictam Ostassowicz cum censibus, juribus, fructibus, rubetis, pascuis, utilitatibus, honore, dominio et cum qualibet libertate, nec non universis et singulis suis pertinenciis, in quibuscunque rebus consistant . . . vendidimus jure hereditario rite et racionabiliter venerab. d. abbati et conventui mon. Aule Regie pro sexaginta sexag. gr. den. Prag. nobis iam in parata pecunia numeratis integraliter et persolutis, quam quidem pecuniam fatemur nos in usus nostros et dicti monasterii nostri utiliores integraliter convertisse ac impendisse, tenendam, habendam ipsam villam cum pertinenciis prenotatis per ipsos abbatem et conventum . . . et jure hereditario inperpetuum possidendam pacifice et quiete. In quorum evidenciam et robur perpetuo valiturum sigilla conventus nostri et Rev. p. Nicolai provincialis et pro testimonio sigilla prud. virorum videlicet Nicolai Znoymeri, Nicolai Gentes et Nicolai Clementeri, civium Prag. juratorum, ad preces nostras presentibus sunt appensa. Datum Prage in crastino b. Philippi et Iacobi apost. a. D. MCCCLV.

(Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. Pečeti dosti dobře zachovány. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 220.)

128.

Karel IV. přimlouvá se u papeže, aby klášteru Zbraslavskému bylo dovoleno, Lanšperk za jiné příhodnější statky zaměniti.

1355, 12. Iulii. Nuremberg.

Sanctissime pater etc. Priusquam nuper S. V. nostras direxissemus litteras, quibus eidem S. propensius duximus supplicandum, quatenus licenciam prestare diagnaremini, ut bona de Landesperg, que sunt de proprietate monasterii Aule Regie prope Pragam ord. Cisterc., licite possent, prout ardua monasterii predicti necessitas et legittime cause deposcunt, pro bonis aliis permutari, pauco temporis lapsu accessit ad culminis nostri presenciam religiosus Franciscus prefati monasterii professus procurator et ad predicta nunccius specialis, devotus noster dilectus, exhibitor presencium, litteras et munimenta generalis capituli et patris abbatis nec non abbatis proprii ac inspectorum presentis negocii ab ipso capitulo statutorum Celsitudini nostre presentavit, ex quibus clare colligitur, permutacionem eandem de expresso consensu ac desiderio et voluntate dicti capituli abbatumque et inspectorum predictorum procedere ac ipsi monasterio et eius personis ad perpetuum cadere commodum et profectum. Quapropter S. V. omni studio et desiderio quo possumus devotissime supplicamus, quod attendentes, quomodo propositi nostri existit, commoditatibus dicti monasterii, quod nostra et progenitorum nostrorum est salutaris ac insignis fundacio, quo iidem incliti progenitores nostri sibi voluerunt eligere sepulturas, sincero affectu vigilanti studio divine pietatis intuitu providere, ut videlicet bona eius minus utilia pro fertilioribus permutentur et inde animi religiosorum illic altissimo militancium tanto quieciori tranquillitate letentur, quanto utilius bona predicta contigerit permutari, que cottidianis impulsibus a vicinis et circumsedentibus ambiuntur, ad nostre supplicis peticionis instanciam indulgere dignemini, ut eadem bona pro aliis possessionibus utilioribus et ipsi monasterio tantum vel ultra auxiliante domino fructificantibus, non obstante statuto recolende memorie d. pape Benedicti in contrarium edito, licite valeant permutari. In quo nobis, qui ad procurandum felicem statum sepedicti monasterii et quietam personarum eius vitam ex cordis sinceritate satagimus, consolacionem precipuam et graciam facietis procul dubio specialem. Personam Vestram sanctiss. incolumem conservare dignetur altissimus cum prosperum felicitate longeva regimini ecclesie sue sancte. Datum Nuremberg XII. die m. Iulii regnorum nostrorum Romanorum anno decimo et Boemie nono, imperii vero primo.

(Přepis v diplomatáři českém. — Srovn. Palacký, Formelbücher str. 242. — Text upraven dle formuláře Oseckého fol. 65.)

129.

Karel IV. žádá kardinály Římské, aby vyslance kláštera Zbraslavského v příčině směny panství Lanšperského při dvoře papežském podporovali.

1355, 12. Iulii. Nuremberg.

Reverendissime pater et consanguinee carissime. Cum sanctissimo in Chr. p. et domino d. nostro d. pape literas tenoris presentibus inclusi per relig. Franciscum, monasterii Aule Regie prope Pragam monachum professum et ad subscripta nunccium specialem, devotum nostrum dilectum, exhibitorem presencium duxerimus transmittendas P. V., de qua grandis est nobis semper et singularis fiducia, tenorem ipsarum dirigimus et eandem attento studio ac sincero desiderio affectuosius deprecamur, quatenus nostri amoris intuitu negocium in prefatis literis contentum, quod eidem Francisco gerendum apud sedem apostolicam est commissum, pro parte nostre Celsitudinis recommissum habere et favorabiliter promovere ac perducere desideratum placeat ad effectum, ita quod dileccionis vestre patrocinia eidem facto, cuius prosecucioni propter promocionem et salutem predicti monasterii ferventi desideramus affectu, senciamus et recognoscamus efficaciter affuisse. In quo tanto cariorem nobis exhibebitis benivolenciam et amplioris amoris indicium, quanto sincerius nostre mentis intencio circa dicti monasterii et personarum eius versatur commodum et profectum, quod nostrum et progenitorum nostrorum salutaris et preciosa fundacio et sollempne ac insigne regni nostri Boemie membrum existit, quo incliti progenitores nostri magnificas sibi elegerunt construere sepulturas. Datum x.

Tenor huius litere scribitur cardinalibus: d. Ostiensi, d. Boloniensi, d. Albo, d. Petragoricensi.

(Formulář kláštera Oseckého fol. 66. — Srovn. Palacký, Formelbücher str. 242.)

130.

Jan opat a konvent kláštera Zbraslavského prosí papeže za svolení, aby statek svůj Lanšperk, pro klášter příliš vzdálený, prodati neb za jiný příhodnější zaměniti mohli.

1355. Iulius.

Sanctissimo etc. d. Innocencio . . . summo pontifici . . . Iohannes abbas totusque conventus mon. Aule Regie Cisterc. ord. Prag. dioc. cum sedulis in Chr. oracionibus . . . devota pedum oscula beatorum. Sanctissime pater et domine graciose. Quanta difficultate, dispendio et labore usque in presens tenuerimus bona in Landesperg per clare mem. sereniss. principem d. Wenceslaum quondam Boemie regem, fundatorem et patronum nostrum, graciose nobis et monasterio nostro collata, quamque pauca et exigua inde emolumenta traxerimus, ymmo quanta detrimenta et incommoda

propter ipsa subiverimus, magistra rerum experiencia manifestat ac exinanicione nostra aperte declarat et prolixe narracionis solum exigeret, si percepta inde dampna deberent et pericula declarari. Nam quandoque d. reges Boemie domini nostri necessitate instante pro defensione patrie de castro nostro Landesperg officiatos suos intromittere se retroactis iussere temporibus, nonnunquam baronibus Boemie ad importunam eorum instanciam, dum frequenter bonorum monachalium et precipue castrorum sunt avidi, bona ipsa fuere commissa, sub quorum regimine minima vel nulla nobis obvenit utilitas ex eisdem, hodie insuper multi et varii propter firmitatem castri ea incessanter ambiunt et pro ipsis apud Sereniss. principem . . . Karolum Romanorum et Boemie regem instanter laboraverunt actenus et adhuc multa sedulitate laborant, sicut eciam a principio fundacionis eadem bona raro vel unquam nostro tenebantur regimine, sed absque nostra utilitate seu commodo per alios tenebantur. Et si eciam personaliter ea quovis impedimento sublato libere regeremus, tamen propter longam eorum a nobis distanciam, viarum discrimina, nostram simplicitatem et magistratuum vicinorum potenciam et cottidianas demoliciones nullum quasi aut valde satis exiguum de eis valeremus commodum reportare. Hiis sane omnibus ceterisque circumstanciis multa deliberacione pensatis, habito eciam respectu ad voluntatem domini nostri predicti regis, qui ex affectu sincero in salutem animarum avi sui et aliorum progenitorum suorum nobis virtuose compaciens multum desiderat, ut eadem bona in fructus et redditus magis utiles adiutorio suo et racione previa commutentur et ob hoc primo quidem cum . . . abbate Cedlicensi, patre abbate in nostro capitulo, deinde in Cysterciensi capitulo generali ac tandem cum inspectoribus predictis, omnibus prepositis et pro fratrum industria diligentissime ventilatis omnium fratrum sive tocius conventus et nostra in eo deliberato resedit intencio et ad id mole paupertatis et gravaminum impellente noster aspirat affectus, dum ex perspicuis confidimus coniecturis, nostrum et monasterii nostri ex hoc felicem resultare profectum, ut bona prepedicta pro aliis perpetuis censibus et certis redditibus monasterio nostro adiacentibus permutentur, vendentur seu alienentur, presertim cum ex promocione et gracia prefati d. nostri regis pro ipsis certas et utiles possessiones habere possumus, quorum pacifica possessione poterimus et percepcione gaudere. Hinc igitur pro Sanct. V. pedibus advoluti humili precum instancia devotissime supplicamus, quatenus divine retribucionis intuitu desolacionem monasterii nostri, insignis utique et honorabilis loci, moestam habentes eique donec spes extat adicere ut resurgat et antequam irreparabiliter pereat, cum usurarum voragine demoliatur continuo et in pauco tempore bona ipsa sine ulla utilitate compensatoria deperdi contingat, de solita pietatis Vestre clemencia graciosius succurrentes indulgere dignemini, ut antedicta bona Landesperg cum suis pertinenciis vendere seu permutare, ut premittitur, licite valeamus, domini Benedicti f. m. predecessoris vestri prohibicione penali seu statuto in contrarium

non obstante, super quibus quoad hoc S. V. misericorditer dispensare dignetur, ut a tanto cottidianarum erepti curarum strepitu vota nostra domino in quiete pacis pro nostra omniumque salute reddere et eo devocius hostias valeamus placabiles immolare. Personam Vestram sanctiss. incolumem conservare dignetur altissimus etc.

(Přepis v diplomat. českém (bez bližšího udání); regest u Palackého, Formelbücher str. 241; text porovnán a opraven dle formuláře Oseckého fol. 65)

131.

Karel IV. potvrzuje privilegia, klášteru Zbraslavskému od krále Václava a krále Jana daná.

1355, 27. Sept. Praha.

In nomine sancte et indiv. Trinitatis feliciter Amen. Carolus Quartus div. fav. clemencia Romanorum Imperator etc. universis sac. Imperii fidelibus graciam imperialem ac subscripte rei memoriam sempiternam. Exhibita Maiestatis Imp. Celsitudini a relig. abbate priore et conventu mon. Aule Regie vulgariter dicti Brzeslaw ord. Cisterc. x. humilis et devota supplicacio continebat, quod certa privilegia certas libertates, donaciones, jura, immunitates, confirmaciones et gracias continencia, dudum ipsis ac dicto monasterio suo per clare mem. illustres Wenceslaum et Ioannem genitorem nostrum x . . . donata tradita et concessa, ratificare, approbare, innovare et confirmare de solita nostre benignitatis clemencia dignaremur. Quorum privilegiorum primi videlicet tenor sequitur in hec verba: Wenceslaus x. (v. 1304, 21. Maii. Brno). — Item tenor privilegii confirmatorii eiusdem sequitur in hec verba: Ioannes x. In exaudiendis nostrorum fidelium etc. (v. 1311, 25. Aug. Praha). — Volentes itaque etc. [shoduje se v dalším úplně s listem král. dd. 1350, 12. Mart., Praha; konec listiny této jest jiný, a sice zní:] Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostre approbacionis, renovacionis, ratificacionis, confirmacionis paginam infringere vel ei ausu temerario quomodolibet contraire sub pena L librarum puri auri, quas ab eo qui contravenire presumpserit irremissibiliter exigi volumus et earum medietatem fisco nostre camere, residuam vero partem injuriam passorum usibus applicari.

(Signum imp.). Testes huius rei sunt: Venerab. Arnestus s. Prag. ecclesie archiepiscopus, Ioannes Argentinensis, Fridericus Ratisponensis, Ioannes Olumucensis, Preczlaus Wratislaviensis, Ioannes Luthomislensis, s. aule nostre cancellarius, Henricus Lubucensis et Theodoricus Mindensis ecclesiarum episcopi, et Illustres Chunradus Olesnicensis, Casimirus Tesinensis, Bolko Falkenbergensis, Bolko Opuliensis et Ioannes Osuitinensis duces, nec non spectabiles Burchardus burgravius Magdeburgensis, magister nostre curie, Henricus de Schwarczburg, Ioannes de Recz et Albertus de

Anhalt comites et alii quam plures nobiles et fideles nostri. Presencium sub nostre Maiestatis sigillo testimonio literarum. Datum Prage a. D. MCCC quinquagesimo quinto indic. VIII. quinto Kal. Octobris regnorum nostrorum anno decimo, imperii vero primo.

Per d. episcopum Luthomislensem cancellarium
Ioannes de Glacz.

(Vidimus privileg. Aulae Reg. v archivu Musea Česk. č. 14. — Formulář Osecký fol. 74. — Srovn. Palacký, Formelbücher str. 242.)

132.

Karel IV. potvrzuje klášteru Zbraslavskému listy krále Jana.

1355, 27. Sept. Praha.

In nomine x. Karolus Quartus x. Ad perpetuam rei memoriam. Ad hoc summi dispensacione presidii principalis monarchiam obtinuimus dignitatis, ad hoc sac. Imperii Romanorum suscepimus dyadema, ut si ad alia extrinseca debita sollicitudo nos provocet, ad ea tamen, que statum felicem et quietum ac incrementum jurium, graciarum et libertatum devotorum ac fidelium nostrorum prospiciunt, tanto intendamus uberius quanto id ipsum singularibus devocionum studiis sincerius noscuntur meruisse. Sane pro parte relig. abbatis, prioris et conventus mon. Aule Regie vulg. dicti Zbraslaw x. Maiestati nostre nuper oblata supplicacio continebat, quod certa privilegia certas libertates, donaciones, jura . . . et gracias continencia, dudum ipsis . . . per illustr. Ioannem quondam Boemie regem x. donata, tradita et concessa, ratificare, approbare, renovare et confirmare de solita nostre benignitatis clemencia dignaremur. Quorum privilegiorum primi videlicet tenor sequitur in hec verba: Nos Ioannes x. Quoniam dignum est etc. (v. 1331, 22. Augusti. Domažlice). — Item tenor privilegii secundi sequitur: Nos Ioannes x. In fastigio etc. (v. 1332, 10. Sept. Praha.). — Item tercii privilegii sequitur tenor: Iohannes x Regalis attollit etc. (v. 1316, 15. Aug. Praha). — Nos autem advertentes, quod quando dignitas potestatis regalis sollicita est ecclesias, monasteria et personas eccl. in concessis sibi privilegiis et emunitatibus conservare, ut possint ei, in cuius cultum et sortem electi sunt, vacare quietius ac liberius deservire . . . predictorum abbatis et conventus justis supplicacionibus inclinati predicta ipsorum privilegia omnia et singula . . approbamus et . . . confirmamus. Adiicientes eis ex gracia speciali denuo, quod certe villule etc. (viz list Karla IV. dd. 1350, 12. Mart. Praha, s dodatkem a se svědky uvedenými v předcházejícím listě Karlově téhož datum, totiž:) a. D. MCCCLV. indic. VIII. quinto Kal. Octobris regnorum x . . .

(Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. inser. v čís. 21. — Formulář Osecký fol. 76. — Srovn. Palackého Formelbücher 242.)

133.

Karel IV. potvrzuje list krále Jana z r. 1340, kterýmž osvobozuje klášter Zbraslavský od placení všech poplatků při volbě nového opata.

1355, 27. Septembr. Praha.

In nomine x. Karolus Quartus x. Ad perpetuam rei memoriam. Innata Cesar. sublimitati benignitas inter alias meditacionum sollicitudines, quibus pro subditorum tranquillitate distrahitur, ad hoc precipua meditacione frequenter invigilat, ut sue gubernacionis in tempore ecclesiarum dei libertatibus et commodis valeat salubriter providere. Oblata siquidem Celsitudini nostre pro parte relig. abbatis et conventus mon. Aule Regie x. humilis et devota peticio continebat, quatenus ipsis et dicto eorum monasterio ipfrascriptas literas, quas a clare mem. ill. Iohanne . . . genitore nostro carissimo obtinuisse noscuntur, approbare . . . et confirmare . . . dignaremur. Quarum quidem literarum tenor sequitur in hec verba: Iohannes d. gr. Boemie rex etc. Datum Parisiis a. D. MCCCXL dominica Letare (viz list krále Jana dd. 1340, 26. Mart. otištěný v Regesta Boh. IV. 305.). Nos itaque considerantes pium devocionis affectum dicti genitoris nostri, nec non aliorum regum Bohemie, predecessorum nostrorum ill., quo prefatum monasterium, in quo viget observancia regularis, multarum voluerunt largicionum beneficiis insignire, quorum nos eciam sequi vestigia cupientes, cum eciam iuste petentibus non sit denegandus assensus, divine retribucionis intuitu prescriptas literas et omnia in eis contenta de verbo ad verbum, prout scripta sunt, auctoritate Bohemie regia approbamus . . . et ex certa nostra sciencia confirmamus. Nulli ergo x. Signum Ser. d. Karoli x. Testes huius rei sunt etc. . . . (svědkové jako v předcházející listině Karlově téhož datum). Datum Prage a. D. MCCCLV. ind. VIII. quinto Kal. Octobris regnorum x. Ego Iohannes d. gr. Luthomisl. episcopus, sac. Imp. aule cancellarius vice Rev. d. Gerlaci Maguntin. archiepiscopi x. recognovi.

Na ohbu: Per. d. cancellarium Luthomisl. episcopum Iohannes de Luthom. (Orig. c. k. státního arch. ve Vídni. — Pečeť schází. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 223—224. — Formulář Osecký fol. 79. — Srovn. Palacký, Formelb. 243.)

134.

Karel IV. potvrzuje osvobození domu kláštera Zbraslavského v Praze, jakož i právo, aby klášter věci své svobodně do Prahy dovážeti a odtud odvážeti mohl beze všech dávek a platů.

1355, 29. Oct. Praha.

In nomine x. Carolus IV. x. Notum facimus tenore pres. universis, quod consideratis multe devocionis et preclare sinceritatis affectibus, quibus recol. mem. progenitores et predecessores nostri et signanter ill. Iohannes . . genitor noster chariss. monasterium Aule Regie prosecuti sunt actenus,

quibusve nostra Cels. id ipsum digne tulit et non immerito prosequendum, multis eciam oppressionibus et iacturis eiusdem, quibus multis periculis oppressum fore dignoscitur, in examen provide discussionis adductis, ut tanto felicius sub grato nostro regimine letetur et gaudeat, quanto sibi providerimus clemencia graciore, animo deliberato et sano procerum nostrorum accedente consilio quendam articulum concessum eidem monasterio per antedictum genitorem nostrum super quibusdam libertatibus suis, sicut in ipsius literis invenitur expressum et sicut eundem aliis nostris literis sub tit. Rom. regio dignum duximus approbandum, nunc ex novo concedimus, approbamus et declaramus sub modo inferius annotato, videlicet quod domus seu curia relig. abbatis et conventus ibidem, qui pro tempore fuerint, sita in Maiori civitate nostra Prag. sicut actenus fuit sic et futuris inantea temporibus libera sit, immunis et exempta ab omnibus imposicionibus, collectis, angariis seu losungis civilibus, municipalibus seu alterius tituli cuiuscunque. Quodque liceat eis res suas in domo seu curia predicta ac eciam in tribus civitatibus Prag. videlicet Antiqua, Maiori et Nova, illas presertim, que in prediis eorum, domibus, curiis, agris, vineis et possessionibus proveniunt seu provenient, ad beneplacitum suum vendere, atque res alias pro utilitate, necessitate seu commodo dicti monasterii comparare et emere et tam vendendas seu venditas ac eciam emendas et emptas, dum et quociens talis casus emerserit, per pontem Pragensem precipue, nec non per aquam, terras et loca quecunque libere et absque impedimento deferre seu ducere, nullumque pro ipsis theloneum, dacium seu gabellam dare vel solvere teneantur. Inhibemus igitur universis ac singulis thelonеariis, daciorum sive gabellarum collectoribus quibuscunque, ne adversus presentis nostre gratificacionis, approbacionis seu declaracionis literas quoscunque res huiusmodi ad civitates predictas et loca adducentes sive deducentes impedire presumant sive ab ipsis quecunque thelonea, dacia seu gabellas aliquo modo postulare. [Signum Ser. principis etc.] Testes huius rei sunt Illust. Rudolfus Sen. Saxonie dux S. R. I. archimarescalcus et venerab. Arnestus Prag. archiep., Iohannes Argentin., Fridericus Ratispon., Iohannes Olomuc., Theodricus Mindens. et Henricus Lubucensis episcopi, illustres Rudolfus Jun. Saxon. dux, Przimko Thessin., Iohannes Oppavien., Bolko Falkemberg. et Bolko Opul. duces, spectabiles Henricus de Swarczburg, Ulricus de Helfinstein, Albertus de Anhalt comites et alii quam plures. Presencium sub Imperialis nostre M^tis^ sigillo testimonio literarum. Datum Prage a. D. MCCCLV. ind. octava IV. Kal. Novembris regnorum nostrorum anno X., imperii vero primo.

Ego Iohannes D. gr. Luthomisl. episcopus, Sac. Imp. aule cancellarius, vice Rev. in Chr. patris d. Gerlaci Maguntin. archiepiscopi Sac. Imperii per Germaniam Archi-cancellarii recognovi.

(Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. Pečeť utržena. Přepis ve Vidimus privileg. Aulae Reg. v archivu Musea Česk. čís. 15. — Formulář Osecký fol. 80.) — List pap. dd. 29. Oct. 1355 o směně panství Lanšperského inserován v listě dd. 16. Aug. 1356.

135.

Karel IV. potvrzuje vyměření mezí a hranic pozemků kláštera Zbraslavského a lesa královského v Brdech.

1356, 6. April. Praha.

Karolus Quartus x. Universis presentes literas inspecturis harum serie patefiat, quod pro parte relig. abbatis et conventus mon. gloriose virginis in Aula Regia x. quedam litera fidelis nostri dilecti Viti de Bytaw burgravii in Karlstein pluribus sigillis sigillata continencie infrascripte nostre exhibita fuit Maiestati ac cum debita reverencia et devocionis instancia nobis supplicatum extitit, ut eandem literam et omnia contenta in eadem de solita benignitatis nostre clemencia approbare, ratificare et confirmare graciosius dignaremur. Cuius quidem litere tenor sequitur in hec verba: In nomine x. Humane fragilitatis labilis memoria nonnunquam per decursum temporum et successionem personarum oblivionis errorem incidit, nisi rerum gestarum circumstancie scripture durabiliter commendentur. Ego igitur Vitus de Bytaw burgravius in Karlstein ad universorum quorum interfuerit presentes inspicere opto noticiam devenire, quod ven. et relig. viri d. Iohannes abbas totusque conventus mon. in Aula Regia . . . Ser. d. Karolo Romanorum imperatori x. querulose sepius proposuerunt, se in predicti sui monasterii metis et terminis a multis impediri et multipliciter infestari, devote... petentes super hoc oportunum sibi remedium ces. ac regia clemencia adhiberi taliter eis providendo, quod in metarum suarum limitibus tam injuriosis infestacionibus ipsos non contingat sic imposterum molestari. Quorum precibus idem d. imperator clementer inclinatus michi seriosius precipiendo iniunxit, ut a forestariis seu silvanis silve regie, que Burda dicitur, et ab aliis circumsedentibus, investigata ad plenum veritate metarum ac terminorum monasterii memorati, assumptis eciam ad hoc aliis personis idoneis et fide dignis, omnes metas et limites sive terminos prefati monasterii evidenter et efficaciter innovarem, ita quod tam regalia quam monasterii predicti bona singula quieta, homines quoque ipsa bona utrobique colentes quieti et pacifici in suis limitibus permanerent. Ego igitur ipsius d. regis imperium tota fidelitate et diligencia, ut dignum est, explere cupiens, convocatis forestariis seu silvanis regalis silve, que Burda dicitur, videlicet Swynek, Lessatha et Pesscone dicto Hordynka de Dobrzisch, Mathia Rayk et Mathia Czypla de Czhusowicz, quibus de metis omnibus et distinccionibus eiusdem regalis silve simul et de ipsius monasterii metis plenissime constabat, quibus eciam prenotatus d. imperator mecum pariter viva voce insimul id ipsum iniunxerat faciendum, quorum forestariorum honori imposui, consciencias oneravi juramentis arctius constringens, quatenus nec amore nec timore sed nec odio seducti quicquam dicerent, agerent vel ostenderent, nisi quod de certa sciencia et perfecta experiencia ipsis constaret esse justum. Qui sic juramentis et promissionibus obligati

presentibus honorab. et discretis viris videlicet Blahutha de Swynarz, Andrea dicto Syppen, Heroldo de Schenor, Vlrico de Cosch (sic) et Thomyk de Glincz aliisque viris pluribus fidedignis ad hoc in testimonium advocatis, iidem forestarii seu silvani me de metis omnibus et distinccionibus plenius informarunt. Deum ergo et regem habendo pre oculis in nomine domini limitavi, innovavi et ostendi iuxta informacionem predictorum forestariorum ipsos exitus, distincciones ac limites metarum et terminorum inter bona regalia et bona monasterii prenotati, super quibus tunc dubitacio et controversie questio movebatur seu moveri posse imposterum videbatur. Prima itaque meta ipsius monasterii incipit in rivulo, qui vocatur Trzemesnicz, in eo videlicet loco, ubi via publica ducens de Gablona in Monacum oppidum regale in valle medio per rivulum ipsum transit, protenditur vero sive durat eadem meta directe de ipso rivulo per eandem viam publicam ascendendo, in cuius vie dextera omnes montes, silve, rubeta, agri et campi ad curiam Glincz et ad villam Leschnicz de novo exstirpatam pertinent omni jure. In altera autem via, que Schenorska dicitur, de Sehussowicz videlicet in Schenor ducens, meta eadem terminatur. Sicque predicte due vie bona regalia et bona supradicti monasterii dividunt et distinquunt, ita quod omnia, que inter easdem duas vias usque ad predictum rivulum Trsemesnicz descendendo concluditur, et similiter de eodem loco, ubi idem rivulus ipsam publicam viam in media valle transfluit, ut est dictum, omnes montes et rubeta, quos sepedictus rivulus. usque ad flumen Vultaviam descendendo a sinistris concludit vel circumfluit, totum pertinet ad sepedictum monasterium pleno jure. Prenominatas vero metas ac terminorum exitus seu distincciones per me simul et per supradictos forestarios evidenter factas, prout Imperialis Celsitudo utrisque nobis precipiendo iniunxerat faciendum, presentibus literis conscribi et lucide interpretari in eorum presencia procuravi, ipsis laudantibus, approbantibus et confirmantibus omnia hic conscripta. Et quia iidem forestarii sigillis carent propriis, ad predictorum omnium evidens testimonium et perpetuam memoriam sigilla meum et predictorum testium presentibus sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCC quinquagesimo sexto in vigilia purificacionis b. Marie virginis glor.

Nos itaque prefatorum abbatis et conventus mon. Aule Regie tam iustis quam racionabilibus peticionibus benignius annuentes volentesque ipsorum ubilibet commoditatibus et profectibus pro nostra progenitorumque salute intendere graciosius per effectum, matura deliberacione previa ac de certa nostra sciencia ac plenitudine regie potestatis Boemie supradictam literam et omnia contenta in eadem in omnibus suis clausulis et sentenciis, prout de verbo ad verbum presentibus inserta existit, approbamus, ratificamus, innovamus, laudamus et presentis scripti patrocinio confirmamus, volentes et decernentes expresse, ut prefata litera et omnia et singula, que in ipsa continentur, perpetui roboris obtinere debeant inviolabiliter firmitatem. Nulli igitur x. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCC quinqua-

gesimo sexto indic. VIII. octava Idus Aprilis regnorum nostrorum a. decimo, imperii vero primo.*)

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 246—250. Formulář Osecký fol. 83. — Srovn. Palacký, Formelbücher 244.)

136.

Smlouva mezi biskupem Litomyšlským a klášterem Zbraslavským v příčině statku Lanšperského.

1356, 4. Maii. Praha.

(Cod Moraviae IX. čís. 14.)

137.

Karel IV. povoluje biskupu Matějovi, bratru kancléře Jana, aby sobě mohl zakoupiti na nemovitostech roční důchod až do 100 kop gr.

1356, 1. Iulii. Police.

In nomine sancte et individue Trinitatis feliciter Amen. Karolus quartus x. venerab. Mathie episcopo Tribuniensi, principi et devoto suo dilecto, graciam suam et omne bonum. Studet ad hoc et meditatur assidue magnificencie imperialis benignitas, ut personas bene meritas ad culmina dignitatum promoveat et promotas benignis virtutum et graciarum favoribus prosequatur. Cum igitur interventu nostre Celsitudinis per sedem apostolicam promotus nuper fueris ad pontificalis apicem dignitatis et ex hoc sicut ampliori statu fulgere dinosceris, sic uberiori provisione dignis meritis perfrui merearis, venerab. Iohannis Luthomusl. episcopi, principis et cancellarii nostri dilecti, cottidianos nobiscum labores et assiduas pro republica perferentis excubias obsequiorum fidelium tuorumque meritorum intuitu graciam tibi cupientes de innata nobis clemencia facere specialem, graciose tibi concedimus et de certa nostra sciencia auctoritate presencium indulgemus, ut bona, census sive redditus annuos usque ad summam centum sexag. gr. den. Prag. in regno nostro Boemie super villis, allodiis, prediis, araturis seu curiis militaribus sive civilibus comparare possis et emere et ad usus tuos atque tuorum habere libere et tenere et ab omni tributo, vexacione, exaccione vel onere libera penitus et soluta seu liberos et solutos cum dominio, utilitatibus, pertinenciis et juribus omnibus ad vite tue tempora pacifice possidere. Non obstantibus quibuscunque nostris et regni nostri predicti contrariis consuetudinibus aut statutis, volentes et auctoritate Boemie regia presentibus ex certa sciencia decernentes, ut per predicta vite tue tempora bona, census sive redditus huiusmodi annuos

*) Srovn. k tomu listy c. 1310, 1317, 22. Aug., 1324, 6. Novembr., 1350, 17. Mai 1350, 15. Junii.

libere et quiete tenere, possidere, regere et habere possis et valeas, iidemque seu eadem statim, postquam de presenti luce te migrare contigerit, immediate et sine quovis impedimento ad jus, proprietatem et dominium episcopi Luthomisl. et episcopalis mense sue transeant et illic perpetuis temporibus pertinebunt (sic). Signum Ser. principis et d. d. Karoli quarti x. Testes huius rei sunt venerab. Arnestus Prag. archiepiscopus et alii quam plures, presencium sub Imperialis Majestatis nostre sigillo testimonio literarum. Datum in Policz a. D. MCCCLVI. indiccione nona Kal. Iulii regnorum nostrorum anno decimo, imperii vero secundo.

(Formulář Osecký fol. 71. — Srovn. Palacký, Formelbücher str. 243)

138.

Karel IV. potvrzuje smlouvu mezi Henslem Menhartovým, měšťěninem Pražským, a Matějem biskupem o úroky ze vsí Zvole, Ohrobce a Břežan, které se dostati měly klášteru Zbraslavskému při směně panství Lanšperského s biskupem Litomyšlským.

1356, 8. Augusti. Praha.

In nomine x. Karolus Quartus x. Ad perpetuam rei memoriam. Pro parte venerab. Matthie Tribuniensis episcopi, capellani familiaris et devoti nostri dilecti, Majestati nostre oblata peticio continebat, quatenus contractum empcionis inter eum ab una et Henslinum Meinhardi civem Prag. fidelem n. d. parte ab alia super villa Swol celebratum iuxta formam expressam inferius approbare, ratificare et confirmare de benignitate solita dignaremur. Contractus vero ipsius series . . . sequitur in hec verba. Ego Henslinus Meinhardi civis Prag. pro me heredibus et successoribus meis notum facio tenore presencium universis, quod deliberacione matura et cum amicis meis prehabita et de ipsorum consilio sponte et bona ac libera voluntate iusto vendicionis titulo vendidi, assignavi et realiter tradidi Rev. d. Matthie Tribuniensi episcopo in et super bonis meis Swol, Ohrowecz et Przesan centum sexag. gr. Prag. census annui, L sexag. in f. s. Galli proxime venturo et L in f. s. Georgii et sic deinceps singulis annis solvendas dicto d. Matthie et illi vel illis, cui dictum censum assignaverit . . , pro mille trecentis quadraginta sexag. gr., quas in parata et numerata pecunia recognosco me . . . plene recepisse et integre percepisse. Est tamen actum et ordinatum . . ., quia possessiones et hereditates bonorum et villa Swol predicte infra quinquennium a data presencium jure theutonico locare et exponere certis rusticis debeam et teneor, que et locare . . , promitto taliter, quia de quolibet laneo una sexagena cum dimidia gr. certi census annui . . . et quatuor pulli ac una sexag. ovorum et una mensura ordei post huiusmodi quinquennium predicto d. Matthie vel illi et illis, qui presentes habuerit bona voluntate sua vel habuerint . . ., aut pro pullis duo, pro ovis unus, pro ordeo tres grossi annis singulis persol-

vantur. Quodque elapso dicto quinquennio et predictis bonis et possessionibus in Swol locatis et expositis mox predicto d. Matthie vel qui presentes habuerit . . . predictas centum sexag. census annui cum juribus minutis et utilitatibus predictis sine omni impedimento et contradiccione effectualiter assignabo et realiter demonstrabo aut me non exstante heredes et successores mei . . . Et si huiusmodi censum annuum C. sexag. nec non utilitates et jura minuta predicta elapso dicto quinquennio et dictorum bonorum locacione facta predicto d. Matthie . . . in predictis bonis Swol non assignavero et demonstravero seu heredes mei . . . non demonstraverint . . . et ei aut illi vel illis census utilitates et jura predicta de eisdem bonis non possent quomodolibet provenire, tunc omnem talem defectum supplere et residuum plene et integre in bonis meis in Przesan et eorum . . . pertinenciis teneor et promitto pro me heredibus et successoribus meis predictis eidem d. Matthie . . . plene absque diminucione integre et effectualiter tradere et assignare et nichilominus ipsum d. Matthiam vel illum aut illos x . . . in possessionem corporalem omnium talium censuum, utilitatum et jurium in supplementum assignatorum inducere et in possessionem percipiendi ea pacificam mittere et ponere ac servare tamdiu, quousque in aliis bonis equivalentibus et ad duo miliiaria duntaxat a monasterio Aule Regie distantibus, ubi dictus d. Matthias . . . acceptaverit, predictum defectum effectualiter supplevero et huiusmodi censum annuum residuum cum utilitatibus et juribus minutis predictis integraliter et plene assignavero et realiter tradidero . . , hac tamen condicione et modo adiectis, quod huiusmodi supplecione et assignacione . . . factis predicta bona in Brzesan absque impedimento et contradiccione qualibet ad me et heredes meos libere revertantur. Preterea in casu, ubi durante predicto quinquennio post quemlibet terminorum . . . s. Galli et Georgii infra quindenam censum predictum solvere negligerem, tunc penam duarum sexag. gr. incidam seu me non existente heredes et successores mei incidant ipso facto, que pena tociens . . . solvi debet, quociens per singulas quindenas . . . in solucione dicti census negligens fuero aut remissus x. Prefatusque d. Matthias vel . . . qui presentes habuerit pro huiusmodi censu neglecto et pro omnibus penis predictis . . . homines meos et heredum . . . meorum arrestare et inpignorare et se de bonis meis in Brzesan et eorundem pertinenciis licite intromittere poterunt et tamdiu ea tenere et . . . possidere, quousque sibi vel illis per me aut heredes . . . meos de huiusmodi censu et penis fuerit plene . . . satisfactum. Et si forsitan huiusmodi satisfaccio de termino census predicti ad terminum secundum et sequentem . . . fuerit prorogata seu dilata, tunc omnia predicta bona in Swol, in Brzesan pro huiusmodi censu neglecto et penis non solutis ad ipsum d. Matthiam . . . jure hereditario perpetuo et libere devolvantur. In casu eciam, ubi ego . . . aut heredes mei infra predictum quinquennium bona prefata in Swol non exponeremus et locaremus et censum annuum dictarum C sexag. cum omnibus predictis utilitatibus . . . non

demonstraremus . . ., tunc huiusmodi census et utilitates ac jura minuta in et super bonis in Swol et in Brzesan perpetuo remanebunt, que et ego pro me heredibus et successoribus meis prefato d. Matthie . . . promitto bona fide . . . libere tradere et realiter assignare . . . Si autem rustici dictorum bonorum in Swol et eciam bonorum aliorum, que in supplementum dicto d. Matthie facta predicta locacione . . . censum utilitates et alia jura predicta post quemlibet terminorum per quindenam solvere neglexerint, tunc quilibet rusticorum, qui in hoc negligens fuerit, penam VIII gross. ipso facto incurret et similiter pro qualibet quindena . . . sequente huiusmodi pena augeatur, pro quibus censu . . . et penis non solutis poterunt dicti rustici inpignorari . . . Postquam vero census annuus C sexag. cum predictis utilitatibus et juribus per me Henslinum predictum facta plena locacione et exposicione predicto d. Matthie aut illi qui presentes habuerit . . . plene et integre assignatus et traditus fuerit, tunc idem census cum omnibus utilitatibus, juribus, dominio, judicio, taberna sita prope fluvium Multaviam et sex piscinis, aquis, rivulis, aquarum decursibus, pratis, pascuis, piscacionibus in Multavia et omnibus ac singulis terminis limitibus et graniciis ac aliis juribus et pertinenciis bonorum et ville in Swol ad prefatum d. Matthiam . . . jure hereditario perpetuo et libere pertinebit. Promitto eciam . . . bona fide predicta bona in Swol a solucione decime debite rectori ecclesie parochialis in Vrann ab ipso plebano et ecclesia memorata . . . plene libertare et eximere, vel si hoc facere nequivero . . . tunc statim fructus et redditus equivalentes iuxta taxam predicte decime in distancia duorum miliarium a mon. Aule Regie ipsis dare et assignare promitto . . . Disbrigatores et fideiussores meos facio et constituo discr. viros Wolflinum fratrem meum judicem Nove civitatis Prag. et Iordanum Rechczer civem Maioris civitatis Prag. sub omnibus et singulis clausulis, modis et penis supradictis. Et nos Wolflinus Meinhardi judex Nove civ. Prag. et Iordanus Rechczer civis Prag. predicti una cum predicto Henslino et pro eo . . . promittimus bona nostra fide . . , omnia et singula predicta . . . servare, tenere et exequi . . . In quorum omnium fidem . . . sigilla nostra duximus appendenda, in testimonium vero . . . sigilla dd. Nicolai Reymbothe judicis nec non Sidlini institoris ac Ortlini pellificis, juratorum Maioris civitatis Prag . . . sunt appensa. Datum Prage a. D. MCCC quiquagesimo sexto in die b. Petri apost. ad vincula. Nos igitur ad predictarum parcium devotam supplicacionis instanciam presertim cum juste petentibus non sit denegandus assensus et predicta bona comparata sint ad hunc finem, quod in permutatione bonorum in Landesperg cum mon. Aule Regie transire debeant, huiusmodi piis votis et debite racionis motivis adducti animo deliberato non per errorem . . . supradictum empcionis et vendicionis contractum in omnibus suis sentenciis, punctis, clausulis et condicionibus de verbo ad verbum . . . auctoritate regia Boemie approbamus, ratificamus et . . . confirmamus. (Signum Ser. principis x.) Testes huius rei sunt Ven. Iohannes Olomuc., Theodricus Mindensis eccl. episcopi, nec non nobiles

Czenko de Lipa supr. camerarius regni Boemie, Petrus, Iodocus et Vlricus fratres de Rosenberg, Andreas de Duba, Henricus de Nova domo et alii quam plures nobiles et fideles fidedigni. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCC quinquagesimo sexto indic. IX. sexta Idus Augusti regnorum x.

Per d. Imperatorem cancellarius.
Registr. Heinricus.

(Orig. c. k státního archivu ve Vídni. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Osecském I. díl pag. 269—277.)

139.

Arcibiskup Arnošt doporučuje papeži Innocencovi VI., aby přivolil ku směně panství Lanšperského kláštera Zbraslavského za některé vesnice biskupství Litomyšlského.

1356, 16. Augusti. Praha.

Sanctissimo in Chr. patri et d. Innocencio . . . summo pontifici x. Arnestus archiepiscopus Prag. x., Iohannes Czedlicensis et Eberhardus Pomucensis ord. Cisterc. mon. abbates Prag. dioc. devota pedum oscula beatorum. Sanctissime pater et domine metuendissime. Literas vestre S. nec non venerab. in Chr. patrum et dd. Cistercii et Morimondi . . . abbatum sanas et integras . . nos cum ea qua decuit reverencia recepisse noviter continencie et tenoris infrascripti: Innocencius ep. servus servorum dei ven. fr. archiepiscopo Prag. et dilectis filiis Cistercii et Morimondi . . abbatibus salutem et apost. benedictionem. Exhibita nobis pro parte dil. abbatis et conventus mon. Aule Regie . . peticio continebat etc. et sic finit: Datum Avinione II. Kal. Novembris pont. nostri anno tercio (viz 1355, 29. Oct. v Libri erect. I. str. 9—10). Item Ven. in Chr. nobis cariss. coabbatibus nostris de Czedlicz et de Pomuk in Boemia fr. Iohannes abbas Cisterciensis salutem x. Literas sanctiss. in Chr. patris et d. Innocencii pp. VI. sanas et integras . . recepisse, quarum tenor sequitur in hec verba Innocencius etc. Datum Avinione II. Kal. Nov. pontific. nostri anno secundo (sic, táž listina). Quarum quidem commissionum apost. auctoritate et mandato, quia ad presens ad dicta loca accedere personaliter non valemus . . . vobis duobus . . duximus committendum vos rogantes, quatenus visis presentibus quam citius poteritis . . negocio sic intendatis prelibato, ne occasione huiusmodi permatacionis fiende monasterium Aule Regie prefatum quomodolibet defraudetur et quod negocii premissi circumstanciis.. diligenter pensatis nos taliter . . informetis, quod eciam informare dominum nostrum papam secura consciencia valeamus x. Datum Cistercii cum nostri appensione sigilli die XVII. m. Decembris a. D. MCCCLV. — Item venerab. in Chr. nobis cariss. coabbatibus nostris in Czedlicz et de Pomuk fr. Thomas Morimondi salutem etc. Literas sanctissimi . . d. Innocencii pp. VI.

sanas et integras . . recepisse noveritis, quarum tenor sequitur in hec verba: Innocencius etc. (táž listina papeže Innocencia dd. 1355, 29. Oct. a při tom podobné plnomocenství k zastupování jako dříve) Datum Morimondo cum nostri appensione sigilli . . die XX. m. Decembris a. D. MCCCLV.

Post quarum literarum et commissionum recepcionem nos volentes mandatum dicte S. V. reverenter exequi et super premissis nos plene informari Rev. in Chr. p. et d. Iohanne Luthomusl. episcopo ac Ven. d. Iohanne abbate et conventu et omnibus singulis monachis presertim senioribus dicti monasterii et aliis pluribus fidedignis personis tam ecclesiasticis quam secularibus, qui de premissis certam et indubitatam presumebantur et dicebantur habere noticiam, pro informacione plenaria habenda coram nobis successive evocatis . . super premissis omnibus et singulis inquisicionem diligentem habuimus et fidelem et . . invenimus et per predictos cercius informati sumus nobisque plena extitit facta fides, quia castrum ipsum Landisperg dictum et opida quedam, utpote Landiscrona muratum, Wilhelmswerde, Trybovia et Gablona non murata et quam plures alie campestres ville culte et deserte existentes de juribus et pertinenciis dicti castri ad prefatos abbatem et conventum ac monasterium Aule Regie cum omnibus . . pertinenciis eorundem pleno jure spectancia exclusis et exceptis villis Spanow et Stradow, quas predicti abbas et conventus propter ipsarum . . modicam distanciam a dicto monasterio et vicinitatem nec non magnam earundem fertilitatem et utilitatem . . pro se reservarunt x., que omnia dudum eidem monasterio donata et tradita fuerunt et sunt per clare mem. d. Wenceslaum, quartum regem Boemie eiusdem monasterii fundatorem, a dicto monasterio per tres dietas vulgares distare noscuntur et distant et quia ipsum castrum forte existit et plerumque per officiales regni Boemie teneri et nonnunquam per nobiles illarum parcium occupari consuevit et occupatum fuerit, et quia propter huiusmodi occupaciones et pro recuperacione castri et oppidorum ac villarum predictarum, que aliter per dictos abbatem et conventum recuperari et de manibus nobilium, qui potentes in illis partibus fuerunt, liberari ron poterant, ville predia et nonnulla bona immobilia ac mobilia et clenodia ad dictum monasterium spectancia, tria millia marcarum argenti communi estimacione valencia, fuerunt et sunt successive a triginta annis circiter alienata de facto et distracta, quodque propter huiusmodi distanciam et loci situm nec non occupacionem eiusdem castri, quod sepius per nobiles illarum parcium potentes occupari consvevit et occupatum fuit, ipsi abbas et conventus pauca et exigua hactenus et a triginta annis circiter et ultra nulla deinde emolimenta et cum magnis difficultatibus et laboribus perceperunt, quinimmo . . pluries dampna et pericula maxima subierunt et ad magnam paupertatem et inopiam sunt deducti, villeque predia et nonnulla bona mobilia et immobilia ac clenodia . . . fuerunt et sunt alienata et distracta pro liberacione et recuperacione castri predicti. Item quia propter predicta ipsos abbatem et conventum inter se sepius et deinde cum ven. viris

Iohanne abbate collega nostro et conventu mon. Szedlicensis, cuius abbas paterabbas dicti mon. Aule Regie existit, nec non capitulo generali ord. Cisterc. ac nobis . . . habitus est tractatus et est deliberatum, quod per ipsos abbatem et conventum mon. Aule Regie castra et bona predicta pro aliis bonis eidem mon. Aule Regie magis utilibus et vicinis et presertim cum Lutomusl. episcopo, qui eciam ad hoc suo et mense sue episcop. ac Luthomusl. ecclesie nomine intendebat et intendit et super hiis tractatum et deliberacionem solemnem et diligentem cum suo capitulo Luthomusl. habuit, seu quibuscunque aliis bonis . . permutentur, dummodo ad hoc a V. S. clemencia possent licenciam obtinere. Verum bona, pro quibus predicti abbas . . cum predicto episcopo deliberaverunt . . permutare et spectancia . . ad predictum episcopum et eius mensam sunt hec, videlicet villa Swol, que est vicina contigua et adiacens bonis dicti monasterii, villa Rauschow*) et centum sexag. reddituum in et super villis Vgezd et Osseck, que per unam et mediam dietam a dicto monasterio distant. Et predicta bona et ville sunt longe magis vicina mon. Aule Regie . . et inde eciam longe plura et maiora emolimenta percipere poterunt, quam de dictis ipsorum castro x. Census vero et redditus omnium huiusmodi villarum et bonorum . . que de dictis bonis haberi . . consveverunt et per dictos abbatem et conventum . . haberi commode possent et poterunt . ., ad ducentas quadraginta sexag. gr. Prag. pensionis annue se extendunt, videlicet de villa Swol C sexag., de villa Ruschow XL sexag. gr. Prag. salvis honoranciis penis prestacionibus et serviciis extraordinariis et juribus minutis de consuetudine regni Boemie debitis . ., que ad L sexag. communiter estimantur, et super villis Vgezd et Ossek C sexag. census annui, quas dictus Luthomusl. episcopus et sui successores tenebuntur et debebunt super duobus terminis . . dicto abbati et conventui . . in civitate Prag. presentare sine diminucione qualibet propriis periculis et expensis. Ea condicione adiecta, quod Luthomusl. episcopus . . eosdem redditus C sexag. . . . in locis aliis in distancia quatuor miliarium a prefato monasterio . . emere et comparare tenebitur infra decennium a die confirmacionis sedis apost. Valor autem villarum et bonorum ipsorum est quatuor millia sexag. dictorum gross. . . . et tantum communi estimacione valent ac pro tanto vendi communiter possunt et poterunt, pro qualibet sexagena quinque florenos auri iuxta communem cursum monete illarum parcium computando. Ceterum castrum Landesperg et oppida . . . consistunt in Luthomusl. diocesi et sunt vicina et circumadiacencia dicte Luthomusl. ecclesie et contigua bonis eiusdem ecclesie et per ipsum episcopum et eius ecclesiam poterunt a nobilibus illarum parcium et ab ipsorum et aliorum occupacionibus, invasionibus et oppressionibus et eciam bona Luthomusl. ecclesie per dictum castrum et propter ipsius castri fortitudinem defensari commode et tueri et ob hoc idem episcopus inde plura

*) Viz poznámku v listině 1358, 26. Ian.

et maiora emolimenta percipere poterit, quam dictum monasterium Aule Regie vel quevis alia ecclesia percipere posset de eisdem. Census autem et redditus annui castri et bonorum abbatis et conventus mon. Aule Regie . . salvis et exclusis censibus villarum Stradow et Spadow . . ., qui per dictum episcopum . . inde annis singulis, si ipsum ea obtinere . . continget, absque difficultate et commode percipi et haberi poterunt, estimantur et se extendunt ad ducentas sexag. annue pensionis gross. predictorum salvis honoranciis, penis x., que ad LX sexag. gr. communiter estimantur . . . . Porro castrum Landisperg, opida et ville predicte . . communi estimacione et precio estimantur ad quatuor millia sexag. gr. et tantum valent ac pro tanto eciam vendi possent. Sed habendo respectum ad predictum episcopum et eius mensam et ecclesiam Luthomusl. situ loci ac vicinitate et fortitudine castri ac bonorum predictorum et aliis . . circumstanciis consideratis castrum et opida et ville predicte . . valent et valere possent eidem episcopo quinque millia sexag. gr. Rursus permutacio huiusmodi . . in monasterii Aule Regie ac predicte Luthomusl. ecclesie pregrande commodum cedere dinoscitur et utilitatem non modicam redundare. Et hec omnia et singula diligenti inquisicione . . . vera invenimus . ., propter quod S. V. dignetur . . . super hiis utrique tam ecclesie Luthomusl. quam monasterio Aule Regie predictis paterne solicitudinis studio providere. In quorum x. Datum Prage a. D. MCCCLVI. in crastino Assumpcionis b. Marie virginis.

(Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. Pečeti scházejí. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 253—266. Přepis pozdější též v archivu Oseckém.)

140.

List opatů Sedleckého a Pomuckého v příčině směny panství Lanšperského.

1356, 16. Augusti. Praha.

Reverend. in Chr. patribus et dd. Iohanni Cistercii et Thome Morimundi monast. abbatibus Cisterc. ordinis Gabilon. et Lingovien. dioc. Iohannes Czedlicensis et Eberhardus Pomucensis eiusdem ordinis monast. abbates Prag. dioc. salutem x. Literas sanctissimi in Chr. p. d. Innocencii x. nec non paternitatum vestrarum recepimus cum ea reverencia qua decuit . . et tenoris infrascripti: Innocencius etc. (List papežův arcibiskupovi Pražskému a opatům napřed řečeným v příčině směny panství Lanšperského v: 1355, 29. Octobr. . . . K vyzvání obou opatů poslali opatové Sedlecký a Pomucký odpověď, v níž doporučují schválení této směny.)

Datum Prage a. D. MCCCLVI. in crastino Assumpcionis b. Marie virginis.

Pečeti scházejí. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.)

141.

Karel IV. potvrzuje listy krále Václava II. a Jana, týkající se osvobození tří lánů polí u vsi Kbele blíže Kolína.

1356, 17. Augusti. Praha.

In nomine x. Karolus Quartus etc. Ad perpetuam rei memoriam. Pro parte honeste matrone Clare relicte quondam Heinzmanni de Rosental civis Chutnensis, devote nostre dilecte, ac heredum suorum duo privilegia rec. mem. Wenceslai avi et Iohannis genitoris nostrorum cariss. predecessorum nostrorum . . . tenoris infrascripti nostre exhibita sunt Maiestati humiliterque supplicatum extitit, ut eadem privilegia et omnia contenta in eisdem . . . ratificare et confirmare . . dignaremur. Quorum quidem privilegiorum continencia per omnia sequitur in hec verba: Nos Wenceslaus etc. (v: list krále Václava, inserovaný v listě krále Jana dd. 1319, 29. Augusti). Secundi privilegii tenor talis erat: Iohannes etc. (viz týž list krále Jana). Nos itaque tam justis quam racionabilibus supplicacionibus benignius annuentes suprascripta privilegia et omnia singula contenta in eisdem de verbo ad verbum . . auctoritate regia Boemie . . approbamus et confirmamus, decernentes et volentes expresse supradicta privilegia et omnia contenta in eisdem perpetuis temporibus obtinere inviolabilis roboris firmitatem, mandantes etc. . . (Signum Ser. principis x.) Testes huius rei sunt Ven. Arnestus archiepiscopus Prag., Iohannes Olomuc., Iohannes Luthomusl. aule Imper. cancellarius, episcopi . . nec non nobiles Iesco de Wartemberg, dominus in Wessel, Swinko Lepus de Hasemburch, Iesco de Wilharticz mareschalcus curie nostre et quam plures alii regni nostri Boemie nobiles et fideles. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCC quinquagesimo sexto ind. IX. decima sexta Kal. Septembris regnorum x.

Per d. Iohannem episcopum Luthomisl. cancellarium
Henricus Thesauri.

Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního arch. ve Vídni. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl, inserován v listě krále Václava pag. 526.)

142.

Rozhodčí ve při mezi kláštery Břevnovským a Zbraslavským o jakési porostliny mezi vesnicemi Trnovou a Klincem voleni.

1356, 29. Septembr. Břevnov (resp. Zbraslav).

In nomine Domini Amen. Nos Prziedborius div. mis. abbas, Hodislaus prior, Mrakota subprior, Iohannes sacristanus totusque conventus mon. Brewnoviensis prope Pragam ord. s. Benedicti notum facimus universis presentes literas sive presens compromissum inspecturis, quod nos nostro et monasterii nostri predicti nomine super lite questione et controversia, quam movemus seu movere intendimus coram honorab. viris d. Anthonio

abbate canonicorum regularium Montis s. Karoli ord. s. Augustini, Henrico preposito Sderasiensi ord. s. Sepulchri dom. in Nova civitate Prag. et Iohanne dicto Padvano decretorum doctore decano ecclesie Wissegrad., judicibus a sede apost. specialiter delegatis, honorab. et relig. viris abbati et conventui mon. Aule Regie x. super rubetis sitis inter villas Tyrnowa et Clynecz, quas a predictis d. abbate et coventu mon. Aule Regie petimus, in discr. virum d. Nicolaum dictum de Holubicz, rectorem capelle s. Michaelis sub monte Wissegrad., sponte et libere propter bonum pacis de alto et basso de consensu predictorum d. judicum pro parte nostra et dicti nostri monasterii, et d. predicti abbas et conventus mon. Aule Regie pro parte ipsorum in honorab. virum d. Nicolaum, canonicum Wissegrad. dictum Cadanensem, tamquam in arbitros.. duximus compromittendum et presentibus compromittimus, renuncciantes expresse omnibus literis seu commissionibus impetratis et impetrandis et omnibus et singulis actis actitatis coram judicibus supradictis, dantes et concedentes dictis arbitris.. super lite questione et controversia predicta visis tamen prius juribus munimentis et informacionibus nostris et d. abbatis et conventus mon. Aule Regie... plenam potestatem, ipsam examinandi et . . cognoscendi . . nec non laudandi x.. (obyčejná formule). In cuius rei testimonium sigilla nostra... duximus appendenda. Datum et actum in monasterio nostro antedicto a. D. MCCCLVI. die penultima m. Septembris.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 250—252.)

In nomine Domini Amen. Nos Iohannes div. mis. abbas, Franciscus prior, Petrus subprior, Hermannus bursarius, Albertus custos, Nicolaus camerarius totusque conventus mon. Aule Regie notum facimus universis presentes literas sive presens compromissum inspecturis, quod nos nostro et monasterii nostri predicti nomine super lite, questione et controversia, quam nobis movebant seu movere intendebant coram honorab. viris Anthonio etc. (v. předcházející listinu téhož datum) honorab. et relig. d. abbas et conventus mon. Brewnov. super rubetis sitis inter villas Tyrnowa et Klinecz, quas prefati d. abbas et conv. Brewnov. a nobis petiverunt, in honorab. virum d. Nicolaum dictum Cadanensem canonicum Wissegrad. sponte et libere propter bonum pacis de alto et basso.. pro parte nostra et dicti nostri monasterii, et predicti abbas et conventus Brewnov. pro parte ipsorum in d. Nicolaum dictum Holubecz etc... (viz tamtéž) compromisimus x... (obyčejná formule). In cuius rei testimonium sigilla nostra videlicet abbatis et conventus duximus appendenda. Datum in monasterio nostro predicto a. D. MCCCLVI. die penultima m. Septembris.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 294—296.)

143.

Klášter Zbraslavský prodal sladovnu a městiště vedle dvora klášterního na Starém městě Pražském měšťanu Štěpánovi pod úrok 3 kop gr.

1356, 29. Novembr.

(Viz listinu inserovanou dd. 1380, 17. Nov.)

144.

Výpověd rozhodčí ve při mezi kláštery Zbraslavským a Břevnovským o jakési porostliny mezi vesnicemi Trnovou a Klincem.

1357, 19. Maii. Praha.

In nomine x. Anno nativ. eiusdem MCCC quinquagesimo septimo indic. X. die XIX. m. Maii hora quasi terciarum in Maiori civitate Prag. in refectorio mon. s. Clementis domus fr. predicatorum pontific. sanctiss. d. Innocencii pp. VI. anno quinto in mei notarii publici infrascripti et testium subscriptorum... presencia honorab. viri d. Nicolaus de Cadano Wissegrad. et Nicolaus dictus Holubecz Boleslav. eccl. canonici, arbitri.. super omnibus litibus et controversiis... inter ven. et. relig. d. Przedborium abbatem et conventum mon. Brewnov. ex una et Iohannem abbatem et conventum mon. Aule Regie... parte ex alia vertentibus coram etc. (v: 1356, 29. Septembris) electi et assumpti, virtute compromissi... inter partes predictas in presencia ven. et relig. viri d. Iohannis abbatis mon. Aule Regie et fr. Hodislai prioris et fr. Divissii procuratoris mon. Brewnov., personam abbatis ipsorum representancium... pronuncciaverunt... in scriptis. Cuius pronuncciacionis tenor sequitur in hec verba. Noverint universi presens instrumentum publicum inspecturi. Quia cum questio seu controversia inter... Przedborium abbatem Brewnov... et d. Iohannem abbatem... Aule Regie fuisset suborta super rubetis sitis inter villas Tyrnowa et Klincz, que abbas et conv. Brewnov. ab abbate et conv. Aule Regie ex causa donacionis eis facte, ut dicebant eorum judicibus super hoc a sede apost. deputatis, petebant in suo libello, predictis abbate et conv. Aule Regie contrarium allegantibus, dictam pretensam donacionem videlicet Boleslai ducis Boemorum tamquam factam ante 370 annos nullam fuisse et esse, vel saltem invalidam, prout ex diuturnitate temporis videbatur et per consequens ipsam non tenuisse nec tenere de jure, nec ex eadem aliquod jus competere nec competiisse eisdem... nec eorum monasterio Brewnov. in rubetis predictis, specialiter cum ipsi... dicta rubeta in toto vel in parte seu eorum possessionem umquam habuerunt vel habere aliquatenus dinoscantur. Que quidem rubeta dicebant abbas et conv. Aule Regie... eis et eorum monasterio donata rite et racionabiliter per dive mem. d. Elizabeth reginam Boem., veram dictorum dominam rubetorum, cum villa Glincz predicta et suis juribus et pertinenciis universis, prout in suis metis et terminis ac limitibus,

infra quos dicta rubeta existunt, circumferencialiter est distincta, et quia ex dicta causa donacionis rubeta predicta ipsi et eorum monasterium pacifice possedissent et adhuc possident a tanto tempore . . ., quin eadem rubeta eciam privilegiis eorum cessantibus, sicut non cessant legitime, prescripsissent tamquam bone fidei possessores, prout in eisdem privilegiis plenius et liquide est expressum. Tandem prefati abbates et conventus super hoc . . . compromiserunt in nos Nicolaum de Cadano et Nicolaum dictum Holubecz . . . nosque arbitri . . . visa peticione dictorum abbatis et conv. Brewnov. ac litera donacionis fundatoris ipsorum predicti data sub a. D. nongentisimo nonagesimo tercio in die dedicacionis monasterii supradicti et responsionibus dictorum abbatis et conv. Aule Regie et instrumentis donacionis dicte regine . . . juribus, racionibus et informacionibus utriusque partis plene auditis . . . matura deliberacione . . . pronuncciacionem ferimus sub hac forma. Nos arbitri . . . finaliter et de jure arbitramur et pronuncciamus, primo quod partes predicte pacem et concordiam perpetuam inter se habere debebunt . . . Item quod quicquid juris alterutrum parcium habuerit . . . super damnis, rebus, rubetis predictis et occasione eorumdem seu injuriis verbalibus vel realibus quibuscunque, id totum . . . sit extinctum et quod nunquam contra eandem verbo vel facto . . . faciant, fide sua promittant. Item quod, quia invenimus tam per testes quam per rei evidenciam nec non per instrumenta donacionis, prenominatos abbatem et conv. Aule Regie et antecessores ipsorum, nec non d. reginam predictam, a qua . . (?) habuerunt et habent in possessione pacificia vel quasi rubetorum predictorum (sic), sitorum inter villas Tyrnowa et Glincz . . ., quorum quidem rubetorum mete sunt iste, prima meta incipit in media valle, in qua est rivulus, qui vocatur Bucownicze, ab ipso rivulo per semitam, que transit de villa Gylowicz, circa quam est ecclesia s. Wenceslai, in monte et transit per directum ascendendo per eandem villam usque ad lapidem, qui dicitur Rythi kamen,*) a qua descendendo eadem vallis dividit montem Pynkus**) et agros dominorum Brewnov. ad villam Tyrnowa pertinentes, in quo est quidam meatus aque non continue sed interpollatim fluens et protenditur circa eundem montem descendendo usque ad fluvium Trzemesna, continens ipsum montem Pynkus et in pede ipsius montis contra dorsum montis ex opposito directe, ex alia parte dicti fluvii Trzemesna vidilicet dominorum de Insula ord. s. Benedicti, subintrans fluvium Trzemesna per metam per nos de novo factam, super quibus lis vertitur, fuisse et ex donacione jureque esse debere, unde dicta rubeta cum metis predictis quoad possessionem adiudicamus predictis abbati et conventui mon. Aule Regie cum suis pertinenciis universis et ea predicto abbati et conv. Brewnov. abiudicamus et eisdem super ipsis rubetis silencium inponimus per hanc nostram sentenciam sempiternum, hoc tamen excepto, quod dictus aque meatus, qui interpollatim fluit, utrique parti

*) Srovn. listinu dd. 1317, 22. Aug.

**) »V Pinkausích« posud se nazývá trať polí u Klínce.

debet de cetero esse communis. Item... quod omnes literas a sede apost. vel aliis judicibus super predictis rubetis et metis hactenus obtentas per dictos Brewnov. et processus per eos factos debeant amicabiliter dominis Aule Regie assignare et resignare. Et si aliquas literas, rescripta, processus, instrumenta, que ad presens haberi et inveniri per ipsos abbatem et conv. Brewnov. non possunt, quocunque casu eveniente in futurum invenirentur, ipsis abbati et conv. Aule Regie dent benivole et assignent, quia si secus fecerint... extunc ipsas et ipsa carere volumus omni firmamento easque et ea presentibus cassamus et irritamus... et quod expense hincinde facte compensacione mutua sint sublate. Reservamus eciam nobis presentibus plenam et liberam potestatem declarandi omnia et singula supradicta, et si necesse fuerit semel vel pluries super eisdem pronuncciandi et eciam arbitrandi. Volentes et mandantes..., ut partes ambe presens arbitrium nostrum inviolabiliter teneant et observent, si vero aliqua earundem contraveniret..., penam ducentarum sexag. solvere teneatur... parti observanti tocies quociens fuerit contraventum x... Tenor vero compromissorum, de quibus superius fit mencio, est talis: In nomine domini. Nos Przedborius etc. (viz 1356, 29. Septembr. a.). Tenor autem compromissi abbatis et conv. Aule Regie sequitur in hec verba: In nomine x. Nos Iohannes etc. (v: 1356, 29. Sept. b.).

Supra quibus omnibus et singulis dicti arbitratores et partes predicte me invocantes, ut de predictis eis si opus fuerit conficerem unum vel plura publica instrumenta. Acta sunt hec anno x. quibus supra, presentibus relig. viris Bohuslao lectore domus s. Clementis, fr. Simone Boemorum, Martino de Praga Wissegrad., Ziffrido Theutonicorum ecclesie et monasterii predicatoribus et Iohanne de Brisen clerico, testibus ad premissa vocatis spec. et rogatis.

Et ego Nicolaus quondam Petri de Luticz clericus Prag. dioc. publicus imperiali auctoritate notarius predictis pronuncciacioni, arbitrio x. presens interfui... omnia et singula manu scripsi etc., insuper ad maiorem certitudinem et testimonium sigilla dd. Nicolai Wissegrad. et Nicolai dicti Holubecz Boleslav. eccl. canonicorum, arbitrorum... presentibus sunt appensa.

(Copiar. privileg. Aulae Reg v klášteře Oseckém I. díl pag. 286—296.)

145.

Biskup Matěj, bratr Litomyšlského biskupa Jana, postupuje tomuto ves Zvoli za účelem směny panství Lanšperského s klášterem Zbraslavským.

1357, 10. Novemb. Vys. Mýto.

Nos Mathyas d. gr. Tribuniensis episcopus notum facimus tenore pres. universis, quod de circumspeccionis industria, amore et fide Rev. in Chr. patris d. Iohannis Luthomusl. episcopi, fratris germani nostri caris-

simi, plenam fiduciam obtinentes, damus, concedimus et largimur eidem plenam et omnimodam potestatem, villam nostram Swol in via permutacionis bonorum in Landesperg relig. viris d. abbati et conventut mon. Aule Regie x. donandi, assignandi et in eorum dominium ac potestatem redigendi, ad tabulas terre ponendi, literas et confirmaciones regias desuper ordinandi et omnia ac singula faciendi, que circa donacionem, collacionem et alia, que exprimuntur superius, oportuna fuerint de consuetudine vel de jure, renuncciantes expresse omni juri, quod nobis in dicta villa Swol et eius pertinenciis competebat actenus seu competere possit quomodolibet in futurum, ratum et gratum habere volentes, quidquid per antedictum fratrem nostrum in premissis et eorum quolibet actum, gestum, procuratum factumve fuerit, seu quomodolibet ordinatum. Presencium sub nostro sigillo testimonio literarum. Datum in Muta in vigilia s. Martini a. D. MCCCLVII.

(Formulář Osecký fol. 71. — Srovn. Palacký, Formelbücher str. 243.)

146.

Směna panství Lanšperského, náležejícího klášteru Zbraslavskému, za vesnice biskupa Litomyšlského.

1358, 26. Ianuar.

Nos Iohannes . . Luthomisl. episcopus ad universorum volumus noticiam pervenire, quod nos literas . . d. Innocencii pp. VI. recepimus . . tenoris infrascripti: Innocencius x. (inserována listina pap., kterouž dává povolení, aby Lanšperk od kláštera Zbraslavského zaměněn byl za Zvol a jiné vesnice biskupa Litomyšlského a za úrok 100 kop, dd. Avinione 1355, 29. Oct. Otištěna v Libri Erect. I. str. 9—10). Quarum quidem literarum apost. vigore nos . . capituli nostri consilio prehabito . . ad hoc eciam . . d. Karoli imperatoris et Bohemie regis accedente voluntate . . cum d. Iohanne nunc abbate, Francisco priore, Iohanne quondam abbate, Petro suppriore, Hermanno bursario, Nicolao camerario, Laurencio olim portario, Iohanne grangiario, Cyrino Henrici de Zittavia abbate de Praga, Hermanno preposito in Melnico, Michahele olim abbate, Iohanne magistro lapidum, Andrea magistro curie in Slaps, Iohanne magistro curie in Lahouicz, Henrico portario, Nicolao cantore, Wenceslao custode, Iacobo succentore, Procopio subcustode, Francisco Pfuntlini, Iohanne subcellerario, Frenczlino notario, Wenceslao de Monte Chuttno, Iacobo de Praga, Francisco magistro noviciorum, Iohanne Smelczerio, Conrado infirmario, Iohanne capellano abbatis, Francisco refectore, Ulrico subportario, Nicolao palario, Iacobo subcamerario, Nicolao Hamburgerio, Iohanne Ortlini, Laurencio ponderatoris, Iohanne braseatoris nec non cum conventu monasterii Aule Regie . . talem permutacionem . . cum consensu capituli nostri Luthomisl. et auctoritate d. Arnesti s. Prag. ecclesie archiepiscopi facimus . . Inprimis nos Iohannes episcopus . . prefatis dd. abbati . . et conventui monasterii Aule Regie predicti nomine eiusdem monasterii recipientibus pro castro

eorum predicto Landsperg ac opidis muratis et non muratis, utpote Landiscrona, Wilhelmswerde, Tribouia et Gabilona, nec non villis campestribus Woyczdorff, Iansdorff, Weyprechsdorff, Ruffa aqua, Iacobisdorfl, Hermannsdorff superiore et inferiore, Herwoczendorff, Albrechtsdorff, Czaussaw, Sichlingsdorff, Luckaw, Rudolfsdorff, Hulwadorff, Ulrisdorff, Iansdorff, Libental, Ditreichspach, Knappendorff, Hertreichsdorff, Seydfrisdorff, Michaw, Miroslops et tribus curiis ville Gerhardi, Parnick superiore, Parnick inferiore, Michelsdorff, Raczlabsdorff, Kunigsveld, Hewensdorff, Ribnick, Zhorus, Pertolsdorff, Baltersdorff, Schnuckendorff et Weczmandorff, Cunczendorff, Petrisdorff ac villa Malin cum omnibus aliis bonis, que ad castrum et jurisdiccionem castri Landisperg . . ab antiquo spectasse et pertinuisse dinoscuntur . ., ad nos et successores nostros Luthomisl. episcopos pro usibus mense episcopalis Luthomisl. libere pertinebit . ., infrascriptis villis videlicet Bayns, Nova bela, Tirpins et Cigenfus exceptis, que apud monasterium Aule Regie permanebunt, cum omnibus et singulis suis redditibus, proventibus, censibus, piscacionibus, fructibus, terris, agris cultis et incultis, pratis, pascuis, silvis, rubetis, fluminibus, fluviis, rivis et rivulis, aquis et aquarum decursibus, piscinis, piscariis, judiciis, dominio, proprietate, usufructibus, emolimentis . . . ad monasterium Aule Regie ex donacione . . d. Wenceslai regis Boemie . . spectantibus, Stradow et Spanow villis exceptis, quas abbas et conventus sibi ac monasterio . . reservant, villam nostram Swol vicinam bonis monasterii Aule Regie per nos rite acquisitam nuper a d. Henslino Meinhardi cive Prag. justo empcionis titulo . . cum vero dominio et proprietate . ., prout terre tabulis inscripta . . dinoscitur, et villam Rauschaw*) ad mensam nostram episcopalem spectantem . . permutamus et abbati et conventui tradimus. Item nos ex causa . . permutationis conventui mon. Aule Regie annuum censum 100 sexag. gr. den. Prag. donamus, ea tamen condicione, quod nos . . abbati et conventui infra decennium . . alias possessiones . . annualium censuum 100 sexag. loco predicti annui census . . in aliis locis distantibus non ultra 4 milliaria a monasterio Aule Regie . . cum pleno jure . . emere teneamur. In quorum omnium robur . . presentes literas fieri . . jussimus et nostri ac capituli nostri Luthomisl. nec non . . d. Arnesti . . metropolitani nostri sigillorum appensione de a. D. 1358 die 26. Ianuarii . . in curia archiep. Prag. fecimus communiri.

Et nos Arnestus x. predicte permutacioni . . consensum auctoritate ordinaria . . interponimus. Datum Prage a. D. 1358, VII. Kal. Februarii.

(Libri Erect. I. str. 10—11. Též u Balbina, Misc. V. 75. Orig. nalézá se v c. k. státním archivu ve Vídni. — Approbacio domini archiepiscopi x. otištěna v Cancellaria Arnesti, vyd. F. Tadra v Archiv f. österr. Gesch. LXI. str. 471.)

---

*) Snad ves »Hrušová«, od krále Sigmunda zapsaná Divišovi Bořkovi (neznámé polohy), srovn.: Čelakovský, O registrech str. 116. a list tuto uveřejněný dd. 1461, 8. Oct. — Přehled jednání o směnu panství Lanšperského s klášterem Zbraslavským viz Dra Zd. Nejedlého Děj. m. Litomyšle I. str. 130 a násl.

147.

Klášter Zbraslavský jmenoval arcibiskupa Pražského Arnošta z Pardubic rozhodčím pro ten případ, kdyby mezi biskupem Litomyšlským a klášterem v příčině směny statku Lanšperského a podmínek ve smlouvě ustanovených mělo nastati nedorozumění.

1358, 26. Ianuar. Zbraslav.

Codex Moraviae dipl. IX. čís. 84.)

148.

List biskupa Litomyšlského Jana, kterým se zavazuje, klášteru Zbraslavskému v náhradu za statek Lanšperský ještě úrok 100 kop gr. opatřiti.

1358, 26. Ianuar. Praha.

Nos Iohannes d. gr. Luthomusl. episcopus x. recognoscimus et fatemur publice tenore pres. universis, quod licet in contractu permutacionis pro castro et bonis Landesperg cum bonis et redditibus aliis inter nos ex una et relig. viros d. abbatem et conventum mon. Aule Regie x. ex parte altera celebrato tactum fuerit specialiter et tractatum, sicut eciam extitit observatum, quod nos inter cetera centum sexag. gross. den. Prag. in villis Vgesd et Ossek prefatis abbati et conventui assignare debemus per ipsos abbatem et conventum tamdiu possidendas annis singulis et habendas, donec alias centum sexag. gr. perpetuorum liberorum reddituum prope monasterium Aule Regie predictum usque ad distanciam quatuor miliarium, quas ipsi duxerint acceptandas, dictis abbati et monasterio compararemus, sicut infra decennium continuum facere tenebimur, alias redditus iidem in Vgesd et in Ossek ad dictum monasterium Aule Regie debebunt ammodo irrevocabiliter pertinere juxta quod in rescripto apostolico continetur. Quia tamen nos universa et singula in eodem rescripto apost. contenta rite servavimus et ad dictorum abbatis, conventus et monasterii profectum et commodum usquequaque in antedicta permutacione seriose complevimus et in nostro contractu omnia in literis contenta apostolicis sunt integraliter completa, habito super hoc consilio et deliberacione matura in hoc sponte resedimus, consensimus, residemus et ex certa nostra sciencia consentimus, nichilominus ad hoc eorundem d. abbatis et conventus voluntate spontanea accedente, quod ab hodierna die continue ipsi abbas et conventus de redditibus et bonis ipsis et eorum monasterio sicut premittitur infra decennium comparandis fideliter volunt et cum ea qua possunt diligencia sciscitari et quandocunque in aptis locis ipsis et eorum monasterio iuxta apostolici rescripti tenorem decem vel viginti sexag. seu plus aut minus invenerint, hoc statim ad nos vel nostri commissarii noticiam deducent, nosque pecuniam pro censu huiusmodi solvendo necessariam sine dilacione bona fide ipsis abbati et conventui tenebimur assignare. Cumque redditus huius-

modi simul aut separatim eisdem abbati et conventui redemerimus omni tempore, de tot redditibus in predictis villis nobis sive nostro successori condescendere et cedere debebunt, sicut iidem abbas et conventus nobis promiserunt, quando per nos vel nostros successores, episcopos Luthomuslenses, prefatis abbati et conventui eciam successive et per partes fuerint redditus redempti nostris pecuniis et soluti, hoc signanter expresso, quod sive quamlibet sexagenam maiori sive minori precio ipsi abbas et conventus poterunt comparare, utroque casu nos pro qualibet sexagena non amplius et non minus quam tredecim sexagenas cum dimidia grossorum den. Prag. ipsis abbati et conventui tenebimur expedire, ut unius empcionis excessus cum compendio alterius et expensis in talibus necessariis compensetur. Si vero negligencia abbatis vel conventus vel rei impossibilitate totam centum sexag. summam infra predictum decennium non possent aut forte tardarent comparare aut comparandas eciam invenire, extunc quidcunque et quantumcunque superfuerit adhuc ipsis abbati et conventui de dictis redditibus comparandum, sive pars maior vel eciam ipse centum sexagene in toto comparande restarent, pro qualibet huius residui vel tocius summe tredecim et dimidiam sexag. gross. et ipsorum (sic) in parata pecunia recipere debebunt ac ipsis et eorum monasterio pro illis de prefatis redditibus personaliter providere, ita quod redditus ipsi villarum Vgesd et Ossek ad Luthomusl. ecclesiam libere revertantur et ad prefatos abbatem, conventum et monasterium in penam, sicut premittitur, nullatenus devolvantur.. Presencium sub nostro sigillo testimonio literarum. Datum Prage a. D. MCCCLVIII. in crastino conversionis s. Pauli.

(Formulář Osecký fol. 69. — Srovn. Palacký, Formelbücher str. 243.)

149.

Klášter Zbraslavský kvituje biskupa Litomyšlského Jana z 1200 kop gr., zaplacených za příčinou směny statku Lanšperského. — Jiným listem téhož datum jmenoval klášter arcibiskupa Arnošta rozhodčím, kdyby v příčině dotčené směny nějaká rozepře měla povstati.

1358, 26. Ianuar. Zbraslav.

(Cod. Moraviae IX. čís. 83 a 84.)

150.

Klášter Zbraslavský zavazuje se v příčině směny statku Lanšperského s biskupem Litomyšlským k jistým podmínkám v listě blíže uvedeným, jmenovitě v příčině zjednání jistých úroků.

1358, 26. Ianuar. Zbraslav.

(Cod. Moraviae IX. čís. 85. — K tomu viz tamtéž čís. 139.)

151.

Měšťan v Jílovém prodal ves Chotouň klášteru Zbraslavskému.

1358, 6. Augusti.

Ego Pesco dictus Dyrner civis in Eylaw notum facio tenore presencium universis, quod villam meam Chotun prope predictam civitatem Eylaw sitam cum omnibus suis censibus, curia, araturis, molendinis, agris cultis et incultis, ortis, montibus, vallibus, planis, asperis, segetibus, fluviis, rivulis et aquarum decursibus, pecoribus et pecudibus ad presens ibidem existentibus et cum omnibus ipsius ville et curie pertinenciis, in quibuscunque rebus consistant aut consistere poterint aliqualiter in futurum, nec non cum universis et singulis juribus, usufructibus, pascuis et libertatibus, quibus a retroactis temporibus eandem villam tenui ac pacifice possedi et quiete, meo ac filii mei Jaxonis aliorumque heredum ac successorum meorum nomine vendidi jure hereditario rite et racionabiliter ac vendicionis justo titulo tradidi condescendi et resignavi venerab. ac relig. viris d. Iohanni abbati et conventui mon. Aule Regi... ementibus et recipientibus pro se et eorum monasterio antedicto pro ducentis septuaginta quinque sexag. gross. Prag. den. michi in parata pecunia numeratis intergraliter et solutis tenendam habendam utifruendam ipsam villam Chotun cum pertinenciis ipsius universis prenotatis per ipsos d. Iohannem abbatem et conventum predictos jure hereditario in perpetuum possidendam pacifice et quiete. Et promitto sine dolo malo quolibet sub mee fidei puritate, presentem vendicionis contractum perpetuis inantea temporibus firmum et ratum tenere habere ac inviolabiliter observare nec unquam ullo tempore per me Pesconem aut filium meum Jaxonem, alios heredes vel successores meos quoscunque predictos aut alium seu alios verbo vel facto nec aliquo ingenio seu auxilio quippiam in contrarium attemptare, promittimusque nos Pesco predictus, Pesco dictus Lossos judex in Eylaw et Fridlinus dictus Dyrnek civis ibidem, constituentes nos pro Pescone et filio ipsius Jaxone et aliis heredibus aut successoribus suis predictis fideiussores legitimos in hac parte sine dolo malo in solidum bona fide, supradictam villam Chotun et eius curiam venditas . . . ob omni impedimento, impeticione . . . quorumcunque hominum . . . ac eciam civitatis Eylaw predicte secundum observanciam . . . et ritum patrie ac regni Boemie disbrigare... seu libertare nostris propriis sumptibus et expensis, ipsamque villam Chotun... in terre tabulis procuravimus annotari sub modo et forma melioribus circa talia a retroactis temporibus observatis, a die autem anotacionis facte in terre tabulis, ut prescribitur, ipsam villam . . . disbrigabimus ac disbrigare debemus ac disbrigatam reddemus et faciemus secundum consvetudinem regni Boemie . . . et de abscussione, que vulgariter abschutten dicitur, liberam faciemus. Si vero premissa vel eorum aliqua . . . facere non possemus . . ., extunc statim penam secundum jus et communem terre Boemie consvetudinem . . . sine contradiccione . . . incurrere debemus ta-

liter, quod ipsi domini et eorum Aule Regie monasterium nullum penitus dampnum nec molestiam exinde debeant quomodolibet reportare. In quorum omnium evidenciam et robur perpetue valiturum sigillum meum una cum sigillis discr. virorum Nicolai Clementerii et Ortlini pellificis, civium Prag., ad peticionem predictorum fideiussorum . . , qui propriis caruere sigillis, presentibus sunt appensa. Datum et actum a. d. MCCC quinquagesimo octavo in die Sixti pape et martyris gloriosi.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 297—299.)

152.

Císař Karel IV. potvrzuje prodej vsi Velimě, kterouž Boček z Kunštatu od panství Poděbradského klášteru Zbraslavskému odprodal.

1358, 4. Oct.

In nomine x. Karolus Quartus etc. Regie benignitatis innata clemencia sicut de singulorum fidelium desideratis commodis et grata quiete letatur ac reipublice et communis prosperitatis augmento frequenter intendit, sic utique quodam peculiari favore ac proniori studio ad profectum illorum dirigitur, qui spirituali milicie dediti in divinis occupantur obsequiis, ac in hiis, que universalem et perpetuam salutem respiciunt, frequentibus semper et acceptis domino exerciciis elaborant. Sane cum religiosi abbas et conventus monasterii Aule Regie Cisterc. ord. Prag. dioc., devoti nostri carissimi, nuper a nobili Boczkone de Cunstad, domino castri Podiebrad, pincerna et familiari nostro, villam Welin, que ad prefatum castrum Podiebrad ab antiquo spectavit, cum omnibus censibus, redditibus, proventibus, fructibus, judiciis, penis et aliis emolumentis de judicio provenientibus, nec non agris allodiorum et rusticanis, similiter dominiis, honoribus, honoranciis, utilitatibus et singulis obvencionibus, quibus eciam nominibus exprimi valeant, et aliis omnibus pertinenciis suis, sicut eadem villa a bonis aliis circumiacentibus in suis metis, graniciis et limitibus circumferencialiter est distincta, iusto et legitimo precio pro se et monasterio Aule Regie comparasse et emisse noscantur, ac idem Boczko in presencia Magestatis nostre publice recognoverit, idem precium sibi solutum fore cum parata pecunia videlicet grossis Prag. usualis et currentis monete integraliter et ad plenum. Et quia supradictum castrum Podiebrad cum omnibus suis pertinenciis in causa cuiusdam utilis permutacionis a regno et corona Boemie bona et sufficienti deliberacione regis, principum et baronum regni predicti ad nobilem quondam Hinconem de Zleben, socerum dicti Boczkonis, rite transivit et ob hoc a nobis nec non heredibus et successoribus nostris, Boemie regibus, et eiusdem regni corona in feodum dependeat, nostraque intersit tamquam superioris domini, dictum contractum ut subsistat iuribus auctoritate regia Boemie confirmare, nos attendentes utilitatem prefati monasterii ex hoc resultare, signanter habito respectu ad

piam devocionem celebris memorie clarissimorum principum quondam regum Boemie, progenitorum nostrorum, qui prefatum monasterium Aule Regie devote pietatis frequencia fundaverunt, et fratrum inibi degencium singulari devocione pensata, ut eo amplius pro nostra et parentum nostrorum salute deprecentur altissimum, quo se gracioribus viderint a Majestate regia beneficiis prosecutos, animo deliberato, principum, baronum et procerum regni nostri Boemie, fidelium nostrorum, communicato consilio, supradictum contractum in omnibus suis punctis, sentenciis, articulis et clausulis de verbo ad verbum prout expressatur superius et sicut in literis dicti Boczkonis confectis desuper invenitur expressum, approbamus, ratificamus et auctoritate regia Boemie ac de certa nostra sciencia confirmamus, supradictam villam Welin cum omnibus suis pertinenciis in tenore presencium seu literis dicti Boczkonis expressis a prefato castro Podiebrad et eius pertinenciis dividentes, sequestrantes et alienantes omnino hac regia sanccione decernimus, ut eadem villa Welin feodi titulo non subiaceat, ymmo verius prefatus abbas et conventus monasterii Aule Regie et successores eorum ac eciam ipsum monasterium villam ipsam Welin et eius pertinencias iure proprietatis et pleno dominio teneant et possideant cum plena et omnimoda libertate, sic quod prefata villa Welin ammodo inantea nobis, heredibus et successoribus nostris, Boemie regibus, et eiusdem regni corone aut alteri persone, cuiuscunque gradus, status seu condicionis existat, quam gubernaculis regni predicti preesse contingeret, ad nulla penitus servicia realia vel personalia preterquam ad solucionem berne regalis quomodolibet teneatur. Et licet prefata villa Welin auctoritate regia Boemie a castro Podiebrad iam divisa aliena et sequestrata sic fuerit, quod ad nos, heredes ac successores nostros, Boemie reges, iure feodi devolvi non poterit, tamen ad habundancioris cautele presidium decernimus et hac edictali sanccione statuimus, quod in eum casum, ubi prefato Boczkone absque heredibus sexus masculini moriente castrum Podiebrad prefatum cum bonis aliis ad nos heredes x. et eiusdem regni coronam devolvi contingeret, tamen prefata villa Welin, cum de presenti titulum proprietatis acceperit, ad nos et coronam regni predicti nullomodo devolvatur. Supplentes omnem defectum, si quis in premissis seu premissorum quolibet dubietate sentenciarum vel obscuritate verborum aut solempnitatis obmisse seu alio quovis modo compertus fuerit, de plenitudine regie potestatis, non obstantibus quibuscunque iuribus, statutis et consuetudinibus regni nostri Boemie, quibus, si et in quantum premissis in parte vel in toto adversari censentur, auctoritate prefata ac de certa nostra sciencia derogamus. Nulli ergo hominum liceat, hanc . . . paginam infringere, seu ei quovis ausu temerario contraire sub pena mille marcarum puri argenti, quas ab eo qui contrafecerit tociens quociens contrafactum fuerit irremissibiliter exigi volumus, et earum medietatem nostre regalis camere Boemie, residuam vero partem iniuriam passorum usibus applicari.

Signum Ser. principis etc. Testes huius rei sunt Venerabilis Arnestus Prag. archiepiscopus x. et alii quam plures nostri principes, nobiles et fideles. Presencium sub Imperialis nostre Majestatis sigillo testimonio literarum. Datum Prage a. D. MCCCLVIII. ind. undecima quarta Nonas Octobris regnorum nostrorum anno terciodecimo, imperii vero quarto.

Per d. Imperatorem cancellarius.

Na rubu: R. Miliczius. — Pečeť utržena. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. — Přepisy viz Formulář Osecký fol 71. Arch. Třeboňský, též v kopiáři Oseckém I. 300. — Přepis v diplomatáři českém. — Srovn. Palacký, Formelb. 242.)

153.

Karel IV. ustanovuje práva a povinnosti obyvatelů vsí »Belina et Kel« u Kutné Hory, náležejících klášteru Zbraslavskému.

1358, 5. Octobris. Praha.

Karolus Quartus x. notum facimus universis tam presentibus quam futuris, quod nos fidem puram et devocionem sinceram, quibus dilecti nobis Tomlinus Wolflini, Henslinus dictus Weinreich, tutor puerorum quondam Henslini et Peslini fratrum dictorum Slosser, Vluschii dicti Pfaffenknecht et socii sui Henslini dicti Lenk, Nicolai sallificis, civium Montis Chutne ceterorumque aliorum incolarum (sic) villarum in Belina et Kel nostro prompte et benivole complacuerunt culmini, attenta mentis consideracione pensantes, ipsis villas prefatas cum omnibus suis laneis et uno quartali censualibus, quorum laneorum quilibet iuxta mensuracionem laneorum in Gurym septuaginta duo iugera debet continere, et singulis eorum juribus et pertinenciis, prout eedem ville prioribus temporibus jure theotunico fuerunt exposite et locate, ita sane quod prefati Henslinus Weinreich et Vluschius Pfaffenknecht cum socio suo antedicto quinque laneos dictam mensuram continentes cum publica taberna, uno pistore, uno carnifice et uno molendinatore, nec non judicio predictarum villarum libere absque omni census onere debent perpetuo possidere, de ipso tamen judicio sive de culpis judicii villarum predictarum duos devoto nostro dilecto abbati in Aula Regia, qui nunc est et qui pro tempore dominium dictarum villarum habuerit, dantes et solventes denarios, tercium vero denarium pro se heredibus et successoribus ac ipsorum usibus justicialiter reservabunt. De aliis vero laneis quotquot fuerint, prefatis quinque laneis duntaxat exceptis, de uno quoque . . . duas marcas regii pagamenti videlicet LVI gr. Prag. pro marca qualibet computando veri census nomine duobus anni temporibus scilicet dominica post f. s. Georgii sequente prox. medietatem et alteram medietatem in dominica post f. s. Galli immediate secutura in ipsa villa Belin nominata et non in alio loco dando deservire et solvere abbati predicto tenebuntur. Volentes et imperiali ac regali auctoritate decernentes, ut predicti Tomlinus et alii superius expressi cultores et inhabitatores villarum

predictarum, heredes et successores eorum in perpetuum datis duabus marcis veri census predictis ab omni inquietacione, angaria et servicio ac quarumlibet aliarum contribucionum onere seu gravamine a nobis et nostris camerariis nec non judicibus provincialibus ac burgraviis seu officiatis nostris quibuscunque similiter eciam a predicto abbate et suis officialibus perpetuo liberi esse debeant omnimode et exempti. Preterea cum dicte ville Belyn et Kel juribus, quibus cives civitatis nostre Colonie gavisi actenus, eisdem ipsos et eorum posteros seu successores uti perpetuis temporibus volumus et gaudere. Et cum aliquis judex noster provincialis aut dicti abbatis officialis in aliqua earundem villarum judicio presidere voluerit, ad aliquas expensas sibi per eos gratis ministrando ipsos nullatenus debet sub obtentu gracie nostre de cetero coarcere. Verum quia dicta bona eo quod ad manus religiosorum predictorum devenerunt in casu si quo tempore processus expedicionalis gentes per terram transeuntes nocturnales mansiones in dictis villis facere et hoc cum dispendio hominum ibidem forsitan conarentur, volumus et mandamus, ut universi et singuli ab huiusmodi nocturnalibus mansionibus et aliorum singulorum violenciis se debeant omnimode cohibere, sicut nostre gravem indignacionis acrimoniam cupiverint evitare. Volumus eciam, ut communitatem illarum villarum, que a longevis annorum temporibus propter communem utilitatem omnium hominum ibi morancium (sic), nullus deinceps dominus dominorum, qui dicta habuerint bona, sibi aliquam justiciam debeat vendicare, sed ad communitatem perpetue debet prout in aliis villis pertinere. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCC quinquagesimo octavo indic. XI. tercio Nonas Octobris regnorum x.*) Per d. Mindensem episcopum
Conradus de Gysinheym.

Na rubu: R. Miliczius. (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. Pečeť schází. Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 305—307.)

154.

Klášter Sedlecký prodal klášteru Zbraslavskému úrok 6 kop gr. ze vsi Vojslavic za 60 kop gr. úplně zaplacených.

1359, 25. Ianuar. Klášter Sedlecký.

Nos fratres Iohannes dictus abbas, Iohannes prior, lohannes subprior, Martinus cellerarius, Wenceslaus custos, Lutolfus antiquus prior et Herwicus magister pecorum totusque conventus Czedlicensis monasterii x. fatemur et recognoscimus per presentes, quod utilitatibus domus nostre providere cupientes de omnium nostrum maturo consilio vendidimus sex sexagenas gross. den Prag. redditus in villa nostra Weyslawicz relig. viris ac

*) O listině této, jakož i o listině z r. 1319, 29. Augnsti podána byla zpráva v Památkách arch. IX. 318, jména vesnic uvedena co »Bělina a Kly«; dle mého soudu jsou to vsi Kbely Velké a Malé (Kbeliny?) u Kolína.

fratribus venerab. d. Iohanni abbati monasterii Aule Regie et suo conventui ac eorum successoribus pro sexaginta sexag. gross. predictorum nobis ab eisdem totaliter persolutis capituli generalis licencia super hoc obtenta talibus condicionibus et pactis annotatis, quod nos ac nostri successores eisdem d. Iohanni et suo conventui eorumque successoribus tres sexag. gross. predictorum in festo proximo b. Georii et iterum tres sexag. gr. in f. b. Galli inmediate subsequenti et sic eisdem terminis singulis annis tempore affuturo absque omni dolo in civitate Prag. solvere promittimus et debemus in omnem eventum nostris sub periculis et expensis sine cuiuslibet occasionis judicii et contradiccionis questione bona nostra fide. Si autem, quod absit, aliquem terminorum predictorum nos vel nostri successores neglexerimus quomodolibet in solvendo, extunc elapsis duabus septimanis predicti d. abbas et conventus censum eundem neglectum ad dampna nostra apud Iudeos et Christianos recipere poterunt nostro periculo sub usuris. Nec eciam aliquo tempore per nos et successores nostros in dicti census solucione debemus nec volumus prohiberi publice vel occulte, qualitercunque eciam nobis congruerit, cuiuscunque rei pretextu aut quarumlibet occasione literarum et virtute, que in presenti ipsis possent preiudicari vel in futuro. Preterea si communis gwerra seu devastacio districtus terre Boemie communiter occuparent, per quas eadem villa in Weyslawicz totalem desolacionem pateretur, alio tamen quocunque casu periculo non obstante, extunc ad solvendum dictum censum pro eodem desolacionis tempore minus volumus obligari. Si vero quacunque occasione interveniente sepedictos dominos prefatum censum vendere decreverint, extunc nobis primo et principaliter ad emendum venalem favorabiliter exhibebunt. Et si hoc facto dictum censum per nos exsolvere quacunque ex causa non poterimus, extunc sepedicti domini nobis super eo requisitis licite et libere vendere poterunt saniori et meliori modo quo viderint cuicunque homini alteri et persone, hoc eciam evidenter expresso, quod si dictus census ville nostre supradicte in aliquo defecerit ut predicitur dominis prenotatis, extunc eisdem dominis de bursa omni tempore promittimus et volumus eundem defectum adimplere, quem eciam censum in omnibus ac singulis casibus, quibus necesse fuerit, a quolibet homine et persona firmiter tenebimur disbrigare dominis iam expressis. Promittentes ac omnino volentes hec omnia et singula per nos et successores nostros dominis antedictis firma et grata ac rata perpetuis temporibus pura fide inviolabiliter observare, nec non terre tabulis sufficienter firmare et vallare. In quorum omnium evidenciam et ad cautelam firmiorem habendam nos fratres Iohannes Czedlicensis abbas et conventus supradicti presentibus nostra sigilla duximus appendenda. Datum et actum in Czedlicz a. D. MCCCLIX. in die conversionis s. Pauli.

(Formulář Osecký fol. 87. — Srovn. Palacký, Formelbücher str. 243.)

155.

Prodej dvou šestin dědictví ve vsi »Belina«, náležejících měšťanům Kutnohorským, klášteru Zbraslavskému.

1359, 26. Ianuar. Kutná Hora.

Nos Iacobus de Grecz judex, Henslinus Bartuschii et Nicolaus sorius Eylaweri, tunc temporis magistri juratorum, Thoemlinus Woelflini, Nernuschius Meutner, Chunczlinus Ruthardi, Tyluschius Furmann ceterique urati Montis Chutn. recognoscimus protestantes tenore presencium uniersis modernis et futuris, quod providi viri Henslinus Weinrici et Peschinus dictus Puchperger, nostri concives, matura deliberacione prehabita, juilibet tamen ipsorum cum consensu ac voluntate uxoris suc legittime, jue ambe hoc nomine Anna nuncupantur, ex parte sui ac heredum uorum nec non aliorum suorum amicorum omnium, quorum interest aut nteresse posset vel deberet quovis modo in futurum, rite et racionabiliter endiderunt resignaverunt ac iusto vendicionis tytulo tradiderunt quivis uam sextam partem hereditatis, que olim fuit Henslini et Peschlini fratrum lictorum Slosser, nostrorum eciam concivium bone memorie, sita in villa licta Belina cum singulis suis pertinenciis et iuribus, quibus nominibus enseantur aut in quibus rebus consistant, que quidem due sexte partes d dictos duos viros racione uxorum suarum predictarum per mortem luorum fratrum pretactorum iure hereditario sunt devolute, Reverendo iro d. Iohanni abbati monasterii Auleregie eiusque conventui hereditarie enendas possidendas et utifruendas pacifice et quiete pro ducentis et juindecim sexagenis gross. den. Prag., quas dicti duo viri recognoverunt e percepisse totaliter ab ipso d. Iohanne abbate pecunia in parata. nsuper Henslinus Weinrici prefatus et Henslinus dictus Prenner fideiussor uus bonis mobilibus et immobilibus subtus ac supra terram ubique habitis t conpertis, nec non Peschlinus Puchperger memoratus, Ieklinus dictus Kint et Seidlinus Purkardi, sui fideiussores, eciam nostri concives, parte x altera promiserunt in solidum seu manu coniuncta bona sua fide sine mni dolo cum omnibus suis bonis mobilibus et immobilibus subtus ac upra terram ubique habitis seu eciam conpertis, prefato d. abbati suoque onventui predictas duas sextas partes prefate hereditatis in Belina ab mnibus easdem qualitercunque inpetentibus seu inpedientibus disbrigare uietare ac libertare iuxta modum et conswetudinem nostri Montis supraicti. Quod si non fecerint, extunc omne dampnum, quod Rev. d. Iohannes bbas prenotatus cum suo conventu antedicto exinde perceperit quoquoodo, illud pretacti quinque viri aut eorum superstites debent ac tenentur si d. abbati suoque conventui plenarie restaurare qualibet reclamacione ostergata. In huius vendicionis et compromissionis testimonium nostre ommunitatis sigillum atque sigilla dictorum trium compromissorum seu

fideiussorum presentibus sunt appensa. Actum et datum in Monte predicto anno Dom. MCCCLIX sabbato in crastino b. Pauli apostoli conversionis.

První pečeť, města Kutné Hory, schází, druhá a čtvrtá dobře zachovalá, z třetí jen malý zbytek. — (Orig kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 279.)

156.

Úrok 8 kop od dvou měšťanů Pražských darován klášteru Zbraslavskému na výroční bohoslužby za ně a příbuzné.

1359, 24. Mart. Zbraslav.

Nos fratres Iohannes abbas, Franczíscus prior, Iohannes quondam abbas, Laurencius olim portarius, Hermannus bursarius, Nicolaus camerarius, Franczíscus supprior totusque conventus monasterii b. Marie Virginis in Aula Regia Cisterc. ord. universis constare volumus, quorum interfuerit videre presens scriptum, quod honesti et discreti viri Vlricus dictus Pybraner et Conradus frater Ekhardi, cives Pragenses, felicis memorie benefactores nostri precipui, ad supernam aspirantes patriam pietatis operibus ferventer intendentes elemosinarum largitate celestes sibi divicias studuerunt comparare. Cuius igitur rei gracia iidem discreti viri Vlricus videlicet et Conradus predicti sincere devocionis affectu, quem ad nos nostrumque predictum semper dum viverent gesserunt monasterium, sana mente et corpore nobis et nostro predicto monasterio uterque eorum quatuor sexag. gross. Prag. denariorum perpetui census in locis infrascriptis de rebus divino munere ipsis collatis compararunt in nostri predicti conventus pitanciis et solacio, prout infra exprimitur, singulis annis in perpetuum expendendas. Inprimis de quatuor sexagenis ipsius Vlrici predicti debet una sexagena de villa Chothun in eiusdem anniversario, quod est tercio die post Andree, secunda vero sexagena de Letek in anniversario Clare uxoris sue, quod est XVIII. Kal. Augusti id est septimo die ante festum b. Marie Magdalene, tercia sexagena de Lubschicz in anniversario Conradi et Chunigundis, parentum ipsius Vlrici predicti, quod est in die s. Barbare virginis, quarta vero sexagena de Chothun in singulis quatuortemporibus unus ferto, de quatuor autem sexag. recipiendis in Chothun ex parte dicti Conradi debet una sexagena in anniversario eiusdem Conradi, quod est in vigilia Omnium sanctorum, secunda sexagena in anniversario Katherine uxoris sue, quod est in die s. Mauricii martyris, tercia in anniversario Vlrici patris ipsius Conradi, quod est in vigilia s. Barbare, quarta in anniversario Reycze matris eiusdem Conradi, quod est pridie nonas Marcii id est in vigilia s. Thome de Aquino confessoris, singulis in singulorum anniversariis, prout eciam in libris defunctorum nostrorum intytulati sunt, cum singulis sexagenis in nostro conventu diebus quibus id apcius fieri poterit in refectorio nostro ut predicitur serviatur. Nos vero debite animadversionis perpendiculo considerantes tam piam predictorum virorum ordinacionem non minus esse

racionabilem quam devotam, de dicta eorum donacione tam liberaliter tamque sincere nobis facta grati ut dignum est existere volentes, predictorum defunctorum nomina singula singulis diebus sue defunccionis in libro, quo nostri defuncti fratres scribi solent, studuimus innotare, ut, cum eorum nomina in singulorum suis anniversariis in nostro recitantur capitulo, singularia pro eis suffragia omnibus nostris fratribus tam clericis quam laicis iniungantur. Promittimus insuper sinceriter bona fide, quod omnia et singula per prefatos Vlricum et Conradum ordinata faciemus adiungentes, quod in singulis premissis anniversariis diebus, quibus magis opportunum prefato nostro conventui dari poterit, servicia prelibata eisdem eciam diebus predicta anniversaria cum vigiliarum obsequiis et missarum sollempniis iuxta nostri consuetudinem ordinis peragemus. Si autem quod absit contingeret, quod absque racionabili causa per nos vel nostros successores aliquo anno predicta ordinacio non servaretur ut prescribitur, extunc idem octo sexagenarum census mox ad hospitale in pede pontis absque nostra quavis contradiccione debebit perpetuo deputari in similes ibidem usus diebus et annis, prout superius exprimitur, convertendus, qui se ad omnia et singula prescripta grata et rata servanda similiter obligabunt. In quorum omnium evidens testimonium et robur magis validum presentes nostrorum sigillorum munimine literas fecimus roborari. Datum in nostro monasterio anno Dom. MCCCLIX. in vigilia dominice Annunciacionis.

Pečeti opata a konventu dobře zachovalé. — (Orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knihovně čís. 281.)

157.

Prodej dvou třetin dědictví ve vsi »Belina« klášteru Zbraslavskému.

1359, 28. Mart. Kutná Hora.

Nos Enderlinus Leul judex pro tunc ac juratus, Theodricus dictus Resch monetarius, Friczschko Stalek, Henslinus Ruthardi, Nicolaus Eylawer filius Vlmanni, Hainmannus dictus Pewerl monetarius, Chunczmannus dictus Ruessweyn, Henslinus Creusil ceterique jurati Montis Chutn. recognoscimus protestantes tenore presencium universis modernis et futuris, quod providi viri Jeklinus de Rosental, Vluschius dictus Wunderweyn et Henslinus dictus Schick eciam monetarius, nostri concives, matura deliberacione prehabita ex parte sui ac omnium heredum suorum nec non aliorum suorum amicorum quorumlibet, quorum interest aut interesse posset vel deberet quovis modo in futurum, de consilio bonoque consensu eorumdem rite ac racionabiliter vendiderunt resignaverunt iustoque vendicionis tytulo tradiderunt duas tercias partes hereditatis, que olim fuit Henslini et Peschlini fratrum dictorum Slosser, nostrorum quondam eciam concivium bone memorie, in villa Belina situata cum singulis suis pertinenciis ac iuribus, quibus nominibus censeantur ut in quibuscunque rebus consistant, que quidem due tercie partes ad

duos pueros dicti Henslini Slosser per ipsius mortem mere hereditarie legittime sunt devolute, reverendo viro d. Iohanni abbati monasterii in Aula Regia eiusque conventui hereditarie tenendas habendas possidendas et utifruendas pacifice ac quiete in perpetuum pro quadringentis et triginta sexagenis gross. denar. Prag., quas dicti tres viri recognoverunt se percepisse totaliter ab ipso d. Iohanne abbate eiusque conventu pecunia in parata. Et iam dicti tres viri nostri concives promiserunt ymmo et promittunt in solidum per presentes bona sua fide sine omni malo dolo, cum omnibus eorum bonis mobilibus ac immobilibus subtus et supra terram ubique habitis seu conpertis prefato d. abbati suoque conventui pretactas duas tercias partes memorate hereditatis in Belyna ab omnibus easdem qualitercunque inpetentibus sive inpedientibus disbrigare quietare et libertare iuxta modum et conswetudinem nostri Montis priusdicti. Quod si non fecerint, extunc omne dampnum, quod idem d. Iohannes abbas prememoratus una cum suo conventu antedicto exinde perceperit quoquomodo, illud supradicti tres viri ipsorumque heredes debent ac tenentur ipsi d. abbati suoque conventui plenarie restaurare qualibet contradiccione et reclamacione postergata penitus et exclusa. In cuius vendicionis ac disbrigacionis testimonium nostre communitatis sigillum atque sigilla propria dictorum trium virorum nostrorum concivium presentibus sunt appensa. Actum et datum in Monte supradicto anno Dom. MCCCLIX. feria quinta proxima ante dominicam Letare Ierusalem.

První pečeť schází, druhá a čtvrtá zlomeny, třetí dobře zachovaná. — (Orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knihovně čís. 280. — Přepis v rukop. 2 B 18. čís. 117.)

158.

Prodej dvou částí dvora ve vsi »Belina« klášteru Zbraslavskému

1359, 4. Iulii.

Nos Enderlinus Lewl judex pro tunc et juratus, Nicolaus Eylawer filius Vlmanni, Henslinus Creusel, tunc temporis magistri juratorum, Friczko Stalek, Theodricus Resch, Heynlinus Goercz, Nicolaus Hekler, Nicolaus Rueschel et Henslinus Sector (?) ceterique jurati Montis Chuttn. recognoscimus protestantes tenore presencium universis modernis ac futuris, quod providi viri Vluschius Pfaffenknecht et Nicolaus dictus Prewer, nostri concives, matura eorum deliberacione prehabita ex parte sui ac heredum suorum nec non aliorum omnium amicorum, quorum interest aut interesse posset vel deberet quovis modo in futurum, rite ac racionabiliter vendiderunt et resignaverunt ac iusto vendicionis titulo tradiderunt quivis suam mediam partem hereditatis sive curie situate in villa dicta Welyna cum singulis suis pertinenciis et juribus, quibus nominibus censeantur aut in quibuscunque rebus consistant, Rev. viro d. Iohanni abbati mon. Aule Regie eiusque conventui hereditarie tenendas possidendas et utifruendas pacifice et quiete

pro quadringentis et viginti sexag. gr. Prag, quas dicti duo viri recognoverunt totaliter se recepisse ab ipso d. Iohanne abbate pecunia in parata. Insuper prefatus Vluschius Pfaffenknecht et Nicolaus Kancenbach socer suus, noster eciam concivis, parte ex una promiserunt in solidum bona sua fide sine omni dolo malo cum singulis suis bonis mobilibus et immobilibus subtus ac supra terram ubique habitis seu compertis, nec non Nicolaus Prewer memoratus et Hermannus dictus Reichnawer suus fideiussor, noster eciam concivis, parte ex altera promiserunt in solidum seu manu coniuncta bona sua fide . . . cum omnibus suis bonis mobilibus et immobilibus subtus ac supra terram . . . prefato d. abbati suoque conventui predictas duas partes prefate hereditatis sive curie in Welyna ab omnibus easdem qualitercunque inpetentibus seu impedientibus disbrigare, quietare ac libertare videlicet ad spacium anni unius iuxta jura et consvetudinem nostri Montis supradicti. Quod si non fecerint, extunc omne dampnum, quod d. Iohannes abbas aut sui successores abbates una cum conventu exinde perceperint, illud pretacti quatuor viri aut eorum heredes debent et tenentur ipsi d. abbati . . . plenarie restaurare qualibet reclamacione postergata. In huius vendicionis compromissionis et disbrigacionis testimonium communitatis nostre sigillum atque Nicolai Kanczenbach nec non Hermanni Reichnawer compromissorum seu fideiussorum pretactorum sigilla propria presentibus sunt appensa. Actum et datum a. D. MCCC quinquagesimo nono feria quinta die b. Procopii confessoris.*)

Tři pečeti přivěšeny, první porouchána. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 313 - 314.)

159.

Kapitola Litomyšlská svolila, aby biskupská část vsi Hrušové byla postoupena klášteru Zbraslavskému.

1359, 5. Octobr. Praha.

(Cod. Moraviae IX. čís. 139.)

160.

Rozhodčí ve při kláštera Ostrovského s klášterem Zbraslavským o jakési pozemky mezi Bratřinovem a Štěchovicemi.

1360, 20. Iunii.

Nos Bohuslaus div. mis. abbas, Domaslaus prior, Nicolaus prepositus totusque conventus mon. in Ostrow s. Iohannis Bapt. ord. s. Benedicti

---

*) Schubert ve svých Urkunden-Regesten na str. 124 pod čís. 946 uvádí — prý dle inventáře Zbraslavského — k r. 1359 listinu: »Franciscus Rokizana, civis Prag., stiftet dem Kl. Aula Regia 7 Schock Gr. Jahreszins in der Ville Holyssowicz 1384 (sic!)«. V inventáři ani k r. 1359 ani k r. 1384 podobného zápisu není, jest to patrná mýlka, neboť klášter Zbraslavský v Holešovicích ničeho neměl; František Rokycanský daroval úroky ze své vsi Holešovic klášteru sv. Ducha (Tomek, Praha II. 454).

tenore pres. notum facimus universis, quod nos animo deliberato et consilio communicato pro bono pacis et concordie super limitacione et distinccione bonorum, de quibus inter nos ex una parte et relig. viros d. abbatem et conventum mon. Aule Regie parte ex altera iam aliquamdiu controversia, questio et altercacio est habita, videlicet valle posita inter montes sub villa Bratrzenow cum eius descensu usque ad bivium et rivulum Choczaw*) ex parte vallis ascendendo supra contra fluxum eiusdem rivuli et tota valle descendendo secundum fluxum ipsius rivuli altis tamen montanis tam a dextris quam sinistris omissis et usque ad villam Sczechouicz positam super Multaviam nec non omnibus, que in ipsa valle sunt ad dextram et sinistram ipsius rivuli, videlicet ipso rivulo, rubetis, pratis, piscibus ac aliis omnibus quibuscunque nominibus appellentur et nominatim curiis seu domibus ac littore in dicta villa Sczechouicz et toto dubio, quod inter nos ibidem versatur, compromisimus et promittimus in honorab. d. Fridericum Stromayri canonicum Olomuc. et plebanum in Neumburg tamquam in arbitrum . . . et amicum communem stare laudo arbitrio et pronuncciacioni ipsius de omnibus et singulis supradictis et similiter omnibus litibus questionibus et peticionibus, quas nos dictis abbati et conventui occasione predictorum bonorum possemus facere de jure vel de facto, ita ut dictus d. Fridericus arbitrator inter nos et illos laudare et arbitrari possit sicut ei placuerit et sibi videbitur expedire. Promittentes ratum et firmum tenere etc. sub pena CL sexag. gross. Prag., quarum C pro regie camere Boemie L vero prefatis d. abbati et conventui mon. Aule Regie usibus applicentur in eventum, quo laudum et arbitrium non servaverimus x. In quorum testimonium presentes scribi et sigillorum nostrorum appensione fecimus communiri. Datum et actum a. D. MCCC sexagesimo XX. die m. Iunii.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 315—316.)

161.

Pronájem vesnic Zvole a Ohrobce od měšťana Pražského Hensla Menhartova bratřím Mikuláši a Heinlinovi ze Zlatník.

1361, 21. Mart. Praha.

Ego Nicolaus Reinbote judex, Seidlinus institor, Hainlinus Negel, Iesco Payer, Iohlinus Hunel, Vlricus Wesseler, Iohlinus Praun, Hainczlinus Czotter, Henslinus Beneschower, Iordanus Rechczer, Mathias Turnowsky, Frenczlinus Donati, Cristoforus Payer, Nicolaus Longus, Paulus de Glacz, Hainlinus Stach, Iohannes de Brunna et Wenceslaus Budconis, consules jurati Maioris civitatis Prag. cives, notum facimus tenore presencium universis, quod discretus vir Henslinus Meinhardi concivis noster matura deliberacione prehabita suo heredum et successorum ac omnium aliorum

*) Říčka Kocaba, která u Stěchovic vtéká do Vltavy. U Knína vtéká do Kocaby potok Chouzavský (či Voznický).

.micorum suorum, quorum interest vel interesse poterit, nomine villas uas videlicet Zwol et Ohrobecz cum earum pertinenciis, scilicet silvis, ıratis, pascuis, montibus, vallibus, collibus, venacionibus, aucupacionibus :t cum quinquaginta octo laneis agrorum ad easdem villas spectantibus, ıuorum laneorum laneus quilibet sexaginta quatuor jugera mensure Pra- ;ensis obtinet seu sexaginta quatuor mensuras sive strichones sementis :apit, huiusmodi mensura semper ammodo invariabili permanente, ita quod licti lanei non debent de cetero per quempiam mensurari, et cum judicio ıbero et una libera taberna, ubicunque in dictis ellecta et locata fuerit, ıec non cum uno carnifice et uno pistore liberis, si et in quantum eos uppremum jus fore permiserit liberos, exposuit et vendidit ad jus emphi- eoticum sive theutonicum discretis viris Nicolao et Hainlyno fratribus de ilatnyk, conducentibus ementibus et recipientibus pro se et pro ceteris orum cohabitatoribus heredibus et successoribus eorum, predictas villas :um earum laneis et pertinenciis universis et singulis jure theutonico ıabendas tenendas utifruendas ac hereditarie sub census oneribus pactis :t condicionibus infrascriptis perpetuo possidendas, ita videlicet, quod iam- licti Nicolaus et Hainlinus, heredes et successores eorum, predictarum villarum judicium liberum et de illis supradictis LVIII laneis duos laneos liberos, predictam tabernam liberam et duas curias scilicet superiorem et inferiorem liberas et unum carnificem ac unum pistorem, prout predicitur, liberos habebunt tenebunt et possidebunt jure hereditario in perpetuum, omnes minores causas sive culpas judicantes et de penis seu emendis de ipsis minoribus culpis sive causis provenientibus mediam partem pro se et suis usibus reservantes, aliam partem mediam prelibato Henslyno heredibus et suc- cessoribus suis assignabunt, maioribus tamen culpis sive criminibus exceptis videlicet stupri, incendii et homicidii, super quibus dum evenerint prenominatus Henslinus vel qui predictarum villarum dominus fuerit judicio presidere et easdem causas personaliter judicare debebit, duas partes penarum ex eisdem maioribus culpis sive causis vel earum altera provenientibus pro se reservando et partem terciam earundem culparum judicio sive judici predictarum villarum qui fuerit presentando. Porro antedictus Henslinus Meinhardi de predictis LVIII laneis eciam duos laneos cum dimidio laneo a census onere liberos pro pascuis seu ad pascua peccorum et pecudum et aliorum animalium et iumentorum ad predictarum villarum Zwol et Ohrobecz omnium villanorum, qui nunc sunt ibidem vel qui in futurum fuerint, communem utilitatem donavit contulit atque dedit, ita eciam quod omnes predictarum duarum villarum villani pecudes peccora et alia eorum animalia possunt et debent in piscinis in eisdem villis situatis adaquare sine cuiusvis hominis impedimento, eo expresse excepto, quod prenominati Nicolaus et Hainlinus fratres et ceteri eorum cohabitatores, heredes et successores eorum pascua jumentorum cum omnibus suis circumferenciis et limitibus a villa Brziezan versus campum dictum Wydym tendencia non debent neque possunt prohibere impedire destruere vel excolere, sed ea,

sicut ab antiquis temporibus hucusque ad eos deducta sunt, integra et illesa perpetue observare. Demum predictarum villarum Zwol et Ohrobecz villani de predictorum quinquagintaquinque laneorum et dimidio laneo quolibet unam mensuram siliginis et unam mensuram avene d. plebano ecclesie parochialis in Wrany tenentur et debent annis singulis decimare. Denique supradicti Nicolaus et Hainlinus fratres et eorum heredes atque cohabitatores pro quolibet laneo predictorum laneorum residuorum videlicet quinquaginta trium cum dimidio laneo novem sexagenas gross. den. Prag. nomine arre, que in vulgari Boemico podaczie et in theutonico anleyt dicitur, prelibato Henslyno Meinhardi, prout coram nobis fassus est, iam plene et integre persolverunt, ita quod ipsi heredes et successores eorum predictos quinquaginta tres laneos cum dimidio laneo cum eorum pertinenciis omnibus et singulis habebunt tenebunt et possidebunt exnunc de cetero in perpetuum jure theutonico seu hereditario et quilibet villanorum de quolibet huiusmodi laneo unam sexagenam cum dimidia sexag. gross. Prag. dent vel tantumdem puri argenti moneta forsitan inmutata, quatuor pullos, unam sexagenam ovorum et unam mensuram ordei, vel si magis eorum voluntati placuerit, prout eciam hoc ipsum favet eis predictus Henslinus Meinhardi suo heredum et successorum suorum nomine ex gracia speciali, tunc duos grossos pro pullis, unum grossum pro ovis et tres grossos pro ordeo solvent et dabunt in censu et Prage duntaxat et non alibi presentare debebunt et tenentur, medietatem huiusmodi census in festo s. Georii proxime venturo et aliam medietatem in f. s. Galli extunc immediate sequuturo et sic deinceps in eisdem terminis annis singulis exnunc inantea successuris. Quandocunque autem in aliquo predictorum festorum festo et infra quindenam deinde continuam censum in hac parte debitum dare et persolvere neglexerint, extunc quilibet villanus, qui in hoc negligens fuerit, penam octo gross. ipso facto se noverit incurrisse, et similiter pro qualibet quindena dictam quindenam sequente pena huiusmodi augeatur. Pro quibus quidem censibus et minutis juribus neglectis et penis non solutis dicti villani, qui in hoc negligentes extiterint, poterunt per predictum Henslinum Meinhardi, heredes et successores suos, dictarum villarum dominos, tantum quantum eis in hac parte sufficiat pignorari et eciam aliis penis arceri, eciam cum pignoribus, cum aliqua receperint, possunt et debent facere ordinare et disponere, prout eis vel eorum successoribns utilius videbitur expedire. Adiectum est eciam et evidenter expressum, quod ultra ea que premissa sunt nullus villanorum sepedictorum per dictum Henslinum Meinhardi heredes et successores suos, dictarum villarum dominos, debebit seu poterit in aliquo onerari aut aliqualiter agravari. Et in horum omnium premissorum robur et testimonium perpetuo valitura sigillum civium Prag. seu civitatis Prag. predicte ad preces predictarum parcium presentibus est appensum. Datum Prage in die s. Benedicti confessoris a. D. MCCCLXI.

Pečeť Starého města Praž. rozdrobena. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knihovně čís. 291.)

162.

ýpověď rozhodčí ve při mezi kláštery Zbraslavským a Ostrovským o hranice jich pozemků mezi Bratřínovem a Štěchovicemi.

1361, 7. Maii.

Ego Fridericus Stromayri de Nurenberg canonicus Olomuc., plebanus Neumburga Prag. dioc., notum facio . . , quod existens arbiter . . super ɔnnullis possessionibus, videlicet pratis, rubetis, vallibus, aquis et aquarum ɛcursibus, piscacionibus positis sub villa Bratrzienow et protendentibus · usque ad rivulum Koczaw ad locum, ubi vadus est per ipsum directo amite versus flumen Multavie, nec non domibus et areis super eodem ımine sitis in villa Sczechowicz, electus ad hoc per venerab. d. Iohannem ɔbatem et conventum mon. Aule Regie ab una et Bohuslaum abbatem : conventum mon. in Insula . . parte ex altera, cum super huiusmodi ɔnis aliquamdiu discordasse et in me arbitro concordasse noscantur, paıti stare pronuncciacioni et arbitrio meis, prout in literis inde confectis ɔ utraque parte plenius continetur. Quarum literarum videlicet abbatis et ɔnv. Aule Regie tenor talis est: Nos Iohannes div. mis. abbas, Franciscus rior, Hermannus bursarius totusque conventus mon. Aule Regie. . tenore resencium notum facimus universis, quod nos etc. (zvolení nahoře uvedeého Fridricha Stromayerova rozhodčím, shoduje se až na datum úplně listem opata Ostrovského dd. 1360, 20. Iunii). Datum et actum a. D. MCCC sexagesimo in vigilia s. Iohannis Bapt. — Tenor vero literarum abbatis et conventus in Insula talis est: Nos Bohuslaus etc. (viz dotčený již list dd. 1360, 20. Iunii). — In Dei nomine. De premissis bonis sufficienter instructus pronunccio et arbitror pro pace et commodo utriusque monasterii in hunc modum, quod incipiendo in dicta villa Bratrzienow et descendendo directe versus rivulum Koczaw rivulus ille, qui est in via media, antequam pertingatur ad Koczaw, debet esse terminus et meta istinquens bona unius monasterii a bonis alterius et una cum via publica nbobus communis esse, sed quicquid est ad partem dextram rivuli que in Koczaw, eundo directo tramite usque ad vadum Koczaw, totum c sive sint agri, rubeta, silve, prata, debent pertinere ad monasterium ıle Regie, quicquid vero a sinistris dicti rivuli derelinquitur, pertinere bet ad monasterium in Insula, sed postmodum incipiendo in loco quando rvenitur ad rivulum Koczaw, ubi per ipsum vadus est et via publica, et illa descendendo per viam publicam prati usque ad locum, ubi ad sinium latus rivulus Koczaw decurrit, signanter iuxta pedem primi montis, ıi ad sinistram derelinquitur et abinde ulterius iuxta descensum rivuli oczaw usque in Multaviam non per vias publicas per totam vallem nnia, que sunt in valle ipsa, una cum littore sinistro rivuli Koczaw posita d manum sinistram, quibuscunque rebus consistant, spectare debebunt d monasterium in Insula excepta curia posita iuxta dictum rivulum super illam Sczechowicz, que licet posita sit a sinistris in descensu ipsius rivuli,

volo tamen, quod una cum agris, pratis, servitoribus et omnibus eius pertinenciis imposterum sicut inantea pertineat ad mon. Aule Regie. Et similiter ad ipsum pertineat totum illud, quod est positum a dextris rivuli Koczaw a loco, qui opponitur pedi montis predicti usque ad Multaviam, in quibuscunque constitutum sit rebus, pratis, rubetis et littore dextro rivuli Koczaw. Item quod in villa Sczechowicz monasterium Aule Regie habere debeat omnes areas sive domos infra et retro aream vacuam, ubi est deposicio lignorum, una cum eadem area vacua, videlicet in inferiori parte ville Sczechowicz super litus Multavie, et in eis edificare quicquid placet, aliis areis et domibus libere spectantibus ad mon. de Insula, quodque abbas et mon. de Aula Regia ac homines ipsorum super Multaviam sub domibus et areis sibi iam per me decretis ligna sua locare possunt et quocies placuerit stabilire. Item quod uterque abbas cum suis hominibus utrobique in rivulo piscari possint, non tamen ubique, sed quod abbas Aule Regie cum suis huiusmodi potestatem habeat a loco dicti vadi usque ad signum crucis et cumulos factos in dicta valle, quos ibidem stabiliri et fieri constitui, abbas vero de Insula hoc habeat a dicto signo per descensum rivuli Koczaw usque ad Multaviam, ita quod signum, de quo loquor, et cumuli faciendi sint in medio dicte vallis et dimittant in decursu rivuli a loco, ubi dictus vadus est, tantum supra in longitudine quantum infra. Item . . quod neuter dictorum abbatum . . potestatem habeat in dicta valle aliquod molendinum super rivulum Koczaw construendi vel restaurandi destructum. Item volo quod utrique monasterio et suis hominibus in bonis unius vel alterius, que supra nominata sunt, liber sit transitus per vias et stratas publicas per vallem predictam usque ad Multaviam et ad areas mon. Aule Regie supradictas cum curribus et sine curribus, quodque vias illas et stratas possint ambe partes facere, reficere, emendare, amplificare pro sufficienti transitu curruum et non destruere ad omnia ipsorum negocia peragenda sine contradiccione quacunque, querelis, litibus et brigis, que inde et super premissis uni parti ab alia moveri possent, non obstantibus quibuscunque, quas suffocari volo et exnunc irritas esse dico et arbitror et nullius vigoris debere existere . . . Nec volo, quod unus abbas alteri similiter communiter vel divisim contra huiusmodi pronuncciacionem et arbitrium meum in judicio vel extra virtute alicuius privilegii, prescripcionis bonorum, literarum aut compromissi in alium vel alios antea facti forsitan per eos possit movere litem vel accionem per se vel alios servitores vel rusticos, sed simpliciter unus alteri servet et servari faciat omnia, que superius et inferius arbitratus sum, sub penis in dictis literis comprehensis, et nichilominus sub pena excommunicacionis, non obstantibus privilegiis ordinum suorum, coram honor. viro d. officiali Prag. curie rogantes, quod huiusmodi . . arbitrium meum approbet, auctorizet cum interposicione decreti et in actis publicis coram se redigi faciat pro observacione omnium premissorum. Quodque d. officialis Prag., qui pro tempore fuerit, loco et tempore ad instanciam partis, cui non servatur quod premittitur, contra

tem aliam possit procedere semel vel pluries et penas addicere, prout
ɜerit ordo juris. Nolo tamen per presens arbitrium meum ordinacioni-
et pactis inter dictos abbates et monasteria de dictis bonis alias factis,
quantum huic arbitrio meo non obviant et non sunt contraria, in aliquo
ogare. Volo preterea . . quod in casu, quo una pars vel alia de hiis,
: pronuncciavi, et si qui novi casus inde emerserint aut dubii, aut se
ata pres. ingesserint, de arrestacione rerum, personarum vulneribus aut
; molestacionibus . . , quod super hiis arbitrio et declaracioni mee stetur
penis omnibus supradictis. Et nichilominus quod partes futuris tempo-
ıs propter hoc ad me vel dictum d. officialem . . recurrant una vel alia
te lesa instante, facture et servature sub penis predictis, quicquid ego
.mdiu vixero, alioquin ipse d. officialis vel eius locumtenentes ipsis
ɾandum decreverimus in premissis vel quolibet premissorum. Si tamen
tes ipse absque hoc concordare poterunt in casibus emergentibus,
ɜrsis vel dubiis supradictis, placet michi, quod exinde liberam habeant
estatem. In quorum omnium testimonium sigillum meum huic charte . .
appensum. Actum et datum Prage a. D. MCCC sexagesimo primo die
[. m. Maii in domo habitationis d. officialis predicti.

[Při tom poznamenáno: Sunt talia privilegia duo integra, unum a. 1360, secun-
ı a. 1361 de verbo ad verbum.]

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I díl. pag. 335—342; celá vý-
ěď rozhodčí inserována jest též v listě dd. 1378, 17. Iulii v Copiar. Oseckém pag.
- 333.)

163.

Pronájem dědictví a dvora ve vsi Letkách od kláštera Zbraslavského Jakubovi z Rochova.

1361, 24. Maii. Zbraslav.

Ego Iacobus de Rochob recognosco tenore presencium universis,
ıd matura deliberacione sanoque meo et amicorum meorum consilio
habitis, sperans michi exinde fructus ampliores resilire, hereditatem in
ka cum eius curia, censu, villanis, agris cultis et incultis, ortis, montibus,
ibus, asperis, planis, segetibus et cum universis ipsius ville et curie
bus et pertinenciis, quibus honorab. et relig. viri d. Iohannes videlicet
ıas et conventus monasterii b. Marie virginis in Aularegia Cisterc.
inis Prag. dioc. usque in presens tenuerunt et possederunt, directo et
o dominio in ipsa villa Letka et eius curia cum omnibus earum perti-
ciis predictis sibi et suo monasterio predicto reservato, nec non jure
ronatus ecclesie in Luebschicz cum ipsa villa Lubschicz et universis
us pertinenciis exclusis et nominatim jure proprietatis sibi et suo mo-
terio reservatis, exnunc meo heredum et successorum meorum quorum-
que nomine ab eisdem honorabilibus et relig. viris d. abbate et con-
tu predicti monasterii rite et racionabiliter per me heredes et successores
ɔs legitimos tenendam habendam et pacifice possidendam jure theuto-

nicali tempore in perpetuum successuro sub quodam convencionis et locacionis contractu recepi et recipio sub pactis et omnibus et singulis condicionibus, quibus discreti Hablo et Drslaus fratres germani de Letka ipsam hereditatem predictam cum omnibus suis pertinenciis ab ipsis... d. abbate et conventu predicti monasterii ante me tenuerunt et possederunt, in quo eciam contractu predicte hereditatis ducentas sexag. gross. Prag. den. parate pecunie predictis dominis pro arra, que vulgariter anlayt dicitur, plene persolverunt, a quibus videlicet Hablone et Drslao predictis de Letka predictam hereditatem in Letka cum eius curia et universis earundem pertinenciis, sicut supra exprimitur, de consensu dominorum puta .. abbatis et conventus supradicti monasterii et eorum licencia et voluntate pro me heredibus et successoribus meis quibuscunque tenendam et habendam ac possidendam emi et racionabiliter comparavi pro certa pecunie quantitate, subdens et obligans me Iacobum predictum heredes et successores meos quoscunque voluntarie ad omnia hic conscripta predictis dominis videlicet.. abbati et conventui predicti monasterii, qui pro nunc sunt aut pro tunc erunt vel fuerint, perpetuo rata et grata inviolabiliter tenere et observare. Promitto insuper meo heredum et successorum meorum nomine quorumcunque, predictis dominis et eorum monasterio de predicta hereditate Letka et eius curia cum omnibus ipsarum pertinenciis predictis singulis annis dare et integraliter persolvere nomine veri census sex sexagenas gross. predictorum indilate in duobus terminis, in festo videlicet b. Galli tres sexag. et in f. b. Georgii immediate sequenti iterum tres sexag. gross. predictorum et sic deinceps annis et terminis singulis eisdem predictum sex sexag. censum perpetuo dare et persolvere teneor et debemus. Quandocunque autem in aliquo dictorum terminorum termino vel infra quindenam ab ipso termino continuam predictum trium sexag. censum in toto vel in parte ex quacunque causa ipsis dominis et eorum monasterio non solverem aut ipsi heredes et successores mei non solverint, extunc statim ipsis dominis et eorum monasterio in uno fertone predictorum grossorum sumus et erimus nomine pene obligati. Similiter fiet, si censum cum pena iam dicta per secundam quindenam continuam non solverimus. Et si transactis duabus itaque quindenis continuis, ut iam dictum est, nec censum cum penis sic adauctis quacunque ex causa vel occasione ipsis dominis et eorum monasterio non solveremus antedictis, extunc mox sequenti die ipsi domini predicti per se vel eorum nunccios licite et libere auctoritate propria verique dominii tytulo ipsis directe reservato sine cuiuslibet juris et judicii questione et accione me Iacobum predictum heredes et successores meos quoscunque in predicta hereditate et ipsius curia et omnibus rebus earundem mobilibus et immobilibus pro ipsorum beneplacito poterunt et debebunt inpignorare ipsaque pignora vendere et alienare ac totaliter ea tamquam res eorum proprias vendicare sibi poterunt realiter et applicare, cui inpignoracioni et rerum vendicioni et distraccioni verbo nec facto nec cuiuscunque hominis vel persone auxilio debeo nec debemus

nec poterimus nos opponere eos prohibendo aut quomodolibet ipsis resistendo. Si vero tempore inpignoracionis in ipsis bonis Letka videlicet et eius curia et earum pertinenciis predictis pignora equivalencia pro censu et penis sic neglectis non invenirentur, continuo ego Iacobus predictus heredes et successores mei quicunque predictam hereditatem possidentes debeo debebimus et tenebimur in crastino in monasterio Auleregie aut in alio loco, quem nobis assignaverint, coram ipsis dominis.. abbate et suis officialibus apparere personaliter, censumque cum penis sic neglectis integraliter in ipso loco persolvendo. Quod si ausu temerario aut ex quacunque causa vel occasione ego vel mei heredes et predictorum bonorum possessores predicte impignoracioni resistere aut rebellisare verbo vel facto presumeremus aut censum cum penis predictis et universis dampnis qualitercunque exinde contractis ipsis dominis predictis et eorum monasterio non persolveremus, aut post predictorum pignorum non inventorum requisicionem mox in proximis octo diebus continuis coram ipsis dominis personaliter non appareremus, ut prescribitur, extunc immediate ipsi domini.. abbas et conventus, qui pro tunc fuerint, de hereditate Letka et eius curia cum omnibus earumdem pertinenciis, puta pecoribus, pecudibus et segetibus et omnibus rebus mobilibus et immobilibus ibidem inventis, licite et libere jure proprietatis et directi dominii tamquam de rebus eorum propriis per se vel alium seu alios quoscunque auctoritate propria ut prefertur realiter se poterunt intromittere et debebunt taliter, quod predicta hereditas in Letka cum sua curia et omnibus earum pertinenciis predictis nec ad me Iacobum nec quemcunque heredum vel successorum meorum predictorum minime revertetur, quinymmo ego Iacobus heredes et successores mei quicunque mox cado et cadunt, cadimus et cadere debemus ab omni jure michi et meis heredibus et successoribus in predicta hereditate Letka et universis ipsius pertinenciis competente et concesso de jure vel de facto, meo heredum et successorum meorum quorumcunque predictorum contradiccione et impeticione non obstante et cassata, quibus penis omnibus et singulis prescriptis voluntarie me et meos heredes et successores quoscunque perpetuo obligo et sumus obligati. Sane adiuncto, quod nec ego nec mei heredes et successores predicti quicunque hereditatem in Letka et eius curiam cum omnibus ipsarum pertinenciis predictis potero nec poterimus nec debemus in toto vel in parte alienare dividere nec obligare vel inbrigare neque vendere alicui pociori nobis sine expresso consensu et voluntate dominorum.. abbatis et conventus predicti, sed homini bone fame et viro honesto, quem iidem domini pro eorum censuali voluntarie dignum duxerint acceptandum. Item homines in villa Letka predicta in causis judicialibus judicare possumus et debemus, homines vero de villa Luebschicz predicta quomodolibet judicare aut gravare nec poterimus nec debebimus, sed si quid accionis aut questionis nos contra eos aut ipsi contra nos habuerimus aut habuerint, hoc coram predictis dominis et eorum officialibus debemus et tenebimur actitare. Pascua quoque pro nostris animalibus nos cum nostris

et ipsi nobiscum communia habere debebimus et tenemur, sicut eedem ville antiquitus consweverunt. Preterea ego Iacobus et heredes mei et successores quicunque predicti debeo debemus et tenemur stare et parere mandatis licitis et honestis nec non juri et jurisdiccioni ac servicio dominorum .. abbatis et conventus predicti monasterii, in hiis omnibus debitam reverenciam et obedienciam eisdem dominis exhibendo. In signum autem evidens veri dominii ego et mei successores predictis dominis singulis annis in perpetuum duos valentes cappones in predicto eorum monasterio in vigilia Natalis domini debeo debemus et tenebimur presentare et dare in eo ipsum dominium recognoscentes. Item ad solucionem berne generalis et communem regni Boemie homines predicte ville in Letka erunt et sunt astricti et ligati, ad bernam vero specialem puta civitatum et monasteriorum, quando pariter exigitur vel divisim, non tenentur, sed cum contigerit, tunc aliquis officialium supradicti monasterii mecum aut cum heredibus et successoribus meis bernatores seu collectores berne, qui pro tunc fuerint, adire debebit protestans tunc coram eisdem, quatenus eandem hereditatem ab ipso monasterio jure theutunicali michi et meis heredibus et successoribus locatam et expositam receperimus, et tunc contra ipsos collectores berne debeo et ipsi heredes et successores mei quicunque debent se munimentis et literis ab ipso monasterio super ipsa locacione predicte hereditatis traditis et concessis de solucione eiusdem berne prout melius poterimus defensare. Curiam vero ibidem cum quinque laneis ad presens ad eam spectantibus liberam ea libertate, qua ipsi domini .. abbas et conventus predicti actenus tenuerunt, et nos deinceps perpetuo debemus possidere. In quorum omnium robur perpetuo valiturum et tutelam sigillum meum ac sigillum patrui mei Ieskonis de Konoged, in testimonium vero sigilla prudentum virorum Michahelis judicis, nec non Nicolai Clementerii et Vle dicti Zilberczayger, civium juratorum Maioris civitatis Prag., ad peticionem meam presentibus sunt appensa. Datum et actum in predicto Aule regie monasterio a. D. MCCCLXI in crastino individue Trinitatis.

Z pěti přivěšených pečetí první, třetí a pátá jsou zachováuy, z druhé a čtvrté jen kousky. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 292. Přepis v rukop. 2 B 18, čís. 118.)

164.

Arcibiskup Arnošt potvrzuje listinu Jana biskupa Litomyšlského a ujednání v příčině vsi Zvole: Jelikož při záměně panství Lanšperského od biskupa Litomyšlského měla býti mimo jiné vesnice klášteru Zbraslavskému postoupena též ves Zvole, tato ale náležela bratru jeho, biskupu Matějovi, i s platy z ní vycházejícími, upsal biskup Litomyšlský se svolením konsistoře témuž bratrovi svému úroky některých vesnic biskupství Litomyšlského v náhradu za ves Zvoli, aby tato mohla býti klášteru Zbraslavskému odevzdána. Datum Pragae a. 1361 die 4. Iulii. Listinu tuto potvrdil arcibiskup Arnošt »Pragae a. 1361, 9. Iulii.

(Libri Erect. I. str. 50.) 1361, 9. Iul. Praha.

165.

Karel IV. potvrzuje obdarování kláštera Zbraslavského od králů Václava II. a Jana s dodatkem o směně panství Lanšperského za jiné zboží.

1361, 5. Novembr. Nuremberg.

In nomine sancte et individue Trinitatis feliciter Amen. Carolus Quartus etc. ad perpetuam rei memoriam. Exhibita Maiestatis Imper. Celsitudini a relig. abbate priore et conventu mon. Aule Regie vulgariter dicti Breslaw x. humilis et devota supplicacio continebat, quod certa privilegia etc. . . [viz: Potvrzení listů krále Václava a krále Jana z r. 1350, 12. Mart. Praha, až ke slovům: »ex certa sciencia confirmamus«. Potom následuje:] Denique licet in suprascripto Ill. Wenceslai . . avi nostri dil. privilegio exprimatur, qualiter certe civitates et ville in Landischronensi, Wilhelmswerdensi, Tribovie Bohemicalis et Gablonensi districtibus situate et eciam situata prout supra per ordinem expressantur, sint dicto monasterio Aule Regie primo quidem per ipsum avum nostrum donate et postea confirmate donate et eciam confirmata, illustris Ioannis quondam regis Bohemie genitoris nostri cariss. confirmacione nichilominus subsecuta, tamen quia inter ven. Ioannem Luthomusl. episcopum x. ex una et relig. Ioannem abbatem et conventum x. parte ex altera, accendentibus ad hoc sanctiss. in Chr. p. et d. Innocencii pp. VI. et nostris expressis licencia et assensu, quedam solemnis permutacio de castro Landsperg. x . . pro subscriptis sex villis, puta Suol, Brzezan, Welin, Spadow, Stradow et Russow et omnibus eorum pertinenciis postmodum intervenit. Ideoque presentibus ex certa sciencia declaramus, quod castrum Landsperg predictum nec non civitates . . et pertinencias eorundem nolumus intelligi per hanc nostram confirmacionem monasterio Aule Regie confirmatas, sed contractum permutacionis prefate in sua manere volumus perpetuo firmitate, dictas vero sex villas . . permutatas cum suis pertinenciis universis loco et vice predictorum bonorum, cum quibus in permutacionem venerunt, de perpetua monasterii predicti proprietate consistere et universis libertatibus, que eidem monasterio in prefatis castro, civitatibus . . . competierunt hactenus, perpetuis frui temporibus et gaudere, cum in locum successerint eorumdem. Addicientes eciam ex gracia speciali de novo, quod certe villule prope dictum monasterium constitute, videlicet Zabielicz etc. . . [viz listinu Karlovu již uvedenou z r. 1350, 12. Mart. Konec jest však jiný a sice:] Supplentes omnem defectum, si quis in premissis seu premissorum quolibet dubietate sentenciarum vel obscuritate verborum aut solennitatis omisse seu alio quovis modo compertus fuerit, de plenitudine regie potestatis, non obstantibus quibuscunque juribus statutis et consuetudinibus regni nostri Boemie, quibus . . . derogamus. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc nostre approbacionis renovacionis ratificacionis seu confirmacionis paginam infringere vel ei ausu temerario quomodolibet contraire sub pena indignacionis nostre regie et L marc. auri puri, quas per eum

qui contravenire presumpserit ad cameram nostram regalem Bohemie irremissibiliter decernimus presentari, eundemque tocies quocies contrafactum fuerit ad solucionem et refusionem omnium dampnorum, que sive per impignoracionem vel hominum aut animalium arrestacionem, sive per bonorum supradicti monasterii occupacionem vel invasionem inferri continget, decernimus obligari sub pena iam dicte nostre indignacionis reg. et sub pena predictarum L marc. auri puri a die dampni illati infra mensem unum continue numerandum camere nostre regie irremiss. solvendarum, si prius de hiis usquequaque non fuerit eidem abbati, conventui et monasterio satisfactum, premissis vero penis solutis vel eciam non solutis contrafacientes ad satisfaccionem predictam inevitabiliter volumus obligari, et premissa omnia et singula nichilominus in sua firmitate perpetuo remanere. Signum Ser. principis x. Testes huius rei sunt venerab. Ioannes Luthomusl. sac. imp. aule cancellarius, Bertoldus Eistetensis et Henricus Termopelensis eccl. episcopi, ill. Ridackarus Brunsvicensis, Bolko Opuliensis et Heinricus Lignicensis duces, spect. Ioannes burgravius Magdeburg. et Ioannes lantgravius Luthemberg., nob. Suinko de Hasemburg, supremus magister camere nostre, Rudolphus de Wartha et alii quam plures nostri et Imperii sacri principes, comites, nobiles et fideles. Presencium x. Datum Nuremberg a. D. MCCC sexagesimo primo indic. XIV. Nonis Novembris regnorum x.

Per d. Imper. cancellarius.

(Orig. velice poškozený, bez pečeti, v c. k. státním archivu ve Vídni. — Přepis ve Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. čís. 18.)

166.

Karel IV. osvobozuje klášter Zbraslavský a lidi jeho ode všech berní a jiných povinností.

1361, 5. Novemb. Nuremberg.

Carolus Quartus x. universis nobilibus, capitaneis, camerariis, burgraviis, baronibus, justiciariis, urzednikonibus, subcamerariis, poprauczonibus, sudariis, rectoribus, judicibus, consiliis et communitatibus ac ceteris subditis et fidelibus suis, ad quos presentes pervenerint, graciam suam et omne bonum. Propter vite sanctimoniam et laudabilem observancie regularis excellenciam, in quibus religiosi Ioannes abbas et conventus monasterii Aule Regie x. regi celesti nunc militant et eorum predecessores hactenus, prout constat, abiectis conversacionis mundane deliciis militarunt et Deo auspice successores eorum in eodem loco feliciter militabunt, a curis temporalibus et oppressionum secularium sarcinis eorum personas et locum tanto dignatur imo studet nostra dignacio amplius relevare, quanto nos apud Maiestatem eternam eorum oracionibus confidimus adiuvari, qua[illegible] tunc haud dubium liberius pacis auctori fundere possunt et dulcius, dum ab exterioribus protecti tumultibus sincera pacis tranquillitate letantur.

Hinc est quod principaliter quidem ob amorem Dei et domus eius decorem, quem semper eius gracia amavimus et amamus, ac deinde habito respectu dicti loci ad religiosarum merita personarum et ad gloriosam preclare memorie fere omnium regum Bohemie, progenitorum nostrorum, in dicto monasterio in Christo quiescencium sepulturam pro nostre ac eorundem animarum salute et remedio peccatorum predictum monasterium, homines et bona ipsius omnia ab universis tributis, collectis, daciis, indictis, oneribus, steuris, taxacionibus, talliis, imposicionibus, concessionibus, dacionibus, servitutibus, expedicionibus seu curruum equorum et victualium ad expediciones ipsas missionibus, principum, officiatorum et nobilium seu aliorum quorumcunque pernoctacionibus et hospitalitatibus seu gravaminibus et oppressionibus, que ab aliis regni nostri Bohemie monasteriis per predecessores nostros, predictos reges Bohemie, peti consueverunt hactenus et futuris temporibus per successores nostros, reges Bohemie, eorumve officiatos seu quoscunque ministros peti poterunt et imponi, quibuscunque vocabulis nominentur, ex certa sciencia nostra eximimus et auctoritate regia Bohemie totaliter libertamus liberosque esse decernimus auctoritate presencium et solutos, vobis universis et singulis firmiter precipiendo mandantes ac volentes omnino, quatenus abbates, conventum et monasterium antedictos nec non homines et bona ipsorum adversus presentem Maiestatis nostre graciam et indultum ullo unquam tempore quocunque tenore forma vel odore quomodolibet perturbetis, sed quietos omnimode dimittendo a molestare volentibus protegere et defendere debeatis sub pena gravissime indignacionis regie et L marcarum puri auri nostre regali camere Bohemice solvendarum et satisfaccionis plenissime omnium dampnorum eidem monasterio vel suis hominibus illatorum ipsi monasterio faciende, prout in nostris privilegiis super eo et aliis libertatibus monasterii iam dicti confectis plenius est expressum. Presencium sub imperialis Maiestatis nostre sigillo testimonio literarum. Datum Nuremberge a. D. MCCC sexagesimo primo indic. XIV. Nonis Novembris regnorum nostrorum anno XVI, imperii vero septimo.

Per d. Imperat. cancellarius.

(Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. čís. 16. a 19.)

167.

Karel IV. Pražanům všech tří měst nařizuje, aby klášter Zbraslavský při jeho privilegiích chránili.

1361, 5. Novemb. Nuremberg.

Karolus Quartus x. judicibus, magistris civium et juratis Maioris, Minoris et Nove civitatis Prag., fidelibus suis dilectis, graciam suam et omne bonum. Cum pro specialis devocionis affectu et favore gracie singularis religiosos . . abbatem et conventum mon. Aule Regie x. ac idem mona-

sterium, homines quoque et bona ipsius in nostram proteccionem et graciam receperit nostra Serenitas specialem eosdemque desideremus favoribus nostris perfrui et ad s. contemplacionis ocium feliciter et quiete agendum defensionis nostre presidiis adiuvari, fidelitatem vestram attente requirimus vobisque et vestrum singulis firmiter iniungimus et mandamus omnino volentes, quatenus homines et bona abbatis conventus et monasterii predictorum a quibuslibet eos molestare seu perturbare, invadere vel gravare volentibus auctoritate nostra regia Bohemie defensare, nec non universos et singulos, qui eosdem . . . indebite pregravare et dampnificare presumpserint, seu qui census et jura eis debita solvere non curabunt, ad satisfaciendum de dampnis et ad solvendum census et jura huismodi eadem auctoritate nostra compellere et tamdiu arrestare et occupare omnimode debeatis, donec de sibi debitis per tales eis fuerit integre satisfactum, quociescunque super premissis vel eorum altero pro parte ipsorum abbatis et conventus fueritis requisiti, prout indignacionem nostram volueritis evitare. Presencium x. Datum Nuremberg a. D. MCCC sexagesimo primo indic. XIV. Nonis Novembris regnorum etc.

Per d. Imperatorem cancellarius.

Na rubu: R. Io. plebanus Triboviens. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. Pečeť schází. Přepis ve Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. čís. 17.)

168.

Arcibiskup Arnošt opatovi Zbraslavskému uvádí ve známost plné znění provise papežské, udělené klerikovi Mikuláši Honsovu (Honsonis de Kassyenicz), s příslušným nařízením.

1362.

(Listina necelá, sejmutá z desk knihy, nyní v archivu kapitol. v Praze XIII. 3. b.)

169.

Welfl Menhartův, rychtář Novoměstský, prodal dědictví své a vesnice Zvoli, Ohrobec a Stiměřice klášteru Zbraslavskému.

1363, 1. Febr. Praha.

Ego Wolflinus Meinhardi judex Nove civitatis Prag. notum facio universis presentes litteras inspecturis, quod hereditates et villas nostras infrascriptas vendidi meo meorumque heredum et amicorum nomine, quorum interest, per omnia prout in terre tabulis de verbo ad verbum continetur in hec verba. Wolflinus Meinhardi judex Nove civ. Prag. protestatus est coram beneficiariis Pragensibus, quod hereditates suas videlicet Zwol et Obrowec, villas modo ex novo per locacionem coniunctas in unam villam et redactas, et eciam villam, que dicitur Stymirzice, cum omnibus curiis rusticis, cum agris, pratis, silvis, pascuis, piscinis, rivis, montibus,

vallibus, agris cultis et incultis, rubetis, communitatibus, thabernis, judicio, emendis, honoribus, flumine Multavie adiacenti, venacionibus, piscacionibus, metis, limitibus et graniciis, prout ab aliis bonis seu heriditatibus circumadiacentibus circumferencialiter sunt distincta et limitata, censibus qui modo sunt vel qui in futurum fieri poterunt, et cum omnibus utilitatibus, juribus et pertinenciis ac omni dominio et libertate ad ea pertinentibus vendidit venerabilibus et religiosis viris dominis et fratribus Iohanni abbati totique conventui monasterii b. Marie virginis Aule Regie ord. Cisterc., qui modo sunt et pro tempore erunt, pro mille trecentis et quinquaginta sexagenis gross. Prag. den. Quam quidem pecuniam idem Wolflinus fassus est se ab eis integraliter plene et ex toto percepisse et eisdem de dictis hereditatibus hereditarie condescendit. Quas quidem hereditates eis debent et fideiubuerunt disbrigare ipsemet Wolflinus et cum eo Wenceslaus et Wolframus, filii et heredes ipsius, ab omni homine omnes in solidum jure terre et specialiter ot sutye. Quod si non disbrigarent, extunc Pragenses beneficiarii ipsos d. Iohannem abbatem vel qui pro tempore fuerit et conventum monasterii supradicti vel ipsorum successores debent inducere super hereditates disbrigatorum ubicunque habent absque omni citacione tamquam jure obtento in tercia parte plus pecunie supradicte. Et ego Wolflinus supradictus promitto meo et meorum heredum ac amicorum nomine, quorum interest vel interesse posset, omnia supradicta rata et grata habere, tenere et inviolabiliter observare sub mee fidei puritate, nec umquam ullo tempore per me vel alium seu alios verbo nec facto nec aliquo ingenio seu auxilio occulte vel manifeste quippiam in contrarium attemptare. Quibus omnibus et singulis suprascriptis ipsis dominis renunccio et cedo nomine quo supra tamquam legitimis emptoribus et dico me ammodo ibidem nullum jus habere nec obtinere, prout in hiis scriptis et in terre tabulis plenius est expressum. In cuius rei testimonium sigillum meum nec non Wencezlai et Wolframi, filiorum et heredum meorum predictorum, et ad peticionem meam sigilla prudentum virorum Bohunconis dicti Sulconis et Heinlini braseatoris, juratorum Nove civitatis supradicte, presentibus sunt appensa. Datum et actum Prage a. D. MCCC sexagesimo tercio quarta feria in vigilia purificacionis b. Marie virginis gloriose.

Přivěšeno bylo 5 pečetí; první tři jsou dosti dobře zachovány, ze čtvrté malý zbytek, pátá schází. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knihovně čís. 311)

170.

Transsumpt listů papeže Jana XXII. a biskupa Olomouckého Hynka o připojení fary v Rouchovanech ku klášteru Zbraslavskému z r. 1328.

1363, 18. April. Praha.

In nomine x. Nos Petrus archidiaconus Horssoviensis in ecclesia Prag., officialis curie archiep. Prag., presenti transscripto publico notum facimus..,

quod constitutus coram nobis in judicio relig. vir fr. Franciscus professus mon. Aule Regie x., procurator et proc. nomine . . . dd. abbatis et conventus mon. Aule Regie predicti, exhibuit . . coram nobis patentes duas literas in pergameno scriptas non abolitas . . ., quarum tenor de verbo ad verbum inferius describitur. Quarum quidem literarum videlicet prima erat plumbea bulla more Romane curie pendenti . . sigillata (následuje popsání bully pap.), secunda litera erat sigillata sigillo oblongo magno de cera rubea albe cere impresso pendenti in filis sericeis rubei et glauci coloris (popsání pečeti biskupa Olomouckého Hynka). Quas quidem literas idem fr. Franciscus . . transscribi petiit et in publicam formam redigi nostra auctoritate ordinaria et decreto . . . Nos itaque visis et diligenter inspectis eisdem literis et ipsis veris absque suspicione aliqua reputatis . . prefatas literas transscribi et publicari mandavimus per Nicolaum notarium infrascriptum, volentes et . . decernentes, quod transsumpto huiusmodi deinceps . . plena fides adhibeatur . . sicut originalibus literis antedictis . . . Tenor vero prime litere per omnia talis est. Iohannes episcopus servus servorum dei . . ven. fr. episcopo Olomucensi vel eius vicariis in spirit. salutem x. Petitio car. in Chr. filie Elizabeth regine Boemie . . nobis nuper exhibita continebat, quod ipsa dudum quadam infirmitate gravata votum emisit, quod centum marcas argenti in pios usus aut pro subsidio mon. Aule Regie x. annis singulis erogaret, ob cuius voti redempcionem jus patronatus, quod ipsa habebat in parochiali ecclesia in Ruchwan Olomuc. dioc., dicto monasterio pia liberalitate donavit, quodque eadem regina ad dictum monasterium pium gerens devocionis affectum desiderat, ut predicta ecclesia dilectis filiis abbati et conventui eiusdem monasterii . . . in proprios usus eorum imperpetuum auctoritate apost. concedatur, propter hoc ab eiusdem voti observancia misericorditer absoluta. Quare dicta regina nobis humiliter supplicavit, ut eius super premissis piis desideriis annuere dignaremur. Nos igitur . . in hac parte fraternitati tue . . mandamus, quatenus si est ita prefatam parochialem ecclesiam mense dictorum abbatis et conventus . . . in perpetuum unias, ita quod . . cedente vel decedente eiusdem ecclesie rectore liceat dictis abbati et conv. auctoritate propria . . prefate ecclesie possessionem apprehendere et illam propter hoc in usus proprios perpetuo retinere, reservatis de ipsius ecclesie proventibus pro vicario in ea perpetuo . . loci ordinario presentando porcione congrua, ex qua commode sustentari valeat ac episcopalia jura solvere aliaque incumbencia sibi onera supportare, contradictores per censuram apost. appellacione postposita compescendo. Non obstantibus x . . Datum Avinione V. Idus Octobris pontific. nostri anno duodecimo. Tenor secunde litere talis est: Hinco . . Olomuc. episcopus executor ad infrascripta per sedem apost. deputatus omnibus imperpetuum. Cum in b. Petro etc. (arenga). Sane quia sanctiss. d. Iohannes papa XXII. nobis suas . . . direxit literas de verbo ad verbum tenoris subsequentis: Iohannes x. (opakuje se hořejší listina pap.). Nos vero mandatis ipsius sanctiss. patris, ut tenemur, obedire

humiliter cupientes, ad requisicionem relig. fr. Petri abbatis tociusque conventus mon. de Aula Regia x. inquisicionem super premissis fecimus diligentem et quia tum per literas donacionis Excell. d. Elizabeth regine Boemie tum per literas ratificacionis Ser. d. Iohannis regis, tum eciam veridica et certa plurimorum fidedignorum probacione omnia et singula premissa sic ut premittitur esse vera cognovimus, auctoritate ipsius sedis apost. nobis commissa eandem ecclesiam in Ruchwan in usus proprios ipsius abbatis et conventus retinendam predicto monasterio Aule Regie imperpetuum annectimus et unimus, reservata tamen de fructibus et proventibus ipsius ecclesie perpetuo vicario . . . congrua porcione, ex qua commode sustentari et hospitalitatem tenere valeat et episcopalia iura solvere . ., perpetuus vero vicarius totum offertorium, testamenta in rebus mobilibus et omnes obvenciones et oblaciones ipsius ecclesie totamque minutam decimam, agros insuper aput opidum ipsum Ruchwan situatos et ad ipsam ecclesiam spectantes et omnem decimam in villa, que vocatur Schinersdorf (sic), pro predictis supportandis laboribus et oneribus retinebit et perpetuo possidebit, quam porcionem ipsi perpetuo vicario, qui pro tempore fuerit, et suis successoribus integraliter persolvendam presentibus reservamus. In quorum . . . testimonium ad perpetuam rei memoriam presentes literas fieri mandavimus appensione nostri sigilli munitas. Datum et actum in Bruna a. D. MCCC vicesimo octavo VIII. Idus Augusti. In cuius rei testimonium presens transsumptum exinde per Nicolaum notarium infrascriptum fieri et in publicam formam redigi mandavimus et sigilli officiolatus curie archiep. Prag. . . . appensione muniri. Datum et actum a. D. MCCC sexagesimo tercio indic. I. die XVIII. m. Aprilis hora terciarum in consistorio curie archiep. Prag. predicte pontificatus . . d. Urbani . . pp. V. anno primo, imperii vero Ser. . . Karoli quarti . . anno nono, presentibus hon. viris Petro dicto Noss, Alberto de Woycow, notariis actorum curie Prag. predicte, Petro Sepele, Petro dicto Bechina, Petro Lodheri, Michaele de Praga, Gothfrido de Zewelde Prag. et Olomuc. diocesis publicis notariis, Frenczlino Kunczmanni de Egra Ratispon. dioc. clerico et aliis pluribus x.

(Signum notarii.) Et ego Nicolaus quondam Vtyechonis de Masczow clericus Prag. dioc. publicus auctoritate imperiali notarius predictarum literarum exhibicioni x. . . presens interfui eaque omnia . . sic fieri vidi . . ac manu propria conscripsi . . et facta prius diligenti collacione cum literis originalibus . . hic me subscripsi etc.

(Pečeť poškozená. — Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih čís. 312.)

171.

Nadání býv. opata Zbraslavského Jana na světlo v kryptě a před oltářem sv. Trojice v kostele klášterním.

1364, 6. Ianuar. Zbraslav.

Nos fratres Iohannes abbas, Franciscus prior, Iohannes supprior, Hermannus bursarius, Franciscus camerarius, Iohannes custos totusque con-

ventus monasterii b. Marie virginis in Aula regia innotescimus tenore presencium ac publice profitemur, quod vir religiosus d. Iohannes senior, quondam abbas monasterii nostri predicti, divinitus inspiratus et pio motus desiderio duodecim sexagenas gross. Prag. den. nobis optulit ordinate, quas proinde a sibi juste debita provisione abstrahens reservavit, quatenus aliquid ad honorem omnipotentis dei et animarum fidelium precipue fratrum nostrorum, quorum corpora in cimiterio ecclesie requiescunt, salutem ordinate fieret pro eisdem, hec profecto pecunia integraliter percepta comparando quartale fabrice Brunnensis cum suis emolimentis inde provenientibus in Montibus Cuthnis pro una sexagena census annui per nos fideliter est inpensa, cuius census medietas in festo s. Georii proxime futuro et altera iterum medietas in festo s. Galli mox secuturo custodi ecclesie nostre annis singulis est et erit infaliibiliter assignanda, quam ipse bona fide tenebitur expendere, prout in sequentibus annotatum exstat et expressum. Primo namque XL grossi pro oleo lampadum cedere debent, quarum una ante altare s. Trinitatis, alia vero super cimiterium ab extra in acie capelle apostolorum Symonis et Iude, sicut quondam per antiquum nostrum camerarium ibidem columpna per modum coclee forinsecus apposita est et affixa. Harum eciam lampadarum prima, que s. Trinitatis est, per diem et secunda, que defunctorum est, per noctem ob reverenciam et gloriam eiusdem summe Trinitatis et ipsorum defunctorum solamen et remedium incendi debent iugiter et ardere, pro residua quoque pecunia videlicet XX gross. custos noster prefatus ceram comparare debet, quam in luminaribus super dictum altare individue Trinitatis per duodecim principalia anni festa, scilicet Nativitatis dominice, Epiphanie, Purificacionis Marie et Annunciacionis eiusdem, Pasche, Ascensionis, Penthecostes, Trinitatis, Corporis Christi, Assumpcionis b. virginis et ipsius Nativitatis ac Omnium sanctorum diligenter tenebitur concremare, ita nimirum quod incensum lumen in primis vesperis cuiuslibet festi memorati ibidem ardens usque in crastinum post cantatum completorium remaneat et penitus inextinctum. Nos igitur abbas et conventus an:edicti considerantes bene premeditati tam ipsius d. Iohannis senioris devocionem quam insuper pretacti fratris Ditmari quondam camerarii, viri eque religiosi et sancte vite, pia vota, qui sepedictum censum antea nostro monasterio pro simili dei et animarum obsequio de officio camere licite et ordinate comparaverat bina vice, talibus siquidem pietatis affectibus nos quoque non minus religiose affecti gratulanter occurrimus prompto cum effectu, volentes et unanimi omnium nostrum consensu statuentes, omnia et singula, prout superius expressa sunt, per nos perpetuis temporibus irrefragabiliter observari. Super quo denique custodis ecclesie nostre, qui pro tempore fuerit, conscienciam seriosius obligamus, quatenus in omnibus predictis tamquam vere deo debitis ipse fidelis dei et sanctorum servitor repetendis et exequendis benivolum se prebeat semper diligentissime ministrando, presertim cum sint ista tam pia, religiosa eciam et racionabilia, ut si illa religiosorum

virorum et semper memorandorum, Iohannis videlicet et Ditmari, singularis et predicanda devocio minime precessisset, nos tamen de communibus monasterii proventibus huiusmodi non indigne devocius intendendo ymmo merito studiosissime faceremus. Eapropter universa superius declarata non solum nobis grata et immobilia nostris relinquimus, verum eciam maliciosis, et hoc deo beneplacitum et sanctis animabus obsequium tam carum et iam tercia vice emptum irritum facere conantes ipsius omnipotentis dei gravem animadversionem vigore presencium comminamur, quibus nostrum utrumque sigillum abbatis videlicet et conventus predictorum in testimonium et robur perpetuum de generali omnium et expressa connivencia benivolentissime est appensum Datum et actum in Aula regia a. D. MCCC sexagesimo quarto in die dominice apparicionis.

Preterea nos fr. Wenceslaus abbas monasterii Sczedliczensis, pater abbas et visitator monasterii huius Aule Regie predicti, ordinacionem hanc religiose et optime superius expositam sigilli nostri munimine ratam et firmam approbamus, contrarium attemptantes preter cuncta cernentis s. Trinitatis offensam quam irritantis nostram nichilominus et successorum nostrorum indignacionem tante presumpcioni condignam debent inevitabiliter formidare.

Pečeti scházejí. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knihovně č. 317.) [Na obálce poznamenáno od některého z archivářů klášterních: »Rev. d. Ioannes huius nominis primus, ordine abbas quintus, fundat a. 1364 sub regimine d. Ioannis secundi huius nominis, ordine abbatis septimi, duas lampades x.... NB. Post resignationem suae abbatiae fundat.«]

172.

Olbram Welflův, rychtář Novoměstský, prodal své dědictví v Břežanech a ve Lhotě klášteru Zbraslavskému.

1364, 11. Iunii.

Ego Wolframus Wolflini judex Nove civitatis Prag. notum facio universis presentes literas inspecturis, quod hereditates et villas meas infrascriptas vendidi meo meorumque heredum et amicorum nomine, quorum interest, per omnia prout in terre tabulis continetur de verbo ad verbum in hec verba. Wolframus Wolflini civis Prag. protestatus est coram beneficiariis Pragensibus, quod ipse hereditatem suam in Brzezans, curiam araturarum cum municione et in Elhota villam totam cum agris, pratis, silvis, rubetis, piscinis, aquis, rivis, ortis, montibus et vallibus et censibus, qui modo sunt vel in futurum erunt, et qualibet libertate ad ea pertinente et toto quidquid ibi habuit et prout solus tenuit, vendidit dominis abbati totique conventui monasterii Aule regie ord. Cisterc. pro mille et octingentis sexag. gross. den. Prag. et fassus est, se easdem pecunias ab eis plene et integre percepisse, et eis de dicta hereditate jure hereditario condescendit. Disbrigatores eiusdem hereditatis se constituerunt ipsemet Wolf-

ramus et cum eo Paulus notarius camere d. Imperatoris et Pesslinus Bohuslay, cives Pragenses, omnes in solidum ab omni homine impetente et nominatim a suczie iure terre. Quod si non disbrigarent, tunc Pragenses beneficiarii debent ipsos abbatem et conventum inducere super hereditates disbrigatorum, ubicunque habent vel habebunt, absque omni citacione tamquam in jure obtento in tercia parte plus pecunie supradicte. Actum a. D. MCCCLXIV. tercia feria proxima ante festum s. Viti. Et ego Wolframus supradictus promitto meo et meorum heredum ac amicorum nomine, quorum interest vel interesse posset, omnia supradicta rata grata tenere habere et inviolabiliter observare sub mee fidei puritate, nec unquam ullo tempore per me vel alium seu alios verbo nec facto nec aliquo ingenio seu auxilio occulte vel manifeste quippiam in contrarium attemptare. Quibus omnibus et singulis suprascriptis ipsis dominis renunccio et cedo nomine quo supra tamquam legittimis emptoribus et dico, me ammodo ibidem nullum jus habere nec obtinere, prout in hiis scriptis et in terre tabulis est expressum. In cuius rei evidenciam meum sigillum proprium, in testimonium vero sigilla prudentum et discretorum virorum videlicet d. Pauli notarii camere d. Imperatoris nec non Pesslini Bohuslay civium Prag. ad preces meas presentibus sunt appensa. Actum et datum anno et die quibus supra.

Tři pečeti přivěšené, z první malý kousek, ostatní dosti dobře zachovalé; druhá pečeť ve vosku červeném. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knihovně čís. 321.)

173.

Narovnání mezi klášterem Zbraslavským a farářem (perpetuus vicarius) v Rouchovanech Olomouc. diecése o desátky a jiné věci klášterní.

1365, 16. April. Brno.

In nomine domini Amen. Nos Nicolaus prepositus ecclesie s. Petri in Bruna, Rev. in Chr. patris et d. Iohannis episcopi Olomuc. vicarius in spiritualibus generalis, ad universorum tam presencium quam futurorum volumus noticiam pervenire, quod coram nobis, notario publico et testibus subscriptis discretus vir d. Iohannes perpetuus vicarius ecclesie in Ruchowan Olomuc. dioc. sanus mente et compos racionis personaliter constitutus sponte benivole et animo deliberato publice recognovit et fatebatur, ex sinistra informacione, consilio et induccione quorundam maliciose, iniuste, inique et sinistre res et blada honorab. et relig. dominorum . . abbatis et conventus monasterii Aule Regie ord. Cisterc. Prag. dioc. ibidem in Ruchowan dicto monasterio legittime unitas et incorporatas se propria temeritate occupasse, et quod omnes decime maiores, videlicet bladorum, tritici, siliginis, ordei, avene et pisorum ac eciam de vicceis et mixturis viccearum cum ordeo vel avena, dictis d. abbati et conventui vigore dicte incorpora-

cionis et unionis temporibus perpetuis liberaliter factis unitis et incorporatis, ad ipsos d. abbatem, conventum et monasterium spectarent et de iure deberentur eisdem, sibique nullum ius competere in eisdem, de quibus tamen prefati d. abbas et conventus secundum iustam et condignam ordinacionem singulis annis sibi et suis successoribus duas marcas grossorum Prag. dare et solvere tenerentur, de qua quidem ordinacione omni contradiccione semota promisit bona fide perpetuis temporibus se stare et esse contentum, omnia et singula rata et grata tenere et in nullo penitus contravenire verbo vel facto, et quod ipse iuxta unionem et incorporacionem felicis record. d. Iohannis pp. XXII. ac bone mem. d. Hinconis olim episcopi Olomuc., ipsius d. pape commissarii, dudum factam totum offertorium in rebus mobilibus, omnes obvenciones et oblaciones, minutam decimam videlicet caseorum, ovorum, pullorum, aucarum, anetarum, vitulorum, agnellorum, porcellorum, canapi, lini, papaveris et quosdam agros aput Ruchowan situatos et omnem decimam de villa, que nuncupatur Sichmerdorf, ad eum et successores suos pertinere, prout hec omnia et singula in instrumento publico per manum Wenceslai notarii publici nati olim Buskonis de Choczyemysl clerici Prag. dioc. suo signato (sic) coram nobis exhibito plenius continetur, cuius tenor per omnia sequitur in hec verba. In nomine domini Amen. Anno nativitatis eiusdem MCCCLXIIII. die VI. m. Aprilis hora q. nona pontific. x. Urbani pp. V. anno secundo imperii vero Seren. pr. d. Karoli quarti x. anno X. in monasterio Aule Regie in inferiori stuba d. abbatis ipsius monasterii in mei notarii infrascripti testiumque presencia subscriptorum veniens personaliter ad presenciam relig. virorum d. Iohannis abbatis, Francisci prioris, Iohannis abbatis senioris, Iohannis supprioris, Hermanni bursarii, Iohannis custodis, Francisci camerarii, Iohannis magistri lapidum et Nicolai magistri conversorum ceterisque fratribus professis mon. Aule Regie predicti ord. Cisterc. Prag. dioc. discretus vir Iohannes perpetuus vicarius ecclesie in Ruchowan Olomuc. dioc. ipsis dominis una cum testibus infrascriptis in pretacto loco sedentibus, non vi nec metu seu coaccione quacunque constrictus sed sponte libere et plena sui corporis gaudens libertate et animi nec et (sic) non per errorem veniam facit cum fleccione genuum expresse confitendo, quod male, iniuste, inique et sinistre res et blada ipsis d. abbati et conventui debita virtute incorporacionis, unionis ipsius ecclesie ipsi monasterio dudum facte, prout ipsi d. abbas et conventus de hoc sint, ut dicebant, per literas sanctiss. x. d. Iohannis pp. XXII. et d. Hinconis . . episcopi Olomuc. commissarii dicti d. pape dudum muniti, prout in dictis literis plenius continetur, ipsa bona et res ac blada ipsorum occupando, petens humiliter et devota prece qua potuit, ut sibi propter deum principaliter huiusmodi excessum comissum per ipsum pure benigne et graciose remittere et indulgere dignarentur, promittendo bona et sincera fide, eciam nomine et vice iuramenti, quod de cetero et inantea nunquam vellet in talibus vel in aliis quibuscunqe excedere, sed semper ipsis abbati et conventui ac monasterio complacere et fideliter

servire et ipsorum se in omnibus conformare voluntati, ac omnia ad ipsorum dando manus et graciam, petens quod ipsum humaniter et grate pure propter deum tractarent et sibi ignoscerent huiusmode fore factum et delictum, quod perpetravit indebite et iniuste contra ipsos et eosdem offendit, promittens eciam, quod ipsos in hiis, que in dictis literis incorporacionis et unionis continentur, non impedire nec ea petere et se velle contentari et contentum esse de hiis, que sui predecessores habuerunt racione perpetue vicarie, et ea, que ipsi tenuerunt ipsis abbati et conventui et cum eisdem ordinaverunt (sic) rata et grata tenere et habere recognoscendo, quod omnes decime maiores ipsis d. abbati et conventui debentur utpote bladorum etc. [ut supra], de qua ordinacione promisit stare et esse velle contentus perpetuo contradiccione qualibet procul mota, quodque ipse tantum habere debet iuxta unionem et incorporacionem pretensam, videlicet totum offertorium, in rebus mobilibus omnes obvenciones et oblaciones, minutam decimam videlicet caseorum etc. [ut supra], et quosdam agros apud Ruchowan situatos et omnem decimam de villa, que nuncupatur Sichmersdorf. Qui quidem domini ipsum ad graciam recipientes sibi omnes excessus suos, ut de cetero precaveret et rata ea que promisit teneret, gratuite pure propter deum pepercerunt et sibi indulserunt, de quibus ipse d. Iohannes summe ipsis d. abbati et conventui cum magna humilitate fuit regraciatus et se servire, obedire et ullo umquam tempore in hiis et aliis contra ipsos non venire seu ipsos offendere vel aliqua bona ipsorum occupare suprascripta, promittens idem Iohannes omnia predicta velle coram d. Iohanne episcopo Olomuc. vel eius vicariis aut officialibus recognoscere et petere, quod suis litteris vel ipsorum alterius approbarent et confirmarent et quod eciam in ipsius absencia, si d. Iohannes episcopus predictus vel vicarius nollet ratificare, quod summe esset contentus (sic). De quibus omnibus ipse d. abbas cum dictis fratribus et Iohanne vicario predicto petierunt et requisierunt per me notarium publicum subscriptum, quod ipsis de premissis omnibus unum vel plura facerem instrumenta. Acta sunt hec anno x. quibus supra presentibus discretis viris Henrico commendatore domus cruciferorum cum nigra cruce in Rutwicz ordinis fratrum s. Marie milicie, magistro Iohanne Drahusconis advocato consistorii curie archiep. Prag. de Praga, Simone similiter de Praga et Iohanne de Rosicz familiari sepedicti d. abbatis, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis fidedignis. Et ego Wenceslaus quondam Buskonis de Choczyemysl clericus Prag. dioc., publicus Imperiali auctoritate notarius, predictis vencioni, genuum fleccioni, recognicioni, confessioni, subieccioni, peticioni, promissioni, remissioni ac omnibus aliis et singulis suprascriptis, dum sic fierent et agerentur, una cum prenominatis testibus presens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi ac manu propria conscripsi et in hanc publicam formam redegi signoque meo et nomine solitis consignavi rogatus et requisitus in testimonium omnium premissorum. Que omnia et singula premissa et in instrumento publico contenta prefatus d.

Iohannes vicarius perpetuus instanter et humiliter petivit nostris litteris inseri et ex certa nostra sciencia approbari ad perpetuam fidem faciendam. Nos igitur precibus dicti Iohannis perpetui vicarii utpote iustis et racionabilibus inclinati, omnia et singula superius in instrumento publico contenta rata et grata habentes per Petrum nostrum notarium publicum subscriptum scribi et in hanc publicam formam redigi ac sigillo vicariatus ecclesie Olomuc. quo utimur sigillari ad perpetuam fidem faciendam fecimus et mandavimus muniri. Acta sunt hec et data Brune in domo nostre habitacionis a. D. MCCCLXV ind. III. die XVI m. Aprilis pontificatus etc. presentibus honorab. et discr. viris d. Bartholomeo, Henrico et Nicolao de Lanczcrona, canonicis ecclesie Olomuc. predicte, ac Iohanne dicto Smalcz civi in Bruna nec non aliis fidedignis testibus ad premissa vocatis et rogatis.

(S. N) Et ego Petrus olim Petri de Gewiczca presbyter Olomuc. dioc. publicus auct. Imp. notarius premissis omnibus . . . presens fui, ea omnia de mandato prefati vicarii in spirit. ad requisicionem dicti Iohannis manu propria scripsi et in hanc publ. formam redegi meisque consuetis nomine et signo consignavi ac sigillo vicariatus ecclesie Olomuc. ad perpetuam fidem . . . sigillavi x.

Pečeť vikar. dobře zachovalá. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 329.)

174.

Arcibiskup Pražský potvrzuje úmluvu mezi klášterem Zbraslavským a farářem ve Vraném strany odvádění desátků ze vsi Zvole.

1366, 21. April. Praha.

Iohannes d. gr. sancte Prag. ecclesie archiepiscopus x. notum facimus universis presentes literas inspecturis, quod constitutis coram nobis relig. viris abbate et conventu mon. Aule Regie et Elia plebano ecclesie in Wranj nostre diocesis abbas et conventus mon. et Elias predicte eccl. sue nomine super decimis agrorum ville Swol, ad dictos abbatem et conventum jure directi dominii spectantis, quos agros incole dicti monasterii pensionarii seu censuales excolunt, pro commodo ipsorum utrobique ac difficultate in ipsis decimis a prefatis hominibus colligendis nostris ad hoc consensu ac auctoritate accedentibus, considerantes, quod per ea non modica utilitas et commodum ipsius monasterii ac ecclesie provenirent, taliter concordarunt et amicabiliter composuerunt, quod de quinquaginta quinque laneis sive mansis, qui ad prefatam villam Swol mensurati existunt, de quolibet laneo, qui cultus fuerit et de quo dicti abbas et conventus annuam percipient pensionem, duas mensuras seu strichones, unam siliginis et aliam avene, omni difficultate semota dicti rustici finaliter infra festum nec non octavas s. Martini in domo dotis dicti plebani et apud matricem ecclesiam reponent, solvent singulis annis contradiccione aliqua,

prout diximus, proculmota, et si aliquam gesserint difficultatem in premissis, ad hoc compellentur eccl. per censuram. Insuper prefati abbas et conventus mediam sexag. gross. in censu, prout est empta in domo dicti Mikulecz Slanerii civis Minoris civitatis Prag., eidem plebano et ecclesie addiderunt, quemadmodum in literis super hoc confectis plenius continetur. Prefatusque Elias nomine suo et ecclesie sue predicte renuncciavit exprese non vi nec metu compulsus, omnibus sentenciis seu sentencie et juri, quod sibi competere posset virtute quarundam sentenciarum seu literarum, quas idem plebanus ipsius ecclesie obtinuisse contra Henzlinum Meinhardi dicebatur. Quare dictam ordinacionem auctoritate nostra factam prefati abbas, conventus ac plebanus approbari, ratificari et confirmari per nos petierunt. Nos quoque super hiis diligenti deliberacione prehabita considerantes iam dictam ordinacionem vergere in commodum utrorumque... ipsam et omnia contenta in ea auctoritate ordinaria ex certa nostra sciencia confirmamus ... Plebanus quoque, qui pro tempore fuerit, teneatur saltem semel in ebdomada officiare suam filialem ecclesiam de qua supra. In cuius rei testimonium presentes literas fieri et sigilli nostri maioris fecimus appensione muniri. Datum Prage a. D. MCCC sexagesimo sexto die XXI. m. Aprilis.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 379—380.)

175.

Ješek z Beřkovic prodal klášteru Zbraslavskému své dědictví ve vsi Vehlovicích.

1367, 14. Iunii.

Ego Iesko de Berzkowicz recognosco universis presentem literam inspecturis, quod maturo consilio prehabito ac cum bona deliberacione hereditatem in Wyhlouicz conventui monachorum de Aularegia fateor perpetue vendidisse possidendam (sic), quam quidem hereditatem rusticus dictus Proch hucusque tenuit et adhuc tenet in censu unius sexagene gross. denar. Prag. Super quam dictam hereditatem habui literam a conventu monachorum predictorum, unde promitto vera fide, quod nunquam cum predicta litera, quam habui super dictam hereditatem, dictum conventum ac monachos supradictos aliquomodo infestare nec eciam aliquis meorum fratrum germanorum (sic). In cuius rei testimonium et maioris cautele firmitatem sigilla istorum proborum virorum sunt appensa, videlicet domini Stephani supremi notarii terre tabularum regni Boemie ac Ieskonis militis dicti Plch de Czyeczyelicz nec non de Berzkovicz Styckonis. Datum a. D. MCCCLXVII. proxima die post festum Trinitatis.

Pečeti — mimo poslední — jsou poškozeny, pečeť druhá ve vosku červeném.
(Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knihovně čís. 339.)

176.

bat a konvent kláštera Zbraslavského koupili jednu kopu úroku z polí ku mlýnu v Kostelci náležejících.

1367, 15. Iunii.

Nos fr. Iohannes abbas, Iohannes prior, Hermannus cellerarius, Mau-:ius supprior, Iohannes bursarius, Franciscus camerarius totusque con-ntus monasterii b. virginis in Aula Regia ad noticiam singulorum pre-ntibus cupimus pervenire, quod pro peccuniis honesti viri pie record. Iohannis sacristani Wissegradensis emimus rite ac racionabiliter iustoque ıpcionis titulo comparavimus unam sexagenam gross. Prag. denar. annui perpetui census super agris, molendino nostro in Costelicz adiacentibus ad ipsum molendinum pertinentibus, pro duodecim sexag. gross. Prag. :nar., quem censum molendinator in ipso molendino residens tenetur et :bet annis singulis ad hospitale nostrum ante monasterium situm pro :cessitate infirmorum evo tempore dare et solvere, et hoc in duobus rminis anni medium videlicet in festo s. Georgii et medium in f. s. Galli :gligencia qualibet proculmota. In cuius rei evidens testimonium et robur liturum sigilla nostra abbatis videlicet et conventus presentibus sunt ›pensa. Datum et actum a. D. MCCCLXVII. in die b. Viti martyris ɔriosi.

(Arch. místodrž. v Praze. Přepis v diplomatáři českém.)

177.

yři kopy úroku ze čtvrtiny mincovny Brněnské (fabricae Brunensis) na Horách Kutných zjednáuy pro klášter Zbraslavský.

1367, 15. Iunii.

Nos fratres Iohannes abbas, Iohannes prior, Hermannus cellerarius, auricius supprior, Iohannes bursarius, Franciscus camerarius totusque ›nventus monasterii b. virginis in Aula Regia tenore presencium decla-mus universis publice profitentes, quod discretus vir Vlricus Clementerii ›is Prag., volens conventum nostrum pro anniversario suo peragendo lacio instaurare speciali, emit et comparavit nobis duas sexagenas gross. o pitanciis dandis annui et perpetui census pro viginti quatuor sexag. oss. Prag. den. super quartam partem fabrice Brunensis in Montibus ıthnis. Recognoscimus eciam per presentes, quod discretus vir Nicolaus vinkonis civis et ipse Prag., cupiens participari subsidium nostrarum acionum, empcionis tytulo comparavit nobis et conventui nostro unam xagenam gross. Prag. denar. annui et perpetui census pro pitanciis in ıniversario suo tribuendis pro duodecim sexag. gross. super eandem .rtem quartam fabrice Brunensis. Discrete insuper probitatis vir Petrus 'itkonis desiderans relinquere conventui nostro memoriale, ut sui me-

moria in anniversario perpetuis temporibus in conventu habeatur, ordinavit emit et comparavit super pretactam quartam partem fabrice Brunnensis unam sexagenam gross. Prag. den. annui et perpetui census, que in anniversario suo conventui nostro pro pitanciis cedere debet integraliter et ex toto. In quorum omnium prescriptorum evidenciam et robur valiturum sigilla nostra abbatis et conventus presentibus sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCCLXVII. in die b. Viti mart. gloriosi.

Pečeti opata a konventu dobře zachované. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knihovně čís. 340.)

178.

Rozhodčí výpověď officiala Pražského Jence ve při mezi klášterem Zbraslavským a farářem v Kostelci o desátky ze vsi Chotouně.

1368, 29. Febr.

In nomine domini Amen. Anno nativitatis eiusdem MCCC sexagesimo octavo indiccione VI. die ultima m. Februarii hora quasi terciarum pontificatus sanctiss. in Chr. patris et d. Vrbani div. prov. pape quinti anno sexto in mei notarii publici infrascripti et testium presencia subscriptorum religiosus vir frater Nicolaus magister fratrum conversorum monasterii Aule Regie ord. Cisterc. Prag. dioc. quandam literam in pargameno scriptam honorab virorum dd. Hermanni abbatis, Wenceslai prioris, Iohannis olim abbatis, Mauricii supprioris tociusque conventus monasterii Aule Regie predicti duobus sigillis in pressulis pergameni pendentibus sigillatam, uno videlicet oblongo de cera viridi albe impresso, in cuius medio quedam ymago quasi unius viri religiosi sacerdotalibus induti, manu dextra baculum pastoralem, sinistra vero librum tenens in et sub quodam pulchro cziborio stare videbatur, sub pedibus autem eiusdem ymaginis quasi in una fenestra figura quedam, a parte dextra quasi medietas aquille ala extensa, a parte autem sinistra medietas leonis quasi in uno corpore expressa videbatur, litere autem circumferenciales huius sigilli erant tales: S. Hermanni abbatis de Aula Regia, alio autem sigillo rotundo de cera communi alba et in eius medio ymago b. Marie virginis sedens in sede dextra manu puerum baiulans, leva vero sceptrum tenens apparebat, litere circumferenciales eiusdem sigilli tales expresse videbantur: S. conventus Aule Regie, prefato (sic) d. Ienczoni officiali presentavit publice et ostendit, cuius tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis. Nos Hermannus abbas, Wenceslaus prior, Iohannes olim abbas, Mauricius supprior totusque conventus monasterii Aule Regie ord. Cisterc. Prag. dioc. fratri Nicolao magistro conversorum, syndico et procuratori nostri monasterii predicti generali, exhibitori presencium, in causa, quam nos et nostrum monasterium cum d. Mathia plebano ecclesie in Costelecz super decimis duarum araturarum sitarum in et circa villam Chotun habere dignoscimur, damus et concedimus plenam

potestatem, pronuncciacionem honorab. viri d. Ienczonis prepositi ecclesie s. Crucis Wratislaviensis, curie archiep. Prag. et apost. sedis legati officialis, arbitri arbitratoris et amicabilis compositoris per nos communiter electi, in causa eadem audiendi et eandem pronuncciacionem et ordinacionem nomine nostro ac monasterii nostri predicti emologandi et approbandi. In cuius rei testimonium sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum in monasterio nostro a. D. MCCC sexagesimo octavo die XXVI m. Februarii. Post cuius quidem litere presentacionem prefatus fr. Nicolaus vigore huiusmodi litere nomine abbatis et conventus ac monasterii predictorum ex una et d. Mathias plebanus ecclesie in Costelecz suo et eiusdem ecclesie sue nomine parte ex altera cum instancia supplicarunt d. Ienczoni officiali supradicto arbitro x., ut vigore compromissi in eum facti super huiusmodi litibus et causis inter ipsos, prout sibi secundum deum et iusticiam videretur expedire, arbitrari et pronuncciare dignaretur. Qui d. Ienczo ad dictarum parcium preces instantivas vigore et auctoritate compromissi in ipsum facti quandam pronuncciacionem in papiero scriptam legit pronuncciavit et publicavit, cuius tenor de verbo ad verbum sequitur in hec verba. In Dei nomine Amen. Nos Ienczo prepositus ecclesie s. Crucis Wratisl., arbiter x. inter. venerab. et religiosos viros d. Hermannum abbatem totumque conventum mon. Aule Regie ord. Cisterc. Prag. dioc. parte ex una et discr. virum d. Mathiam plebanum ecclesie in Costelecz parte ex altera super litibus et controversiis inter partes predictas vertentibus et sentenciis latis in questione decimarum curie in Chotun et agris ad eam spectantibus ac expensis et interesse hincinde factis in eadem communiter a predictis partibus electus et ad preces ipsarum parcium assumptus, primo arbitramur, declaramus, diffinimus et laudamus, quod predicte partes hincinde sibi parcant mutuas iniurias et sint boni amici. Item arbitramur x., quod predictus d. abbas et conventus suus predictus infra hinc et festum s. Bartholomei apostoli duarum sexagenarum redditus annui census perpetui et liberi prefato d. Mathie plebano ecclesie in Costelecz et eidem sue ecclesie in vicinatu unius miliaris vel infra ab ecclesia predicta in Costelecz distanti emere et tradere ac disbrigare secundum jus et consuetudinem terre Bohemie cum effectu teneatur. Insuper pro litis expensis et interesse prefatus d. abbas et suus conventus infra hinc et festum pentecostes exclusive sex sexagenas gross. den. Prag. argenteorum sexaginta grossos pro qualibet sexagena computando prefato d. Mathie et sue ecclesie predicte assignet et persolvat indilate omni occasione et dilacione semotis. Item arbitramur x, ut predicta curia in Chotun a solucione decimarum inantea sit libera et ipse plebanus, qui nunc est vel pro tempore fuerit, dicte ecclesie nil amplius exigere presumat de curia predicta, sed hiis per nos laudatis ordinatis et diffinitis sit contentus. Item laudamus x., ut predicte partes hoc arbitrium laudum x. nostros firmiter teneant et observent sub pena LX sexag. gross. den. Prag. solvendarum infra terminum per nos vel nostros successores, officiales Prag.,

prefigendum, medietatem pro camera nostra et aliam medietatem parti servanti arbitrium x. per partem non servantem, et hanc penam tociens volumus et declaramus fore repetendam et exigendam, quociens per dictas partes vel alteram earum fuerit contraventum, et quod predicte partes ad solvendum ipsam per sentenciam excommunicacionis possint et debeant compelli ipsarum contradiccione non obstante per nos et successores nostros officiales Prag. Reservantes nobis nichilominus plenam potestatem declarandi, interpretandi, corrigendi super predictis, ubicunque et quandocunque super ipsis vel ipsorum altero fuerit oportunum et eciam semel vel pluries pronuncciandi, si nobis videbitur expedire. Latum et pronuncciatum est hoc arbitrium per d. Ienczonem officialem predictum modo et forma quibus supra anno x. quibus supra in domo habitacionis memorati d. Ienczonis officialis in estuario superiori. Quam quidem pronuncciacionem prefate partes hincinde ibidem emologaverunt nomine quo supra et rata et grata habuerunt et tenere seu adimplere bona fide promiserunt. Presentibus honorab. et discretis viris d. Cztiborio sacristano ecclesie Wissegradensis, Iacobo in Copanina Prag., Nicolao in Kralicz Olomuc. dioc. ecclesiarum plebanis et Wenceslao Turnowiensi notario d. Ienczonis supradicti, testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis. Nosque Ienczo officialis, arbiter arbitrator et amicabilis compositor predictus a memoratis partibus communiter electus et assumptus, presenti publico instrumento per Symonem notarium publicum infrascriptum confecto ad maiorem cautelam et robur firmius sigillum nostri officiolatus, quo ad presens utimur, duximus appendendum.

(S. N.) Et ego Symon natus Iacobi de Slawyeticz clericus Prag. dioc., publicus auctoritate Imperiali notarius, predictis pronuncciacioni x. nec non omnibus et singulis aliis suprascriptis, dum sic fierent et agerentur, una cum prenominatis presens interfui testibus eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi et manu propria conscripsi nil addens vel minuens, quod sensum immutet aut variet intellectum et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis consuetis signavi rogatus et requisitus in testimonium omnium premissorum.

Pečeť officiálova schází. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl, nyní v Klement. knihovně čís. 344.)

179.

Rychtář a přísežní Staroměstští stvrzují list Novoměstských z r. 1360, že měšťan Novoměstský Johlin z Mostu prodal jednu kopu úroku z domu svého mistru Jindřichovi, písaři Novoměstskému.

1368, 15. Aug. (Praha.)

Nos Hana Beneschoweri judex, Enderlinus Stuk, Leo sartor, Bernhardus Seydlini, Vla Taschner, Fancza de Verona, Nicolaus Lekschit,

Iesco de Monte, Wenczeslaus Geunheri, Nicolaus Gentes, Mathias de Turnow, Cunczlinus Reissenkitel, Procopius Vlmanni, Bernhardus pistor, Vla Czotter, Iesco Rotonis, Franciscus Glaser, Bohunco sub Zderasia, Georius Longus, Iohlinus aurifaber, Michahel cerdo, Pesco drobnik, Hasco pannicida, Pesslinus Tursmid et Hainlinus brasiator, jurati cives Maioris civitatis Prag., recognoscimus publice per presentes, quod post unionem civitatum discretus vir Henricus quondam notarius Novecivitatis Prag. literam sigillatam maiori sigillo tunc civitatis Nove datam sub anno D. MCCC sexagesimo in vigilia sanctissimi Corporis Cristi nobis salvam et integram presentavit, cuius tenor sequitur in hec verba. Nos Wolframus Meinhardi judex, Bohunco Sulkonis, Nicolaus de Eylow, Nicolaus Dirnda, Heinricus Mostil, Meinlinus Heringer, Valentinus humulator, Iacobus Krzemenicz, Pesco drobnicz (sic), Michahel cerdo, Maczko in Porziecz, Iesco currifex, et Bohunco in foro porcorum, jurati cives Nove civitatis Prag., ad universorum, quos presens tangit negocium vel tangere poterit quomodolibet in futurum, presentibus deducimus nocionem, quod coram nobis inter quatuor scampna judiciaria constituti discretus vir Iohlinus de Prux, civis Nove civitatis Prag., nec non Kunigundis eius conthoralis suo, heredum et successorum suorum nomine palam recognoverunt, se unam marcam gravem grossorum Prag. denar. sexaginta quatuor grossos pro marca computando vel tantum de argento puro, si medio tempore moneta fuerit immutata, census annui et perpetui ab omni exaccione, contribucione, steura, collecta ac aliis oneribus civitatis quibuscunque, que per dictum Iohlinum vel eius successores compleri debent, exemptam, super domo curia et area ipsorum et pertinenciis sitis in parochia s. Michahelis ibidem in acie prope domum Snybergerisse dicte civitatis discreto viro magistro Henrico, notario Nove civitatis Prag., ementi et recipienti pro se heredibus et successoribus suis, pro decem sexag. gross. Prag. predictorum, dicto Iohlino et Chunigundi eius conthorali iam in parata et numerata pecunia persolutis, hereditarie rite et racionabiliter vendidisse ad tenendum habendum utifruendum et disponendum cum marca predicta inantea nunc et semper, quicquid ipsius placuerit voluntati, quam quidem empcionem et vendicionem predictus Iohlinus una cum conthorali ipsius ratam gratam habuerunt atque firmam, cuius quidem census predicti medietas videlicet XXXII grossi in festo s. Galli venturo proximo et alia medietas in f. s. Georii deinde secuturo et sic deinceps annis singulis dari et persolvi debent tantum in grossis in omnem eventum opposicione et prorogacione dictorum Iohlini et Chunigundis quibuslibet postergatis. Quociens autem et quando in aliquo predictorum termino terminorum huiusmodi census non fuerit persolutus, extunc statim die altera quatuor grossi pene nomine supercrescent. Elapsis autem octo diebus continuis a quolibet predictorum termino terminorum censu huiusmodi cum pena nondum persolutis, extunc prememoratus mag. Heinricus notarius nostre civitatis predicte vel ipsius successores plenam et liberam habet et habent potestatem, domum, curiam et aream cum

ipsarum pertinenciis predictas intrandi et possessorem eiusdem inpignorandi et ipsa pignora obligandi et vendendi, et si pignora non possent reperiri sufficiencia, se de domo, curia et area cum pertinenciis ipsarum predictis intromittendi et easdem tenendi, locandi, utifruendi et si necesse fuerit vendendi et presertim omnia bona ipsorum tam mobilia quam immobilia ubicunque sita vel habita arrestandi et se de eisdem intromittendi usque ad dicti census cum pena extenuacionem et omnimodam persolucionem et resarcionem. Est preterea adiectum, quando Iohlinus predictus equivalentem censum pro decem sexagenis et non remissius emerit, quem.. judex et jurati, qui pro tempore fuerint, dicte civitatis dicunt esse equecertum et equebonum et de quo eciam dictus mag. Henricus et sui heredes contentatur, quod tunc dicta domus debet esse libera et soluta, petentes nos judicem et juratos predictos, ut nos empcionem et vendicionem huiusmodi confirmare dignaremur. Nos vero videntes et considerantes empcionem et vendicionem predictas esse racionabiles, easdem tenore presencium confirmamus, approbamus et ratificamus. Recognoscimus nichilominus, sepedictum mag. Heinricum, notarium nostre civitatis predicte, omnia nostre civitatis jura et consuetudines quoad assecucionem dicti census fecisse et complevisse. In cuius rei testimonium nunc sigillum nostre civitatis Maioris presentibus est appensum. Datum innovacionis tempore litterarum a. D. MCCC sexagesimo octavo in crastino exaltacionis s. Crucis.

Pečeť schází. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knihovně čís. 352)

180.

Úrok ½ kopy gr. na domě v Novém městě Pražském prodán.

1368, 15. Aug. (Praha.)

Nos Hana Beneschawer judex, Enderlinus Stuk etc. (týtéž jako v listině předcházející) recognoscimus.., quod post unionem civitatum discr. vir mag. Heinricus olim protonotarius Nove civitatis Prag. nobis literam sigillatam maiori sigillo tunc civitatis Nove datam sub a. D. MCCC sexagesimo quinto in die s. Benedicti salvam et integram presentavit, cuius tenor sequitur in hec verba: Nos Wolframus Wolflini judex, Heinlinus brasiator, Wernherus Fulgast, Iohlinus aurifaber, Frana Terkleri, Iursico brasiator, Nicolaus Dirnda, Macras (?), Iaruschius brasiator, Heinlinus carnifex, Frenczlinus Cornawer, Duchon clepacz (?) et Peslinus Tursmit, jurati cives Nove civitatis Prag., universis presentibus profitemur, quod coram nobis in pleno judicio pers. constitutus Pescho Colarz noster concivis publice recognovit, se dimidiam sexag. gr. Prag. den. annui census et perpetui ab omni contribucione steura collecta berna exaccione aut quovis alio civitatis onere liberam..., pro quibus juribus sive oneribus ipse Pescho Colarz heredes et successores sui ipsi civitati nostre respondere et satisfacere tenebuntur et debebunt, super domo sua et eius area ac omnibus

sius pertinenciis, sita inter domos Nicolai dicti Hrasak ex una et domine argarethe matris Wolflinisse parte ex altera dicte civitatis, discr. viro agistro Heinrico nostre civitatis notario ementi et recipienti pro se herebus et successoribus suis pro certa pecunie quantitate eidem Peschoni parata et numerata pecunia persoluta rite et racionabiliter vendidisse l habendum etc... et promisit dictus Pescho prefatum dimidie sexagene nsum .. censuare in terminis x... Recognoscimus nichilominus, sepectum mag. Heinricum omnia nostre civitatis jura quoad pretacti census secucionem integraliter peregisse. In cuius rei testimonium nunc sigillum ostre civitatis Maioris presentibus est appensum. Datum a. D. MCCC xagesimo octavo in crastino exaltacionis s. Crucis.

Pečeť rozlámána. — (Orig. někdy kláštera Zbraslavského, nyní c. k. státního chivu ve Vídni. Na rubu pozn.: Pertinet ad subcellerarium. Hic nulla mentio mon. ılae Regiae.)

181.

lášter Zbraslavský opatřil faráři v Kostelci dvě kopy úroku, jak výpovědí zhodčí (v: 1368, 29. Febr.) bylo ustanoveno, a Jenec official vypovídá, že ves Chotouň téhož úroku má býti prosta.

1368, 30. Octobr. Praha.

Nos Ienczo prepositus ecclesie s. Crucis Wratislav., curie archiep. ag. et apost. sedis legati officialis, arbiter arbitrator et amicabilis comsitor inter partes et a partibus infrascriptis videlicet d. Mathia rectore u plebano ecclesie s. Martini parochialis in Costelecz ab una et honorab. relig. viris d. Hermanno abbate et conventu mon. Aule Regie ord. Cisterc. rte ab alia, super omnibus et singulis causis litibus et controversiis inter sas partes super decimis curie duarum araturarum agrorum in et iuxta llam Chotun sitarum et locatarum vertentibus et sentencia diffinitiva per eisdem decimis lata expensisque et impensis in huiusmodi causis ncinde factis electus et assumptus, prout in instrumentis compromissi pronuncciacionis per Symonem notarium publicum de Slawyeticz conctis plenius et liquidius continetur, notum facimus tenore presencium iiversis, quod prefati d. abbas et conventus pronuncciacioni nostre in usis huiusmodi predicte facte in omnibus et per omnia parentes ipsam omnibus suis punctis et clausulis adimplerunt cum effectu et specialiter, iod duas sexagenas gross. Prag. den. census annui perpetui apud Hersnem de Vbarzs et Hermannum eius filium in et super ipsius curia et is agris ibidem pro et nomine decimarum de prefata curia eorum in iotun d. Mathie plebano ecclesie in Costelecz et eidem sue ecclesie pertuo solvendarum pro eodem d. Mathia et eius ecclesia ementes ipsis cundum jus et consuetudinem regni Boemie disbrigando ad tabulas terre posuerunt seu intabulaverunt, de quibus memoratus d. Mathias plebanus clesie in Costelecz et d. Cztyborius sacristanus Wissegradensis ecclesie

Ottykoque de Dusnik armiger, fratres, patroni eiusdem ecclesie in Costelecz, coram nobis personaliter comparentes asseruerunt, se bene fore contentos de empcione census antedicti, et quod memorati d. abbas et conventus ipsi d. Mathie et sue ecclesie de omnibus et singulis in pronuncciacione nostra çontentis plenarie satisfecerunt. Nosque eidem d. Mathie plebano ecclesie in Costelecz et suis successoribus, prout alias in nostra pronuncciacione mandavimus, sic et tenore presencium sub pena excommunicacionis mandamus, ne plus inantea ultra dictum censum de prefata curia in Chotun pro decimis quicquam exigat et exigere presumat a d. abbate et conventu antescriptis, sed eodem censu sint contenti, quam quidem curiam nos ab omni solucione decimarum inantea facienda esse exemptam liberam et solutam nuncciamus harum quibus sigillum officiolatus curie archiep. Prag. antedicte est appensum testimonio literarum. Datum Prage a. D. MCCC sexagesimo octavo die penultima mensis Octobris.

Pečeť officialova schází. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského. nyní v Klement. knihovně čís. 358.)

182.

Rada Staroměstská potvrzuje list z r. 1352 o prodeji půl kopy gr. ku kostelu sv. Ondřeje (při dvoře Zbraslavském v Praze).

1368, 2. Novembris.

Nos Hana Beneschower judex, Enderlinus Stuk etc. [titéž jako v listě předcházejícím 1368, 15. Aug.) jurati cives Maioris civitatis Prag. recognoscimus publice per presentes, quod post unionem civitatum discr. vir plebanus s. Andree literam sigillatam maiori sigillo tunc civitatis Nove datam sub a. D. MCCCLII. in Epiphania D. nobis salvam et integram presentavit, cuius tenor sequitur in hec verba: Nos Andreas Radoch judex, Martinus de Curzim, Bernherus dictus Poswasser, Gallus ligniemptor, Bohunco brasiator, Cunradus vector, Marsiko cerdo, Henricus dictus Knawer, Simon de Schestlicz, Nicolaus piscator, Sheba (?) dictus Tendler, Iohannes carnifex et Wenceslaus pellifex, cives et jurati Nove civitatis Prag., recognoscimus et testificamus, quod Iaroschius brasiator vendidit sponte suo et heredum suorum nomine . . super domum suam una cum area sitam penes domum Bernheri in summitate fori et in dicta nostra Nova civitate Prag. mediam marcam perpetui census annui, exemptam seu liberam ab omni exaccione seu civitatis steura, triginta duos grossos pro marca media computando, coram nobis in publico judicio resignavit discr. plebano s. Andree ementi et recipienti pro ecclesia s. Andree sita ante curiam monachorum de Aula Regia in Antiqua civitate Prag. pro quinque sexag. gr. den. Prag., ita videlicet quod Iaroschius, heredes successores sui aut dicte domus possessores, qui fuerint pro tempore, sedecim grossos Prag. ad f. s. Georgii prox. et sedecim gr. in f. s. Galli exnunc

singulis annis dare et solvere debeant censuando in omnem eventum pretacto d. plebano .. de domo antedicta. Quandocunque autem in aliquo predictorum terminorum et infra VIII dies census debitus non fuerit solutus, extunc statim... plebanus potestatem plenariam [habeat] in ipsa domo ipsiusque pertinenciis pro ipso censu neglecto et insuper pro IV gross. pene nomine auctoritate propria inpignerandi, nullo jure vel judicio desuper requisito et eadem pingnera statim exponere inter judeos vel Christianos super dampno predicti Iaroschii heredumve suorum, hoc nichilominus addendo, quandocunque predictus Iaroschius heredes .. sui eundem censum alias poterint emere ita certum, tunc domus predicta .. debet esse libera et soluta. In cuius rei testimonium nunc sigillum nostre civitatis Maioris presentibus est appensum. Datum innovacionis tempore literarum a. D. MCCC sexagesimo octavo in crastino Omnium sanctorum.

(Copiar. privileg. Aule Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 394—395. — Přepis pozdější taktéž v archivu Oseckém.)

183.

Klášter Zbraslavský prodal úrok 3 kop gr. č. ze vsi Lahovic měšťanu Pražskému Henslovi řeč. Czeislmeister za 30 kop hotově zaplacených; úrok ten však opět dán klášteru na bohoslužby za něho.

1370, 21. Mart.

Nos fr. Hermannus abbas, Wenceslaus prior, Iohannes olim abbas, Iohannes supprior, Iohannes bursarius, Nicolaus camerarius, Iohannes custos totusque conventus monasterii b. Marie virg. in Aula Regia Cisterc. ord. Prag. dioc. recognoscimus tenore presencium universis, quod cupientes condiciones monasterii nostri supradicti facere meliores propter evidentem utilitatem non per errorem aut inprovide sed sollicita ac matura deliberacione prehabitis tractatuque diligenti pluries in nostro capitulo repetito ac nichilominus subsecuto unanimi et communi nostre congregacionis consensu vendidimus et iusto vendicionis titulo vendimus per presentes discreto viro Henslino Czeyslmayster civi Pragensi et suis heredibus tres sexagenas gross. Prag. den. annui et perpetui census in et super bonis nostris et monasterii nostri in villa videlicet Lahowicz pro XXX sexag. gr. predictorum, quas ab eodem Henslino integraliter in numerata pecunia dinoscimus percepisse. Cuius quidem census duas sexag. in anniversario olim Cunradi Clementerii pro singulari fratrum nostrorum consolacione nostro conventui pro pitanciis perpetuis temporibus liberaliter assignavit, ita videlicet, quod in die anniversarii predicti Cunradi in vigiliis defunctorum missarum recommendacionibus tam generalibus quam specialibus et aliis ecclesie suffragiis, prout in nostro monasterio consuetum est fieri officium pro anima eius et progenitorum suorum debite peroretur, terciam vero sexagenam ordinavit, ut in die s. Thome apostoli, in cuius capella

sepultus est Cunradus memoratus, pro fratrum nostrorum recreacione similiter in pitancias elargiri (sic). Si vero nos aut successores nostri in dictis officiis divinis in anniversariis sepedicti Cunradi peragendis quacunque ex causa negligentes reperti fuerimus vel remissi, extunc cui vel quibus hoc a premisso Henslino Czeyslmayster aut suis heredibus vel successoribus ex certa sciencia velut executoribus seu tutoribus commissum fuerit, iuxta eorum conscienciam dictum censum ad aliam ecclesiam quamcunque vel ad aliud monasterium transferre poterint, aut ipsum convertere in alia opera pietatis contradiccione nostra qualibet non obstante, hoc nichilominus expressius adiecto, quod quandocunque ex divina ordinacione predictum censum III sexag. alibi et super bona aliena comparare vel emere poterimus . ., que testimonio firmaverimus, extunc bona nostra predicta et villa videlicet Lahowicz ab huius monasterii censu soluta ammodo et libera permanebunt, litteraque presens nobis absque omni obloquucione restitui debetur, nec peramplius super omnibus premissis testimonii debet habere firmitatem. In cuius rei evidens testimonium et robur perpetuo valiturum sigilla nostra abbatis videlicet et conventus predictorum de certa nostra sciencia presentibus sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCCLXX in die s. Benedicti abbatis.

(Orig. v arch. metropol. kapitoly Pražské, přepis v archivu zemském.)

184.

V rozepři mezi opaty Plasským a Zlatokorunským zvoleni byli za rozhodčí opatové Jarloch (Gerlacus) Pomucký a Heřman Zbraslavský, kteří dne 8. ledna 1371 v klášteře Plasském (in capella superius sita, ubi abbates sua commoda specialia habere consueverunt) u přítomnosti veřejného notáře Ludvíka řeč. Kojata z Hoštic výpověď učinili a sice tak, že opat Zlatokorunský má zaplatiti 100 kop gr. pr. v pěti lhůtách a to v klášteře Pomuckém, odkud si opat Plasský peníze ty má vzíti. Svědkové: Conradus decanus Wissegrad, mag. Hermann de Tormunde, Jacobus prior in Karnstein, Michael magister conversorum in Nepomuk, Nicolaus de Creswicz et Arnoldus de Kralowicz ecclesiarum plebani et alii.

1371, 8. Ianuar. Plasy.

(Orig. knihovny Klement. čís. 369.)

185.

Mikuláši Mikulášovu z Vilémovic, kněži Olomouc. diecéce, dána provise na beneficium téže diecése, při čemž zároveň odvolána dřívější provise na beneficium kláštera Zbraslavského dříve vyslovená, však posud nevydaná.

1372, 29. Maii. Pons Sorgie.

(Přepis z arch. Vatikánského.)

186.

Beneš z Královic slibuje klášteru Zbraslavskému, že chce držeti a zachovávati všecky podmínky, které obsaženy jsou v původní listině, týkající se prodeje klášterního statku v Letkách.

1373, 7. Septembr. Praha.

In nomine x. Ego Benessius de Cralowicz heredesque et successores mei quicunque, bonorum in Letka possessores, tenore pres. recognoscimus universis tam presentibus quam futuris publice protestantes, quod Rev. viro d. Hermanno abbati mon. b. Marie virg. in Aula Regia . . totoque conventui eiusdem omnes clausulas et condiciones continentes in litera originali nostra, quam habemus super empcione bonorum in Letka, traditam quondam nobili viro Wilhelmo nato olim Swinkonis de Hasenburg per honestum virum Iacobum de Rochow*) dictum Album suum venditorem, quam eciam deinceps idem d. Wilhelmus eadem bona in Letka vendendo tradidit et resignavit predictam literam Sulkoni de Nuczhnicz, fratres vero pretacti Sulkonis videlicet Czenko et Michalecz ulterius nobis bona in Letka vendentes ipsam literam nobis tradiderunt resignando, tenere et observare sine quovis malo dolo volumus et debemus totaliter integre et ex toto. Quod si non fecerimus, extunc nos sponte et voluntarie subiicimus dampnaturos in omnibus penis et condicionibus, prout tenor litere originalis edocebit. Promittimus eciam dicto d. Hermanno abbati, qui est vel qui pro tempore fuerit, suoque conventui . . de illis bonis nostris in Letka contiguis bonis seu adiacentibus ad dictum monasterium spectantibus non nocere quibuslibet nocumentis, sed eisdem bona voluntate in omnibus obtemperantes bona eorum in quantum possumus protegere pocius volumus et tueri proteccione cum fideli. Ut ergo prescripta omnia . . . rata teneantur et firma, sigillum meum Benessii de Cralowicz predicti, in testimonium vero sigilla Iesconis de Cralowicz fratris mei et Iacobi Albi de Cralowicz, nec non Otthiconis de Wyssne, fidedignorum virorum, ad preces meas presentibus sunt appensa. Datum et actum Prage in curia d. abbatis de Aula Regia a. D. MCCC septuagesimo tercio in vigilia Nativitatis s. Marie.

Čtvero pečetí přivěšených schází. — (Pergam. orig. kláštera Zbrasl. nyní v Klement. knihovně čís. 382.)

187.

Císař Karel IV. odevzdává kapli sv. Michala pod Vyšehradem bratřím Coelestinům.

1374, 31. Augusti. Praha.

Karolus Quartus x. Notum facimus . ., quod dudum clare mem. illustris Elizabeth olim regina Boemie, mater nostra carissima, capellam s. Michaelis

*) Viz listinu 1361, 24. Maii.

sub Wissegrado in Praga cum suis redditibus, censibus, proventibus et pertinenciis universis pro cultus divini augmento monasterio sanctimonialium s. Anne alias s. Iohannis Bapt. secundum instituta et sub cura fr. predicatorum in loco, qui dicitur Vgesd sub monte Petrino in suburbio civitatis Prag. degencium, incorporari procuraverit perpetuo et uniri, taliter videlicet quod rectori capelle predicte, qui esset pro tempore, moniales ipse pro sustentacione congrua tenerentur annis singulis XII solvere sexagenas, quas eciam solverunt hucusque, nos considerantes vero piam monialium et monasterii predicatorum (sic) cupientesque peramplius cultum augeri divinum de voluntate . . et expresso consensu Ser. Elizabeth Romanorum imperatricis . . consortis nostre carissime, que tamquam regina Boemie jus patronatus prefate capelle hactenus obtinebat, venerab. Iohannis Prag. archiepiscopi . . loci ordinarii monialium predictarum, nec non rectoris dicte capelle moderni, qui voluntarie resignavit eandem, et aliorum quorum videbatur quomodolibet interesse, in dicta capella s. Michaelis nonnullos fratres ordinis Celestinorum, qui facientes collegium domino iugiter in illa deserviant, quibus eciam de sustentacione congrua providebimus auctore domino in futurum, instituendos et collocandos non inprovide neque per errorem sed animo deliberato decrevimus et decernimus per presentes, volentes, ut exnunc inantea imperpetuum moniales prefate a prestacione XII sexag. predictorum, quas rectori predicte capelle, ut premittitur, solvere . . consueverunt, immunes sint et penitus absolute, quas et nunc a presentacione solucionis predicte absolvimus et dicimus absolutos, presencium sub imperialis nostre Maiestatis sigillo testimonio literarum. Datum Prage a. D. MCCC septuagesimo quarto indic. XII. secundo Kal. Septembris regnorum x.*)

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 397—398.)

188.

Dům řečený Jerusalem darován řádu Cistercienskému.

1374, (17. Decembr.)

Litera Caroli IV. Romanorum Imperatoris et Bohemia regis super donatione domus s. Bernardi Antiquae civitatis Prag. vulgariter Iherusalem dictae a. 1374.

Tento regest uveden v Katalogu archivu Zbrasl. při písmeně P. čís. 7. a vztahuje se patrně na list císaře Karla IV. z r. 1374, 17. pros., kterýmž daroval kapli a stavení Jerusalemské řádu Cisterc. se zvláštním věnováním pro studia theologická na učení Pražském. (Tomek, Děj. Prahy II. 177.) Přepis listu Karlova (»Litera Karoli imp. super donacione Iherusalem«) někdy kláštera Zbraslavského nalézá se nyní v c. k. státním archivu vídeňském.

*) Listina tato týká se jen nepřímo kláštera Zbraslavského, poněvadž ale o kapli sv. Michala nejsou počátky dobře známy (Tomek, Děj. Prahy II. 241.), podáváme listinu Karlovu, která snad jinde se nezachovala, v plném znění.

189.

Opat Zbraslavský propůjčil dům blíže kostela sv. Ondřeje na Starém městě Pražském k obývání faráři téhož kostela.

1375, 15. Maii. Praha.

In nomine x. Anno nativ. eiusdem MCCC septuagesimo quinto ind. XIV. die XV. m. Maii hora q. terc. in sala domus et curie abbatis Aule Regie sita in Maiori civitate Prag. pontificatus . . Gregorii pp. XI. anno quinto in mei notarii publici infrascripti testiumque presencia subscriptorum ad hoc spec. vocatorum et rogatorum constitutus personaliter hon. vir. Petrus plebanus s. Andree ecclesie Prag. recognovit . ., quod domus illa, que est iuxta ecclesiam et in qua predecessor suus habitavit, non est ecclesie nec spectat ad eandem, sed est de curia abbatis mon. Aule Regie predicti et in area curie ipsius sita et quod ad eam jus non habet nec ipse nec ecclesia. Eciam supplicavit d. abbati, ut eam sibi commodaret usque ad beneplacitum ipsius d. abbatis.*) Et d. abbas graciose exaudiens eum recepta promissione ab ipso plebano, quod sine difficultate et condicione quacunque post mensem, medium annum vel post unum annum aut quandocunque d. abbas requiret et monebit eum de evacuacione domus, quod incotinenti evacuabit et cedet de eadem. Dominusque abbas concessit et commodavit dictam domum graciose plebano prefato. De quibus omnibus et singulis d. abbas predictus petiit sibi per me notarium publicum infrascriptum confici unum vel plura publ. instrumenta. Acta sunt hec anno x. quibus supra, presentibus . . d. Iohanne bursario, Mauricio subcellerario, Bohuslao de Merclin studente, Dominico aurifabro et Iohanne capellano dicti d. abbatis, clericis Prag. dioc. pluribusque testibus x.**)

Et ego Nicolaus Gyrziconis de Nezdicz clericus Prag. dioc. publicus auct. imper. notarius recognicioni et commendacioni domus . . . presens interfui eaque omnia manu propria conscripsi et in hanc publ. formam redegi, signoque meo . . consignavi x.

(Perg. orig. v archivu kláštera Oseckého čís. 39. — Přepisy v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 399—400. a o sobě v archivu Oseckém. — Český překlad této listiny též v arch. kláštera Oseckého.)

190.

Úrok 1½ kopy gr. Pr. na domě měšťana Malostranského od kláštera Zbraslavského koupen za 15 kop.

1375, 15. Novembris.

In nomine x. Nos Bohuslaus dictus Hrubecz de Schonanger judex, Maczco magister civium, Iohannes dictus Parczifal, Michael dictus Cuklico,

---

*) Otištěno u Hammerschmida, Prodromus 218.

**) K této záležitosti vztahují se bezpochyby zápisy v »Soudních aktech konsist.« né vydání sv. I. str. 133 a II. str. 53, 319 a j.

Woytiecho, Slawco, Iohan Obiestlonisse, Pessico, Wenceslaus dictus Huzwa, Bonda, Hanco carnifex, Henricus in acie et Iessco carnifex Slanensis, cives jurati Nove civitatis sub castro Prag., recognoscimus universis presencium inspectoribus publice protestantes, quod discr. vir Ienko currifex et Katherina conthoralis sua, orphana olim Benessii gladiatoris concivis nostri, coram nobis inter quatuor scampna iudiciaria, dum iudicio pleno presideremus contestato, ubi quevis hominum gesta plenum robur obtinent firmitatis, personaliter constituti sponte et libere recognoverunt et fassi sunt, se suo heredum ac successorum suorum nomine alteram dimidiam sexag. gr. Prag. den. census annui perpetui et liberi ab omnibus collectis, contribucionibus, bernis, vigiliis et ab aliis quibuslibet juribus et oneribus nostre civitatis penitus exempti, quam habent et habuerunt in et super secunda domo olim Fridlini aurifabri, concivis nostri, sita penes domum Girziconis dicti Neuzil in platea a dextris ad pontem Prag. transeundo, pro quindecim sexag. gr. Prag. predictorum ipsis plene persolutis rite et racionabiliter vendidisse et resignasse honorab. et relig. viris d. Hermanno abbati totique conventui mon. b. Marie virg. in Aula Regia x. pro pitancia ipsorum ad habendum, tenendum, percipiendum et jure hereditario perpetuo possidendum pacifice et quiete per omnia in hunc modum, videlicet quod ipsius census medietas scilicet XLV gr. in s. Georgii et totidem grossi Prag. den. in s. Galli festis singulis exnunc et deinceps sub anno quolibet occurrentibus in omnem eventum de dicta domo et area ac earum pertinenciis perpetuo solvi debent ac debet. Et si unquam moneta presens fuerit immutata, extunc valor dictorum grossorum solvi et adimpleri debebitur pagamento et solucione tunc temporis grato accepto dativo pariter et transitivo in singulis festis memoratis. In quocunque autem predictorum festo festorum et infra octavam immediate sequentem census in hac parte debitus non fuerit persolutus, extunc super huiusmodi censum non solutum sex grossi nomine pene mox accrescent et accrescere debent et consimilis pena crescere debet singulis septimanis tamdiu, quamdiu prescriptus census una cum omnibus penis suis prenotatis fuerit integraliter persolutus, pro quibus tamen censu videlicet et penis non solutis prefatus d. abbas et ipsius conventus aut qui pro tempore fuerit poterit, dum sibi placuerit, per certum suum nuncium cum adiutorio judicis et juratorum nostre civitatis, qui pro tempore fuerint, omnes et singulos dicte domus possessores et inhabitatores quoslibet in dicta domo et area et pertinenciis earum tamquam in bonis propriis licite inpignorare in tantum et tociens, in quantum et quociens necessarium fuerit et oportunum et quousque dictus census una cum omnibus penis suis preexpressis fuerit plene et integraliter persolutus. Si vero pignora pro dicto censu et penis sufficiencia nequiverint per unius anni revolucionem in dicta domo et area ac earum pertinenciis inveniri, tunc statim dicta domus et area cum suis pertinenciis universis ad prefatum d. abbatem et ipsius conventum, qui pro tempore fuerit, devolvi debet omnis contradiccionis impedimento remoto. In

cuius rei testimonium evidens et robur firmius valiturum sigillum maius nostre civitatis predicte de certa nostra sciencia presentibus est appensum. Datum et actum a. D. MCCC septuagesimo quinto feria quinta proxima post f. s. Martini incliti confessoris.

Na rubu poznamenáno (rukou snad jen o něco málo pozdější): Litera super domo hastificis in Minori civitate. Census Wolflini sutoris 1½ sexag. — Pečeť schází. — (Pergam. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 397. — Přepis v rukop. 2 B 18 čís. 131.)

191.

Úrok 1 kopy gr. Pr. na domě měšťana Malostranského koupen od kláštera Zbraslavského.

1376, 7. Augusti.

In nomine x. Nos Wenceslaus rasor pannorum judex, Pessco dictus Teska magister civium, Pertholdus, Bohunco Lodherii, Benessius, magister Petrus dictus Noss, Ieklinus carnifex, Pessco dictus Ssanth, Sdenco, Waneczco barbatus, Hanco Bernhardi, Cunsso Cottrati et Ienko brasiator, cives jurati Nove civitatis sub castro Prag., recognoscimus ... et testificamur, quod discr. vir Hassco Sskudlonis concivis noster coram nobis inter quatuor scampna judiciaria dum judicio pleno presideremus contestato ... pers. constitutus sponte et libere recognovit et fassus est, se suo et d. Dorothee uxoris sue et omnium heredum ac successorum suorum nomine in et super domo sua et eius area sita in acie penes domum domini de Hazenburg et Pessconis dicti Tesska parte ex altera in platea Strahoviensi in nostra civitate unam sexag. gr. Prag. den. census annui perpetui et liberi ab omnibus collectis, contribucionibus, vigiliis et ab aliis quibusvis oneribus ac juribus nostre civitatis penitus et exempti pro decem sexag. gr. predictorum sibi plene persolutis rite ac racionabiliter vendidisse et assignasse hon. et relig. viris d. abbati et conventui mon. b. virginis in Aula Regia ad habendum, tenendum, percipiendum et jure hereditario perpetue possidendum per omnia in hunc modum, videlicet quod ipsius census medietas puta XXX gr. in s. Georgii et totidem gr. in s. Galli festis singulis exnunc et deinceps quolibet anno occurentibus . . solvi debent. Et si unquam moneta presens fuerit immutata etc. (jako v listině dd. 1375, 15. Novembr., trest stanoven na 4 gr. týhodně). In cuius rei testimonium ... sigillum maius nostre civitatis ... est appensum. Datum et actum a. D. MCCC septuagesimo sexto feria V. proxima ante f. s. Laurencii martyris gloriosi.

Pečeť schází. — (Pergam. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 403.)

192.

Arcibiskup Pražský potvrzuje úmluvu mezi farářem v Zlatníkách a měšťanem Pražským, kterýž držel dvůr s poplužím v Břežanech od kláštera Zbraslavského, strany desátků ku kostelu povinných.

1377.

Iohannes d. gr. archiepiscopus x. notum facimus . ., quod constituti coram nobis discr. viri Vitus plebanus ecclesie in Zlatnik ex una et Mathias dictus Goldner civis Maioris civitatis Prag. parte ex altera confessi sunt sponte et libere, qualiter matura deliberacione et tractatu inter se prehabitis ordinacionem fecerunt modo et ordine infrascriptis. Primo quod Matthias dictus Goldner civis predictus singulis annis perpetuis futuris temporibus sedecim strich. frumenti, videlicet IV siliginis, IV tritici, IV ordei et IV avene, de curia et araturis, quas in Brzezan a dd. abbate et conventu mon. Aule Regie infra fines et limites dicte parochie in Zlatnik obtinet, plebano ecclesie predicte solvere pro et nomine decime debeat et teneatur dare et assignare cuiuslibet sine renitencia et contradiccione, quodque eciam divina officia in capella sita ibidem in castro Brzezan poterint peragi et celebrari, ita tamen quod oblagia seu offertorium, que in dicta capella obtinerent seu offerentur, plebano ecclesie predicte in Zlatnik sine dolo et fraude debeant dari pariter et assignari. Supplicatum igitur nobis humiliter . . , quatenus ordinacionem huiusmodi ac omnia et singula suprascripta auctorizare . . . et confirmare dignaremur. Nos ipsorum supplicacionibus . . . inclinati, attendentes eciam dicte ecclesie et plebano ipsius ex hoc commodum reportare, ipsam igitur . . . ratificamus et . . . auctoritate ordinaria confirmamus. In cuius rei testimonium presentes literas fieri et sigillorum nostrorum appensione jussimus communiri. Datum Prage a. D. MCCC septuagesimo septimo (sic).

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 405. — Výtah otištěn v Libri Erect. str. 138.)

193.

Úrok $1^1/_2$ kopy gr. na domě v Novém městě Pražskem prodán.

1378, 5. Februarii. Praha.

Noverint universi, quod ego Ieremias de Praga, olim Iohannis dicti Florin de Gorlicz filius, tenore pres. recognosco meo heredum et successorum meorum [nomine], me super domo Otlini pergameniste in platea fabrorum dicte Nove civitatis inter domos Vle Silwerczaiger parte ab una et Frenczlini cingulatoris parte ex alia sita et eius area unam cum dimidia sexag. gross. Prag. den. census annui et perpetui ab omni civitatis onere soluti liberi et exempti, quam eadem super domo habere dinoscebar et prout in libro civitatis clarius et lucidius est expressum, discr. viro Mathie Goldner

Maioris civitatis Prag. civi, heredibus et successoribus suis quibuslibet rite et racionabiliter justo vendicionis titulo pro quadam certa summa pecunie michi per ipsum Mathiam plenarie persoluta vendidisse. Cuius quidem census medietas . . . in f s. Georgii . . . et alia medietas . . . in f. s. Galli . . . solvi debent etc. . . . (obyčejná ustanovení). Et qui hanc literam habuerit, eidem jus competit omnium premissorum. In quorum evidenciam sigillum meum, in testimonium vero sigilla prud. virorum Nicolai Wolbrami et Velicionis trubacz consulum seu juratorum civium Nove civitatis Prag. ad preces meas presentibus sunt appensa. Datum Prage feria sexta post f. purificacionis s. Marie virg. proxima a. D. MCCC septuagesimo octavo.

Tři pečeti, dosti dobře zachovalé. — (Orig. někdy kláštera Zbraslavského, nyní v c. k. státním archivu Vídeňském. — Na rubu: Super domo Ortlini pergameniste 1½ sexag).

194.

Notářská listina o jednání před soudem officialovým v rozepři mezi kláštery Zbraslavským a Ostrovským o jakési pozemky.

1378, 17. Iulii. Praha.

In nomine x. Nos Ienczo prepositus s. Crucis ecclesie in suburbio civitatis Wratislaviensis, canonicus Prag. et Wissegrad., curie archiep. Prag. officialis, notum facimus universis presentes literas seu presens publicum instrumentum et transsumptum inspecturis, quod constitutus personaliter in presencia nostra, nobis in domo habitacionis nostre pro tribunali sedentibus, ven. ac relig. vir d. Hermannus abbas mon. Aule Regie, Mauricius bursarius, Iohannes provisor, Iohannes subcellerarius et Iohannes studens in Ierusalem, fratres professi monasterii antedicti, nomine suo et tocius conventus nobis proposuit, quia quoddam instrumentum publicum seu transsumptum, per Gregorium notarium actorum curie archiep. manu propria . . . conscriptum sede archiep. Prag. vacante et sigillo officiolatus curie archiep. Prag. tempore administracionis, quo tunc utebamur in officio officiolatus locumtenencie, sigillatum, per Prag. capitulum ad hoc tunc electus et deputatus, asserens dictum instrumentum ex casu fortuito per voraginem ignis fuisse et esse prout et est consumptum, prout hoc per prothocollum dicti Gregorii notarii nostri sufficienter edocebat, tangens et concernens metas, granicias, fines et limites monasterii Aule Regie ex una et monasterii s. Iohannis Bapt. in Insula . . . parte ex altera, petens illum prothocollum auctoritate nostra et decreto mediante per dictum Gregorium in formam publici instrumenti redigi, ne copia probacionis per deperdicionem dicti instrumenti dicto monasterio Aule Regie deficiat, reformari. Nos itaque Ienczo predictus peticioni utpote juste et racionabili . . . favorabiliter annuentes prefatum prothocollum in hanc publicam formam redigi, conscribi et reformari mandavimus et fecimus per Grego-

rium notarium actorum infrascriptum, volentes et omnino decernentes, quod huiusmodi instrumento publico . . . in omnibus et per omnia in agendis tam in judicio quam extra . . . tamquam dictis literis et transsumpto originali . . . adhibeatur plena fides, quibus omnibus et singulis nostram auctoritatem interposuimus et decretum et sigilli nostri officiolatus . . . jussimus appensione communiri. Tenor vero dicti prothocolli de verbo ad verbum per nos lectum, visum, diligenter inspectum et examinatum ac recognitum sequitur per omnia in hec verba. In nomine x. Nos Ienczo prepositus . . . administrator archiep. Prag. sede vacante per capitulum Prag. deputatus, officiolatus locumtenens, notum facimus . . ., quod relig. vir fr. Nicolaus professus mon. Aule Regie dictus magister conversorum, procurator et proc. nomine d. Iohannis abbatis totiusque conventus mon. predicti, prout hoc per procuratorium in pargameno scriptum et sigillis duobus pendentibus videlicet abbatis et conventus iam dictorum sufficienter edocebat, coram nobis proposuit, quod olim quedam pronuncciacio per honorab. d. Fridericum de Karlstein canonicum Olomuc. et plebanum in Neumburga Prag. dioc., arbitrum . . . ad hoc legitime electum et receptum, facta extitisset inter abbatem et conv. mon. Aule Regie ex una et abbatem et conv. mon. in Insula . . . parte ex altera et eadem pronuncciacio esset facta coram publico notario videlicet Iohanne b. m. de Lusczienicz Prag. dioc. publico auct. imperiali nec non actorum curie archiep. Prag. jurato notario. Et quamvis dictus Iohannes notarius debuisset de huiusmodi pronuncciacione scripsisse publicum instrumentum, tamen antequam huiusmodi instrumentum scripsisset viam fuit universe carnis ingressus, et cum idem Iohannes notarius predictam pronuncciacionem in suis prothocollis inseruisset et manu propria scripsisset . . . nobis idem fr. Nicolaus humiliter supplicavit, quatenus, ne monasterio predicto Aule Regie contra probacionem in premissis deficeret, de predictis prothocollis in dicto negocio faceremus confici unum vel plura publ. instrumenta et ea autenticari secundum legitimas sancciones. Nosque precibus dicti fr. Nicolai . . . annuentes predictos abbatem et conv. mon. de Insula citari mandavimus et fecimus ad certum peremptorium terminum competentem ad videndum fieri publicacionem et autenticacionem supradictas, vel ad dicendum causam racionabilem . . . quare hoc fieri non deberet. In quo quidem termino comparuerunt coram nobis . . . prefatus abbas de Insula ac magistri Borsso archidiaconus Bechinen. et Budko, asserentes se syndicos monasterii de Insula, parte ex una et prefatus fr. Nicolaus parte ex altera, et exhibito coram nobis prothocollo dicti Iohannis notarii idem fr. Nicolaus petivit instanter, ut predictum prothocollum redigi faceremus in publicam formam per notarium nostrum, ex adverso vero abbas de Insula, Borsso et Budko predicti petiverunt copiam prothocolli predicti et terminum ad dicendum contra ipsum. Nos vero copiam prothocolli eis petentibus dari mandavimus terminumque . . . ad dicendum contra idem prothocollum . . duximus assignandum. In quo quidem termino comparuit prefatus fr. Nico-

laus et eciam predictus Budko, idemque fr. Nicolaus petivit cum instancia, quatenus ad antedictam autenticacionem et instrumenti concepcionem procedere dignaremur. Nos itaque viso et diligenter inspecto prothocollo receptaque sufficienti informacione a notariis nostris, videlicet (Alberto de Wyczow (sic, Woycow?), Gregorio, notariis actorum curie Prag., Petro Lodherii de Praga, Petro capituli (notario) de Drahonicz, Petro de Bechina, Iencone Drahusconis de Praga, Henrico de Uslaria, notariis publicis, qui omnes dictam scripturam inspicientes diligenter per juramentum suum, quod ibidem prestiterunt coram nobis, asseruerunt, dictum prothocollum esse conscriptum per Iohannem b. m. de Lusczienicz predictum notarium, et hoc ipsum predictus mag. Budko affirmabat. Nos vero prefatum prothocollum in hanc publicam formam redigi et conscribi mandavimus et fecimus per Gregorium . . . infrascriptum, volentes et decernentes, quod huiusmodi instrumento . . . plena fides adhibeatur, ac si . . . per prefatum Iohannem de Lusczienicz in publicam formam manu propria redactum extitisset. Quibus omnibus et singulis nostram auctoritatem interposuimus et decretum. Tenor vero dicti prothocolli sequitur per omnia in hec verba. Anno D. MCCC sexagesimo primo indic. XIV. die sexta m. Maii hora q. vesp. in sala inferiori domus d. Petri officialis constitutus personaliter d. Fridericus plebanus in Neumburga arbiter in presencia d. Iohannis abbatis, Hermanni bursarii, Francisci notarii, Petri magistri curie in Slaps mon. Aule Regie ex una, nec non Bohuslai abbatis, Theodrici prepositi Slanensis, Divissii prepositi in Skala, Hermanni infirmarii, Dyepoldi capellani mon. de Insula pronuncciavit in scriptis prout continetur, et d. Iohannes abbas et fratres sui emologaverunt pronuncciacionem, et abbas de Insula dixit, quia si posset contradiceret, sed prout promisit eam oportebit et oportet ratam et gratam tenere, presentibus d. Petro officiali predicto, Nicolao Cadanensi canonico Wissegrad., Alberto de Woycow actorum, Martino Hylprandi, mag. Petro, Dirzcone de Plessnicz, publicis notariis. Ibidem eciam apposuit decretum d. officialis super compromissis presentibus predictis. Item tenor pronuncciacionis, super qua dictum prothocollum est conscriptum, sequitur per omnia in hec verba. Ego Fridericus Stromayri etc. (viz Výpověď rozhodčí dd. 1361, 7. Maii). In quorum omnium testimonium presens prothocollum in formam publici instrumenti redigi et scribi per Gregorium notarium publ. infrascriptum mandavimus et sigilli nostri curie archiep. Prag. officiolatus . . . muniri. Datum et actum a. D. MCCC sexagesimo quarto ind. II. die XIII. m. Septembris . . . in curia archiep. Prag. in consistorio in loco, ubi officialis Prag. pro tribunali presidere consvevit, presentibus . . . d. Nicolao de Gyczyn, Iohanne de Bossilecz eccl. plebanis, mag. Iohanne Drahussconis de Thyssow (?), Budkone, Iencone Drahusconis de Praga, advocatis consistorii Prag., Alberto notario actorum curie Prag. predicto, Petro Lodherii de Praga Iohanne de Zahorzano, notariis publicis et aliis x.

Acta sunt hec a. D. MCCC septuagesimo octavo ind. I. die XVII. m. Iulii hora quasi sexta pontific. Urbani pp. VI. anno primo in domo habitacionis nostre sita in Vgezd sub monte Petrino in curia ad latus capelle site in curia nostra predicta, presentibus . . . d. Iacubcone canonico Wissegrad. et plebano in Kopanina, Iohanne presbytero seculari de Werona notario d. abbatis mon. Aule Regie predicti, Wenceslao dicto Misca de Lucohorzan, Petro de Radessow, publicis notariis, Duchcone de Slana clerico, Nekmiro dicto Rokoss de Telcz, Stankone de Zabowrzesk, Andrea de Stymericz, Iohanne de Kamenicz, clientibus familiaribus d. abbatis predicti, testibus ad premissa vocatis spec. et rogatis.

Et ego Gregorius quondam Petri de Zabowrzesk Prag. dioc. publicus auct. imperiali nec non actorum curie archiep. Prag. juratus notarius prescriptis omnibus . . . presens interfui . . . aliisque arduis occupatus negociis solus scribere non valui sed per alium notarium . . . scribi procuravi, facta tamen diligenti . . . collacione cum prothocollo originali . . . subscripsi signoque meo . . . consignavi x.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 321—334.)

195.

Klášter Zbraslavský pronajal svou ves Chotouň bratřím Ctiborovi, sakristanovi Vyšehradskému, a Otikovi panoši z Dušník na čas jich života.

1378, 22. Iulii.

Nos fratres Hermannus abbas, Iohannes prior, Iohannes olim abbas, Iohannes supprior, Mauricius bursarius, Fridericus camerarius totusque conventus mon. Aule Regie x. recognoscimus . ., quod nos nobiscum et inter nos matura deliberacione et consilio prehabitis, condicionem monasterii nostri predicti cupientes facere meliorem, villam nostram Chotun nuncupatam, ad nos et prefatum monasterium nostrum pleno jure et meri dominii spectantem et pertinentem, cum omnibus censibus, agris cultis et incultis, silvis, rubetis, pratis, pascuis, rivulis, aquis aquarumve decursibus, aliis . . juribus ac pertinenciis . . una cum curia et agris ad ipsam spectantibus, pro hyemalibus tunc temporis seminatis et ad estivalia seminandis nostris tamen seminibus eis ad hoc relictis ibidem, prout eandem hucusque tenuimus in suis metis et limitibus universis, discr. viris d. Sczyborio sacrestano Wissegrad. ecclesie et Ottoni clienti de Dussnik, fratribus germanis, ad tempora duntaxat vite ipsorum pro centum sexag. gr. Prag. den., quas ab eisdem fatemur nos percepisse integraliter ex toto et in evidentem monasterii nostri utilitatem convertisse, vendidimus et exposuimus ac sub condicionibus infrascriptis locavimus solum ad tempora vite eorum, ita videlicet quod prefata villa Chotun bonaque singula et universa ad ipsam pertinencia pro tempore, quo prefati fratres eam tenuerint seu retinuerint, ab omni solucione nobis et monasterio nostro inantea facienda

debet esse libera, eciam si nobis et ipsi nostro monasterio secure (?) contribuciones, juvamenta et alie exacciones quecunque et quociescunque aut quandocunque per personas quascunque ecclesiasticas vel seculares imponantur, preter bernam terre generalem, super qua nobiscum iuxta consvetudinem ceterarum villarum nostrarum debent concordare et nos eisdem in quantum poterimus graciose faciendo. Item si alique aurifodine vel argentifodine aut alterius cuiuscunque metalli in prefatis bonis per sepefatos fratres . . aut suos vel alios quoscunque homines reperirentur et per eos foderentur et laborarentur, extunc quicquid proveniret ex tali labore, ipsi fratres duas partes et nos solum terciam partem recipiemus et ipsa volumus contentari. Item in prefata curia relinquimus nostra animalia infrascripta, IV equas cum fetibus earum et IV equos aratiles estimatos valore V sexag. gr., item III vaccas et XLV oves, duos arietes et quatuor castratos, item unam scropham cum V porcellis unius anni, item LXXXIX pullos VI gallis inclusis, item duos currus beneferratos, duo aratra et duo rastra cum pertinenciis eorundem universis. Et postquam prefati fratres . . ambo rebus exuerentur humanis, extunc prefata villa . . una cum curia et agris . . simul cum edificiis, si qua exstruxerint, seu piscinis vel aliis quibuscunque structuris ad nos et nostrum monasterium predictum libere . . devolventur, animalia vero et pulli per nos in eadem curia . . dimissa et relicta eodem numero et valore per pretactos fratres aut eorum testamentarios ibidem relinquentur. Res vero alie mobiles singule et universe in prefata curia ultra dictum numerum excrescencia, et si que erunt in campis tempore obitus fratrum predictorum, ex pratis messa vel falcata, tritulata vel tritulanda, per heredes Ottonis predicti, si quos ipsum habere contingeret, aut testamentarios seu commissarios d. Stiborii et Ottonis predictorum, feno et straminibus duntaxat exceptis et seminibus tam hyemalibus quam estivalibus ibidem in curia relictis, abducentur et pro ipsorum libitu voluntatis ordinabunt et disponentur. Verum eciam sepetacti fratres . . possunt villam cum omnibus pertinenciis . . eo jure quo possident in alium vel in alias personas transferre eis equivalentes dando locando vel vendendo, si eis necessarium fuerit, aut quocunque alio modo disponere ad tempora vite eorum tantummodo, nichilominus tamen de nostra licencia et consensu nostro expresso et tali homini, quem ad hoc duxerimus acceptandum sub condicionibus omnibus prescriptis et subscriptis. Cum autem per plures annos prenominati fratres . . . predictam villam . . . possiderent et regerent pacifice et quiete, accidit quod unus predictorum fratrum videlicet Otto vocante altissimo viam universe carnis est ingressus, et unus laneus agrorum a prefata curia per cives de Eylaw per instanciam juris et quasdam probaciones est ablatus et agris civitatis predicte applicatus, quem jure mediante nullo modo poteramus obtinere, de cuius carencia et privacione superstes d. Sczyborius quam plura dampna asserebat se exinde percepisse, et pro quibus eciam nos crebrius impugnabat et gravabat monicionibus diversis. Volentes igitur eidem satis-

facere iuxta posse nostrum, pro tali laneo alienato ad suas preces et instancias d. Matthiam plebanum in Kostelecz et ministrum ecclesie Wissegrad. in locum fratris sui admisimus pie record. Ottonis defuncti, qui omni iure et potestate in ipsa villa et curia . . uti et frui debet ad tempora duntaxat vite sue cum ipso d. Sczyborio, sicut olim frater suus... Et pro hac eciam admissione prefatus d. Matthias triginta sexag. gr. Prag. den. nobis et nostro monasterio in pecunia parata dedit et assignavit, quas presentibus fatemur . . percepisse integraliter et ex toto in utilitatem nostri monasterii impendisse. Prefati insuper d. Sczyborius et Matthias nos peramplius in aliquo minime debent impetere, nec de laneo ablato aliqualem occasionem seu mentionem nobis et monasterio obiicere, sed simpliciter sicut pro presenti ipsam villam et curiam cum suis appendiciis universis possident et teneant, debent sufficere et contentari. Nos quoque abbas et conventus predicti nostro et monasterii nostri nomine promittimus bona fide, memoratos d. Sczyborium et Matthiam ac ipsorum testamentarios seu commissarios super omnibus et singulis suprascriptis non impedire, sed eisdem omnia suprascripta rata tenere et effectualiter adimplere. In quorum testimonium . . sigilla nostra abbatis videlicet et conventus . . sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCC septuagesimo octavo in die b. Marie Magdalene.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl, pag. 410—414.)

196.

Urok 10 gr. na domě v Starém městě Pražském prodán měšťanu Staroměstskému (později bezpochyby klášteru Zbraslavskému byl darován).

1378, 9. Octobr.

Noverint universi, quod ego Ieremias Nove civitatis Prag. civis tenore pres. recognosco meo heredum et successorum meorum nomine, me super domo Dytlini seratoris, que condam domus mea fuerat, in platea fabrorum inter domos Frenczlini Helfant parte ex una et Dytlini domum aliam parte ex alia sita et eius area decem gr. den. Prag. census annui et perpetui ab omni civitatis onere soluti liberi et exempti discr. viro Matie Goldnar Maioris civitatis Prag. civi, heredibus et suis successoribus quibuslibet, rite et racionabiliter iusto vendicionis tytulo pro quadam certa pecunie quantitate michi plenarie persoluta vendidisse. Cuius quidem census medietas puta V. gr. in f. s. Georgii proxime nunc venturo et alia medietas . . . in f. s. Galli deinde proxime affuturo isto et alio anno et sic deinceps aliis annis singulis anno quolibet occurrentibus . . solvi debent contradiccione et dilacione qualibet non obstante. Quandoquidem autem in aliquo premissorum festorum festo et infra VIII dies . . deinde continuos census . . debitus non solveretur, extunc statim super ipsum censum non solutum crescet unus grossus nomine pene statim et consimilis pena deinde crescet

septimana qualibet, quamdiu ipse census plenarie non fuerit persolutus. Pro quibusquidem censu et penis non solutis prefatus Matias . . poterit ipsum Dytlinum heredes et successores suos . . inpignorare. Et qui hanc literam habuerit, eidem jus competit omnium premissorum. In cuius rei testimonium sigilla prud. virorum Martini Rotlew judicis et Weliconis Trubacz ac Chotkonis de Broda consulum seu juratorum civium Nove civitatis Prag. ad. preces meas pres. sunt appensa. Datum Prage sabbato post f. s. Franczisci a. D. MCCC septuagesimo octavo.

Tři pečeti v bílém vosku, dobře zachovalé. — (Pergam. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 431.)

197.

Vesnice Libšice a Letky z odkazu mnicha kláštera Zbraslavského Františka pro klášter zakoupeny; při tom ustanovení téhož, jak s úroky z vesnic těch vycházejícími v klášteře má naloženo býti.

1379, 13. Ianuar.

Nos fr. Hermannus abbas, Iohannes prior, Iohannes olim abbas, Henricus supprior, Mauricius bursarius, Fridericus camerarius, Iohannes succellerarius totusque conventus mon. b. Virginis in Aula Regia x. constare volumus omnibus, quorum interfuerit seriem inspicere presencium literarum, quod fr. Franciscus dictus Phundel, domus nostre professus, non solum divine servitutis milicie per religionis ingressum se mancipare cupiens verum eciam terrenam substanciam in celestes thezauros commutare desiderans eterna temporalibus preferendo, temporibus predecessoris nostri Iohannis fel. record. olim abbatis ante ipsius religionis introitum centum sexag. gr. Prag. den. impendere studuit pro censu perpetuo, decem videlicet sexag. eiusdem monete testamenti nomine ob sue et progenitorum suorum animarum remedium in pios usus nostri conventus et in decorem ecclesie cottidie expendendas. Quas quidem C sexag. in empcione villarum Lubschicz videlicet et Lettek nobis constat fore impensas totaliter pecunia in parata, et de hiis duabus villis idem census X sexag. dari debuit ad monasterium nostrum predictum et adhuc solvi debet conventui nostro in solacia et pitancias speciales secundum modum et ordinem tunc temporis deputatum. Sed quia census iam dictus ex defectu pauperum hominum, qui eum solvere debent, non cedit complete, sed solum pro decem sexagenis septem proveniunt, quibus memoratus fr. Franciscus quinque addidit sexagenas et succellerario nostri monasterii assignavit, ut pro eisdem quinque sexag. censum medie sexag. emat et comparet in loco sibi competenti et octavam mediam sexagenam solvat idem succellerarius aut qui pro tempore fuerit de villa Lubschicz singulis annis imperpetuum in omnem eventum integraliter et ex toto pro censu fr. Francisci iam predicti, quem

censum idem fr. Franciscus per alium ordinacionis modum, quam antea fuerat ordinatum, nostro cum favore et consensu ordinavit et ordinat pro presenti amodo distribuendum sub hac forma temporibus imperpetuum successuris. Primo de illis octava media sexag. custos monasterii nostri, qui est aut qui pro tempore fuerit, quartam mediam sexag. integraliter percipere tenetur omni anno simul et semel et hoc de censu s. Galli pro usu et decore ecclesie impendendas modo tali, sic quod terciam mediam sexag. impendere debet pro luminibus cereis ad missas legencium, sic quod ad quodlibet altare duo sint lumina cottidie infra divinum officium ardencia, unum ex ordine et aliud per hoc testamentum procuratum, residuam vero sexagenam impendere debet pro oleo lampadis, que perpetuo et sine intermissione ardebit die ac nocte in capella s. Spiritus et specialiter in die s. Spiritus unum lumen cereum in ara eiusdem capelle ipse custos ordinare tenetur, quod in prima vespera ardere incipiat et ardeat continue usque ad completorium diei sequentis. Et si quid emendandum fuerit in eadem capella in ornatis, albis et pallis, hoc totum ipse custos tenetur reparare, similiter de candelis ad elevacionem corporis Christi ad ipsum altare debet providere. Quatuor vero sexagenas eiusdem census videlicet de censu s. Georgii succellerario monasterii nostri deputavit pro fratrum pitanciis in hunc modum in conventu nostro expendendas, videlicet in vigiliis quatuor sollempnitatum virginis gloriose scilicet purificacionis, annuncciacionis, assumpcionis et nativitatis, in qualibet vigiliarum predictarum una sexagena singulis annis inperpetuum, ut predicitur, melius ut poterit debet impendi in pitanciis procurandis, et licet anniversarium pie record. patris dicti fr. Francisci existat infra octavas assumpcionis Marie, videlicet in vigilia s. Bernhardi, nolumus tamen, ut racione pitanciarum, que ministrande in vigilia assumpcionis sunt, hoc servicium pretermittatur, sed de suo censu, qui specialiter deputatus fore dinoscitur in villis Lubschicz et Lettek supradictis, ad hoc vero (?) quantum de altera media sexag. census ibidem poterit provenire singulis annis, debito modo in conventu peragatur, et si quod absit census medie sexag. predictus in aliquo deperiret, extunc talis defectus solum in pitanciis et in pecunia succellerario deputata dirimi debet et census custodi pro ecclesia deputatus debet integer semper remanere. Hec igitur omnia prescripta per fr. Franciscum sic ordinata promittimus bona fide sine omni malo dolo sub observancia religionis nostre rata et firma observare temporibus imperpetuum successuris. In quorum omnium robur firmius et testimonium evidens ad instantivas preces nostras venerab. in Chr. patris d. Theodrici abbatis Czedlicensis visitatoris nostri sigillum necnon sigilla nostra abbatis videlicet et conventus predictorum presentibus sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCC septuagesimo nono in octava Epiphanie.

Et nos fr. Theodricus abbas mon. Scedlicensis premissis omnibus et singulis, cum racionabilia sint, ad predictorum fr. Hermanni abbatis et

conventus mon. Aule Regie [peticionem] consensum nostrum expressum et benivolum adhibemus, sigillum nostrum ad sigilla eorum pres. appendendo.

Tři pečeti, první dvě ve vosku zeleném, třetí v bílém, jsou přivěšeny; všecky poněkud poškozené. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 434.)

198.

Městiště kláštera Zbraslavského na Starém městě Pražském pronajato měšťanu Staroměstskému za úrok 8 gr.

1379, 27. Novembr.

Ego Albertus de Kny (sic) balneator Maioris civitatis Prag. recognosco tenore pres. universis, quod de consensu d. Agnetis conthoralis mee et heredum meorum suscepi et assumpsi a venerab. et relig. viris et d. videlicet d Hermanno abbate et toto conventu mon. Aule Regie x. quandam eorum aream, que in latitudine quatuor continet ulnas et unam palmam, in longitudine vero quindecim ulnas, sitam inter aream balnei mei, quod habeo et possideo in Maiori civitate Prag. in vicinatu minoris ecclesie s. Crucis parte ab una et braseatorium censuale dd. abbatis videlicet et conventus predictorum parte ex altera, ad tenendum habendum et possidendum sub condicionibus et clausulis infrascriptis. In primis ego Albertus prenotatus teneor et astrictus sum bonaque fide promitto ac eciam omnes successores mei quicunque, balnei predicti possessores, singulis annis in perpetuum prenotatis dominis ac eorum monasterio solvere et assignare nomine veri et legitimi census . . octo grossos Prag. den. omni dilacione et contradiccione procul mota, IV gr. videlicet in f. s. Georgii et IV in f. s. Galli, hunc ordinem solvendi quolibet anno sine mora adimplendo. Et si in aliquo . . termino ipsum censum . . non solverem vel mei successores, extunc prefatus d. abbas, aut qui pro tempore fuerit, sive ipsius monasterii officiales poterunt et debebunt auctoritate propria . . me vel meos successores in predicta area et balneo meo prenotato, quod ad hoc voluntarie et sponte submitto et subdo, impignorare et pignera recipere tocies et tamdiu, quousque censum suum plenarie fuerint consecuti. In cuius evidenciam . . sigillum meum . . in testimonium vero sigilla . . Fridlini institoris et Cunradi dicti Reysnkytl, civium civitatis Prag., presentibus sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCCLXXIX. prima die dominica in adventu domini.

Tři pečeti v bílém vosku přivěšeny. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 444.)

199.

Rada Staroměstská potvrzuje list z r. 1361, obsahující smlouvu o dům a městiště někdy kláštera Zbraslavského na Starém městě Pražském.

1380, 10. Novembr. Praha.

Nos Martinus Rotlew judex, Leo sartor, Bernhardus de Pieska, Hana Beneschauwer, Peschlinus Nuemburger, Wolflinus Clementer, Wenceslaus Negel, Wenceslaus Geunher, Petrus Leuthmericer, Nicolaus de Novadomo, Martinus Laurencii, Iohelinus Slingel, Iacobus Ortlini, Erhardus Lobel, Heinricus Westefal, Theodricus de Ach, Eberhardus de Mulhausen, Cunczo Glaser et Fridlinus Kussenphenning, jurati cives et consules Maioris civitatis Prag., tenore pres. recognoscimus . ., quod ven. et relig. viri d. Iohannes abbas totusque conventus mon. Aule Regie . . . unam literam super unam marcam gravem gross. et duos capones census annui salvam et integram cum infrascriptorum virorum sigillis sigillatam nobis presentaverunt, cuius tenor . . . sequitur in hec verba. Noverint universi . ., quod ego Troyanus brasiator Maioris civitatis Prag. civis harum literarum serie publice recognosco, me ab Anka relicta olim Beneschii brasiatoris quandam domum et eius aream in acie ubi itur ad balneum Corneliconis retro curiam infrascriptorum dominorum in predicta civitate sitam eo jure theutonicali et sub omnibus condicionibus, quibus predictus olim Beneschius dum viveret eandem domum cum eius area recepit et tenuit, a ven. et. relig. d. Iohanne abbate et conv. mon. Aule Regie rite et racionabiliter emisse et comparasse ad habendum tenendum utifruendum per me heredes et successores meos jure hereditario possidendam perpetuo taliter, quod a festo s. Georgii prox. preterito uno anno libertatis, quem predicti d. abbas et conv. benevole michi dant et dederunt, continue revoluto, extunc unam marcam gravem census annui ab exaccionibus, steuris, losungis et ab aliis omnibus et singulis eiusdem civitatis Prag. oneribus exemptam et liberam et per me Troyanum, heredes et successores meos, predicte aree et domus possessores et inhabitatores, omni tempore liberandam, huiusmodi autem census media marca id est XXXII gr. den. Prag. in f. s. Galli, quod in anno D. MCCC sexagesimo secundo instabit et eveniet, et in Nativitate Christi duos capones, et iterum mediam marcam . . in f. s. Georgii tunc immediate succedente et sic deinceps in eisdem terminis annis singulis in perpetuum predictis d. abbati et conv. debeo et teneor, aut me non exstante heredes et successores mei, dicte aree et domus possessores et inhabitatores, tenentur et debent censuare. Quandocunque in aliquo . . termino et infra octo dies . . per me heredes et successores meos . . census predictus . . non fuerit persolutus, extunc iidem d. abbas et conv. per se et eorum nunccios me, heredes . . meos . . pro huiusmodi censu non soluto et insuper pro V gr. pene poterunt auctoritate propria . . pignorare. Et si forte certa pignora equipollencia minime invenirentur, extunc d. abbas et conv. poterunt et debebunt me Troyanum, heredes . . . meos de ipsa domo et area predictis

expellere ipsamque domum tamdiu clausam tenere aut pro libitu eorum aliis exponere, quousque ipsis . . de censu et penis fuerit plenarie satisfactum, adiiciendo, quod si structura domus ipsius aree, que pro nunc est aut in futurum per me heredes et successores meos ibidem erigeretur, igne cremaretur aut vetustate vel alia ex quacunque causa destrueretur, michilominus ego, heredes et successores mei supradictum censum in omnem eventum, ut predicitar, de ipsa area solvere tenebimur et debemus d. abbati et conventui predictis sine omni detrimento occasione postposita qualibet et semota. Si vero ego Troyanus, heredes et successores mei post huiusmodi exustionem structure predictum censum de ipsa area per duos terminos . . ipsis dominis . . non solveremus causa ex quacunque, extunc statim elapsis octo diebus post ultimum solvendi terminum ipsi d. abbas et conv. poterunt et debebunt se de predicta area realiter intromittere et de ea locando vendendo facere tanquam de eorum propria hereditate . . . mea, heredum et successorum meorum contradiccione . . cessante et cassata. Sane adiungendum, quod ego Troyanus, heredes et successores mei . . . omnem structuram in predicta area taliter modificare et limitare debemus et tenemur nunc et in futurum, quod de fenestris magni cenaculi in curia predictorum dominorum ultra summitatem ipsorum edificiorum ad fluvium Multaviam respici et videri bene possit. Quandocunque autem me Troyanum . . . aream cum suis structuris vendere aut alienare ex quacunque causa contingit in futurum, extunc debemus et tenebimur eam primum predictis d. abbati et conv. pro justo precio emendam exhibere, quam si exsolvere noluerint, mox ipsam poterimus vendere alteri probo viro, quem ipsi d. abbas et conv. quoad eorum censualem benevole duxerint acceptandum, qui se omnia et singula suprascripta obligabit fideliter servaturum. In quorum omnium testimonium et robur valliturum sigilla prud. virorum Michaelis judicis, Nicolai Clementerii et Ule dicti Sylberczeiger, consulum juratorum civium Maioris civitatis Prag., ad preces meas presentibus sunt appensa. Datum in octava b. Petri et Pauli apost. a. D. MCCC sexagesimo primo. Ut autem presens litera per omnes sentencias et clausulas . . in futurum plenum robur obtinere valeat, hanc vigore innovacionis maiori dicte nostre civitatis sigillo nunc duximus roborandam. Datum Prage a. D. MCCC octuagesimo sabbato proximo post festum b. Martini episcopi et confessoris.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 420—424.

200.

Rada Staroměstská potvrzuje list z r. 1343, obsahující pronájem domu někdy kláštera Zbraslavského na Starém městě Pražském.

1380, 17. Novembr. Praha.

Nos Martinus Rotlew judex, Leo sartor etc. [jména přísežných jako v předcházející listině], jurati cives et consules Maioris civitatis Prag., tenore pres. recognoscimus universis, quod ven. et relig. d. Iohannes abbas totusque

conventus mon. Aule Regie unam literam super nonaginta gross. census annui salvam et integram . . nobis ostenderunt, cuius tenor sequitur in hec verba. Ego Dampso quondam Friczconis dicti [de?] Gallis filius civis Prag. nomine meo et meorum heredum notum facio . . ., quod a relig. d. abbate et conv. mon. Aule Regie matura deliberacione pluries prehabita domum eorum cum area in Maiori civitate Prag. ex opposito ecclesie s. Crucis minoris sitam penes balneum justo empcionis titulo rite et racionabiliter emi pro decem sexag. gr. den. Prag. nomine meo heredum et successorum meorum, quas ipsis abbati et conv. nomine arre, que in lingua theutonica anlayt dicitur, fateor integraliter me dedisse, ad habendum, tenendum et per me, heredes et successores meos jure theutonicali in perpetuum possidendam sub census onere et condicionibus infrascriptis, videlicet quod ego, heredes et successores mei predicti XLV gr. in f. b. Galli et XLV gr. in f. b. Georgii exnunc annis singulis ipsis abbati et conv. dare et solvere de dicta domo et area . . census nomine perpetue teneamur. Quod in quocunque dictorum terminorum et infra quindenam . . census debitus non fuerit persolutus, statim sequenti die XV gr. una cum censu nomine pene tenebimur dare ac solvere finaliter et pagare. Et si iterum ego Dampso et successores mei XIV diebus elapsis continuis ab ipso termino . . non solveremus . . censum cum pena prenotata, extunc . . licite ipsi abbas et conv. auctoritate propria sine eorum juris quolibet prejudicio me, heredes et successores meos pro eorum beneplacito et commodo poterunt impignorare. Item si structura domus destrueretur quocunque modo, nichilominus . . . de ipsa area annis singulis censum prehabitum predictis abbati et conv. dare et solvere perpetue tenebimur et debemus. Item ego Dampso, heredes et successores mei non altius edificabimus in ipsa area quam ut nunc edificia se extendunt, preterquam ad unam ulnam. De qua quidem domo et area ego, heredes et successores mei omnia jura civitatis promittimus adimplere tam in collectis quam eciam in vigiliis sive exaccionibus et steuris aliis quibuscunque. Item si monetam grossorum Prag. deperire contigerit, tunc in quolibet predictorum terminorum singulis annis tres fertones puri argenti . . ipsis solvere tenebimur et debemus. Preterea si me, heredes et successores meos domum vel aream prescriptam vendere contingeret, extunc primo ipsam . . abbati et conv. ad emendum tenebimur exhibere. Si autem ipsi . . exsolvere noluerint, tunc potero ipsam probo et honesto viro michi simili vendere mediantibus articulis suprascriptis. In cuius rei testimonium presentes literas sigillo meo proprio et sigillis discr. virorum Meinlini dicti Dubczo et Nicolai dicti Cornpuhel, scabinorum, roborari procuravi. Datum a. D. MCCC quadragesimo tercio Kal. Aprilis. Ut autem presens litera . . in futurum plenum robur obtinere valeat, hanc vigore innovacionis maiori dicte nostre civitatis sigillo nunc duximus roborandam. Datum Prage sabbato post festum b. Martini confessoris proximo a. D. MCCC octogesimo.

Pečeť městská schází. -- (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knihovně č. 457. Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 425—427.)

201.

Rada Staroměstská potvrzuje list z r. 1356, kterýmž klášter Zbraslavský sladovnu a městiště vedle dvora svého na Starém městě Pražském prodal měšťanu Štěpánovi pod úrok 3 kop gr. i s jinými blíže uvedenými podmínkami.

1380, 17. Novembr. Praha.

Nos Martinus Rotlew judex, Leo sartor etc. [jména přísežných jako v předcházející listině], jurati cives et consules Maioris civitatis Prag., tenore pres. publice recognoscimus universis, quod ven. et. relig. d. Iohannes abbas totusque conventus mon. Aule Regie x. unam literam super nonaginta gross. census annui salvam et integram tunc cum infrascriptorum virorum sigillis sigillatam nobis presentarunt, cuius tenor litere sequitur in hec verba. Nos Nicolaus Reymbothonis filius judex, Ortlinus pellifex et Rudlinus Reysenkitel, jurati cives Maioris civitatis Prag., recongnoscimus publice protestando, quod discr. vir Sczepan sive Stephanus dictus matura deliberacione omnium amicorum suorum pluries prehabita suo ac heredum suorum nomine a relig. viris d. abbate et conventu mon. in Aula Regia x. suscepit aream quandam et in ipsa area brasiatorium muratum sive lapideum lateribus tectum et aridarium, stubellam una cum aliis edificiis inibi pronunc existentibus, ex opposito curie dd. abbatis et conv. mon. supradicti versus murum et fluvium Multaviam in nostra prescripta Prag. civitate sitam, jure emphyteotico seu theutunicali per se heredes et successores suos habendam, tenendam, utifruendam, jure hereditario nunc et imposterum perpetuis temporibus possidendam sub census onere et condicionibus infrascriptis, ita videlicet ut ipse Sczepan, heredes et successores sui quolibet anno liberum censum trium sexag. gr. Prag. den. medietatem . . in proximo purificacionis b. Marie festo et alteram . . in f. s. Iacobi apostoli immediate sequenti predictis d. abbati et conventui dare et solvere . . perpetuo annis singulis debent et tenebuntur. Quandocunque autem in aliquo . . termino census debitus non fuerit persolutus, extunc crescent infra quindenam ab ipso termino continuam nomine pene quinque gr. et simili modo fiat per aliam quindenam . . succedentem, elapsis autem huiusmodi duabus quindenis . . prefati d. abbas et conventus . . poterunt et debebunt ipsum Sczepan heredes et successores eius auctoritate propria . . tamquam hominem proprium in prescripta area, brasiatorio, domo et quibuscunque edificiis ibi existentibus per se, officiales vel suos nunccios . . libere pignerare. Si vero contingeret ut pignera ibidem equivalencia non invenirentur et census una cum penis prehabitus de uno predicto termino usque ad alium terminum proxime sequentem fuerit prorogatus, tunc ipsi d. abbas et conv. per se vel eorum nunccios poterunt predictum Sczepan heredes et successores suos de prescripta area, braseatorio . . . licite educere eamque clausam et seratam tamdiu tenere, quousque de censu et penis sic neglectis . . ipsis plenarie fuerit satisfactum. Si

autem ipse Sczepan, heredes vel successores sui animo indurato, quod absit, vel alia quacunque ex causa contingeret predictum censum cum penis sic adauctis a termino secundo usque ad alterum, id est tercium terminum, quolibet modo protrahere, mox ipse Sczepan, heredes et successores sui cadunt ab omni jure huiusmodi emphiteotico . . et ipsi d. abbas et conv. plenam habebunt auctoritatem et licenciam, se de prenominata area, braseatorio . . . intromittere eamque vel ea exponendi, vendendi, obligandi ad eorum beneplacitum voluntatis prefati Sczepan, heredum et successorum suorum contradiccione vel impeticione non obstante. Adiciendum quod, si structura domus brasiatorii seu aliorum edificiorum ibidem igne cremaretur aut vetustate nimia vel ex causa alia quacunque destrueretur in parte vel in toto, nichilominus ipse Sczepan, heredes et successores sui censum sepefatum cum penis in omnem eventum, ut premittitur, de ipsa area solvere tenebuntur et debebunt . . . in toto vel in parte sine omni detrimento et excusacione qualibet postposita et semota. Item si quam edificiorum novam structuram predicti Sczepan heredes et successores sui erigerent in dicta area in futurum, hanc limitare modificare omnimode et sic locare debent, quod summitas eorundem edificiorum ultra fenestras magni cenaculi, quod est in domo sive curia antedictorum dominorum, nullatenus exaltetur, quin pocius ipsam structuram sic construendam procurent, quod de iam dicti cenaculi fenestris ad fluvium Multaviam per summitatem tectorum ipsius edificii respici bene possit. Item si monetam contingeret fortasse imposterum immutari, tunc supradictus Sczepan, heredes et successores sui tantum dabunt pro tunc in valore et pondere de eadem moneta, quantum pro nunc tres sexag. gr. Prag. sunt in pondere et valore. annis singulis . . in quolibet termino dimidiam partem dicti ponderis . . . Eo specialiter expresso, quod antedictus Sczepan, heredes et successores sui debent et tenentur de predicta area . . . et de censu predicto omnia jura civitatis tam in collectis, steuris et losungis quam in vigiliis ac quibuslibet aliis juribus hactenus consuetis et servatis vel inposterum statuendis preter fatigas dominorum sepedictorum persolvere, expedire et totaliter adimplere, nec per talia aut hiis similia jura seu impedimenta alia quecunque census predictorum minui debet quovis modo. Item si sepedictum Sczepan, heredes aut successores suos aream sepedictam cum suis edificiis prenotatis vendere successu temporis contingeret vel continget, mox eam primo sepefatis dominis abbati et conventui . . . emendam pro iusto precio exhibebunt, quam si exsolvere noluerint, extunc poterit eam vendere alteri probo viro et honesto, quem tamen predicti d. abbas et conventus dignum duxerint acceptandum, qui se eciam ad omnia et singula suprascripta . . obligabit fideliter observare. In quorum evidens testimonium sigilla nostra pres. duximus appendenda. Datum et actum sub a. D. MCCC quinquagesimo sexto in crastino b. Andree apost. gloriosi. Ut autem presens litera per omnes sentencias et clausulas in dicta litera expressas in futurum plenum robur obtinere valeat, hanc vigore innovacionis maiori dicte nostre

civitatis sigillo nunc duximus roborandam. Datum Prage a. D. MCCC octuagesimo sabbato proximo post f. b. Martini episcopi et confessoris.

Pečeť městská schází. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. č. 458.)

202.

Klášter Zbraslavský koupil úrok 1 kopy gr. na domě měšťana Novoměstského pod Zderazem.

1381, 24. Iunii. Praha.

Noverint universi, quod ego Laurencius dictus Holian, concivis Nove civitatis Prag., tenore pres. publice recognosco meo, heredum et successorum meorum nomine, me super domo mea sub Sderaz inter domos Wenceslai Hrazak parte ex una et Iesconis dicti Zaczek parte ex alia sita et eius area unam sexag. gr. Prag. den. census annui et perpetui ab omni civitatis onere soluti liberi et exempti honorab. ac relig. d. Iohanni abbati et Iohanni priori suo totoque conventui mon. in Aula Regia x. ipsis et eorum successoribus quibuslibet rite et racionabiliter iusto vendicionis tytulo pro X sexag. gr. michi plene persolutis pro pietancia vendidisse. Cuius quidem census medietas . . in f. s. Galli proxime nunc venturo et alia . . in f. s. Georgii deinde proximo isto et alio anno et sic deinceps aliis annis singulis . . . perpetuis temporibus solvi debent contradiccione qualibet non obstante. Quandocunque autem in aliquo . . festo et infra octo dies post terminum deinde continuos census . . non solveretur, extunc statim . . . crescent duo grossi nomine pene statim et consimilis pena deinde crescet septimana qualibet, quamdiu ipse census plenarie non fuerit persolutus. Pro quibus quidem censu et penis non solutis prefati d. abbas et conventus auctoritate eorum propria per se aut per alium quemcunque cum nunccio judicis poterunt me, heredes et successores meos seu dicte domus et aree possessores quoslibet impignorare. In cuius rei testimonium sigilla prud. virorum Georgii Rotlew judicis et Nicolai Wolbrami ac Frane Donati, consulum seu juratorum civium Nove civitatis Prag., ad preces meas pres. sunt appensa. Datum Prage feria II. die s. Iohannis Bapt. a. D. MCCC octuagesimo primo.

Skrovné zbytky tří pečetí. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 452. Přepis v rukop. 2 B 18. č. 147.)

203.

Papež Urban VI. k žádosti opatů řádu Cisterc. v Čechách a na Moravě ujímá se klášterů řádu toho proti nárokům arcibiskupa Pražského Jana, kterýž na základě titulu svého „legatus natus" proti právům a privilegiím řádu Cisterc. kláštery ty pod svou právomoc dostati se snažil.

1381, 2. Oct. Romae.

(Listina pap. otištěna v Cod. dipl. Moraviae XI. čís. 232. — Přepis v rukop. 2 B 18 čís. 44. — Srv. Scheinpflug v Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. Deutsch. XIII. str. 67, kdež rok nesprávně uveden, a Studien u. Mitth. aus dem Benediktiner-Orden XIII. p. 85, též v Mon. Vaticana. Sv. V. ed. C. Krofta čís. 65.)

204.

Měšťan Novoměstský prodal jednu kopu úroku z domu svého klášteru Zbraslavskému.

1381, 3. Decembr. Praha.

Noverint universi, quod ego Enderlinus rotifex, concivis Nove civitatis Prag., tenore pres. publice recognosco meo, heredum et successorum meorum nomine, me super domo ex opposito leprosorum s. Lazari inter domos Iesconis Harrer parte ex una et Vitkonis claviculatoris parte ex alia sita et eius area unam sexagenam gross. Prag. den. census annui et perpetui honorab. et relig. d. Iohanni abbati et Iohanni priori totoque conventui mon. in Aula Regia . . pro pietancia rite ac racionabiliter iusto vendicionis titulo pro decem sexag. gr. michi plene persolutis vendidisse. Cuius quidem census medietas videlicet XXX gr. in f. s. Georgii proxime tunc venturo et alia . . in f. s. Galli deinde prox. secuturo isto et alio anno et sic deinceps . . singulis annis . . de premissa domo et eius area perpetuis temporibus pro pietancia solvi debent. Quandocunque autem in aliquo premissorum terminorum . . et infra octo dies . . deinde continuos census . . non solveretur, extunc statim . . crescent duo grossi nomine pene et consimilis pena deinde crescet septimana qualibet, quamdiu ipse census plenarie non fuerit persolutus. Pro quibus quidem censu et penis non solutis prefati d. abbas et conv. auctoritate sua propria . . . cum nunccio judicis poterunt me, heredes et successores meos . . . inpignorare usque ad satisfaccionem totius census et penarum omnimodam persolucionem. In cuius rei testimonium sigilla prud. virorum Georgii Rotlew judicis et Chotkonis de Broda ac Frane Donati, consulum seu juratorum civium Nove civ. Prag., presentibus sunt appensa. Datum Prage feria tercia in octava s. Catharine virg. a. D· MCCC octuagesimo primo.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 435.)

205.

Pojištění otcovského dědictví na statcích Peška z Radotína s povolením opata Zbraslavského.

1382, 1. Maii.

Ego Pesco de Radothin dictus Bradacz recognosco tenore pres. universis . ., quod licet neptis mea Dorothea, filia filie mee d. Bolce, orphana olim Cunczonis fel. record., sit commissa ad manus ac ad tuicionem d. abbati et mon. Aule Regie cum omnibus bonis et rebus per memoratum Cunczonem patrem ipsius in ultimo agone constitutum, eciam in casu si dicta orphana decederet, quod res et bona omnia dicti Cunczonis ad dictum monasterium Aule Regie absque obstaculo cuiuslibet hominis seu impedimento derivari in perpetuum deberent legitime et devolvi, tamen

antedicti domini mei graciosi . . d. Iohannes abbas et conv. mon. prenotati supplicacionibus meis inclinati, volentes meorum merita obsequiorum pio favore remunerare, hanc michi graciam donaverunt, dictam neptem meam Dorotheam ad tuicionem ad manus meas cum omnibus rebus et bonis nec non jure et potestate, quicquid eis competebat in premissis, ex toto michi resignarunt graciose condescendendo sub clausulis tamen et condicionibus hic expressis. Inprimis ego memoratus Pesco teneor et astrictus sum cum omnibus bonis meis, dictam neptem meam Dorotheam firmare et assecurare super omnibus bonis meis mobilibus et immobilibus ubicunque habitis et compertis in XXX sexag. gr. Prag. den., que eam concernunt de patrimonio patris ipsius, quas percepi in numerata pecunia a prefatis d. abbate et conv., obligo igitur omnia bona mea et heredum meorum, que habeo vel habiturus sum in futurum in Struh, in Radothin aut ubicunque locorum, eciam ea que pro dicta pecunia intendo comparare, mobilia et immobilia quocunque nomine vocitentur, de voluntate et consensu conthoralis mee heredumque meorum et omnium amicorum, ut stent eidem nepti mee pro pignore et vadio tamdiu, quousque ipsa veniat ad annos maturos et fateatur coram predictis dominis meis, sibi exsolutum esse patrimonium patris sui, videlicet XXX sexag. gr. ex integro et ad plenum. Ut autem omnia omni dolo et . . . (sic) compromittunt mecum Sdenko filius meus de Struch et Pessico de Struch vitricus Dorothee neptis mee coniuncta manu in solidum . . Ad quorum certitudinem . . . sigillum meum videlicet Pesconis nec non sigilla Sdenconis et Pessiconis predictorum de Struch, in testimonium vero sigilla discr. virorum Blahutonis judicis de Hrzebnicz, Iohlini judicis de Lessnicz et Henzlini de Czerneczicz presentibus sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCC octuagesimo secundo in die ss. Philippi et Iacobi apost.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 436—437.)

206.

Klášter Zbraslavský koupil úrok 2 kop gr. na domě měštana Novoměstského za 20 kop gr.

1382, 12. Maii. Praha.

Noverint universi, quod ego Barscho Nove civitatis Prag. civis tenore pres. publice recognosco meo, heredum et successorum meorum nomine, me super domo mea inter domos Pesconis Caczierz parte ex una et Petri Mulner piscatoris parte ex alia sita ac eius area ac aliis omnibus ipsius domus pertinenciis ad ipsam domum spectantibus duas sexag. gr. Prag. den. census annui perpetui et liberi ab omni civitatis onere soluti et exempti honorab. et relig. d. Iohanni abbati et Iohanni priori totoque conventui mon. Aule Regie x. ipsis et eorum successoribus quibuslibet . . . pro XX sexag. gr. Prag. den. michi plene persolutis vendidisse. Cuius

quidem census medietas . . . in f. s. Galli proxime nunc venturo et alia . in f. s. Georgii deinde proxime affuturo isto et alio anno et sic deinceps . . perpetuis temporibus solvi debent . . . Quandocunque autem in aliquo . . termino et infra octo dies . . deinde continuos census in hac parte debitus . . non solveretur, extunc statim . . crescent quatuor grossi nomine pene et consimilis pena deinde crescet septimana qualibet, quamdiu ipse census plenarie non fuerit persolutus. Pro quibus quidem censu et penis non solutis . . d. abbas et conventus auctoritate eorum propria . . cum nunccio judicis poterunt me . . . inpignorare . . . In cuius rei testimonium sigilla prud. virorum Georgii Rotlew judicis et Nicolai Wolbrami ac Cunczmanni pellificis, consulum seu juratorum civium Nove civitatis Prag., ad preces meas pres. sunt appensa. Datum Prage feria II. ante f. asumpcionis domini proxima a. D. MCCC octuagesimo secundo.

První a druhá pečeť dobře zachovalá, třetí schází. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 466.)

207.

Klášter Zbraslavský koupil úrok 1 kopy gr. na domě měštana Novoměstského na Poříčí za 10 kop gr.

1382, 9. Iunii. Praha.

Noverint universi, quod ego Duchco de Latrano concivis Nove civitatis Prag. tenore pres. publice recognosco meo, heredum et successorum meorum nomine, me super domo mea in Porziecz inter domos Ebrussii brasiatoris parte ex una et Wenceslai Pikaliczie parte ex alia sita et eius area unam sexag. gr. Prag. den. census annui perpetui et liberi ab omni civitatis onere soluti et exempti honorab. et relig. d. Iohanni abbati et Iohanni custodi totoque conventui mon. in Aula Regia x. ipsis et eorum successoribus . . vendidisse pro X sexag. gr. michi plene persolutis. Cuius quidem census medietas . . in f. s. Galli proxime nunc venturo et alia . . in f. s. Georgii deinde proximo isto et alio anno et sic deinceps . . perpetuis temporibus solvi debent . . . Quandocunque autem in aliquo . . termino et infra octo dies . . deinde continuos census . . non solveretur, extunc statim . . crescent duo grossi nomine pene, et consimilis pena deinde crescet septimana qualibet, quamdiu ipse census plenarie non fuerit persolutus. Pro quibus quidem censu et penis non solutis prefati d. abbas et conventus . . poterunt me . . impignorare. Et qui hanc literam habuerit, eidem jus competit omnium premissorum. In cuius rei testimonium sigilla prud. virorum Martini Rotlew judicis et Weceslai Maschconis ac Frenczlini Goldsloher, consulum seu juratorum civium Nove civitatis Prag., ad preces meas pres. sunt appensa. Datum Prage feria II. post f. Corporis Chr. proxima a. D. MCCC octuagesimo secundo.

Z pečeti jen malé zbytky. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement knihovně čís. 467; přepis v Copiar. Oseckém I. pag. 440.)

208.

Klášter Zbraslavský koupil úrok na domech a sladovně měštana Novoměstského; inserován iest list z roku 1366, který tento měštan na úrok ten obdržel.

1382, 13. Augusti. Praha.

Nos Martinus Rothlew judex, Swach, Nicolaus Prassye, Wenceslaus Horas, Iaxo pannicida, Hanco Payer, Wenceslaus cingulator, Andreas Kaba, Iohannes drobnik, Crux dictus Krzizala, Iohannes Hoffman et Swacho Crupicze, consules seu jurati cives Nove civitatis Prag., notum facimus tenore pres. universis, quod discretus vir Endrlinus de Werona pellifex constitutus coram nobis inter quatuor scampna iudiciaria, dum nos nostro pleno presidebamus iudicio, ubi quevis gesta humana plenam obtinent roboris firmitatem, recognovit sponte suo, heredum et successorum suorum nomine, quod monasterio et conventui seu fratribus in Aula Regia pro pietancia eorundem primo LVI gr. den. Prag. census annui et perpetui super domo et braseatorio et ipsorum pertinenciis olim Ieclini dicti Figlais, item LVI gr. predictorum den. census similiter annui et perpetui super domo et area cum eorum pertinenciis olim Habarti, item unam domunculam et eius aream, super qua sunt XV gr. similiter census annui et perpetui, cum una alia area vacua, que domus, braseatorium, domuncula et area predicta prope domum Hendzlini (sic) braseatoris Nove civitatis Prag. pretacte sunt in una linea contigue situata, resignando specificavit et condescendit virtute cuiusdam litere, quam habuit super censu memorato. Cuius quidem litere tenor sequitur in hec verba. Nos Hana Beneschaweri judex, Endrlinus Stuk, Leo sartor, Bernhardus Zedlini, Vla Thassner, Fancza de Verona, Nicolaus Lekssik, Iessco de Monte, Venceslaus Geunheri, Nicolaus Gentes, Mathias de Turnow, Cunczel Reyssnkitl, Procopius Vlmanni, Bernhardus pistor, Vla Czotter, Iessco Roter, Franciscus Glaszer, Bohunko sub Zde-, razio, Georius Longus, Iohlinus aurifaber, Michael cerdo, Pessko drobnik Hassko pannicida, Pesslinus Turssmid et Haynlinus braseator, jurati cives Maioris civitatis Prag., recognoscimus publice per presentes, quod post unionem civitatum discretus vir Fancza de Werona, noster coniuratus civis supradictus, literam sigillatam maiori sigilllo tunc civitatis Nove datam sub anno D. MCCC sexagesimo sexto in die s. Laurencii martyris nobis salvam et integram presentavit, cuius tenor sequitur in hec verba. Nos Wolframus Wolflini judex, Albertus de Elaw, Stanko de Clumin, Marziko Colarz, Benassius de Porzecz, Ticzko textor, Marziko in foro equorum, Meynlinus Heringer, Thomas Naquas, Nicolaus de Werona, Ienko cerdo, Hassko de Podskalo et Hassco pannicida, jurati cives Nove civitatis Prag., universis presentibus profitemur, quod coram nobis in contestato judicio, in quo quelibet gesta plenum robur obtinent, personaliter constitutus Hedzlinus Alberti de Maiori civitate Prag. publice recognovit, se suo, heredum et successorum suorum nomine LVI gr. den. Prag., quos habuit

pro censu annuo super domo et braseatorio et ipsorum pertinenciis olim Ieclini dicti Figlais et LVI gr. census similiter annui, quos habuit super domo et area cum eorum pertinenciis olim Habarti, item unam domunculam et aream, super qua habuit XV gr. in censu, cum una alia area vacua, que domus, braseatorium, domuncula et area predicta prope domum Henzlini braseatoris Nove civitatis Prag. pretacte sunt in una linea contigue situata, ita videlicet quod quilibet braseatorii et domus predictorum qui est vel pro tempore fuerit possessor successive pariter et ipsius condam Habarti domus possessor medietatem sui census in f. s. Galli proximo et aliam medietatem in f. s. Georii dein tunc venturo et sic deinceps exnunc inantea annis singulis et perpetue sine contradiccione qualibet debeant censuare libere sine omni steura, berna seu alterius imposicionis civilis onere, que in possessores dictarum domorum redundare debent, non in ipsum censum, discreto viro Fancze de Werona recipienti census domuncularum et aream predictam pro se et suis heredibus racionabiliter resignare ad habendum, tenendum, utifruendum, faciendum et dimittendum cum eisdem velud suis rebus propriis secundum libitum sue voluntatis. In quocunque autem predictorum termino terminorum et infra octo vel quatuordecim dies continuos aliquis census non fuerit solutus, extunc idem Fancza et sui heredes habere debent plenam cum judicis nunccio potestatem possessorem domus et pro quatuor gr. nomine pene accretis pignorandi et pignora obligandi, et si pignora non reperirent sufficiencia se de eadem et singulis eius attinenciis domo intromittendi, eandem tenendi et obligandi usque ad census cum penis persolucionem, et promisit dictus Henzlinus Alberti, predicta omnia et singula eidem Fanczoni disbrigare secundum jus civitatis a quolibet homine impetente. Recognoscimus eciam, ipsum Fanczam omnia civitatis nostre jura quoad censum domuncule et aree assequucionem plene peregisse. In cuius rei testimonium sigillum nostre civitatis Maioris presentibus et appensum. Datum innovacionis tempore literarum a. D. MCCC sexagesimo octavo V. feria post Omnium sanctorum. Ipsis fratribus specificati census predicti et demonstrati ad habendum, possidendum, levandum pacifice omni eo jure, prout solus tenuit, possedit, levavit et percepit. Cum quo quidem censu taliter resignato ipsi fratres et futuri ipsorum monasterii prenotati habent plenam licenciam et potestatem agendi et faciendi de cetero tamquam de rebus propriis, quicquid ipsorum placuerit voluntati, nam enim prescripti fratres omnia jura et consvetudines nostre civitatis cum prehabito censu ipsis resignato sunt executi et fecerunt, quicquid de jure fuerat faciendum. Rei cuius in testimonium sigillum nostre civitatis maius de certa nostra sciencia pres. est appensum. Datum Prage feria IV. ante assumpcionem s. Marie a. D. MCCC octuagesimo secundo.

Pečeť schází. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 469.)

209.

Zápis v »Libri Erectionum« týkající se úroku 1 kopy, odkázaného faráři u p. Marie na Louži, kterýžto úrok měl připadnouti klášteru Zbraslavskému, kdyby dotčený farář povinné bohuslužby nekonal.

1382, 5. Novembr.

(Borový, Libri Erect. II. str. 195.)

210.

Papež Urban VI. nařizuje opatovi Strahovskému, aby rozepři kláštera Zbraslavského s klášterem Plasským o jakési důchody a platy rozsoudil.

1383, 5. Ianuar. Řím.

Urbanus episcopus x. Dilecto filio . . abbati monasterii Strahoviensis Prag. salutem et apost. benediccionem. Conquesti sunt nobis . . abbas et conventus mon. in Aula Regia Cisterc. ord Prag. dioc., quod abbas et conventus mon. in Plass ord. et dioc. predictorum super quibusdam annuis redditibus, pecuniarum summis et rebus aliis iniuriantur eisdem. Quocirca discrecioni tue per apost. scripta mandamus, quatinus partibus convocatis audias causam et appellacione remota debito fine decidas, faciens quod decreveris per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem qui fuerint nominati, si se gracia odio vel timore subtraxerint, censura simili apellacione cessante compellas veritati testimonium perhibere. Non obstante, si eidem ordini a sede apost. sit indultum, quod persone ipsius ad iudicium trahi aut suspendi vel excomunicari seu ipse aut dicti ordinis loca interdici non possint, per literas apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, et qualibet alia dicte sedis indulgencia generali vel speciali, cuiuscunque tenoris existat, per quam presentibus non expressam vel totaliter non insertam tue jurisdiccionis explicacio in hac parte valeat quomodolibet impediri, que quoad hoc ipsis nolumus aliquatenus suffragari. Datum Rome apud s. Petrum Non. Ianuarii pontific. nostri a. quinto.

Na ohbu: Ia. de Cindalin (?) — Na druhé straně jméno: Io. Swancko. — Obyčejná bulla pap. — (Orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 470. V listině na několika místech škrábáno a přepisováno. Otištěna v Mon. Vatic. V. ed. C. Krofta čís. 88., kdež i některé jiné přípisky uvedeny.)

211.

Arcibiskupské potvrzení obnovené výpovědi rozhodčí ve při mezi klášterem Zbraslavským a farářem v Radotíně.

1384, 1. Febuar Praha.

In Dei nomine Amen. Orta dudum materia questionis inter ven. d. Iohannem abbatem et conventum mon. Aule Regie . . et d. Iohannem rec-

torem ecclesie parochialis in Radotin . . super quadam annua pensione nonnulisque aliis rebus infrascriptis et earum occasione . . coram nobis Iohanne decret. doctore preposito mon. Sderasiensis . . , judice cause et partibus eisdem a ven. d. Conrado abbate mon. Strahoviensis alias Montis Syon . . judice principali . . a sede apost. specialiter deputato subdelegato literis suis patentibus, honorab. viri d. Iohannes presbyter de Verona et Wenceslaus dictus Miska de Lukohorzan procurator consistorii curie archiep. Prag. generalis, procuratores et proc. nomine d. abbatis et conv. Aule Regie, de quorum procuratorio et mandato sufficienter per instrumentum publicum autenticum edocuit, libellum contra prefatum d. Iohannem plebanum in Radotin in scriptis obtulerunt per omnia in hec verba. Coram vobis . . d. Iohanne preposito Sderas. . . proponit procurator . . . abbatis et conv. Aule Regie contra et adversus d. Iohannem plebanum in Radotin . . et dicit cum querela, quod licet ven. vir pie mem. Przedborius abbas mon. Brewnov. judex et amicabilis compositor in causa, quam . . d. Iohannes p. m. tunc abbas Aule Regie . . movit dr. Hermanno plebano in Radotin predecessori dicti Iohannis, per d. Arnestum archiep. Prag. specaliter deputatus . . ordinaverit . . . , quod d. Hermannus plebanus . . deberet omni anno monasterio Aule Regie duas sexag. gr. solvere etc. (viz výpověď rozhodčí dd. 1347, 30. Iulii i vysvětlení dd. 1348, 8. Mart.) Tamen predictus d. Iohannes, quo ductus spiritu nescitur, quamvis in omnibus bonis . . predictum d. Hermannum racione predicte ecclesie et in onere et in honore successerit, tamen predictam ordinacionem . . servare recusat, predictos abbatem et conv. possessione predictarum duarum sexag. et jurisdiccione hominum . . duobus terminis elapsis spoliavit et spoliat. . . et licet admonitus sepe et sepius charitative coram personis pluribus fidedignis dictas II sexag. et libertatem hominum . . dare et dimittere contradixit et recusavit, prout hodie contradixit et recusat minus iuste, et sic non est dubium ipsum in penam incidisse suprascriptam. Quare petit etc. . . . Subsecutis quoque post huiusmodi libelli oblacionem pluribus terminis et actibus supradicte partes diligenti tractatu inter eos precedente . . ad scindendum et amputandum lites et expensis parcendum . . unanimiter in nos Iohannem decret. doctorem prepositum Sderas. et Nicolaum Puchnik licent. in decretis officialem, vicarios in spirit. d. Iohannis archiepiscopi . . . generales, coram notario publico et testibus fidedignis . . . tamquam in arbitros . . compromiserunt, prout hoc et alia . . in instrumento publico compromissi huiusmodi per . . Blasconem de Vtery clericum Prag. dioc. publicum auct. imp. notarium conscripto . . . continetur. Onere autem compromissi . . per nos assumpto . . eedem partes ad citacionem nostram articulos hincinde coram nobis obtulerunt et ad probandum eosdem testes nonnulos . . pro nostra informacione, prefatique abbas et conv. per ipsorum procuratorem d. Iohannem antedictum quandam literam ratificacionis et confirmacionis in pargameno scriptam fel. record. d. Arnesti quondam Prag. archiepiscopi, sigillo ipsius magno oblongo in filis sericeis pendente sigillatam, de et super

quadam pronuncciacione inter d. abbatem . . et Hermannum pleb. per b. m. Przedborium abbatem Brewnov. lata . . produxerunt. A quibus quidem testibus productis juramenta . . recepimus, eisdem diligenter . . examinatis . . . ac matura et vigilanti deliberacione premissis . . . nos Iohannes prepositus de voluntate et assensu mag. Nicolai Puchnik . . . nostram pronuncciacionem et arbitrium . . . in una cartha papirea conscriptam exhibuimus et . . legimus per omnia in hec verba. Christi nomine invocato arbitramur . . et declaramus, arbitrium laudum et pronuncciacionem fel. mem. Przedborii abbatis Brewnov. latam . . . in omnibus et singulis earum punctis et articulis . . servandam et servandas fore et servari debere sub penis in dicto arbitrio . . contentis, ita videlicet quod dictus rector et eius successores . . abbati et conventui singulis annis deinceps solvere teneatur et teneantur nomine annue pensionis . . duas sexag. gr. divisim per unam in ff. ss. Georgii et Galli, quodque idem abbas et conv. sint et maneant absoluti a solucione II sexag., quas olim solvebant ecclesie predicte in Radotin, et quod prefati abbas et conv. dictam ecclesiam in Radotin et eius rectorem permittant pacifice possidere agros ad ipsam ecclesiam ab antiquo spectantes et habere liberam piscacionem in flumine Miza, sicut expressum est in arbitrio d. Pryiedborii prenotato, cum sluppa etc. (v: 1347, 30. Iul.) Insuper arbitramur, quod prefati abbas et conv. habeant liberam potestatem judicandi homines etc. (v: 1348, 8. Mart.). Condempnamus insuper dictum plebanum ad solucionem censuum retentorum per tempus declaratum in libello, condempnacionem vero expensarum et solucionem penarum in hiis scriptis obmittentes ex causa, reservantes nichilominus nobis potestatem addendi, minuendi, corrigendi, declarandi et mutandi in toto vel in parte. Quaquidem pronuncciacione et arbitrio per nos latis et lectis supradicti d. Iohannes et Wenceslaus Misca procuratorio nomine dd. abbatis et conv. et Iohannes plebanus in Radotin . . eandem pronuncciacionem et arbitrium in omnibus suis punctis . . emologaverunt ratamque firmam . . tenere promiserunt sub penis in eadem . . expressis. In quorum omnium testimonium . . presentes literas per Petrum de Luticz, publicum auctoritate apostolica notarium, scribi et publicari mandavimus signoque et nomine suis solitis una cum appensione sigillorum nostrorum iussimus consignari. Acta sunt hec a. D. MCCC octuagesimo quarto ind. VII secunda feria in vigilia f. Purificacionis s. Marie die I. m. Februarii hora terciarum vel quasi pontific. d. Urbani pp. VI. anno sexto in Minori civitate Prag. in curia archiep. presentibus honorab. d. Matthia de Scrampnik decret. doctore, vicario d. Iohannis archiepiscopi Prag., Iohanne rectore hospitalis s. Marie de humilitate sub monte Wissegrad., Iacobo de Pabgenicz perpetuo beneficiario in ecclesia Prag., Martino de Zachrasczan presbytero, Martino dicto Slavik de Iuvenni Boleslavia, Andrea dicto Karras et Marco de Praga, publicis imperiali auct. notariis, ac Iohanne de Duba clerico Prag. dioc. et aliis multis fideidignis testibus x.*)

*) Srovnej k tomu zápisy v »Soudních aktech konsist.« mé vydání II. str. 234.

Et ego Petrus natus quondam Henrici de Luticz Prag. dioc. publicus auctoritate apost. notarius terminorum observacionibus, oblacionibus ... omnibusque aliis suprascriptis presens interfui ... eaque sic fieri vidi et audivi, omniaque per alium notarium aliis occupatus .. negociis scribi procuravi, demum facta per me diligenti auscultacione cum libello et pronuncciacione originalibus .. ideo hic me manu propria subscripsi.. signoque meo hic a latere .. et nomine una cum appensionibus sigillorum . d. Iohannis archiepiscopi Prag. ac .. dd. Iohannis prepositi et Nicolai Puchnik ... consignavi x.

Nos quoque Iohannes d. g. archiepiscopus Prag. x. supradictam pronuncciacionem omniaque alia suprascripta .. rata et grata habentes ... ratificamus et.. confirmamus sigillaque nostra decrevimus fore presentibus appendenda sub anno etc. quibus supra.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 449—459.)

212.

Smlouva o pronájem dvora s jedním lánem polí ve vsi Chotouni, kterýž dvůr drželi od opata a konventu kláštera Zbraslavského doživotně Ctibor kanovník a Matěj oltářník Vyšehradský.

1384, 10. Oct. Vyšehrad.

(Libri Erect. I. str. 214.)

213.

Výpověď rozhodčí ve při mezi kapitolou Vyšehradskou a klášterem Zbraslavským i jejich lidmi ze vsi Kosoře a Černošic o hranice pozemků jejich.

1384.

In nomine Domini amen. Nos Zacharias de Wsseradicz vicepurgravius Prag., Thobias de Prziepych, pro tunc vicesgerens Chwalonis purgravii Wissegrad. et per ipsum Chwalonem ad infrascripta vice sui specialiter deputatus, et Ottiko dictus Prassycz (sic)*) purgravius in Karlstein, arbitri arbitratores .. inter partes infrascriptas communiter electi et assumpti, notum facimus .. quod cum dudum inter honorab. capitulum ecclesie s. Petri Wissegrad. et ipsius homines pertinentes ad custodiam ipsius ecclesie videlicet in villa Cossorz ex una et d. abbatem et conventum mon. Aule Regie et ipsorum homines villarum videlicet in Cossorz et Czrnozicz occasione quarundam metarum, pascuorum et aliarum libertatum parte ex altera materia quarundam controversiarum et litium fuisset suborta, iidem domini huiusmodi litibus .. finem volentes imponere, eciam propter bonum pacis et concordie ac expensis et laboribus parcere volentes in nos unanimiter .. sub pena C sexag. tamquam in arbitros .. compromiserunt.

*) Otík Prase z Chrastu, purkrabí Karlšteinský od r. 1382.

Nosque . . . de sapientum consilio . . de predictis litibus bene informati, eciam re oculis subiecta . . in presencia parcium . . in Dei nomine easdem metas assignavimus et easdem villas divisimus. In signum huiusmodi divisionis tres cumulos fieri fecimus, quos cumulos eciam propriis nominibus nostris appellavimus et denominari volumus, videlicet primus cumulus mei Zacharie, alter Thobie et tercius Ottikonis, et sic deinde alios cumulos ponendo usque finem illorum, de quibus questio vertebatur. Item mandavimus . . . quod homines tam abbatis et conventus quam eciam dicte ecclesie Wissegrad. de utraque villa tam de Cossorz quam de Ccernoczicz in illa parte, que pertinet ad Cossorz villam, habeant plenam libertatem in pascuis, rubetis, pascendi in eisdem rubetis et utifruendi, neutra tamen pars truncos evellere seu eradicare debet in rubetis predictis, quod si homines abbatis et mon. predicti in huiusmodi exstirpacione fuerint comperti, debent impignorari per homines ecclesie Wissegrad., et ipsa pignora debent ad monasterium Aule Regie presentari, ubi abbas aut sui officiales homines suos pro tali excessu debent et tenentur condigne punire cum effectu. Et hoc eciam faciet ecclesia Wissegrad. cum hominibus suis, si deprehensi fuerint in exstirpacione huiusmodi, ut prefertur. Eciam mandamus, quod homines de Cossorz tam abbatis . . quam Wissegrad. viam seu transitum ad eadem pascua faciant aliorum hominum sine dampno. Si vero aliquod dampnum factum fuerit, volumus, quod . . cum illis quibus fuerit illatum amicabiliter concordent eisdem pro huiusmodi dampno refundendo. Item precipimus, quod utraque pars presentes literas sub uno tenore habeat, et quod abbas et conv. ad literam capituli, ipsique dd. capitulum ad literam abbatis et conv. vice versa ipsorum hincinde sigilla appendant pro futura memoria et observacione premissorum. Que omnia et singula mandamus per ipsas partes sub pena C sexag . . . inviolabiliter observari, ita quod si qua pars . . non tenuerit possit per aliam . . de huiusmodi pena moneri contradiccione qualibet non obstante. Quam pronuncciacionem prefati domini videlicet Vitko vicedecanus et Svatoslaus custos ecclesie Wissegrad. vice et nomine ipsius ecclesie et capituli et Iohannes abbas mon. Aule Regie sui conventus et mon. nomine ibidem approbarunt, emologarunt x. In cuius rei evidenciam sigilla nostra videlicet Zacharie et Ottikonis propria et pro ipso Thobia sigillum fam. Chwalonis burgravii Wissegrad. presentibus . . sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCC octuagesimo quarto (sic).

Nos quoque Witko vicedecanus, Svatoslaus custos, Iohannes Pecznik scolasticus totumque capitulum ecclesie s. Petri Wissegrad. predictam pronuncciacionem ratam et gratam habentes ipsam emologamus, approbamus et in ipsam consentimus ipsamque in omnibus articulis . . promittimus inviolabiliter observare et iuxta predictorum arbitrorum mandatum sigillum nostri capituli presentibus de certa sciencia duximus appendendum. Actum et datum anno prout supra.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 445—448.)

214.

Král Václav rychtářům a přísežným měst Pražských a Berouna nařizuje, aby ze zboží kláštera Zbraslavského žádných dávek nevybírali.

1385, 14. Februar. Praha.

Wenceslaus d. gr. Romanorum rex x. universis et singulis judicibus et juratis civitatum in regno nostro Boemie et signanter judicibus et juratis Maioris, Minoris et Nove Prag. et Veronensis civitatum, fidelibus nostris, presentibus et futuris graciam regiam et omne bonum. Fideles dilecti. Quemadmodum cel. mem. Sereniss. quondam Karolus Roman. imperator et Boemie rex x. ob singularis ardoris affectum, quem ad abbatem et conventum mon. Aule Regie benignis gerebat favoribus, eosdem, presertim cum sit progenitorum nostrorum honorabilis fundacio, in eorum volens juribus et libertatibus conservare, pro ipsis, bonis eorum et monasterio certas ad vos direxit literas continencie plenioris,*) sic et nos eiusdem genitoris nostri pia cupientes sequi vestigia vobis omnibus in genere et vestrum in specie cuilibet presentibus auctoritate regia seriosius committimus et mandamus, quatenus de bonis, hereditatibus, redditibus seu quibuscunque censibus abbatis et conventus predictorum, quos in vestris civitatibus habere noscuntur, nullam penitus losungam, steuram, collectam vel quamvis aliam contribucionem recipere debeatis, nisi iuxta continenciam literarum civitatum vestrarum, secundum quas ipsa bona census seu redditus ad eos donacione testamentaria legittime devenerunt, aliud non attemptantes quomodolibet, prout indignacionem nostram regiam volueritis evitare. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCC octuagesimo quinto XVI. Kal. Marcii regnorum x.

Per d. Georium de Rostok
Martinus scolasticus.

Na rubu: R: Bartholomeus de Nova civitate. — Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 460.)

215.

Král Václav IV. potvrzuje list obdarování klášteru Zbraslavskému od císaře Karla IV. r. 1361 vydaný.

1385, 14. Februar. Praha.

Wenceslaus d. gr. Romanorum rex s. a. et Bohemie rex x. notum facimus tenore presencium universis, quod pro parte relig. abbatis et conventus mon. Aule Regie x. Maiestati nostre supplex oblata peticio continebat, quatenus ipsis quasdam confirmacionis literas Ser. quondam Caroli, Romanorum imperatoris x. super eorum fundacione, dotacione, juribus

*) Viz listinu 1352, 10. Novembr.

libertatibus, graciis, emunitatibus et donacionibus ipsis et eorum monasterio traditas et concessas approbare ratificare et confirmare de benignitate solita graciosius dignaremur. Quarum literarum tenor sequitur in hec verba. In nomine s. et indiv. Trinitatis feliciter Amen. Karolus Quartus x. (viz: Potvrzení Karla IV. dd. 1361, 5. Nov. Nuremberg, obsahující listy krále Václava z r. 1304 a krále Jana z r. 1311 a potvrzení jich Karlem IV. dd. 1350, 12. Mart. i s dodatkem o směně panství Lanšperského z r. 1361, 5. Nov., čísla tohoto vydání 165 resp. 110.)

Nos igitur dictorum abbatis et conventus . . peticionibus annuentes ad omnipotentis dei et intemerate sue genitricis gloriam et honorem non per errorem aut improvide sed animo deliberato et de certa nostra sciencia dictis abbati, conventui, successoribus eorum et monasterio predictas literas et singula contenta in eisdem, prout de verbo ad verbum in suis punctis, clausulis, sentenciis et articulis superius expressantur et eisdem alias usi sunt, approbavimus et confirmavimus, ratificavimus, approbamus, ratificamus et presentis scripti patrocinio graciosius confirmamus decernentes, eadem obtinere perpetui roboris firmitatem. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCC octuagesimo quinto decimo sexto Kal. Martii regnorum nostrorum anno Bohemie vicesimo secundo, Romanorum vero nono.

Per d. Georgium de Rostok
Martinus scolasticus.

Na rubu: R. Wenceslaus de Ienykow. — Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis ve Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. čís. 20. — Inserována též v potvrzení císaře Josefa II. z r. 1783. — Kopie nesprávná na papíře z kláštera Zbrasl. nyní v Klement. knih. čís. 484. — Jiný přepis pozdější též v archivu Oseckém.)

216.

Král Václav IV. potvrzuje list císaře Karla IV. z r. 1355, 27. Sept., klášteru Zbraslavskému daný (potvrzení listů krále Jana).

1385, 14. Februar. Praha.

Wenceslaus d. gr. Romanorum rex s. a. et Bohemie rex x. notum facimus tenore presencium universis, quod pro parte relig. abbatis et conventus mon. Aule Regie x. Maiestati nostre supplex oblata peticio continebat, quatenus ipsis quasdam confirmacionis literas Sereniss. quondam Caroli Romanorum imperatoris x. super eorum juribus, libertatibus etc. ipsis traditas et concessas approbare . . et confirmare de benignitate solita graciosius dignaremur. Quarum literarum tenor sequitur in hec verba: In nomine x. Karolus Quartus x. Ad hoc summi dispensacione presidii etc. (viz: Potvrzení listů krále Jana dd. 1355, 27. Sept. Praha, čís. 132.) Nos igitur dictorum abbatis et conventus . . peticionibus annuentes etc. (shoduje se

úplně s druhou listinou krále Václava téhož datum, totiž:) Datum Prage a. D. MCCC octuagesimo quinto XVI. Kal. Martii regnorum x.

Per d. Georium de Rostok
Martinus scolasticus.

(Perg. original kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 485. — Přepisy celé listiny s inserovanými listy staršími jsou jak v Copiar. Oseckém I. díl pag. 465. tak ve Vidimus privileg. Aulae Reg. v archivu Musea Česk. čís. 21.)

217.

Král Václav potvrzuje list císaře Karla z r. 1355, 27. Septembr., daný klášteru Zbraslavskému (obsahující potvrzení listu krále Jana z r. 1340.)

1385, 14. Februar. Praha.

Wenceslaus etc. Notum facimus tenore presencium universis, quod pro parte relig. abbatis et conventus mon. Aule Regie x. Majestati nostre supplex oblata peticio continebat, quatenus ipsis quasdam literas Ser. quondam Caroli Romanorum imperatoris et Boemie regis, genitoris nostri charissimi, traditas et concessas approbare, ratificare et confirmare de benignitate solita graciosius dignaremur. Quarum literarum tenor sequitur in hec verba. In nomine x. Carolus Quartus etc. Innata Ces. sublimitati benignitas etc. (viz list dd. 1355, 27. Sept. č. 133, kterým císař Karel potvrzuje list krále Jana z r. 1340). Nos igitur dictorum abbatis et conventus monasterii predicti justis peticionibus annuentes . . approbavimus etc. (shoduje se úplně s předcházejícím listem téhož datum, totiž:) Prage a. D. MCCCLXXXV. XVI. Kal. Martii regnorum x.

Per d. Georgium de Rostok
Martinus scholasticus.

Na rubu: R. Bartholomeus de Nova civitate. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v archivu Oseckém.)

218.

Král Václav potvrzuje list císaře Karla z r. 1355, 29. Octobr., daný klášteru Zbraslavskému.

1385, 14. Februar. Praha.

Wenceslaus x. Notum facimus tenore presencium universis, quod pro parte relig. abbatis et conventus mon. Aule Regie x. Maiestati nostre supplex oblata peticio continebat, quatenus ipsis quasdam literas Ser. quondam Caroli Quarti x. super eorum juribus, libertatibus et graciis ipsis et eorum monasterio traditas et concessas approbare x. dignaremur. Quarum literarum tenor sequitur in hec verba: In nomine x. Carolus Quartus x. Notum facimus tenore pres. universis, quod consideratis multe

devocionis et preclare sinceritatis affectibus etc... (viz list císaře Karla z r. 1355, 29. Octobr.). Nos igitur dictorum abbatis et conventus .. justis peticionibus annuentes .. approbavimus etc. (shoduje se s předcházejícím listem téhož datum:) Prage a. D. MCCCLXXXV, XVI. Kal. Martii regnorum x.

Per d. Georgium de Rostok
Martinus scholasticus.

Na rubu: R: Bartholomeus de Nova civitate. — Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni. — Přepis v archivu Oseckém. Písař kopiáře Oseckého připsal na tento přepis: »Hoc necdum inveni descriptum in meo libro.«)

219.

Výpověď rozhodčí ve při kláštera Zbraslavského o meze a hranice i občiny a jiné užitky u vsí Bluku a Černošic.

1385, 15. Martii. Praha.

Wir Mertein Rotlew Richter, Hansa Leuthmeritzer, Johann von Ache, Prokop Busslaw, Reinhard von Mulhawssen, Erhard Lobel, Johel Slingel, Procop des Langen Nickels sun, Engel Apotheker, Sigmund Huler, Wenczlaw Stuk, Johannes Pleyer, Hensel Meissner, Johann Dubecz, Hensel von Zaraw, Hansa Rost, Ostuba (sic) Gewantsneider, Niclas von Tachaw und Pecha Zaumstricker, gesworne Burger und Schepfen der Grossen Stat zu Prage, bekennen offenlich und tun kunt mit disem Brieff allen den, di in sehen hören oder lesen, das der Erwirdige Herr Johannes Abt des Closters zu Küngessal von seinen und seines Closters wegen von einem und Jax Busslaw unser mitpurger und Hensel desselben Closters Richter gesessen zum Bluk von den andern teile von etlicher sachen und widerwertikeit wegen, die sie under einander umb Reyne der Ecker, Vietreibe, gemene und fischereye gehabt haben, gekoren haben bey funfczig schock Gr. Prager pfenige Vberwette den erbern man Hansa Leuthmericzer unsern eitgenossen als einen rechten gewaldigen vberman und freuntlichen vorsuner, welches teil seines spruches nicht halden würde, das sol die funfczig schock grossen voruallen halb zu dem gepewde der Kirchen zu Prage und halb zu der steinen Brucken zu Prage. Von ersten hat derselbe Hansa in unserm vollem Rate gesprochen, das er gemachet und mit steinen gezeichnet habe die reine zwischen des egenanten Closters und der vorgenanten Hofe von Bluk Eckern, als die itzund gemerket sein, dieselben reine, zeichen und vnderscheide zwischen denselben Eckern, als sie nu gemachet sein, sollen ewiglichen von baden Teilen gehalden werden und an widerrede also beleiben. Darnach umb die Vyetreibe der Dörffer Czirnocz (sic)*) des Abtes und Bluk der egenanten Jax und Hensel, die sal

*) Černošice.

auch gehören zu denselben zweyen Dörffern nach deme als itzund die Vnderscheide, Reine und Zeichen mit steinen eingegraben und geleget sein, und denne die Gemeine die do ist vor des Closters Weyngarten am berge gelegen und zu dem Dorffe Czirnecz, die sol das Closter angehören, doch in solcher weise, wenne das ist das die beide Dörffer Czirnecz und Bluk einen gemein hirten haben werden, so mag derselhe hirte das Vyche von Bluk mit dem Vych von Czernecz in einer Hert wol auf dieselbe gemeine treiben, aber die von Bluk sollen auf der gemeine kein Holtz abhawen, wan den aber die zwei Dörffer nicht einen gemeinen hirten haben, so sollen die von Bluk auf die vorgenante gemeine ihr Vych nicht treiben, und das fleckel holtz bey des Pfarres von Czernecz wisen gelegen, das soll das Closter angehören, dafür sollen die von Bluk den gerey ackers zu einer gemeine haben, der sich anhebet an dem höltzel, das nu zu der Vyetreibe gehöret, also were als der gerey wendet, und das wasser die Mise sol das Closter zu allerlei sachen und fischerey angehören doch in solcher meinung, das die vorgenanten Jaxo und Hensel von Bluk und ihr nachkommen mugen mit einem hamen in demselben Wasser fischen also werre als ir Ecker werden also offt sie wollen, aber mit keinem Netze sollen sie do nit fischen noch keinen fischer do haben, und wenne des egenanten Jaxen hoff ein teil auf des vorgenanten Abtes gemeine geleget und gebauet ist, als viel des ist, das gepewde soll fürbas ewiglichen an hindernus also beleiben. Des zu einem gezeugnuss so haben wir unser Stat sigel durch der egenanten beider teil beten willen an diesen brieff lassen hengen, der geben ist zu Prage do man zalt nach Christi gepurdt MCCC und darnach in dem fünff und achzigisten Jare am nehesten Mitwochen nach dem Sontage als man singet Exurge.

Pečeť Starého města Pražského (Secretum civium Pragensium). — (Orig. perg. v archivu kláštera Oseckého čís. 40. Na rubu orig. listiny poznamenáno: »Litera ista continetur in libro judiciali debitorum sive obligationum Maioris civitatis Prag«. — Přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 481—483.)

220.

Narovnání mezi klášterem Zbraslavským a držiteli dědictví v Břežanech.

1386, 5. Februar. Praha.

Wir Ottel Goltsmid zu den Zeiten Bürgermeister, Bernhard Seydel, Wenczlaw Geunher, Mertein Lorencz, Ottel Gewantsneider, Mika Schotter, Pesschel Swarcz, Dittrich von Ache, Cuntz Glaser, Rudolff von Mülhausen, Hensel Weiswasser, Andreas Wladica, Symon Cannelgiesser, Hanke von Leuthmuschel, Niklas Frölich, Lorentz des Mertein Cramers Son, Nikl Hunerer, Johannes Apotheker, Geschworne Burger und Schepfen der grossen Stadt zu Prage. bekennen offentlich und tun kundt mit diesem Brieffe allen, die in hören sehen oder lesen, das für uns komen ist der Erwirdige

Herr Johannes Abte des Closters zu Künigessal send Bernharten Orden von seiner und seines Closters wegen von einem und Dominik Goltsmidt und Alssch Leinwater, unsere mitpurger von ney (sic) und etwan der weise Fancza Donat und Enderl sachen von dem andern teile und haben da willichlichen bekannt, das umb das gesesse und erbe zu Brzesan mit seiner zugehörunge, das die vorgenante Dominik und Alscho von nen und der egenanten weisen wegen mit rechte ingewere und gewalt gehabt haben, zwischen in ein ganze freuntliche vorrichtunge gescheen ist, daran in von beyden teilen wol genuget, also das dieselben Dominik und Alscho von ihren und der egenanten weisen wegen des egenanten erbes Brzesan mit seiner Zugehörunge dem obgenanten Herrn Johannes dem Abt und seinem Conuent haben abgetreten und eingeben zu tuen und zu lassen damite als mit irem eigen gute und Erbe was sie wellen, daselbest hat auch der vorgenante Herr Johannes der Abte von seinen und seines Conuents wegen die vorgenanten Dominik und Alschen und die vorgenanten des Fancza Donat und Enderl sachen weysen aller vorsessener Zinse und ander varende habe, die derselbe Abt und seinen Conuent von dem egenanten Erbe Brzesan zu rechte haben solden, gelassen quit ledig und loss, also das alle sachen, die sich zwischen beyden teylen bis auf diese Zeit von des egenanten Erbes wegen vorlauffen haben, sollen fürbas mer slecht todt und quit sein. Der Verrichtunge zu einem gezeugnuss so haben wir unser klein Statsigel an diesen Brieff lassen hengen, der geben ist zu Prage do man zalte nach Christi gepurdt MCCC Jar und darnach in dem sechsundachtzigisten iare an dem nehesten Montag unser frawen Tag Purificacionis genannt Lichtmesse.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 483—484.)

221.

Rada Novoměstská potvrzuje klášteru Zbraslavskému list z r. 1370 na 2 kopy gr. úroku z domu v ulici Kovářské na Novém městě Pražském.

1386, 4. April. Praha.

Nos Hanns Kechl pro tunc magister civium, Vlricus Stengl, Nicolaus Prassie, Nicolaus Firwiner, Michael Bechiner, Cunczo Herndorf, Swach Schilhan, Paulus Helferz, Zdenco de Lacu, Wilhelmus aurifusor, Crux Krzizala et Hertlo mango, consules Nove civitatis Prag., notumfacimus tenore pres. universis, quod hon. vir Mathias Goldner civis Maioris civitatis Prag. constitutus coram nobis pleno in consilio inter quatuor scampna judiciaria . . . recognovit sponte suo et heredum suorum nomine, se duas marcas graves Prag. den. census sexaginta quatuor grossos pro qualibet computando in domo et area Nicolai dicti Kessl sutoris, sita inter domos Cuncz Rabl flassner et Nicolai pargameniste hincinde in vico fabrorum, relig. abbati et conventui Aule Regie et ipsorum futuris pro certa pecunie quantitate inte-

graliter persoluta vendidisse, prout in literis desuper confectis nobisque salvis et integris exhibitis plenius continetur, que sequitur de verbo ad verbum in hunc modum. Noverint universi, quod ego Ieremias Florini de Gorlicz et Osanna mea conthoralis legitima, olim mag. Henrici Nove civitatis Prag. notarii relicta, cives Prag., tenore pres. recognoscimus, nos nostro, heredum et successorum nostrorum nomine super domum nostram et aream sitam in platea fabrorum inter domos Ditlini juvenis ex una et Otlini pergameniste parte ex altera duas marcas graves .. census annui et perpetui ab omni civitatis onere exempti hon. viro Mathie Goldner civi Prag. et suis heredibus racionabiliter vendidisse pro certa pecunie quantitate nobis integraliter persoluta, ita videlicet quod ipsius census medietas in f. s. Galli proximo et alia ... in f. s. Georgii deinde tunc venturo isto anno et sic deinceps anno quolibet .. perpetue per nos heredes et successores nostros, dicte domus et aree possessores, prefato Mathie et suis heredibus debet solvi ... Quandocunque autem in aliquo .. festo et infra octavam deinde continuam census debitus non fuerit persolutus, extunc IV gr. nomine pene crescent .. et consimilis pena crescet deinde septimana qualibet, quamdiu census non fuerit plenarie persolutus. Pro quibus quidem censu et penis accretis poterunt in premissa domo et area ipsius auctoritate propria pignorare. Ceterum si dicto Mathie et suis heredibus racione domus et aree predictarum futuro in tempore in censu predicto aliquid deperiret, illam deperienciam super omnia bona nostra mobilia et immobilia debent consequi modis omnibus et habere. Et qui hanc literam habuerit cum ipsius Mathie voluntate, eidem jus competit omnium premissorum. In quorum testimonium sigilla prud. virorum Martini Stach judicis, Mixonis Hradeczky et Henslini pinter consulum civium Prag. ad preces nostras pres. sunt appensa. Datum Prage a. D. MCCC septuagesimo sexto sabbato ante dom. Iudica me Deus. Rei vero in evidenciam sigillum nostre civitatis maius de certa nostra sciencia pres. est appensum. Datum et actum Prage feria IV. post dom. Letare a. D. MCCC octuagesimo sexto. Nichilominus prioribus literis semper laniatis.

Pečeť městská schází. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knihovně čís. 498.)

222.

Rada města Nymburka potvrzuje prodej 2 kop gr. úroku z domu před městem Nymburkem klášteru Zbraslavskému.

1386, 16. Novembr. Nymburk.

Nos Wancha judex, Henslinus Nikl magister civium, Nicolaus Katerer, Iesko Crasni, Iohannes Caules (?), Iesko Cornelik, Cunradus Arneri, Gyrko, Laurencius, Nicolaus Cerer, Iesko Hawran, Paulus Weithals et Pessyco, consules et jurati scabini in Neuburga super Albea, recognoscimus publice tenore pres universis, quod memoratus Paulus Weithals conscabinus noster

mediante coniugis sue Mare et omnium heredum suorum bona voluntate coram judicio nostro contestato vendidit rite et racionabiliter absque dolo quolibet duas sexag. gross. den. annui et hereditarii census super hereditatem suam foris civitatem nostram sitam, que olim Albertisse fore dinoscebatur, et super omnia bona sua mobilia et immobilia relig. viris d. abbati totoque conventui mon. Aule Regie et dicto monasterio pro XX sexag. gr. den. Quarum II sexag. census una in f. s Georii quolibet anno et reliqua sexag. in f. s. Galli prox. secuturo quolibet anno prefatis viris relig. et monasterio in locum eorum mansionis dari debent et persolvi dilacione qualibet proculmota de bonis prenotatis per quemlibet possessorem eorumdem in hunc modum, si per dies VIII in solucione premissi census moram fecerit, extunc de qualibet sexagena non soluta unum fertonem gr. den. pene nomine dare tenebitur et debebit, pro quibus tunc penis quidem et censu non soluto per judicem et scabinos civitatis nostre predictis viris relig. id repetentibus debet inpignorari Paulus premissus et quilibet possesor bonorum premissorum absque judicio quolibet et querela. Contulit eciam dictus abbas et totus conventus monasterii prefati graciam hanc specialem Paulo prenotato, quod dum et quando eundem II sexag. censum super alia bona et hereditatem ita certa et tam certam . . transduxerit, extunc bona premissa libera permanebunt penitus et soluta. Eciam ipse d. abbas et totus conventus . . ad premissa bona ipsius Pauli pre cunctis aliis esse debent primi et principales impedimento quolibet non obstante. In cuius rei testimonium presens scriptum sigillo civitatis nostre maiori fecimus roborari. Datum a. D. MCCC octuagesimo sexto proxima feria sexta post f. s. Martini episcopi nostro in judicio contestato.

Pečeť města Nymburka schází. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. č. 509.)

223.

Ustanovení konventu kláštera Zbraslavskéko o platu ročním, který se má dávati kustodovi klášternímu.

1387, 1. Maii. (Zbraslav.)

Nos fratres Iohannes abbas, Iohannes prior, Procopius supprior, Fridericus cellerarius, Iohannes bursarius, Cunradus custos, Iohannes succellerarius totusque conventus mon. in Aula Regia . . . notum facimus universis . . , quod de unanimi consilio omnium seniorum propter bonum pacis et concordie talem ordinacionem fecimus et pactum inter officia custodis et succellerarii, ita videlicet quod censum, quem olim simul indivisim et coniunctim habuerunt, de quo censu duodecim sexagene minus X gross. spectabant ad officium custodis, hunc censum una cum censu suo ipse succellerarius debet peramplius colligere et conquirere ab hominibus suis propriis laboribus et impensis et quolibet anno tenetur et debet dare et

assignare sex sexagenas ipsi custodi sine omni dilacione infra XIV dies continue sequentes festum s. Galli, quinque vero sexagenas in f. s. Georgii mox sequenti aut infra XIV dies ipsum festum sequentes sine contradiccione succellerarius custodi tenetur expedire pagando, residuam vero pecuniam videlicet L grossos ipse succellerarius sibi pro officio suo reservabit racione impensarum, quas singulis annis faciet in census acquisicione. In quorum omnium evidens testimonium sigilla nostra abbatis videlicet et conventus presentibus sunt appensa. Datum et actum a. d. MCCC octuagesimo septimo in die b. apostolorum Philippi et Iacobi.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 490.)

224.

Král Václav potvrzuje list císaře Karla IV., týkající se osvobození tří lánů poli u vsi Kbel bliže Kolína.

1388, 10. Iunii. Praha.

Venceslaus d. gr. Romanorum rex x. Notum facimus . ., quod constitutus in nostre Maiestatis presencia Michahel de Brziestye fidelis noster dilectus nobis humiliter supplicavit, ut sibi subscriptam literam seu privilegium per dive mem. d. Karolum Rom. imperatorem . . et alios predecessores nostros reges Boemie concessum et datum regia auctoritate Boemie approbare . . et confirmare dignaremur. Cuius tenor sequitur in hec verba. In nomine x. Karolus Quartus etc. (v.: listinu č. 141. dd. 1356, 17. Augusti.) Nos vero dicti Michahelis supplicacionibus . . inclinati animo deliberato sano fidelium nostrorum accedente consilio regia auctoritate Boemie . . supradictam literam . . approbamus . . et confirmamus, decernentes et volentes expresse, ut prefatus Michahel, heredes et successores sui legitimi tres laneos in villa Kel . . liberos penitus et solutos a solucione steurarum collectarum et signanter generalis collecte . . habere tenere et perpetuis debeant temporibus pacifice possidere. Inhibemus igitur universis . . ., ne prefatum Michaelem . . in possessione predictorum trium laneorum non impediant etc. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCC octuagesimo octavo die X. m. Iunii regnorum x.

Per d. Henricum de Duba magistrum curie
Wlachnico de Weytemule.

Na rubu: R. Wenceslaus de Ienykow. — Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém I. díl pag. 526.)

225.

Jan řeč. Štěkna, mnich kláštera Zbraslavského, jmenován kaplanem papežským (in capellanum Sedis apostolicae recipitur).

1388, 19. Iunii. Perusii.

(Monumenta Vaticana. Tom. V. Ed. C. Krofta čís. 165.)

226.

Klášter Zbraslavský vysazuje znovu polnosti při vsi Lhotě pod úrok.

1389, 16. Octobr. (Zbraslav.)

Nos fratres Iohannes dictus abbas, Iohannes prior, Franciscus supprior, Fridericus cellerarius, Iohannes camerarius, Paulus succellerarius totusque conventus mon. in Aula Regia x. recognoscimus tenore pres. universis, quod cupientes condicionem monasterii nostri predicti facere meliorem agros nostros pertinentes ad villam Hlhotam *) de novo locavimus et presentibus locamus hominibus ibidem manere volentibus et specialiter Wenceslao dicto Scala curiam maiorem cum duobus laneis et medio et Quietonio curiam locavimus olim Pesconis cum quinque quartalibus et reliquos agros eiusdem ville volentibus suscipere locamus, exponimus in hunc modum, videlicet quod quilibet laneus debebit et tenebitur nobis solvere pro vero et legitimo censu quinquaginta grossos Prag. den. singulis annis imperpetuum et hoc divisim per medium in f. s. Galli a data pres. per annum videlicet XXV gr. incipiendo solvere et totidem in f. s. Georgii immediate sequenti et sic solucionem huius census perpetuis deinceps temporibus continuando indilate. Berna vero regia, quando generalis fuerit per totam terram Bohemie, extunc de quolibet laneo, quotquot culti fuerint, decem gr. nobis solvere tenebuntur et amplius ab eisdem hominibus nichil debemus recipere et requirere, nec in aliquo nobis obligantur. Insuper in judiciis eorum eo jure gaudere debent et frui sicut homines nostri in Gyliowicz sunt locati. In cuius rei evidens testimonium et robur perpetuo valiturum sigilla nostra abbatis et conventus predictorum pres. sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCC octogesimo nono in die s. Galli confessoris.

Pečeť opatova v zeleném vosku rozlámána, pečeť konventu v bílém dosti dobře zachovalá. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knihovně čís. 538.)

227.

Jan řeč. Štěkna, mnich kláštera Zbraslavského, jakožto kaplan papežský vyňat z jurisdikce duchovenské. (Camerarius apost. universis praelatis et officialibus prohibet, ne in Iohannem de Štěkna ullam jurisdictionem exerceant, cum ipse capellanus apostolicus sit.)

1390, 20. Ianuar. Romae.

(Monumenta Vaticana. Tom. V. Ed. C. Krofta čís. 297.)

---

*) Jest to Lhota, zaniklá osada blíže Jíloviště, která stávala asi v místech, kdež dosud se říká »na starých vsích« nebo »na Lhotkách«. Viz sborník »Smíchovsko a Zbraslavsko« z r. 1899 str. 160.

228.

Opat a konvent kláštera Zbraslavského ustanovují úroky, kterých se dostávati má kustodovi klášternímu, jakož i jak jich užito býti má.

1392, 27. Octobr. (Zbraslav.)

Noverint universi tam posteri quam presentes, quod nos fr. Iohannes abbas, Iohannes prior, Mathias subprior, Fridericus cellerarius, Mauricius camerarius, Cunradus custos, Paulus succellerarius totusque conventus mon. in Aula Regia cupientes statum monasterii nostri semper in melius reformare, considerantes igitur, quod ut frequenter frequens rerum et precipue officialium mutacio non sine conflictu contingit animorum et quoniam hunc conflictum contingere inter officiales nostros videlicet succellerarium et custodem sepe videmus, presertim quia prefatum officium succellerarii ipsi officio custodie obligatur in annuo censu videlicet undecim sexag. cum dimidia de quibusdam villis, videlicet Lubczicz, Ierpicz, Hrnczierz et nonnullis aliis locis fel. mem. Vlrici Clementerii testamentis (sic). Volentes ergo, ut predictus conflictus pacis caritatisque discidium penitus uniatur et quod ipse succellerarius suo vel suis contentus censibus ecclesie censum non occupet nec reservet, ex communi seniorum nostrorum consilio statuimus et ordinamus, ut prefatus succellerarius ipsi sepedicto custodi cedat ac resignet pro predicto censu ac summa XI sexag. cum dimidia, quam dinoscitur ac probatur habuisse in villis ac testamentis superius expressis, primo in Knywen*) octo sexag., item in Korcz quatuor cum dimidia, item in Neuburg unam sexag., que summa se extendit ad tredecim sexag. cum dimidia, et quia hec summa excedit debitum censum custodis in duabus sexag., ipse custos, qui est vel qui pro tempore fuerit, cedit viceversa succellerario de duabus sexag. in Czedlicz. Et quia rerum gestarum noticia ex hominum modernorum quam posterorum memoria ob continuum fluxum temporis labitur, ideo decernimus, ut totus census custodis, in quibus locis vel a quibus comparatus sit, vel qualiter expendi debeat, presenti litere inseratur. Inprimis septuaginta libre cere pro cereo pascali de bursa ex parte ville, que dicitur Nova Vela, que villa quondam dinoscitur pertinuisse ad custodiam.**) Item de bursa tres sexag. minus X gross., quarum una spectat ad candelas, que accenduntur ad antiphonam, que cantatur ante imaginem b. virginis post completorium ex parte d. Johlini Iacobi, alia pro lampade in capella s. Clementis ex parte d. Nicolai scolastici et canonici Prag., quinquaginta gr. pro lampade in capella s. Gregorii pape ex parte domine Kvule (?). Item in Knywen (sic) sex sexag. pro lampadidus in corpore ecclesie et pro cera ex parte d. Alberti senioris. Item ibidem tres sexag. minus XX gr. ad altaria ss. Stanislai et Bernhardi pro

*) Zde i na jiném místě zřejmě tak psáno; snad má býti »Pnywen« a pak by to byla táž ves »Pnyben«, která uvedena v listě dd. 1355, 4. Mart. a kterou mám za »Pněv«.

**) Viz listinu dd. 1314, 25. Octobr. Srovn. též listinu dd. 1387, 1. Maii.

lampade et cereis ac ceteris ornamentis ex parte d. Vlrici Clementerii. Item una sexag. ibidem pro lampade ss. Simonis et Iude et pro luminibus ad summum altare ad vesperas in festis duodecim leccionum ex parte mag. Petri medici. Item XL grossi ibidem pro lampade in capella s. Agathe ex parte Heinrici de Pracz. Item ibidem XL grossi pro reparacione ornatuum ex parte d. Prchte de Duba. Item una sexag. ibidem pro lampade in capella s. Thome apostoli ex parte Simonis Clementerii. Item in Korcz III cum media sexag. pro luminibus ad privatas missas et lampade in capella s. Spiritus, ut in litera super hoc confecta plenius continetur. Item ibidem media sexag. pro subsidio lampadis s. Trinitatis ex parte d. Vlrici de Walkensteyn. Item ibidem una sexag. pro lampade in capella ss. Innocentum ex parte d. Iesskonis de Rziczano. Item una sexag. ibidem pro lampade in capella s. Marthe ex parte Henrici Nasonis. Item in Neuburga due sexag., quarum una pertinet pro lampade in capella s. Viti ex parte illorum de Egra, alia in capella s. Cecilie ex parte Hermanni dicti Bohemus. Item medietas census super fabricam Brunnensem in Montibus Kutnyss, cuius census due sexag. pertinent pro lampadibus videlicet s. Trinitatis et super columpnam cimiterii, prout in literis super hoc confectis plenius continetur. Residuum vero huius census pro cera pro luminibus ad summum altare ad vesperas diebus feriatis. Item pro una candela, que debet ardere ante corpus dominicum in die cene ab hora misse usque in diem s. pasche post missam summam. Item due sexag. in Nova civitate Prag., quarum uua pertinet pro lampade in capella s. Galli ex parte d. Heinrici de Cadano, alia pro luminibus accendendis in nocte nativitatis dominice in corpore ecclesie in quinque locis ad responsorium Verbum caro ardentibus usque ad diem, in diebus vero pasche et penthecostes ad vigilias tantum ardebunt in tribus locis. Item in villa Bynnicz una sexag. pro lampade in capella ss. Petri et Pauli. Item media sexag. in agris pertinentibus ad thabernam in Gylowyst, ut in literis super hoc confectis plenius continetur. Hanc igitur cessionem, resignacionem et ipsius census distribucionem ratificamus, roboramus ac sigillorum nostrorum videlicet abbatis et conventus appensione confirmamus. Datum et actum a. D. MCCCLXXXXII in vigilia ss. Symonis et Iude apostolorum.

Obě pečeti scházejí. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl, nyní v Klement. knihovně čís. 573. — Přepis v Cop. Oseckém I. pag. 496—499.)

229.

Král Václav nařizuje, aby klášter Zbraslavský při svobodném držení též oněch statků a vesnic byl chráněn, které posud ve dvorských deskách jsou zapsány.

1393, 12. Maii. Praha.

Wenceslaus d. gr. Romanorum rex x. Ad perpetuam rei memoriam. Magne retribucionis meritum Regia nostra se consequi procul dubio confidit Serenitas, dum personis deodicatis, qui presentis seculi spretis blan-

diciis velud mundo mortui vivunt deo, pacis commoda procuramus, per tranquillitatis etenim pulchritudinem quodammodo delectati abiectis curis temporalibus in simplicitate spiritus humiliter contemplantes et adhuc in carne degentes conversantur angelis et Regie Maiestatis maculas humane fragilitatis debito poscente contractas frequentibus detergunt oracionum undis devocius superfusis. Sane licet dudum per recolende memorie divos progenitores nostros, reges Boemie, bona subscripta videlicet villa Slawbs, villa Glyncz, villa Welyna, villa Brzesans, villa Lesnicz et villa Gylowicz cum curiis, araturis, silvis, hominibus, censibus, nec non omnibus juribus, libertatibus et pleno dominio nichil excepto penitus relig. abbati et conventui mon. Aule Regie liberalitate vivifica sint donata, sicut hoc ipsum in literis progenitorum nostrorum datis desuper plenius continetur, eciam ad donacionem bonorum huiusmodi nostre confirmacionis assensus consequenter accessit, nichilominus tamen pro parte dictorum abbatis et conv. Aule Regie . . Maiestati nostre significatum existit, *qualiter ipsi ob hoc, quod aliqua dictorum bonorum seu forsitan singula in tabulis curie regalis adhuc inscripta dicuntur, metu concuciantur ingenti, formidantes sibi successu temporis super bonis huiusmodi tamquam feodalibus periculum et impeticiones posse forsitan suboriri. Ad submovendum igitur dubietatis scrupulum et ut dicti abbas et conventus et successores eorum eo quidem in dei laudibus liberius vacare valeant, quo Regie liberalitatis dextera defensi magnifica curis exuti temporalibus fuerint et protecti, non per errorem aut improvide sed animo deliberato sano fidelium nostrorum accedente consilio de certa nostra sciencia et auctoritate regia Boemie decernimus, dicimus et declaramus expresse, quod prefati abbas et conventus Aule Regie . . et successores eorum singula bona prescripta cum omnibus juribus, libertatibus, emunitatibus, pleno dominio et singulis aliis pertinenciis nichil excepto penitus, sicut ipsis per progenitores nostros donata sunt, habere, tenere et libertate ecclesiastica absque impedimentis quorumlibet perpetuo debeant possidere, mandantes universis et singulis officialibus, burgraviis et ceteris regni Boemie subditis et fidelibus, presentibus et futuris, et signanter judici et notariis tabularum curie regalis Boemie firmiter et districte, quatenus prefatos abbatem et conventum monasterii predicti et successores ipsorum occasione prefatorum bonorum ad instanciam eciam cuiuscunque nequaquam citent, judicent, impediant vel molestent, quin pocius auctoritate regia Boemie in usufruicione ipsorum libera et quieta protegant, manuteneant efficaciter et conservent, prout indignacionem nostram gravissimam voluerint arcius evitare. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCC nonagesimo tercio die XII. m. Maii regnorum x.

Ad mandatum d. regis
Iohannes Camynensis electus cancellarius.

Na rubu: R. Wenceslaus de Olomucz. — Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni »Sublacio feodi de tabulis curie regalis super bona in Slaps et villam Glincz«. Přepis v Copiar. kl. Oseckého I. díl pag. 492. Otištěno u Pelzla, Wenzel IV. Urkb. čís. 94.

230.

Papež Bonifacius IX. nařizuje opatovi Zbraslavskému, aby faráře Řevnického Hrzka, dokáže-li se mu, že klerika Jana řeč. Žák zabil, fary zbavil a tuto klerikovi Václavovi z Hořovic udělil.

1393, 27. Maii. Perusii.

(Monumenta Vaticana. Tom. V. Ed. C. Krofta čís. 688, 689.)

231.

Nadání kaple v kostele Slapském pro dva kněze, učiněné od Dobrky z Korkyně, vdovy po Martinovi z Trnové, se svolením opata Zbraslavského, jemuž náležeti má právo jmenování těch kaplanů.

1393, 2. Iun. Praha.

(Libri Erect. I. str. 396—97)

232.

Opat Zbraslavský vedle dvou jiných jmenován konservatorem kláštera Zlaté Koruny (conservatores jurium monasterii S. Coronae instituuntur).

1394, 3. Iulii, Romae.

(Monumenta Vaticana. Tom V. Ed. C. Krofta čís. 785.)

233.

Král Václav potvrzuje a obnovuje výpověď před lety učiněnou v příčině hranic mezi klášterem Zbraslavským i lidmi jejich z Buše a lidmi z vesnice Čimu náležejícími ku hradu Karlšteinu.

1394, 20. Novembr. Praha.

Wenceslaus d. gr. Romanorum rex x. Notum facimus tenore presencium universis, quod cum dudum temporibus videlicet Ser. principis quondam domini et genitoris nostri carissimi d. Caroli Roman. imperatoris x. inter relig. abbatem et conventum mon. Aule Regie nec non incolas ville ipsorum in Busch ab una et ministeriales et incolas ville Czem ad castrum nostrum Karlstein pertinentis parte ex altera super quibusdam limitibus et greniciis ipsis utrinque contiguis orta fuisset materia questionis, idem genitor noster volens parcium earundem submovere dispendia honorab. Friderico Stromeyer, pro tunc provisori eiusdem castri Karlstein, huiusmodi questionis materiam commisit finaliter decidendam, qui mandatis suis reverenter obtemperans assumptis sibi senioribus et vicinis predictarum villarum et hiis presertim, quibus limitum huiusmodi nota poterat esse

condicio, ipsis limitibus atque greniciis conspectis ad debitum auctoritate et vice prefati domini et genitoris nostri, qua tunc ex ipsius commissione, ut premittitur, fungebatur, inter partes predictas ordinavit et disposuit et per eos utrinque perpetuis censuit temporibus observari, ut videlicet pars sinistra descendendo ad flumen Multavie trans montem,*qui dicitur Sebestanowa, et monticulos, qui vulgariter Kopczy dicuntur, usque ad montem et vallem dictum Bossczicz ad medium eiusdem fluminis prefatis abbati conventui et monasterio ac incolis ville ipsorum in Busch, pars vero dextra prefatis ministerialibus et incolis ville Czem perpetuis debeat temporibus remanere. Licet autem hec ordinacio per prefatum Fridericum sic ut premittitur facta processu temporis stabilis et firma permanserit fueritque a prefatis partibus firmiter observata, quia tamen ministeriales et incole supradicte ville Czem contra eandem ordinacionem temere venientes ipsam non sunt veriti violare, propter quod eciam inter partes predictas de novo suborta fuit materia questionis, nos ad certam veritatis indaginem pervenire volentes Cunato Keplerio dum viveret commisimus et dedimus seriosius in mandatis, ut limitibus supradictis et eorum circumstanciis diligenter conspectis finem inter partes predictas imponere et easdem super hoc debeat finaliter concordare. Qui examinatis cause meritis, comperto nichilominus, quod prefati limites per prefatos ministeriales et incolas ville Czem contra ordinacionem supradicti Friderici forent violati, ipsis nostro nomine precepit firmiter et mandavit, ut eosdem in statum pristinum reducere debeant, nec peramplius infringere quoquomodo presumant. Ne igitur antedictis partibus super limitibus huiusmodi litigandi inantea detur occasio, quin pocius omnis iurgiorum materia effectualiter sopiatur, animo deliberato sano fidelium nostrorum accedente consilio regia auctoritate Boemie et de certa nostra sciencia ordinacionem et disposicionem prefati Friderici, prout superius expressa est, approbamus, ratificamus, innovamus et presentis scripti patrocinio graciosius confirmamus, decernentes ac regio Boemie perpetuo valituro statuentes edicto, ut pars sinistra descendendo ad flumen Multavie trans montem, qui dicitur Sebestanova, et monticulos, qui vulgariter Kopczy dicuntur, usque ad montem et vallem dictum Bossczicz ad medium eiusdem fluminis prefatis abbati et conventui et monasterio Aule Regie ac incolis ville ipsorum in Busch, pars vero dextra prefatis ministerialibus et incolis ville Czem perpetuis debeat temporibus remanere. Inhibemus igitur ministerialibus ville prefate Czem, qui nunc sunt vel pro tempore fuerint, firmiter et districte, ne prefatum abbatem, conventum et monasterium nec non et incolas ville ipsorum in Busch in parte ipsorum impediant, sed nec ordinacionem prefati Friderici de observandis limitibus predictis quomodolibet de cetero violare presumant, prout gravem regie indignacionis offensam et penam ad arbitrium nostrum desuper infligendam voluerint arctius evitare. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCC nonagesimo quarto die XX. Novembris regnorum x.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 500—503.)

234.

Král Václav potvrzuje klášteru Zbraslavskému 20 kop úroku ve vsi Řevničově.

1395, 5. Iunii. Žebrák.

Wenceslaus d. gr. Romanorum rex x. notum facimus tenore presencium universis, quod constitutus in nostre Maiestatis presencia relig. . . abbas mon. Aule Regie . . nobis significare curavit, qualiter ipse pro usibus fratrum et conventus eiusdem monasterii viginti sexagenas gross. census annui a Nicolao dicto Temerzicz in et super media villa Ryewniczow rite et racionabiliter emerit et comparaverit pro certa summa pecunie sibi integraliter persoluta, Maiestati nostre supplicans . ., quatenus empcioni et vendicioni dicti census consensum regium adhibere ipsumque pro usibus fratrum et conv. monasterii predicti incorporare, annectere, inviscerare et unire graciosius dignaremur. Nos igitur, qui racionabilia vota quorumlibet libenter amplectimur, presertim cum iuste petentibus non sit denegandus assensus, non per errorem aut improvide sed animo deliberato sano fidelium nostrorum accedente consilio et de certa nostra sciencia empcioni et vendicioni dictarum XX sexag. census annui . . consencientes benignius ipsas pro usibus fratrum et conv. prefati monasterii approbavimus, incorporavimus . . et incorporamus . . . auctoritate regia Boemie presentibus et unimus per fratres et conventum prefati mon. habendas, tenendas . . . et ad instar aliorum bonorum suorum perpetuo possidendas, mandantes universis et singulis officialibus, burgraviis et ceteris regni nostri . . subditis . . firmiter et districte, quatenus prefatos abbatem et conv. in percepcione prefatarum XX sexag. . . non impediant etc., prout gravem nostre Maiestatis offensam voluerint arctius evitare. Presencium x. Datum Mendici a. D. MCCC nonagesimo quinto die V. Iunii regnorum x.

Ad relacionem Sigismundi subcamerarii
Franciscus prepositus Northusen.

Na rubu: R. Iohannes de Wratislavia. Pečeť královská, dobře zachovaná. (Orig. c k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar. kláštera Oseckého díl I. pag. 504.)

235.

Listina krále Václava IV. psána na Zbraslavi (Geben zu Kunigsale des Dinstags nach . . Assumpcionis etc.)

1395, 17. Aug.

(Čelakovský, Codex juris municip. II. 870.)

236.

Bulla papeže Boniface IX., kterouž uděluje odpustky kostelu P. Marie na Zbraslavi.

1396, 13. Iunii. Romae.

Bonifacius episcopus servus servorum dei universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis salutem et apostolicam benedictionem. Dudum precelsa meritorum insignia, quibus regina celorum virgo dei genitrix gloriosa sedibus prelata sydereis quasi stella matutina prerutilat, devote consideracionis indagine perscrutamur, dum eciam infra pectoris archana revolvimus, quod ipsa utpote mater nunc mater gracie et pietatis amica humani generis consolatrix pro salute fidelium, qui delictorum onere pregravantur, sedula exoratrix et previgil ad regem, quem genuit, intercedit, dignum quin pocius debitum arbitramur, ut ecclesias in sui nominis honore dedicatas graciosis remissionum prosequamur impendiis et indulgenciarum munibus honoremus. Cupientes igitur, ut ecclesia monasterii sancte Marie Aule Regie Cysterciensis ordinis Pragensis dyocesis, ad quam karissimus filius noster Wenczesslaus, rex Romanorum illustris, magnam, ut percepimus, gerit devocionem, eciam ipsius regis consideracione congruis honoribus frequentetur et ut Christi fideles eo libencius causa devocionis confluant ad eandem ecclesiam, quo ex hoc ibidem dono celestis gracie uberius conspexerint se refectos, de omnipotentis dei misericordia et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi omnibus vere penitentibus et confessis, qui in nativitate ipsius beate Marie illas quas sancti Marci de Veneciis Castellanensis dyocesis in festo ascensionis domini nostri Iesu Christi, illis vero, qui in sancti Bernhardi festivitatibus predictam ecclesiam beate Marie devote visitaverint annuatim illas indulgencias et peccatorum remissiones concedimus, quas beate Marie in porciuncula alias dictam de angelis extra muros Assissinaten. ecclesias primo et secundo diebus Augusti visitantes annuatim quomodolibet consequuntur. Volumus autem, quod si alias visitantibus dictam ecclesiam predicti monasterii vel ad eius fabricam seu conservacionem manus porrigentibus adiutrices aut alias inibi pias elemosinas erogantibus seu alias aliqua indulgencia perpetuo vel ad certum [tempus] nondum elapsum duratura per nos concessa fuerit, ipsa alias sancta concessio nullius exstat roboris vel momenti. Datum Rome aput sanctum Petrum Idus Iunii pontificatus nostri anno septimo etc.

(Přepis z 15. stol. v rukopise 14. F. 222 kníž. archivu v Třeboni. Laskavě sdělil archivář p. Fr. Mareš.)

237.

'apež Bonifac IX. inkorporuje klášteru Zbraslavskému farní kostely sv. Havla nad Zbraslaví, v Radotíně, Slapech a Velími.

1396, 13. Iunii. Romae.

Bonifacius x. Ad perpetuam rei memoriam. Sacre religionis, sub qua ilecti filii abbas et conventus monasterii Aule Regie Cisterc. ord. Prag. ioc. devotum ed sedulum exhibent altissimo famulatum, promeretur hoestas, ut votis eorum, illis presertim, per que ipsius monasterii utilitas rocuratur, quantum cum deo possumus favorabiliter annuamus. Hinc est uod nos chariss. in Chr filii nostri Venceslai regis Romanorum ill. super oc nobis humiliter supplicantis et ipsorum abbatis et conventus in hac arte supplicacionibus inclinati, s. Galli prope ipsum monasterium, in Raotin et in Slaps ac in Welymic-Prag. dioc. parrochiales ecclesias ad resentacionem dictorum abbatis et conventus, ut asseritur, pertinentes, uarum quadraginta ipsi monasterio cuius quadringentarum marcharum rgenti puri secundum communem extimacionem valorem annuum, ut sseritur, non excedunt (sic!), cum omnibus juribus et pertinenciis suis uctoritate apostolica tenore presencium unimus annectimus et incorporanus, ita quod cedentibus vel decedentibus rectoribus prefatarum ecclesiarum, ui nunc sunt, vel ecclesias ipsas alias quomodolibet dimittentibus, liceat isdem abbati et conventui, per se vel alium seu alios corporalem possesionem cuiuslibet ipsarum ecclesiarum propria auctoritate apprehendere t perpetuo retinere, ac earum fructus redditus et proventus in abbatis t conventus ac monasterii predictorum utilitatem et supportacionem oneum eis incumbencium convertere et eciam deputare alicuius licencia super ioc minime requisita. Reservatis tamen ex fructibus redditibus et provenibus singularum ecclesiarum ipsarum singulis congruis porcionibus pro ingulis perpetuis vicariis in earum qualibet perpetuo instituendis, de quibus psi vicarii sustentari, episcopalia jura solvere et alia eis incumbencia nera valeant commode supportare. Proviso tamen, quod propterea cultus livinus et solitorum ministrorum numerus in eisdem ecclesiis nullatenus ninuatur, non obstantibus constitucionibus apostolicis contrariis quibusunque, seu si aliqua super provisionibus sibi faciendis de huiusmodi vel liis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus speciales vel generales nostras el predecessorum nostrorum Roman. pontificum aut legatorum sedis apost. iteras impetrarint, eciam si per eas ad inhibicionem, reservacionem et deretum vel alias quomodolibet sit processum. Quas quidem literas et proessus habitos per easdem ad predictas parochiales ecclesias volumus non xtendi, sed nullum per hoc eis quoad assecucionem paroch. ecclesiarum ut beneficiorum aliorum prejudicium generari et quibuslibet literis indulenciis et privilegiis apostolicis generalibus vel specialibus, quorumcunque enorum existant, per que presentibus non expressa vel totaliter non in-

serta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri et de quibus quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum haberi deberet in nostris literis mencio specialis. Nos enim exnunc irritum decernimus et innane, si secus super hiis a quoquam quavis autoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. Nulli ergo etc. — Datum Rome apud s. Petrum Idus Junii pontificatus nostri anno septimo.

Na ohbu: Gratis de mandato domini nostri pape. I. de Ferentino. (Orig. c. k. státního archivu Vídeňského, přepisy v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 227—230 a v rukop 2 B 18 čís. 44. Dle přepisu diplomatáře Mus. otištěna v Mon. Vaticana. Sv. V. edidit C. Krofta čís. 1002.)

238.

Rozsouzení rozepře mezi klášterem Zbraslavským a měšťanem Malostranským Hankem řeč. Škudlou o úrok dvou kop gr. z domu jeho.

1396, 21. Iulii. Praha.

In nomine domini Amen. Coram nobis Iohanne Kbel decretorum doctore, canonico Prag. curie archiep. Prag. . . officiali, providus vir mag. Conradus de Braclis generalis advocatus consistorii Prag. procuratorio et sindicatus nomine honorab. et relig. d. abbatis et conventus mon. Aule Regie . ., de cuius sindicatus et procuratorii mandato constat per quandam patentem literam . . insertam, sigillis duobus abbatis et conv. sigillatam, libellum in scriptis contra et adversus Hanconem dictum Skudla et Waltherum filium ipsius, cives Minoris civitatis Prag., exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore. Coram vobis . . d. Iohanne Kbel . . officiali procurator et proc. nomine dd. abbatis et conv. mon. Aule Regie contra et adversus Hanconem dictum Skudla et Waltherum ipsisus filium . . cum querela proponit et dicit, quod licet dicti d. abbas et conventus fuerint ex pia causa devocionis in possessione pacifica et quieta tollendi et percipiendi duas marcas LXIV grossos pro marca computando in et de domo dictorum Hanconis et Waltheri, quam inhabitant in Minori civitate Prag., que olim pertinuit ad Mihaliconem judicem Minoris civitatis Prag, que sita est in dicta civitate ex opposito s. Nicolai et capelle s. Wenceslai inter domum quondam dicti Logyk seu trans plateam inter domum Krsczenonis nunc et quondam Hanconis civis Minoris civ. Prag., singulis annis pro duobus terminis . . . quanquam eciam a duobus annis dicti Hanco et Waltherus dictam domum justo titulo tenuerunt, possiderunt, teneant, possideant . . ., tamen dictas II marcas pro terminis Georgii et Galli prox. preteritis . . solvere non curarunt et solvere contradicunt possessione percepcionis dicti census d. abbatem et conventum temere spoliando. Quare petit procurator . . per vos d. officialem . . decerni et declarari, dictos abbatem et conv. fuisse in possessione dicti census etc . . Item petit ex-

pensas in lite factas x. Ad quem libellum predicti Hanco et Waltherus principales responderunt . . . negantes narrata prout narrantur, dicentes petita fieri non debere, hoc adiicientes, quod predecessores eorum . . dictam domum libere tenuerunt et possederunt, nec unquam fuerunt moniti pro censu aliquo . . ipsique Hanco et Waltherus eandem domum emerunt pro libera, prout antecessores ipsorum tenuerunt, nec eciam solverunt aliquem censum dictis dominis, sic quod a viginti annis circa et ultra nunquam fuit aliquis census solutus . . de domo predicta, quod offerunt se probaturos, si necesse fuerit, tempore et loco oportunis, datisque posicionibus et articulis per mag. Conradum pro parte d. abbatis et conventus, et ad easdem ex adverso per Mathiam Cozdras de Costomlath, procuratorem Hinconis et Waltheri . . certis factis responsionibus deinde coram d. Georgio Bora licenciato in decretis, officiali . . successore (sic) nostro immediato, ac testibus pro parte dictorum d. abbatis et conv. productis . . . . idem d. Georgius officialis interloquendo pronuncciavit, reos fore admittendos et admisit ad probandum ea, que affirmative . . deducunt, certum terminum ad hoc faciendum ipsis statuendo. Infra quem . . idem Mathias Cozdras nomine procuratorio quo supra duas literas in pargameno scriptas, unam videlicet ill d. Sigismundi . . marchionis Brandenburg. sac. Romani imperii archivicarii et secundam Ser. d. Wenceslai Roman. regis x. sigillis ipsorum veris pendentibus in pressulis pergameni sigillatas similiter ad viam probacionis produxit. . . . . Ibidemque in termino eodem prefatus mag. Conradus . . duas literas seu duo privilegia in pergameno scripta ac certis sigillis sigillata . . produxit. Contra que producta predictus Mathias . . generaliter verbo et sine scriptis excepit, subsequenter coram nobis Iohanne Kbel . . . officiali, immediato in officio successore predicti d. Georgii Bora . . dictis procuratoribus in causa presenti, si proposita non obstant, concludentibus et concludere petentibus . . . in eadem conclusimus . . certum terminum pro audiendo ferri diffinitivam sentenciam ipsis . . statuendo, quem ex certis causis . . ad diem hodiernam duximus prorogandum. Nos itaque Iohannes Kbel officialis ipsius cause visis meritis ac . . discussis memoratisque procuratoribus . . coram nobis in judicio comparentibus . . pro tribunali sedentes . . . pronuncciamus, decernimus et declaramus, dictos d. abbatem et conventum fuisse in possessione percepcionis dicti census et spoliatos, ut prescribitur, et ob hoc restituendos et reintegrandos, restituimus et reintegramus et inducimus in et ad pristinam possessionem percepcionis dicti census, dictosque Hanconem et Waltherum ad dandum et solvendum duas marcas gross. predictorum pro censibus retentis et non solutis dictis d. abbati et conventui condemnandos fore et condemnamus, nec non in litis expensis legitimis, quarum taxam nobis imposterum reservamus. Lata et lecta est hec sentencia in consistorio Prag. hora terciarum a. D. MCCC nonagesimo sexto die XXI. m. Iulii presentibus honorab. viris magistris Ludovico de Drezden, Petro de Sderaz, advocatis, Thoma de Novadomo, Machuta de Hostiwarz et Wenceslao Miska, procuratoribus

generalibus dicti consistorii Prag. Datum Prage sub sigillo officiolatus curie archiep. Prag. memorate.*)

Pečeť schází. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knihovně čís. 593; přepis též v kopiáři Oseckém I. pag. 506.)

239.

Papež Bonifac IX. opatům kláštera Zbraslavského povoluje užívání obvyklých pokrmů též na cestách.

1396, 29. Iulii. Romae.

Bonifacius x. dilectis filiis Friderico abbati et conventui mon. Aule Regie x. salutem et apost. benediccionem. Exposcit vestre devocionis sinceritas et religionis promeretur honestas, ut vobis ea favorabiliter concedamus, que vestris commoditatibus fore conspicimus oportuna. Cum itaque, sicut exhibita nobis nuper pro parte vestra peticio continebat, frequenter contingat, abbatem vestri monasterii pro tempore existentem pro ipsius monasterii negociis et honore curias regum, ducum, principum et magnatum visitare et ad eas ac ad alia diversa loca declinare, nos vestris supplicacionibus inclinati, ut, quocienscunque te abbatem ac successores tuos, dicti monasterii abbates, ad predictas curias aut alia loca et presertim eidem monasterio subiecta vel ad ipsum pertinencia pro huiusmodi ipsius monasterii negociis expediendis, aut ipsis regibus, ducibus, principibus et magnatibus visitandis contigerit declinare, tu et iidem successores cum duobus seu tribus monachis et conversis dicti monasterii, quos tu et iidem successores ad hoc vocaveris seu vocaverint, illis cibis, quibus tu et dicti monasterii abbates pro tempore existentes ac monachi et conversi predicti in mensa abbaciali dicti monasterii uti et vesci consvevistis, uti et vesci licite valeatis, dummodo tu vel ipsi juramento vel voto speciali ad id minime sitis astricti, quibuscunque statutis, privilegiis, consvetudinibus et constitucionibus monasterii et ordinis predictorum contrariis nequaquam obstantibus, tibi et eisdem successoribus auctoritate apostolica tenore presencium indulgemus. Nulli ergo etc. Datum Rome apud s. Petrum IV. Kal. Augusti pontificatus nostri anno septimo.

Na ohbu: Pro. N. de Roma. le. de Ferentino. — Bulla obyčejná. — (Orig kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 594; přepis v Copiar. Oseckém I. díl pag. 236. Otištěna v Mon. Vaticana. Sv. V. ed. C. Krofta čís. 1017.)

---

*) Rozepře touto výpovědí skončena nebyla; na orig. listině zvenku poznamenáno: Anno LXXXXVII die V. Ianuar. . . Muzik fecit fidem, se citavisse Waltherum.. sed Hanconem patrem non invenisse, et mag Conradus accusavit contumaciam Waltheri non dicentis causas racionabiles, quare sentencia debite execucioni demandari non debeat et expense taxari, petens x.

240.

Nařízení krále Václava, aby král. města a kláštery k potlačení škůdců zemských zaplatily určitou daň. (V rukopise z počátku 15. století čte se o berních, které kláštery české do komory královské zaplatily . . . »Aula Regia 160 sexag.«)

1397, 8. Novembr.

(Čelakovský, Cod. juris municip. II. 901.)

241.

Rozhodčí volení ve při mezi Zdeňkem velmistrem Křížovníků a Fridrichem opatem kláštera Zbraslavského (totiž: Jan Kbel official, Bohuslav z Krňova, děkan kostela Pražského, Jiří z Bora doktor a Jíra z Roztok, purkrabí Karlšteinský) vypovídají: že opat Zbraslavský jest povinen, z městečka Řevnic Křížovníkům 1 kopu gr. úroku platiti, jakož i zadržalý úrok jim zaplatiti; co se týče užívání lesa, řeky, polí, pastvin, lovení a j. má zůstati při dřívější výpovědi rozhodčí Herolda ze Všenor a Boleslava (Velislava) z Třebáně (viz listinu z r. 1340 č. 84). Svědkové: Vít z Dobřan a Konrad de Braclis, advokáti konsist., Protiva, kazatel v Betlémě, Václav Myška, prokurator konsist. a Beneš z Kouřimě, služebník officialův. Celá listina sepsána v obyčejné formě od písaře veřejného Václava z Prahy.

1398, 4. Iunii. In monast. s. Clementis Pragae.

(Orig. pergam. v archivu Křížovníků v Praze.)

242.

Rozhodčí ve při mezi kláštery Břevnovským a Zbraslavským o meze a hranice pozemků jejich na Vltavě u Vraného a Skochovic voleni.

1398, 3. Octobr. Břevnov.

Nos Divissius div. mis. abbas, Bohuslaus prior, Przibislaus subprior, Wenceslaus cellerarius, Wenceslaus sacristanus, Woyslaus infirmarius, Iacobus vestiarius totusque conventus mon. Brzewnoviensis . . . notum facimus . . ., quod nos nostro et monasterii nostri predicti nomine successorumque nostrorum, matura deliberacione prehabita capitulariter ad sonum campane congregati, super omnibus et singulis litibus, controversiis et causis inter nos ex una et venerab . . . d. Fridericum abbatem, Iohannem priorem, Petrum subpriorem totumque conventum mon. Aule Regie . . . parte ex altera quomodolibet hucusque exortis et vertentibus seu verti et esse sperantibus occasione quorundam limitum, graniciarum, insularum, gadium et fluvii Multavie retro Aulam Regiam circum et circa villas et bona monasteriorum predictorum et signanter circa Wrany, Scochowicz,

Trnowa et alias ubilibet consistencium, quos et quas nos dicimus ad nostrum monasterium et ipsi ad suum pertinere, in bonorab. et relig. viros dominos nos videliciet Divissius abbas et conv. pro parte nostra Bohuslaum priorem et Wenceslaum dictum Cantor presbyteros, dicti nostri monasterii professos, et ipse d. Fridericus abbas et conv. Aule Regie pro parte sua Iohannem priorem et Paulum cellerarium, presbyteros dicti mon. Aule Regie professos, tanquam in arbitros . . . sub pena centum sexag. gr. Prag. den. parti servanti arbitrium per nos non tenentes solvendarum compromisimus . . . et compromittimus . . ., dantes et concedentes dictis arbitris hincinde plenam et omnimodam potestatem super omnibus et singulis premissis . . . arbitrari, diffinire . . . et interpretari iuxta et secundum tenores literarum de et super premissis limitibus, greniciis . . . nec non secundum possessiones, prescripciones ac deposiciones testium fidedignorum partis utriusque . . . terminare, laudare, concordare, ordinare, pronuncciare semel vel pluries, coniunctim vel divisim, juris ordine servato vel non servato, stando vel sedendo, verbo vel scriptis, die feriata vel non feriata, partibus presentibus vel absentibus, quomodocunque, quandocunque et qualitercunque ipsis videbitur expedire . . . Promittimus insuper, ad requisicionem predictorum arbitrorum vel superarbitrorum infrascriptorum literas originales, instrumenta publica et jura super predictis limitibus, greniciis . . . confectas . . . ipsis presentare x . . . Promittimus eciam, arbitros nostros infra quindenam a die date presencium statuere in uno certo loco in Maiori civitate Prag. in premissis omnibus et singulis ad ulteriora prosequenda et expedienda. Promittimus quoque, dictis arbitris vice et nomine omnium quorum interest vel interesse poterit stare, parere, obedire et non contravenire de jure vel de facto aliqua racione vel causa laudo, arbitrio . . ., pronuncciacionem dictorum arbitrorum . . . emologare, approbare et in nullo contravenire quacunque racione, modo, causa . . . per se vel alium . . . et quod non provocabimus, appellabimus et appellacionem prosequemur etc. . . Hoc adiiciendo . . . si prefati arbitri . . . inter se in unam non possent convenire sentenciam, extunc ad honorab. mag. Nicolaum Puchnik licenciatum in decretis, Prag. Olomuc. et Wissegrad. ecclesiarum canonicum, ac famosum virum Divissium vicepurgravium castri Prag. tamquam in superarbitros predicti arbitri . . debent et tenentur . . . habere refugium et recursum. Ipsique superarbitri poterunt . . . jurgia, questionum materias nostras . . . terminare ac finire laudando, diffiniendo et pronuncciando sub pena prescripta. Hoc eciam expresso, si aliquem ex arbitris predictis ante diffinicionem . . . mori vel abesse contigerit, extunc nos loco defuncti . . . alium infra XIV dies . . . nominabimus. Si vero aliquem ex superarbitris . . . mori vel abesse contigerit, extunc fam. Zacharias de Pussberg alium nominare debet, videlicet loco spiritualis spiritualem et loco secularis secularem . . . In cuius rei testimonium sigilla nostra videlicet abbatis et conventus presentibus . . . duximus appendenda, Datum et actum in monasterio nostro predicto a.

D. MCCC nonagesimo octavo feria V. post f. s. Michaelis, que fuit dies m. Octobris tercia.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 515—520. — Otištěno u Dobnera, Monum. hist. Boh. VI. 130. — Uvedeno v inventáři shotoveném po zrušení kláštera s poznámkou »Ist den 13. Sept. 1791 an die K. Staatsgüteradministration abgegeben worden.)

243.

Ves Chotouň prodána právem purkrechtním od kláštera Zbraslavského měšťanu Pražskému Jindřichovi z Cheba.

1399, 27. Augusti. Praha.

Nos magister civium, consules et jurati scabini Maioris civitatis Pragensis tenore presencium publice recognoscimus universis, quod constitutus in nostra presencia vir discretus Henricus de Egra aurifaber, coniuratus nostre civitatis concivis dilectus, libere recognoscens, se sibi suisque heredibus et legitimis successoribus villam Chotun nuncupatam cum omnibus censibus, agris cultis et incultis, montibus, silvis, rubetis, pratis, pascuis, fluviis, piscacionibus et aquarum decursibus aliisque omnibus et singulis juribus et pertinenciis ad ipsam villam quomodolibet spectantibus una cum curia et hereditatibus eandem concernentibus a relig. viris abbate et conventu mon. Aule Regie . . . emisse jure tamen emphiteotico, quod vulgariter purkrecht dicitur, pro quadraginta sexag. gr. Prag. den. arre nomine dictis abbati et conventui plene et integre persolutis ad tenendum, utifruendum ac perpetue possidendum sub census tamen onere et condicionibus subnotatis. Imprimis itaque Henricus predictus, heredes suique successores debent et obligantur decem sexagenas gr. Prag. den. in duobus anni terminis predictis abbati et conv. censuare, quinque videlicet sexag. gr. in b. Galli festo venturo proxime et similiter V sexag. in f. s. Georgii deinde immediate secuturo isto anno et sic deinceps annis singulis perpetue et in evum. Quem quidem censum . . . predictus Henricus, heredes et successores sui per suum nunccium pretactis abbati et conv. in domum habitacionis ipsorum in civitate Prag. situatam transmittere non obmittant. Quod si predictum censum in aliquo predictorum terminorum et usque ad dominicam ipsum terminum immediate sequentem non solverent . . ., pro tunc dicta dominica elapsa prefati abbas et conv. poterint ipsum Henricum, heredes et successores ac ipsorum bonorum possessores in ipsis bonis seu ubicunque in eorum bonis mobilibus et immobilibus ubilibet inventis auctoritate propria sine strepitu cuiuslibet juris pro huiusmodi censu arrestare et inpignorae, ipsaque pignora in dampnis eorum obligare aut vendere cuicunque voluerint sicque censum ipsorum conquirere cum eisdem. Preterea si forte pignora minus sufficiencia pro censu predicto inveniri possent ipsique Henricus heredes et ipsius successores

sive ipsorum bonorum possessores de uno terminorum ad alterum dictum censum minime solverent, extunc cadent et cadere debent ab omni iure, quod eis in dictis bonis competere videbatur, cedereque ipsis abbati et conventui ab eisdem tenebuntur, ac si ea minime persolvissent. Igitur predicta villa et singula ipsam concernencia ab omni solucione predictis abbati et conventui ac ipsorum monasterio imposterum facienda sint libera, eciam si ipsis abbati et conventui . . . steure, contribuciones per quascunque personas imponantur, preter censum preexpressum nec non et preter bernam generalem, quam dabunt ipsis plene et integre iuxta morem terre. Item si alique aurifodine, argentifodine seu minere alterius in ipsis bonis foderentur vel invenirentur, de eisdem quicquid provenerit predictus Henricus, heredes ipsius . . . sive ipsorum bonorum possessores duas partes sucipiant, dicti vero abbas et conv. solummodo terciam partem habere debent, in qua et volunt contentari. Insuper ipsi abbas et conv. reservaverunt sibi auctoritatem presidendi judicio, presidendi ibidem in anno semel racione dominii. In quo quicquid de penis occurrerit maioribus sive minoribus, dicti abbas et conv. duas partes pro se, prefatis vero Henrico, heredibus . . . ac ipsorum bonorum possessoribus partem unicam applicabunt. Tempore quoque huiusmodi judicii ipsis abbati et conv. tenebuntur de victualibus providere duosque cappones in f. Natalis Domini dare in signum dominii annuatim. Ipse quoque Henricus, heredes . . . et dictorum bonorum possessores evocati aut citati judicio predictorum abbatis et conv. parere debent sicut alii homines in bonis monasterii residentes. Adiicientes eciam quod si emptores predictos necessitas coegerit aut alia causa instigaverit, bona ipsa vendere, indebitare aut pro aliis commutare poterunt, primum tamen ut nobis insinuent videlicet abbati et conventui, que si emere vel in vadium ipsis recipere placuerit, facient, sin autem vendant uti melius poterint aut exponant homini presertim simplici et quem ipsis placuerit acceptare. Promisitque dictus Henricus pro se heredibus et successoribus suis, dictum forum et omnia preexpressa grata rata et firma tenere ac inviolabiliter observare. Harum nostrarum quibus testimonio literarum secretum dicte nostre civitatis Prag. presentibus est appensum. Datum Prage a. D. MCCC nonagesimo nono in die s. Ruffi martyris gloriosi.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 521—525.)

244.

Pronájem mlýna kláštera Zbraslavského ve Vidimi na řece Vltavě.

1400, 23. April. (Zbraslav.)

Nos fratres Fridericus mis. div. abbas, Wenceslaus prior, Petrus supprior, Paulus cellerarius, Conradus custos, Iohannes bursarius, Franciscus infirmarius, Iohannes magister conversorum, Henricus camerarius, Matthias

subcellerarius totusque conventus fratrum monasterii b. Marie virg. in Aula Regia ord. Cisterc. Prag. dioc. inspectoribus presencium recognoscimus universis, quod intenti amplioribus dicti nostri monasterii utilitatibus deliberato pridem omnium nostrorum consensu et consilio accedente molendinum nostrum in Wydym*) situm in littore Multavie cum quatuor rotis locavimus et locando tradidimus cum omnibus eiusdem molendini appendenciis discreto Georgio molendinatori jure theotunicali, quod vulgariter purgrecht dicitur, recipientes ab eodem nomine arre triginta sexag. gross. den. Prag., ad tenendum, utifruendum ac pro se heredibus suis et legittimis successoribus perpetuo possidendum sub census onere et condicionibus infrascriptis. Imprimis memoratus Georgius et sui successores nobis et nostro monasterio de predicto molendino et eius attinenciis singulis annis imperpetuum sex sexagenas gross. Prag. census nomine dilacione qualibet postposita solvere tenebuntur in duobus anni terminis, tres videlicet sexagenas in b. Galli festo venturo hoc anno proxime et alias tres sexag. in b. Georgii festo immediate sequenti hoc anno et sic deinceps annis singulis ut premittitur continuando indilate. Quem quidem censum si in festis prehabitis et infra dominicam immediate dicta festa sequentem non solveret, extunc dicti molendini possessores auctoritate propria tamquam homines nostros possumus impignerare. Sin autem censum huiusmodi nobis de uno terminorum ad alterum expedire distulerint, mox dicto termino, usque ad quem censum dictum non curabunt solvere, instante cadent et cadere debent ab omni jure, quod eis in ipso molendino competere videbatur, ipsoque eodem molendino ad nos et ad nostrum Aule Regie monasterium sine cuiuslibet hominis contradiccione et impeticione perpetuo reversuro. Hoc insuper expressius adiuncto, quod sepedictus Georgius ac sui successores ipsum molendinum in nullo presumant indebitare, obligare seu per modum vadii exponere, nec eciam cuipiam vendere nisi nostro de consensu et hoc tali homini, qui nobis placeat et conveniens sit pro dicto molendino. Debet eciam omnem piscandi utilitatem, quam in obstaculo ipsius molendini consequi poterit, suis usibus applicare, excepto quod unum esocem quem primum prendiderint quolibet anno nobis fideliter assignabunt ac jure dominii presentabunt. Hoc addicientes nichilominus, quod, quandocunque berna regalis nostro monasterio imposita fuerit, pro tunc tantum nobis solvetur de qualibet rota, quantum pro tempore dari de rota contigerit per Boemiam in aliis molendinis. Si vero officiales d. regis huiusmodi bernam personaliter tollerarent et colligerent, tunc cum eisdem dictus Georgius aut sui successores concordent modo quo poterunt meliori, sed quamdiu nos eam colligimus, de rota nobis solvent sicuti est expressum. In quorum robur perpetuo valiturum

---

*) Vidim jest zaniklá osada, o jejíž poloze nebylo nic známo (srovn. »Smíchovsko Zbraslavsko« sborník z r. 1899). Dle této zprávy byla na pravém břehu Vltavy, bezpochyby pod Vraným Již r. 1476 jmenuje se »duol pustý Vidim« (viz tamtéž).

sigilla nostra abbatis et conventus presentibus sunt appensa. Datum et actum a. incarn. dom. MCCCC in festo s. Georgii martyris gloriosi.

(Copiar. privileg. Aule Reg. v klášteře Oseckém II. díl pag. 5—7. Uvedena v inventáři shotoveném po zrušení kláštera s poznámkou »Ist den 13. Sept. 1791 an die K. Staatsgüteradministration abgegeben worden«.)

245.

Král Václav daruje klášteru Zbraslavskému ves Popovice s tvrzí i jiné vesnice a osvobozuje tyto jakož i vsi Řeporyje a Neumětely ode všech berní a dávek.

1400, 16. Iunii. Praha.

Wenceslaus x. Notum facimus tenore presencium universis, sicut virtuosis ac piis operibus operam libenter impartimur accommodam, sic et sacris locis, in quibus ad preces humilium beneficia graciarum confert altissimus, tranquillitatem et quietem fervencius disponit nostra Serenitas oportunam, ut tanto simus uberius operum bonorum participes, quanto dulcius viri contemplacioni vacantes nostro suffulti suffragio mundanorum strepituum sunt expertes. Sane dudum pensatis benigne gratis fidelibus et studiosis obsequiis Maiestati nostre per relig. abbatem et conventum monasterii nostri Aule Regie, devotos nostros dilectos, impensis et processu temporis eo quidem studiosius in oracionibus ipsorum impendendis, ad laudem omnipotentis Dei intemerateque genitricis eius Marie virginis gloriam et honorem ob singularis amoris affectum, quo dictum monasterium graciose prosequimur et in suis affectamus temporalibus votiva suscipere incrementa, non per errorem aut inprovide sed animo deliberato sano nostrorum fidelium accedente consilio et de certa nostra sciencia ipsis et eidem monasterio villam nostram Popowicz*) cum municione et curia duarum araturarum, nec non villas Mladouicz, Kamennahlota (sic), Holczowicz cum curia et una aratura, Wyeznik cum molendino in Cunratycz cum prato et piscatura, curiam in Gyrssin cum una aratura, curiam in Hwozlicz cum una aratura ac eciam cum omnibus agris cultis et incultis una cum incolis, hominibus, censitis, censibus, honoribus, culpis, emendis, silvis, nemoribus, rubetis, pratis, pascuis, aquis aquarumve decursibus, piscinis et aliis obvencionibus, pertinenciis, utilitatibus universis ad dictas villas et curias spectantibus et pertinentibus, quibuscunque nominibus designari possunt, quas et que nos a nobili Renwaldo de Vstupenicz, supremo nostro venatore fideli dilecto, pro certa pecunie summa emimus et comparavimus legitimo inter nos empcionis et vendicionis interveniente contractu, dedimus, donavimus, appropriavimus, invisceravimus, incorporavimus, anneximus et univimus, damus, donamus . . . annectimus tenore presencium regia auctoritate Boemie graciosius et unimus per prefatos abbatem et conventum habendum, tenendum et ad instar aliorum bonorum

*) Toto i ostatní následující místa u Vlašimě.

suorum perpetuis inantea temporibus pacifice possidendum impedimentis quorumlibet proculmotis. Ceterum ex uberioris munificencie nostre dono attentis multitudine religiosarum personarum in dicto monasterio consistencium diversisque gravaminibus et dispendiis dictis abbati et conventui diversimode incumbentibus ipsos in dicta bona ipsorum videlicet villam Popowicz cum municione et curia duarum araturarum una cum aliis villis et curiis supradictis ac eciam villam Rzeporige cum curia ibidem, villam Nevmetel cum municione et curia nec non hominibus, incolis, censitis, censibus, agris cultis et incultis, araturis, silvis, nemoribus, pratis, pascuis, aquis aquarumve decursibus, piscinis, universis et singulis juribus et pertinenciis ad dictas villas Rzeporige et Nevmetel spectantibus et pertinentibus, quocunque nomine censeantur, quas et que eciam ex donacione nostra ipsis antea et per presentes facta pro nunc actu et usu tenent et possident, ab universis et singulis bernis, contribucionibus, peticionibus, imposicionibus, exactionibus seu aliis quibuscunque solucionibus, quibuscunque possint designari nominibus, per nos et officiales nostros nostro nomine imponi seu postulari consvetis seu impositis, ac eciam per heredes et successores nostros, reges Boemie, aut quoscunque officiales eorum imposterum imponendis, et ex certa nostra sciencia exemimus, absolvimus et liberavimus, eximimus, absolvimus virtute presencium auctoritate regia Boemie graciosius et libertamus, decernentes et expresse volentes, quod omnes et singule ville suprascripte cum curiis et pertinenciis earum exnunc et inantea perpetuis temporibus ab omnibus et singulis bernis, contribucionibus . . . seu aliis quibuscunque solucionibus exempte et libere censeri et esse debeant penitus et in toto, ipso monasterio circa antiquam et consvetam bernam quoad alia bona ipsius remanente. Salvo tamen quod prefati abbas et conventus generalem bernam regno nostro Boemie imponendam nobis, heredibus et successoribus nostris de prefatis villis et curiis sicut de aliis bonis ipsorum dare et persolvere tenebuntur. Inhibemus igitur universis et singulis nostris ac regni nostri Boemie officialibus et signanter subcamerario, qui nunc sunt vel pro tempore fuerint, ceterisque nostris ac regni nostri Boemie subditis et fidelibus tenore presencium firmiter et districte, ne videlicet ipsi prefatos abbatem conventum et monasterium contra presentis nostre donacionis, libertacionis, absolucionis, exempcionis et disposicionis graciam impediant seu impediri per quempiam quomodolibet paciantur, quin pocius ipsos circa huiusmodi pacifice et libere stare et manere permittant eosque defendant, tueantur nostro nomine realiter et conservent, prout indignacionem nostram gravissimam voluerint arctius evitare. Presencium sub Regie Mtis nostre sigillo testimonio literarum. Datum Prage a. D. MCCCC die sexta decima Iunii regnorum nostrorum anno Boemie tricesimo octavo, Romanorum vero vicesimo quarto.

Ad mandatum d. regis
W. patriarcha Anth. cancellarius.

Na rubu: R. Iohannes de Bamberg. — Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepisy v Copiar. privileg. Aulae Regiae kláštera Oseckého II. díl pag. 1—4 též v »Copiar. Přemysl.« rukopis Klement. knihovny VI A 7, fol. 23.)

246.

Král Václav potvrzuje list opata a konventu kláštera Zbraslavského, jímž býv. faráři u sv. Havla ustanoven z důchodů klášterních úrok 8 kop na čas jeho života.

1400, 23. Iunii. Praha.

Wenceslaus etc. notum facimus x„ quod cum relig. abbas totusque conventus Regie Aule mon. ord. Cisterc. Prag. dioc., devotí nostri dilecti, honorab. Iohanni dicto Nasse plebano quondam ecclesie parochialis s. Galli prope dictum monasterium Aule Regie, capellano devoto nostro dilecto, octo sexagenas gross. Prag. den. annui census in et super dicto monasterio eorum legitime deputaverunt sibi ad vite sue tempora duntaxat de camera et bursa eorum annis singulis assignandas, prout in litera dictorum abbatis et conventus eidem Iohanni desuper data plenius et lucidius continetur, nobisque humiliter supplicaverunt, quatenus ad deputacionem et assignacionem dicti census nostrum regium consensum adhibere literamque per predictos abbatem et conventum dicto Iohanni desuper datam confirmare graciosius dignaremur. Nos animo deliberato regia auctoritate Boemie . . . consensum nostrum regium adhibuimus et virtute presencium graciosius adhibemus, nec non literam dictorum abbatis et conventus . ., quam pro ínserta habere volumus, approbamus . . . et confirmamus, decernentes et volentes, quod huiusmodi litera in omnibus suis punctis clausulis et articulis inviolabilem obtinere debeat roboris firmitatem, dictus quoque Iohannes prefatum VIII sexag. censum in et super dicto monasterio et de camera seu bursa predictorum abbatis et conv. ad vite sue tempora habere . . et percipere debeat et levare impedimentis nostrorum officialium et aliorum penitus procul motis. Presencium x. Datum Prage a. D. MCCCC. die XXIII. Iunii regnorum x . .

(Copiar. Přemysl. Klement. knihovny VI A 7. fol. 24—25.)

247.

Ke kostelu sv. Havla u Zbraslavi ustanoven vikář.

1400, 24. Iul.

Bonifacius IX. dedit abbati et monasterio Aulae Regiae parochiam s. Galli prope dictum monasterium,*) ergo instituunt in ea vicarium quen-

*) Viz list papeže Bonifacia IX. dd. 1396, 13. Iunii čís. 238.

dam Christianum de Sobeslaw: Nos Fridericus abbas, Ioannes prior, Petrus supprior, Paulus cellerarius, Conradus custos x. 1400, 24. Iul. confirmat Puchnik.

(Lib. Erect. VI. u Balbina, Misc. V. str. 112.)

248.

Král Václav povoluje Janovi řeč. Líček, aby na gruntech kláštera Zbraslavského u Břežan zlato hledati a doly založiti mohl.

1400.

Wenceslaus etc. notum facimus x. quod animo deliberato et de certa nostra sciencia Iohanni dicto Liczko, fideli nostro dilecto, favimus et indulsimus et virtute presencium regia auctoritate Boemie graciosius indulgemus, ut ipse cum suis cooperatoribus in bonis relig. abbatis et conventus monasterii Aule Regie . . videlicet Brzezany aurum vulgariter dictum Seiffengolt querere et ibidem aurifodinas facere et laborare valeat atque possit impedimentis quorumlibet procul motis, juribus tamen nostris, que nobis racione urbore et prefatis abbati et conventui pretextu fundi predictarum aurifodinarum, vulgariter dictis Ackergelt, iuxta ritum et consvetudinem regni nostri Boemie provenire debebunt, semper salvis. Mandamus igitur universis et singulis baronibus, militibus, nobilibus, clientibus, officialibus et signanter predictis abbati et conventui Aule Regie ac officialibus ipsorum nec non ceteris regni nostri Boemie subditis et fidelibus firmiter, quatenus predictum Iohannem et cooperatores suos in labore et cooperacione predictarum aurifodinarum non impediant nec impediri permittant, quin pocius ipsos circa huiusmodi protegant, tueantur efficaciter et defendant, prout indignacionem x . . Present. sub appresso sigillo x. Anno D. M⁰. (sic.)*)

(Copiar. Přemysl. Klement. knihovny VI A 7. fol. 28. v.)

249.

Ondřej řeč. Paldra z Vilémovic a bratr jeho Sigmund kvitují klášter Zbraslavský ze sumy 64 kop jim zaplacené.

1404, 22. Maii. Hauenstein.

Nos Andreas dictus Paldra de Wylemowicz**) et Sigismundus fratres residentes in Hawenstein inspectoribus presencium recognoscimus universis, nos a relig. viris d. Friderico abbate nec non toto conventu monasterii S. Marie in Aula Regia illas sexaginta quatuor sexag. gross. den Prag., quas

*) Poněvadž list tento v přepisech kopiáře zařazen mezi listy z r. 1400, soudím, že taktéž náleží k roku tomuto.

**) Paldra z Vařin, Jan a Ondřej v: Smíchovsko a Zbraslavsko str. 333.

de pecunia, pro qua curiam nostram et bona in Scob vendideramus, dudum nostro de consensu processerant et in quibus nobis noscebantur obligari, in prompta et parata pecunia integraliter percepisse. Quapropter et ipsum d. abbatem suo cum conventu racione ipsarum LXIV sexag. nostro et heredum nostrorum sicut et dil. matris nostre d. Margarethe atque Elizabeth b. m. quondam care sororis nostre nomine, que eciam habebant in dicta pecunia porcionem, dimittimus presentibus perpetue quittos, liberos penitus et solutos. Si quis autem imposterum calumniam struens aut prefatis dominis tedia generare cupiens diceret, quod de pecunia, pro qua dicta bona vendita fuerant, LXXXV sexag. fuissent et hac eos occasione forte impeteret adhuc pro XXI sexag., talibus si tales ausus attemptarent eciam innotescimus per presentes, quod LXXXV quidem sexag. fuerunt, scilicet Sigismundus prefatus quintam dimidiam, mater autem XV scilicet perceperunt de eisdem, residuum vero huius summe videlicet $1^1/_2$ sexag. per debitores principales nondum fuit persolutum. Unde volumus, ne super predictis pecuniis in parte vel in toto domini prefati a quocunque aliquatenus impetantur, eo quod nobis in nullo iam penitus racione dicte pecunie obligantur. In quorum testimonium sigilla nostra de certa nostra sciencia cum consensu matris nostre prefate presentibus sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCCC quarto feria quinta infra octavas Penthecostes in castro Hawenstein prenotato.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. kláštera Oseckého II. díl pag. 8 - 9)

250.

List opata a konventu Zbraslavského Erhartovi Puškovi ml. z Dobrovic, že od škod, kteréž jim učinil, pouštějí a napomínati z nich nechtějí.

1406.

(Regest Březanův v archivu Třeboňském; sdělil archivář p. Mareš.)

251.

Klášter Zbraslavský pronajal svou ves Španov měšťanu Vysokomýtskému na čas jeho života za 100 kop gr.

1407, 29. April

Ego Nicolaus dictus de Krippendorff una cum Czenkone filio meo dilecto et herede, cives de Alta Muta, presencium inspectoribus recognoscimus universis, nos non per errorem aut improvide, sed libere et deliberato animo emisse et reali empcionis contractu interveniente ab honorab. et relig. viris d. Friderico abbate videlicet et conventu mon. b. Marie in Aula Regia villam eorum dictam Spanaw pro centum sexag. gr. Prag ad vite nostre duntaxat tempora comparasse cum hominibus, jure, dominio,

utilitatibus, proventibus, censibus, honoranciis, prout ipsi antea tenuerunt, quibuscunque. Quos homines cum omnibus censibus et utilitatibus tenere debemus libere sine quovis abbatis et conv. aut successorum ipsorum impedimento, ipsosque more dicte ville iudicandi habemus facultatem, emendas sentenciatas et adiudicatas ab eis exigendo, graciam in hiis cui voluerimus iuxta merita vel demerita faciendo. In quibus tamen ad hoc nos expresse submittimus, videlicet quod si in talium emendarum penarumve recepcionibus modum excederemus et ipsos homines sic opprimere et depauperare nimis indiscrete auderemus, et hoc realiter compertum ac in nos probatum fuerit, volumus, cum super hoc a dictis relig. viris amicative conventi fuerimus, libenter facere quod fuerit equitatis. Si autem, quod absit, voluntatem nostram sequentes in duricia nostra persisteremus nimis, ut predicitur, dicte ville homines opprimendo, extunc conveniri super hiis judicialiter volumus et eis contra nos tamquam opressores violentos et iniuriosos agendi coram quovis judice damus presentibus facultatem. Insuper quandocunque berna regia per totum regnum generalis fuerit imposita, ipsam nos Nicolaus et Czenko colligere volumus et debemus eamque dictis dominis ad suum monasterium presentare promittimus. Preterea dicte empcionis contractum in omnibus et singulis articulis, clausulis, punctis, prout superius expressatur, tenere inviolabiliter et observare, nec ad predicta sine eorum consensu quovis colore invento quidquam addere vel minuere, unde inter nos amicicia turbaretur. In quorum testimonium . . sigilla nostra videlicet Nicolai et Czenkonis de Krippendorff propria, ad peticionem vero et ad nostrarum precum instanciam cum sigillis puta civitatis Mutensis nec non fam. virorum scilicet Slasskonis de Belahora et Hawlonis de Pothinsteyn alias de Makow clientum presentibus sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCCC septimo feria VI. post f. s. Georgii martyris gloriosi proxima de sciencia omnium nostri certa.

Patero pečetí v listě uvedených, dobře zachovaných. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 684.)

252.

Notářské pověření rozhodčí výpovědi ve při o hranice mezi lidmi kláštera Zbraslavského a špitálu křižovnického v Řevnicích.

1407, 31. Maii, Praha.

In nomine Domini Amen. Nos Sdenco supremus magister et Iohannes prior hospitalis s. Francisci Cruciferorum cum stella ord. s. Augustini in latere pontis Maioris civitatis Prag. nostro et conventus nostri nomine notum facimus tenore presencium universis hoc presens publicum instrumentum lecturis, visuris et audituris, quod nos dudum nostro et predicti conventus nomine sano usi consilio de et super nonnullis limitibus, graniciis agrorum, pratorum, silvarum, pascuorum et decursibus aquarum

spectantibus et pertinentibus ad opidum Rzewnicz dicte Prag. dioc., super quibus dudum lites, cause, questiones et controversie inter censitas nostri hospitalis predicti ex una et homines censuales venerab. d. abbatis et conventus monasterii Aule Regie ord. Cisterc. Prag. dioc. in predicto opido Rzewnicz commorantes hincinde et cohabitantes exorte fuerunt parte ex altera, propter bonum pacis et concordie ac eorundem litium amfractus amputare volentes, in providum et circumspectum virum Iohannem dictum Rzewniczky opidanum de Verona fatemur nos compromisisse, in quem eciam venerab. d. Friczco abbas mon. Aule Regie suo et dicti sui conventus nomine similiter de alto et basso' tamquam in arbitrum arbitratorem et amicab. compositorem ex adverso compromisit, prout . . per instrumentum publicum manu notarii publici infrascripti ac signo et nomine ipsius . . consignatum nec non sigillis dicti d. abbatis et sui conventus sigillatum . . facta extitit plena fides, quodque predictus Iohannes dictus Rzewniczky . . onere dicti arbitrii in se assumpto . . ex fide dignorum scrutinio et testimonio huiusmodi nobis suam in scriptis et predicto d. abbati presentavit pronuncciacionem in vulgari Boemico scriptam, cuius . . tenor sequitur per omnia in hec verba. Já Jan řečený Řewnicský, měščienín Berúnský, smluwcie a jakožto ubrman od kněze Friczka opata kláštera Zbraslavského a jeho konventa s jednee strany a od šlechetného pana Sdenka svrchnieho mistra křížovnicóv s hvězdú špitála Pražského a jeho konventa s druhé strany vyvolený o ty všeckny věci, o něžto sú s obú stranú na mě přišli, z uptánie starých lidí té věci svědomých, jenž jsem jie byl k sobě přijal, vypoviedám, že s tiem luhem, ješto slove nalužku, lidé mistra špitálského nemají mieti nic činiti, proti Řevniciem jenžto leží, a na té obci, jenžto přileží k tomu lužku, mají lidé obú stranú svrchupsanú společně paasti jehniatka. Také vypoviedám, aby poluzie jenžto se jmenuje paak na oné straně řeky, totiž v tom luhu, ješto jest lidí mistra Špitalského, lidé Zbraslavského opata nemají nic činiti mieti, než ten ostrov po tu struhu, ježto je někdy šla na staré mlýny, tu ti lidé tak mistrovi jakožto opatovi mají spolu mieti. A toho pak ostrova mají lidé obou stranú, ješto od Nezabudic do Střiebrné Lhoty na miestistye jde, spolu požívati. A také vypoviedám, že Letovščí*) s tú obcí po špitálský les a po tu cestu, ježto do Řítky jde, nemají nic mieti činiti. Viece také vypoviedám, že paan mistr svrchupsaný i jeho lidé cestu ku přievozu i přievoz, kdežby se kolivěk přihodilo a potřebie bylo, mají mieti. A také lidee opatovi i on saam nemají mostu dělati proti voli mistra špitálského. A to mé vypověděnie strany svrchupsanee slíbili sú sobě držeti pod padesáti kopami peněz pražského rázu, ta kterážby strana nedržala toho vypověděnie má propadnúti, pětmezdcietma kop grošóv do královy komory a tolikéž tej straně, kteráž bude držeti to vypověděnie. Kteréžto vypověděnie sě jie stalo přied rychtářem a přied konšely a přied obcí lidí obú stranú tu v Řevnicích v tu neděli po Božiem Těle léta ot Božieho narozenie tisícieho čtyřstého pátého. Qua quidem pronuncciacione

*) Lety. ves u Řevnic.

per nos et per prefatum d. Friczkonem abbatem a prefato Iohanne arbitro nobis hincinde exhibita et presentata modo quo supra recepta et admissa, ipsam una cum predicto d. abbate nostro et dictorum conventuum nostrorum hincinde nomine in omnibus suis punctis et clausulis die date presencium coram notario publico et testibus infrascriptis emologavimus, ratificavimus et approbavimus, ipsamque ratam gratam atque firmam nobis hincinde tenere et servare fideliter promisimus exnunc prout extunc et extunc prout exnunc, nos magister, prior nostro et predicti conventus nostri nomine eandem pronuncciacionem et arbitracionem ita et taliter, prout superius est descripta, memorato d. abbati et suo conventui tenore presencium tenere et servare promittimus, dempta pena L sexag. gross., qua presens ista pronuncciacio vallata existit, a cuius pene limitacione et ipsius disposicione per dictum Iohannem arbitrum facta unanimiter et concorditer recedentes ipsam de nostro hincinde consensu pariter et assensu taliter et in hunc modum duximus limitandam, videlicet quod pars non tenens et non observans dictam pronuncciacionem parti tenenti et observanti eandem penam prescriptam L sexag. gross. solvere et pagare debet et tenetur. Quam penam pars tenens eandem pronuncciacionem a parte non tenente per curiam d. archiepiscopi Prag. aut ipsius officiales, qui sunt aut fuerint pro tempore, exquirere et exigere poterit omnium difficultate non obstante, jurisdiccioni ipsius d. archiepiscopi et suorum officialium nos submittentes in hac parte. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes literas per notarium publicum infrascriptum subscribi mandavimus meique magistri ac conventus nostri predicti sigillis iussimus appensione communiri. Datum et actum in hospitali nostro predicto in commodo mei magistri sub anno dom. MCCCC septimo indic. decima quinta die Martis ultima mensis Maii hora vesperorum vel quasi pontificatus sanctissimi in Chr. patris et d. n. Gregorii pp. XII. anno primo, presentibus ibidem discr. viris Iohanne dicto Otecz de Wodnano, Iohanne dicto Stricz de Prziedborz, Styborio de Dyedibab residente in Buccol, Habardo de Przíwora, Hinkone de Strazkow, armigeris Prag. dioc., testibus fidedignis vocatis ad premissa et rogatis.

Et ego Crux quondam Benedicti Hoch de Miliczin Prag. dioc. publicus auctoritate Apost. et Imperiali notarius pronuncciacioni
Sig. ipsiusque exhibicioni, pronuncciacionis huiusmodi emologacioni . . .
not. aliisque omnibus et singulis suprascriptis, dum sicut premittitur agerentur et fierent, una cum prenominatis testibus presens interfui etc.

(Copiar privileg. Aulae Regiae kláštera Oseckého II. pag. 10—14. Originál této listiny se bezpochyby nezachoval; druhý exemplář, od téhož veřejného písaře shotovený jménem opata Zbraslavského, chová se posud v archivu kláštera Křížovníků s červ. hvězdou v Praze; začíná: In nomine x. Ego Friczco mis. div. abbas mon. Aule Regie ord. Cisterc. meo et conventus mei nomine notum facio tenore presencium universis . . ., quod dudum ego meo et predicti mei conventus nomine sano usus consilio de et super nonnullis limitibus atd. . . (mutatis mutandis shoduje se úplně s listinou hořejší, kterouž jsem dle originalu tohoto opravil.)

253.

Klášter Břevnovský prodal své vsi Vraný a Skochovice se vším příslušenstvím klášteru Zbraslavskému za 190 kop gr.

1407, 6. Sept. Břevnov.

Nos Divissius dei et apost. sedis gracia abbas, Iohannes prior, Iohannes supprior, Ziffridus prepositus, Wenceslaus sacristanus, Gregorius infirmarius, Iohannes, Iacobus, Wenceslaus, Naczko, Petrus et Andreas, fratres seniores, totusque conventus monasterii Brewnoviensis prope Pragam ord. s. Benedicti notum facimus tenore presencium universis, quod nos nostram et nostri monasterii condicionem, prout ad nos spectare dinoscitur, meliorem facere cupientes, crebris capitularibus tractatibus inter nos desuper celebratis, considerantes, quod bona nostra et nostri monasterii sparsa in diversis regni Boemie partibus, que nostro non bene adiacuerunt monasterio, fore nobis utilius et profectius, [ut] venditis eisdem bonis alia viciniora et magis pro nostro monasterio utilia bona emerentur. Igitur de licencia et consensu Sereniss. principis et d. Wenceslai Romanorum et Boemie regis, qui nobis graciose indulsit, ut bona nostra et nostri monasterii, que non bene adiacuerunt nec utilia fuerunt in tantum nostro monasterio, usque ad summam duorum millium sexag. gross. den. Prag. possemus vendere et in locum eorundem alia bona pro nobis et dicto monasterio nostro ad tantam summam comparare, prout in literis Maiestatis Sue nobis desuper datis luculencius apparet, accedente ad hoc consensu Rev. in Chr. patris d. Sbinconis . . . archiepiscopi Prag. et apost. sedis legati, loci ordinarii, villas nostras et nostri monasterii videlicet Wranye et Schochowicz totas et integras cum agris, pratis, pomeriis, salicibus, pascuis, curiis rusticalibus, censibus, silvis, rubetis, vallibus, montibus, venacionibus, piscacionibus, aquis, aquarum decursibus, cum omni libertate et pleno dominio et totali jurisdiccione, nil nobis juris et proprietatis imposterum reservantes, prout in suis limitibus terminis sunt site et limitate et prout nos ipsas villas seu bona hactenus possedimus et possidemus de presenti, vendidimus et nunc iusto titulo vendicionis vendimus per presentes honorab. et relig. viris d. Friderico abbati et conventui monasterii Aule Regie ord. Cisterc. et ipsorum monasterio ipsorumque successoribus hereditarie et in perpetuum pro centum nonaginta sexag. gross. Prag., quas ab eisdem in parata pecunia recepimus et quas pecunias in empcione aliorum bonorum videlicet Clumin opidi exposuimus et duximus convertendas. Ut autem huiusmodi contractus inter nos et dictos d. abbatem et conventum mon. Aule Regie pro futuris temporibus stabilis maneat et perseveret, promittimus per presentes pro nobis et nostris successoribus bona nostra fide sub puritate et observancia nostre religionis, predictum contractum empcionis et vendicionis inviolabiliter observare, prout in tabulis regni Boemie continetur, de quibus villis et earum censitis eisdem abbati et conventui condescendimus cum effectu, et non contravenire eidem verbo

vel facto et ullo opere jure spirituali seu temporali, omni juri, accioni, excepcioni doli mali . . . penitus renuncciantes. Harum quibus sigilla nostra videlicet abbatis et conventus nostri monasterii Brewnoviensis ad maiorem premissorum certitudinem de certa nostra sciencia sunt appensa testimonio literarum. Datum et actum in monasterio nostro prescripto Brewnoviensi a. D. MCCCC septimo die sexta mensis Septembris.*)

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 17—19. Uvedena též v inventáři shotoveném po zrušení kláštera s poznámkou: »An die Staatsgüter-administration.«)

254.

Opat a konvent kláštera Zbraslavského ustanovují úroky, vycházející ze vsi Stiměřic (Zdiměřic), v náhradu kapitalu, vydaného na zakoupení vsi Vraného a Skochovic, určeného na zádušní bohoslužby.

1407, 15. Octobr. (Zbraslav.)

Nos Fridericus mis. div. abbas mon. in Aula Regia x. ad perpetuam rei memoriam tollendamque in futurum omnis litis, controversie, distraccionis murmurisque materiam, que inter nos et fratres nostros ac posteros propter gestorum ignoranciam posset oriri, tenore pres. recognoscimus universis . . ., quod deliberacione matura primo cum senioribus et juratis nostris deinde eciam toto cum conventu prehabita, accedente ad hoc omnium libero consensu et expresso, villam monasterii nostri Stymericz nuncupatam cum XXIII sexag. et XXIV gross. annui et perpetui census, que villa cum huiusmodi censu per ordinacionem predecessorum nostrorum ab antiquo ad bursam monasterii pertinuit et eidem censuavit, certis ex causis et signanter propter ducentas octoginta sexag. et quadraginta octo gross., quos et quas officium subcellerarii in diversis et notabilibus necessitatibus, specialiter autem in empcione villarum Wranym et Scochowicz pro dicta bursa, prout nobis et dictis nostris fratribus constat expresse, exposuit, ipsius succellerarii officio assignavimus et assignare decrevimus per presentes, non tamquam vendentes huiusmodi villam dicto officio, quod nephas reputamus, sed ne ipsius officii emolumenta et census minuantur vel depereant, commutacionem quasi quandam cum eadem villa pro huiusmodi pecunia facientes, ita ut de cetero et in reliquum a data presencium villam prefatam cum suis incolis subcellerarius, qui pro tempore fuerit, regat et respiciat, uti hactenus alias villas et homines consvevit respicere ad idem officium deputatos, censumque pecuniarium et alias obvenciones tollat communiter ibidem dari consvetas, pullis ac berna, quociescunque

*) Kdy koupen byl Chlumín od kláštera Břevnovského, nebylo známo; Tomek, Děj. Prahy III. 86 soudí, že snad r. 1406. Podobně nebylo známo, kdy a jak týž klášter pozbyl vsí Vraného a Skochovic, viz tamtéž str. 87 a ve Sborníku »Smíchovsko a Zbraslavsko« str. 345; touto listinou se vše vysvětluje.

illam per regem Boemie monasterio nostro imponi contigerit, duntaxat exceptis, quos et quam pro dicta bursa propter multa gravamina ac multitudinem hospitum, qui nunquam desunt, monasterio reservamus. Et quia dicta pecunia ducentarum octoginta sexag. XLVIII gr. de proborum et devotorum hominum elemosinis in ipsorum remedium animarum pro solacio conventus nostri specialiter collata dinoscitur, idciro et census dicte ville Stymericz in anniversariis eorumdem hominum erit pro conventu eodem hoc modo expendendus. Primo in anniversario Iohannis dicti Engelss, qui quinquaginta sexag. dedit, servicium de duabus sexag. fiat, d. Hynczikoni Pflug, qui trigintaquinque sexag. contulit, due sexagene pro servicio in eius anniversario et una sexag. pro lampade perpetua in capella, ubi sepultus est, deputentur. In anniversario quoque d. Adilheydis relicte quondam Herlini de Praga, qui viginti quatuor sexag. legavit, due sexag. expendantur. In anniversario insuper nobilis Hynconis de Hradicz cum duabus sexag. serviatur. Sed et in die anniversario Iohannis et Cecilie uxoris eius de Wittenberg similiter serviatur cum duabus sexag. Residuum autem census eiusdem in communes usus dicti subcellerariatus officii iuxta necessitatum exigenciam convertatur. In quorum robur et testimonium sigilla nostra abbatis et conventus de certa nostra sciencia pres. sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCCC septimo in profesto s. Galli confessoris. Et nos Petrus abbas mon. Czedlicensis dictam commutacionem et ordinacionem racionabilem iudicantes et utilem, auctoritate nostra tamquam pater abbas approbamus eamque nostri sigilli appensione ad presentes realiter confirmamus.

Pečeti scházejí. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 690.)

255.

Klášter Zbraslavský pronajímá dědičně mlýn svůj na řece Vltavě u vsi Ždání pod úrok.

1407, 23. Novembr. (Zbraslav.)

Nos fr. Fridericus abbas, Iohannes prior, Henricus supprior, Franciscus magister hospitum, Conradus custos, Hermannus capellanus, Procopius infirmarius, Wenceslaus magister conversorum, Mathias subcellerarius, Iohannes bursarius, Petrus camerarius totusque conventus mon. in Aula Regia x. inspectoribus pres. recognoscimus universis, quod desiderantes, ut tenemur, meliorare nostri monasterii condicionem et statum, non improvide vel erronee sed omnium nostrum voluntate, consilio pariter et assensu molendinum nostrum in Zdan, situatum in littore fluminis Multavie ad dexteram ibidem in Zdan ipsum flumen descendendo cum tribus rotis et universis appendenciis, proventibus et utilitatibus, dictum molendinum hactenus concernentibus et prout nosmet ipsum tenuimus, sub vendicionis titulo locavimus et vendendo tradidimus discreto Mathie alias Maczey molendi-

natori, recipientes ab eodem arre nomine viginti sexag. gr. den. Prag. integre persolutas, ad habendum, tenendum, utifruendum ac jure emphiteotico, quod purgrecht vulgariter dicitur, pro se suisque heredibus et legitimis successoribus perpetuo possidendum sub census tamen onere et condicionibus infrascriptis. Primo idem Mathias, heredes sui vel successores quicunque nobis et nostro monasterio sex sexag. gr. Prag. per medium in f. s. Georgii proxime affuturi et . . in f. s. Galli deinde secuturi hoc anno et sic deinceps annis singulis . . perpetuo censuabunt . . . In eventum vero quo in aliquo . . termino et infra quindenam deinde continuam census non solveretur . ., mox possumus auctoritate propria . . . impignerare in ipso molendino ac in bonis quibuslibet dicti Mathie, heredum aut successorum suorum ubilibet repertis . . . Si vero pignera censui equivalencia non invenirentur et ipsi per suam negligenciam aut occasionem aliam et quamcunque censum huiusmodi ad annum integrum non solverent, statim eodem anno finito cadent et cadere debent ab omni jure, quod eis in dicto molendino competere videbatur, ipsumque molendinum ad nos tamquam ad dominos suos hereditarios revertetur. Preterea medietatem obstaculi et quantum ad ipsum molendinum pertinet debent prefati Mathias, heredes . . suis reformare laboribus et impensis, quociens et quando fuerit oportunum. Usum quoque piscium, quem in sua parte fluminis consequi poterint, propriis commodis applicabunt, esoce uno tantum anno quolibet excepto, quem primum prenderint, ipsum nobis in signum dominii assignabunt, propter quod et unum gorgustum ad prendendum esoces, quod vulgariter lossosowa wrssy dicitur, ponere semper poterunt et locare. Quibus eciam concedimus, quod unam slupam habeant sub obstaculo prenotato. Mediam eciam partem salarii nautici, quod ibidem provenerit, tollant, sed et mediam partem navis, qua ibi consveverunt homines transvehi, ipsi dabunt et quociens necessarium fuerit reformabunt. Ceterum quatenus Mathias sepedictus, heredes vel successores sui ipsum molendinum cum suo obstaculo melius conservare et edificare valeant, damus eis et presentibus assignamus perpetuo habendum dimidium laneum lignorum de silvis nostris in Slaps in loco dicto na horach podly czyrnye jamye, que ligna non vendant sed solum pro molendini et obstaculi necessitatibus secent et ducant, nosque ab omni vectura tam lignorum quam lapidum volumus exonerari. Bernam insuper generalem, quandocunque imponi contigerit, nobis de rota qualibet solvant dimidiam sexagenam. Nolumus insuper predictas rotas quoad numerum aliquo modo minui, quod si per aliquem eventum aut incuriam diminute fuerint, non debemus ex hoc in nostris censibus seu berna detrimentum aliquod sustinere. Adiicimus et illud expresse, quod molendinum huiusmodi in nullo involvere audeat, unde impedirentur nostri census, sed nec ipsum indebitare vel obligare presumat aut cuipiam vendere nisi nostro de consensu et hoc homini communi, quem ad hoc forum duxerimus admittendum. Postremo nostris parebunt et asstabunt judiciis sicut ceteri nostre homines abbacie, quos et nos deo auctore fideliter

manutenere volumus suis in juribus et debemus. In quorum testimonium et robur valiturum sigilla nostra abbatis videlicet et conventus de certa nostra sciencia pres. sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCCC septimo die s. Clementis martyris et pontificis gloriosi.

Obě pečeti polámané. (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 691.)

256.

Soupis veškerých nadání a vyplývajících z nich povinností peněžitých kláštera Sedleckého, sestavený po úmrtí opata Petra opaty Hradištským, Zbraslavským a Skalickým.

1409, 28. Maii. (Sedlec.)

Nos fr. Nemoyus abbas mon. Gradicensis ord. Cisterc. Prag. dioc. publice recognoscimus et constare cupimus universis tam presentibus quam futuris, quod sub a. D. MCCCC nono feria tercia penthecostes ven. abbaciam Czedlicensem filiam Rev. in Chr. p. ac d. Conradi abbatis Waltsachsensis ipsius committentis nobis vices ad instituendum et creandum novum dominum et abbatem et ad confirmandum eundem in plenaria ordinis potestate, assedentibus nobis venerab. in Chr. patribus ac dominis d. Friderico abbate mon. Aule Regie x. et d. Mathia abbate mon. Scalicensis eciam predicti ordinis pariterque Prag. dioc. in nove creacionis institucione venerab. coabbatis nostri d. Iacobi abbatis mon. Czedlicensis predicti, volentes statum dicti monasterii Czedlicen. post decessum ven. viri d. Petri abbatis et predecessoris immediati ipsius d. Iacobi rectoris videre ex commisso ac monasterii nobis in hac parte commissi, inquisivimus more solito iuxta statuta et sanxiones ordinis nostri vocatis fratribus sepedicti mon. Czedlicensis, qui vocandi erant, et ipsis ibidem in dicto monasterio capitulariter congregatis unanimiter et super hiis diligenti inquisicione facta asserentibus et dicentibus invenimus statum monasterii Czedlicen. quoad debita per ingressum viam universe carnis honorab. d. Petri abbatis predicti relicta in hunc modum infrascriptum exceptis quibusdam debitis, de quibus ignoramus, sed ea que tunc invenimus hec sunt. (Následuje soupis povinností kláštera Sedleckého z různých nadání vyplývajících; ku konci poznamenáno pozdější rukou: Summa facit XVII $^{1}/_{2}$ mille floren. vel totidem talera.) Datum et actum . . ut supra.*)

(Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 710.)

*) Listina tato bude uveřejněna s ostatními Sedleckými od Dra J. Čelakovského.

257.

Výpověď rozhodčí ve při o meze a hranice mezi lidmi kláštera Zbraslavského v Chotouni a majiteli pozemků u Jílového.

1409, 28. Octobr. Jílové.

Nos Nicolaus notarius et judex, Petrus Kopsa magister civium, Ianco Leuthmericzer, Nicolaus braseator, Iohannes dictus Dostrop, Wenceslaus dictus Synek ceterique jurati cives in Eylaw, nec non et Ffrana carnifex, possessor lanei quondam Reslini, ac Petrus dictus Mostsky, cives opidi ibidem in Elaw Prag. dioc., tenore pres. notum facimus universis, quod nos animo deliberato et consilio communicato pro bono pacis et concordie in questionis materia, que dudum ab annis quam plurimis inter nos ac devotos et relig. viros d. abbatem et conventum mon. Aule Regie x. de et super metis, limitibus, decliuitatibus et pascuis sub quodam laneo dicto Reslini, quem nunc discr. vir predictus Frana carnifex, concivis noster, iusto empcionis tytulo possidet, nec non et super littore rivuli inter prata et bona ville Chotun ad dictum monasterium Aule Regie pertinencia ex una, et sub decliuitatibus dicti lanei Reslini decurrentibus et eorum occasione parte vertebatur ex altera, in certos probos viros hincinde, nos videlicet in honorab. d. Michaelem de Broda theutunicali, plebanum ecclesie s. Adalberti sub Sderas, ipsi vero d. abbas et conventus . . prefati in ven. d Vlricum prepositum ecclesie s. Apollinaris Nove civ. Prag. tamquam in arbitros . . compromisimus et compromiserunt, eorum arbitrio laudo pronuncciacioni et precepto imperpetuum . sub penis infrascriptis . . stare bona fide. Qui quidem . . huiusmodi onus arbitrii in se . . suscipientes ac de omnibus et singulis controversiis huiusmodi dubiis rem eciam subiiciendo oculis sufficienter instructi finem imponere cupientes pro pace et commodo utriusque partis, in dei nomine pronuncciaverunt in hunc modum, videlicet ut in recompensam juris, si quod ad ipsas decliuitates dicto monasterio pertinebat, rivulus ipse, prout nunc sub dicta villa Chotun inter bona dicti monasterii ex una et supradicto laneo Reslini eciam et iuxta agros Petri dicti Mostczky, seu et circa alios quoscunque agros, prata aut rubeta nostra ad Elaw pertinencia parte ex altera, usque ad fines agrorum, pratorum ac rubetorum huiusmodi et usque ad principia bonorum in Borek suum habet decursum, debet et debebit cum utrisque littoribus et ex utraque parte ad bona in Chotun seu ad ipsum monasterium Aule Regie in perpetuum pertinere, nec eciam in alicuius partis preiudicium atque dampnum decursus ipsius rivuli sub pena X sexag. gr. Prag., medietatis parti lese et alterius medietatis ad cameram regiam incursura debebit aliquatenus inmutari et presertim illis in locis, ubi sub pratis ipsius monasterii idem rivulus rubeta seu ligna ipsorum ac nostra dividit ac distingwit, quibus videlicet rivulo et utrisque littoribus a principio predicti lanei Reslini usque ad predictos limites prefati abbas et conv. seu homines eorum in Chotun uti poterint et debebunt absque cuiuspiam impedimento ad sue

libitum voluntatis sub condicionibus infrascriptis, videlicet ut decliuitates sive sint aratiles sive non aratiles, rubeta, virgulta et alia inter predictum laneum Reslini et rivulum huiusmodi mediancia, finibus littoris qui aquam seu rivulum huiusmodi tangunt exclusis, debebunt ad ipsum laneum Reslini imperpetuum pertinere, qui eciam eisdem uti poterit similiter ad sue libitum voluntatis, ita tamen ut pascuis, que in decliuitatibus, rubetis et inter virgulta huiusmodi evenerint, absque predicti Frane aut successorum suorum dampnis ex utraque parte, videlicet tam nostri de Eylaw quam et de Chotun homines predicti communiter poterint et debebunt uti et sic in premissis et aliis consvetis usibus hominum perpetua mutua amicabilis atque bona vicinitas et complacencia inter ambas partes et homines eorum hincinde debebit permanere. Quam quidem pronuncciacionem tamquam bono pacis profuturam nos judex, mag. civium, consules et jurati nec non Frana . . ac Petrus . . prefati pro nobis et pro heredibus et successoribus nostris ratam et gratam habentes eam eciam cum graciarum accione acceptantes bonaque fide et sub pena per vicinos in talibus consveta observare et . . tenere promittimus . . . harum quibus sigillum maius nostrum una cum hon. viri Petri Mostsky sigillo eciam ad dictorum . . . arbitrorum nostrorum pro maiori premissorum evidencia de certa nostra sciencia sigilla sunt appensa testimonio literarum. Datum in Eylaw a. D. MCCCC nono feria II. in die Simonis et Iude apostolorum.

Pečeti scházejí. — (Pergam. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knihovně čís. 715; přepis v Copiar. Oseckém II. pag. 36—40.)

258.

Jan »cyrologus« (chirurg), měšťan Novoměstský, prodal klášteru Zbraslavskému úrok ½ kopy gr. z domu svého v Praze.

1410, 1. Mart. Praha.

Noverint universi, quod ego Iohannes cyrologus, civis Nove civitatis Prag., tenore presencium recognosco, me heredum et successorum meorum nomine mediam sexagenam gross. Prag. census annui et perpetui, ab omni civitatis nostre onere soluti liberi et exempti, in et super domo mea et eius area sita inter domos Pauli Speyser ex una et Mixonis fabri ex altera parte pro quinque sexag. gross. vendidisse et teneri honorab. et relig. d. abbati et conventui monasterii Aule Regie, cuius quidem census medietatem in festo s. Georgii nunc proximo et aliam medietatem in festo s. Galli deinde immediate sequenti isto et aliis singulis annis promitto et debeo ac heredes et successores mei tenentur censuare. Quandocunque autem in aliquo predictorum terminorum termino et infra octavam deinde post quamlibet continuam censum tunc debitum non persolverem aut si non dederint heredes mei et successores, dicte domus possessores, extunc super quemlibet sic non persolutum censum medius grossus accrescet nomine

pene et consimilis pena crescet septimana qualibet, quamdiu census tunc debitus una cum penis non fuerit plenarie persolutus. Pro quibus quidem censu et penis non persolutis predicti [abbas et] conventus aut cui commiserint poterint me heredes ac successores meos, dicte domus possessores quoslibet, nunccio cum judicis inpignorare usque ad satisfaccionem plenariam omnium premissorum. In quorum testimonium sigilla prudentum virorum Georgii Synye judicis, Martini drobnik et Friczconis paternik, consulum juratorum civium Nove civitatis Prag. predicte, ad preces meas presentibus sunt appensa. Datum Prage a. D. MCCCC decimo sabbato ante dominicam qua cantatur Letare.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 41—42.)

259.

Výpověď rozhodčí ve při mezi kapitolou Vyšehradskou a klášterem Zbraslavským i jejich lidmi v Radotíně a Kosoři o jakés pozemky obecné.

1411, 24. Junii. Zbraslav.

Já kněz Chval z Smilkova, kustos a kanovník kostela Vyšehradského i s mú kapitolú s jedné strany a já kněz Fridrich opat kláštera Zbraslavského i s mým conventem z druhé strany vyznáváme sie tiemto listem každému, že o tu při, což jsmy měli mezi sobú činiti i naši lidé z Radotína a z Kosořie o tu obec, ješto leží nad Radotínem u cesty podle dědin faráře Radotínského jdúce ku Kosoři přišli smy (?) i zaručili smy mocně pode stem kop grošóv střiebrných na ubrmany dobré urozené i slovutné panošie, já kněz opat i s conventem na Jana z Dubczie řečeného Ot wěže a já kněz Chval kustos a kanovník Vyšehradský na Pešíka z Rozhovic seděním z Strašnic, a slíbili smy i slibujemy beze lsti, jich vyrčenie i nález přijieti i úplně držeti pod týmž základem beze zmatku i bez pochybenie. Pakli by která strana z nás dřeve řečených ubrmanóv vyrčenie i nálezu pročkolivěk nepřijiala nebo nesdržala, aby podle vyznánie těch ubrmanóv druhej straně, kterejž poslušenstvie přisvědčie, sto kop gr. stř. propadla, dala, bez súdu i bez zmatku zaplatila. A tak my Jan z Dubčie a Pešík z Rozhovic ubrmanové svrchu psaní smluvila sma sie za jieden člověk po pilném, snažném i věrném uptání a vypoviedámy mezi těmi stranami i mezi jich lidmi z Radotína a z Kosořie mocí toho ubrmanstvie a pod týmž základem sta kop groš. stř., že ves Kosořská má mieti prohony přes tu rokli, jakož voda prodřiela mezi roklí s jedné strany a po ty mezníky kněze opatovy, jakož smy tehdy kladli i ukázali mezi lesy kněze opatovými k těm pastvinám obecným, ješto slovú na hrobci a na hlíně, bez škody i bez překážky, o něž jest byla přie mezi nimi. Pak vypoviedámy, aby ves Radotínská měla i mají jmieti prohony od své vsi cestu vzhóru k týmž pastvinám bez přiekazu i bez škody. Také o ty pastviny vypoviedámy, aby jich pastvinami s obú stranú požívali vespolek a jiným niče.

A take jsmy mocí svú ubrmanskú vyřekli a vypověděli, aby byl věčný mír a pokoj mezi stranami i mezi jich lidmi, tak aby sobě ničímž zlým nezpomínali ani obnovovali pod týmž základem hospod nevadiece. A pro lepšie svědomie i po větší pevnost této smlúvy i tohoto ubrmanstvie my ubrmanové kázali smy túž mocí ubrmanskú, aby kněz opat Zbraslavský svrchupsaný i svú i konventskú i našie ubrmanské pečeti k tomuto listu přiložil a dal jej v moc knězi Chvalovi kustrovi Vyšehradskému i tej kapitole pro dobrú paměť jisté smlúvy. A též kazujiem túž mocí knězi Chvalovi kustrovi Vyšehradskému, aby k druhému listu tejž řeči i též smlúvy i svú i capitoly Vyšehradské i naše ubrmanské pečeti přiložie i dal jej týmž během u moc knězi opatovi a jeho conventu. A ta sie jest smlúva stala den sv. Jana krzstitele božieho ve Zbraslavském klášteře léta narozenie božieho MCCCC a jedenástého.

Ze čtyr přivěšených pečetí zbyla pouze poslední. — (Orig. pergamenový v archivu Musea Česk. — Přepis v kopiáři Oseckém II. díl pag. 43—45. — Ze znění listiny jakož i z nápisu na rubu při orig. listině »Litera Wychssegradensis de concordia limitum inter Kossorz et Radotyn« viděti, že to byl exemplář někdy kapitoly Vyšehradské; o originálu Zbraslavském nevíme.)

260.

Výpověď rozhodčí ve při o meze a hranice pozemků u vsi Ledčic mezi lidmi kapitoly u sv. Apollináře v Praze a lidmi kláštera Zbraslavského.

1412, 4. Decemb. (Praha.)

Nos Vitko de Czrnczicz decanus, Hanco de Budweis, Petrus Kremsir, Martinus de Misa, Hinco, Dominicus de Budweys, mag. Arnestus et Iohannes, canonici prebendati ecclesie s. Appollinaris civitatis Nove Prag., recognoscimus presentibus, qualiter inter censitas ville nostre in Ledczicz ex una et inter censitas ville dominorum abbatis et conventus (sic) in Kram parte ex altera diuturna discordia et dissensio fuisset pro limitibus, graniciis et metis eorundem. Nos volentes finem litibus imponere, elegimus ex utraque parte arbitros et amicabiles compositores fam. viros Odolenum de Pyssel et Hanusskonem de Dobrzyess, qui subiicientes rem oculis et vocatis ad hoc multis testibus et aliis honestis et probis requisitis pronuncciaverunt in hunc modum. Primo ex opposito molendini ibidem in Ledczicz sub monte ubi est decursus aque, qui vulgariter vocatur splav, factus est unus cumulus, qui vulgariter vocatur kopec, ab illo ascendendo supra montem facti sunt quatuor cumuli, ab illis descendendo versus dextram facti sunt tres cumuli usque ad pedem montis, ubi pirus est situata, ab illo primo cumulo usque ad predictam pirum totaliter cum silva rubetis et aliis omnibus ibi existentibus debet pertinere ad villam Ledczicz. Postea dictus Odolen et honestus vir Wenceslaus purgravius de Karlstein pronuncciaverunt, a dicta piro usque ad pirum versus Kran latus dicti montis versus

meridiem debet pertinere ad communitatem utriusque ville usque ad fluvium descendendo, sed ultra fluvium versus Knyn debet pertinere ad Ledczicz, ita quod ipsi villani de Ledczicz pro necessitate sua possunt evellere rubeta et facere agros pro usibus suis, si placet ipsis. Quorum nos pronuncciacionem, declaracionem, demonstracionem presentibus ratificamus, approbamus et promittimus tenere et inviolabiliter observare. In quorum testimonium sigillum capituli nostri ex certa nostra sciencia est appensum. Anno Dom. MCCCC decimo secundo die s. Barbare virginis.

(Copiar. privileg Aulae Reg. v klášteře Oseckém II. díl pag. 46—47.)

261.

List konfraternity kláštera Zbraslavského s klášterem Roudnickým.

1413, 18. Augusti. Zbraslav.

In nomine x. Quia secundum apostolum multi unum corpus sumus in Chr. et karitate diffusa in cordibus nostris per spiritum sanctum vivificamur, vegetamur et indissolubili ac perpetuo vinculo connectimur, debemus caritatis operibus ferventer intendere, ne scindamur ab huius corporis unitate. Proinde nos Fridericus d. gr. abbas totusque conventus mon. in Aula Regia x. et nos Iohannes prepositus totusque conventus mon. s. Marie in Rudnycz ord. s. Augustini canonicorum reg. Prag. dioc. cupientes eiusdem caritatis immortali copulari glutino, quod nec morte solvitur, communi devocione deliberatoque capitulari consilio ac consensu unanimi mutuam invicem et perpetuam fraternitatem contraximus et presentibus contrahimus, ut nos et posteri nostri pro nobis invicem oremus vivis et mortuis participacionemque plenam et mutuam habeamus ad invicem missarum, oracionum, abstinenciarum, vigiliarum, disciplinarum et omnium aliorum bonorum, que per nos et posteros nostros privatim et publice divina dignabitur clemencia operari. Adiicientes in speciali, quod cum obitus unius fratris professi vel plurium de una domo alteri domui intimatus fuerit, quilibet presbyterorum alterius domus pro anima defuncti vel pro animabus defunctorum unam missam legat pro defunctis, conversi vero layci quinquaginta miserere vel C oraciones dominicas cum totidem Ave Maria dicere teneantur. In huius contractus testimonium et memoriam perpetuam literas presentes duplicari procuravimus sigillorum nostrorum et conventuum nostrorum appensione fecimus roborari. Acta sunt hec a. D. MCCCCXIII in prescripto mon. Aule Regie XVIII. die m. Augusti.

Čtyři pečeti, z části poškozené. — (Pergam. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 747.)

262.

Simon z Nymburka, arcijahen Boleslavský, opatům Kladrubskému a Ostrovskému nařizuje, aby na základě milosti papežské klerikovi Janovi z Újezdce beneficium nějaké uprázdněné dali.

1414, 22. Maii. Praha.

Simon de Nymburga decret. doctor, archidiaconus Boleslaviensis in ecclesia Prag., executor unicus ad infrascripta a sede apost. specialiter deputatus, ven. ac relig. viris d. Cladrubensis et Insulensis monasteriorum abbatibus . . et eorum conventibus omnibusque aliis et singulis, quos infrascriptum tangit negocium seu tangere poterit quomodolibet in futurum . . salutem x. Literas sanctiss. in Chr. p. d. Iohannis pp. XXIII. . . . sanas et integras . . nobis per hon. virum Ianconem Milote de Vgezdecz clericum Prag. dioc. coram notario publico et testibus infrascriptis presentatas nos cum ea qua decuit reverencia noveritis recepisse tenorem in se qui sequitur continentes. Iohannes episcopus x . . dil. filio archidiacono Boleslaviensi etc. (obyčejný milostný list pap. témuž Jankovi z Újezdce udělený, aby se mu dostalo beneficia nějakého na patronatě opata buď Kladrubského neb Ostrovského i aby dotčený arcijáhen Bolesl. jej v držení takového beneficia uvedl, dd. Bononie VIII. Kal. Iunii pontific. a. primo t. j. 1410). Post quarum quidem literarum apost. presentacionem . . fuimus per prefatum Iohannem debita cum instancia requisiti, quatenus ad execucionem huiusmodi literarum apost. . . . procedere curaremus . . . Nos igitur . . auctoritate apost. nobis in hac parte commissa dictum Iohannem in nostri presencia personaliter constitutum de literarum sciencia, lectura, construccione, cantu et aliis in literis apostolicis contentis examinavimus diligenter, per quam examinacionem ipsum Iohannem bene legere, construere, cantare atque congrue loqui latinis verbis et alias sufficientem et idoneum invenimus ad huiusmodi beneficium eccl. cum cura vel sine cura nulli alteri de iure debitum ad vestram . . collacionem . . pertinens, si quod tempore date predictarum literarum apost. vacabat seu vacavit postea aut nunc vacat vel cum vacaverit, quod dictus Iohannes per se vel procuratorem suum . . infra unius mensis spacium . . . duxerit acceptandum, usque ad valorem et summam in dictis literis apost. comprehensam (sc. XVIII march. arg. sine cura et XXV cum cura) conferendum eidem Iohanni donacioni nostre ymo verius apostolice . . reservando . . . conferimus et assignamus, inhibentes vobis . . ne dictum beneficium per nos taliter reservatum alicui alteri . . conferre et ad ipsum quemcunque alium presentare vel admittere . . . presumatis, antequam vobis plene constiterit, prefatum Iohannem vel eius procuratorem huiusmodi beneficium nolle acceptare vel donec unius mensis spacium, postquam sibi vacacio illius innotuerit, sit elapsum . . . (další nařízení týkají se uvedení téhož Janka v držení beneficia, a hrozba trestem exkommunikace, suspense a interdiktu, kdyby se všemu zadosti nestalo). In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium . . pre-

sentes literas seu presentem nostrum processum per notarium publicum infrascriptum scribi et publicari mandavimus nostrique sigilli appensione iussimus communiri. Datum et actum Prage in scolis Canonistarum a. D. MCCCC quarto decimo ind. VII. die XXII. m. Maii hora vesper. vel quasi pontific. d. Iohannis pp. XXIII. anno quarto presentibus ibidem honorab. x. d. Adam de Bychor licenciato in jure canonico et Georgio dicto Oczass rectore parochialis ecclesie in Bakow Prag. dioc., testibus ad premissa vocatis spec. et rogatis.

(Signum notarii publici.)

Et ego Iohannes dictus Zul natus Andree de Pelhrzimow Prag. dioc., publicus apostolica et imperiali auctoritate notarius, quia predictarum literarum apost. presentacioni, recepcioni, requisicioni, examinacioni, idoneitatis et abilitatis pronuncciacioni, collacioni . . . omnibusqe aliis et singulis supradictis . . dum sic fierent et agerentur . . presens interfui . . ., ideo manu mea propria conscribendo hic me subscripsi . . . una cum appensione sigilli memorati d. Simonis et de mandato ipsius consignavi x.

Pečeť arcijahnova, částečně poškozená. — (Pergam. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 752, přepis v Copiar. Oseckém II. pag.50)

263.

Král Sigmund stvrzuje list císaře Karla IV., kterýmž klášteru v Ingelheimě povoleno, aby své statky, vinice a j. klášteru Zbraslavskému pronajímati směl.

1414, 25. Aug. Koblenz.

(Reg. Imp. XI. 1. čís. 1161. — List císaře Karla u Hubra, Reg č. 2511.)

264.

Výpověď rozhodčí ve při mezi lidmi kláštera Zbraslavského a kláštera Roudnického v Jarpicích o meze, stezky a dráhy.

1415, 6. Junii. Jarpice.

Já Petr řečený Brada z Mlazic seděním v Libkovicích a já Vítek z Maršovic seděním v Jíloviščích, ubrmané vydaní od kněze Fridricha opata Zbraslavského a od kněze Jana probošta Rúdnického o mezie, o stezky a o drahy mezi jich lidmi z Jarpic, vyznávámy tímto listem všem, kdož jej čísti budú neb slyšeti, že po pilném a plném zeptání od starých a svědomých lidí pod záručením poslušenství pod základem sta kop strana k straně, která by strana nedržela, aby druhej straně sto kop propadla, zjednali jsme i vyřkli jsme svorně a jednovolně přede vší obcí též vsi Jarpice a před svrchu jmenovanýma preláty, před knězem opatem

a před knězem proboštem. Nejprvé že k dvoru do Budinic a ke vší potřebě mají a mohú svobodně v uobci Jarpickej kámen lámati a voziti a toho jim žádný nemá brániti. Dále uptali jsme se a vyřekli, že ta dva ploty v hlubokém rybníku, tak jakž nynie stojíta, v dobrých mezech a dobře stojíta. Ale voda toho rybníka nemá nad ty ploty státi na škodu lukám a lidem kněze opatovým. Také stezky pěšé s obú stranú toho rybníka i v lukách nejsú spravedlivé a mohú jich brániti. Ale čeleď Václava Jarpicova, nápravníka proboštova, i toho, ktož místo jeho bude, ta má mieti svobodný próchod k rybníkóm pod sad rychtářóv. Dále voda hostinná a přievalová, jenž přicházie s pole vedle domu branného [krajnieho] Václava, má svobodně téci kam se obrátí a nemá jej žádný překážeti ani kde jinam obrátiti. Také tu strúhu, jenž skrze luhy do kopaného rybníka teče, ti lidé mají cíditi a opatrovati kteříž vedle něj mají, každý proti svému, a to bez škody lidí kněze opatových i kněze proboštových. Ale druhú strúhu obecnú, jenž dříve na mlýn tekla a již nynie mimo ves pod most teče, tu má opravovati také i ve vsi Mařík, jenž na mlýništi sedí, a jeho po něm náměstcí. A za to nad svým seděním a nad starým rybníkem kněze opatovým má mieti od plotu do starej vrby dva řádky vrbie, jeden s jednej strany strúhy a druhý z druhej strany a od próhonu do zédky také vedle téj strúhy má vrbie mieti, jakž obec schválí. Ale most prostřed vsi všecka obec má opravovati. Dále dráhy a próhon na obec všej obci jest a má býti za humny Matějovi Strýkovi (sic), ale přes rybníky kněze proboštovy také ač by i suší stáli, ani přes stavy nemá žáden próhon býti. Také vrbí, které jest vysekáno pod nivú Matěje Strýky, nemá tu víc potom sázeno býti. Najposléze zjednali jsme, aby mezi poplužím dvora Budinického a mezi dědinami lidí kněze opatovými byla meze trávná, a tej aby s obú stranú brázdu přidali, aby mezníci prostřed meze stály. Ale mezníci, jenž jsou na Slánskej cestě, ty mají prostřed cesty státi. Toto naše zjednání a ubrmanské vypovědění pro pamět a zprávu kázali smy na dvú listú popsati a jednoho na Zbraslavě a druhého v Roudnici v klášteře chovati, a k těm na svědectví pečeti své smy přivěsili.

A já kněz Fridrich opat Zbraslavský a já kněz Jan probošt Rúdnický toto popsané zjednání a vypovědění slyšeli sme se vší s tú obcí z té vsi a přijali sme a přijímáme a slibujeme pod týmž základem sta kop mezi sobú držeti. A na svědectví a potvrzení toho všeho k tomuto listu pečeti své kázali sme přivěsiti. Dálo se to léta od Božího narození tisícího čtyřstého a patnáctého ve čtvrtek v ochtáb Těla božího na našej vsi v Jarpicích na obci.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém II. díl pag. 63 - 65. — Z rukopisu archivu Roudnického otištěno s malými rozdíly v Archivu Českém VI. str. 31—32. a ve Věstníku kr č. spol. náuk 1893 čís. XVII. str. 53. Diplomatář kláštera Roudnického, vyd. Dr. J. Emler.)

265.

Klášter Zbraslavský prodal úrok 8 kop gr. ze vsi Břežan vdovám Markétě ze Žitavy a Kateřině z Prahy na čas jich života.

1415, 10. Octobr. (Zbraslav).

Nos fr. Iohannes abbas, Martinus prior, Henricus supprior, Fridericus dictus Bavarus, Conradus custos, Iohannes prior antiquus, Procopius de Praga, Paulus camerarius, Petrus infirmarius, Iohannes cellerarius, Franciscus subcellerarius, Conradus de Bavaria, Henricus supportarius totusque conventus mon. in Aula Regia x. inspectoribus presencium patefacimus universis, quod dicti monasterii condicionem et statum, ut tenemur, meliorare cupientes non per errorem ... sed animo deliberato de consensu omnium nostrum ac eciam voluntate nostro et successorum nostrorum nomine vendidimus ac virtute pres. vendimus honestis matronis et devotis viduis Margarethe de Sittavia dicte Froemerin et Katherine de Gurym, linicidis residenciam habentibus in civitate Prag., in et super bonis monasterii nostri universis et signanter super villa Brzezan nunccupata octo sexag. gr. Prag. annui census ad vite ipsorum duntaxat tempora pro certa pecunie summa, nobis per easdem matronas integraliter persoluta, hac adiecta condicione, ut quamdiu in humanis fuerint dictum censum a nobis simul percipiant et tollant ac inter se dividant prout volunt. Cum vero unam earum migrare de hac luce contigerit, tunc ipsa que superestes remanserit percipiat dictum octo sexag. censum nichilominus integraliter et ex toto. Cum autem deo vocante ambe diem clauserint extremum, mox idem census ad usum nostrum et nostri monasterii nullius hominis obstante contradiccione nobis plenarie remanebit. Promittimus igitur presentibus bona fide sine dolo malo quolibet pro nobis et nostris successoribus, dicti census medietatem in s. Galli et aliam medietatem in s. Georgii festis proxime venturis anno isto et sic deinceps annis singulis, quamdiu ut predicitur vixerint, eis de bursa nostra censuare ac per nunccium nostrum Prage in curia nostra et non alias reponere impedimentis quibuslibet proculmotis. In eventum vero quo in aliquo dictorum terminorum termino et infra quindenam deinde continuam census debitus, quod absit, minime solveretur, mox octo gr. ob huiusmodi non solucionem pene nomine incurremus, similem nichilominus penam pro qualibet quindenarum postea sequencium incurrentes quoad usque census prefatus eis fuerit totaliter persolutus. Et ut certiores existant, poterunt vigore presencium post octo septimanas dictos solucionis terminos sequentes, si nobis parcere noluerint, et quelibet earum poterit pro censibus sic retentis et penis accretis sine strepitu cuiuscunque judicii homines nostri monasterii et specialiter ville nostre Brzezan incolas arrestare, detinere ac eciam impignerare usque ad satisfaccionem plenariam omnium premissorum. Nisi ipsa villa et incole eiusdem in tantum depredati, spoliati et cremati essent, ita quod census nostros aut alia nostra emolimenta nobis solvere non possent, quod si,

quod absit, contingeret, non debemus nec volumus ad solucionem astringi dictarum octo sexag. At ubi meliorata fuerit eadem villa, solvemus ipsum censum uti prius. In quorum robur ... sigilla nostra abbatis videlicet et conventus de certa nostra sciencia presentibus sunt appensa. Datum et actum a. D. MCCCC quintodecimo in crastino ss. Dyonissii ac sociorum eius.

Pečeť opata v zeleném a konventu v bílém vosku dobře zachov. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čis. 760. — Přepis v rukop. 2. B. 18. II. č. 20.)

266.

Dům na Novém městě Pražském koupen od Tomáška rychtáře Zbraslavského.

1415.

Thomasko judex de Zbraslavia emit erga juvenem Hedvikam sartorem 30 sexag. minus 30 gr.

Téhož roku: Thomasko judex mon. de Aula Regia resignat Annae conthorali, quondam Bendae de Stremylow.

1418. Regina virgo de Duba emit erga d. Annam conthoralem Thomaskonis.

(Tomek, Základy místop. II. 228.)

267.

Výpověd rozhodčí ve při o část potoka u vsi Ledčic mezi klášterem Zbraslavským a kapitolou sv. Apollináře v Praze.

1416, 29. Iulii. Praha.

Simon de Nimburga decretorum doctor, archidiaconus Boleslaviensis in ecclesia Prag. vicarius in spirit. d. archiepiscopi Prag. et officialis curie archiep., universis et singulis, ad quos presentes pervenerint, salutem in domino et presentibus fidem adhibere indubiam. Noveritis, quod nobis ad causas audiendum et jura reddendum pro tribunali in predicta curia archiep. sedentibus comparuerunt personaliter coram nobis in judicio honorab. viri d. Dominicus de Budweis, Iohannes de Milessow et Martinus de Nedwyezye, canonici ecclesie s. Appollinaris in Praga, suo et tocius capituli eiusdem ecclesie nomine ex una, et venerab. ac relig. d. Iohannes abbas, Martinus prior et Paulus camerarius monasterii Aule Regie ord. Cisterc. Prag. dioc. similiter suo ac conventus monasterii ipsorum nomine parte ex altera cum venerab. viro d. Vlrico dicte ecclesie s. Appolinaris preposito, arbitro arbitratore et amic. compositore dudum per dictas partes unanimiter, ut asserebant, coram notario publico et testibus fidedignis super dissensionibus et controversiis inter dictas partes exortis occasione quadam

parte rivuli dicti Choczowa ac luci eiusdem rivuli infra fines et limites bonorum ville in Maiori Ledczicz de mero dominio eorundem dd. decani et capituli existentis, quam partem rivuli et lucum prefati d. Iohannes abbas et conventus usibus suis et monasterii ipsorum de novo piscinam sub villa sua in Minori Ledczicz faciendo applicarunt, dato nominato et electo, coram nobis in judicio comparentibus, ubi predicte partes hincinde predicto d. Vlriço preposito supplicarunt et curarunt supplicare, ut ipse inter easdem partes supra dictis dissensionibus iuxta ipsorum deducta et probata pronuncciare dignaretur, promittentes ipsius arbitrio et pronuncciacioni stare, parere et obedire sub penis per ipsum infligendis et expressis. Qui d. Vlricus prepositus supplicacionibus dictarum parcium annuens, asserens animum suum super premissis dissensionibus per testimonia fidedigna et eciam re oculis subiecta clare informatum, quandam pronuncciacionem in scriptis tulit, legit, promulgavit per omnia sub hiis verbis. In nomine domini Amen. Nos Vlricus prepositus s. Appollinaris et canonicus Prag. ecclesiarum, tractator et amicabilis compositor in causa, que inter partes prescriptas videlicet d. Iohannem abbatem et conventum mon. Aule Regie . . . ex una et Arnestum de Czernczicz decanum et capitulum ecclesie s. Appollinaris occasione cuiusdam partis rivuli dicti Choczowa ac luci eorundem dd. decani et capituli in Minori Ledczicz parte vertitur ex altera, quam partem rivuli tam in piscina quam supra piscinam et lucum prefati dd. abbas et conventus pro usibus suis et monasterii ipsorum de novo in Minori Ledczicz piscinam exstruendo de voluntate eorundem dd. decani et capituli sibi et monasterio ipsorum applicarunt, deliberacione et maturo consilio prehabitis ac re oculis subiecta . . . arbitramur, diffinimus et ordinamus in hunc modum. Primo quod sepe nominati d. Iohannnes abbas et conventus memoratis dd. decano et capitulo et ipsorum successoribus pro jure et interesse eorumdem, quod in parte rivuli predicti usque ad lucum Brzecowka (sic) nuncupatum et luco hactenus habuerunt, unam sexag. gross. den. Prag. census annui et perpetui de universitate ville Kossors et pertinenciarum eiusdem annis singulis temporibus perpetuis in ff. ss. Galli et Georgii et octavas eorundem festorum divisim in omnem eventum persolvant, assignent et ad manus divisorum per prefatos d. decanum et capitulum deputatis (sic) in monte s. Appollinaris predicti tradant et inportent ipsorum laboribus sumptibus et expensis, prohibicionibus, inhibicionibus, opposicionibus quibuscunque et quorumcunque non obstantibus et proculmotis, solucionem huiusmodi in f. s. Galli de proximo venturo inchoando. Item quod in dicto luco Brzecowka ex utraque parte duo lapides magni sumptibus d. abbatis et conventus pro limitibus seu metis demonstrandis ponantur, quorum quilibet lapidum ad unam ulnam minime sit in terram fossus et aliam emineat super terram. Item . . . quod prelibati d. abbas et conventus et successores ipsorum nullam habeant facultatem ultra limites dictos in prefato rivulo Choczowa piscandi aut aliquid juris sibi attribuendi et similiter decanus et capitulum

vel ipsorum successores supra limites antedictos. Item quod partes memorate hincinde pronuncciacionem et ordinacionem presentem infra hinc et festum s. Wenceslai nunc instans per ordinarium loci approbare, ratificare faciant atque petant. Item quod pronuncciacio et ordinacio prescripta per partes suprascriptas sub pena XXX sexag. gross. per partem non tenentem eandem parti tenenti solvendarum teneantur et observentur realiter et cum effectu sub pena excommunicacionis et aliis penis eccl. censure per d. archiepiscopum Prag. aut ipsius vicarium seu officialem in spirit. generales pro tempore existentes ad requisicionem partis tenentis . . . tociens quociens opus fuerit ferendis contradiccione cuiuscunque non obstante. Et eadem pronuncciacione sic ut premittitur facta lecta et promulgata mox prenominati d. canonici suo et aliorum confratrum suorum dicte ecclesie s. Appollinaris canonicorum et d. Iohannes abbas similiter suo et conventus sui . . . nominibus eandem pronuncciacionem emologaverunt ac ratam et gratam habuerunt et tenere promiserunt eviterne sub penis expressis . . . petentes, per nos eandem . . . approbare et . . . ratificare. Nos Simon vicarius . . . et officialis antedictus . . . eandem approbamus ratificamus . . . et auctoritate ordinaria confirmamus. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes literas sive publicum instrumentum fieri et per Nicolaum notarium publicum infrascriptum subscribi et publicari mandavimus sigillique vicariatus archiep. Prag. appensione iussimus communiri. Datum et actum Prage in curia archiep. Prag. antedicta sita in civitate Minori Prag. a. D. MCCCC decimo sexto ind. nona die vicesima nona m. Iulii hora quasi terciarum apost sede pastore vacante, presentibus honorab. et discr. viris d. Nicolao Henzlini canonico ecclesie Prag., Nicolao Massczowecz et Andrea de Cralowicz, notariis publicis, et aliis multis testibus ad hoc vocatis et rogatis.

Et ego Nicolaus dictus Sissel natus Petri de Trzebon clericus Prag. dioc. publicus Imperiali auctoritate notarius prescripte pronuncciacioni . . . presens interfui eaque etc.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášterе Oseckém II. díl pag. 66—72.)

268.

Opat a konvent kláštera Zbraslavského potvrzují smlouvu o postoupení části statku ve vsi Velimi.

1416, 10. Septembr. (Zbraslav.)

Nos Iohannes abbas mon. in Aula Regia x. inspectoribus presencium recognoscimus universis, quod constituti coram nobis personaliter Iaxo homo noster et censita de Welyn cum d. Barbara sua conthorali recognoverunt publice et aperte, quod hereditatis sue partem maiorem, unum videlicet laneum minus dimidio quartali agrorum cum domo sua et curia, que ibidem hactenus habuerunt, reali interveniente contractu Hannussio filio

ipsius Iaxynis (sic) et ipsius d. Barbare privigno, homini et censite nostro de Welym, pro LXXV sexag. gr. den. Prag. vendiderunt sub condicionibus infrascriptis. Primo quod Hannussius Iaxonem prefatum patrem suum cum d. Barbara et omnibus ad eos pertinentibus per unum annum integrum in domo sua secum servare debeat et eis ad inhabitandum in curia sua de honesto et bono commodo providere, nec non quartale unius lanei, quod idem Iaxo pro se et sua coniuge reservavit, hoc anno fideliter arare, meliorare et tamquam sua fumare, sed eorum seminibus seminare. Quo quidem anno finito non tenebitur eos diucius servare secum, sed ipse Iaxo sibi et uxori sue de mansione provideat et de licencia nostra in eadem villa casam sibi vel domum comparet et emat. Preterea si Iaxonem predictum deus prius quam d. Barbaram de hac vita tolleret, poterit et debebit d. Barbara se de universis post mortem sui viri derelictis peccuniis, agris, pecoribus, pecudibus, lectisterniis et utensilibus sive rebus quibuscunque intromittere nullo impediente, ad quem articulum predicti tam pater quam filius per nos requisiti non coacti sed libere consenserunt. Quibus et hoc adiectum fuit, quod Iaxo illam quartam partem lanei, de qua predicitur, vendere aut distrahere non poterit quovis modo sine nostro videlicet abbatis, qui pro tempore fuerit, et ipsius d. Barbare consensu, quia ipsa ad ipsum quartale agrorum tamquam ad suum dotalicium respectum habet. Et ut predicta in oblivionem non transeant, predicti Iaxo et d Barbara dederunt grossos memoriales judici et juratis. Acta sunt hec in ponte municionis nostre in villa Welym presentibus eciam testibus infrascriptis, Bohuncone de Brzyest, Hannussio conventore curie nostre, Vito de Gylowicz, Martino de Naulo et Augustino, clientibus nostris, Andrea judice de Welym, Pendlicone, Procopio, Bohuncone, Wenceslao, Hyklicone et Zadocone, juratis, specialiter per nos vocatis in testimonium premissorum a. D. MCCCCXVI. feria sexta post f. Nativitatis s. Marie. Pro quorum maiori evidencia eciam sigillum nostrum presentibus est appensum.

Pečeť schází. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knihovně čís. 765.)

269.

Papež Martin V. potvrzuje klášteru Zbraslavskému veškerá privilegia papežská i královská.

1417, 6. April. Kostnice.

Martinus episcopus servus servorum dei dilectis filiis abbati et conventui mon. b. Marie in Aula Regia Cisterc. ord. Prag. dioc. salutem et apostolicam benedictionem. Cum a nobis petitur, quod justum est et honestum, tam vigor equitatis quam ordo exigit racionis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter, dilecti in domino filii, vestris justis postulacionibus grato concurrentes assensu personas vestras et monasterium vestrum, in quo diurno estis obsequio man-

cipati, cum omnibus bonis, que in presenciarum racionabiliter possidetis aut in futurum justis modis prestante domino poteritis adipisci, sub b. Petri proteccione suscipimus atque nostra omnesque libertates et immunitates a predecessoribus nostris Roman. pontificibus sive per privilegia vel alias indulgencias vobis et dicto monasterio concessas, nec non libertates et exempciones secularium exaccionum a regibus, principibus et aliis Christi fidelibus racionabiliter vobis et ipsi monasterio vestro indultas, sicut eas juste et pacifice possidetis, vobis et per vos eidem monasterio auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo x. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignacionem omnipotentis dei et bb. Petri et Pauli apost. eius se noverit incursurum. Datum Constancie VI. die Aprilis pontificatus nostri anno primo.

Na ohbu: P. de Viuianis. — (Orig. c. k. stát. archivu ve Vídni; přepis v Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém I. díl pag. 226.)

270.

Opat Zbraslavský jakožto nařízený komisař papežský zrušil exkommunikaci a suspensí mnichů karmelitánských v Praze, kteráž nad nimi vyřknuta byla proto, že vzdor interdiktu bohoslužby r. 1415 vykonávali.

1417, 15. Maii.

(Druhá listina v téže záležitosti z téhož roku dne 6. Augusti, obě v archivu kapitoly Pražské XXVI. č. 24. 28. — Srovn. Tomek, Děj. Prahy III. str. 594.)

271.

Děkan a kapitola sv. Apollináře v Praze potvrzují výpověď rozhodčí o část potoka u vsi Ledčic, postoupenou klášteru Zbraslavskému.

1417, 8. Octobr. Praha.

Nos Vitko de Czrnczicz tunc decanus, Hanko de Budweis, Petrus de Melnik, Martinus de Miza, Dominicus de Budweis, mag. Arnestus de Metelsko, Iohannes de Milessow et Martinus de Nedwiezie, canonici prebendati ecclesie s. Appollinaris Nove civitatis Prag., ad universorum tam presencium quam futurorum tenore presencium deducimus noticiam, quod postquam venerab. vir d. Fridericus abbas mon. Aule Regie x. bone memorie, dum adhuc ageret in humanis, de scitu et voluntate conventus monasterii sui predicti quandam piscinam de novo prope villam ipsorum in Ledczicz Minori pro ipsorum et monasterii sui sustentacione et commodo meliori et evidenti exstruere voluisset, idem d. Fridericus abbas suo et tocius conventus sui nomine, nos dum capitulariter fuissemus congregati personaliter accedens, nobis exponere curavit, qualiter piscina huiusmodi nequeat neque possit taliter ut deceret absque certorum agrorum et pra-

torum hominum censualium nostrorum in villa Maiori Ledczicz mersione et nonnulla parte rivuli Choczawa nuncupati ac luci, in quo rivulo nos merum dominium hactenus habuimus et dinoscimur plenarie obtinere, permutacione et condescensione, petens . . , ut nos ad premissa nostrum benivolum preberemus assensum, quia tam pro jure et interesse nostro quam hominum nostrorum censualium et ecclesie nostre debitam et condignam iuxta nostrum mandatum et decretum vellent nobis gratuite impendere satisfaccionem. Nos vero premissis omnibus et singulis perauditis et diligenter recensitis capitulari deliberacione prehabita ad premissa omnia et singula, salva tamen satisfaccione nobis, ecclesie nostre ac hominibus nostris censualibus per d. Fridericum abbatem, aut ipsius successorem et conventum predictos fienda et impendenda, nostrum prebuimus consensum pariter et assensum. Verum quia licet per prenominatum d. Friderium abbatem et per certos d. canonicos capituli nostri predicti per nos ad hoc deputatos quam plures tractacionis (?) termini fuissent observati, tamen super premissis in unum non poterant concordare, demum ad preces tam nostras quam venerab. viri d. Iohannis abbatis, prefati d. Friderici successoris immediati, in personam venerab. d. Vlrici ecclesie nostre s. Appollinaris predicte prepositi hincinde super satisfaccione huiusmodi nobis et ecclesie nostre ac hominibus nostris fienda et impendenda fuit deventum et compromissum. Qui d. Vlricus prepositus informacione sufficienti prehabita cognita et recepta ac re oculis luculenter subiecta . . quandam pronuncciacionem in vim concordie tulit et promulgavit in hec verba. Nos Vlricus etc. . . (viz tuto výpověď rozhodčí v listině dd. 1416, 29. Iulii). Quam quidem pronuncciacionem seu arbitracionem sic . . per d. Vlricum prepositum factam et prolatam, ac omnia et singula superius descripta in omnibus ipsius punctis, clausulis, condicionibus, articulis atque membris ratam et gratam nostro et successorum nostrorum nomine habentes per nos et successores nostros tenere et observare promittimus sub penis . . expressis omnibus excepcionibus . . . proculmotis, quibus in hac parte renuncciamus, omniaque et singula premissa bona et sincera fide promittimus inviolabiliter tenere et observare. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium presentes literas fieri et sigillorum nostrorum appensione iussimus communiri. Datum et actum Prage in monte ecclesie nostre s. Appollinaris a. D. MCCCC septimo decimo die VIII. m. Octobris.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 76—81.)

272.

Supliky Jana opata Zbraslavského k papeži.

1418, 13. Ian.

Suplicat S. V. devotus x. Iohannes abbas mon. s. Marie in Aula Regia Cisterc. ord. Prag. dioc., quatenus sibi, ut ipse vel prior eiusdem

monasterii monachis suis dicti monasterii et cuilibet ipsorum, confessionibus ipsorum per ipsum prius diligenter auditis, plenam remissionem omnium peccatorum ipsorum semel duntaxat in mortis articulo concedere valeat, misericorditer licentiam indulgere dignemini x. ut in forma.

Item supplicat idem x . ., quatenus sibi et monachis suis . . ut ipse et quilibet monachorum dicti monasterii missam antequam dies elucescat, cum qualitas negociorum ingruencium pro tempore id exegerit, celebrare valeat x.

Item dignetur S. V. prefato Iohanni abbati x. altare portatile . . . misericord. concedere x . . Cum clausulis opportunis fiat de omnibus x. Datum Constancie Idus Ianuarii anno primo. (Martini V.)

(Arch. Vatik., přepis v arch. zemském.)

273.

Kardinálové v Kostnici shromáždění udělují odpustky těm, kdož v určité svátky kostel a kaple kláštera Zbraslavského navštěvují aneb klášteru dar učiní.

1418, 9. Martii. Kostnice.

Universis et singulis presentes literas visuris vel audituris nos mis. div. Anthonius episcopus Portuensis Bononiensis, Iohannes s. Sixti Ragusinus, Anthonius s. Susanne Aquilegiensis, Gabriel s. Clementis Senensis, Angelus ss. Petri et Marcellini Veronensis, Petrus s. Grisogoni Cameracensis, Thomas ss. Iohannis et Pauli Tricaricensis, Petrus s. Stephani in Celiomonte de Fuxis, presbyteri, et Ludovicus s. Adriani de Flisco diaconus vulgariter nuncupati sacros. Romane ecclesie cardinales, salutem in domino sempiternam. Omnipotens et misericors deus, qui celestia pariter et terrena ordinat atque disponit, ministros et cultores suos altis decorando honoribus devocionem ipsorum spiritualibus muneribus alliciens, ut eos faciat celestis patrie possessores, invitare consvevit ad debitum dei famulatum et sanctorum eius honorem, de cuius dulcedine egris medicina, languentibus solamen, culpe remedium, ipsius patrocinium implorantibus misericordie rivulus noscitur emanare. Cupientes igitur, ut ecclesia maior b. Marie virg. et capelle in infirmaria et in porta monasterii Aule Regie x. congruis honoribus frequententur et a dictis fidelibus iugiter venerentur, et ut ipsi fideles eo libencius causa devocionis confluant ad easdem et ad ipsorum fabricam et conservacionem ac divini cultus in eisdem augmentacionem manus prompcius porrigant adiutrices, quo ex hoc ibidem dono celestis gracie uberius conspicerint se refectos, omnibus vere penitentibus, contritis et confessis ipsas ecclesiam et capellas in Nativitatis, Circumcisionis, Epiphanie, Parasceves, Resurreccionis, Ascensionis, Penthecostes, Trinitatis, Corporis Christi, Invencionis et Exaltacionis s. Crucis, Concepcionis, Nativitatis, Annuncciacionis, Visitacionis, Purificacionis et Assump-

cionis eiusdem glor. virginis Marie, Nativitatis et Decollacionis b. Iohannis Bapt. precursoris domini, ss. Petri et Pauli ceterorumque apostolorum et evangelistarum, Stephani, Laurencii, Vincentii, Erasmi, Innocentum, Mauricii sociorumque eius martyrum, Martini, Nicolai, Ieronimi, Ambrosii, Augustini, Gregorii, Benedicti, Bernhardi, Ruperti, Malachie, Wenceslai, Francisci, Dominici, confessorum, Anne, Marie Magd., Elizabeth, Barbare, Katherine, Margarethe, Dorothee, Agnetis, Cecilie, Agathe, undecim mill. virginum, Omnium sanctorum, Commemoracionis animarum, dedicacionis ecclesie et capellarum predictarum festivitatibus et per octavas dictarum festivitatum octavas habencium singulisque diebus dominicis devote visitantibus et ad ipsarum fabricam et conservacionem manus porrigentibus adiutrices et in eorum testamentis aut alias calices, casulas, luminaria, libros seu quevis alia ornamenta ad divinum cultum quomodolibet spectancia donantibus sive legantibus, aut in eisdem ecclesia sive capellis divina celebrantibus sive audientibus, tociens quociens premissa vel premissorum aliquod devote fecerint seu fieri procuraverint, quilibet nostrum dictorum cardinalium centum dies indulgenciarum de omnipotentis dei misericordia et b. Petri et Pauli apost. eius meritis et intercessionibus confisi de iniunctis eis penitenciis in domino misericorditer relaxamus, presentibus perpetuis temporibus duraturis. Datum Constancie provincie Maguntin. a. D. MCCCC decimo octavo die vero nona m. Marcii pontific. sanctiss. . . d. Martini pp. V. anno primo.

(Pergam. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 772. — Přepis v rukop. 2 B 18 II. čís. 23.)

274.

Výpověď rozhodčí ve při o meze a hranice mezi lidmi kláštera Zbraslavského ve Ždáni a lidmi kláštera Svatojiřského z Rabině.

1418, 6. Nov. (Zbraslav.)

My kněží Jan opat, Mistr Matěj sv. písma doctor, Francišek převor, Ertmann podpřevořie, Kunrat kustos, Pavel klíčník, Vavřinec z Svidnice, Jindřich komorník, Jan podklíčník, Ondřej novický mistr, Kunrat Baver a Jindřich z Kadani i vešken konvent kláštera sv. králevny a sv. Václava na Zvraslavi cistercienského zákona Pražského biskupstvie tiemto listem sie přiznáváme, že v té róznici a při, kterážto byla jest mezi námi a našemi lidmi ze Zdanie o rozlíčné mezie z jedné strany a mezi zákonniemi a nábožnými pannami abbatyšii převořišii i konventem kláštera sv. Jiří zákona sv. Benedikta na hradě Pražském a jichto pannen lidmi z Rabyně z druhé strany, mocně a tož pod pokutami dolepsanejmi na slovutného panoši na pana Rynharta z Nedvězieho, tuť jest skrze tak pilné nás obích stran prosby on jistý pan Rynhart jakožto mocný ubrman přivolavše a přijemše k sobě mnoho a dosti lidí dobrých ku zpamatovánie i zpravenie

a naučenie těch všech věcí o ty jistee meze pro věčný pokoj z nás obú stran přivolenie a prosby, i vyřekl a vypověděl jest takto, že proti tomu břehu, ješto slove biele miesto v skále nad potokem, ješto slove Sadovař,*) tuť jest skála rodilá, od té skály ku polem k Rabyni, jakoby mohl po dvakrát vrci obyčejně kamenem, jest hruška okopaná a tať hruška jest miesto jednoho mezníka, a pak potom málo dále k Rabyni jest kámen vkopán i ossut a osázen jiným kameniem. Tehda je tak vypověděl, že shuory ot jezu jest a má býti náss kněží Zbraslavských a našich lidí ze Zdání, ale to což jest zduolu jezu to má býti jichžto pannen svatojirských a jich lidí z Rabyni, a tak s obú stran my i naši lidé té jisté výpovědi jehožto pana Rynharta u pokoji věčně požívati máme a to rušeno nemá býti pod pokutú jím vypověděnú, totiž pode třiceti kop groš. propadenie, polovice do králevské komory a druhú polovici ku straně, kterážto bude držeti výpověď svrchu psanú. A proto ku většie jistotě a ku svědomie lepšiemu tu výpověď přijímajíce a potvrzujíce nás opata a konventu svrchupsaných pečetí a také jehožto pana Rynharta pečeť k našim prosbám přivěšeny jsú k tomuto listu, jenž dán jest léta od syna božieho narozenie tisícieho čtyřistého a potom osmnáctého léta tu neděli před svietym Martinem totiž den sv. Linharta, jakž sie jest i ta svrchupsaná výpověď stala.

(Orig. musea Roudnického. Otištěno od V. Piskáčka v VIII. programu gymnasia Roudnického 1892—93, též v Časop. Musea král. Č. 1892 str. 515. — Přepis v Copiar. Oseckém II. 82—83. — Fotograf. snímek v archivu Musea Česk.)

275.

Opat Zbraslavský Ondřejovi řeč. Paldra z Rotštejna píše ve příčině presentace na faru v Řeporyjích.

1418.

Iohannes abbas mon. S. Marie in Aula Regia famoso clienti Andree dicto Paldera **) de Ratstein x., vobis atque universis presencia inspecturis publice recongnoscimus, quod presentacionem, quam alias d. Gallo ad ecclesiam in Rzeporyg dedimus, non dedimus tamquam ad nos jus patronatus eiusdem ecclesie pertineret, sed ipsam presentacionem ad instanciam honorab. d. Ulrici prepositi s. Apollinaris, cognati ipsius Paldere, fieri decrevimus, ut in forma. In cuius x. sigillum minus est affixum. (Dne 7. pros. konfirmován na faru v Řeporyjích uvedený Havel směnou s farářem v Medonosích.)

(Libri confirm. VII. str. 278—79.)

---

*) Potok Sladovařský. U Přestavlk poloha v »Sladovarech«.

**) Snad týž Ondřej řeč. Paldra z Vilémovic, který jest jmenován v listě dd. 1404, 22. Maii čís. 249.

276.

Král Sigmund potvrzuje mistru Albíkovi držení statků od kláštera Zbraslavského ve dluhu zastavených, dokud by dluh nebyl zaplacen.

1420, 24. Iulii. Kutná Hora.

Sigismundus dei gracia Romanorum x. ac Hungarie, Boemie etc. rex, notum facimus tenore presencium universis, quod cum relig. abbas et conventus monasterii Aule Regie, devoti nostri dilecti, venerabili Albiconi, archiepiscopo Cesariensi et preposito Wissegradensi, principi, phisico et devoto nostro dilecto, bona Belyna, curiam in Kel, Manczik, Wekwelle, in Gobel et in Vgicz pro trecentis et quadraginta sexag. gross. ipsis in parata pecunia mutuatis dederint et commiserint possidenda, ita videlicet quod ipse mag. Albicus, Martha sua filia et successores eorum prefata bona cum censibus et usufructibus habere, tenere, utifrui et possidere debeant usque ad extenuacionem dicti debiti in censibus et usufructibus totaliter relevati, ita quod ex relevacione huiusmodi debiti eidem Albiconi et successoribus suis nulla excrescencia lucri supervenit, nisi sola nuda pecunia ut premittitur mutuata. Idcirco non per errorem aut improvide sed de certa nostra sciencia decernimus, volumus et declaramus, quod mag. Albicus, Martha sua filia et successores eorum prefata bona cum pleno dominio habere debeant et effectualiter possidere, quousque huiusmodi CCCXL sexag. in dictis bonis tulerint et relevaverint in effectu. Et si cuiquam immemores presentis nostre gracie aliquas literas in dictis bonis in contrarium donaremus, has nullius esse volumus roboris vel momenti. Presencium sub nostri regalis appensione [sigilli] testimonio literarum. Datum in Montibus Chuttn. a. D. MCCCC vigesimo in vigilia s. Iacobi, regnorum nostrorum anno Hungarie tricesimo quarto, Romanorum vero decimo.*)

Ad mandatum d. regis
Franciscus prepositus Boleslaviensis.

Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 87—88.)

277.

List s menší pečetí krále Sigmunda, v němž zapisuje (mimo jiné) ves Jarpice kláštera Zbraslavského s plným panstvím a příslušenstvím Václavovi a Janovi bratřím z Račiněvsi . . . dd. Velvary den sv. Martina 1420.

1420, 11. Nov. Velvary.

(Arch. Č. II. str. 179. č. 290. Reg. Imp. XI. čís. 4321.)

---

*) Po rozboření kláštera Zbraslavského od Husitů zůstával opat Zbraslavský bez pochyby ještě po některý čas v Praze; když pak i konsistoř Pražská opustila Prahu, odebral se opat též z Prahy, neboť nalézáme jej dne 7. února 1421 v Roudnici a dne 14. února t. r. v Litoměřicích při soudě konsistorním, kdež měl nějakou rozepři s písařem desk zemských Ondřejem. Mé vydání Soudních akt konsist. VII. str. 127, 128.

278.

List s menší pečetí krále Sigmunda, v němž zapisuje 2 kopy gr. s forberku v Sobučicích kláštera Zbraslavského příslušející a jednu kopu úroka, kteroužto Aleš z Jedlčan faráři z Škvrniova platiti má, témuž Alšovi za 17 kop gr. jemu dlužných za škody . . . dd. in Mont. Chut. 1420 den sv. Mikuláše.

1420, 6. Dec. Kut. Hora.

(Arch. Č. I. str. 543. č. 258. Reg. Imp. XI. 4358.)

279.

List s menší pečetí krále Sigmunda, v němž zapisuje úroka 12 kop gr. s forberka Kbel řečeného kláštera Zbraslavského vycházejícího Janovi ze Střmelic v 99 kop. gr. . . . dd. na Horách Kut. 1420 na hod sv. Mikuláše.

1420, 6. Dec. Kut. Hora.

(Arch. Č. I. str. 543. č. 260. Reg. Imp. XI. 4357.)

280.

List krále Sigmunda na vesnice, platy a dluhy kláštera Zderazského, Zbraslavského a j.

1421.

(Arch. Č. I. str. 499. č. 24.)

281.

List krále Sigmunda s menší pečetí, jímž zapisuje úrok 8 kop 58 gr. ze vsi Jměňan kláštera Břevnovského a ves Obycinice řečenú kláštera Zbraslavského se vším příslušenstvím Janovi z Litně a jeho dědicům ve 200 kop gr. za službu a ve 300 kop za škody jemu zuostalých . . . dd. den sv. Fabiana a Šebestiana l. 1421.

1421, 20. Jan. Plzeň.

(Arch. Č. I. str. 509. č. 80. Reg. Imp. XI. 4433.)

282.

List krále Sigmunda s menší pečetí, v němž zapisuje les Křisoč řečený kláštera Zbraslavského a dva úročníky ze vsi Třebotova kanovníkuov Pražských Vochkovi z Solopisk, diel za obranu a zachovánie a diel za 100 kop gr., kteréž jemu za služby . . . v zachovánie hradu Karlšteinu činiti majíc zuostává . . . dd. v Plzni na hod s. Fabiana a Šebestina l. 1421.

1421, 20. Jan. Plzeň.

(Arch. Č. I. str. 512. č. 94.)

283.

Král Sigmund odvolává a zrušuje darování neb zastavení statků kláštera Zbraslavského dříve od něho vydaná.

1422, 23. Augusti. Normberk.

Sigismundus d. gr. Romanorum rex s. aug. ac Ungarie, Bohemie etc. rex x. notum facimus tenore presencium universis, quod licet alias quadam ardua necessitate constricti ad resistendum perversis conatibus et machinamentis hereticorum in Bohemia valide consurgencium, qui eciam sue immanitatis rabie fideles dei Christicolas tam morti tradentes atrociter quam in bonis funditus spoliantes, ecclesias dei demolientes, adeo debacchati sunt et adhuc in sua pertinacia perdurantes nomen Christianum eciam hodie conantur extinquere penitus non parcentes sexui vel etati, bona ecclesiastica tam Prag. ecclesie quam eciam aliarum ecclesiarum, monasteriorum et parochialium, cuiuscunque eciam condicionis existant, tunc certis personis proscripserimus et dederimus possidenda, sicut eciam bona monasterii Aule Regie ord. Cisterc. nos fecisse preterito tempore memoramur. Nos sentientes huiusmodi donacionem et alienacionem bonorum eccl. in personas seculares quacunque occasione seu condicione factas tam a legibus quam canonibus fore irritas et inanes, nec debere subsistere seu valere, non per errorem aut improvide sed animo deliberato maturo omnium electorum sacri Romani imperii et aliorum multorum principum, comitum et communitatum imperii sacri et regni Bohemie communicato consilio prefatam donacionem et alienacionem de possessionibus monasterii prefati quibuscunque personis quacunque occasione, condicione seu colore factas authoritate Romana et Bohemie regia tenore presencium revocavimus, irritavimus, annullavimus, revocamus, irritamus, annullamus et nullius dicimus pronuncciamus et declaramus debere fore roboris vel vigoris, decernentes et volentes, quod honorab. abbas mon. Aule Regie una cum conventu suo eciam authoritate propria assumptis sibi ad hoc, si opus fuerit, suis fautoribus et amicis se de eisdem bonis sui monasterii omnibus et singulis, ubicunque eciam fuerint constituta, debeat et possit intromittere, tenere, utifrui et absque impedimentis cuiuscunque, eciam nostras literas habentis, seu alias cum violencia possidentis, ac eciam sibi pro recuperacione eorundem bonorum tutores et adiutores eligere et recipere pro suo commodo, quociens sibi visum fuerit expedire. Presencium x. Datum Nuremberge a. D. MCCCC vigesimo secundo dominico proximo ante festum s. Bartholomei apostoli, regnorum nostrorum anno Ungarie tricesimo sexto, Romanorum duodecimo et Bohemie tercio.

Ad mandatum d. regis
Franciscus prepositus Strigoniensis.

(Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. čís. 22. Otištěno ve Phoenix incineratus str. L.)

284.

Biskup Pasovský jakožto ochránce (conservator) kláštera Zbraslavského ustanovuje probošta u sv. Štěpána ve Vídni za svého zástupce.

1422, 4. Novembr. Vídeň.

Georgius dei et apost. sedis gracia episcopus Pataviensis*), judex et conservator jurium et privilegiorum venerab. nobis in Chr. dilectorum abbatis et conventus monasterii Aule Regie ord. Cisterc. Prag. dioc. una cum certis nostris in hac parte collegis et clausula, quatenus vos vel duo aut unus vestrum per vos vel alium seu alios x. a sede apost. specialiter deputatus, venerab. fratri nostro . . Wilhelmo Tueres (?) preposito ecclesie collegiate Omnium sanctorum alias s. Stephani in Wienna nostre diocesis salutem in domino x. Literas fel. record. olim sanctissimi in Chr. patris d. Iohannis pp. XXII. eius vera bulla plumbea pendente in cordula canap. bullatas, sanas et integras . . . vobis cum presentibus exhibendas et presentandas nos cum ea qua decuit reverencia noveritis recepisse, quarum principium sequitur e: est tale. Iohannes episcopus servus servorum dei venerab. fr. episcopo Pataviensi et dil. filiis Ratispon. et Wissegrad. Prag. dioc. ecclesiarum decanis salutem x. Militanti ecclesie x. Finis vero erat talis x. . . Datum Avinione Kal. Maii pontific. nostri anno sexto.**) Fuimus itaque pro parte dictorum abbatis et conventus debita cum instancia requisiti, ut ad executionem huiusmodi literarum et contentorum in eisdem contra quoscunque occupatores, detentores et injuriatores bonorum ad dictum ipsorum monasterium pertinencium procedere dignaremur. Verum quia ad presens arduis Ser. principis d. Sigismundi Romanorum, Hungarie et Boemie regis impediti negociis ad execucionem huiusmodi procedere non valemus, de vestra legalitate et industria plene presumentes vobis in hac parte vices nostras tenore presencium committimus, donec eas ad nos duxerimus revocandas, mandantes vobis in virtute s. obediencie, quatenus vocatis vocandis causam seu causas per abbatem et conventum dicti monasterii quibuscunque personis nominandis, quacunque prefulgeant dignitate seu cuiuscunque condicionis et status extiterint, audiatis et fine debito decidatis iuxta formam et tenorem literarum apostolicarum predictarum, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari, testes quoque, si qui vobis nominati fuerint, si se gracia odio vel timore subtraxerint, simili censura cogatis perhibere testimonium veritati. Harum sub appensione nostri sigilli testimonio literarum. Datum Vienne die IV. m. Novembris a. D. MCCCCXXII.

Pečeť poškozena. — (Orig. c. k. stát. archivu ve Vídni, přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 89—91.)

*) Jiří z Hohenlohe, biskup Pasovský v letech 1390—1423.

**) Viz listinu dd. 1322, 1. Mart. Otištěna v Reg. Boh. III. čís. 762.

285.

Král Sigmund potvrzuje privilegia kláštera Zbraslavského a přijímá klášter ve svou zvláštní ochranu.

1422, 9. Novembr. Vídeň.

In nomine s. et individue Trinitatis feliciter Amen. Sigismundus x. Ad perpetuam rei memoriam. Ad hoc summi dispensacione consilii imperialis et regii fastigii obtinuimus dignitatem, ad hoc sac. Romani imperii suscepimus diadema, ut si ad alia extrinseca debita sollicitudo nos provocet, ad ea tamen, que statum felicem et quietem ac incrementum jurium graciarum ac libertatum personarum religiosarum respiciunt, tanto intendamus uberius, quanto nostrum pre ceteris mundi principibus solium magnificentius erexit celestis providencia creatoris. Sane accedens nostram personalem presenciam relig. Ioannes abbas mon. Aule Regie x. nobis humiliter supplicavit, quatenus sibi conventui et monasterio suo antedicto universa et singula jura, privilegia, libertates, gracias, donaciones, immunitates et indulta ipsis a ser. principibus Wenceslao pio fundatore, Ioanne avo, Karolo . . genitore et Wenceslao fratre nostris charissimis fel. mem. Bohemie regibus, divis nostris predecessoribus, concessa et concessas approbare ratificare innovare et confirmare graciosius dignaremur. Nos igitur dicti abbatis . . justis precibus . . inclinati, pensatis ipsorum vita regulata et morum honestate, qui eciam die noctuque non desinunt pro nostra salute et statu votivo regnorum nostrorum iugiter amplissimum implorare, volentes oracionum ipsorum esse participes, non per errorem aut improvide sed animo deliberato, sano eciam principum baronum procerum et fidelium nostrorum accedente consilio et de certa nostra sciencia dictis abbati et conventui mon. Aule Regie prefati omnia jura, privilegia, possessiones . . . approbavimus . . . et tenore presencium graciosius confirmamus. Decernentes et volentes expresse, ut ea in omnibus suis punctis, sentenciis . . . perpetuam et inviolabilem obtineant roboris firmitatem, ac si presentibus de verbo ad verbum per singula forent inserta et inserte. Et ut dicti abbas et conventus monasterii Aule Regie nostram graciam sibi propiciam sentiant, ipsos et singula eorum bona et possessiones, que ad presens possident vel in futuro tempore iusto titulo possidebunt, in nostram regiam proteccionem et tuicionem suscepimus et suscipimus per presentes, supplentes omnem defectum, si quis in premissis ex defectu verborum vel obscuritate sentenciarum compertus fuerit quoquo modo. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostre ratificacionis et confirmacionis paginam infringere etc. Presencium x. Datum Vienne a. D. MCCCC vigesimo secundo die nona m. Novembris regnorum x.

Ad mand. d. regis d. episcopo Pataviensi cancellario referente Michael prepositus Boleslaviensis.

(Vidimus privileg. Aulae Reg v arch. Musea Česk. čís. 23.)

286.

Spor o užitky z Rouchovan.

1427.

Instrumentum publicum ex curia Romana pro parte d. Ioannis abbatis et conventus Aulae Regiae contra P. Mathiam priorem perpetuum in Ruchwan Olomuc. dioc. quoad bona, census et hiis similia restituenda monasterio Aulae Reg.

(Zápis v inventáři shotoveném po zrušení kláštera pro knihovnu Klement. Slovo Ruchwan psáno chybně, ale není pochybnosti, že jen toto místo zde míněno. U Schuberta Urkundenreg. čís. 1002 nesprávně uvedeno a místo Ruchwan postaveno Müglitz (?), nevím jakým právem.)

287.

Seznam kostelních rouch, většinou (někdy ?) Zbraslavského kláštera, prodaných obchodníku Jakubovi z Jindřichova Hradce.

1431, 28. Maii.

Anno XXXI. secunda feria ante f. s. Trinitatis.

Ecclesie Prag. zlatohlaw bialy cum ollis, ornatus.

Ornatus atlas czrweny vyražovaný cum dalmaticis cum floribus.

Ornatus Zbraslawsky, Lúcký rubeus vyražovaný.

Aksamit flaveus cum crucibus, albis, ornatus Zbraslaviensis altaris s. Silvestri.

Item ornatus Zbraslaviensis ermolai festivalis flavei coloris atlas.

Item ornatus Zbraslaviensis, ornatus tafat blankytný.

Ornatus Zbraslaviensis omnium sanctorum viridi coloris antiquus. Lúcský contextus.

Ornatus Zbraslaviensis b. Bartholomei, Lúcský . . antiquus.

Ornatus Zbraslav. Marte festivalis contextus cum serico.

Ornatus Zbraslav. b. Iohannis Bapt. viridi coloris, Lúcký.

Ornatus Zbraslav. s. Venc. (?) festivalis viridi coloris, Lúcký.

Ista vendita sunt Iacobo mercatori de Hradecz Gindrzich. pro L sexag.

(Lístek orig. uložený v arch. kapit XXIX. 25. b).

288.

List s majest. císaře Sigmunda, v němž zapisuje Rúsovi ze Hřešihlav za služby i škody . . . vsi kláštera Ostrovského . . . a Chotún ves kláštera Zbraslavského s mlýnem v Studeném x. . . . dd. v Praze 1436 v středu před sv. Lukášem.

1436, 17. Oct. Praha.

(Arch. Č. I. str. 541. č. 247. Čelakovský, O registrech str. 110.)

289.

List císaře Sigmunda, v němž zapisuje Pešíkovi Předborovi z Radešína vsi kláštera Zbraslavského jménem Černešice dvoje, Chuchly dvoje a Žabovřesky v 300 kop. gr., z nich 200 jsú ješto na tom prve zápis měl, a 50 kop za škody a 50 za službu, z nichžto k Karlštejnu se dvěma koněma a s pacholkem ustavičně slúžiti měl od sv. Havla tehdáž minulého za tři léta, jakož týž list šíře svědčí, datum v Praze l. 1436 v úterý po 11.000 děvic.

1436, 23. Oct. Praha.

(Arch. Č. I. str. 508. č. 73 Srovn. k tomu list 1455, 30. April, též Reg. Imp. XI. č. 11490. Čelakovský, O registrech str. 109.)

290.

List císaře Sigmunda, v němž zapisuje Matějovi Vědětovi z Mostěnic vsi jmenem Kucharek Veliký, kteréhož puol sluší na hrad Pražský a druhá polovice k sv. Jiljí, Komořanky kláštera Zbraslavského a v Modřanech polovici platu holého, kromě cla tudíž, kněží Vyšehradských, se vším přísl. ve 172 kop gr. . . . dd. v Praze 1436 v úterý po hodu 11.000 děvic.

1436, 23. Oct. Praha.

(Arch Č. I. str. 510. čís. 87. Reg. Imp. XI. 11496. Čelakovský, O registrech str. 110.)

291.

List s majest. císaře Sigmunda, v němž zapisuje Bohuslavovi ze Tmaně puol vsi v Řevnici a puol v Radotíně kláštera Zbraslavského, polovici úrokuov což k těm vsem přísluší, 225 kop gr. za službu a za škody a že měl s jedním koněm ku Karlšteinu slúžiti ustavičně do roka a neměl lidí neobtěžovati . . . dd. v Praze l. 1436 v úterý po hodu 11.000 děvic.

1436, 23. Oct. Praha.

(Arch. Č. I. str. 526 č. 177. Reg. Imp. XI. 11495.)

292.

List s majest. císaře Sigmunda, v němž zapisuje Hynkovi Škodovi z Waldeka vsi kláštera Zbraslavského Libice nad Dolánkami, ves Klínec a v Leštnici čtyři člověky se vším příslušenstvím ve 260 kopách gr., jehož datum l. 1436 v úterý po hodu 11 tisíc děvic.

1436, 23. Octobr.

Ten list nám Bořivoj z Lochovic ukázal . . s dobrú vuolí etc. l. 1453 v středu po sv. Alžbětě.

(Arch. Č. I. 499—500. Čelakovský, O registrech str. 109. Srovn. list dd. 1453, 21. Nov.)

293.

List s majestátem cís. Sigmunda, v němž zapisuje Sigmundovi Bolechovcovi z Pušperka Lety ves, kteréž jedna strana jest kláštera Zbraslavského a druhá kanovníkuov Vyšehradských . . . i s řekú, Jiloviště ves kláštera Zbraslavského s nápravníkem, úroky, poplatky x. ve 160 kop. gr za službu i škody a k tomu ve 40 kop k Tristramovi zastúpených, jakož list šíře svědčí, jehož datum v Praze 1430 v sobotu po 11.000 děvic.

1436, 27. Oct. Praha.

Ten se s raystry srovnal.

(Arch. Č. I. str, 504. č. 52. Čelakovský, O registrech str. 110.)

294.

List s majest. císaře Sigmunda, v němž Benedovi z Nečtin a jeho dědicům za některá zboží od něho vyplacená, Křivsúdov tvrz a městečko x., zapisuje za tu tvrz Břežany kláštera Zbraslavského a ves se dvorem i poplužími, s rybníky, lesy, lukami, potoky, řekami, a k tomu vsi téhož kláštera jmenem Zvoli, Ohrobec a Lhotu s úroky, poplatky a se všemi právy x. i sumu a berni ve 1200 kop. gr. a s výstrahou rok napřed . . . dd. v Praze 1430 v sobotu před sv. Kateřinou.

1436, 23. Nov. Praha.

(Arch. Č. II. str. 184. č. 316. Reg. Imp. XI. 11531. Čelakovský, O registrech str. 112.)

295.

List s majestátem císaře Sigmunda, kterýž svědčí Sigmundovi Třišipskému na polovici úrokův i všech (sic) *což k tomu přísluší, ve vsi jménem v Radotíně kláštera Zbraslavského v 65 kop. gr. zastavených, jakož list šíře káže, jehož datum v Praze l. 1436.*

1436.

Kterýžto zápis opat a konvent kláštera Zbraslavského sobě k své ruce vyplativše . . zapsali jsú v dole a zastaviii ty vsi, Radotína polovici i viece k tomu bez povolení atd.

(Arch. Č. I. str. 503. č. 48. Čelakovský, O registrech str. 109.)

296.

List s majest. císaře Sigmunda, kterým zapisuje Divišovi Bořkovi z Miletínka Stradún ves kláštera Zbraslavského s úroky, poplatky x.

1436 (?)

(Arch. Č. II. str. 180. č. 298.)

297.

Řeporyje ves kláštera Zbraslavského se všemi příslušnostmi a požitky, item Újezdec ves hradu Pražského a Bykoš zapsáno v 700 kop. gr. Dětřichovi Tluksovi.

1436.

(Čelakovský, O registrech str. 110.)

298.

Item vsi kláštera Zbraslavského Točná a Hoštašovice zapsány ve 200 kop. gr. Item Lahovice dvuor kláštera Zbraslavského zapsán v 60 kop. gr.

1436.

(Čelakovský, O registrech str. 112.)

299.

Item dvůr ve vsi Klínci kláštera Zbraslavského zapsán ve 23 kopách gr. Augustinovi z Vilémova. Item přívoz u Zbraslavě s krčmú a s rybáři některými zapsán ve 170 kop. gr. Vaňkovi Mostskému.

1436.

(Čelakovský, O registrech str. 110.)

300.

List s majest. císaře Sigmunda, v němž zapisuje Matějovi řeč. Holec z Nemošic Kanín ves kláštera Zbraslavského s úroky, poplatky x. ve 300 kop. gr. a že měli komoře královské sumy obyčejné vydávati a že lidí nemají obtěžovati . . . dd. v Praze 1437 v pátek před sv. Duchem.

1437, 17. Maii. Praha.

Ten list okázal Jetřich z Miletínka a vedle toho naň list dobré vuole od Matěje Holce jemu svědčící.

(Arch. Č. I. str. 527. č. 182. Reg. Imp. XI. 11793.)

301.

List s majest. cís. Sigmunda, v němž zapisuje Hanušovi a Jindřichovi z Kolovrat v zástavě Slapy, dvůr s popluším a tyto vsi: Buše, Přestavlky, Nový dvuor, Krámy, Lečice, Malé Záhoří, Zdan kláštera Zbraslavského a Štěchovice městečko kláštera Strahovského ve 430 kop. gr. . . . dd. v Praze 1437 den sv. Františka.

1437, 4. Oct. Praha.

(Archiv. Č. II. str. 450. č. 527. Reg. Imp. XI. 12116. Čelakovský, O registrech str. 117.)

302.

List s majest. císaře Sigmunda, v němž zapisuje kněži Bedřichovi ze Strážnice a jeho dědicuom město Kolín Nový n. L., Miletín a Malenovice vsi jeptišek k Bosiciem, Solopisky ves a ve Kbele jednoho člověka jmenem Vaňka kláštera Zbraslavského, Břežany a Libodřice vsi proboštství Vyšehradského atd. . . . dd. v Praze 1437.

1437. Praha.

(Archiv. Č I. str. 528. č. 185.)

303.

Diviškovi Bořkovi zapsána ves Hrušová kláštera Zbraslavského ve 200 kop. gr. Témuž zapsána ves Stradúň kláštera Zbraslavského ve 200 kop. gr.

1437.

(Čelakovský, O registrech str. 116.)

304.

My Sigmund etc. vyznáváme x. že přišel před nás opatrný Martin krčmář před klášterem Zbrasl. (Ostatek schází; po straně poznamenáno: Confirmatio curie in Radotyn Martino de Aula regia.)

1437.

(Čelakovský, O registrech str. 129.)

305.

Jan opat i všechen konvent kláštera Zbraslavského zastavují v 35 kop. gr. od Janka z Rataj, měštěnína Nového města Pražského, a od některých sedláků v Radotíně klášteru zapůjčených, jistý počet záhonů ke dvoru Lahovskému příslušných.

1445, 9. Aug. Zbraslav.

(Arch. Č. VII. str. 641. č. 60. — Listina Klement. knih.)

306.

Klášter Zbraslavský zastavil za sumu 35 kop jim zapůjčených $17^1/_2$ kop záhonův dědin blíže Chuchle na tři léta.

1445, 9. Augusti. (Zbraslav.)

My kněz Jan boží milostí opat, Jan klíčník i veškén konvent kláštera Zbraslavského atd. [V hlavní části otištěno v Archivu českém sv. VII. str. 641—642. Neúplné zakončení listiny od slov: »pořád čtúce« (na str. 642) podáváme tuto dle originalu:] . . . bez našeho, našich budúcích i každých

lidí jiných všelikého otporu a překážky. Slibujíce naším i budúcích našich jménem, již psaným věřiteluom našim v držení a požívání týchž dědin až do času nahoře položeného žádným obyčejem sami skrze se ani skrze žádného jiného nepřekážeti, ale radše jim což moci budem chcem i máme k tomu radni a pomocni býti. A když by ta tři léta svrchupsaná vyšla a my neboli naši budúcí prve praveným věřiteluom naším jich penieze v sumě svrchupsané dali a zaplatili, tehdy oni obilee všecko sežnúce a kamž se jim zdá sobě otvezúce nebo s ním jakožto s svým vlastním což se jim líbí a líbiti bude učiniece, mají a dlužni budú, dědiny naše svrchupsané holee nám a klášteru našemu zase postúpiti a je k dřevniemu právu našemu navrátiti, zmatku nám v tom ani otporu nečiníc ižádného. Také sme jim svolili a svolujem i moc plnú dali a dáváme, aby ty jisté dědiny, když a komuž by chtěli, mohli dáti najati nebo zastaviti v též a takovéž právo, jakož jim samým tiemto listem jest zapsáno. A ktožby koli tento list měl aneb mieti bude s často psaných věřiteluov našich dobrú volí a svobodnú, též má jmieti a bude túž moc i teež právo ke všem věcem v něm položeným a zapsaným jako oni sami. Pakli bychom jim těch peněz, jakož svrchu psáno stojí, po těch třech letech nedali, tehdá mají ty dědiny držeti, dokavádž jim těch peněz nedáme, docela a úplně obyčejem svrchu psaným. Na potvrzenie toho my nadepsaní opat a konvent pečeti naše dali sme a k snažné prosbie našie múdří a opatrní páni purgmistr a rada Nového města Pražského pečeť města jich dali sú přivěsiti na svědomie k tomuto listu. Jenž jest dán v ponděli před sv. Vavřincem léta MCCCCXLV.

Pečeti uřezány. (Perg. orig. někdy kláštera Zbrasl. nyní v Klement. knihovně. Přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 92—94.)

307.

Opatové Strahovský, Zbraslavský, Slovanský a převor Zderazský přiznávají se k poslušenství papeže Eugenia IV.

1446, 10. Aug.

Nos Iohannes Strahoviensis ord. Praemonstrat., Iohannes Aule Regie ord. Cisterc., Gallus s. Ieromini Sclavorum ord. s. Benedicti monast. abbates. Nicolaus mon. Sderasiensis mag. cruciferum x. intra muros et extra civitatem Prag. notum facimus quibus expedit universis, cum teste apostolo Romane fidei tenemur reddere quia corde creditur ad iusticiam oris autem confessio fiat ad salutem, ne igitur quispiam nos erga s. Rom. et apost. ecclesiam aliud quam quod iustum rectum et sanctum est existimet ad presens in suspicionem animorum (?) in nacione Germanica durantem tenere aut credere, conformantes nos Sereniss. etc. d. Friderico Rom. regi x. ac venerab. nostre ecclesie metrop. Pragensi declaramus et profitemur obedienciam subiectionem et reverentiam sanctiss. in Chr. p.

et d. Eugenio IV. summo pontifici x., quem solum in verum et unicum Rom. pontificem vicarium Iesu Christi et successorem b. Petri et Pauli app. presenti nostra declaracione dicimus et habemus. In cuius rei evidenciam et testimonium presentem litteram sigillis nostris munivimus. Datum Pragae a. D 1446. die decima Augusti.

(Arch. Vatik., přepis v arch. zemském. Vedle toho podobné jiné listy z Čech.)

308.

Sigmund Třišípský z Holi postoupil půl vsi Radotína, jemu v 65 kopách od císaře Sigmunda zapsanou, klášteru Zbraslavskému.

1447, 10. Augusti.

Já Zigmund Třišípský z Holi vyznávám tímto listem obecně všem, kdož jej čísti nebo čtouce slyšeti budú, že ten majestát a zápis, kterýž jsem měl od najjasn knížete pána p. Zigmunda z boží milosti Římského císaře a Uherského, Českého x. krále slavnej paměti na půl vsi Radotína i na ty lidi tu v Radotíně, kteréž jsem já držal, i na to všecko, což k tej polovici přísluší, jakožto dále a světleji ten majestát a zápis svědčí,*) s postúpením i s propuštěním člověčenství těch lidí, dávám a dal jsem, postupuji a postoupil jsem a mocí tohoto listu dal jsem a postúpil jsem svú dobrú a přiznanú vůlí poctivým a nábožným kněžím, knězi Janovi opatovi i všemu conventu kláštera Zbraslavského, dále vyznávaje, že svrchujmenovaný kněz Jan opat a convent dali mi a vyplatili tu sumu peněžnú na tom majestátu a zápisu jmenovanú, totiž šedesát kop a pět kop groš. penězy hotovými. A toho na potvrzení i na svědomí svou jsem pečeť k tomuto listu přivěsil a také jsem prosil urozeného pána Dyepolta z Ryzmberga, v tu chvíli purkrabí hradu Pražského, a slovutných panoší Bohuslava z Košína a Mikuláše z Tuhance, aby své pečeti vedle mej na svědomí bez svej škody k tomuto listu přivěsili. Jenž jest dán léta od narození božího MCCCC čtyřicátého sedmého v ten čtvrtek na sv. Vavřince.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 95. Uvedeno též v inventáři, shotoveném po zrušení kláštera s poznámkou »Ist den 13. Sept. 1791 an die K. Staatsgüteradministration abgegeben worden.«)

309.

Klášter Zbraslavský koupil zpět biblí šestidílnou, která kdysi klášteru náležela, ale v čase válek byla odcizena.

1447, 18. Augusti.

Nos Iohannes mis. div. abbas totusque conventus monasterii in Aula Regia ord. Cist. Prag. dioc. tenore presencium notum facimus universis

*) Viz zápis z r. 1436 čís. 295.

tam presentibus quam futuris, quod post mortem fel. rec. Serenissimi principis et domini Wenceslai Rom. et Boemie regis a. D. 1419 currente, generali et maximo disturbio peccatis nostris exigentibus in regno Boemie emergente, libros plurimos monasterii predicti ob maioris securitatis firmitatem et firmitatis securitatem et conservacionis tutelam ad castrum Carlssteyn dederamus et reposuimus ad servandum. Quos quidem libros strenuus Zdislaus pro tunc burgravius cum presidentibus in dicto castro durante ipsius disturbii et guerre tempore vendiderunt, inter quos eciam libros Biblia nostra in sex voluminibus exarata vendita fuit Iohanni notario ungelti sive in Leta curia in Maiori civitate Prag. Idemque Iohannes notarius predictam Bibliam per extremam sui voluntatem seu finale testamentum legavit deputavit et donavit pro magistris et studentibus in Nazareth perpetue possidendam pro anime sue remedio salutari. Qui quidem magistri et studentes non coacti nec compulsi sed sponte deliberate et solerter moti zelo caritatis nos abbatem predictum requisierunt, utrum habuimus aliquam Bibliam propriam in nostro monasterio antedicto, ut signa evidencia de ipsa plenius diceremus, et cum eis in toto signa rata expressimus et certos eos fecimus, quod dicta volumina sex fuissent monasterii nostri antedicti, magistri et studentes prefati ipsa volumina cognoverunt veraciter fore nostra. Tandem nos eosdem magistros magna precum instancia postulavimus confidenter, quod nobis et monasterio nostro predicto crebre scripta volumina in certa summa pecunie velint restituere graciosius et donare. Qui tamquam iusti et pii precibus nostris favorabiliter annuentes et nobiscum et cum monasterio nostro predicto pie et caritative agentes, crebre scripta sex volumina Biblie nobis et monasterio nostro prelibato in modica et levi summa pecunie videlicet XVI sexag. gross. restituerunt et ad manus nostras effectualiter contulerunt, pro quibus ipsis tamquam benefactoribus nostris magnas referimus graciarum acciones, promittentes sub nostre fidei et religionis puritate sine quovis dolo malo nostro et nostrorum futurorum ac successorum videlicet abbatis et conventus nomine, pretextu sex voluminum Biblie pretactorum, nobis et monasterio nostro ut premittitur restitutorum et datorum, et occasione XVI sexag. gross. per nos dictis magistris et studentibus in Nazareth pro redempcione eorumdem voluminum donatorum, eosdem magistros et studentes cum omnibus successoribus eorum affuturis in et extra quevis iudicia spiritualia et secularia per se nec per intermedias personas seculares seu spirituales, occulte vel manifeste, verbo seu facto nec quovis colore quesito quomodolibet infestare impetere pariter nec monere, ymmo ex obligacione tenemur ipsos et eorum quoslibet successores affuturos contra omnes, si qui ipsos racione Biblie et XVI sexag. gross. predictorum impetere vellent, fideliter et efficaciter ubilibet defensare pariter et tueri, ipsos iustos in restitucione voluminum et recepcione a nobis pecunie predicte ut prefertur totaliter affirmantes. In cuius rei testimonium atque robur sigilla nostra propria videlicet abbatis et conventus de certa omnium nostrum sciencia et voluntate, et ad maiorem

evidenciam sigillum rectoratus universitatis studii Pragensis ad nostrarum precum instanciam in testimonium presentibus sunt appensa. Acta sunt hec anno Domini MCCCCXLVII. indiccione decima die decima octava mensis Augusti sub rectoratu venerab. viri magistri Mauricii de Benessow.*)

In tergo: Quitancia abbatis Aulae Regiae de receptis a Collegio Nazareth 6 Bibliarum tomis, quos in arce Carlstein religiosi eius coenobii in disturbii anno 1419 securitatis causa collocarunt. A. 1447.

První dvě pečeti, opata a konventu, dobře zachovalé, třetí (rektorátu) schází úplně. — (Orig. archivu Musea Českého.)

310.

Hynek Škoda z Waldeka prodal ves Klínec někdy kláštera Zbraslavského a čtyři lidi v Leštnici, jemu od císaře Sigmunda ve 115 kopách zapsané, Bořivojovi z Lochovic a z Okoře.

1453, 21. Novemb.

Já Hynek Škoda z Waldeka vyznávám tiemto listem obecne přede všemi, kdež a před nimiž čten neboli čtúce slyšán bude, že s dobrým mým rozmyslem a zdravým přátel mých dobrých potazem ves řečenú Klínec celú kláštera Zbraslavského a v Leštnici čtyři člověky téhož kláštera, kteréžto mezi jinými věcmi od najjasn. ciesaře Sigmunda slavné paměti a Uherského, Českého x. krále, pána mého nejmilostivějšího, řádně pod visutým J. M. majestátem v sumě v témž zápisu položenee mám sobě zapsány s lidmi kmetcími se všemi v Klinci a v Leštnici čtyři člověky, zejména Sigmunda, Mařika, Jana Vaškovic a Mikuláše Codeda, s úroky poplatky i s tím se vším, což k tomu příslušie, tak vcele a plně, jakož já sám držal sem a jměl, tudiež v Klinci ani v Leštnci sobě, dědicóm mým ani komu jinému nic nepozuostavuje požitku ani práva, prodal sem a mocí tohoto listu prodávám slovutnému Bořibojovi z Lochovic a z Okoře za sto kop a za patnácte grošuov dobrých peněz střiebrných rázu pražského, mně již týmž Bořivojem v celosti zaplacených a úplně. Kterýchžto vsí i lidí se vším a plným právem mým, tak jakž mně ten majestát svrchupsaný svědčí, nic nevymieňuje, postúpil jsem a skutečně postupuji svrchupsanému Bořibojovi ke jmění, držení, požívání i s nimi což sě jemu líbí nebo líbiti bude k učinění jakožto jeho vlastními bez všelikého mého, dědicuov mých i jiných lidí všech otporu a překážky. Protož i majestát a zápis ten, o němž svrchu jest zmienka, v tom což sě Klínce vsi a čtyř člověkuov napřed jmenovaných v Leštnici dotýče, dal jsem Bořivojovi prve pravenému i mocí tohoto listu s mú plnú, dobrú a svobodnú volí dávám, tak že ves Klinec a ty čtyři člověky v Leštnici již vypsané moc a právo má když a komuž

*) Zprávu o této listině podal M. M. (Millauer?) v Monatschrift des vat. Mus. II. 1. str. 387.

chce dáti, zastaviti, směniti neboli prodati i s majestátem výš pověděným, což se v něm práva k té vsi a čtyřem člověkóm častopsaným dotýče, bez mé, dědicův mých a jiných lidí překážky všeliké i bez zmatku. Na potvrzení toho já nadepsaný Hynek Škoda pečeť mú vlastní dal sem i kázal k listu tomuto přivěsiti dobrovolně, prosiv urozených pánův pana Alše z Zieberga, pana Jindřicha z Michalovic, slovutných také panoší Diviše z Talmberka a Hanuše z Stúpic, že jsú podle mne pečeti své také dali na svědomí přivěsiti k témužto listu. Jenž jest dán léta od narození syna božího MCCCC padesátého třetieho v středu po sv. Alžbětě.*)

Patero pečetí přivěšených, z nichž druhá poškozena. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 96—97.)

311.

Král Ladislav nařizuje, aby statky a jiné věci kláštera Zbraslavského, neprávem odcizené, témuž byly navráceny a slibuje, že nemají býti více odcizovány.

1454, 15. Aug. Praha.

Ladislaus d. g. Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie x. rex, Austrie dux et Moravie marchio, notum facimus universis, quod cupientes dirutum monasterium Aule Regie ord. Cisterc. Prag. dioc. post multa dampna aliquid habere subsidii, non per errorem aut improvide sed deliberate et cum sano consilio nostrorum procerum et fidelium de certa nostra sciencia auctoritate regia Bohemie mandamus et precipimus omnibus subditis nostris, cuiuscunque officii, dignitatis, nobilitatis aut status existant, qui quomodocunque sine iusto titulo aut sine obligacione vel inscripcione nostrorum antecessorum detinent bona mobilia vel immobilia vel res alias, que sint monasterii supradicti, quatenus ipsa et eas relig. abbati et conventui dicti monasterii, devotis nostris dilectis, cum per eos vel alios eorum nomine requisiti fuerint, sub pena indignacionis nostre sine contradiccione et mora plene reddant atque restituant. Nolumus deinceps bona seu res monasterii predicti per nos aut nostros successores alienari, inscribi aut ad longum breveve tempus cuiquam locari. Si quid vero in contrarium per inadvertenciam petencium importunitatem vel alio quovis modo fieret, id exnunc prout extunc cassamus annullamus, irritamus et nullius valliditatis aut roboris esse decernimus. Presencium sub nostri regalis sigilli appensione testimonio literarum. Datum Prage die quinta decima m. Augusti a. D. MCCCC quinquagesimo quarto, regnorum nostrorum anno Hungarie quinto decimo, Boemie vero primo.**)

Ad relacionem d. Procopii de Rabenstein cancellarii
Nicolaus Liscius legum doctor.

Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 99—100.)

*) Srovn. zápis z r. 1436, 23. Octobr. čís. 292.

**) Druhý list skoro téhož znění vydal král Ladislav ve Vídni dne 16. června 1455.

312.

Král Ladislav svoluje, aby klášter Zbraslavský statky své, které od krále Sigmunda byly zastaveny a jinak odcizeny, opět sobě vyplatiti mohl.

1454, 15. Novembr. Praha.

Ladislaus x. notum facimus universis, quod cupientes perturbatis rebus sacrarum edium huius regni nostri Bohemie auxilio esse, non per errorem . . sed deliberate . . de certa nostra sciencia auctoritate regia Bohemie relig. abbati et conventui mon. Aule Regie x. damus et concedimus plenam permissionem, licenciam et libertatem ac omnimodam facultatem et potestatem reluendi et redimendi omnia et singula bona ad ipsum monasterium spectancia et pertinencia, que per Ser. Sigismundum avum et antecessorem nostrum charissimum obligata, inscripta et impignorata fuerunt pro quavis summa et cuivis persone, cuiuscunque dignitatis officii nobilitatis aut status existat, sive dicta bona apud eos quibus obligata et inscripta fuerunt, sive apud alios, qui ab eis (eadem) quomodolibet habeant. Et si contingeret, quod bona dicti monasterii essent simul cum bonis alterius monasterii vel ecclesie pro una solum summa obligata et inscripta, volumus, quod dicto abbati et conventui bona eorum monasterii reddantur soluta per eos solum de integra summa tali parte, que rebus dicti monasterii obligatis sive inscriptis iuste conveniat. Mandamus igitur omnibus subditis nostris, qui bona predicti monasterii modis suprasciptis aut aliquo ex eis obligata, inscripta aut inpignorata tenent, quod dicto abbati et conventui ipsa reluere et redimere volentibus sine resistencia, contradiccione et mora restituant. Presencium x. Datum Prage die XV. m. Novembris a. D. MCCCC quinquagesimo quarto regnorum x.

Ad relacionem d. Procopii de Rabenstein cancellarii
Nicolaus Liscius legum doctor.

(Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. čís. 24.)

313.

V popise odcizených statků duchovenských čte se: »Bohuslav z Dobré stupuje x. řeky, z kteréž platie na každé suché dni 28 gr. u Zbraslavi a čtvrt lúky Lajovské a puol lesa nad Radotínem.«

1454.

(Arch. Č. XIV. str. 376.)

314.

Jan Krský z Nasetic, kterýž měl list císaře Sigmunda, daný Petrovi Předborovi z Radešína na vsi kláštera Zbraslavského, jmenovitě dvoje Chuchly, dvoje Černešice a Žabovřesky, s téhož Petra dobrou vůlí, zavazuje se, kdyžby jemu neb jeho dědicům suma 300 kop od kláštera byla zaplacena, že chce ten list s vesnicemi klášteru opět postoupiti.

1455, 30. April.

(Orig. knihovny Klement. otištěn v Arch. Česk. VII. str. 655—56. — Přep. v Cop. Oseckém II. 103. srovn. čís. 289.)

315.

Král Ladislav nařizuje, aby statky a jiné věci kláštera Zbraslavského, neprávem odcizené, byly navráceny, a slibuje, že nemají býti více odcizovány.

1455, 16. Iunii, Vídeň.

Ladislaus d. g. Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie rex x. notum facimus universis, quod cupientes dirutum monasterium Aule Regie ord. Cisterc. Prag. dioc. post multa dampna aliquid habere subsidii etc. [až ke slovu »restituant« shoduje se úplně s listem krále Ladislava dd. 1454, 15. Aug. čís. 311.] Nolumus deinceps bona vel res prefati monasterii per nos aut nostros successores vendi aut aliter alienari aut obligari vel pignori inscribi seu ad longum tempus sive breve locari. Presencium sub appensione nostri regalis sigilli testimonio literarum. Datum Vienne die XVI. m. Iunii a. D. MCCCCLV., regnorum nostrorum anno Hungarie sexto decimo, Bohemie vero secundo.

Ad relacionem d. Procopii de Rabenstein cancell.

Pečeť schází. – (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II díl pag. 98 - 99.)

316.

Král Ladislav potvrzuje smlouvu, uzavřenou mezi klášterem Zbraslavským a Janem Krským z Nasetic v příčině navrácení klášteru obojí Chuchle, Černošic i Žabovřesk.

1455, 16. Iunii. Vídeň.

Ladislaus d. g. Hungarie, Boemie x. rex etc. notum facimus universis, Serenitati nostre fuisse humiliter supplicatum nomine relig. abbatis et conventus monasterii Aule Regie x., quatenus confirmare dignaremur quedam pacta inita inter ipsos et Iohannem Krsky, fidelem nostrum dilectum, qui tenens in pignus pro trecentis sexag. gross. infrascripta bona dicti monasterii cum omnibus ipsorum pertinenciis, videlicet Chuchel Maius et Minus, Czer-

nesicz Maius et Minus, Zabowrzesk villam et curiam, ipsas villam et curiam Zabowrzesk cum earum pertinenciis ac silvas quaslibet et omnia prata, que pertinent ad dictas quatuor villas Chuchel et Czernesicz, monasterio predicto restituit cum hoc pacto, quod sibi Iohanni suprascriptas villas Chuchel et Czernesicz cum commoditate fluminis ad utramque Czernosicz pertinentis triennio liceat retinere, triennio autem elapso sive abbas et conventus Iohanni notificent, sive ab eo ipsis notificetur, debent abbas et conventus ipsi Iohanni dictas trecentas sexag. per annum a die notificacionis integre solvere, et Iohannes dictas quatuor villas cum commoditate fluminis abbati et conventui resignare et reddere. Sed si abbas et conventus tempore prestituto trecentas sexag. minime solverent, debent Iohanni restituere omnia predicta bona, que ab ipso iam habuerunt, apud quem per annum esse debebunt, et deinde alius annus ad pecunias solvendas et bona omnia predicta recipienda abbati et conventui prefinitur, prout hoc lacius litere inter predictos confecte demonstrant. Nos animadvertentes placide predicta monasterii prefati utilitatem continere, non per errorem aut improvide sed deliberate et sano nostrorum procerum fidelium accedente consilio de certa nostra sciencia auctoritate regia Boemie pacta ipsa, sicut facta esse supranarratum est, approbamus et nostre confirmacionis robore communimus. Presencium sub nostri regalis sigilli appensione testimonio literarum. Datum Vienne die XVI. m. Iunii a. D. MCCCCLV., regnorum nostrorum anno Hungarie sexto decimo, Boemie vero secundo.

Ad relacionem d. Procopii de Rabenstein cancell.

Pečeť rozlámána. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 101—2. Srovn. čís. 314.)

317.

Vaněk Mostský okázal list kněze Jana opata i všeho konventa kláštera Zbraslavského, kterýž jemu a jeho manželce i dětem svědčí na tvrzišti v Neumětelech na 100 kop gr. v zástavu.

c. 1455.

Toto má v paměti býti toliko, neb není dluh.

(Arch. č. II. str. 185. č. 319. Srovn. listinu 1460, 6. Oct.)

318.

Mikuláš Štuksa okázal list kněze Jana opata a všeho konventa kláštera Zbraslavského, v němž prodávají na zboží téhož kláštera 10 kop úroka ročního do života.

(Arch. č. II. str. 455. č. 549.)

319.

Zápis opata Zbraslavského, že Jaroš porybný, jemuž truhlice s listy a klenoty klášterskými k věrné ruce byla svěřena, od něho pak z rozkazu královského vydána, nemá býti nijak obviňován.

1459, 20. Ianuar. Praha.

Jakož kněz Jan opat Zbraslavský s kněžími svými a konventem dali jsú byli k věrné ruce a svěřili Jarošovi porybnému truhlice s listy a klenoty některakými, kterúžto truhlici i s těmi listy a klenoty svrchupsaný Jaroš k rozkázání královy milosti vydal jest králi J. M. Potom již jmenovaný Jaroš slyšav a zpraven jsa od některých osob, že by týž opat s kněžími jeho v tom pomlúvali a vinili, i obeslav je, prosil jest na p. purgmistru, aby jemu dva pány z raddy a několik z obecních k vyslyšení jich ráčil vydati, k jehožto prosbě vydáni jsú jemu dva konšeli, totižto Petr Parziezek a Vávra od tří králuov a z obecních Vánie, Jan Slatina, Prokop Vackář a Mikuláš Sokol. I tázal jest před nimi opata a kněží svrchupsaných, z čeho jemu vinu dávají. A oni jsú seznali a řekli, že oni z ničehuož jeho nevinie ale propuščiena svobodna činie z té truhlice i ze všech věcí v té truhlici jemu svěřených, slibujíce svým i svých budúcích kněží jménem, téhož Jaroše i jeho dědicuov z těch věcí a truhlice neviniti ani nařiekati nynie i v časiech budúcích. A to jsú svrchupsané osoby jemu v plné radě seznali. Actum pleno in consilio sabbato ipso die Fabiani mag. civium et anno ut supra.

(Kniha Misc. 2141 v arch. města Prahy fol. 300.)

320.

Král Jiří potvrzuje privilegia kláštera Zbraslavského.

1459, 6. Decembr. Praha.

Georgius d. gr. Bohemie rex x. omnibus in perpetuum. Ad aciem fastigii regalis gracia divina vocati intendere nos ut principem christianissimum decet, quomodo et deo sacratis locis et vivis vitam celibem explosa quavis seculi illecebra . . . ducentibus auxilio et favoribus assistamus, et ea, que per divos antecessores nostros . . . donata sunt locis religiosis, conservemus pariter et confirmemus. Sane pro parte relig. Ioanuis abbatis et conventus mon. b. Marie virg. in Aula Regia . . supplex peticio continebat, quatenus eis omnes gracias, libertates, donaciones, concessiones, laudabiles consuetudines, indulta, privilegia et jura universa a Ser. Wenceslao, Ioanne, Karolo, Wenceslao, Sigismundo et Ladislao, Bohemie regibus . . et a ser. reginis pie donatas . . et donata . . ex solita benignitate regia innovare, approbare . . et confirmare dignaremur. Nos igitur predecessorum nostrorum vestigiis inherentes vota pie supplicancium benigna exaudicionis aure

admittimus. Igitur non per errorem .. sed deliberato animo cum sano et maturo procerum .. nostrorum consilio ex certa nostra sciencia auctoritate regia omnes et singulas gracias ... dicto monasterio Aule Regie donatas .. in omnibus punctis .. ac si de verbo ad verbum hiis literis inserta sint totaliter et inclusa .. confirmamus, volentes etc. .. Non obstantibus quibuscunque juribus vel consuetudinibus regni Bohemie his contrariis, quibus presentibus derogamus. Nulli ergo x. Datum Prage die VI. Decembris a. D. MCCCC quinquagesimo nono regni nostri anno secundo.

Ad mand. d. regis
Procopius de Rabenstein cancellarius.

(Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk čís. 25.)

321.

Král Jiří potvrzuje postoupení zápisu na tvrz Neumětely od Vaňka Mostského bratřím Václavovi a Oldřichovi z Valtiřova.

1460, 6. Octobr. Praha.

My Jiří z boží milosti král Český x. oznamujeme tímto listem všem, že přistúpivše před nás věrní naši milí Václav a Oldřich bratří z Valtieřova prosili sú nás, abychom naše povolení jim dali k té výplatě zástavy tvrziště v Neumětelech s dvorem poplužním, s dědinami, lukami, lesy, potoky, rybníky, haltéři, pastvinami i všemi příslušnostmi k tomu tvrzišti a dvoru příslušnými, k klášteru našemu Zbraslavskému příslušejície, kteréžto nábožní naši kněz Jan opat i veškeni Convent téhož kláštera pro potřebu svú zastavili sú listem svým a zapsali Vaňkovi Mostskému, ženě i dětem jeho ve stu a ve čtyřiceti kopách gr. peněz dobrých stříbrných, jakož ten list šíře to svědčí a vykazuje, kterýžto zápis oni od Vaňka Mostského koupili a vyplatili sú. My znamenavše jich služby věrné, jimiž nám slúžili sú a slúžie, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich mocí královskú naše povolenie jim dali jsme a dáváme k tee jich výplatě tvrziště v Neumětelech s dvorem k tomu příslušným i se všemi toho tvrziště i dvoru příslušnostmi tak úplně, jakož od opata a Conventu kláštera Zbraslavského zapsány a zastaveny sú, aby oni to jisté zbožie v té sumě svrchupsané sto a čtyřiceti kopách gr. drželi a toho požívali beze všeliké nás i budoucích králuov Českých i všech jiných překážky, nejsúc odtud splacováni od žádného jiného k držení zvláštniemu, než toliko od nás neb budúcích králuov Českých anebo opata a Conventu kláštera svrchupsaného k našemu neb k jich držení a žádného jiného, všecko právo listem opata a Conventu Vaňkovi Mostskému zapsané a zastavené mocí královskú na již řečené Václava a Oldřicha bratry z Valtieřova přenášíme, poněvadž oni za to tu sumu peněz 140 kop gr. dali sú a dobrovolně od něho to kúpili. A ktož tento list bude mieti s řečených Václava a Oldřicha bratří nebo jednoho

z nich dobrú volí, tomu bude příslušeti též právo k věcem tiemto listem i prvním zápisem v tomto listu dotčeným zapsaným jakožto jim samým. Tomu na svědomí pečeť naši královskú kázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Dán v Praze v pondělí po sv. Františku léta od narození syna Božího MCCCC šedesátého, království našich léta třetího.

Ad relacionem d. Czenkonis de Clingstein, burgravii castri Prag.

(Perg. orig. kláštera Zbraslavského nyní v Klement. knihovně. Přepis též v Copiáři Oseckém II. 105. Z hlavní části otištěn v Arch. Č. VII 661.)

322.

Opat a konvent kláštera Zbraslavského potvrzují práva rychty v Hrušově, kterou drží rychtář Viktorin z Litrbachu.

1461, 8. Oct.

My kněz Jan božiem smilovániem opat, kněz Bohuslav převor a kněz Jošt klíčniek i veškén konvent kláštera Zbraslavského zákona Cisterc. v arcibisk. Pražském vyznáváme tiemto listem obecně přede všemi, ktož jej uzřie nebo čtúce slyšeti budú, že přistoupiv před nás slovutný panoše Viktoryn z Litrbach rychtář Hrušovský zpravil jest nás, kterak list hlavnie na tu rychtu v Hrušově od nebožtíka Petra řečeného Hozlar Dřevěnného rychtáře našeho potvrzen jest, kteréhožto listu v aktách v registrách našich vejpis napsanej jsme nalezli, žádaje při tom nás s velikou pilností prose, abychom jej i jeho dědice a budoucí též rychty držitele v budoucích časech při týchž pravích, řádích a svobodách ráčili zuostaviti a zachovati vedle listu hlavnieho, o němž svrchu jest zmienka, od předkuov našich opatuov vydaného, od slavných pamětí králuov českých potvrzeného. Protož tu takovou jeho prosbu jakožto hodnú, rozumnú a podobnú se vší pilností váživše, zvláště to, poněvadž předkové naši k těm a k takovým právuom a svobodám a užitkuom té rychty držiteluom jsou svolili a jim to byli potvrdili, též i my také ku prosbě a žádosti již psaného Viktorina svolili jsme k těm všem právuom i svobodám a užitkuom vedle listu hlavnieho, jakož se níže vypisuje, a jemu jich a jeho dědicuom budoucím náměstkuom na věky potvrzujem tímto listem. Nejprvé puol lánu svobodného s krčmou svobodnou, a tu nemá žádný šenkovati jiný v té vsi, leč by komu rychtář tu krčmu najal, a na míru města Vysokého Mýta, tak aby se chudému i bohatému spravedlnost stala a dála. Jestliže by kdo usvědčen byl a kam jinam po pivo chodil svévolně, ten má dáti děber piva k uobci a pánu kopu grošuov a z té kopy má býti třetí groš viny rychtáři. Pak kdyžby opět které viny na soudech byly a připadaly, z toho a z těch rychtáři má býti třetí groš, třetí peniez a třetí haléř. Také kdož pánu úrok platí v té vsi Hrušově, ten má dáti každý po každém úroce peniez smazaného (sic). Item zárožného na škodě zastížené groš, s pûta groš, z kravského pohlaví 2 penieze, z drobného dobytka po haléři a z huosy

peniez. Opět jestližeby kdo pánu úroka nedal na čas určený a proto jemu byl dobytek zajat, takový má dáti rychtáři viny z každého kravského pohlaví čtyři penieze a z drobného dobytka po haléři. Také rychtář má loviti v řece sobě k své potřebě v středy a v pátky. Rychtář má a muože chovati sobě a k své potřebě dva chrty, dvé výžlat a krahuojce a tenata 3. Item stavného 1 groš, připovědného peniez, odevzdaného 2 penieze, příjemného 3 haléře a z těch tří haléřuov třetí haléř k záduoší a kostelu. Item dva zahradníky blíž od mlýna, ti platiti mají na každé léto rychtáři po groši úroka, o sv. Jiří 1 gr. a o sv. Havle 1 gr., a když by rychtář pověděl u večer a zkázal jim oběma neb jednomu z nich potřebu jich k své potřebě a dílu, tehdy mají na zajtřie ráno přijíti dělat z jeho peněz jako k jinému. Item obec ta má dáti rychtáři 2 kuor o vánocech a deváté plece, když se pánu vybírají o velice noci. Item jestliže by kdy které svolání bylo té obce pro potřebu panskú neboližto sousedskú, tu se mají sjíti ihned k rychtáři, pak jestližeby který z nich zanedbal přijíti svévolně buďto konšel neb obecní, po takového má hned poslati rychtář jednoho konšela a dva z obce, aby k rychtáři přiveden byl, ten neb takoví má a mají býti trestáni podle práva, jakž sluoší na neposlušného. A toho všeho na potvrzení, pevnost i lepší jistotu my nadepsaný opat a konvent pečeti opatstvie i konventu našeho s naší dobrou vuolí vědomím i s přiznániem dali jsme přivěsiti k tomuto listu. Jenž jest dán léta od narozenie syna Božieho tisícího čtyřstého šedesátého prvnieho ten čtvrtek po sv. Františku.

(Přepis z knihy hradské města Litomyšle z r. 1548 v archivu zemském.)

323.

Bětka z Byšic darovala klášteru Zbraslavskému dům někdy kláštera Hradištského u sv. Haštala v Praze k užívání, dokud by opět v Hradišti klášter zřízen nebyl.

1462, 8. Febr.

Já Bětka z Byšicz vyznávám tiemto listem obecně všudy a přede všemi, kdež a před nimiž čten neboli čtúce slyšán bude, že jakož před některými chvílemi slov. panoše Hroch z Vdimye a paní Adla z Svinnee jeho manželka s dobrým jich rozmyslem i potazem, nechtiec po sobě což na nich bylo ižádných zmatkuov ostaviti, duom svuoj v osadě sv. Haštala v Starém městě Pražském ležící podle sekyr, kterýž někdy byl opathuov a conventu kláštera Hradištského a kterýž za pokojných ještě časuov, nežli války v zemi české byly se ztrhly, týž Hroch byl jest od nich kúpil i zaplatil docela a úplně, ale že listy, kteréž od týchž opata a conventu na to měl, za válečných časuov potratil jest, ciesařova milost slavné paměti ciesař Sigmund vždy rozmnožitel říše a uherský, český, dalmaczský x. král, téhož Hrocha spravedlnosti srozuměv, listem svým zvláštním pod visutým J. M. magestatem domu toho znova jest potvrditi kázal Hrochovi výš-

psanému i jeho dědicuom a budúcím, v tom pak týž Hroch i paní Adlička manželka jeho, nechtiece co na nich bylo, by od kláštera Hradištského a toho zádušie ten duom byl odcizen, listem svým zvláštním pod jich obú i také jiných dobrých lidí k svědomí pečeťmi všecko své právo k tomu domu i k magestátu ciesařovu, o němžto svrchu zmienka jest, dali sú panie Margrethě Libomyšlské dobré paměti a mně Bětce nadepsanee až do našich životuov, tak aby po našie smrti zasie k záduší kláštera Hradištského byl navrácen. Protož já Bětka z Byšic nadepsaná, Hrocha již a paní Adličku jeho manželku i také paní Margrethu Libomyšlskú přebyvši a chtieci vuoli týchž manželuov i žádosti a úmyslu dosti učiniti, vidúcí také, že opatha a conventu v tom klášteru Hradištském nenie ižádného, svěřila sem toho i svěřuji a poručila sem i mocně porúčiem nábožným lidem opathu a conventu kláštera Zbraslavského blíž Prahy, poněvadž jakož jsem zpravena téhož a jednostajného jsú zákona s Hradištským, a jim toho domu k věrné ruce po mé smrti postúpila sem i postupuji a magestát ciesařovy milosti, kterýž Hrochovi na ten duom a jeho dědicóm i budúcím svědčí, k věrnee ruce dala sem i s listy Hrochovým a jeho manželky panie Adličky mně a nebožce panie Libomyšlské svědčície a tohoto listu mocí dávám, aby ten duom Zbraslavští již kněžie po mee smrti jměli a jeho požívali bez všelikých lidí otporu a překážky, žádnému jeho nezastavujíc ani prodávajíc neb kterakkoli zavazujíce. A když by koli kněžie kláštera Hradištského zasě byli k svým miestom navráceni, aby opath a convent Zbraslavští domu toho svrchupsaného jim kněžím kláštera Hradištského zasě postúpili a jej vrátili i magestát ciesařuov, o němžto svrchu zmienka jest, s listy výš dotčenými vydali, zmatku jim v tom a otporu nečiniec ani uplatku žádajiec ižádného. A chtieci vždy což na mě jest, aby ten duom nebyl jinam nikoli obrácen než k tomu záduší. k němuž spravedlivě příslušie, jakož i manželuov svrchupsaných ta jest byla vuole, prosila sem kněze děkana a capitoly hradu Pražského, že jsú to v svá acta kázali vepsati a vložiti. A pro lepší pevnost i jistotu prosila sem urozených pánuov pana Jindřicha Berky z Dubee, najjasnějšie kněžny a panie panie Johanky králové české hofmistra, pana Hynka z Waldšteyna, slovutných panoší Jana z Dúpova, miestokomorníka královstvie Českého, Odolena Vidlaka z Slavkova a Matěje Borotína z Vdimě, že jsú pečeti své dali na svědomie podle mne přivěsiti k témužto listu. Jenž jest dán léta od narozenie Syna božieho tisícieho čtyřistého šedesátého druhého ten pondělí po hodu sv. Dorothy panny.

Přivěšeno šest pečetí, dobře zachovalých, z nichž druhá ve vosku červeném, třetí v bílém, ostatní v černém. — Na rubu: »Na duom conventu hradištského, který porúčím klášteru Zbraslavskému«. — (Orig. v arch. kapitoly Pražské XXXII. 15.)

324.

Král Jiří zapisuje Václavovi Ojířovi z Očedělic dvůr poplužní v Komořanech ve 200 kopách gr.

1470, 19. Iunii. Kutná Hora.

My Jiří x. oznamujem tiemto listem všem, že vzhledše na mnohé věrné služby slovutného Václava Ojieře z Ociedělic, věrného našeho milého, kteréž jest nám činil, činí a potom má a povinnen bude činiti a nám i synóm našim slúžiti, s dobrým rozmyslem a radú věrných našich mocí královskú ten dvuor poplužní v Komořanech s dědinami, lukami, pastvišti, i všemi toho dvoru příslušnostmi a puožitky, kterýž on kúpením drží, zapsali jsme jemu a zastavili a tiemto listem zapisujem a zastavujem ve dvú stú kopách gr. dobrých peněz striebrných pod takovúto úmluvú, aby on i dědicové ten dvuor měli, drželi a jeho požívali bez našie, budúcích našich, králuov českých, i všech jiných lidí všeliké překážky tak dlúho, dokudž my neb budúcí naši, králové čeští, anebo ti kdožby právo k tomu dvoru měli, těch dvú stú kop gr. peněz dobrých tee chvíle v zemi naši české obecně berných nedali bychom jim a úplně nezaplatili. A ktožby tento list měl s již psaného Václava Ojieře nebo jeho dědicův dobrú volí a svobodnú, chcem aby tomu příslušelo plné právo všech věcí svrchupsaných. Tomu na svědomí pečeť naší královskú kázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Dán na Horách Kuthnách v úterý po sv. Vítu léta od narozenie syna Božieho MCCCC sedmdesátého, království našich léta třináctého.

Ad mandatum d. regis.

Pečeť král. dobře zachovalá. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém díl II. pag. 107.)

325.

Václav Ojíř z Očedělic prodal mlýn pod Komořany na řece Vltavě svému bratru Albrechtovi.

1471. 11. Junii. Praha.

Já Václav Ojieř z Occiedělic vyznávám tímto listem obecně přede všemi, kdež čten nebo čtúce slyšán bude, že s dobrým rozmyslem a zdravú radú přátel svých prodal jsem a mocí listu tohoto prodávám mlýn svůj dědičný, kterýž leží pod Komořanky na Vltavě, na kterémž Lazar mlynář sedí, s jezem, stavem i s lesem i se vší plnú zvolí, což k tomu mlýnu z starodávna přísluší, s plným panstvím, nižádného sobě k témuž mlýnu práva ani kteree vlastnosti nepozuostavuje, i s tím platem, kterýž týž mlynář platí, dvaceti grošóv platu ročného i slady mletí i jinee potřeby i s lososy i poctú a tak, jakož list vysazenie téhož mlýna plněji a šíře vykazuje a svědčí, to všecko prodal jsem Albrechtovi Ojieřovi

z Ocziedělic, bratru svému milému, a jeho dědicóm za třiceti kop grošův mně jím úplně a v cele zaplacených k měnie, k drženie, k prodánie a k zastavenie, k zapsánie a k užívánie toho mlýna i s jeho důchody a poplatky, cožby se jemu i jeho dědicóm zdálo a líbilo, jakožto z svého vlastního dědického beze vší překazy nadepsaných Václava, dědicův a náměstkův jeho. A dále jakož najjasn. kníže a pán pan Jiří král český, pán můj nejmilostivější, list s majestátem J. M. ráčil mi dáti na osvobozenie toho zboží Komořanského a vedle toho téhož mlýna, jakož týž list s majestátem plněji vykazuje, že jemu Albrechtovi bratru svému milému, jeho dědicóm a budúcím týž mlýn mocí tohoto listu svobodím k věčnosti vedle líčenie téhož listu. A jestližeby kdo na ten mlýn sáhl právem a chtěl jej v kterú nesvobodu uvésti, že já jemu ten mlýn mocí listu tohoto slibuji spraviti a očistiti vedle řádu a práva třetinu výš, jako země za právo má, před věny, před sirotky a zápisy všelikterakými židovskými i duchovními právy. A kdožkoli tento list měl by a míti bude s častopsaného Albrechta Ojieře neb jeho dědicův dobrú vůlí, ten má a míti bude teež ovšem právo v tomto listu položené jakožto on sám. Těch věcí na svědomie a lepší jistotu svou jsem pečeť vlastní s dobrú vůlí a s plným přiznáním přivěsil k tomuto listu a na širšie svědomí připrosil jsem urozených a slovutných pánův pana Viléma z Vilhartic a z Heršteyna, pana Jindřicha z Kolovrat a z Žehrovic, Alše z Jistebna, Odolena Vidláka z Slavkova, múdrých a opatrných pánóv purgmistra a rady Nového města Pražského, že jsú také své pečeti vedle mé k tomuto listu přivěsili. Jenž jest dán a psán v Praze léta od narození syna Božího MCCCC sedmdesátého prvého v úterý před sv. Vítem mučedlníkem božím.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 108—9.)

326.

Král Vladislav potvrzuje list krále Ladislava z r. 1454 daný klášteru Zbraslavskému.

1471. 15. Novembr. Praha.

Wladislaus d. gr. Bohemie rex x. notum facimus tenore presencium universis, quod constitutus in presencia nostra relig. Procopius abbas mon. Aule Regie ord. Cisterc. x. exhibita nobis quadam litera olim Ser. Ladislai regis Bohemie, antecessoris nostri, concessa eidem suo monasterio super quibusdam graciis, suo et conventus sui nomine nobis humiliter supplicavit, quatenus ipsam literam cum omnibus in ea contentis approbare ratificare et confirmare dignaremur. Cuius quidem tenor sequitur in hec verba. Ladislaus x. notum facimus universis, quod cupientes x. (viz list krále Ladislava dd. 1454, 15. Augusti, Praha čís. 311).

Nos igitur, qui loca religiosa plurimum diligimus, restauracioni et corservacioni eorum consulere equum et iustum iudicantes presertim ipso-

rum, que malicia superiorum temporum et diruta et bonis suis privata existunt, votis nominati abbatis et conventus rupti monasterii Aule Regie tamquam racionabilibus graciose annuimus et non per errorem aut improvide, sed animo deliberato sano principum, procerum et aliorum nostrorum fidelium accedente consilio de certa nostra sciencia auctoritate regia predictam literam . . . approbamus . . . et confirmamus . . decernentes . . et volentes, ut eadem litera robur inconcussum et inviolabilem firmitatem obtinere debeat . . . Precipue tamen ut quemadmodum in eadem litera premittitur nunquam ulterius bona et possessiones dicti monasterii per nos aut successores nostros quovismodo ad longum seu breve aut alio quocunque modo cuipiam locentur, pignorentur aut inscribantur. Quod si secus fieret ex importunitate petencium, ex oblivione, per inadvertenciam aut quovis modo alio, illud annullamus, cassamus, destruimus, irritamus et nullius roboris seu firmitatis esse decernimus. Presencium x. Datum Prage die V. m. Novembris a. D. MCCCC septuagesimo primo regni nostri anno primo.

Ad mandatum d. regis.

(Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. čís. 26.)

327.

Albrecht Ojíř z Očedělic postupuje mlýn pod Komořany na Vltavě Jírovi z Přistoupině.

1472, 2. Iulii.

Já Albrecht Ojieř z Ocziedělic vyznávám tiemto listem obecně přede všemi, kdež čten neb čtúce slyšán bude, že ten list můj na pargamené s visutými pečeťmi, jímžto slovutný panoše Václav Ojieř z Ocziedělic, bratr můj, prodal jest a prodává mně a mým dědicóm mlýn svůj dědičný, kterýž leží pod Komořanky na Vltavě, v kterémž Lazar mlynář sedí, s jezem, stavem a s lesem i se vší plnú zvolí x. (jako v listě dd. 1471, 11. Iunii) dal jsem dobrovolně a mocí tohoto listu s mú plnú a svobodnú dobrú vůlí dávám slovutnému panoši Jírovi z Přistúpíně i jeho dědicóm a budúcím, moc jim podle toho dávaje i plné právo, v nač list ten výš dotčený svědčí, jměti, držeti a toho požívati i s tím se vším a s tím listem, když a což se jim líbí nebo líbiti bude, jakožto s jich vlastním dědičným učiniti bez všelikého mého a mých dědicův budúcích i jiných všech lidí odporu a překážky. Na potvrzenie i budúcí paměť toho já Albrecht Ojieř nadepsaný pečeť mú vlastní přivěsil jsem k tomuto listu dobrovolně, prosiv urozeného pána pana Viléma z Velhartic a z Herštejna, urozených také statečného pana Viléma Pětipeského z Krásného Dvora, pana Václava z Řičan a slovutného panoše Jana Sstuksy z Strašnic, že jsou také pečeti své dali na svědomie podle mne přivěsiti k tomuto listu. Jenž jest dán léta od narození syna Božího MCCCC sedmdesátého druhého ve čtvrtek den sv. Alžběty.

(Copiar privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 110—11.)

328.

Beneš z Weitmile, purkrabí Karlšteinský a nejvyšší mincmistr, žádá radu města Chebu, aby opaty Sedleckého a Zbraslavského, kteří v záležitostech králových k nim přijedou, dobře přijali.

1475, 20. April. Kutná Hora.

Mein Dinst zuvor, ersamen, weisen, besunder lieb freundt. Mir hat bevolhen mein gnediger Her der Kunig euch zu schreiben, so iczund dy erwirdig Herrn Her Jobst Apt zu Czedlicz und Her Jacob Apt zu Kunigsall in etlichen seiner kunigl. Gnaden notdurfften hinauscziehen werden, und czu euch komen und was an euch begeren wurden, pitte ich euch als mein besunder lieb freundt, das ir das wolt than vorauss von wegen meines genedigen Herrn des Konigs, und auch von meintwegen, und wolt den egenanten Apten behulfflich und retlich in den sachen, so sie an euch begeren wurden, zcu sein und in auch gelatung zcuschicken, damit sie dester sichrer durchkomen mochten, wir euch solichs mein gnediger Her der Kunig im pesten bedencken. Will ichs auch umb euch in einem solichen ader vil merern williglich gern verdienen, als umb mein lieb freundt. Datum Monte feria V. ante festum s. Georgii annorum x. lxx quinto.

Benisch Herr von der Weitmüll. purkraff zum Karlstein,
Oberster Munczmeister zcum Cuthenperg.

Dem x. Burgermeister und Rate der Stadt Eger x.

(Orig. archivu Chebského, přepis v archivu zemském.)

329.

Louka kláštera Zbraslavského, řečená Pelynečka, zapsána ve 400 zlatých uherských Jírovi Manuškovi z Nového Města Pražského.

c. 1475.

(Čelakovský, O registrech str. 121.)

330.

Klášter Zbraslavský prodává Janovi Benedovi z Nečtin Břežany a jiný majetek klášterní v okolí.

1476, 29. April.

Jan z bož. smilování opat kláštera Zbraslavského x. svým i všeho konventa téhož kláštera jménem přiznal se, že dědinu svú a téhož kláštera v Břežanech, tvrz, dvuor poplužní s poplužím, ves, dvory kmetcí s platem, item Hranice vrch co jest s té strany, celý Chlum, duol v Widim (sic), ves pustú Lhotu a v Rájově krčmu s platem a duol nad tú krčmú, item Homole vrch a les pod túž horú, item Zwol, Vohrobec vsi, dvory kmetcí

s platem, s dědinami ornými i neornými, lukami, lesy, potoky, rybníky, robotami, kůrmi i s tiem dvorem ode vsi Břežan až k řece i s lesy, kteříž slovú Stará mládie, Ostrovec a duol k Vraniemu řečený Kaliště i se vší zvolí, co k tomu přísluší. s plným panstvím v týchž mezech a hranicech, jakož nadepsané zbuoží v nich záleží x., prodal Janovi řečenému Beneda z Nečtin a z Břežan a jeho dědicuom za tři tisíce kop. gr. Pr. českých a seznal se, že jest ty peníze od něho úplně vzal a jemu tee dědiny dědicky postoupil. Zpraviti nemá aniž jest povinen, než slíbil jest za se i za všecken konvent svuoj a jich budúcie náměstky, že téhož Jana Benedy, dědicuov ani dědin jeho nadepsaných nemá nařiekati časy budúcie a věčné žádným právem ani skutkem, neb jest ty dědiny prodal k pravému právu dědičnému s plným panstvím a Král. Milost proto povolení dáti ráčil jest k tomu kladení ve dsky, že kněz opat před Král. Mil. mluvil jest, že to prodání jest pro dobré užitečné téhož kláštera a konventa jeho. K kterémužto ve dsky kladení Vladislav král x. dal jest své povolení. Poslové ke dskám od J. M. byli jsou Vilém z Ryzenberka nejvyšší komorník království, a Mikuláš z Lantštejna, nejvyšší písař desk král. Česk., vypravujíce nadepsané věci od téhož krále pána zvlášť vyslaní. Stalo se léta Páně MCCCCLXXVI v pondělí před sv. Filipem a Jakubem. Septimo Plana H. XXX.

(Zápis desk zemsk. 3. C 5. — Otištěno v Arch. Česk. V. str. 524.)

331.

Opat a konvent kláštera Zbraslavského vysazují dvůr v Záběhlicích v službu a nápravu Filipovi z Urlejchu, služebníku svému.

1478, 20. Juli. Zbraslav.

My kněz Jan oppath z božie milosti, kněz Jan převor, kněz Anthonius klíčník, kněz Jan podklíčník i vešken konventh nynější i budoucí kláštera Zbraslavského cysterc. zákona arcibiskupstvie pražského vyznáváme tiemto listem všem, ktož jej uzřie neb čtúcí slyšeti budú, že jsme s plnú radú nás všech i svolením našim vysazený dvór ve vsi Záběhlicích s dědinami, s lúkami, s pivovarem, s sladovnú, s krčmú bez překazu potvrdili, a to jest kúpil slovutný panoše Filip z Urlejchu, služebník náš věrný milý, sobě a paní Marthě manželce své i svým budúcím dědicóm v službu a nápravu, tak že on i jeho budúcí má i mají nám svrchupsanému konventu, nynějším i budúcím našim, z toho dvoru posluhovati jedním koněm a s samostřielem, když bychom obeslali a jemu kázali, a to on má učiniti ale na náš groš. A protož my všichni svrchupsaní i vešken konventh slibujeme nepřekážeti a radějše pomocni býti radú i skutkem, ktožby jemu na těch užitciech překážel neb překážeti chtěl. K tomu na svědomí naši pečeth i všeho konventha přivěsiti rozkázali jsme. Jenž jest psán na Zbraslavi v ponděli před sv. Maří Magdalenú léta božieho tisícieho čtyřstého sedmdesátého osmého.

(Orig. arch. místodržit. Přepis v diplomat. č.)

332.

Zirota z Radotína prodal svůj mlýn ve vsi Radotíně se svolením opata Zbraslavského mlynáři Lazarovi.

1478, 30. Octobr.

Ve jménu božie a nerozdílné Trojice svaté Amen. Já Zirota z Radotína seděním tudíž známo činím tímto listem obecně přede všemi x., že jsem prodal mlýn svůj vlastní svobodný tu ve vsi v Radotíně se dvěma kolama opatrnému muži Lazarovi, ženě a dětem jeho i budúcím, a to s plnú vůlí důstojného u Bože otce a kněze Jana opata v ty časy kláštera Zbraslavského i všeho Conventu kláštera nadepsaného za osmdesát kop gr. dobrých stříbrných rázu a čísla Pražského pod úrok rozdielně platiece, totižto na den sv. Jiří nyní nejprv příštího čtyřidceti groš. miešenských a potom hned na sv. Havla zběhlého tolikéž, a tak vždycky po všecka léta věčně trvajíce on nadepsaný Lazar, děti jeho a budúcí povinni budú mně a mým budúcím dědicóm a náměstkóm platiti bez odporu všelikého x. A tíž nadepsaní, totižto Lazar s svými dědici a budoucími budú moc míti prodati, dáti, zastaviti, směniti, odkázati a podle své vůle učiniti, jakož se jemu a jim nejslušněji viděti bude tak učiniti, a to pod těmi právy a výměnkami dole psanými. A tak totižto, aby on často jmenovaný Lazar, děti jeho a budúcí užívali těch kol dvú mlýnských takovú svobodú, cožkolivěk k tomu přísluší, jakožto s jezem, s vodú, příhradú skrze ves, jenž prochází mezi dvorem na týž mlýn až do rybníčka. A ta strúha aby jměla pruoduch vodě téci (sic) beze všech zabav mých i všech budoucích náměstkův, kterémužto mlýnu často psanému přidal jsem dobrovolně šest záhonův dědiny i s tú zahradú, kterážto leží za koly mlýnskými až do žlábku rybníčka a po strúhu a to dvořiště vedle uloženie mezníka, jenž se v své míře zavírá (sic). Dále toto vyměnieno, aby Lazar, děti jeho i budúcí náměstci co se tkne od jezu až do mlýna Zyrotova mlynář má dáti dva dělníky a farářův mlynář jedneho toho jezu a strúhy opravení, kolikokrátkolivěk toho bylo by potřeba. Ale co se tkne od kamene mramorového pod mlýnem až do žlábku, mlynář má dáti jedneho dělníka k opravování a farářův mlynář druhého. Také toto znamenitě přidáno, že já nadepsaný Zyrotha tuto sobě svobodu zůstavuji i mým budúcím, aby od každého sladu mlení čtyry peníze brány byly toliko ode mne i mých budúcích a nic více. Také Lazar s svými dětmi a budúcími jeden strych žita knězi faráři toho času a jenž by byl bude povinnen platiti do roka jednú bez odporu. Dále toto také vymieněno, že Lazar s svými dětmi a budúcími mně i mým budúcím nižádného poplatku buďto berně nebo kteréžkoli dani nemají platit, ani vojny na ně které potahovati, kromě toho lečby královská Milost ráčila uložiti podle jiných dobrých lidí, tehdy z toho vymlouvati se moci nebudú. Také toto ovšem znamenitě sobě pozůstavuji mocnie panstvie na témž mlýně, dětem mým a budúcím, a já i dědicové moji budúce povinnen a povinni budeme, jich hájiti a v nápravě mieti,

pokudž najdále mohli bychme. A kdož by tento list měl s často psaných Lazara, ženy, dětí jeho, anebo jednoho z nich s dobrú vůlí, témuž všecko právo příslušeti bude ke všem věcem nahoře psaným jakožto jim samým. A pro lepší jistotu i pevnost i utvrzení svú vlastní pečeť dal jsem přivěsiti k tomuto listu a prosil jsem urozeného panoše pana Václava z Svárova, kuchmistra královského, aby svú pečeť podle mé dal přivěsiti k tomuto zápisu na svědomí a utvrzení všech věcí nahoře psaných. Jenž jest psán léta od narození syna Božího MCCCC sedmdesátého osmého ten pátek před hodem slavným Všech Svatých.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 112—114.)

333.

Klášter Zbraslavský prodal městiště, proti domu klášterskému blíž kostela sv. Ondřeje na Starém městě Pražském ležící, kdež dříve lázně byly, měšťanu Pražskému Martinovi za 10 kop a úrok 3 grošů.

1481, 3. April.

My kněz Jan smilováním Božským opat, kněz Jan přievor i veškeren Convent kláštera Zbraslavského zákona Cisterciensképo v arcibiskupství Pražském vyznáváme tiemto listem přede všemi, kdož jej uzřie nebo čtúce uslyší, že s dobrým naším rozmyslem i jednostajnú nás všech volí i potazem prodali sme městiště naše a kláštera našeho dědičnee a svobodnee v Starém městě Pražském proti domu našemu blíž kostela sv. Ondřeje ležíciemu ob cestu ležiecie, kdežto někdy od staradávna byla jest předkuov našich i naše lázně, s břehem tudiež a se vším téhož městiště příslušenstvím, i mocí tohoto listu dědicsky prodáváme opatrnému muži Martinovi pobožnému, měštěnínu Starého města Pražského výš dotčeného, a jeho dědicóm i budúcím za deset kop gr. peněz dobrých nám od něho již úplně a docela zaplacených a námi na potřeby kláštera našeho vynaložených, i jim téhož městiště s jeho příslušenstvím skutečně postupujem k jmění, držení a požívání nebo ku prodání, i s tiem když a což se jim líbí nebo líbiti bude jakožto s jich vlastním dědictvím k učinění bez všelikého našeho a kláštera našeho, budúcích i jiných všech lidí otporu a překážky, pod úmluvú však mezi námi s obú stranú jednostajně svolenú a plat takovýto, tak že nadepsaný Martin a jeho dědicové a budúcí mají a dlužni jsú i povinni budú, nám a kláštera našeho budúcím platiti z toho městiště platu a úroka ročnieho tři groše české a vydávati každý rok toliko při sv. Havle a nic viece po všecky časy věčně budúcie bez zmatku a otporu i zadržovánie a prodlévánie všelikého. Pakli by jim kdy na to městiště ktožkoli právem duchovním nebo světským sáhl, v tom my i s budúcími našimi máme a povinni jsme je zastati a zastúpiti a jim to očistiti a osvoboditi bez jich všeliké škody, zmatku jim v tom ani otporu nečiníce ižádného. A ktožkoli

tento list mělby nebo jmieti bude s nadepsaného Martina nebo dědicuov jeho a budúcích dobrú volí a svobodnú, ten má i mieti bude túž moc i teež plné právo ke všem věcem v něm položeným a zapsaným jakožto oni sami. Toho na potvrzenie i budúcí pamět my opat i Convent svrchu psaní pečeti naše vlastnie opatskú i conventskú dali jsme k tomuto listu přivěsiti, jenž jest dán a psán léta od narozenie syna Božieho tisicieho čtyřstého osmdesátého prvnieho den třetí měsiece dubna.*)

Pečeť první (opatská), dobře zachovaná. — (Orig. arch. Musea Česk. Vystaven ve skříni 34. Přepis v archivu Oseckém. Not. vidimovaný přepis v rukopisu Nedomově str. 268.)

334.

V listině krále Vladislava, kterouž se potvrzuje postoupení zapsaného zboží obnovenému klášteru Skalickému, přiznává se Vilémovi z Landštejna právo, aby ten klášter mohl spravovati, aby tu řád zachován byl; »a jestliže by opat aneb který jiný kněz tu v řádu státi nechtěl, tehdy týž Vilém s raddú opatuov kláštera Sedleckého a Zbraslavského bude moci jiného opata aneb kněze tu dáti«.

1481, 13. Iun. Praha.

(Arch Česky XIV. str. 411—412.)

335.

Mlynář Lazar připsal svůj mlýn v Radotíně synu svému Havlovi.

1483, 25. Ianuar.

Já Lazar mlynář z Radotína vyznávám a známo činím tímto listem obecně přede všemi x., jakož jsem kúpil mlýn tu v Radotíně od Zirothy někdy pána svého za 80 kop grošů dobrých stříbrných rázu Pražského, kterýžto mlýn mně jest prodal Zírotha se vším příslušenstvím s povolením a dopuštěním conventu i opata kláštera Zbraslavského mně, dětem i budúcím mým, a já chtě, aby mezi dětmi mými žádné různice za mně ani po mej smrti nebylo, dal jsem a mocí tohoto listu dávám ten mlýn v Radotíně i vzdávám za plný oddíl Havlovi synovi mému, aby jiní synové i děti moji témuž Havlovi synu mému žádným právem světským i duchovním na ten mlýn ani což k němu přísluší nemohli sáhati. Neb já jej Havla syna mého tiem mlýnem i vším což k němu přísluší od všech svých dětí odděluji, aby oni naň ničímž sáhnúti nemohli, a on na ně také žádným právem sáhnúti nemá. A pak týž Havel syn můj bude moci ten mlýn dáti, prodati, směniti anebo jakž se s tím libíti bude učiniti on i jeho budúcí, však vždy pod též právo a pod týž plat, jakož hlavní list to šíře a plněji

*) Další majitele tohoto městiště viz v listě dd. 1634, 1. Iunii.

v sobě ukazuje a zavírá. A této mee dobree vůle a mého zřízení toho všeho na potvrzení a pro potomní lidskú budúcí paměť prosil jsem urozených panoší Václava z Svárova, kuchmistra dvoru královy Milosti, a Otíka z Boršic, že sú své pečeti k mee snažnee prosbě kázali přivěsiti k tomuto listu. Jenž jest dán léta od narození syna Božího MCCCC osmdesátého třetího tu sobotu na den obrácení sv. Pavla na víru.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 115.)

336.

Jan opat a konvent kláštera Zbraslavského zapisují desátek v Rouchovanech ve 300 kop. gr. č. a ve 100 kop miš. mečových Vilémovi z Pernštejna a Jindřichovi z Lipého synu Pertoltovu doživotně. Na Zbraslavi 1484, den sv. Jiljí.

1484, 1. Sept. Zbraslav.

(Arch. Č VI. str. 516. č. 166. Celá listina: Arch. Č. XVI. str. 272—73.)

337.

Dobrá vůle Bohuslava z Valtiřova, kterouž postupuje zápis na tvrziště a dvůr v Neumětelich Zdeňkovi z Koněprus.

1485, 20. Octobr.

Já Bohuslav z Valtieřova vyznávám tímto listem.., že ten zápis a list na pargameně, jímžto duostojný u Bože otec a kněz Jan opat i veškeren convent kláštera Zbraslavského x. zapsali jsú i skutečně postúpili Vaňkovi z Mostu a Janovi synu jeho i Anně jeho dceři tvrziště svého a kláštera jich v Neumětelech se dvorem poplužním, s dědinami, s lukami, lesy, potoky, rybníky, haltéři, pastvinami a se všemi a všelikými příslušnostmi k tomu dvoru a tvrzišti z starodávna příslušnými tak v cele a plně, jakož jsou to sami měli a požívali nic ovšem nevymieňujíc, ve 140 kopách grošů dobrých peněz stříbrných rázu Pražského tak a s takovými výměnkami, jakož týž list pod téhož opata a conventu i jiných dobrých lidí podle nich na svědomie pečeťmi visutými plněji to všecko a šíře v sobě zavírá, kterýžto list nadepsaný Vaněk z Mostu, Jan syn a Anna dcera jeho dali jsú slovutným panošem Václavovi a Oldřichovi bratřím z Valtieřova dobré paměti i jich dědicóm a tak i mně jakožto téhož Václava synu a dědici pravému s svú dobrú volí psanú řádně, dal jsem také dobrovolně i mocí tohoto listu s mú plnú a svobodnú dobrú volí i s tú také volí dobrú výš dotčenú Václavovi otci mému a Oldřichovi bratru jeho i mně svědčící dále dávám urozenému panoši Zdenkovi z Koněprus a ve Mtihavě, švagru mému, a urozené také panně Dorotě z Valtieřova, sestře mee a jeho manželce, i jich dědicóm, moc i plné právo jim

nebo jednomu z nich při tom dávaje to všecko, na čež ten list výš dotčený svědčí, jměti, držeti a toho svobodně požívati i s tím se vším i s týmž listem i také s dobrú vůlí nahoře dotčenú, když a což se jim líbí nebo líbiti bude, jakožto s jich vlastním učiniti bez všelikého mého a mých dědicův i jiných všech lidí odporu a překážky. Na potvrzenie i budúcí paměť toho pečeť mú vlastní dal jsem přivěsiti k tomuto listu dobrovolně prosiv urozeného pána p. Pavla z Jentšteyna a z Skal, urozených panoší Václava z Svárova, kuchmistra dvoru krále českého, Jiříka z Přievor a z Jílovky a Herše z Valovic, že jsú také pečeti své dali jim bez škody na svědomie podle mně přivěsiti k tomuto listu. Jenž jest dán léta od naroz. syna Bož. MCCCC osmdesátého pátého ten čtvrtek před 11.000 sv. pannen.

(Perg. Orig. kláštera Zbrasl. nyní v Klement. knih. č. 143. Přepis též v Copiar. Oseckém II. 129. Z hlavní části otistěn v Arch. Č. VIII. 498).

338.

Dům opata Zbraslavského na Hradčanech.

1485(—1493).

Na Hradčanech dům č. 178. 1485. In nostra civitate, famosus Matthaeus Drobil Reg. Mtis cocus familiaris vendit d. Johanni abbati Aulae Regiae 25 florenis ungaricalibus.

1487. Dom. Johannis abbatis Aulae Regiae.

1493. Abbas de Aula Regia vendit d. Johanni de Zdiar, capitaneo in Colonia super Albeam.

(Tomek, Základy místopisu Prahy IV. 150)

339.

Zápis register soudu komorního v rozepři mezi Janem opatem kláštera Zbraslavského a Jindřichem Seletickým; list kláštera (z r. 1418), v němž se zapisují ve dlnhu 100 kop gr., prohlášen za neplatný.

1486, 21. Dec.

(Arch. C. VIII. str. 440—41)

340.

Bulla papeže Innocence VIII., kterou potvrzuje osvobození klášterů řádu Cistercienského od soudů ordinariatních i od všelikých dávek.

1487, 30. Sept. Řím.

Innocencius Episcopus servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Ad Romani pontificis spectat officium, suorum predecessorum

inherendo vestigiis illa, quae per ipsos predecessores laudabiliter et provida ratione pro statu et quiete personarum sub regulari observantia assiduo studio piae vitae vacancium gesta sunt, ut maioris obtineant roboris firmitatem quo sepius fuerint apostolico presidio communita, sui presidii munimine roborare et illa etiam de novo concedere, prout racionabiles causae suadent et id in Domino conspicit salubriter expedire. Sane pro parte dil. filiorum Iohannis Cistercii Cabilon. dioc. aliorumque Cisterc. ordinis monachorum abbatum et conventuum eorundem nobis nuper exhibita petitio continebat, quod licet ipsi eorumque ac dicti ordinis monasteria tam virorum quam mulierum et alia religiosa loca et membra ac monachi, moniales, vasalli, subditi et eis servientes bonaque omnia iam dudum per Romanos pontifices, predecessores nostros, sub ipsorum pontificum et Apost. sedis protectionem recepti et recepta ac sedi predicte immediate subiecta, nec non ab jurisdictione ordinaria exempti et exempta fuerint eisque concessum extiterit, ut ad praesentationem aliquarum collectarum seu subsidiorum aut procurationum et aliarum exactionum, per Sedem Apost. predictam seu eius legatos aut ipsorum authoritate et mandato, seu per locorum ordinarios vel alios pro tempore impositis (sic) non tenerentur, tamen desiderant pro maiori eorum quiete, praemissis receptioni, subiectioni et aliis praedictis etiam nostram approbationem adiici illaque omnia etiam per nos eis de novo concedi. Quare pro parte abbatum et conventuum praedictorum nobis fuit humiliter supplicatum, ut receptioni, exemptioni et subiectioni praedictis ac singulis desuper confectis literis pro illorum subsistentia firmiori roborem nostrae approbationis adiicere ac eos nec non monasteria, loca, membra, monachos, moniales, vasallos, subditos servientes et bona omnia huiusmodi de novo sub Nostra et Sedis predictae protectione suscipere ac ab huiusmodi jurisdictione perpetuo eximere et totaliter liberare aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apost. dignaremur. Nos igitur, qui in singulorum sub regulari observantia piae vitae studio vacantium quiete reficimur, cupientes ut religiosi dicti ordinis, quos prae ceteris propter uberes fructus, quos in militanti ecclesia continue bonis operibus eorum offerunt (?), in visceribus gerimus charitatis, eo liberius divinis beneplacitis insistere possint, quo a sede predicta maiori libertatis privilegio noverint se communitos, huiusmodi supplicationibus inclinati receptionem, exemptionem, subiectionem ac singulas desuper confectas literas cum omnibus et singulis in eis contentis clausulis authoritate Apostolica et ex certa scientia tenore presentis approbamus ac perpetuae inviolabilis firmitatis robur obtinere decernimus, supplentes omnes et singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Nichilominus pro potioris cautele suffragio monasteria, loca, membra, bona omnia praedicta praesentia et futura, abbates et abbatissas, monachos et moniales, vasallos subditos et servientes praefatos nunc et pro tempore existentes auctoritate et sententia praefatis sub b. Petri et Sedis Apost. ac nostra protectione suscipimus ac ab omni jurisdictione superiorum, correptione,

visitatione, dominio et potestate archiepiscoporum, episcoporum et aliorum judicum ordinariorum eorumque vicariorum et officialium quorumcunque, nec non a solutione subsidiorum etiam caritativorum, procurationum, collectarum et aliarum exactionum huiusmodi pro parte imponendarum authoritate et sentencia prefatis perpetuo prorsus eximimus et totaliter liberamus ac Sedi praedictae immediate subiicimus, ita quod archiepiscopi, episcopi, ordinarii judices et officiales praedicti etiam ratione delicti aut contractus, vel res, de qua ageretur, ubicunque committatur delictum, iniatur contractus et res ipsa consistat, nullam in eos aut eorum aliquem aut monasteria, membra et bona praedicta, tamquam prorsus exemptos et exempta, jurisdictionem, correptionem, superioritatem, dominium vel potestatem exercere aut excommunicationis, suspensionis vel interdicti aut quasvis alias sententias, censuras et poenas ecclesiasticas promulgare praesumant aut debeant quoquomodo, nec ipsi sic exempti coram illis aut ipsius Sedis delegatis vel subdelegatis, nisi in literis eis pro parte directis de praesentibus spiritualis specialis specifica et expressa ac de verbo ad verbum mentio fiat, ad judicium evocari aut quovis modo directe et indirecte molestari possint, decernentes omnes processus et singulos, sentencias, censuras et poenas, quos et quas per archiepiscopos, episcopos, ordinarios judices, vicarios et officiales praedictos seu eorum aliquem contra abbates et alios exemptos, nec non monasteria et loca huiusmodi etiam exempta, ut prefertur, haberi vel promulgari, nec non quicquam secus super hiis ab eis et alio quocunque quavis authoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irrita et inania nulliusque roboris vel momenti, non obstante fel. record. Innocencii pp. V. (?) etiam praedecessoris nostri, quae incipit Volentes et allis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, statutis quoque et consuetudinibus monasteriorum et ordinis praedictorum, juramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, nec non omnibus illis quae in singulis praedictis concessum est non obstare (sic), ceterisque gratiis quibuscunque. Verum quia difficile foret, praesentes literas ad singula quaeque loca in quibus expediens fuerit differre, volumus et prefata authoritate decernimus, quod illarum transsumptis manu publici notarii inde rogati subscriptis et sigillo alicuius curiae ecclesiasticae aut in dignitate ecclesiastica constitutae munitis ea prorsus in judicio et extra et alias ubilibet fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, decreti x . . . infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem attentare hoc praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac bb. Petri et Pauli apost. eius se noverit incursurum. Datum Romae apud s. Petrum a. incarn. D. MCCCC octuagesimo septimo tercio Kal. Septembris pontif. nostri anno tertio.

(Přepis v knize »Damascus« kláštera Oseckého pag. 221.)

341.

Petr z Šternberka žádá Hendricha z Švamberka, poněvadž v lesích opata Zbraslavského, od něhož sobě byl lov zjednal, ničeho uloviti nemůže, aby mu bylo dovoleno v lesích okolo Hřiměždic pro kratochvíl pohoniti a aby úředníkům svým v té věci dopsal.

1491, 10. Jul. Na Lštění.

(Arch. Č. XV. str. 52. č. 108.)

342.

Opat Zbraslavský dosvědčuje, že část peněz, od mistra Stanislava z Velvar příbuznému jeho Martinovi, mnichovi Zbraslavskému, odkázaná, témuž od vykonavatelů posledního pořízení téhož mistra byla zaplacena.

1492, 10. Ianuar.

(Orig. archivu kapitoly Pražské XXXVII. 33.)

343.

Havel mlynář v Radotíně prodal svůj mlýn tudíž ve vsi Radotíně mlynáři Václavu Vrkúčkovi.

1494, 12. Augusti.

Já Havel mlynář, syn Lazara též také mlynáře, vyznávám x., že ten list na pargameně s visutými pečeťmi, kterýmžto opatrný Zirotha z Radotína seděním tudiež prodal mlýn svůj vlastní tudiež v Radotíně ve vsi ležící se dvěma koloma mlýnskýma s jezem a se všemi jeho příslušnostmi opatrnému také Lazarovi mlynáři, mne Havla nadepsaného otci, ženě jeho i také dětem atd. (v: 1478, 30. Oct.), kterýžto také list já nadepsaný Havel od svrchupsaného Lazara, otce mého milého, na ten mlýn s jeho dobrú vůlí psanú za svůj díl otcovský řádně maje, prodal jsem také týž mlýn i mocí tohoto listu prodávám opatrnému Václavovi Vrkučkovi také mlynáři i jeho dědicóm za jistú sumu také grošův, mně již od něho úplně a docela zaplacenú groši hotovými. A ten list od často psaného Zirothy na týž mlýn svědčící i také tu dobrú vůli, mně od výš jmenovaného Lazara otce mého za můj díl otcovský vzníci(?), dal jsem dobrovolně i mocí tohoto listu s mú plnú a svobodnú dobrú vůlí dávám již jmenovanému Václavovi Vrkučkovi i jeho dědicóm moc i plné právo jím . . . dávaje etc. . . . Na potvrzení i budoucí paměť toho pečeť mú vlastní dal jsem přivěsiti k tomuto listu dobrovolně, prosiv opatrných mistrův starších téhož řemesla mlynářského, obyvatelův Starého města Pražského, že jsou také pečeť jich mlynářskú dali jim bez škody na svědomí podle mne přivěsiti k témužto listu. Jenž jest dán léta od nar. syna Bož. MCCCC devadesátého čtvrtého ten úterý po sv. Tiburcí.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 131—132.)

344.

Král dává Janovi opatovi Zbrasl. svobodu horní (fristunk).

1499, 1. Febr.

(Arch. Č. VI. str. 576, XVIII. str. 127—28.)

345.

Ambrožovi Mulferovi z Minic, písaři kanceláře král., dána výplata za půl vsi v Řevnici a půl v Radotíně kláštera Zbraslavského.

1499, 3. Febr.

(Arch. Č. VI. str. 575, XVIII. str. 124.)

346.

Král povoluje mlynáři opata Zbraslavského, aby kupoval hadry a papír z nich dělal.

1499, 24. Maii.

(Arch. Č. XVIII. str. 135.)

347.

List Krále Vladislava, jímž Jindřichovi z Hradce, nejvyššímu komorníku král. Česk., svolení dává, aby vsi kláštera Zbraslavského a ves Uherce kláštera sv. Prokopa ve dluzích zastavené vyplatiti a sám držeti mohl.

1501, 6. April, Budín.

(Z orig. archivu Jindř.-hradeckého otišt. v Arch. Česk. X. str. 413. č. 197.

348.

Zpráva o náhlém úmrtí opata Zbraslavského Jana; dále se o něm praví: »Ten opat byl velmi hodokvasný a ctižádostivý, byl laskav na některé Pražany a na všecky sousedy, když se jen kdy který k němu zahodil, hned mu kollací učinil, též také literáty, kdyžkoli k němu na procházku přišli, všecky uctil. Ježto takového opata mezi sty nenajde tak štědrého a veselého, aby se se všemi srovnal jako on, pro každého, zač žádán byl, ochotně splnil a učinil.«

1502.

(Staří Letopisové Čeští str. 261—262.)

349.

Mlýn ve Vraném prodán klášteru Zbraslavskému.

1503, 3. Maii.

My Dorotha vdova po nebožci Kelhaurovi kupci zůstalá a Jakub Strnad měštěnín Starého města Pražského, někdy zeť její, vyznáváme tímto listem x., že jakož s dobrým naším rozmyslem prodali sme ctihodnému knězi opatovi a conventu kláštera Zbraslavského, nynějším i budúcím, mlýn náš dědičný na Vraném ležící se dnem a se vším jeho příslušenstvím od starodávna za jistú sumu grošův nám od týchž opata a conventu úplné a docela zaplacenú groši hotovými, protož již jmenovaného opata a convent svým, dědicóv a budúcích svých jmenem z tee vší sumy nám za předepsaný mlýn x. splněné a zaplacené a námi přijaté mocí tohoto listu ... kvitujem, prázdny a svobodny činíme i ovšem konečně a věčně propúštíme, sobě na tom mlýnu a jeho příslušnostech práva ani kteraké vlastnosti nepozůstavujíce ižádné, slibujíce při tom dobrú naší vierú beze lsti sami za sebe i za své dědice a budoucí, že na ten mlýn ... táhnouti se nemáme. ani jeho nařékati obyčejem vymyšleným ižádným po všecky časy budoucí a věčné. Na potvrzení ... my nadepsaní Dorotha a Jakub Strnad pečetí svých nemajíce prosili jsme uroz. vládyk Bavora z Czietolibie, Buriana Haléře z Volšan a slovutného Jiříka mladého Rambúzka z Prahy, že jsou pečeti své dalí jim bez škody na svědomí přivěsiti k tomuto listu. Jenž jest dán léta od naroz. syna Bož. MCCCCC třetího v tu středu den nalezení sv. Kříže.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 133—134.)

350.

*Král Vladislav — odvolávaje se na list krále Jiřího v příčině zápisu tvrze a vsi Neumětel, náležející klášteru Zbrasl. — potvrzuje jiný list téhož kláštera, v němž Jan opat a konvent zapisují jednu kopu platu na některých listech v Neumětelích, kterou sobě pozůstavili, ve 30 zl. uhersk. Štěpánovi Vamberskému a Anně z Němčic, manželce a Janovi synu jeho.**)

1504, 18. Ian. Budín.

(Arch. Č. VIII. str. 535, č. 197. Listina Klement. knih. Srovn. list 1460, 6. Oct.)

---

*) Xenia Bernardina II., I. str. 202. mezi rukopisy kláštera v Heiligenkreuz uvádějí: Iohannis de Praga ord. Cisterc. monasterii Aulae Reg. varia notata a sice: seznam klášterů cist. psaný od něho r. 1503, jiné zprávy o řádu psané r. 1504, seznam milostí udělených řádu cist. a j.

351.

Ve válce proti Šlikům (»vojna Loketská«) dle popisu lidí branných a vozův měl opat Zbraslavský »vypraviti 13 pěších a vuoz.«

1505.

(Arch. Č. VI. str. 319.)

352.

Příspěvky ve prospěch řádu cisterc. má přijímati opat Zbraslavský.

1508, 23. Nov.

Frater Martinus sac. theologiae professor, abbas Veteris Cellae, domini Cisterciensis et totius capituli generalis per Bohemiam, Moraviam x. commissarius et contribucionum collector, omnibus abbatibus ord. Cisterc. in Bohemia et Moravia constitutis mandat, ut contribuciones consuetas, pro conservatione reipublicae sacri ordinis Cisterc. institutas magnopereque necessarias, d. abbati Aulae Regiae usque ad f. s. Anthonii prox. dare et transmittere procurent, qui cuilibet eorum quiettancias sufficientes faciet ac porriget. (Ex nostro monasterio supradicto 23. Nov. 1508.)

(Kniha v arch. farním v Plasích, přepis v arch. zemském.)

353.

Klášter Zbraslavský dal dvě truhlice s privilegiemi a klenoty klášterními v opatrování (k věrné ruce) administratorovi arcibiskupství Pražského, kteréžto truhlice k žádosti opatově klášteru měly býti navráceny.

1517, 6. Mart. Zbraslav.

Venceslaus abbas Aulae Regiae d. Iohanni Zak administratori ecclesie Prag. totoque capitulo notum facit ... »nos ante certos annos racione et nomine depositi Rev. d. Iohanni Zak administratori et dd. capitularibus... duas cistas, in quibus privilegia ac jocalia nostri monasterii includuntur, ad fideles manus tradidimus, et modo ob necessitatem specialem ac pregnantem nostri monasterii mencionatarum rerum indigemus, quamvis in propria persona adesse nequimus, tamen venerab. d. Ioanni decano Karlsteinensi et sibi adiuncto fr. Ioanni sacerdoti et monacho, filio nobis in Chr. dilecto, capellano nostro, commisimus. iam fatas res et cistas ... recipere et ordinare, ut ad nos in monasterium nostrum reducantur ... Datum ex edibus nostri cenobii a. sesquimilesimo decimo septimo die VI. Martii.

(Sigillum appressum.) Fr. Venceslaus abbas Aulae Regiae.

(Orig. v archivu kapitoly Pražské XLII. 12. b. c.)

354.

Opat a konvent kláštera Zbraslavského stvrzují, že jim truhlice s privilegiemi a klenoty klášterními byly vráceny.

1517, 14. Mart.

Wenceslaus abbas, Ioannes prior, Martinus subprior, Blasius cantor, Steffanus custos totusque conventus cenobii Aule Regie . . profitemur etc. (jako nahoře). Quas citas et que privilegia et jocalia denuo per Ioannem decanum Karlstein. fratremque Ioannem Rupertum de Curia capellanum nostrum, nunccios nostros, sanas et integras, seratas denique et signatas recepimus. Quapropter Rev. d. Ioannem Zak administratorem et dd. de capitulo a nostra impeticione . . . liberos et quietos fore decernimus in futurum. Sigilla abbatis et conventus appensa. Datum in mon. Aule Regie XIV. Martii a. 1517.

(Orig. v archivu kapitoly Pražské XLII. 12. b. c.)

355.

Inventář kláštera Zbraslavského, nově zvolenému opatovi Janovi odevzdaný.

1522, 5. Februar. Zbraslav.

In nomine x. Anno D. MCCCCC vicesimo secundo die s. Agathe virginis ac martyris factum est hoc presens inventarium post resignacionem Rev. in Chr. p. ac d. Wenczeslai quondam abbatis in Aula Regia, presentibus ibidem Rev. in Chr. patribus ac dd. d. Georgio abbate in Sedlicz, immediato visitatore monasterii eiusdem, ac d. Ambrosio abbate Sarensi, et novo abbati ibidem d. Iohanni presentatum.

Inprimis duodecim fratres, decem sacerdotes et duo diacones, quorum per ordinem hec sunt nomina: Fratres Iohannes prior, Thomas procurator ecclesie in Neumetel, Martinus supprior, Dominicus capellanus, Stephanus sacristanus, Iohannes tercius, Valentinus cantor, Egidius, Wenczeslaus, Anthonius succentor, Iohannes quartus, Iacobus et Rev. in Chr. p. et d. Wenczeslaus, immediatus resignatus abbas ibidem decimus tercius.

Sequuntur ornamenta et res ecclesie. Primo calices XV, ornamenta deaurata duo, de axamito casulas cum albis, humeralibus, stolis, manicis ac cingulis sex, ornamenta communia et pro usu quotidiano cum singulis ad sacerdotem requisitis numero quindecim, dalmaticarum tria paria et non ultra, mitre pontificales tres, pastorales baculi tres, annuli V, cirothecarum paria quatuor, cappe corales tres sericee de axamito et opere polimito, capsa pro corporali una gemmis et argento ornata, et aliarum XV cum corporalibus communes, pectoralia quinque, crux argentea deaurata cum particula crucis Christi, monstrancia argentea deaurata una, item monstrancia continens de brachiis s. Ursule et Cordule, imago ducis

habens pollicem s. Wenczeslai in manibus, tabula continens de peplo b. virginis Marie, parva imago preferens imaginem episcopi, crux parva aurea cum pede argenteo deaurato plures continens reliquias, corona parva aurea continens spinam de corona domini. Item manus argentea deaurata continens de brachio s. Adalberti, manus lignea deaurata continens de brachio s. Mauricii, cupree monstrancie due continentes plures reliquias. Altaria portatilia quatuor, antependium unum margaritis ornatum cum pulchris imaginibus opere polimito, antependia communia decem cum pallis, candelabrorum de auricalco paria octo, duas ampullas argenteas. Libri ecclesie viginti tres, libri conventuales centum nonaginta quinque.

Item nunc sequuntur res domestice et primo in abbacia: Scutelle stannee maiores, minores et mediocres numero 24, scissoria seu patene stannee pro tribus mensibus, coclearia deargentata numero duodecim, canthari magni et parvi triginta, pelves de auricalco tres, canthari item de auricalco fusiles duo, poculum ereum deauratum unum, tapetie diversi coloris quatuor cum mensis tribus et vitris ad vina fundenda magnis et parvis nonnullis.

Item in cellerarii officio hec continentur: baliste septem, tormenta seu rucznice quatuor, plumacie in abbacia et celleraria pro hospitibus ad sex lectistrata sufficientes, equi viginti octo, equi pastuales viginti duo, boves viginti tres, ovium octo sexagene minus quatuor, currus cum omnibus correquisitis quinque, aratra similiter quinque.

Item in curia Lahowicz sequencia hec continentur: Item caseorum novem decem indifferenter parvorum, magnorum, porcorum sexagena una, gallinarum similiter una sexagena, aucarum XII, anates IV, iumentorum maiorum quinquaginta novem, vitulorum annalium novem, vitulorum minorum quindecim, caprarum sedecim, equi quinque, eque sex, pulli quinque, avene tritulate altera dimidia sexagena modiorum, pisorum modii decem absque illis, que sunt tritulanda, una olla butiri, olle eree tres, curri tres, rote tres, branie due.

Item in curia Peliniek sunt subsignata: iumenta maiora quadraginta sex, annales vituli quinque, minores tres, sues viginti octo, eque quinque, auce octo, galline altera media sexagena, butiri olle VI, veteres casei septuaginta septem, noviores novem, avene tritulate tercia media sexagena modiorum, canapi modii quindecim, currus duo, rastrum unum, cathena una.

Hec est substancia monasterii communiter conscripta absque hiis, que pro quottidiano usu habentur, et absque frumentis in horreo monasterii adhuc tritulandis, atque ob maiorem cautelam sigillo Rev. in Chr. patris d. Georgii abbatis in Sedlicz visitatoris est hoc inventarium munitum et novo abbati d. Iohanni presentatum. Actum ut supra.

Pečeť opata Sedleckého, dobře zachovalá. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 894.)

356.

Král Ludvík potvrzuje nově zvoleného opata kláštera Zbraslavského Jana.

1522, 9. Martii. Brno.

My Ludvík z boží milosti Uherský, Český . . . král x. oznamujem tímto listem všem, že jest na nás vzneseno, kterak všecek conventh kláštera Zbraslavského vedle řádu a obyčeje volili sobě za správce a opata téhož kláštera a zboží velebného kněze Jana, nábožného věrného našeho milého. I prošeni jsme, abychom k tomu volení povoliti a toho milostivě potvrditi ráčili. Kdež my k takové slušné žádosti jsúc nakloněni a také znajíc při tom téhož kněze Jana hodnosti, s dobrým rozmyslem a naším jistým vědomím i rad našich mocí královskú v Čechách svolili jsme k tomu a tiemto listem svolujeme témuž klášteru a conventhu téhož kněze Jana za správce a opata dávajíce a tiemto listem potvrzujíce, tak aby on klášter ten a zboží v duochodech i jiných věcech k lepšímu řiedil a spravoval, jakž nejlépe rozuměti bude opatroval, conventhu svému žádných výstupkův, kteříž by proti řehole a zákonu jich byly, nedopouštěl ani trpěl, tak aby oni v řádu stojíc tudy tiem větší služba ke cti a k chvále Pánu Bohu dieti se mohla, a týž klášter v svých požitcích a duochodech rostl a se opravoval, přikazujíc všem poddaným našim královstvie Českého a zvláště také conventhu téhož kláštera Zbraslavského nynějším i budúcím . . , abyšte nahoře psaného kněze Jana řádně voleného a námi na to opatství stvrzeného za pravého a dokonalého opata jměli, drželi a jemu v tom žádných překážek nečinili pod milostí a pokutú naší královskú. Témuž na svědomí pečeť naši královskú rozkázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Dán v Brně první neděli postní jenž slove Invocavit léta x. MCCCCC dvaadvacátého, království pak našich Uhersk. Českého x. šestého

Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis. v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 138—139.)

357.

Královna Marie béře klášter Zbraslavský ve svou zvláštní ochranu.

1522, 4. Iunii. Praha.

Nos Maria d. gr. regina Hungarie et Boemie x. memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit universis, quod nos tum ad instantem supplicacionem certorum fidelium nostrorum nobis propterea factam tum vero ex sincero affectu et singulari devocione nostra, quam erga divam dei genitricem virg. Mariam, sub cuius nomine monasterium Aule Regie ord. Cisterc. fundatum esse dicitur, gerimus et habemus, volentes scilicet, ut universi abbates et fratres in eodem monasterio pro tempore degentes, presentes videlicet et futuri, commodius et quietius deo altissimo inservire possint, eosdem simul cum predicto monasterio nec non

universis juribus, possessionibus rebusque et bonis ipsorum mobilibus et immobilibus de consensu et beneplacita voluntate Sereniss. d. Ludovici regis, mariti nostri charissimi, cuius utputa tutele et proteccioni antea suberant, in nostram reginalem recepimus et assumpsimus proteccionem tutelamque et patrocinium speciale immo recipimus et assumimus. Harum nostrarum quibus sigillum nostrum appensum est vigore et testimonio literarum mediant. Datum in arce Prag. feria quarta inter octavas Ascensionis domini a. MCCCCC vigesimo secundo.

Maria Regina m. p.

Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar. kláštera Oseckého II. díl pag. 140.)

358.

Jan opat, Dominik převor, Martin podpřevor, Štěpán kustos, Valentin kantor, Jakub klíčník i všechen konvent kláštera Zbraslavského vysazují mlýn na řece Mži v Dolejších Černošicích Vitákovi mlynáři, manželce i dědicům jeho právem purkrechtním s úrokem 1 kopy gr. miš. klášteru i s jinými podmínkami.

1523, 4. Oct.

(Arch. Č. VIII. str. 562. čís 236. — Listina Klement. knih.)

359.

Berně z duchovenství, králi Ferdinandovi při korunování dána. Z lidí kláštera Zbraslavského dáno 17 kop 27 gr. 2 d.

1527.

(Sněmy České I. str. 230.)

360.

Klášter Zbraslavský zapisuje Novoměstským ve dluhu 1700 kop gr., které od nich přijal a králi zapůjčil, Neumětely a jiné vsi klášterní.

1534, 22. Maii.

V kvaternu větším zápisném léta 1534 v pátek před sv. Urbanem.

Kněz Jan opat kláštera Zbraslavského . . kněz Jan kustoss jmajíce list mocný od kněze Antonína převora, od kn. Valentina kantora, od kněze Jakuba klíčníka i ode všeho konventu téhož kláštera Zbraslavského . ., přiznali se před úředníky Pražskými, že jsú dlužni sedmnácte set kop gr. Pr. dluhu pravého a spravedlivého králi J. M. v diek půjčeného purgmistru a raddě i vší obci Nového města Praž. nynějším i budúcím, zaplatiti jmají od sv. Jiří nyní minulého ve dvú letech pořád zběhlých, neb dvě neděle potom bez dalšieho prodlévání. Pakli by nedali a nezaplatili, tehdy oni purgmistr a radda x. s jedním komorníkem Pražským budú se moci uvá-

zati anebo mocí svú a s pomocí čížkoliv v dědiny jich, v Neumětely ves a v Radotín ves, Řeporyje ves, v Chuchel větší i menší, Černošice hoř. i dolejší, vesnice celé a v dvory kmetcí s platem, v Lethy ves a v dvory kmetcí s platem což tu jmají, v Záběhlice ves a v dvory kmetcí s platem, s dědinami, lukami, lesy, potoky, rybníky, robotami, kůrmi, vajci, ospy i se vší zvolí, což k tomu přísluší, s plným panstvím, v to ve vše což tu jmají, a ty budú moci držeti a jich užívati dotud, dokudž by jim purgmistru a raddě i vší obci nadepsaného Nového města Praž. nynějším a budoucím suma svrchupsaná těch 1700 kop gr. zase dána a zaplacena nebyla i se všemi škodami a náklady proto kterakkoli vzatými. A kdyby dána a zaplacena byla, mají zápis tento zase z desk propustiti bez odpornosti s takovú výminkú, jestliže by nadepsaní purgmistr a rada i všecka obec Nového města Praž. z nadepsaných dědin od kohožkoli a právem jakýmkoli vyvedeni byli buď na všem nebo na díle, že se budú moci v jiné dědiny jich nadepsaného . . kláštera Zbraslavského . . . uvázati, kteréž jmají anebo míti budú. A ty též budú moci držeti a jich užívati dotud, dokudž by jim Novoměstským svrchupsaná suma . . zaplacena nebyla i se všemi škodami . . . A kdyby dána a zaplacena byla, jmají zápis tento zase z desk propustiti . . . Kterémužto ve dsky kladení a tohoto zápisu učinění najjasn. kníže a p. Ferdinand Římský x. král . . ráčil dáti své povolení. Posel na to byl jest od J. M. Král. ke dskám zemským Jindřich Berka z Dubé a na Dřevenicích král. Česk. haytman z pánuov jsa k tomu od J. M. Kr. zvláště vyslaný. Stalo se jakož se svrchu píše.

Tento vejpis dán jest z desk z. z rozkázání uroz. pána p. Jaroslava z Sselnberka a z Kosti, nejv. komorníka král. Česk., pod pečeťmi Buryana Medka z Waldeku místokomorníka a p. Jana z Písnice místopísaře král. Česk. léta 1534 v pátek před sv. Urbanem.

(Zápis v knize m. Prahy čís 331. fol. 131.)

361.

Král Ferdinand zastavil ve dluhu 1700 kop gr. č. Novoměstským některé vesnice kláštera Zbraslavského, i slibuje klášteru plnou náhradu.

1534, 24. Maii.

My Ferdinand z b. m. Římský, Uherský, Český x. král etc. oznamujem tímto listem všem, jakož jsou nám poctiví purkmistr a konšelé Nového města našeho Pražského, věrní naši milí, na žádost a ku potřebě naší sumu peněz jmenovitě tisíc kop gr. č. půjčili a pět set kop gr. č., které jsme jim prvé dlužni býti ráčili, ouroku do dvú let z svrchu psaných tisíc kop gr. č. dvě stě kop gr. č. jsme jim též připsati a přiraziti ráčili, kteréžto sumy svrchupsané v jednu sumu učiní sedmnácte set kop gr. č. Kdež pak my znajíc slušné býti, aby nadepsaní purkmistr a konšelé svým jisti býti mohli a toho žádné škody nejměli, dožádati jsme se ráčili velebných a náb.

kněze Jana opata kláštera Zbraslavského x. i všeho konventu téhož kláštera Zbraslavského, naše milee, že jsú za nás za takovú sumu nadepsanú 1700 kop gr. č. slíbili a na některé vesnice své pod uvázáním komorníkem zápis dskami na se učinili tak a na ten spůsob, jestliže by nadepsaným purkmistru a konšeluom Nového města Pražského od tohoto sv. Jiří nyní jminulého ve dvú letech pořád zběhlých aneb dvě neděle potom od nás, dědicův neb budúcích našich, králův Českých, suma jich nadepsaná dána a zúplna zaplacena nebyla, aby se jim opatu nadepsanému kláštera Zbraslavského a tomu konventu téhož kláštera s komorníkem pražským v ty vesnice jejich, pokudž v témž zápisu, který na se dskami udělali, jmenovány jsou a týž zápis šíře to všecko v sobě zavírá a ukazuje, uvázati mohli. I znajíc za slušné býti, aby častopsaný opat Zbraslavský a všecek konvent téhož kláštera v tej věci od nás opatřeni byli, tak aby toho ujištění a zápisu žádné škody nejměli, jim jsme přiřekli a tímto listem naším za se, dědice a budúcí naše, krále české, přiřiekáme, že oni z téhož ujištění a zápisu svého dskami učiněného beze vší škody své vyvazeni býti mají. A pakli by toho jakú škodu, buďto že by za nás takovú sumu svrchupsanú nadepsaným purgmistru a konšelóm N. m. Pr. dáti museli, aneb že by se jim v vesnice jich podle zápisu komorníkem uvázali aneb jinak jakžkoli pro naše neplnění jaké škody vzali, že jim to všecko, což by oni podle zápisu dskami na se učiněného za nás dali, i s škodami, kteréžby proto vzali a hodnověrně pokázali, dáti a navrátiti ráčíme a povinni budem. A poněvadž se nadepsaný opat Zbraslavský s konventem svým v té věci k nám povolně a poslušně ukázali a zachovali, jim jsme z vlastní milosti naší královské přiřekli a tímto listem naším přiřiekáme, že jich z toho beze vší škody jejich vyvaditi ráčíme a povinni budem. A také jim i to přiřiekati ráčíme, že jich v tom času, pokudž bychom jich vyvaditi neráčili, obtěžovati buď zástavú neb jinak neráčíme a nemáme. Tomu na svědomí sekret náš královský k listu tomuto jsme přivěsiti rozkázali. Dán na hradě našem Pražském v pondělí po sv. Trojici léta od nar. syna Bož. MCCCCC třicátého čtvrtého a království našich Římského čtvrtého a jiných osmého.

Ferdinand m p.

Ad mandatum d. regis Boh. proprium
F. Griesbegkh m. p.

Pečeť schází. — (Orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih čís. 260; přepis v kopiáři Oseckém II. díl pag. 143—145.)

362.

Opat Sedlecký podává zprávu o volbě nového opata Zbraslavského.

1536, 17. Februar. (Zbraslav.)

In nomine d. n. Iesu Christi Amen. Nos Fr. Georgius d. mis. abbas monasterii b. dei genitricis virg. Marie in Sedlicz Cisterc. ord. Prag. dioc. ad noticiam deducimus per presentes universorum, ad quos pervenerint,

quod accessimus personaliter monasterium Aule Regie, ordinaria auctoritate immediate nobis subiectum, per mortem d. Iohannis pie mem. proprio patre abbate orbatum, evocati a venerab. patre Valentino priore domus istius ac toto conventu, ut institueremus eis abbatem et patrem spiritualem. Anno igitur Domini 1536, 14. Kal. Marcii, assistente nobis Rev. in Chr. patre et d. Bohuslao abbate in Plas, accinximus se ad instituendum prefato monasterio patrem abbatem et processimus modo, qui infra scribetur. Imprimis intrando capitulum conventu capitulariter congregato legere jussimus capitula regule s. Benedicti de eligendo abbate et qualis debeat esse abbas, decretumque concilii Basiliensis. Demum vocatis priore et cellerario in medium precepimus, ut de electoribus convenirent. Sed quia erat paucitas fratrum, assignaverunt omnes, qui erant quinque, Valentinus prior, Egidius custos, Anthonius cantor, Iacobus cellerarius, Ioachim junior, quibus ante nos statutis iniunximus in virtute salutaris obediencie ac sub interminacione districti divini examinis, ut seclusa omni inordinata affeccione solum deum pre oculis habentes illum eligerent in abbatem, quem viderent in spiritualibus et temporalibus utiliorem. Accepto super hoc ab eis juramento consueto celebrataque missa de spiritu sancto, ac eis ad hunc premissa sacramentali confessione communicantibus, habitoque de abbatis eleccione coram eis apposito ac succincto sermone in capitulo, iussimus demum eos ire ad longam veniam pro spiritus sancti imploracione ante maius altare. Nobis una cum Rev. patre assessore prefato ad excipiendum vota singulorum seorsim residentibus, qui vota sua per modum scrutinii direxerunt in religiosum et devotum fr. Iacobum cellerarium, professum loci, atque eum in abbatem rite et canonice elegerunt, virum etatis legitime, doctum, religionis ac fratrum amatorem. Quo taliter electo ac ut nominaretur a priore postulato, nominatum consentientemque cum hymno Te Deum laudamus in ecclesiam introduximus, instalavimus, receptoque ab eodem juramento iuxta benedictinam predictam eleccionem approbavimus et ratificavimus auctoritate Dei omnipotentis, virginis Marie ac sacri ordinis nostri ipsumque in possessionem realem pacificam regiminis predicti monasterii introduximus per presentacionem sigilli et clavium, conferentes sibi nichilominus curam animarum per tradicionem regule. Moxque omnes fratres professionem suam eidem fecerunt. Demum introducentes eum in abbaciam intronisavimus, officiales cum presentacione clavium ac imprecacione salutis sua officia eidem resignaverunt ac ab eo ipsa iterum regenda acceperunt cum tota familia ipsum pro vero abbate recognoscentes. In quorum omnium testimonium evidens sigillum nostrum abbatiale una cum sigillo Rev. patris d. Bohuslai abbatis in Placz assessoris nostri una cum sigillo conventus mon. Aule Regie presentibus duximus appendendum. Datum et actum anno x. quibus supra.

Pečeti utrhány. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar privil Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag 146—147.)

363.

Potvrzení volby nového opata Zbraslavského.

1536, 1. Mart. Vet. Cella.

Universis et singulis presentes literas inspecturis nos fr. Paulus, monasterii Veteris Celle abbas ac Rev. domini Cistercii ac tocius capituli generalis per regnum Boemie ac ducatum Saxonie x. commissarius, notum facimus, quod diligenter vidimus et examinavimus decretum eleccionis et promocionis venerab. nobis in Chr. dilecti d. Iacobi ad dignitatem abbatialem monasterii Aule Regie instituti, cui presentes annectendo dictam eleccionem, promocionem et installacionem ipsius nec non universa in eisdem literis contenta tamquam iusta et racionabilia ac statutis sacri ordinis nostri conformia auctoritate nostra commissaria tenore presencium laudamus, approbamus et confirmamus, omnes eius defectus, si qui fuerint, ex certa sciencia supplentes, inhibendo omnibus et singulis regularibus personis, cuiuscunqe gradus et dignitatis existant, sub pena excommunicacionis late sententie, ne prefatum d. Iacobum super pacifica monasterii sui possessione perturbare aut molestare presumant. In quorum omnium fidem et robur sigillum nostrum abbatiale subappendimus. Datum in monasterio nostro Veteris Celle prima die Martii a. D. MCCCCC tricesimo sexto.

Pečeť schází. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni; přepis v Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 148.)

364.

Klášter Zbraslavský zapisuje Novoměstským ve dluhu 1800 kop gr., které od nich přijal a králi půjčil, Neumětely a jiné vsi klášterní.

1536, 3. Iulii.

V kvaternu větším zápisném léta 1536 v pondělí před sv. Prokopem.

Kněz Jakub opat kláštera Zbraslavského . . a kněz Antonín kantor majíce list mocný od kněze Valentina převora, kn. Jilka kustoše i všeho konventu téhož kláštera . . přiznali se před úředníky Pražskými, že jsou dlužni osmnácte set kop gr. pr. dluhu pravého a spravedlivého a Král. Milosti v diek puojčeného purgmistru a raddě i vší obci Nového města Pražského, zaplatiti mají na sv. Jiří najprv příštího anebo ve dvú nedělí potom atd. . . (V ostatním souhlasí se zápisem dd. 1534, 22. Maii.)

Poslové na to jsou byli od J. M. Kr. ke dskám zemským Jindřich Berka z Dubé . ., najvyšší sudí král. Česk. z pánuov, a Jiřík Gersstorf z Gersstorfu hejtman hradu Pražského z vládyk . .

Tento vajpis dán jest z desk z. z rozkázání uroz. pána p. Jindřicha Berky z Dubé . . najv. sudího král. Česk. pod pečeťmi Buriana Medka z Waldeku místokomorníka . . a Jana s Písnice místopísaře král. Česk. léta 1536 v pátek po sv. Bartoloměji.

(Zápis v knize města Prahy č. 331, fol. 132.)

365

Král Ferdinand potvrzuje privilegia kláštera Zbraslavského.

1537, 5. Maii. Praha.

Ferdinandus x. ad perpetuam rei memoriam. Notum facimus tenore presencium universis, quod accedens presenciam nostram relig. Iacobus abbas Aule Regie, devotus fidelis nobis dilectus, nomine suo ac totius illius conventus nobis humiliter supplicavit, quatenus omnes et singulas literas, gracias . . et iura universa, datas et concessas eidem monasterio a divis predecessoribus nostris, regibus Bohemie, Wenceslao x. . . et Georgio . . innovare, approbare et confirmare dignaremur. Nos itaque condignis eorum precibus moti volentesque, ut per nostram graciam cultus divinus (cui nos plurimum afficimur) nedum conservari verum eciam crescere et augmentari posset, igitur non per errorem . . sed animo deliberato . . . procerum accedente consilio . . omnes et singulas literas, gracias . . . innovamus et confirmamus . . . in omnibus punctis . . ac si hisce literis nostris de verbo ad verbum omnium tenores inserti et comprehensi essent, habere volentes pro expressis, decernentes ac presenti nostro regio edicto firmissime constituentes, ut prenominatus abbas cum conventu suo amodo et deinceps futurisque perpetuis temporibus omnibus et singulis literis, graciis . . ipsis a predecessoribus nostris concessis in omnibus et per omnia et absque impedimento fruantur et gaudeant. Precipimus itaque omnibus subditis . . quatenus abbatem et conventum in eorum bonis et libertatibus quovis modo non impediant nec cuipiam impedire admittant . . . In quorum testimonium x. Datum in arce nostra Prag. V. die m. Maii a. D. MCCCCC trigesimo septimo regnorum x.

Ferdinandus
Ioannes de Rabenstein
S. Regni Boh. Cancellarius.

J. Ziabka.

(Vidimus privileg. Aulae Reg. v arch. Musea Česk. čís. 27.)

366.

Smlouva mezi klášterem Zbraslavským a Oldřichem z Prostiboře i měšťanem Pražským Duchkem o ves Neumětely.

1539, 9. Maii.

V kvaternu památném černém D. XX. léta XLII. v pátek před sv. Řehořem.

Kněz Jakub opat kláštera Zbraslavského i všecken konvent téhož kláštera s jedné a Voldřich z Prostiboře na Lochovicích a Duchek chmelíř z Semechova, měštěnín Starého Města Pražského, z strany druhé přiznali se před úředníky Pražskými, že jsou takovouto smlouvu učinili, kteráž slovo od slova takto napsána stojí. Léta božího 1539 v pátek po sv. Stanislavu námi knězem Václavem z Hradešína mistrem x. a Janem z Strojetic a na Řesanicích jakožto prostředky od stran vyžádanými stala se smlúva celá a dokonalá s povolením nejjasn. knížete a pána pana Ferdinanda Římského, Uherského a Českého krále x. mezi veleb. knězem Jakubem opatem kláštera Zbrasl. i vším konventem téhož kláštera s jednee a urozeným vladykou p. Voldřichem z Prostiboře a na Lochovicích a slovutným panem Duchkem, chmeléřem z Semechova; měštěnínem v Starém městě Pražském u lilium, z strany druhé a to taková, že svrchu psaný kněz Jakub opat i všecek konvent jmenovaného kláštera Zbrasl. zastavili jsú a touto smlouvou zastavují dotčeným panu Voldřichovi a panu Duchkovi, oběma spolu neb jednomu z nich, a jich dědicuom ves téhož kláštera řečenú Neumětely se všemi lidmi osedlými i neosedlými, s platy stálými i běžnými, s robotami, s kůrmi i se všemi dědinami vornými i neornými, s lesy a zvláště s lesem na Baštiních řečeným Wochoz, s háji, s luhy, s lukami, s potoky, s krčmú, s podacím kostelním tu v Neumětelích, se vší zvolí a plným panstvím, nic ovšem nevymieňujíc, což k té vsi Neuměteluom náleží, v těch všech vsích a hranicích, v nichžto dědictví záleží, a to v osmi stech kopách grošů českých týmž knězi Jakubovi a všemu konventu x. zouplna puojčených, na takový však spuosob, že to dědictví jich klášterské mají nadepsaní pan Voldřich a pan Duchek oba spolu neb [jeden] z nich i dědici jich držeti a jeho užívati beze vší vejplaty od téhož kláštera až do devíti let od učinění této smlouvy pořád zběhlých, po vyjití pak těch deviti let chtěl-li by to on kněz Jakub opat x. neb budoucí zase od svrchupsaných pana Voldřicha a pana Duchka x. anebo od jejich dědicuov a budoucích k svému vlastnímu držení vyplatiti, to budou moci učiniti a jinak nic, a mají dáti po vyjití týchž devíti let jim oběma spolu neb jednomu z nich nebo dědicuom a budoucím jich rok napřed věděti, že to dědictví své od nich vyplatiti chtí. A oni zase tolikéž, nechtělili by déle po vyjití těch devíti let teež vsi s jejím příslušenstvím držeti, budú moci učiniti, a oba spolu neb jeden z nich a dědicové a budoucí jich teež dáti jim opatu a konventu nynějším i budoucím rok napřed k vejplatě věděti. A přijmouce sumu svou nadepsaných 800 kop gr. č. a úroky a jiné platy při témž

času té vejplaty přišlé buď svatojiřské neb svatohavelské vyberouce, mají ihned a budou povinni teež vsi Neumětel i s lidmi x. zase k témuž klášteru postúpiti beze vší odpornosti. Než jestližeby oni kněz opat a konvent x. majíc sobě taký rok napřed věděti dáno, anebo sami také dadouce rok věděti napřed, peněz sumy nadepsaných 800 kop po vyjití toho roku napřed věděti daného nepoložili, tehdy budou touž ves moci oni oba spolu neb jeden z nich a jich dědicové a budoucí předse držeti a jí užívati dotud a tak dlouho, dokudž by strana straně nedali sobě věděti roku napřed, a tak po každém vyjití roku nebylali by táž ves x. vyplacena, vždycky z nova strany mají a budou moci sobě rok napřed věděti k vejplatě dáti. A žádný jiný aby na tom vejplaty jmíti a teež vsí Neumětel s jejím příslušenstvím vyplatiti nemohl, nežli oni sami toliko opat a konvent x. a k svému vlastnímu držení a užívání a jinak nic pod žádným vymyšleným spůsobem. A také se při tom toto vymieňuje, jestližeby nadepsaný pan Voldřich a p. Duchek chmeléř jakýmžkoli právem z teež vsi dotčené svrchu buď na všem neb na díle aneb z kterých dědin a platuov byli vyvozeni, budou se moci proto zase uvázati s jedním komorníkem pražským oba spolu neb jeden z nich a jich dědicové a budoucí v jiné dědiny jich klášterské a k témuž Zbraslavi náležité, kteréž jmají neb jmíti budou, a ty budou moci oba spolu neb jeden z nich a jich dědici a budoucí držeti a jich užívati dotud a tak dlouho, dokudž by jim ta suma buď všecka neb na díle, z čehož by byli vyvedeni, dána a zouplna zaplacena nebyla se všemi škodami a náklady proto vynaloženými. Což se pak kněze dotýče, že na tu faru do Neumětel nemá žádný jiný kněz a farář podáván býti od nich ani od jich dědicův a budoucích nežli kněz z strany římské pod jednú spůsobú. Tomu na svědomí svrchupsaní smlouvce pečeti naše dali jsme přitisknúti k této smlouvě, jenž se stala léta a dne svrchu psaného.

Tento vejpis dán jest z desk zemských z rozkázání uroz. a statečného rytíře pana Wolfa z Vřesovic a na Doubravské Hoře, nejv. písaře království Českého a krále J. M. komory české v král. Českém presidenta, pod pečeťmi Viléma z Hradešína, místokomorníka král. Českého, a Jana Staršího Hodějovského z Hodějova, místosudího král. Českého, léta LII. v ponděli den sv. Zigmunda krále.*)

(Kopie Klement. knih. II. A. 12 pag. 9, přepis také v kopiáři Oseckém II. 185.)

*) Výpis této smlouvy vydán byl z desk zemských také roku 1679, jak viděti z účtu, přiloženého v rukop. II. A. 12. fol. 17. kdež se praví:

K úřadu král. desk zemských od vejpisu starého, kdež v letu 1538 (sic) opat a celý konvent kláštera Zbrasl. zastavili jsou uroz. vládyce p. Voldřichovi z Prostiboře a slov. p. Duchkovi z Semechova . . . ves Neumětely v 800 kop gr. č., odvedeno při mírnosti, neb se to po dva dni hledati musilo, toliko tři kopy míš. a 14 kr., na to se tato kvitancí dává Actum 14. Febr. 1679.

Jan Jaroslav Ctibor z Lew. (?) m. p.
registrator.

367.

Kateřina Moravcová odkazuje majetek svůj, jejž má ve vsi Poboří, dílem k záduší Kouřimskému, dílem (6 kop miš.) k záduší Radotínskému (k sv. Petru do Radotína), ostatek pak příteli a ujci svému, knězi Řehořovi; pečeti přitiskli místo ní kněz Jakub, opat kláštera Zbraslavského a vládyka Jan Švancar z Tepence. Při témž pořízení byli jsou Jan Válek rychtář, Jan Černohorský, Ondřej Čepeluov, Mikuláš Luňák, všickni z Radotína, lidé přísežní, víry hodní. Stalo se v neděli provodní léta 1540.

1540, 4. April.

(Dle orig. archivu Kutnohorského, přepis v arch. zemském.)

368.

1542(—1544).

Mezi zápisy statků duchovenských za Ferdinanda III. uvádějí se:

»Hansen Bechin von Lazian die Ablösung der Dörfer Obecznicz, Bradkowitz, Teutsch Lhota vom Kloster Braslaw. Mit dato Montag nach Stanislai a. 42.« (Sněmy č. VII. str. 552.)

»Hansen Bechin wird die Ablösung etzlicher Dorfschaften des Klosters Zbraslaw dergestalt gelassen, dass die Wiederablösung ein Jahr vorher aufkundet werden soll. Mit dato Sambstag nach Johannis Bapt. a. 44.« (tamtéž str. 554).

»Gebrüdern Hieserlen werden auf ihr Lebentag die zwei Dörfer Tein (sic)*) und Hostassowicz verschrieben. Mit dato Donnerstag nach Fabiani et Sebast. a. 52. — Abt zu Zbraslaw« (tamtéž 557).

369.

Oldřich Vamberský z Rohatec postupuje své právo na Neumětely, které v zápisu od kláštera Zbraslavského drží, panu Vilémovi Podmostskému z Prostiboře.

1543, 8. Maii.

Já Voldřich Vamberský z Rohatec vyznávám tímto listem obecně přede všemi, kdež a před nimiž čten nebo čtúce slyšán bude, že ten zápis a list hlavní na pargameně, jímžto duostojný v Bohu otec a kněz, kněz Jan opat i veškeren convent kláštera Zbraslavského zákona Cisterc. v arcibiskupství Pražském zapsali sú i skutečně postoupili Vaňkovi z Mostu a Janovi synu i Anně dceři jeho odtudž ve 140 kopách gr. tvrziště svého a kláštera jich v Neumětelech se dvorem, poplužím, s dědinami, lukami, lesy, potoky, rybníky, haltéři, pastvinami i se všemi a všelikými přísluš-

---

*) Má býti »Točná«, srovn. 1552, 21. Ianuar.

nostmi, k tomu dvoru a tvrzišti od starodávna přislušejícími tak v cele a plně, jakž jsou to sami měli a požívali, nic ovšem nevymieňujíce, v sumě peněz tak a s takovým právem, jakž týž list pod téhož opata a conventhu i jiných dobrých lidí podle nich na svědomí pečeťmi visutými plněji ukazuje a zavírá. Druhý list na pargameně s visutou pečetí nejjasn. knížete a pána p. Jiřího krále Českého,*) kterýmžto listem J. Kr. Milost ráčil jest toto tvrziště v Neumětelech i se dvorem podle téhož zápisu od nadepsaného opata i všeho conventu Zbrasl. učiněného k výplatě povolení své dáti uroz. vladykám panu Václavovi a Voldřichovi bratřím z Valtířova, tak jakž týž list i s jich dobrú volí to všecko v sobě plněji ukazuje a zavírá. Třetí list též na pargaméně s pečetí visutou nejjasn. knížete a pána p Vladislava sl. p. krále Českého, kterýmžto listem J. Kr. Milost na snažnou žádost slov. pana Jana Vamberského z Rohatec v Libomyšli těch všech zápisuov i listuov i dobrých volí potvrditi a při nich zůstaviti a to právo všecko s nadepsaných Václava a Voldřicha bratří na téhož Jana Vamberského a dědice i budúcí jeho milostivě převésti ráčil, tak aby toto tvrziště i s dvorem a jeho příslušnostmi podle týchž zápisuov a listuov nadepsaných i dobrých volí týž Jan Vamberský i s dědici svými užíval, tak jakž tíž zápisové a listové v sobě znějí. Já pak nadepsaný Voldřich Vamberský z Rohatec majíce ty zápisy a listy již jmenované mně po příbuzenství a dědictví po týmž panu Janu Vamberském z Rohatec, otci svém, přišlee, dal jsem dobrovolně a mocí listu tohoto svou plnou a svobodnou dobrou vuolí dávám ty všecky zápisy, listy i spravedlnosti výš dotčené i s tím nač se vztahují, sobě tu nic nepozůstavuje, uroz. panu Vilému Podmostskému z Prostiboře i jeho dědicuom a budúcím, moc jemu podle toho i právo mé všecko dávajíce toho všeho k držení, požívání, i s tím když a což se jemu líbí nebo líbiti bude jakožto s jeho vlastním i touto dobrou volí učiniti bez všelijakého mého a mých dědicuov a budúcích otporu i překážky. Na potvrzení i budúcí pamět toho já Voldřich Vamberský pečeť svú vlastní vědomě a dobrovolně dal jsem přivěsiti k tomuto listu a prosiv uroz. pána p Hynka Adršpacha Berky z Dubé, z Náchodu a z Lipého a uroz. vládyk p. Václava Vratislava z Mitrovic a na Skřipli a pana Petra Vamberského z Rohatec, že jsou také pečeti své dali jim bez škody na svědomí přivěsiti podle mne k tomuto listu, jenž jest dán léta od narození syna Božího 1543 v outerý den sv. Stanislava.

Pečeti scházejí. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 278, přepis tamtéž II A 12. pag 2; taktéž v kopiáři Oseckém díl II. pag 149.)

---

*) List z r. 1460, 6. Octobr. čís. 321.

370.

Král Ferdinand uděluje dvěma farářům Pražským povolení, aby směli na pozemcích klášterů Zbraslavského a Břevnovského poklady, které dle věrohodných zpráv tam zakopány jsou, hledati; kdyby nalezli, mají polovici do komory král. odvésti a ostatek podržeti.

1545, 2. Octobr. Praha.

(Otištěno u Dobnera, Mon. hist. Boh VI. 190.)

371.

Sebastian Markvart z Hrádku, purkrabí Karlšteinský, panu Florianu Grispekovi z Grispachu, sekretáři královskému, stěžuje sobě do opata Zbraslavského a lidí jeho poddaných, že nemůže od nich potahů a vozů k vození dříví ku stavbě dvora Lipanského obdržeti, ač za to opata častěji již žádal; při tom praví: »a víte dobře, že týměř to za právo jest, že soused sousedu k stavení fůrou nebo dvěma pomáhá, neb vždy zámek jest královský a zemský, kterémuž ti lidé víc nežli jiní povinni jsou;« žádá tedy, aby p. Florian Grispek buď s králem aneb s nejvyšším kancléřem o záležitosti té promluvil, aby dostatek povozů k vožení dříví z lesa zjednati se mohl. Dán na Karlšteině v neděli po novém létě 1547.

1547, 2. Ianuar. Karlštein.

(Orig. arch. místodržit. v Praze K. 52/12.)

372.

Při potrestání odporu stavovského králem Ferdinandem ztratili Pražané (Staroměstští) vsi Holubice, Bráník a Střechov, (Novoměstští) Podol, Dvorce, Vesec, Jesenice. O vesnicích těch poznamenáno: »Diese Dörfer sollen vermüg Casparn Granawers gemachten Auszug nach dem Kloster Kunigs-Saal zugeeignet sein worden, die andern Auszug melden nichts davon.«

1547.

(Sněmy České II. str. 440, 444.)

373.

Nařízení královské, aby Janovi Kolskému z Kolovsi v držení pustého dvoru řeč. Bluk překážky se neděly.

1549, 1. Aprilis.

Václavovi Slatanýřovi z Slatanicz (?)
Ferdinand x.

Slovutný x. Vznesl jest na nás slov. Jan Kolský z Kolovsi, místosudí lvorský král. Česk. x., kterak by od slov. Jana Vrabského z Vrabí dvuor

pustý řečený Bluk s jeho se vším příslušenstvím vedle sněmovního nařízení, které se stalo léta x. XLVI., za dědictví, což prvé manství bylo, koupil a týž Jan Vrabský jemu Janovi Kolskému toho jest smlouvou takovou zpečetěnou, jakž jsme zpraveni, postoupil. Ale že nějaký Pavel Palaška z Mokropes poddaný tvuoj jemu Janovi Kolskému v tom překážku činiti chce, potahujíc se na týž Bluk některým listem a dobrú vuolí, jak jsme od dotčeného Jana Kolského spraveni, nepořádnými víc než v jednom artikuli proti zřízení zemskému býti by zřetedlně měl, nás v tom za milostivé a spravedlivé opatření . . prosíc . . , i nechtíc my, aby se komu mimo slušné ubližovati mělo, protožť poroučíme . . , aby ty beze všeho meškání dotčenému Pavlovi Palaškovi . . poručil, aby jemu Janovi Kolskému v užívání toho Bluku žádné překážky další nečinil, než bude-li jej člověk tvůj z čeho toho před námi viniti chtíti, má se jemu všecko spravedlivé státi. Kdež znajíc jistou vuoli naší býti, tak se zachovej x. Datum v pondělí [po neděli Letare] l. XLVIIII.

(Registra listů archivu místodržit. sv. 41. fol 300. – Ze záznamu na fol. 317 viděti, že položen rok v pátek po sv. Žofii.)

374.

Král Ferdinand vysazuje mlýn v Modřanech Štěpánovi mlynáři.

1549, 30. Sept. Praha.

My Ferdinand x. oznamujem tímto listem všem, že jsme prošeni jménem Štěpána mlynáře při Menším městě Pražském, abychom jemu a dědicóm jeho ten mlejn, který jest vystavil při vsi naší Modřanech na jiné místo, kdež jest prvnější mlejn starý voda vzala, vysaditi a při tom některé milosti učiniti ráčili. K kteréhožto Štěpána ponížené prosbě nakloněni jsouce s dobrým rozmyslem, naším jistým vědomím, mocí královskú v Čechách a s radú věrných našich milých takto sme jemu ten mlýn a pod spůsob nížepsaný vysaditi ráčili a tímto listem vysazujem, že on Štěpán mlynář, jeho dědicové a budoucí ten mlýn Modřanský má jmíti, držeti, jeho užívati vším tím spůsobem, jakž jiní mlynáři Pražští neb jiní svých mlýnův užívají, mlením obilí, sladův, stúpami, pilami, šlejfernami a jiným vším, což se vodú dělati může. V kterémžto mlýně čeleď umělú a kterážby chleb péci uměla chovati moci bude, v pořádek mlynářův Pražských on Štěpán mlynář ani čeleď jeho bez své vůle z toho mlýna ani jeho dědicové a budúcí potahován nejsa. Jez při tom mlýně má sobě hraditi tím vším spůsobem, jak starý byl, toliko dvanácti loket šíří stavu neb vrat, skrze něžby s dřívím se plaviti mohlo, zanechaje. A toho stavu nemá zavírati od sjití ledu až do sv. Víta. Jestliže by pak mezi časem sv. Víta a sv. Bartoloměje vody malé byly, ta vrata bude sobě moci hraditi, však kdožby s dřívím připlynul, ty sobě bude moci odhraditi a proplyna zase zahraditi. Než přes jez a jinudy leč skrze ta vrata nemá žádný z plavcův

pod pokutú toho dříví do komory naší propadení plaviti, poněvadž by to bez ublížení a škody toho mlýna býti nemohlo. Také má on Štěpán mlynář i jeho dědicové a budoucí k tomu mlýnu jmíti řeku nad jezem i pod jezem s ostrovem, pokudž pole, dědiny a grunty jeho, kteréž k tomu mlýnu drží, se vztahují, a mimo vůli jeho žádný nemá ryb v té řece loviti ani zájezkův dělati. Také mají k tomu mlýnu býti vždycky cesty svobodné a propuštěné k přijezdění i zase k odjíždění pro pohodlí lidské. A on Štěpán i jeho dědicové a budoucí mají v pastvách i v řece s Modřanskými všecku společnost a svobodu míti. Z kteréhožto mlýna nám, našim dědicům a budoucím králům Českým a na místě našem do komory naší české platu ročního půl druhé kopy gr. č. dávati má, polovici při sv. Jiří a druhú polovici při sv. Havlu, a jiným ničímž on Štěpán, jeho dědicové a budoucí nemají obtěžováni býti, lečby berně obecní byly, ty vedle jiných dávati a podnikati mají. V kterémžto právě častopsaný Štěpán mlynář, jeho dědicové a budoucí ten mlýn prodati, dáti, odkázati, směniti a s tím učiniti moci budú jako svým vlastním bez naší, dědicův našich a budoucích králův Českých i jiných všech lidí všelijaké překážky. A kdož by ten list měl neb jmíti bude s častopsaného Štěpána mlynáře, jeho dědicův a budúcích neb jednoho z nich dobrú vůlí a svobodnú, chceme aby tomu každému příslušela ta moc i též plné právo všech věcí v něm položených a zapsaných jako jim samým. Tomu na svědomí pečeť naši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme dali. Dán na hradě Pražském v pondělí po sv. Václavě léta od nar. syna Bož. 1549.

(Copiar. privileg. Aulae Reg v kl. Oseckém II. díl pag. 151—152.)

375.

Nařízení královské opatovi Zbraslavskému v příčině dědin, náležejících ke dvoru řeč. Bluk.

1549, 18. Novembr. Praha.

Opatu Zbraslavskému o Jana Kolského.
Ferdinand. x.

Velebný věrný náš milý. Vědětiť dáváme, že jest na nás slov. Jan Kolský z Kolovsi, místosudí dvorský král. Česk. věrný náš, vznesl, kterak by člověk tvůj Tobiáš jinak Dobeš z Černošic dědiny někdy manské jmenem Bluk, které jsou nějakého Dobrého Janka byly, na ten čas držeti jměl. Kterýchžto dědin týž Jan Kolský na soudu našem komorním proti Pavlovi Palaškovi díl jest tak jakž sme strany o to ráčili sročiti obdržel, nás se vší ponížeností prosíce, poněvadž dsky naše dvorské, vedle kterýchž on Jan Kolský s slov. Janem Vrabským smlouvu trhovou učinil, to zřetedlně v sobě drží, což tu dotčený Janek Dobrý jměl, že týž Jan Vrabský to témuž Janovi Kolskému prodal, abychom jemu to milostivě potvrditi ráčili, tak aby on toho Bluku vedle týchž desk znění v držení a užívání bez pře-

kážky člověka tvého vjíti mohl ... I znajíc prosbu téhož Jana Kolského slušnú býti, k tomu milostivé povolení naše dávati ráčíme, aby on z příčin oznámených těch dědin Bluckých v držení a užívání bez překážky člověka toho vjíti mohl a týž člověk aby jemu těch dědin postoupil. Pakli by člověk týž toho jakú slušnú vejmluvu míti chtěl, tehdy pokládáme jemu .. rok poroučejíc, aby před zřízenými raddami komory naší .. ve 4 nedělích ... na hradě našem Pražském staal x.

Dán na hradě Pražském v pondělí po sv. Brikcím léta XLVIIII.

(Registra archivu místodrž. svaz. 46. fol. 95.)

376.

Výpověď rozhodčí ve při mezi klášterem Zbraslavským a úředníky i osadou záduší sv. Jiljí v Praze o užívání řeky Vltavy u Trnové (Trnovské).

1551, 16. Decemb.

Jakož jsou se zběhly některé ruoznice a nevole mezi duostojnými a poctivými knězem Janem panem opatem kláštera Zbraslavského i vším conventem téhož klástera z strany jedné a slovutnými pány staršími a ouředníky i vší osadú záduší kostela sv. Jiljí v Starém městě Pražském z strany druhee, tu kdež jsou tíž p. úředníci i všecka osada obeslali do soudu komorního království Českého téhož p. opata i s conventem jeho, že by Jan Vlášek, Václav Telc, Ambros z Záběhlic, Jíra rychtář i Matěj Sirotek z Vraního, Jan Tichota, Jan Tuczien, Tůma Tlačil z Skochovic, lidé a poddaní k témuž klášteru náležející, některého času léta 1549 na grunty týchž osadních zbrojně přišli a z řeky jich Trnovské, k záduší tomu náležející, když v ní ryby jisté osoby od nich vyslané lovili, sehnali .... když přišlo na vyhlášení té pře hlavní, tíž úředníci a starší jsou se domlouvali, že oni pan opat tolikéž převor s dostatečnú mocí k soudu jsou nepřistúpili, neb toliko od osob svých k témuž soudu list mocný jsou ukázali, konventu v tom pominuvše, činíc při tom dotčený p. opat s převorem svým před soudem další správu, že by žádného conventu na ten čas míti neměl. Podle kteréhožto oznámení p. opat byl jest zůstaven, a je pány úředníky i dotčenú osadu, majíc jim stanné právo dáno býti, takovú jeho správú jest sebe i také convent dotčeného kláštera obránil. I nechtíce oni páni úředníci a dotčená osada na tom přestati, pana opata i tudíž převora téhož kláštera Zbraslavského do soudu komorního z toho obeslali, tak jakž táž obeslání jedno i druhé to v sobě šířeji obsahují a zavírají. Podle kterýchžto obeslání my níže psaní prostředci a přátelé od stran k nám přidaní pana opata na místě všeho konventu kláštera Zbraslavského vyslyšeli i také, co jsou páni úředníci i všecka osada k tomu promluvili, nemálo toho považovali, a dosáhše toho na stranách, že sú nám to Zigmundovi z Audrenic a Janovi Benedovi z Nečtin, jakožto prostředkům, a Václavovi z Prošovic od p. opata a všeho konventu a mistru Tomášovi z Javořice

krále J. M. perkmistru hor viničných Pražských od p. osadních k nám přidaných v moc dali a mocně na nás přestali, z tee mocnosti takto o tom vypovídáme. Poněvadž jest se tomu vyrozumělo, že oni p. úředníci i všecka osada kostela sv. Jiljí v Starém městě Pražském jsou tee řeky Trnovské od starodávna v pokojném držení a užívání byli, protož se ještě táž osada při témž držení a užívání zůstavuje, tak aby svrchupsaný p. opat i s konventem kláštera Zbraslavského při držení a užívání té řeky Trnovské nadepsaným osadním další překážky nižádným způsobem nečinili, a takové nevole strany té řeky, co se jest tu koli zběhlo a stalo, to všechno tůto smlúvú a mocnú ubrmanskú výpovědí zdviháme a v nic obracujeme, a strany oboje nemají sobě toho jedna proti druhé na budoucí časy ničím zlým upomínati a taková obeslání mezi stranami, tolikéž i škody a náklady k úřadu i jinak vynaložené prošlá, která jsou do soudu komorního učiněna, také mají minouti a v nic obráceny býti. Toho na svědomí my svrchu psaní prostředkové a mocní ubrmané k tejto smlúvě a mocné ubrmanské výpovědi pečeti své vlastní přivěsiti jsme dali a jedné každé straně v jednostajná slova pro budoucí paměť vydali. Stalo se v středu po sv. Lucii l. B. MCCCCC padesátého prvního.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém díl II. pag. 153—155.)

377.

Král Ferdinand potvrzuje bratřím Albrechtovi, Vilímovi, Krištofovi a Janovi Hysrlům z Chodův držení vesnic Točné a Hostašovic, již dříve v jisté sumě jim zapsaných (zvláště pro věrné služby někdy Mikuláše Hysrle kamermeistra král., strýce jmenovaných bratří). Na hradě Praž. ve čtvrtek po sv. Fabianu a Šebestianu l. 1552.

1552, 21. Ianuar. Praha.

(Koncept arch. místodrž. v Praze H. 41/22.)

378.

Opat Zbraslavský radám komory České píše v příčině mlynáře Modřanského, který sobě řeku osvojuje a plavbě překáží.

1552, 26. Iunii. Zbraslav.

Modlitbu svú vzkazuji V. M. urození a stateční páni, rytieři, krále J. M. zřízené raddy komory v království Českém, páni mně velice a laskavě přízniví . . Milý Pán Buoh všemohoucí rač dáti V. M. dlouhé zdraví . . . a za to se modlím, kdež mi psáti ráčíte na správu Štěpána mlynáře, kterak bych jemu jezu Modřanského ke mlýnu jeho, kterýž tu drží, náležitého opravovati zbraňovati měl, jakož pak to psaní V. M. v sobě šířeji ukazuje a zavierá, i V. M. páni mně laskavě přízniví tuto správu

činím, že jest Štěpán osobivše sobě řeku všecku pojal jest ji na svůj mlýn, tak že i silnici, kteroužto plavci do Prahy s dřívím plovají, na ublížení gruntuov klášterských, kterážto řeka i s ostrovem mně a J. M. panu purkhrabovi Karlštaynskému společně náleží a plat dávají Lahovští mně polovici a panu purkhrabovi polovici, což sobě velice plavci stěžují, že by tudy plúti nemohli, jestliže by taková věc přetržena a zastavena nebyla. Já v pravdě cizího nejsem žádostiv užívati, neb kdož svého užívá, jinému neškodí, a tak mi toho všeho jest postúpeno z poručenie J. M. Král. pána mého najmilostivějšího, což tu náleželo k Modřanuom, i toho mlýnu. Neb jsem já předešle k Štěpánovi mlynáři poslal a pan purkhrabě Karlštaynský také lidi své poddané hodnověrné a přísežní, aby on toho ostrovu, řeky, což jemu nenáleží, se nedotýkal, ani toho jezu nedělal tu v tom místě, kteréž jest k ublíženie komoře krále J. M. i také gruntuov zámku Karlštaynu náležitým, ale Štěpán výtržně a všetečně, neoznámivše V. M. jako by pánem těch gruntuov dědičným byl, předse jest jez dělal a z té příčiny pan purkhrabě Karlštaynský poslal jest lidi své poddané a já také své, aby jemu v tom což jest ke škodě oběma takové jeho předsevzetí zbořeno bylo, jakož jest se tak stalo. Neb já v grunty jeho nesáhám . . . a nikdá toho dědičně v držení jest nebyl, a tak bezpotřebně mne před V. M. omlúvá. Neb tepruva ten mlýn, tak jak já se pamatuji, málo více než přes osmnácte let jakž jest ustaven a on jest připojen k sousedstvie Modřanským, a což náleží jemu podle vyměření toho mlýnu, v to já jemu nesáhám, pak na ty grunty, kteréž náleží k Modřanuom, Štěpán mně sahá, a tak ne já jemu ale on mně ubližuje, jestliže jest koupil ty grunty a to pokáže, proč by jich užívati neměl, o čemž já vědomosti nemám. I za to já V. M. poníženě i s konventem svým pro odplatu nebeského pána věčnú prosím, že mne při právě a spravedlivosti mé zachovati ráčíte a těm a takovým omylným správám místa dávati neráčíte. Dán na Zbraslavi v neděli před sv. Petrem Pavlem léta x. LII.

Kněz Jan opat kláštera Zbraslavského.

(Orig. v arch. Musea Česk. — O mlýně u Modřan, jakož i o jiných statcích někdy kláštera Zbraslavského některé zprávy z doby pozdější viz u Bílka, Konfisk. str. 945.)

379.

Arcikníže Ferdinand přimlouvá se u svého otce, krále Římského, za písaře komory české Františka Pergera, jemuž nedávno shořel dvůr jeho pod klášterem Zbraslavským, kterýž byl sobě k lepšímu vychování svému od jistého sedláka koupil, aby jemu, poněvadž mu všecka úroda a veškerý majetek jeho i jeho ženy shořel, a on již po 14 let službu svou k spokojenosti zastává, i rodině jeho spomoženo bylo. Geben Prag den 27. November 1557.

Podepsán: Ferdinand m. p. Joachim Schlick Graf m. p.

1557, 27. Nov. Praha.

(Něm. orig. v arch. c. k. fin. minist. ve Vídni. Přepis v arch. zemském.)

380.

Smlouva mezi klášterem Zbraslavským a Jáchymem Šlikem hrabětem z Pasaunu o dvůr a vsi Řeporyje a Libčice, jakož o vsi Podol a Dvorce a dvůr pustý Mirošický.

1558, 7. Iunii.

V kvaternu památným modrým léta 1559 v pátek po sv. Řehoři J. 28. Joachym Šlik z Holeyče hrabě z Pasaunu a z Lokte, na Rabšteyně a Sslaknwerdě, císaře J. M. rada, německých leen heytman koruny České a komory české praesident s jedné a kněz Antonín opat, kněz Wolf převor i všecken konvent kláštera Zbraslavského s strany druhé přiznali se před úředníky Pražskými menšími desk zemských, že jsú mezi sebú takovúto smlouvu s povolením J. M. Cís. jakožto krále Českého učinili, kteráž slovo od slova takto napsána stojí.

Léta od narození syna božího MCCCCC padesátého osmého v outerý po sv. Trojici stala se smlouva dobrovolná, celá a dokonalá mezi vel. knězem Antonínem opatem, knězem Wolfem převorem i vším konventem kláštera Zbraslavského s jedné a uroz. p. Joachymem Šlikem z Holejče x. a to taková, že jsou dotčený p. opat a konvent jemu p. hraběti i jeho dědicům a budoucím na dvoru a vsích téhož kláštera řečených Řeporyje a Libčice kláštera Zbraslavského s dvory kmetcími, s platy, dědinami, lukami, porostlinami, řekou, potokem, s kostelním poddacím, s krčmami a s jiným vším a všelijakým příslušenstvím, což k tomu dvoru a vsem od starodávna náleží, kteréž jest týž p. hrabě od jiných držitelův penězy svými vyplatil, z jistých a bedlivě uvážených příčin, zvláště pak pro dobré a užitečné téhož kláštera, aby aspoň roční plat z těch vsí k tomu klášteru vycházel, poněvadž možnost toho kláštera není, aby je sami vyplatiti mohli, dědictví zdali a postoupili na takový spůsob, aby jmenovaný p. hrabě i J. M. dědicové dotčený dvůr a ves Řeporyje a ves Libčice se vším a všelijakým příslušenstvím již dědičně beze všeho odkoupení a vejplaty jmíti, držeti, užívati, dáti, prodati, směniti a s tím se vším učiniti mohl jako s jiným svým dědičným statkem. A proti tomu a za takové dědičné právo má a povinnen bude on p. hrabě i jeho dědicové a budoucí i ten každý, kdož by ten dvůr a ves Řeporyje a ves Libčice držel, k dotčenému klášteru Zbraslavskému každého roku platu věčného komorního peněžitého dávati a platiti osm kop gr. česk., jmenovitě z dvoru a vsi Řeporyje šest kop gr. a ze vsi Libčic dvě kopě gr. vše českých, polovici při času sv. Havla nejprv příštího počnouc a druhou polovici při sv. Jiří a tak vždycky na ty dva roky ke dskám zemským je klásti, aby je sobě ti duchovní . . každého času mohli vyzdvihovati, bez zadržování a všelijakého zmatku a odpornosti. Pakli by kterého polouletí z jedné nebo druhé vsi takového platu komorního nedal a nepoložil, tehda . . opat a konvent . . dojdouc ke dskám zemským království Českého mají jednoho komorníka vyžádati a v ty obě jmenované vsi neb v jednu, z kteréž by tak plat zadržán byl, se vším

příslušenstvím se uvésti a uvázati, ty obě vsi neb jednu z nich jmíti, držeti a užívati tak dlouho, dokudž by jim ten plat komorní i také bylili by kteří platové více zadržáni i se všemi škodami a náklady na to vzešlými a vynaloženými dáni a zouplna zaplaceni nebyli. A mimo takový plat komorní jmenovaní p. opat a konvent . . sobě ani budoucím svým na často psaném dvoru a vsi Řeporyjí a vsi Libčici . . více a dáleji žádného práva spravedlnosti ani které vlastnosti nepozůstavují na časy budoucí a věčné. A jakož jest jmenovaný p. hrabě Joachym Šlik s knězem Janem opatem kláštera Břevňovského na Broumově o dvůr pustý Mirošice nade vsí Řeporyji ležící smlouvu a směnu na vsi Podol a Dvorce učinil, na kterýchžto vesnicích jest p. opat s konventem kláštera Zbraslavského vejplatu měl, však aby dotčené dvě vsi k klášteru Břevňovskýmu tak jako ten pustý dvůr Mirošický dědičně připojeny byly, tak jest to urovnáno, že p. Joachym Šlik hrabě nejprvé ty vsi od držitele svými penězy vyplatiti a za to dědictví panu opatovi a konventu kláštera Zbraslavského počnúc od nyní příštího sv. Jiří každého roku věčného a komorního platu úročiti a platiti má jmenovitě sedm kop gr. č. a to rozdílně, půl čtvrté kopy při sv. Jiří a druhé . . při sv. Havle, a takový plat má témuž knězi opatovi a konventu . . dskami zemskými s komorníkem Pražským v ten dvůr pustý Mirošovský s dědinami, lukami a se vším jeho příslušenstvím pro nedání a nepoložení toho kterého platu i pro zadržalé (sic) uvázání dostatečně ujistiti a je v tom i jich budoucí opatřiti, tak jakž pořádek desk ukazuje. S touto další při tom výminkou, jestliže by častopsaný p. hrabě nebo páně dědicové a budoucí takové komorní platy z těch svrchupsaných dvorů a vsí svésti a sobě ty vsi očistiti chtěli, že toho jináč pod žádným způsobem na škodu toho kláštera učiniti nemají, lečby tak mnoho komorního jistého platu buďto na lidech neb na gruntech jistých dědičných koupili a dskami zemskými tomu klášteru též s uvázáním jedním komorníkem Pražským pojistili. To kdyžby se stalo, tehdy z svrchupsaného dvoru a vsí ten plat komorní sjíti má, poněvadž na jiné dědiny přiveden bude. A tato smlouva však s povolením J. M. Cís., začež obojí strany . . J. Cís. M., aby k takovému srovnání a smlouvě své milostivé povolení dáti ráčil, prositi mají, ve dsky zemské království Českého vložena býti má. A což tuto smluveno a srovnáno jest, to jsou sobě jako na ctné duchovní lidi a na p. hrabě náleží zdržeti připověděli. Toho všeho pro lepší jistotu a zdržení častojmenovaní p. opat pečeť svou, p. převor na místě všeho konventu konventskou a p. hrabě svú vlastní přirozenou pečeť k této smlouvě jsou přitisknouti dali dobrovolně a z obú stran dožádali jsou se uroz. vládyk p. Hanuše Špigle z Milčic, J. C. M. raddy a rentmistra při komoře české, p. Jana Šlovského z Šlovic a na Olešnee, též J. M. C. raddy, že jsou také pečeti své vedle nich na svědomí přitisknouti dali, však sobě a dědicům svým beze škody. Stalo se léta a dne svrchupsaného.

Tato smlouva ve dsky zemské památné vložena a vepsána jest z rozkázání J. M. Cís. jakožto krále českého, tak jakž relací v kvaternu relací

císaře J. M., pánův Jich M. a vládyk z plného soudu zemského léta x. LIX v pondělí po sv. Řehořem (sic) novém létě E. XXI. zapsaná plněji svědčí, v sobě šíře drží a zavírá.

Tento vejpis dán jest z desk zemských s povolením uroz. a stat. rytíře p. Mikuláše Gerštorffa z Gerštorffů a z Malšvic na Velkým Vosově, Skřípli a Nových Dvořích, J. M. C. raddy, král. místodržícího a nejvyš. písaře v království Českém, pod pečeťmi Albrechta Kryštofa Hložka z Žampachu a na Brodci, J. M. C. raddy a místosudího zemského, a Václava Gezberovskýho z Olivéhory, J. M. C. raddy a místopísaře v témž království Českém, ve čtvrtek 3. Augusti léta 1656.

Dvě pečeti přitištěné a podpis: Václav Gezberovský z Olivéhory, J. M. C. radda a místopísař v království Českém m. p. — (Orig. výpisu z desk zemských v archivu Musea Česk.)

381.

Arcikníže Ferdinand nařizuje opatu Zbraslavskému, aby poddané záduší sv. Jiljí v Starém městě Pražském, mimo řád a právo uvězněné, z vězení propustil, a sám na hrad Pražský najíti se dal a toho se spravil.

1559, 3. Ian. Praha.

Ferdinand arcikníže x. Velebný věrný náš milý. Vznesli jsou na nás opět osadní záduší a kostela sv. Jiljí v Starém městě Pražském, ztěžujíc sobě do tebe nemálo, kterak jsi o svátcích vánočních nyní jminulých lidi poddané k témuž záduší náležející mimo řád a právo do vězení vzíti rozkázal, v kterémž až posavád se drží, a na žádost jich je z téhož vězení propustiti se zbraňuješ, nás v tom za milostivé a spěšné opatření, aby tíž lidee o zdraví připraveni nebyli, s ponížeností prosíce, k tomu se poddávajíce, že od často psaných lidí tobě i každému, kdož by je z čeho viniti chtěl, právi býti a za spravedlivé učiniti chtějí. I znajíce takových dotčených osadních poníženú prosbu a poddávání slušné býti, na místě J. M. C. pána a otce našeho nejmilejšího tobě poroučíme, aby dotčené lidi, tím neprodlévajíc, z vězení, v kterémž je máš, propustiti rozkázal a v pátek po sv. Pavlu na víru obrácení nejprve příští před námi a radami JMC. na hradě Pražském staal a toho jakž svrchu dotčeno se spravil, jináče nečiníce, a my takovú věc vyslyšeti a v tom se spravedlivě zachovati ráčíme. Dán na hradě Pražském v outerý po Novém létě léta x. 59.

Pán z Hradce připsal: Podle tohoto JM. arciknížete připsání kněz opat jest se tak nezachoval a ty lidi naše přes to na dvě neděle na klášteře držal, ani k tomu sročení se nepostavil, a to proto učinil, že po tomto JM. arciknížete připsání druhé tomuto na odpor připsání z komory JMC. jest k opatovi vyšlo s podpisem arciknížete, poněvadž by se tomu z listu JMC. vyrozumívalo, že by opatu všecka ta ves Modřany s plným panstvím postoupena byla, aby ty lidi naše, kterýchž se tak vejtržně mimo řád a právo zmocnil, v držení a v správě zůstal a osadní, chtějí-li ho a ten

konvent z toho pořádem práva viniti, že se jim právo nezavírá, a tak sme se sotva druhého sročení k pondělku po svátosti s knězem opatem dožádali, však on těch lidí předce v držení zuostal, ač nás nikdy z držení našeho právem nevyvedl.

(Kopie v arch. Jindř.-Hradeckém, přepis v arch. zemském.)

382.

Jáchim Šlik z Holejče hrabě z Pasaunu x. prodal ves Libčice se vším příslušenstvím, tak jakž jemu od opata Zbraslavského postoupena), Florianovi Griespekovi z Griespachu a na Kacéřově JMCís. radě za 150 kop gr. Pražsk. českých plně zaplacených. 1559 v úterý po ss. Filipu a Jakubu.*

1559, 2. Mai.

(Zápis desk zemsk. 13. F 23.)

383.

Opat Zbraslavský doporučuje opatovi Sedleckému mnicha Jana z kláštera v Langheimu.

1560, 29. Iunii. Zbraslav.

Nos fr. Anthonius abbas Aulae Regie ord. Cisterc. Prag. dioc. Rev. in Chr. patri et d. Iacobo abbati Zedlicensis monasterii salutem in d. deo perpetuam optat. Fr. Ioannes accolitus et monachus originaliter professus in Langheim nobis haud pridem cum commendaticiis a Rev. p. et d. Wolffgano (sic) Plassen. mon. abbate missus, quem apud nos aliquot ebdomadas retinuimus, diligens in opere divino et cerimoniis ordinis cognovimus, in presens autem duximus eum ad Rev. pat. vestram dirigere, ut optavit, ideo cum et pro eo petimus Rev. p. v. dignetur eum colligere associareque vestris fratribus dilectis, speramus illum fore obedientem in piis jussionibus. Universis igitur Christi cultoribus et precipue sociis deditis personis prenominatum fratrem in visceribus Christi commendamus atque precamur in via viteque necessariis eidem, si ad aliquem vestrum confugerit, pias adiutrices manus porrigere dignemini, sperantes exinc copiosam mercedem a deo servatore nostro accepturi. Datum (in) coenobio nostro Aule Regie sub contrasigillo nostro abbaciali 29. Iunii a. D. LX, ad diem vero s. Margarethe virg. usque in suo vigore dumtaxat valituris.

Pečeť opat. přitištěna. -- (Orig. archivu Musejního v Praze.)

---

*) Srovn. Zápis desk z. dd. 1558, 7. Iunii předcházející.

384.

V listě krále Maximiliana, zaslaném otci, císaři Ferdinandovi na cestě do Prahy ke korunování, čte se o příjezdu vévody Bavorského do Prahy: »Letzlich werden E. Mt. one Zweifel gn. verstanden haben, wasmassen mein freundlicher lieber Vetter Schwager und Bruder der Herzog von Bayern sein Reis auf Pilsen, Beraun und volgends auf Kunigsaal und daselbst über die Multha zu nemen entschlossen, da wollen nun E. Kais. M. gnedigst bedacht sein, wie man Seiner Lieb mit der Überfuhr oder anderm zu Hilf kommen und Befurderung thun wolle.«

1562, 4. Sept. Tábor.

(Sněmy České III. 129.)

385.

Opat Zbraslavský jménem arciknížete vyzván, aby se konečně zítřejšího dne na hradě Pražském s knězem Adamem v 8 hodin na půl orloj v pokojích arcikníž. najíti a opověditi dal. — V pátek po hodu svatodušním 1563.

1563. 4. Iunii.

(Konc. archivu Musea Česk.)

386.

Nařízení dáno od arciknížete Janovi Sluštickému ze Zruče, aby peníze, které na zaplacení některých for senných přijal, lidem, kteří seno z luk od kláštera Zbraslavského najatých vozili, vydal a při sobě nezdržoval. — V sobotu po sv. Ludmile 1563.

1563, 18. Septembr.

(Koncept archivu Musea Česk.)

387.

Poněvadž dle zprávy podané ku dvoru arcikníž. cesty v lukách a na těch místech, odkud se seno pro koně arcikníž. vozí, od ledu a závějí sněhových tak jsou strhány, že se tam nemůže dojížděti a tudíž nedostatek sena se ukazuje, dáno jménem arciknížete nařízení opatu Zbraslavskému, aby skrze své lidi poddané cesty ty co nejdříve opraviti dal. — Na hradě Pražském den stolování sv. Petra 1565.

1565, 22. Febr. Praha.

(Koncept archivu Musea Česk.)

388.

Arcikníže Ferdinand nařizuje opatu Zbraslavskému, aby Janovi Sluštickému dopomohl ke dluhu od někdy Doroty z Chvališova na jednom dvoře v Modřanech jemu zapsanému, aneb vedle zápisu jej do toho dvoru pořadem práva uvésti dal. — Dán v úterý den sv. Žofie léta 1565.

1565, 15. Maii. Praha.

(Konc. archivu Musea Česk.)

389.

Opatové klášterů Zbraslavského, Oseckého a Sedleckého ustanoveni generálními komissary řádu Cistercienského a klášteru v Čechách, Uhřích, Rakouských a sousedních zemích

1565, 22. Maii. Cistercii.

Nos diffinitores capituli generalis notum facimus universis, quod a. D. MCCCCC sexagesimo quinto die XXII. m. Maii in eodem capitulo apud Cistercium celebrato facta fuit quaedam diffinitio, cuius tenor sequitur et est talis. Cum ex debito visitationis et reformationis officio totius religionis vigor et forma conservetur, sed in his temporum discriminibus nostrae religionis decor pessumdat, sed semper in suo regulari tenore conservetur felicius, praesens generale capitulum debite informatum, certificatum ad strictia discretionis religionis zelo atque robore agendum summa prudentia Rev. abbatum, Wolfgangi abbatis Aulae Regiae prope Pragam, Iacobi abbatis mon. Ossecensis et Anthonii abbatis Zedlicensis mon. eiusdem ord., ipsis committit ac plenariam dat potestatem et authoritatem, duobus ex ipsis seu etiam uni, ubi duo commode simul esse (sic), monasterium externum visitandi et reformandi, omnia et singula utriusque sexus predicti Cisterc. ordinis monasteria sita et existencia in regnis Boemiae et Hungariae, archiducatu Austriae et ceteris adiacentibus provinciis et dominiis, ibidemque pungendi, emendandi, instituendi et destituendi in capitulo (sic) et in membris, in spirit. et temporalibus, omnia et singula, quae secundum Deum et nostrae Cisterc. religionis statuta invenerint visitanda, reformanda, corrigenda, punienda et emendanda, destituenda et instituenda, abbatibus insuper et abbatissis credentibus et bene meritis pensiones graciosius et racionabilius suis monasteriis non onerosas super fructibus dictorum monasteriorum creandi et assignandi, abbates insuper habentes seu habere valentes apetendi (?) religiosorum nimirum ut scholarum vel scholares sub penis in Benedictina contentis ad collegium nostri ordinis cum debitis pensionibus multorum compellendi, utque in suis monasteriis aliquem virum honestum regularem vel secularem, qui ceteros religiosos in bonis literis et disciplinis erudiat, habeant cogendi. Jura quoque et privilegia nova et vetera nobis et ordini nostro per summos pontifices et alios quoscunque

concessa per omnes juris et justiciae vias tuendi et defendendi, alienationes jurium, privilegiorum, libertatum et possessionum dictorum monasteriorum, nec non quoscunque contractus per abbates et abbatissas et conventum in dampnum et praejudicium suorum monasteriorum factas seu factos quassandi et evelandi et tumullandi (sic), et nullius roboris efficacie fore et esse declarandi et pronunciandi, ipsorumque possessiones, jura et privilegia et libertates alienatas ad manus monasteriorum et ordinis reducendi, abbates et abbatissas ac officiarios,. ut haec expensis monasteriorum suorum faciant et prosequantur, per ordinis censuras comppellendi et cum eisdem super quibusvis pro praedictorum contractuum observacione prestitis juramentis dispensandi et eosdem relaxandi, de redditibus, literis, chartis, jocalibus, bonisque mobilibus dictorum monasteriorum, quociens opus fuerit, inventaria faciendi, computaciones abbatum et abbatissarum ac aliorum officiariorum monasteriorum annis singulis audiendi, illasque approbandi vel reprobandi. Fugitivos vel apostatas et alias personas regulares et ordinis honorem denigrantes sumptibus et expensis suorum monasteriorum capiendi vel capi faciendi, ligandi et incarcerandi et ad propria monasteria remittendi, aut alias iuxta suorum exequenciam demeritorum puniendi, personas regulares, quociens expediens videbitur, in foro consveto (?) casibus et criminibus generali capitulo reservatis cum penitentia salutari absolvendi vel absolvi faciendi. Monasteriis monialium de confessariis et capellanis, procuratoribus et receptoribus sufficientibus et idoneis providendi et insufficientes deponendi et expellendi, et generaliter omnia et singula circa praemissa et ea tangentia agendi et exercendi, quae nos agere, facere et exercere possemus et deberemus, invocato ad praemissa, si opus fuerit, brachii secularis auxilio et favore. Omnibus igitur et singulis praedictorum monasteriorum regularibus personis et aliis quibuscunque nobis subditis districte mandamus, quatenus in praemissis et ea tangentibus dictis Rev. abbatibus tamquam nobis humiliter pareant et devote obediant, praesentibus usque ad proximum sequens capitulum aut specialem revocationem commissariorum generalium eiusdem generalis capituli aut trium eorundem in suo vigore duraturis in plenaria ordinis potestate. Datum in diffinitorio nostro Cisterciensi anno et die praedictis, sub appensione sigilli diffinitorum eiusdem capituli generalis.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 164 – 168.)

390.

Nařízení z komory král. Kašparovi z Granova, jemuž poručena správa vesnic Hoř. a Dol. Mokropsů, aby knězi od sloužení mší v kostele sv. Petra v Rybářích 5 kop míš. z úroků týchž vsí vyplatil.

1566, 13. Novembr. Praha.

Jeho Cís. M. sekretáři, pane Kašpar z Granova milý. Jakož jsme vám na místě našem k ruce J. M. Cís. pána našeho nejmil. Hořejší a Dolejší

Mokropsy k spravování až do dalšího změnění poručili, i poněvadž jest někdy Jan Kolský z těch vsí knězi Martinovi faráři v Menším městě Pražském od sloužení mší v kostele sv. Petra v Rybářích do roka, jakž se správa činí, 10 kop míš. dávati nařídil a za jeden rok mělo by mu zadržáno býti, i poroučíme vám však bez ujmy a ublížení J. M. Cís. práva a spravedlivosti, abyšte témuž knězi Martinovi na to pět kop míš. na ten čas z ourokuov těch dvou vsí vydali. Takové vydání vám za řádné passírováno býti má. Dán na hradě Pražském v středu po sv. Martinu léta x. LXVI º

(Koncept arch. místodržit. K. 52/16.)

391.

Klášter Zbraslavský pronajal louku klášterní u Chuchle za roční plat 6 kop míš. Michalovi Kechkovi z Švarzpachu.

1569, 7. Ianuar.

My kněz Wolfgang opat, kněz Havel převor i všecken konvent kláštera Zbraslavského vyznáváme a známo činíme tímto listem x., že jsme s dobrým naším rozmyslem a radú našich milých pánův a přátel s celým naším vědomím vysadili a mocí tohoto listu vysazujem urozenému pánu Michalovi Kechkovi z Šwarzpachu, J. M. Cís. služebníku a paušrajbrovi na hradě Pražském, dědicům a budoucím jeho, lúku k věčnému a dědičnému vládnutí, kteréžto louky někdy dobré paměti pan Kašpar z Vranova, J. M. Cís. při komoře české sekretář, v držení byl, v gruntech klášterských ležící mezi loukami u jednej strany sousedův Chuchelských a s druhej strany Šicovú blíž k Lahovicím, na tento spůsob, že týž pan Michal, dědicové jeho neb budoucí držitelé jich povinni budú z tejž louky nám i konventu našemu, budoucím opatům a náměstkům našim, každého roku platu ročního při sv. Havle počna po datum listu tohoto po šesti kopách míš. platiti a úročiti na budoucí a věčné časy. A on p. Michal, dědicové neb budoucí jeho budú moci tej lúky užívati jako svého vlastního, sobě opatrovati, kolím od vody obíjeti a ohrazovati, jakž se jim nejlépe viděti bude. A my za sebe a za budoucí naše připovídáme . . . žádné překážky jim nečiniti ani jiným činiti nedopouštěti. A jestližeby té louky on pan Michal, dědicové neb budoucí jich držeti nechtěli, tehdy budou moci pod též právo a poplatky komužby se jim líbilo prodati, dáti, směniti, zastaviti, odkázati a s tím učiniti jakožto svým vlastním . . . Však s tú výmienkú, aby nám a konventu našemu i budoucím našim takový plat povinný bez odpornosti od každého držitele tejž lúky vycházel. A paklize by se takový plat . . . od kohožkoli zadržal buďto z oumysla neb jinak, tehdy sobě a budoucím . . . moci pozůstavujem, v dotčenú lúku se uvázati, ji držeti a užívati jako svého vlastního dotud a tak dlúho, pokudžby takový úrok nebo plat i s zadržalými, ač byli-li by kteří, nevyplatili (sic).

Na svědomí toho my svrchupsaní pečeti naše opatskú a konventskú k tomuto listu našemu jsme přivěsiti dali, a pro lepší jistotu dožádali jsme se uroz. pánův p. Melichara Stolínského z Kopist a p. Jana Ornyusa z Paumberku, J. M. Cís. pergmajstra hor viničných Pražských, p. Víta Flavína z Rottenfeldu, písaře při soudu komorním království Českého, že jsou také pečeti své podle nás . . . přivěsiti dali, však sobě a dědicům svým beze škody. Jenž jest dán v pátek po památce sv. Tří králův l. 1569.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 168—169.)

392.

Kněz Jan z Plzně, napřed mnich kláštera Zbraslavského, potom Plasského, který oženiv se byl farářem na Moravě, potom přišed k návštěvě otce svého do Plzně byl jat a uvězněn, prosí pana Floriana Grispeka za přispění a za udělení nějaké fary.

c. 1570.

Modlitbu svou x. urozený pane pane Floriane, pane ke mně příznivý, laskavý. Bán Buoh všemohoucí rač V. M. dáti při tom i Její M. paní vaší i dítkám dobré a šťastné panování x.

V. M. poníženě a pokorně žádám a za milostivou lásku, kdež já ubohý kněz před několika lety byl jsem na Zbraslavi za spolubratra a oud konventu toho, i nemoha těch a takových neřádů trpěti, tak že více šafářka vládla nežli opat, mnohokráte jsem o to s nebožtíkem panem opatem Zbraslavským, knězem Antonínem, o osobu jeji pohodl. Tehdá on více sobě vážil jí nežli nás bratří, i dal mi list, abych šel do kláštera Hory Kutny a tam abych byl do roka. Tehdá já přečkavši ten rok, dokadž mi vyměřen byl, zase jsem na Zbraslav šel, abych tam byl. Tehdá on zvěděvši o tom, že jsem zase přišel, zkázal mi, abych se, dokud jsem živ, bratrem konventu jeho neznal býti. Tehdá já vždy pamatujíc na svůj závazek, kterej jsem Pánu Bohu svému učinil, abych duši svú nezavedl, nad to nade všecko dal jsem se do kláštera Plasskýho k nebožtíku knězi Bolfovi, a tu jsem byl u něho rok. Tehdá já znajíc v tom vuoli Boží, ušel jsem s kmetičnú a poddanú V. Mti. z kláštera Plasskýho na Moravu a obávajíce se, aby mne Pán Bůh skrze hřích ten netrestal mukou věčnou, i s ní jsem se oddal podle řádu církve boží knězem pořádným a křesťanským, a tu jsem byl s ní na Moravě vosm let pořád sběhlých na faře pod panem Albrechtem Černohorským, nejvyšším sudí markrabství Moravského, na kteroužto faru list pod pečetí svú dáti jest mi ráčil do smrti mé, aby statek muoj buďto málo aneb mnoho žádný nebral, nežli manželka má. Tehdy já skrze časté psaní tatíka mého nemohl opominouti, abych se k němu nevypravil a jej navštívil i s manželkou svou, to jsem učinil. Tehda budouc já v Plzni u tatíka svého, majíc toho zprávu, žeby pan opat Plasský nemocen byl i podle známosti toho jsem opomenouti

nemohl, abych ho nenavštívil. Tehda nebožtik žádal mne, abych u něho pobyl do sv. Jiří, i nemohouc v tom jeho slušné žádosti oslyšeti to jsem učinil a faru Zemnickú a Voborskú jsem k správě své objednal, tak abych jim slovem božím posluhoval. Tehdá i manželku svou jsem k sobě vzal, aby tu v Zemnici do sv. Jiří na faře pobyla, až bych se místem opatřil. Tehdá přijevši pan official a pan opat Zbraslavský jakožto visitator tu mne před sebe povolali, mluvíc mi ta slova, že bych měl pikhartem a lutherianem býti a odkud jsem tu moc vzal, že jsem se oženil a manželku pojal. Tehdá ubohý jsa strachem velikým obstíněn, uznalo se mi říci, že s ní nejsem oddán. Ihned mne dali do vězení. Neměvši na tom dosti i povolali manželku mou před se, tu se jí tázali, jest-li se mnou oddána, ona odpověděla, jsem. Hned ji dali do vězení vsaditi na ten spuosob, až by rukojmě objednala po 200 kop gr., tak aby se mnou nemluvila, ani se ke mně znala, že by manželka má býti měla a sobě jiného muže, když se jí líbiti bude, vzala, na kterýžto spůsob jsem se já s ní neoddal, abych se s ní rozloučiti měl v tom stavu svatosvatým manželským, ale s ní do rozloučení života mého i jejího zlý i dobrý trpěl. K tomu nemohouc na tom dosti míti rozkázali jí, aby tento pondělí nejprv příští do slunce západu z panství klášterského se vybrala, ježto jest jak jest živa ubohá nic zlého neučinila.« — V dalším vypravuje, že nemohl nalézti rukojmí, jak mu bylo přikázáno, a že v okovech jako zločinec do Prahy k soudu arcibiskupovu byl zavezen, ač prý vždy pravou víru Kristovu hlásal. I prosí pana Floriana Grispeka, aby se ho ujal a na některou faru na panství svém jej přijal, »buďto v Potvorově, kdežkoli, za to V. M. prosím, že již mne na knězi opatu Zbraslavském vyjednati ráčíte, abych já potom dostana se tam nějakým vězením těžkým soužen nebyl a trápen. Při tom V. M. žádám, že se ráčíte přimluviti ku panu hejtmanu, aby mne do světnice na řetěz dáti ráčil, neb v tom vězení div že zimou nezmrznu x....

V. M. poddaný povolný službou svou kněz

Jan z Plzně, Strništů syn.

(Orig. arch. arcibisk. Praž., přepis v archivu zemském.)

393.

*Námitky Jiřího Třebotovského z Kolivé hory, majitele vesnice Třebotova, proti nárokům majitele statku v Chotči, Nikodema Magerle ze Sobíšku, aby poddaní jeho pochováváni byli na hřbitově Třebotovském.**)

1571.

(Místodrž. arch. v Praze, Arch. Consign. K. 52. č. 11.)

---

*) Kolivá hora u Třebotova; o majitelích statku Třebotovského viz častěji zmíněný sborník »Smíchovsko a Zbraslavsko« str. 404.

394.

Klášter Zbraslavský přidává ke dvorům svým v Modřanech, které nyní Jan Komedka z Rovin drží, potok s oběma břehy od Písnice až do řeky Vltavy i zvyšuje o 30 gr. míš. úrok ze dvorů těch ke klášteru povinný.

1572, 12. Martii. Praba.

My kněz Vondřej Widmon opat kláštera Zbraslavského a kněz Bernhart převor téhož kláštera i se vším konventem ... známo činíme tímto naším listem ... jakož dva dvory naše ve vsi Modřanech, kteříž slovů jeden Vackovský a druhý Chvališovský, ta všecka předešlá léta až posavád na častých proměnách trvali a i ty hospodáře mívali, od kterýchž nám platové naši z nich od starodávna náležející s nemalým prodléváním a častým obtížným upomínáním vycházeli, skrze kteréžto příčiny, kdyby tomu časně a náležitými prostředky v cestu vkročeno nebylo, obávati se jest, aby takové dvory k spuštění přivedeny nebyly. Kdež vyhledávajíce my se vší pilností jak v jiném tak i v tom dobré a užitečné téhož kláštera našeho a chtíce tomu, aby raději gruntové naši k zvelebení nežli k jaké zkáze neb spuštění přivedeni býti mohli, prohlídajíce k budoucímu dobrému a užitečnému téhož kláštera našeho, tak aby všickni nynější a budoucí držitelové týchž dvorův tím volněji a svobodněji je držeti, užívati a se na nich živiti, i na ně náležité důklady činiti a jich neopouštěti náchylnost měli a mohli, i také nám tudy platové naši na každý čas netoliko bez zadržování vycházeti, ale i ti mimo první způsob přivětšeni a zlepšeni byli, za těmi slušnými příčinami panu Janovi Komedkovi z Rovin, dědicům i budoucím jeho i všechněm potomním držitelóm týchž dvorů přidali jsme a mocí tohoto listu dědičně přidáváme potok hořejší, který jde od Písnice až do řeky Vltavy s oběma břehy, tak aby jeho k týmž dvoróm všickni držitelé na budoucí časy všelijakým spůsobem, jak a pokudžby se jim koliv za nejlepší a nejužitečnější býti vidělo, držeti a užívati mohli a moc měli beze všech překážek, však na spuosob nížepsaný, že nám a budoucím naším, opatům i všemu konventu téhož kláštera našeho, platu a ouroku na ně v nově uloženého mimo předešlý plat, počna od sv. Havla po dání listu tohoto nejprv příštího, vedle jiných platův dvorských ročně platiti a dávati mají na hotových penězích jmenovitě třiceti grošův míš. rozdílně, totiž polovici o sv. Jiří a druhú polovici o sv. Havle, a tak již učiní všeho platu peněžitého z těch dvorův i potoku přidaného ... peněz hotových totiž na každý sv. Havel jednu kopu padesáte gr. míš. a na sv. Jiří též 1 kopu 50 gr. vše míš., kterýž plat tak a na ty časy svrchu dotčené vyplňujíce bez zadržování též všickni držitelé týchž dvorův nynější i budoucí od nás ani od budoucích opatův a konventu téhož kláštera našeho v nic víc jiného vejše nad týž plat potahováni a ztěžováni býti nemají nikoli nyní i na časy budoucí a věčné. A nad to vejše témuž panu Janovi Komedkovi z Rovin tuto milost činíme a tímto listem

naším plnú moc a svobodu i plné právo dáváme, tak aby on i s dědici a budoucími svými i všickni budoucí potomní držitelé týchž dvorův jmenované dvory i s tím potokem, dědinami, lukami, porostlinami, pastviščemi, hájky i se vším . . . příslušenstvím, jakžto vše v svých mezech a hranicích od starodávna záleží, když a komužkoliv chtíti budou, oznámíce trh neb smlúvu nám aneb budoucím našim, aby toliko při rejstřích ouřadných našich klášterskych vědomost a paměť toho paznamenána byla, však pod týž svrchu dotčený konečný plat stálý, trhem svobodným a smlúvú nebo dáním tohoto listu s dobrú vůlí prodati, zastaviti, směniti i s tím se vším, když a což se jim neb druhému z nich koli líbiti bude, jakožto s jich vlastním dědičným učiniti moc měli a mohli beze všeho našeho . . odporu a překážky všelijaké. Však s touto znamenitou při tom vejmínkou, jestli žeby nadepsaný pan Jan Komedka z Rovin nebo dědicové jeho a budoucí držitelé téhož dvoru kterejkoli z nich plat náš nám zadržovati chtěl a ten na časy určité, jakž svrchu stojí, klášteru našemu platiti zanedbávali, tehdy my s budoucími svými tu moc míti budem, pro takové zadržalé platy v tyž dvory se uvázati, je držeti a užívati toliko dotud, dokudžby nám tíž ourokové zadržali zouplna dáni a spraveni nebyli. Též sobě v moci pozůstavujíce, když by nám koli toho potřeba nastala, abychom i s budoucími svými pro stůl náš v potoku nadepsaném, k témuž dvoru dědičně přidaném, časem něco sobě ryb v něm uloviti dáti mohli a moc měli beze vší a všelijaké odpornosti a překážky všech držitelův týchž dvorův a potoka na časy budoucí a věčné. A kdožkoli tento list náš měl by nebo míti bude s dobrú pořádnú vůlí nadepsaného pana Jana Komedky z Rovin neb dědicův jeho i všech potomných držitelóv týchž dvorův, ten má a míti bude túž moc a též plné právo ke všem věcem x. Tomu na svědomí . . . pečeť naší opatskú i všeho konventu . . . sme k tomuto hamfešlu přivěsiti . . . dali a rozkázali. Stalo se v středu den sv. Řehoře jinak po neděli, janž slove Oculi, léta od naroz. syna Bož. 1572.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 172—175. Uvedeno též v inventáři shotoveném po zrušení kláštera s poznámkou »An die k. Staatsgüteradministration am 13. Sept. 1791 abgegeben.)

395.

Smlouva mezi klášterem Zbraslavským a Mikulášem Walterem z Walteršperka, kterouž klášter ves Neumětely s příslušenstvím témuž Walterovi v plné dědictví propouští.

1573, 23. Febr.

Léta Páně 1573 v pondělí u vigilií sv. Matěje apoštola námi Antonínem z Boží milosti arcibiskupem Pražským a stolice apoštolské legátem x., Ladislavem starším z Lobkovic na Chlumci a Gistebnici, nejv. hofmistrem království Českého, a Bohuslavem Felixem Hasyšteynským odtudž z Lobkovic, na Líčkově a Chomútově, nejv. sudím téhož království Českého,

stala se jest smlouva přátelská, dobrovolná a dokonalá mezi velebným knězem Vondřejem opatem kláštera Zbraslavského i na místě všeho konventa dotčeného kláštera s jedné a urozeným a statečným rytířem panem Mikulášem Walterem z Waltrssperku na Lochovicích a Biskupicích, J. M. Cís. radou a sekretářem království Českého, s strany druhé a to taková. Jakož jmenovaný pan Mikuláš Walter jest v držení v jistých sumách vsi zápisné řečené Neumětely a dvoru pustého s dědinami k němu náležejícími s lidmi, s platy, s podacím kostelním, s krčmami, s lukami, s potoky, s rybníčky, s lesy na baštinách i jinými a se vším tím, což k té vsi a dvoru ... od starodávna vejš psanému klášteru jest příslušelo, ale všecko od téhož kláštera dávných časův odcizeno a v užívání mnohých držitelův předešlých bylo, o kteroužto ves s jejím vším tím příslušenstvím on pan Mikuláš Walter, aby ji k dědictví dosáhnouti mohl, při J. Mti Cís. jest jednal. A J. M. Císařská jemu na to, aby prve s týmž opatem o to, aby jemu toho s jistým dovolením svým přál, se urovnal, milostivě ukázati ráčil. I ačkoli on pan Mikuláš Walter té dobré naděje k obdržení takové milosti od J. Mti. Cís. dědictví na té vsi býti se pravil, však jsouc žádostiv toho, aby také s dobrou vuolí téhož opata a konventu bez všelijakého nad tím jich stížení, ale raději s nějakým užitkem a pohodlím kláštera toho, a tak jemu panu Walterovi, dědicům a budoucím jeho, ačkoli dosti skrovné věci se tu dotýče, s lepším požehnáním takové dědictví do rukou přijíti mohlo, protož námi z počátku psanými arcibiskupem Pražským, též nejv. hofmistrem a nejv. sudím království Českého oni pan opat i na místě všeho konventu jeho a pan Mikuláš Walter o to s jich obou stran dobrou volí urovnáni a dokonale smluveni jsou takto, že on pan opat i na místě a jménem všeho konventu kláštera často psaného jemu panu Mikulášovi z Waltrssperku všecko právo své a tomu klášteru nyní i budoucně na též vsi, dvoru pustém s poplužím Neumětelích s podacím x ..., jakž toho na tento čas on Walter sám v držení jest i předešlí drzitelé byli, a ještě dále čehož by se kdykoli, že k té vsi Neumětely náleží, uptati mohl, k dědictví jest pustíc a touto smlouvou od sebe a od budoucích opatův i konventu téhož kláštera Zbraslavského dokonale pouští, nic sobě ani budoucím duchovním téhož kláštera tu nepozůstavujíc a odtud nevymieňujíc, nébrž to všecko právo své i kláštera Zbrasl. naň pana Waltera, dědice a budoucí jeho přenášejí ..., pan Mikuláš Walter ... opatu i na místě konventu jeho sumu šest set padesáte kop míš. dáti a v moc naši arcibiskupa Pražského položiti a to rozdílně takto, po vykonání skrze jistou J. Mti. Cís. relací ke deskám zemským na potvrzení takového dědictví a toho jemu panu Walterovi, dědicům a budoucím jeho ve dsky zemské tak dědičně vložení při času sv. Jiří hned potom nejprv příštího polovici té sumy, to jest 325 kop míš., a druhú polovici též 325 kop míš. na sv. Havla po témž sv. Jiří přišlého vyplniti. Kterážto suma od něho pana opata na nic jiného než na opravu a zlepšení hospodářství často psaného kláštera, poněvadž při tom let těchto pominulých povodněmi i jinak nemalé

škody se staly, s jistým vědomím a podle dobrého zdání a uvážení nás arcibiskupa Pražského obrácena a naložena býti má. A tolikéž také proti tomu zase on pan opat má jemu panu Walterovi všecky listy a majestáty i jiná práva a spravedlnosti k tomu klášteru Zbraslavskému na touž ves Neumětely s jejím příslušenstvím svědčící buďto hned anebo při vkladu na relací J. M. Cís. té vsi ve dsky zemské položiti a v moc jeho uvésti, i také z té jedné i druhé sumy jej od sebe a konventu svého kvitovati. A že se tomu všemu tak jakž v této smlouvě jest obsaženo zadosti státi má, na jistotu toho předkem my napřed psaní jednatelé a smlouvcové jsme pečeti naše a tolikéž podle našich obě strany totiž pan opat pečeť svú opatskú, tolikéž konventu svého a pan Mikuláš z Walterssperku svou vlastní k té smlouvě, kteréžto jedné každé straně tak pod pečeťmi v jednostejná slova znějící jedna vydána jest, přitisknouti jsou dali. Stalo se léta a dne z počátku psaného.*)

Na rubu: Tato smlouva ve dsky zemské památné červené léta 74. v pátek den sv. Vincencia G. VII. s povolením nejjasnějšího knížete a pána pana Maximiliana Druhého z Boží mil. voleného Římského císaře x... vložena a vepsána jest. — (Orig. na pap. v Klement. knih. II. A. 12. fol. 3. částečně poškozený, se šesti přitisknutými pečeťmi; přepis v Copiar. Oseckém II. díl pag. 176)

396.

Opat kláštera Zbraslavského oznamuje arcibiskupu Pražskému, že klášterní grunty na »Banich« Lipeneckým postoupiti nemůže; prosí, aby tuto zprávu purkrabí Karlšteinskému oznámil a za klášter se přimluvil.

1573.

Osvícené kníže ... pane arcibiskupe Pražský x. Modlitbu svou atd. Nepochybuji, že ráčíte v paměti míti, kterak dnův pominulých léta tohoto LXXIII. strany poddaných J. M. pana Jana z Martinic, purkrabí Karlšteinského, ze vsi Lipenec, kteříž v grunty klášterské slove na Baních se vkládají, vejjezd jsme měli a po mnohém ukazování a mluvení, nemohše se

---

*) Srovnej list dd. 1460, 6. Oct. — Ve sněmovním jednání r. 1573 čte se: Tolikéž Mikuláš Valter z Valteršperku x. stavům král. Českého zprávu jest učinil, jakož drží ves zápisnou Neumětely, kteráž od starodávna od kláštera Zbrasl. vždycky zástavou v držení od mnohých předeslých držiteluov beze vší výplaty jest byla a posavád zuostává, že jest toho při J. M. C. poníženě hledal, aby J. M. C. k dávním věrným a pracným službám, kteréž jest císaři Ferdinandovi J. M. slavné a svaté paměti i také J. M. Cís. vždycky poddaně činil a činiti nepřestává, milostivě prohlédnouc, jemu touž ves Neumětely k dědictví dáti ráčil, načež pak od J. M. C. milostivé odpovědi k obdržení toho jest dosáhl, a jsouc žádostiv to sobě k místnému konci... přivésti, k J. M. Kr. králi Rudolfovi uherskému a k J. M. arcikníželi Arnoštovi o další k J. M. C. přímluvu všech tří stavův jest prosil, kdež stavové znajíce takovou prosbu jeho slušnou býti k J. M. Kr. a k J. M. arcikn. za něj se přimlouvají, aby J. M. C. jemu ... takové milostivé dání v dědictví ... ke dskám zemským ... k vykonání přivésti ráčil. (Sněmy České III.. str. 747, 762.)

srovnati, dal jest se pan purkrabě slyšeti, že by chtěl od toho dříví, co jsem ho posekati a již něco odvézti dal, pustiti, toliko abych již více od těch gruntův a toho dříví pozůstalého v těch místech upustil a J. M. poddaným Lipeneckým postoupil, kdež já vzavše sobě na rozmyšlení, co bych s tím dál činiti měl, skrze V. Kn. M. odpověď J. M. panu purkrabí, jak jsme na tom zůstali, dáti jsem měl. I toto za odpověď dávám, abych já panu purkrabí neb poddaným J. M. Lipeneckým týchž gruntův na Baních, jenž od starodávna k klášteru mému Zbraslavskému náležejí, na kteréž se oni Lipenečtí potahují, postoupiti měl, mě toho s dobrým svědomím nemožné jest učiniti, neb kdybych já od toho pustil, mohli by mne po časích oni Lipenečtí tak soužiti, že bych já s dobytky svými k žádným pastvám, též Záběhličtí, Žabovřeští a Zbraslavští sousedé prohnati nemohli, anobrž všecky cesty na příč zahájiti by mohli, že bych ani s vozem projeti, ani pěšky projíti nemohl. Však že pámětníci jsou, kterak za předków mých jim Lipeneckým pastev v těch místech jsou hájili, že na provazích dobytky své k pastvám stezkou vodívati museli, a tak by oni, kdyby se jim nyní toho postoupiti mělo, odpláceti se mně a poddaným mým bezpochyby hleděti chtěli, a jakž předešle oni Lipenečtí poddáni byli k klášteru, již by klášter poddán býti musel Lipeneckým tou měrou, ale že se to dostatečně starými lidmi prokázati muože, že ten les na Banich v těch gruntech klášteru vždycky náležel a předkové moji od starodávna vždycky toho jsou užívali, dříví sekali, lovy na zajíce svobodně měli bez překážky všelijaké a nikdy že slýchati nebylo, aby jim Lipeneckým neb komu jinému krom do kláštera co tu náležeti mělo, až teď před málo kolikas lety za kněze Wolfganga po stranách počavše sekati těch gruntův se nenáležitě zňali, o maršalích jakých, aby býti měly, staří lidé, krom o jednom hruškovým, jak živi jsou neslýchali, kterýž pro starost již sešel, jehož pařez toliko se ještě ukazuje, a jakž oni Lipenečtí mnoho o maršalích praví, jsou k tomu lidé mladí, nejsouc tu někteří ani zrodilí, než málo přes třiceti let do vsi přijati, a protož se jim místa a víry dáti nemůže, zvlášť poněvadž od tak dávních let nikdá mezováno nebylo až posavád, aniž jest podobné k víře, aby předkové moji ty grunty měli sobě dáti odmaršalovati, znajíc že by tak znamenitě souženi býti mohli. Protož z těch příčin já od toho místa na Baních, v něžto se Lipenečtí sousedé vkládají, pustiti nemohu, nýbrž jakž prve tak i nyní pravím se k tomu dříví a k gruntu spravedlnost míti a toho jako i předkové moji užívali (neb mne priviligia klášterská, že obě straně toho vrchu k klášteru náležeti mají, v tom potrzují) užíti žádám a V. Kn. M. prosím, že tuto odpověď mou J. M. panu purkrabí v známost uvésti a k J. M. se přimluviti ráčíte, aby povážíc těchto příčin mne při spravedlnosti mé zanechal a poddaným svým, aby mi v ty grunty a lesy na Báních více nesáhali, neb nedůvodně a daremně J. M. zaneprazdňují, poručil.

S tím se V. Kn. M. poručena činím.

Kněz Vondřej, opat kláštera Zbraslavského.

(Orig. archivu arcibisk. v Praze, přepis v arch. zemském.)

397.

V seznamu klášterů, kteréž r. 1573 se uvolily, jistou pomoc na šest let císaři dávati, uvádí se též opat Zbraslavský: »Abt vom Kunigsaal. Der will die 200 Schock, so ihme für die Wiesen jahrlich aus dem Rentmeisterambt gegeben werden sollen, fallen lassen.«

1573.

(Sněmy české V. str. 743.)

398.

Arcibiskup Pražský přimlouvá se u místodržících království Českého za opata Zbraslavského, že panu Janovi Bořitovi z Martinic žádným dluhem povinen není.

1574, 24. Nov. Dobřichovice.

Modlitba x. Urození páni páni, uroz. a stateční rytíři x. Dnešního dne přijevši k nám velebný x. kněz Ondřej, opat kláštera Zbraslavského, ukázal nám od V. M. sobě učiněné psaní, kterýmž mu, aby p. Janovi Bořitovi z Martinic, purkrabí Karlštýnskému, ňákých přisouzených pěti set kop spravil a zaplatil, anebo tento pátek příští před V. M. se postavil, tak jakž psaní V. M. to v sobě obšírněji zavírá, přísně poroučeti ráčíte. Kterýžto pan opat vidouce takové V. M. poručení avšak neuznávajíc se tím jmenovanému pánu z Martinic povinnen býti, k nám se stížně najíti dal a tak i v té chvíli pan purkrabě Karlštýnský též k nám přijel, kdež my velmi obšírně s nimi obéma o tu rozepři promluvivše srozuměli jsme, že pan opat pravil se posavád o tom žádné vědomosti míti, čím toho času stíhán býti chce. A také z výpovědi na soudu hraničném učiněné a jiných všelijakých předložených z obou stran zpráv najíti jsme nemohli, aby pánu z Martinic na p. opatovi co přisouzeno bylo, než to cožkolivěk právně nalezeno jest, to na samého poddaného klášterského se vztahuje, jak výpověď o to učiněná ukazuje. Z té příčiny vidí se nám, že na pana opata pro takovou sumu zbytečně se nastupuje, protož poznávajíce my, že často psanému p. opatovi v té věci se opatřiti náleží a V. M. zpráva toho jistší učiniti musí, té vůle jsme, podle něho před V. M. předstoupiti a nad ním jakožto vrchnost (ač nehodný) duchovní ruku držeti. Ale poněvadž čas rychlý p. opatovi jmenován jest, tak že nám možné není, tento pátek příští tak ráno v Praze býti, k tomu také (o čemž dobrů vědomost míti ráčíte) každého dne před sebou odjezd do kláštera Světeckého podle milostivého J. M. Cské poručení máme, toliko na pana Zdislava z Martinic, kterýž nám z komory přidán jest, očekáváme, avšak dočkati se pána nemohši poddané téhož kláštera i jiné osoby okolní k středě po sv. Ondřeji jsme sročili a podle milostivého J. M. C. poručení pannu na týž den do něho uvésti míníme. Z příčiny té žádáme, že takového dne p. opatovi asi

do dvou neděl pořád zběhlých odložiti a jej, že se na den položený postaviti moci nebude, k žádnému neposlušenství toho mu nepřičítajíc omluvna míti račíte. Datum v Dobřichovicích v středu před sv. Kateřinou léta 1574.

(Z rukopisu knihovny arcibisk. v Praze, přepis v arch. zemském.)

399.

Odpověď arcibiskupa Pražského panu Janu Bořitovi z Martinic na psaní jeho v příčině opata Zbraslavského a j.

1574, 6. Dec.

Urozený pane, pane příteli náš zvláště milý. Psaní vaše, kteréž nám činíte, jak jste od nás z Dobřichovic odjeti ráčili, jest nám dodáno. V němž píšete, že pana opata Zbraslavského proti Vám z úmysla opatřujem a fedrujem, jistě nás zle ujímáte a tím zbytečně více nežli náležitě dotýkati ráčíte, abychom co tak z úmysla proti Vám před se bráti měli. Než k tomu se známe, vidouc, že byste Vy mu z úmysla rádi škoditi a to na něm, čímž Vám povinnen není, míti, jinak výpovědí, kteréž se ne na něho než na poddaného jeho vztahují, vykládati chtěli, když se k nám jakožto vrchnosti své duchovní utekl, že jsme ho v tom dle povinnosti opustiti nemohli, v čemž Vy ani jiný kdo nám slušně za zlé míti nemůžete. Z strany pak některých v témž psaní Vašem důminek dotčených, jakou bychom Vám radu proti témuž p. opatovi dávati a s Vámi o to rozmlouvati měli a Vy že jste podle rady naší učinili, i tu se v pravdě nemálo mýlíte, neb my se o takových výminkách Vašich nepamatujeme, nýbrž jim zjevně odpíráme. Dále co se Martina ovčáka poddaného našeho dotýče, v jaké jste ho k sobě smlouvy postranní a ouplatky uvedli, toho jsme se nenadáli, ani jaké vědomosti o tom předešle a až dosavad neměli, než teď teprva z psaní Vašeho tomu porozuměli. Což mělo-li jest se státi a poddaný náš tak nenáležitě stěžován, šacován a od Vás ubírán bez vůle a vědomí našeho býti, k uvážení Vašemu vlastnímu to připouštíme. A jestli sobě to v těch místech kdež náleží stěžovati i náhrady spravedlivé hledati budeme, ráčíte nám k tomu dosti příčiny dávati, za zlé nemějte, neb abychom my ho za vinného uznávati a Vám kdy za tou příčinou, jak dokládáte, s úředníkem neb rychtářem naším na Karlštejn odsýlati měli, toho se nenajde a neukáže. A tak měli bychom na takové příliš důtklivé poněkud i pohrůžlivé psaní Vaše jinou a náležitější V. M. odpověď dáti. Než že se v pravdě neradi zbytečně a bezpotřebně škorpíme, však nebudete-li se chtíti spokojiti proti p. opatovi a nás sobě také jinak vážiti, než vždy na svém proti nám předsevzetí státi, uznávajíc my, že víc psaný p. opat V. M. v příčinách těch mimo jisté právní výpovědi ničímž povinnen a zvláště pak zcesten není, dále to při spravedlivém rozeznání tu kdež bude náležeti zůstane. A vidí se nám, že byste ráčili takových psaní a pohrůžek na

někoho jiného moci spořiti a nám pokoj dáti, ač jest přísloví, kdo hrozí že vystříhá, když Pán Bůh s námi býti ráčí, kdo proti nám. Jisti jsme tím, že od nás k nepřátelství žádné příčiny dané nemáte. Dán v pondělí den sv. Mikuláše 1574.

(Z rukopisu arcibisk. knihovny v Praze, přepis v arch. zemském.)

400.

Opat kláštera Zbraslavského prosí arcibiskupa Pražského za přímluvu k císaři, aby nepřivolil, by platy komorní i jiné dědičné, které klášteru z Komořan vycházely, skoupeny býti mohly, poněvadž by tím záduší kláštera ujma se stala.

1575, 1. April. Zbraslav.

Osvícené kníže . . pane arcibiskupe Pražský, pane můj milostivý. Byšte zdrávi býti a šťastně při slavnosti hodu Páně nastávající i za dlouhé časy se radovati ráčili, na Pánu Bohu žádám x. Při tom V. Kn. M. jakožto vrchnímu duchovnímu správci svému jednoho nedostatku svého oznámiti pominouti nemohu, kteréhož se v brzkém času přijíti obávám, že platy komorní i jiné dědičné platy, kteréž mi z Komořan každého roku (učiní 34 kop míš.) vycházejí, o čež již lidský oumysl jest, nějakou sumou je skoupiti a o to buď při osobě mé aneb při J. M. Cís. tak jednati chtějí, abych já tu dále žádné spravedlnosti očekávati neměl, kterýchžto jistých platuov já nikoli beze škody kláštera svého ustoupiti nemohu. Neb prvé J. M. Cís. platu ročního 200 kop z luk nařízeného již po dvě létě odjímati ráčí a dopustiv nynějšího lidského obmyslu tolikéž těch platuov na budoucí časy zbaven budu. A z takových příčin nemohl bych při témž chrámu Páně dostatečně služeb božích vykonávati. Vejpis pak té smlouvy o komorní platy učiněné V. Kn. M. odsýlám a když ráčíte prázdnost míti, prosím, že ráčíte v ni nahlédnouti. Sám také k V. Kn. M. bohdá v svátky neb po svátcích, co nejdřív budu moci, dám se najíti a s V. Kn. M. rozmluviti, prvé nežli by co při J. M. Cís. v té při jednáno bylo, neb mám o tom jistou zprávu, že strana dlouho meškati nebude. Protož V. Kn. M. poníženě prosím, že mne pokudž možné v té při neopouštěti, u J. M. Cís. časně za přítele státi ráčíte, poněvadž já tu, jakž V. Kn. M. dobře znáti ráčí, nic svého dědičného, než toliko při tom klášteru opatření toho chudého záduší služeb božích vyhledávám, kdež věřím, že sobě toho za stížné pokládati neráčíte, a já zase osobou svou vším což mi možného, časnými službami toho se odsluhovati nepominu. S tím se V. Kn. M. poručeného činím. Datum na Zbraslavi v pátek veliký umučení Pána Krista památný léta LXXV.

V. Kn. M.

kněz Vondřej, opat kláštera Zbraslavského.

(Orig. arch. arcibisk v Praze, přepis v archivu zemském.)

401.

Markovi Lidlovi z Lidlova povoleno dříví z lesů Křivoklátských k opravě jezu u Modřan.

1575.

(Místodrž. arch. v Praze, Arch. Consign. K. 52. č. 18; škody na jezu plavbou způsobeny také r. 1580).

402.

Kněz Ondřej, opat kláštera Sedleckého, píše arcibiskupu Pražskému, že mu opat kláštera Zbraslavského mládence Jiříka doporoučí, aby byl ordinován.

1576, 14. Mart.

(Reg. arch. zemského z orig. arch. arcibisk.)

403.

Klášter Zbraslavský vysazuje díl dědin svých řečený na Lhotkách nad Lipencí Mikuláši Slivenskému řečenému Sokolovi.

1576, 27. April. (Zbraslav.)

My kněz Vondřej opat, kněz Bartoloměj převor i všecken konvent kláštera Zbraslavského známo činíme tímto naším listem..., že s dobrým naším rozmyslem a bedlivým uvážením vysadili sme a mocí listu tohoto našeho slovutnému Mikulášovi Slivenskýmu jinak Sokolovi, dědicům a budoucím jeho díl dědin našich vorných i nevorných s roklemi, porostlinami nad Lipencí, sluje na Lhotkách*), pokudž v jistých místech vyznamenáváno a obmezováno jest, spatřivše to sami osobně a seznavše, že jich jináče a ničímž jiným lépe požívati nemůžem, k věčnému dědickému vládnutí a užívání vysazujem na tento spůsob, aby on Mikuláš, dědicové neb budoucí jeho z týchž dědin a gruntův našich každého poluletí po padesáti groších malých jinak po pětmecítma groších bílých nám a budoucím našim do kláštera úročili a platili, počna hned jmenovitě na den sv. Havla nebo třetí den potom přišlý a na den sv. Jiří neb třetí den též potom přišlý a tak budoucí léta a věčně. S touto pak při tom obzvláštní vejminkú. Jestližeby dotčený Mikuláš, dědicové neb budoucí jeho na který den sv. Havla neb sv. Jiří.. těch padesáte gr. nám neb budoucím našim nedali a nespravili, tehdy povinni budou to dví totiž sto grošův dáti a položiti, a tak vždy dále za každé tři dny buď ode dne sv. Havla neb sv. Jiří padesáti gr. míš. beze vší odpornosti nahrazovati a nadlepšovati mají. Kteréžto dědiny tak poplatné budú moci on Mikuláš, dědicové a budoucí jeho toliko s vědomím a vůlí naší neb budoucích

*) Srovn. listinu 1389, 16. Octobris čís. 226.

našich, abychom mohli věděti časem, od koho by takové úroky neb . . pokuty dotčené vycházeti měly, komuž se líbiti bude dáti, prodati, odkázati, zastaviti, však pod též právo a pod těmi všemi pokutami, jakož se vejš napisuje a dokládá. Jestliže by pak dotčený Mikuláš, dědicové a budoucí jeho neb kteřížkoliv držitelové, majíc tento list náš sobě pořádně odevzdaný, té pokuty jmenované s úrokem na sobě zadržovali neb zadržovati chtěli a platiti zanedbávali, tehdy my sobě a budoucím našim té vůle a svobody pozůstavujem, abychom se mohli zase v tyž dědiny, buďte ony osité neb nebuďte, mocí svú uvázati, je držeti, užívati dotud, dokudž by nám neb budoucím našim dotčených úrokův a pokut zadržalých i se škodami na to vzešlými zúplna nespravili a nezaplatili. A když by již vyplnili, tehdy my neb budoucí naši povinni budeme, tomu neb jim ty dědiny zase ihned postúpiti, však vše pod též právo a pod tyž pokuty, jakož se v týmžto listu našem vyhrazuje. Pakli by vždy toho obmeškávali a platiti zanedbávali a opět na sebe kterého úroku a pokut nadrželi, až by v tom času rok a den prošel, tehdy my neb budoucí naši budem moci předce v tyž dědiny, buďte ony tehdáž osité neb neosité, i v to všecko osení se uvázati, je držeti, užívati neb jinému je vysaditi, pronajati a s tím učiniti potud, pokudž by se nám neb budoucím našim vidělo a líbilo jako s naším vlastním a dědičným. Na svědomí . . pečeti naše opatskú a konventskú k tomuto listu našemu přivěsiti sme dali. Jemuž datum v pátek po sv. Jiří velikonočního téhodne l. P. 1576.

(Copiar privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 180—182.)

404.

Kazatelé bludní a rouhaví na farách ve Zlatníkách a Modřanech.

1580, 18. Maii. Praha.

Konsistoř Pražská píše císaři, »kterak pominulého času uvedeni jsou nějací dva domnělí kněží, bludní a velmi rouhaví kazatelé, na fary podobojí přijímajících blízko Prahy, jeden Kašpar jménem, který nedávno krčmářem byl, do vsi Zlatník, na grunty a kollaturu osadních sv. Jiljí v Starém městě Pražském, a druhý jménem Bartoš neb Bartoň, řezáč slámy neb sekaniny, na faru a kolaturu do vsi Modřan, o kterú jest (jakž zprávu máme) odpor mezi p. opatem Zbraslavským a panem Janem Isrlím. Kteřížto . . dostavše se na ty fary bez vědomí a dovolení konsistoře naší, jaké zlé, bludné, rouhavé a k velikému nepokoji vztahující se zlé věci před sebe berou a káží proti pánu Bohu a církvi jeho, proti řádu dobrému země této a náboženství starobylému, proti vrchnosti nejvyšší a proti pořádnému kněžstvu pod jednou i pod obojí, toho V. C. M. podle zprávy vůbec jdoucí . . podáváme. Skrze kteréžto těch bludných a hanlivých kazatelů kázání a předsevzetí veliká roztržitost a zhoršení v lidu povstává, nebo již i z měst Pražských mnozí pěšky i na vozích k nim se hrnou, z čehož se rozuměti může, nebude-li ta věc časně zastavena, aby z toho

něco škodlivého nenadále nevzešlo«. Dále oznamují, že se jeden z těch kněží, Kašpar, jsa obeslán ke konsistoři a obžalován u purkmistra Starého města Pražského, nedostavil a stále na faře zůstává; prosí císaře, aby tu věc k přetržení přivésti ráčil. Dáno v Praze ve středu po slavném hodu vstoupení božího l. 1580«.

(Sněmy české V. str. 712.)

405.

Dobrá vůle Václava Nykláska z Žitenic, kterou postupuje dlužní úpis Jana Hisrle z Chodův na půldruhého sta kop gr. míš. Mikulášovi Střelovi z Rokyc.

1578, 13. Decembris.

Já Vácslav Nyklásek z Žitěnic a v Třebovli vyznávám tímto listem přede všemi, kdež čten nebo čtúcí slyšán bude, že ten list na papíře právem listu hlavního s přitištěnou pečetí urozeného pana Jana Hysrle z Chodů na Cholupicích a Popovicích a podle něho též s přitištěnými pečeťmi na svědomí uroz. vládyk pana Zikmunda Zapského z Zapp a na Průhonicích a p. Adama Hysrle z Chodů a na Kundraticích tuto dotčený, kterýž mně i dědicům a budoucím mým na dluh pravý a spravedlivý totiž půldruhého sta kop míš. svědčí, v němžto jistec a pravý dlužník téhož dluhu jest uroz. pán Jan Hysrle z Chodů na Cholupicích a Popovicích, tak a na ten čas i pod těmi pokutami tu sumu jistinnou i s ourokem plniti se zapsavše, jakž týž list, jehož datum jest léta od naroz. b. 1578 ve čtvrtek den sv. Havla opata, to vše v sobě šíř obsahuje a zavírá, dal sem dobrovolně s dobrým mým rozmyslem i mocí tohoto listu s mou plnou a svobodnou dobrou volí dávám urozenému panu Mikulášovi Střelovi z Rokyc a na Cerhenicích i jeho dědicům a budoucím moc i plné právo mé všecko a spravedlnost též take mú všecku jim anebo jednomu z nich, při tom dávaje tím listem výše dotčeným ze všeho dluhu v něm zapsaného též z úroku podle znění jeho napomínati a toho mocně a svobodně dobývati i s tím se vším a s tím listem již jmenovaným i s túto mú také dobrú volí, kdež a což se jim nebo jednomu z nich líbí nebo líbiti bude jakožto s jich vlastním učiniti, tak jakoby jim samým týž list výše dotčený slovo od slova zejména svědčil a na ně se vztahoval, a to bez všelijakého mého, dědiců a budoucích mých i jiných všech lidí odporu a všelijaké překážky. Na potvrzení i budoucí pamět pečeť mou vlastní dal jsem přivěsiti k tomuto listu dobrovolně a pro lepší toho jistotu dožádal jsem se urozených pana Vácslava Šlechty ze Všehrd a pana Mikuláše Hlaváče z Vojenic, že jsou také pečeti své na svědomí . . dali přivěsiti podle pečeti mé k témužto listu dobré vůle. Jenž jest dán léta od nar. b. 1578 den sv. Lucie.

Pečeti jsou rozlámány, pouze zbytky. — (Perg. orig. někdy kláštera Zbraslavského nyní v Klementinské knihovně č. 325.)

406.

Generální opat Cistercký ustanovuje opata Zbraslavského Ondřeje Widmana visitátorem klášterů cisterc. v Čechách.

1580, 9. Julii. Castellum de Gillyaco.

Nos Fr. Nicolaus Boucherat Cistercii abbas in Cabilon. sac. theologiae professor ac Christianiss. Galliorum regis .. consiliarius, totius dicti Cisterc. ordinis ac capituli generalis eiusdem plenaria fungentes potestate, venerab. in. Chr. fr. d. Andreae Widman, abbati mon. nostri de Aula Regia.. salutem x. Quia propter locorum distantiam non licet nobis omnibus dicti nostri ordinis monasteriis attendere eademque personaliter visitare nisi nobiscum advocatis hiis, qui suo labore et industria plurimum valent in dicti nostri ordinis monasteriis visitandis ac reformandis eiusdemque negociis pertractandis, idcirco de tua sufficienti experientia, scientia . . . certificati damus tibi auctoritatem et potestatem visitandi ac reformandi omnia et singula utriusque sexus dicti nostri ordinis monasteria, existentia et sita in regno Bohemiae, ibidemque puniendi, emendandi etc .. (práva a povinnosti visitátora jednotlivě uvedená). Datum in Castello nostro de Gillyaco nona m. Iulii a. D. MDLXXX sub appensione maioris sigilli et signi manualis secretarii nostri subscriptione.

F. Mamot m. p.

Pečeť v žlutém vosku, poškozená. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 963.)

407.

Císař Rudolf nařizuje, jelikož Ladislav z Lobkovic zapůjčil jemu 60.000 tolarů, aby pojištění sumy té na komorních statcích, ke klášterům Břevnovskému Teplskému, Kladrubskému, Zbraslavskému, Chotěšovskému a Doxanskému náležejících, deskami zemskými jemu učiněno bylo.)*

1582, 27. Aug. Augsburg.

(Sněmy České VI. 227, 228.)

408.

Stížnosti opata Zbraslavského v příčině nově zřízených krčem v Hořejších Černošicích a v Mokropsích a šenkování piva v nich.

1582 (a 1583).

(Místodržit. arch. v Praze, Arch Consign. K. 52. č. 18 a 19.)

*) K tomu srovn. žádost opatů týchž klášterů z r. 1584, aby tohoto rukojemství sprošteni byli (tamtéž str. 487), kterážto žádost nebyla příznivě vyřízena, nýbrž jim nařízeno, aby společně se uradili, jak by takový dluh zaplatiti mohli (tam též str. 472.)

409.

Opat Zbraslavský radám komory české vyličuje škody, které klášter velkou vodou i ohněm utrpěl, že nemůže berně zadržalé platiti, i prosí, aby od úroku z luk, kteréž dostati má, sraženy byly.

1583, 8. Mart. (Zbraslav.)

Wolgeborne x. Eu. Gn. kann ich nit bergen noch underlassen meine anliegende Noth des Klosters und Gotteshauss Königsaal betreffend anzuzeigen und fürzubringen. Nemlichen wie mir in dem verschienen 82. Jahre durch das grosse Ungewesser grosser schaden ist zuegefüget u. geschehen nit allein an den Ackern sondern auch an allen Wiesen, dass alles Getraidt alda zu nicht worden mit sampt dem Heuwe, also auch dass ich nix haben möge geniessen. Und über das noch grosse Unkosten habe müssen darauf wenden, dass beyde Wiesen u. Acker wieder sein gereumbet worden. Und wo schon an etlichen Örttern von dem Wasser etwas ist geblieben, so ist es doch alles von dem Reuff u. anderem Ungewitter beschediget worden, also auch dass ich allen Samen vor Winter habe müssen kauffen u. mich in grosse Schulden habe müssen geben. Neben deme muss ich auch jetzundt gedencken, wie ich den Samen zur Sommer Saat will bekommen, Solcher Schaden auch ist nit allein mir wiederfahren, sondern auch allen meinen Underthanen, welche an dem Wasser haben gewohnet, denen es nit allein die Äcker sehr verderbet, sondern auch an etlichen Ortten ihnen die Wiesen mit sampt den Äckern gar weggenohmen u. zu nichte gemachet, da auch ihnen die Häuser gar eingerissen, dardurch sie neben mir in die höchste Armuth sein gerathen und kommen. Under welchen auch nachdem etliche mit Tod sein abgangen, viel Schulden under sich gelassen, von welchen schuldigern ich jetzt sehr bedrenget und gross angeloffen wurde, unangesehen dass nach ihrem Abgehen nix verblieben, davon sie möchten bezahlet und zufrieden gestellet werden.

Zu dem andern habe ich nit allein grossen schaden erlitten an dem grossen Gewässer sondern auch an dem Feuwer, also dass mir in obgenannten Jahre ein Hof oder Forwerkh ist gar ausgebrunnen, dass ich ihn hab von neuem Grundt wieder müssen aufbauen. Neben dem allen so ist auch Ihr. Kay. Mtt. in solchem Sterben ein halbe Steuwer verhindert und versessen worden, welche jetzt auch wieder gefordert und bezahlt soll werden. Nun aber ist mir als einem armen Caplan Ihrer Kay. Mtt. unmüglich solches von den Unterthanen zu bekommen u. zu wegen zu bringen, viel weniger ist es auch in meiner Vermüglichkeit, damit ich sie könnte verlegen. Ist derhalben mein undertheniges demuttiges Bitten u. anlangen an Eu. G., sie wollen mir in deme einen gnedigen vaterlichen Rath Mittel und Weg anzeigen u. mittheilen, damit mir u. meinen armen Unterthanen solche versessene Steuer möchte nachgelassen werden, dieweil ja Jedermäniglichen wissendt, wie so einen grossen merklichen Schaden ich mit sampt ihnen erlitten habe. Und im Falle dass solches nit geschehen

könnte . . so ist doch mein demüthiges Anlangen u. bitten, Ihr. Gn. die wollen dem Herrn Rentmeister Befelch geben, damit mir von den Zinsen der Wiesen, so mir ausstendig sein, das Gelt möchte ausgezelet werden, damit ich doch entlichen aus solcher Beschwernuss möchte kommen u. entlediget werden. Solches umb E. Gn. mit meinem armen Gebeth gegen Gott d. Allm. sampt meinem Convent zu verschuldigen wollen wir Tag u. Nacht allzeit geflissen sein. Einer gn. Antwort gewarttendt.

Eu. G. williger Caplan

F. Andreas abbas des Stiffts. u. Klosters Königsaal. m. p.

Den Wohlgebornen x. Ihrer Kay. Mtt. Verordnetn Kammer-Räthen in der Cron Behaimb x. 8. Mart. 1583.

(Orig. v arch. místodrž. v Praze C. 104. Nr. 3/36.)

410.

Jednání Karla z Kokořova o zakoupení vesnic Hořejších a Dolejších Mokropsu.

1584.

(Místodrž. arch. v Praze, Arch. Consign. K. 52. č. 19.)

411.

Opat Zbraslavský Ondřej Widman ustanoven vikářem generálním řádu Cistercienského v Čechách, na Moravě, Slezsku atd.

1585, 19. Iunii. Romae.

Nos. fr. Edmundus a Cruce abbas Cistercii in Cabilon. dioc., sac. theolog. professor ac Christianissimi regis consiliarius, totius dicti Cist. ordinis et capituli generalis eiusdem plenaria potestate fungentes, adm. Rev. d. Andreae Vidmano coabbati nostro mon. Aulae Regiae x. salutem in domino. Cum superioribus annis commissarium ordinis nostri in Boemia vicinisque provinciis ageremus, te ea integritate, pietate rerumque agendarum prudentia praeditum esse experti fuimus, ut cui facultates commissionis nostre tum committeremus ex ea provincia discedentes digniorem inter nostros non reperimus. Nunc autem ex Rev. d. Nicolai praedecessoris nostri, Cistercii abbatis, resignacione et confratrum nostrorum electione authoritate Sedis apost. ad generale huius ordinis nostri regimen assumpti hoc imprimis nobis faciendum esse duximus, ut in cura, visitatione, reformatione regularique directione monasteriorum ordinis nostri, que nunc in predicta Bohemia, Moravia, Silesia, Pomerania atque etiam in Hungaria et Austria existunt, solita tua opera et studio uteremur. Itaque te, quem officium tibi commissum hactenus fideliter ac prudenter obiisse scimus et

praeclare imposterum obiturum esse in domino confidimus, generalem nostrum vicarium in praenominatis provinciis creamus, instituimus et ordinamus, dantes tibi plenam potestatem et authoritatem, omnia et singula utriusque sexus monasteria nostri ordinis in eisdem provinciis existentia visitandi ac reformandi, ibidemque puniendi, corrigendi et emendandi, instituendi et destituendi in capite et in membris, in spiritualibus et temporalibus etc. . . . Insuper eosdem abbates cogendi, ut ex suis religiosis unum aut plures pro eorum numero et monasteriorum facultatibus ad bonarum literarum studia aptos cum sufficienti pensione pro eorum victu et vestitu mittant ad seminarium seu collegium in singulis provinciis vel in una aut duabus dumtaxat erigendum et instituendum. Denique pro religiosorum et monasteriorum ipsorum reformacione aliisque ocurrentibus ordinis nostri negociis tractandis praefatos abbates, priores eciam et alias ipsius ordinis personas omnes tibi bene visas convocandi ad capitulum provinciale, quod singulis annis aut quando necessarium esse judicaveris in aliquo monasteriorum nostrorum celebrare, et in eo de abbatum et personarum . . convocatorum consensu statuta pro reformacione et regimine monasteriorum dictorum edere poteris, quae tamen nullam vim habeant obligandi, donec per nos vel per capitulum nostrum generale approbata et confirmata fuerint. Et generaliter omnia et singula circa praemissa . . . faciendi, quae nos agere, facere et exercere possemus . . . cum potestate substituendi in iis dumtaxat, quae per te commode facere non poteris. Omnibus igitur et singulis praefatorum monasteriorum personis regularibus . . praecepimus et mandamus, quatenus tibi . . obediant x. Datum Romae in aedibus habitationis nostrae sub nostrae manus subscriptione et sigilli nostri maioris appensione die XIX. Iunii a. MDLXXXV.*)

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém II. díl pag. 196—200.)

412.

Spory o pozemky příslušející k pustému dvoru řeč. Bluk mezi poddanými kláštera Zbraslavského v Hořejších Černošicích, zastoupenými opatem Zbraslavským, a purkrabím hradu Karlšteina, Janem Kinským.

1585.

(Regest místodržit. arch. v Praze, Arch. Consign. K. 52. č. 21. Listina sama nebyla nalezena.)

---

*) O generálních vikářích řádu Cisterc. v Čechách nalézáme zprávu následující v zápisech knihy kláštera Oseckého: A. 1584 Andreas Wittmann, prius abbas Sedlecensis, post abbas Aulae Regiae et Novae Cellae, commissarius et vicarius generalis.. Eidem successit 1590 in officio vicariali Antonius Flamming, prius etiam abbas Sedlecensis.. Post eum.. successerunt Georgius Vrat, Ioannes Greifenfels, Iacobus Martini et Georgius Iuncker.. abbates Aulae Regiae, qui sicut sibi officium vicariale successivum et quodammodo haereditarium esse existimaverunt, et potiores abbatias vicariatus,

413.

Václav Brázda, krčmář z Řevnic, prosí arcibiskupa Pražského, aby Řevničtí nemuseli platiti pokutu, od opata Zbraslavského jim uložcnou z té příčiny, že by pivo z Dobřichovic nebrali.

c. 1585.

V. M. osvícené kníže, pane p. Martine a pane arcibiskupe Pražský x. Pán Bůh všemohoucí V. Kn. M. rač dáti zdraví x. Při tom V. M. oznámiti musíme, že tak jakž jest se jisté dovolení stalo od p. opata kláštera Zbraslavského, abychom my do Řevnic piva z Dobřichovic panství V. Kn. M. brali, jakož tak činíme, že bíreme a ještě vždy bráti chceme, nadepsaný p. opat Zbraslavský domnívá se skrze něčí omluvu, že bychom my piva bráti měli z Prahy, i jest v tom p. opat omylně zpraven, chce na nás chudých sousedův pokutu míti, abychom mu po prostici soli dali, a na rychtáře našeho uložil deset prostic, a tak jest nám poručil, abychom zejtřejšího dne takovou pokutu vykonali. Z takové příčiny musíme se k V. Kn. M. proto utéci a pokorně prosíme, že ráčíte jemu p. opatovi o tom milostivě poručiti, aby nás v takovou pokutu skrze nějakou omylnou zprávu nepotahoval, ale laskavě aby nám toho přál, abychom my piva od V. Kn. M. z Dobřichovic brali, abychom se jako chudí živiti mohli. V tom sebe V. Kn. M. v milostivou ochranu poručena číníme a na to laskavé odpovědi žádáme.

V. Kn. M. v službách hotový

Václav Brázda, krčmář z Řevnic.

(Orig. arch arcibisk v Praze, přepis arch. zemsk.)

414.

Nařízeni místodržitelské místoopatovi Zbraslavskému Antonínovi, aby knězi Prokopovi Jeníkovi z Bratřic, faráři ve Slapích, dluh jemu povinný zaplacen byl.

1586, 31. Mart.

Ctihodný pane místoopate kláštera Zbraslavského, příteli milý. Jménem a na místě J. M. Cís. poroučíme Vám, abyste poddané klášterské skutečně k tomu jměli a přidrželi, aby knězi Prokopovi Jeníkovi z Bratřic, faráři v Slapích, to co jsou dlužni, pokudž ještě na té faře jest, zaplatili, a vy také věci jeho nezdržujte, ani se mu v ně vkládejte. Na tom J. M. Cís.

etiam Sedlecensem, cum abbatia Aulae Regiae in defectu subjectorum pro abbatiis in vicariatu soli regere . . debuerunt, usque ad Hilgerum Burghoff, abbatem Sedlecensem et Zarensem, qui resignante Georgio Iunckero officium vicariale eidem authoritate capituli generalis in officio successit Post eum . . Laurentius Scipio abbas Ossecensis et vicarius generalis . . . — (Acta miscell. Sedlec. et Aulae Reg. v archivu Oseckém, fol. 153.)

jistú vuoli naplníte. Dán na hradě Pražském v pondělí po květné neděli l. LXXXVI.

Knězi Antonínovi místoopatu Zbraslavskému.*)

(Konc. arch. místodržit. v Praze G. 110. 1.)

415.

Ondřej Widman, opat Zbraslavský, vzdal se opatství a sice — ku přání císařovu — ve prospěch svého koadjutora, Antonína Flaminga.

1586, 16. Sept. Zbraslav.

Nos fr. Andreas Widemannus, abbas mon. Novae Cellae Cist. ord. in Misnensi diocesi nec non Rev. in Chr. patris d. Edmundi a Cruce abbatis Cistercii . . generalis per Bohemiam x. vicarius et commissarius generalis, notum facimus . . ., quod cum deo disponente ex abbatia Aulae Regiae, cui per aliquot annos prefueramus, ad Novocellensem assumpti fuissemus, ideoque de idoneo successore nobis in eadem Aula Regia . . instituendo deliberaremus, S. Caes. M. dominus noster expressis suis literis patentibus nominavit ac ibidem institui voluit Rev. . . d. Antonium Flamingum, monasterii de Dunis in Flandria presbyterum expresse professum, nostrum in visitatione et reformatione monasteriorum coadjutorem. Nos igitur perspectum et sufficienter exploratum habentes eruditionem, prudentiam etc. eiusdem . . . dictam abbatiam Aulae Regiae eidem resignavimus . . . Cui quidem resignationi etsi fratres eiusdem monasterii . . in principio nollent consentire, maior tamen et sanior illorum pars tandem acquievit et consensit dictumque p. Antonium abbatem sibi praefici atque confirmari permisit. Quocirca requisito atque habito consensu eiusdem p. Antonii Flamingi super acceptatione dictae abbatiae Aulae Regiae choro hymnum Te Deum laudamus concinente pulsatisque omnibus de more campanis eum in ecclesiam solenniter introduximus, in stallo abbatiali collocavimus, baculum pastoralem, annulum, librum regulae monasteriique sigilla et claves ei tradidimus ac caeteris demum caeremoniis et solitis solemnitatibus adhibitis eum . . investivimus ac in eiusdem realem et actualem possessionem introduximus, recepto . . prius juramento x . . Quibus ita rite peractis nos demum prefatam resignationem et postulationem in personam saepedicti p. Antonii . . . solenniter approbamus et confirmamus. Mox deinde predicti fratres maiorem atque saniorem conventus partem repraesentantes (caeteris renuentibus) eidem p. Antonio . . abbati suo corporalem obedientiam more ordinis promiserunt eique nobiscum felicia precati sunt. Universis igitur et singulis fratribus praefatis ac aliis saepedicti mon. Aulae Regiae per-

*) Antonín Flamming byl koadjutorem opata Ondřeje Widmana (viz list následující). Některé zprávy o něm ve spise Vischově »Bibliotheca scriptorum ord. Cisterc.« z r. 1656 str. 118.

sonis regularibus praesentibus et futuris . . praecipimus, ut praefatum p. Antonium abbatem uti patrem suum spiritualem . . revereantur etc. In quorum omnium fidem . . propria manu subscripsimus et sigillum nostrum nec non. sig. conventus mon. Aulae Regiae subappendi curavimus.

Datum in eodem mon. Aulae Regiae die XVI. m. Septembris a. MDLXXXVI.

Pečeti scházejí. (Orig. pergam. kláštera Oseckého č. 56.)

416.

Držiteli mlýna v Modřanech, Vilémovi Malovcovi z Malovic, povoleno vybírání mýta na opravy jezu tamtéž.

1586.

(Místodržit. arch. v Praze, Arch. Consign. K. 52, č. 17.)

417.

1589, 13. Iunii. Zbraslav.

Opat Zbraslavský, Antonín Flaming, Jiřímu Popelovi St. z Lobkovic, nejv. hofmistru království Českého: stěžuje sobě do hejtmana panství Dobříšského, že dřívějšího výběrčího cla u vsi Lahovic proti opatovi a klášteru štval a nyní, když týž z Lahovic vypovězen, od opata žádá, aby z poddaných klášterních spůsobilé osoby za výběrčí téhož cla ponavrhnul; prosí v té věci za radu.*)

Datum Königsaal den 13. Iuni 1589.

P. Antonius Flamink Abbt zu Königsaal.

(Orig. arch. místodržit. v Praze, K. 52/13.)

---

*) Vedle tohoto listu jsou dopisy jiné v téže záležitosti, a sice od komory české opatovi Zbrasl., aby několik osob spůsobilých k vybírání cla neb mýta jmenoval a j. Přiložena též cedule s těmito jmény, která byla poslána hejtmanu na Dobříš:

»Poznamenání osob, kteréžby k vybírání cla plavcův podle řeky Vltavy nařízeny býti mohly:

Jan krčmář, Václav Chocholka ve vsi Dvorcích,
Václav rychtář, Šíp krčmář v Hodkovicích,
Jakub krčmář v Modřanech, Jan Jeník mlynář u Modřan,
Jan Kopřiva, Vondřej Luňák, Havel Prach v Lahovicích,
Václav Zichota na Zbraslavi,
Jan Kolčava v Záběhlicích,
Martin Sládek, Pešek krčmář v měst. Davli,
Adam Salaský v měst. Štěchovicích.

418.

Pronájem některých luk kláštera Zbraslavského pro potřeby zámku královského v Praze za roční nájemné. Zřízení konírny na císařské louce (Kaiserwiese) u Zbraslavi.

1590.

(Místodržit. arch. v Praze, Archiv-Consignation K. 52, č. 1.)

419.

Žaloba Jana Tichavy ze vsi Komořan proti bývalému držiteli této vesnice, Markovi Lidlovi z Lidlova, v příčině neoprávněného zasahování v jeho majetek.

1591.

(Místodržit. arch. v Praze, Arch.-Consign. K. 52, č. 23.)

420.

Opat Zbraslavský žádá presidenta komory české za zaplacení dlužného jemu úroku z luk klášterních, jelikož jinak berní platiti nemůže.

1592, 29. Maii. Zbraslav.

V. M. vysoce urozený pane president komory král. Českého x. V. M. ku paměti poníženě přivozuji, tak jakž od dávního času mnohé supplikací a žádost mou jsem podával z strany VIIII set kop míš. platu z luk, které se od kláštera Zbraslavského ku potřebě J. M. Cís. drží, mně a konventu mému pozůstalých, žádaje poníženě, aby mi taková suma vydána byla aneb na berni, z kterých jsem já něco z veliké nouze (a v nebytí mého doma, maje po ty některá léta služebníky nevěrné, jeden za sebou dvoje berně zanechal, a druhý jednu berni vybravší pryč jest ušel) zaseděti jsem musel, aby se porazilo, jak jste ráčili z předešlých supplikací mých všechny jiné stížnosti mé porozuměti, ráčili jste mi na svrchu psanú sumu toliko 100 kop míš. propustiti. I poněvadž od nejvyš. p. berníků opět mandat vyslán a termin do pondělího po sv. Trojici již minulého uložen jest, nemaje já odkavad takové berně spraviti, V. M. prosím, že mi ráčíte takovou sumu vydati aneb . . na berni poraziti, tak aby se tomuto chudému záduší kláštera Zbraslavského skrze nevypravení takových berní nějaká škoda nestala, což by J. M. Cís. více k škodě bylo nežli osobě mé. Jakž jsem té jisté a ponížené naděje, že J. M. Cís. a V. M. chudých klášterův zkažení žádostivi býti neráčíte, nýbrž aby se tím více rozmnožovaly atd. . . .

Dán v klášteře na Zbraslavi v pátek po památce Těla Božího léta P. 1592.

Na modlitbách povolný

kněz Antonín Flamingk, opat kláštera Zbraslavského.

(Orig. arch. místodržit. v Praze. C. 104, No. 3/41.)

421.

Nařízení císařské opatovi Zbraslavskému, aby 8 velbloudů s dvěma pacholky v klášteře choval.

1593, 15. Ianuar. Praha.

Rudolf x.

Würdiger lieber Andechtiger x. Nachdem uns etliche Camel zuegebracht worden, die wir bishero in unserm Tiergarten halten lassen, und aber hierzu dies orts wegen des Getreidts noch sunsten in der nähe kein gelegenheit haben, so sein Wir gn. bedacht, derselben acht neben zweien Knechten in Unser Stifft gen Khunigs Saal zu verordnen, welches dan mit eim schlechten Costen zu underhalten beschehen wirdt mügen. Also ist Unser gn. Beuelch, du wollest die Stallungen darauf zuerichten lassen und andere fürsehung thuen, damit beruerte Thier neben den zweien Wercknechten mit notturftigen Underhalt und Futter versorget werden. Das wollen Wir dir in ander wegen zu ergeczen in Gnaden ingedenckh sein und daran vollbringstu Unsern gn. Willen x. Prag den 15. Januar 1593.

An Abbt zu Khunigsaal.

(Koncept arch. místodržit. v Praze C. 104, 3/42.)

422.

Mandalena Šárovcová z Chodův a na Srubích, sestra vlastní někdy Adama Hisrle z Chodův a na Kundraticích, jakožto poručnice a ochrance Karla Mikuláše sirotka a statku po témž někdy Adamovi Hisrlovi pozůstalého, obsílá kněze Antonína Flaminga opata, kněze Antonína převora i všecken konvent kláštera Zbraslavského, aby postavili Jana Luňáka, rychtáře Modřanského, a jiné jmény uvedené poddané lidi své z Modřan, kteréž viniti chce z mordu a to sice, že shlukše se v Modřanech s lidmi poddanými kostela sv. Jiljí v Praze v nemalém počtu s rozličnými zbraněmi přišli na grunty téhož Adama Hisrle »do lesa hor Pabienských od starodávna ke Kundraticí náležitého« a tu společně téhož p. Adama ztloukli a pobodali, tak že hned tu noc na úterý po sv. Lukáši jest umřel. Opat a konvent kláštera Zbraslavského hájili se, že stalo se tak bez jich vůle a vědomí, ano že poddaní jich Modřanští naopak tvrdí, že týž p. Adam Hisrle s tlupou lidí na ně přišel a střelbou hrozil a oni že se pouze bránili, dva pak z nich že jemu ručnici odebrali. V pátek po božím těle 1593 pře rozsouzena tak, že jeden na živu pozůstalý z obou lidí, kteří Adamovi ručnici vzali a jej bezpochyby zranili, hrdlo ztratiti má, rychtář a jiní lidé z Modřan pak od opata v kázeň vzati býti mají. V pátek po božím těle 1593.

1593, 18. Iunii.

(Zápis desk zemsk. M. 209, A. 1—4.)

423.

Opat Zbraslavský vypisuje císaři špatný stav kláštera a veliká vydání, k tomu že dva písaři s penězi vybranými utekli a opat nyní 11 velbloudů císařových s lidmi chovati má; prosí o spomožení.

1593, 22. Jun. (Zbraslav.)

Nejjasnější... nejmilost. císaři x. V. C. M. poníženě ku paměti přivozuji mou poníženou žádost z strany nějaké sumy válečnýmu lidu proti nepříteli Turku, což poněkud náležité býti uznávám. I nejmilostivější císaři.. se vší ponížeností oznamuji, že k tomuto klášteru Zbraslavskému což prve vesnic náleželo ledva desátý díl lidí i statků pozůstalo, takže k témuž záduší velmi malí důchodové jsou, že já s bratřími svými z samého holého hospodářství mám, což mimo náklad na čeládku mnohé a jiné potřeby pozůstane i také bratří, kterýchžto pro chválu Pána Boha všemohoucího v tyto nebezpečné časy v klášteře i v školách V. C. M. v Praze v koleji do množství chovám, na které ne malý nežli veliký náklad i placení od učení jich se děje, a chtěje aby se řád v klášteře Zbraslavském jako v jiných klášteřích království křesťanských zachovával, nemalý než veliký náklad na roucha mešná do kostelů každého léta činím. Též dostavši se do klaštera po předešlém p. opatu velmi zpuštěném, uznavše toho veliké potřeby býti, každého roku na stavení platné k tomu záduší do několika drahně set vydám a v ta drahá mnohá zlá líta maje veliký nedostatek od všelijakého obilí ku potřebě klášterské obilí za dráhně set kop koupiti jsem musel, tak že pro ty drahoty posavád v dluzích nemalých zůstávám. A jsouce visitatorem klášteruov řádu našeho, jakž kdy toho potřeba se uzná hnedky jeti musím, na čež mi po cestách nemalá než veliká útrata jde. A odjevše po visitací v mém doma nebytí dva písařové vybravší od lidu berně a úroky s nemalou sumou peněz mi pryč ušli. A také nejmilost. císaři V. C. M. nejlepší důchod a klinot od tohoto kláštera jmíti a držeti ráčí, louky, z kterýchžto luk podle majestátu učiněného tomuto klášteru od slavné a sv. paměti císaře Ferdinanda t. č. krále českého a pána p. děda V. C. M. platu tisíc kop míš. zadržáno, a když jsme z kláštera V. C. M. léta 87 sumu peněz uloženú shledávali, chtěje sumu na mne přišlú položiti, musel jsem lidem nemaje peněz louky rozzastavovati na poražení z nich platu a peněz každého léta, které posavád ještě drží, tak že každého roku tudy klášteru nemálo důchodů uchází. A když ty peníze položeny byly, ráčila V. C. M. nám opatuom milostivě poručiti oznámiti, že v ty věci více potahováni nebudem. A chovaje nyní V. C. M. jedenácte velbloudů s několika osobami s nemalou škodou a obtížením toho chudého záduší, a maje já V. C. M. několika set berně odvésti, nemaje peněz, V. C. M. se vší ponížeností prosím, že mi ráčíte poručiti ten tisíc kop platu z luk zadržalého dáti, tak abych V. C M. mohl berně zpraviti, aneb v berni poraziti a ostatek dodati. Že pak V. C. M. (nemajíce peněz, ani mně možné není, kde jich dostati) žádosti z příčin vejš jmenovaných

vykonati nemohu, V. C. M. se vší ponížeností prosím, že mi za zlé jmíti neráčíte a také k tomu nutiti, abych v ty věci více potahován nebyl, a já za V. C. M. s bratřími svými na modlitbách našich se vší pilností pána Boha všemohoucího prositi chceme, aby atd... *)

V. C. M. vždycky poslušný kaplan

kněz Antonín Flamingk, opat kláštera Zbraslavského.

In tergo: 1593, 22. Junii.

(Orig. arch. místodržit. v Praze C. 104. 3/42.)

424.

Opat Zbraslavský prosí císaře, aby posudné z piva, v pivovaře Zbraslavském v létech 1592 a 1593 uvařeného, v sumě 85 kop 24 gr. z úroku lučního klášteru povinného sraženo a ostatek jemu zaslán byl.

1593, 22. Jun. (Zbraslav.)

Nejjasnější... císaři x.. V. C. M. poníženě a poddaně oznamuji, kterak jest mi psaní i také poručení od V. C. M. od urozeného p. Jindřicha Otty vejběrčího kraje Podbrdského posudného odesláno, v kterémž milostivě poroučeti ráčíte, aby každý, kdož v království Českém piva na prodaj vaří, posudné beze všeho prodlévání panu vejběrčímu s rejstry a s penězy odeslal a dal. I V. C. M. poníženě.. oznamuji, že toho na ten čas vykonati nemohu z příčin níže psaných, předně že mi dva písaři.., kterým jsem jako říkaje nejvíce věřil, vybravše od poddaných klášt. platy peněžní v mém doma nebytí, jedouc já po pilných a důležitých potřebách klášterských řádu našeho a visitací.., utekli a peníze s sebou vzali... (ostatní příčiny stejně jako v předcház. listě téhož datum)... V. C. M. poníženě prosím, nemajíce na ten čas peněz hotových a nevěda se kde v tato obtížná léta... vdlužiti, že mi ráčíte milostivě poručiti za posudné zadržalé z pěti kvartalů léta 92. a 93. což se piva svařilo v tom čase v pivovaře Zbraslavském XIV kop XIV sudů, z kterýchžto se posudného dáti dostane LXXXV kop XXIV gr. vše českých, z té sumy z luk od kláštera Zbraslavského ke dvoru V. C. M. odňatých... nyní tisíc kop míš. porazilo a ostatek tak pro mnohé nastávající potřeby klášterské vydáváno bylo. A co v tom V. C. M. pro opravení a zvelebení tohoto záduší chudého kláštera... učiniti ráčíte, V. C. M. se toho vždycky... na modlitbách odsluhovati nepomineme x.

V. C. M. vždycky poslušný kaplan

kněz Antonín Flamingk, opat kláštera Zbraslavského.

In tergo: 1593, 22. Jun.

(Orig arch. místodržit. v Praze. C. 104. 3/42.)

*) Zpráva o stavu klášterů v Čechách ku konci 16. neb na počátku století 17tého podána byla od nejmenovaného stolici papežské a zachovala se v archivu Vatikánském; mezi jinými též zpráva o klášteře Zbraslavském. (Dle sdělení Dr. Nováčka uveřejnil Winter, Život círk. str. 705 - 707.)

425.

Opat Zbraslavský presidentu a radám komory české, že na polích a lukách velikou vodou značné škody utrpěl; prosí, aby mu dlužný úrok luční v sumě 1000 tol. po srážce posudného zaplacen byl.

1593, 16. Iulii. (Zbraslav.)

Wolgeborne x. Eu. G. gebe ich mit bekümmertem gemuette clagende zu erkennen . ., dass mir und dem vorhin armen bedrangten Stifft das so plötzlich gewachsene u. ankommene grosse Gewässer . . nit allein an dem albereit mit Mühe u. Arbeit zusammengetragenen Heu sondern auch an dem lieben Getreide dermassen unverwindlichen schaden gethan, dass ich auch nit weiss, wie u. wovon ich inkünftig mich, meine ConventBrüder, Gesinde und das wenige zum Closter gehörende Vieh erhalten soll x. Wann sich nun EG. zu erinnern haben, wie oftmals ich . . wegen des vortagten . . Wiesenzinses behelligen . . müssen und . . noch zur Zeit desselben nicht habhaft gemacht, als werde ich nun je lenger je mehr umb die Auszahlung der mir ausstendigen 1000 Tal. zu bitten u. anzuhalten . . getrenget, wie dann hiemit mein geh. Bitten ist, E. G. wollen . . . die Bier u. Fassgelder . . an obberürten 1000 Tal. abgehen lassen u. den Überrest völlig mir . . auszuzahlen verordnen, sondern daneben sich auch deroselben mir hiebevor gethanen Vertröstung erinnern und befördern helffen, dass ich nunmehr mit den Kamelthieren und denen darzu verordneten Personen, welche dem Stifft anitzo, weil alles an Wiesewachs erseucht ist, durch ihre füttrung an dem noch wenig vorhandenen Getraidt unwiederbringlichen schaden mutwilliger weise zufügen und beschehen lassen, ferner möge verschonet bleiben. Das will ich etc. . .

Geben d. 16. Iuli 1593.

Eu. G. dienstwilliger

Fr. Anthonius Flamingk
Abt zu Königssahl. m. p.

Den Wolgebornen x. H. Präsident u. Räthen der Böhemischen Cammer x.

(Orig. arch. místodrž. v Praze C. 104 3/42.)

426.

Opat Zbraslavský presidentovi komory české, že k jeho radě podal císaři žádost v příčině kláštera a prosí jej za přispění.

1593, 19. Julii. Zbraslav.

Wolgeborner x. Eu. G. mir durch meinen und des Stifts Hoffmeister jungst mitgeteilten rathe und vor guet ansehen nach, dafür dann gegen Eu. G. ich mich hiemit ganz dienstl. bedancken thue, übersende Eu. G.

ich eine Supplication an die Röm. Kay. Mtt. unsern allergn. Herrn, darinnen des armen Gotshauses anliegen kurzlichen begriffen, demutt. Fleisses bittende, Eu. G. wolle nit allein solche hochgedacht Ihr Kay. Mtt. deroselben gn. Anerbieten nach unbeschwert referiren und des armen Stifts im besten dabei gedenken, sondern auch daneben gn. verordnen, dass die E. G. wolbewussten 1000 Taler Wiesenzins ehistes aufgezälet und in itzo vorhandener Not an des armen Stifts Nutz und Frommen angewendet werden möge. Das erkenne ich mich umb E. G. etc. . . .

Geben Königssall den 19. Juli 93.

E. G. dienstwilliger

Fr. Anthonius Flamingk
Abt daselbsten.

Dem Wohlgebor. H. Joachimb von Kolowratt auf Kossatkach und Bustirad, Röm. Kay. Mtt. Rath, Burggrauen zu Carlstein u. geordn. Cammer Präsidenten x.

(Orig. arch. místodržit. v Praze C. 104. 3 42.)

427.

V seznamu lidu jízdného ze všech krajů král. Česk., jenž přehlížen byl 15. září 1594 u Znojma při tažení do Uher proti Turku, uvádí se opat kláštera Zbraslavského, jenž vypravil 2 koně. (Sněmy Č. VIII. str. 703.)

1594, 15. Sept.

V seznamu lidu pěšího pod vedením Bohuchvala Ruta a sice v devátém praporci, který dne 19 Sept. byl mustrován, uvádí se počet osob vypravených opatem Zbrasl. číslicí 19. (tamtéž str. 717).

428.

Vybírání mýta silničného u Zbraslavi k opravování silnice z Prahy na Svatou Horu povoleno. (Podobné z r. 1663.)

1594

(Místodrž. arch. v Praze, Arch. Consign. K. 52. č. 6.)

Edmundus a Cruce, generální opat Cisterc., nařizuje všem opatům a abbatyším řádu Cisterc. v Čechách, na Moravě, v Slezsku a Lužici, aby přispěli opatovi Zbraslavskému Antonínovi Flamingovi, generálnímu vikáři řádu, k uhražení výloh spojených s visitací klášterů, jelikož klášter Zbraslavský sám nemůže výlohy ty nésti. Datum in Capitulo nostro provinciali Furstenfeldensi . . die XVII. Septembr. a. D. MD nonagesimo quinto.

1595, 17. Septembr.

Pečeť ve žlutém vosku. — (Orig. perg. někdy kláštera Zbraslavského G. Nr. 6., [srovn. Catalogus archivi Aulae Reg.], nyní v archivu Oseckém.)

430.

Stížnost Jana Hysrle z Chodův proti opatovi kláštera Zbraslavského v příčině neoprávněného zasahování v pozemky jeho u vsi Hostavic na panství Uhřiněvském.

1595.

(Místodrž. arch. v Praze, Arch. Consign. K. 52. č. 24.)

431.

Opat Zbraslavský žádá presidenta komory české, aby suma 171 kop 36 gr., které klášter z piva uvařeného co posudné platiti má, z úroku lučního jemu dlužného sražena byla, ostatek pak aby mu doplacen byl.

1596, 26. Ianuar. (Zbraslav.)

V. M. vysoce urozený p. president x.

Nepochybuji, že V. M. v dobré paměti zůstává několikerá žádost a suplikací má, jakož J. M. Cís. pán náš x. od klástera Zbraslavského některé louky ke dvoru J. M. držeti ráčí a podle sv. a dobré paměti císaře Ferdinanda dostatečného majestátu z týchž luk každého roku k klášteru Zbraslavskému z J. M. Cís. komory české dvě stě kop míš. se platiti má, čehož zadržáno již za čtyři léta od l. 1593 až do l. 1596 osm set kop míš., a v tato obtížná mnohými proti Turku daněmi a neúrodná léta pořád po několika let a obzvláště loňského léta velikou neúrodu, že budeli tak na dlouze že se nevím jak s bratřími a čeládkou svou zdržeti a vychovati. Neb všecko obilí již několik let i jiné kupovati dáti musím a loňského léta dvůr klášterský Slapy vyhořel, na který na stavení jsem nemalý náklad učinil.*) A přijevší teď z cesty po dvakráte domů, za několiko měsíců utrativši nemálo peněz, pan výběrčí kraje Podbrdského mne z posudního

*) V jiném listě téhož datum přidává: Ano také byvši několik měsícův na dalekých cestách z důležitých příčin, též jsem skrze to nemálo peněz utratil x.

zadržalého tuze napomíná, hrozíce že hned list obranný vzíti a v klášter se uvésti a uvázati chce, kteréhožto posudného zadržáno jest 171 kop 36 gr. míš. Protož V. M. prosím, že mi . . . ráčíte poručiti na tom dluhu posudní vyraziti a vostatek co toho dluhu přebývati bude proti kvitanci dodati, neb takového posudného (nemajíce peněz žádných) kde vzíti a odkud spraviti nemám x. . . .

V. M. na modlitbách pokorný

kněz Antonín Flamyngk,
opat kláštera Zbraslavského.

J. M. p. presidentu a p. radám komory České x. 1596, 26. Ianuar.

(Orig. arch. místodržit. v Praze C. 104. 3 41. Přiložen ještě jiný list téhož obsahu, poněkud jinými slovy dd. 27. Mart. 1596.)

432.

Císařské nařízení Bohuslavovi Vithovi ze Rzavého na Žirči, aby poddané Jakuba Menšíka z Menštejna v Mokropsích neutiskoval.

1596, 7. Februar. Praha.

Rudolf x.

Slovutný x. Nepřestává na nás slov. Jakub Menšík z Menštejna na Mokropsech, místosudí král. Českého, věrný náš milý, stížnosti své proti tobě, že by mu se skrze jistá poručení naše císařská tobě již učiněná předce v ty lidi poddané sirotčí vkládati a je vězením stěžovati měl, vznášeti a za další milostivé opatření naše císařské poníženě prositi, jakž tomu všemu z příležící suplikací šířeji vyrozumíš. I poněvadž jsme se toho do tebe, aby sobě taková spravedlivá poručení naše cís. zlehčoval, nenadáli . ., protož tobě ještě přísně poroučeti ráčíme, aby se podle předešlého psaní a poručení našeho cís. poslušně zachoval a v ty lidi (až do spravedlivého rozeznání) se jemu Jakubovi Menšíkovi nevkládal, jim všelijak pokoj dal a vězením ani jináč ničímž nestěžoval a ty, kteréž bys posavád u vězení držel, ihned z toho propustiti poručil. Pakli by toho neučinil, tehdy aby se po dodání tobě tohoto poručení našeho cís. na hradě našem Pražském v týmdni pořád zběhlém postavil v kanceláři naší české . . a takového neposlušenství spravil x. Dán na hradě našem Pražském v středu po sv. Dorotě léta x. 96.

(Koncept arch. místodržit. M. 136/6. — Po straně poznamenáno »Nevyšla«.)

433.

Spor Jindřicha Staršího Kordule ze Sloupna s opatem Zbraslavským o dvůr ve vsi Slapech.

1596.

(Místodržit. archiv v Praze, Arch. Consign. K. 52. č. 24.)

434.

Rada Starého města Pražského opatovi Zbraslavskému píše v příčině jakýchsi dluhů lidí poddaných kláštera ze Štěchovic. Datum fer. VI. post Hussi a. 98.

1598, 10. Iulii. Praha.

(Zápis knihy města Prahy 422. fol. 11. 26.)

435.

Rada Starého města Pražského žádá opata Zbraslavského za vydání dvou škůdců zemských, poddaných to kláštera v Leštnici a Řevnici.

1598, 14. Iulii. Praha.

Opatu Zbraslavskému x.

Václav Cyrillus z Kyršfeldu měšťan náš předstoupiv před nás do rady správu učinil, kterak jemu pominulých týhodnův od některých škůdcův zemských na cestě drahné sumy hotové odňato a z týchž škůdcův dvou při právě a gruntech V. M. ve vsi Lišnici jednoho a druhého ve vsi Řevnici dostal, na něž právo založil pro další v té věci proti nim opatření. I poněvadž práva a zřízení z. království Českého o tom vyměřují, V. M. žádáme, že dotčené škůdce témuž Václavovi Cyrillovi ku právu našemu podle tohoto připsání našeho, s kterýmž se sám k V. M. podle rychtáře našeho městského proto vypravil, vydati poručiti ráčíte, pro naši toho v podobné i jiné příčině slušnou odměnu. S tím x. Datum fer. III. post Margarethae a. 98.*)

(Zápis knihy m. Prahy 422 fol. 12.)

436.

Registřík urburní z kraje Podbrdského, jak kdo z stavů a z čeho léta 98. k berni se přiznal. Ve stavu duchovenském co do počtu osedlých poddaných na prvním místě jest opat Zbraslavský, kněz Antonín Flamming, z lidí 203.

1598.

(Sněmy české IX. str. 621.)

*) Lidé ti dodáni ku právu města Prahy. Jeden z nich obvinil ještě jiného poddaného klášterního z Řevnic, že loupeže se súčastnil; bylo žádáno i o vydání jeho dd. fer VI. post divis. apost. 1598. (Tamtéž fol. 14.) jakož i o náhradu škody ze statků vinníků (fol. 31).

437.

Papež Kliment VIII. jmenuje opata Zbraslavského, Antonína Flaminga, hrabětem Lateránským a papežským notářem.

1600, 20. Novemb. Romae.

Clemens pp. VIII.

Dilecte fili. Salutem et apost. benedictionem ... Nos itaque te singulari erga nos et apost. sedem fide ac devotione praeditum, qui multis virtutum ornamentis ac nostris et huius apost. sedis obsequiis amplius insistere intendis, grato prosequentes affectu, ac personam tuam dignioris nominis titulo decorare intendentes, te Aulae nostrae Lateranensis et Palatii Apostolici comitem nostrumque et Apost. sedis notarium auctoritate apost. tenore praesentium creamus et recipimus ac aliorum ... comitum nostrorumque et dictae sedis notariorum numero et consortio favorabiliter aggregamus, tibique ut etiam si habitum et rochettum non deferas omnibus et singulis honoribus, praeeminenciis, indultis, favoribus, privilegiis, exemptionibus et praerogativis, quibus alii .. comites .. et notarii .. utuntur (absque tamen nostrorum et eiusdem sedis notariorum de numero participantium praejudicio ...), uti et .. gaudere libere et licite valeas auctoritate et tenore praesentis concedimus et indulgemus. Non obstantibus etc. Datum Romae apud s. Petrum die XX. Novembr. a. MDC pontificatus nostri a. IX.

M. Vestrius Barbianus.

(Orig. perg. někdy kláštera Zbrasl. nyní v arch. Oseckém čís. 57; zapsán v katalogu archivu Zbrasl. C. 23.)

438.

Kongregací inkvisitorská v Římě uděluje opatovi Zbraslavskému jakožto gener. vikáři řádu Cisterc. právo, aby směl čísti a u sebe podržeti knihy kacířské a v indexu zapsané za tím účelem, aby bludy kacířské mohl vyvraceti.

1600, 30. Novembris. Romae.

Iulius Antonius Sanctorius episcopus Prenestinus s. Severinae, Dominicus s. Chrisogoni etc. .. cardinales, in universa reipubl. Christiana adversus hereticam pravitatem generales inquisitores a s. Sede apostolica specialiter deputati, dilecto nobis in Chr. d. Antonio abbati de Aula Regia, vicario generali ordinis Cisterc., salutem x. Cum in generali congregatione s. Romanae et universalis Inquisitionis coram sanctiss. domino nostro d. Clemente papa octavo ac nobis habita die 23. praesentis mensis Novembris pro parte tua supplicatum fuerit, ut tibi quoscunque hereticorum seu alias prohibitos libros ad effectum eorum hereses et errores redarguendi et confutandi licenciam concedere dignaremur, nos quibus inprimis cordi est, ut omnis heretica pravitas e mentibus hominum tollatur, ac summopere cupientes, ut s. catholica et orthodoxa fides ubique floreat et augeatur,

ac de tua doctrina, prudentia et erga s. fidem catholicam zelo, quibus apud nos fide dignorum virorum testimonio commendaris. in domino confisi, auctoritate apost. nobis commissa tibi, ut omnes et quoscunque hereticorum seu alias prohibitos libros et in indice Romano damnatos ad effectum, ut prefertur, hereses et errores in eis contentos redarguendi et confutandi, absque censurarum et poenarum incursu legere et retinere libere et licite possis et valeas, licentiam ad triennium proxime futurum a data praesentium numerandum duntaxat duraturam harum serie ac tenore damus, concedimus et impartimur. Iniuncto tamen tibi, ut tam praesencium literarum exemplum quam librorum prohibitorum praedictorum, quos huiusmodi nostrae facultatis vigore leges aut retinebis, notam quam primum exhibeas ordinario loci catholico, ubi te morari contigerit, ut dicto triennio elapso libri praedicti ei consignentur vel post obitum tuum, si te interim ex hac vita migrare contigerit, ut provideat diligenter, ne ad aliorum manus valeant pervenire, sed per eum tradantur ignibus comburendi, non obstantibus in contrarium facientibus quibuscunque. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium presentes literas per nostrum officiique eiusdem s. Rom. et univers. Inquisitionis notarium fieri fecimus et manibus nostris subscriptas sigillo s. Inquisitionis predictae, quo in talibus utimur, appensione muniri jussimus. Datum Romae in gener. Congregat. s. Inquisitionis die 30. m. Novembris a. D. 1600 pontific. s. d. Clementis pp. octavi anno nono.

(Copiar. privileg. Aulae Regiae v klášteře Oseckém II. díl pag. 189—190.)

439.

Dorota Nosová z Votína pohání opata Zbraslavského Antonína Flaminga k soudu z nářku cti (t. že ji obvinil, že prodala jakési dědictví své co svobodné, které svobodným nebylo a pod.).

1600.

Tři půhony.

(Zápisy desk zem. m. 72. D. 13—16.)

440.

Vysvědčení býv. písaři kláštera Zbraslavského.

1602, 23. April. Zbraslav.

Wir Frater Antonius Flamingus Abbt des Stieffts und Gotteshaußes Khunigssaal Cistercienser Ordens, durch Behaimb, Märhern, Schlesien, Ober- und Nieder-Lausitz Visitator und Commissarius generalis x., bekennen hiemit diesem unserm offenen Briefe und thuen kundt Jedermeniglich, daß uns gegenwertiger Briefszeiger der Ehrenwest erbare und gelährte Geörge Klose von der Liebaw aus Schlesien in die sieben Jahr

lang für einen Schreiber gedienet und sich in solchem wehrenden Dienst beides im Schreiben und fleißiger Sollicitirung bey Kay: Hoff wegen unsers Gotteshauß vorfallenden Gescheft und sachen ehrlich, treulich, frömblich, aufrichtig und dermaßen wohl verhalten, wie einem ehrliebenden Gesellen aignet, gebüret und wohl anstehet, also daß wir an deme allem ein sonders genedig wolgefallen getragen und Ihne auch in erwegung seines getrewen wohlverhaltens, da es seine gelegenheit gegeben, noch lenger in unserm Dienst behalten hetten. Dieweil er aber alß ein junger Mann in die Welt und unter anderen Leuthen sich noch wes mehrers zuuersuchen willens, alß hat er uns demüthigs vleißes ersucht und gebeten, ihme nit allein in gnaden zu erlauben sondern auch seines ehrlichen Verhaltens glaubwierdige Khundschafft mitzutheilen. Welche wir ihme der billigkheit und Warheit zur steuer nicht verwiedern noch abschlagen können. (Opakuje tudíž své uznání a odporučuje jej každému, kdož by jeho služeb potřeboval.) Dessen zu Urkhundt und mehrern Glauben haben wir ihme diesen schriftlichen Schein mit unserm größern anhangenden Abbtey-Insiegel und Unterzeichnung eigener Handschrift mitgetheilet. Welches geschen in unserm Gotteshauß Khunigssaal am Tage St. Geörgii im J. 1602.

Fr. Antonius abbas idem qui supra m. p.

Pečeť schází. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 991.)

441.

Opat kláštera Zbraslavského píše arcibiskupu Pražskému, že k přímluvě jeho chce paní Zuzaně Lažanské louku klášterskou od času sv. Jiří příštího pronajmouti.

1603, 4. Aug. Zbraslav.

Vysoce důstojný a osvícený kníže, pane p. arcibiskupe Pražský x. Z psaní V. Kn. M. jsem porozuměl, jaké přímluvy urozená paní Zuzana Lažanská strany pronajetí jí jedné lúky od kláštera proti slušné záplatě při V. Kn. M. vyhledává, a poněvadž se tento rok přítomný již toho státi nemůže, když dá-li Buoh léta nejprv příštího při času sv. Jiří, tak jakž toho každého roku obyčej tu při klášteře mém se zachovává, jiné lúky pronajímati se budou a nadepsaná paní Zuzana Lažanská při tom času připomenutím buďto oustním neb listovním se ohlásí, chci v své paměti jak tuto přímluvu V. Kn. M. za ni učiněnou tak i žádost její míti, čehož jsem na tento čas na takové psaní k V. Kn. M. tajiti nemohl, a s tím se V. Kn. M. k laskavé paměti spolu s konventem mým poroučejíc. Datum v klášteře Zbraslavském v pondělí po památce sv. Petra v okovích léta 1603.

Za V. Kn. M. na modlitbách povolný
kněz Antonín Flamingk, opat kláštera Zbraslavského.

(Orig. arch. arcibisk. v Praze, přepis v arch. zemském.)

442.

Opat Zbraslavský, Ant. Flaming, dosvědčuje, že jakýs Tomáš Paleška s manželkou svou v klášteře Zbraslavském kněži řádu jesuitského Valentinu „Coronovio" se vyzpovídal a svátost oltářní pod jednou spůsobou přijal.

1606, 12. April. Zbraslav.

(Lat. orig. na malém lístku s pečetí přitištěnou, nyní v arch. kap. Pražské LX. 29.)

443.

Kašpar Ebert, opat kláštera Grüssavského ve Slezsku, dává Jiřímu Klosovi z Klosenberku, měštěninu v Lubavě a v Trutnově Českém, na základě výpovědí dvou hodnověrných svědků vysvědčení o řádném manželském zplození a chvalitebném chování, i odporučuje jej.

1607, 24. Iunii.

Pečeť opatova v dřevěné krabičce. — (Německý orig. na pergam. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 994 b.)

444.

Generální opat Cisterc. ustanovuje opata Zbraslavského, Antonína Flaminga, vikářem klášterů Cistercienských v Čechách, na Moravě a v Lužici.

1608, 4. Septembr.

Fr. Nicolaus Boucherat abbas Cistercii, sac. theologiae professor, universi ordinis Cisterc. caput ac superior generalis, capituli generalis plenaria authoritate fungens, Rev. in Chr. confratri d. Antonio Flaminio mon. de Aula Regia x. abbati, nostro per Bohemiam, Moraviam, Lusatiam et vicinas regiones vicario, salutem. Quum propter bellicos tumultus isthic nuper exortos Rev. abbas de Claroloco noster commissarius reliqua suae commissionis monasteria visitare nequierit maximeque necessarium esse audiamus, ut id quamprimum fiat, donec in proximo nostro generali capitulo super hac re provideatur, vicariatum tibi a praedecessore nostro piae mem. d. Edmundo concreditum continuandum et confirmandum esse duximus, prout ad dicti nostri commissarii et virorum fidedignorum suggestionem et tuae personae commendationem nobis factam tenore presencium continuamus et confirmamus, teque nostrum et dicti nostri ordinis vicarium provincialem illis in partibus de novo in quantum opus est constituimus. Attribuentes tibi omnem potestatem et authoritatem visitandi reformandique secundum deum et nostri ordinis instituta capitulorumque generalium diffinitiones tam in capite quam in membris omnia et singula . . . utriusque sexus monasteria etc. . . . Datum Dinione apud parvum nostrum

Cistercium die IV. m. Septembris a. D. MDCVIII sub nostro manuali signo et maiori sigillo nec non secretarii nostri subscriptione.

Fr. Nicolaus abbas Cisterc. generalis m. p. Fr. Bancoenes (?) m. p.

Pečeť ve žlutém vosku, rozdrobená. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavs., nyní v Klement. knih. čís. 995.)

445.

Opat Zbraslavský Antonín Flaming, gener. vikář řádu Cisterc. v Čechách x., potvrzuje Kateřinu Codicin (?) za abatyši kláštera v Mariastern.

1608, 23. Septembr. Zbraslav.

(Orig. pergam. v arch. kláštera Oseckého čís. 60.)

446.

Zpráva o »rebellii« mnichů kláštera Zbraslavského proti nařízením královským a opatu jim ustanovenému.

1610, 11. Februar.

. . . .

Šesté. Na opatství Zbraslavské byl volen nějaký Antonius Vadio, ale J. M. Cís. neráčil tomu místa dáti, nýbrž ráčil voliti na jeho místo Antonína Flaminga, kterýž teď nedávno umřel,*) a tak opět ten musel zůstati, koho král chtěl jmíti a ne ten, který od konventu byl volen.

Tito příkladové jsou čerství, kteříž jsou se stali za tohoto nynějšího pána J. M. Cís. To pak co se stalo za císaře Ferdinanda a Maximiliána, toho by se ne namále ale na mnoze na komoře české vyhledati a ukázati mohlo. A jestli že jsou takové a k tomu některé podobné věci předešle z kanceláře české vycházely, nad to J. M. Cís. ráčí jmíti moc tu jako i prve tolikéž z komory J. M. C. to učiniti, poněvadž klášterové jsou statkové komorní a náleží podle zřízení zemského a podle instrukcí J. M. C. radám komory české vydané do komory. Žádný p. nunccius předešle nikdy se toho neujímal, takové překážky nečinil, a jestli že by mu to jmělo býti puštěno nebo dovoleno, tou příčinou chtěl by sobě snad všecky kláštery v Čechách podmaniti. Tento nynější opat Zbraslavský nedosazuje se jako nový opat, toliko se s ním proměna činí z jednoho kláštera do druhého. Ti mniši v klášteře jaké jsou se rebelií dopustili, takový příklad se s těžkostí najíti moci bude. Poručení J. M. C. bylo jim ukazováno, na to hle-

*) Opat Flaming byl u císaře a u dvora oblíben i propůjčoval se k utužení moci královské nad kláštery. Tak r. 1606 poslán byl do kláštera Velehradského, aby tam v jeho přítomnosti konvent volil nového opata; kdyby nebyla vhodná k tomu osoba, měl býti presentován císaři mnich jiného kláštera a »my (císař) se resolvirujem a ten klášter jakožto komoru naši náležitě opatříme.« (Winter, Život círk. str. 738.)

děti, ani komissařův do kláštera pustiti za tři dni nechtěli, sami klášter zlezli, ješto jim toho žádná potřeba nebyla, ale to jsou učinili proto, aby vůli p. nuncciusa naplnili a to na zlehčení důstojenství královského. Pan nunccius sám se k tomu přiznal, že jest jim kázal z kláštera jíti, a oni také dobrovolně skrze spis svůj, kterýž jsou v klášteře přibili, v tom se ohlásili, že jsou bez vyhnání vyšli, nechtíc toho, kohož J. M. Cís. jmíti chtíti ráčí, za opata jmíti, a to učinili mimo vůli proti konfirmaci a poručení J. M. Cís. Slyší se o tom v klášteře, že jsou před tím několik vozů tak jako jminulých dnův s auditorem p. nuncciusa sem vézti dali, na nichž některé truhly býti mély, a ty že tak těžké byly, že jich několik pacholkův zdvíhnouti nemohlo. Co jest pak v nich bylo a kde jsou obráceny neb složeny, o tom se neví, ale snad to se budoucně vyhledati moci bude. Actum 11. Februar 1610.

(Cop. kláštera Chotěšovského, nyní v knih. Klement. rukop. 2 A 12. fol. 160.)

447.

Přípis odpovědi a zdání, p. místodržícím v příčině dosazování opatův (opata Zbraslavského) od komory české podané.

1610, 12. Febr. Praha.

Co jest na místě J. M. C. pána našeho nejmilostivějšího od Jich M. nejvyšších pánův ouředníkův zemských J. M. C. raddám zřízené komory v království Českém dne včerejšího, povolavše týchž pánův radd komory české před sebe do kanceláře české, v známost uvedeno strany dosazení opata nového kláštera Zbraslavského, tomu jsou J. M. C. raddy komory české porozuměli. O kteréžto věci majíce mezi sebou promluvení toto Jich M. pp. ouředníkům zemským na to za odpověď dávají. Co jest se tu koliv v té příčině strany dosazení téhož nového opata stalo, to že jest učiněno dle milostivého a vlastního poručení J. M. C. ano i také podle vlastního týchž nejv. pp. ouředníkův zemských dobrého zdání, kteréž jsou Jich M. z zámku Karlšteyna léta 1598 o statcích duchovních jakožto statcích komorních na onen čas J. M. C. učiniti ráčili, kteréžto dobré zdání na to se patrně vztahuje, že J. M. C. jakožto král Český ráčí jmíti moc a právo, každého času s statky duchovními jakožto komorními v království Českém dle vůle a libosti své bez dotazu v tom J. Svat. papežské, méněji pak kterého nuntiusa jaké překážky učiniti, tak jakž předešlí králové čeští J. M. to jsou vždycky v své moci jmíti ráčili. A poněvadž pak tuto se dotejče vlastních regalií J. M. C. jakožto krále českého a k tomu podobného příkladu, na jakejž se nyní nastoupiti by chtělo, snad od toho času jakž komora česká jest vyzdvížena se nenachází, aby kdy který pan nuncius měl těch věcí se ujímati a J. M. C jakožto králi českému v dosazování nercili opatův nad to pak arcibiskupův a biskupův jakou překážku činiti, aneb toho se v čem ujímati. A protož raddy komory české

Jich M. za to žádají, aby Jich M., kterýmž tak dobře jako raddám komory české nad regály J. M. C. pozor dáti náleží, nad resolucí a konfirmaci J. M. C., poněvadž by se to nemohlo než na ujmu důstojenství a regalií J. M. C. vztahovati, i také nad komorou J. M. C. ruku držeti ráčili, aby v tom co tak od J. M. C. jest milostivě nařízeno žádná proměna se nestala, tak jakž v podobných příčinách od Jich M. to jest se až dosavád chvalitebně činívalo a tak tudy aby J. M. C. a budoucím králům českým tudíž i také zřízení zemskému ano i sněmovnímu snešení léta minulého 1608 o dosazování opatův a jiných všech lidí duchovních jak vyšších tak nižších, tak jakž sněm l. 1549 to s sebou přináší, nic na škodu učiněno nebylo. A že pak v této příčině nic nového a prve nebývalého se neděje a před sebe nebere, tomu se z příležitých příkladův a to čerstvých za tohoto pána a krále našeho všech nejmilostivějšího dále porozuměti může. Čehož jsou již jmenovaní J. M. C. raddy Jich M. nejvyšších pp. oúředníkův zemských na takové dne včerejšího oznámení zase k odpovědi dáti pominouti nemohli. Actum na hradě Pražském 12. Februarii 1610.*)

(Kopie Clement. knih. II. A. 12. fol 13.)

448.

Mikuláš Boucherat, generální opat Cisterc., ustanovuje opata Zbraslavského Adama Vrata generálním vikářem řádu Cisterc. v Čechách, na Moravě a v Lužici.

1610, 12. Augusti. Cisterc.

Pečeť ve žlutém vosku. — (Orig. pergam. archivu kláštera Oseckého čís. 61.

449.

Císař Matyáš ustanovuje Jiříka Vrata opatem kláštera Zbraslavského.

1612, 19. Martii. Praha.

My Mathiass druhý x. oznamujem tímto listem, že jsme s dobrým rozmyslem naším jistým vědomím mocí královskou v Čechách, s raddou věrných našich milých velebn. kněze Jiříka Vrata opata kláštera Plazského, znajíc hodnost osoby jeho k tomu býti, za opata v klášteře Zbraslavském vyhlásiti a potvrditi ráčili a tímto listem vyhlašujem a potvrzujem, chtíce tomu konečně, aby on týž klášter s zbožím k němu příslušejícím řádně

---

*) Po smrti opata Antonína Flaminga († 13. Decembr. 1609) vznikly v klášteře Zbraslavském nepořádky a nepokoje; z nařízení císařova měl býti opatem mnich kláštera Zlaté Koruny Valentin, kterého ale Zbraslavští nechtěli přijati a zvolili sobě ze svého středu opata. O různicích těch podává zprávu zápis ve knize kláštera Zl. Koruny, kterýž jsem uveřejnil ve »Studien u. Mitth. a. d. Benediktiner x. Orden« XIII. 1892. str. 18., jakož i listina předcházející.

a chvalitebně bez umenšení spravoval, žádných vejstupkův, kteříž by proti Pánu Bohu, zákonu a starobylým dobrým zvyklostem byli, konventu ani jinému komu páchati a činiti nedopouštěl a netrpěl, nýbrž v řádu dobrém sám stojíce i také týž konvent a spolubratří své zákonní k tomu přidržíce tím dostatečněji Pánu Bohu ke ctí a chvále sloužil. Protož přikazujem převoru a konventu, obzvláště pak lidem poddaným téhož kláštera . . ., abyšte se týmž knězem Jiříkem Vratem jakožto opatem námi usazeným a potvrzeným ve všem spravovali a k němu se poslušně jměli a zachovali, žádných jemu v tom překážek nečiníce, a to pod uvarováním hněvu a nemilosti naší královské. Tomu na svědomí pečeť naši královskou k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázati ráčili. Dán na hradě našem Pražském ve čtvrtek po sv. Řehoři l. 1612 a království našich uherského IV. a Českého I.

Matthias m. p.

Ad mand. Sac Reg. Mtis proprium,
Pavel Michna m. p.

Pečeť dobře zachov. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.)

450.

Arcibiskup Pražský zakazuje opatovi Zbraslavskému světiti opaty, dokud nebude dokázáno, že generál řádu Cisterc. sám od papeže to právo obdržel.

1613, 10. Sept.

Ioannes x. Reverende sincere dilecte. Proxime superioribus diebus nobis explicavit, visitatoris ius in se super monasteria ordinis Cisterc. in his partibus a generali transfusum, simul eciam facultatem sibi traditam prelatos benedicendi. Quod etsi nos facile patimur eciam hac in parte aliqua laborum parte relevari, tamen, dum maturo judicio in rei consequencias prospicimus, miramur, si ea facultas generali ordinis Cisterc. sit, ut potestatem pro arbitrio cui voluerit faciat, abbates usitato in ecclesia modo solemniter benedicendi. Et cum aliis referentibus audiamus, predecessores nostros Rev. archiepiscopos eiusce rei causa reclamasse ex eo forte, quod privilegii et concessionis huius a sancta Sede ordini facte exemplar prius exspectarent, interdicimus et nos, ne solennes has actiones, quae episcoporum propriae sunt, d. filius noster inusitato exemplo usurpet, donec de potestate hac ordini a summis pontificibus facta nos edoceat. Volumus ipsi, ut s. ordinibus privilegia ipsis integra constent, sed et ut ordinate cuncta fiant curare nostri officii ratio postulat. Quod indicare voluimus, qui de cetero d. abbatem filium nostrum in Christo charissimum diligimus. Datum 10. Septembris 1613.

(Koncept arch. arcibisk. v Praze, přepis v arch. zemském.)

451.

Arcibiskup Pražský Lohelius doktorovi Michnovi, že ku přání kancléřově opata Zbraslavského napomenul, aby dbal o kázeň v řádu cisterciensḱém a j.

1613.

Ioannes Lohelius x. Nobilis et clariss. vir, amice nobis charissime. Serio egimus cum d. abbate Aulae Regiae, ut iuxta desiderium Illustr. d. cancellarii et bonorum omnium in sanctissimi ordinis Cisterc. auxilium evigilet, nec inulta permittat autoritate brachii secularis, ubi opus fuerit, requisita, quae multorum scandalo in publico peccantur, [et] aliunde evocet, qui legittimis religionis assueverint, ut iidem patriae huius monasteriorum professos exsuscitent. Credimus facturum simulac instantis sacratissimae passionis et resurrectionis Domini nostri solemnitas transierit, ne optimorum procerum pia sollicitudo dissimuletur. Rogamus vero etiam D. V.am, ut necessitate postulante, si auxilium S. Caes. Mtis implorarit, eundem prompte et libenter pro Dei gloria adiuvet. Petimus eciam, ut venditio subditorum facta a d. abbate Lucensi Caes. Mtis auctoritate rescindatur, quod in illam non servatis ordinis nostri preceptis male concluserit et fraudem illam occasione magnam loco fieri multi, quorum interest, ingemiscant (sic).
Nos in D. V. libenter amoris affectum testabimur.

Doctori Michna.

(Koncept arch arcibisk. v Praze, přepis arch. zemského.)

452.

Nesváry mezi opaty Zbraslavským a Zlatokorunským.

1614.

1. Augusti. Valentinus Schönbeck abbas S. Coronae citat abbatem Aulae Regiae ad d. generalem.

28. Aug. Mandatum a d. generali ord. Cisterc., in quo abbas Aulae Regiae p. t. visitator suspenditur a visitatione et reformatione S. Coronae, eo quod in eam visitando excesserit. Fuit accusatus a Valentino Schönbeck.

19. Sept. Copia literarum Valentini abbatis ad abbatem Aulae Regiae, qua se declarat esse exemptum ab eiusdem visitatione.

(Regesten z. Gesch. des Kl. Goldenkron, ve Studien u. Mitth. a. d. Benedikt. Orden. XIII. 1892 str. 21.)

453.

Generální opat řádu cisterc. Boucherat opatům českým píše a žádá je o přispění, aby klášter Osecký opět řádu byl navrácen.

1614.

(Výpis z archivu Oseckého v Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. D., sv. VII. str. 195. — V archivu Oseckém jsem listiny té nenalezl.)

454.

Opat kláštera Slovanského v Praze žádá opata Zbraslavského za propůjčení lidí přísežných ze vsi Radotína k pošacování dvoru s nábytkem ve vsi Čakovicích.

1615, Ianuar. Praha.

Modlitbu svou vzkazuji Vel. a důst. kněže Jiří, pane opate kláštera Zbraslavského, pane spolubratře a sousede mně v Pánu Bohu zvláště milý. Zdraví etc. Vedle toho pana spolubratra a souseda tajna nečiním, že z jistých a důležitých toho příčin (což se téměř před pěti lety vykonati jmělo) na gruntech kláštera mého Slovanského ve vsi Čakovicích potřebuje jeden dvůr i s nábytkem někdy řečený Aronovský pošacování. A maje správu, že na gruntech V. M. ve vsi Radotíně ráčíte jmíti poddané lidí přísežné, kteříž nejednou při šacování statkou (sic) s nemalou platností jako lidé poctiví a v takových věcech hospodářských znalí bývali, V. M. sousedsky a bratrsky žádám, že nejméně dvou z též vsi (pokudž by více býti nemohlo) k takovému pošacování mně k ruce a sirotkův, jichž se dotýče, propůjčiti a mezi nimi to nařídíc poručiti ráčíte, aby dali Pánbůh tento outerý příští 20. dne Ianuarii léta tohoto přítomného 1615 na noc do též vsi Čakovic se najíti dadouc, potom dále což jim ode mně předloženo bude a v čem jich tak potřebovati míním se propůjčili i vedle přísah svých upřímně se zachovali, jakž o nich pochybnosti žádné nemám. Pro mé se toho V. M. buď v podobné neb jiné příčině volné odsloužení. Pán Bůh s námi. Datum z kláštera Slovanského jináč sv. Jeronyma řádu sv. Benedikta v Novém městě Pražském.

Kněz Adam Benedikt Bavorovský, opat.

(Rukopis Klement. knihovny 17 E 24. čís. 89.)

455.

Abatyše kláštera v Mariensternu (Lužice) žádá arcibiskupa Pražského za přímluvu v Římě, aby visitátorem kláštera zůstal opat Zbraslavský.

1615, 5. Febr. Marienstern.

Hochwürdigster x. Ihr Hochfürstl. Gn. wissen ohn mein Erinnern sich gn. zu entsinnen, in was Differenzen dies Gestift der Superiorität und Visitation halber mit dem Dechante (der doch der Visitation wol besser bedürfte dann ich und dies mir unvertraute Convent) und Capitul zu Budissin gerathen. Wann dann von meinem gn. Herrn x. Georgio Vrat, Abten zu Kunigsaal, als meinem verordneten Visitator ich vernommen, samb Ihr Hochf. Gn. von Rom commissionsweise aufgetragen, wie es mit der Visitation diesseits allenthalben beschaffen, einen Bericht einzuziehen und denselben nachmalen gen Rom zu thun, als hab ich solchen, wie es hierumben im Grunde der Wahrheit bewunden, mehrgedachtem H. Visitatori Ihr

Gn. zuegeschickt, der ihn dann Ihr. Hochf. Gn. sonder Zweifel behendigen wird. Alldieweiln nun Ihr Hochf. Gn. daraus gn. zu ersehen, kein einiger Bischof zue Meissen alhie jemaln visitirt, sondern die Visitation stets bei besondern uralten Exemplen Cistercienser Orden und dem Abt und Neuzellischen wie auch Kunigsalischen H. Abten gewesen und gradatim et ordine von einem auf den andern nostri generalis capituli autoritate ac regum Bohemiae assensu komben und dass Leysentritt (seines ad mala narrata ausgewirkten Breue ungeachtet) niemaln einigen actum jurisdictionalem, nos videlicet investiendo vel ad professionem admittendo, alhie im Closter exercirt, sondern dergleichen Visitationsarten vom Orden uns fürgesetzten Visitatoribus allzeit verrichtet, als gelangt an Eu. Hochf. Gn. mein . . Bitten, dieselbe geruhe diesen wahren Bericht gen Rom gelangen zu lassen und gn. dahin verhelfen zue sein, damit (weiln Ihr Päbstl. Heil. Gregorius XIII. vom Leysentritten so schendlichen überführet ganz listiglichen hintergangen und felschlichen betrogen worden) dass auf ungleichen und unwahren seinen, Johann Leysentritten, Bericht jetzermeltem Dechante und Capitul zu Budissin ertheilte Breue eheistes retractirt, cassirt und diesfalls perpetuum silentium imponirt werde. Hieran verüben Eu. Hochf. Gn. Gott dem Allmechtigen ein wolgefelliges Werk und machen Ihr den ganzen Cistercienserorden dadurch hochverobligirt und umb deroselben langes Leben und glückliche Regierung erkenne ich mich benebens dem mir anvertrauten ganzen Convent . . zu erbitten pflichtschuldigst und thue x. Geben im Closter Marienstern den 5. Febr. 1615.

Catharina Codicin (?) Abtissin daselbst.

P. S. Eu. Hochf. Gn. thue ich ein Par geringfuegiger seidener Handschuch benebens einem benedicirten Wachsstöckel übersenden, demütigst bittend, dieselbe geruhe dies von mir gn. auf- und anzunehmen, mit gueter Gesundheit zu verbrauchen und mein und diess Gestifts gnedigster Fürst und Herr zue sein und zu verbleiben.

(Orig. arch. arcibisk., přepis v arch. zemském)

456.

Kněz Jiří, opat kláštera Zbraslavského, žádá arcibiskupa Pražského za propuštění Markéty Habanky, kmetičny poddané ze vsi Holině, příslušející k zádušl špitálu Křižovníků blíže mostu na Starém městě Pražském, kterouž k manželství sobě oblíbil Jiřík Boháček, poddaný kláštera ze vsi Modřan.) Datum na Zbraslavi v pátek den sv. Havla 1615.*

1615, 16. Oct. Zbraslav.

(Orig. arch. arcibisk., přepis v arch. zemském.)

—

*) Listy propouštěcí z poddanství, tak zvané »vejhostní listy«, zachovaly se jako z jiných panství tak z kláštera Zbraslavského v počtu hojném; v archivu Musea Česk.

457.

Opat Zbraslavský ustanoven zástupcem generalního prokuratora řádu Cistercienského, aby vybíral od biskupa Olomouckého slíbený úrok k vydržování semináře cisterc. v Římě; dávka tato ujednána s kard. Ditrichštejnem po připojení býv. kláštera Žďárského k biskupství Olomouckému.

1615, 13. Novembr.

In nomine x. Presenti publico instrumento cunctis ubique pateat evidenter et sit notum, quod a. D. MDC decimo quinto ind. XIII. die vero XIII. Novembris pontificatus . . Pauli pp. V. anno undecimo in mei notarii publici testiumque infrascriptorum . . presencia . . pers. constitutus Rev. p. d. Bartholomeus Joly procurator generalis ordinis Cisterciensis et procurator specialis a Rev. d. Nicolao Bocherat dicti ordinis generali ad infra scripta constitutus, prout docuit ex literis patentibus in pargameno scriptis sub. dat. Lutetiae Parisiorum 17. Martii proxime preteriti eiusdem d. generalis manu et sigillo subscriptis et signatis tenoris sequentis. Nos fr. Nicolaus Boucherat abbas Cistercii, s. theolog. doctor, Christianissimi regis in supr. Burgundiae senatu consiliarius, totius ordinis Cisterc. generalis . . ven. fr. Bartholomeo Ioly x. Cum monasterium fontis b. Mariae in Zarz prefati ordinis nostri Olomuc. dioc. in marchionatu Moraviae et regni Boemiae limitibus consistens nuper cum ipsius annexis membris juribus et pertinenciis ac fructibus ex concessione et dispensatione apostolica mensae episcopali Olomucensi perpetuo unitum annexum et incorporatum fuerit,*) cumque inter Ill. d. cardinalem a Dietrichstain . . ac procuratores nostros pro tempore in curia Romana generales non leves controversiae occasione unionis praefatae ortae fuerint, quas ad sedandas et ad molestiis laboribus et dispendiis ulterioribus parcendum dicti nostri procuratores cum prefato . . cardinale a Dietrichstain hoc modo sub beneplacito Sedis apost. concordarint,**) scilicet quod pensionem annuam et perpetuam dictus . . cardinalis a Dietrichstain tam suo quam successorum suorum nominibus quorumcunque onerum liberam et exemptam mille talerorum monetae in Moravia cursum habentis . . . super dictae mensae fructibus et redditibus . . . prefato ordini nostro Cisterc. atque ipsius procuratori . . soluturum se promisit, videlicet in s. Georgii de Aprilis et altera medietatibus pensionis huiusmodi in s. Michaelis archangeli de Septembris mensibus celebrari solitis festivitatibus . . in civitate seu diocesi Olomuc., que pensio exigi et percipi possit per dicti ordinis superiores ad erigendum et construendum

---

jsou takové »vejhostní listy« na př. z r. 1716, 1. Mart. (podepsané od opata Wolfganga a převora Engelberta), 1729, 13. Sept. (od opata Tomáše Budecia). 1746, 17. Sept. (od opata Adama Ayssla), 1767, 10. Oct. (od opata Desideria Andresa).

*) Srovn. List papeže Klimenta z r. 1601, otištěný u Steinbacha, Dipl. Sammlung II. 238. a císaře Rudolfa z r. 1607 tamtéž str. 243.

**) Srovn. Conventio Card. a Dietrichstein etc. z r. 1613, otištěnou u Steinbacha II., str. 262.

Seminarium seu hospitium in urbe Roma ac pro manutentione competentis numeri monachorum dicti ordinis inibi bonarum artium, philosophiae, theologiae seu casuum conscientiae studiis operam navatorum, qui per nos et successores nostros seu ad id a nobis deputatos nominari, eligi et deputari debeant, ut plenius in dicta concordia habetur, quique sub gubernio, administratione, correctione . . et omnimoda jurisdictione nostra . . perpetuo degere debeant. Nos igitur ad dictam pensionem annuam et perpetuam mille taler. exigendam et percipiendam . . a praefatae mensae Olomuc. administratoribus . . et pro ea ad quietancias dandum . . te specialem procuratorem nominamus et instituimus . ., damus atque concedimus tibi plenipotentiam, casu quo difficultas aliqua super dicta pensione percipienda oriretur, agendi defendendi etc. (obyčejná formule). Lutetiae Parisiorum in collegio nostro Bernard. die XVII. m. Martii a. MDCXV. Frater Nicolaus abbas Cisterc. generalis, fr. Guillier secretarius loco + sigilli. Sponte et ex eius certa sciencia spontaneaque et deliberata voluntate . . substituit et in eius locum posuit Rev. p. Georgium Urat abbatem Aulae Regiae . . et per universam Bohemiam, Styriam, Carinthiam et adiacentes provincias vicarium generalem, absentem tamquam presentem, ad faciendum et exequendum . . omnia et singula in dicto mandato procurae contenta cum eisdem facultatibus et potestatibus . . duraturis tantum et non alias usque ad capitulum generale proximum in Cistercio faciendum, tranferens, protestans omni cum onere tamen, quod idem procurator substitutus teneatur, pecunias ut supra exigendas ad dictum d. Bartholomeum Ioly proc. gener. hic in Urbe transmittere. Super quibus omnibus et singulis premissis petitum fuit a me notario publico infrascripto unum vel plura publ. instrumenta. Actum in officio mei presentibus p. d. Iusto a Valentibus de Sora et d. Iuliano Valentino de Collestatti, testibus x.

Nos Iohannes Dominicus Spinola prothonotarius apost. nec non . . curiae causarum camerae Apost. generalis auditor . . attestamur . ., d. Rinaldum Burratum de premissis rogatum fuisse et esse publicum legalem notarium etc.

(Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém II. díl pag. 191—195.)

458.

Převor Zbraslavský ustanoven opatem kláštera Plasského.

1616, 6. Mart.

Georgius Wasmutius ex priore de Aula Regia praeside Ill. d. Nicolao Boucherat, totius ordinis Cisterc. generali actu in Boemia degente et monasteria ordinis canonice visitante, a. 1616, 6. Martii in abbatem huius loci (sc. Plassensis) electus est et per dictum d. generalem praesentibus . . . de Aula Regia (et aliis) abbatibus . . introductus.

(Zápis v rukopise Bened. Scheppla v archivu Č. Musea 4 B 16.)

459.

Opat Zbraslavský opatovi v Zlaté Koruně o studiu v konviktě Pražském.

1616, 8. Novembr. (Zbraslav.)

Abbas Aulae Regiae scribit Georgio Huebero, placere sibi promptam voluntatem de mittendis ad studia Pragam fratribus et apud aulam hoc maxime laudari, quod ad scientiam promoveant. Dicit se cum p. regente convictus concordasse, ut pro singulis suis 60 sexag. tantum suscipiat. Praeterea dicit, d. Georgium Hueber malam laudem in aula habere ob duo vitia, videlicet ob frequentes compotationes usque ad ebrietatem et ob plus quam nimiam conversationem cum cuiusvis generis hominibus; ideoque monet, ut haec caveat.

(Regesten zur Gesch. v. Goldenkron in Studien und Mitth. aus dem. Benediktord. XIII. 23.) Mezi regesty tuto uveřejněnými nalézají se ještě některé jiné dopisy opata Zbraslavského, kteréž však — poněvadž se dotýkají více dějin kláštera Zlaté Koruny — tuto blíže neuvádíme, toliko na ně upozorňujíce.

460.

Kunigunda Kunešová z Lukovec roz. z Berbisdorfu koupila od odbojných stavův českých r. 1620 v pondělí po neděli květné za 2700 kop míš. statek kláštera Zbraslavského, totiž městečko Řevnice s dvěma kostely, podacím kostelním a vším příslušenstvím (krom čtyř lidí k arcibiskupství Pražskému náležejících). Statek ten po bitvě Bělohorské musila Kunešová navrátiti klášteru.

1620, 13. April.

(Bílek, Konfisk. str. 312.)

461.

Vilím Starší z Lobkovic na Týně Horš. x. nejvyšší hofmistr, Petr z Švamberka a na Třeboni x. nejv. sudí, Jindřich Ota z Losu x. purkrabě Karlšteinský, podkomoří měst věnných, a Bohuslav z Michalovic x. purkrabě kraje Hradeckého x. na místě všech jiných nejv. úředníků a soudců království Českého, podle moci sněmem generálním l. 1619 jim dané, prodali od duchovenství kláštera Zbraslavského ves Malý Kuchařík, od kostela Všech Svat. na hradě Pražském ves Chejnici a dva chalupníky k děkanství Vyšehradskému náležející . . se vším příslušenstvím Janovi Staršímu Ledčanskému z Popic a na Třebotově a jeho dědicům za 5200 kop míš. plně zaplacených. 1620 v pondělí po neděli Iubilate.

1620, 11. Maii.

(Zápis desk zemsk. 140. F. 19.)

462.

Bohuchval Berka z Dubé a z Lipého, nejvyšší purkrabí Pražský, Pavel z Říčan x. purkrabí Karlšteinský a jiní nejvyšší úředníci království Českého podle moci sněmem generálním 1620 jim dané prodali od kláštera Křižovníků s červenou hvězdou a od děkanství kostela sv. Víta v Praze ves celou Slivenec, od kláštera sv. Anny a sv. Vavřince ves celou Radlice a od kláštera Zbraslavského ves celou Malý Chuchel i ves celou Velký Chuchel se vším příslušenstvím paní Anně Pfefferkornovně z Ottopachu a na Jinonicích za 14727 kop 51 gr. 6 pen. míš. plně zaplacených. 1620 v pondělí po neděli Jubilate.

1620, 11. Maii.

(Zápis desk. zemsk. 140. E 21.)

463.

Bohuchval Berka z Dubé a z Lipého, nejv. purkrabí Pražský, Vilím St. z Lobkovic na Týně Horš. x. nejv. hofmistr, Prokop Dvořecký z Olbramovic podkomoří a Bohuslav z Michalovic, purkrabí kraje Hradeckého, na místě všech nejvyšších úředníků království Českého podle moci sněmem generálním r. 1620 jim dané, prodali od duchovenství kláštera Zbraslavského městečko Řevnice s dvory kmetcími a se vším příslušenstvím paní Kunigundě Kunšovč z Berbistorfu za 2700 kop. míš. plně zaplacených za zpupné a svobodné dědictví. 1620, v sobotu po božím vstoupení.

1620, 30. Maii.

(Zápis desk zemsk. 140. C. 14.)

464.

Nařízení vydané jménem krále, aby vojáci jízdní i pěší, kteří pro nemoc polní ležení české opustili a k Poříčí a Jesenici se odebrali, pro lepší opatření jich na Zbraslav byli odkázáni, kdež pro ně od zřízených komisařův kvartýry mají býti připraveny; do Prahy nemají býti připuštěni. Prag den 3. Oct. 1620.

1620, 3. Oct. Praha.

(Konc. arch., místodržit., přepis v arch. zemském.)

465.

Jáchym Šťastný Šturm z Hiršfeldu odsouzen komissí konfiskační dvou třetin jmění svého, které však všecko v té pokutě propadlo, totiž: statek Komořany (Komořanky u Točné), k němuž náležely tvrz a dvůr poplužní s dvěma statky selskými ve vsi Komořanech, z nichž jeden byl pustý, s příslušenstvím x. Tento statek postoupen klášteru Zbraslavskému za plat nájemný 200 kop míš. ročně v sumě 6000 kop témuž klášteru zadržených z luk Zbraslavských, jichž dvůr královský od r. 1556 pro konírny své užíval (později r. 1638 témuž klášteru dědičně ponechán za upuštění od dotčeného platu za 15 let.)

1622, 22. Nov.

(Bílek, Konfisk. str. 639; k tomu srovn. Připojení Komořan klášteru 1617 v arch. místodržit. Arch. Consign. K. 52. čís. 11.)

466.

Pavel Michna píše Zdeňkovi Vojt. z Lobkovic o opatovi a klášteru Zbraslavském a j.

1623, 26. Aug. Praha.

Milostivý pane! S panem visitatorem Zbraslavským jsem mluvil. Račíte najíti, že se mu křivda děje a že ho ti omlouvají, kteří by sobě nespravedlivě chtěli nad kláštery českými jurisdikcí učiniti. Proč na capitulum generale neposlal, příčiny cum summa humilitate toto nynější nebezpečenství a nedostatek důchodův klášterských oznámil, od té doby několikerá psaní po agentu francouzském i jiných poslal, žádné odpovědi dostati nemohl. Mně by se vidělo, nepovolovati opatu Mileninskému(?), aby se pletl v české věci, neb by snad on sám visitování potřeboval. De vita et moribus nihil sinistri audio.

. . . .

Dán v Praze 26. Augusti 1623.

V. M. poslušný služebník P. Michna m. p.

Zdeňkovi Adalbertovi z Lobkovic x.

(Orig. arch. Roudnického, přepis v arch. zemském.)

467.

Jiří Vrat (Urat), opat Zbraslavský a visitator řádu Cisterc., ustanovil Jana Scherdingera z Bavor, mnicha kláštera ve Zlaté koruně, zpovědníkem panen kláštera v Pohledě (Frauenthal, Vallis s. Mariae).

1623, 15. Octobris.

(Zápis v rukop. Klement. knihovny 6 B 13 fol. 14.) — Klášter Pohledský byl toho času skoro prázdný, neměl ani abbatyše; kardinál Dietrichstein, ujav se po odsouzení Zejdlicově statku Polenského, klášter znovu počal zřizovati, 1625 přijata první novicka opět do kláštera.

468.

Kateřina z Fliesenbachu koupila ves Třebotov.

1623.

(Místodržit. arch. v Praze, Arch. Consign. K. 52. č. 17.)

469.

Císař Ferdinand II. arcibiskupovi Pražskému, kard. Harrachovi, že schvaluje smlouvu učiněnou s opatem Zbraslavským v příčině navrácení kláštera Oseckého řádu cistercienskému.

1626, 9. Jul. Vídeň.

Ferdinand der Ander x. Hochwürdiger Fürst, lieber Freund Aus D. L. Schreiben haben wir in kaiserl. Gnaden verstanden, wasmassen die-

selbe mit dem Vicario generali des heil. Cisterzienser Ordens und Abten zu Königssaal fr. Georgius Vratt wegen des dem gedachten Orden zuegehörigen Closters Ossekh, so D. L. und deroselben Vorfahren bis anhero in posses gehabt, einen gewissen Contract geschlossen und zu dem End unsern gn. Consens suchen und bitten thuen. Wann dann bei uns, wie hie beygefueget zu vernehmen, gedachter Abt zu Königssaal mit ebenmessigen petito gehors. auch einkommen und wir nun bei so gestalten Sachen darwider gn. kein sonderliche Bedenken, als werden sich D. L. darnach zu richten und den Schluss zu unserer gn. Ratification auf unsere königl. behemische Hof Canzley einzuschicken wissen, und es wird daran vollbracht unser gn. Will und Meinung. Verbleiben x. Geben in unser Stadt Wien den 9. Tag des Monats Juli im 1626 x.*)

Ferdinand m. p. — Ad mand. S. C. Mtis proprium
Sdenco Ad. princ. de Lobkowicz — Otto v. Nostitz m. p.
S. r. Bohemiae cancellarius m. p.

(Orig. arch. arcibisk., přepis v arch. zemském)

470.

Císař Ferdinand potvrzuje volbu býv. opata Sedleckého, Jana Greifenfelsa, za opata kláštera Velehradského (dd. Wien den 9. Januar 1629.)**)

1629, 9. Ianuar. Vídeň.

(Orig. někdy kláštera Zbraslavského, nyní v c. k. státním archivu ve Vídni.)

*) Srovn. k tomu list z r. 1637 a regest dd 1637, 7. Maii. — O dějinách kláštera Oseckého viz článek obšírnější, na základě pramenů a listin klášterních od P. M. Siegla sepsaný, ve sborníku Brunnerově »Ein Cistercienserbuch« str. 280 a násl. V rukopisné historii kláštera Oseckého, psané c. 1700 od kněze Malachia Welckera (rukopis archivu klášt. Oseckého) čteme následující zprávu k r. 1630: »Quidam osores ecclesiasticorum veluerunt in comitiis a. 1629 habitis, ut status ecclesiasticus (sub quo comprehenditur et regularis) a quibusdam publicis regni officiis, ut a suprema questura et aliis, excluderetur, sed Aug. caesar proposita minime probare voluit. Cum hoc non succederet. reperti sunt non pauci, qui a. 1630 piissimo caesari qua regi Boemiae pessimum consilium suggerebant, nimirum, non esse conveniens, ut sacerdotes et monachi curis oeconomicis et temporalium sollicitudinibus occupentur, qui in sacris functionibus plus quam satis habeant. quod agant; expedire potius, a profanis huiusmodi negotiis quam longissime esse remotos. Ideoque bona immobilia seu terrestria cum jure dominii et usufructu iis nequaquam esse permittenda, sed eorum loco census annuos assignandos (quemadmodum cum pecunia salis iam contractum), quos census in sustentacionem suam percipiant atque ita a superfluis curis in procuranda re familiari suaviter abducti . . tanto melius et ferventius spiritualibus functionibus vacare Deoque coniunctive servire possint . . . Attamen sanior pars procerum status politici iunctis supplicationibus ecclesiasticorum Sac. Caec. Regiaeque Majestati pluribus remonstrarunt, statum ecclesiasticum tam saecularem quam regularem penes bona sua immobilia . . esse conservandum etc. . .«

**) V inventáři shotoveném po zrušení kláštera uveden k r. 1629 následující záznam: »Incertum debitum 400 sexag. monetae argenteae supra bonum Mischek dd. 30. Maii 1629.« Listiny jsem nenalezl, záznam tento není dobře srozumitelný.

471.

Kateřina z Fliesenpachu, manželka někdy doktora Václava z Fliesenpachu, cís. rady a starosty komorničího při dskách z., prodala dědictví své zpupné, svobodné a nezávadné, totiž tvrz a ves Třebotov s dvorem popložním a se vším příslušenstvím, tak jakž vše od krále manželům z Fliesenpachu prodáno bylo, knězi Jiříkovi Vratovi opatovi klášterů Zbraslavského a Oseckého, visitátoru řádu Cisterc., převoru i konventu kláštera Zbraslavského za 8000 kop miš. plně zaplacených. 1630, v středu po sv. Trojici.

1630, 29. Maii.

(Zápis desk z. 143. M. 6.)

472.

J. Batista Rinckholicz (?) [snad správce luk královských] podává zprávu o užitku z luk kláštera Zbraslavského, pronajatých dvoru královskému, že za seno prodané utržil 468 zl. 31 kr., z čehož větší část potřeboval na opravu stavení a na zaplacení výloh senoseče r. 1631; zbytek 106 zl. že vynaložil na vojáky Saské a na opatření své a svých lidí (praví: »welche ich in der unglücklichen Saxischen Empörung nothtrungendlich angreiffen, darvon theils die Saxischen Soldaten wie auch mich und die meinigen in solicher betrübten Zeit, weil damalen keine Besoltung erfolget und von niemand einige Hülf zu erlangen gewest, unterhalten und anwenden müssen, der ich doch weder satt noch frohe worden, weniger einigen Nutzen und frommen mir und den meinigen schaffen können«); *prosí, aby tento zbytek byl mu odpuštěn aneb od platu jemu zadržalého (580 zl. 40 kr). byl odpočítán.*

1631.

(Orig. archivu musea Česk.)

473.

Generální opat Cisterc. ustanovuje opata Zbraslavského, Jana Greifenfelsa, vikářem klášterů cisterc. v království Českém.

1634, 29. Februar. Gilliaci.

Nos fr. Petrus Niuellius abbas Cistercii, sac. theologiae in facultate Parisiensi doctor, Christianiss. regis in supremo Burgundiae senatu consiliarius, universi ordinis Cisterc. caput ac superior generalis x. adm. Rev. in Chr. confratri d. Ioanni Greiffenfels mon. nostri de Aula Regia electo abbati salutem x. Cum nobis innotuerit, adm. Rev. d. Georgium Vratt, praedicti mon. de Aula Regia quondam abbatem ac nostrum per Bohemiam vicarium, diem clausisse extremum, ac nobis propterea incumbat, de alia sufficienti et idonea persona providere, quae munus illud vicarii nostri digne valeat in Bohemiae regno obire, ne monasteria in illius districtu

contenta . . patiantur ruinas, hinc est quod de tua morum probitate, doctrinae sufficientia . . plurimam habentes fiduciam te in illius locum nominandum et instituendum esse duximus, prout harum serie . . . te vicarium nostrum . . . nominamus et instituimus, dantes tibi authoritatem, potestatem et speciale mandatum, praedicta monasteria ordinis nostri in dicto Bohemiae regno consistentia . . visitandi etc. . . Praesentibus quamdiu nobis placuerit suo in robore permansuris. Datum Gilliaci prope Cistercium sub nostra subscriptione, maioris nostri sigilli appensione et secretarii nostri chirographo ultima die Februarii anni MDCXXXIV.

Fr. Petrus Niuellius abbas et generalis Cisterc. m. p.
De mandato Rev. d. generalis A. Pouilly m. p.

Pečeť ve žlutém vosku (v plechové krabičce), zachovalá. — (Perg. orig. kláštera Zbraslavského, nyní v Klement. knih. čís. 1024.)

474.

Dobrá vůle Šimona Petra Aulika z Třebnic, kterou postupuje list hlavní zápisní a městiště (poustku) někdy kláštera Zbraslavského na Starém městě Pražském, r. 1481 prodané (jehož držitelé se vypisují), Ondřejovi Štočkovi, měštěninu Staroměstskému.

1634, 1. Iunii. Praha.

Já Symon Petr Aulik z Třebnic, JM[ti] Cís. rada, známo činím touto mou dobrou vůlí obecně přede všemi a kdež by toho kdy a kdekoliv potřeba ukazovala, že ten list na pargameně napsaný a tuto dotčený, jímžto velebný kněz Jan opat a Jan převor i veškeren konvent kláštera Zbraslavského x. prodali jsou městiště své a kláštera svého dědičné a svobodné v Starém městě Pražském, proti domu jich blíž kostela sv. Ondřeje ležícímu ob cestu ležící, se vším téhož městiště příslušenstvím opatrnému muži Martinovi pobožnému, měšťanu již psaného Starého města Pražského, i jeho dědicům a budoucím za deset kop gr. peněz dobrých jim od něho úplně a docela zaplacených pod plat toliko v tomž listu jmenovaný a zapsaný, totiž tři groše české platu a ouroku ročního toliko při sv. Havle a nic více, jakž týž list s visutými pečeťmi opatskou i konventskou, jehož datum jest léta od naroz. syna Bož. 1481 den třetí měsíce dubna, to vše v sobě šířeji ukazuje a zavírá.*) Kterýžto list někdy Jan Vlčehrdlo ze Všehrad, měštěnín Starého města Pražského, od svrchupsaného Martina pobožného s jeho dobrou vůlí řádně psanou maje a toho městiště vejš dotčeného v mocném držení a v svobodném užívání jsa dal jest je i také dále dobrovolně knihami městskými již psaného Starého města Pražského podle jiného statku svého někdy panu Václavovi z Černik i jeho dědicům a budoucím zapsal, tak jakž týž zápis to vše v sobě šíře dokazuje. Po

*) Viz list dd. 1481, 3. April čís. 333.

kteréhožto pak Václavovy smrti někdy paní Salomena z Černik, měštka Starého m. Pr. v domu Vlčíhrdlovu na Ovocném trhu, ten list svrchu dotčený i tudíž také list dobré vůle vejš jmenovaný podle jiného všeho statku jeho jakožto bratru svém právem nápadním po příbuzenství a též právem přisouzeným mající dala jest jej také dobrovolně pod plat v témž listu jmenovaný někdy opatrnému Martinovi Velvařskýmu šípaři, měštěnínu Starého m. Pr. a Linhartovi synu jeho i jich dědicům a budoucím. Potom pak zase majíce paní Estera Vodáková, měštka Nového m. Pr., takový list s tou dobrou vůlí na sebe po již jmenovaného Linharta šípaře, Jana syna manžela svého a Martina syna jich nápadem přišlý a připadlý, táž paní Vodáková zase jest týž list na již psané městiště . . urozenému a stat. rytíři panu Benjaminovi Kutovcovi z Aurazu, dědicům a budoucím jeho dobrou vůlí postoupila. Týž pak pan Benjamin Kutovec jest zase takové městiště vedle jiných odkazův kšaftem na list mocný královský dskami zemskými učiněný na uroz. paní Annu Kutovcovou manželku svou přivedl. I učinivši ona též kšaft na list mocný královský pořádný jest takové městiště Kašparovi a Albrechtovi Kutovcovi z Aurazu, synům svým, vedle jiného statku svého odkázala, jakž týž kšaft ve dskách zemských v kvaternu trhovém popelatém leta 1600 v středu po sv. Stanislavu K. 20. sebou to přináší. Po jejížto smrti když jsou se dotčení dva bratří o statek po ní pozůstalý a jim odkázaný rozdělili, tu vedle jiného statku Albrechtovi Kutovcovi z Aurazu jest na díl jeho ta poustka zdmi ohražená, řečená od starodávna městiště, právem dědickým přišla a připadla, tak jakž týž díl první rozdílu jejich a v něm týž artikul o též městiště doložený, kteréhožto dílu datum jest léta 1605 v pondělí po sv. Havle, to vše sebou patrně přináší. Týž pak Albrecht Kutovec z Aurazu dal jest zase s dobrou vůlí nadjmenovaný list hamfeštní a tu poustku zdmi ohraženou neboližto městiště s břehem a se vším k němu od starodávna příslušenstvím pod ten plat v hamfeštu obsažený někdy slovutnému panu Jiřímu Kaprovi z Kapřštejna, měštěnínu Starého m. Pr., dědicům a budoucím jeho jakožto dobrou vůli, kteréž datum v domě jeho v Starém m. Pr. ve čtvrtek po Moudrosti boží léta 1614 plněji svědčí. Kteréhožto městiště týž někdy Jiřík Kapr jest až do své smrti v pořádném držení a užívání zůstával. A když po smrti jeho mezi manželkou a jinými přátely jeho o statek a všechnu pozůstalost veliké a těžké soudy vznikly, tu potom l. 1634 dvacátého prvního dne Martii stala jest se jistá smlouva mezi nápadníky někdy Anny po témž Jiří Kaprovi pozůstalé vdovy. Podle kteréžto smlouvy ten list hamfeštní a nadjmenované městistě uroz. panu Elizeusovi de Bois z Lebasiers, jakožto manželu někdy paní Doroty Kaprové, kteráž předešle Jana Kapra z Kapřštejna, syna Jiřího Kapra za manžela měla a s ním děti splodivše jej i děti živobytím přečkala a po nich v pozůstalosti Kaprovské z ouplna dědila, jest se na podíl manželky a tudy již jeho, kterémuž ona kšaftem všechnu svou spravedlnost po rodičích a manželu svém jak v městě Lounách tak i při městech Pražských odkázala a odevzdala, dostalo a on

takový hamfešt a grunt jest mně zase pořádně s dobrou vůlí na pargameně psanou pod datum ve čtvrtek jinak prvního dne června l. 1634 dal a odevzdal. I majíce já týž list hamfeštní a nadjmenovaný grunt tak pořádně daný a odevzdaný, dal jsem zase a s touto mou dobrou a svobodnou vůlí dávám a postupuji ano i se všemi předešlými dobrými volemi . . odevzdávám slov. panu Ondřejovi Štočkovi, měštěnínu Starého m. Pr., paní Zuzaně manželce jeho, dědicům a budoucím jejich pod ten plat v hamfeštu obsažený a to k jmění, držení, užívání, dání, prodání, zastavení a s tím jako s jich vlastním dědictvím dle jich dobré a svobodné vůle učinění, žádného práva ani které vlastnosti sobě, dědicům svým a budoucím držitelům statku mého . . nepozůstavujíce, nýbrž to všecko na tom pra pra svrchu psaném (sic) městišti na ně manžely, dědice a budoucí jich přivozuji plným právem. Na potvrzení toho pečeť mou s podpisem ruky mé vlastní k této dobré vůli mé jsem dobrovolně přivěsiti dal. A pro lepší toho jistotu dožádal jsem se urozených pana Pavla Wenczeliusa z Bochova, J. M. král. rady při appellacích, též pana Jana Zruckýho z Chřenovic, J. M. Kr. počt (sic) radu při puchalterii na hradě Pražském, že jsou také pečeti své vedle pečeti mé toliko na svědomí (však sobě a dědicům i budoucím svým beze škody) k této mé dobré vůli přivěsiti dali. Jíž jest datum x.

K tomu připsáno: Ouroku zadržáno od 14. líta počítaje za 24 líta po 3 gr. každoročně platíc učiní suma 2 kopy 12 gr. až do léta 1638 do sv. Havla. Takový ourok jest spraven a na to kvitancí dána. — (Copiar. privileg. Aulae Reg. v klášteře Oseckém II. díl pag. 158—163.)

475.

Seznam věcí kostelních kláštera Zbraslavského, zastavených kartusiánům v Olomouci.

1636, 26. April. Brno.

Inventarium oder Assignation der Kirchensachen (na rubu: Res Aulae Regiae ponderatae oppignoratae Olomucii Carthusianis).

N. 1.	Erstlich ein vergulter Kelch mit der Paten, wegt	2 Mark.	6 Loth.	2 Qu.
2.	mehr ein dto	2 »	5 »	— »
3.	» dto	1 »	11 »	— »
4.	» dto	3 »	— »	2 »
5.	» dto	2 »	2 »	2 »
6.	» dto	2 »	8 »	— »
7.	» dto	1 »	12 »	2 »
8.	» dto	1 »	13 »	— »
9.	» dto	2 »	1 »	2 »
10.	» dto	2 »	1 »	— »
11.	» dto	1 »	7 »	— »
12.	» dto	1 »	14 »	— »
13.	» dto	1 »	10 »	— »

N. 14. mehr dto	1 Mark.	5 Loth.	2 Qu.
15. Item ein silberner unvergulter Kelch mit der Paten	1 »	6 »	2 »
16. mehr ein dto	1 »	14 »	— »
17. » dto	1 »	3 »	— »
18. » dto	1 »	10 »	— »
19. Item ein vergulter Kelch ohne Schrauben und ein unvergulte Paten dazu wegt	1 »	6 »	2 »
20. Ein Ciborium mit ein Deckel	1 »	7 »	2 »
21. Ein zerlegte Monstranz, in welcher 17 Stuck sein	29 »	1 »	— »
22. Ein silbernes unvergultes Sprengväsligen	2 »	9 »	— »
23. Ein Paar silberne vergulte Opferkänneln sambt einer vergulten Schal	2 »	10 »	— »
24. Ein Paar unvergulte Opferkänneln mit einer unvergulten Schal	1 »	14 »	— »
25. Ein Paar Opferkänneln inwendig verguldet	1 »	1 »	2 »
26. Ein silberne unvergulte Schkatl zu Oblat, darinnen sein 24 silberne Buchstaben	1 »	10 »	— »
27. Item ein andere Oblat Schkatl	— »	14 »	2 »
28. Ein silbernes unvergultes Rauchvaß	5 »	13 »	— »
29. Mehr ein silbernes Rauchvaß	3 »	12 »	— »
30 Ein silbernes mit Edelstein Bischof Stab	12 »	5 »	— »
31. Ein vergulte Hand mit Reliquiis	3 »	5 »	— »
32. Unser lieben Frauen Bildt verguldet	3 »	2 »	— »
33. Ein verguldet Bildt mit Reliquien St. Wenceslai	3 »	5 »	2 »
34. Ein silberne Lampen	12 »	5 »	— »
35 Ein Pacivical verguldet und mit Edelgestein und Korallen	2 »	12 »	2 »
36. Mehr ein Pacivical	1 »	10 »	— »
37. Mehr ein dto	— »	6 »	— »
38. Ein vergultes Kreuzl	— »	8 »	2 »
39. Ein vergultes Kreuzl mit Edelgestein	— »	5 »	2 »
40. Ein Gießbecken mit einer Gießkannel	6 »	10 »	— »
41. Ein Becher mit ein Deckel	1 »	14 »	— »
42. Ein dto	1 »	13 »	2 »
43. Mehr ein dto	1 »	2 »	— »
44. Drei Schüsseln, zween Teller	4 »	5 »	— »
45. Ein Monstranz mit 4 Stucken	22 »	— »	— »
Summa thut	164 Mark.	9 Loth.	

Wir unten benandte bekennen hiermit, daß vermög dieser Specification diese Sachen alle sich in der dem H. Heinrich Schwaben (Titul) eingehändigeten verpetschirten Truhen sich befinden. Urkundt unser

Handschrift und Pettschaft hierunder gestellt. Actum Brün den 26. April Anno 1636.

L. S.	L. S.	L. S.
Fr. Joannes abbas Wellehrad. m. p.	Fr. Georgius Saxa (?) prior Wellehrad m. p.	Hanns von Sokolau Ritter des heil. Grabes m. p.

Na rubu poznamenáno: Die rechte Specification des Silberpfandts, so von den Cartheisern ausgelöst worden in Decembri a. 1652.

NB. Ist dreimal versetzt worden, 1. bei dem H. Schwab, 2. bei dem H. Orlikh, 3. bei dem H. Prior der Carthauß zu Olmütz.

Orig. (se třemi přitisk. sekrety) nyní v Klement. knihovně 2 B 5. díl I. čís. 79. Týž seznam, mající ale jen 40 čísel v rukopise tamtéž 2 B 6. čís. 110.

476.

Opatové klášterů Plasského, Vyšebrodského a Zlatokorunského upisují se k jistým příspěvkům ročním na zřízení semináře cisterc. při domě kláštera Zbraslavského v Praze.

1636, 25. Octobr. Praha.

Nos infra subscripti attestamur tenore praesentium, Rev. in Chr. patrem et d. Joannem Aulae Regiae abbatem et ordinis nostri vicarium generalem gratiose a nobis petiisse, quatenus ei aliquod subsidium pecuniarum in erectionem et aedificationem seminarii pro ordinis nostri studiosis conferremus. Cuius justae petitioni ac proposito ordini nostro maxime profuturo libenter acquievimus nosque praes. literarum vigore obligavimus, quod in fabricam praefati seminarii juxta aedes Aulae regiae in Veteri urbe Prag. exstruendi annis singulis ab a. 1637 incipiendo circa festum s. Georgii certam pecuniae summam eidem rev. d. vicario absque omni tergiversatione conferemus, videlicet ego Plassensis centum imperiales, ego Altovadensis centum imperiales vel pro duobus novitiis Aulae Regiae expensas, ego Spineae Coronae trecentos florenos, quos de salis pecunia accipere debeo. Et hoc quidem annuum pecuniarium auxilium ad sex annos durare debebit. In quorum omnium fidem ac inviolabile robur praesentes literas fieri eisque sigilla nostra apponi curavimus, nosque manu propria subscripsimus. Pragae 25. Octobris a. 1636.

L. S.	L. S.	L. S.
Fr. Georgius Wasmuttius abbas Plassensis m. p.	Fr. Georgius abbas Altovadensis m. p.	Fr. Andreas Paceman abbas S. Coronae m p.

(Orig. archivu Oseckého. Srovn. Catalog. Lit. S. čís. 15.)

477.

Pravidla pro studující v semináři řádu Cistercienského v Praze, vydaná opatem Zbraslavským, t. č. visitatorem generálním.

ad 1636, 25. Octobr.

Pro fratribus studiosis Regula a Rev. d. Iacobo abbate Aule Regiae et vicario generali.

Ad laudem et gloriam Dei omnipotentis, animarum salutem et sac. ordinis nostri augmentum.

Filios sanctorum in sanctitate ambulare convenit. Vos charissimi filii sanctorum estis Benedicti, Bernardi et reliquorum patrum nostrorum, quorum memoria in benedictione est. Ambulate proinde in sanctitate, ut omnes, quorum in conspectu versabimini, testimonium vobis perhibeant, vos veram et genuinam et non degenerem sobolem esse sanctorum. Ardeant ac luceant lucernae vestrae disciplinatae vitae lumine, ut omnium in vos oculos conversos radiis perfectionis perstringatis. Redoleant mores vestri monasticae observantiae ungventum, quo allecti filii mundi currant in odoriferum sac. ordinis nostri paradisum, ut castissima generatione multiplicati filios filiorum nostrorum pacem supra Israel videamus. Ecce mittimini in conspectu mundi et spectaculum eritis multis. Cavete proinde, ne vel minima imperfectione quempiam laedatis et scandalo etiam levissimo occasionem praebeatis. Litteris diligenter incumbite, ne tanti sumptus in vos gratis effusi capita vestra condemnent aeterno regi, coram quo de minimo quadrante strictissima reddenda erit ratio. Contendite vero non in litteris solum, verum tanto perfectius in virtutibus religiosos exornantibus proficere, neque hanc perniciosissimam opinionem habetote, vos qui a monasterio aberitis ad monasticam et claustralem non obligari disciplinam, ad quam phantasiam radicitus evellendam volumus, ut omnes illi de ordine nostro, qui in seminarium admissi fuerint, non secus ibidem ac in monasterio clausuram, silentium ac reliquam monasticam disciplinam exacte observent ac infra sequentes constitutiones accuratissime custodiant.

1. Superiori, qui a nobis constitutus fuerit, quasi priori in conventu subiecti erunt. Horas canonicas, videlicet matutinum usque ad primam exclusive, vesperas et completorium omnes simul in musaeo congregati recitabunt, matutinas quidem, si commode fieri poterit, pridie e scholis pomeridianis veniendo, vesperas vero cum completorio hora duodecima pomeridiana omnes in domino exhortantes, ut quam diligentissime pensum orationum omnipotenti deo reddant, neque arbitrentur, tempus se quod precibus impenderint perdidisse aut studia neglexisse, cum constet S. P. N. Bernardum plus orando quam studendo in eruditione profecisse et in mellifluum doctorem evasisse.

2. Mane cum alumnis surgant, si maturius voluerint, caveant quiescentes interturbare, vesperi similiter cubitum in silentio cum alumnis con-

cedant, vel si quis voluerit ulterius studere vel orare (nullo modo compotitare vel discurrere sub poena irremissibili) poterunt facere, ne tamen quietem aliorum interrumpant.

3. Foris pernoctare, coenare vel prandere nulli omnino liceat, nisi forte apud d. praelatos vel priores advenientes, et hoc cum licentia superioris.

4. Nulli omnino absque licentia superioris vel rectoris ex seminario exire liceat sub poena excommucationis, neminem autem absque socio superior emittet, qui exierint et tardius se post prandium aut coenam domum receperint, non mirentur, si vacuam mensam invenerint, quia in gratiam unius et alterius absque urgenti necessitate focum instruere et ministros seminarii molestare nullo modo convenit.

5. Pro nullo extraordinario haustu sine explicita superioris licentia mittere audeant. Si quis domum haustu obrutus veniret, quod absit, nequaquam coram alumnis vel aliis compareat, sed in dormitorio vel musaeo maneat, et ubi crapulam edormiverit, severissime a superiore corripiatur.

6. Studia sua horis assignatis simul in musaeo transigant, nec ab illis ullus sine superioris licentia emaneat.

7. Peregrinos externosque ad interiora seminarii vel musaea non introducant, exceptis ordinis nostri religiosis aut iis, quos necessitas ipsa advocat.

8. A lectionibus, disputationibus hebdomadariis, nec non aliis actibus scholasticis publicis privatisque non audeant se absentare sine expressa superioris licentia.

9. Quem defensio, oppugnatio aut in circulis ordo exercitii attingit, non audeat se ullo modo absque gravi necessitatis casu absentare, et in tali casu alium loco sui tempestive substituat.

10. In scholis a professore jussus lectionem repetere ne morose vel incondite respondeat, non legi, non habui tempus, fui aliis occupatus etc.

11. In circulis alumnorum extraordinariis exercitii gratia etiam comparere poterunt.

12. Ad sacrificium missae audiendum, conciones latinas, vesperas, recreationes communes aliaque exercitia communia cum aliis modeste et aedificatorie procedant, nec singularitates, fastidia et disordinem seminarii generantes quaerant.

13. Alumnos caeterosque in seminario conviventes contra disciplinae observantiam vel superiores directe vel indirecte suscitare nullatenus praesumant sub gravi indignatione nostra.

14. Contra officiales seminarii reliquosque domesticos non loquantur aut eis obloquantur et cum his nostrorum sit rarissima conversatio, quia nimia familiaritas odium et contemptum parit.

15. In mensa dum legitur, lectionibus in scholis, studiis, dormitorio et demum ubique modestiam religiosam observent omnibusque bono exemplo praeluceant.

16. Cum familia non expostulent et loca illis deputata, culinam, pistrinum, promptuarium, cellarium nullo modo ingrediantur. Si quid dare aut concedere necessarium fuerit, a patre rectore vel provisore postulent.

17. Si quis laesus in verbo vel facto ab alumnis vel aliis fuerit, non se proprio motu vindicet, sed superiori insinuet, qui cum rectore laesionem hanc dijudicabunt et charitative corrigent.

18. A d. rectore si quandoque invisi fuerint, illum charitative suscipiant, et si in aliquo legitimo commoniti fuerint, ei non obsistant, et si admonitio non vergat in sac. ordinis nostri praejudicium, eandem impleant.

19. Quae inter domesticos parietes contingunt, nemini revelent aut efferant nisi nobis, si necessarium foret nostram personam id scire.

20. Caetera ex sancta regula et constitutionibus ordinis nostri desument atque eiusmodi specimen virtutum dabunt, ut apud deum et homines laudem ac apud superiores favorem et amorem mereantur. Ad exactiorem vero horum observantiam praesentes ordinationes toties quoties superiori videbitur omnibus praesentibus legendae erunt.

L. S.

Fr. Iacobus abbas Aulae Regiae,
S. ordinis Cisterc. vicarius generalis m. p.

(Orig. archivu Oseckého. Srovn. Catalog. lit. S. čís. 15.)

478.

Smlouva mezi kardinálem Harrachem, arcibiskupem Pražským, a klášterem Zbraslavským o připojení kláštera Oseckého ku klášteru Zbraslavskému.

1637, 7. Maii.

Psaní opata kardinálovi v téže záležitosti dd. 1638, 26. Octobr.

(Mé výpisy z arch. hrab. Harracha v Mostě n. L. uveřejněné v Rezkově Sborníku hist. I. str. 20, 27; srovn. Krásl. Kard. Harrach str. 283 a 286. V knize zápisů opata Jana Greifenfelsa, která se chová v archivu kláštera Oseckého, nalézá se více listů a zpráv týkajících se vykoupení kláštera Oseckého a Žďárského a účastenství opata Zbraslavského při tom.)

479.

Kardinál Harrach opatovi Zbraslavskému píše o nepořádném životě mnicha Jana Bzovia, dříve faráře Chýnovského, kterýž do vězení arcibisk. vzat byl.

1637, 22. Dec. Praha.

Ernestus x. Admodum reverende domine x. Haud celamus D. V. adm. Rev., honorabilem Iohannem Bzovium ord. Cisterc., quondam parochum Cheynoviensem, ob diversos enormes excessus et inter alia, quod honorab. Iohannem Struthium, modernum parochum Cheynoviensem, duriter verberasset et quod cuidam Bertae domum emerit, ex qua infantem

susceptum decanus Taboriensis ipsi fertur baptizasse, in cancellaria nostra archiep. accusatum fuisse, qui ad certam diem a nobis citatus peregre abiit nec copiam sui fecit, donec nunc pro obtinenda aliqua parochia ad dictam cancellariam nostram veniret, quem tamen interea custodiae mandari jussimus, donec nobis de moribus ac vita ipsius in prefata parochia exacta melior informatio data fuerit. Sumus autem parati V. D. adm. Rev. eundem consignare, quam primum nobis super hoc voluntatem suam significaverit, cui pristina benevolentia manemus affecti.

Abbati Aulae Regiae 22. Decembris 1637.

(Konc. arch. arcibisk., přepis v arch. zemském.)

480.

Kardinál Harrach opatovi Zbraslavskému píše v příčině mnicha řádu cisterc Jana Bzovia.

1637, 29. Dec. Praha.

Ernestus x. Adm. reverende x. Redditum est nobis responsum D. V.ae adm. Rev. in causa fr. Iohannis Bzovii, quondam parochi Cheynoviensis, ex quo intelleximus, dubitare eandem de persona dicti Bzovii, num is esset professus s. ordinis Cisterciensis. Antequam autem contra eundem Bzovium ad ulteriora procedamus, nolumus celare D. V. adm. Rev., quod nobis plene iam constet, eum esse prefati s. ordinis Cicterc. professum, qui cum licentia quidem superiorum apud d. comitem de Thun capellanum egerat, sed decurso tempore licentiae obtentae etiam alibi sine permissa superiorum parochias administraverat. Igitur si D. V. adm Rev., super hac communicatione nostra circa personam dicti Bzovii de novo resolutionem capere voluerit, poterit id nobis quam primum significare. Volumus namque responsum ab ipsa exspectare, manentes eidem singulari benevolentia semper affecti.

Abbati Aulae Regiae 29. Decembris 1637.

(Konc. arch. arcibisk., přepis v arch. zemském.)

481.

Opat Zbraslavský žádá arcibiskupa Pražského, kardinála Harracha, o vymožení bully papežské pro klášter Osecký, řádu cistercienskému opět vrácený.

1637.

Eminentissime x. Magnae ingratitudini adscribi posset, si ordo noster beneficiorum sibi ab Em. C. Vestra ex restitutione monasterii Ossecensis collatorum oblivisceretur, qui vel propter hoc solum C. Vestrae debet esse obligatissimus. Sed absit hoc innane crimen a nobis x. Unicum restat, ut

hoc totum, quod de clementissima Ferdinandi II. imp. benignitate ac Em. C. Vestrae gracioso favore ordini nostro restitutum fuit, a summo in terris vicario pro futura rei memoria confirmetur. Hanc ob rem ad Em. C. Vestram supplex nomine totius ordinis recurro, dignetur . . apud S. D. nostrum grac. interpositione sua confirmationem super hac restitutione monasterii Ossecensis procurare in hunc qui sequitur modum . . .

Quandoquidem S. Caes. Mtas. Ferdinandus II. certas ditiones ac dominia archiepiscopatui Prag. conferre dignata est eum ob finem, ut monasterium Ossecense olim mensae archiep. adiunctum iterum ordini Cisterc., a quo sumptum fuit, ex toto . . restitueretur, receptis proinde pro archiepiscopatu a S. C. Mte. bonis valorem Ossecensis monasterii longe superantibus, nec non ab ordine 30 millibus imp. talerorum Em. C. Vestrae numeratis, prefatum monasterium ordini cum omnibus eius juribus ac pertinenciis universis, quibus a tempore immemorabili fruebatur, Em. V. cessisse et integraliter restituisse. (V bulle papežské mají býti uvedeny všecky milosti klášteru Oseckému dříve udělené, dále všecky vesnice a jiné statky, kostely, které jménem jsou uvedeny; pak následuje:) Ac demum istud graciae monasterio Ossecensi adiiciatur, ut libertatibus ac privilegiis (quandoquidem sua temporum iniquitate interierunt, quae magna et plurima fuisse constat), quibus monasterium Aulae Regiae fruitur, tam summorum pontificum quam loci ordinariorum, nec non imperatorum, regum ac principum Boemie liberalitate et gracia ei concessis uti possit ac valeat. Unico hoc preservato, ut monasterium Ossecense filia remaneat Aulae Regiae atque abbas presens et futuri Aulae Regiae sint patres immediati abbatum Ossecensium cum omni eo jure, quod patres immediati in ordine nostro habere consueverunt. Neque in posterum ulli, eciamsi regali dignitate prefulgeat, non tantum ipsum monasterium ab ordine sed ne minimum quid a monasterio liceat abstrahere, donare, vendere, oppignorare, vel quovis alio modo alienare sub poenis et comminationibus a sede apostolica infligi ac fieri solitis.

Haec sunt, quae ab Em. C. Vestra cum profundissima demissione pro ordine meo peto, ut ea apud Suam Sanct. expedire non dedignetur x. *

Fr. Ioannes abbas Aulae Regiae,
ordinis Cisterc. vicarius generalis.

In tergo: a. 1637.

(Orig. arch. Harrach., přepis arch. zemského.)

---

*) Srovn. listy dd. 1626, 9. Julii čís. 464, a 1637, 7. Maii čís. 473.

482.

Komora česká Oldřichovi ze Skuhrova v příčině účtování s opatem Zbraslavským.

1638, 13. Febr. Praha.

P. Voldřichovi z Skuhrova.

Urozený a statečný rytíři x. Příležitě Vám supplikací velebn. kněze Jana Greyffenfelsa z Pilsenburgku, p. opata kláštera Zbraslavského a Oseckého, kterouž při nás toho, aby jemu kontribucí peněžitá do kassy J. M. C. od něho restirující, již v jedné sumě 991 fl. 12 kr. učiní, proti předání na soldaty J. M. C. peněz hotových 3085 fl. 29 kr. 1 d. passirována byla, snažně vyhledává, pro vyrozumění odsýláme, jménem a na místě J. M. C. x. při tom poroučejíce, abyste nám o tom neprodleně správu s dobrým zdáním svým a s navrácením zase týž supplikací na kancelář J. M. C. českou učiniti nepomíjeli. Dán 13. Febr. 1638.

(Koncept arch. místodrž. v Praze E. 104 3/53.)

483.

Purkmistr a rada Staroměstská podávají opatovi Zbraslavskému zprávu o jakémsi člověku podvodném, ktery prý od řádu Cistercienského zběhl.

1638, 19. Maii. Praha.

Panu opatu Zbraslavskému.

Službu naši x. Netajíme V. M., kterak jminulých dnův nějaký Ioannes Millius původem jistých osob do arrestu našeho za tou příčinou se dostal, že jest v městě Plzni týchž osob za to, aby jeho do měst Pražských (jakožto prý od soldatův obraného a šaty chatrné na sobě majícího) s sebou vzali i také stravou a pohodlím opatřili, žádal, dokládaje při tom, že paní máteř svou na Novém městě Pražském bohatou má a že jim netoliko to co tak koliv na něj pronaloží zaplaceno, ale i za dobrodiní dobrý recompens učiněn bude. Jakož pak uvěřivše . . řečem jeho tak jsou učinili . . . Však potom když s nimi do některých domův chtěje jim nějak vzniknouti chodil, až i naposledy na Novém městě Pražském do domu k Mirovským (kteréhožto domu hospodini za máteř svou omylně býti pokládal) přišel a odtud k sv. Václavu se salvírovati chtěl, oznámené pak osoby podle takové nejistoty, že s nimi v té příčině jináč než se domnívali zachází, tomu porozumějíc jej jsou týmž arrestem, až by zase k svému přišli, zjistiti dali. A poněvadž jakž se od něho správa činí od s. řádu Cistercienského zběhl, vidělo se nám za slušné (tak abyšte o osobě jeho, pokudž by v čem interessirován byl, vědomost jmíti ráčili) V. M. o tom v známost uvésti, té naděje jsouce, že nás, zdali na osobě jeho co praetendirovati ráčíte, odpovědí brzkou zpraviti nařídíti ráčíte. S tím x.

Actum 19. Maii léta 1638.

Purkmistr a rada Starého města Pražského.

(Zápis v knize města Prahy čís. 384. fol. 8.)

484.

Berní kvitance opatovi Zbraslavskému.

1638, 4. Augusti. Praha.

Nejvyšší berníci na sněmu léta 1637 na hradě Pražském dne 26. ledna zavřeném od stavů volení (totiž: Jan Ctibor Kotva z Freyfeldu, probošt Litoměřický a kanovník Pražský atd., Václav St. Vratislav z Mitrovic a na Všeradicích, hejtman Starého města Pražského, Oldřich Skuhrovský z Skuhrova, na Louňovicích, Zvěstově a Aumoníně, soudce zemský a nejv. profiantmistr v král. Českém a hejtman kraje Kouřimského, Bartoloměj Rottenperger z Honeku, primátor Nového města Pražského) známo činí, že přijali vedle sněmovního svolení od kněze Jana Budeciusa, převora kláštera Zbraslavského, z statku v nově přikoupeného Mokropes z lidí 5, fary 1, mistra ovčářského 1 a pacholka 1:

za termin 1. Julii	3	kopy	54	gr. —
» 1. Septembr	3	»	54	» —
» 1. Decembr	3	»	54	» —
» 1. Febr. 1638	3	»	54	» —
Item z vlastního měšce za termin o Středopostí	—	»	21	» 3 d.
za termin po Bož. Vstoupení .	—	»	21	» 3 »
berně na sv. Filipa a Jakuba	1	»	40	» — »
na vše svaté	1	»	40	» — »
Suma	19	kop	38	gr. 6 d. míš.

z kteréžto sumy dotčeného převora kvitují. Datum na hradě Praž. při berni zemské 4. Augusti 1638.

Viktorin Ferd. Domažlický m. p. Jindřich Žežhule m. p.

Přitisknuty 3 pečeti. — (Formulář kvitance tištěný, orig. archivu Musea Česk.)

485.

Berní kvitance opatovi Zbraslavskému.

1638, 4. Augusti, Praha.

Nejvyšší berníci na sněmu léta 1638 na hradě Pražském dne 17. května zavřeném od čtyř stavů volení (totiž: Šimon z Hornštejna, suffragan a probošt Pražský, Václav St. Vratislav z Mitrovic x., Oldřich Skuhrovský z Skuhrova, Jindřich Řečický, primator Starého města Pražského), známo činí, že vedle sněmovního svolení přijali od kněze Jana Václava Budeciusa, převora kláštera Zbraslavského, z lidí poddaných k témuž klášteru přináležejících 75, far 4, mistrů ovčářských 2 a pacholků 4, item z statku Mokropec z lidí 5, fary 1, m. ovčářského 1, pacholka 1:

za termin sv. Víta . . . . 46 fl. 34 k. 3 d.
na příjezd J. M. Cís. do království Českého 46 fl. 40 k. —
posudního za termin sv. Jakuba Velkého
z pivovaru Zbraslavského z sudův 40 . 9 fl. 20 k. —
z Slapského z sudův 10 . . . . . . 2 fl. 20 k. —

Činí všeho jedno sto čtyry zlaté 54 kr. 3 d.
z kteréžto sumy dotčeného p. převora kvitují. Datum na hradě Pražském při berni zemské 4. Aug. 1638.

Viktorin Ferd. Domažlický m. p. Jindřich Žežhule m. p.

Přitisknuty 4 pečeti. — (Formulář kvitance tištěný, orig. archivu Musea Česk.)

486.

Pořádek, dle kterého stav duchovenský při sněmích království Českého zasedal (Modus sessionis praelatorum . . . in comitiis provinc. regni Bohemiae): Arcibiskup, biskupové diecesáni a světící, velký převor řádu Maltézského, dva praeláti kapitoly Pražské, probošt Vyšehradský, opat Broumovský, opat Zbraslavský, opat Strahovský a ostatní opatové a proboštové dle stáří kláštera. (Rok založení kláštera Zbraslavského udán zde mylně, totiž 1294.)

1638.

(Mé výpisy z rchivu v Mostě n. L., uveřejněné v Rezkově Sborníku hist. I. 28.)

487.

Založení koleje sv. Bernarda v Praze.

1638.

Collegium seu seminarium s Bernhardi erigitur Pragae ord. s. Cisterciens. a. 1638. Item ratione neoinstitutorum professorum conventio inter Eminent. cardinalem ab Harrach et praelatos ordinum.*)

(Reg. v katalogu arch. Zbrasl. pod lit. P. čís. 33.)

*) O účastenství opata Zbrasl. při založení semináře arcibisk. v Praze viz můj článek v Rezkově Sborníku hist. II. str. 194, 273; též Krásl, Kard. Harrach str. 167 až 169, 184; Soldat ve článku Cisterc. kolej sv. Bernarda ve Sborníku hist. kroužku V. 1896., str. 88. Das Collegium s. Bernardi in Prag ve Stud. u. Mitth. a. d. Benedikt. Orden XIII. 499, XV. 90). Rukopisná historie kláštera Oseckého (kterouž sepsal před r. 1700 kněz Malachias Welcker) praví o založení koleje sv. Bernarda: »Et quidem vicariatus noster Cisterciensis in hunc finem domum quandam a. 1637 procurante d. Ioanne Greiffenfels visitatore x. pro seminario coemit, ad quod dd. abbates Boemiae, Moraviae et Lusatiae fratres suos juniores dirigant, studiis philosophicis et theologicis erudiendos. Abinde per benedictionem Dei uberimi fructus scientiae, honoris et honestatis provenerunt, videlicet plerique coenobiorum abbates, praepositi, professores, priores, concionatores, conversatores ac scriptores insignes etc. (Rukopis kláštera Oseckého) Schubert ve svých Urkunden-Regesten uvádí k r. 1638 dle inventáře Zbraslavského listinu císaře Ferdinanda III. Zápis tento — v jiném smyslu a lepším znění — viz v katalogu archivu Zbrasl. pod písm. P. čís. 37.

488.

Berní kvitance opatovi Zbraslavskému.

1639, 22. Febr. Praha.

Nejvyšší berníci na sněmu 1638 na hradě Pražském 31. prosince zavřeném od stavů volení (totiž: Šimon z Hornštejna suffragan a probošt Pražský, Václav St. Vratislav z Mitrovic x., Oldřich Skuhrovský z Skuhrova x., Jindřich Řečický, primator Starého města Pražského) »pro důležité a nevyhnutelné království tohoto potřeby a obzvláště pro vychování lidu J. M. C. vojenského, kterýž v jistých krajích v quartiru zimním zůstávati má«, známo činí, že vedle sněmovního svolení přijali od kněze Jana Greiffenfelsa z Pilsenburgku, opata klášterů Zbraslavského, Oseckého a Velehradského, visitatora a vicariusa gener. řádu Cisterc., jak z vlastního měšce tak od lidí poddaných k klášteru Zbraslavskému náležejících, totiž 75, far 5, mistrů ovčář. 3, pacholků 5:

za termin 20. Januarii . . . . . . 129 fl. 20 k.
» 1. Martii . . . . . . 129 fl. 20 k.,

všeho dvě stě padesáte osm zlatých 40 kr., z kteréžto sumy dotčeného pana opata kvitují. Datum na hradě Praž. při berni zemské 22. Febr. 1639.

Eliáš Maggauer m. p. J. Kryštof Ssober m p.

Přitištěny 4 pečeti. — (Formulář kvitance tištěný, orig. arch. Musea česk.)

489.

Purkmistr a rada Starého města Pražského žádají opata Zbraslavského, aby jim »asi 4 kopy otepí slámy proti slušné náležité záplatě prodati nařiditi ráčil«, jelikož při dvorech a hospodářstvích jejich od vojska vše jim pobráno a co se slámy dotýče nemalý nedostatek se nachází. Actum 27. Maii. 1639.

1639, 27. Maii. Praha.

(Zápis v knize města Prahy čís. 384 fol. 34.)

490.

Císař Ferdinand Janovi, opatovi kláštera Zbraslavského a Velehradského, visitatoru řádu Cisterc.: že k nutným potřebám pro vojsko vypsána jest dávka desátého mandele všeho obilí, kterážto dávka měla by sice býti napřed povolena sněmem, poněvadž ale toho času není možné sněm svolati, žádá opata, aby nejen dávku tu sám vydati rozkázal a tím ostatním dobrý příklad dal, nýbrž aby, kdekoli by toho potřebí bylo, nařízení císařské omluvil a k uposlechnutí nabádal. Geben in Unserer Stadt Wien den 24. Julii im 1639 Jahr x.

1639, 24. Julii.

Ferdinand
Gulielmus comes Slauata
R. B. S. Cancellarius.

Ad mand. S. C. M. proprium
Albrecht v. Kolowrath.
V. Freissleben.

(Kniha zápisů opata Jana Greifenfelsa, nyní v archivu kláštera Oseckého)

491.

Dlužní upsání Jana Greifenfelsa z Pilsenburku, opata Zbraslavského a vikáře gener. řádu Cisterc., na sumu 3000 zl. r., která klášteru Zbrasl. od děkana a kapitoly kostela hradu Pražského k nutným potřebám byla zapůjčena, tak aby ze sumy té každého polouletního terminu po 90 zl. r. platili a při sv. Havle r. 1644 aby celou sumu hlavní zaplatili . . . Dán na Zbraslavi v středu den sv. Havla opata t. j. 16. dne Octobr. leta P. 1641.

1641, 16. Octobr. Zbraslav.

(Cop. v archivu kláštera Oseckého.)

492.

Opat Zbraslavský kvituje sumu 24.666 zl. 40 kr., kterou za 11 let (od roku 1631 do r. 1641 incl.) pro řád Cistercienský ze solní kasy byl obdržel.

1642, 11. April. Praha.

Ego fr. Ioannes, abbas Aulae Regiae, ord. Cisterc. per Boemiae regnum vicarius generalis, fateor hacce generali quietantia, tum mihi tum antecessori meo Georgio Vratt ab a. 1631 usque ad a. 1641 inclusive per Eminent. principem cardinalem ab Harrach archiepiscopum Prag. ex cassa salis ecclesiasticorum Boemiae portionem ordini meo Cisterciensi per hos undecim annos decursos vigore conventionis initae debitam fideliter suo semper tempore et ex integro persolutam esse iuxta desuper datas speciales annuas quietancias, videlicet in universum viginti quatuor millia sexcentos sexaginta sex florenos Rhen. 40 cruciferos. Super qua summa Eminentiam suam praesentibus summarie reverenter quieto ac in fidem subscriptionem manus propriae et sigillum meum hisce appono.

Actum Pragae 11. Aprilis 1642.

L. S.

Fr. Ioannes abbas Aulae Regiae,
ordinis Cisterc. vicarius generalis.

(Orig. v archivu Oseckém, srovn. Catalog. Lit. S. čís. 15. — Cop. arch. arcibisk., přepis v arch. zemském.)

493.

Dlužní upsání na 400 kop gr. miš. někdy pana Vilíma hraběte Vratislava z Mitrovic a na Mníšku z r. 1629. postoupeno Janovi Greifenfelsovi, opatovi klášteru Zbraslavského, Oseckého a Velehradského.

1642, 3. Maii.

Já Francz Ludwik Musskon de Fugarolis známo činím tímto listem vůbec přede všemi a zvláště tu, kdež čten a slyšán bude, že ten list na papíře právem listu hlavního psaný a tuto dotčený, kterýž mně toho času kupci dvořskému, dědicům a budoucím mým na sumu čtyry sta kop míš.

dobrých stříbrných rázu Pražského dluhu pravého a spravedlivého svědčí, v němžto jistec a pravý dlužník téhož dluhu jest vys. urozený pán p. Vilím sv. Římské říše hrabě Wratislav z Mitrovic, pán na Mníšku, Hořejší Libchavě, Wolfarticích a Strakonicích, J. M. C. rada, komorník, nařízený nejvyšší mistr v převorství v království Českém a dvoru J. M. krále Českého maršálek, s přitištěním pečeti a podpisem ruky páně vlastní, též s přitistěním podle ní na svědomí pečeti urozeného p. p. Václava Vratislava z Mitrovic a na Všeradicích, J. M. C. rady a rytmistra, a s podpisem ruky jeho vlastní, tak a na ten čas totiž na den sv. Havla aneb dvě neděle potom, když se psáti bude léta 1629, hotovými groši českými do téhož oznámeného terminu zaplatiti a pod těmi všemi pokutami, pokudž by při témž terminu nahoře psaném táž suma od pána složena a zaplacena nebyla, plniti se zapsavše, jakž týž list na papíře právem listu hlavního psaný to v sobě šířeji ukazuje, svědčí a zavírá, dobrovolně s dobrým mým rozmyslem i mocí tohoto listu s mou plnou a svobodnou dobrou volí dávám důstojně velebnému a uroz. p. Janovi Greiffenffelzovi z Pilsenburgku, klášterův Zbraslavského, Oseckého a Velehradského opatu, J. M. C. raddě a řádu Cisterc. v Čechách a k tomu přivtělených zemích visitatoru a generał-vicario i dědicům páně, moc i plné právo mé všeckno a spravedlnost též také mou všecknu jim nebo jednomu z nich při tom dávaje s tím listem výš dotčeným, ze všeho dluhu v něm zapsaného i z neužívání jeho napomínati a toho mocně a svobodně dobývati, i s tím se vším a s tím listem již jmenovaným i s touto také mou dobrou volí, když a což se jim koliv nebo jednomu z nich líbiti bude, jakožto s jich vlastním učiniti, tak jakoby jim samým týž list výš dotčený slovo od slova zejména svědčil, a to bez všeho mého, dědicův a budoucích mých i jiných všech lidí odporu a všelijaké překážky. Na potvrzení a zdržení toho, nemaje pečeti své při sobě, dožádal jsem se uroz. a statečného rytíře pana Mikuláše Bohuslava Hložka z Žampachu na Hospozíně, Bzí a Šestajovicích, že jest pečeť svou vlastní na místě mém, však sobě, dědicům a budoucím svým beze škody, k tomuto listu dobrovolně přivěsiti dal a já se svou vlastní rukou podepsal. A pro lepší toho jistotu dožádal jsem se též uroz. a statečných rytířův p. Karla Magera z Pok z Dorffu (sic) a p. Jindřicha Lhotského ze Ptegna, že jsou pečeti své podle pečetě ode mne dožádané na svědomí sobě však a budoucím svým beze škody k tomuto listu přivěsiti dali a při tom jeden každý z nich rukou svou vlastní se podepsali. Jenž jest dán a psán léta od naroz. syna Bož. 1642 v sobotu den nalezení sv. Kříže.

Tři pečeti přivěšené, dosti dobře zachovalé, a podpisy:

Franz Ludw. Musskon de Fugarolis	Karel Mager z Pok (sic) z Dorffu	Jindřich Lhotskej ze Ptejna na svědomí.

Na obálce: Incertum debitum 400 sexag monetae argent. super bonum Mischek a. 1629, 30 Maii.

(Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 377.)

494.

Opat kláštera ve Vyš. Brodě dává opatovi Zbraslavskému plnou moc, aby v příčině příspěvku řádu cisterciensk ému ze solní kasy, tak jak ujednáno bylo, řádnou smlouvu uzavřel.

1642, 13. Iulii. Vyš. Brod.

Ego fr. Georgius, abbas monasterii Altovadensis sac. ordinis Cisterc. in regno Boemiae, ad perpetuam fidem quorum interest nomine meo et conventus mei notum facio, imprimis mihi constare, quod postquam a. 1630 inter sanctiss. d. papam Urbanum VIII. ex una et augustiss. imperatorem Ferdinandum II. tamquam Boemiae regem ex altera partibus facta esset transactio solemnis super et ratione bonorum ecclesiasticorum in hoc regno Boemiae, prout etiam instrumento huiusmodi transactionis plenius exprimitur, olim alienatore (?) mediante assignatione perpetua in favorem ecclesiasticorum eiusdem regni certi datii salis tractarunt ordinum regularium visitatores, quisque nomine sui ordinis, inter quos erat pie defunctus ordinis mei tunc visitator, cum Eminentissimo x. d. cardinali ab Harrach archiepiscopo Prag. sub ratificatione summi pontificis de certa portione ipsorum ordinibus Benedictinis, nempe Cisterciensis, Praemonstrat. et canonicorum regularium s. Augustini, ex dicto datio ecclesiastico assignanda quotannis in perpetuum et unanimiter concluserunt in summam duorum millium trecentorum triginta trium florenorum Rhenens. et 20 cruciferorum singulis dictorum trium ordinum praenominatorum. Quoad autem ordinem canonicorum reg. mille solum floren. annuatim inde numerandam incipiendo solutionem actualem a. 1631, cui conventioni accessit ratificatio summi pontificis. Cum autem ad cautelam futuris temporibus expediat et desideratur ab omnibus interessatis, dictam conventionem redigi in instrumentum publicum et solenne, cuius authenticum exemplar singuli ordines habere possunt ad manus, ego pro parte mea et mei conventus, ut facilitetur hoc utile negotium, sicuti plenarie hactenus dictam conventionem ratam habui, ita nunc plenarie virtute praesentium in perpetuum pro me et successoribus ratam habeo, rogando Rev. patrem modernum vicarium generalem, visitatorem nostrum, d. Iohannem Greifenfels a Pilsnburg, abbatem Aulae Regiae, quatenus meo et conventus mei loco et nomine super saepedicta conventione instrumentum seu instrumenta necessaria et opportuna sive hic sive Romae curare confici et solemnizari caeteraque omnia ad hunc effectum requisita obire et praestare non gravetur. Siquidem ad hoc omnimodam et absolutam pro nostra parte plenipotentiam hoc ipso scripto damus. In quorum fidem praesentes manu propria et sigillo nostro munivimus.

L. S. Fr. Georgius abbas idem qui supra m. p.

Datum in monasterio nostro 13. Iulii a. 1642.

(Orig. arch. arcibisk., přepis v arch. zemském.)

495.

Výpis z desk zemských týkající se statku Mokropského, klášteru Zbraslavskému od Jakuba Paradisa prodaného.

1642, 4. Decembr.

In dem Quatern der von den Pragerischen Unterambtleuthen der Kön. Landtaffel beschenen Ausmessungen Ao. 1642 am Donnerstag nach St. Andreae das ist den 4. Decembris A. 19.

Was Martin und Bartholome Paradis wider des Johann Greiffenfels von Pilsenburg Abtens sambt des ganzen Convents zu Königsaal ihnen überschickten Vmluwen oder ankündigungen, die auf dem Gut Mokropecz hafftende Ansprüche betreffendt, vor und angebracht, was dargegen von berüerten Abbten sambt . . Convent excipiret, darwider repliciret, dupliciret, tripliciret und quadrupliciret und was mehrers pro et contra eingewendet worden, dieses alles haben der Röm. Kay. Mtt. Räthe und Pragerische Unterambtleuth bei der Kön. Landtafel in reife deliberation gezogen und befinden. Weiln in dem Kauf Contract, so Ao. 1637 den 18. Novembris zwischen Weil. Jacob Heinrichen Paradis als Vorkaufern des Guts Mokropecz und obbemelten Abbtens als Kauffern geschlossen und der Königl. Landtafel in dem neuen fünften grüenen Gedenkquatern a. 1638 am Dienstag nach den heil. drey König das ist den 12. Januarii sub lit. G. 29. einverleibet worden, dem Kauffer wegen aller und jeder Ansprüche, so sich irgend auf dem Gut Mokropecz befinden möchten, die landbreuchige eviction und gewähr mit allen seinen in diesem Königreich Böheimb habenden Güetern zu leisten versprochen, dargegen von ihme Martin und Bartholome Paradiss, dass sie solche zu praestiren nit schuldig und dass es ihnen nit zeitlich notificirt were worden nit genungsamb dargethan, alss lassen sie es bey obangezogenen Kaufcontract der gewähr halber bewenden, und wird er Martin und Bartholome Paradiss dem Kauffer beystandt zu leisten und das verkaufte Gut Mokropecz vertretten zu helfen schuldig sein.

Diese Abschrift ist gefolget worden aus der Königl. Landtafel mit Bewilligung des Wohledlen . . H. Niclas Gerssdorff von Gerssdorff x. Obr. Land-Schreibers im Königreich Böhem unter den Petschaften des Albrechts Christoph Hloscheckh von Schampach auf Brodecz, Röm. Kay. Mtt. Raths und Vice Landschreibers . . und Wenzels Gesberowsky von Oliewenberg Röm. Kay. Mtt. Raths und Vice Landschreibers im bemelten Königreich Böhem. Am Sambstag nach St. Bartholomei das ist den 26. Aug. 1656.

Dvě pečeti přitisknuté. — (Orig. archivu Musea Česk. — K tomu přiloženy jsou ještě některé účty o splacení kupní ceny a sice 25.000 fl. za statek a 4000 za movitosti.)

496.

Revers Jana Greifenfelsa z Pilsenburka, opata Zbraslavského, při koupení domu s zahradou u Nové brány v Praze ležícího.

1643, 21. Octobr.

Já kněz Jan Greifenfels z Pilsenburgku, klášterův Zbraslavského, Oseckého a Velehradského opat, . . visitator a vicarius generalis . . známo činím . ., tak jakž jsem sobě a celému konventu svýmu dvě zahrádky s domem nově vystaveným v příkopích při Nové bráně po pravé ruce na Koňský trh jdouc ležící, se vším a všelijakým k tomu přislušenstvím a obmezením od vys. urozené paní Marie Maximiliany Ssternbergkové roz. hraběnky z Vysokého Czelleru*) za sumu 1500 fl. rýn. zcela a zouplna zaplacených koupil, jakž týž zápis jehož actum 21. Octobr. léta tohoto přítomného 1637 to sebou plněji přináší. Pročež proti tomu tímto listem mým se reversiruji a připovídám, že mimo to obmezení doložené zahrádky nikam dáleji vystupovati, aniž jaké živnosti městské žádným spůsobem provozovati dáti nyní i na časy budoucí a věčné nemám, nechci a moci jmíti nebudu, a kdyby budoucně takový grunt a zahrada ku prodání přijíti měla, tehdy přede všemi jinšími p. purkmistr a páni radní i na místě obce Starého města Pražského k koupení toho nejlepší a nejpřednější právo a svobodu míti mají, zavazujíce v této příčině jak sebe tak i budoucí potomky a držitele téhož gruntu a zahrady, že povinni budou tomu všemu . . zadosti činiti. Pro lepší toho jistotu pečeť etc. Stalo se 21. Octobris 1643.

Jan opat klášt. Zbraslavského.

(Zápis v knize města Prahy č. 328. fol. 116.)

497.

Hospodářská kniha, obsahující zápisy všech druhů obilí, při vesnicích klášt. zasetého, a jiných příjmů z vesnic klášterských a sice Zbraslavských, Oseckých, Velehradských a Žďárských. (Praedia Aulae Regiae, Ossek, Welehrad, Zar ab a. 1643.)

1643—1648.

Na Zbraslavsku uvádějí se vsi: Lahovice, Pelunek, Lipany, Mokropec, Vonoklasy, Třebotov, Točná, Komořany, Slapy, Nové Dvory, Lišnice (později uvádí se desátek z Radotína a z Lochkova). — Při roce 1648 poznamenáno: Hic annus 1648 infaustissimus, quia Sueci occupata Parva parte die s. Annae totam messem destruxerunt et in nihilum redegerunt omnes segetes apud omnia praedia Aulae Regiae vastata, in summa irruit super nos tribulatio et dolor nec dum finis.

(Kniha archivu kláštera Oseckého.)

---

*) Marie Maximiliana z Hohenzolleru.

498.

Nařízení místodržících království Českého hejtmanům měst Pražských, aby ku příjezdu císaře do Prahy a k uvítání měšťanstvem přípravy učinili, jmenovitě aby potřeby všeliké (Bretter und Prahmen) do Zbraslavi poslali, kdež císař přes řeku Vltavu se přepraviti chce, aby na straně Novoměstské do Prahy vjeti mohl.

1646, 24. Iulii. Praha.

(Z arch. města Prahy přepis v arch. zemském.)

499.

Opat Zbraslavský zve opata kl. Zlaté Koruny a jiné opaty řádu Cisterc. do Prahy k poradám.

1648, 9. Ianuar. (Zbraslav).

Scribit d. Ioannes abbas Aulae Regiae et vicarius generalis, se statuisse, omnes abbates totius vicaritatus convocare et consilia cum illis tractare, ideoque, ut d. Bentius etiam ad 14. Februar. Pragae compareat omnibus quae monasterio vel ordini prodesse possunt secum acceptis, monet.

(Regesten z. Gesch. von Goldenkron in Studien u. Mitth. aus d. Benedikt.-Orden XII. 375.)

500.

Opat Zbraslavský Janu Mannerovi, administratoru Křižovnickému (v Dobřichovicích?), vytýká neoprávněné honění zvěře v lesích u Řevnice.

1648, 18. Ianuar. Zbraslav.

Modlitbu svou x. Netajím toho pánu, kterak nacházejíce se jistý kus lesu na gruntech kláštera mého Zbraslavského při městečku Řevnicích ležící a obci téhož městečka, poddaným mým, jichž nyní tam 15 před rukami jest, náležející, z takového oni k svým potřebám dříví posavád berou, a jsouce při též obci 3 poddaní pod správu pánu náležející, ti podobně (byvše před některými časy k tomu připuštěni) odtud dříví společně s druhými užívají, toliko že ta vejměnka jest, aby dotčené 3 osoby jen k samému palivu a ne na vodu k prodaji moc měli dříví odtad bráti. Kdežto ačkoliv více místa ku klášteru mému nežli pod správu pánu patřícího se nachází, však nic méně dadouce tam předešlí p. předkové moji na srny a zajíce honívati, k tomu i druhou stranu z přízně a pro dobré sousedství připouštívali a spolu na těch místech honívali. V tyto pak trvající dávné nepokoje již od několika let tam se honiti nemohlo, až teď nyní sobě toho jistou zprávu danou mám, že z jisté vůle a poručení ano i při přítomnosti páně, však (na čemž nejvíce náleželo) bez ohlášení se

při druhé straně již po dvě léta teď poslední tam honěno bylo. Kterážto neobyčejná věc, čelíce proti pořádku země a dobrému sousedství, z té příčiny naschvále toto psaní pánu činím a že mně na to, jakým spůsobem nebo právem takové opovážení od pána se stalo, patrnou a světlou odpověď dá, za to přátelsky žádám. Při tom se společně od Pána Boha na všem dobře jmíti vinšujíce. Datum z kláštera mého Zbraslavského dne 18. Ianuarii 1648.

Panu sousedu volný přítel

P. Ioan opat kláštera Zbrasl. m. p.

Adresa: Velebn. knězi Janovi Jiřímu Mannerovi z Kladna, řádu Křižovníkův s červenou hvězdou špitála blíž mostu Praž. administratoru, panu sousedu milému k dodání.

(Pap. orig. kláštera Křižovníků v Praze No. 9.)

501.

Císař Ferdinand III. stvrzuje ustanovení Jakuba Martiniho opatem kláštera Sedleckého, vykonané visitatorem řádu Cisterc. opatem Zbraslavským.

1648, 10. Decembr. Vídeň.

Wir Ferdinand der Dritte x. bekennen offentlich ... Demnach Uns der würdige ... Johann Abt unserer Stifter und Gotteshäuser Königssahl und Welehradt, Visitator x... zu vernehmen gegeben, wasgestalt er den fr. Jacobum Martini nach Inhalt Geiftlichen Rechtens und seines heil. Ordens Instituto und Gewohnheit nach zum Abbt und Vorfteher des Stiffts und Gottshauß Sedlecz ernennet constituirt und installirt hatte, mit angehefter geh. Bitte, Wir geruheten solche Installation Uns gn. gefallen zu laßen, dieselbige auch zu confirmiren und zu beftettigen. Wann Wir dann in Kaiser- u. Königl. Gnaden angesehen solch ein gedachtes Vicarii generalis demütigfte Bitte, wie nit weniger auch sein des neu installirten Abten fr. Jacobi Martini Uns gerühmbtes gottsfürchtiges Leben und Wandel und sonderbare gute Qualitäten und derowegen solche Installation gn. ratificirt und beftettiget, alß thuen wir auch solches hiemit wiffentlich als regierender König zu Beheimb in Crafft dieß Brieffs etc. — Zu Urkund dieß mit Unserm Kais. und Königl. Secret Insiegl bekrefftiget. Geben in Unser Stadt Wien den 10. Monatstag Decembris nach Christi Geb. im 1648. Jahr x ...

Ad mand. Sac. Caes. Mtis proprium

Ferdinand m. p. Pachta m. p.

Pečeť v dřevěné krabičce. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.)

502.

Dobré zdání místodržitelství Českého (či komory?) císaři podané, aby žádosti kláštera Zbraslavského v příčině zvýšení mýta a cla na řece Vltavě i Berounce vybíraného vyhověno bylo, tak aby klášter, který válkami mnoho utrpěl, opět se zvelebiti mohl (»in Beherzigung, wie es ein uralt königliches Stift und kurz verwichener Jahren hero underschiedliche Freund- und Feindts einfall, Fewerbrunsten, heuffig und diesen Grund fast täglich betreffende March- und Einquartirungen, zumahlen von $^3/_4$ Jahr lang continuirenden Hatzfeldischen Läger, dabei alle Feldfrüchte nebenst klein und grossen Viehe abgenommen, die arme Underthanen in die Flucht getrieben, dero Häuser aber . . . ganz demoliret und eingerissen worden, in äusserste Ruin und Armuth, dass auch albereit den Religiosen die Lebensmittel ermangeln wöllen, gerathen ist.«)

1648.

(Acta miscell. Sedlecensia et Aulae Reg. v archivu kláštera Oseckého čís. 151.)

503.

Zpráva o stavu dvorů a vesnic kláštera Zbraslavského.

1649, 25. Martii. Zbraslav.

My níže podepsaní známo činíme . . , jakož jsouce od Jich M. pánův hejtmanův kraje Podbrtského nařízení komisaři, abychom na grunty kláštera Zbraslavského sjeli a jak mnoho poddaných na týchž gruntech se nachází a jestli z nich který co na zimu osil, náležitě spatřili. Na kterėžto poručení J. M pánův hejtmanův krajských tak jsme učinili, jak dvory klášterské tak i vesnice, v jakém esse nyní po zkáze od general Wittenbergka, kterýž na tom panství své ležení měl učiněné, se nachází, jsme očitě spatřili.

Předně při dvoře Peluňském, Lahovském, Točenském, Lipanském, Komořanském, Třebotovském, při těch 6 dvořích dokonce žádného dobytka hovězího ani pernatého se nenachází, též obilí ani jedné čtvrtce na zimu není vyseto a stavení do ležení general Wittenbergka též i na most všechno roznešené jest.

Při dvoře Mokropském vynachází se, že jest vyseto na zimu pšenice 50 str. a žita 20 str., dobytka pak žádného dokonce není.

M ě s t ý s Z b r a s l a v. V témž městečku nachází se domů 6, kteréžto se za chalupníky jmenují, jejich domy do gruntu od lidu Švejdského rozbořené jsou, krávy toliko 4 mají a více nic, a na zimu ani jedné čtvrtce obilí nezaseli, jsou téměř žebrotou živi.

V e s R a d o t í n. V týž vesnici předešle bylo gruntovních sedlákův 7 a chalupník jeden, jejich vesnice a domy dokonce jsou všechny od lidu nepřátelského rozbořeny a do ležení Witenbergkerového odnešeny, těch 7 sedlákův toliko jednoho vola tažného a 7 krav mají, slepice 3, však ještě jednu nájemní, 3 kuřat, při týž vesnici ani jedny čtvrtce není zaseto na zimu.

V e s L a h o v i c e, Při týž vesnici nachází se chalup 7, to vše rozbořených a na konec pustých, nyní zůstávají toliko místa, kde chalupy byly, tak že lidé nemají kde bydleti, osito na zimu dokonce nic není, ani jednoho hovádka nemají.

V e s C h u c h e l. Při týž vesnici předešle bývalo gruntovních sedlákův 9 a chalupníci 3 a nyní dokonce pusta zůstává, stavení jejich na most a do ležení general Wittenbergkera jest roznešené a na zimu dokonce ani jedné čtvrtce obilí není zaseto, a dobytka žádného nemají.*)

V e s M o d ř a n y. Při týž vesnici předešle bylo 8 gruntovních sedlákův a nyní všechno v pustinu obráceno a obilí dokonce nic zaseto není.

V e s Z a b ě h l i c e. Při týž vesnici nachází se 3 gruntovní sedláci, z nichž toliko mají jednoho vola tažného, chalupníků jest předešle bylo 5, z těch pusty se nacházejí čtyři chalupy, krav mají 6 kusův, kozy 3 a více nic, osení dokonce ani jedné čtvrtce na zimu oseto není.

V e s Č e r n o š i c e. Při týž vesnici našlo se gruntův sedlských 8. však z nich 4 pustý grunty zůstávají, toliko mají 3 klisny a krávu jednu a druhou nájemní krávu mají, stavení všecho rozbořené obilí totižto pšenice toliko 3½ str. jest zaseto a více ani jeden strych.

V e s V r a n ý a S k o c h o v i c e pod jedním rychtářem. Při týž vesnici nachází se gruntovních sedlákův 3, však potahu žádného nemají, chalupníků 5, krav mají všichni 8 kusův, koz 5, svině 3, slepic 8. Na zimu zaseto žita 10 str. a více nic, i to ještě něco nezavláčeného pro strach.

V e s L i p a n y a L i p e n c e pod správú jednoho rychtáře. Při týž vesnici nachází se gruntovních sedlákův 7, mají 10 klisen, chalupníků 5, však nyní jsou všechno pustý a statky sedlský všechny do ležení Wittenbergkerového roznešeny, tak že lidé jinde bydleti musejí, krav mají 5, svině 2, žita na zimu jest osito 4 str. a více nic.

V e s M o k r o p c e. Při týž vesnici nachází se gruntovních sedlákův 7, však pustých 5 zůstává a dokonce žádného potahu nemají, ani doma nezůstávají, chalupníci jsou 3, z nich vymřeli hospodáři, chalupy pusty zůstávaji, krav mají 13 kusův, však nemají na ně píce čím chovati, na zimu není ani čtvrtce obilí zaseto.

V e s L e t y. Při týž vesnici nachází se gruntův 10, z nich 3 pusty stojí, mají 4 voly tažné, krávy mají 2, jsou nájemný, prasat odsadných 5, slepic 6, na zimu vyseto pšenice 1½ str, žita 2 str. a více nic.

V e s K l í n c e. Při týž vesnici nachází se gruntovních sedlákův 5, jeden z nich pustý, klisen mají 8, voly tažné 2, jeden chalupník jest, krav mají 11, koz 8, svině 2, slepici 1, na zimu oseto žita 13 str., pšenice jeden věrtel a více nic.

V e s L i š n i c e . . . gruntovních sedlákův 6, klisen mají 12, chalupníci dva jsou, pustých pak gruntův 11 zůstává, krav mají 15, koz 8, ovec 5, kohouta 1, žita mají vysetého 15 str. a více nic není, a dvůr panský pustý stojí.

*) Obojí Chuchle prodány r. 1620 Anně Pfefferkornové z Ottopachu, po bitvě Bělohorské však zase navráceny klášteru. (Bílek, Konf. 433.)

Ves Hřevnice ... sedlákův gruntovních 5, mají 9 klisen, hříbátek 10, kterejma se nemůže dělati, chalup předešle bylo 9, z nich od švejdského lidu spáleno 5 a mimo to pusty zůstávají 3 chalupy, však v týž vesnici čtyry grunty nejlepší k Dobřichovicům náležející, krav mají svých vlastních 11 a nájemných krav 17, z kterýchž se k záduší plat dává, kozlat 4, jiného nic nemají, na zimu obilí osetého mají žita 24 str. a pšenice 16 str. a více nic.

Ves Slapy. Při týž vesnici se nachází 4 chalupníci, ti dokonce nic nesívají, krávy mají 3, slepic 10, husí 5 a více nic.

Při dvoře Slapským ... vynachází se dobytka volů 8, krav 5, slepic 10, husy 4, líček 5, osení žita 60 str. na zimu osetého a pšenice 40 str., však loňského roku hrubě a téměř všechno krupobití potlouklo obilí, tak že všechno v poli zůstalo.

Ves Buše. Při týž vesnici loňského roku všechno obilí v poli krupobití potlouklo, tak že nyní sedláci nemají čím živi býti, a pro tu contribucí nemajíce odkud vzíti jeden sedlák vezmouc pár klisen svých s vozem a matkou též i sestru svou pryč ujel z gruntův, nachází se při týž vesnici 25 str. žita vysetého a pšenice 10 str., klisen mají 10, voly 4, ty ještě nájemný, krav 16 vlastních, nájemných 10 krav, sviň 15, ovec 7, slepic 35, husy 14 a více nic.

Ves Kramy ... gruntovních sedlákův 6, chalupníci 2, mají 10 volův tažných, krav 17 ... (?) ovec 15, osení na zimu žita 60 str., pšenice 12 str. vysetého, loňského pak roku všechno měli obilí v poli od krupobití potlučeno, tak že nebozí lidé nemají čím živu býti, ani dobytka čím chovati.

Ves Nové Dvory a Lečice. Při těch obou vesnicích nacházejí se gruntovní sedláci 4 a chalupníci 3, mají volů 8 tažných, krav 5, nájemných krav 6, více nic, na zimu jest oseto žita 30 str., pšenice 6 str., více se nic nenachází.

A tak povážíce zkázy všech vesnic nadepsaných a pustin v nich se nacházejících, též chudoby a hladu poddaných těch, kteří se ještě tu v malém počtu nalezli, nic méně to uznáváme, že by se aspoň ze tří usedlých nynější čas při tom klášteře contribucí J M. Cís. odbejvati a spravovati mohla, to však při další ratifikací J. M. pana general-commisaře zanechávajíce. Což vše netoliko sami jsme zhlídli, ale že se jináče mimo nahoře poznamenané věci nenajde, poddané jsme přísahou v tom zavázali a sami že jsme se v tom upřímně zachovali, to též k svědomí našemu přijímáme. Na potvrzení toho pečeťmi našimi jsme tento list stvrdili a v něm se vlastními rukami podepsali. Jehož datum v klášteře Zbraslavském 25. Martii léta 1649.

Jiří ... Deymek z Těptína ... k osvědčení.

Adam Norys z Libína (?)

Dvě pečeti přitištěné. Podpisy z části poškozené, nejasné. — (Orig. v arch. Musea Česk.)

504.

Smlouva mezi Janem Greifenfelsem z Pilsenburku, opatem klášterů Zbraslavskeho, Oseckého, Velehradského a Žďárského), visitatorem a vikariusem řádu Cisterc. v království Českém, převorem a celým konventem kláštera Žďárského, jakožto prodávajícími z jedné a rytířem Františkem Maximilianem Staudem z Hammersdorfu, kupujícím z druhé strany, o prodej vsí Borů a Dobré vody se vším příslušenstvím klášteru Žďárskému náležejících za sumu 3560 zl. mor.*

1649, 10. Novembr.

(Český orig. někdy kláštera Žďárského otištěn u Steinbacha, Diplom. Sammlung díl II. str. 279—283.)

505.

Kardinál Harrach žádá opata Zbraslavského, aby v záležitosti semináře arcibiskupského — jelikož nebezpečí moru v Praze již minulo — určitě se vyslovil, zdali řád Cistercienský opět se připojí.

1650, 7. Ianuar. Vídeň.

Rever. domine. Insinuat mihi P. Basilius, sibi videri, ad renovationem studiorum in meo seminario vix hac vice comparituros religiosos Dominationis Vestrae, quod tamen aliis annis omittere nunquam facile solebant, adfuturos tamen saltem Praemonstratenses. Haeret fortassis propter suspicionem pestis P. V. hac in parte? quia cum hactenus semper una mecum studia praedicta promovere et ad sustentandam eorumdem reputationem cooperari solitus fuerit, aliud mihi imaginari non possum nisi idem etiam ulterius praestiturum. Quare ad eruendum hunc scrupulum hisce certioratam volui D. Vam, a patribus Societatis Pragae de facto iam reassumptas lectiones et locumtenentibus a S. Caes. Mte imperatum, ut illuc redeant, quod denotat, infectionis illic periculum jam amplius nullum esse, eoque mihi perquam gratum fore, quando alia consideratio aut impedimentum maioris momenti non obstet, si D. Vra porro prosequatur inchoatum opus nostrum, ne haec ecclipsis aut subtractio (quae statim notabitur cum applausu antiquorum aemulorum seminariorum nostrorum) transeat in consequentiam praeiudicialem nostrae unioni in

---

*) Smlouva mezi knížetem z Dietrichšteinu a opatem Zbraslavským Janem Greifenfelsem co gener. vikářem řádu Cisterc. o opětném postoupení panství Žďárského — bývalého to majetku kláštera Žďárského — z r. 1638 otištěna jest taktéž u Steinbacha Dipl. Sammlung II. str. 274. — Některé zprávy o jednání v příčině kláštera Žďárského viz též v Regesten z. Gesch. des Kl. Goldenkron in Studien u. Mitth. a. d. Benedikt. Orden XIII. 370. — Rukopisná historie klástera Oseckého praví: Anno D. 1638 redemptum est celeberrimum monasterium Zaarense ... persoluta summa pecuniae, nempe nonaginta octo vel plane novem millium florenorum ... per Rev. d. Ioannem Greiffenfels etc. ... (Rukopis archivu Oseckého.)

tempore, quo id minus expedit. Nihilominus in omnem eventum saltem a D. Va. rescire cupio, quo animo sit hac in parte, quatenus noverim qualiter me circa eandem ulterius dirigere. Et eidem hisce felix huius anni auspicium animitus apprecor et exopto. Viennae 7. Ianuar. 1650.

D. V. Rev. affectissimus ad servitia
E. Card. ab Harrach m. p.

Rev. d. Cisterciensis ordinis visitatori gen. d. Ioanni, abbati Aulae Regiae et Wellehradensi. — (Vlastnoruční dopis kardinála, nyní v archivu Oseckém. — V záležitostech semináře Pražského v archivu tomto více listů, srovn. Catalog. Lit. S. čís. 20.)

506.

Císař Ferdinand III. stvrzuje volbu opata Jakuba Martiniho.

1650, 5. April. Vídeň.

Wir Ferdinand der Dritte x. bekennen offentlich .. Demnach Uns der Würdige .. Jacobus Martini Abbt Unsers Stiffts und Gotteshauß Sedlecz geh. zu vernemben gegeben, waßmassen er nach tödtlichen Hintritt seines Antecessoris Weil. Johannis Greiffenfels Abbten zu Königssahl etc.*) an desselben Stelle als zue Königssahl und Sahr durch 25 Stimmen ordentlich und einhelliglich nach Inhalt erstermelter Stiffter ordnungen und aussatzungen erwehlet worden were, allermaßen das Instrumentum Electionis ordentlich producirt und Uns hierauf demüttigst gebeten, Wir geruheten nicht allein Uns solche Wahl und seine Person gn. gefallen zu laßen, sondern auch dieselbe in Kay. und Königl. Gnaden zue confirmiren und zu bestättigen. Wann Wir dann gn. angesehen solche seine demütige Bitte, wie auch sein Uns gerühmtes gottsförchtiges untadelhaftes Leben und Wandel und andere gute Qualitäten erwogen, er auch bereit vorhin die schuldige Erbhuldigung Uns als Königen zu Böheimb abgelegt hat, alß haben Wir in solche seine Person vorgenommene Wahl hiemit in Kay. u. Kön. Gnaden gewilliget und dieselbe ratificiret und bestätiget, ratificiren u. bestätigen auch dieselbe aus habender Vollkommenheit als regierender König zue Böheimb x. Zu Urkund dies Brieffs bekräfftiget mit Unserm Kay. u. Königl. anhangenden größern Insiegel, der geben ist in Unser Stadt Wien den 5. Aprilis nach Chr. Geb. in 1650 .. Jahre x.

Ferdinand m. p.

Ad mand. Sac. Caes. Mtis proprium
Pachta m. p.

Velká pečeť v dřevěné krabičce. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.)

*) Zemřel v klášteře Žďárském dne 10. března r. 1650.

507.

Generální opat Cisterc. potvrzuje nově zvoleného opata klášterů Zbraslavského a Žďárského Jakuba Martiniho.

1650, 24. Maii. Cistercii.

Nos. fr. Claudius Vaussin, abbas Cistercii, sac. theologiae in facultate Parisiensi doctor . . universi ordinis Cisterc. caput ac superior generalis . . adm. rev. confratri d. Iacobo monasterii nostri de Aula Regia et de Zara . . abbati postulato et electo salutem x. Cum nobis constiterit, te ab abbatiali dignitate, quam in mon. Sedlicensi eximie gessisse dignosceris, assumptum, postulatum et electum fuisse abbatem mon. nostrorum de Aula Regia et Zara concordibus suffragiis totius conventus post obitum piae mem. d. Ioannis Greiffenfels, eorundem dium viveret abbatis, nobisque pro parte tua et predicti conventus supplicatum fuerit, ut huiusmodi tuam assumptionem . . et promotionem confirmare dignaremur, nos de tuae vitae morumque probitate, prudentia . . . plurimum . . confidentes huiusmodi tuam assumptionem . . . approbamus et confirmamus, dantes tibi plenam et omnimodam facultatem et authoritatem praedictum mon. de Aula Regia cum Zarensi regendi, gubernandi etc. . . Datum Cistercii sub nostra subscriptione, secretarii nostri chirographo et maioris sigilli nostri appensione die XXIV. m. Maii a. MDCL.

Claudius abbas Cisterc. generalis. Bougeret secretarius.

Pečeť v žlutém vosku (v plechové krabičce), dosti dobře zachovalá. — (Pergam. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 1047.)

508.

Opat Zbraslavský poukazuje 700 zl. rýn. za statek v Mokropsích k vyplacení na požadavku kláštera za panem Dominikem de Pauli.

1650, 24. Maii. Zbraslav.

Ich Endes benennter thue hiemit kund und bekenne offentlich, fürnemblich aber da es vonnöthen, daß der Hochw. Weylandt H. Joann Greifenfels von Pilssenburgk (Titul), mein gottseel. Vorfahrer, als Abbt des Klosters Königsahl und Visitator dem Wohlgebornen Herrn Don Martin Paradisz Freyheren von Eschaide im J. 1642 den 26. May an denen zwey Tausendt gulden, welche der Weyl. Dominico de Pauli obgemelten Herrn Prälaten schuldig worden, 700 Gulden Reinisch Capital angewiesen hat auf Abschlag der Gegenschuldt, welche wohlgedachter H. Don Martin wegen des Guetts Mokropecz*) bey wohlgemelten H. Prälaten seel. zue

*) Statek Mokropsy Hoř. a Vonoklasy a vesnice Solopisky a Roblín koupil r. 1620 Jiří Albrecht Bryknar z Brukštejna od Fridricha Smolíka ze Slavic za 33.000 kop míš. a odkázal r. 1622 Vilémovi Vřesovci z Vřesovic; tento prodal dotčené statky r. 1636 Jakubovi Jindř. Paradiesovi sv. p. z Eschaide za 25.000 zl. r. (Bílek, Konfisk. str. 43. a 555.)

fordern gehabt, wie dann auf solche Summa mehrerwähnter H. Don Martin meinen in Gott ruhenden H. Praedecessorem bey der Königl. Landtaffel ordentlich quittirt hat. Dieweilln aber nun in denen bißherigen Kriegsläufften bemelte Anweisung verlegt oder verlohren worden, so thue ich hiemit besagten H. Don Martin Paradiß an obbemeltes Dominico de Pauli hinterlassene Erben wiederumb, wie billich, bescheiden, daß selbige ihme H. Don Martin diese 700 Gulden R. an seiner Schuldt sambt dem landtbreuchigen Interesse von obgesetzter Zeit der beschehenen ersten Anweisung abschreiben oder sonsten der billigkeit gemäß bezahlen und gutmachen wollen und sollen. Jedoch wann obermelte die vorige Anweisung über kurtz oder lang möchte gefunden werden, soll selbige hiedurch gänzlich cassirt und null sein. Zue deßen Urkundt hab ich diesen schein eigenhändig underschrieben und mein Petschaft wohl wissendtlich und bedächtig auftrückhen laßen. Datum Königsahl den 24. May Ao 1650.

Fr. Jacob Abbt zu König Sahl des H. Cisterz. Ordens Visitator und Vicarius generalis.

Pečeť opatova přitištěna. — (Orig. v archivu Musea Česk.)

509.

Opat Zbraslavský posýlá do Kouřimě kněze řádu Cisterc., aby tam služby boží vykonával a lid zpovídal.

1650, 25. Maii. Zbraslav.

Ehrsambe, Wohlweise Primasz, Burgermeister und Rath, insonders freundl. geliebte Herrn Nachbarn. Es haben sich dieselbte zweifelsohne guetermaßen zu erindern, waßgestalt die aldortige Probstey und Collatur denen Clöstern Sedlecz und Skallitz zuegehörig, auch von dannen von Uralters hero die Pröbste darein installirt und geordnet worden. Dieweiln aber von der Röm. Kay. Mtt. unserm allergn. Herrn offentliche Patenta ergangen, daß alle und jede sich in diesem Königreich Böhaimb befindende zwischen denen heil. Ostern und heil. Dreyfaltigkeit nach Ordnung der Röm. Catholischen Kirchen beichten und communiciren sollen, damit nun sie auch füeglichen diesem gemäß nachkommen und sich verhalten mögen, als thue ich gegenwärtigen meines Ordens Religiosen P. Paulum, damit er aldort die divina administrire und den Gottesdienst verricht und abwarte, dahin verordnen, der ungezweifelten Zuversicht, daß sie ihme so lang bis zu meiner fernern Anstalt und Disposition den Underhalt zu reichen und zu verpflegen wissen werden, ich aber inzwischen nit underlaßen, mit Ihro Hochfürstl. Eminenz Cardinaln von Harrach der Investitur zu conferiren und zu handlen. Die H. Nachbarn hiemit göttl. Protection

empfehlende. Datum Closter Königsaal den 25. Mai Ao. 1650. Der Herrn Nachbarn dienstwilliger

Fr. Jacob
Abt zu König Sahl und Sedlecz, des. H. Cisterc. Ordens Visitator und Vicarius Generalis.

Adressa: Denen Ehrsamben x. Primas etc. der Königl. Stadt Kauržim x.

(Orig. archivu Musea Česk.)

510.

Generální opat Cisterc. ustanovuje nově zvoleného opata Zbraslavského generalním komisařem řádu Cisterc. v Čechách až do příští gener. kapitoly řádu.

1650, 1. Iunii. Cistercii.

Nos fr. Claudius Vaussin etc. (jako v listině dd. 1650, 24. Maii a témuž). Cum monasteria sac. Cisterc. ordinis in Bohemiae regno consistentia per obitum piae nem. d. Ioannis Greiffenfels, tui praecessoris de Aula Regia et Zara abbatis, commissario generali destituantur, idem officium usque ad capitulum nostrum generale, quod anno proximo . . celebrandum indiximus, tibi committendum duximus, prout pres. serie committimus, dantes tibi plenariam et omnimodam potestatem et authoritatem visitandi omnia et singula utriusque sexus monasteria, in regno Bohemiae, Moraviae et Lusatiae provinciis, non comprehensa Silesia, consistentia, in iisque ordinandi, statuendi, corrigendi, instituendi et destituendi etc... Datum Cistercii sub nostra subscriptione, secretarii nostri chirographo et contrasigilli nostri impressione die I. m. Iunii a. D. MDCL.

Claudius abbas Cisterc. generalis.

Bougeret secretarius.

Z pečeti jen malé zbytky. — (Pergam. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 1048.)

511.

Generalní opat Cistercký potvrzuje nového opata klášterů Zbraslavského a Žďárského; pokud se týče úřadu gener. vikáře, odkazuje k nejbližší generální kapitole řádu.

1650, 3. Iunii. Cistercii.

Admodum Rev. in Chr. pater. Quod Rev. Paternitas Vestra a monasterio Sedlicensi fuerit assumpta ad regimen monasteriorum nostrorum de Aula Regia et de Zara, magno nobis est solacio, confidimus enim, vestram hanc promocionem sac. ordinis nostri non mediocri futuram ornamento, ideo lubenter nostras ad vos confirmacionis literas transmittimus. Quoad vicariatum autem, quia proximo anno celebraturi sumus capitulum gene-

rale, in quo Rev. patres coabbates nostri agent de vicariatibus conferendis, nostras censuimus literas usque ad illud tempus tantum prorogandas. Ne tamen monasteria ordinis nostri in Bohemia consistencia superioris auxilio destituantur, decernimus generalem commissionem Rev. Paternitati Vestrae ad ea visitanda, ut eorumdem statum dicto capitulo generali declarare valeat. Et quamquam nihil intendamus quidquam inconsulto predicto capitulo immutare quoad vicariatus ab ipso ordinatos, tamen propter urgentes causas dedimus commissionem Rev. abbati Lubensi ad visitanda Silesiae monasteria usque ad dictum capitulum generale valituram. Quae si provincia fuerit Bohemiae regno hactenus iuncta, tunc hoc negocium a patribus dirimetur. Mittimus interim indictionem nostram, quam exoro ut Rev. suis coabbatibus significet nosque de receptione et notificatione quam primum faciat certiores. Dum interim deum optimum maximum apprecamur, ut Rev. P. V. prosperrimam valetudinem cum suarum divinarum graciarum cumulo conferre dignetur. Cistercii die 3. Iunii 1650.

Admodum Rev. P. V. perhumilis et perquam addictus confrater
Claudius abbas Cisterciensis generalis.

(Papírový orig. s přitisknutým sekretem, nyní v Klement. knih. čís. 1049.)

512.

Caramuel žádá opata Zbraslavského, aby z kláštera poslal mnichy, kteří by při reformací v Čechách mohli účinkovati.

1651, 28. Febr. Praha.

Rev. domine. Messis quidem in Bohemia multa, operarii autem pauci, imo perpauci: ergo divinitus rogandus est dominus messis, ut mittere operarios dignetur, et humanitus etiam Rev. dominatio Vestra, ut quo possit plures religiosos permittat in causa dei et reformationis servire. Dignetur igitur ad me numerum et nomina mittere et linguam, in qua possint singuli concionari, ut sciam, quo illos possim dirigere. Curabimus, ut bene eis prospiciatur, quia omnia necessaria liberalissime offerunt Exc. domini locumtenentes. Quacunque hora illos iterum habere voluerit V. Rev. dominatio, illos remittam, et manebo addictissimus servitor Vestrae dominationis Rev. Scribi curavi Pragae die 28. Febr. 1651.

V. Rev. Dom. humillimus in Chr. servus
Caramuel.

Rev. et Ampl. d. Iacobo, celeberrimi monasterii Aulae Regiae abbati meritissimo, ordinis Cisterc. per Bohemiam etc. vicario et visitatori generali, domino meo et patrono, Aulam Regiam.

(Orig. v archivu Oseckém. Srovn. Catalog. Lit. R. čís. 24.)

513.

Cís. průvodní list pro opata Zbraslavského na cestu ku generální kapitole řádu Cistercienského.

1651, 3. Martii. Víden.

Wir Ferdinand der Dritte x. Fuegen hiemit allen und jeden... hiemit gn. zu wissen, wie daß uns der Würdig.. Jacob Abbt unserer Stifter.. Königssahl und Sahr, Visitator des heil. Cisterz. Ordens in Unserm Erb-Königreich Böhemb und desselben incorporirten Ländern.., zuvernemben gegeben, wie daß er zu dem ausgeschriebenen General Capitul seines heil. Ordens citirt und berufen. Und weiln er dann tragenden Ambts halber seine Reiße nacher Cisterz sambt einem geistlichen Secretario und zweyen Bedienten vorzunehmen entschlossen, derohalben Uns.. gebeten, Wir geruheten gn. umb desto besserer Sicherheit und Fortkommung willen ihme mit Unserm Kay. und Königl. Passbrieff zu Hulfe zu komben. Sintemalen wir dann.. seine bitte.. gn. verwilliget, als befehlen wir obgedachten allen... hiemit gn., daß sie besagten Abten sambt bei sich habenden Leuten, Rossen, Wägen und Sachen nit allein dahin frei, sicher und ungehindert paßiren und repassiren laßen, sondern ihme auch zu beförderung seiner Reise auf sein gebürendes ersuchen.. mit Vorspann und Confoy verhülflich sein, auch ihme sonsten allen guten Willen, Vorschub und beförderung widerfahren laßen sollen. Hieran x. Geben.. Wien den 3. Martii 1651 x..

Ferdinand m. p.

Georgius comes de Martinitz m. p. Regis Boh. Cancellarius.

Ad mandatum S. C. Mtis proprium Franz Graf v. Pötting m. p.

Pečeť přitisknuta — (Papír. orig. někdy kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 1051.)

514.

Generální opat Cisterc. oznamuje do Čech usnesení generální kapitoly řádu Cistercienského.

1651, 10. Maii. Cistercii.

Nos fr. Claudius Vaussin abbas Cistercii x. abbatibus, abbatissis caeterisque religiosis personis per vicariatum regni Bohemiae, Moraviae et Lusatiae salutem x. Comparuit coram nobis in nostro capitulo generali hoc anno MDCLI. Cistercii habito Rev. Iacobus Martinni abbas de Aula Regia, noster per Bohemiam... vicarius generalis, et facta monasteriorum sui vicariatus relatione, quam gratam et acceptam habuimus, aliqua nobis non tam proposuit quam ut concederemus expetiit, quae cum iusta sint et ordini proficua, ea hoc tenore resolvimus et concessimus, declarantes hanc esse nostram et capituli generalis resolutionem atque concessionem. Quare omnes hortamur in Domino, ut hunc vicarium nostrum generalem,

d. Iacobum abbatem de Aula Regia, pro tali agnoscant et honorent et illi vices nostras in illis provinciis gerenti communibus consiliis et auxiliis assistant. Quoad locorum ordinarios, qui contra ordinem et ordinis personas in parochiis degentes multa contra ordinis immunitatem attentant, attinet, a procuratore generali in curia Romana expedientur, prout etiam Praemonstratensium praeeminentia contra ordinis nostri antiquitatem rescindi curabitur. Quia tempore belli multa altaria fuere prophanata, ne monasteria per locorum ordinarios in benedicendis altaribus onerentur, ex authoritate et potestate generali concedimus et potestatem facimus vicario generali futurisque vicariis generalibus imposterum altaria tam stabilia quam portatilia caeteraque ad missae sacrificium pertinentia ornamenta consecrandi.

Volumus, ut imposterum in professionis forma post promissam stabilitatem moniales ubivis locorum addant clausuram perpetuam, quam stricte servare tenebuntur, supra quam tamen vicarius generalis urgente necessitate periculo cessante et scandalo disponere poterit.

Seminarium s. Bernardi Pragae erectum approbamus et eius incrementum votis omnibus desideramus, quare omnibus Boemiae vicariatus abbatibus et abbatissis iniungimus, ut ad studia illius seminarii, quibus studiis monasteriorum Silesiae abbates suos etiam religiosos submittere tenebuntur, religiosos suos, si idonei fuerint, vel alumnos eo dirigant, ut ita religio nostra non solum pietate sed et doctrina stabilita magis ac magis florere pergat. Ut autem seminarium hoc eo amplius firmetur, eidem Zarense monasterium noviter redemptum, ut primum debita ipsius ad invicem redimeritis, conditionibus positis applicabimus in perpetuum.

Abstinentiam a carnibus feriae quartae et per adventum domini aliaque in ordine consveta jejunia omnes servabunt, pro diebus lunae ubi necesse fuerit vicario nostro dispensandi potestatem facimus, in reliquis omnibus caeremoniis, vestitu, victu et tonsura uniformitatem servabunt et omnes unius moris in domo Dei erunt. Cum bona stabilia emere, mutare, mutuare, mutuum dare, magna aedificia struere, aut magnae aliquid importantiae facere sit nonnunquam monasteriis periculosum, hinc singulis abbatibus et abbatissis inhibetur, ne illi sine sui vicarii generalis licentia et sui conventus consensu emant, mutent, mutuent, mutuum dent vel aedificent, ut ita reddituum suorum rationes, quas singulis annis vicario generali reddere tenebuntur, intellectu sint faciliores. Ut vero omnes difficultates, quae oriri solent, facili via tolli possint, constitutionem Rev. p. generalis Nicolai Boucherat de capitulo provinciali singulis quadrienniis celebrando ad indictionem vicarii generalis confirmamus et ut in posterum singulis bienniis aut ad minimum trienniis celebretur, concedimus et volumus, ita tamen ut acta illius capituli provincialis generali capitulo seu nobis nostroque examini praesententur, prout illud a. MDCL. mense Novembri Pragae habitum capitulo generali a. 1651 Cistercii habito fuit praesentatum, quod authoritate nostra confirmatum volumus et confirmamus, adhortantes omnes et singulos d. abbates et abbatissas, ut abbates personaliter, abbatissae

vero per suos praepositos illi capitulo interesse et ea, quae in illo statuta vel imposterum statuenda erunt, exequi non negligant. Caetera ex diffinitionibus moderni capituli generalis intelligent, quae exacte observabunt et a suis observari curabunt. Actum Cistercii in capitulo nostro generali sub nostra subscriptione nostrique contrasigilli impressione et secretarii nostri chirographo die X. m. Maii a. D. MDCLI.

Claudius abbas Cisterc. generalis F. Bougeret secretarius.

Pečeť po straně přitisknutá. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl, nyní v Klement. knih. čís. 1052.)

515.

Generální opat Cisterc. z usnesení generální kapitoly ustanovuje opata Zbraslavského visitatorem klášterů v Čechách, na Moravě a v Lužici.

1651, 10. Maii. Cisterc.

Nos fr. Claudius Vaussin etc. adm. Rev. . . . Iacobo Martinni . . abbati de Aula Regia . . salutem. Cum apprime innotuerit capitulo generali Cisterc. ordinis nostri die VIII. m. Mali a. c. apud Cisterc. celebrato, quanta sapientiae doctrina, prudentia et nostrae religionis promovendae zelo polleas quantaque solertia, fructu et pietate solertium tibi per Bohemiam, Moraviam et Lusatiam commissum obieris, teque propterea idem capitulum generale in eodem continuandum suo decreto censuerit ac de novo instituerit, nos de eiusdem Capituli gen. et ordinis authoritate damus tibi plenariam potestatem et omnimodam facultatem et authoritatem, omnia et singula utriusque sexus monasteria, conventus et loca ordinis nostri in Bohemia, Moravia et Lusatia . . visitandi et reformandi etc. . . invocato si opus fuerit brachii secularis auxilio, favore et consilio ad executionem praesentium, quas usque ad proximum nostrum gener. capitulum in suo robore permanere volumus. Datum Cistercii . . die X. Maii a. 1651.

Claudius abbas Cist. generalis m. p. Bougeret, secretarius m. p.

Pečeť v plechové krabičce. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl.. nyní v Klement. knih. č. 1053.)

516.

Generální opat Cisterc. ustanovuje z usnesení gener. kapitoly opata Zbraslavského mimořádným visitatorem klášterů ve Slezsku.

1651, 10. Maii. Cisterc.

Nos fr. Claudius Vaussin x . . d. Iacobo Martinni . . de Aula Regia abbati nostroque . . per Bohemiam vicario generali salutem . . Etsi Rev. nostrum coabbatem Lubensem in plenaria ordinis potestate vicarium nostrum generalem per Silesiam instituerimus, censuit tamen Capitulum

nostrum generale die VIII. m. Maii a. c. necessarium esse, ut praedicta Silesiae monasteria per aliquem visitatorem extraordinarium visitentur et reformentur, quod munus tibi de plenaria eiusdem Capituli authoritate praesentium serie committimus, dantes tibi potestatem .. omnia et singula utriusque sexus monasteria et loca in Silesia .. visitandi etc... praesentibus pro hac vice tantum valituris ... Datum Cistercii .. die X. Maii a. 1651.

Claudius abbas Cist. generalis m. p. Bougeret secretarius m. p.

Pečeť v plechové krabičce přivěšena. — (Perg. orig. někdy kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. č. 1054.)

517.

*Martin Jindřich z Paradisu a na Černovicích, rada komorního soudu, oznamuje opatovi Zbraslavskému (řezanou ceduli), že zbytek kupní ceny za Mokropsy v sumě 700 zl. dle ujednání chtěl pohledávati za p. Dominikem de Pauli; poněvadž však tento praví, že klášteru ničeho dlužen není, žádá Paradis opata za zaplacení dlužné sumy i s úroky. Datum geschnittenen Zettels zue Tschernowitz den 24. Juli a. 1652.**)

1652, 24. Iulii. Černovice.

(Orig. v archivu Musea Česk.)

518.

Opat Zbraslavský Don Martinovi Paradisovi, radě komorního soudu, a Don Bartoloměji Paradisovi de Lassaga na Kamenici, Chvalkově a Celnici, cís. mundšenku, oznamuje požadavek dominikánů u sv. Jiljí na jakýsi úrok ze vsi Roblíně při statku Mokropském a žádá za spravení.

1652, 13. Septembr. Zbraslav.

Modlitby naše etc. Jakož V. M. dobře povědomo jest, kterak předešlý p. opat kl. Zbraslavského, kněz Jan Greifenfels z Pilsenburgku, od někdy urozeného p. Jakuba Hendricha Paradisa z Escheydu, pana strejce V. M., koupil .. k ruce kláštera Zbraslavského statek Mokropce řečený se vším k tomu příslušenstvím za dědictví spupné a žádnému nezávadné, i také prodávající kupujícího obyčejnou správou zemskou .., jestli by se jaké závady našly, dostatečně opatřil, nyní pak nachází se a vyskytuje nějaká závada na vsi Roklině (sic), kteráž k tomu statku .. náleží, kdežto pp. dominikáni od sv. Jiljí v Starém městě Pražském k nám se o ni do-

*) V dopise opata Zbraslavského p. Don Martinovi Paradisovi dd. 13. Sept. 1652 čteme: »Betreffend die De Paulische Schuldt werde ich mir angelegen sein lassen, wie dieses Wesen also gericht und geschlichtet werde, dass hierin E. Gn. ohne Schaden sein mögen.« (Orig. tamtéž.)

mlouvají a dopisují . . . . I poněvadž . . statek Mokropský . . za dědictví spupné a nezávadné jest koupen, pročež takové psaní jmenovaných pp. dominikánův V. M. časně v známost uvozujeme, za to žádajíce, že to vedle zřízení zemského a artikule v kupujícím contractu . . obsaženého jakožto praví dědicové a erbové neb. p. strejce V. M. tak zaopatřiti račíte, abychom my a klášter náš nyní ani budoucně takovou závadou obtěžováni nebyli. Načež odpovědi očekávaje milost Boží s námi býti rač. Datum na Zbraslavi dne 13. Septembris 1652.*)

V. M . . povolný

Kněz Jakub opat Zbraslavský m. p.

(Orig. v archivu Musea Česk.)

519

Generální opat Cisterc. oznamuje opatovi Zbraslavskému, že vydal list v příčině kláštera Žďárského.

1652, 27. Decembris. Cistercii.

Reverende admodum in Chr. pater ac fili dilectissime. Literas patentes pro Zarensi nostro monasterio, quas Vestra paternitas petiit, lubens transmitto, sed non eius tenoris quem cupiit. Nec enim charitati vestre deesse debui, nec inauditos ad charitatis subsidium cogere potui. Si quod habeat vestra paternitas remedium, Silesiae malis quam citius adhibeat, et si quid novi contigerit, nos monitos velit. Interim Vestrae paternitati Rev. bene precamur.

Rev. pater . . .

Vester humilis confrater conservus in domino
Claudius abbas Cisterc. gener. m. p.

Cistercii 27 Decembris 1652.

Po straně: Quia vero praesens commissio in solum bonum Rev. dd. coabbatum nostrorum Silesianorum emanuit, nihil in eius virtute vestra paternitas aggredietur

---

*) K tomu přiložen přepis listu převora u sv. Jiljí dd. 9. Sept. 1652, v němž žádá zaplacení povinného úroku ke kostelu sv. Jilji z gruntů a dědin Třebotovských. Taktéž přiložen koncept odpovědi p. Paradisa opatovi dd. 5. Octobris 1652, že dle kupní smlouvy prodávající Jakub Paradis zaručil se správou obyčejnou toliko na tři léta a 18 neděl, v té době pak že statek Mokropský od nikoho naříkán nebyl, tudíž závady se vyskytující již dávno promlčeny jsou, a že klášter žádného opatření od dědiců žádati nemůže. Předce však dopsal Martin Paradis v té záležitosti p. Vilímovi hraběti z Vřesovic, komorníkovi a radě soudu komor., od jehož otce r. 1636 Jakub Paradis statek Mokropský koupil, aby tu věc tak zaopatřil »tu kdež náleží«, by Paradisové ničím dále obtěžováni nebyli. Z dopisu opata Zbraslavského týmž pp. Paradisům dd. 9. Maii 1653 (Orig. tamtéž) dovídáme se, že vzdor tomu dominikánům u. sv. Jiljí povolen byl komorník, aby se za nezaplacený úrok dle práva zemského uvázali v držení toho, co na statku Mokropském najdou; proto žádal opat »weiln periculum in mora« za rychlé spravení. Paradisové znovu obrátili se na hraběte z Vřesovic, a též opat podal žalobu k soudu zemskému, která vyřízena byla r. 1655 ve prospěch kláštera (viz regest 1655, 4. Iunii).

sine consilio et assensu Rev. d. coabbatis nostri Lubensis. Ita enim illi scripsimus et promisimus. — Adressa: Rev. etc. d. Iacobo monasterii nostri . . . de Aula Regia abbati, vicario generali. (Orig. na papíře s přitištěnou malou pečetí v rukop. 2 C 7 čís. 86.)

520.

Generální opat Cisterc. nařizuje opatovi Zbraslavskému a ostatním opatům provincie české, aby pomocí svou přispěli klášteru Žďárskému.

1652, 28. Decembr. Cistercii.

Nos fr. Claudius Vaussin abbas Cistercii x. Rev. . . . d. Iacobo mon. nostri de Aula Regia abbati caeterisque Rev. abbatibus et abbatissis per Bohemiae regnum, Moraviam et Lusatiam constitutis . . . salutem in domino. Cum ex carta charitatis ecclesia sacri nostri ordinis pauperiem intollerabilem incurrens a caeteris debeat sublevari, singulique abbates maximo charitatis igne succensi illius ecclesiae penuriam de rebus a deo sibi collatis prout habuerint sustentare festinanter teneantur, nobisque sicut et vobis satis cognita sufficienterque intimata fuerit extrema nobilis monasterii nostri b. Mariae de Zara in vestris partibus siti paupertas, ad quam temporum iniuria adactum est, ita ut ei et sacro ordini redimi nihil profuerit, nisi pietate vestra cito succurratur. Idcirco vos omnes et singulos monemus et hortamur in domino, ut charitativo subsidio praefati monasterii nostri b. Mariae de Zara necessitatibus subvenientes unusquisque vestrum iuxta monasterii sui facultatem et taxam inter vos factam de facultatibus sibi a deo concessis conferat ad solvenda praesertim creditorum saecularium debita, quibus praefata Zarensis domus facile obrueretur, nisi prompto charitatis vestrae remedio provisum foret. Unde etiam cupimus, ut monasteria nostra Vellegradium et Sala s. Mariae*) annuam sibi debitam pensionem interim remittant, donec praedictum Zarense liberatum resurgat in eum statum, in quo retentam seu retardatam pensionem praefatam benefactoribus suis valeat refundere. Caeterum Rev. nostro vicario generali praefato stricte mandamus, ut praefatum charitatis subsidium omnibus quibus poterit modis procuret nobisque et proximo nostro capitulo generali referat, quid emolumenti et commodi praefatum nostrum monasterium Zarense perceperit. Datum Cistercii sub nostra subscriptione . . . die XXVIII. m. Decembris a. D. MDCLII.

Claudius abbas Cisterc. generalis m. p.

De mandato praefati . . domini mei Fr. Aegidius Lenoir, prosecretarius.

Pečeť po straně přitisknutá. (Pap. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 1056.)

---

*) Sala jinak Aula Mariae = Králový klášter v Brně, ženský cisterc. klášter. O něm viz: Steinbach, Dipl. Sammlung I. str. 289.

521.

Klenoty klášterní zastaveny.

1652, December.

Vidimus in Betreff des der Olmützer Karthaus (1639) verpfändeten Schatzes von 3000 fl., welcher im J. 1653 von dem Königsaaler Stifte wieder ausgelöst worden. (Zápis v inventáři shotoveném po zrušení kláštera pro knihovnu Klementinskou k r. 1639, byl však přeškrtán a v dodatcích k r. 1653 zapsáno: Vidimus ratione thesauri in Carthusia Olomuc. a P. abbate Auloregensi pro 3 mill. oppignorati. Správně má však býti rok 1652, jakož dokazuje zápis následující): Debitum domino Carthusiano Olomucensi. Anno 1639 acceptum mutuum a. d. priore Carthusiae Olomucensis pro solvendis debitis pro Zara contractis tria millia floren. sine interesse. Oppignoratus eis thesaurus seu argenteria tota, que ad Aulam Regiam spectat, calices, monstranciae, baculus pastoralis et alia juxta inventarium. Sunt omnia in una cista reposita et Olomucio Viennam per d. priorem avecta et deposita in una carthusia in Austria. Rei huius noticiam optimam habent d. prior in Maurpach et d. prior — (sic).

Hoc praememoratum debitum cum suo originali in clausulis omnibus convenire in libro debitorum contentis propriae manus subscriptione profiteor. In seminario archiep. Pragae 30. Septembris 1652.

L. S. Henricus Meckenburger,
loci rector, prothonot. apost. m. p.

(Rukopis Klement. knih. 2 D 45. díl I. čís. 13. Srovn. Seznam věcí zastavených dd. 1636, 26. April. čís. 475.)

522.

Generální opat Cisterc. nařizuje opatovi Zbraslavskému, aby kláštery řádu Cisterc. v Slezsku visitoval a co potřebí v nich zařídil.

1652.

Nos fr. Claudius Vaussin abbas Cistercii x. Rev. in Chr. p. ac filio charissimo d. Iacobo mon. nostri de Aula Regia abbati, nostro per Bohemiae regnum, Moraviam et Lusatiam vicario generali, salutem in domino. Cum unum corpus multi simus in domino et singula eiusdem corporis membra mutuum sibi debeant auxilium impendere, cum unum contingit infirmari, nostrasque ad aures non sine cordis dolore pervenerit, nostra in Silesiae provincia sita monasteria multis modis divexari, nullam ibi seminariorum curam haberi, regularem observantiam inter multos relaxari, privilegia nostra contemni, imo in grave ordinis sacri dedecus et detrimentum a. d. episcopo Vuratislaviensi Rev. coabbatem nostrum Heinrichoviensem ex publica via arrestatum ad residentiam episcopalem per milites adductum fuisse et omnes Rev. coabbates nostros Silesianos publico edicto

excommunicatos extitisse, nec deceat nos inter tot tumultus obmutescere tamquam canes non valentes latrare. Idcirco te, de cuius probitate, zelo et experientia nobis constat, specialem commissarium nostrum deputavimus et institutum voluimus, prout per praesentes deputamus et instituimus, quatenus in praefatam Silesiae provinciam te subito conferens omnia et singula monasteria sacri nostri ordinis utriusque sexus in praefatae provinciae districtu consistentia visites et reformes iuxta nostrum capitulum generale malisque emergentibus iuxta sapientiam tibi a domino traditam provideas et de consilio Rev. coabbatis nostri et filii dilectissimi d. Lubensis, nostri in illis partibus vicarii generalis, quidquid pro communi praetactorum monasteriorum bono et foelici regimine gerendum et tractandum et perficiendum erit, geras, tractes et perficias, studentes in seminaria mitti procures, disciplinam restaures monasticam, nostra privilegia conserves, d. episcopi Vuratislaviensis attenta revocari facias et caetera ea omnia munia obeas, quae nobis ipsis pro sacri ordinis et singulorum monasteriorum et abbatum et personarum omnium regularium utilitate nobis obeunda incumberent. Datum Cistercii sub nostra subscriptione, contrasigilli nostri appositione et prosecretarii nostri chirographo a. MDCL secundo.

Claudius abbas Cisterc. generalis m. p.

De mandato praefati Perill. domini mei Fr. Aegidius Lenoir prosecretarius.

Pečeť po straně přitisknutá. — (Pap. orig. kláštera Zbraslav, nyní v Klement. knih. čís. 1055.)

523.

Opat Zbraslavský postupuje pohledávku, zapsanou klášteru na domě v Ostruhové ulici v Praze, měšťanu Malostranskému.

1653, 4. Febr. Praha.

Ich fr. Jacobus Martini Abt der Stifter Königsahl und Sahr, ... Visitator und Vicarius generalis ... urkunde und bekenne in Kraft dieser Vollmacht, demnach ich eine Praetension von 660 fl. ... auf dem Haus (in der Sporer Gassen auf der Kleinseite) des Egidi Wilhelmb Fricz und Julianae seines Eheweibs, item laut Vollmacht und Cession von dem ... H. Francisco Ferdinando Camel beider Rechten doctore und ... Appellation Rath auf ebenbemelten Haus mir rechtmäßig übergebene und cedirte 550 fl., also zusammen 1210 fl. Rein. laut gerichtlicher von Einem löbl. Magistrat bewilligten Einführung zu fordern habe, daß solche beide Praetensiones, für welche H. Hans Schuester, Beck u. Bürger der Königl. Kleinern Stadt Prag, durch einen gewiß getroffenen Vergleich mich und mein Convent contentiret hat und allein 350 fl., die er jährlich mit 60 fl. abstatten will und soll, noch restiret, ihme bemelten Hans Schuester, seinen Erben und Erbnehmen für mich und gemeltes mein Convent Königsahl

durch meinen hierzu bevollmächtigten Secretarium Mathiam Adalbertum Hossman hiermit, als wann ich oder mein Convent selbst persönlich zur stelle were, vollkommenlich abtrete und übergebe, mir oder meiuem ... Convent darbei weiter keine Gerechtigkeit oder Recht vorbehaltend. Zu Urkund x. Datum Prag im Königsahler Haus den 4. Febr. 1653.*)

Fr. Jacob Abbt zu Königsahl.

(Zápis v knize města Prahy 2174. Fol G. 38.)

524.

Opatové cisterciенští kardinálu Harrachovi v příčině jurisdikce nad farami klášterskými.

1653, ante 15. Febr.

Eminentissime x. Nos infrascripti in regno Bohemiae sac. ord. Cisterc. abbates in domino capitulariter congregati tum communibus dicti ordinis tum privatis monasteriorum utilitatibus prospectum cupientes, ad firmius stabiliendam nos inter et Eminent. Cels. Vestram ratione nonnihil hactenus disputatae jurisdictionis parochialis earumque administrationis concernentis concordiam, intelleximus gratiosam justamque Em. Cels. Vestrae intentionem coram sac. ordinis nostri abbate Altovadensi Georgio nuper manifestatam, quatenus scilicet nostram in parochiis nostris monasteriis etiam quoad populum incorporatis inconcussam velit relinquere et tueri possessionem, servata sibi in parochiis, quarum populus excepto jure patronatus nostris monasteriis non subest, jurisdictione.

Quoniam vero ullo absque partium praejudicio id prudentissime juxta ac aequissime propositum communi omnium paci ac tranquillitati plurimum conferre dignovimus, praesentibus infrascripti communi omnium consensu, ut justam aequamve Em. Cels. Vestrae voluntatem humiliter acceptamus et acceptatam unanimiter contestamur, id iterato supplices facti unice desiderantes, quatenus praememoratum justissimum penes ac gratiosissimum Em. Cels. Vestrae beneplacitum executioni mandatum scripto nobis infrascriptis et authentice ad perpetuam rei memoriam gratiosissime nobis communicetur, futuris pro speciosissimo favore obligatissimis. Interna debita reverentia Em. Cels. Vestrae purpuram humilime deosculantes permanemus Em. Cels. Vestrae humillimi et obsequentissimi sacellani.

Podepsán: Fr. Iacobus abbas Aulae Regiae, s. ord. Cist. vicarius gen. a připojeno: Hoc scriptum fuit a Rev. dd. abbatibus porrectum Emin. d. Cardinali ab Harrach. — (Copia v archivu Oseckém .Srovn. Catalog Lit. H. čís. 5.)

---

*) K tomu pozn., že poslední splátka 100 zl. zaplacena a že tudiž celý požadavek urovnán, dosvědčují opat Jiří Zbraslavský, Malachias převor a celý konvent dne 10. ledna 1669. Tamtéž.)

525.

Ustanovení arcibiskupa-kardiála Harracha v příčině osazování far klášterů cistercienskýeh.

1653, 15. Februar. Praha.

Ernestus div. mis. Sac. Rom. eccl. tit. s. Praxedis presbyter Cardinalis ab Harrach, archiepiscopus Prag. etc. Rev. d. Iacobo abbati Aulae Regiae sac. ord. Cisterc. visitatori generali salutem. Revocavit nobis D. V. speciali libello in memoriam petitionem suam nuper ex capitulo provinciali ab omnibus in domino congregatis dd. abbatibus ratione parochiarum factam et in infrascriptis punctis consistentem. Videlicet primo, ut quilibet abbatum pro parochiis sui juris patronatus, in quibus populus pleno jure (vel non pleno jure, si concedere dignaremur) eidem est subjectus, personam suam praesentet et deinde in istis parochiis vicarios ad nutum amovibiles constituere et destituere, visitare ac corrigere independenter ab omni vicariorum foraneorum contradictione et molestia valeat. Secundo ut vicarii seu parochi nostri pro seminario ordinis tantum dent subsidium et ab archiepiscopali liberentur subsidio. Tertio si aliquis ex parochis huiusmodi constitutis circa sacramentorum administrationem vel alias delinqueret et abbas monitus ipsum non corrigeret, ut ad tribunal nostrum archiep. puniendus trahi possit, humillime cum dictis abbatibus rogando, ut eos praecensitorum punctorum pro singulari nostro in sac. ordinem favore et benevolentia clementer compotes facere dignaremur.

Cui petitioni siquidem commode refragari non possimus, attendentes vel maxime, quod a jurisdictione nostra, in quantum privilegia ordinis concedunt, eximi nolunt, quin imo si parochi ipsorum deliquerint et a D. V. aliis dd. abbatibus de delictis monitis correpti non fuerint per nos tribunalque nostrum corripiendos subjiciant. Idcirco praeassertam exemptionis ab inspectione vicariorum foraneorum gratiam his tamen expressis et firmissimis septam limitibus, nempe ut D. V. non pro omnibus ad ordinem sed pure ad abbatiam Aulae Regiensem spectantibus parochiis, quae sunt: Radotinensis cum filiabus Czernossicz, Mokropecz, Modrzan et duabus capellis Czuchel (sic) et s. Galli, Slapanensis cum filiabus in Lissnitz et Wranny, Mokropeczensis cum capella Trzebotow, d. abbas Sedlicensis pro parochia Malinensi, pro parochia s. Iacobi, Plassensis pro parochia Kralovicensi cum duabus filiabus Sebnicensi et Potworow cum capella s. Adalberti, Planensi cum filiali Wobora et capella s. Georgii, Ossecensis pro Grabensi cum filiabus Ianicensi cum antiquo Ossek, Ratschensi cum filiabus Liquitz, Wischerczanensi cum filiali Skirlensi et parochia Wtelnensi, Altovadensis pro parochia Rosenthalensi cum filiali Merica inferiori, Strobnicensi, Grätzen, Dresendorf, Striczicz, Altovadensi cum filiali Rosenbergensi, Briethalensi, Superiori Merica, Reichenau, Horitzensi, Bareschoviensi, S. Spineae Coronae pro parochia Poleticensi cum fil. Stein, Czerniczensi, Qualsinensi et Cajoviensi, abbatissa in Valle Vir-

ginum pro parochia Langendorffensi cum fil. s. Catharinae in Silberbergk, abbatissa Mariae Vallensis pro Ostricensi, Konigshanensi, Grunensi et Seitendorffensi. Si tamen in suprascriptis parochiis omnibus non tantum jus patronatus sed etiam jurisdictionem in populum ordo habet temporalem sin minus, saltem super iis in quibus populus pleno jure eidem ordini in temporalibus subjectus est ordoque jus patronatus obtinet, unusquisque personam suam nobis tribunalive nostro pro parocho in scriptis praesentet, confirmationem desuper accipiat, jura cancellariae ordinarie pro qualibet parochia filialique in particulari solvat, demum qua confirmatus parochus saepe memoratis parochiis, quarum absolutus collator est et populum pleno jure in temporalibus sibi subjectum habet, administratores ordinis sui absque ulteriori confirmatione nostra, vel certe si saeculares aliquos habere voluerit pro administratoribus, eos cum praescitu et consensu nostro aut vicarii nostri, alias non (in quos saeculares ordinariam jurisdictionem visitandi et corripiendi nobis vicarioque nostro reservamus), vel maxime si prius tam saeculares quam regulares legitime ordinati sacerdotes extiterint pro audiendis confessionibus munereque parochiali seu cura animarum rite a tribunali nostro examinati et approbati fuerint, quod examen pro munere parochiali et confessionibus audiendis nos quidem cum dictis religiosis ita ex singulari gratia restringimus, ut dum pro sacerdotio examinabuntur eadem quoque occasione et per ipsum sacerdotii examen pro cura animarum et audiendis confessionibus in futurum semper approbati censeantur, praeficiat, constituat, destituat, visitet, et corrigat, vigore praesentium concedimus et concessum volumus. Quantam contributionem pro seminario nostro archiepiscopali juxta consuetum morem deponendam concernit, eos duntaxat administratores ab eiusmodi contributionis depositione ex causis quidem animum nostrum moventibus liberos pronuntiamus, qui personae ordinis et in parochiis, quorum jus patronatus et ipsa jurisdictio temporalis in populum immediate ad sac. ordinem spectare dignoscitur, fuerint. Saeculares vero sacerdotes, etiamsi in parochiis, quarum jus collaturae et jurisdictio temporalis in populum ad quemcunque dd. abbatum spectaverit, fuerint, sicut et religiosos parochiis, quarum collatura quidem ad ordinem, jurisdictio vero temporalis ad saecularem dominum spectat, praefixos aut praefigendos ad eiusmodi contributionis pro seminario nostro archiep. depositionem teneri praesentibus declaramus. Ad majorem insuper quietem ac utilitatem animarum ut, quicunque post mortem alicuius d. abbatis administratores in parochiis ordinis ab ipso constituti fuerint, in iisdem non tantum quousque novus abbas electus fuerit sed etiam uno mense diutius, ita ut interea ipse personam suam pro parocho nobis praesentare possit, licentiam et authoritatem sacramenta administrandi concedentes, alias quidquid in contrarium tentatum fuerit, sciant ipso facto nullum et irritum fore. Actum Pragae in residentia nostra archiep. die XV. Februarii a. D. 1653.

E Card. ab Harrach.

Quod praesens copia cum suo originali *) de verbo ad verbum in omnibus concordet, sub fide publica testor. Datum Pragae die 24. m. Aprilis a. D. 1778 indictione Romana XI.

L. S. Ioannes Antonius Lanckisch JUC.
Caes. regius Bohemiae notarius publ. juratus m. p.

(Vid. kopie archivu Oseckého. Srovn. Catalog. Lit. H. čís 2. Podobné úmluvy uzavřeny byly i později, srovn. Catalog. Lit H. čís 15. V archivu Oseckém jest úmluva z r. 1695, kterou též na příslušném místě uveřejňujeme.)

526

Kardinál Harrach odevzdává opatovi Zbraslavskému správu far a filiálních kostelů klášterských.

1653, 6. Maii. Praha.

Ernestus div. mis. Sac. Romanae ecclesiae tit. s. Praxedis presbyter cardinalis ab Harrach, archiepiscopus etc. Rev. x. d. Iacobo abbati Aulae Regiae ord. Cisterc. vicario generali salutem x. Muneris nostri pastoralis partes adimplere satagentes sollicite in id incumbimus, ne cultus div. et salus fidelium in discrimen vocetur. Quapropter parochiis filialibus et capellis infrascriptis prospectum volentes D. Vestram Rev. in parochum subtus specificandarum parochiarum, filialium et capellarum (dummodo earundem absolutus collator existat et populum pleno jure in temporalibus sibi subjectum habeat, alias non) ad praesentationem personae suae propriae nobis iuxta conventionem cum D. V. totoque sac. Cisterc. ordine hoc in passu sub 15. Februarii currentis anni factam authoritate nostra archiep. et qua fungimur ordinaria constituimus ac investimus, dantes eidem ad dies vitae parochiam Radotinensem cum filialibus Modrzan et tribus capellis Czernotzicz, Cuetzel (sic) et s. Galli, item parochiam Schlapanensem cum capellis in Lischnitz et Wranny, praeterea parochiam Mocropecensem cum capella Trzebotow et Miestecz circa Zaram, nec non accuratam ecclesiarum et scholae officialium inspectionem, ne quid inibi nisi catholicum legatur, doceatur, cantetur, oretur, concedentes. Volumus autem D. Vestrae iuxta avitum morem et consuetudinem per d. Franciscum Visenteiner, assessorem et cancellarium nostrum, factam installationem extunc gratam et ratam habere. Datae in archiep. nostra residentia Pragae 6. Maii 1653.

E. Card. ab. Harrach m. p. Franciscus Visintainer, assessor cancell. m. p.

Pečeť přitištěna. — (Orig. archivu Oseckého. Srovn. Catalog. Lit. J. č. 21.)

---

*) Na obálce poznamenáno: Originale huius instrumenti, quod per 125 annos continuo in archivio mon. Aulae Regiae conservatum fuit, demum ad finem m. Aprilis a. 1778 ad instantiam continuam ad archivum vicariale Plassium missum est, ita mandante Rev. d. abbate nostro Aulae Regensi.

527.

Šimon Petr Aulik z Třebnic, hofrichtéř král. měst, přiznal se, že mu opat Zbraslavský Jakub Martini půjčil 200 zl. r., které o příštím sv. Havle chce splatiti.

1654, 5. Febr.

Listem daným dne 5. Febr. 1680 žádal ještě klášter Zbraslavský p. Jana Karla, Josefa Hynka a Šimona, vlastní bratry Aulické z Třebnic, o zaplacení nedoplatku 155 zl. — (Oba listy v přepisech nyní v archivu Oseckém.)

528.

Claudius Vaussin, gener. opat Cisterc., visitoval klášter Zbraslavský a vydal potom některá nařízení opatu tehdejšímu Jakubovi, gener. vikáři řádu Cisterc., mezi jinými na př. týkající se nemírného pití vína, zpěvu českého mezi mší a j. (Div. officii ritum a s. Bernardo praescriptum serio observari cupientes statuimus, ut cantus Gregorianus ubique restituatur, expresse prohibentes, ne inter missae sacrificium, vesperas, aut alias canonicas horas quidquam Bohemicarum cantionum in vernacula lingua immiscere a quoquam permittatur. Ut vero cantus ille adhibeatur quantocitius fieri poterit, exhortamur admodum Rev. vicarium nostrum generalem, ut omnem oportunam arripiat occasionem, qua in replendo in singulis monasteriis religiosorum numero, prout fideliter incepit, etiam imposterum strenue laborare perseveret . . . Datum in mon. Aulae Regiae die 30. Junii a. 1654 s poznámkou: Lecta, promulgata et reverenter acceptata die et anno supradictis.«

1654, 30. Junii. Zbraslav.

(Acta miscell. Sedlicens. et Aulae Reg. mon. v archivu kláštera Oseckého čis. 153.)

529.

Cisař Ferdinand III. stvrzuje volbu opata Jiřiho Junkera.

1654, 10. Novembr. Víděň.

Wir Ferdinand der Dritte x. bekennen offentlich mit diesem Brief und thuen kundt allermänniglich, demnach Uns der Würdige . . . fr. Georgius Juncker, gewester Abbt zu Sedletz, unterth. zu vernehmen geben, waßmassen durch tödtlichen Hintritt seines Antecessors Weil. fr. Jacobi Martini Abbtens zue König Sahl und Sahr*) erstgedachte Stiffter erledigt worden und weilen es die hohe notturft erfordert hette, selbige ehistes wiederumb mit einem Geistlichen Haubt und Vorsteher zu ersetzen, er hierauff durch seines heil. Ordens gebrauchige Election canonice und mit einhelligen stimmen zum Abbten obermelter beeder Closter Königs Sahl und Saar erwählt, installirt und eingesetzt worden wäre, Uns dahero demüttigst bittend, Wir ihme hierüber Unsere gn. Confirmation und Bestättigung ertheilen und bei Unserer Königl. Behaimbischen Hoff Cantzley ausferttigen laßen wollten. Sintemahlen Wir dann gn. angesehen solch

*) Zemřel 4. října 1654 v Teplici, kdež meškal v lázních; tělo jeho převezeno na Zbraslav a v nové kryptě od něho zřízené pochováno. (Zápis v rukop. 6 B 13 fol 18.)

seine unterthänigste billige Bitt und darein in Gnaden gewilliget, als haben Wir solch seine mit ihme vorgegangene Wahl . . hiemit gn. confirmiret, ratificiret und bestättiget, ratificiren, confirmiren und belieben auch dieselbe aus habender Macht und Vollkommenheit als Regierender König zu Böheimb x. Ober- und Erb-Herr mehrgedachter Königl. Stiffter hiemit wissentlich in Krafft dies Brieffs. Und gebietten hierauf allen und jeden Unsern Underthanen . . . insonderheit aber dem Ordinario loci wie auch sonsten Jedermäniglich, daß sie oftgedachten neu erwählten Abbten . . und das ganze Convent zu Königs Sahl und Saar bei solcher beschehener Wahl und dieser Unserer . . Bestättigung geruhiglich verbleiben lassen, darwider nicht thuen, noch auch die zue oftermelten Stifft gehörige Unterthanen ihme Abbten und dem Convent allen schuldigen Gehorsamb zu leisten verhindern oder sonsten in etwas beirren, weder das anderen zu thuen verstatten, sondern sich gegen ihme gleich wie gegen seinen Vorfahren als Abbten zu Königs Sahl und Saar und sonsten zu allen ihme von Rechts oder Gewohnheitswegen bei denen Landtägen, Zusambenkünfften, Königl. Landtaffl und anderen Gebührnussen, Sessionen, Würden und Gerechtigkeiten unweigerlich admittiren und zuelassen, darfür erkennen, ehren und halten sollen bei Vermeidung Unser schweren Straff und Ungnad x. Zu Urkund die Brieffs besiegelt mit Unserm Kay. u. Königl. anhangenden größern Insiegel. Der geben ist in Unser Stadt Wien den 10. Monatstag Novembris im 1654, Unserer Reiche x. Jahr.

Ferdinand m. p. — Ad mand. Sac. Caes. Mtis proprium
Pachta m. p.

Veliká pečeť v dřevěné krabičce. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.) — Přiložen jest přepis dosvědčení: »Rev. D. Georgium Juncker, mon. Sedliczensis ac Scalicensis abbatem et monasterii Aulae Regiae antehac patrem immediatum, a Ven. conventu ibidem canonice et legitime iuxta avitam memorati sac. ordinis consuetudinem et statuta adhibitis requisitis omnibus concorditer electum esse. In cujus rei fidem has propriae manus subscriptione et sigillorum appressione communivimus. Datum Aulae Regiae 15. Octobris a. 1654.« (Jména však nejsou připojena.)

530.

Smlouva o statek Lochkov.

1654.

(Zápis v inventáři shotoveném po zrušení kláštera Zbraslavského; uveden též v katalogu archivu pod písm. L. čís 14.)

531.

Výpis z desk zemských vydaný 21. března 1737, obsahující rozsudek soudu zemského v rozepři mezi klášterem Zbraslavským a konventem kláštera sv. Jiljí v Praze o úrok 10 kop 40 gr., kterýž konvent sv. Jiljí ze vsí Roblína a Třebotova požadoval a kterýž po 106 let byl zadržen. Konvent

sv. Jilji byl s nároky svými odmítnut. (V kvaternu novém modrém odpor. a o mordy l. 1655 v pátek po ochtabu Božího těla t. j. 4. Iunii sub lit. H. 19.)

1655, 4. Iunii.

(Orig. výpisu s 2 pečetěmi přitištěnými, nyní v arch. kapitoly Pražské LXXVI. 29. b — Jiný výpis téhož rozsudku, vydaný 19. Aug. 1727 z desk zemských, nalézá se tamtéž LXXVII. 11.)

532.

Smlouva uzavřená ve příčině splacení 13.000 zl. r. klášteru Zbraslavskému, které opat Zbraslavský na vykoupení kláštera Žďárského vynaložil.

1656, 24. Februar. Praha.

Heut dato den 24. Febr. 1656 in gehaltenen Provincial Capitel zue Prag ist vermittelst der hohw. H. Christoph Tengken . . Abten des Stifts Plaß und H. Laurentii Abten des St. Ossegg als . . . Commissarien des Capitels zwischen dem H. Hilgero Burghoff der Stiffter Sedletz, Skalitz und Sahr Abten und Visitator vicario generali des h. Cisterc. Ordens . . der heil. Schrift Doctore an einem, dann dem H. Georgio Juncker von Ober Khunreuth Abten des St. Königsahl und anstatt seines Convents anderntheils wegen etzlicher Königsahlischen auf dem Stift Sahr (so gemelten Abtens zu Königsahl antecessores als Vicarii generales zu dem h. Orden wieder erkauft und zu dessen Bezahlung für allen andere Clöstern aus dem Königsahlischen Einkommen viel Tausendt bahr angewendet, wie nicht weniger mit sonderlicher Empsigkeit zue Nutz des h. Ordens und insonderheit besagten Closters administriret) habenden Praetensionen frey und gutwillig eine Vereinbarung beschehen und hat sich wohlermelter H. Visitator auch jede bemelten Closters Sahr possessores ihme H. Abten zue Königsahl und dessen Closter verobligirt, aus dem Closter Sahrischen Einkommen 13000 Gulden Rein. jeden zu 60 kr. gerechnet . . dergestalt zu bezahlen, nemblich . . . sollen die zwei nachfolgende Jahre 1656 und 1657 zwei Tausend fl. gezahlt werden, welche das Closter Sahr von dem Bisthumb zu Olmütz . . zu empfangen hat, und benebenst aus dem Sahrischen Einkommen 700 fl. . . durch die andere nachfolgende Jahr aber allzeit zum Fest St. Georgii 700 fl. . . bis zu völliger Bezahlung obgesetzter 13000 fl. . . geliefert werden. Und da dann ichtwas in natura gegeben würde, solle solches mit eigenen Sahrischen Fuhren bis nacher Königsahl geführt werden. Item über die Schulden, so aus denen Sahrischen Einkommen jährlich der Königin Closter und Wellehradt, wie auch dem Kloster Lilienfeldt und dem Thumb Capitel zue Prag zu bezahlen sein, thut . . . das Closter Sahr alle obligationes, welche andere in Böhmen, Mähren und Laußnitz gelegene unter dem Böhmischen Vicariat gehörige Clöster auf Königsahl verschriebener haben, auf und über sich nehmen. Endlichen auch erbiettig, zur Erndten Zeit die Schnittarbeiter gegen billige Bezahlung dem Kloster Königsahl zuzuschicken.

Woferne aber . . . gedachte Summa der 13000 fl. nicht bezahlet . . solle jetziger oder künftiger Abt zu Königsahl . . Macht haben, in besagten Closters Sahr Güetter wo ihme belieben wird parata executione sich einzuführen . . . und diesen Vergleich in die Landtafel einverleiben zu lassen . . . Zu dessen Beglaubigung . . . eigenhändig unterschrieben und . . Pettschaften vorgetrucket . . . Actum ut supra.

Osm pečetí přitištěných vedle podpisů:

Fr. Hilgerus Abt zu Sedletz, Skalitz und Sahr,
Visitator et vic. gen. m. p.
Fr. Georgius Abt zu Königsahl m. p.
Fr. Andreas Aulae Reg. Prior suo et conv. nom. m. p.
Fr. Christophorus Abt zu Plaß m. p.
Fr. Laurentius Abt zu Osseg m. p.
Fr. Andreas praepositus Portae Coeli m. p.
Fr. Petrus praepositus Vallis Virginum m. p.
Fr. Casparus praepositus der Königin Closter m. p.

(Orig. dříve kláštera Zbraslavského, nyní v archivu Oseckém. — V témž fascikulu více spisů kláštera Žďárského se týkajících, srovn. Catalogus arch. Aulae Reg. Z. 1.)

533.

Jiří opat kláštera Zbraslavského kvituje purkmistra a radu města Nymburka z 5 kop. míš., kteréž z dluhu 80 kop míš. za obcí téhož města, ročně dle rekognicí »commissionis tractationis« po pěti kopách při sv. Jiří splatného, za termin sv. Jiří r. 1665 přijal. Actum z kláštera Zbraslavského dne 28. April. 1665.

Kněz Jiří opat kláštera Zbraslavského m. p.

1665, 28. April. Zbraslav.

Pečeť malá přitištěna. — (Orig. v archivu Musea Česk.)

534.

1667, 11. Novembr.

Smlouva mezi opatem Zbraslavským a Janem Jiřím Fischerem, jakožto nově přijatým hejtmanem klášterním. Povinnosti hejtmana jsou: Dohlížeti pilně k veškerému hospodářství klášternímu, zkoumati účty podřízených úředníků, nesprávnosti vytýkati a udati, dvory, lesy, pole, pivovar, mlýny, ovčíny prohlížeti a vůbec se starati, aby škody se neděly a hospodářství se zlepšilo. Za to má se mu dostávati: Byt v klášteře, ročně platu 200 zl. r., poněvadž pak není v klášteře při bytu jeho příležitosti k vaření, má se jemu a rodině strava úplná z kuchyně dávati; kdyby pak měl byt mimo klášter, aneb kdyby nad bránou klášterní nové poschodí bylo vystaveno, má mu pak obyčejný deputát dáván býti, dále z každé várky piva 1 vědro, svíček co spotřebuje, svobodné chování 2 koní, 2 krav a 2 sviní, dříví s potřebu, kdykoli v záležitostech klášterních cestuje denně 1 zl., polovice

trestů, poplatky vejhostní a jiné kancelářské. Vymíněna z obou stran čtvrtletní výpověď.

So geschehen am Tag S. Martini Ao. 1667.

(Z rukopisu Nedomova, ku konci.)

535.

Opat Zbraslavský hraběnce Michnové píše stran oprav na jeze Modřanském.

1668, 3. Ianuar. Zbraslav.

Hoch- und Wohlgeborne gn. frau Gräfin!

Eu. G. negst meinen geistl. Diensten und Gebet sambt Wünschung eines glückseligen fried- und freudenreichen Jahrs, verhalte nicht, wasgestalt ich in Erfahrung kommen, wie daß die Wehr zue Modržan Schaden genommen und schier den meisten Theil, was vor 4 Jahren gebessert worden, das Wasser wiederumb weggerissen habe und durch dieses abermal meines Klosters arme Unterthanen in große Gefahr gesetzt werden und sehr zu fürchten, daß nit daraus ein größerer Schad (als vor 4 Jahrn geschehen, darbey die arme Leuth mehr dann bey zwei Strich Huetweid und Insel eingebüßet haben) entstehen möge. Und wiewohl ich damals darwider zu klagen genugsambe Ursach gehabt habe, so habe doch guter Nachbarschaft halber es nicht thuen mögen. Alß thue Eu. G. ich hiemit dienstnachbarlich ersuchen, die belieben anzubefehlen, daß diesem vor Augen schwebenden Unheil in der Zeit möge vorgebeuget werden, damit bey anbrechenden Eys nit etwa gar ein Hauptschaden erfolgen möge, dann so das Unglück meine Unterthanen wiederumb treffen sollte, ich dardurch gezwungen würde dessenthalben klaghaft zu werden. Verhoffe aber, Eu. G. werden es nicht darzu kommen lassen etc. .

Königsahl den 3. Januar Ao. 1668.

An die Frau Angelina Graffin Michnin Wittib.

(Z rukopisu Nedomova str. 4.)

536.

Opat Zbraslavský omlouvá se u Viléma Michny, že nemůže dostáti slibu svému, jelikož od visitatora řádu byl vyzván, aby byl připraven ve 14 dnech k němu se dostaviti. Z téže příčiny omlouvá se (16. Januar.) u Viléma z Plankenheimu, že nemůže se dostaviti k jeho svatebnímu veselí a posílá mu k té příležitosti »ein Paar Fassan, die mir nach denen Königl. Herrn Statthaltern uberblieben.«

1668, 7. Ianuar. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 4.)

537.

Opat Zbraslavský děkuje místosudímu zemskému, Kašparovi Bechyňovi, že konečně spor kláštera Zbraslavského se Strahovským o mlýn v Štěchovicích ve prospěch jeho byl rozhodnut. (Opat Strahovský nespěchal však, aby rozhodnutí zadost se stalo, neboť v měsících květnu a červnu dopisoval opat Zbraslavský v té věci dále a naléhal na vyplnění rozsudku. Srovn. 1670, 15. Iun.)

1668, 1. Martii. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 6.)

538.

Opat Zbraslavský hejtmanu kraje Kouřimského omlouvá svého strýce, který, ač verbovaným jezdcem při cís. vojsku, více na Zbraslavi zůstává.

1668, 9. Martii. Zbraslav.

Wohlgeborner Freyherr x. Es will vermuthet werden von unterschiedlichen umb gegenwerttigen Briefzeigern, meinen Vetter Jobst Adam Junckern von Ober Kunreuth, als wann er eigentlich kein geworbener Reitter und Einspeninger were, sondern etwa ein blindter Reitter aus dieser Ursachen, daß er meistentheils sich bei mir thuet aufhalten. Uber ihm (?) gefasten habe also zum ablehnung solcher Meinung wollen diese Zeugnus geben, daß er ungezweifelt ein recht geworbener Reitter oder Einspenniger unter H. Rittmeister Nueß seye und seine Dienst nach Erheischung der Zeit nicht weniger als andere versehen thuet, im übrigen aber aus erheblichen Ursachen mit Vorwissen seines H. Rittmeisters bey mir sich thuet aufhalten, welches umb Zeugniß willen ich meinem hochverehrten H. Baron hab notificiren wollen, darbey verbleibend etc.

Königsahl den 9. Martii A° 1668.

An den H. Stržela Creißhaubtmann des Kaurschimer Creißes.

(Z rukopisu Nedomova str. 8.)

539.

Opat Zbraslavský posílá almužnu vdově Chlumčanské.

1668, 12. Maii. Zbraslav.

Urozená paní x. Z psaní mně odeslaného žádosti o zapůjčení 15 zl. jsem vyrozuměl, kteroužto rád bych skutkem naplnil, kdyby toliko možnost postačovala. Nebo majíce já osob řeholních mimo jinší velmi v silném počtu čeledi přes 30 na starosti mé a poddaní k klášteru mému přináležející na nejvýš schuzeni, za kteréžto větším dílem sám contribuirovati musím, tak že již důchod téměř postačiti nemůže, jaký tu rozchod býti musí, každý pomysliti může. Kdybych panství některého knížete anebo aspoň všeho vydání osvobozený sám toliko pro sebe měl, nercili tuto

žádost ale i jiných ke mně se za pomoc utíkajících bych oslyšeti nechtěl, nýbrž každému dle možnosti v potřebě pomohl. Že pak ale nadepsané příčiny zbraňují, omluven býti žádám. Almužny na tyto nastávající svátky 3 zl. odsílám a naději se, že vděčně přijaty budou. S tím nás obě strany ochraně božské poroučím.

Actum v klášteře Zbraslavském 12. Maii A° 1668.

Paní Chlumčanské vdově v Praze almužnou se živící.

(Z rukopisu Nedomova str. 9.)

510.

Opat Zbraslavský hraběnce Michnové stran oprav na jezu Modřanském.

1668, 30. Iulii. Zbraslav.

Vysoce urozená milostivá paní hraběnko!

Z psaní mně pod datum 27. Iulii učiněného žádost V. M. v témž obsaženou s dostatkem jsem vyrozuměl, kteroužto skutkem naplniti za slušné uznávaje jak officiry mé tak sousedy Lahovské, poddané kláštera mého, jsem předvolati dal a . . čeho by tak v pravdě povědomi byli aby v známost uvedli, při nich jsem nařídil. I nesouce tehdy oni to v paměti své takto jednomyslně vysvědčují, že strž v jeze před 6 lety za správy neb. Daniele Raudnického, těch časův hejtmana panství Břežanského, učiněnou tak neopatrně a nepodstatně toliko samým chvojím s. v. hnojem slamnatým a drobným kameníčkem, kteréž do té strži na chvoj vloženou lopatami házeno bylo, leda strž zadělána byla, téměř jako blátem zaházeli, a to po ty časy vždycky takovým spůsobem sami poddaní (nechtíce z důchodu k gruntovnému tyž strže zaopatření náklad vésti, jenž těch časův, kdyby se mistr zkušený k tomu byl povolal, snadně s skrovným nákladem bez tak velkého poddaným mým jak na občinách tak pastvištích a lukách škod causirování by se bylo státi moho) flekovali. V čemž mnohokráte předešlý mejtnej Jan jmenován, jenž v Benešově sousedem nyní jest, aby p. hejtmana v tom informiroval, že pokudž takovou strž podstatněji zaopatřiti nedá, žádná toho spravování stálost býti nemůže, od sousedův Lahovských napomenut jsouce odpověděl, že několikrát hejtmanovi i také samýmu regentovi to v známost uvozoval, od nich pak obou, že nemohouce oni od . . pana manžela V. M. v tom dovolení dosáhnouti nic o své ujmě gruntovně spravovati dáti nesmějí, za odpověď dostal. Pročež toho všeho, co tak poddaní kláštera mého vysvědčují, V. M. pravdivou zprávu skrze toto psaní mé učiniti nepomíjím, nás obě strany ochraně božské poroučejíc. Datum v klášteře Zbraslavském 30. Iulii A° 1668.

J. M. paní hraběnce Angelině Michnové roz. z Žerotína.

(Z rukopisu Nedomova str. 17.)

541.

Jednání v příčině osazování far řádu cistercienského.

1669.

Matthaei Ferdinandi archiepiscopi Prag. ad peticionem monasteriorum Cisterc. circa parochialia responsio et resolutio. Petierunt autem Cistercienses a praedicto Matthaeo circa parochos suos et parochialia aliqua privilegia et praecipue exemptionem a vicariis foraneis archiepiscopalibus, quae etiam idem Celsissimus cum certis limitationibus iisdem concedit, addita specificatione, quales ecclesiae ad unumquodque monasterium quoad divina et curam animarum pertineant. Datum in residentia archiep. Prag. a. 1669.

(Zápis v seznamu listin archivu kláštera sv. Mikuláše v Praze. Ms. klement. knihovny 2 C 14. fol 1. — Srovn. k tomu listinu dd. 1653, 15. Febr. čís. 521. a 1695, 10. Decembr. čís. 583.)

542.

Opat Zbraslavský visitatoru řádu cisterc. stran opatření viktualií pro opata Sedleckého při sněmu v Praze.

1670, 27. Martii. Zbraslav.

Reverendissime x. Ex. literis Rev. D. V. mortem Rev. d. generalis nostri intellexi, pro cuius anima solita ordinis suffragia fieri mandavi. Quod victualia pro d. abbate Sedlicensi attinet, ut ipse saltem loco omnium nostrum in comitiis compareat, dummodo reliqui faciant, ego secundum posse, ubi adventum eius Pragam rescivero, succurrere non intermittam. Libenter ipsemet Rev. D. Vestrae scripsissem, sed manus a chiragrae cruciatibus debilitata necdum resumpsit vires, quaeso hoc in passu me excusatum habeat. Maneo x.

Aulae Regiae 27. Martii A° 1670. Rev. d. visitatori Ossecum.

(Z rukopisu Nedomova str. 50.)

543.

Opat Zbraslavský abatyši kláštera Pohledského posílá konvrše zedníka k výpomoci, žádá ale, aby po uplynutí 6 neděl byl poslán zpět, že sám při klášteře některá hospodářská stavení potřebuje; zároveň žádá za zprávu »wie sich mein P. Franz verhalten thuet, wann er seinem geistlichen Stand nach nicht sollte nachleben und den Lutherischen Leuten eine Ergernuß verursachen, bitte mir lieber denselben zeitlich nach Haus zu schicken.«

(V téže věci psal zároveň proboštovi Karlovi.)

1670, 27. Mart.

(Z rukopisu Nedomova str. 51.)

544.

Opat Zbraslavský přimlouvá se u krajských hejtmanů Kouřimských, Viléma Střely a Jana Údrckého, v příčině syna mlynáře Modřanského Bejšovce, který se k jízdě dal naverbovati, avšak nyní toho lituje; poněvadž pak otec při řemesle svém jeho potřebuje, jsa stár a nezámožný, prosí opat, aby týž syn byl z vojny propuštěn. Königsahl den 7. Juni A° 1670.

1670, 7. Junii. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 55.)

545.

Opat Zbraslavský opatovi Strahovskému Jeronymovi připomíná, že ve sporu o mlýn (Stampfmühle) v Štěchovicích rozsudek ve prospěch Zbraslavi byl vynesen, že však posud marně napomínal, aby se mu zadosti stalo; žádá tudíž znovu, aby opat Strahovský budovu tu dal strhnouti. Königsahl d. 15. Juni A° 1670.

1670, 15. Iunii. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 56.)

546.

Opat Zbraslavský vypovídá Eliášovi Šprinkrovi v domě Platýsu v Praze, dědici paní Marie Alžběty Elsheimové, půjčku 800 zl. i s úroky od r. 1660, v kterézto sumě šperk (Halsband) posud od paní té v zástavě drží.

1670, 21. Junii. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 57.)

547.

Purkmistr a rada města Nového Knína hor zlatých oznamují opatovi Zbraslavskému, že dva bratří, poddaní kláštera, k nim se přistěhovali, z nichž jeden vdovu se dvěma dítkama za manželku pojal, druhý však dcerku téže vdovy zprznil a proto do vězení vzat byl; žádají za zprávu, zda by bylo možno, aby s ní byl oddán. K tomu odpověděl opat 5. Julii, že překážka sňatku mezi nimi není nepřekonatelná, slíbil-li jí manželství, že může býti oddán; zatím aby byl vydán purkrabí klášterskému ve Slapech.

1670, 3. Iulii. Nový Knín.

(Z rukopisu Nedomova str. 61.)

548.

Opat Zbraslavský opatovi Strahovskému v příčině mlýna v Štěchovicích.

1670, 21. Iulii. Zbraslav.

Reverendissime x. Gratias ago specialissimas R. D. V. pro tam benevola nuper exhibita promptitudine super nobis dimissa subdita, cui proinde pariter respondere iuxta oblatam occasionem paratissimus adnitar. Coactus

raeterea ex officio et instantia molitoris nostri in Stiechowicz conque-
:ntis, quod lite contra molam tusoriam ibidem a praedecessore R. D[is] V.
:ectam ex parte nostra obtenta, non solum illa non sit sublata, sed in-
ıper nova rota et canalis novus uno Zahl (sic) altius solito impositus,
ɜr quod aqua ad nostram molam retrocurrit et hanc in molendo retardat.
t quamvis hanc ipsam via juris demoliri tute potuerim, praesertim iam
na admonitione praemissa vivente d. Macario, quia tamen radicata
ıaritas inter ss. Norbertum et Bernardum eorumque soboles id vetabat,
uin potius hoc ipsum muneris ad evitandum scandalum R. D. V. oblatum
ɔluerim, ita tamen ut denominato prius certo die a R. D. V. adventus
ɔstri in Stiechowicz, ibidem fiat a nobis personalis lustratio et ponderatio
ɪmni et impedimenti, quo percepto R. D. V. iuxta conscientiam damno
:u impedimento efficaciter dignabitur mederi et cum sua mola aliter
sponere, quatenus firma pax et charitas inter nos perennet, super quo
:sponsum in proximo praestolor x . .

Aulae Regiae 21. Iulii A° 1670.

Rev. d. abbati Strahoviensi.

Z rukopisu Nedomova str. 64. Srovn. čís. 533 a 541.)

549.

lášter Zbraslavský prodal dvůr Sudovice u Knina panu Janovi Ludvíkovi Rodovic na Ebersdorfě, hejtmanu císařskému, se vším příslušenstvím a všemi movitostmi za 4200 zl. rýnsk.

1670, 16. Augusti. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 66.)

550.

pat Zbraslavský podává krajským hejtmanům Podbrdským zprávu o zabití sluhy vojenského baronem ze Šellenberka.

1670, 22. Octobr. Zbraslav.

Wohlgeborner Herr Herr, auch Wohledelgeborner u. Gestr. Ritter x.
ieselbe erinnern sich bester massen, welcher gestalt denen H. Kreis In-
ohnern durch Patenten anbefohlen worden, daß bei Abführung der mili-
rischen Quota auch jedesmal eine Attestation, wie die einlogirende
eutter in ihren Quartiren sich verhalten, beigelegt hat werden müßen.
un diesem nach . . thue meine HH. hiemit berichten, daß gestern als
:n 21. huius gegen 4 Uhr ein unverhoffter unglücklicher casus zwischen
:m H. Baron von Schellenbergk Cornet und seinem Knechten auf meines
losters Gründen vorgangen ist und zwar auf solche Weise. Nachdeme
. v. Schellenbergk Cornet mich anheimb gesucht und wiederumb nach
obrzichowitz in sein Quartier reiten wollen, unterwegs aber gegen seinen
necht (der zuevor ihme sein Pferd im Kloster lauffen laßen, daß die
stolen aus den Halftern gesprungen und zwar noch darzue er der Knecht

ihme H. Cornet schlimme Wort gegeben haben solle) den Zorn übereilen laßen und diesen sein Knecht in meinen Mayerhoff Pelůnek in Angesicht alles Gesindels und eines Reitters von seiner Compagnie, der mit ihme geritten, durch einen unglücklichen Stoß mit dem Degen vom Leben zum Todt urplötzlich hingerichtet hat. Welches meinen hochgeehrten Herrn als Kön. Haubtleuthen dieses Kreises anzeigen x. wollen.

Königsahl den 22. Octobris A° 1670.

An die HH. Kreißhaubtleuthe des Podbrder Kreises.

(Z rukopisu Nedomova str. 72.)

551.

V téže záležitosti.

1670, 29. Octobr. Zbraslav.

Wohlgeborner x. Es hat bei mir sich eingefunden (Titul) der H. Baron von Schellenbergk Cornet unter dem Schneudawischen Regiment mich bittlich ersuchendt, wegen seiner . . Mordthat an das Kön. Podbrder Creiß Ambt ein Schreiben abgehen zu lassen, damit von selbigen wegen gedachten Criminal Casus keine Relation zu der hochlöbl. K. Statthalterey gelangen möchte. Ob nun solche Criminal Casus von den Kön. H. Creißhaubtleuthen sine mora mit Stillschweigen und ohne Relation zur . . K. Statthalterey kann hintertrieben werden, lasse ichs deren Ambts Authorität heimbgestellet und nur allein mich sambt meinem Convent protestirend veroffenbahre, daß wir sambtlich wider obberührten H. Cornet keine Klag weder That Straff führen oder begehren, sondern solche ihme gnädig nachzusehen für unsere Person zufrieden sein. Welches ich nach seinem Begehren . . dienstlich hinterbringen wollen x.

Königsahl den 29. Octobris A° 1670.

An die H. Creißhaubtleuthe im Podbrder Creiß.

(Tamtéž str. 73.)

552.

Opat Zbraslavský rektorovi Staroměstské koleje jesuitů píše v příčině ročního platu ze vsi Řeporyje a Libšic ku klášteru.

1670, 25. Novembris. Zbraslav.

Důstojně velebný pane x. Z přiležejícího vejpisu z desk z. vyrozuměti ráčíte, kterak ze vsi Řeporyje a Libčice platu věčného klášteru našemu Zbraslavskému náležejícího každoročně po 8 kop gr. č. vychází a toho nám od držitele předešlého totiž od léta 1633 až do minulého sv. Havla 592 kop zadržáno jest. I poněvadž vyrozumívám, že pp. Patres S. J. takové vesnice koupili, pročež V. M. toto sousedské a přátelské psaní činím a za to služebně žádám, že mne a konvent můj v takovém zadržalém platu sousedsky a přátelsky spokojiti dáti a kdy bych pro takové peníze po-

slati měl, mně zase čím bych se zpraviti mohl v známost uvésti ráčí. Zůstávaje x.

Datum na Zbraslavě 25. Nov. 1670.

P. paterovi rectorovi S. J. Staroměstské Colleje.

553.

Odpověď ku psaní hořejšímu.

1670, 2. Decembris. Praha.

Důstojně velebný pane x... toto k šetrné odpovědi dávám: 1. Že ačkoliv Collej mně na ten čas svěřená v letu minulém 1669 ves Řeporyje od pp. dědicův Michnovských z Vacínova koupila, však taková koupě dle pořádné smlouvy stala se beze všech podobných platů aneb nějakých nejmenších závad.*) 2. Ves Libčice nikdy Colleji mé nepřináležela a až posavád nepřináleží. 3. Dotčení pp. dědicové Michnovští při prodaji toho statečku Řeporyje mnohé také vejminky i v gruntech sobě učinili. Z té tehdy příčiny co by tak koliv V. M. strany dotčeného platu pohledávati míti ráčili, to na ten čas ke mně patřiti nebude, nýbrž kde by dále o to jednati zapotřebí bylo, V. M. snadno poznati moci ráčí x..

Daniel Krupský Collegii s. Clementis rector m. p.

Z Prahy 2. Decembris 1670.

(Z rukopisu Nedomova str. 76.)

554.

Opat Zbraslavský oznamuje hejtmanům kraje Podbrdského, že svobodník ve Vonoklasech ku Karlštejnu patřící prodal svůj dvůr jakémus Václavovi Fabriciovi, který — aniž by opatovi co oznámil a hranice ohledal — nyní v lesích klášterských dříví káci, tak že opat jemu vůz i koně vzíti a do kláštera odvésti dal; prosí o ochranu a rozhodnutí.

1670, 2. Decembr. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 78.)

*) K tomu odpověděl opat Zbraslavský (20. Ianuar. 1671): »to se kláštera mého nic nedotýče, nebo jsouc 6 kop gr. č. na té vesnici a dvoře platu věčného dskami zemskými pojištěného, ten na těch gruntech vždycky realiter pozůstává a jednoho každého possessora následuje a my gruntů se držíme a držeti musíme. Jestliže pp. dědicové Michnovští při prodaji o tom platu nic V. M. neoznámili, ráčíte moci na nich podle práva a správy zemské regressu svého jak hledati věděti.« (Tamtéž str. 92.) Záležitost ta protahována stále a mnoho listů v knize zápisní o tom se nalézá jak od opata Zbraslavského tak od rektora Krupského, potom Mat. Tannera i jeho nástupce (1680), aniž můžeme udati konec její.

555.

Nároky kláštera Zbraslavského na pozůstalost hrab. Michny.

1671, 16. Ianuar. Zbraslav.

Urození a stateční rytíři x. Jakož všickni věřitelové a praetendenti Michnovští skrze patenty obesláni jsou, aby při té od J. M. Cís. k rozeznání a do pořádku . . položení dluhů Michnovských zřízené komissí svá credita přednesli a liquidirovali, tak i my tuto se ohlašujeme a před V. M. netajíme, že v pozůstalosti Michnovské následující praetensí pohledávati máme: Předně z vejpisu register ouřadu nejv. purkrabství Pražského sub lit. A. viděti jest, kterak někdy Abraham Bassevi, žid Pražský, někdy pp. Václava a Karla hrabata Michny z Vacínova ze 2640 Rthl. při soudu nejv. purkrabství obžaloval a proti nim přísudku dosáhl, kterýž také od J. M. C. per sententiam in judicio revisorio sub lit. B. potvrzen jest. A byvši ta suma od dědicův téhož Abrahama Bassevi i s ouroky někdy Mojžíšovi Israelovi Geiczfoglovi, židu Praž., a od něho zase Israelu Geiczfoglovi synu jeho dědičně postoupena, týž Israel Geiczfogl všechno své právo k těm 2640 Rthl. nám a klášteru našemu k dědičnosti a vlastnosti plným právem postoupil x. . .

Za druhé jest dvojí výpovědí na sl. král. zemském soudu větším Israelovi, Adamovi a Pinkasovi bratřím Geiczfoglům, židům Pražským, a Regině sestře jich první ut lit. D. 5917 fl. 36 kr. a druhou sub lit. E. 1900 fl. kapitálu i s neužíváním a tempore morae přisouzeno, kteroužto obojí summu dotčení židé nám a klášteru našemu dskami zemskými . . plným právem postoupily x., tak že ty tři summy v pozůstalosti Michnovské praetendirovati máme.

Ačkoliv sice ty tři posty i s interesse přes 23000 fl. vynášejí, nicméně však byvši od JMC. s pány věřitely Michnovskými jistá komissí k traktací nařízena, při takové komissí . . jsme se urovnali a . . na 4800 fl. jsme obvykli a přestali, však na ten a takový spůsob, aby nám taková suma 4800 fl. na hotově dána a vyčtena byla, což oni pp. dědicové Michnovští učiniti a na těch věčných platech, které na vinicích a jistých gruntech okolo Prahy mají, ujistiti a jak by nejdříveji takové platy k prodaji přišly, což nejdéle v půl létě státi se mělo, takovou sumu zaplatiti se uvolili. A to na ničemž jiném nepozůstávalo, nežli aby toliko taková transakcí na papír uvedena a od stran utvrzena byla, čemuž kdyby pp. dědicové odepříti chtěli, tehdy my zase na celou sumu bychme se navrátiti museli a chtěli, což sobě slavně vyhražujeme.

Poněvadž tehdy 1. tato praetensí hned od léta 1635 a 1637 . . pochází a tak starší nežli jiní dluhové jest, 2. strany těchto praetensí jest již dávno res judicata, jest pak v království Českém patrné právo ob. Z. Z. G. 5., že statkové dlužníka nejen skrze vejpověd ale i také NB. skrze žalobu realiter se afficirují, a jsouce pak statkové Michnovští pro tuto praetensí dávno skrze žalobu realiter t. j. tacita et legali hypotheca afficirovány,

taková praetensí nám před jinšími věřitely, pozdnější hypothecas buď tacitas neb expressas majícími, přisouzena býti má, nebo hypotheca tacita praefertur hypothecis expressis posterioribus (a.), 3. že tato praetensí pochází po p. Karlovi a Janovi hrabatech Michnách, kteří statků nezávadných po sobě zanechali, tak že v tom separací učiněna a tudy tato praetensí jakožto nejstarší slušně před jinšíma placena býti musí a má. Protož V. M. za to modlitebně žádáme, že nám takovou sumu těch 4800 fl. r. buďto dle transakcí na těch věčných platech cum clausula salutaria, anebo na statcích po někdy p. Karlovi a Janovi hrab. Michnách z Vacínova pozůstalých přede všemi jinšími věřitely i s neužíváním a tempore morae, též s škodami a náklady přisouditi račíte podle práva. Při tom sobě všechna další beneficia juris vyhražujíce, V. M. k spravedlivému opatření se poroučíme x.

Podáno dne 16. Januar. 1671.

Opat, převor a celý konvent kláštera Zbraslavského.

Na slavnou od J. M. C. strany Michnovského věřitelství zřízenou komissí x.

(Z rukopisu Nedomova str. 88.)

556.

Opat Zbraslavský oznamuje hraběti Janovi Fr. Vrbnovi, že obdržel dopis z Lužice od jednoho z rodu Rombsdorfů, který před několika léty přestoupil k víře katolické a má dvě mladé dcery, dívky 16. a 17letou, »so eine Inclination zum cathol. Glauben durch Besuchung des Jungfr. Stifts Marienthal, in welches ich vor $1^1/_2$ Jahren Herrn Peters Wratislaw Frl. Tochter und eine Hasslauerin promovirt, geschöpft haben« *se žádostí, aby se někdo dívek těch ujal, aby k víře katolické byly obráceny. Prosí tedy Vrbnu, aby se aspoň jedné z dívek těch ujal. (Později dopisoval opat v této věci také presidentovi komory české, hraběti Vratislavovi a jiným.)*

1671, 25. Ianuar. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 94.)

557.

Opat Zbraslavský žádá převora křižovnického, Jiřího Pospíchala, aby nově zavedený a neoprávněný šenk křižovnického piva ve vsi Vonoklasech zastavil. (K tomu odpověděl Pospíchal, že Zbraslavské pivo také v jiných společných vesnicích jako v Letech a ve mlýně u Řevnic se prodává, a že práva svého vzdáti se nemíní.)

1671, 29. Maii. Zbraslav.

(Tamtéž str. 121.)

558.

Opat Zbraslavský převorovi křižovníků v Praze ve příčině věčné lampy v kostele sv. Bartoloměje v Chebu, od předka opatova Kašpara Junkera r. 1448 založené.

1671, 15. Iunii. Zbraslav.

Reverendissime x. Quidnam negotii inter meam hucusque familiam et pie defunctum quondam magistrum hospitalis ad S. Bartholomaeum Egrae d. Ioannem Braun per me nomine omnium ventilatum sit, probe potuit novisse Rev. D. V. ex transsumpto literarum fundationis sibi per meum patruelem d Iuncker consulem ibidem communicato, qualiter a. 1448 die s. Galli pro oblata certa summa pecuniae a Casparo Iuncker*) in ordine ad fundandam et perpetuo fovendam lampadem ante sacrarium in dicta ecclesia venerationis ac salutis suae et familiae causa erga ss. Evcharistiam supremus magister fr. Erasmus crucigerorum cum rubea stella et fr. Nicolaus magister hospitalis sese suosque successores obligaverint et quidem sub hoc pacto et determinata mulcta, nempe ut toties quoties lampas non arserit duo novi grossi singulis diebus a magistro hospitalis pendantur, quam mulctam nulla ordinis privilegia praesentia aut futura, nullae gratiae, favores aut quaecunque jura debeant aut valeant tollere et cassare. Quandoquidem autem praefata lampas annis ab hinc 46 post mortem d. Runner olim commendatoris laudatissimi, qui illam tempore haereseos impense fovebat, prout ego ipse et quam plurimi adhuc Egrae recordantur, reflorescente fide catholica ab ipsius successoribus scandalose neglecta est et extincta et adhuc extincta manet, idcirco vi contractus mulctam appositam pro tot annis debitam ex aequo et justo nobis pendi a magistro hospitalis exigimus et incessanter exigemus, quousque lampas in consueto et antiquo loco flammescere non inceperit. Quod ipsum hisce presentibus Rev. D. V. tanquam personae ordinis principali, a qua magister hospitalis Egrensis dependet, intimare voluimus et rescire, an mulctam debitam pro tot annis neglectis velint solvere, aut amicabiliter nobiscum convenire, atque denuo nominatam lampadem reaccendere et constanter fovere, sicuti a fundatione 127 annis . . fota est, neque ullus commendatorum praecedentium unquam de loci discommoditate aut sordicie accusatus est, nisi novissimi, quorum culpa et incuria aliqua immundicies potuit accrevisse. Quod itaque semel placuit, amplius displicere non debet x.

Aulae Regiae 14. Iunii A. 1671.

Domino priori hospitalis Cruciger. Pragae.

(Z rukopisu Nedomova str. 124.)

*) Srovn. Gradl, Chronik von Eger str. 397.

559.

Opat Zbraslavský kvituje opata Oseckého ze 300 zl., které ku splacení sumy na vykoupení kláštera Oseckého půjčené za rok 1671 složil.

1671, 3. Octobris. Praha.

Ich Fr. Georgius Abbt zue Königsahl anstatt des ganzen Convents daselbsten bekenne mit dieser Quittung, daß ich von dem hochwürd. H. Laurentio Abbten zue Closter Oßegk und Visitatore x. auf die Quota der Vier und zwanzig Tausendt Gulden, so er unsern Closter Königsahl wegen der geliehenen Gelder zu Recuperirung ernannten Closters Oßegk zu erlegen versprochen, vor dieses 1671 Jahr abermahlen zu unseren Händen pahr empfangen haben 300 fl. r., darüber ich wohlgedachtem H. Prälaten . . . quittire. Actum Prag den 3. Octob. 1671.

Fr. Georgius Abbt zu Königsahl.

(Z rukopisu Nedomova st. 141.)

560.

Opat Zbraslavský Pavlovi ze Statenic, zemanu Kosořskému, aby obilí z kláštera jemu půjčené nahradil, jelikož poddaní klášterní pro nedostatek obilí roku tohoto stále o výpomoc žádají.

1671, 12. Octobr. Zbraslav.

(Tamtéž str. 142)

561.

Tomáš Pešina z Čechorodu, děkan Pražský, píše opatovi Zbraslavskému v příčině platu ročního, kapitole Pražské na Třebotově zapsaného.

1672, 4. April. Praha.

Vysoce důstojný x. Před V. M. netajíme, kterak jistý plat roční holý věčný tři kopy gr. č. vynášející na Třebotově, jenž ve dskách zemských v kvaternu trhovém červeném léta 1542 ve čtvrtek před sv. Jiljí B. 6., jakož toho V. M. vejpis přikládáme, nám náležitě zapsaný a pojištěný se nachází. Poněvadž pak takový plat od několika let již nám se neodvádí a jehož nemálo zadržalého se vynachází, pro kterýž my příčiny dosti měli, pro neplacení takového dle znění přiležejícího pojištění práva našeho požívati a v Třebotov s jedním komorníkem se právně uvésti, však pro uspoření zbytečných útrat a zachování vždy dobrého sousedství to jsme činiti opominuli. Pročež V. M. přátelsky žádáme, tak aby z dalšího právního zaneprázdnění sešlo, že strany zadržalého platu, co by se takového koliv sečtlo a vynašlo, s námi se . . urovnati, jako i napotom takový plat každoročně nám celý pořádně odváděti dáti ráčíte, jináčeji . . . byli bychom

přinuceni práva našeho požívati a v Třebotov se právně uvázati, však doufáme, že k tomu přijíti dopustiti neráčíte x.

Datum na hradě Pražském 4. April. 1672.

Děkan a celá kapitola hlavního kr. kostela sv. Víta na hradě Pr.
Thomas Pessina z Czechorod, děkan.

562.

Opat Zbraslavský odpovídá k předcházejícímu psaní, že klášter r. 1630 koupil Třebotov beze všech závad, že o takový plat nikdy nebyl upomínán, aniž se dá prokázati, že by jej dřívější držitelé Třebotova kdy byli platili, jelikož plat ten od kapitoly koupen byl r. 1410 a podle nového zřízení zemského dávno »praescribírován« jest.

1672, 14. April. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 165.)

563.

Směna polí nad Chuchlí a u Lochkova mezi klášterem Zbraslavským a špitálem Křižovníků.

1672, 21. Octobr. Praha.

Notum sit universis, quod anno et die infrascriptis inter Rev. d. Georgium Iuncker abbatem, priorem, subpriorem totumque conventum mon. Aulae Regiae x. ex una et . . d. Georgium Pospichal priorem, subpriorem totumque conventum ord. Crucigerorum . . ad pedem pontis Prag. ex altera partibus vera et irrevocabilis permutatio inframemoratorum agrorum celebrata fuerit. Considerantes enim immediate memorati domini . . ., quod certos campos d. abbas et conventus . . supra pagum Chuchel vulgo in Lan nominatos, pago Slivenecz ad dictum hospitale Crucigerorum . . pertinenti adiacentes, ex diverso prior cum conventu suo Crucigerorum alios sitos prope pagum Lochkow spectantem ad monasterium Aulae Regiae ab antiquo possiderent, eorum vero usum commodum ob nimiam distantiam hactenus neutra pars habere potuerit, quin imo quod eos plerumque notabili cum conventuum suorum dispendio incultos relinquere debuerint, cum si commutationem predictorum agrorum ad invicem inirent et facerent, non tantum d. abbas cum conventu suo agros d. Crucigerorum ad pagum eorum Slivenecz pertinentes, sed etiam ipsi d. Crucigeri agros d. abbatis supradictos commodius colere ac utrinque ex iis fructum uberiorem quam hucusque colligere valerent. Idcirco . . . praenominatus d. abbas et conventus Aulae Regiae partem agrorum . . in Lan . . coram testibus nob. ac generosis dd. Ioanne Georgio Fischer Aulae Regiae capitaneo et Constantino Austeczky de Lauthowitz certis limitibus distinctam et dimensam praetacto d. priori . . Crucigerorum ad possidendum, utendum et omni meliori modo fruendum pleno jure, quo dictos agros . . possidebant, cesserunt tradideruntque et vigore huius instrumenti irrevocabiliter cedunt

traduntque nullum jus sibi amplius . . reservando. Reciproce vero . . . d. prior . . mentionatam partem agrorum coram testibus praecensitis similiter suis limitibus determinatam et dimensam pago Lochkow adiacentem cum omni jure . . d. abbati Aulae Regiae cesserunt tradideruntque itidem vigore huius instrumenti in forma juris qua fieri potest aut debet efficacissima, cedunt traduntque ad possidendum x. Insuper promiserunt sibi invicem promittuntque . ., quod hunc permutationis contractum se utrinque modo debito et sufficienter deliberate initum . . ratum gratumque habere velint etc. In cuius rei fidem et maius robur sua et suorum conventuum sigilla apponi curaverunt . . et testium subscriptorum x.

Actum Pragae a. 1672 mense Octobri die 21.

Fr. Georgius abbas Aulae Regiae.	Georgius Pospíchal prior o. Crucig.
Fr. Malachias prior nomine conventus.	P. Ioannes Wenc. Wilmiczer subpr.
Iohann Georg Fischer d. Z. Hauptmann.	Ioannes Adalb. Kapplanek conventus sacerdos.
(Z rukopisu Nedomova str. 191.)	Const. Ferd. Austeczky von Lauthowitz.

564.

Vyhlášky platu na přívoze a mýta na Šabatce, na Vyskočilce a v Modřanech.

1672.

Tabule na přívoze.

Všem tudy jdoucím a jedoucím věděti se dává, že zde jakožto na místě od starodávna vejsadním pokojně jeden každý se chovati a bez začínání různic (jestliže trestání aneb pokuty ujíti chce) cestu svou dále konati a od přívozu dle starobylého a všudy zachovalého obyčeje takto platiti povinnen jest:

Od osoby pěší po	—	3 den.
Od koně a vola po	3 kr.	—
Od krávy po	2 kr.	—
Od telat, ovec, koz, sviň a prasat po	—	3 den.
Od husy po	—	$1^1/_2$ den.
Přívozníkovi od každého vozu zpropitného po .	1 kr.	

A to když voda malá jest se rozumí, když pak voda velká jest, poněvadž na nádobí škoda se děje a na jiný zase velký náklad se vede, tehdy tuplovaně se platiti přichází.

Jakož i také mejta z dobytka tudy hnaného se dávati má, totiž:

Z koně, vola a krávy po	2 kr.	—
Z telat, ovec, koz, sviň a prasat po	—	3 den.
Z husy po	—	$1^1/_2$ den.

A poněvadž písmo na staré tabuli od deště již opláknutý bylo, tato zase tabule na předešlý spůsob jest obnovena a všem pro správu zavěšena.

Tabule na Šabatce.

Jeden každý z pocestných lidí tudy jdouce povinnen zachovávati a bez začínání zlé vůle svou cestu dále konati má, ač jestli trestání aneb pokuty ujíti chce. Mejto pak od starodávného obyčeje takto se dávati má:

Z každé košatky ryb	15 kr.	—
Z šiffu	5 kr.	—
Z lodi prázdný	—	2 den.
Z ukladený	—	3 den.
Z pramene ukladenýho z každého voru	—	3 den.
Z prázdnýho	—	2 den.

A poněvadž stará tabule od deště již opláknuta byla . . , nyní zase tato nová na spůsob a místo předešlé všem pro správu jest zavěšena.

Tabule na Vyskočilce a v Modřanech.*)

Jeden každý tudy jdouce jakožto na místě vejsadním . . pokojně se chovati a mejto dle starodávního obyčeje, jakož níže stojí, odvedouc cestu svou dále konati má, totiž:

Z koně, vola a krávy po	2 kr.	—
Z krmnýho vepře po	1 kr.	—
Z telat, ovec, koz, sviň a prasat po	—	3 den.
Z jehňat po	—	2 den.
Z husy po	—	1½ den.

(Z rukopisu Nedomova str. 199.)

565.

Smlouva o pole u vinic Žižkovských mezi klášterem Zbraslavským a doktorem Václavem J. Rosou, radou nad appellacími.

1673, 29. Novembr.

Léta P. 1673 dne 29. Nov. mezi důst. knězem p. Jiřím Junckerem z Ober Kunreithu opatem . . a celým konventem kl. Zbraslavského z jedné a vysoce uroz. p. Václavem Janem Rosou, JUdoktorem a J. M. C. nad appellacími radou, stala se smlouva trhová celá a dokonalá taková, jakož jest . . p. Jan Hoffmistr Medicinae doktor na podíl někdy p. Františka Hoffmistra syna jeho, jenž se v řádu Bernardus jmenoval, klášteru Zbraslavskému jeden kus pole u Prahy v konec vinic Žižkovských podle silnice po levé straně jdouc od Prahy k Hrdlořezům na vrchu ležící postoupil a to dle smlouvy pod datum 21. Sept. 1673, z něhož každoročně věčného:

*) K žádosti opata Zbraslavského dali hejtmané kraje Podbrdského Z. Vratislav a Vl. Chlumčanský r. 1674, 27. Nov. do kláštera předvolati staré lidi poddané klášterní (mezi nimi Jan Císař mejtný na Šabatce stáří 83 let) a vyptávali se, jaký plat na přívozu a u mýta vybírán byl. Výpovědi lidí těch shodují se s hořejšími tabulemi. Přidati dlužno: »Po Berounce z každého pramene velkého neb malého, uloženého neb neuloženého po 12 kr.«

platu k sv. Havlu v Starém městě Pražském 3 kopy m. a 29 gr. se platiti má. I poněvadž pak témuž klášteru Zbraslavskému takové pole k žádné užitečnosti, jakožto od kláštera a od Prahy daleko ležící, býti nemůže, klášter také jiných rolí a polí dostatek má, pročež . . p. opat a celý konvent . . z té příčiny též z ohledu tak velkého věčného platu a jsouc to pole na vrchu . . a na škodách u samé hlavní Vídeňské silnice ležící, kteréž také před lety v lepších letech toliko za dvě stě koupeno bylo, jemu p. Václavovi Rosovi dědičně a budoucím jeho za sumu 150 zl. r. hotových jsou prodali a tímto listem prodávají . . . totiž 100 zl. má on p. Václav Rosa ihned složiti a 50 zl. povinnen bude p. doktorovi Hoffmistru na místě kláštera dle dotčené smlouvy zaplatiti a k tomu takové pole na svůj náklad do kněh J. M. C. pergkmistrských sobě dáti vložiti. Na potvrzení x.

Datum léta a dne svrchupsaného.

(Z rukopisu Nedomova str. 205.)

566.

Opat Zbraslavský žádá nejvyššího soudce Viléma hraběte z Kolovrat za sdělení, jestli po ukončení záležitosti Michnovy též statek Dolní Břežany prodán bude, že klášter statek ten, který dříve jemu z části náležel, opět koupiti chce a jaká bude asi cena jeho.

1674, 4. Maii. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 209.)

567.

Opat Zbraslavský píše v téže záležitosti opatovi kláštera v Lilienfeldu, aby vlivem svým presidenta komory dvorské, který dle doslechu statek ten koupiti chce, od úmyslu toho odvrátil, neboť klášteru Zbraslavskému velmi na tom záleží, aby statku toho opět nabyl (»etiam ideo, ut omnes lites a monasterio ob commixtionem fundorum et vel maxime ob catharractas in fluvio Wltava, quarum causa nobis ad millia damnum factum est et magis et magis quolibet anno in fundis nostris fit, amoveamus«).

1674, 15. Sept. Zbraslav.

(Tamtéž str. 220.)

568.

V roce 1674 jednal opat Zbraslavský k radě některých místodržících — jmenovitě Pachty — o zakoupení statku Břežanského i obrátil se k jednotlivým klášterům řádu cisterc. v Čechách a na Moravě o zapůjčení peněz k tomu účelu (tak jmenovitě k opatovi Velehradskému, kterému připomíná, že odpustil mu plat jednoho roku za vychování 6 studujících Velehradských

v semináři Pražském, opatovi Plasskému, Oseckému a j.). Opatové však omlouvali se chudobou klášterů, tak na př. Osecký, který si stěžoval na nemoc svou, pro kterou vynaložil mnoho na léčení v lázních Teplických, na neúrodu, na starší dluhy a j. i dodává, že opat Zbraslavský ani se nezmínil, kolik z vlastních peněz může na zakoupení Břežan vynaložiti, tak že může u ostatních opatů vzniknouti podezření, že chce statek ten zakoupiti jen za peníze vypůjčené,

1674.

(2 kopie a 2 orig. nyní v archivu Oseckém; srovn. Catalog. Lit. W. čís. 25.)

569.

Pavel Kosořský z Statenic vypůjčil sobě od opata Zbraslavského 150 zl. r. na tři léta a zapisuje je i s úroky na dvoře svém svobodném ve vsi Kosoři ležícím s jedním mlejnem v skálách mramorových, tak že kdyby v čas peníze nevrátil, opat má míti plnou moc a právo, s pomocí královského prokuratora v království Českém, pod kteréhožto správu a jurisdikcí týž dvůr náleží a v knihách fiskálních fol. XX. VI. vepsán jest, v týž dvůr se uvázati.

Svědkové: Jan Jiří Fischer hejtman kláštera Zbraslavského
a Daniel Frant. Zelibor důchodní.

1675, 25. April. Zbraslav.

(Z rukopisu Nedomova str. 240.)

570.

Opat Zbraslavský žaluje hejtmanům kraje Podbrdského na nezákonné a přísné jednání opata kláštera sv. Jana pod skálou proti poddaným kláštera Zbraslavského.

1676, 29. April. Slapy.

Wohlgeborner x. Was Eu. G. an mich s. d. Lochowitz den 20. Aprilis abgehen lassen, dasselbige ift mir den 23. d. nebst beigeschlossenen Klag von H. Prälaten zu St. Johannes unterm Felsen zuerecht eingehendiget worden. Worauf dann Eu. G. diesen Bericht gebe, daß als obbesagter H. Prälat mich in dieser Sache . . . begrüßet, ich alsobald wegen guter Nachbarschaft halber meinem Schenken zu Stiechowitz aufm Salasch als auch denen auf meines Klosters Gründen gesessenen Juden anbefohlen, daß sie in Person zu Ihr Hochw. nach Dawel, umb aldort verhört zu werden und ihre Sach auszuführen, gestellen sollen. Alß nun dieses geschehen und sie verhört worden, hat er H. Prälat auf ihr Einwenden nichts geben wollen, sondern sowohl an Christen als Juden Hand angelegt, den Königsahler Juden vier Tag und Nacht in der Gefängniß und meinen Schenken (welchen er umb 30 Thaler in seinem Schreiben No. 1. beschuldigt und sich aber in examine nur 7 befunden haben, die er vor Bier und Brantwein und anders gelöset und eingewechselt) zwei Nacht und einen Tag in seinen Schenkhauß in arrest gehalten, den Stiecho-

witzer Juden aber wegen zwei Thaler sein Pferd abnehmen lassen, und also hierdurch sich selbsten zum Richter gemacht hat und mich verworffen, welches umb desto mehr ftraffmäßig, indeme er die Sach bei mir als der Obrigkeit schon angebracht und anhängig gemacht, dahero er auch die fernere der Sachen Endtschaft und Resolution erwartten sollen. Undt obzwar ich ihn zweimal zuegeschrieben und dieses Gewalts . . . erinnert habe, hat es doch alles nichts bis er sein Müthl an ihnen ausgekühlet verfangen wollen. Und sinternahln nun wohlgedachter H. Prälat sein nicht löbliches procedere (welches ich sonst wegen der Geistlichkeit und Nachbarschaft halber hatte hingehen lassen) nit erkennen wollen, sondern bei Eu. G. mich wegen eines solchen Pagatels (samb ihme groß Unrecht geschehe) noch darzue anklagen dörffen, alß habe Eu. G. hiemit ganz dienstlich ersuchen wollen, sie belieben dieser Sachen Beschaffenheit zu erwegen und bei dem H. Prälaten die gemessene Verordnung thuen, daß er vermöge der Verneuerten Landsordng Z. 1. 2. sowohl mir wegen dieser Gewalt- und Eigenthätigkeit als auch denen Unterthanen wegen ihrer Versaumbnuß und Unkosten . . . eine genugsambe Satisfaction leisten möge, dann gestolene Gütter und Geldt Wechsel ein großer Unterschied ift, es kann auch nicht erwiesen werden, daß die Leuthe zu diesem Diebstal entweder consilio oder opere concurriret, oder darumb daß gestolenes Geld sey gewust hetten, massen umbstendlichere Verlauf werden Eu. G. aus der Juden Supplication, welche sie an mich gelangen laßen und hier auch beilieget, vernehmen. Widrigenfalls und in Verweigerung dessen werde ich verursachet, dieses alwohin es eigentlich gehöret anzubringen wissen . . .

Datum Schlap den 29. April. Ao. 1676.

An die HH. Creißhaubtleuthe des Podbrder Creißes.

(Z rukopisu Nedomova str. 249.)

571.

Opat Zbraslavský purkmistru a radě města Chebu: že pro nedostatek místa nemůže doporučeného od nich Krištofa Möhlinga, syna měšťana Chebského, do kláštera přijati, neboť jest v klášteře pouze 24 cel, avšak 28 členů, tak že někteří mimo klausuru v prelatuře ubytováni býti musejí; slibuje, že chce jinam jej doporučiti.

1677, 3. Octobr. Zbraslav.

An den Bürgermeister und Rath der Stadt Eger.

(Z rukopisu Nedomova str. 260.) — K r. 1677 náleží násl. záznam o rozdělení peněz ze solní kasy: Distributio pecuniae salis facta 1677. Monasterio Ossecensi sexagenae 300, Sedlicensi 400, Plassensi 200, Altovadensi 200, S. Coronae 300, Aulae Regiae 400, Skalitzio 100. Quae partitio tamen ad hunc facta effectum, ut ex eadem pecunia sustentent religiosos in seminario Pragae studentes: Sedlicium 1, Plassium 2, Ossecum 2, Altovadum 2, S. Corona 2, Aula Regia 2. (MS. Klement. knih. 2 D 43).

572.

Vydán z desk zemských výpis smlouvy o ves Neumětely (viz: Listinu 1539 9. Maii čís. 366.)

1679, 14. Febr.

573.

Soupis věcí kostelních i domácích při domě Zbraslavském v Praze.

1679, 23. Octobris.

Poznamenání kostelních věcí, které Mates Borovský 23. Octob. 1679 nynějšímu hospodáři domu Zbraslavského odvozuje při svém ze služby odstupování. Kalichy s patenama 3, tykytových šátkův na kalichy 11, corporalů 8, tersoria 15, alby 4, komže 3, ubrusů na oltáře 12, antipendia 9, missaly 3, portatilia 2, ampulek cejnových 3 páry a šálky k nim 2, svícnů cejnových 6, svícnů mosazných 4, kotlík cejnový na svěcenou vodu 1, zvonečky 3, ručníky velké 2, malé ručníky na oltářích 3, ornáty nové černé 2, starých rozličných barev 12, visutej svícen mosaznej 1, džbánky cejnový na kvítí 2.

Tabulních a jiných domácích věcí:

Lžic stříbrných 12, mis cejnových velkých 24, talířů cejnových 30, malých mísek cejnových 4, flaše cejnová 1, džbán cejnový 1, svícny 4, umývadlo s nálivkou 1, koflíků cejnových 6, slánka 1, vana měděná na vodu 1, nožův 10 párů, ubrusy 3, ručník 1, peřin 9 kusů, prostěradla 2, modrací starých 6, cejnová pinta 1, půlpinta 1, žejdlík 1.

(Z rukopisu Nedomova str. 273.)

574.

Klášter Zbraslavský koupil od Servace z Engelsflussu statek Korkyni za 33.000 zl.

1680, 13. Julii. Slapy.

Léta P. 1680 dne 13. Julii mezi uroz. p. Servatiusem Ignat. pánem z Engelsflussu na Mníšku, Velké Hraštici a Korkyni, J. M. C. soudův dvorského a komorního radou v království Českém, prodávajícím z jedné a vys. důst. p. Jiřím Voldřichem Jungkerem z Oberkunraithu opatem, též knězem p. Edmundem převorem a celým konventem kl. Zbraslavského... kupujícími z strany druhé stala se smlouva trhová celá a dokonalá a to taková, že jest nadepsaný ... p. z Engelsflussu ... opatu a konventu kl. Zbraslavského též budoucím jich prodal a touto smlouvou k pravé vlastnosti a dědičnosti prodává statek svůj dědičný a spupný, v ničemž nezávadný, totiž tvrz a ves Korkyni s dvorem poplužním, s pivovarem, kovárnou i kovářským nádobím, též chalupami a dvory při též tvrzi a dvoru ležícími, s ovčínem, s dobytkem hovězím, sviňským a ovčím i jiným, jakby se koliv jmenovati mohl, též se vším hospodářským a ke dvoru patřícím nádobím, item ves Křišov, ves Chotilsko, ves Lipný, ves Hněvšín, ves

Čimě což tu má, s dvouma mlejny, vše s lidmi osedlými i neosedlými aneb z těch gruntův zběhlými (krom těch, které p. prodávající zejména sobě vymínil a na obzvláštním rejstříku od obojí strany podepsaném zaznamenání se nachází), s vdovami, sirotky i s spravedlnostmi jich, s dvory kmetcími, též s svobodnými a vejsadními krčmami v týchž vesnicích se nacházejícími, s platy stálými i běžnými, slepicemi, robotami a jinými povinnostmi od starodávna povinnými, s dědinami ornými i neornými, osetými i neosetými, s zahradami, štěpnicemi, chmelnicemi, lukami, lesy, háji, porostlinami, chrastinami, ladami, pastvinami, občinami, průhony, důhony, rybníky, sátkami, potoky, vodotočinami a jiným vším . . . příslušenstvím, se vší zvolí, plným panstvím, v těch mezech a hranicích . . . a tím vším právem, jakož jest jej p. prodávající sám pokojně držel a užíval a jakž mu dsky zemské v kvaternu pam. cipr. barvy III. léta 1676, 21. Novembr, L. 14. na to svědčí, nic odtud nevymíňujíce . . . a to za sumu třidceti tři tisíce zlat. r. Kteroužto sumu páni kupující s budoucími svými p. prodávajícímu takto zaplatiti mají a povinni budou. Předně pp. kupující přejali na sebe k zaplacení dluhův od p. prodávajícího povinných summy hlavní 16.500 zl. r. . . . . ostatek trhové sumy t. j. 16.500 zl. p. kupující na tom statku pod ourok obyčejný pět let pořád zběhlých zanechati a z nich . . . každého půl léta ourok platiti se zakázali . . . Však kdy by koliv v těch pěti letech p. prodávající něco peněz potřeboval, mají p. kupující jemu 2500 zl. r. ihned na hotově složiti a zaplatiti . . . Neméně 3. p. prodávající s dědici a budoucími svými všechny závady a onera . . , pokudžby se jaké na tom statku nacházely, zpraviti povinnen jest a bude . . . 4. Slibuje a má p. prodávající p. kupujícím registra urbarní, purkrechtní a sirotčí i jiná téhož statku se dotýkající documenta a instrumenta, jako i také vejhosty na lidi k témuž statku propuštěné odvésti, cožby toho koliv před rukami bylo a se nacházelo. Na potvrzení toho tuto smlouvu trhovou . . . jak p. prodávající tak pp. kupující vlastními rukami podepsali a pečeťmi utvrdili. A pro lepší jistotu dožádali jsou se uroz. p. Zdeňka Eus. Vratislava svob. pána z Mitrovic pána na Lochovicích též uroz. a stat. rytíře p. Jiřího Frant. Strachovského z Strachovic a na Kameni . . . hejtmanův kraje Podbrdského že jsou též podle nich . . se podepsali a pečeti své přitisknouti dali . . .

Stalo se na Slapech léta a dne svrchupsaného.

Vedle toho zvláštní kupní smlouva kláštera Zbraslavského s týmž p. prodávajícím o dvůr knihami svobodnickými se řídící, Malčany řečený, s hospodou výsadní při řece Vltavě a s mlýnem, jakož i o druhý dvůr svobodný, Protivínský zvaný, ve vsi Kříšově, za kteréžto dvory má zaplaceno býti 3000 zl. r. s podobnými podmínkami jako v první smlouvě téhož datum.

(Při tom poznamenání všeho, co má kupujícím býti odevzdáno; mimo jiné kovárna, z které roční plat vychází, šest krčem ve vsích, 20 sedláků (mimo chalupníky), dobytka hovězího. ovčího a j. 932 kusů, rybníky s násadou kapří atd. — Z rukopisu Nedomova str. 277.)

575.

Nařízení v příčině zřízení loďkového mostu přes řeku Berounku u Zbraslavi.

(Místodrž. arch. v Praze. Archiv. Consign. K. 52. č. 2. 1680.

576.

Seznam stříbrných věcí kostelních kláštera Zbraslavského, které císaři na pomoc k válce turecké vydány byly. 1683.

Consignatio sacri thesauri monasteriorum ord. Cisterc. in regno Boemiae.

Thesaurus ecclesiae Aulae Regensis in argento:

Monstrantia maior	31	march.	—	loth.
Monstrantia minor	5	»	—	»
Pelvis	11	»	—	»
Lampas maior	13	»	—	»
Lampas minor	8	»	8	»
Thuribulum cum navicula	6	»	8	»
Pastorale	13	»	—	»
Brachium	3	»	—	»
Reliquiarium s. Wenceslai	3	»	8	»
Vrna (?) parva B. V.	4	»	—	»
Pacificale	4	»	—	»
Urna (?) pro aqua benedicta	3	»	—	»
Ampullarum tria paria	7	»	10	»
Monstrantia paroch. ecclesiae Slapensis	4	»	—	»
Summa	117	»	2	»

[Mimo to zaznamenán jest klášter Osecký se 143 m. 7 lot., klášter Sedlecký s 61 m. 10 l., Plasský se 148 m., Zlatokorunský s 39 m. a Pohledský s 29 m.] — Na rubu poznamenáno: »Pro necessitatibus belli Turcici 1683.« — (Archiv kláštera Oseckého.)

577.

V květnu r. 1684 oznámil konvent kláštera Zbraslavského opatovi Vavřincovi, gener. vikáři řádu Cisterc., úmrtí opata Jiřího Junkera († 21. května 1684). K udržení pořádku a k nové volbě vysláni byli opatové Sedlecký a Plasský a jako král. komisaři hejtmané kraje Podbrdského (t. č. Zden. Vratislav a Jiří Fr. Strachovský). Volba konána dne 11. července a zvolen od 26 volících jednohlasně za opata Jan Hellmann, dosud probošt kláštera v Tišňovicích, před tím profesor arcibisk. semináře, i žádáno za jeho potvrzení. Nově zvolený opat pouze 8 neděl zůstal na živu, zemřel v prvních dnech měsíce září téhož roku. Již při volbě jeho byla jakási pochybnost o pozůstalé hotovosti na penězích po opatovi Jiřím, která nebyla nalezena. Dne 5. listopadu 1684 zvolen za opata Zbraslavského Wolfgang Lochner, taktéž probošt Tišňovský. 1684.

(Mnoho jednotlivých listů volby té se týkajících nalézá se svázáno v Acta miscell. Sedlic et Aulae Reg. v archivu kláštera Oseckého čís. 154—220.)

578.

Císař Leopold stvrzuje volbu opata Wolfganga Lochnera.

1685, 17. Ianuar. Vídeň.

Wir Leopold x bekennen offentlich mit diesem Brieff und thuen kundt jedermäniglich, daß Uns die Würdige . . . fr. Wolfgangus Lochner ord. Cisterc. gewester Probst des jungfr. Stiffts und Klosters zu Tischnowitz in Unserm Erbmarkgr. Mähren demuttigst zu vernehmen gegeben, waßmassen er auf erfolgten zeitlichen Hintritt Weil. fr. Ioannis Hälman neuerwehlt gewesten Abbtens des Stiffts und Closter Königsaal . . von dem gesambten Convent und in Gegenwart Unserer hierzu verordnet gewesten Königl. Commissarien . . zum Abbten daselbst erwehlt worden sey, mit demuttigster Bitt, Wir geruheten Uns solche Wahl nicht allein gn. gefallen zu lassen, sondern auch selbige quoad temporalia als Regierender König zu Böheimb in Gnaden zu confirmiren und zu bestättigen. Wann wir dann gn. angesehen solche seine . . Bitte wie in gleichen die guten Qualitäten und Tugenden . . . als haben Wir in Kay. u. Königl. Gnaden darein gewilliget und sothane Wahl gn. confirmirt u. bestättiget, thuen das auch hiemit wissentlich und in Crafft dies Brieffs x . . Zu Urkundt dies Brieffs besiegelt mit Unsern Kay. u. Königl. anhangenden größeren Insiegel, der geben ist in Unser Stadt Wien den 17. Januarii im 1685 . . . Jahr.

Leopold m. p. Ad mand. Sac. Caes. Mtis proprium
J. Koschinsky m. p.

Veliká pečeť v dřevěné krabičce. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.)

Přiloženy jsou: 1. Kvitance na 642 zl., které jakožto taxa za potvrzení opata Wolfganga Lochnera (bei dem Tax Ambt der königl. Böheimb. Hof Canzlei) zaplaceny byly. Podepsán Wenzel Max Zdiarsky, Registrator daselbsten. Wien den 5. Februar 1685. 2. Nařízení císařské místodržitelství v Praze (Copia), aby od nově zvoleného opata povinné »juramentum fidelitatis« přijalo a oznámení o tom kam náleží učinilo, dd. Wien 28. Febr. 1685

579.

Wolfgang Lochner, opat kláštera Zbraslavského, dosvědčuje, že Fr. Karel Pistorius jest mnichem řádu cisterc. v klášteře Zbraslavském a knězem řádně ordinovaným, že v klášteře několik let zůstával a k zastávání úřadu kaplanského neb farářského spůsobilý jest.)*

1688. 2. Maii.

(Reg. z arch. arcibisk. v arch. zemském.)

*) O témž Karlu Pistoriusovi viz listinu dd. 1711, 11. Iunii

580.

Zpráva generálního vikáře řádu Cisterc. Ondřeje, opata Plasského, o visitaci kláštera Zbraslavského, kterouž vykonal spolu (coassistente nobis) s opatem Jindřichem Sedleckým, i nařízení učiněná v příčině života klášterního.

1688.

(Acta miscell. Sedlec. et Aulae Reg. v archivu kláštera Oseckého čís. 221.)

581.

Generální vikář řádu Cisterc., Ondřej opat kláštera Plasského, vydal list na propuštěnou z řádu Konrádovi Thalmannovi, kterýž $1^1/_2$ roku byl v klášteře Zbraslavském. (V několika lístech v téže záležitosti od téhož Konráda, dále od opata Zbraslavského i gener. vikáře, též od otce Konrádova daných, dovídáme se, že přemluven byl dotčený Konrád od jakéhos luteránského malíře, aby odešel ke dvoru král. do Saska, že tam pro hudební svou znalost štěstí může udělati.)

1691, 28. Novembr. Praha.

(Acta miscell. Sedlec. et Aulae Reg. v archivu kláštera Oseckého čís. 222—246.)

582.

Klášter Zbraslavský odprodal Davidovi Taunovi, chalupníku z Lahovic, »kus pole, jenž slove na Ssicovských, pod 2 strychy 12 záhonův vedle rychtáře Radotínského Pavla Naypaura, jakž vysazené mezníky vykazují, jedouce silnicí ku Praze, za hotových 35 zl. rýn. úplně zaplacených.« Datum v klášteře Zbraslavském dne 14. Octobr. 1694.

1694, 14. Octobr. Zbraslav.

Pečeť opatova a konventu přitisknuty.

Wolfgang opat m. p.

Fr. Raimundus převor
na místě všeho konventu m. p.

(Orig. archivu Musea Česk.)

583.

Ustanovení arcibiskupa Pražského v příčině osazování far klášteru cistercienských.

1695, 10. Decembr. Praha.

Instrumentum conventionis circa parochias ordinis Cisterciensis in archidioecesi Pragensi situatas.

Ioannes Iosephus . . archiepiscopus Prag. etc. Rev. dd. Andreae Plassensis mon. abbati, sac. ord. Cisterc. visitatori et vicario generali, Henrico eiusdem ordinis abbati Sedlicensi, Benedicto abbati Ossecensi,

Edmundo abbati Zarensi, Stanislao abbati Altovadensi, Mathiae abbati S. Coronae, Wolfgango abbati Aulae Regiae, ven. Marthae abbatissae mon. Vallis Mariae et Constantiae abbatissae Vallis Virginum vulgo Frauenthal, nobis in Chr. plurimum dilectis, salutem x.

Dum ad uberes fructus, quos sacer ordo Cisterc. per hanc archidioecesim Pragensem sub antecessoribus nostris archiepiscopis Prag., deficiente clero saeculari, tam in promovenda quam conservanda vera et orthodoxa religione catholica fecisse dignoscitur, nos attente reflectimus et pro nunc benignae considerationis affectu Rev. dd. abbatum in manutenenda regulari observantia vigilantiam nec non obsequiosam atque sinceram ergo nos, meritis licet imparibus, ad tam vastae et laboriosae archidioecesis regimen vocatos in praestanda nobis auxiliatrici opera promptitudinem et fidelitatem perpendimus, dignum et conveniens omnino reputamus, ut illis ea vicissim libenter faveamus, per quae ad promovendam divini nominis gloriam reddantur alacriores et nostro semper magis devinciantur obsequio.

Sane cum pro parte supranominati Rev. d. Andreae visitatoris et reliquorum eiusdem ordinis abbatum nobis fuerit rev. supplicatum,*) ut gratias et favores, iisdem ab antecessoribus nostris et specialiter a praedecessore nostro Ioanne Friderico circa parochiarum ad monasteria sua pertinentium administrationem a. D. 1677 benigne concessos, pariter concedere et archiep. authoritatis munimine de novo confirmare dignaremur, nos Ioannes Iosephus x. memorati Ioannis Friderici piis vestigiis, quantum in domino licet et possumus, insistere cupientes . . huiusmodi precibus . . benigne inclinati concedimus et concessum declaramus:

Primo, quod siquidem praefatus d. visitator et singuli reliqui dd. abbates pro illis parochiis ad monasteria sua taliter pertinentibus, ut non solum jus patronatus sed etiam jus temporalis dominii simul possideant, se ipsos tamquam principales parochos nobis et tribunali nostro cum depositione ordinariae taxae praesentarunt et in iis, quae curam animarum saecularium concernunt, sac. concilii Tridentini sancitis se conformare in omnibus desiderant, salvis quoad reliqua privilegiis et exemptionibus, quibus derogare aut praejudicare de caetero non intendimus. Nos praefatos d. visitatorem et reliquos dd. abbates de parochiis infra specificandis authoritate nostra archiep. omni meliori via et modo . . de novo investimus et omnem oportunam jurisdictionem pro exercenda cura animarum saecularium in ecclesiis infra designandis concedimus et conferimus. Quia vero nobis ulterius expositum est, praefatam curam et administrationem sacramentorum ab iisdem dd. abbatibus regularium morum et bonorum

*) V suplice té se praví: Habuerat ordo Cisterc. iam a temporibus beati Lohelii, Em. cardinalis ab Harrach, Matthaei Ferdinandi et novissime s. mem. Ioannis Friderici x. certas gratias et favores circa parochiarum ad monasteria ordinis pertinentium administrationem benigne concessos, quos pariter a V. Rev. Cels. concedi . . humillime supplico etc. (Přepis v archivu Oseckém.)

temporalium regimini ut plurimum intentis personaliter exerceri non posse, nos praefatos dd. abbates ulteriori favore prosequi cupientes iisdem omnibus et singulis vigore praesentium literarum benigne indulgemus, ut quivis eorum ad parochias monasterio suo taliter incorporatas unum vel plures suos regulares, praevio examine idoneos et habiles repertos, nec non a nobis semel legittime approbatos sacerdotes, ad nutum tamen sui superioris amovibiles et ad monasterium revocabiles, pro actuali exercitio munerum parochialium et sacramentorum administratione in posterum exponere licite atque legitime possit et valeat absque ulla nostra confirmatione ulteriori, sed hoc solum observato, ut quotiescunque circa residentiales tales vicarios a dd. praelatis fiet mutatio, per simplices literas nostro consistorio vel nostro vicario foraneo fiat insinuatio, ita tamen ut taliter expositi librum baptismi, matrimonii et funerum apud quamvis ecclesiam diligenter observent et propriae manus suae subscriptione singulos actus a se praestitos annotare non omittant.

Secundo. Et ut praefati dd. abbates magis advertant, quantum de ipsorum vitae integritate et in regendis suis regularibus vigilantia et sollicitudine fiduciam habeamus, regulares eorum ad parochias taliter expositos a jurisdictione nostrorum vicariorum foraneorum quoad personalia ita eximimus et exemptos esse volumus, ut eosdem vicarii nostri propter excessus aut negligentias personales ad suum officium evocare et castigare non debeant, sed intendimus, ut si quis defectus aut excessus reprehensione digni a supradictis regularibus committi adverterentur eosdem ad proprios suos abbates a vicariis nostris deferri congruenter corrigendos. Quod si tamen contra et praeter spem nostram d. abbates de excessibus suorum regularium taliter moniti segniores forent de digna illorum correptione aut correctione, in eum casum nobis et tribunali nostro jus ipsosmet dd. abbates tanquam principales parochos officii sui commonendi aut contra eorum regulares tanquam delinquentes extra claustra procedendi et prout juris est puniendi potestatem per expressum reservantes. Quoad realia vero sive quoad patentes generales, quae circa animarum saecularium regimen a nobis hactenus emanarunt vel in posterum emanabunt, omnino intendimus, ut ad servandam ecclesiastici regiminis in hac nostra archidioecesi uniformitatem ab omnibus exercitium eiusmodi curae habentibus cum debita reverentia acceptentur et observentur.

Tertio. Et quoniam praedictus ordo Cisterc. per singularem conventionem seminario nostro archiep. quantum ad communionem studiorum attinet unitus esse dignoscitur, ideo tam dd. abbates quam eorum regulares ad eiusmodi parochias expositos ab ulteriori pensione seminaristica eximimus et exemptos declaramus. Cathedraticum vero, quod secundum receptam consuetudinem circa tempus paschale singulis annis nobis praesentari solet, prout hactenus praestitum fuit, ita in posterum ab omnibus et singulis praestandum esse declaramus.

Quarto. Quod si tamen dd. abbates defectu sufficientium regularium suorum aut aliis justis de causis vellent futuris temporibus (quod ipsis omnino semper liberum est) presbyteros saeculares ad suas parochias praesentare, cum in huiusmodi sacerdotibus saecularibus nobis immediate subjectis cesset omnis ratio exemptionis, quae in regularibus poterat rationabiliter attendi, volumus et intendimus, ut tales sacerdotes saeculares nobis aut tribunali nostro in forma debita praesententur, confirmationem accipiant, seminaristicum et cathedraticum pendant, nostrisque vicariis pariter subsint, nulla quoad eos exemptione aut exceptione valitura.

Parochiae vero, in quibus sac. ordo Cisterc. jus patronatus cum dominio territoriali seu temporali coniunctum habere dignoscitur in hac nostra archidioecesi Prag. specificantur prout sequitur:

Pro parte Rev. d. Andreae abbatis Plassensis et visitatoris in districtu Raconicensi parochia Kralovicensis cum capella s. Ioannis Bapt. in pago Hodin, Kozogedensis cum filiali Wssehrd, Zebnicensis, Potworoviensis; in districtu Pilznensi parochia Planensis cum filiali s. Georgii et capella s. Catharinae, item parochia Woborensis.

Pro parte Rev. d. Henrici abbatis Sedlicensis in pago Malin ecclesia s. Stephani protomartyris, olim quidem et ante Ziscae tempora parochialis, nunc autem quasi filialis ecclesiae monasterii adiuncta, item in eodem pago Malin capella s. Ioannis Bapt., in pago Trzebonin ecclesia s. Matthaei olim parochialis nunc vero propter filiales a vicinis dominis via facti ab illa abstractas quasi filialis, cum nonnisi quatuor pagellos ad se spectantes retineat, unde nec ibi parochus residere potest, sed ex monasterio illuc exurrit et administrat.

Pro parte Rev. d. Benedicti abbatis Ossecensis parochia Wischeczanensis cum filiali Skrlensi, item parochia Wtielnensis.

Pro parte Rev. d. Edmundi abbatis Zarensis parochia Woynow-Miestecz.

Pro parte Rev. d. Stanislai abbatis Altovadensis parochia Altovadensis cum filiali Capellensi, parochiae Höriczensis, Strzizicensis, Beneschoviensis et Drüsendorfensis.

Pro parte Rev. d. Mathiae abbatis S. Coronae parochia Czernicensis et Kremsensis.

Pro parte Rev. d. Wolfgangi abbatis Aulae Regiae parochia Radotinensis cum filiabus Czernossitz, Mokropecz, Trzebotow et Modrzan, item duabus capellis Kuchel et s. Galli, parochia Slapensis cum filiabus in Lyssnicz et Wrany.

Pro parte ven. Martae abbatissae Vallis Mariae parochia Ostricensis, Königshanensis, Grunensis et Seittendorffensis.

Pro parte ven. Constantiae abbatissae Vallis Virginum seu Frauenthal parochia Langendorffensis cum fil. s. Catherinae in Silberberg.

Quinto. Quoniam vero Rev. abbates Stanislaus Altovadensis et Mathias S. Coronae nobis humiliter exposuerunt, ultra memoratas parochias ad

sua monasteria utroque jure pertinentes alias superesse ecclesias saeculares et parochiales, quibus solum jus patronatus ad sua monasteria, territorium vero et animae saeculares illuc spectantes de dominiis temporalibus tum Cels. principis de Eggenberg tum . . . de Lanquevall esse perhibentur, ad quarum ecclesiarum puram administrationem suos regulares de indulto et licentia praedecessorum nostrorum, archiepiscoporum Prag., hactenus applicarunt, ideoque nobis cum omni reverentia supplicarunt, quatenus super iisdem parochiis praedictum indultum renovare et confirmare dignaremur. Nos habita matura desuper deliberatione et invento, quod praedictum jus patronatus in memoratis ecclesiis a primis fundatoribus tanquam aliqua pars fundationis fuerit assignatum, intelligentes praeterea, ex dictis ecclesiis complures esse tam tenuis et exigui redditus, ut saeculares sacerdotes pro suscipiendis eiusmodi benificiis difficulter inveniri possent, reflectentes insuper, nullam hactenus querelam contra regulares Altovadenses vel S. Coronae in praefatis parochiis curam animarum exercentes sed potius bonam gratamque de iisdem relationem ad nos pervenisse, praemissorum omnium intuitu et pro paterno singulari affectu . . . authoritate nostra archiep. indulgemus et concedimus, ut ad huiusmodi parochias infra specificandas . . . unum vel plures ex suis regularibus idoneos et a nobis antea legitime approbatos, ad nutum tamen vigore voti obedientiae regularis ad monasterium revocabiles, pariter exponere possint et valeant. Quam gratiam et favorem eo etiam extendimus, ut regulares taliter expositos quoad personalia a vicariorum nostrorum foraneorum immediata correctione exemptos esse velimus juxta normam in paragrapho secundo huius instrumenti fusius declaratam.

Quia vero inter dominos temporales fundi eorumque officiales ex una et Rev. dd. abbates tanquam patronos ecclesiasticos eorumque regulares parochialia exercentes ex altera partibus frequentes comperiuntur ortae collisiones plerumque in praejudicium juris patronatus ecclesiastici, dictis abbatibus ex prima fundatione aut alias legitimo titulo competentis, ideo ad praecavenda huiusmodi pro futuris temporibus praejudicia volumus, ut quotiescunque talis parochia sive per obitum sive per reovocationem ad monasterium aut alio quocunque modo vacaverit, Rev. abbates, qui sunt patroni, suos regulares, quos exponere destinaverint, nobis aut consistorio nostro in scriptis legitime praesentent, praesentati solitam confirmationem accipiant, juxta tenorem eiusdem a vicariis nostris foraneis . . . introducentur et installentur. Unde fiet, ut jus patronatus Rev. abbatibus Altovadensi et S. Coronae suisque successoribus salvum et integrum permaneat. Parochi vero authoritate nostra archiep. taliter introducti faciliorem ad nos recursum contra quemcunque turbatorem habeant, nos vero eo congruentius ubi et quando opus fuerit iisdem opportunis remediis subvenire possimus.

Parochiae autem, in quibus Rev. abbas Altovadensis solum jus patronatus habet dominio temporali fundi apud alium remanente, sunt prout sequitur: In dominio Cels. principis ab Eggenberg parochia Briethalensis,

in fundo principis de Lonqvevall Malschin, Rosenberg cum filiali Inferiori Merica vulgo Unterhaydt, Rosenthal. Strobnicz, Superior Merica seu Oberhaydt, Richnovium seu Teutsch Reichenau. Pro parte abbatis S. Coronae in fundo principis ab Eggenberg Cajovia, Kalschinium, Poleticium cum filiali Stein.

Sexto. Et ne futuris temporibus circa regularium approbationem ad huiusmodi curam saecularium applicandorum ulla oriatur controversia, ex singulari gratia Rev. dd. abbatibus ... memoratis liberum relinquimus, ut vel a principio statim, quando eorum religiosi ad sac. presbyteratus ordinem promovebuntur, etiam pro audiendis confessionibus et parochialibus aliis muniis administrandis examinentur et idonei reperti approbentur, vel certe primum eo tempore, quo Rev. abbates ad actualem curam animarum eos praesentabunt, prout de cuiusvis regularis sui doctrina et idoneitate judicaverint in domino expedire.

Septimo. Quae omnia et singula tam ex parte nostra quam Rev. visitatoris et reliquorum abbatum ad vitam cuiusque valitura et duratura declaramus, post mortem vero unius aut alterius abbatis, quamdiu sedes vacaverit, regulares tempore mortis sui abbatis in beneficiis imperturbati permanebunt, abbas vero electus post triginta dies ab electionis die computandos tenebitur nobis se quoad parochias suo monasterio incorporatas reverenter praesentare et debitam investituram petere, quam etiam praestitis praestandis conferemus.

Actum in residentia nostra archiep. Pragae die 10. Decembris a. 1695.

Io. Iosephus archiepiscopus Pragensis. I. F. Liepure cancellarius.
Concordat cum originali.

L. S.

Fr. Iosephus Iahn prof. Plass.,
Rev. d. visitatoris secretarius m. p.

Sac. ordo Cisterc. in regno Bohemiae deposuit taxae ordinariae nomine ad cancellariam archiep. Prag. prout sequitur:

1. Rev. d. abbas Plassensis pro parochia Kralovicensi cum fil. 10 fl. 15 kr., Kozogedensi 10 fl. 15 kr., Zebnicensi 7 fl. 15 kr., Potvoroviensi 7 fl. 15 kr., Planensi 10 fl. 15, kr. Woborensi 7 fl. 15 kr., facit 52 fl. 30 kr.

2. R. abbas Sedlicensis pro fil. ecclesia in Malin 3 fl., Trzebonin 3 fl. = 6 fl.

3. R. abbas Ossecensis pro parochia Wischeczan 10 fl. 15 kr., Wtielnensi 7 fl. 15 kr. = 17 fl. 30 kr.

4. R. abbas Zarensis pro parochia Woynow Miestcz 7 fl. 15 kr.

5. R. abbas Altovadensis pro parochia Altovadensi 10 fl. 15 kr., Höricensi 7 fl. 15 kr., Strziczicensi 7 fl. 15, kr. Beneschoviensi 7 fl. kr., Drüsendorffensi 7 fl. 15 kr., Briethalensi 7 fl. 15 kr., Malschinensi 7 fl. 15 kr. Rosenbergensi 10 fl. 15 kr. Rosenthaleni 7 fl. 15 kr., Strobnicensi 7 fl. 15 kr. Sup. Merica 7 fl. 15 kr., Richnoviensi 7 fl. 15 kr. = 93 fl.

6. R. abbas S. Coronae pro parochia Czernicensi 7 fl. 15 kr., Krembsensi 7 fl. 15 kr., Cajoviensi 7 fl. 15 kr., Kalschinensi 7 fl. 15 kr. Poleticensi 7 fl. 15 kr. = 39 fl. 15 kr.

7. R. abbas Aulae Regiensis pro parochia Radotin 19 fl. 15 kr. Slapensi 13 fl. 15 kr. = 32 fl. 30 kr.

8. V. abbatissa Vallis Virginum pro parochia Langendorffensi 10. fl. 15 kr.

Summa summarum 258 fl. 15 kr.

Quod ego infrascriptus supra positam summam 258 fl. 15 kr. a Rev. d. Andrea . . . abbate Plassensi . . . visitatore ac vicario gen. sub hodierno dato in paratis recte acceperim, manus propriae subscriptione et consueti sigilli mei appressione hisce testatum facio. Pragae in residentia archiep. die 18. Decembris a. 1695.

Ioannes Guillelmus Grüner,
archiep. consistorii cancellista juratus.

(Copia v archivu Oseckém. Srovn. Catalogus Lit. P. čís. 62. Ustanovení kard. Harracha v téže příčině viz 1653, 15. Febr.)

584.

Georgius Carolus Weigharth z Kladska AA. LL. et Philos. studiosus, maje v úmyslu vstoupiti do kláštera Zbraslavského a řádu Cisterc., činí poslední pořízení o majetku svém, dosud od poručníka jeho Jana Adama Weygla, purkmistra města Kladska, spravovaného, tak že universálním dědicem ustanovuje opata a konvent kláštera Zbraslavského, kterýž má býti povinen, blíže naznačené legáty a dary vydati a vyplatiti. Vykonávatelem ustanovil magistrát university Pražské. So geschehen in der Königl. Neuen Stadt Prag den 14. Junii A. 1698.

1698, 14. Junii. Praha.

Čtvero pečetí přitisknutých.

Georgius Car. Weigharth, AA. LL. et Philos. stud. m. p.
Bohuslaus Valentinus Bridelius, MDr. Practicus et civis Neo-Prag. ut testis m. p.
Carl Fleischinger von Awerspach JUCand. Zeuge m. p.
Georg Ignaz Terman, Bürger in der Königl. Neuen Stadt Prag und beim löbl. Zehnherrnambt Notarius Zeuge m. p.

(Orig. archivu Musea Česk.) Dodatečně potvrdil toto poslední pořízení své týž Weighart jakožto novic kláštera Zbraslavského listem dd. 2. Julli 1699; podepsáni jsou titéž svědkové. (Orig. tamtéž.)

585.

Opat Zbraslavský arcibiskupovi Pražskému se omlouvá, že nařízenou pomoc válečnou pro nedostatek peněz poslati nemůže, klenoty kostelní že v brzku chce poslati, aneb peníze za ně, bude-li si je moci vypůjčiti.

1704, 29. Jan. Zbraslav

Reverendissime ac Cels. princeps x. Ex binis ad me a Sua Cels. datis epistolis sufficienter intellexi, quid Sua S. Caes. Reg. Mtas in his periculosis coniuncturis a clero desideret, nempe et donativum gratuitum et suppellectilem auream et argenteam ecclesiarum. Verum quidem est et nemo dubitat, quod teneamur in his extremis necessitatibus, ubi nos et omnia nostra, ne ad manus hostiles deveniant, summe periclitantur, Suae S. Caes. Reg. Mti omni possibili modo succurrere, quod et ipsum ego lubenti animo praestabo, verum tamen quia deus me binis visitavit incendiis, in quibus magnum damnum ita perpessus sum, ut vix inter aliquot annos resurgere valeam, hinc necessitas quoad donativum gratuitum illud humillime deprecari, quapropter supplex ad pedes S. Cels. advolvor, dignetur desuper clementissimam reflexionem facere et hanc meam submississimam deprecationem ob alligata motiva, quae vere urgentia sunt, factam clementer non solum acceptare, sed eciam omni meliori modo apud Suam S. Caes. Reg. Mtem si ubi opus fuerit excusare. Novit nempe deus, quod pecuniam nullam habeam, sed pro modernis necessitatibus et pensionibus praestandis mutuum accipere cogor, modo creditorem habere possim, quem de facto querens invenire non valeo. Quod vero aurum et argentum ecclesiarum concernit, illud proxime vel in natura vel secundum conscientiam taxatum in pecunia, si tamen interim aliquod mutuum habere potero, ad manus Suae Rev. Cels. reverenter deponam, quibus me clementiae et gratiae quam submisissime commendans maneo

Rev. Celsitudinis Vestrae humillimus capellanus et servus
Wolfgangus abbas.

Aula Regia 29. Januarii 1704.

(Orig. arch. arcibisk., přepis v arch. zemském.)

586.

Opat Zbraslavský píše velmistrovi Křižovníků v příčině honby v lesích Řevnických.

1710, 11. Januar. Zbraslav.

Hochwürd. hochgeehrter Herr Nachbar. Aus dero an mich abgelassenen Schreiben habe ersehen, ob sollte mein Forster in nechst verstrichenen December . . . in den Rzewnitzer Gemeinwäldern gejaget haben, und wohl bewusst wäre, wie daß die Jagt bis dato allezeit alternis vicibus wäre geübet worden, mithin im vorigen Jahr die Ordnung an mir gewesen,

hingegen in dem jetzt verflossenen das Recht zu jagen Ewer Hochw. allein gebüret hette. Für das erste ist nicht ohne daß mein Forster in denen Rzewnitzer Gemeinwäldern die Jagt gehalten hat, dieses aber ist mir nicht ehender als eben den Tag bei dem Mittagmahl hinterbracht worden, mir auch weiter nichts eingefallen oder von anderen gedacht worden, ob an mir oder Euer Hochw. die Ordnung seye. Demnach aber mein Forster von Ihr WohlEhrw. dem H. P. Zagiczek destwegen einen Brief erhalten, also ist auch die Ursach dieser Jagt an Tag kommen, wie daß nemblich mein Forster und andere Officianten der meinung waren, weil im selben Jahr, wo wir hetten jagen sollen, ein so großer und tiefer Schnee, wie auch ein so grausambe und von hundert Jahren her unerhörte Kält ist eingefallen, daß unmöglich war eine Jagt anzustellen, und also nicht durch unsere Verabseumung sondern Gott selbst diese Verhindernuss ins Mittel gelegt, wir befugt wären das künftige Jahr darauf zu jagen, dann was hielft ein jus zu haben eine Saach zu practiciren, wann die Sach von sich selbsten unmöglich und unpracticabel ist, also vernünftiger nach vieler Gutachtung seye, die alternatio vielmehr von den Nutzen als Jahrs Wexlung zu verstehen und allezeit diese Condition darbei anhanget, wann es möglich ist jagen zu können, auch were dieses auf solche Weiss voriger Zeiten practicirt worden, dahero diese Jagt aus keinem bösen willen, die etwan gute Nachbarschaft dardurch zu stören oder einen Gewalt zu üben, sondern pur allein aus obangezogener Meinung geschehen. Ich würde auch ein geringers Bedenken haben, wann Euer Hochw. würden verlangen, zwei Jahr nach einander zu jagen, dieses zu verwilligen. Wann man aber sollte die alternatio der Billigkeit nach betrachten, würde ich gewiss befugt sein viermal zu jagen als sie einmal, dann kundbar ist, daß das Kloster Unterthanen, denen die Gemeinwälder zuestehen, 31, das löbl. Spital aber nur 6 hat, weiß auch nicht und kann gar nichts in meinen Schriften finden, wie daß geschehen und aus was für einen Grundt ein so unproportionirte alternativ Jagt bestehe. Noch eines muß ich hiebey erinnern, wie ich nemblich Euer Hochw. schriftlich ersuchet, sie wollten geruhen, die Thäter, welche mir durch Abhauung 30 Stamm Holtz großen Schaden zuegefügt, nacher Dobrzichowitz schicken, damit sie in beysein beider Seiten officianten examinirt und mit den meinigen Angebern confrontirt werden und also die Wahrheit heraus könnte kommen, auch andere Interessirte nahmhaft und offenbar werden, habe aber bis dato darauf keine Antwort bekommen, welches mir sehr schmerzlich fallen thuet, verharre also noch auf einer den Schaden nach billigen Satisfaction und werde hingegen nicht ermangeln lassen, von den Thäter wegen des von den Feldern weggefuerten Getreydts eine Satisfaction zu leisten. Im übrigen verbleibe Euer Hochw. dienstwilliger

Wolfgangus Abbt m. p.

Act. Königsall den 11. Januar 1710.

(Pap. orig. archivu Křížovn. v Praze No. 13.)

587.

Inventář věcí v domě kláštera Zbraslavského v Praze z r. 1710.

1710, 4 Novembr. Praha.

Inventář rozličných věcí v domě panským v Praze Adamovi Petrašovi hospodáři vykázaných dne 4. Novembr. 1710. léta.

V chrámě Páně u sv. Ondřeje:

Kalichy 2, kazule bílá 1 a černá 1, alba 1, šátek 1, missály 2, konvičky s mískami ke mši sv. páry 3, kaditelnice mosazná 1 (připsáno: není), komže 1, zvonečky 2, svícnů cínových 6, svícnů mosazných 4, kotlík na svěcenou vodu cínový 1, na oltářích ubrusy 2.

V J. Milosti pána pokoji: Slánka cínová 1, pinta bez víka 1 (připsáno: není), džbán cínový 1, kroužky na tabuli 4, šálek 1, malé misky 4, prostřední mísky 2, velké mísky 8, talířů 18, svícny 2, umejvadlo 1, moždýř bez paličky 1, vanička měděná 1, kotlíček na Caffe 1, šálek na Caffe 1, noční hrnec 1, pucovadlo Balwier Schiessel 1, vohřívátko 1, plech 1, podušek J. M. pána velkých a malých 8, povlečení na 3 kusy, fürhanky u postele 1, prostěradla 2, pážecí podušky 3, vážky 1, Schreibzeug 1, rúčník 1, čepičky 2.

V tafelštubně a zadním pokoji: Fürhanky 1, podušky 4, fürhanky před tabuli 1, seslí v tafelštubně 14, kožený koberec 1, zelený koberec v zadním pokoji 1.

V kuchyni: Kotel měděný na ohništi 1, kozlíky 4, v J. M. pána kamnech 1, vidlice 1, rožny 2, rošt 1, pekáč 1, slánka 1, vohřívadlo 1, pohrabáč 1, pokliček plechových 6, struhadlo staré 1, pánvičky 2, kotel rybní 1, vidličky 1, plechové lžice 2, na ryby lžíce 1.

(Archiv kl. Oseckého. Lit. D. čís. 15.)

588.

Kateřina Salomena Víthova z Rzavého roz. Příchovská daruje 3000 zl. r. klášteru Zbraslavskému, s dodatkem, že úroků vycházejících má užívati do své smrti mnich Karel Pistorius.

1711, 11. Iun.

Já Kateřina Salomena ovdovělá Wythova rozená Příchovská z Příchovic známo činím tímto instrumentem, jenž donací inter vivos sluje, vůbec přede všemi, obzvláště pak tu kdež náleží a toho potřeba ukazuje, že rozvažujíce já při sobě tak stálé a dlúhé upřímné duchovní služby, které dvojictihodný pan pater Karel Pistorius, sv. řádu cisterciensképo na Zbraslavi professus, s vůlí a předcházejícím povolením duchovní vrchnosti své jak nebožce dceři mé Lidmile Františce hraběnce Poplové z Lobkovic, rozené Wythové z Zrzavého, tak taky i mně skrze 19 let pořád zběhlých byvši naším zpovědlníkem a domácím kaplanem prokazoval, aby za takové

tak dlúhé a stálé prokazované duchovní služby své po mně a nadjmenovanou dcerou mou také nějakou památku měl. Když sice bez toho táž neb paní dcera má (což mně hrubě dobře povědomo jest) téhož oumyslu byla, jemu vejš jmenovanému p. paterovi Pistoriusovi tři tisíce zlat. rýn. na památku zanechati, poněvadž ale nyní pravenému p. pat. Pistoriusovi jakožto privatní osobě duchovní král. dsky zemské v tom příběhu nemohú slúžiti, pročež nadřečenému klášteru Zbraslavskému takové nadjmenované tři tisíce zl. r., jeden každý zlatý po 60 kr. a krejcar po 6 penězích počítajíc, s dobrým rozmyslem a též svobodnou a nepřinucenou vůlí mou mocí upsání tohoto za živobytí ještě mého daruji, zapisuji a dávám na ten a takový spůsob, pokudž bych já takový kapitál těch tří tisíc zl. nyní pravenému velebn. konventu na hotovosti neodvedla, dotud z nich obyčejný ourok, to jest z jednoho každého sta zl. šest zlat. rýn. každoročně platiti chci a povinna budu, však aby s povolením vys. důst. p. preláta a celého vel. konventu nadepsaný p. pater Pistorius takový budoucně k odvádění přicházející roční interesse užíval a s ním vedle vůle jeho jak dlouho živ bude disponirovati moc měl, taky mocí tohoto upsání vel. konvent po smrti mé ze jmění a zanechalosti mé in genere, in specie ale na Radboři, Sedlově a Lhotě při dědicích mých takovou sumu totiž 3000 zl. spolu s ouroky sobě dle práva země dobývati a povyhledávati mohl, při čemž jsem taky té naděje, že často opáčený p. pater Pistorius s celým vel. konventem na duši mou, též neb. paní dcery mé při mších sv. a v modlitbách svých vždy pamatovati budou. Pro čehož všeho lepší ujištění a bezpečnost jsem se v tomto instrumentum donationis inter vivos (které taky v čas nastalé potřeby s povolením J. M. Král. rad a pp. ouředlníkův menších desk zemských každého času i bez přítomnosti mé do týchž král. desk zemských vložené a vepsané býti může) netoliko vlastní rukou podepsala a sekrýt můj přitiskla, ale i nížeji položených p. svědkův (jim však a budoucím jich beze škody) k podpisu na svědomí dožádala. Jenž se stalo v mém beytu na Novém městě Pražském dne 11. Junii léta P. 1711.*)

Kateřina Salomena Wjthova
rozená Příchovská z Příchovic m. p.
František Sezima Mitrovský
von Nemyschl m. p.

Franz Carl von Adlersheimb
m. p.

Tři sekrety přitisknuty. — (Orig. Klement. knih. II. A 12. fol. 19.)

Na rubu: Tato donací jest s povolením J. M. Kr. rad a úředlníkův Pražských menších desk z. do kvaternu trhového břeskové barvy pátého l. P. 1711 ve čtvrtek den pam sv. Gerarda t. j 24. Sept. sub lit. C. 18. z tohoto originalu vložena a slovo od slova vepsána.

Jan W. F. Pellet, ingrossator m. p.

*) Několik listů, týkajících se téhož Karla Pistoria a poměru jeho k hraběnce Lobkovicové, nalézá se v knize: Acta miscell. Sedlec. et Aulae-Reg. v archivu kláštera Oseckého fol. 250 a násl. Jsou mezi nimi dopisy téhož Karla Pistoria, Lidmily z Lob-

589.

Taxa a jiné výlohy při zvolení opata Tom. Budecia.

1716, 5. Augusti. Vídeň.

Wegen des neuerwelt- und von Ihr Kay. und Königl. Mtt. quoad temporalia zu confirmiren kommenden Abten zu Königsaal H. Thomae Budecii kombt zur Königl. Böhm. HoffCantzley taxae et jurium cancellariae nomine zu bezahlen Ein Tausendt Fünff Hundert Gulden Rhein.

Actum Wien den 5. Augusti 1716.

Der Königl. Böhm. HoffCantzley
L. S. Taxambt.

Die Rollisten Gebühr pr. 1 fl. 30 kr. kombt a parte zu entrichten.

Na rubu poznamenáno:

Von die Expedition wegen der HH. Commissarien zur neuen Wahl . .	9 fl.	22 1/2	kr.
Pro dispensatione, das juramentum fidelitatis in Prag ablegen zu können	18 fl.	22 1/2	kr.
Postgeld	1 fl.	48	kr.
Kleinere Unkosten	5 fl.	—	kr.
Dann habe unter dem verstorbenen H. Abten von ein Expedition in puncto restitutionis in integrum ausgelegt	1 fl.	58 1/2	kr.
	35 fl.	13 1/2	kr.

(Orig. někdy kláštera Zbrasl. nyní v rukop Klement. knih. 2 E 1. čís. 93.)

590.

Císař Karel VI. stvrzuje volbu opata Tomáše Budecia.

1716, 29. Octobr. Vídeň.

Wir Karl der Sechste x. bekennen offentlich mit diesem Brieff und thuen kundt Jedermäniglich, daß Uns der Würdige . . . Thomas Budecius ord. Cisterc. professus in dem Kloster Königs-Saal . . zu vernehmen gegeben, wasmassen er auf erfolgten zeitlichen Hintritt des Abbtens des Stiffts Königs Saal . . von dem gesambten Convent und in Gegenwart Unserer . . Commissarien . . zum Abbten daselbst erwehlet worden seye, mit demüthigster Bitte, Wir geruheten Uns solche Wahl nicht allein gn. gefallen zu lassen, sondern auch selbige quoad temporalia als Regierender König

kovic, gen. vikáře řádu Cisterc. a opata Zbraslavského z let 1700 – 1710, z nichž viděti že týž Pistorius byl obžalován z nedovoleného poměru ku hraběnce, že byl odvolán a uvězněn v klášteře Oseckém. Jakožto hlavní důkaz jeho viny uvedeny jsou jeho dva dopisy hraběnce obsahu necudného, pověřené od Vavřince Štamberského, spolupísaře radního na Horách Kutných, Daniele Chmelského a Theofila Janovky, služebníků úředních tamtéž i s podpisem rychtáře města, tehdy Bohuslava Lysandra z Ehrenfeldu. Hraběnka Lobkovicová i Karel Pistorius prohlásili oba listy za padělky, tento žádal, aby byl postaven před soud, že se chce ospravedlniti. Po úmrtí hraběnky Lobkovicovy byl bezpochyby Pistorius opět přijat do kláštera Zbraslavského.

zu Böheimb in Gnaden zu confirmiren und zu bestättigen. Wann Wir dann gn. angesehen solch sein unterth. Bitte wie ingleichen die gute Qualitäten und Tugenden, derer Uns er newerwehlter Abbt sonderbar gerühmbt worden, alß haben Wir in Kay. u. Königl. Gnaden darein gewilliget und sothane Wahl gn. confirmirt und bestättiget, thuen das auch hiemit etc... Zu Urkundt dies Brieffs besiegelt mit Unserm Kay. u. Königl. anhangenden größeren Insiegel. Der geben ist in Unser Stadt Wien den 29. Monatstag Octobris nach Chr. Geburt im 1716.. Jahre.

Carl m. p. — Ad mand. Sac. Caes. Mtis proprium Georg Wentzl v. Schwalbenfeldt m. p.

Veliká pečeť v dřevěné krabičce. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.)
Na rubu: Dieses allergn. Diploma ist auf Ihro Röm. K. u. K. Mtt. an dero Würkl. Geheimb und andere Räthe, Cammerer, Verordnete Königl. Statthalter und Obr. Land Officierer im Königreich Böheimb ergangenes und von dannen zu dem Ambt der Königl. Landtaffel durch eine Relation intimirtes und alda in dem 3. Rothen Relations-Quatern a. 1717. den 12. Ianuar. sub lit. G. 26. einverleibtes allergn. Rescript in den 6. Grüngoldenen Quatern der Majestät Brieffe eodem anno et die sub lit. O. 4. eingetragen und von Wort zu Wort eingeschrieben worden.

Collatum. — Johann Fr. Pellet bei der Königl. Größern Landtaffel Ingrossator m. p.

Zároveň vydáno nařízení místodržitelství v král. Českém, aby vše nutné zařídilo. (Přepis v rukop. 2 C 5. II. čís. 17.) Že bylo zapotřebí nově zvolenému opatovi starati se o své potvrzení, dosvědčuje na př. list dd. z Vídně 9. Sept. 1716 s podpisem »Geörg Ferd. v. Schott«, v němž děkuje opatovi Budeciovi za 15 dukátů a slibuje »die Beschleunigung der allergn. Confirmation mir dargegen bestens angelegen sein zu laßen«. Týž Schott oznámil listem dd. 11. Novemb. opatovi, že téhož dne konfirmace a povolení, aby směl »juramentum fidelitatis« v Praze vykonati, z kanceláře ve Vídni do Čech poslána bude a připojuje ku psaní svému přepis konfirmace. Byl to tedy nějaký jednatel opatův ve Vídni. Orig. listů těch v rukop. 2 E 1. čís. 92, 93.

591.

Smlouva mezi klášterem Zbraslavským a Křižovníky o právo honební v lesích Řevnických a to taková, že obě strany mají se každý rok střídati, tak aby, když jedné straně honba náleží, z druhé strany nikdo po celý rok jí v tom nepřekážel; mimo ustanovený čas nemá se zvěř stříleti; poddaným z obou stran má býti zbraň odejmuta, aby v lesích škodu nečinili, a má jim býti ustanovena v roce doba, kdy pro svou potřebu mají dříví v lesích sekati a odvážeti, aby stálým chozením do lesa a sekáním dříví zvěř plašena nebyla.

So geschehen Prag den 22. Novemb. 1719.

1719, 22. Novembr. Praha.

Martinus Beinlich gener. magister m. p.
P. Iohannes Zagiczek, subprior
anstatt des ganzen Convents m. p.
Wentzel von Saltza m. p.

P. Thomas abbas m. p.
P. Engelbertus prior
anstatt des ganzen Convents m. p.
Wentzl Ioh. Kriegelstein von Sternfeldt m. p.

Šest pečetí přitisk. Na rubu pozn.: Dieser Vergleich ist der Königl. Landtafel .. in den dritten blau-gold. Gedenk-Quatern a. 1720 d. 7. Mart. sub lit. I. 22. eingetragen .. worden. Johann Carl Günther, Registrator m. p. — (Orig. v archivu Křížovn. v Praze No. 16.)

592.

Konfraternita mezi klášterem sv. Jana pod skálou a Zbraslavským.

1721, 6. Maii.

In nomine x. Cum memoria hominum sit labilis, ne res gestae evanescant, literis commendari et scriptorum munimine roborari solent, certitudinis enim baculus est litera. Quod igitur inter nos Aemilianum Kotterowsky abbatem et P. Placidum Vitt priorem totumque ord. s. Benedicti monasterii s. Ioannis sub rupe conventum ex una et Rev. x. d. Thomam Budecium abbatem . . p. Engelbertum Lerch priorem totumque venerab. regii et celeberrimi b. Virginis de Aula Regia mon. conventum ex parte altera fraterne et ex speciali adinvicem affectu gestum fuit commendare placuit, ut tam praesens aetas quam in perpetuum successiva posteritas noscat, quod confraternitatem et confoederationem iniverimus . . admittendo illos ad participationem omnium nostrorum . . bonorum operum et fructus quorumlibet . . orationum etc. . . In cuius rei perpetuam memoriam literam hanc sigillis nostris abbatiali et conventus manusque propriae subscriptione munitam Rev. d. Thomae Budecio abbati . . totique conventui . . de Aula Regia tradidimus. A. D. MDCCXXI. die VI. Maii.

Aemilianus abbas. Fr. Placidus prior et totus conventus.

Dvě pečeti v dřevěných krabičkách. — (Perg. orig. kláštera Zbrasl., nyní v Klement knih. čís. 1145.)

593.

Neshody mezi klášterem Zbraslavským a správou panství Karlšteinského a Dobřichovického v příčině přívozu mezi Lety a Řevnicí u Dobřichovic.

1722.

(Místodržit. arch. v Praze, Arch. Consign. K. 52. č. 3.)

594.

Císař Karel VI. potvrzuje privilegia kláštera Zbraslavského.

1735, 20. Maii. Laxenburg.

Wir Carl der Sechste x. Bekennen öffentlich mit diesem Brieff und thuen kundt Jedermäniglich, daß bey Uns der Würdige . . Thomas Budecius Abbt, dann der fr. Martinus prior und fr. Wolfgangus supprior Unsers Stiffts und Gotteshauses Königsaal Cisterc. Ordens x. allerdemüthigst

supplicando eingekommen und gebeten, Wir geruheten ihrem anvertrauten Stifft die Kay. u. Kön. Gnad zu thuen und die von Unseren glorwürdigsten Vorfahren Kaysern und Königen zu Böheimb ermeltem Stifft verliehenen Privilegia, Freyheiten und Begnadigungen allermildest zu confirmiren, deren Inhalt von Worth zu Worth folgender gestalten lauthet:

Wenceslaus Dei gratia x. (z r. 1304, 21. Maii), Iohannes x. (z r. 1340, 26. Martii). In nomine etc., Carolus Quartus x. (z r. 1355, 29. Octobr.), Carolus x. (z r. 1355, 8. Mart.), Wenceslaus x. (z r. 1385 tři listy).

Wann wir nun nach dem hierüber von gehörigen Orthen eingeholten Bericht in die diesfällige allerdemüthigiste Bitte in Kay. u. Kön. Gnaden gewilliget· Als haben Wir mit wohlbedachtem Muth, gutem vorgehabten zeitigen Rath und rechten Wissen sothane Privilegia, Freyheiten und Begnadigungen (jedoch salvo jure regio et cuiuscunque tercii und in so weith obbesagtes Stifft in derenselben usu et possessione ist, auch solche der jetz- und künftigen Landes-Verfassung nicht entgegenstehen) allergn. confirmiret und bestättiget, thuen das auch hiemit wissentlich und in Krafft dieses Brieffs als regierender König in Böheimb. Meinen setzen und wollen, daß mehrerwehntes Stifft obinserirte Privilegia, Freyheiten u. Begnadigungen auf die von Uns confirmirte Weis ohne mäniglicher Hinderung haben, gebrauchen und genießen könne und möge. Und gebiethen hierauf allen und jeden Unseren nachgesetzten Obrigkeiten, Inwohnern und Unterthanen, was Würden, Standts, Ambts oder Weesens die in Unserm Erb-Königreich Böheimb seind, insonderheit aber Unserer Königl. Statthalterey daselbst hiemit gnädigst, daß sie öfters genanntes Stifft Königsaal bey obigen Privilegien, Freyheiten und Begnadigungen nach Ausmessung dieser Unserer . . Confirmation gebührend schützen und handhaben, darwider selbst nicht thuen, noch das Jemand andern zu thun verstatten, als lieb einem Jeden seye Unsere schwere Straff und Ungnad zu vermeiden. Das meynen Wir ernstlich. Zu Urkund dies Brieffs besiegelt mit Unserm K. und K. anhangenden größeren Insiegel. Der geben ist zu Laxenburg den 20. Monatstag Maii nach Chr. Geb. im 1735, Unserer Reiche des Römischen im 24, derer Hispanischen im 32. und derer Hungarisch- u. Böheimbischen im 25. Jahre.

Carl.

Guil. comes Kollowrat ab Ugesd
R. Boh. cancellarius.

Ad mandatum x.
Ioseph Ig. v. Stang.

(Pergamenový orig. ve formě knihy, v červených sametových deskách svázaný s přivěšenou velkou pečetí, nyní v c. k. státním archivu ve Vídni.)

595.

Výpisy z knihy »Liber memorabilium ordinis Crucigerorum cum rubea stella«, *notářem potvrzené, obsahující výpovědi svědkův — lidí starých z Řevnice — r. 1648 učiněné, že totiž za doby arcibiskupa Lohelia a kardinála Harracha poddaní Křížovníkův v občinách Řevnických zvěř honívali, dříví sekali i dobytek na pastvu tam honili, v řece Berounce pak z poručení velmistrův ryby lovívali, beze vší překážky ze strany opata Zbraslavského.*

1736, 11. Septembr. Praha.

(Sign. not.)

»Václav Maxmil. Lochovský authoritate pontificia, caesarea et imper. nec non reg. Bohemiae notarius publicus a Slavné cís. a král. Universitatis Carolo-Ferdinandejské Pražské Syndicus juratus« dosvědčuje, »že tento přítomný vejpis z jisté mně . . ex archivio vel. pp. Křížovníkův . . předložené v kůži in fol. pořádně svázané starožitné velké knihy, v nížto titul: »Liber memorabilium ord. Crucigerorum c. rub. st.« a začátek léta 1500 jest, s tím co se tam fol. 22 vynachází . . slovo od slova se srovnává etc. . . Pragae 11. Septembr. 1736.«

(Orig. archivu Křížovn. v Praze No 11.)

596.

Smlouva a narovnání mezi klášterem Zbraslavským a velmistrem Křížo[illegible] o lovení ryb v řece Berounce mezi Dobřichovicemi a Řevnicí a sice t[illegible] že Křižovníkům postoupeno od kláštera Zbraslavského právo loviti v řece oa Dobřichovic až ku kamenu hraničnému, k tomu účelu postavenému, odtud pak dále až ke mlýnu Řevnickému že loviti mají Zbraslavští.

1736, 27. Septemb. Dobřichovice.

So geschehen zu Dobrzichowitz den 27. Sept. 1736.

Iohann Adolph Graf von Kaunitz m. p.
Franz Carl Bechinie von Laschan m. p.
Iohann Wenzel Rozhowsky von Krutzenburgk m. p.
Wenzel Ferd. Tuhansky von Branetz und Lukawetz m. p.

Franciscus Math. Böhmb gener. magister m. p.
Iohannes Ign. Ticzka prior, Plenipotent. auch anstatt des ganzen Convents m. p.
P. Iulius Franc. Waha Complenipotentiarius m. p.
Thomas Abbt zu Königsaal m. p.
Placidius Pelikan prior Aulae Reg. m. p
Theodorus Schönfeldt subprior, Plenipotent. m. p.
Ioannes Ržasny Complenipot. m. p.

Osm pečetí přitisknuto. — (Orig. v archivu Křížovn. v Praze No 16.)

597.

Marie Schellenbergerová, kteráž koupila mlýn a lázeňský dům v Malé Chuchli, žádá za ochranu proti klášteru Zbraslavskému, kterýž jí zbraňoval rozšířiti stavení dotýčná.

1736.

(Místodržit. arch. v Praze. Arch. Consign. K. 52. č. 3.)

598.

Císař Karel VI. stvrzuje volbu opata Theodora Schönfelda.

1738, 13. Octobris. Vídeň.

Wir Carl der Sechste x. Bekennen offentlich mit diesem Brieff und thuen kundt jedermäniglich, daß Uns der Würdige . . Joannes Reichknecht Abbt Unsers Stiffts . . Sedletz wie auch der Prior und das ganze Convent des . . Klosters Königsaal allergeh. zu vernehmen gegeben, wasmassen sie nach Absterben des Thomas Budecius gewesten Abbtens in gleich erwähnten Closter Königsaal in Gegenwart Unserer . . . Commissarien den Würdigen . . fr. Theodorum Schönfeld eiusdem ord. Cisterc. im . . Closter Stifft Königsaal professum und daselbst gewesten priorem zum Abbten und Vorsteher . . erwehlet hätten, mit allerdemüth. Bitte, Wir geruheten Uns solche . . Wahl nicht allein gn. gefallen zu lassen, sondern auch selbte aus landesfürstl. Macht quoad temporalia in Gnaden zu confirmiren und zu bestättigen. Wann Wir nun aus obgedacht Unserer . . Commissarien . . Relation gn. wahrgenommen und betrachtet, daß Uns der neoelectus seiner guten Qualitäten und Tauglichkeit . . angerühmt worden, als haben Wir in solche . . Bitte gewilligt und diesemnach obgedachte Wahl gn. confirmiret und bestätiget, thuen das auch hiemit wissentlich und Krafft dieses Brieffs als regierender König in Böheimb x. . . Zu Urkund dies Briefs besiegelt mit Unserem Kay. u. Königl. anhangenden größern Insiegel. Der geben ist in Unser Stadt Wien den 13. Monatstag Octobris nach Chr. im 1738 x. . . Jahre.

Carl m. p.

Ad mand. Sac. Caes. Mtis proprium
German Martin v. Lanner (?) m. p.

Veliká pečeť v dřevěné krabičce. — (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.)

Na rubu: Dieses . . Diploma . . . ist in dem 4. grünsilbernen Quatern deren Majestäts-Brieffe a. 1738 . . den 2. Decembr. sub lit. C. 12 von Wort zu Wort einverleibet worden.

Johann Carl Günther bei der Königl. größeren
Landtaffel Ingrossator m. p.

Přiloženy jsou: 1. Nařízení císařské místodržícím v Čechách (Copia), aby od nově zvoleného opata »juramentum fidelitatis« přijali dd. ve Vídni 13. Octobr. 1738.

2. Orig. účtu úřadu taxovního, dle něhož od nově zvoleného opata Zbraslavského má býti zapravena taxa v sumě 3000 zlat. (tři tisíce zlat.) dd. ve Vídni 4. Septembris 1738. Podepsáni: Ferdinand Prinz, Königl. Böhm. Hof-Canzlei-Taxator m. p., Ludvig v. Bouniburg, Gegenhandler m. p. Na témž listě poznamenáno: Vor Schnur und Rollisten kombt a parte zu bezahlen 6 fl. 30 kr.

599.

Rozvrh berně na duchovenstvo české. (Návrh.)

c. 1740.

Lista der hierländigen hochw. Geistlichkeit und wie selbige zu Bestreittung deren von Ihro Kay. u. Königl. Mtt. allergn. postulirten und von denen treugehorsambsten Ständen verwilligten Sechs Millionen Gulden zur Concurrenz gezogen werden könnten.

Ihro fürstl. Gn. H. Erzbischof zu Prag für sich	fl. 20.000
Dann der in der Archidioeces befindliche sammentliche Clerus ruralis	» 10.000
Das hochw. Dohmb-Capitel bei St. Veit	» 40.000
Der Dohm-Probst Chrzepitzky v. Modlischkowitz	» 15.000
Der Dohm-Dechant Wentzel Martini	» 6.000
Die Metropolitan-Kirchen S. Viti mit denen sammentlichen dahin gehörigen Kirchen Cassen	» 20.000
H. Bischof zu Leutmeritz nebst dem sammentl. clero rurali	» 12.000
Das Leitmeritzer Dohmb-Capitel	» 1.000
Der Dohmb-Dechant	» 1.000
Der Bischof zu Königgrätz nebst dem sammentl. clero rurali	» 11.000
Das Königgrätzer Dohmb-Capitel	» 1.000
Der Probst auf dem Wischehradt	» 3.000
Der Dechant auf dem Wischehradt	» 6.000
Der Probst zu Alt-Bunzlau Graf v. Sporckh	» 5.000
Der Dechant zu Alt-Bunzlau	» 4.000
Der Probst bei Allerheil. zu Prag	» 500
Herr Dechant daselbst	» 1.500
H. General-Magister der Creutzherrn mit dem rothen Stern an der Prager Brücken	» 50.000
H. Prälat zu Brzewniow und Braunau	» 100.000
— Strahoff	» 45.000
— Sedletz	» 15.000
— Carlshoff	» 3.000
— Emaus	» 3.000
— St. Johannes unter Felsen	» 3.000
— Hohenfurth	» 50.000
— Seelau	» 15.000
— Osseg	» 40.000
— Kladrau	» 30.000
— Doxan	» 27.000
— Gulden Cron	» 10.000
— St. Niclas zu Prag	» 5.000
— Chotieschau	» 50.000
— Plaß	» 55.000

H. Prälat zu Königsaal	fl.	10.000
— Töpel	»	30.000
H. Administrator bei St. Procop oder Sazawa	»	2.000
Fürstl. Jungfr.-Closter bei St. Georgi zu Prag	»	20.000
Jungfr.-Closter bei St. Anna zu Prag	»	5.000
— bei St. Agnes zu Prag	»	1.500
— bei St. Ursula auf der K. Neustadt	»	80.000
— bei St. Ursula auf dem Hradschin	»	5.000
— Carmeliter bei St. Joseph in der Kleineren Stadt Prag	»	10.000
— bei St. Elisabeth in der Neustadt	»	15.000
— Coelestinerinen auf der Neustadt	»	2.000
— zu Frauenthal	»	6.000
— zu Brüx	»	1.500
Die Patres Societatis Jesu im Königreich Böheimb	»	300.000
Die Königl. Cartauß zu Walditz	»	30.000
Die PP. Dominikaner der Böhm. Provinz	»	5.000
Die PP. Augustiner der Böhm. Provinz	»	8.500
Die PP. Paulaner zu Tachau	»	1.500
Die PP. Carmeliter auf der Kleinseite zu Prag	»	10.000
— bei St. Galli nebst denen übrigen in Böheimb gelegenen Clöstern	»	4.000
Die PP. Serviten der Böhm. Provinz	»	3.000
Das fürstl. Erzbischöfl. Seminarium zu Prag	»	2.000
Domus Emeritorum in der K. Neustadt Prag	»	25.000
Die Kirchen Unser lieben Frauen under der Ketten mit dem Priorat und Alumnat	»	5.000
Der Probst zu Maria Culm der Creutzherrn	»	3.000
Der Commendator zu Brüx der Creutzherrn	»	1.000
Der Probst zu Wittingau	»	2.000
Der Probst zu Borowan	»	2.000
Der Ertzdechant zu Crummau	»	12.000
Der Dechant zu Neuhaus	»	2.000
Der Dechant zu Bilin	»	2.000
und das Jungfr.-Closter bei St. Jacob in Wienn	»	10.000
(Přepis v rukop. 2 C 8. tom. III. čis. 83.) Summa	fl.	1,274.000

600.

Stížnosti proti opatovi Zbraslavskému Theodoru Schönfeldovi, sepsané bezpochyby od některých bratří řeholních v klášteře, (*aneboli:* Votum informativum contra regimen d. Theodori Schoenfeldt, abbatis Aulae Regiae). *Rozděleno jest sepsání to v artikule, které mají nadpisy ku př.:* Periculum ruinae totius monasterii, Oeconomiae irreparabile damnum, Delictum Simoniae a j.

c. 1740.

(Koncept s mnohými opravami těžko srozumitelný; archy A., B. a E. scházejí, ostatních archů až do P. — Archiv Musea Česk.)

601.

Seznam členů kláštera Zbraslavského nadepsaný »Nomina religiosorum in monasterio b. Mariae de Aula Regia professorum a. D. 1742.« *Uvedeno jmen 39, na prvním místě poznamenáno:* »Prior vacat«; *vedle jména zaznamenán úřad, který kdo v klášteře neb mimo klášter zastává. V seznamu zapsán též potomní předposlední opat Zbraslavský* »Desiderius Andres, Boemus Pragensis, aetatis annorum 36.«

1742.

(Archiv Musea Česk.)

602.

Císařovna Marie Teresie stvrzuje volbu opata Adama Aisla.

1743, 23. Septembr. Víděň.

Wir Maria Theresia x. bekennen offentlich mit diesem Brieff und thuen kund jedermäniglich, daß Uns Prior und ganze Convent des Closter Königsaal . . zu vernehmen gegeben, wasmassen sie den Würdigen . . fr. Adamum Aisel eiusdem ord. Cisterc. in erwähntem Closter Stifft Königsaal professum zu ihrem neuen Vorsteher und Abbten per viam scrutinii pluralitate votorum canonice erwehlet, auch unseren . . Comissariis präsentiret hätten mit demüthigster Bitte, Wir geruheten den neoelectum aus landesfürstl. Macht quoad temporalia allergn. zu confirmiren. Wann Wir dann aus . . unserer Commissarien Uns darüber eingelangten Relation ein ebenmäßiges wahrgenommen auch nebst deme gn. erwogen, daß der neoelectus nicht allein canonice erwehlet, sondern auch Uns von sonderbaren guten Qualitäten . . angerühmet worden, als haben Wir in solche . . Bitte gewilliget und obangeregte Wahl gn. confirmiret und bestättiget, thuen da[illegible] auch hiemit wissentlich und in Krafft dieses Briefs als Regierende Königin zu Böheimb x . . Zu Urkund dies Brieffs besiegelt mit Unserm Königlichen anhangenden größeren Insiegel. Der geben ist in Unser Stadt Wien den 23. Septembris nach Chr. Geburt im 1743 x. Jahre.

Maria Theresia m. p.

Ad. mand. Sac. Regiae Mtis proprium
Johann Friedrich v. Eger m. p.

Veliká pečeť v dřev. krab. (Orig. c. k. státního archivu ve Vídni.)

Na rubu: Dieses . . Diploma ist der Königl. Landtaffel . . . in den fünften Grün silbernen Kauf Quatern deren Majestät Brieffen a. 1744 . . den 3. Juni sub lit. F. 26 einverleibet und von Wort zu Wort eingetragen worden.

Anton L. Peschke m. p.
Registrator allda loco Ingrossatoris maioris.

Zároveň vydáno nařízení dotyčné k místodržitelství i povolení, aby nově zvolený opat »juramentum fidelitatis« v Praze učiniti mohl. — (Přepisy v rukop. 2 C 5. II. díl, čís. 64. 65.) — Agentovi ve Vídni, který se staral o brzké potvrzení opata, zaplaceno 50 zl., kancelářská taxa obnášela 29 zl. 40 kr. (v. rukopis 2 E 1. čís. 221.) Taxa za potvrzení 3000 zl. zaplacena skrze téhož agenta (Josef Axx, sic!), kterýž listem z Vídně oznámil opatovi, že diplom konfirmační poslal do Prahy po komorníkovi hraběte Josefa Kinského, který dne 7. října z Vídně odjede (v. rukopis 2 D 48, čís. 70, 71).

603.

Císařovna Marie Teresie potvrzuje smlouvu mezi hrabětem Mansfeldem, majitelem panství Dobříšského, a klášterem Zbraslavským v příčině dodávání dříví klášteru z lesů Dobříšských.

1745, 19. Aug. Vídeň.

Wir Maria Theresia x. bekennen offentlich mit diesem Brieff und thuen kund jedermäniglich, daß Uns der Wohlgeborne x. Heinrich Paul Graf zu Mannsfeld, dann der Abt, Prior und ganzes Convent des Closter Stifts zu Königssaal . . . zu vernehmen gegeben, welchergestalten zwischen ihm Grafen von Mannsfeld dann gleichgemelten Klosterstift Königsaal . . super jure lignandi in denen Dobrzischer Waldungen sowohl quoad quantitatem als quoad modum entstehen mögenden Irrungen ein neuer . . Vergleich abgeredt geschlossen und aufgerichtet worden seye, mit der allerunterth. Bitte, Wir geruheten solch getroffenen gütlichen Vergleich allergn. zu confirmiren, welcher von Wort zu Wort also lautet.

Následuje (německé) znění smlouvy přátelské a dobrovolné mezi hrabětem Jindřichem Pavlem z Mannsfeldu a klášterem Zbraslavským (opat Theodor, převor Desiderius, podpřevor Mikuláš Brusch, senior Jan Řasný) s odvoláním na srovnání zapsané v deskách zemských (III. Blaugold. Gedenkquatern a. 1720 den 22. Martii sub lit. K. 5.) a sice byla následující ustanovení pojata:

1. Že klášteru má se dostati z lesů Dobříšských ročně 100 kmenů měkkého a 30 kmenů tvrdého dříví zdravého, dubového, které si klášter od svých poddaných má dáti odvézti.

2. Toto dříví může sobě klášter buď v roce neb později dle potřeby dáti odvézti.

3. Hrabě Mansfeld se zavázal vždy po deseti letech k zřízení převozního prámu 24 kmenů tvrdého dříví bez náhrady dodati, ostatek potřebného dříví na prám za nejnižší cenu klášteru přepustiti.

4. Přes tento přívoz má míti rodina hraběcí volný přechod a mimo to ročně 50 čtverospřeží hraběcích, za ostatní povozy má býti placeno.

5. V případě, že by klášter a stavení jeho ohněm zkázu vzaly, má klášteru potřebné dříví k opravám za poloviční cenu přenecháno býti.

So geschen Prag den 27. Martii Anno 1744.

L. S. Ernst Graff Schaffgotsch als Commissarius. Johann Franz v. Goltz als Commissarius.

W. C. von Saltza.

L. S. Heinrich Fürst Graf zu Mannsfeldt.

L. S. Adam Abbt zu Königs-Saal.

L. S. P. Desiderius p. t. prior
P. Andreas p. t. Subprior.

P. Ioannes senior et in hac causa mandatarius et totus Conventus.

Tato smlouva potvrzena od císařovny a nařízeno, aby vložena byla ve dsky zemské. Zu Urkund dies Brieffs besiegelt etc. der geben ist Wien den 19. Augusti im 1745 Jahre x.

Maria Theresia m. p.
Fridericus comes Harrach
R. Boh. supr. cancellarius m. p.

Ad. mandatum Sac. Reg. M[tis] proprium
Rudolf Graf Koržensky m. p.
Johann Wentzel v. Liedl m. p.

Eingetragen in dem 5. Gelb rothen Gedenk Quatern a. 1750 den 19. Februar sub lit. A. 25.

Johann Franc, Taxator.
Franz Anton Pokorny, Registrator.

Angenommen per relationem cum rescripto den 19. Febr. 1756.

(Orig. na pergameně ve formě knížky s přivěšenou velkou pečetí císařskou nyní v kanceláři ředit. zámku na Zbraslavi.)

604.

Císařovna Marie Teresie potvrzuje privilegia kláštera Zbraslavského.

1747, 6. Octobr. Vídeň.

Wir Maria Theresia etc. Bekennen offentlich mit diesem Brief und thuen kund Jedermäniglich, daß bei Uns der Würdige Andächtige Unser lieber getreuer Adam Aisel Abbt, dann der fr. Andreas prior und fr. Augustinus supprior Unsers Stiffts und Gotteshauses Königsaal Cisterz. Ordens x. allerdemüthigst supplicando eingekommen und gebeten, Wir geruheten diesem ihrem anvertrauten Stifft die kayserl. königl. Gnad zu thuen und die von Unseren glorwürd. Vorfahren demselben ertheilten und von Unserem hochgeehrt. H. Vattern Wayland Kayser Carl des Sechsten Majestät glorreichesten Andenkens bestättigte Privilegia, Freyheiten und Begnadigungen gleichfalls allermildest zu confirmiren, deren Inhalt von Worth zu Worth folgendergestalten lauthet: Wir Carl der Sechste x. (potvrzení z r. 1735, viz toto). Wann Wir dann in die diesfällige allerdemüthigste Bitte in kays. königl. Gnaden gewilliget, als haben Wir mit wohlbedachtem Muth, gutem vorgehabten zeitigen Rath und rechten Wissen sothane Privilegia, Freyheiten und Begnadigungen (jedoch salvo jure regio et cuiuscunque tercii und insoweith gedachtes Stift in derenselben usu et possessione ist, auch solche der jetzigen und künftigen Landes-Verfassung nicht entgegen stehen) allergn. confirmiret und bestättiget. Thuen das auch hiemit wissentlich und in Krafft dieses Briefes als regierende Königin zu Böheimb, meinen, setzen und wollen, daß mehrbemeltes Stift Königsaal obinserirte privilegia, Freyheiten und Begnadigungen auf die von Uns confirmirte Weis ohne mäniglicher Hinderung haben, gebrauchen und genießen könne und möge. Und gebiethen hierauf allen und jeden Unseren nachgesetzten Obrigkeiten, Inwohnern und Unterthanen, was Würden, Stands, Ambts oder Wesens die in Unserem Erbkönigreich Böheimb seynd, insonderheit aber Unserer

Königl. Statthalterey daselbst hiemit gnädigst, daß sie oftgedachtes Stifft Königsaal bei diesen von Uns gn. confirmirten Privilegien, Freyheiten und Begnadigungen oberwehntermassen schützen und handhaben, darwider selbst nicht thuen, noch das Jemand andern zu thun verstatten, als lieb einem Jeden seye Unsere schwere Straff und Ungnad zu vermeiden. Das meinen Wir ernstlich. Zu Urkund dies Briefs besiegelt mit Unserm Königl. anhangenden Insiegel. Der geben ist in Unser Statt Wien des 6. Monatstag Octobris nach Chr. Geb. im 1747, Unserer Reiche des Hungarischen und Böheimbischen im Siebenden Jahre.

Maria Theresia m. p. — Ad mandatum x.
Fridericus comes Harrach, — Rudolf Graf Korzensky.
R. B. Supr. Cancellarius. — Joseph. Ig. v. Stang.

Diese allergn. Confirmatio Privilegiorum ist der Königl. Landtafel auf ein von Ihro Kay. Kön. Mtt. an dero Kay. Königl. Consensum deren Obristen HH. Landes-Officirer im Königreich Böheim ergangenes, von dannen zu dem Ambt der Königl. Landtafel durch eine Relation intimirtes und daselbst in dem 6. rosmarinfarb. Relationsquatern sub lit. F. 3 ingrossirtes allermildestes Rescriptum in dem 2 blau-silbernen Kauf-Quatern der Majestät-Briefen a. 1757 am Dienstag der Gedächtnuß deren hh. Cosmae et Damiani, das ist den 27. Septembris sub lit. K. 17 von Worth zu Worth einverleibet worden.

Franz Preissler, Depositor et Taxator.

(Orig. na krásném pergamenu ve formě knihy, svázané v desky pergam. s přivěšenou velkou pečetí, nyní v c. k. státním archivu ve Vídni)

605.

Koncept jakéhos dobrozdání, kterak by měl klášter Zbraslavský vymoci sobě při stolici apoštolské své exempce.

Post 1747.

Oportet procurare bullam ex Dataria, alias quae vocatur Motus proprius, ut sint verba expressa in dicto motu proprio: uti nobis constat de certa scientia, ut non gravetur cenobium seu mon. Aulo-Regense in antiquis privilegiis sive exemptionibus, presertim quae spectant ad curam amimarum, cum d. abbas dicti territorii sit exemptus ratione territorii tam in spirit. uti temporalibus uti praelatus regni, ut constat ex Chirographo Wenceslai II. et aliorum regum, insuper etiam Aug. Mariae Theresiae graciose concessum huic monasterio, uti patet ex diplomate anni 1747 (6. Octobr.) confirmatum, dicta abbatia fuit fundata et erecta in opere exempta nullius dioecesis, et usque hodiedum ita consideratur hec sola et unica in regno Boemiae. Haec bulla Motus proprii debet dirigi per transsumptum ad nuncium apostolicum cum executione ad consistorium archiep. Prag. sub poenis . . . non tantum consistorium sed etiam capitulum archiep. debet cogi ad executionem. Sed antequam petatur hec bulla ab Urbe, oportet facere protestationem solemnem apud notarium

apost. juratum ordinis uti etiam Pragae, quia in memoriali porrecto in Urbe oportet exprimere jam protestatione facta hicce manifesto die etc. ..

Insuper oportet, ut procurator generalis ordinis faciat instantiam per breve apost. in secretaria brevium, ut Rev. d. cardinalis Millius minister Caes. Regius in Urbe manuteneat dictam abbatiam in sua jurisdictione uti nullius dioecesis ultimo diplomate confirmatam . . .

Oportet et aulam regiam Viennensem informare de tali motu proprio, cum sit aliunde causa fundatoris.

Procurator generalis procurabit ex s. officio Romae nomine d. abbatis pro casibus reservatis ad decem presbyteros vel 13 ad decennium cum sit nullius dioecesis territorium Aulo-Regense, quia d. abbas est parochus in capite totius territorii nullius dioecesis, cum sint de mensa abbatis dictae parochiae, hic oportet numerum exprimere parochiarum et filialium ecclesiarum.

Insuper aliam bullam oportet procurare cum titulo Ad perpetuam rei memoriam, in hac debent exponi pericula sufferta tempore injuriarum vel bellorum, uti etiam tempore pestis, ubi tot fuerunt sacrificati ex dicto monasterio et occubuerunt odio fidei maxime tempore Hussitarum et in aliis revolutionibus regni. Etiam haec bulla debet habere suum transsumptum cum executione ad nuncium, ut non gravetur d. abbas Aulo-Regensis in sua jurisdictione Nullius dioecesis, quae spectat ad curam animarum, ab archiep. consistorio Prag., multo minus praetendat aliquot jus devolutionis in dicto territorio Nullius dioecesis archiep. consistorium sub penis etc.

(Concept v archivu kláštera Oseckého.)

606.

Cech mlynářský na Zbraslavi.

1750, 25. Aug.

K stížnostem mlynářů Pražských a okolních strany prodeje mouky odjinud do Prahy přivážené a od krupařů prodávané podala česká dvorská kancelář dobrozdání císařovně v této záležitosti, z něhož se dovídáme, že mlynáři Zbraslavští a okolní tvořili cech samostatný; čte se tam:

»Belangend die von der Incorporirung in die Prager Zunft exempt werden wollende Königsaaler und Unhosster Müllermeister, wovon die ersteren ihre bereits von allerhöchsten Ort erhaltene Innungen, die andern aber daß sie hierumben supplicando eingekommen wären, vorschützen thäten, da seye ohnstrittig, daß ein Landesfürst eine Zunft besonders begnaden oder aber ihr ein gleiches Recht mit der andern ertheilen, oder gar eine Exemption angedeihen lassen könne. Und derowegen halte die Kön. Appellation dafür, daß die Königsaaler Müllerzunft bey ihren habenden Innungen zu schützen und von dieser Incorporirung zu befreyen wäre x.«

Dobré zdání v tomto ohledu znělo:

»Belangend endl. die von der Königsaaler Müllerzunft eingereichte ... Supplicata, so ist außer Anstand, daß diejenige Müllermeister, welche wirklich der Königsaaler Zunft einverleybet seind, in die Pragerische Müllerzunft sich incorporiren zu lassen nicht wohl verbunden werden können, nachdeme gedachte Königsaaler Zunft mit förmlichen von allerhöchsten Orten bestätigten Innungs-Artikeln versehen ist.« (Ostatní mlynáři na 3 míle kolem Prahy mají přistoupiti k cechu Pražskému.)*)

(Dle orig, v c. k. minist. vnitru, přepis v arch. zemském.)

607.

Ustanovení arcibiskupa Pražského v příčině osazování far kláštera Zbraslavského.

1753, 25. Februar. Praha.

Copia investiturae Rev. d. Adami Aysl abbatis Aulae Regiae electi die 25. Iunii 1742 signata 25. Febr. 1753 ex mandato Rev. d. vicarii generalis vel restituenda vel ad notam in officio archiep. accipienda.

Nos Ioannes Mauritius Gustavus d. gr. archiepiscopus Prag. ... comes de Manderscheid etc. ... Admodum Rev. in Chr. dilecto Adamo Aysl Aulae Regiensis monasterii ... abbati salutem x. Porrectae nobis ex submisso ab adm. Rev. Pat. Vestra preces continebant, quod ad se suumque monasterium jus patronatus respectu quarundam parochiarum in iisdem precibus de nomine expressarum pertinere dignoscatur, dignaremur proinde conformiter ad diploma nostrum de a. 1734 die 7. Augusti super gratiis s. ordini Cisterc. concessis emanatum eidem necessariam et opportunam super iisdem parochiis investituram gratiosius conferre et impertiri, quatenus ipsas seu per se seu per administratores suos religiosos ad nutum tamen amovibiles valide et licite administrare valeat, prouti in memoratis precibus id latius continetur.

Etsi vero res jam non sit integra, siquidem praedictarum parochiarum (pro hac vice quidem tantum) ex jure devolutionis ad nos pertinere dignosceretur collatio, nosque etiam hoc eodem devolutionis jure, quod in hacce archidioecesi conformiter et ad ss. canones et synodatica statuta in viridi et continua est observantia, uti volentes, ad easdem parochias jam quoque manum apposuimus, prouti intimato ad P. V. jussu et authoritate nostris per consistorium nostrum sub dato 19. Decembris anni novissime praeteriti expedito pluribus pariter explicatur, nihilominus attenta in praesentando se vel alios morae excusatione sed multo amplius pro

*) Cech mlynářský na Zbraslavi trval až do nejnovější doby, maje své starší (Geschworne Aelteste der bürgerl. Müllerzunft in dem Städtchen Königsaal), inspektorem byl vrchní panství Zbraslavského. V archivu Musea Česk. jest ještě z r. 1841 list, kterýmž od cechu přijat Vinc. Svoboda z Dol. Černošic za mistra, podepsaný od vrchního Zbraslavského a od Jana Svobody, prvního staršího cechu.

eo quo in religiosam suam communitatem singulariter vero in personam suam propriam semper ferimur affectu, ab usu juris memorati pro casu quidem tantum praesenti remittendum et precibus eatenus nobis propterea humiliter porrectis deferendum censuimus. Quapropter P. V. Rev. personam pro parocho earumdem parochialium cum filialibus acceptantes et eandem uberiori affectu prosequi cupientes, authoritate nostra ordinaria et in quantum opus apostolica delegata eandem omni meliori via et modo, quibus de jure fieri potest et debet, ad omnes in precibus memoratis specificatas ecclesias secundum sancita sac. Conc. Trident. Sess. 25. Cap. XI. incipit: In monasteriis x. et ad normam bullae Gregorii XV., quae incipit: Inscrutabilis x. tenore praes. literarum investimus et omnem opportunam jurisdictionem etiam absolvendi a casibus nobis et sedi apost. reservatis (excepto tamen dum quis ex parentibus catholicis natus et in fide catholica educatus in haeresim lapsus est) pro exercenda in iisdem ecclesiis cura animarum ad praefatas parochias spectantium concedimus, conferimus et comunicamus, ultra haec et secundum praedictum indultum nostrum benevole concedentes, ut cum ob regularium suorum bonorumque temporalium regimen praefatam curam et administrationem sacramentorum personaliter exercere non valeat, unum vel plures suos regulares praevio examine idoneos et habiles nec non a nobis legitime approbatos sacerdotes, ad nutum tamen suum amovibiles et ad monasterium revocabiles, pro actuali in praedictis ecclesiis exercitio munerum parochialium et sacramentorum administratione absque ulla nostra confirmatione ulteriori exponere licite ac legitime possit ac valeat. Regulares vero taliter expositi juxta instrumentum saepe repetiti indulti et intuitu rationabilium in eo expositorum motivorum non tantum a jurisdictione nostrorum vicariorum foraneorum quoad personalia sed etiam a pensione seminaristici eximuntur ac pro taliter exemptis (prout in praeasserto instrumento fusius) harum virtute declarantur. Praesentibus tam ex parte nostra quam adm. Rev. Paternitatis Vestrae ad vitam valituris. Datae Pragae in solita residentia nostra archiep. die 25. Februarii a. 1753.

J. Mauritius archiepiscopus.

Ingross. Lib. Emanat. sub lit. N. 5. Sign.

Maximil. Wad. (?) cons. assessor pro cancellario.

(Přepis v archivu Oseckém. Catalog lit. I. čís. 24. K tomu srovn. Ustanovení v téže příčině dd. 10. Dec. 1695 čís. 579.)

608.

Zpráva arcibiskupského missionáře v kraji Kouřimském konsistoři o visitací ve vsích kláštera Zbraslavského a o knihách konfiskovaných.

1753, April.

Reverendissimi x. Deposita a me humillima relatione missionis pro mense Martio ulteriorem relationem . . facio pro mense Aprili anni cur-

rentis 1753 in sequentibus . . . [Napřed je zpráva o visitaci na Uhřiněvsku x. . .]

5. Et itineravi ad pagum Modrzan territorii Sbraslaviensis, ibi unum praedianum, tres gazarios et unum molitorem inquisivi, falsitatem librorum haereticorum pia dictione explanavi et ubique catechisavi, apud Kegda 3 libros hussiticos, videlicet Rucznij modlitby, Pragae impressi in 16⁰ de sub utraque, kněze Jana Gersona mistra o Následování Krysta Pána in 8⁰, errorem habet fol. 61, 155, 156, 170, et Jana Rosaciusa Horzovského, est liber precatorius boemus in 12⁰ et erroneus v odpovědi authora atque fol. 137, 141, 222, quos cum hic Kegda scienter occultaverit, eum in praesentia Ven. d. curati Sbraslaviensis examinavi, uti in proximo demississime adsternam. Praeterea apud Blaha gazarium Modrzanensem sequestravi librum haereticum kněze Valentina Polona faráře Dřevčického in 8⁰, erroneum sub lit. C. V, sub lit D. 11, post G. V, o večeři Páně, quem librum hic Blaha etsi immediate cum caeteris catholicis libris mihi non patefecerit, intimata tamen ei omnium lustratione de almari ipse expost ultronee extraxit et mihi ostendit, contra quem (cum apud eum nunquam revisio seu subscriptio librorum fuerit et ipse se dixerit huius libri ignarum) nullum habendo argumentum, proinde ei, ut in sacro tribunali suam conscientiam aperiat, iniunxi. Desuper visitavi scholam et juventutem catechisavi, ad noctem in pagum Laholicz (sic) secessi.

6. Laholiczio abivi ad salutandum Rev. d. abbatem et curatum Sbraslaviensem, citationem praenominati Kegdii Modrzanensis ad examen expetii et me ad sacrificandum accinxi, a meridie (cum tarde hic suspectus comparuerit) absolvi examen cum eodem Iacobo Kegda . . subdito Sbraslaviensi in puncto scienter retentorum 3 librorum haereticorum, ut latius superius patet.

7. Oblato ad thaumaturgam B. V. Mariae in ecclesia Sbraslav. sacro ivi ad pagum Lipenecz territorii Sbraslav., ibidem 3 praedianos inquisivi, ad veram fidem exhortabar et catechisavi, apud viduam Sharoshkianam 2 libros in folio haereticos in camera occultos (Jana Ferij postillu, Jana Vorliczného Žaltář a spolu hymny, uti in clavi consignantur) sequestravi, quae cum se ignorantia sua excusaverit et aliter convincibilis non fuerit, eam ad poenitentiam exhortabar et ei 2 alios donavi. A meridie ivi ad pagum Zabielicz eiusdem territorii et peracta ibidem 2 praedianorum inquisitione, librorum revisione, ubique exhorta et catechesi, apud inquilinum Absolon primae classis scripta haeretica et 2 libros erroneos in camara hincinde occultos deprehendi. Fuere Jana Rosaciusa Dar Nového léta in 8⁰ et Testamentum Novum lacerum, de quibus examinare eum (propter complices inquirendos) distuli et me ad pagum Lahowicz ad perlustrandum eiusdem fratrem contuli, ubi librum Havla Žalanského o Andělích in 8⁰ etiam (non tamen occultum) deprehendi et loco eius psalmos catholicos donavi, eidem Syrach correxi et data exhortatione, catecheseos instructione cubitum ibidem me sequestravi.

8. Itineravi ad villam Sbraslaviensem Komorzan, ibi villicum et opilionem visitavi, ad veram fidem exhortatus sum, et catechisavi, et quamvis opilio ab initio Cancionale husiticum sicuti caeteros catholicos libros non monstraverit, perlustranti tamen camaram ipse de lectico extraxit et mihi ad revidendum immanuavit, quem etiam Cytharam catholicam redemi. Abinde ivi ad pagum Stoczna (sic) eiusdem territorii, ibidem homines ad divina compuli, unum praedianum inquisivi, exhortabar et catechisavi, atque cum ibidem nihil invenerim, rusticum pro tunc in capella Brzežanensi sacrum audientem prosecutus sum cuidam obviavi, eum ad privatum locum deducens de suis libris haereticis examinavi, saccos visitavi atque omnibus bonis minisque propositis tantum de eodem extorsi, ut fere contritissimus mihi de suo Sspaliczek fassus fuerit, de quo proxime examen instituere non negligam. Desuper salutavi Brzežanae d. capitaneum et ad examen Hodkovicium Stephanum Kopeczky praedianum Holupicensem et Brzežanensem subditum citari expetii meque interea ad sacrificandum accinxi. A meridie progressus sum Hodkovicium, ibidem de licentia V. D. curati Sbraslaviensis hunc territorianum suum Kopeczky in puncto occultati 8 annis Sspaliczek examinavi in praesentia adm. Rev. d. administratoris Zlatnicensis.

9. Sacrificio missae in capella Hodkovicensi persoluto descripsi examen Stephani Kopeczky . . ob retentionem Sspaliczek et manuscripto superstitioso, reliquo diei, cum injens disturbium aurae fuerit, confiscatos libros haereticos revidi, composui et mihi errores eorum consignavi.

10. In pago Hodkowicz visitavi pistorem, eius libros revidi, subscripsi, Syrach correxi, Lucidarz tamquam erroneum aliqualiter et scandalosum sequestravi et domesticos de fide vera exhortando catechisavi atque in capella Hodkowiczensi sacrificium missae persolvi. Abinde discessi ad pagum Zlatnik, ibi unum praedianum, alterum lanionem et tertium fabrum inquisivi, utrobique exhortando catechisavi, apud lanionem reperiens cancionale manuscriptum erroneum, eum relegere et corrigere debui, apud reliquos duos Lucidarz utrobique sequestravi et me ad noctem ad pagum Lyben eiusdem territorii Zlatnik contuli.

11. In pago Lyben . . inquisivi judicem iam ante professum, alterum praedianum, utrumque secunda vice suspectum, eorum libros revidi, subscripsi, Syrach atque unum manuscriptum ante 500 annos, catholicum librum ab errore de subutraque correxi, ubique de falsitate haereticorum exhortabar et catechisavi. Abinde migravi ad pagum Swoll territorii Sbraslav., ibidem inquirendo popinam et praedium alterum, in hoc cantilenas scandalosas, in illa psalmos haereticos inter ollas occultatos et jam 15 annos possessos sequestravi, Syrach correxi, reliquos libros subscripsi, homines ubique exhortatos de vera fide catechisavi.

12. Itineravi ad pagum Wohrobecz territorii Sbraslav., ibi praedianum unum, gazarium alterum visitavi, de libello precatorio Pragae impresso duos errores de subutraque extraxi, ceteros libros subscripsi, utrobique

homines ad veram fidem adhortabar et catechesim explanavi. Inde abivi ad pagum Brzežan territorii Zlatnicensis, ubi sartorem inquisivi, cauponem et alterum gazarium visitando, libros revidi, subscripsi, Syrach et in altero precatorio libello errorem de subutraque correxi x. Brzezana exiens et peregrinum onustum animadvertens eum prosecutus sum et visitavi monendo, ut attestatum sui secum ferat amplius. Desuper perveni ad phasianetum Holupicense, ubi venatorem inquisivi, libros suos revidi, de uno errorem de subutraque excerpsi, omnes subscripsi, atque in cista psalmos hereticos rithmicos erroneos una et libellum in 4° scriptarum artium magicarum deprehendi et sequestrando haec contra exhortatus sum et catechisavi, ad noctem ad pagum Holupicz perveni.

13. Holupicii visitavi gazam suspectam et domesticos in vera fide stabiliendo adhortatus sum, desuper vocatus ad infirmum venatorem eum exaudivi et ad patientiam adhortabar; reliquo diei descripsi examen Iacobi Smolik inquilini et pareciani Hostiwarzenis . .

14. Continuavi describere examen Iacobi Smolik. . .

15. Veni ad pagum Pisnice territorii Sbraslav., ibi tres gazas visitavi, ubique homines ad frequentanda divina adhortatus sum et catechisavi. Desuper perveni ad pagum Lybusch territorii Kundraticensis, ibi judicem x. inquisivi . . et in proximam ecclesiam territorii Michensis ad sacrificandum me retraxi . . .

[Dále vypisuje visitaci v Líbeznicích, Sluhách, Kojeticích, Neratovicích atd. až do 30. dubna; ku konci podává přehled o své činnosti v tomto měsíci a sice:]

Porro ut extractive referam operationes huius mensis Aprilis habui sequentes videlicet:

Inquisitiones et visitationes	75
Catecheses	71
Examina	4
Exhortationes	73
Conciones	2
Correctiones librorum	13
Libri haeretici et erronei	25
Cantilenae scandalosae	4
Scripta haeretica	2
Scripta magica seu supersticiosa	4.

Libri fuere sequentes confiscati:

Biblia haeretica integra Bohemico idiomate in minori folio.
Iana Fera Postilla sicuti in clavi assignatur in maiori folio.
Iana Worlyczného Žaltář a spolu Hymny etiam in folio.
Summaria in Evangelia in 8° maiori.
Cancionale hussiticum de subutraque in 8° maiori.
Psalteria haeretica triplicia in 8° minori.

Triplex Sspaliczek seu Modlitby ruční in 16°.
Kněze Valentina Polona faráře Dřevčického in 8°.
Kněze Iana Rosaciusa Horzanského (Hořovského) in 12°.
Mistra Iana Gersona o Následování Krista P. in 8°.
Mistra Iana Rosaciusa Sussyckého Dar Nového léta in 8° min.
Libri duo manuscripti primae classis haeretici in 8°.
Testamentum novum lacerum erroneum in 8°.
Havla Žalanského o dobrých a zlých andělích in 8°.
Liber lacer editionis Weleslavinae erroneus in 8°.
2 precatorii libelli de coena Domini haeretici anonymi in 12°.
3 Lucidarz erronei atque aliqualiter scandalosi in 8°.

Quae omnia pro debito obligationis meae humillime refero, fideliterque contestor et me Ill. gratiis prosternens persisto

Rev. archiep. Consistorii obsequentiss.
Franciscus Radda, archiep. missionarius in districtu Curimensi.

In tergo: Praesent. a. 1753, 15. Maii.

(Z arch. arcibisk. přepis v arch. zemském.)

609.

Císařovna Marie Teresie potvrzuje klášteru Zbraslavskému držení statku Korkyně r. 1680 koupeného.

1754, 3. Octobris. Vídeň.

Wir Maria Theresia x. bekennen offentlich mit diesem Brief und thuen kund jedermäniglich, daß Uns der Würdige . . . Adamus Aisel Abbt Unsers Stiffts und Gottes Hauses Königsaal wie auch Prior und das gesammte Convent daselbst allerdemüthigst zu vernehmen gegeben, wasmassen Weil. Georg Juncker von Ober Khünreuth, dieses Königl. Stiffts und Closters Abbt, vermöge des in Copia beigebrachten Kauf-Contracts den 13 Iulii 1680 von dem Servatio Ignaz Freyherrn von Engelfluß das Gut Korkin cum appertinenciis um ein Kauf Schillings quantum pr 33000 fl. an sich gebracht, den darzu erforderlichen auch von dem damaligen Abbten zweiffelsohne geziemend angesuchten Königl. Consens aber bis gegenwärtig noch nicht erhalten habe, mit allergeh. Bitte, Wir geruheten demselben zu fernerer Beybehaltung obermelten Guts Korkin und dessen Appertinentien Unsere landesfürstliche Bewilligung allergn. ertheilen. Wann Wir nun auf den Uns darüber beschehenen gehors. Vortrag in solch allerdemütigiste Bitte gewilliget, als haben Wir gedachten Closter-Stifft Königsaal Unsern allerhöchsten Consens ertheilet, daß selbtes mehrangeregtes Gut Korkin von nun an und in Zukunft sub qualitate laicali gültig besitzen könne und möge, thuen das auch hiemit wissentlich und in Krafft dieses Brieffs als Regierende Königin zu Böheim. Und gebieten hierauf allen und jeden Unseren nachgesetzten Obrigkeiten, Inwohnern und Unter-

612.

Císařovna Marie Teresie ku zprávě podané od Bernarda Henneta, opata kláštera Žďárského a generalního vikáře řádu Cisterc. v království Českém, jakož i od Felixa Grimma podpřevora a celého konventu kláštera Zbraslavského o zvolení nového opata Zbraslavského, kterýmžto po úmrtí opata Adama Aysela za přítomnosti deputovaných král. komisařů zvolen byl býv. převor Desiderius Andres, potvrzuje tuto volbu a nařizuje, aby nově zvolený opat Zbraslavský co takový ode všech byl uznáván. Geben in. . . Wien den 19. Februarii 1757.

1757, 19. Februar. Vídeň.

Maria Theresia m. p.
F. W. Comes Haugwitz
R. Boh. supr. et A. A. p. cancellarius m. p.

Ad mandatum x.
Theodor von Thoren m. p.

Velká pečeť cís. v dřevěné krabičce. — (Perg. orig. německý kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. č. 1176.)

613.

Jan T. Berghauer, spisovatel díla »Proto-Martyr« (sv Jan Nepomucký), ospravedlňuje se proti neoprávněným útokům v příčině toho spisu.

1759.

(Ospravedlnění to posláno bylo opatovi Zbraslavskému Desideriovi Andresovi.)

Species facti super apostolico privilegio infularum aurophrizatarum.

S. Ioannis Nepomuceni protomartyris poenitentiae vitam, martyrium, miracula infrascriptus parochus Tschochaviensis dioc. Litomeric., dein decanus Wischehradensis triginta trium annorum spatio, quod laboriosi gregis montani sollicitudo reliquum fecit, praeclaris archivorum et scriptorum patriae monumentis et insignibus prorsus censuris, primo Rev. et semper fidelis Capituli metropolitani sede archiep. vacante a. 1733, quod medio anno manuscriptum in revisione detinuit et censuram dedit: »judicatus opus dignum posteritate«; secundo Ser. d. episcopi Augustani, qui per vicarium suum generalem censuit: »praeclarissimum hoc opus, cui titulus »Proto-Martyr poenitentiae« publicam lucem et plausum oculos manusque legentium omni jure meretur. Augustae Vindel. 1735«, aliorumque eruditorum utriusque cleri virorum testimoniis et commendationibus exornatum, inter quos eminet Sigismundi Oppelt e Soc. Iesu in universitate Prag., sanctae et graecae linguae professoris: »Perlegi magna animi mei voluptate primam partem incomparabilis operis, cui nihil certe deest, quam ut propediem luci publicae committatur, habiturum tot encomiastas quot lectores. Equidem ita sentio, nec oculatissimum censorem et κριτικὸν κριτικώτατον quidquam id eo reperturum, quod carpi queat, ne si Momus quidem fuerit.« His inquam insignibus censuris ornatam ante viginti duos annos a. 1736

tom. I. in fol., quorum alter actu sub proelo sudat, typis Augustanis vulgavit atque Suae Sac. Caes. Reg. Cathol. Mti Carolo VI. ad coronationem regiam Bohemicam submisissime dedicavit. Sed quia teste Ecclesiaste 4. omnes labores hominum et industriae patent invidiae proximi, non mirum idem eidem contigisse. Nam homo quidam religiosus hunc sanctum laborem sub praetextu salvandi Rev. capituli metropolitani honorem, ad quod mandatum nullum habuit, nec tali defensione capitulum eguit, arrepta occasione ex bulla Bonifacii IX. pont. confundere et infamare tentavit. Oggerit enim, quod author in suo opere quandam bullam Bonifacii IX. pont. recensuerit, quae in gravem injuriam et contumeliam metrop. Prag. capituli vergat, eo quod habeat clausulam: id mitris pontificalibus gemmatis et aurophrizatis uti posse, prout decanus et canonici ecclesiae s. Petri Wissehradensis utuntur. Desuper non rescita et ulterius indagata veritate speciali typis dato programmate ad universum archidioceseos clerum die 30. Martii a. 1759 vulgato authorem, regni praelatum exemptum, in quem nullam habet jurisdictionem, velut falsarium et bullarum apostolicarum corruptorem denigrare et librum vitae s. Ioannis Nep. bonae famae patroni post 22 annorum spatium (quo author in tota Europa, Hispania, Gallia gloriose citatus est) apud universum utriusque ordinis clerum, decanos, parochos et religiosos turpiter infamare non formidavit, ac tali quidem modo, qui in ecclesia nec contra haereticos primae classis usitatus est, cui nihil superest nisi combustio, ut nempe quivis vitae s. Ioannis possessor recensitam ibi Bonifacii bullam veram et illibatam, quam pari infamatione spuriam asserit affixa lacinia obumbret atque inscriptione addita vilificet et ruinet, ac si constitutus attentor (?) mandata non reperiat, librum sequestret. Porro tragoedia cum tanta praecipitantia suscepta et peracta fuit, quod author infamati libri desuper nunquam auditus, nunquam convictus, contra jura adeo humana, divina, naturalia ac sanam etiam rationem sine omni scitu, voluntate et mandato superiorum via facti authoritate propria in plenissima sua innocentia ignominiose condemnatus fuerit.

Qua de causa ut author suam innocentiam toti mundo palam faciat et pretiosam famam . . tueatur et conservet, relationem genuinam juxta conscientiam . . hic enarrat. Dum author a. 1707 celebratis primitiis ad sepulchrum s. Ioannis Nep. a d. Paulo Axlar decano metropolitano in capellanum commensalem, ut studium utriusque juris absolvere posset, benevole assumptus fuisset, Rev. capitulum metrop. eidem archivum et bibliothecam commisit, ut eadem in ordinem redigeret ac monumenta pro instructione processus canonizationis s. Ioannis Nep. exquireret, quem laborem ultra sex annos continuavit et desiderata fideliter sine omni remuneratione praestitit. Inter caetera monumenta ecclesiam ac regnum illustrantia a. 1708 in archivo invenit Bonifacii IX. dupplicem bullam in membrana sub plumbo uno anno et die videlicet 1389 anno pont. primo Idus Maii concessam et expeditam, quas ambas suis oculis vidit et manibus tractavit et in registro archivi No 4. et 9. sua propria manu consignavit

et in tergo scripsit summarium in prima bulla: »Bonifacius IX. concedit canonicis Prag., quod possint ad instar canonicorum Wissehrad. uti infulis gemmatis et aurophrizatis in maioribus patronorum festivitatibus, dummodo in celebratione apost. sedis legatus aut archiepiscopus Prag. praesentes non fuerint.« In secunda bulla, quae exemplificationem canonicorum Wyssehrad. ommissam habet, in tergo scripsit: »Bulla Bonifacii IX. concedens privilegium canonicis Prag., quod singuli in maioribus patronorum ecclesiae festivitatibus mitris pontificalibus gemmatis et aurophrizatis uti possint, dummodo sub celebratione legatus apost. aut archiepiscopus Prag. praesentes non existant.« Ita authoris maculare ordinati archivi adhuc superstes omnia de verbo refert. Quae huius diversitatis bullarum causa sit, authoris indagare et rationem dare non est. Primam bullam cum exemplificatione canonicorum Wissehrad. iam ante 157 annos veram et genuinam agnovit eruditissimus Georgius Bartholdus Pontanus a Breitenberg praepositus metrop, rerum ecclesiae et capituli scientissimus, et nec minimum periculum agnovit, quod ea cederet in gravem injuriam et contumeliam metrop. capituli, quia eandem bullam in sua Bohemia pia pag. 65 typis Francofurtanis primus omnium vulgavit et d. Iulio episcopo Herbipolensi dedicavit. Dein eandem bullam ante 59 annos Florianus Hammerschmid archiep. seminarii rector sub eleganti censura archiep. consistorii in historia Wissehradensi lib. 2. pag. 440 typis archiepiscop. denuo in lucem edidit. Hos insignis literaturae et omni exceptione majores viros author vitae in opere suo »Protomartyr poenitentiae« secure securo etiam primam bullam .. cap. 6. pag. 162 recensuit et vulgavit. Utraque haec bulla Bonifacii IX. in archivo metrop. capituli originaliter invenitur et inveniri debet, quia suis manibus tractatas et registratas ibidem reliquit, quod autem altera et secunda citari non potuerit, dictat sana ratio, ne archivum metropolitanum et praepositus Pontanus prostituerentur, quod duplicia sub- et obreptitie impetrata instrumenta contineant et foveant.

Ex deductis luce meridiana clarius patet innocentia authoris et mala versatio infamatoris, qui parti laesae eadem via qua laesit satisfacere et laesam famam per archidioecesim restituere omni jure tenetur. Hanc speciem facti corporali juramento confirmare paratus est author vitae s. Ioannis Nepomuceni

Ioannnes Thomas de Berghauer,
exemptae et nullius diocesis ecclesiae Wischehrad. decanus
et regni praelatus. m. p.

Ku konci připsáno: Conservetur pro memoria in archivo.

Fr. Desiderius abbas m. p.

(Orig. Berghauerem podepsaný dříve v arch. Zbraslavském [srovn. Catalogus B. 30.] nyní v archivu kláštera Oseckého.)

614.

Opat Zbraslavský píše gener. vikáři řádu Cisterc., že ochoten jest dle možnosti přispěti klášteru Sedleckému, že hrozí ztráta kasy solní a j.

1762, 22. Octobr. Zbraslav.

Reverendissime . . d. visitator, pater gratiosissime. Utramque pretiosam literam eodem contextu absolvo, et quidem 1. quod collegium Pragense attinet, in omnibus morem gessi ordinationi Rev. amplit. Quod vero inclytum Sedlecium concernit, communicato cum senioribus consilio sexcentos florenos annue pro exsolvendo censu seu interesse offero, sum namque ipsemet debitis praegravatus, et quod mihi maiori aggravio est potissimum capitale sine fassione, nam aliter acquisibile non erat, est assumptum, qua occasione non fassionatis passivis in praestationibus altius taxor et ascendo. Accedit, quod periclitemur de ammittenda cassa salis, quam nisi d. Dohalsky sua authoritate liberius votandi succollaverit, actum est de ea; est tamen bene instructus a nobis et pollicetur, secluso omni respectu causam iustam promovere ac tueri. Repartitio mutui supra clerum nondum venit. Proxime invitavit me princeps Mansfeld ad piscationem et venationem et quia saepius laudavit refectorium nostrum, principissa pariter fertur desiderio illud conspiciendi censetque in mea potestate esse ingressum ad claustrum indulgendi, unde cum in hac familia magnam patronantiam ratione juris lignandi experiamur, gratum ipsi et mihi foret, si per gratiosum annutum sui desiderii compos fieret . . . .

Humill. filius Desiderius abbas m. p.

Aulae Regiae 22. Octobr. 1762.

(Orig. arch. kláštera Oseckého.)

615.

Opat Zbraslavský posílá k nařízení úřadu krajského přepis fundačního listu kláštera, daného od krále Václava r. 1304.

1763, 24. Mart. Zbraslav.

Hoch u. Wolgeborner Reichs Graff. Eu. G. zufolge einer Königl. Creyßambtl. Verordnung gemäß, welcher die Clöster Stiffts Briefe nebst anderm abgefordert werden, thue hiesig Clösterl. Stiffts Brief in Copiis authenticis hiemit geh. beyschlüßig machen, welcher da anzeyget, daß dieses Stifft Königsaal von Wenceslao pio glorr. And. a. 1304 errichtet worden, von mir Abten derzeit administriret, das jus nominandi aut praesentandi aber per consuetam electionem exerciret wird. Womit mich zu Gnaden gehors. empfehle und in allen vollkommenen Respect verharre Eu. Hoch-Reichs-Gräfl. Gn. gehorsambster Diener

Desiderius Abbt m. p.

Königsaal den 24. Mart. 1763.

Přiložen přepis listu krále Václava z r. 1304, XII. Kal. Iunii. — (Orig. arch. místodržit. v Praze K. 22. 3.)

616.

Přípis faráře u sv. Filipa a Jakuba v Praze, Matěje Václ. Jana Conrada, opatovi Zbraslavskému, v němž děkuje za přízeň a pohostinnost v klášteře, vděčně zpomíná, že byl žákem cisterc. koleje atd.

1767.

(Uveřejnil Dr. Podlaha v Časop. Č. Mus. 1902 str. 312.)

617.

Zpráva o faře ve Slapích.

1769, 3. Aprilis. Zbraslav.

Fassion. Pfarrkirche Sti. Petri et Pauli im Dorf Slapp.

Diese Kirche ist von Altersher gleich von der Fundation des Königsaaler Closters errichtet und befindet sich weiter keine Fundation oder Stiftung dabei.

Geistl. Administrator genießet jährl. Einkünfte gemäß beiliegend 10jährigen Rechnungs-Extrat 147 fl. 22 kr. . . hingegen genießet der Administrator die Kost vom Kloster . . .

Das Jus praesent. gebüret Ihro Hochw. H. Desiderio Andres, Abbt zu Königsaal und im Königreich Böheimb infulirten Prälaten.

Königsaal 3. April. 1769.

P. Robertus Hnietinka
Administrator zu Slapp.

(Orig. arch. místodržit. v Praze)

618.

Purkmistr a rada měst Pražských žádají opata Zbraslavského, aby oznámil, kdy chce zaplatiti dluh zapsaný na klášteře ovdovělé Ludmile Jonákovi z Freyenwaldu v sumě 10.000 fl., aby potom jakožto vrchní poručenský úřad mohli dáti svolení ku kvitování z této sumy.

1770, 30. Ianuar. Praha.

(Zápis v knize města Prahy čís. 453 fol. 114—115.)

619.

Inventář věcí v domě kláštera Zbraslavského v Praze.

1770, 9. April. Praha.

Inventarium über samentliche Mobilien in klösterl. Prager Haus, weliche den 9. April 1770 in Beysein des Hausmeisters H. Johann Galli und dessen Ehegemahlin Filipina untersucht, dann folgendermassen beschrieben worden sindt und zwar:

In Ihro Hochw. und Gnaden neuen Kabinetel befindet sich:

1 eyßerne Bettstatt, in welcher befindlich ein Ober und ein Unter Bett, 2 Polster, 1 Madratzen, 1 ledernes Unterpolster, 1 rothe damaschkene Decken darüber, 6 rothe damaschkene Sesseln, 1 großer Spiegel, ein großes

Königsaaler Mariagnadenbildt, ein anderes Marienbildt, kleines, ein Stock-Uhr, ein vornirter Wäschkasten, Oratorium oder Beth Stuhl mit Schubladen nebst kleinen Altar und Crucifix, ein weißes Zusammenleg Taschel, 2 weißleinwandene Fenster Vorhänge, ein Fenster Vorhang von spanischen Rohr, ein messingener Leuchter, ein messingene Streu Sand Büchsen, ein Weyhbrun Kessel.

In alten Kabinetel:

Ein gelb tuchenes Canape, 6 gelb tuchene Sesseln, 2 weiße Fenster Vorhänge, 2 eyßerne Feuer Böcke in Ofen.

In der Capellen:

Ein großer Sessel von gedruckten Plisch, ein eychener Kasten mit Schubladen, ein Marienbildt mit 2 Engeln Bildhauer Arbeith.

Im großen Zimmer über neuen Kabinetel:

Ein große eychene Almer oben mit Bildhauer Ciraten umringt, 2 marmelirte Tischeln, ein eychenes Spieltischel, ein große Henckuhr sambt fornirten Kastel, 6 gewürckte Sesseln mit versilberten Füßen, 3 Karidon, ein grosser Spiegel, Ihro Majestät des Seel. Kaysers Francisci und Kayserin Mariae Theresiae Portre, des H. Erzbischofs Portre, ein Kardinal deto, 3 Prälaten Portre, ein Mutter Gottes Theses in Bildhauer Rahmb sambt Glas.

In Parady Zimmer:

2 Bildhauer Arbeith-Tischeln, ein Canape von gedruckten Plisch, 6 dergleichen Sesseln mit vergolten Füssen, 'ein vornirter Schreibkasten, 2 große Tremo oder Spiegeln, 3 rothe damaschkene Fenster Vorhänge mit vergolten hölzernen Rahmen, Bilder: Babst, 4 großen Kirchen Lehrer, Christus der Herr, Mutter Gottes und 12 Apostel in marmerirten Stocator-Rahmen (18 Stück), 6 gläserne Wand Leuchter, ein großer Henck Leuchter in der Mitte des Zimmers, 2 eichene Spiel Tischeln mit vergolten Füssen.

Im Tafel Zimmer:

Ein großer Oval Tisch mit blauen Tuch bedeckt, 5 Sessel von gedruckten blau Plisch (NB. 4 Stuck detto sollen sich in Königsaal befinden, von der Wahl annoch), 2 Sesseln mit grünen und weißen Streiffen, 3 schäckige Sesseln, 4 grün tüchene Sesseln, ein Ordinari Tisch, ein Armerle mit gläsern Thürl auf die Gläser, 3 weiß leinwandene Fenster Vorhänge, 3 blecherne Fenster Geschirr zu ablauffung des Wassers, ein Aufsatz auf die Tafel, ein blau und grün tuchener Debicht auf die Tafel.

In gelben Zimmer:

Ein Schänck Kasten, ein eichenes Spiel Tischel, 2 Spielkasten, 2 theolog. Bücher, ein Spiegel, ein Crucifixbild, Kupferstich schwarz gebeitzten Rahm, 2 blecherne Fenstergeschier.

In Hinter Zimmer:

2 große weldtliche Portre, ein Spiel Tischel.

In obern Stock in Gastl. Zimmern:

Ein großer runder Tisch, ein kleiner mit Wachsleinwandt übezogen, ein Almer Tischel, 3 Sessel mit blauen Tuch überzogen mit rothen Streifen,

3 mit blauen Tuch überzogene Lehn Sesseln, 3 große Sesseln mit grünen Blumen, ein grün gefärbte Bettstatt und detto Vorhänge, in welcher ein Unter-, ein Ober Bett, 2 Polster und 1 Madratzen, ein bedeckte Bettstatt mit kanafaßenen Vorhängen, in welcher ein Ober-, ein Unter Bett, 2 Polster samb Teiloch, ein Ordinari Bettstatt, in welcher ein Unter- ein Ober Bett, 2 Pölster samb Teiloch, 1 Strohsack, item ein Ordinari blau gemachtes Bettstättel x.

In Haußmeisters Zimmer, im Loquey Zimmer x. (v nich obyčejné domácí potřeby).

In Gewölb neben Loquei Zimmer: ein eiserner Ofen, eine hölzerne Almer, in welcher befindlich 6 ganze Paradegeschirr in Ihro Gnaden Zueg x., unter der Stieg befindet sich eine alte Almer mit hölzernen Gatter.

In der Kuchel und Dispens (různé měděné, majolikové, plechové, železné, dřevěné, hliněné nádobí, stoly a jiné kuchyňské potřeby).

In Vorhaus neben der Kuchel, auf der Gallerie, in untern Gewölb (též některé potřeby domácí).

An Tafel und Tischgezeug: 3 damaschkene große Tisch Tücher, 2 Ordinari Tisch Tücher, 20 damaschkene Serwether (sic), 11 Ordinari detto, 3 Handtücher, 12 Paar silberne Messer, 12 detto Löffel, ein silbern Vorleg Löffel, 2 detto Saltz Vassel (NB. 6 Par silberne Caffe löffel sind gleich vor der Wahl nacher Königsaal geschickt worden und befinden sich bei H. P. Provisor.)

An Zinn: 7 Tutzet Teller, 8 große Speiß Schüsseln, 7 kleine detto, 2 große, 1 kleine Suppen Schüßel oder Töpf, 2 große Schüßeln zum Rindfleisch, 4 große Schüßeln, 8 kleine dto, 9 runde Leuchter, kupfernes Caffe Kandel etc. (dále ještě jiné různé nádobí a věci domácí).

In Schuppen: Ein verglaßter Paradi Wagen und 1 Schwiemer Ihro Gnad. sambt zugehörigen Polstern, ein feigelblaue und grün tuchene Sitzdecken bei Hausmeister verwahrt, eine Leiter u. a.

In Kutscher Stall: Ein Paar Geschier sambt Zügeln und grün seidener Leith Seilen Ihro Gnad., 4 Halfter mit eißernen Ketten u. a.

60 alte Fenster Fliegl seindt in untern und obern Stock in Hinter Zimmer depositirt x.

An Kirchensachen und Ornaten:

In der St. Andreae Kirchen: 1 zinnerner Weihbrun Kessel, grün Vorhänge bei der Kirch Thür, ein große zinnerne Lampen, 8 zinnerne Altar Leuchter, 4 messingene detto, 3 Altar Glöckel, 6 Altar Tüchel, 6 Hand Tüchel, 2 humeralia, 12 Corporalia, 10 Kelch Tüchel, 5 Alben, 1 Rochett, 1 groß Hand Tuch, zinnerne Kandel sambt Tatzel 4 Paar, 1 detto Gieß Beck oder lavor in der Sakristei, 8 Ornaten, 3 Quadraten, 2 große Missal, 2 kleine detto, 2 blau leinwandtene Tücher zu Bedeckung der Altar, ein kleine zinnerne Lampen bei der Mutter Gottes, 2 Kelche, Ihro Gnad. reiches Meßgewandt sambt allen Zugehör, 2 silberne Gieß Kanel, ein detto Tatzl,

ein Kreuz mit Giftsteinen gefaßt, ein versilberter Zeiger vor den Ceremon., Missal cum Ceremon., 2 schwarze Scharlat Mantel mit samettnen Kragel, 1 Castor Hut Ihro Gnad. mit schwartz Kwastl, 4 Ordinare schwarz Zeug Mantel vor die H. Geistlichen.

Obspecifirte Mobilien sind mir von Stuck zu Stuck rechtens übergeben worden. Ein welches meine eigene Namensfertigung mit mehreren bestätiget. Sign. Königsaal den 18. April 1770.

Johann Gallj
p. t. Haußmeister.

(Orig. nyní v archivu Oseckém. Srovn. Catalog. Lit. I. čís. 35.)

620.

Císařovna Marie Teresie ku zprávě podané od Fortunata Hartmanna, opata Plasského a gener. vikáře řádu Cisterc. v království Českém, a od Kajetána Březiny, opata Oseckého, jakož i od Vavřince Biebera převora i celého konventu kláštera Zbraslavského o volbě nového opata Zbraslavského po úmrtí Desideria Andresa, na jehož místo zvolen Coelestin Stoy, potvrzuje volbu tuto x. Geben ... Wien den 19. Maii 1770.*)

1770, 19. Maii. Vídeň.

Maria Theresia m. p.
Rudolphus comes Chotek m, p.
R. B. supr. et A. A. pr. Cancellarius
Leopold Graf von Kolowrat m. p.

Ad mandatum x.
Jo. Seb. Christ. v. Müller.

Velká pečeť cís. v dřevěné krabičce. — (Perg. orig. německý kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 1183.)

621.

Purkmistr a rada měst Pražských žádají městského hejtmana, aby v příčině nutné opravy silnice Zbraslavské od Smíchova na Zlíchov a upevnění louky při řece města se zastal, aby k tomu nebyli povinnováni, leč aby Staroměstský úřad mostecký opravu tu podnikl.

1770, 31. Augusti. Praha.

(Zápis v knize města Prahy čís. 455. fol. 227-28. Jiný zápis v téže záležitosti tamtéž fol. 253.)

*) Na ohbu poznamenáno od Sigmunda Dav. Gerstnera, registratora desk zemských, že konfirmace ta zapsána byla dne 28. Aug. 1770 do desk zemských. — Sol. 201 fl. 48 kr. (snad poplatek za vyhotovení konfirmačního diplomu). — V rukopise Klement. knih. II. A 12. fol. 23 jest český překlad tohoto konfirm. diplomu, shotovený bezpochyby k předčítání poddaným klášterním, jakož lze souditi z připojené poznámky: »Praelectum fuit praesens decopiatum diploma Slappae subditis in cancellaria praesente ipsomet Rev. d. abbate 3. Octobr. 1770. Perlecto eo deposuit officialis Slappensis juramentum, uti et judices, venatores, silvarum custodes etc.«

622.

Dobrá vůle, kterouž se kapitál 6000 zl. r., zapsaný na vsi Korkyni kláštera Zbraslavského, postupuje klášteru Plasskému.

1783, 5. Maii. Praha.

Ich Endesgefertigte urkunde und bekenne kraft gegenwärtiger auf Pergamen verfasten Cession dobrá vůle genannt besonders da wo dessen vonnöthen wäre, wasgestalten ich dem löbl. Klosterstift zu Plaß Cisterzienser Ordens jenes Kapital per Sechs Tausend Gulden Rein., welches ich laut des 6ten schwarzweißen rosenfarben Quatern sub lit. G. 19 bei dem Stift Königsal nemlichen Ordens sub hypotheca des Guts Korkinie zu fordern habe, samt Interessen von Georgi a. c. zu dessen Eigenthum cediren und abtretten thue aus Ursachen, weil ich von bemelten Stift Plaß vollständig befriedigt worden bin. Bin auch zufrieden, womit gegenwärtige Cession mit Bewilligung Eines löbl. Amts der K. Landtafel auch ohne meinen Beysein da wo behörig auf Unkotsen des Stifts Königsal einverleibt und per juxtam ausgezeichnet werden könne. Zu Urknnd dessen habe ich mich eigenhändig unterschrieben, mein Petschaft beygedrücket, und die unten benannte Tit. Herren Zeugen zur gleichmäßigen jedoch unnachtheiligen Mitfertigung erbetten. So geschehen Prag den 5. Maji 1783.

Johann Mladota von Solopisk als Zeuge m. p.

Johanna Kulhankin gebohrene Glaserin.

Johann J. Flaißner von Wostrowitz m. p. als Zeuge.

Přivěšeny tři pečeti v dřevěných krabičkách. (Perg. originál kolkovaný (2 fl.) v Klement knihovně.)

623.

Dobré zdání spoj. dvorské kanceláře v příčině potvrzení privilegií kláštera Zbraslavského.

1783, 11 Sept. Vídeň.

Allerunterthänigster Vortrag der vereinigten treugehors. Böhm. und Österr. Hofkanzley, Hofkammer und Bankodeputation über das Privilegien-Bestätigungsgesuch des Cisterc. Klosterstifts Königsaal in Böhmen.

Eure Majestät!

In der Anlage vereinbaret sich das Königl. Böhmische Gubernium sub dato 1. Febr. et praesent. 16. Jul. dies Jahrs sowohl mit den auf die Ertheilung der von dem Cisterzienser Stift Königsaal angesuchten Privilegien-Bestätigung gerichteten einhelligen Gutachten des Kön. Fiskalamts und des gewesenen Consessus delegati in causis summi Principis et commissarum, als auch mit den beigefügten Erinnerungen, dass nämlich die in diesen Privilegien miteinkommende Berechtigung zu Erbschafts-

erwerbungen, zum Ankauf und Verkauf beweglicher und unbeweglicher Güter, dann die Befreiung von allen Mauten und Abgaben gänzlich hinwegzulassen und respective nach den Verordnungen von den J. 1776 und 1777 zu modalisiren, übrigens aber die von dem Ordinario angetragene besondere Verwahrungs-Klausel überflüßig und solche schon unter der allgemeinen begriffen wäre.

Die um ihre gutächtliche Erinnerungen belangte geistliche Hofkommission äußerte sich dahin, in wie weit den Stiftern und Klöstern die Aquisitiones inter vivos et mortis causa erlaubet seyen, diesfalls enthielten die Patente und Circularien vom 26. August 1771, 2. März 1772 und 28. Jäner 1775 die klare Vorschrift, mit diesen seye die in den Privilegien vorkommende, dem Stifte eingeraumte unbeschränkte Befugniß zu Erwerbung beweglicher und unbeweglicher Güter nicht vèreinbarlich, folglich habe selbe entweder wegzubleiben oder seye mit der Clausula salvatoria, insoweit nämlich die späteren Amortisations-Gesetze nicht etwas anderes verordnen, am Ende zu temperiren.

Votum. Da die von dem Cisterzienser-Klosterstifte Königsaal zur Allerhöchst. Bestätigung überreichten und von der höchstseel. Kaiserin Königin Mtt. konfirmirten Privilegien hauptsächlich in landesfürstl. Begnadigungen und cum consensu regio errichteten Kauf- und Donations-Instrumenten, folglich in weltlichen Gegenständen, wobei die geistliche Jurisdiction in gar keine Frage kommet, bestehen, so wäre man auch dieses treugehors. Ortes des allerunterth. Erachtens, daß diese Privilegien mit Hinweglassung der von dem Prager Erzbischoffe beyzurücken angesonnenen Klausel salvo jure ordinarii, wie auch der darinn einkommenden Berechtigung zu Erbschafts-Erwerbungen, zum Ankauf und Verkauf beweglicher und unbeweglicher Güter, wie auch der Befreiuung von allen Mauten und Abgaben, dann unter den sonst gewöhnlichen Klauseln und mit dem Beysatze, insoweit es des Stifts rechtmäßig hergebrachte weltliche Besitzungen und Gerechtsame betrifft, allergn. bestätigt werden könnten.

Es beruhet jedoch alles x.

Wien den 11. Septembris 1783. Chotek m. p.

Po straně poznamenáno: »Diese Privilegien will Ich auf die eingerathene Art bestättigen.« Joseph m. p.

(Konc. archivu místodržit. v Praze.)

624.

Potvrzení privilegií kláštera Zbraslavského císařem Josefem II.

1783, 29. Decembr. Vídeň.

Wir Joseph der Zweite v. G. G. erwählter Römischer Kaiser etc. bekennen öffentlich mit diesem Briefe und thun kund jedermänniglich, daß Uns der Würdige . . . Coelestinus Abt, dann der Fr. Laurentius Prior Unsers

Stifts . . . Königsaal Cist. Ord. Berauner Kreises in Unserm Erbkönigreich Böheim allerunterth. gebeten, Wir geruheten diesem ihnen anvertrauten Stifte die Kaiserl. Kön. Gnade zu thun und die von Unseren glorwürd. Vorfahren demselben ertheilte und von Wail. Unserer innigst geliebten Frau Mutter der höchstsel. Kaiserin Königin Maria Theresia Maj. glorr. And. im Jahre 1747 bestätigte Privilegien auch Unsers höchsten Orts allergn. zu confirmiren, deren wörtlicher Inhalt also lautet: Wir Maria Theresia etc. (viz 1747, 6. Octobris s. inserovaným potvrzením privilegií Zbrasl. Karla VI. z r. 1735, 20. Maii se všemi starými listy králů: Václava II., Jana, Karla IV., Václava IV., v nichž na př. list krále Václava II. z r. 1304 i jiné se opakují). Wann Wir nun in ihre diesfällige allerunterth. Bitte in K. K. Gnaden gewilliget, als haben Wir mit wohlbedachtem Muthe, gutem vorgehabten zeitigen Rathe und rechtem Wissen sothane inserirte Privilegien jedoch salvo jure regio et cuiuscunque tertii, insoweit besagtes Stift in deren usu et possessione sich befindet und es des Stifts rechtmässig hergebrachte weltliche Besitzungen und Gerechtsame betrifft, solche Privilegien auch der jetzigen und künftigen Landesverfassung nicht entgegen stehen, mit dem Beisatze allergn. konfirmiret, daß die darinn einkommende Berechtigung zu Erbschafts-Erwerbungen, zum Ankauf beweglicher und unbeweglicher Güter und die Befreiung von allen Mauten und Abgaben gänzlich für unwirksam und daraus hinweggelassen geachtet werden solle. Thun das auch hiemit wissentlich und in Kraft dieses Briefs als regierender König zu Boheim. Meinen, setzen, ordnen und wollen, daß mehrgedachtes Stift Königsaal die obeingeschaltenen Privilegien auf die von uns konfirmirte Weise ohne mänigliche Hinderung haben, gebrauchen und genießen könne und möge.

Und gebieten hierauf allen und jeden Unseren nachgesetzten Obrigkeiten, Inwohnern und Unterthanen, was Würde . . . die in Unserem Erbkönigreiche Böheim sind, insonderheit aber Unserm königl. Gubernio daselbst hiemit gnädigst, daß sie oftgenanntes Stift Königsaal bei obigen Privilegien . . gebührend schützen und handhaben etc. Zu Urkund dieses Briefes besiegelt mit Unserem kaiserl. königl. und erzherzogl. anhangenden größeren Insiegel, der geben ist in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien den 29. Monatstag Dezember nach Chr. Geb. im 1783, Unserer Reiche des Römischen im zwanzigsten und der Erbländischen im vierten Jahre.

Joseph m. p.
Leopoldus Comes a Kollowrat m. p.
Regis Boemiae Supremus et A. A. p. Cancellarius.
Johann Rudolph Graf Chotek m. p.
Tobias Philipp Freyherr von Geblern m. p.
Ad mandatum Sac. Caes. Reg. Mtis proprium
F. S. v. Greiner m. p.

Na zadní straně posledního listu: Registr. Mariophilus v. Leissner m. p.

(Orig. někdy kláštera Zbrasl., nyní v Klement. knih. čís. 1186.) -- Potvrzení psáno kalligraficky na 23 kolkovaných arších — vždy na čtvrtém listě kolek 2 fl. — krásného jemného pergamenu, celkem 89 listů, svázané v silné desky perg.; na černožlutých šňůrách, provlečených všemi listy i deskami, visí v dřevěně krabičce krásně zachovalá pečeť císařská Při potvrzení následující kvitance:

Quittung.

Dass zu dem Röm. Kaiserl. Mtt. General- Tax- und Expedit-Amt wegen dem Zisterzienser-Stift Königsaal allergnädigst bestättigten Privilegien pro taxa Vier Hundert dreyssig Gulden id est 430 fl. entrichtet worden, wird hiemit bescheiniget.

Wien den 29. Decembris 1783.

Karl Kurländer v. Kornfeld,
N. Ö. Regierungs-Rath, General-Taxator und Expeditor.

Eugen Fleck,
Controlor.

Catalogus
sive Protocollum Archivi mon. Aulae Regiae.

(Rukopis Klement. knihovny II C 27.)

Archiv rozdělen byl v oddělení dle písmen od A do Z; při každé písmeně běžná čísla. Oboje — písmeno i číslo — napsáno bylo červeným inkoustem na každé listině.

A.

(Čísla 1—9 scházejí úplně, list přední vytržen).

10. Litera regis Ladislai, in qua demandat bona monasterii direpta vel donata . . . restitui 15. Aug. 1454. (Otištěno.)
11. Lit. r. Ladislai, de eodem 16. Iun. 1455. (Otištěno.)
12. Maria regina recipit in protectionem suam Aulam Regiam de a. 1522 (4. Iunii. Otišt.).
13. Bonifacii pp. IX. confirmatio (1396, 13. Iunii. Otišt.)
14. Litera Innocentii pp. VI., ut omnia bona retenta restituantur monasterio (1353, 14. Octobr. Otišt.)
15. Lit. Bonifacii pp. IX., quod abbas possit exire propter negotia exigenda ad reges, principes x. (1396, 29. Iul. Otišt.)
16. Confirmatio Martini pp. V. super omnia bona (1417, 6. April. Otišt.)
17. Copia decreti locumtenentiae reg. ad capitaneos districtus Rakonicensis contra injuste praetensum telonium Horzelicii et Aunoschtii a vecturis monasterii Aulae Reg. a. 1720.
18. Copia privilegii altare privilegiatum universis d. abbatibus concessi ubicunque et quacunque feria intra hebdomadam eligendi 16. Mart. 1728.
19. Ratione pecuniae ecclesiae Auloregensi ex bernis regiis restitutae mandatum caesareum, ut per archepiscopum inquiratur et oculariter conspici curetur, num in aliam argenteriam substitutam applicata fuerit nec ne, et protestatio contra ven. d. decanum vicarium foraneum huc in hunc effectum missum, ne nostrae exemptioni quidquam obesse possit.

20. Damna Aulae Regie causata tempore belli a. 1648, quando generalis Wittenberg penes Aulam Reg. cum suo exrcitu fuit. Item attestata quaepiam ob fidelitatem servatam a subditis Aulae reg. (vide S. 14 et 28, srovn. listinu 1649, 25. Mart.)
21. Literae a procuratore gener. Rev. d. visitatori Romam expeditae ratione defuncti [Alberici]. (Přeškrtáno a připsáno: Cum licentia Rev. hic numerus cassatur.)
22. Literae a Cels. principe archiepiscopo ratione postulatorum 500 floren. a monasterio Aulreg. pendendorum.
23. Lit. ratione publicationis testamenti neoprofessi fr. Adami Fitsche.
24. Contractus de facienda provisione d. Albell registratori ad tribunal Moraviae a monasterio Aulae Reg.
25. Proba argenti in moneta Prag. ex chleba fundi Aulae Reg.
26. Computus et exacta annotatio omnium acquisitarum ac expcsitarum pecuniarum pro noviter erecta ara s. Crucis a. 1748—1751.
27. Rescriptum ab Aula Caes., ut monasteria sua privilegia curent confirmari a. 1747.
28. Usus poculi Antimonii.
29. Resignatio d. Georgii Schroff abbatis Alto Vadensis 1641.
30. Ratione principis ab Eggenberg et d. abbatis Hillariensis in puncto electionis Altovadensis.
31. Literae dd. Petri de Rosis piissimi et largissimi conferentis huic monasterio Altovadensi villas scilicet Kaltenprun, Schilt, Stain et Schagleins ex bohem. translatae (též v »Inventáři« rukop. 2 B 19. čís. 69.)
32. Actio monasterii Altovadensis contra principem Eggenberg in negotio contributionis militum aliorumque onerum.
33. Literae a Rev. d. Altovadensi ratione praetensionis antiquae archiepiscopi quoad parochias.
34. Ad Rev. dd. Laurentium Ossecensem et Georgium Auloregensem abbates a capitulo provinciali deputatos commissarios contra Georgium abbatem Altovadensem 1664.
35. Cessio 5000 fl. Rev. d. Georgii abbatis Altovadensis sibi a monasterio Wellehradensi debitorum pro restauratione monasterii Sedlic. a. 1656.
36 Confirmatio Mariae Theresiae reginae Bohemiae electionis Rev. d. Adami Aysl abbatis AReg. a. 1743 et ratione electionis variae literae. (Otišt.)
37. Confirmatio a Rev. d. generali super electione Rev. Antonii Flaming AReg. abbatis in visitatorem et vicarium generalem a. 1608. (Otišt.)
38. Transactio inter mon. Altovadense et Aulam Reg. ratione debiti praetensi et inhabitationis superioris consignationis in domo Auloregensi Pragae (vide etiam P. 29.).
39. Litera a Rev. d. visitatore ratione dispensationis in adventu.
40. Lit. ratione abstinentiae diebus lunae, sexages. et septuages. 1713.
41. Diversa Oeconomica.

42. Actio judicialis monasterii Aulae Reg. cum subdito Mathia Soukalik ex Rzewnitz in puncto accepti eidem fundi rusticalis etc. . . .
43. Concernentia apothecam monasterii uti et medicamenta ex aliis apothecis accepta pro monasterio.
44. Verschiedene Auszigeln (sic).
45. Apathecarum monasterialium inhibitio in iis locis, ubi civiles habentur.
46. Consignatio animarum in territorio monasterii Aulae Reg. de diversis annis.
47. Diversae architecticae delineationes.

B.

1. Literae Wenceslai regis, in quibus donat monasterio villas Banyn et Novam Belam 1293, 29. Dec. (Otišt.)
2. Iohannes rex libertat villam Belina (1327, 24. Mart. Otišt.)
3. Theodricus abbas Brevnov . . . de concordia metarum (1335, 4. Dec. Reg. Boh. IV. 92.)
4. Hermannus Barmiensis episcopus nomine testamenti ordinat . . . censum annuum $7^1/_2$ sexag . . . pro ecclesia in Bezdes etc. a. 1344. (sic! Rok tento uveden chybně, viz listinu a regest tuto otištěný dd. 1340, 14. Ianuar.)
5. Duo cives Montis Chutn. vendunt suas sextas partes haereditatis in villa Belina . . . Iohanni abbati 1359, 26. Ian. (Otištěno.)
6. Ioannes abbas . . . emit duas tercias partes haereditatis . . . in villa Belina a. 1359, 28. Mart. (Otištěno.)
7. Carolus IV. demandat, ut quidam cives Montis Chutn. possidentes villas Belina et Kel dent . . . abbati Aulae Regiae de culpis judicii . . duos denarios etc. 1358, 5. Octobr. (Otištěno.)
8. Instrumentum authenticum, in quo per arbitrum electum d. Fr. Stromayri de Nimburga omnia in villa Bratrzienow . . . monasterio spectare declarantur 1361, 20. Iunii. (Otištěno.)
9. Litterae a. 1367, quarum contentum est, quod ex quarta parte fabricae Brunnensis in Montibus Cuthn. Aula Regia debeat recipere 2 sexag. etc. 1367, 15. Iun. (Otištěno.)
10. Decretum Sigismundi regis . . . mag. Albiconi 1420, 24. Iulii. (Otištěno.)
11. Extractus ex Tabulis regni, in quo imperator Rudolphus II. demandat, ut Adamus de Hradcze, supremus pro tunc regni burgravius, amitae suae Catharinae Berkovi natae de Hradcze restituat centum millia sexag. misn. a. 1594.
12. Caesar inquirit de bonis ab a. 1630 ex manibus laicis per clerum acquisitis, utrum aequivalens e contra venditum sit.
13. Specificatio illorum ordinum, qui de facto aequivalens respectu acquisitorum bonorum ad manus laicas necdum restituerunt.
14. Fasciculus continens acta a. 1716 ratione vendendi ad manus laicas aequivalentis a proportione emptorum ab a. 1630 bonorum laicorum cum Catalogo omnium hic contentarum partium per numeros distributarum.

15. Bullae duae Gregorii XV. cum declarationibus Urbani VIII.
16. Bulla Urbani VI. pp. Item Breve Innocentii XI. pp. super confirmatione Capitulorum generalium ord. Cisterc. (Přepis této bully nyní v archivu Oseckém dd. 1381, 2. Octobr. Otišt.) Confirmatio gratiarum et privilegiorum monachorum Cisterc. Gregorii pp. XIV. nec non Extractus ex Bullario Leonis X. pontificis.
17. Decretum caes. ratione solvendi monasterio Aulae Reg. debiti Brunensis civitatis.
18. Scripta et literae debitum Brunense a def. d. Greiffenfels monasterio Aulae Reg. cessum concernentes.
19. Responsum a Caes. aula super memoriale contra Brunenses dominos ratione solutionis a. 1668.
20. Haeredes Weberiani Beraunae petunt dilationem temporis ad deponendam exceptionem.
21. Quaerela baronis Engelflus, quod subdito eius ex Bratrzinow frumenta a nostris Slappensibus ex suo agro violenter direpta fuerint
22. Ratione resignatae fundationis Berkianae pro 1000 flor.
23. Baptismales literae quorumdam religiosorum Aulae Reg. professorum. (K tomu poznamenáno: Extraditae religiosis.)
24. Literae ad d. abbatem Auloreg. a p. Bartholomaeo ratione incarcerationis et responsum ad Rev. d. cancellarium d. abbatis. (Priv. záležitost, nyní v archivu Oseckém.)
25. Formulare des publicirten Jüdischen Bannes.
26. Dědiny ve vsi Babynách vyplacených (sic).
27. Diversa circa cataractas molae Brzezanensis et circa jus piscandi in fluvio Moldavae in utroque littore.
28. Acta ratione juris piscandi a Brzezanensibus monasterio quaestionati.
29. Publicatio Bullae Clementis XIII. ratione praetensae exemptionis ab ordinaria Cels. principis archiepiscopi jurisdictione quinque abbatum ord. s. Benedicti, videlicet Brzewnoviensis., s. Iohannis sub Rupe, s. Procopii, Cladrubiensis et s. Nicolai 1759. Item in eodem puncto contra capitulum Wissehradense. 1763.
30. Scriptum, in quo innocentiam suam exhibet et se legitimat author libri vitam s. Ioannis Nep. continentis Rev. d. Berghauer decanus Wissehradensis. (Z orig. archivu Oseckého otištěno při r. 1759.)
31. Bullae et Brevia Sedis apost. pro s. ordine Cisterc. ac monasterio Aulae Reg. et etiam alia concernentia.
32. Contractus supra molam in Bluk prope Czernoschitz.
33. Ratione Bollart pistoris a districtus officio, ut ad obedientiam reducatur, penes autem ei in dominio aliqua sustentatio concedatur.
34. Enumeratio bonorum monasterii Aulae Reg. a tempore fundationis.
35. Negotia P. Bernardi Bechinie.
36. Emptio Brzezan a. 1364, 11. Iunii. (Otištěno.)
37. Inter Busch et Czim limites . . . assignati a. 1394, 20. Nov. (Otišt.)

C.

1. Emptio villae Ostassowicz (nesprávně psáno »Costassowicz«) x. 1355, 2. Maii. (Otištěno.)
2. Litera super molendinum in Inferiori Czernoschitz situatum ad aquam pro annuo censu 1 sexag. per duos terminos a. 1523.
3. Contractus emptionis villae Chotin (bezpochyby listina otištěná k r. 1368, 30. Octobr.).
4. Compromissum ... super litibus circa decimas villa Cothun. (Otištěno k r. 1368, 29. Febr.)
5. Privilegium pontificium Cisterciensibus datum portandi aureas cruculas x. (připsáno: conferendi ordines minores, uti infulis etc.).
6. Praetensio super 350 fl. a comite Czernin.
7. Limitum renovatio inter dominium Carlsteinense et Auloregense a. 1616.
8. Puncta ratione contributionis.
9. Literae ratione fundatiouis et dotis candidatorum.
10. Ratione confirmationis privilegiorum a Benedicto XIII. pontif. et confirmatio privilegiorum in authentico a Clemente XI. pro vicariatu Bohemiae.
11. Rev. d. generalis Nicolai Larher confirmatio visitatoris et vicarii generalis in Bohemia a. 1699.
12. Scripta concernentia censum Cropinensem in Moravia, quae tamen actio composita iam est.
13. Pan Václav Niklásek z Žitenic etc. 1578, 13. Dec. (Otištěno)
14. Concernentia visitatum dominium Culmense.
15. Litterae ratione cuiusdam subditi Carlsteinensis ratione manumissionis pro Aula Regia, in quibus memoriale ad S. Maiestatem a d. abbate AReg. mittendum comprehenditur.
16. Confirmatio quarundum definit. Capituli generalis s. ord. Cisterc. a Clemente IX. Item Capitulum generale, visitationes monasteriorum. Item quantum quodlibet monasterium contribuere debeat pro itinere Cistercium.
17. Chartae charitatis a. 1668 a Rev. d. Laurentio visitatore formatae pro Aula Regia. Altera Rev. Andreae Troyer a. 1688 (pozn. Hanc hic non inveni).
18. Literae, in quibus specificatio, quantum a. 1651, 29. Mart. pro itinere Cisterciensi expositum sit (est hic in No. 40).
19. Ratione haereditatis F. Christophori Pauspertl.
20. Ratione commissionis ad revisitandum a. 1726.
21. Contractus bečváře klášterského na chmelnici.
22. Czernolicensis mappa et limitum conscriptio.
23. Creatio Antonii Flammingi abbatis Aulae Reg. in apost. sedis notarium. dd. 20. Nov. 1600. (Otišt.)
24. Contractus Georgii Slansky seu Miczana super popinam Czernoschicz.

25. Contractus cum hebraeo Isaac Knin ratione Cziszovicensis officinae a. 1705. (Czechowicz vide Stiechowitz.)
26. Contractus Caroli Edinger barbitonsoris Aulae Reg. 1737.
27. Crates ferreae pro ecclesia Auloreg. solutae 1104 florenis a. 1659. Item exsolutio organi et chori.
28. Dominus Ossecensis insinuat sui confirmationem ab Ill. d. generali in vicarium generalem.
29. A consistorio Prag. approbationes religiosorum Auloreg. pro excipiendis confessionibus.
30. Cum consistorio habitae diversae controversiae.
31. Sententia lata contra S. Coronam ratione reluitionis dominiorum Krumau et Nettolitz cum appertinentiis a. 1728 (nyní v arch. Oseckém).
32. Quaesiti carbones fossiles in territorio monasteriali.
33. Contractus quoad depositorium pro tabaca Aulae Regiae et circa officinam crematoriam in Slapp et alii contractus.
34. Rationes contributionum.
35. Instrumentum electionis Rev. d. Coelestini Stoy abbatis Aulae Reg., item eiusdem juramentum in originali.
36. Eiusdem d. abbatis confirmatio ab Ill. d. generali s. ordinis et literae negotium hoc concernentes.
37. Investitura pro parochiis Auloregensibus et facultas pontificandi in archidiocesi eidem concessa, item literae negotium hoc attinentes.
38. Eiusdem confirmatio in temporalibus ab aula Caesareo-regia et alia negotium hoc attingentia (srovn. 1770, 19. Maii).
39. Circa carceres monasteriales ordinatio Suae Maiestatis.
40. Capitula generalia ord. Cisterc.
41. Chartae charitatis sive visitationis diversorum monasteriorum et alia concernentia monasteria extranea.
42. Constitutiones diversae pro vicariatu Boemiae, Moraviae et utriusque Lusatiae.
43. Chartae charitatis sive visitationis de diversis annis pro monasterio Aulae Regie x.
44. Consistorii Prag. et respective d. archiepiscopi decreta generalia (»Instructio pro confirmandis« nyní v archivu Oseckém.) Circa praetensionem conthoralis d. Cogniazi (?) supra monasterium factam, postquam praefatus dominus Pragae a Borussis occisus fuisset, vide sub lit. H. 17. in diario Ven. P. Augustini.

D.

1. Acta antiqua concernentia jus lignandi in silvis Dobrzischensibus.
2. Alius fasciculus de eodem jure lignandi in Dobrzisch.
3. Projecta puncta a Rev. d. abbate Thoma opposita ad formandam inter principem de Mansfeld et monasterium transactionem ratione indefiniti juris lignandi in silvis Dobrzisch.

4. Item parere Rev. d. Adami in eodem negotio.
5. Conventio seu transactio Mansfeldiana ratione juris lignandi de a. 1745 19. Aug. Otišt. (Po straně poznamenáno: »Accepit originale inclyta levationis commissio die 15. Febr. 1786.«) Item alia duo instrumenta authentica ratione eiusdem juris. Item computus super obtenta ligna ex silvis vicinioribus de a. 1772.
6. Occasione nobis decussae quercus, media pars controversae silvulae dd. crucigeris cessa ex nostra liberalitate. (Po straně: Dobrzichowitz)
7. Descriptio limitum inter Dobrzichovicium et Aulam Regiam in originali 1704. Item a. 1744. Haec reperiuntur in fasc. sub lit. L. 41.
8. Transactio inita cum Crucigeris concernens jus piscandi in fluvio Berauna fluente penes Dobrzichowitz, Letth et Rzewnitz die 27. Septemb. a. 1736. (Otišt.)
9. Ordinatio facta modo provisorio ab Aug. imperatore Leopoldo ratione sessionum praelatorum in diaeta et comitiis a. 1681.
10 Literae monitoriae ex consistorio ratione debiti solvendi, quod debitum 1500 fl. exsolutum est a. 1718 die 18. April.
11. Caesar petit a monasterio donum gratuitum 3000 flor. per 3 annos. Et copia desuper dati responsi. Item a comite Wirtby nomine caesaris gratiarum actio 1724.
12. Literae archiepiscopales ratione doni gratuiti et argenteriae ecclesiarum una cum copia rescripti caesaris Leopoldi. Item consignatio pecuniae, quantum Suae Maiestati ab. a. 1716 usque ad a. 1725, item futuris annis datum sit ab Aula Regia. Item v: A. 22.
13. Fasciculus, in quo a Sua Caes. Reg. Mte. petitur Darlehn.
14. Literae caesareae ad Rev. d. abbatem Aulereg. recommendantes eidem propositiones et postulata caesarea in proxima diaeta proponenda.
15. Variae literae caes. dd. abbatibus recommendantes in diaeta postulata. Item petitoriae anticipationum quotae papalis, Vermögen-Steuer, Türken-Steuer sambt Specificirung der Darlehen.
16. Copia literarum archiepiscopo Waldstein a Leopoldo imperatore datarum ratione contradictionis in diaeta.
17. Literae a Sua Maiestate ratione diaetae.
18. Decretum super supplicam Rev. d. Adami abbatis ratione Vermögen-Steuer.
19. Ratione diaetae seu comitiorum Pragae a. 1646.
20. Literae a dicasterio Prag. citatoriae ad diaetam comparendi.
21. Annotatum quoddam debitorum ab Aula Regia praetendendorum et quorundam punctorum oeconomiam concernentium.
22. Dispensatio in impedimento dirimente matrimonii cum duobus subditis monasterii Aulae Reg. per apost. legatum a latere 15. April. 1606.
23. Fasciculus in quo sunt multae literae ab Ill. d. comite Cajetano de Würtby et ab eius conthorali. Item a d. comite Spaar ad Rev. Desi-

derium Aulae Regiae professum et iam in domino pie defunctum ratione alicuius domus tunc temporis vendendae etc.

24. Responsum ad porrecta gravamina Reg. repraesentationi a consistorio Prag. contra d. abbatem Auloreg. in causa Iacobi Dlauhy subditi Auloreg. Romae ab haeresi absoluti a. 1750. Item eiusdem Romam peregrinatio a. 1752.
25. Literae a capitaneo districtus ratione Wenceslai Dworzak x . . .
26. Confirmatio electionis Rev. d. Desiderii Andres in abbatem Aulae Regiae a regina Bohemiae Maria Theresia a. 1757 die 19. Febr. (Otišt.)
27. Copia literarum Suae Caes. Reg. Mtis Mariae Theresiae ad regiam repraesentationem et cameram datarum ratione eiusdem d. Desiderii abbatis, ut in omnibus protegatur a. 1757, die 19. Febr.
28. Confirmatio eiusdem . . . ab Ill. d. generali a. 1757, die 5. Febr. Item literae a Rev. d. visitatore et vicario generali.
29. Literae patentes, ut quidam Ioannes et Wenceslaus ord. Cisterc. possint promoveri ad s. ordinem presbyteratus extra tempora dd. Pragae a. 1522 pontificatus Ss. d. Adriani anno primo (nyní v archivu Oseckém).
30. Copia petendae dispensationis in defectu aetatis pro s. ordine presbyteratus. Item dispensatio pontificia a recitatione breviarii. (Archiv Osecký.)
31. Registrum decimale in Slap.
32. Literae, postulata, conclusa etc. diaetas sive regni Bohemiae comitia concernentia.
33. Exsolutionem totalem 10.000 fl. dominae Ionakianae a Freuwaldt factam a monasterio concernentia.

E.

1. Eberlinus civis Prag. legat 1 sexag. monasterio x. (1335, 29. Sept. Otišt.)
2. Ioannes rex prohibet, ne in electione novi abbatis . . quidquam petatur. (1340, 26. Mart. Regest.)
3. Litera Caroli IV. de eodem. (1355, 27. Sept. Otištěno.)
4. Litera Wenceslai regis de eodem. (1385, 14. Febr. Otištěno.)
5. Litera limitum inter Eylaw et Chotun (1409, 28. Octobr. Otištěno.)
6. Electio facta a. 1409 abbatis Sedlecensis praesidente abbate Gradicensi ord. Cisterc. (1409, 28. Maii. Otišt.)
7. Abbas Georgius mon. Sedlecensis praesedit electioni d. Iacobi (qui Ioanni successit) in Aula Regia assistente eidem Rev. d. Bohuslao abbate Plassensi a. 1536, 17. Febr. (Otišt.)
8. Partes duae non totae aliquarum exemptionum Sac. ordinis Cisterc.
9. Canonica et capitularis electio Cistercii vel potius postulatio annutu Summi pontificis facta Em. cardinalis Armandi Ioannis de Plessis ducis de Richelieu in generalem ac totius ordinis Cisterc. caput a. 1635, (nyní v archivu Oseckém).

10. Copia literarum Rev. d. visitatoris ad Rev. d. abbatem Plassensem in negotio novi visitatoris eligendi 1687 (nyní v archivu Oseckém).
11. Electio Rev. d. generalis abbatis Cistercii (nyní v archivu Oseckém).
12. Electionis instrumentum d. Iacobi abbatis Aulae Regiae. (1650 ?)
13. Copia literarum P. Edmundi ad Rev. d. visitatorem 1666 (nyní v archivu Oseckém).
14. Literae ratione commissariorum ad electionem novi abbatis admittendorum a. 1658.
15. Literae ex consistorio ratione exemptionis.
16. Literae aliquot concernentes electionem Rev. Thomae abbatis. (1716.)
17. Electio Rev. d. Theodori abbatis Aulae Reg. a. 1738.
18. Copia literarum Rev. d. Iuncker ad d. priorem ord. Crucigerorum cum rubea stella Pragae ratione fundationis Iunckerianae Egrae in hospitali. (1671, 14. Iunii, Otišt.)
19. Copia literarum Rev. d. visitatoris Laurentii ad Rev. d. syndicum a. 1687 circa electionem novi d. visitatoris et admissionem ad eandem praeposituram et aliae quaerelae (nyní v archivu Oseckém).
20. Electio abbatissae secundum ritum s. ord. Cisterc.
21. Concernentia fortificationem civitatis Egrensis. (»Unumbgängliche Erfordernussen, welche zu bestmögl. und baldigsten Herstellung der allenthalben mangelhaften Egerischen Fortification gnädig zu verfügen angesucht werden« s. a. [18. Jahrhdt.], nyní v archivu Oseckém.)

F.

1. A. 1375 abbas emit mediam sexag. gr. in domo Fridlini. (1375, 15. Nov. Otišt.)
2. Frauenthalense interesse concernens fasciculus et quaedam alia, ita institutio in praepositum ibidem P. Sebastiani a. 1700.
3. Scripta monasterium Frauenthalense concernentia (nyní v arch. Oseckém).
4. Caesar petit literas fundationis.
5. Literae a regio fisco ratione naviculae, quae in nostro Slappensi fluvio Moldava rapta fuit libertino, quia in fluvio illo piscatus fuit, cum praetenso jure ibidem piscandi a. 1722.
6. Ratione fundationis faciendae a Rev. d. Thoma ex pecunia in commissione rectificationis arduo labore acquisita, data licentia et collaudatio eiusdem a Rev. d. visitatore Eugenio abbate Plassensi vicario generali. Item petitio nostri P. Samuelis eiusdem nepotis.
7. Consignatio frumentorum collectorum Aulae Reg. a. 1746.
8. Instrumentum fundationis in Kossorz et alia fundationem hanc concernentia. (Pozn. »Accepit reg. commissio die 15. Febr. 1786.«)
9. Instrumentum fundationis d. abbatis Carloviensis. Hoc instrumentum in originali dedi ad describendum Rev. P. Gothardo, qui illud uti dicit dedit Rev. d. abbati Coelestino. (Pozn. »Accepit incl. commissio Caes. reg. 15. Febr. 1786«.)

10. Instr. fundationis Wissingerianae quoad missam singulis hebdomadis celebrandam. (Pozn. »Accepit commissio unum exemplar die 15. Febr. 1786.)
11. Diversa fragmenta scriptorum circa varias materias, quae completa postquam fuerint ad propria loca inserenda sunt. (Arch. Osecký.)
12. Concernit fabricam pileorum Aulae Regiae.

G.

1. Metae positae . . . inter silvas regias et mon. Aulae Reg. a. 1324, 6. Nov. (Otištěno.)
2. Rev. abbati . . . vendita sexagena census super judicio et taberna in Gilowicz a. 1347, 27. Sept. (Otištěno.)
3. Revocatio Caroli IV. literarum suarum Iohelino Eberhardo datarum x. 1348, 28. Dec. (Otištěno.)
4. Decem gr. super domum Vet. Prag. . . . pendendi Mathiae Goldnar 1378, 9. Oct. (Otištěno.)
5. Diploma Rev. d. generalis nostri. Item literae ipsius et apocha contributionis praecedentis capituli generalis, nec non literae d. procuratoris generalis Romae ratione plenar. indulgentiarum in festo s. Bernardi etiam saecularibus concessarum.
6. Ill. d. Edmundus generalis in capitulo provinciali in monasterio Fürstenfeldensi habito demandat, ut Rev. d. Antonio Flamingo vicario generali expensae factae in visitationibus et negotiis monasteriorum refundantur, ne monasterium Aulae Reg. detrimentum patiatur a. 1597.
7. A sua Mte. Mathia imperatore Rev. Georgius Urat abbas mon. Plassensis confirmatur in abbatem mon. Aulae Regiae a. 1612. (Otišť.)
8. Confirmatio Ferdinandi III. electionis d. Georgii Iuncker abbatis Sedlicensis in abbatem Aulae Regiae et Zarae a. 1654. (Otišt.)
9. Ratione erecti Seminarii Pragae literae ad d. abbatem Grissoviensem, ut ad illud studiosos mittat.
10. Iüdischer Geitz-Voglischer Contract sambt dreyen Quittungen über 2000 fl. wie auch über 300 fl. dargeliehenes Geldt etc. (impertinentia).
11. Donatio suae domunculae facta a Thoma Gelinek arculario monasterii Aulae Reg. ecclesiae s. Ioannis Bapt. 1717.
12. Geburtsbrieff des Bartholomaeus Scholtz von Breslau.
13. Geburtsbrieff des Andresen Bayer geb. von Schönberg in Mähren a. 1674.
14. Literae a d. Ramhowsky propter Goltzianam tabularem cessionem 5555 fl. pro monasterio.
15. Literae a magistratu Neo-Urbensi Prag. ratione domorum Goltzianarum Neo Pragae situatarum, quas vult ut libris civitatis curet inseri monasterium Aulae Regense. Desuper responsoriae hic continentur. Item consignatio debitorum passivorum Goltzianorum.
16. Specificatio damnorum a Gallo factorum monasterio. Item specificatio personarum, quae ex domo Pragensi per Gallos acceptas res emerunt et diversa alia.

17. In negotio bellico Gallico ratione solvendae pecuniae Pragae. Item proba chalibis.
18. A regio officio districtus literae, ut Gallica natio proscribatur a regno.
19. Türken-Steuer, Erb-Steuer, item Darlehen et aliae gabellae.
20. Copia contractus super propinam in Gilowist a. 1739.

H.

1. Literae Hynconis Bercae de Duba etc. 1325, 23. April. (Otištěno.)
2. Instrumentum transactionis et conventionis inter Em. cardinalem Ernestum ab Harrach et dd. abbates ord. Cisterc. in Bohemia ratione administrationis parochiarum 1653, 15. Febr. (Otištěno).
3. Processus habitus post mortem abbatis Theodorici S. Coronae a visitatore Hilgero contra abbatem Hillariensem a. 1661 (nyní v archivu Oseckém).
4. Ratione baptisatae Hebraea Aulae Regiae.
5. Copia literarum a dd. abbatibus porrectarum Em. d. cardinali ab Harrach archiepiscopo Prag. in puncto jurisdictionis et administrationis parochiarum (nyní v archivu Oseckém. Otištěno 1653).
6. Compositio facta cum Ioane Christoph. Hiltner secretario juris cameratici.
7. Ratione baptisandae Hebraeae Annae.
8. Literae ab Em. cardinale ab Harrach de reformatione nostrorum subditorum in fide catholica ac eorundem specificatione 1651.
9. Literae ab eodem . . . in negotio studiorum a. 1652, 8. Maii.
10. Extractus e tabulis regni, in quo perpetuus census 11 sexag. 40 gr. monasterio Auloreg. debitus ex bono Hrnczirsch supra dominium Schehuschitz Ill. d. comitissae Cavrianin translatus est et cetera censum hunc attinentia. (Pozn.: »Ex fasciculo hoc etiam C. R. commissio accepit extractum.«)
11. Ratione hereditatis R. P. Placidi.
12. Iosephi Budecii Horazdowicensis testamentum.
13. Ratione hereditatis post defunctam venatorissam Slappensem.
14. Renovatio limitum et metarum inter bonum Hluboczepsk (sic) ad convictum spectans et monasterium Aulae Reg. a. 1733.
15. Conventio inter archiepiscopum Ferdinandum de Kienburg et vicariatum Bohemiae ratione parochiarum de a. 1713. Inserta ad librum convent. fol. 9. Item conventio inter Ioh. Ios. de Breuner archiep. et vicariatum a. 1696. Item Mauritium Gust. com. de Manderscheid et vicariatum a. 1734. Item Waldsteiniana et Harrachiana x. (conf. No. 2.)
16. Proventus parochiae Hradecensis (nyní v archivu Oseckém).
17. Diversa historica.
18. Laudum circa controversiam limitum inter Hradist et S. Kilianum.

I.

1. Anno D. 1297. pridie Idus Iunii, qui fuit annus fundationis monasterii, archiepiscopus Moguntin. (et alii episcopi) . . . indulgentias concedunt monasterio 1297, 4. Iunii. (Otištěno.)
2. Iohlinus civis Prag. vendit annuum censum $^1/_2$ sexag. gr. abbati Aulae Reg. fer. II. post Oculi 1345. (1345, 28. Febr. Otišt.)
3. Iohlinus Eberlini donat 1 sexag. 1343, 21. Maii. (Otišt.)
4. Confirmat rex Bohemiae Ludovicus electionem abbatis Ioannis Aulae Regiae. (1522, 9. Martii. Otišt.)
5. Rev d. Andreas abbas Aulae Reg. instituitur pro vicario generali a. 1580, 9. Iulii. (Otištěno.)
6. Rev. d. Paulus abbas Veteris Cellae, Rev. domini Cistercii totiusque capituli generalis per regnum Bohemiae et ducatum Saxoniae comissarius, confirmat praecedentem d. Iacobi abbatis Aulae Reg. electionem a. 1536, 1. Mart. (Otišt.)
7. Confirmatio Ferdinandi III. electionis d. Iacobi Martini abbatis Sedlicensis in abbatem Aulae Reg. et Zarensem a. 1650. (Otišt.)
8. Litera Iohannis pp. XXIII. causa ecclesiae in Minori Placz et aliis parochiis. (Orig. této listiny jest nyní v c. k. státním archivu Vídeňském. Na rubu poznámka: Nichil ad. Aulam Regiam).
9. Inventarium rerum ecclesiae 1522, 5. Febr. (Otištěno.)
10. Instrumentum confoederationis cum mon. S. Iohannis sub rupe 1721, 6. Maii. (Otišt.)
11. Confirmatio d. generalis Claudii Vaussin a. 1650, 24. Maii. (Otišt.)
12. Indulgentiae pro variis ecclesiis ab annis diversis.
13. Ex consistorio Olomuc. interdicitur virginibus sub quocunque praetextu a monasteriis exire (nyní v archivu Oseckém).
14. Inventarium rerum Aulae Reg. et Ossecensium pro ecclesia.
15. Literae concernentes elevationem corporis S. Ioannis Nep. ac indultum papae Innocentii XIII., ut officium de eodem in Bohemia sub ritu duplici, in aliis vero partibus sub semiduplici celebretur. Item literae a capitulo metrop. ratione s. Ioannis Nepomuceni ad d. Wolfgangum scriptae.
16. Iuramenta dd. abbatum et abbatissarum. (Nyní v archivu Oseckém.)
17. Cels. principis Ios. Breuner invitatio Rev. d. abbatis Pragam ad excipiendum regem Rom. Iosephum cum Ser. conjuge a. 1702.
18. Invitatoriae ad coronationem Aug. regis Bohemiae Caroli VI. eiusque Aug. conjugis Elisabethae a. 1723.
19. Invitatoriae ad introductionem Aug. imperatoris Caroli VI. et imperatricis Elisabethae ab archiepiscopo a. 1723.
20. Literae ex cosistorio ratione Iacobi Poloni eremitae, ut expediatur ex eremo.
21. Investitura Rev. d. Iacobi abbatis super parochias monasterii Aulae Reg. a 1653. (Otištěno.) Item Rev. d. Wolfgangi a. 1684.

22. Copia investiturae Rev. d. Theodori abbatis AReg. electi 12. Aug. 1738.
23. Literae a Rev. d. visitatore ratione consistorii et investiturae Rev. d. Adami abbatis.
24. Copia investiturae Rev. d. Adami Aysl abbatis Aulae Reg. electi 25. Iunii a. 1743. (Srovn. 1743, 23. Sept.)
25. Indictio Rev. d. generalis super decretum Sanctiss. d. Alexandri VII. concernens reformationem futuram s. ordinis Cisterc.
26. Literae intimatoriae visitationis canonicae Aulae Reg. a d. visitatore.
27. Copia literarum invitatoriarum ad conventionem pro electione novi visitatoris resignante Laurentino Ossecensi a. 1687. (Nyní v archivu Oseckém.)
28. Apprecatoria et excusatoria a fr. Iacobo eremita.
29. A d. visitatore ratione fr. Iacobi oviculae perditae ad ovile reducendae.
30. Institutum regii contubernii in castro Prag. noviter erecti consistens in 40 articulis. (Pozn. Non inveni.)
31. Indulgentia plenaria perpetuo concessa visitantibus ecclesias ordinis Cisterc. in die festo s. Stephani III. abbatis Cistercii a Benedicto p. XIII. a. 1724.
32. Confirmatio a d. generali super electionem d. Ioannis Greiffenfels abbatis Aulae Reg. in visitatorem et vicarium gen. 1634, 29. Febr. (Otišt.)
33. Indulgentiae plenariae perpetuo concessae visitantibus ecclesias s. ord. Cisterc. in f. s. Roberti et 26. Ianuar. a Clemente XIII. pont. et diversae indulgentiae.
34. Iesuitas seu Patres S. J. attinentia.
35. Inventaria diversa*) (nyní v archivu Oseckém).
36. Literae invitatoriae pro introductione d. archiepiscopi Prag.
37. Limites in pago Jarpicz inter d. Fridericum abbatem Aulae Reg. et d. praepositum Raudnicensem de a. 1415, 6. Jun. (Otišt.)

K.

1. Limites et metae silvae penes Klynecz . . . a. 1317, 22. Aug. (Otišt.)
2. Confirmatio Caroli IV. privilegiorum a. 1356, 17. Aug (Otišt.)
3. Elisabethae reginae donatio villae Klinecz 1319, 3. Ian. (Otišt.)
4. Confirmatio regis Iohannis super villam Kbel 1319, 29. Aug. (Otišt.)
5. Ioannes rex confirmat donationem villae Klinecz 1319, 6. Ian. (Otišt.)
6. Elisabeth regina donat monasterio villam Klinecz 1320, 14. Novemb. (Otišt.)
7. Compositio inter abbatem S. Ioannis sub rupe (sic) et abbatem Aulae Regiae 1323, 28. Maii (Otišt.)
8. Instrumentum . . . locationis villae Komorzan 1333, 21. Aug. (Otišt.)
9. Lit Ioannis regis . . . super aurifodinis in Slap 1339, 25. April. (Otišt.)

*) Jsou zde: Inventář všech věcí zůstalých po † faráři v Tišnovicích Alberikovi Rebmanovi, knězi cisterc. ze Zbraslavi, též seznam jeho knih z r. 1741 a 1743; inventář všech věcí nacházejících se v domě kláštera Zbraslavského v Praze r. 1770 (tento otištěn).

10. Ulrici Clementeri fundatio 1367, 15. Iunii. (Otišt.)
11. Pronuntiatio Ienczonis praepositi Wratislav. 1368, 30. Oct. (Otišt.)
12. Litera super domo Kessel 1386, 4. April. (Otišt.)
13. Compromissio capituli Wisegrad. et Ioannis abbatis super villam Kossorz x. 1384 s. d. (Otišt)
14. Wenceslaus rex confirmat tres laneos in Kel x. 1388, 10. Iun. (Otišt.)
15. Conventio inter abbatem et decanum Wisegrad. ratione agrorum a Radotin usque ad Kossorz 1414 (recte 1411, 24. Iunii, otišt.)
16. Ignatius seu Hynek Sskoda vendit pagum monasterii Klinecz et quatuor homines in Lischnitz 1453, 21. Nov. (Otišt.)
17. Ladislai regis confirmatio super Kuchel maius et minus, Czernoschitz et Zabowrzesk 1455, 16. Iun. (Otišt.)
18. Georgius rex vendit villam Komorzan 1470, 19. Iun. (Otišt.)
19. Ratione molae sub Komorzan.
20. Venditio molae infra Komorzan 1471, 11. Iun. (Otišt.)
21. Attestatum de honesta progenie Georgii Klos. 1607, 24. Iun. (Otišt.)
22. Literae a Rev. Antonio Flaming recommendatoriae alicuius officialis (bezpochyby list dd. 1602, 23. April., otišt.).
23. Confirmatio caesarea ratione pratorum et Komorzan.
24. Ratione Komorzanensium limitum.
25. Literae Ferdinandi III. imperatoris, in quibus loco census ex pratis 39½ annis solvere neglecti monasterio villam Komorzan tradidit a. 1638. Item responsum ad cameram 1640.
26. Literae d. decani ex Wissehrad concernentes communitatem in Kossorz et jus monasterii Aulae Reg., ibidem lapides frangendi, infringere volentes et desuper datum responsum.
27. Conceptus memorialis ad Suam Majestatem pro licentia vendendi duos rusticos et unum chalupnerum in pago Kossorz.
28. Originalis visitatio limitum a. 1755 Radotinensium et Kossorzensium et ratione molae dictae Hadroveg mlegn supra Radotin.
29. Concernentia emptionem boni Korkin a. 1680.
30. Literae emptionis boni Korkin a. 1680, 13. Iulii pro 33 millibus. (Otišt.)
31. De manuali calendario d. abbatis Georgii Iuncker ad a. 1680 fragmentum, in quo propria manu ratione emptionis boni Korkin diversa annotavit, praecipue 16. Iulii.
32. Confirmatio et consensus empti boni Korkin S. Caes. M. Mariae Theresiae a. 1754. (Otišt.)
33. Literae doctoris Rechenberger, in quibus notificat praestanda ratione empti et recenter confirmati boni Korkin
34. Specificatio frumentorum acceptorum ex fundo rusticano nomine Raubal in pago Klynecz. Item specificatio contributionis solutae et solvendae ex praedicto fundo. Item specificatio quantum rustici Aulaeregenses teneantur monasterio pro a. 1717, 1718, 1719.

35. Literae ab Em. card. ab Harrach ad Rev. d. Ioannem abbatem AReg. vicarium generalem ratione archidiaconatus Kuttenberg. et responsoriae.
36. Rev. dominus Neo-Cellensis petit, ut super mon. Aulae Regiae intabuletur debitum Kaunitzianum, quod tenetur d. comes monasterio Neo-Cellensi.
37. Ratione villae Klynecensis a rustico donatae vel transmutatae.
38. Literae Wendlingerianae in puncto agrorum ecclesie Trzebotoviensis propter 30 modios in Kossorz quaestionatorum.
39. Literae diversae concernentes Philippum Kemberger fuitum novitium Aulae Regiae a. 1758.
40. Deputatus eremitarum in ecclesia s. Ioannis supra Kuhel.
41. A. 1620. Supremi officiales regni Bohemiae vendunt Ioanni Ledziansky pagum monasterii Kuharzik*) et pagum ad ecclesiam Omnium Sanct. Pragae pertinentem Cheinitz dictum ac duos gazarios Wissehradenses pro summa 5200 sexag. hac conditione, ut emptor annue monasterio Aulae Reg. pendat 60 sexag. et ecclesiae OS. 30 sexag.
42. Venditio eiusdem pagi Ioanni Zdiarsky a. 1488. (?)
43. Ratione molae in Minori Kuchel et balnei ut et ibidem in monte quaesiti metalli et elocationis partis agri ob comparatum calicem pro ecclesia ibi. Item eiusdem molae et balnei contractus.

L.

1. Rex Ioannes elocat villam Lypan 1319, 30. Dec. (Otišt.)
2. Abbas impetrat ab Elisabetha regina, ut quidam fluxus aquae juxta Leth . . . obstruatur 1322, 25. Iul. (Otišt.)
3. Matrona Elisabetha restituit monasterio villam Lahowicz . . . 1349, 6. Iun. (Otišt.)
4. Literae diversae in orig. ratione permutationis dominii Landsberg a. 1356. (Otištěny.)
5. Elocatio haereditatis in Letka 1361, 24. Maii (Otišt.)
6. Litera Benessii, qui villam in Letka tenet 1373, 7. Sept. (Otišt.)
7. Elocatio agrorum pertinent. ad villam Hlhotam 1389, 16. Octobr. (Otišt.)
8. Abbas oppignorat agros spectantes ad villam Lahowicz 1445, 9. Aug. (Otišt.)
9. Činži o 25 gr. bílých aneb polouletně po 50 gr. malých za vysazený díl některých dědin nad Lipencí pod (tit.) p. Ondřejem opatem a Bartolomějem převorem r. 1576, 27. April. (Otišt.)
10. Scripta varia Schertzeriana ratione Lochkow.
11. Scripta bonum Lochkow concernentia.
12. Copia literarum, quae pro responso datae sunt perill. d. Schertzer de Kleinmühl possessori boni Lochkow.

---

*) Ves Malý Kuchařík vrácena později opět klášteru od Jana Ledčanského z Popic. Viz: Bílek, Konfisk. 324.

13. De praetensione vaccarum ferrearum et cuiusdam pii legati ex bono Lochkow.
14. Contractus emptionis boni Lochkow sub d. abbate Iacobo a d. Ludmila Pechtin Mnischowskiana 6000 flor. 1654. Item contractus venditionis eiusdem sub d. abbate Wolfgango 9600 flor. domino Wendlinger a. 1686. Item instrumentum intabulationis eiusdem de a. 1721. (V inventáři bibliot. poznamenáno: »Den 13. Sept. 1791 an die Staatsgüter-administration abgegeben«.)
15. Literae a comite Kaunitz et aliis dominis ratione Lettensis trajectus a. 1749. (Pozn. Litera a comite Kaunitz ibi non est inventa.)
16. In negotio trajectus Lettensis a. 1756.
17. Copia memorialium d. generalis magistri a ponte ad S. M. Caes. et reg. locumtenentiam in puncto trajectus Lettensis a. 1723.
18. In causa Lettensis nobis quaestionati trajectus.
19. Actio cum Carlsteinensibus ratione trajectus Lettensis, qui inique nobis abjudicatus per commissionem, unde denuo petita NB unparteische Commission, sed in aula male accepta x. Item decretum caes. a. 1723, vi cuius Dobrzichovicensibus libertas trajectus Lettensis conceditur. Item novam prohibitionem a. 1755 a caes. repraesentatione (vide infra No 42 transactionem a Sua Mte. roboratam.)
20. Literae concernentes debitum solutum Limburgense 1716.
21. Intabulatio 3000 flor. pro mon. Aulae Reg., quae patri Carolo Pistorio Excell. d. Ludmila de Lobkowitz donavit (z r. 1711, otišť.).
22. Testimonium, quod lapifragium na Lahanosky (sic) ad monasterium spectet, non ad Lochkow.
23. (idem ut supra No 3.)
24. Antiqua conscriptio limitum apud Komorzan, Carlstein, Dobrzichowitz et Gilowicz (conf. L. 41.).
25. Landtags-Proposition in Mähren a. 1666.
26. Landtags-Proposition a. 1663 (nyní v archivu Oseckém).
27. Kontrakt Václava Wanczury na hospodu Lyšnickou.
28. Literae ex officio districtus propter milites Lischnitzium directos.
29. Consignatio animarum in parochia Lischnicensi a. 1748 et 1769, et ratione detentarum decimarum a d. Schaschek.
30. Varia memorialia subditorum, inter quae literae officialis Leschanensis ratione cervi trajecti in fundo Leschanensi.
31. Lehr-Brieff des gottseligen fr. Andreae a. 1690.
32. Lehr-Brieff des Wenzel Maschek Kochs gebürtig von Kuchel a. 1718.
33. Lehr-Brieff des Lucas Kodraun (?) anders Zhegraley Kochs gebürtig von Mokropetz a. 1691.
34. Lehr-Brieff des Mathes Zdansky oder Zwěrzina Breuers geb. aus dem Dorfe Przestawilk a. 1691.
35. Lehr-Brieff des Zacharias Schwab Bildhauers gebürtig von Ostritz.

36. Lehr-Brieft des Andres Chautra von Braunecken aus Tyrol gebürtig grossen Uhrmachers a. 1678.
37. Lehr-Brieff des Iohann Bösser gewesten Königsaaler Gartners.
38. Lehr-Brieff des Sebastian Wagner Schneiders geb. von Podburst a. 1683.
39. Lehr-Brieff des Anton Bollarth oder Frantzos Kochs, geb. aus dem Marckfleck Zbraslaw 1691.
40. Lampadum fundatio 1364. 6. Ianuar. (Otištěno.)
41. Consignatio diversorum limitum vide etiam in hoc protocollo nomina propria locorum.
42. Orig. instrumentum transactionis quoad trajectum Lettensem cum Carlsteinensibus de a. 1758, item eiusdem confirmatio ab aula. Et quiettantia in orig. a d. Mathia Dr. Ionak de Freyenwaldt qua arendatore Carlsteinensi supra exsolutos a nostro monasterio Auloreg. 800 flor. intuitu publici trajectus Carlsteinensis per transactionem ad Leth translati et totaliter erga hanc summam numeratam 800 flor. cessi, ita ut Carlsteinense dominium nullam prorsus praetensionem, ut instrumentum transactionis clarius exhibet, sibi reservaverit. (Po straně poznamenáno: Originale est apud magistratum Prag.).
43. Wegen Leynpfrümbden bei Kloster Königsaal (vide etiam P. 48).
44. Literae officiosae id est gratulatoriae et quaedam petitoriae; inter has est una, in qua d. archiepiscopus Prag. gratias agit pro data sibi notitia de electo d. abbate.
45. Literae obitum intimatoriae.
46. Acta circa trajectum Lahovicensem inter monasterium et communitatem Neo-Pragensem.
47. Variae literae interventionales circa subditelam.
48. Variae literae dimissoriales.
49. Quaerelae contra Carlsteinenses ratione exstructionis novae molae in Ledschitz et usu prati et montis monasterio pertinentis.
50. Concernentia monasteria Lusatiae.
51. Designatio metarum inter Ledschitz et Kram de a. 1412, 4. Decembr. (Otišť.) Item transactio inter capitulum s. Apollinaris Pragae et mon. Aulae Regiae ratione erectae piscinae ad Ledschitz de a. 1417, 8. Octobr. (Otišť.)
52. Elocatio partis silvae in Leschnitz sub annuo censu a. 1345, 8. Sept. (Otišť.) Item designatio limitum inter monasterium et villam Iegersdorf ac novam plantulam in villula Lesnicz authoritate Caroli IV. a. 1350, 17. Maii (Otištěno). Po straně pozn.: Leschnitz seu Lesnitz aut Lischnitz.

M.

1. Anna Roman. regina committit abbati Aulae Reg. directionem hospitalis Melnicensis 1354, 18. Octobr. (Otišt.)
2. Monasterium elocavit molendinum in fluvio Moldavae ad Wydin id est Modrzan situm Georgio molitori x. a. 1400, 23. April. (Otišt.)

3. Instrumentum publ. Simonis de Nimburga . . . 1414, 22. Maii. (Otišt.)
4. Rev. d. Andreas Widmon abbas etc. 1572, 12. Mart. (Otišt.)
5. Varia scripta emptionem boni Mokropecz concernentia.
6. Georgius, Albertus et Fridericus fratres germani post d. Smolik testantur, Superius Mokropecz x. se vendidisse domino Brückner pro 33 mil. sexag. Misn. a. 1627.
7. Copia contractus Mokropecensis boni empti pro mon. Aulae Reg. a. 1637 pro 25 mil. fl.
8. Extractus tabularis, in quo fatetur Ioannes Wchinsky de Wchinitz, se vendidisse tam Superius quam Inferius Mokropetz cum omnibus appertinentiis Iacobo Menschik pro 5200 sexag. gr. boem. a. 1587.
9. Contractus emptionis boni Mokropetz inter Carolum Kokorzowetz venditorem et Ioannem Wchinsky emptorem pro 3000 sexag. gr. bohem. 1585. Item contractus emptionis inter venditorem Rudolphum II. imperatorem et Carolum Kokorzowetz emptorem pro 3000 sexag. a. 1583.
10. Contractus super Mokropetz inter d. Iacobum venditorem et d. Fridericum Smolick a. 1617.
11. Contractus Rev. d. Iacobi Martini abbatis Aulae Reg. et Martinum de Paradis ratione 700 fl. heredum Dominici de Pauli super bonum Mokropetz haerentium a. 1652. (Otišt.)
12. Contractus inter Rev. d. Ioannem Greiffenfels abbatem et Ill. d. Mariam Magdalenam de Wratislaw ratione 7226 sexag. et 30 gr. super bonum Mokropetz haerentium a. 1648, quod debitum est solutum.
13. Contractus censualis molae Mokropecensis cum molitore 1714 (pozn. »nec verbum de Mokropetz, sed concernit Portam coeli.«)
14. Certa et justissima praetensio monasterii Aulae Reg. apud d. comitem de Paradis ratione Mokropetz, uti habetur in tabulis regni.
15. Venditio molae supra Moldavam infra Komorzan pro triginta sexag. a. 1471, 11 Iunii. (Otišt.)
16. Quaedam fragmenta litigiosa inter comitissam Czabelitzkianam et communitatem Modrzanensem.
17. Ad. Cels. archiepiscopum supplicatio, ut succurrat nostris Modrzanensibus per Brzezanenses exustis lignis pro reerigendis illorum bustis a. 1719.
18. Transactio cum Celsissimo wegen Ausräumung der Sandbänken zwischen Modrzaner Mühl in dem Moldau Fluss.
19. Fragmenta conceptuum circa cataractas Brzezanenses in Modrzan.
20. Ratione navigationis difficilis ad molam Modrzanensem ad capitaneos districtus.
21. Copia responsi dati Neo-Urbensibus dominis quoad campum dimensuratum venditum a rustico Modrzanensi.
22. Commissio habita 17. Aug. 1724 in Moldava penes molam archiepiscopalem Modrzanae ad tollendum impedimentum devectionis salis. Projectum d. Worschech cum dupplici mappa fluvii et litorum.

23. Attestatum d. doctoris Rosa, quod regius fiscus emptionem praedii Malczan a monasterio Aulae Reg. nunquam approbare nec contractum ad tabulas regni inscribi admiserit 1686.
24. Contractus originales inter monasterium et judaeos ratione ab eis empti debiti Michniani.
25. Ratione debiti Michniani a. 1720 fasciculus. Die 17. Iulii fuit circa cridam Michnianam Pragae apud Excell. d. comitem Kokorzowetz commissio et transegit Aula Regia dimisitque a sua praetensione usque ad 5000 fl., quae solvi debent ad summum intra quatuor menses, (v.: 1671, 16. Ian.) quae etiam a. 1720 monasterio solutae jam sunt.
26. Incertum debitum 400 sexag. monetae argenteae super bonum Mischek a. 1629 die 30. Maii.
27. Acta monasterium Stellae Mariae ord. Cisterc. in Lusatia concernentia, inter quae copia S. pontificis Gregorii XIII., in qua monasterium praedictum quoad visitationem et superioritatem capitulo Budissinensi subjicitur, donec monasterium Antiquae Cellae restabilitum fuerit, cui etiam antehac subjacebat. Item installatio Ven. Catharinae Codiera electae abbatissae mon. Aulae Stellensis a. 1608.
28. Copia literarum imp. Leopoldi, in quibus mutuum 500 fl. a monasterio Aulae Reg. expetit cum promissione faciendae refusionis eiusdem summae.
29. Literae variae a Ser. regina Bohemiae Maria Theresia petitoriae pro mutuo 7500 fl. a 5 pro 100 a. 1740.
30. Literae ratione missionis, quam Rev. P. Societatis missionarii de poenitentia in opido Zbraslav a. 1741, 28. Sept. inchoarunt. Item epistola a Rev. d. visitatore, a dd. capitaneis districtus, a Rev. P. superiore mission. Glietsch (?).
31. Fasciculus actionis judaei Strakonicensis contra Ioanem Malowetz ex Kuchel.
32. Ratione eiusdem judaei et Ioannis Malowetz.
33. Processus Malowetzianus cum judaeo Strakonicensi remittitur ad judicium Zbraslaviense a. 1718.
34. Consignatio molitorum quoad censum et debitorum specificatio pro a. 1740, 41, 42, 43.
35. Manumissio magistratus Neo-Urbensis subditae Dorotheae Malyckin monasterio Aulae Reg.
36. Manumissio Wenceslai Preisen lanionis a principe Schwarzenberg monasterio Aulae Reg.
37. Manumissio Pauli Petraka a Rev. d. abbate a S. Ioanne.
38. Manumissio Ludmilae Kralin ex Lochkow monasterio Aulae Reg.
39. Manumissio P. Norberti Hnietinka ab Ill. d. comitissa Sereniana ad s. ordinem Cisterc. Aulam Regiam.
40. Manumissio Viti Pouls vietoris a principe Lamberg monasterio Aulae Regiae.

41. Manumissio Rosinae Chlostin ab Ill d. baron. de Engelfluss nata comitissa de Wratislaw monasterio Aulae Reg.
42. Manumissio fr. Antonii Wendler a. 1738 (list propouštěcí podepsaný od hraběte Aloisa Harracha pro dotčeného Wendlera, který chtěl vstoupiti do kláštera Zbraslavského, nyní v arch. Oseckém).
43. Manumissio Catharinae Horackin ex Dobrzichowitz mon. Aulae Reg.
44. Manumissio Veronicae subditae magistratui Neo-Urbensi pro A. Reg.
45. Consignatio quantum monasterio Aulae Reg. de pecunia venerit post pie defunctum Rev. P. Marianum Tischnowitzio (dd. 21. Maii 1732, nyní v archivu Oseckém).
46. Contractus Mansfeldianus ratione devectionis lignorum in fluviolo Kotzaba usque ad Stechowitz, monasterio maxime damnosus a. 1710, 6. Ian.
47. Transactio monasterii cum Ill. d. comite de Mansfeld a. 1708 ratione juris lignandi in silvis Dobrzischensibus et trajectus Aulo-Regensis cum quibusdam literis.
48. Emptio molae Malczan cum popina Moran et alterius in pago Krzizow.
49. Miscellanea.
50. Quaedam literae ratione transitus militum per dominium Aulae Reg.
51. Manuscriptum parvuli archiducis nunc Roman. imperatoris magni Iosephi II. gloriosissime regnantis. (Pozn. »5. Sept. 1779 extradidi Reverendissimo« přeškrtnuta.)
52. Mickl Procopius professus Aulo-Regensis laurea doctorali seu magisterio ordinis honoratus.
53. Transactio seu potius conventio inter d. archiep. Prag. et monasterium Aulae Reg. ratione purgandi in Moldava penes Modrzan alvei.
54. Medicamenta quaepiam pro hominibus et pecoribus.
55. Ratione erigendae capellae in Mokropetz.
56. Consignatio agrorum, pecorum etc. in dominio Mischecensi.
57. Consignatio expensarum factarum in advectione seculorum (?) post obitum Ven. P. Adalberti Misner praepositi Mariae Stellae et alia circa eundem d. praepositum.
58. Monasterium s Agnetis monial. ord. Cisterc. Magdeburgi concernentia.
59. Musicalia.

N.

1. Paulus Weithals civis Neuburg. vendit 2 sexag. gr. monasterio x. 1386, 16. Novembr. (Otišt.)
2. Extractus ex tabulis regni a. 1542 contractus emphiteutici ratione boni Neumietel inter monasterium Auloreg. et d. Udalricum de Prostiborz et d. Duchec Chmelerz de Semechow civem Prag. pro 800 sexag, gr. ad novem annos. (recte 1539. 9. Mai. Otišt.)
3. Concernentia pagum et arculam in Neumietel.
4. Rev. d. Martinus abbas Neo-Cellensis remittit obligationem super 3000 fl. et conqueritur sibi, quod patiatur infestationem ab episcopo

Budissinensi, minuatque (?) animum in episcopum se promoveri ob consecuturas expensas Dresdnae. Item petit informari, quid nobiscum fiat propter litem exemptionis cum Cels. principe archiepiscopo Pragensi.

5. Literae a Rev. d. Neo-Cellensi ratione 5000 flor.
6. Literae Neo-Cella, quod Aula Regia amplius nihil teneatur Ven. monasterio de Neo-Cella a. 1737.
7. Rev. d. Neo-Cellensis designatur pro episcopo Samcensi (sic).
8. Copia contractus cum d. abbate Neo-Cellensi super 869 fl. a. 1652, 15. Martii (nyní v archivu Oseckém).
9. Novella declaratoria Iosephina circa subditelam.
10. Leopoldi imp. literae ad Electorem Saxoniae pro defensione monasterii Neo-Cellensis.
11. Fasciculus de variis rebus mon. Neo-Cellensis et de aliquibus domibus Pragae ad mon. Aulae Regiae.
12. Actio judicialis contra Mathiam Neuhoffer quondam burgravium Slappensem.
13. Literae notificatoriae Rev. d. visitatorem Aulam Regiam venturum, atque Frauenthalii novum praepositum esse Ven. d. Theobaldum Sedlecensem.
14. Literae natales Mathiae Sstiastného a syna jeho Iana.
15. Testimoniales natalit. Rev. P. Alani Kotzier Aulae Reg. professi.
16. Contractus ratione paternae et maternae hereditatis fr. Nepomuceni Minetti Aulae Reg. professi.
17. Consignatio numeri religiosorum Aulam Reg. introductorum et actu existentium Aulae Regiae imperatrici per reg. repraesentationem data a. 1753.
18. Revers wegen der Trmawischen (?) Schuldt, so Herrn Abbten zu Neu-Zell ist cedirt worden vor 2500 Reichsthaler.
19. Creatio in notarios publicos.

O.

1. Obligatio imperatoris Ferdinandi etc. 1534, 24. Maii. (Otišt.)
2. Handel, bei welchem ein grausamer und sehr schmertzlicher Gewinn erfunden worden (sic).
3. Contractus organificis Prag. pro novo organo per 500 fl. 1661.
4. Obligation auf 5000 fl. erlangte von der Frau Gräfin Engelflussin, welche aber schon ausgezahlt seindt.
5. Praesentatio ordinandorum Ven. consistorio a. 1677 a Georgio abbate Aulae Reg. Item de a. 1763 (nyní v archivu Oseckém).
6. Copia literarum ab Ill. d. generali absolutoriarum a vicariatu Rev. d. Laurentium abbatem Ossecensem a. 1687. Item literae a d. visitatore ratione eiusdem d. abbatis Laurentii.
7. Vicariatus generalis provinciae Bohemiae, Moraviae et Lusatiae pro Rev. d. Laurentio abbate Ossecensi a. 1686.

8. Literae d. abbatis Ossecensis visitatoris Benedicti ratione suae confirmationis visitatoris (nyní v archivu Oseckém).
9. Copia obligationis super 200 fl. pro mon. Aulae Reg. a perill. d. Petro Aulikh (totéž v: čís. 18; nyní v arch. Oseckém).
10. Obligatio super 12000 fl., quae jam exsoluta est monasterio in Sala Mariae prope Brunam.
11. A Rev. d. abbate Caesariensi Rogerio ratione oblati a. 1716.
12. Obligatio praesens est exsoluta dominae Ebelianae die 4. Febr 1744 per 3000 fl.
13. Obligationes RR. PP. Iesuvitis exsolutae.
14. Literae Rev. d. Benedicti abbatis Ossecensis, in quibus contestatur, se unum et medium studiosum ab Aula Regia sub Rev. d. Wolfgango abbate emisse 2333 fl. 20 kr. dando pro integro et 700 fl. pro medio studioso, in summa 3033 fl. 20 kr. a. 1693, 21. Sept.
15. Literae variae concernentes resignationem Rev. d. Benedicti Ossecensis abbatis a visitatoris et vicarii generalis officio.
16. Literae sub Rev. dd. Wolfgango et Thoma abbatibus Aulae Reg. ratione debiti Ossecensis (připsáno: 10.000 fl., quos Osseca concessit.), item quittantiae super 34.000 fl. monasterio Ossecensi pro sui redemptione a monasterio Aulae Reg. concesa et monasterio Aulae Reg. restituta.
17. Ossecense monasterium committitur d. Iohanni Greiffenfels abbati Aulae Regiae.
18. Obligatio decopiata d. Simonis Petri Aulick. (1654, 5. Febr. Otišt.)
19. Variae obligationes exsolutae.
20. Copia missivae ratione nexus ordinum religiosorum (nyní v arch. Oseckém).

P.

1. Ioannes rex concedit, ut . . . adhuc duo macella Pragae aedificentur 1315, 14. Maii. (Otišt.)
2. Testamentum et fundatio 4 lampadum x. 1317, 18. April. (Otišt.)
3. Pesslinus Rosenthal vendit villam suam Pnyben (sic) Enderlino concivi suo Montis Kutnae a. 1355, 4. Mart. (Otišt.)
4. Litera super emptionem villarum Brzezan et Lhota a monasterio Aulaereg. 1364, 11. Iunii. (Otišt.)
5. Testimonium magistratus Antiquo Urb. de a. 1368, 15. August. (Otišt.)
6. Attestatum, quod Henricus Novae civitatis notarius emptam domum a Iechlino de Brux parata pecunia exsolverit a. 1368, 15. Aug. (Otišt.)
7. Litera Caroli IV. de a. 1374, 17. Decembr. (Otišt.)
8. Hassko Sskudlonis civis Novae civitatis Prag. (sic) vendit abbati . . . unam sexag. gr. 1376, 7. Augusti. (Otišt.)
9. Ex domo quadam in Nova civitate Prag. sita census 1 sexag. cum media sexag. gr. Prag. annue per duos terminos . . . pendendus huic, qui literam praesentem habuerit, a. 1378, 5. Febr. (Otišt.)

10. Fr. Franciscus Perhundel (sic) professus Aulae Reg. ante introitum suum dedit monasterio 100 sexag. etc. 1379, 13. Ianuar. (Otišt.)
11. Albertus Dekny balneator Prag. suscipit a d. Hermanno abbate unam aream x. 1379, 27. Novembr. (Otišt.)
12. Una sexagena gr. census nomine super domo sub Zderaz vendita abbati x. 1381, 24. Iunii. (Otišt.)
13. Litera super tres domos contiguas in Nova civitate x. 1382, 13. Augusti. (Otišt.)
14. Petrus abbas . . vendit domum cum area Pragae . . 1328, 17. Maii. (Otišt.)
15. D. Ioannes nomine III. abbas IX. emit annuum censum unius sexagenae 1382, 9. Iunii. (Otišt.)
16. Census duarum sexag. ex aliqua domo monasterio pendendus 1382, 12. Maii. (Otišt.)
17. Litera Wenceslai regis x. 1385, 14. Febr. (Otišt.)
18. Census duarum marcarum pendendus monasterio Aulae Reg. ex aliqua domo e regione ecclesiae s. Nicolai et capellae s. Wenceslai sitae in Minori urbe Prag. a. 1396, 21. Iulii. (Otišt.)
19. Aula Reg. vendit censum 8 sexag. 1415, 10. Octobr. (Otišt.)
20. Confirmatio Caroli IV. regis super libertatibus domus nostrae Pragae x.
21. Confirmatio Caroli IV. imp. . . . ratione libertatis domus nostrae Prag. et exemptio a telonio per pontem aut aquam 1355, 29. Oct. (Otišt.)
22. Carolus IV. imperator judicibus et magistratui Prag. demandat, ut abbatem et bona monast. a quibuslibet molestationibus . . . defendant etc. 1361, 5. Novembr. (Otišt.)
23. Attestatum magistratus Maioris civitatis Prag. de venditione domus Dampsoni x. 1380, 17. Novembr. (Otišt.)
24. Ratione areae braxatorii, aridarii x. 1356 datae in emphiteosim sub censu 3 sexag. cuidam Stephano, in qua area aedificiorum tecta tam demissa esse debent, ut ex maiori Tafflstubna seu coenaculo magno fluvius Moldava videri posset. Renovatio a. 1380, 17. Novembr. (Otišt.)
25. Actio Rev. d. abbatis Aulae Reg. contra priorem et conventum s. Aegidii ord. s. Dominici negantes, se in festo s. Andreae in ecclesia eiusdem sancti teneri ad persolvendam solemnitatem, neque dictam ecclesiam s. Andreae unquam fuisse parochialem a. 1682. Item ratione copulationis ibidem peractae, quam in suum praejudicium factam quaerulabatur prior Aegidianus.
26. Litera Wenceslai regis de libertate curiae Pragensis a. 1385. (Otišt.)
27. Litera a magistratu Antiquo-Urbensi propter inquilinos in domo nostra Pragensi a. 1659.
28. Fasciculus de ecclesia s. Andreae et jure patronatus ac de domo dictae ecclesiae adjacente. Item de area ante domum.
29. Acta monasterium Alto-Vadense concernentia ratione domus nostrae Aulae Reg. ad s Andream Pragae situatae.
30. Altovadum concernentia fragmenta et projecta ratione praetensi debiti

9000 et jure, quod praetendebatur in nostram Prag. domum (nyní v archivu Oseckém).

31. Privilegium et confirmatio Caroli IV. imperatoris nec non Wenceslai filii sui x. exemptionis nostrae domus Pragae ab omni telonio et omnibus aliis oneribus una cum extractu aliorum privilegiorum et facultatum. 1355, 29. Oct. a jiné. (Otišt.)
32. Circa immunitatem a solvendis teloniis concernit magistratum Antiquo-Urbensem (et in Podskal Pragae uti et alibi).
33. Collegium seu seminarium s. Bernardi erigitur Pragae a. 1638. Item ratione neoinstitutorum professorum conventio inter Em. card. ab Harrach et praelatos ordinum. (Otišt. 1638.)
34. Ratione prati elocati inter Kuchel et Lahowitz in perpetuum sub censu 6 sexag. a Rev. d. Wolfgango a. 1569, 7. Jan. (Otišt.)
35. Quidam pagi in corona Bohemiae siti a Ser. Roman. rege Ferdinando pro certa quantitate pecuniae in pignus dati d. Alberto Schlik comiti Passaunae, consiliario regio et supremo camerae in corona Bohemiae praefecto a. 1537, ut ipsi d. comiti obedientes sint et subjecti. (Přepis, velmi poškozený, nyní v arch. Oseckém.)
36. Ex Podoli et Dworcze datur monasterio Aulae Reg. census annuus 25 sexag. Bohem. et jam ab a. 1615 nihil est solutum, habetur hoc in tabulis regni et apparet exinde, quod utrumque aliquando ad monasterium spectaverit et tantum oppignoratum fuerit ad tempus.
37. Copia contractus Ferdinandi III. quoad prata cum monasterio Aulae Reg. Item praetensio camerae, ut sint vecturae, quae ex nostris elocatis pratis avehuntur, item et homines in his pratis laborantes omnesque officiales immunes a solvendo nobis trajectum. NB. Item originales contractus Ferdinandi I. et III. imperatorum ratione pratorum cum Aula Regia pro annuo censu initorum. (Zapsáno též v inventáři zhotoveném po zrušení kláštera pro knihovnu Klement. s pozn., že odevzdáno r. 1791 »der Staatsgüteradministration«.)
38. Fasciculus, in quo sunt concernentia censum a camera pro conductis pratis Aulae Regiae solvendum et quidem in novo anno.
39. Attestatum, quod Wenceslaus Czerwencz ex pago Podoli sit libera et nulli subdita persona a. 1714.
40. Consignatio positorum limitum seu lapidum circa prata Suae Majestati elocata a. 1731.
41. Concordantia de debitis monasterii Aulae Reg. et mon. Plassensis inter se.
42. Scripta rectificationis commissionis in districtu Prachinensi a. 1733.
43. Eventual-Calculation der neu visitirten Güter im Podbrter Kreis. Item Copia decreti Ferdinandi III. ad ministros regni Bohemiae cum instructione punctorum in proximo Landtag proponendorum a. 1650.
44. De praecedentia Praemonstratensium ante Cistercienses, non bene argumentatur, quia Praemonstratenses sunt canonici reg. cum limitatione.

45. Contractus cum d. Martino Paradis ratione 700 fl. apud d. Paravicin mercatorem in Parva parte.
46. Contractus cum archiepiscopo ratione professorum ex nostro gremio praesentandi et sustentandi de pecunia salis 236 fl. a. 1652.
47. Contractus emptae gazae e regione trajectus a Georgio Praszek quondam trajectore Aulae Reg. pro 22. sexag. a. 1700.
48. Litera ab Excell. d. comite Gallas wegen Leyen-Pfründe, dass Ihro Mtt. denen Bandischen Erben auf 6 Jahre von 11. Septemb. 1751 an zurechnen die per 60 fl. jährlich zu entrichten kommende Pension gn. conferirt haben. (Pozn »Hunc numerum transtuli ad L. 43.«)
49. Projectus ratione meliorationis dominii Aulae Reg., nec non consignatio collectorum frumentorum. (Pozn. Accepit Reverendissimus, non inventus amplius.)
50. Conclusa in capitulo provinciali Pragae celebrato a. 1666.
51. Quae a. 1667, 18. Septembr. in capitulo prov. Zarae constituta fuerint.
52. Copia literarum Rev. d. procuratoris generalis ad Rev. d. visitatorem Bohemiae.
53. Literae wegen dem H. Mahler Piaczeta zu Venedich (a Mons. Koberwein, nyní v archivu Oseckém).
54. Litera a Rev. d. Vito Wenc. Schicht ecclesiastico ex Przibram cum literis Rev. P. nostri Bernardi, ac copia obligationis super 100 fl. ab ipso a. 1744 acceptos et necdum solutos.
55. Literae ad Rev. dominum a Sorina officialem Olomucensem de a. 1653. Literae hae sunt litigiosae et juridice deductae ob male ab ipso punitos et in pecunia mulctatos praemonstratenses parochos (nyní v archivu Oseckém).
56. Literae ex consistorio Olomuc. ratione praesentationis pro cura animarum a. 1652.
57. Ex officio in causa decimae papalis 1726
58. Fasciculus, in quo exemptionem nostram concernentia habentur (nyní v archivu Oseckém).
59. Ratione parochiarum in nostro territorio.
60. Variae literae ex consistorio Prag. ad Rev. d. Thomam abbatem Aulae Reg. in puncto jurisdictionis et parochorum. Item responsum praefati abbatis, in quo (salvis ordinis privilegiis) se communi reliquorum dd. abbatum conformare promittit.
61. Gutachten der Königl. Rectifications-Commission, wie die Pfarretheyen auf der Herrschaft Königsaal besser kunnten eingerichtet werden a. 1722.
62. Instrumentum conventionis ratione parochiarum s. ordinis Cisterc. in vicariatu Bohemiae ad archiepiscop. diocesim spectantium z r. 1695 (nyní v archivu Oseckém. Otištěno).
63. Literae consistoriales ratione certae sepultae personae subitanee mortuae in ecclesia s. Andreae 1746.
64 Mandata ratione visitationis canonicae parochiarnm a Sua Mte per

repraesentationem regiam data et simul responsum ad praedictam repraesentationem aclusum a. 1754.

65. Acta concernentia parochias Aulae Reg. cum consistorio Prag. et ratione jurisdictionis recenter quaestionatae.
66. Confirmatio privilegiorum a Carolo VI. a. 1735, 20. Maii. (Otišt.)
67. Literae variae concernentes electionem et confirmationem in visitatorem et vicarium generalem tum ab aula tum etiam a generali Cistercio Rev. d. Plassensis abbatis Eugenii.
68. Literae Nicolai de Neueshouen 1330, 30. April. (Otišt.)
69. Confirmatio privilegiorum monasterii Aulae Reg. a Maria Theresia regina Bohemiae sub Adamo abbate a. 1747, 6. Oct. (Otišt.)
70. Professionum schedae religiosorum A. Reg. (Pozn. Extraditae religiosis.)
71. Rescriptum caes. cum relatione a reg. repraesentatione in copia, item in orig. quietantia super exsoluta a. 1761 a monasterio Aulae Reg. Suae Mti. 4000 aureorum titulo reluitionis pro pratis alias Suae Mti. elocatis a monasterio et alia acta circa harum recuperationem. (Po straně: Prata vocata caesarea.)
72. Zachariae nuncii apostolici facultas data fr. Stephano Cisterc. ordinis Sedlecii professo, ut praeesse possit beneficio eccl. a. 1561. (dd. Pragae in monasterio s. Agnetis XVII. Kal. Ianuarii 1561. Pergam. orig. nyní v archivu Oseckém.)
73. Ioannes XXII. pontifex constituit conservatores monasterii Aulae Regiae d. Georgium episcopum Pataviensem et decanos Ratisbon. et Wissegrad. ecclesiarum 1322, 1. Mart. (Otišt.)
74. Literae cardinalis ab Harrach archiepiscopi Prag. de a. 1651, 10. Martii ratione parochiarum.
75. Rev. d. visitator communicat, quod Ven. consistorium praetendat, ut pro jurisdictione examinentur 2 capellani monasterii Spino-Coronensis et requirit sentimentum etiam reliquorum dd. abbatum. Simul etiam consistorium se declarat, quod religiosos ordinis nostri pro presbyteratu comparituros simul pro jurisdictione examinare paratum sit, quocies id petitum fuerit. Item aliqua de nostri monasterii religiosis ratione jurisdictionis et parochiarum.
76. Literae concernentes recommendationem et praesentationem Rev. P. Adalberti pro professura.
77. Replica super exceptionem contra visitationem parochiarum a vicario foraneo.
78. De visitandis parochiis per vicarios archiepiscopi.
79. Ratione interpositae a nobis protestationis contra visitationem canonicam parochiarum nostrarum a consistorio Prag.
80. Quaedam decopiata privilegia monasterio Aulae Reg. et sac. ordini nostro concessa.
81. Ratione juris piscandi in Moldava controversia cum domina Trnoviensi, uti et cum Leschanensibus.

82. Pragensis universitatis Ferdinandeae fundationis instrumentum aliaque eam concernentia, item collegium archiep. et Cisterciensium Pragae.
83. Diversae prophetiae.
84. Diploma nobilitatis Clementis Ekart de Furstenfeldt.
85. Brundusio ratione hereditatis post subditum monasterii Puschbauer.
86. Planicensis parochiae in districtu Pilsnensi fassionis tabella.
87. Patentes, decreta et rescripta caes. regia et provincialia de diversis annis, uti et patentes Austriacae de a 1728.

Q.

Notandum: Quietantiae ob numerositatem et diversitatem hic omittuntur ac in alium locum specialiter per alphabetum consignandae reservantur. (Chovány byly ve zvláštní skříni hnědé [»brunei coloris«]).

1. Quaerela Ill. d. Francisci Poppel de Lobkowitz, supremi venationis in regno Bohemiae praefecti, contra Ioannem Michna, silvarum monasterii Aulae Regiae, praefectum de a. 1656. Item quaerela reg. camerae contra factam venationem apud Kuchel.
2. Quaerela a d. aulae praefecto Excell. d. coadjutoris Przichowsky perscripta contra Rzewnicenses rusticos ratione detentorum lignorum a. 1755.
3. Variae quietantiae.

R.

1. Consignatio metae . . circa Rzewnicz, Klincz 1324, 6. Nov. (Otišt.)
2. Elisabeth regina . . donat ecclesiam in Ruchwan 1325, 5. Maii. (Otišt.)
3. Litera regis Wenceslai super villa Rzewniczow 1395, 5. Iunii. (Otišt.)
4. Litera concordiae super metis in Rzebnicz inter nos et crucigeros cum stella a. 1407, 31. Maii. (Otišt.)
5. Ratione molae in Rzewna seu Rzewnitz d. Christophoro Beck de Lilienthal a monasterio aliquae praerogativae confirmatae a Rev. d. Iohanne Greiffenfels abbate Aulae Reg. et Wellehradii s. ordinis nostri visitatore. Item molae eiusdem venditio et iterum emptio pro monasterio.
6. Der rechte und beyderseits zwischen dem H. General Magister deren Creutzherren und dem Closter Königsaal in puncto der alternirenden Jagten und Holtzung in denen Rzewnitzer Wäldern acceptirte Vergleich a. 1719. (22. Novembr. Otišt.)
7. Originalis conventio cum Dobrzichovicensibus ratione juris venandi in Rzewnitz, qua alternis annis venatio conceditur.
8. Litera fraternitatis inter nos et fr. Rudnicenses a. 1413, 18. Augusti. (Otišt.)
9. Rudnicenses conqueruntur de abbate suo apud Rev. d. Ioannem Greiffenfels, monasteriorum in Aula Reg., Wellehrad, Zaar x. abbatem, per Bohemiam etc. vicarium generalem totiusque districtus Hradiscensis commissarium primarium.

10. Hermannus pleb. Radotin. donavit monasterio certum censum 1351, 5. April. (Otišt.)
11. Divisio et constitutio limitum . . . in Kossorz 1411, 24. Iunii. (Otišt.)
12. Sigismundus (sic) vendit medium pagum Radotin 1447, 10. Aug. (Otišt.)
13. Gallus molitor vendit molam in Radotin 1494, 12. Augusti. (Otišt.)
14. Literae concernentes venditionem molae cuiusdam in pago Radotin cum 2 rotis a. 1520.
15. Concernentia in Radotin ecclesiam et parochum Radotinensem atque molam ibidem cum aqua x. . .
16. Archiepiscopalia ratione molitoris Radotinensis in causa matrimoniali singulariter servanda.
17. Literae quaerulosae a d. barone Servatio de Engelflus ratione trajectus in Radotin, se habere potestatem licite per fluvium ibidem transmeare posse.
18. Contractus cum molitore Ioanne Berounsky quoad molam super rivulum in Radotin a. 1706.
19. Contractus Ioannis Berounsky super molam in Radotin.
20. Ager dominicalis venditur Wenceslao Rohlikovi molitori Radotinensi.
21. Scriptum porrectum Suae Caes. Mti. in puncto emptionis et capellae Rosenthalensis in Superiori Lusatia a Ven. d. abbatissa Cordula Maria-Stellensi.
22. Rationes rentales a. 1677, item a. 1678 et a. 1679.
23. Debitum d. doctoris Rosae a. 1640 super summa 6216 fl.
24. Ex consistorio literae ratione reformationis, ut religiosos nostros concedamus ad hoc a. 1651. (28. Febr. — Z orig. Oseckého otištěno.)
25. Resignatio Rev. d. Laurentii abbatis Ossecensis ad Ven. capitulum generale officii sui vicariatus. Item literae totius vicariatus Rev. dd. abbatum ad capitulum generale a. 1686 et responsoriae.
26. Contractus mutuo acceptorum 6000 flor. a doctore Rosa. Item quietantia de facta restitutione.
27. Revers des Herrn Eliae Pistor wegen des Altars.
28. Contractus inter Rev. d. Georgium Juncker abbatem Aulae Reg. et d. Wenceslaum Ioannem Rosa ratione cuiusdam agri a. 1673. (29. Nov. Otišt.)
29. Instrumentum ratione officinae fabri in fundo rustici Sstierbowsky in Radotin, quem nunc Ioannes Machaczka possidet, et ratione 150 flor., quos d. Catharina Paulin officialissa Aulae Reg. pro altari b. V. Mariae legavit et donavit 1750.
30. Literae a clar. d. doctore Rechenberger racione pocillationis in Roblin.
31. Circa confirmationem articulorum molitorum in Rzewnitz a. 1739.
32. In Radotin mediocris mola per commissionem a. 1657 pro uno gazario calculatur.
33. Contractus circa censum perpetuum in Rzepory et Libczicz et villa Mirossiczky, item circa Podoli et Dworetz. (Otišt.)

34. Quaedam fassiones x. ex commissione rectificationis.
35. Elocatio reviriorum monasterii apud Modrzan, Toczna et Skochowitz d. archiepiscopo Prag. a. 1765.
36. Acta commissionis rectificationis penes mon. Aulae Reg. dominium. Item vide librum I. memorabilium sub regimine d. Thomae abbatis. Etiam in hoc fasciculo reperiuntur concernentia rectificationis comissionem circa alia dominia.

S.

1. Litera Ioannis regis, quod monasterium . . villas elocare valeat . . 1340, 19. Mart. (Otišt.)
2. Confirmatio Caroli IV. emptionis villae Swol . . 1356, 8. Aug. (Otišt.)
3. Henslinus Meinhardi vendidit villas Swol et Ohrobecz . . 1361. 21. Mart. (Otišt.)
4. Litera d. abbatis . . concernens subcellerarium monasterii 1392, 27. Octobr. (Otišt.)
5. Fasciculus ratione villae in Sudowitz. Item contractus eiusdem villae venditae monasterio a. 1656.
6. Contractus villae in Sudowitz pro 4200 fl. (Po straně poznamenáno: Procul dubio N. 5. et 6. erunt Slappae) a. 1670.
7. Actiones variae inter Syonaeos et monasterium Aulae Reg. tam circa limites et molam, quam circa navim et littora in Stechowitz. Item instrumentum conventionis in orig. circa eandem materiam.
8. Empta et soluta domus Zalusch sic dicta in Stechowitz.
9. Literae ad Ill. d. episcopum Vitum ratione quorumdam depositorum lignorum et gazae aedificatae in Stechowitz. (Desunt.)
10. Diversa Slappam et Lischnitzium concernentia.
11. Privat Wasser-Mauth tabella wegen der Schabatka.
12. Originalia der Mauth von Flössen bei der Schabatka und zu Landt von Vieh bei Modrzan, dann Wyskočilka a. 1752 (vide etiam W. 15., in quo fasciculo reperietur etiam traditio telonii alicuius Kolin (?) monasterio nostro).
13. Inhibitio pascuorum in nostro fundo Aulae Reg. Slivenicensibus propter rixas exortas inter Slivenicensem opilionem et nostrum Lahovicensem opilionem. Item vicissim nostris subditis in bono Slivenicensi a generali magistro pascua inhibita.
14. Copia decreti Ferdinandi III. ad locumtenentiam Pragae, in quo damna a Svecis monasterio Aulae Reg. illata sibi specificari jubet. Secundo literae duplices eiusdem Ferdinandi III. diminutionem contributionum ac etiam exemptionem monasterii nostri, ne militibus oneraretur, concernentes. Tertio duplices literae Svecici generalis a Königsmark a. 1648. Item per alia bella causatorum damnorum consignationes huc referendae, dum inventae fuerint.
15. Subsidium datum pro reaedificatione seminarii a dd. abbatibus a. 1636 25. Octobr. (Otišt.) Item regulae pro fratribus studiosis a d. Iacobo abbate Aulae Reg. et vicario generali. (čís. 477.)

16. Instrumenta de datio salis. Petitur cautio desuper. Pecunia ex datio salis pro dote seminariorum offertur. Petitur licentia pro erigendis seminariis tam Praemonstrat. quam Cisterc. ordinis. Petitur, ut hic contractus salis tabulis regni inseratur. Directorium supra Cisterciense collegium offertur a dd. praelatis in perpetuum d. abbati Aulae Reg. et successoribus. Item ratione studiorum et professorum in collegio archiepiscop. ordinatio ab Em. d. cardinali ab Harrach etc. 1630.
17. Literae ex districtu Beraunensi ratione studiorum, ut unum saltem subjectum ad universitatem mittatur (nyní v archivu Oseckém).
18. In negotio collegii ratione pecuniae salis.
19. Fasciculus continens petitionem de pecunia salis in archiep. cassa collecta, non obstante particulari conventione facta cum cardinale ab Harrach, et alia cassam salis concernentia.
20. Negotium seminarii Pragensis (fascikl asi 20 různých dopisů a listin týkajících se semináře sv. Bernarda, mezi nimi krátká kronika [Liber memorabilium] téhož ústavu, sepsaná r. 1670 od superiora Jana Helmanna, řeholníka Zbraslavského; nyní v archivu Oseckém).
21. Literae Em. cardinalis de datio salis.
22. Literae a Rev. d. visitatore ratione cassae salis, communicata rescripta Suae Caes. Reg. Mtis. ad archiepiscopum Prag. data, in quibus ordinationes novae exprimuntur. Item ratione additamenti ad collegium s. Bernardi pro a. 1750 in summa 1400 fl. Repartitione facta venit pro tribus nostris studentibus 164 fl. 45 kr.
23. Conventio inter Ven. d. abbatissam Tischnovicensem ratione substantiae Rev. P. Stephani a. 1654.
24. Literae ratione Rev. P. Stephani Przibilii parochi in Moravia Kinicii de a. 1650 ex consistorio Olomucensi (nyní v archivu Oseckém).
25. Literae a Ven. abbatissa Frauenthalensi, in quibus gratias agit pro relictis rebus post def. praepositum ibidem P. Sebastianum, et simul invitat Rev. abbatem.
26. Inventarium rerum post pie defunctum P. Sebastianum praepositum Frauenthalii a. 1727.
27. Confirmatio Ferdinandi III. imperatoris super electionem d. Iacobi Martini in abbatem mon. Sedlicensis 1648, 10. Dec. (Otišt.)
28. Attestatum authenticum super totalem ruinam dominii Auloregensis per hostiles Svecicas copias causatam. 1649, 25. Mart. (Otišt.)
29. Ex capitulo generali s. ordinis Praemonstrat. literae ad d. abbatem in Strahoff a. 1661.
30. Ob senectutem et virium debilitatem absolvitur ab abbatia Sedlecensi Rev. d. Nicolaus Sperber, instituitur et praesentatur in d. et abbatem Rev. d. Iacobus Martini prior mon. Aulae Regiae a Rev. d. Ioanne Greiffenfels abbate Aulae Reg. a. 1648.
31. Supplica seu petitio d. Iacobi abbatis Aulae Reg. ad locumtenentes pro salvo conductu Rev. d. generalis (Vaussin) et responsum desuper.

Item aliquot literae eiusdem d. generalis ac quietantia, et repartitio sumptuum pro eo factorum a. 1654.

32. Proponenda in capitulo provinciali. Item statuta provincialia Pragae a. 1630 uti et a. 1650 (v. C. 42).
33. Literae variae tam a Rev. d. generali quam eius secretario ad Rev. d. Iacobum abbatem Aulae Reg. et vicarium gen. concernentes suspensionem d. vicarii visitationis ulterioris in Silesia, quam etiam implorationem licentiae apud S. Caes. Mtem., ut monasteria ordinis nostri in Bohemia d. generalis visitare possit.
34. Locumtenentiae responsum ratione salvi conductus pro Rev. d. generali.
35. Contractus inter Rev. d. abbatem et pictorem Screta ratione imaginis pingendae pro maiori altari ad ecclesiam conventualem.
36. Varii supplices libelli tum ad Rev. d. abbatem tum ad Ven. conventum a novitiis et candidatis.
37. Inhibitio facta a d. Schertzer super imaginatitium capitale d. Wenceslai Wissinger in monasterio.
38. Literae ex districtus Beraunensis officio occasione confirmationis Rev. d. Ioannis Reichknecht Sedlec. abbatis in visitatorem et vicarium gener.
39. Rationes ecclesiae Slappensis de a. 1728—1734.
40. Dem Herrn von Goltz, damit er den Bier- und Brandweinschank in Schönorz (Všenory) aufhebe, weiln er kein Recht dazu hat. Item ratione epocilationis d. Schaschek (?).
41. Berechnung der Saltznutzung vor das 1753 Jahr.
42. Gratiarum actoriae a. d. Ioanne Schönfeldt, quod praeter 50 fl. quos abhinc secum accepit, adhuc 50 fl. per Rev. P. provisorem obtinuerit, et rogat pro residuo, id est 70 fl. a. 1752. Hi 170 fl. adjudicati fuerunt illi tanquam uni ex spoliatis in domo monast. tempore Gallorum.

43—46. Listy týk. se vsí Španova (1407), Stiměřic (1407), Zvole a Ohrobce (1363 a 1365). Otištěny.

47. Litigiosa quaedam ratione molae et fluvioli in Stechowitz cum Hradischtiensibus de a. 1732.
48. Quietantiae pro solutione victus studiosorum in seminario Prag. (2 kvitance z r. 1670, nyní v archivu Oseckém.)
49. Circa praetensionem ecclesiae in Slivenetz maxime supra Lochkow.
50. Quorumdam religiosorum Aulae Reg. professorum schedae substantiales seu consignatio rerum, quas possident.
51. Verschiedene Spannzettelen.
52. Litera a d. visitatore ratione sigilli conventualis, item expressa antiqua sigilla dd. abbatum et conventus.
53. Sinceratio Em. cardinalis ab Harrach erga Caes. Mtem. ratione fundati archiep. seminarii cum incorporatione Praemonstrat. et Cisterc. et desuper a Sede pontificia obtentae confirmationis (z r. 1640. — Spis o 48 listech, nyní v archivu Oseckém).
54. Schedae necessariorum pro religiosis Aulae Reg.

55. D. Thomas abbas Aulae Reg. tanquam filius Sedlecii invitatur secundum receptum in s. ordine morem pro assistentia electionis.
56. Libelli supplices subditorum et aliorum.
57. Skuhroviensis parochiae dotatio.

T.

1. Compromissio . . . abbatis Brzewnov. et Aulae Regensis . . . 1356, 29. Septemb. (Otišt.)
2. Constituuntur metae et limites inter Tyrnavam et Klincz . . 1357, 19. Maii (Otišt.). Item transactio circa piscacionem fluvii Tyrnaviensis 1551, 16. Dec. (Otišt.)
3. Visitati limites Tyrnovienses a. 1718.
4. Literae Caroli IV. imperatoris et Bohemiae regis ratione exemptionis super domum Auloregensem ad s. Andream in terra et aqua a teloneis. (Otišt.) Item copia eiusdem literae. Praeterea in hoc fasciculo habentur sequentia: 1. Decret von HH. Statthaltern wider die Alt-Stadt, daß sie, was zur Closters Nothdurft über Land oder auf dem Wasser wird geführet, Mauth, Zoll und Ungeldts frey sollen passiren lassen. — 2. Wegen der Mauth an die H. Creysshaubtleuthe des Kaurzimer und Czaslauer Creisses. — 3. Inquisitio dd. capitaneorum districtus ad petitionem Rev. d. Juncker apud seniores subditos nostros, quantum antiquitus tam per aquam quam terram pro telonio acceptum sit a. 1674. — 4. Oppositio in causa telonei a nostris subditis a. 1707. — 5. Sententia reg. locumtenentiae pro libertate teloniorum monasterio Aulae Reg. adjudicata. — 6. Von Einem Königl. Gubernio an das Kön. Berauner Creyssambt wegen der vom Altstädter Magistrat aufbehaltener Cletten (?) und de non solvendo telonio. — 7. Litera a d. primatore Antiquo-Urbensi ratione restitutae catenae a magistratu ex decreto reg. locumtenentiae, quae monasterio libertatem a telonio adjudicavit. — 8. Copia rescripti locumtenentiae quoad telonium Pragense Antiquo Urb. a. 1726. — 9. Literae de a. 1731, in quibus magistratus Bohemo Brodensis fatetur, in futurum sine telonio vecturas monasterii se permissurum et remittit 48 kr., quos in antecessum a vecturis Sedlicio avenam vehentibus accepit, insuper et viam nuncio solvere debuerunt.
5. Decretum Leopoldinum ratione solvendi telonii in opido Arnau a. 1682. Item decretum Josephinum ratione telonii Beraunensis a. 1707, in quibus domini eximuntur a solvendis teloniis ex rebus, quas pro sua propria necessitate vehunt. NB. »ratio currit etiam, quae per aquam vehuntur« (též v »Inventáři.«)
6. Actio contra magistratum Antiquae Urbis Prag. ratione immunitatis a solvendis teloniis tam ex effectibus pro monasterii necessitate emptis, quam a monasterio venum datis.
7. Ratione telonii in Schabatka a subditis Schwartzenbergicis soluti.

8. In puncto telonii tam in Schabatka quam aliis territorii locis.
9. Extractus actionis inter mon. Aulae Reg. et monasterium s. Aegidii Dominican. ratione cuiusdam census super Trzebotow. Item responsum ratione praetensi census a capitulo metropolit. supra Trzebotow.
10. Decisio actionis cum R. P. Dominicanis ratione perpetui census in Trzebotow (viz: 1655, 4. Iunii).
11. Acta monasterii Aulae Reg. contra Dominicanos ad s. Aegidium in puncto census perpetui super Trzebotow et Roblin praetendentes.
12. Continet literas contra P. Dominicanos, qui praetendunt quendam censum super villam Trzebotow.
13. Extractus ex libris Wissehradensibus, quod ager dictus Zádušní Třebotovský pertineat directe ad villam liberam in Kossorz et solum quod census annuus 3 fl. 30 kr. ad ecclesiam pertineat.
14. Actio cum fisco regio circa bonum Trzebotow et villam Wonoklas, quae duo fiscus a monasterio ut bona libertina sub jurisdictionem fisci pertinentia praetendit, sed frustra, a. 1721.
15. Literae a consistorio Prag. cum suis responsoriis, concernentes haereticos in pago Trzebotow deprehensos. (Pozn. »non est hic«) Pariter literae a reg. districtus capitaneo cum rescripto a reg. repraesentatione (non est hic). Literae Rev. P. missionarii Krausenek (non est hic. K tomu později poznamenáno: »Sed sunt in alio fasciculo.«) Sunt etiam literae consistoriales cum citatoriis cuiusdam copulatae personae in Radotin, quae citatoriae adhuc sunt occlusae.
16. Inventarium ecclesiae Trzebotoviensis.
17. Obligation und Cession über 700 fl., so sel. Herr de Pauli der Jungfer-Abtissin schuldig in Tischnowitz.
18. Rev. d. Thomas pro secundario comitiorum commissario denominatur 1716.
19. Literae a Sua Caes. Mte. ratione diaetae futurae ad Rev. Thomam abbatem 1733.
20. Ratione thesauri oppignorati ab Auloreg. monasterio Carthusianis Olomucensibus pro solvendis debitis pro Zara contractis 3000 fl. sine interesse a. 1639, qui redemptus fuit a. 1653 (Otišt. 1636 a 1652.)
21. Testamentum et inventarium Veronicae Zetlyn von Lilienberg. Item domini . . . (?) fratris nostri P. Melchioris et aliorum.
22. Concernentia parochum Lischnicensem ratione Tyrnoviensis administraturae.
23. Contractus emptionis alicuius agri Caroli Trausylka in Trzebotow.
24. Confirmatio Caroli VI. imp. electionis d. Thomae Budetii in abbatem Aulae Reg. a. 1716. (Otišt.)
25. Confirmatio Caroli VI. electionis d. Theodori Schönfeldt in abbatem Aulae Reg. a. 1738. (Otišt.)
26. Testamenta seu dispositiones ultimae voluntatis factae ante professionem quorumdam religiosorum Aulae Reg. professorum.

27. Fasciculus continens negotium hereditatis P. Thaddei Soukup Aulae Reg. professi post eius defunctam matrem 1730.
28. Consignationes rerum in parochia Tischnowicensi relictarum. Item compositio decimarum inter P. Samuelem et successorem suum P. Benedictum a. 1743. (Nyní v archivu Oseckém.)
29. Přeškrtáno a nečitelno s pozn. »Cassatus hic numerus x.«
30. Exculpatio Rev. d. Theodori abbatis Aulae Reg. in puncto Electoris Bavarici a. 1743.
31. Trajectum in territorio monasterii concernentia tam in Moldava quam Berauna. (Videantur etiam nomina propria locorum, in quibus sunt trajectus.)
32. Trzebotoviensis P. administrator quid participet pro divinis in Chotecz. Item consignatio exseminati frumenti penes parochiam Trzebotoviensem a. 1729.
33 Attinentia monasterium Tischnoviense.
34. Testimonia studiorum x.
35. Actio monasterii Töplensis ratione juris lignandi cum fisco regio.
36. Contractus emptionis villae Trzebotow.
37. Fundorum taxa provincialis et detaxationis norma in regno Bohemiae.
38. Transactio ratione praetensionis existimatae heredum defuncti burgravii Paul et silvani Kottaska.

U et V.

1. Charta visitationis mon. Alto-Vadensis per d. Iacobum abbatem Aulae Reg. et visitatorem a. 1659. (Est sub C. 41.)
2. Acta visitationis canonicae ecclesiarum parochialium monasterii Aulae Reg. a 1743.
3. In puncto litis inter visitatorem et dd. abbates assistentes.
4. De visitatione et electione novi visitatoris.
5. Literae ad d. generalem ordinis nostri a dd. abbatibus pro conservanda dignitate vicarii generalis penes monasterium Aulae Regiae aut saltem dd. abbates Boemiae. Item literae abbatis Wellehradensis dignitatem vicarii generalis et abbatis Zarensis monasterio Auloregensi invidentis tum ad praesides electionis Auloreg. tum ad d. electum abbatem Auloregensem tum ad Wellehradenses professos Zarae commorantes et ad P. Wenceslaum coadjutorem Cerasensem (?).
6 D. Adamus Urat abbas Aulae Reg. instituitur vicarius generalis ab Ill. d. genereli ord. Nicolao Boucherat a. 1610, 12. Augusti. (Otišt.)
7. Vicariatus per monasteria Silesiae delatus a Rev. d. Morimundensi Claudio a. 1642 d. Ioanni Greiffenfels abbati Aulaa Regiae. (Nyní v archivu Oseckém.)

W.

1. Elisabeth regina fundat moniales ord. Cisterc. sub Wissehrad ejectis monialibus Dominicanis 1303 (sic).

2. Consensus capituli Wissegrad. super conservatione populi circa monasterium Aulae Reg. a. 1323. (12. Mart. Otišt. ?)
3. Ioannes rex ... elocat villas Welin et Kel Sydelmanno civi Chutnensi aliisque civibus x. 6. Sept. 1323. (Otišt.)
4. Carolus IV. confirmat emptionem villae Welin 1358, 4. Oct. (Otišt.)
5. Duo cives Chutnenses vendunt suas medias partes hereditatis in Welyna x. 1359, 26. Ianuar. (Otišt.)
6. Iaxo censita de Welyn vendit ... partem hereditatis suae 1416, 10. Sept. (Otišt.)
7. Litera Iesconis de Berzkowicz... super Vyhlowicz 1367, 14. Iun. (Otišt.)
8. Litera Ioannis pp. XXII., ut debita papalia Wissehradensi capitulo persolvantur a. 1320 (sic).
9. Litera Alexandri pp. IV. ad abbates Plassensem et Ossecensem, ut exquirant bona amissa praeposituræ Wissehrad. a. 1254.
10. Divissius abbas Brzewnov. et Fridericus abbas Aulae Reg compromittunt in arbitros ... 1398, 3. Octobr. (Otišt.)
11. Litera Brzewnov. monasterii super venditione villarum Wran et Scochowicz a. 1407, 6. Sept. (Otišt.).
12. Fasciculus continens erroneam praetensionem monasterii Carloviensis Pragae census perpetui $12^1/_2$ sexag. gross. boh. supra pagum Wrany, quem pagum uti et Scochowicz una cum omnibus juribus et pertinentiis mon. Aulae Reg. emit a monasterio Brzewnov. a. 1407, 6. Sept.
13. Emptio et exsolutio molae Wranensis pro mon. Aulae Reg. 1500 sexag. misn. a. 1614.
14. Litera Suae Reg. Mtis. ad cameram in causa salis et telonii in Wran.
15. Concernens telonium in Wran.
16. Actio inter monasterium et Wewerkam libertinum Carlsteinensem concernens silvas in Wonoklas.
17. Contractus arendae inter monasterium et d. Camel appellationum consiliarium quoad villam in Wonoklas et popinam cum duabus gazis ibidem pro 100 fl. annue ad 10 annos a. 1651.
18. Literae quaerulosae ex Wonoklas de a. 1712.
19. Contra Ill. baronem de Malowetz in sua villa fevdali in pago Wonoklas cerevisiam propinare incipientem.
20. Literae a d. Fr. Ioan. Bartelss ratione limitum in Wonoklas. Item duo allegata ex Carlsteinensibus libris (hucusque non reperibiles).
21. Literae a reg. districtus capitaneo ratione Wonoklas.
22. Circa agrum et silvam apud Modrzan, quid spectare debeat Aulae Regiae, quid Wissehradensibus. Item literae a Rev. d. decano Wissehradensi plurimae ab a. 1726 usque ad a. 1738.
23. A d. decano Wissehradensi accusatio nostri silvicolae Trzebotoviensis, quod graviter concusserit quendam civem Prag. eo quod in nostro fundo sit jaculatus, desuper etiam responsum. Item ratione silvani monasterii, qui officiali Wissehradensi venanti supra Modrzan flinetam et retia accepit.

4. Copia mandati Rev. d. generalis super depositionem Ioannis Salicis abbatis Wellehradensis a gradu abbatiali et vicariatu. Item supplicatio Ven. P. Pauli Dudecii prioris mon. Wellehradensis cum senioribus ad Aug. d. regem contra eundem suum abbatem.
5. Studiosorum victus unius anni condonatus Welehradensibus ab Aula Regia. Item literae deprecatoriae ob concedendum mutuum Aulae Regiae tam Ossecio quam Bruna (nyní v arch. Oseckém, Reg. k r. 1674).
6. Confirmatio Ferdinandi II. imp. super electionem Ioannis Greiffenfels Wellehradensis abbatis a. 1629, 9. Ian. (Otišt.)
7. Literae variae concernentes Wellehradium et Olomucium.
8 Confirmatio quarundam libertatum facta a Rev. d. Echardo de Schvoben (?) abbate Wellehrad. Colleschovicensibus subditis a. 1590.
9. Confirmatio Leopoldi I. imp. electionis d. Wolfgangi Lochner in abbatem Aulae Regiae a. 1685 et quietantia solutae taxae 642 fl. pro confirmatione apud cancellariam aulicam. 1685, 17. Ian. (Otišt.)
0. Acta Weighartiana.
1. Fragmentum literarum Waldsassensium, qualiter elector Palatinus bona monasterii huius sequestraverit a. 1710 (v arch. Oseckém).
2. Plenipotentia propter Wodnianense debitum a. 1739 et debitorum specificatio, item alia hoc debitum attinentia.
3. A. 1730 praesentat d. decanus (Antonius) Wockaun Wodnianensium conceptam solemnitatem canonizationis s Ioannis Nepom. habitam Wodnianae (dd. 13. Iunii 1730. Orig. v archivu Oseckém).
4. Emptio et solutio molae in Wran a. 1503, 3. Maii (Otišt.)
5. Conamina Rev. d. Greiffenfels pro recuperando monasterio Waldsassensi eodemque coronae Boemiae uniendo (v arch. Oseckém).
6. D. decanus Wissehradensis exigit, ut administrator in Kossorz jurisdictionem ab eo petat a. 1750.
7. Extractus tabularis venditionis Wonoklas, Solopisk et Roblin.

Z.

1. Concerentia monasterium Zarense, qualiter recuperatum sit et quid debeat monasteriis Wellehradensi et Vet. Brunae Salae Mariae dicto et caeteris. Item compositio et conventio inter Rev. d. abbates Aulae Reg. et Wellehradensem, uti et Rev. d. generalis confirmatio et assensus ac decisio. Praeterea res concernentes contractum inter mon. Aulae Regiae et Zarae factum a. 1656 die 23. Febr, (nyní v arch. Oseckém, srovn. listinu otištěnou dd. 1656, 24. Febr.)
2. Acta monasterium Zarense concernentia in capitulo provinciali (nyní v arch. Oseckém).
3. Diploma Rev. d. generalis Ioannis pro officio vicarii generalis in persona Rev. fr. Benedicti abbatis in Zaar a. 1687 (v arch. Oseckém).
4. Praesentatio novi electi visitatoris et vicarii generalis Benedicti Zarensis

ad Ill. d. generalem pro confirmatione. Item confirmatio eiusdem ab eodem d. generali a. 1687 (nyní v arch. Oseckém).

5. Literae contra Rev. d. Zarensem a Rev. d. visitatore scriptae in negotio census Kropinnensis.
6. Obligatio Rev. d. Benedicti abbatis Zarensis et totius conventus solvendorum debitorum monasteriis interessatis de a. 1776 in copia vidimata (v arch. Oseckém).
7. Concernentia exsolutionem debitorum monasterii Zarensis diversis creditoribus (v arch. Oseckém).
8. Literae d. Hilarionis procuratoris generalis s. ord. Cisterc. concernentes restitutionem monasterii Zarensis. Item de 1000 taleris pro collegio Romae instaurando religiosis Cisterc. Moravis. Item de Silesia (v arch. Oseckém .
9. Praetensio monasterii Aulae Reg. super Zaram. Haec praetensio 5000 fl. per monasterium Zarense jam soluta est 1684 (?). Item computus et compositio inter utrumque hoc monasterium in capitulo prov. 1673 in puncto debitorum 8000 fl.
10. Aliqua puncta, quare pro illo tempore Zarae praelatus eligi non debeat (v arch. Oseckém).
11. Fasciculus ratione taxae et venditionis Dobre Wody concernens monasterium Zarense (v arch. Oseckém).
12. Contractus venditionis domus in oppido Zbraslaw post defunctum Thomam Ledniczky Iacobo Ssibrzincky a Rev. d. Iuncker a. 1656. Item consensus conventus pro elocatione domus emptae a vidua d. Sibrzinsky capitaneo monasterii Fischer.
13. Copiae literarum seu Handt-Fest Rev. d. Georgii Urath et totius conventus Aulae Regiae super domum d. Thomae Ledniczky in oppido Zbraslaw.
14. Ratione popinae Zabielicensis.
15. Contractus inter Georgium Prassek, quondam Aulae Reg. trajectorem, venditorem et Georgium Reither emptorem silvanum Aulae Reg. quoad domum e regione trajectus in Zbraslaw pro 400 fl., item dominio pro littore 10 sexag. a. 1713, item ratione emptae domus lavatoriae.
16. Contractus Ioannis Czysarz super duos modios et empti agri in Zbraslaw.
17. Elocatio molae in Zdan a. 1407 erga censum annuum sex sexag. gr. Prag. et omni anno in signum dominii monasterio unus esox praesentandus (1407, 23. Nov. Otišt).
18. Originalis contractus emptionis domus Thomasofskianae in oppido Zbraslaw a Michaele Fugs cive Prag. pro monasterio Aulae Reg. 525 fl. a. 1670.

P. Ambrosius administrator m. p.
P. Gotthardus Stolle p. t. prior et archivarius m. p.

Na druhé straně posledního listu pečeť klášt. přitištěna.

In scrinio viridi (et in scrinio brunei coloris).

Sub lit. **A.**

Fasc. 1. Scripta varia emptionem et exsolutionem boni Mokropetz a monasterio Aulae Reg. concernentia.

Contractus huius emptionis pro 25000 fl. habetur in scrinio brunei coloris sub signo Contr. No. 1.

Quietantiae super plenam exsolutionem dicti boni Mokropetz habentur in eodem scrinio brun. col. sub sig. Quiet. 1.

Extractus ex tabulis regni, in quo imp. Rudolphus II. vendidit Superius et Inferius Mokropetz ... Carolo Kokorzowetz pro 3000 sexag. gross. Boem. 1583, habetur in eodem scrinio brun. col. No. 2.

Contractus emptionis boni Mokropetz ex tabulis regni inter Carolum Kokorzowetz venditorem et Ioannem Wchinczky emptorem pro 3000 sexag. gr. Boem. a. 1585, ibidem No. 3.

Extractus tabularis, in quo fatetur Ioannes Wchinczky de Wchinicz, se vendidisse tam Sup. quam Inf. Mokropetz cum omnibus aliis pro tunc appertinentibus Iacobo Menssik pro 5200 sexag. gr. Boem. 1587, ibidem No. 4.

Contractus ex tabulis regni super bonum Mokropetz inter Iacobum Menssik venditorem et Fridericum Smolick 1617, ibidem No. 5.

Contractus Rev. d. Iacobi Martini abbatis Aulae Reg. cum d. Martino de Paradis ratione 700 flor. haeredum Dominici; de Pauli super bonum Mokropetz haerentium a. 1652, ibidem No. 6.

Contractus inter Rev. d. Ioannem Greiffenfels abbatem Aulae Reg. et d. Mariam Magdalenam de Wratislaw ratione 7226 sexag. 30 gr. super bonum Mokropetz haerentium a. 1647, ibidem No. 7.

Contractus inter Rev. d. Udalricum Iuncker abbatem Aulae Reg. et d. Martinum de Paradis ratione 1000 flor. super bonum Mokropetz haerentium, quod debitum ex integro solutum est 1656, ibidem No. 8.

Copia attestati, in quo Georgius et Fridericus fratres germani post pie def. d. Smolick testantur, Superius Mokropetz, Wonoklas, Roblin, Solopisk cum omnibus ad se pertinentibus, fundis, molis, etiam mola infra Karlik x. se aliquando vendidisse d. Brückner de Brückenstein pro 33.000 sexag. misn. a. 1672, ibidem No. 9.

2. Iusta praetensio monasterii Aulae Reg. apud dd. comites de Paradis ratione Mokropetz, ut habetur in tabulis regni.
3. Acta trajectum monasterii Aulae Reg. in pago Lett concernentia.
4. Scripta bonum Lochow concernentia.
5. De praetensione vaccarum ferrearum et cuiusdam pii legati super

bonum Lochow. Extractus ex tabulis regni, contractus empcionis villae et pagi Lochow intér d. Evsebiam Pachtin venditorem et monasterium Aulae Reg. emptorem pro 6000 flor. habetur in scrinio brun. col. No. 10.

Quietantia de solutione integre facta ibidem Quiet. No. 2.

Contractus orig. venditionis boni Lochow a monasterio Aulae Reg. domino Wendlinger pro 9600 flor., ibidem Contr. No. 11.

Contractus venditionis boni Lochow inter Ill. d. comitem de Michna et d. Raphaelem Misskowsky pro 3000 sexag. misn. 1637, ibidem Contr. No. 12.

6. Actio cum Crucigeris circa aprum raptum et ratione juris venandi penes Rżewnitz conventio (otištěno k r. 1719).
7. Ut Perill d. de Goltsch cesset epocillare cerevisiam et crematum in Wssenor, cum nullum ad hoc habeat jus.
8. Memoriale ad caes. ministerial. Banco-deputationem, ne tacium sub porta pro invehenda cerevisia Pragam ad domum a monasterio petatur a. 1721.
9. Actio cum fisco regio circa bonum Strzebotow et villam Wonoklas, quae duo fiscus a monasterio ut bona libertina sub jurisdictionem fisci pertinentia praetendit, sed frustra, a. 1721.
10. Actio antiqua circa jus piscandi in Moldava, resuscitata dein per Cels. principem de Künburg archiepiscopum Prag., sed hactenus frustra pro illo.
11. De praetensa d. Wenceslai abbatis ad S. Procopium praecedentia in diaeta.
12. Copia decreti locumtenentiae reg. ad capitaneos districtus Rakonicensis contra injuste praetensum telonium Horzelitz et Aunoscht a vecturis monasterii Aulae Reg.
13. Literae a regio fisco ratione naviculae, quae in nostro Slapensi fluvio Moldava rapta fuit libertino, quia ibidem in fluvio piscatus fuit, cum praetenso inibi jure piscandi a. 1722.
14. Ratione pecuniae ecclesiae Aulae Reg. ex bernis regiis restitutae mandatum caes., ut per archiepiscopum Prag. inquiratur et ocularitér inspiciatur, num in aliam argenteriam substitutam applicata fuerit nec ne etc. (totéž v. napřed A. 19).
15. Concernentia emptionem villae et pagi Strzebotoviensis a Rev. d. abbate Urath pro 8000 sexag. misn. et praetensionem census perpetui a PP. Dominicanis ad s. Aegidium Pragae super dictam villam et Roblin, qui tamen causa ceciderunt (Srovn. 1630, 29. Maii.)

Contractus emptionis huius villae habetur in scrinio brun. col. No 13. Quietantia de integra solutione ibidem Quiet. No 3.

Contractus emptionis villae Strzebotoviensis inter principem de Lichtenstein et doctorem de Flissenbach pro 5000 sexag. misn. ibidem No 14.

Contractus cum d. Martino de Paradis ratione 700 fl. apud d. Paravicinum mercatorem in parva parte ibidem No 15.

16. Rev. d. Neo-Cellensis literae ratione 5000 flor.
17. Missivae ex reg. Appellatione Malowetz in Kuchel concernentes.
18. Copia memorialis monasterii Aulae Reg. ad reg. locumtenentiam, ne judicium Aulae Reg. extraneis maleficis gravetur contra tenorem privilegiorum.

B.

Fasc. 1. Contra d. baronem de Malowetz in sua villa feodali in pago Wonoklas cerevisiam propinare incipientem.

2. Sententia contra d. comitem Michna propter detentas monasterii oves, lata est haec sent. a. 1652, 9. Febr.
3. Quaedam fragmenta litigiosa inter d. comitissam Czabelitzkianam et communitatem Modrzanensem.

Contractus venditionis villae Sudowitz d. Rodowetz pro 4200 flor. habetur in scrinio brun. col. sub sig. Contr. No 16.

4. Extractus ex bernis regiis possessionatorum Aulaereg. in commissione visitationis a. 1657 calculatorum. 2. Itidem extractus ex bernis, quod mola mediocris Ratodinensis (sic) in commissione visitationis pro uno gazario sit calculata. 3. Triplex demonstratio omnium Auloregensium possessionatorum, id est $147^1/_8$.
5. Annotatum quoddam debitorum ab Aula Regia praetendendorum et quorumdam punctorum oeconomicorum.

Extractus ex tabulis regni venditionis oppidi Rzebnitz ad Aulam Reg. spectantis a statibus rebellibus Kunegundi Kunssowa de Berbisdorff a. 1620 pro summa 2800 sexag. misn. habetur in scrin. brun. col. No 17., sed hic contractus in tabulis regni est deletus.

Extractus ex tab. regni venditionis pagi Wonoklas, Solopisk et Roblin ab Ottone de Losa Iacobo Menssik de Mensteina pro 9400 sexag. misn., ibidem No 18.

6. Bulla Alexandri pp. VII., in qua sac. ordini Cisterc. usus carnium conceditur a. 1657.
7. Continet erroneam praetensionem monasterii Carloviensis Pragae census perpetui $12^1/_2$ sexag. gr. Boem. supra pagum Wrany, quem pagum uti et Skochowitz una cum omnibus juribus et appertinenciis monasterium Aulae Reg. emit a mon. Brzevnoviensi pro 196 sexag. gross. boem. a. 1407, 6. Sept. (Tento list otišt.)

Contractus emptionis molae in pago Wrany a mon. Aulae Reg. et solutae in totum 1500 sexag. misn. Wenceslao Marglowi a. 1613 in scrin. brun. col. No 19.

8. Copia bullae Urbani pp. VI. exemptionem abbatum et monasteriorum ord. Cisterc. in regno Boemiae continens contra archiepiscopum Prag. Ioannem. (1381, 2. Oct. Otišt.)

9. Copia decreti Ferdinandi III. imp. (idem ut supra lit. S. 16.).
10. Acta monasterii Aulae Reg. contra PP. Dominicanos Pragae ad s. Aegidium in puncto praetensi census perpetui 10 sexag. 40 gr. misn. annue supra villam Trzebotow et Roblin (vide superius A. 15, quam PP. Dominicani amiserunt).
11. Actio inter mon. Aulae Reg. et Weberkam libertinum Carlsteinensem, concernens silvas in Wonoklas.
12. Extractus ex tabulis regni, concernens censum perpetuum ex pagis Podoli et Dworcze, item ex Rzeporig et Libcicze a comite Schlick solvendum monasterio Aulae Reg., id est a pago Rzeporige 6 sexag. et a pago Libcycze 2 sexag. gr. boem. Et ex pago Podol et Rzeporig annue 7 sexag. gr. boem. a. 1559
13. Actiones inter mon. Aulae Reg. et Strahoviense tam circa limites et molam quam etiam navim et litora in Stechowitz. Item instrumentum conventionis in orig. super praedictam materiam.

    Quietantiae super expensas factas in processu contra Strahovienses propter molam in Stechowitz in scrin. brun. col. No 4.
14. Contractus censiticeus orig. ratione Rzeporig et Libczicze cum d. comite Schlick. Item extractus quidam tabulares propter annuum censum monasterio Aulae Reg. solvendum. Item circa Podoli Item literae P. rectoris S. I. ad Rev. d. Wolfgangum ratione census annui ex Rzeporig, qui etiam cum ipsis transegit.
15. Ex Podoli et Dworcze datur monasterio Aulae Reg. census annuus 25 sexag. boem. etc. (idem ut supra lit. P. 36.)

    Extractus ex tabulis regni venditionis boni Scheberow et Hrnczirz a. 1678, in quo specialiter annuus census 11 sexag. 40 gr. (nunc dictus gabrianicus), habetur in scrinio brun. col. Contr. No 21.
16. Decretum caesareum ratione solvendi monasterio Aulae Reg. debiit Brunensis a. 1657.
17. Altovadensia ratione fundationis.
18. Diversa circa villam Sudowitz et Kržissow.
19. Litigiosa quaedam inter Aulam Reg. et Dobrzichovicenses a. 1704.
20. Concernentia censum a camera pro conductis pratis Aulae Regiae solvendum et quidem in novo anno semper 200 sexag. boem.
21. Empta et soluta domus Salass in Stechowitz a mon. Aulae Reg. 1618
22. Copia literarum imp. Leopoldi, in quibus mutuum 500 flor. a monasterio Aulae Reg. expetit, cum promissione faciendae refusionis eiusdem summae.
23. Contractus de facienda provisione d. Albell registratori ad tribunal Moraviae a monasterio Aulae Reg.
24. Actio judicialis contra Mathiam Neuhofer quondam burgravium Slapensem.

    Quietantia duplex a d. priore ord. s. Augustini ad s. Thomam Brunae de exsoluto debito, in scrin. brun. col. Quiet. No 5.

C.

Fasc. 1. Literae reg. locumtenentiae ratione neoinchoandi trajectus Aulae Regiae a. 1665.

2. Concernentia telonium super Moldavam et Beraunam Aulae Regiae.

3. Telonium Wranense ab imp. Rudolpho II.

4. Literae imp. Ferdinandi III meliorationem telonii a Ioanne abbate quaesitam concernentes.

5. Concernentia elevationem trajectus Aulae Reg. super Beraunam et Moldavam uti et Zarae.

6. Examen academicum seu Universitatis Prag. ratione telonii mon. Aulae Regensis a. 1707.

Contractus venditionis molae Rzewniczensis d. Christophoro Beck de Libenthal pro 450 flor. absque alio censu et obligatione ibidem inserta a. 1645, in scrinio brun. col. No 22.

7. Literae a d. Mazaneck ratione taxandae molae Rzewnicensis.

8. Fasc. continens acta a. 1716 ratione vendendi ad manus laicas aequivalentis a proportione emptorum ab a. 1630 bonorum laicorum. Cum catalogo omnium hic contentarum partium per numeros distributarum. NB. hic fasciculus quantum ad negotium aequivalentis totus descriptus est in libro memorabilium a. 1717.

9. Literae d. decani ex Wissehrad concernentes communitatem in Kossorz et jus monasterii Aulae Reg. ibidem lapides frangendi infringere cupientes et desuper datum responsum.

Quatuor quietantiae a d. Schaffberger, una super 150 fl. et reliquae tres quaevis per 50 fl. Item copia obligationis super 200 fl. pro mon. Aulae Reg. a d. Aulick, in scrin. brun. col. Quiet. No 6.

10 Solutae crates in ecclesia nostra conv. 1104 florenis.

11. Postulatio argenteriae ecclesiae ab imp. Leopoldo cum onere restitutionis et interesse 5 pro cento.

12. Literae Ferdinandi III. imp., in quibus loco census ex pratis monasterii Aulae Reg. $39^1/_2$ anno solvere neglecti monasterio villam Komorzan tradidit a. 1638.

13. Ratione prati infra Lahowitz a. 1613 (pozn.: Est redemptum a Rev d. Urath pro 500 sexag.).

14. Copia instrumenti authentici, in quo per arbitrum d. Franciscum Stromayer etc. a. 1361, 7. Maii. (Otištěno.)

15. Excell. d. baro Popel de Lobkowitz supremus regni praefectus a. 1654 et d. Freimuth in familiares s. ordinis Cisterc. assumpti sub Rev. d. generali Claudio Vaussin.

16. Conquaeritur consistorium Olomucense, quod in electione abbatissae Tischnowiensis ordinarius non fuerit salutatus, petit proinde satisfactionem a. 1655. Fit etiam quaerela contra P. Fialam Wellehrad. cum insinuatione, ut Rev. Wellehradensis suos religiosos ad curam

animarum absque approbatione consistorii expositos intra septa monasterii sui retrahat.

17 Revisio limitum circa Roblin et Chegnov. Item limites villae Komorzan a. 1666.

18. Copia mandati Rev. d. generalis super amotione Salicis a gradu abbatiali Wellehradii et vicariatu. Item suplex P. prioris Dudecii monasterii praefati cum senioribus ad Aug. regem contra eundem abbatem suum 1658.

19 Literae ex consistorio Olomuc. ratione P. Stephani Przibilii s. ord. Cisterc. Kunicensi parochia privati a. 1650.

20. Compositio facta cum Ioanne Christophoro Hiltner secretario juris cameratici 1641 sub Rev. d. Greiffenfels.

21. Resignatio Rev. d. Georgii Schroff abbatis Altovadensis 1641.

22. Maculare literarum ad consistorium Prag. transmissarum a. 1718.

23. Consignatio subditorum Slappensium a. 1652.

24. Copia interventionalium literarum imp. Ferdinandi III. apud electorem Saxoniae pro abbate Georgio Iuncker Aulae Reg. 1654, ut possit visitare utramque Lusatiam.

25. Literae Praemonstratensium ad d. officialem Olomuc. 1653.

26. Breve Urbani pp. VIII., in quo licentia de erigendo s. Norberti collegio Pragae Praemonstratensibus conceditur a. 1639.

27. Ex capitulo gener. s. ordinis Praemonstrat. ad praelatum in Strahoff 1661.

28. De praecedentia Praemonstratensium ante Cistercienses disceptatio apud Cels. principem Pragae in collegio eiusdem servanda.

29. Actio Rev. abbatis Aulae Reg. contra Dominicanos ad s. Aegedium negantes, se in f. s. Andreae in ecclesia eiusdem sancti teneri ad persolvendam solemnitatem . . a. 1682.

30. Concernentia visitatum dominium Culmense a. 1658.

31 Literae a reg. locumtenentia ad Rev. d. Iuncker ratione commissariorum ad electionem novi abbatis admittendorum a. 1658. Quietantiae . . No 7. et 8.

32. Copia decreti Ferdinandi III. imp. ad locumtenentes Pragae propter provisionarium Sailer Aulae Regiae, una cum copia rescripti reg. locumtenentiae ad abbatem Aulae Regiae.

33. Copia rescripti Rev. d. visitatoris ad capitulum Olomuc. in materia parochiarum monasterii Brunensis ord. Cisterc.

34. Literae P. Bartholomaei ord. Cisterc. incarcerati Pragae ad Rev. Aulaeregensem, et huius vicissim copia literarum ad d. cancellarium.

35. Copia literarum Rev. d. Iuncker ad d. priorem ord. Crucigerorum cum rubea stella Pragae ratione fundationis Iunckerianae Egrae in hospitali. (1671, 14. Iun. Otišt.)

36. Instrumenta de datio salis etc. (idem ut supra lit. S. 16.).

D.

Fasc. 1. Petitio etc. (idem ut supra lit. S. 31.).

2. Locumtenentiae responsum super praecedentes a. 1654.

3 Literae variae etc. (idem ut supra lit. S. 33.).

4 Subsidium datum pro erectione collegii nostri a dd. abbatibus 1636. Item regulae pro fratribus studentibus a Rev. d. Iacobo abbate et vicario generali (idem ut supra lit. S. 15).

5. Ab Em. d. card. ab Harrach literae de reformatione nostrorum subditorum in fide catholica ac eorundem specificatione 1651.

6. Ab eodem in negotio studiorum literae a. 1652.

7. Ab eodem ratione archidiaconatus Kuttenbergensis a Rev. Sedlicensi praetensi responsum a. 1649.

8. Attestatio d. de Bucheim et d. de Colloredo super fidelitatem subditorum Aulaereg. et ruinam illorum ab hoste Svecio passam tempore Rev. d. Greiffenfels a. 1648.

9. Memoriale ad locumtenentiam reg. propter damnificatos subditos monasterii in Slap per grandinem. Item propter exustos subditos in Modrzan et Sabielitz 1664. Item quantum monasterium pro erigendis denuo gasis per ignem conflagratis subditorum in Lahowicz accomodaverit 1666.

10. Interventionales Maximiliani II. imp. et magistratus Antiquo-Urbensis apud d. Andream abbatem Aulae Reg. pro d. Kutowetz pro impetrandis duobus lanis in Kuchel, ac responsum d. abbatis desuper a. 1574.

11. Copia literarum seu Handtfest Rev. d. Georgii Urath et totius conventus Aulae Reg. super domum d. Ledniczky in oppido Sbraslaw a. 1624.

12. Fasc. continens petitionem de pecunia salis in archiep. cassa collecta, non obstante particulari conventione facta cum Em. d. cardinale ab Harrach. Invenitur in libro annotat. fol. 931.

13. Concernentia emptionem boni Korkin a. 1680.

Contractus emptionis huius boni pro 33 millibus flor. habetur in scrinio brun. col. No 23. (Srovn. listinu otišt. 1680, 13. Iul.)

Quietantiae quatuor de integre soluto hoc bono ibidem.

Quietantia quintuplex d. doctoris Rosa de exsoluto capitali 6 mil. flor., quod pro emendo Korkin Rev. d. abbati Iuncker accommodavit, ibidem No 10.

14. Ratione debiti Michniani. Ao 1720 die 17. Iulii fuit circa cridam Michnianam Pragae apud d. comitem Kokorzowetz commissio, et transegit Aula Reg. remisitque a sua praetensione usque ad 5000 flor, quod debitum etiam illo anno monasterio solutum fuit. (Srovn. listinu otištěnou dd. 16. Ian. 1671.)

15. Fasc. s. Andreae, de ecclesia et jure patronatus ac de domo

dictae ecclesiae adjacente. Item de asylo domus dictae ac de area ante domum. Item inventarium tum ecclesiae quam domus

16. Acta Wendlingeriana in puncto agrorum ecclesiae Strzebotoviensis (p. 30 modios) in Kossorz quaestionatorum.
17. Inhibitio a locumtenentia regia, ne hebraei in suis fabricis et suo servitio habeant servientes Christianos.
18. Scripta et literae debitum Brunense a pie defuncto d. Greiffenfels monasterio Aulae Reg. cessum concernentes.
19. Plenipotentia duplex a mon. Aulae Reg. data doctori Sattenwolff ad agendum in Wonoklas contra d. baronem Desin ratione erectae a nobis ibidem chalupae. Item literae praedicti d. baronis et copia literarum Rev. d. abbatis contra dictum baronem.
20. Quaerulationes a reg. camera contra venationes ab Aulaereg.
21. Querela d. baronis Ignatii de Engelsfluss, quod subditus Slapensis subdito suo Bratrzinoviensi frumenta in campo demessuerit, qui ager tamen in commissione habita a d. Zynowsky (?) capitaneo districtus monasterio adjudicatus fuit.

E.

Fasc. 1. Fassio intradarum et expensarum inevitabilium seu oeconomicarum monasterii Aulae Reg. ad mandatum S. pontificis Clementis XI. facta a. 1716. Adjuncta est simul fassio parochorum tam quoad intradas ecclesiarum quam parochiarum, item econtra expensarum necessariarum.

2. Ratione pascuorum penes Slap, propter quae Magno-Ledssicenses certam robotam persolvere debent.
3. Visitatio peracta dominii Mnissecensis.
4. Responsum ab aula caes. ad memoriale Rev. d. abbatis Iunckeri contra Brunenses dominos ratione solutionis a. 1668.
5. Eventualis calculatio neovisitatorum bonorum in Podbrdensi districtu. Item copia decreti Ferdinandi III. imp. ad ministros regni Boem. cum instructione punctorum in proximo Landtag proponendorum a. 1650.
6. Contractus mutuo acceptorum 6000 fl. a d. doctore Rosa una cum quietantia de facta plenaria solutione a. 1684. Hic contractus spectat ad priorem quietantiam quintuplicem No 10 et habetur in scrin. brun. col. No 24.
7. Vidimus ratione thesauri in Carthusia Olomucensi a Rev. d. abbate Aulae Reg. pro tribus millibus oppignorati 1636. Est redemptus in Decembri a. 1653. (Otišt.)
8. Solutum debitum Limburgense a. 1716.
9. Fassio intradarum annuarum monasterii Aulae Reg. una cum eius parochiis de a. 1716 (invenitur in libro memorabilium fol. 73).
10. Postulata caesarea a regno Boemiae a. 1660.

11. Caesar petit literas fundationis monasterii Aulae Reg. a Rev. d. Thoma Budecio a. 1716.
12. Caesar inquirit de bonis ab a. 1630 ex manibus laicis per clerum acquisitis x. 1713.
13. Acta concernentia assignatarios aulicos, quos monasterium Aulae Reg. ex propriis sumptibus alere ipsisque providere debeat.
14. Actio comitissae de Memingen et Pauli Student contra monasterium Aulae Reg. ob raptas oves in trajectu.
15. Villa Wonoklas cum popina et duabus gasis d. Cameler appelat. consiliario ad 10 annos in arendam data pro censu annuo 100 flor. a. 1651.
16. Visitatio limitum inter mon. Aulae Reg. et d. baronem Desin in Wonoklas a. 1710.
17. Renovatio limitum inter Carlstein et Aulam Reg. 1676.
18. Memoriale Rev. d. Greiffenfels ad Suam Caes. Mtem pro quibusdam gratiis obtinendis a. 1647.
19. Transactio Mansfeldiana cum monasterio ratione trajectus Aulae Regiae 1708 cum quibusdam literis.
20 Cessio 5000 fl. Rev. d. Georgii abbatis Altovadensis sibi a mon. Wellehradensi debitorum'pro restauratione monasterii Sedlec. a. 1656.
21. Acta Weighartiana.
Smlouva o odprodání městiště v městě Pražském a. 1480 habetur in scrinio brun. col. No 34. (recte 1481, 3. Apr. Otišt.)
22. Testamentum Bergianum et literae a d. Mladota.
23. Resignata fundatio Bergiana per 1000 flor. 1723.
24. Attestatum authenticum super totalem ruinam dominii Aulaereg. per hostiles Svecicas copias causatum. (1649, 25. Mart. Otišt.)
25. Ordinatio facta modo provisorio ab Aug. Leopoldo imp. ratione sessionum praelatorum in comitiis et diaetis a. 1681.
26. Literae archiepiscop. ratione doni gratuiti et argenteriae ecclesiarum cum copia rescripti caes. Leopoldi.
Copia contractus Rev. d. abbatis Aulae Reg. cum d. abbate Neo-Cellensi super 869 fl. a. 1652, 15. Mart. in scrin. brun. col. No. 25.
27. Proba argenti in moneta Prag. ex chleba fundi Aulae Reg. a. 1708.
28. Inventarium rerum Aulae Reg. et Ossecensium pro ecclesia.
29. Memoriale Tobiae Bilavii ad imperatorem ratione mediocris molae in Radotin, quam a mon. Aulae Reg. emit, ut contributio valde exorbitans inde remittatur, cum in visitatione generali 1654 haec mola tantum pro uno gasario calculata fuerit et agnita.
30. Obligatio super 5000 fl. mutuo acceptos ab Ill. d. baronessa de Engelsfluss nata comitissa de Wratislaw 1708, quod debitum jam solutum est.
31 Charta bianca d. doctoris Burgmayer.

F.

Fasc. 1. Literae Ser. principis a Dietrichstein ad. Rev. d. Iacobum abbatem Aulae Reg. pro benedicenda campana Polnae, quam etiam benedixit 12. Sept. 1651.

2 Taxa annua pro Rev. procuratore generali ordinis nostri Romae facta a. 1667, 14. Maii in capitulo generali.

Quietantiae a Rev. d. procuratore nostro gen. contributionum, una cum eiusdem literis, in scrin. brun. col. No. 11.

3. Inquisitio dd. capitaneorum districtus ad petitionem Rev. d. Iuncker apud seniores subditos nostros, quantum antiquitus tam per aquam quam terram telonii solutum fuerit a. 1674.

Contractus Rev. d. Wolfgangi cum aurifabro Pragae super sex facienda candelabra argentea a. 1688. No. 26.

4. Conventio inter. mon. Aulae Reg. et d. baronem Michna propter neglectum censum supra bonum Hrnczirz haerentem a. 1652.

5. Literae invitatoriae dd. abbatum regni ad coronationem imperatricis Eleonorae in reginam et Ser. principis Leopoldi regis Hung. in regem Boemiae ab Em. cardinale ab Harrach 1656.

6. Cels. Iosephi Breuner archiepiscopi Prag. invitatio Rev. d. Wolfgangi abbatis ad excipiendum regem Rom. Iosephum cum Ser. conjuge Anna 1702.

7. Invitatoriae ad coronationem Caroli VI. 1723.

Quietantia duplex d. Laurum balneatoris Antiquo-Urbensis una super 400 fl. a mon. pro 8 vasibus vini, altera super 112 fl. a. 1670, N. 12.

Quietantia Rev. d. Reinholdt ecclesiae cathedralis ad s. Vitum decani super 450 fl. a rev. d. Iacobo Martini abbate sibi exsolutos a. 1653 No. 13.

Quietantia d. de Goldeck super 800 fl. ab eodem abbate.. No. 14.

Quietantia super accepta solutione annua a mon. Aulae Reg, d. Borowancky a. 1653. No. 15.

Quietantia d. doctoris de Ganns residentis et agentis ordinis nostri ad Aulam caes. super 100 fl. a d. abbate Iacobo Martini sibi solutos a. 1652 . . No. 17.

8. Actio cum Brzezanensibus ratione juris piscandi in fluvio Moldavae.

9. Ratione reparationis viae a Wiskoczilka usque ad Kuchel respondit magistratus Antiquo-Urbensis, se teneri tantum usque ad Wiskoczilkam a. 1654.

10. Responsum ad officium capitaneatus districtus Beraunensis super quaesita quaedam reg. locumtenentiae in puncto rectificationis.

11. Concernentia immunitatem nostram a telonio solvendo ad d. capitaneos districtus Caurzimensis et Czaslaviensis.

12. Circa immunitatem a solvendis teloniis, concernit magistratum Antiquo-Urbensem.

13. Ratione nostrae domus Pragae cum Rev. d. Altovadensi.

Contractus in orig. Rev. Altovadensis cum Rev. d. abbate Wolfgango circa domum nostram Pragae 1699 . . No. 27.

14. Literae donum gratuitum et argenteriam ecclesiasticam pro imp. Leopoldo concernentes a. 1704.

15. Obligatio et cessio super 700 fl., quos d. de Pauli Ven. d. abbatissae Tischnovicensi tenebatur.

16. Renovatio limitum inter Carlsteinense et Aulae Reg. dominium 1676.

17 Copia conventionis inter mon. Zarense et Aulae-Reg. ratione refusionis 13000 flor.

18. Copia passus Rev. d. abbatis Iacobi pro devehendis victualibus ex monasterio Zarensi Aulam Reg.

19. Subsidium necessarium defensivum ab imp. Iosepho a statu ecclesiastico petitum.

20 Duplex a statibus regni denominatio Rev. d. Thomae abbatis pro commissario visitationis rectificationis.

21. Literae plures imperiales recommendatitiae dd. abbatibus Aulae Reg. postulata in proxima diaeta.

22 Literae consistoriales ad Rev. d. Wolfgangum concernentes baptizandam hebraeam Annam filiam Isac Breslau dicti 1711.

Contractus inter mon. Aulae-Reg. tanquam venditorem et d. doctorem Rosa emptorem ratione cuiusdam agri eidem pro 150 fl. venditi a. 1673 . . Contr. No. 28. (1673, 29. Nov. Otišt.)

Quietantia super 200 fl. ex substantia Weighartiana heredibus Bockianis exsolutos . . Quiet. No. 18.

23 Literae capitanei Carlsteinensis petentis duo feuda dominii Carlsteinensis a monasterio Aulae Reg. hactenus injuste possessa restitui, sed frustra 1708.

G.

Fasc. 1. Inhibitio pascuorum Slivenicensibus x. (idem ut supra lit. S. 13).

2 Scripta concernentia censum Cropinensem in Moravia, quae tamen actio jam composita est.

Contractus cum hebraeis Geitzvogel, una cum tribus quietantiis super 2000 fl. et super 300 fl. accommodatos . . Contr. No. 29.

Quietantia super 60 fl. a mon. solutos d. taxatori Wenceslao Maximil. Zdiarsky . . Quiet. No. 19.

3. Renovatio limitum inter Wonoklas et Dobrzichowitz 1704.

4 Accusatio a d. decano Wissehrad. nostri silvicolae Strzebotoviensis, quod graviter concusserit quendam civem Prag. eo quod in nostro fundo sit jaculatus. Desuper etiam responsum.

5. Veritabilis compositio inter Crucigeros et Aulam Reg. in puncto alternativi juris venandi . . in silvis Rzewniczensibus 1719. (Otišt.)
6. Renovatio limitum inter bonum Wysoky Augest et Aulam Reg. 1694.
7. Renovatio limitum inter Aulam Reg. et bonum Chotecz 1676.
8. Praetensio mon. Aulae-Reg. super Zaram. Haec praetensio 5000 fl. jam ex integro soluta est a. 1684.
9. Querela d. baronis de Englsfluss contra P. Bernardum parochum in Lischnitz, quod Mnissecensibus inhibet pascua in fundo mon. 1722.
10. Contractus vidimatus Rev. dd. abbatum nostrorum cum Em. card. ab Harrach ratione professoris ex nostro gremio praesentandi et sustentandi ex pecunia salis pro 236 fl. 20 kr. a. 1652.

    Quietantia Em. cardinalis super 600 fl. ab abbate Greiffenfels mutuo acceptos et solutos. Item altera ab eodem super integre exsolutum interesse capitalis 10 millium in scrin. brun. col. Nr. 20.

    Quietantia a boemica aulica camera super 321 flor. nomine taxae super confirmationem electi abbatis . . ibidem No. 21.
11. Soluta taxa ad Boem. aulicam cancellariam pro confirmatione electi d. Thomae abbatis a. 1716.
12. Literae caes. ad Rev. d. Thomam recommendantes eidem propositiones caes. in proxima diaeta.

    Quietantiae de solutis tam interesse quam capitalibus Em. cardinali ab Harrach et capitulo Prag. Pecunia haec pro redemptione mon. Zarensis applicata fuit . . in scrin. brun. col No. 22.
13. Literae d. Hilarionis procuratoris gen. s. ordinis Cisterc. concernentes restitutionem mon. Zarensis. Item de 1000 taleris pro collegio Romae exstruendo pro relig. Cisterciensibus Moravis. Item de Silesia.
14. Concernentia exsolutionem debitorum mon. Zarensis diversis creditoribus.
15. Taxa et venditio Dobre Wody domino Staudt. Hic fasciculus concernit monasterium Zarense.
16. Specificatio quid Rev. Aulae Regensis post suam resignationem monasterio Zarensi de diversis mobilibus et rebus oeconomicis reliquerit. Item quantum de debitis exsolverit.
17. Extractus seu specificatio subditorum Zarensium in regno Boemiae situatorum, quantum post commissionem rectificationis pro a 1655 contribuere debeant
18. Scripta monasterium Frauenthalense concernentia.
19. Ratione principis ab Eggenberg et d. abbatis Hilariensis in puncto electionis Altovadi.

20.—23. (Přepisy starších privilegií kláštera Zbraslavského.)

24. Literae concernentes elevationem corporis s. Ioannis Nepom.
25. Instrumentum bonificationis d. registratoris Zencker pro mon Aulae-Reg.

H.

Fasc. 1. Extractus ex tabulis regni 1542 contractus emphiteutici ratione boni Neumietel pro 800 sexag. gr. boem. ad annos IX elocati.

2. Extractus ex tab. regni, in quo imp. Rudolphus II. demandat, ut Adamus de Hradcze supremus pro tunc regni burgravius Catharinae Berkowczin (?) restituat centum milia sexag. misn. 1594

3. Canonica electio vel potius postulatio annutu S. pontificis facta Em. cardinalis Armandi Ioannis du Plessis ducis de Richelieu in generalem ac totius ordinis Cisterc. caput a. 1635. (Pozn. Non fuit admissa a pontifice dicente, caput ordinis debere regulare. Legi in Faynano?)

Contractus cum molitore Ioanne Beraunsky quoad molam supra rivulum in Radotin 1706 . . in scrin brun. col. No. 31.

4. Confirmatio Rev. d. Thomae nomine Suae Caes. Reg. Mtis. a locumtenentia regia pro commissario in visitatione rectificationis.

5. Caesar petit literas fundationis.

6. Baptizatam hebraeam Aulae Reg. concernentia.

7. Actio monasterii Altovadensis contra principem Eggenberg in puncto contributionis, militum aliorumque onerum humillime Sac. Caes. Mti. per memoriale repraesentata. Item in hac materia literae domini Altovadensis ad Rev. abbatem Aulae Reg.

8. Literae variae a. Rev d. visitatore ad Rev. d. abbatem Thomam.

9. Copiat. Syngraphen super mutuo accepta 10000 fl. a monasterio Ossecensi. Item literae exemptionem nostram concernentes.

10. Venditio molae supra Moldavam infra Komorzan pro 30 sexag. 1471.

11. Processus habitus post mortem abbatis Theodorici s. Coronae a visitatore Hilgero contra abbatem Hilariensem.

12. Extractus ex tabulis regni, in quo perpetuus census 11 sexag. 40 gr. monasterii Aulae-Reg. debitus ex bono Hrnczirz supra dominium Scheberschitz Ill. d. comitissae Cavrianin translatus est.

13. Postulata caes. a. 1701 in diaeta proposita.

14. Literae praesentatae 15. Iun. 1665 a d. priore ex hospitali ad pontem Pragae ratione silvae in Wonoklas.

15. Usus poculi antimonii.

16. Leopoldi imp. literae ad electorem Saxoniae pro defensione monasterii Neo-Cellensis.

17. Licentia petita a d. Margaretha Minetin vidua pro pascendis pecoribus boni Trnova in fundo monasterii nostri 8. Aug. 1723.

18. Literae a d. Bauschreiber, in quibus licentiam petit, ut possint post Wyskoczilkam lapides frangere pro sternenda officina latericea caesarea.

19. Fragmentum literarum Waldsassensium, qualiter elector Palatinus bona monasterii huius sequestraverit a. 1710.

20. Innocentius pontifex demandavit episcopo Olomuc., ut bona illegitime distracta vel alienata faciat monasterio Aulae Reg. restitui.
21. Extractus ex tabulis regni, quantum mon. Aulae Reg. a 60 annis de bonis acquisiverit
22. Specificatio illorum ordinum, qui de facto aequivalens respectu acquisitorum bonorum ad manus laicas necdum restituerunt.
23. Memoriale subditi Hageck ex Stechowitz ratione laboratorii seu officinae coreaceae in horto suo exstructae ad Rev. d. Wolfgangum eo quod hactenus nulla recompensatio eidem facta sit.

Contractus cum judaeo Isaac Knin ratione laboratorii in Czisowitz Pfundtleder zu machen 1705 . . Contr. No. 32.

Contractus cum molitore Rzewnicensi factus 1714 . . No. 33.

24. Formula traditionis aedificiorum in Lahowicz et Kossorz monasterio Aulae Reg. 1349, 6. Iun. (Otišt.)
25. Ab Ill. d. episcopo ratione papalis quotae deponendae.
26. Formula juramenti temporibus turbulentis et hostilibus neoelecto abbati Aulae Reg. proposita.
27. Copia decreti ex consistorio, ut parochi dent consignationem poenitentium sub mulcta 10 imperialium.
28. Fragmentum duplex, quorum unum est obligatio mon. Zarensis super mutuo accepto 7000 flor. a d. visitatore, alterum concernit d. abbatem Neo-Cellensem, ne absque caesaris licentia litigare praesumat.
29. Copia factae conventionis inter mon. Zarense et Wellehradense ob quaedam debita a. 1653 die 3. April.
30. Attestatum quod Wenceslaus Czerwenetz ex pago Podoli sit libera persona 1714.
31. Studiosorum victus unius anni condonatus Wellehradensibus x.
32 Acta mon. Stellae Mariae ord. Cisterc. in Lusatia concernentia x.
33. D. Iacobi abbatis Aulae Reg. investitura super parochias mon. 1653.
34. Formulare des publicirten Jüdischen Bannes.
35. Literae d. visitatoris contra d. abbatem Zarensem in negotio census Kropinensis.

Quietantia Rev. d. abbatis Aulae Reg. supra 300 fl. Zara receptos in defalcationem 13000 fl. a. 1657 . . Quiet. No. 23.

Quietantia super 3000 fl. pro medii anni interesse d. Wenceslao Rosa a. 1688 . . . No. 24.

Quiet. super solutam pensionem Caes. pensionario Ioanni Georgio Prager, id est 60 fl. a. 1699 . . No. 25.

Quietantiae duplices, una monasterii s. Crucis in Austria super 1000 fl. depositos, altera super 60 fl. stipendiario caes. ab Aula Reg. solutos . . No. 26.

36. Encyclica epistola ad universos ordinis nostri abbates, superiores et professos contra abstinentes a. 1659.

37. Postulata imp. Ferdinandi III. in diaeta a. 1656 proposita.
38. Notata quaedam quoad alienationem fundorum Aulae Reg. nulla facta restitutione aut satisfactione.
39. Indictio capituli generalis pro a. 1699.
40. Rev. d. generalis Larcher confirmatio visitatoris et vicarii generalis in Boemia a. 1699.
41. Ratione seminarii et professorum institutorum in collegio archiep. conventio card. ab Harrach cum praelatis ordinum.
42. Collegium erectum s. ordinis Cisterc. Pragae 1638.
43. Rationes et quietantiae ex collegio s. Bernardi Pragae.
Quietantiae super 24000 fl. a mon. Ossecensi monasterio Aulae Reg. exsoluta . . No. 27.
Quiet. a Ven. d. Rosalia abbatissa Vet. Brunae super integre solutum interesse anni 1686 . . No. 29.
Quiet. Ven. d. Rosaliae abbatissae Salae Mariae super 300 fl . . No. 30. Quiettantiae aliae . . No. 31—38.
44. Magistratus Antiquo-Urbensis petit ab inquilinis domus Aulaeregensis Pragae quandam contributionem et desuper copia dati responsi a monasterio Aulae Reg. a. 1659.
45. Manumissio Wenceslai Preyser lanionis a principe Schwarzenberg monasterio Aulae Reg.
46. Manumissio Cels. principis Ferdinandi a Küenburg archiep. Prag. subditi sui Wenceslai Rzepa ex pago Brzesy monasterio Aulae Reg.
47. Manumissio Pauli Warzicze dicti ab Rev. P. rectore ad s. Clementem monasterio.
48. Manumissio Franciscae de Engelfluss subditae Rosinae Chlosta x.
49. dto. d. Franchimont gener. Crucigerorum subditae Annae Kunradin ex Dobrzichowitz x.
50. Manumissio Ser. ducissae Toscaniensis subditi Georgii Felicis Faldner x.
51. Manumissio magistratus Neo-Urbensis subditae Dorotheae Malykin x.
52. dto. eiusdem Veronicae x.
53. dto. d. Ferdinandi de Wendlingen subditae Ludmilae Kralin.
54. Privilegium pontific. Cisterciensibus datum portandi aureas cruces etc.
55. Insinuatio quatenus monasterium nostrum ad promovendum salem Pragam Moldavam purgaret et desuper die 17. Aug. 1724 habita commissio.
56. Ratione telonii in Schabatka a subditis Schwarzenbergicis soluti.
57. Querela d. baronis Servatii Englsfluss ex Mnischek ratione trajectus et transitus suo parenti Radotinae per Beraunam concessi.
58. Variae literae Caesar. dd. abbatibus postulata in comitiis recommend.
59. Rev. d. Thomas pro secundario comitiorum commissario a Sua Caes. Mte. denominatur.
60. Caesar petit a monasterio donum gratuitum 3000 fl. per tres annos

1724. Copia responsi desuper dati Item Excell d. burgravii caesaris nomine gratiarum actio.

61. Intabulatio 3000 fl. pro monasterio Aulae Reg., quae d. comitissa Ludmila de Lobkowitz P. Carolo Pistorio donavit. (1711.)

62. Variae literae ex consistorio Prag. ad Rev. d. Thomam abbatem Aulae Reg. in puncto jurisdictionis et parochorum. Item responsum praefati Rev. domini, in quo salvis ord. privilegiis se communi usui reliquorum dd. abbatum conformare promittit.

I.

Fasc. 1. Duae authenticae vidimatae pragmaticae caesaris Leopoldi et Iosephi, quod dominia non teneantur solvere telonia ex his, quae pro sua propria necessitate et non pro vendendo vehi curant.

2. Intentata et pacifice transacta actio d. Bauchal civi Neo-Urbensi ratione graviter contusi Sebastiani Labas subditi et aurigae monasterii nostri.

3. Decretum seu missiva a capitaneis districtus intimans, ut monasterium de mandato Suae Mtis. et reg. locumtenentiae mittat authenticam copiam literarum suae fundationis.

4. Transactio inita cum Crucigeris . . concernens jus piscandi in fluvio Berauna penes Dobrzichowitz, Lethy et Rzewnicz die 27. Septembr. 1736. (Otišt.)

[Seznam listin patrně nebyl ukončen.]

REGISTŘÍK.

(Připojené číslo značí stranu Místní a osobní jména Katalogu jsou jen z menší části pojata do tohoto registříku, poněvadž většinou nalézají se v listinách otištěných.)

C.

Č.

D.

E.

Ch.

I. a J.

K.

L.

M.

N.

Š.

T.

Z.

OPRAVY A DODATKY.

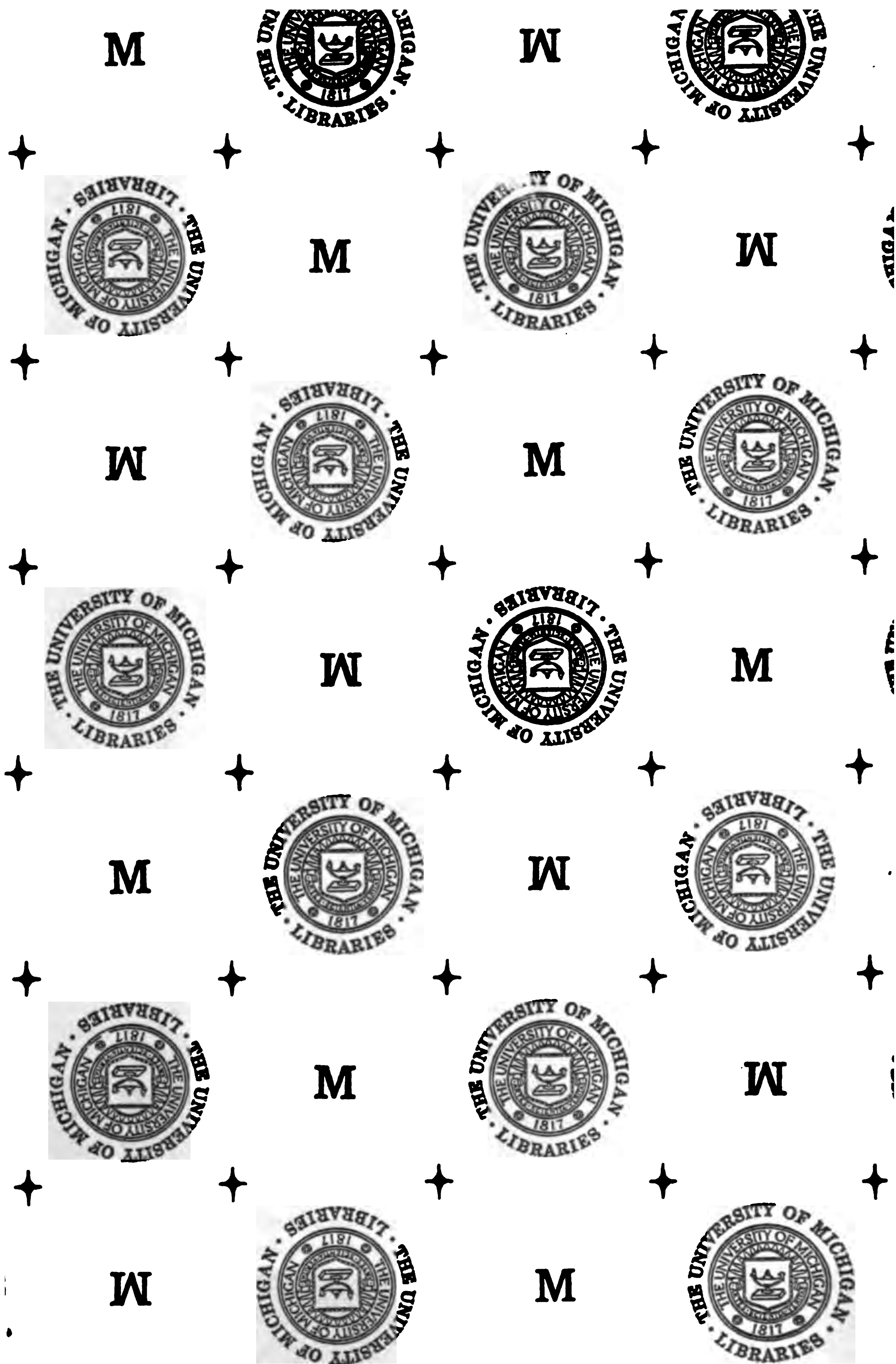
Str. 24. čís. 44 }
» 29. » 52 } místo Velim ves má býti Kbeliny (?), srovn. pozn. na str. 107.
» 33. řád. 18. z dola místo forman čti formam.
» 48. čís. 91. odkaz na listinu dd. 1380, 17. Nov. (ne 10. Nov.)
» 48. před čís. 94. má býti ještě listina papežská dd. 15. Febr. 1344, otištěná v Monumenta Vaticana díl I. (vyd. Klicman) čís. 314. s regestem: »Johanni episcopo Narathenensi mandatur, quatenus se ad sedem suam transferat«. Tento biskup Jan byl dříve mnichem kláštera Zbraslavského (viz tamtéž listy čís. 417, 418).
» 157. řád. 1. s hora místo secure (?) čti steure.
» 227 řád. 18. s hora za jménem Arnestum má býti sic! (recte Vitkonem).
» 257. dodána budiž listina krále Jiřího dd. 1463, 28. Septembr., kterouž půl vsi Jarpice kdysi kláštera Zbraslavského dostalo se Vilémovi z Ilburka (viz Bernau, Studien u. Materialien z. Specialgesch. str. 148.)
» 353. čís. 477. (ad 1636, 25. Oct.) patří do pozdější doby a sice do let 1650—1654. kdy byl opatem Zbraslavským jmenovaný z předu Jakub (II.).
» 419. řád. 10. z dola místo exurrit čti excurrit.

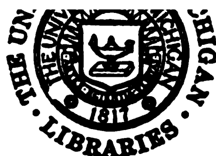
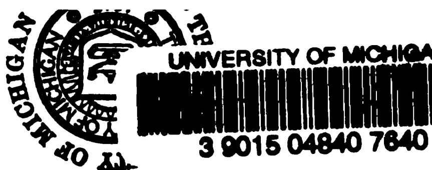
Mimo Rozpravy vyšlo:

V. V. Tomek. Mappa staré Prahy k létům 1200, 1348 a 1419 . . . . . . K 10·—
Dr. Bohuslav Rieger. Zřízení krajské v Čechách. Část I. . . . . » 7·50
» » » » » » Části II. seš. 1. . . . . » 3·—
» » » » » » » » » 2. . . . . » 4·20
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část I. (1373—1379.) Historický Archiv České Akademie č. 1. . . . . » 5·80
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část II. (1380—1387.) Historický Archiv České Akademie č. 2. . . . . » 6·40
František Dvorský. Listy paní Kateřiny z Žerotína rozené z Valdštejna. I. Dopisy z roku 1631 a 1633. Historický Archiv České Akademie č. 3. . . . . » 4·50
František Dvorský. Listy paní Kateřiny z Žerotína rozené z Valdštejna. II. Dopisy z roku 1634 a 1635. Historický Archiv České Akademie č. 7. . . . . » 5·—
Dr. František Kameníček. Prameny ke vpádům Bočkajovců na Moravu a k ratifikaci míru vídeňského od zemí koruny české r. 1605—1606. Historický Archiv České Akademie č. 4. . . . . » 4·—
Dr. Vojtěch J. Nováček. Listář k dějinám školství Kutnohorského. (1520 až 1623) Historický Archiv České Akademie č. 5. . . . . » 2·80
Ferdinand Tadra. Summa cancellariae (Cancellaria Caroli IV.). Formulář král. kanceláře české XIV. století. Historický Archiv České Akademie č. 6. . . . . » 4·20
Zikmund Winter. Život církevní v Čechách. Svazek první. . . . . . . » 2·60
» » » » » » druhý. . . . . » 2·80
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část III. (1392—1393., 1396—1398). Historický Archiv České Akademie č. 8. . . . . . » 7·—
Max. Dvořák. Dva denníky dra. Matiáše Borbonia z Borbenheimu. Historický Archiv České Akademie č. 9. . . . . » 3·60
Ferdinand Menčík. Paměti Jana Jiřího Haranta z Polžic a Bezdružic od r. 1624 do r. 1648. Historický Archiv České Akademie č. 10. . . . » 3·—
Emil Ott. Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. . . . . » 2·40
Zikmund Winter. Děje vysokých škol Pražských od secessí cizích národů po dobu bitvy bělohorské (1409—1622). . . . . » 2·—
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část IV. (1401—1404.) Historický Archiv České Akademie č. 11. . . . . » 4·40
Dr. Ladislav Klicman. Processus iudiciarius contra Jeronimum de Praga habitus Viennae a. 1410—1412 Historický Archiv České Akademie č. 12 . . . . » — 90
Dr. Zdeněk V. Tobolka. Hilaria Litoměřického traktát k panu Janovi z Rozenberka. Hist. Archiv Č. Akademie č. 13. . . . . » —·90
Václav Schulz. Korrespondence hraběte Václava Jiřího Holického ze Šternberka. Historický Archiv České Akademie č. 14. . . . . » 2·—
Emil Ott, Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. Díl II. . . . » 2·40
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část V. (1406—1407). Histor. Archiv České Akademie č. 15. . . . . » 6·54
Václav Schulz. Listář kolleje Jesuitské u sv. Klimenta na Starém Městě pražském z let 1628—1632. — Histor. Archivu číslo 16. . . . . . . » 1·80
Čeněk Zíbrt. Bibliografie české historie Díl I. (I. Knihověda a část všeobecná. II. Pomocné vědy). . . . . » 7·40
Václav Schulz. Korrespondence Jesuitů provincie české z let 1584—1770. Histor. Archiv Č. Akademie č. 17. . . . . » 4·20
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část VI. (1407—1408). Historický Archiv Č. Akademie č. 18 . . . . » 5·30
Zikmund Winter. Život a učení na partikulárních školách v Čechách v XV. a XVI. stol. . . . . » 6·—
Václav Novotný. Inquisitio domorum hospitalis S. Johannis Hierosolimitani per pragensem archidioecesim facta anno 1373 Historický Archiv Č. Akademie č 19 . . . . » 1·40
Václav Schulz. Příspěvky k dějinám moru v zemích českých z let 1531-1746. Histor. Archiv Č. Akademie č. 20. . . . . » 4·20
Ferdinand Tadra. Soudní akta konsistoře Pražské. Část VII. (1420—1424 a Dodatky.) Historický Archiv Č Akademie č. 21. . . . . » 3·80
Emil Ott. Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního. Díl III. . . » 3·—
Dr. Antonín Pavlíček. Chek ve vědě a v zákonodárství. Cena . . . . . » 3·—
Čeněk Zíbrt. Bibliografie české historie. Díl II. (I. Prameny. II. Zpracování) » 14·50
Martin Kolář a August Sedláček. Heraldika českomoravská . . . . . » 5·—
Dr. Jan B. Novák. Formulář biskupa Tobiáše z Bechyně. Histor. Archiv Č. Akademie č. 22 . . . . » 4·—

TISKEM ALOISA WIESNERA V PRAZE,
KNIHTISKAŘE ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817
M

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 04840 7640

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
1817

